

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

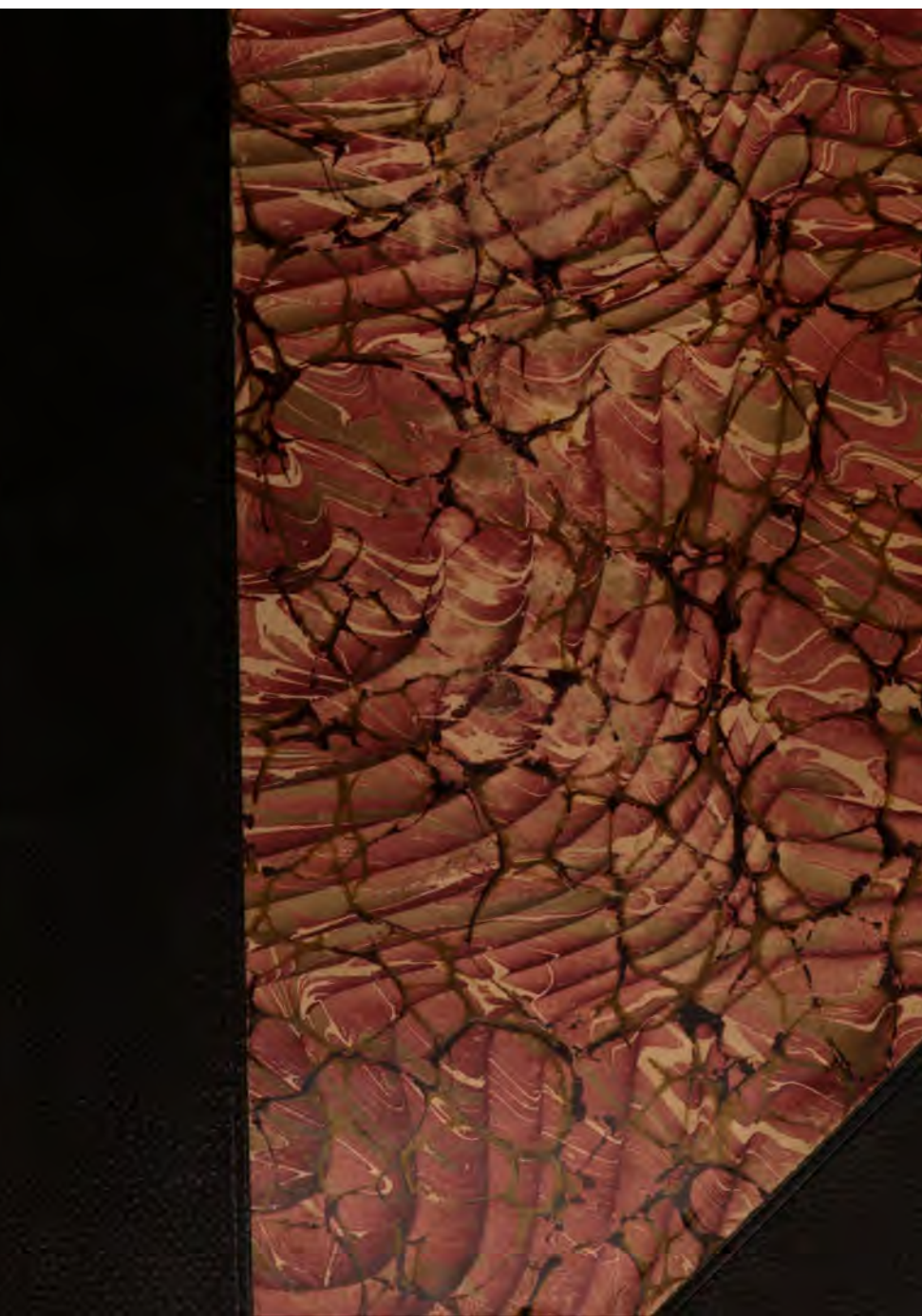
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

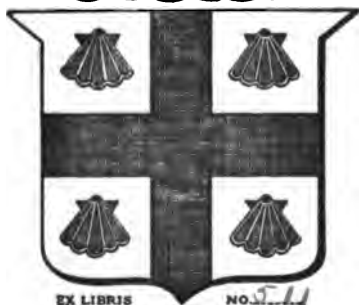
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

KF23247

Gh 44.149

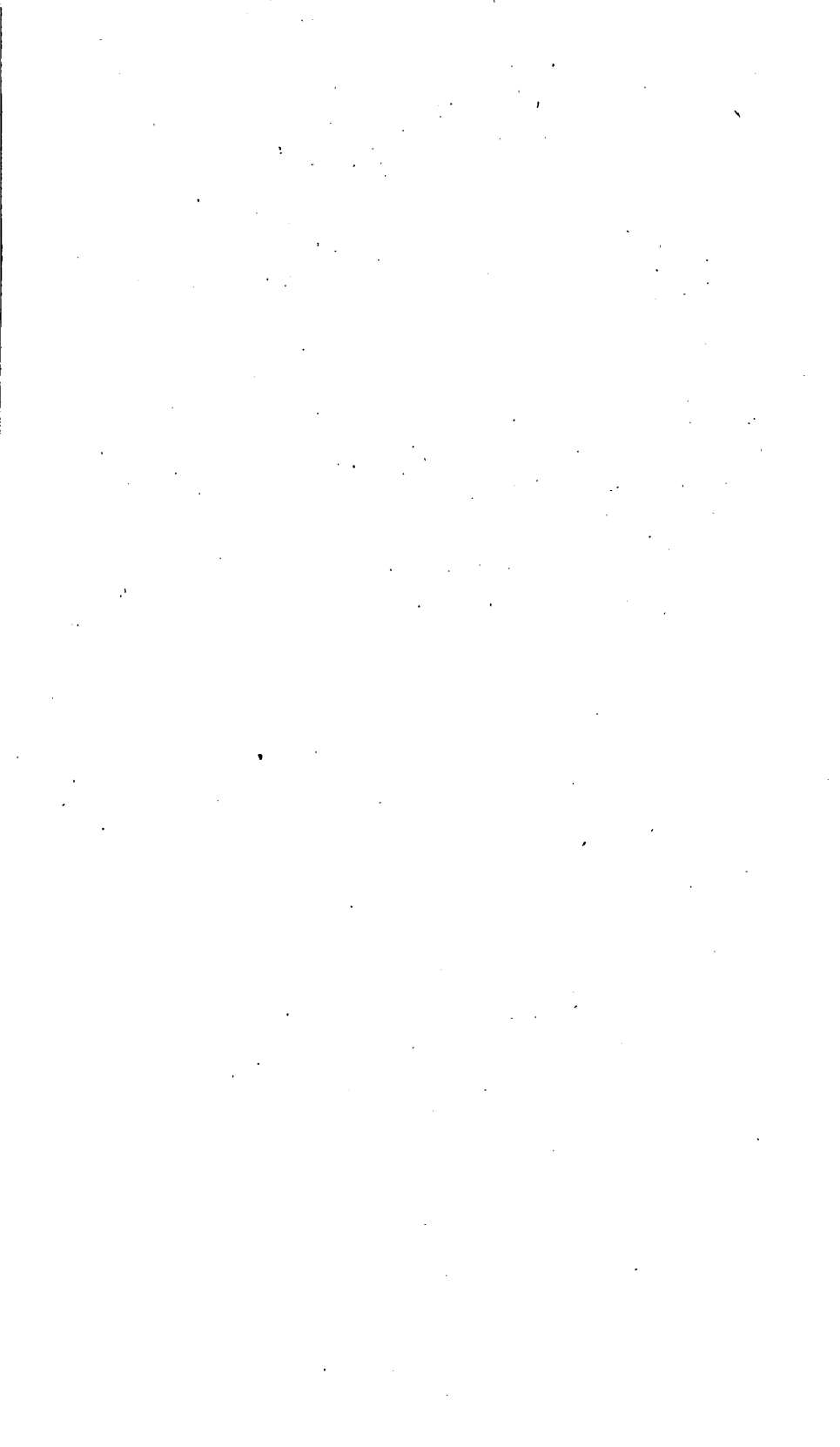
B

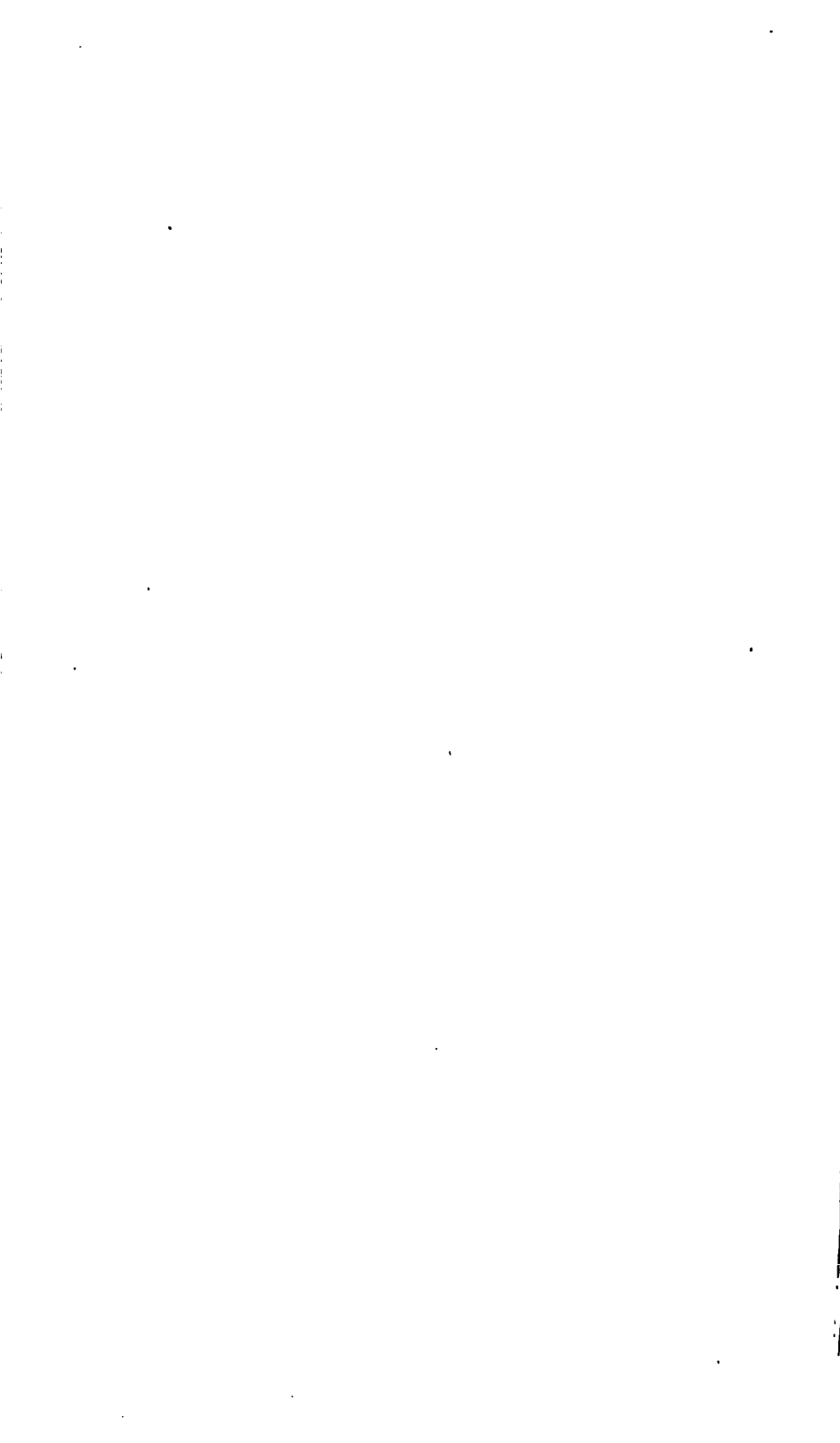

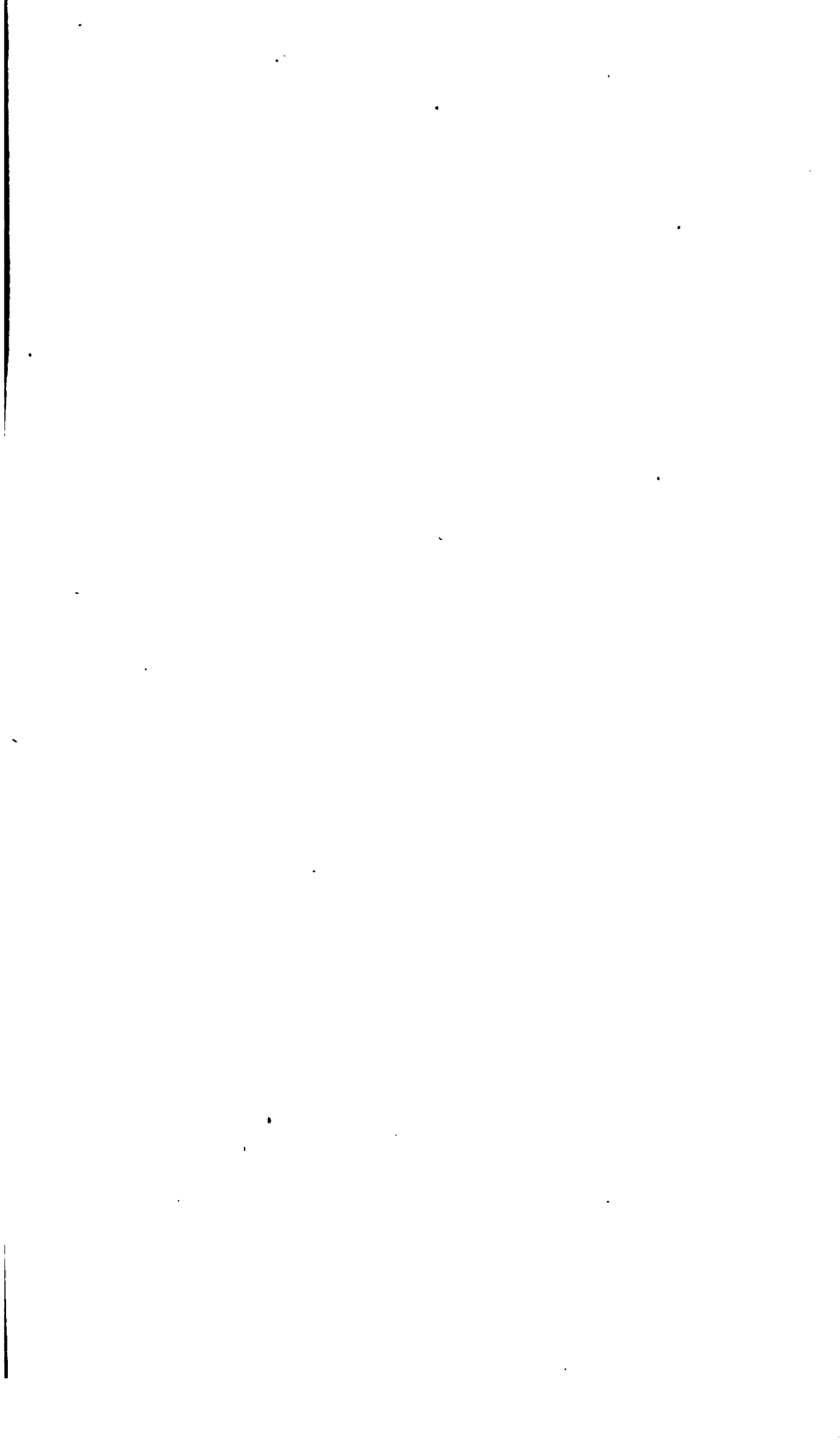
Frederic Coggeshall.

HARVARD COLLEGE
LIBRARY

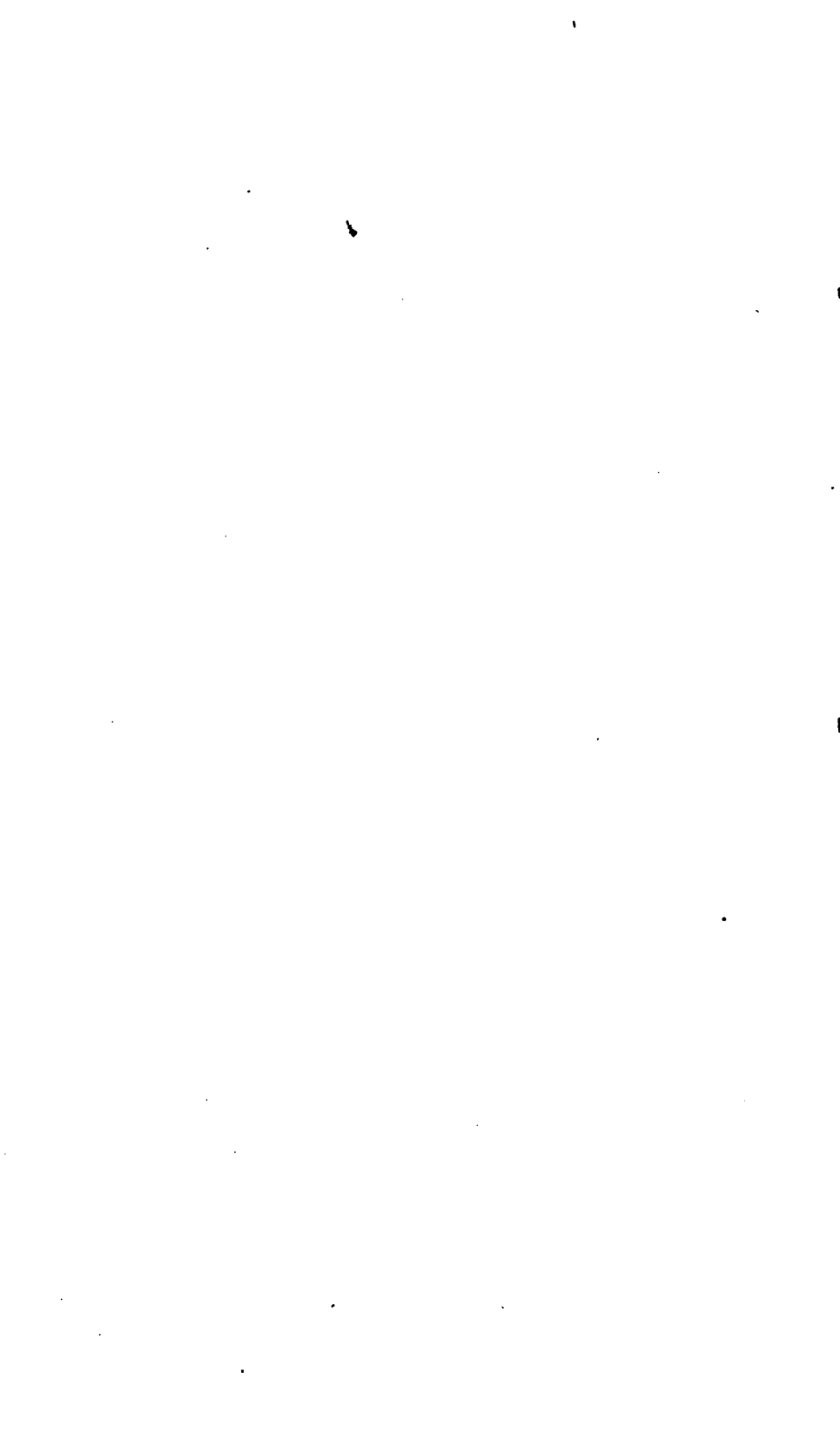

Anderson de Ke Drummond
100000 pounds sterling in 1800
2500000 pounds in 1810

Frederic Coggeshall.

Appleton
Pembroke
67722-101 3
°
ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΙ Θ'.

HERODOTI

HALICARNASSEI

HISTORIARUM LIBRI IX.

EDITIONEM FRID. VOLG. REIZII

MORTE INTERRUPTAM

CONTINUAVIT

GODOFREDUS HENRICUS SCHÄFER.

ACCEDIT

INDEX RERUM

NEC NON

EDITIONIS WESSELINGIANÆ CUM EDIT. REIZII

ET SCHÄFERI COLLATIO.

TOMUS II.

OXONII,

Sumtibus J. COOKE, et J. PARKER,

Et J. PAYNE et J. MACKINLAY, Londini.

1808.

XF23247
~~Ch 44.149~~

✓ B

Gift of Robert M. Sayles

Excudebat S. Collingwood.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΠΕΜΠΤΗ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

ΤΕΡΨΙΧΟΡΗ.

Οἱ δὲ ἐν τῇ Εὐρώπῃ τῶν Περσέων καταλειφθέντες ὑπὸ ^{Megabazus} Δαρείου, τῶν ὁ Μεγάβαζος ἦρχε, πρῶτους μὲν Περι- ^{a Dario}
θίους Ἑλλησποντίων, οὐ βουλομένους ὑπῆκόους εἶναι Δα- ^{post expe-}
ρείου, κατοστρέψαντο, περιεφθέντας πρότερον καὶ ὑπὸ ^{ditionem}
5 Παιόνων τρηχέως· οἱ γὰρ ὦν ἀπὸ Στρυμόνος Παίονες, ^{Scythicam}
χρήσαντος τοῦ θεοῦ στρατεύεσθαι ἐπὶ Περιθίους, καὶ ἦν ^{cum copiis}
μὲν ἀντικατιζόμενοι ἐπικαλέσωνται σφεας οἱ Περιθίοι, ^{in Europa}
οὐνομαστὶ βῶσαντες, τοὺς δὲ ἐπιχειρεῖν ἦν δὲ μὴ ἐπι- ^{relictus (4,}
6 ῶσωνται, μὴ ἐπιχειρεῖν· ἐποίευν οἱ Παίονες ταῦτα. ἀν- ^{143.], ut}
10 τικατιζομένων δὲ τῶν Περιθίων ἐν τῷ προαστηίῳ, ἐν- ^{Thraciam}
θαῦτα μονομαχίῃ τριφασίῃ ἐκ προκλήσιός σφι ἐγένετο. ^{in ditio-}
καὶ γὰρ ἄνδρα ἀνδρὶ καὶ ἵππον ἵππῳ συνέβαλον, καὶ ^{nem regis}
κύνα κυνί. νικῶντων δὲ τὰ δύο τῶν Περιθίων, ὡς ἐπαιώ- ^{redigeret}
νίζον κεχαρηκότες, συνέβαλοντο οἱ Παίονες τὸ χρηστή- ^{[c. 2.], pri-}
15 ριον αὐτὸ ταῦτο εἶναι· καὶ εἶπὼν καὶ παρὰ σφὶν αὐτοῖσι, ^{um Pe-}
“Νῦν ἂν εἴη ὁ χρησμὸς ἐπιτελεόμενος ἡμῖν, νῦν ἡμέτερον ^{rinthios}
“τὸ ἔργον.” οὕτω τοῖσι Περιθίοισι παιωνίσασσι ἐπιχει- ^{subigit:}
^{quos antea}
^{Paeones,}
^{Strymonis}
^{accolae [c.}
^{13.], oracu-}
^{li monitu}
^{ad bellum}
^{is inferen-}
^{dum exci-}
^{ti, afflixerant.}

ρέουσι οἱ Παίονες, καὶ πολλόν τε ἐκράτησαν, καὶ ἔλιπόν σφωον ὀλίγους.

Perintho devicta, Thraces maritimos [c. 10.] adoritur eorumque alium ex alio populum imperio Persarum subjicit.

Thraces, post Indos [3, 94.], gens omnium numerosissima, sed in plures divisa populos parum concordet, idcirco minus valida virium.

Horum populorum omnium si miles leges institutaque, praeter Getarum, Trausorum et Transcretonarum.

Getarum de immortalitate opinio [4, 94.]. Trausti recens natos lugent: mortuorum funus gratulandi profrequentur.

Transcretonæ polygami.

II. Τὰ μὲν δὴ ἀπὸ Παϊόνων πρότερον γενόμενα, ὧδε ἐγένετο· τότε δὲ ἀνδρῶν ἀγαθῶν περὶ τῆς ἐλευθερίας γινομένων τῶν Περινθίων, οἱ Πέρσαι τε καὶ ὁ Μεγάβαζος ἐπεκράτησαν πλῆθει. ὥς δὲ ἐχειρώθη ἡ Πέρινθος, ἤλαυνε τὸν στρατὸν ὁ Μεγάβαζος διὰ τῆς Θρηίκης, πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος τῶν ταύτῃ οἰκημένων ἡμερούμενος βασιλεῖ· ταῦτα γὰρ οἱ ἐντέταλτο ἐκ Δαρείου, Θρηίκην καταστρέφειν.

III. Θρηίκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι, μετὰ γε Ἰνδοῦς, πάντων ἀνθρώπων. εἰ δὲ ὑπ' ἐνὸς ἄρχοιτο, ἡ Φρονέοι κατὰ ταῦτόν, ἀμαχόν τ' ἂν εἴη, καὶ πολλῶν κρατίστον πάντων ἔθνεων, κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν· ἀλλὰ γὰρ ταῦτο ἀπορὸν σφι καὶ ἀμήχανον μὴ κατεγγιγνῆται· εἰς δὲ δὴ κατὰ ταῦτο ἀσθενέες. οὐνόματα δὲ πολλὰ ἔχουσι κατὰ χώρας ἕκαστοι· νόμοισι δὲ οὗτοι παραπλησίοισι πάντες χρεώνται κατὰ πάντα, πλὴν Γετέων, καὶ Τραυσῶν, καὶ τῶν κατύπερθε Κρηστωναίων οἰκέοντων.

IV. Τουτέων δὲ τὰ μὲν Γέται οἱ ἀθανατίζοντες ποιεῦσι, εἴρηταί μοι. Τραυσοὶ δὲ τὰ μὲν ἄλλα πάντα κατὰ ταυτὰ τοῖσι ἄλλοις Θρηῖξ ἐπιτελεύουσι, κατὰ δὲ τὸν γινόμενόν σφι καὶ ἀπογινόμενον, ποιεῦσι τοιάδε· τὸν μὲν γινόμενον περιύζοντες οἱ προσήκοντες ὀλοφύρονται, ὅσα μιν δεῖ, ἐπεὶ τε ἐγένετο, ἀναπλῆσαι κακὰ, ἀνηγεόμενοι τὰ ἀνθρωπῆια πάντα πάθεα· τὸν δὲ ἀπογενόμενον, παίζοντες τε καὶ ἡδόμενοι γῇ κρύπτουσι, ἐπιλέγοντες ὅσων κακῶν ἔξαπαλλαχθεῖς, ἔστι ἐν πάσῃ εὐδαιμονίῃ.

V. Οἱ δὲ κατύπερθε Κρηστωναίων, ποιεῦσι τοιάδε. ἔχει γυναῖκας ἕκαστος πολλὰς· ἐπεὰν ὧν τις αὐτέων

ἀποθάῃ, κρίσις γίνεται μεγάλη τῶν γυναικῶν, καὶ Φί- Viri vita
λων σπουδαὶ ἰσχυραὶ περὶ τοῦδε, ἥτις αὐτέων ἐφιλέετο tumulto di-
5 μάλιστα ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. ἡ δὲ ἂν κριθῇ καὶ τιμηθῇ, lectissima
ἐγκωμιασθεῖσα ὑπὸ τε ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, uxorum
ἐς τὸν τάφον ὑπὸ τοῦ οἰκηιωτάτου ἐωυτῆς· σφαχθεῖσα immolatur.
δὲ, συνθάπτεται τῷ ἀνδρί. αἱ δὲ ἄλλαι συμφορὴν με-
γάλην ποιῶνται· ὄνειδος γάρ σφι ταῦτο μέγιστον γί-
νεται.

VI. Τῶν δὲ δὴ ἄλλων Θρηίκων ἐστὶ ὁδε ὁ νόμος. πω- Cæterorum
λεῦσι τὰ τέκνα ἐπ' ἐξαγωγῇ. τὰς δὲ παρθέτους οὐ Φυ- Thracum
λάσσουσι, ἀλλ' ἐῷσι οἷσι αὐταὶ βούλονται ἀνδράσι μί- instituta
10 σγεσθαι· τὰς δὲ γυναῖκας ἰσχυρῶς φυλάσσουσι. καὶ maxime
5 ὠπτόνται τὰς γυναῖκας παρὰ τῶν γονέων χρημάτων με- memorabi-
γάλων. καὶ τὸ μὲν ἐοτίχθαι, εὐγενὲς κέκριται· τὸ δὲ lia.
ἄστικτον, ἀγενές. ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον· γῆς δὲ ἐργά-
την, ἀτιμώτατον. τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου καὶ ληϊστούς,
κάλλιστον. οὗτοι μὲν σφεν οἱ ἐπιφανέστατοι νόμοι εἰσὶ.

VII. Θεοὺς δὲ σέβονται μούους ταύδε, Ἄρεα, καὶ Deos solos
Διόνυσον, καὶ Ἄρτεμιν. οἱ δὲ βασιλῆες αὐτέων, πάρεξ colunt
τῶν ἄλλων πολιτῶν, σέβονται Ἑρμῆν μάλιστα θεῶν Martem,
καὶ ὀμψύουσι μῶνον ταῦτον, καὶ λέγουσι γεγονέναι ἀπὸ Bacchum,
5 Ἑρμέω ἐωυτούς. Dianam :
reges præ-
cipue Mer-
curium,
originem
ab eo du-
centes.

VIII. Ταφαὶ δὲ τοῖσι εὐδαίμοσι αὐτέων εἰσὶ αἶδε Sepultura
τρῆς μὲν ἡμέρας προτιθέασιν τὸν νεκρὸν καὶ παντοῖα ditiorum.
σφάζαντες ἰρηία, εὐωχέονται, προκλαύσαντες πρῶτον
ἔπειτα δὲ θάπτουσι κατακαύσαντες, ἢ ἄλλως γῇ κρύ-
5 ψαντες· χῶμα δὲ χέαντες, ἀγῶνα τιθεῖσι παντοῖον, ἐν
τῷ τὰ μέγιστα ἅεθλα τίθεται κατὰ λόγον μουνωμα-
χίης. ταφαὶ μὲν δὴ Θρηίκων εἰσὶ αἶδε.

IX. Τὸ δὲ πρὸς βορέω ἐτι τῆς χώρας ταύτης, οὐδεὶς Thraciam
ἔχει φράσαι τὸ ἀτρεκές οἰτίνες εἰσὶ ἀνθρώπων οἱ οἰκέον· qui populi

continguat, res autem
parum con-
stat. Soli
Sigynnae
trans I-
strum co-
gniti, a Me-
dis, uti fa-
ma fertur,
oriundi, et
usque ad
Enetos Ad-
riae acco-
las [1,
196.] perti-
nentes: eo-
rum vesti-
tus et equi.

αὐτὴν ἄλλὰ τὰ πέρην ἤδη τοῦ Ἰστροῦ ἐξῆμος χάρις
φαίνεται εὔστα καὶ ἄπειρος. μούρους δὲ δύναμαι πυθε- 5
σθαι οἰκέοντας πέρην τοῦ Ἰστροῦ ἀνθρώπους, τοῖσι οὖνο-
μα εἶναι Σιγύννας, ἐσθῆτι δὲ χρεωμένους Μηδικῇ. τοὺς
δὲ ἵππους αὐτέων εἶναι λασίους ἅπαν τὸ σῶμα, ἐπὶ
πάντε δακτύλους τὸ βᾶθος τῶν τριχῶν· μικροὺς δὲ καὶ
σιμὺς καὶ ἀδυνάτους ἄνδρας φέρειν· ζευγνυμένους δὲ 10
ὑπ' ἄρματα, εἶναι ὀξυτάτους· ἄρμαθλατέειν δὲ πρὸς
ταῦτα τοὺς ἐπιχωρίους. κατήκειν δὲ ταυτέων τοὺς οὖρους
ἀγχοῦ Ἐρετῶν τῶν ἐν τῷ Ἀδρίῃ. εἶναι δὲ Μήδων σφέας
ἀποίκους λέγουσι· ὅπως δὲ οὗτοι Μήδων ἀποικοὶ γεγέ-
νησιν, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω ἐπιφράσασθαι· γένοιτο δ' ἂν 15
πάν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ. [Σιγύννας δ' ὧν καλέουσι Λί-
γυες οἱ ἄνω ὑπὲρ Μασσαλίας οἰκέοντες, τοὺς καπήλους·
Κύπριοι δὲ, τὰ δόρατα.]

Fabula
Thracum
de regionib-
us trans
Istrum pro-
pter exa-
mina apum
impervia
explosa.
Terra sep-
tentrioni
subiecta ob
frigus inhabi-
tabilis.

Χ. Ὡς δὲ Θρήικες λέγουσι, μέλισσαι κατέχουσιν
τὰ πέρην τοῦ Ἰστροῦ εἰσὶ καὶ ὑπὸ ταυτέων οὐκ εἶναι δε-
ελθεῖν τοπρσωτέρω. ἐροὶ μὲν νυν, ταῦτα λέγοντες, δο-
κέουσι λέγειν οὐκ οἰκῶτα· τὰ γὰρ ζῶα ταῦτα φαίνεται
εἶναι ὀστρεῖα· ἀλλὰ μοι τὰ ὑπὸ τὴν ἄρκτον ἀοίκητα 5
δοκέει εἶναι διὰ τὰ ψύχρα. ταῦτα μὲν νυν τῆς χάρις
ταύτης πέρα λέγεται· τὰ παραθαλάσσια δ' ὧν αὐτῆς
Μεγάβαρος Περσέων κατήκοα ἐποίεε.

Darius ab
expeditione
Scythica
Sardes re-
versus, Hi-
stium ob
pontem
Istri serva-
tum [4,
187.], Coen-
ob confi-
fiam salu-
bre datum

ΧΙ. Δαρεῖος δὲ ὡς διαβάς τάχιστα τὸν Ἑλλήσπον-
τον, ἀπίκητο εἰς Σάρδεις, ἐμνήσθη τῆς ἐξ Ἰστιαίου τε τοῦ
Μιλησίου εὐεργεσίας, καὶ τῆς παραινέσιος τοῦ Μιτυλη-
ναίου Κώεω· μεταπεμφάμενος δὲ σφέας εἰς Σάρδεις,
ἐδίδου αὐτοῖσι αἵρεσιν. ὁ μὲν δὲ Ἰστιαῖος, ἅτε τυραννέων 5
τῆς Μιλήτου, τυραννίδος μὲν οὐδεμιῆς προσεχρήζε· αἰτέει
δὲ Μύρκινον τὴν Ἡδωνίδα, βουλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν

πίσαι. αὐτός μὲν δὴ ταύτην αἰρέεται. ὁ δὲ Κῶης, οἷά τε [4, 97.] remuneratur, οὐ τύραννος, δημότης τε ἔων, αἰτέει Μιτυλήνης τυραννῆ- illi petenti Myrcinum Edonidem, huic Mitylenen donans.

10σαι. τελωθέντων δὲ ἀμφοτέροισι, οὗτοι μὲν κατὰ τὰ εἵλοντο ἐστράπευοντο.

ΧΙΙ. Δαρεῖον δὲ συνήνεικε, πρῆγμα τοῖόνδε ἰδόμενον, Qua re motus Megabazum Pa- ones ex Europa vi abductos in Asiam transferre jussit.

ἐπιθυμῆσαι ἐντείλασθαι Μεγαβάζῳ, Παίονας ἐλόντας ἀνασπαστούς ποιῆσαι ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἀσίην. ἦν Πέρης καὶ Μαντύης, ἄνδρες Παῖονες· οἱ ἐπεὶ τε Δαρεῖος 5 διέβη ἐς τὴν Ἀσίην, αὐτοὶ ἐθέλοντες Παϊόνων τυραννεύειν, ἀπικνύονται ἐς Σάρδεις, ἅμα ἀγόμενοι ἀδελφεὴν μεγάλην τε καὶ εὐειδέα. Φυλάξαντες δὲ Δαρεῖον προκατιζόμενον ἐς τὸ πρῶαστήϊον τὸ τῶν Λυδῶν, ἐποίησαν τοῖόνδε· σκευά- 10σαντες τὴν ἀδελφεὴν ὡς εἶχον ἄριστα, ἐπ' ὕδωρ ἔπεμπον, ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσαν, καὶ ἐκ τοῦ βραχίονος ἵππον ἐπέλκουσαν καὶ κλώθουσιν λῖνον. ὡς δὲ παρεξ- ῆε ἡ γυνή, ἐπιμελὲς τῷ Δαρείῳ ἐγένετο· οὔτε γὰρ Περ- σικά ἦν οὔτε Λυδία τὰ ποιούμενα ἐκ τῆς γυναικὸς, οὔτε 15 πρὸς τῶν ἐκ τῆς Ἀσίης οὐδαμῶν. ἐπιμελὲς δ' ὡς οἱ ἐγένετο, τῶν δορυφόρων τινὰς πέμπει, κελεύων φυλάξαι ὅ, τι χρήσται τῷ ἵππῳ ἢ γυνή. οἱ μὲν δὴ ὅπισθεν εἶ- πατο· ἡ δὲ ἐπεὶ τε ἀπίκετο ἐπὶ τὸν ποταμὸν, ἤρσε τὸν ἵππον· ἄρσασα δὲ, καὶ τὸ ἄγγος τοῦ ὕδατος ἐμπλησα- 20μένη, τὴν αὐτὴν ὁδὸν παρεξῆε, φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἐπέλκουσα ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν ἵππον, καὶ στρέφουσα τὸν ἄτρακτον.

ΧΙΙΙ. Θαυμάζων δὲ ὁ Δαρεῖος τὰ τε ἤκουσε ἐκ τῶν κατασκόπων, καὶ τὰ αὐτὸς ὥρα, ἄγειν αὐτὴν ἐκέλευε ἐαυτῷ ἐς ὄψιν. ὡς δὲ ἤχθη, παῤῥησαν καὶ οἱ ἀδελφεοὶ αὐτῆς, οὐκ πρόσω σκοπιὴν ἔχοντες ταυτέων. εἰρωτεύοντες 5 δὲ τοῦ Δαρείου ὀποδαπὴ εἶη, ἔφασαν οἱ νεηνίσκοι εἶναι Παῖονες, καὶ ἐκείνην εἶναι σφέων ἀδελφεήν. ὁ δ' ἀμεί-

Σετο, τίνες δὲ οἱ Παίονες ἄνθρωποι εἰσι, καὶ κοῦ γῆς οἰ-
 κημένοι, καὶ τί κείνοι ἐθέλοντες ἔλθοιεν εἰς Σάρδεις. οἱ δὲ
 οἱ ἔφραζον, ὡς ἔλθοιεν μὲν ἐκείνῳ δώσοντες σφέας αὐ-
 τούς· εἴη δὲ ἡ Παιονίη ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ πεπο- 10
 λισμένη· ὁ δὲ Στρυμὼν οὐ πρόσω τοῦ Ἑλλησπόντου· εἴη-
 σαν δὲ Τευκρῶν τῶν ἐκ Τροίης ἄποικοι. οἱ μὲν δὴ αὐτὰ
 ἕκαστα ἔλεγον. ὁ δὲ εἰρώτα, εἰ καὶ πᾶσαι εἴησαν αὐ-
 τῶν αἱ γυναῖκες οὕτω ἐργάτιδες. οἱ δὲ καὶ τοῦτο ἔφα-
 σαν προθύμως οὕτω ἔχειν· αὐτοῦ γὰρ ὦν τούτου εἵνεκα 15
 καὶ ἐποιέετο.

Situs Pae-
 oniae: Pae-
 ones Teu-
 crorum co-
 loni.

XIV. Ἐνθαῦτα Δαρεῖος γράφει γράμματα πρὸς
 Μεγαβάζον, τὸν ἔλιπε ἐν τῇ Θρηίκῃ στρατηγόν· ἐντελλό-
 μενος ἐξαναστῆσαι ἐξ ἡθέων Παίονας, καὶ παρ' ἐωῦτὸν
 ἀγαγεῖν καὶ αὐτοὺς καὶ τέκνα τε καὶ γυναῖκας αὐτέων.
 αὐτίκα δὲ ἰππεὺς ἔθεε φέρων τὴν ἀγγελίην ἐπὶ τὸν Ἑλ- 5
 λήσποντον· περαιωθεὶς δὲ, διδοῖ τὸ βιβλίον τῷ Μεγα-
 βάζῳ. ὁ δὲ, ἐπιλεξάμενος, καὶ λαβὼν ἡγεμόνας ἐκ τῆς
 Θρηίκης, ἐστρατεύετο ἐπὶ τὴν Παιονίην.

Eorum ter-
 ram Mega-
 bazus cum
 exercitu
 ingressus,
 Siropaeo-
 nes, Paeo-
 plasiosque,
 qui ad pa-
 ludem us-
 que Prafia-
 dem perti-
 nent, astu
 in dedition-
 em acce-
 ptos in A-
 siam dedu-
 cit.

XV. Πυθόμενοι δὲ οἱ Παίονες τοὺς Πέρσας ἐπὶ σφέας
 ἵεναι, ἀλισθέντες ἐξεστρατεύσαντο πρὸς Θαλάσσης· δο-
 κέοντες ταύτῃ ἐπιχειρήσειν τοὺς Πέρσας ἐμβάλλοντας. οἱ
 μὲν δὴ Παίονες ἦσαν ἐτοῖμοι τὸν Μεγαβάζου στρατὸν
 ἐπίοντα ἐρύκειν. οἱ δὲ Πέρσαι πυθόμενοι συναλίσθαι 5
 τοὺς Παίονας, καὶ τὴν πρὸς Θαλάσσης ἐσβολὴν φυλάσ-
 στοντας, ἔχοντες ἡγεμόνας, τὴν ἄνω ὁδὸν τράπονται· λα-
 θόντες δὲ τοὺς Παίονας, ἐσπίπτουσι εἰς τὰς πόλεις αὐ-
 τέων, εὐσῆας ἀνδρῶν ἐρήμους· οἷα δὲ κεινῇσι ἐπιπεσόντες,
 εὐπετέως κατέσχον. οἱ δὲ Παίονες ὡς ἐπύθοντο ἐχομένας 10
 τὰς πόλεις, αὐτίκα διασκεδασθέντες, κατ' ἐαυτοὺς
 ἕκαστοι ἐτράποντο, καὶ παρεδίδουσαν σφέας αὐτοὺς τοῖσι
 Πέρσησι. οὕτω δὴ Παιόνων Σιροπαϊόνες τε καὶ Παιόπλαι

TERPSICHORE. V.

καὶ οἱ μέχρι τῆς Πρασιάδος λίμνης, ἐξ ἡθέων ἔξανα-
15 στάκτες ἦγοντο εἰς τὴν Ἀσίην.

XVI. Οἱ δὲ περὶ τὸ Πάγγαιον οὖρος, καὶ Δόβηρας, καὶ Ἀγριᾶνας, καὶ Ὀδομάντους, καὶ αὐτὴν τὴν λίμνην τὴν Πρασιάδα, οὐκ ἐχειρώθησαν ἀρχὴν ὑπὸ Μεγαβάζου. ἐπειρήθη δὲ καὶ τοὺς ἐν τῇ λίμνῃ κατοικημένους ἔξαιρέειν. ὧδε. ἰκρία ἐπὶ σταυρῶν ὑψηλῶν ἐζευγμένα ἐν μέσῃ ἔστηκε τῇ λίμνῃ, ἔσοδον ἐκ τῆς ἡπείρου στειὴν ἔχοντα μὴ γεφύρῃ. τοὺς δὲ σταυροὺς τοὺς ὑπεστεῶτας τοῖσι ἰκρίοις τὸ μὲν καὶ ἀρχαῖον ἔστησαν κοινῇ πάντες οἱ πολῖται· μετὰ δὲ, νόμῳ χρεώμενοι ἰσθᾶσι τοιαῦδε κομίζοντες ἐξ οὖρους, τῷ οὐνομά ἐστι Ὀρβηλος, κατὰ γυναῖκα ἑκάστην ὁ γαμέων τρεῖς σταυροὺς ὑπίστησι· ἀγεται δὲ ἕκαστος συχνὰς γυναῖκας. οἰκεῦσι δὲ τοιαῦτον τρόπον κρατέων ἕκαστος ἐπὶ τῶν ἰκρίων καλύβης τε ἐν ἧ διατᾶται, καὶ θύρης καταπακτῆς διὰ τῶν ἰκρίων κάτω φε-
15 ρούσης εἰς τὴν λίμνην. τὰ δὲ νήπια παιδία δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτω, μὴ κατακυλισθῇ δειμαίνοντες. τοῖσι δὲ ἵπποισι καὶ τοῖσι ὑποζυγίοις παρέχουσι χόρτον ἰχθυῶν. τῶν δὲ πλῆθος ἐστὶ τοσαῦτον, ὥστε ὅταν τὴν θύρην τὴν καταπακτὴν ἀνακλίνῃ, κατιεῖ σχοίνῳ σπυρίδα κεινὴν εἰς
20 τὴν λίμνην· καὶ οὐ πολλόν τινα χρόνον ἐπισχῶν, ἀνασπᾷ πλήρη ἰχθυῶν. τῶν δὲ ἰχθυῶν ἐστὶ γένηα δύο, τοὺς καλέουσι πάπρακας τε καὶ τίλωνας.

XVII. Παίωνων μὲν δὴ οἱ χειρωθέντες ἦγοντο εἰς τὴν Ἀσίην. Μεγαβάζος δὲ ὡς ἐχειρώσατο τοὺς Παίονας, πέμπει ἀγγέλους εἰς Μακεδονίην, ἀνδρας ἑπτὰ Πέρσας, οἱ μετ' αὐτὸν κείνον ἔσαν δοκιμώτατοι ἐν τῷ στρατοπέδῳ. ἔπειτα ἐπέμποντο δὲ οὗτοι παρ' Ἀμύντην, αἰτήσαντες γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ βασιλεῖ. ἐστὶ δὲ ἐκ τῆς Πρασιάδος λίμνης σύντομος κάρτα εἰς τὴν Μακεδονίην. πρῶτα μὲν γὰρ ἔχε-

de, ad
quam ar-
genti fodi-
nae, in Ma-
cedoniam.

ταὶ τῆς λίμνης τὸ μέταλλον, ἐξ οὗ ὕστερον ταυτίαν τά-
λαντον ἀργυρίου Ἀλεξάνδρῳ ἡμέρης ἐκάστης ἐφέτα·
μετὰ δὲ τὸ μέταλλον, Δύτῳρον καλούμενον οὖρας ὑπερ- 10
βάντα εἶναι ἐν Μακεδονίῃ.

Amyntas
Dario se
dedit lega-
tosque con-
vicio lau-
tissimo ex-
cipit. Qui
cum adpoti
feminas
contra Ma-
cedonum
morem,
facili tamen
Amynta,
ad cornara
depopo-
seissent, in
casque se
petulantius
gererent,

XVIII. Οἱ ὦν Πέρσαι οἱ πεμφθέντες οὗτοι παρὰ τὸν
Ἀμύντην ὡς ἀπίκοντο, αἴτεον, ἐλθόντες ἐς ὅφιν τὴν
Ἀμύντῳ, Δαρείῳ βασιλεῖ γῆν τε καὶ ὕδωρ. ὁ δὲ ταῦτά
τε ἐδίδου, καὶ σφεας ἐπὶ ξεινία καλεῖ· παρὰ σκευασά-
μενος δὲ δεῖπνον μεγαλοπρεπὲς, ἐδέκετο τοὺς Πέρσας 5
Φιλαφρόνως. ὡς δὲ ἀπὸ δεῖπνου ἐγένοντο, διαπίπτοντες
εἶπαν οἱ Πέρσαι τὰδε, “ Ἕϊνε Μακεδῶν, ἡμῶν νόμος ἐστὶ
“ τοῖσι Πέρσησι, ἐπεὶ δαῖπνον προτιθάμεθα μόγα, τότε
“ καὶ τὰς παλλακὰς καὶ τὰς κουριδίας γυναῖκας ἐσά- 10
“ γεσθαι παρέδρας· σύ νη, ἐπεὶ περ προθύμως μὲν
“ ἐδέξαα, μεγάλως δὲ ξεινίζεις, διδῶς τε βασιλεῖ Δα-
“ ρεῖῳ γῆν τε καὶ ὕδωρ, ἔπειά νῆμαί τῳ ἡμετέροι.” εἶπε
πρὸς ταῦτα Ἀμύντης, “ ὦ Πέρσαι, νόμος μὲν ἡμῶν γέ
“ ἐστὶ οὐκ οὗτος, ἀλλὰ κεχωρῖσθαι ἄνδρας γυναικῶν 15
“ ἐπεὶ τε δὲ ὑμεῖς ὄντες δεσπῶται προσχρηρίζετε ταυτέων,
“ παρέσται ὑμῖν καὶ ταῦτα.” εἶπας τοσαῦτα ὁ Ἀμύν-
της μετεπέμψατο τὰς γυναῖκας. αἱ δὲ ἐπεὶ τε καλο-
ύμεναι ἤλθον, ἐπέζης ἀντίαι ἵζοντο τοῖσι Πέρσησι. ἐν-
θαῦτα οἱ Πέρσαι ἰδόμενοι γυναῖκας εὐμόρφους, ἔλθον 20
πρὸς Ἀμύντην φάμενοι τὸ παιθεῖν ταῦτο οὐδὲν εἶναι σα-
φόν· κρέσσον γὰρ εἶναι ἀρχῆθεν μὴ ἐλθεῖν τὰς γυναῖ-
κας, ἢ ἐλθούσας καὶ μὴ παριζομένας, ἀντίας ἵζεσθαι,
ἀλγυθόνας σφι ὀφθαλμῶν. ἀναγκαζόμενες δὲ ὁ Ἀμύν- 25
της ἐκέλευε παρίζειν· περδομενέων δὲ τῶν γυναικῶν, αὐ-
τίκα οἱ Πέρσαι μαστῶν τε ἄπτοντο, οἷα πλεύντας οἰκω-
μένοι, καὶ κού τις καὶ φιλέειν ἐπειράτα.

XIX. Ἀμύντης μὲν δὴ ταῦτα ὀρίων, ἀτρέμας εἶχε, καὶ

- περ δυσφορέων, οἷα ὑπερδεμαίνων τὰς Πέρσας. Ἄλ- Alexander
 ξάνδρος δὲ ὁ Ἀμύντεω, παρεών τε καὶ ὀρέων ταῦτα, ἄτε Amyntæ
 5 νέος τε εὖν καὶ κακῶν ἀπαθῆς, οὐδαμῶς ἔτι κατέχευε filius, im-
 οἷός τ' ἦν ὥστε δὲ βαρέως φέρων, εἶπε πρὸς Ἀμύντεω patiens
 τάδε, “ Σὺ μὲν, ὦ πάτερ, εἶκε τῇ ἡλικίῃ, ἀπῶν τε ἀνα- contume-
 “ παύσο, μηδὲ λιπάρες τῇ πόσει· ἐγὼ δὲ προσμένων αὐ- lie,
 “ τῷ τῆδε, πάντα τὰ ἐπιτήδεα παρεῖξω τοῖσι ξείνοισι.”
- 10 πρὸς ταῦτα συνίης ὁ Ἀμύντης ὅτι νεώτερα πρήγματα
 παρήξειν μέλλει Ἀλεξάνδρος, λέγει, “ ὦ παῖ, σχεδὸν
 “ γὰρ σευ ἀνακαιομένου συνήμι τοὺς λόγους, ὅτι ἐθέ-
 “ λεις ἐμὲ ἐκπέμψας ποιέειν τι νεώτερον· ἐγὼ ὦν σευ
 “ χρηρίζω μηδὲν νεοχμῶσαι κατ' ἄνδρας τούτους, ἵνα μὴ
 15 “ ἐξεργάσῃ ἡμέας· ἀλλὰ ἀνέχου ὀρέων τὰ ποιούμενα·
 “ ἀμφὶ δὲ ἀπάδῃ τῇ ἐμῇ πείσομαί τοι.”

- XX. Ὡς δὲ ὁ Ἀμύντης χρηίσας ταυτέων αἰχώκεε, λέ- patre sum-
 γει ὁ Ἀλεξάνδρος πρὸς τοὺς Πέρσας, “ Γυναικῶν του- moto, il-
 “ τέων, ὦ ξεῖνοι, πολλή ἐστι ὑμῖν εὐπετεία, καὶ εἰ πά- los per do-
 “ σῃσι βούλεσθε μίσγεσθαι, καὶ ὀκόσῃσι ἂν αὐτέων· lum con-
 5 “ τούτου μὲν περὶ αὐτοὶ ἀποσημανέετε. νῦν δὲ, σχεδὸν
 “ γὰρ ἦδη τῆς κοίτης ὥρῃ προσέρχεται ὑμῖν, καὶ καλῶς
 “ ἔχοντας ὑμέας ὀρέω μέθης, γυναῖκας ταύτας, εἰ ὑμῖν
 “ φίλον ἐστὶ, ἄφετε λούσασθαι· λουσαμένας δὲ, ὀπίσω
 “ προσδέκεσθε.” εἰπας ταῦτα, συνέπαινοι γὰρ ἔσαν αἱ
 10 Πέρσαι, γυναῖκας μὲν ἐξελθούσας ἀπέπεμπε εἰς τὴν
 γυναικῆσιν· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀλεξάνδρος ἴσους τῆσι γυναιξὶ
 ἀριθμὸν ἄνδρας λειογενεῖους τῇ τῶν γυναικῶν ἐσθῆτι
 σκαυάσας, καὶ ἐγχειρίδια δούς, παρήγε ἔσω· παράγων
 δὲ τούτους, ἔλεγε τοῖσι Πέρσῃσι τάδε, “ ὦ Πέρσαι,
 15 “ αἴκατε πανδαισίῃ τελέῃ εἰσιτῆσθαι. τά τε γὰρ ἄλλα
 “ ὅσα εἴχομεν, καὶ πρὸς, τὰ οἷά τε ἦν ἐξευρόντας παρῆ-

“χειν, πάντα ὑμῖν πάρεστι· καὶ δὴ καὶ τότε τὸ πάν-
 “των μέγιστον, τὰς τε ἐωυτῶν μητέρας καὶ τὰς ἀδελ-
 “φείας ἐπιδάφιλευόμεθα ὑμῖν· ὥς παντελέως μάθῃτε
 “τιμωμένοι πρὸς ἡμέων τῶν πέρ ἐστε ἄξιοι· πρὸς δὲ, 20
 “καὶ βασιλεῖ τῷ πέμψαντι ἀπαγγείλητε, ὥς ἀνὴρ
 “Ἕλλην Μακεδόνων ὑπαρχος εὖ ὑμέας ἐδέξατο καὶ
 “τραπέζῃ καὶ κοίτῃ.” ταῦτα εἶπας Ἀλέξανδρος, παρίζει
 Πέρσῃ ἀνδρὶ ἄνδρα Μακεδόνα, ὥς γυναῖκα τῷ λόγῳ. οἱ
 δὲ, ἐπεὶ τέ σφεν οἱ Πέρσαι ψαύειν ἐπειρῶντο, διεργά- 25
 ζοντο αὐτούς.

Cujus ca-
 dis auctores
 Persis qua-
 rentibus,
 Alexander
 multis mu-
 neribus
 Bubarae da-
 tis ac Gy-
 gaea sorore
 eidem de-
 sponsata
 [8, 136.]
 inultus
 evadit.

XXI. Καὶ οὗτοι μὲν τούτῳ τῷ μόρῳ διεφθάρησαν, καὶ
 αὐτοὶ καὶ ἡ Θερραπύη αὐτέων· εἶπετο γὰρ δὴ σφι καὶ
 ὀχήματα, καὶ Θεράποντες, καὶ ἡ πᾶσα πολλὴ παρα-
 σκευή· πάντα δὴ ταῦτα, ἅμα πᾶσι κείνοισι ἠφάνιστο.
 μετὰ δὲ, χρόνῳ οὐ πολλῷ ὕστερον, ζήτησις τῶν ἀνδρῶν 5
 τούτων μεγάλη ἐκ τῶν Περσέων ἐγένετο· καὶ σφεας
 Ἀλέξανδρος κατέλαβε σοφίῃ, χρήματά τε δοὺς πολλὰ,
 καὶ τὴν ἐωυτοῦ ἀδελφεήν, τῇ οὐνομα ἦν Γυγαίη· δοὺς δὲ
 ταῦτα κατέλαβε ὁ Ἀλέξανδρος Βουβάρῃ, ἀνδρὶ Πέρσῃ,
 τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους τῷ στρατηγῷ. ὁ μὲν 10
 νυν τῶν Περσέων τούτων θάνατος οὕτω καταλαμφθεὶς
 ἐσιγήθη.

Macedo-
 num reges
 Graecae stir-
 pis Argivae
 que profa-
 pia.

XXII. Ἕλληνας δὲ τούτους εἶναι ἀπὸ Περδίκκew γε-
 γονότας, κατὰ περ αὐτοὶ λέγουσι, αὐτός τε οὕτω τυγχάνω
 ἐπιστάμενος, καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖσι ὀπισθε λόγοισι ἀπο-
 δέξω ὥς εἰσι Ἕλληνες· πρὸς δὲ, καὶ οἱ τὸν ἐν Ὀλυμπίῃ
 διεπόντες ἀγῶνα Ἑλλήνων οὕτω ἐγνώσαν εἶναι. Ἀλεξάν- 5
 δρου γὰρ ἀεθλεύειν ἐλομένου, καὶ καταδάντος ἐπ’ αὐτὸ
 ταῦτο, οἱ ἀντιφουσόμενοι Ἑλλήνων ἐξεῖργόν μιν, Φάμενοι
 οὐ βαρβάρων ἀγωνιστέων εἶναι τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ Ἑλλή-

1000. Ἀλεξάνδρος δὲ, ἐπειδὴ ἀπέδεξε ὡς εἴη Ἀργεῖος, ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλληνα, καὶ ἀγωνιζόμενος στάδιον, συν- ἐξέπιπτε τῷ πρώτῳ. ταῦτα μὲν νυν οὕτω καὶ ἐγένετο.

XXIII. Μεγάβαζος δὲ ἄγων τοὺς Παίονας, ἀπῖκετο *Megabazus cum Pæ- ones Sardes duxisset, Myrcinum Histiae in- caute tradi- tam* ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· ἐνθ' αὖτεν δὲ διαπεραιωθεὶς, ἀπῖ- *[c. 11.] do- cens, sua- det Datio, ut donum illi auferat.* κετο εἰς Σάρδεις. ἄτε δὲ τειχέοντος ἤδη Ἰστιαίου τοῦ Μι- λησίου τὴν παρὰ Δαρείου αἰτήσας ἔτυχε [μισθὸν] δωρεὴν 5 Φυλακῆς τῆς σχεδῆς· ἐόντος δὲ τοῦ χώρου τούτου παρὰ Στρυμόνα ποταμὸν, τῷ ὀνόματι ἐστὶ Μύρκινος· μαθὼν δὲ ὁ Μεγάβαζος τὸ ποιεῦμα ἐκ τοῦ Ἰστιαίου, ὡς ἤλθε τάχιστα ἐξ τὰς Σάρδεις ἄγων τοὺς Παίονας, ἔλεγε Δα- ρεῖω τάδε, “ὦ βασιλεῦ, κοῖόν τι χρῆμα ἐποίησας, ἀν- 10 “δρὶ Ἕλληνα δεινῶν τε καὶ σοφῶν ὄντων ἐγκτήσασθαι πώ- “λιν ἐν Θρηίκῃ; ἵνα ἴδῃ τε ναυπηγήσιμός ἐστι ἄφθονος, “καὶ πολλοὶ κωπέες, καὶ μέταλλα ἀργύρεα· ὁμιλὸς τε “πολλὸς μὲν Ἕλληνα περιοικέει, πολλὸς δὲ βάρβαρος· οἱ “προστάται ἐπιλαβόμενοι, ποιήσουσι τοῦτο τὸ ἀν κείνος 15 “ἐξηγήται καὶ ἡμέρης καὶ νυκτός. σύ νυν ταῦτον τὸν “ἄνδρα παῦσον ταῦτα ποιεῦντα, ἵνα μὴ οἰκηῖα πολέμῳ “συνέχηται· τράπω δὲ ἡπίω μεταπεμψάμενος, παῦσον “ἐπεὰν δὲ αὐτὸν περιλάβῃς, ποιέειν ὅπως μηκέτι κείνος “ἐς Ἕλληνας ἀπίζεται.”

XXIV. Ταῦτα λέγων ὁ Μεγάβαζος, εὐπετείως ἐπειθε *Quo confi- lio utens rex, Histie- um Myrci- num jam condentem astute pri- mum Sar- des arceffit, post secum Sufa abdu- cit,* Δαρεῖον, ὡς εὖ προορέων τὸ μέλλον γίνεσθαι. μετὰ δὲ, ἄγγελον πέμψας ὁ Δαρεῖος εἰς τὴν Μύρκινον, ἔλεγε τάδε, “Ἰστιαῖε, βασιλεὺς Δαρεῖος τάδε λέγει, Ἐγὼ φροντί- 5 “ζων εὐρίσκω ἐμοί τε καὶ τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι οὐ- “δένα εἶναι σεῦ ἄνδρα εὐνοέστερον τοῦτο δὲ οὐ λόγιοις, “ἀλλ’ ἐργοῖσι οἶδα μαθῶν. νῦν ὦν, ἐπινοῶ γὰρ πρήγ- “ματα μεγάλα κατεργάσασθαι, ἀπικνέο μοι πάντως,

“ ἵνα τοι αὐτὰ ὑπερδύωμαι.” τούτοις τοῖσι ἔπεισι πισ-
 στεύσας ὁ Ἰστιάϊος, καὶ ἅμα μέγα παιεύμενος βασιλῆος 10
 σύμβουλος γενέσθαι, ἀπίκετο ἐς τὰς Σαρδῖς. ἀπικο-
 μένῳ δέ οἱ ἔλεγε Δαρεῖος τάδε, “ Ἰστιάϊε, ἐγὼ σε μετε-
 “ πεμφάμην τῶνδε εἵνεκεν ἐπεὶ τε τάχιστα ἐνόστησα
 “ ἀπὸ Σκυθῶν, καὶ σύ μοι ἐγένεο ἐξ ὀφθαλμῶν, οὐ- 15
 “ δὲν κω ἄλλο χρῆμα οὕτω ἐν βραχεῖ ἐπεζήτησα ὥς
 “ σὲ ἰδεῖν τε καὶ ἐς λόγους μοι ἀπικίσθαι ἐγνωκώς
 “ ὅτι κτημάτων πάντων ἐστὶ τιμιάτατον ἀνὴρ φίλος, συν-
 “ ετός τε καὶ εὖνοος· τά τοι ἐγὼ καὶ ἀμφότερα συνειδώς
 “ ἔχω μαρτυρεῖν ἐς πρήγματα τὰ ἐμά. ὦν ὦν, εὖ γὰρ 20
 “ ἐποίησας ἀπικόμενος, τάδε τοι ἐγὼ προτείνομαι. Μί-
 “ λητον μὲν ἔα, καὶ τὴν νεόκτιστον ἐν Θρηίκῃ πόλιν· σὺ
 “ δὲ ἐμοὶ ἐπόμενος ἐς Σαῦσα, ἔχε τάπερ ἂν ἐγὼ ἔχω,
 “ ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ σύμβουλος.”

Artapherne
 Hyftaspis
 Sardibus,
 copiis ma-
 ritimis in
 Megabazi
 locum
 [c. 26.]
 Otane præ-
 fecto, cu-
 jus patrem
 Sifamnen
 Cambyfes
 olim pro-
 pter litem
 injuste ju-
 dicatam
 nocaverat
 deglupfe-
 ratque.

Otanes By-
 zantium,
 Calchedo-
 nem, An-
 tanderum,
 Lamponi-
 um, navi-
 busque
 Lesbiorum
 utens, Le-
 mnium et
 que Im-

XXV. Ταῦτα Δαρεῖος εἶπας, καὶ καταστήσας Ἀρ-
 ταφέρεια, ἀδελφεὸν αὐτοῦ ὀμοπάτριον, ὑπαρχον εἶναι
 Σαρδῖων, ἀπήλαυνε ἐς Σαῦσα, ἅμα ἀγόμενος Ἰστιάϊον·
 Ὅτάνεα δὲ ἀποδέξας στρατηγὸν εἶναι τῶν παραθαλασ-
 σίων ἀνδρῶν, τοῦ τὸν πατέρα Σισάμην βασιλεὺς Καμ- 5
 βύσης, γενόμενον τῶν βασιλεῶν δικαστέων, ὅτι ἐπὶ χρή-
 μασι δίκην ἄδικον ἐδίκασε, σφάζας, ἀπέδειρε πᾶσαν
 τὴν ἀνδραπῆν· σπαδίξας δὲ αὐτοῦ τὸ δέσμα, ἱμάντας
 ἐξ αὐτοῦ ἔταμε, καὶ ἐνότεινε τὸν θρόνον ἐς τὸν ἵζων ἐδύ- 10
 καζε· ἐνταῦσας δὲ ὁ Καμβύσης, ἀπέδειξε δικαστὴν εἶναι
 ἀντὶ τοῦ Σισάμνεω, τὸν ἀποκτείνας ἀπέδειρε, τὸν παῖδα
 τοῦ Σισάμνεω, ἐντειλόμενός οἱ μεμνήσθαι ἐν τῷ κατίζων
 θρόνῳ δικάζει.

XXVI. Οὗτος ὦν ὁ Ὅτάνης ὁ ἐγκατιζόμενος ἐς τοῦτον
 τὸν θρόνον, τότε διάδοχος γενόμενος Μεγαβάζῳ τῆς στρα-
 τηγίης, Βυζαντίους τε εἶλε καὶ Καλλησδαίους· εἶλε δὲ

Ἄλτ' ἀνδρῶν, τὴν ἐν τῇ Τρωάδι γῇ· εἶλε δὲ Λαμπάνιον·
 5 λαβὼν δὲ παρὰ Λεσβίων νέας, εἶλε Λήμνον τε καὶ Ἰμ-
 βρον, ἀμφοτέρας ἐτι τότε ὑπὸ Πελασγῶν εἰκοσμένας.

brum,
 utramque
 tum Pelas-
 gorum se-
 dem, oc-
 cupat.

XXVII. Οἱ μὲν δὲ Λήμνιοι καὶ ἐμαχίσαντο οὗ, καὶ
 ἀμυνόμενοι, ἀνὰ χρόνον ἐκακώθησαν. τοῖσι δὲ περιεῶσι
 αὐτέων οἱ Πέρσαι ὑπαρχον ἐπιστάσι Λυκάργον, τὸν
 Μαιανδρίου τοῦ βασιλεύσαντος Σάμου ἀδελφεόν. οὗτος
 5 ὁ Λυκάργος ἄρχων ἐν Λήμνῳ, τελευτᾷ. | αἰτία δὲ τούτου
 ἦδ'· πάντας ἡδραποδίζετο καὶ κατεστρέφετο· τοὺς μὲν,
 λεπτοστρατίης ἐπὶ Σκύθας αἰτιώμενος, τοὺς δὲ, εἰνε-
 σθαι τὸν Δαρείου στρατὸν ἀπὸ Σκύθων ὀπίσω ἀποκο-
 μιζόμενον. | οὗτος μὲν νυν τοσαῦτα ἐξεργάσατο στρατηγῇ-
 10 σας· μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον ἀνεως κακῶν ἦν.

αλφδδ

XXVIII. Καὶ ἤρχετο τοδεύτερον ἐκ Νάξου τε καὶ
 Μιλήτου Ἴωσι γίνεσθαι κακά. τούτο μὲν γάρ, ἡ Νάξος
 εὐδαιμονίῃ τῶν ἡσῶν προσέφερε· τούτο δὲ, κατὰ τὸν αὐτὸν
 χρόνον ἡ Μίλητος αὐτῇ τε ἐαυτῆς μάλιστα δὴ τότε ἀκμά-
 5 σασα, καὶ δὴ καὶ τῆς Ἰωνίης ἦν πρόσχημα· | κατύπερθε
 δὲ ταυτέων, ἐπὶ δύο γενεὰς ἀνδρῶν νοσήσασα ἐς τὰ μά-
 λιστα στάσει, μέχρι οὗ μιν Πάριοι κατήρτισαν· τούτους
 γὰρ καταρτιστήρας ἐκ πάντων τῶν Ἑλλήνων εἵλοντο οἱ
 Μιλήσιοι.

Naxi ac
 Miletii illo
 tempore
 [circa a.
 506.] Ratus
 florentissi-
 mus. Su-
 perioribus
 aetatibus
 Miletii fe-
 ditione mi-
 fere vexati,
 donec Parii,
 ab ipsis ar-
 bitri dele-
 ti, turbas
 compone-
 rent.

XXIX. Κατήλλαξαν δὲ σφεας ὥδε οἱ Πάριοι. ὥς
 ἀπίκοντο αὐτέων ἄνδρες οἱ ἄριστοι ἐς τὴν Μίλητον, ὥρεον
 γὰρ δὴ σφεας· δεινῶς οἰκοφθορημένους, ἔφασαν αὐτέων
 βούλεσθαι διεξελθεῖν τὴν χώραν. ποιῶντες δὲ ταῦτα,
 5 καὶ διεξίοντες πᾶσαν τὴν Μιλησίην, ὅπως τινὰ ἴδοιεν ἐν
 ἀνοστηκυίῃ τῇ χώρῃ ἀγρὸν εὖ ἐξεργασμένον, ἀπεγραφέατο
 τὸ ὄνομα τοῦ δεσπότεω τοῦ ἀγροῦ. διεξελάσαντες δὲ
 πᾶσαν τὴν χώραν, καὶ σπανίους εὐρόντες τούτους, ὡς τά-

Id quomo-
 do Parii ef-
 fectum de-
 derint.

χίστα κατέβησαν ἐς τὸ ἄστυ, ἀλίην ποιησάμενοι, ἀπέ-
 δεξαν τούτους μὲν τὴν πόλιν νέμειν, τῶν εὖρον τοὺς ἀγροὺς 10
 εὖ ἐξεργασμένους· δοκέειν γὰρ ἔφασαν καὶ τῶν δημοσίων
 οὕτω δὴ σφεας ἐπιμελήσεσθαι ὥσπερ τῶν σφετέρων·
 τοὺς δὲ ἄλλους Μιλησίους τοὺς πρὶν στασιάζοντας, τού-
 των ἔταξαν πείθεσθαι. Πάριοι μὲν νυν οὕτω Μιλησίους
 κατήρτισαν.

15

Dum Histio-
 reus Sufis
 commora-
 tur, Naxi
 exules, ut
 Milefiorum
 opera redi-
 tum sibi in
 patriam pa-
 rarent, Ari-
 stagoram
 Mileti pro-
 curatorem
 auxilia ro-
 gantes, cum
 is suis solius
 viribus pa-
 rum fide-
 ret, Artas-
 pherni [c.
 25.] opem
 exposcere
 jubentur.
 Quod ne-
 gotium A-
 ristagoras
 fibimet ipfi
 imponi paf-
 sus.

XXX. Τότε δὲ ἐκ τούτων τῶν πολιῶν ὧδε ἤρχετο
 κακὰ γίνεσθαι τῇ Ἰωνίῃ. ἐκ Νάξου ἔφυγον ἄνδρες τῶν
 παχέων ὑπὸ τοῦ δήμου· φυγόντες δὲ ἀπίκοντο ἐς Μίλη-
 τον. τῆς δὲ Μιλήτου ἐτύγχανε ἐπίτροπος εὖν Ἀρισταγό-
 ρης ὁ Μολπαγόρεω, γαμβρός τε εὖν καὶ ἀνεψιὸς Ἰστι- 5
 αίου τοῦ Λυσαγόρεω, τὸν ὁ Δαρεῖος ἐν Σούσοισι κατέειχε·
 ὁ γὰρ Ἰστιαῖος τύραννος ἦν Μιλήτου, καὶ ἐτύγχανε τῶ-
 τον τὸν χρόνον εὖν ἐν Σούσοισι, ὅτε οἱ Νάξιοι ἦλθον, ξεῖνοι
 πρὶν εὖντες τῷ Ἰστιαίῳ. ἀπικόμενοι δὲ οἱ Νάξιοι ἐς τὴν
 Μίλητον, ἐδέοντο τοῦ Ἀρισταγόρεω, εἴ πως αὐτοῖσι παρά- 10
 σχοι δυνάμιν τινα, καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν ἐαυτῶν. ὁ δὲ,
 ἐπιλεξάμενος ὡς ἦν δι' ἐαυτοῦ κατέλθωσι ἐς τὴν πόλιν,
 ἄρξει τῆς Νάξου· σκῆψιν δὲ ποιούμενος τὴν ξεινίην τὴν
 Ἰστιαίου, τόνδε σφι λόγον προσέφερε, “ Αὐτὸς μὲν ὑμῖν
 “ οὐ φερέγγυός εἰμι δυνάμιν τσαύτην παρασχεῖν, ὥστε 15
 “ κατὰγειν ἀεκόντων τῶν τὴν πόλιν ἐχόντων Ναξίων·
 “ πυνθάνομαι γὰρ ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα Ναξίοις εἶ-
 “ ναι, καὶ πλοῖα μακρὰ πολλά· μηχανήσομαι δὲ, πᾶ-
 “ σαν σπουδὴν ποιούμενος· ἐπινοεῶ δὲ τῆδε. Ἀρταφέρ-
 “ νης μοι τυγχάνει εὖν Φίλος· ὁ δὲ, Ἰστασπεω μὲν 20
 “ ἐστὶ πάϊς, Δαρείου δὲ τοῦ βασιλῆος ἀδελφεός· τῶν δὲ
 “ ἐπιθαλασσιῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἄρχει πάντων, ἔχων
 “ στρατὴν τε πολλὴν καὶ πολλὰς νέας· ταῦτον ἂν δοκέω
 “ τὸν ἄνδρα ποιήσειν τῶν ἂν χρηρίζομεν.” ταῦτα ἀκού- 25

σαςτες οἱ Νάξιοι, προσέθεσαν τῷ Ἀρισταγόρῃ πρήσσειν ἢ δύναίτο ἄριστα· καὶ ὑπίσχεσθαι δῶρα ἐκέλευον, καὶ δαπάνην τῇ στρατῇ, ὥς αὐτοὶ διαλύσονται· ἐλπίδας πολλὰς ἔχοντες, ὅταν ἐπιφανέωσι ἐς τὴν Νάξον, πάντα
 30 ποιήσειν τοὺς Νάξιους τὰ ἂν αὐτοὶ κελεύωσι· ὥς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας· τῶν γὰρ νήσων τούτων τῶν Κυκλάδων οὐδεμίᾳ καὶ ἦν ὑπὸ Δαρείῳ.

- XXXI. Ἀπικόμενος δὲ ὁ Ἀρισταγόρης ἐς τὰς Σάρδεις, Artapherni per-suadet, ut exulum causam agens, Na-xum cæte-rasque Cy-clades di-tioni Per-sarum ad-jungere stu-deat. λέγει πρὸς τὸν Ἀρταφέρνηα, ὥς Νάξος εἴη νῆσος μεγά-
 θεὶ μὲν οὐ μεγάλη, ἄλλως δὲ καλὴ τε καὶ ἀγαθὴ, καὶ ἀγχαῦ· Ἰωνίης· χρήματα δ' ἐνὶ πολλὰ, καὶ ἀνδράποδα.
 5 “ Σὺ ὦν ἐπὶ ταύτην τὴν χώραν στρατηλάτεις, καταγών
 “ ἐς αὐτὴν τοὺς Φυγάδας ἐξ αὐτῆς. καὶ τοι ταῦτα ποι-
 “ ῆσαντι, ταῦτο μὲν ἐστὶ ἐτοῖμα παρ' ἐμοὶ χρήματα με-
 “ γάλα παρέξ τῶν ἀναισιμωμάτων τῇ στρατῇ· ταῦτα
 10 “ μὲν γὰρ δίκαια ἡμέας τοὺς ἄγοντας παρέχειν· ταῦτο
 “ δὲ, νήσους προσκτήσασθαι βασιλεῖ, αὐτὴν τε Νάξον, καὶ
 “ τὰς ἐκ ταύτης ἡρτημένας, Πάρον τε καὶ Ἄνδρον καὶ
 “ ἄλλας τὰς Κυκλάδας καλυμένας. ἐνθαῦτεν δὲ ὀρ-
 “ μεώμενος, εὐπετέως ἐπιθήσασθαι Εὐβοίᾳ, νήσῳ μεγάλῃ
 15 “ τε καὶ εὐδαίμονι, οὐκ ἐλάσσονι Κύπρου, καὶ κάρτα
 “ εὐπετεῖ χειρωθῆναι. ἀποχωρῶσι δὲ ἑκατὸν νέες ταύτας
 “ πάσας χειρώσασθαι.” ὁ δὲ ἀμείβετο αὐτὸν τοῖσδε,
 “ Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος ἐξηγητὴς γίνεαι πραγμάτων
 “ ἀγαθῶν, καὶ ταῦτα εὖ παραινέεις πάντα, πλὴν τῶν
 20 “ νεῶν τοῦ ἀριθμοῦ. ἀντὶ δὲ ἑκατὸν νεῶν, διηκόσιαί τοι
 “ ἐτοῖμοι ἔσονται ἅμα τῷ ἔαρι. δεῖ δὲ τούτοις καὶ αὐ-
 “ τὸν βασιλῆα συνέπαινον γίνεσθαι.”

XXXII. Ὁ μὲν δὴ Ἀρισταγόρης ὥς ταῦτα ἤκουσε, Re Dario probata, Artapher-nes primo vere claf- περιχαρὴς ἔων, ἀπῆγε ἐς Μίλητον. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης, ὥς οἱ πέμψαντι ἐς Σαῦσα, καὶ ὑπερθέντι τὰ ἐκ τοῦ Ἀρι-

sem ex tri-
remium
magnam-
que vim
militum
duce Me-
gabate, cu-
jus filiam
Pausanias
Cleombroti
posilla in
matrimo-
nium peti-
isse dicitur,
ad Arista-
goram mit-
tit.

σταγόρῳ λεγόμενα, συνέπαινος καὶ αὐτὸς Δαρεῖος ἐγέ-
νετο, παρεσκευάσατο μὲν δημοσίας τριήρας, πολλὸν δὲ 5
κάρτα ὅμιλον Περγίων τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων·
στρατηγὸν δὲ τούτων ἀπέδωκε Μεγαβάτην, ἄνδρα Πέρ-
σῃ τῶν Ἀχαιμενιδέων, ἐαυτοῦ τε καὶ Δαρείου ἀναψιόν·
τοῦ Πausanίης ὁ Κλεομβρότεω Λακεδαιμόνιος, εἰ δὲ ἀλη- 10
θής γε ὁ λόγος, ὑπὲρ αὐτοῦ χρόνῳ τούτῳ ἡμερόσατο θυγα-
τέρα, ἔρῳτα σχὼν τῆς Ἑλλάδος τύραννος γενέσθαι.
ἀποδύξας δὲ Μεγαβάτην στρατηγὸν Ἀρταφέρνης, ἀπέ-
στειλε τὸν στρατὸν παρὰ τὸν Ἀρισταγόρῳ.

Assumptis,
præter Ari-
stagoram,
pences quem
summa re-
rum, exer-
citu Ionico
atque exu-
libus, Me-
gabates, ut
Naxiis cau-
sa expedi-
tionis late-
ret, primo
septentrio-
nem versus
cursum di-
rigit, clas-
semque in
Chium ap-
pellit. Ibi
cum bore-
am præsto-
laretur,
cum Arista-
gora nixa-
tus, rem
omnem
Naxiis ipse
prodit.

XXXIII. Παραλαβὼν δὲ ὁ Μεγαβάτης ἐκ τῆς Μι-
λήτου τὸν τε Ἀρισταγόρῳ καὶ τὴν Ἰάδα στρατιὴν καὶ
τοὺς Ναξίους, ἔπλεε πρόφασιν ἐπὶ Ἑλλησπόντου· ἐπεὶ τε
δὲ ἐγένετο ἐν Χίῳ, ἔσχε τὰς νέας ἐς Καύκασα, ὡς ἐν- 5
θαῦτεν βορρῇ ἀνέμῳ ἐς τὴν Νάξον διαβάλοι. καὶ, οὐ γὰρ 5
ἔδωκε ταύτῳ τῷ στόλῳ Ναξίους ἀπολέσθαι, πρῆγμα τοι-
όνδε συνηείχθη γενέσθαι. περιιόντος Μεγαβάτεω τὰς
ἐπὶ τῶν νεῶν φυλακὰς, ἐπὶ νεὸς Μυνδίας ἔτυχε οὐδεὶς
φυλάσων· ὁ δὲ, δεινὸν τι ποιησάμενος, ἐκέλευσε τοὺς
δορυφόρους ἐξευρόντας τὸν ἄρχοντα ταύτης τῆς νεὸς, τῷ 10
ὄνομα ἦν Σκύλαξ, ταῦτον δῆσαι διὰ θαλαμῆς διελόν-
τας τῆς νεὸς κατὰ ταῦτο· ἔξω μὲν κεφαλὴν ποιῶντας,
ἔσω δὲ τὸ σῶμα. δεθέντος δὲ τοῦ Σκύλακος, ἐξαγγέλ-
λει τις τῷ Ἀρισταγόρῳ, ὅτι τὸν ξειπὸν οἱ τὸν Μύνδιον Με-
γαβάτης δῆσας λυμαίνοιτο. ὁ δὲ ἐλθὼν παραγγέλλει τὸν 15
Πέρσῃν τυγχάνων δὲ οὐδενὸς τῶν ἐδέετο, αὐτὸς ἐλθὼν
ἔλυσε. πυθόμενος δὲ, κάρτα δεινὸν ἐποίησατο ὁ Μεγα-
βάτης, καὶ ἐσπέρχετο τῷ Ἀρισταγόρῳ. ὁ δὲ εἶπε, “ Σοὶ
“ δὲ καὶ ταῦτοισι τοῖσι πρῆγμασι τί ἐστι; οὐ σὲ ἀπέ-
“ στειλε Ἀρταφέρνης ἐμέο πέιθεσθαι, καὶ πλέειν τῇ ἄν 20
“ ἐγὼ κελεύω; τί πολλὰ πρήσσεις;” ταῦτα εἶπε Ἀρι-

σταγόρης. ὁ δὲ, θυμωθεὶς ταύτοις, ὡς νῦν ἐγένετο, ἐπέμπε ἐς Νάξον πολὺν ἄνδρα φράσσοντας τοῖσι Ναξίοις πάντα τὰ παρῆντα σφι πράγματα.

XXXIV. Οἱ γὰρ ὦν Νάξιοι οὐδὲν πάντως προσέδ- Hi ita moniti, ad ob-
κύντο ἐπὶ σφίας τὸν στόλον ταῦτοι δρμήσεσθαι. ἐπεὶ μὲν sionem
τοὶ ἐπίϋοντο, αὐτίκα μὲν ἐσενείκοντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν tolerandam
ἐς τὸ τεῖχος, παρεσκευάσαντο δὲ ὡς πολιορκησόμενοι, frenue se-
καὶ σῖτα καὶ ποτὰ [καὶ τεῖχος] ἐσάξαντο. καὶ οὗτοι μὲν parant: quo
πάρσκεινάδατο ὡς πάρεσομένου σφι πολέμου. οἱ δ' ἐπεὶ fit, ut Per-
τε διέβαλον ἐκ τῆς Χίου τὰς νέας ἐς τὴν Νάξον, πρὸς sæ, cum
πεφραγμένους προσεφύροντο, καὶ ἐπολιόρκειον μῆνας τέσ- Naxum
σέρας. ὡς δὲ τὰ τε ἔχοντες ἤλθον χρήματα οἱ Πέρσαι, quatuor
ὁ ταῦτα καταδεδαπάνητό σφι, καὶ αὐτῷ τῷ Ἀρισταγόρῃ mensis ob-
προσάνειψέματο πολλὰ, ταῦ πλευνός τε ἐδέετο ἢ πολιορ- fident,
κίῃ, ἐνθαῦτα τείχεα τοῖσι φυγάσι τῶν Ναξίων οἰκοδο- omni appa-
μήσαντες, ἀκαλλάσσοντο ἐς τὴν ἡπειρον, κακῶς πρῆσ- ratu con-
σοῖτες. sumpto in-
fectaque re,
continen-
tem repe-
tere cogan-
tur.

XXXV. Ἀρισταγόρης δὲ οὐκ εἶχε τὴν ὑπόσχεσιν τῷ Tum Ari-
Ἀρταφέρνηϊ ἐκπληρῶσαι· ἅμα δὲ ἐπίεζε μιν ἡ δαπάνη stagoras a
τῆς στρατῆρος ἀπαιτεομένη, ἀρρώδεϊ τε, τοῦ στρατοῦ πρῆ- Perfis sibi
ξαιτος κακῶς, καὶ Μεγαβάτῃ διαβεβλημένος· ἐδόκει τε metuens,
τὴν βασιλῆσιν τῆς Μιλήτου ἀπαιρητόσθαι. ἀρρώδεων δὲ atque ab
τοστέων ἕκαστα, ἐβουλεύετο ἀπόστασιν· συνέπιπτε γὰρ Histæo ad
καὶ τὸν ἐστιγμένον τὴν κεφαλὴν ἀπῆχθαι ἐκ Σουσέων rebellan-
πρὸς Ἰστιαίου, σημαίνοντα ἀπίσταςθαι Ἀρισταγόρῃ ἀπὸ dum insti-
βασιλῆος. ὁ γὰρ Ἰστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρῃ gatus, de-
σημῆναι ἀποστῆναι, ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχε ἀσφαλέως fectionem
σημῆναι, ὥστε φυλασσομενέων τῶν οὐδῶν· ὁ δὲ, τῶν δού- loniæ me-
λων τὸν πιστότατον ἀποζηρήσας τὴν κεφαλὴν, ἐστιζε, καὶ ditatur.
ἀπέπεμπε ἐς Μίλητον, ἐπτειλόμενος αὐτῷ· ἄλλο μὲν οὐ-

δέν' ἐπεὰν δὲ ἀπίκηται ἐς Μίλητον, κελεύειν Ἀρισταγό-
ρην ξυρήσαντά μιν τὰς τρίχας, κατιδέσθαι ἐς τὴν κεφα-
λήν· τὰ δὲ στίγματα ἐσήμαινε, ὥς καὶ πρότερόν μοι εἴ-
ρηται, ἀπόστασιν. ταῦτα δὲ ὁ Ἰστιαῖος ἐποίηε, συμφερόν
ποιεῦμενος μεγάλην τὴν ἐωῦταῦ κατοχὴν τὴν ἐν Σούσεισι· 20
ἀποστάσιος ὦν γινομένης, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας μετήσε-
σθαι ἐπὶ Θάλασσαν, μὴ δὲ νεώτερόν τι ποιεύσης τῆς
Μιλήτου, οὐδὰμὰ ἐς αὐτὴν ἤξειν ἔτι ἐλογίζετο.

Quod con-
filiū cum
sue factioni
aperuisset,
quæ Heca-
tæus Mile-
sius [2,
143.] sua-
ferit.

XXXVI. Ἰστιαῖος μὲν νυν ταῦτα διανοούμενος, ἀπέ-
πεμπε τὸν ἄγγελον. Ἀρισταγόρῃ δὲ συνέπιπτε τοῦ αὐ-
τοῦ χρόνου πάντα ταῦτα συνελθόντα· ἐβουλεύετο ὦν μετὰ
τῶν στασιωτῶν, ἐκφύνας τὴν τε ἐωῦταῦ γνώμην καὶ τὰ
παρὰ τοῦ Ἰστιαίου ἀπιγμένα. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι πάντες 5
γνώμην κατὰ ταῦτό ἐξεφέροντο, κελεύοντες ἀπίσταςθαι.
Ἐκαταῖος δ' ὁ λογοποιὸς πρῶτα μὲν οὐκ ἔα πόλεμον
βασιλεῖ τῶν Περσέων ἀναιρέεσθαι, καταλέγων τὰ τε
ἔθνεα πάντα τῶν ἤρχε Δαρεῖος, καὶ τὴν δύναμιν αὐταῦ·
ἐπεὶ τε δὲ οὐκ ἔπειθε, δεύτερα συνεβούλευε ποιέειν ὅπως 10
ναυκράτεες τῆς θαλάσσης ἔσονται. ἄλλως μὲν νυν αὐ-
δαμῶς ἔφη λέγων ἐνοῶν ἐσόμενον ταῦτο· ἐπίσταςθαι
γὰρ τὴν δύναμιν τὴν Μιλησίων εὔσαν ἀσθενέα· εἰ δὲ τὰ
χρήματα κατααιρεθεῖν τὰ ἐκ τῶ ἱεροῦ τοῦ ἐν Βραγχίδῃσι,
τὰ Κροῖσος ὁ Λυδὸς ἀνέθηκε, πολλὰς εἶχε ἐλπίδας ἐπι- 15
κρατῆσαι τῆς θαλάσσης· καὶ οὕτω αὐτοὺς τε ἔξειν χρή-
μασι χρᾶσθαι, καὶ τοὺς πολεμίους οὐ συλήσειν αὐτά·
τὰ δὲ χρήματα ἦν ταῦτα μεγάλα, ὥς δεδήλωταί μοι ἐν
τῷ πρώτῳ τῶν λόγων. αὕτη μὲν δὴ οὐκ ἐνίκᾳ ἡ γνώμη·
ἐδόκει δὲ ὅμως ἀπίσταςθαι· ἓνα τε αὐτέων πλώσαντα 20
ἐς Μυῶντα ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ ἀπὸ τῆς Νάξου ἀπελ-
θόν, εὖν ἐνθαῦτα, συλλαμβάνειν πειρᾶσθαι τοὺς ἐπὶ τῶν
νεῶν ἐπιπλέοντας στρατηγούς.

XXXVII. Ἀποπεμφθέντος δὲ Ἰητραγόρεω κατ' αὐτὸ Exāctis ty-
 τῷτο, καὶ συλλαβόντος δόλῳ Ὀλίαντ' Ἰβανώλιος Μυ- rannis ex-
 λασσέα, καὶ Ἰστιαιὸν Τύμνῳ Τερμερέα, καὶ Κῶν Ἐρ- Ionise civi-
 ξάνδρῳ, τῷ Δαρεῖος Μιτυλήνην ἐδωρήσατο, καὶ Ἀριστα- tatibus, pa-
 5 γόρῳ Ἡρακλείδῳ Κυμαῖον, καὶ ἄλλους συχνούς· οὕτω lam rebel-
 δὴ ἐκ τοῦ ἐμφανέος ὁ Ἀρισταγόρης ἀπεστήκεε, πᾶν ἐπὶ latur [a.
 Δαρείῳ μηχανώμενος. καὶ πρῶτα μὲν λόγῳ μετείς τὴν 504].
 τυραννίδα, ἰσονομίην ἐποίησε τῇ Μιλήτῳ, ὡς ἂν ἐκόντες αὐ-
 τῷ οἱ Μιλήσιοι συναπιστάτατο· μετὰ δὲ, καὶ ἐν τῇ ἄλλῃ
 10 Ἰωνίῃ τῷτῷ τῷτο ἐποίησε, τοὺς μὲν ἐξελαύνων τῶν τυράν-
 νων, τοὺς δ' ἔλαβε τυράννους ἀπὸ τῶν νεῶν τῶν συμπελευ-
 σασέων ἐπὶ Νάξον, τούτους δὲ Φίλα βουλόμενος ποιέε-
 σθαι τῇσι πόλεσι, ἐξεδίδου, ἄλλον ἐς ἄλλην πόλιν παρα-
 δίδους, ὅσῃν εἴη ἕκαστος.

XXXVIII. Κῶν μὲν νυν Μιτυληναῖοι, ἐπεὶ τε τάχι- Aristagoras
 στα παρέλαβον, ἐξαγαγόντες κατέλευσαν· Κυμαῖοι δὲ cum popu-
 τὸν σφέτερον αὐτέων ἀπῆκον· ὡς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ πλεῖνες larem Ioni-
 ἀπίσαν. τυράννων μὲν νυν κατὰπαυσις ἐγένετο ἀνὰ τὰς bus flatum
 5 πόλεις. Ἀρισταγόρης δὲ ὁ Μιλήσιος ὡς τοὺς τυράννους vindica-
 κατέπαυσε, στρατηγούς ἐν ἐκάστῃ τῶν πολίων κελεύσας vif-
 ἐκάστους καταστήσαι, δεύτερα αὐτὰς ἐς Λακεδαίμονα set, Spar-
 τμηρεῖ ἀπόστολος ἐγένετο· ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινός tam suppe-
 αἱ μεγάλης ἐξευρεθῆναι. tias roga-
turus profi-
ciscitur.

XXXIX. Τῆς δὲ Σπάρτης Ἀναξανδρίδης μὲν ὁ Λέων- Digressio de
 τος οὐκέτι περιεὼν ἐβασίλευε, ἀλλὰ ἐτετελευτήκεε· Κλεο- rebus Spar-
 μένης δὲ ὁ Ἀναξανδρίδῳ εἶχε τὴν βασιλείην, οὐ κατὰ tanis. Ana-
 ἀνδραγαδίην ὁχῶν, ἀλλὰ κατὰ γένος. Ἀναξανδρίδῃ xandridas
 5 γὰρ ἔχοντι γυναῖκα ἀδελφεῆς ἐωῦτοῦ θυγατέρα, καὶ Leontis f.
 εἰσῆς ταύτης οἱ καταθυμῆς, παῖδες οὐκ ἐγένοντο. τού- rex Spartæ
 τῷ δὲ τοιούτου ἔοντος, οἱ ἔφοροι εἶπαν, ἐπικαλεσάμενοι [1, 67.]
uxorem na-
tus steri-
lem, ea re-
pudiata ali-
am ducere
ab ephoris

jubetur. Id autem, “ Εἴ τοι σύ γε σεαυτῷ μὴ προαρᾷς, ἀλλ’ ἡμῖν
cum abnu- “ ταῦτό ἐστι οὐ περιόπτεον, γένος τὸ Εὐρυθρόλος γενέ-
isset, “ σθαι ἐξίτηλον. σύ νυν τὴν μὲν ἔχεις γυναῖκα, ἐπεὶ τέ 10
“ τοι οὐ τίκτει, ἔξω, ἄλλην δὲ γῆμον· καὶ καίων ταῦτα,
“ Σπαρτίηται ἀθήσεις.” ὁ δ’ ἀμείβετο· φᾶς ταῦτ’ ἐν
οὐδέτερα ποιήσῃν· ἐκείνους τε οὐ καλῶς συμβουλεύειν,
παραινέοντας, τὴν ἔχει γυναῖκα, εἴσαν ἀναμάρτησαν
ἐαυτῷ, ταύτην ἀπέντα, ἄλλην ἐσαγαγέσθαι· οὐδ’ αὖ σφι 15
πεισέσθαι.

minis co-
gitur, ut
priorem
servans
uxorem,
contra mo-
rem Spar-
tanorum
alteram in-
ducat.

XL. Πρὸς ταῦτα οἱ ἔφοροι καὶ οἱ χέροντες βουλευσά-
μενοι, προσέφερον Ἀναξανδρίδῃ τὰδε, “ Ἐπεὶ τοῖσιν περι-
“ ἐχόμενον σε ὀρέομεν τῆς ἔχεις γυναῖκος, σὺ δὲ ταῦτα
“ ποιεῖ, καὶ μὴ ἀντίβαινε ταῦτοισι, ἵνα μὴ τι ἀλλοῖω
“ περὶ σοῦ οἱ Σπαρτίηται βουλεύσωνται. γυναῖκος μὲν 5
“ τῆς ἔχεις οὐ προσδέομεθά· σὺ τῆς ἐξέσιος· σὺ δὲ ταύ-
“ τη τε πάντα ὅσα νῦν παρέχεις παρέχε, καὶ ἄλλην
“ πρὸς ταύτη ἐσαγάγε γυναῖκα τεκνοποιόν.” ταῦτά κη
λεγόντων, συνεχώρησε ὁ Ἀναξανδρίδης· μετὰ δὲ, γυναῖ-
κας ἔχων δύο, διζᾷς ἰστίας οἶκε, ποιεῖν οὐδεμᾶ Σπαρ- 10
τιητικά.

Nova nu-
pta Cleo-
menem;
post prior
uxor Dori-
eum, tum-
que Leoni-
dam ac Cle-
ombrotum
parit.

XLI. Χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διαλθόντος, ἡ ἐνύστερον
ἐπελθούσα γυνὴ τίκτει τὸν δὴ Κλεομένεα ταῦτον. καὶ
αὕτη τε ἐφεδρον βασιλεῖα Σπαρτίηται ἀπέβαινε· καὶ ἡ
πρωτέρη γυνὴ τὸν πρότερον χρόνον ἄτοκος εἴσα, τότε καὶ
ἐκύησε, συντυχίᾳ ταύτῃ χρησάμενη. ἔχουσαν δὲ αὐτὴν 5
ἀληθεῖ λόγῳ, οἱ τῆς ἐπελθούσης γυναῖκος οἰκίῃσι πυθό-
μενοι ὥχλειον, φάμενοι αὐτὴν κομπέειν ἄλλως, βουλο-
μένην ὑποβαλέσθαι. δεινὰ δὲ καίοντων αὐτῶν, τοῦ χρό-
νου συντάμνοντος, ὑπ’ ἀπιστίας οἱ ἔφοροι τίκτουσαν τὴν
γυναῖκα περιιζόμενοι ἐθύλαξαν. ἡ δὲ ὡς ἔτεκε Δωριέα, 10
ἰθὺς ἰσχει Λεωνίδην· καὶ μετὰ ταῦτον, ἰθὺς ἰσχει

Κλεόμβροτον· οἱ δὲ καὶ διδύμους λέγουσι Κλεόμβροτον
τε καὶ Λεωνιδῆν γενέσθαι· ἡ δὲ Κλεομένης τεκνοῦσα καὶ
τοδεύτερον ἐπελθούσα γυνή, εἴσα θυγάτηρ Πριηντιάδω

15 τοῦ Δημαρμένου, οὐκέτι ἔτιχτε τοδεύτερον.

XLII. Ὁ μὲν δὴ Κλεομένης, ὡς λέγεται, ἦν τε οὐ Mortuo A-
Φρενῆης, ἀπρσμάτης τε· ὁ δὲ Δωριεὺς ἦν τῶν ἡλικῶν naxandridæ
πάντων πρῶτος· εὖ τε ἐπίστατο κατ' ἀνδραγαθίην αὐ- Cleomenes
τὸς σχίσαν τὴν βασιλείην. ὥστε ὦν οὗτοι Φρονέων, ἐπει- succedit.
5 δὴ ὁ, τε Ἀναξανδρίδης ἀπέθανε, καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι Quod gra-
χρεώμενοι τῷ νόμῳ, ἐστήσαντο βασιλῆα τὸν πρεσβύτατον viter ferens
Κλεομένηα, ὁ Δωριεὺς δεινὸν τε ποιούμενος, καὶ οὐκ ἀξίων Dorieus,
ὑπὸ Κλεομένηος βασιλεύεσθαι, αἰτήσας λῆν, Σπαρτιή- colonos in
10 τας ἄγε εἰς ἀποικίην· αὐτὲ τῷ ἐν Δελφοῖσι χρηστήριον Africam ad
χρησάμενος, εἰς ἥτινα γῆν κτίσων ἰεῖη, αὐτὲ ποιήσας αὐ- Cinypem
δὴ τῶν νομιζομένων. οἳα δὲ βαρέως φέρων, ἀπίει εἰς τὴν [4, 175.
Λιβύην τὰ πλοῖα· κατηγέοντο δὲ οἱ ἄνδρες Θηραῖοι. ἀπι- 198.] dedu-
κόμενος δ' εἰς Κύνυπα, οἶκισε χώρον κάλλιστον τῶν Λι- cit: sed in-
βύων πᾶρά ποταμόν· ἐξελαθεῖς δὲ ἐνθεῦτεν τρίτῳ ἔτει de ejus
15 ὑπὸ Μακίων τε καὶ Λιβύων καὶ Καρχηδονίων, ἀπίκητο tertio post
εἰς Πελοπόννησον. anno, in
Peloponne-
sum rever-
tutur.

XLIII. Ἐνθαῦτα δὲ οἱ Ἀντιχάρης, ἀνὴρ Ἐλεώνιος, Hinc ad
συμβούλευσε ἐκ τῶν Λαίου χρησμῶν, Ἡρακλήην τὴν ἐν condendam
Σικελίῃ κτίζειν, φᾶς τὴν Ἐρυκος χώραν πᾶσαν εἶναι in Sicilia
Ἡρακληίδων, αὐτοῦ Ἡρακλέος κτησαμένου. ὁ δὲ, ἀκού- Heracleam
5 σας ταῦτα, εἰς Δελφοὺς ὄχητο χρησόμενος τῷ χρηστη- tendens,
ρίῳ, οἱ αἰρέει ἐπ' ἣν στέλλεται χώραν ἡ δὲ Πυθίῃ οἱ cum Italie
χρᾶ αἰρήσειν. παραλαβὼν δὲ ὁ Δωριεὺς τὸν στόλον, τὸν oram lege-
καὶ εἰς Λιβύην ἦγε, ἐκομίζετο πᾶρά τὴν Ἰταλίην. ret,

XLIV. Τὸν χρόνον δὲ ταῦτον, ὡς λέγουσι Συναρίται, a Crotonia-
σφίας τε αὐτοὺς καὶ Τήλυν τὸν ἐαυτῶν βασιλῆα ἐπὶ tis, ut Sy-
Κρότωνά μελλειν στρατεύεσθαι· τοὺς δὲ Κροτωνιήτας baritz al-
unt, exorä-
tus, una

cum ipſis
Sybarin
evertit [a.
510.]. Di-
verſa Cro-
toniatarum
de hoc bello
narratio,

περιδείας γενομένους, δεηθῆναι Δωριέας σφι τιμωρῆσαι, καὶ τυχεῖν δεηθέντας· συστρατεύεσθαι τε δὴ ἐπὶ Σύβαριν Δωριέα, καὶ συνελεῖν τὴν Σύβαριν. ταῦτα μὲν νυν Σύβαριται λέγουσι ποιῆσαι Δωριέα τε καὶ τοὺς μετ' αὐτῷ. Κροτωνιῆται δὲ οὐδένα σφίσι Φασὶ ζεῖνεν προσεπιλαβέσθαι τῷ πρὸς Συβαρίτας πολέμου, εἰ μὴ Καλ-
λὴν τῶν Ἰαμιδῶν μάντιν Ἠλεῖον μῦθον· καὶ τοῦτον τρὸς τοῦδε παρὰ Τήλυος τοῦ Συβαριτέων τυράννου ἀποδράντα ἀπικέσθαι παρὰ σφείας, ἐπεὶ τέ αἱ τὰ ἱρὰ αὐτοῖς προεχώρει· χρηστὰ θυομένων ἐπὶ Κρότωνα. ταῦτα δὲ ὧν οὗτοι λέγουσι.

et argu-
menta u-
triusque
famae.

XLV. Μαρτύρια δὲ τούτων ἑκάτεροι ἀποδεικνύουσι τὰδε. Σύβαριται μὲν τέμενός τε καὶ νῆον ἔοντα παρὰ τὸν ξηρὸν Κράθιν, τὸν ιδρύσασθαι συνελόντα τὴν πόλιν Δωριέα λέγουσι Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραδίῃ· ταῦτο δὲ, αὐτῷ Δωριέος τὸν θάνατον μαρτύριον μέγιστον ποιῶνται, ὅτι παρὰ τὰ μεμαντευμένα ποιέων διεφθάρη· εἰ γὰρ δὴ μὴ παρέπρηξε μὴδεν, ἐπ' ὃ δὲ ἐστάλη ἐποίησε, εἴλε ἂν τὴν Ἐρυκίην χώραν, καὶ ἐλὼν κατέσχε, οὐδ' ἂν αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὴ διεφθάρη. οἱ δ' αὖ Κροτωνιῆται ἀποδεικνύουσι Καλλίῃ μὲν τῷ Ἠλείῳ ἐξαίρετα ἐν γῇ τῇ Κροτωνιῇ-
τιδι πολλὰ δοθέντα, τὰ καὶ ἐς ἐμὲ ἐτι ἐνέμοντο οἱ Καλλίεω ἀπόγονοι· Δωριεῖ δὲ καὶ τοῖσι Δωριέος ἀπογόνουσι, οὐδέν· καὶ τοι εἰ συνεπελάβετό γε τῷ Συβαριτικῷ πολέμου Δωριεὺς, δοθῆναι ἂν οἱ πολλαπλῆσια ἢ Καλλίῃ. ταῦτα μὲν νυν ἑκάτεροι αὐτέων μαρτύρια ἀποφαίνονται· 15 καὶ πάρεστι ἥκοτέροισί τις πείθεται αὐτέων, τούτοις προσχώρειν.

Expedi-
tio-
nis Sici-
lensis exitus
infelix,
Doricque

XLVI. Συνέπλεον δὲ Δωριεῖ καὶ ἄλλοι συγκτίσται Σπαρτιητέων, Θεσσαλὸς καὶ Παραϊβάτης καὶ Κελῆς· καὶ Εὐρυλέων· οἱ ἐπεὶ τε ἀπίκοντο παντὶ στόλῳ ἐς τὴν

Σικελίην, ἀπέθανον μάχῃ ἐσωθέντες ὑπὸ τε Φοινίκων ac sociorum interitus.
 5 καὶ Ἑγεσταίων· μῦθος δὲ γε Εὐρυλέων τῶν δυσχτιστέων Unus ex ducibus succubus Euryleon Minoam ac Selinuntem occupat, brevique post a Selinuntis interficitur.
 στρατῆς τοὺς περιγενομένους, ἔσχε Μινῶν τὴν Σελίνου-
 σίων ἀποικίην καὶ συνελευθέρῳ Σελινουσίου τοῦ μου-
 νάρχου Πειθαγόρῳ. μετὰ δὲ, ὡς ταῦτον κατέϊλε, αὐτὸς
 10 τυραννίδα ἐπεχείρησε Σελινούντος, καὶ ἐμουνάρχησε χρόνον
 ἐπ' ὀλίγον· οἱ γὰρ μιν Σελινούσιοι ἐπαναστάντες ἀπέ-
 κτεινὰν καταφυγόντα ἐπὶ Διὸς ἀγοραίου βωμῶν.

XLVII. Συνέσπετο δὲ Δωριεῖ καὶ συναπέθανε Φίλιπ- Philippus Crotoniata, Olympionices, Donicum in Siciliam secutus, post mortem a Segestanis ut heros colitur.
 πος ὁ Βουτακίδεω, Κροτωνιήτης ἀνὴρ· ὃς ἀρμოსάμενος
 Τήλυος τοῦ Συβαρίτεω θυγατέρα, ἔφυγε ἐκ Κρότωνος·
 ψευσθεὶς δὲ τοῦ γάμου, οἶχετο πλέων ἐς Κυρήνην· ἐκ
 5 ταύτης δὲ ὀρμεύμενος συνέσπετο οἰκίῃ τε τριήρεϊ καὶ οἰκίῃ
 ἀνδρῶν δαπάνῃ, ἑὼν τε Ὀλυμπιονίκης καὶ κάλλιστος
 Ἑλλήνων τῶν κατ' ἐαυτὸν. διὰ δὲ τὸ ἐαυτοῦ κάλλος ἐνεί-
 κατο παρὰ Ἑγεσταίων τὰ οὐδεὶς ἄλλος· ἐπὶ γὰρ τοῦ
 τάφου αὐτοῦ ἡρώϊον ἰδρυσάμενοι, θυσίησι αὐτὸν ἱλάσκον-
 ται.

XLVIII. Δωριεὺς μὲν νυν τρόπῳ τοιούτῳ ἐτελεύτησε· εἰ Cleomenes post imperium [c. 42.] paucorum annorum moritur, unica filia Gorgone [7, 239.] relicta.
 δὲ ἠνέσχeto βασιλεύόμενος ὑπὸ Κλεομένεος, καὶ κατέμενε
 ἐν Σπάρτῃ, ἐβασίλευε ἂν Λακεδαιμόνος· οὐ γάρ τινα πολ-
 λὸν χρόνον ἤρξε ὁ Κλεομένης, ἀλλ' ἀπέθανε ἅπαις, θυ-
 5 γατέρα μούνην λιπὼν τῇ οὐνομα ἦν Γοργῳ.

XLIX. Ἀπικνέεται δὲ ὃν ὁ Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου Vivo adhuc Cleomene, Aristagoras, Spartam adit [c. 38.]. Qui cum, Afiae ostentans bona, Cleomenem ad Perfias ag-
 τύραννος ἐς τὴν Σπάρτην, Κλεομένεος ἔχοντας τὴν ἀρχὴν· τῷ
 δὴ ἐς λόγους ἦε, ὡς Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, ἔχων χάλ-
 κειν πῖνακα, ἐν τῷ γῆς ἀπάσης περίοδος ἐνετέμνητο, καὶ
 5 θάλασσά τε πᾶσα καὶ ποταμοὶ πάντες. ἀπικνεόμενος δὲ
 ἐς λόγους ὁ Ἀρισταγόρης, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν τάδε, “Κλε-

grediendos
ipsamque
adeo regis
fedem, Su-
fa, occu-
pandam
pellicere
studeret,

“όμενες, απουδην μὲν τὴν ἐμὴν μὴ θωυμάσῃς τῆς ἐνθαῦτα
 “ἀπίξιός· τὰ κατήκοντα γὰρ ἐστὶ τοιαῦτα. Ἴωνων παῖ-
 “δας δούλους εἶναι ἀντ’ ἐλευθέρων, ὄνειδος καὶ ἄλγος
 “μέγιστον μὲν αὐτοῖσι ἡμῖν, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ὑμῶν, ὅσα 10
 “προσετέατε τῆς Ἑλλάδος. οὐν ὦν πρὸς θεῶν τῶν Ἑλ-
 “ληνίων ῥύσασθε Ἴωνας ἐκ τῆς δουλοσύνης, ἀνδρας
 “ὁμαίμονας· εὐπετέως δὲ ὑμῖν ταῦτα χωρεῖν οἶά τε ἐστὶ.
 “οὔτε γὰρ οἱ βάρβαροι ἀλκιμοὶ εἰσι, ὑμεῖς τε τὰ ἐς
 “τὸν πόλεμον, ἐς τὰ μέγιστα ἀνήκετε ἀρετῆς ὡς ἐπὶ 15
 “μάχῃ αὐτέων ἐστὶ τοιγὰρ, τόξα, καὶ αἰχμὴ βραχέα·
 “ἀναξυρίδας δὲ ἔχοντες ἔρχονται ἐς τὰς μάχας, καὶ κυρ-
 “βασίας ἐπὶ τῆσι κεφαλῇσι· οὕτω εὐπετέες χειρωθήναι
 “εἰσι. ἐστὶ δὲ καὶ ἀγαθὰ τοῖσι τὴν ἡγεῖραν ἐκείνην νεμο-
 “μένοισι, ὅσα οὐδὲ τοῖσι συνάπασι ἄλλοις· ἀπὸ χρυσοῦ 20
 “ἀρξάμενοισι, ἄργυρος, καὶ χαλκός, καὶ ἐσθῆς ποικί-
 “λη, καὶ ὑποζυγία τε καὶ ἀνδράποδα· τὰ θυμῶ βουλό-
 “μενοι, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε. κατόικηται δὲ ἀλλήλων ἐχθ-
 “μενοι, ὥς ἐγὼ φράσω. Ἴωνων μὲν τῶνδε οἶδε Λυδοί,
 “οἰκέοντες τε χώραν ἀγαθὴν καὶ πολυαργυράτατοι εἶν- 25
 “τες.” δεικνὺς δὲ ἔλεγε ταῦτα ἐς τὴν τῆς γῆς περίοδον,
 τὴν ἐφέρετο ἐν τῷ πῖνακι ἐντετμημένην. “Λυδῶν δέ,”
 ἔφη λέγων ὁ Ἀρισταγόρης, “οἶδε ἔχονται Φρύγες οἱ πρὸς
 “τὴν ἡῶ, πολυπροβατώτατοί τε ἔοντες ἀπάντων τῶν ἐγὼ
 “οἶδα καὶ πολυκαρπότατοι. Φρυγῶν δὲ ἔχονται Καπ- 30
 “παδοκαί, τοὺς ἡμεῖς Συρίους καλέομεν· τούτοις δὲ
 “πρόσουροι Κίλικες, κατήκοντες ἐπὶ θάλασσαν τήνδε,
 “ἐν ἣ ἡδὲ Κύπρος ἦστος κέεται· οἱ πεντακόσια τάλαντα
 “βασίλει τὸν ἐπέτειον φόρον ἐπιτελεῦσι. Κιλικῶν δὲ
 “τῶνδε ἔχονται Ἀρμένιοι οἶδε, καὶ οὗτοι ἔντες πολυπρό- 35
 “βατοι. Ἀρμενίων δὲ, Ματιηνοὶ, χώραν τήνδε ἔχοντες.
 “ἔχεται δὲ τούτων γῆ ἡδὲ Κισσίη, ἐν τῇ δὴ παρὰ ποτα-

" μὲν τόνδε Χαάπτεα κείμενά ἐστι τὰ Χαῖσα ταῦτα,
 40 " ἔνθα βασιλεύς τε μέγας διαστὰν ποιεῖται, καὶ τῶν
 " χρημάτων αἱ θησαυροὶ ἐνθάυτά εἰσι· ἐλόντες δὲ ταύ-
 " την τὴν πόλιν, θαρσύνοντες ἤδη τῷ Διὶ πλούτου πέρι
 " ἐρίζετε. ἀλλὰ περὶ μὲν χώρας ἄρα οὐ πολλῆς, αἰδῶ
 " αὐτῷ χρηστῆς, καὶ οὕρων σμικρῶν, χρεῶν ἐστὶ ὑμῶς
 " μάχας ἀναβάλλεσθαι πρὸς τε Μεσσηνίους ἰόντας
 45 " ἰσοκαλέας, καὶ Ἀρχάδας τε καὶ Ἀργεῖους· τοῖσι
 " αὐτε χρυσῷ ἐχόμενόν ἐστι αὐθὲν, αὐτε ἀργύρου, τῶν
 " πέρι καὶ τίνα ἐνάγει προθυμίῃ μαχόμενον ἀποδη-
 " σκεῖν· παρόχρον δὲ τῆς Ἀσίνης πάσης ἄρχειν εὐπειτέως,
 " ἄλλο τι αἰρήσεσθε;" Ἀρισταγόρης μὲν ταῦτα ἔλεξε.
 50 Κλεομένης δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, " ὦ ξεῖνε Μιλήσιε, ἀνα-
 " βάλλομαί τοι ἐς τρίτην ἡμέρην ἀποκρινέσθαι."

I. Τότε μὲν ἐς τούτων ἤλασαν. ἐπεὶ τε δὲ ἡ κηρὶ Laco. Etici-
 ἡμέρῃ ἐγένετο τῆς ἀποκρίσεως, καὶ ἦλθον ἐς τὸ συγκέ- tatus itine-
 μενον, εἶρετο ὁ Κλεομένης τὸν Ἀρισταγόρην, ὁκοσίων ἡμε- ria a mari
 ρῆν ἀπὸ θαλάσσης τῆς Ἰωνικῆς ὁδὸς εἰς πὰρὰ βασιλῆα ad regiam
 50 δὲ Ἀρισταγόρης, τὰλλα ἐὼν σοφός, καὶ διαβάλλων longitudi-
 ἐκεῖνον εὖ, ἐν ταύτῳ ἐσφάλη, χρεῶν γάρ μιν μὴ λέγειν nem, con-
 τὰ εὖν, βουλούμενόν γε Σπαρτιῆτας ἐξαγαγεῖν ἐς τὴν ditionem.
 Ἀσίνην, λέγει δὲ ὢν, τριῶν μηνῶν φᾶς εἶναι τὴν ἀναδόν. ὁ adspena-
 10 δὲ ὑπαρκάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, τὸν ὁ Ἀρισταγόρης tur,
 ἄρματα λέγειν περὶ πῆς ὁδοῦ, εἶπε, " ὦ ξεῖνε Μιλήσιε,
 " ἀπαλλάσσεο ἐκ Σπάρτης πρὸ δύντος ἡλίου οὐδένα
 " χάρ λόγον εὐπειτέα λέγεις Λακεδαιμονίῃσι, ἐφάλιν
 " σφῶας ἀπὸ θαλάσσης τριῶν μηνῶν ὁδὸν ἀγαγεῖν." ὁ
 15 μὲν δὲ Κλεομένης ταῦτα εἶπας, ἦε ἐς τὰ οἰκία.

LI. Ὁ δὲ Ἀρισταγόρης λαβὼν ἱκετηρίην, ἦε ἐς τοῦ ne pollici-
 Κλεομένηος· ἐσπεύων δὲ εἶπω, ἄτε ἱκετεύων, ἐπακῶσαι quidem.
 ἐκέλευε τὸν Κλεομένηα, ἀπρτέμψαντα τὸ παιδίον παρ- Milefi
magnam

pecuniam
offerentis
vinci se pa-
tiens.

εσθήκεε γὰρ δὴ τῷ Κλεομένει ἡ θυγάτηρ, τῇ ὄνομα ἦν Γοργώ· τοῦτο δέ οἱ καὶ μῦνον τέκνον ἐτύγγανε ἐὼν ἐτέων 5
ὀκτὼ ἢ ἐννέα ἡλικίην. Κλεομένης δὲ λέγειν μιν ἐκέλευε
τὰ βούλεται, μὴδὲ ἐπισχεῖν τοῦ παιδίου εἴνεκα. ἐνθαῦτα
δὴ ὁ Ἀρισταγόρης ἄρχετο ἐκ δέκα ταλάντων ὑπισχεό-
μενος, ἦν οἱ ἐπιτελεσθῇ τῶν ἐδέετο. ἀνανεύοντας δὲ τοῦ 10
Κλεομένεος, προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων ὁ Ἀρι-
σταγόρης· ἐς ὃ πεντήκοντά τε τάλαντα ὑποδεδέκτο, καὶ τὸ
παιδίον ἠυδάξατο, “ Πάτερ, διαφθερεῖ σε ὁ ξεῖνος, ἦν
“ μὴ ἀποστὰς ἴης.” ὃ τε δὴ Κλεομένης ἥσθεῖς τοῦ παι-
“ δίου τῇ παραινέσει, ἥϊε ἐς ἕτερον οἶκημα, καὶ ὁ Ἀρι- 15
σταγόρης ἀπαλλάσseto τοπαράπαν ἐκ τῆς Σπάρτης,
οὐδὲ οἱ ἐξεγένετο ἐπιπλέον ἔτι σημῆναι περὶ τῆς ἀνόδου
τῆς παρὰ βασιλῆα.

Obiter de
illius itine-
ris [c. 50.]
per stath-
mos, para-
sanges, sta-
dia, diefque
dimensi
ratione.
Fluvii in
eo memo-
rabiliores,
Halys [1,
72.], Eu-
phrates [1,
180.], Ti-
gris [1,
189.], duo
cognomi-
nes, [sed
idem in
textu Hero-
doteo ano-
nymo]
Gyndes [1,
189. 202.],
postremus
Chosroes
[1, 188.],
ad quem
Susa Mem-
nonia
[5, 49.
7, 151.]

LII. Ἐχει γὰρ ἀμφὶ τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἄδε. σταθμοὶ τε
πανταχῇ εἰς βασιλῆιοι, καὶ καταλύσεις κάλλισται·
διὰ οἰκεομένης τε ἡ ὁδὸς ἅπασα καὶ ἀσφαλές. διὰ μὲν
γε Λυδίας καὶ Φρυγίας σταθμοὶ τείνοντες εἴκοσὶ εἰσι,
παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἐννεήκοντα καὶ ἥμισυ. ἐκ-5
δέκεται δὲ ἐκ τῆς Φρυγίας ὁ Ἄλυσ ποταμὸς, ἐπ’ ᾧ πύ-
λαι τε εἴπεισι, τὰς διεξελάσαι πᾶσα ἀνάγκη, καὶ οὕτω
διεκπερᾶν τὸν ποταμόν· καὶ φυλακτήριοι μέγα ἐπ’ αὐ-
τῷ. διαβάντι δὲ ἐς τὴν Καππαδοκίην, καὶ ταύτῃ πορευ- 10
ομένῳ μέχρι οὖρων τῶν Κιλικίων, σταθμοὶ δυὼν δέοντές
εἰσι τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ τέσσερες καὶ ἑκατόν· ἐπὶ
δὲ τοῖσι τούτων οὖροισι διξᾶς τε πύλας διεξελάς, καὶ
διξὰ φυλακτήρια παραμεΐψαι. ταῦτα δὲ διεξελάσαντι,
καὶ διὰ τῆς Κιλικίας ὁδὸν ποιευμένῳ, τρεῖς εἰς σταθμοὶ, 15
παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ. οὗρος δὲ Κι-
λικίας καὶ τῆς Ἀρμενίας ἐστὶ ποταμὸς νηυσὶ περητὸς, τῷ
ὄνομα Εὐφράτης. ἐν δὲ τῇ Ἀρμενίᾳ σταθμοὶ μὲν εἰσι

καταγωγέων πεντεκαίδεκα, παρασάγγαι δὲ ἑξ καὶ
 20 πενήκοντα καὶ ἥμισυ καὶ φυλακτήριον ἐν αὐτοῖσι. πο-
 ταμοὶ δὲ νηυσὶ περητοὶ τέσσερες διὰ ταύτης ῥέουσι, τοὺς
 πᾶσα ἀνάγκη διαπορθεῖναι ἔστι· πρῶτος μὲν, Τίγρις·
 μετὰ δὲ, δεύτερός τε καὶ τρίτος αὐτὸς οὐνομαζόμενος, οὐκ
 αὐτὸς ἐὼν ποταμὸς, οὐδὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ῥέων· ὁ μὲν γὰρ
 25 πρῶτος αὐτέων καταλεχθεῖς, ἑξ Ἀρμενίων ῥέει· ὁ δὲ
 ὑστέρον, ἐκ Ματινηῶν· ὁ δὲ τέταρτος τῶν ποταμῶν οὐνο-
 μα ἔχει Γύνθης, τὸν Κύρος διέλαβέ ποτε ἐς διώρυχας
 ἐξήκοντα καὶ τριηκοσίας. ἐκ δὲ ταύτης τῆς Ἀρμενίης ἐσ-
 βάλλοντι ἐς τὴν Ματινηνὴν γῆν, σταθμοὶ εἰσι τέσσερες.
 30 ἐκ δὲ ταύτης ἐς τὴν Κισσίην χώραν μεταβαίνοντι, ἑνδεκα-
 σταθμοὶ, παρασάγγαι δὲ δύο καὶ τεσσεράκοντα καὶ
 ἥμισυ ἔστι ἐπὶ ποταμὸν Χαόσπην, ἑκτα καὶ ταῦτον νηυσὶ
 περητόν· ἐπ' ᾧ Σαῦσα πόλις πεπόλισται. οὗτοι οἱ πάν-
 τες σταθμοὶ εἰσι ἑνδεκα καὶ ἑκατόν. καταγωγαὶ μὲν
 35 νυν σταθμῶν τοσαῦταί εἰσι ἐκ Σαρδίων ἐς Σαῦσα ἀνα-
 βαίνοντι.

LIII. Εἰ δὲ ὀρθῶς μεμέτρηται ἡ ὁδὸς ἡ βασιλική τῶσι
 παρασάγγῃσι, καὶ ὁ παρασάγγης δύναται τριήκοντα
 στάδια, ὥσπερ οὗτος γε δύναται ταῦτα, ἐκ Σαρδίων
 στάδιά ἐστι ἐς τὰ βασιλῆα τὰ Μεμνόνια καλεόμενα,
 5 πεντακόσια καὶ τρισχίλια καὶ μύρια, παρασαγγέων
 ἰόντων πενήκοντα καὶ τετρακοσίων. πενήκοντα δὲ καὶ
 ἑκατόν στάδια ἐπ' ἡμέρῃ ἐκάστη διεξιούσι, ἀναισιμαῦνται
 ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐννεήκοντα.

LIV. Οὕτω τῷ Μιλησίῳ Ἀρισταγόρῃ, εἴπαντι πρὸς
 Κλεομένεα τὸν Λακεδαιμόνιον, εἶναι τριῶν μηνῶν τὴν ἄνο-
 δον τὴν παρὰ βασιλῆα, ὀρθῶς εἴρητο. εἰ δὲ τις τὸ ἀτρε-
 χέστερον ταυτέων ἔτι δίζηται, ἐγὼ καὶ ταῦτο σημεῖναι
 3 τὴν γὰρ ἑξ Ἐφέσου ἐς Σάρδεις ὁδὸν δεῖ προσλογίσασθαι

ταύτη. καὶ δὴ λόγῳ σταδίου εἶναι τὰς πάντας ἀπὸ
θαλάσσης τῆς Ἑλληνικῆς μέχρι Σούσαν, ταῦτο γὰρ Με-
μόνιον ἄστρῳ καλεῖται, τεσσαράκοντα καὶ τετρακισχι-
λίους καὶ μυρίου· αἱ γὰρ ἐξ Ἐφέσου εἰς Σάρδεις εἰς
τεσσαράκοντα καὶ πεντακόσιοι στάδιοι· καὶ οὕτω τρισὶ 10
ἡμέρησι μηχανύεται ἡ τρίμηνος ὁδός.

Aristagoras
spe frustra-
tus auxilii
Spartani,
Athenas
jam profici-
scitur, paullo
ante [a. 510.] in
libertatem
vindictas.

LV. Ἀπελαυνόμενος δὲ ὁ Ἀριστογόρης ἐκ τῆς Σπάρ-
της, ἥτε εἰς τὰς Ἀθήνας, γενομένης ὥστε τυράννων ἐλευ-
θέρων.

DIGRES-
SIO DE RE-
BUS ATTI-
CIS. Aristo-
giton et
Harmodi-
us, genere
Gephyraei,
interficiunt
[a. 514.] Hip-
parchum Pisi-
strati fili-
um, som-
nio frustra
monitum.

Ἐπεὶ Ἰππάρχον τὸν Πισιστράτου, Ἰππῖω δὲ τοῦ
τυράννου ἀδελφεόν, ἰδόντα ὄφιν ἐνυπνίου τῷ ἐωῖτῳ πᾶσι 5
ἀναρρωσάμενον, κτείνουσι· Ἀριστογείτων καὶ Ἀρμόδιος, γε-
νοὺς ὄντες τὰ ἀνέκαθεν Γεφυραῖοι, μετὰ ταῦτα ἐτυραν-
νεύοντο Ἀθηναῖοι ἐπ' ἔτεα τέσσαρα οὐδὲν ἥσσον, ἀλλὰ
καὶ μᾶλλον ἢ πρῶτον.

LVI. Ἡ μὲν νυν ὄφιν τοῦ Ἰππάρχου ἐνυπνίου ἦν ἡδε.
ἐν τῇ προτέρῃ νυκτὶ τῶν Παναθηναίων ἐδόκεε ὁ Ἰππάρχος
ἄνδρα αἱ ἐπιστάντα μέγαν καὶ εὐεϊδέα αἰνίσσεσθαι τάδε
τὰ ἔπειτα,

Ἐλπίδι λέων ἀτλήτα παδὼν τετληότι θυμῷ.

5

Οὐδαὶς ἀνδρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσει.

ταῦτα δὲ, ὡς ἡμέρη ἐγένετο τάχιστα, Φανερός ἦν ὑπερ-
τιθέμενος ὀνειροπόλοισι· μετὰ δὲ, ἀπεικάμενος τὴν ὄφιν,
ἐπεμπε τὴν παμπήν, ἐν τῇ δὴ τελευταίᾳ.

Gephyraeo-
rum majores
cum Cadmo e
Phoenicia
in Boeoti-
am delati,
agrum Tala-
gagræum
sortito obti-
neant: unde

LVII. Οἱ δὲ Γεφυραῖοι, τῶν ἔσαν οἱ Φοῖνες οἱ Ἰπ-
πάρχου, ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, ἐγεγόνεσαν ἐξ Ἑσπερίης
τὴν ἀρχήν· ὡς δὲ ἐγὼ ἀναπυνθαιόμενος εὐρίσκω, ἔσαν
Φοίνικες τῶν σὺν Κάδμῳ ἀπικομένων Φοινίκων εἰς γῆν τὴν
νυν Περικτὴν καλεομένην· οἴκον δὲ τῆς χώρας ταύτης 5
ἀπὸ Κλαχόντες τὴν Ταναγκρικὴν μοῖραν. ἐνθ' αὐτῇ δὲ Κλα-

δμείων πρότερον ἐξαναστάντων ὑπ' Ἀργείων, οἱ Γεφυραῖοι α Βαεotis
 οὔτοι δεύτερα. ὑπὸ Βοιωτῶν ἐξαναστάντες ἐτράποντο ἐπ' 61.), sedem
 10 Ἀθηναίων. Ἀθηναῖοι δὲ σφεας ἐπὶ ῥητοῖσι ἐδέξαντο Athenas
 σφείων αὐτῶν εἶναι πολήτας, πολλῶν τέων καὶ οὐκ transfe-
 ἀξιαπηγήτων ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι. runt.

LVIII. Οἱ δὲ Φοίνικες οὗτοι οἱ σὺν Κάδμῳ ἀπικόμε- Graeci a co-
 νοι, τῶν ἔσαν οἱ Γεφυραῖοι, ἀλλὰ τε πολλὰ, οἰκήσαντες lonis Pho-
 ταίπη τὴν χώραν, ἐσάγαγον διδασκάλια ἐς τοὺς Ἑλλη- nicibus
 πας, καὶ δὴ καὶ γράμματα, οὐκ ὅπως πρὶν Ἑλλήσι, ὥς cum alia
 5 ἐμὸι δακύν. πρῶτα μὲν ταῦτοισι ἐχρέωντο, κατὰπερ καὶ edocti, tum
 ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες· μετὰ δὲ, χρόνου, παραβαίνον- notas litera-
 τας, ἅμα τῇ Φωνῇ μετέβαλον καὶ τῶν ῥητῶν τῶν γραμ- rum. Pel-
 μάτων. περιόικειν δὲ σφεας τὰ πολλὰ τῶν χωρίων τῶ- lium ad
 10 τον τὰν χρόνον Ἑλλήνων Ἴωνες· οἱ παραλαβόντες διδασχὴ scribendum
 παρὰ τῶν Φοινίκων τὰ γράμματα, μεταῤῥηθμίσαντες ufus.
 σφείων ἀλίσκα, ἐχρέωντο· χρεώμενοι δὲ, ἐφάτισαν, ὥσπερ
 καὶ τὰ δίκαιον ἔφερε, ἐσαγαγόντων Φοινίκων ἐς τὴν Ἑλ-
 λάδα, Φοινικῆα κεκληῖσθαι. καὶ τὰς βύβλους διφθέρας.
 15 καλέουσι ἀπὸ τοῦ παλαιοῦ οἱ Ἴωνες, ὅτι κατὰ ἐν σπάνι
 βύβλων ἐχρέωντο διφθέρησι ἀγύγεσι τε καὶ οἰήσιν· ἔτι δὲ
 καὶ τὸ κατ' ἐμὲ πολλὰ τῶν βαρβάρων ἐς ταυταῖτας δι-
 φθέρας γράφουσι.

LIX. Ἴδον δὲ καὶ αὐτὸς Καδμήϊα γράμματα ἐν τῷ Tripodes
 ἱερῷ τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Ἰσμηνίου ἐν Θήβῃσι τῇσι Βοκα- Thebis in
 τῶν, ἐπὶ τρίποσιν τις ἐγκεκαλამμένα, τὰ πολλὰ ὁμοῖα templo A-
 ἴοντα τοῖσι Ἴωνικοῖσι. ὁ μὲν δὴ εἰς τῶν τριπόδων ἐπι- pollinis
 5 γραμμα ἔχει, Ismenii,
 quorum
 epigram-
 mata literis
 Cadmeis
 [prout He-
 rodoto vi-
 sum est].
 scripta.

Ἀμφιτρίων μ' ἀνέθηκεν, ἰὼν ἀπὸ Τηλεβοάων.
 ταῦτα ἡλικίῃν ἂν εἴη κατὰ Λαῖον τὸν Λαβδάκου τοῦ Περ-
 λυδάρου τοῦ Κάδμου.

LX. Ἐτερος δὲ τρίπους ἐν ἐξαμέτρῳ τόπῳ λέγει,

Σκαῖος πυγμαχέων με ἐκηδόλαφ Ἀπόλλωνι
Νικήσας ἀνέθηκε τειν περικαλλές ἄγαλμα.

Σκαῖος δ' ἂν εἴη ὁ Ἴπποκόωντος· εἰ δὴ οὗτος γ' ἐστὶ ὁ 5
ἀναθεὶς, καὶ μὴ ἄλλος τῷτὸ ὄνομα ἔχων τῷ Ἴππο-
κόωντος· ἡλικίην κατὰ Οἰδίπουν τὸν Λαίου.

LXI. Τρίτος δὲ τρίπους λέγει καὶ οὗτος ἐν ἔξαμέτρῳ,
Λαοδάμας τρίποδ' αὐτὸν εὐσκόπῃ Ἀπόλλωνι
Μουναρχέων ἀνέθηκε τειν περικαλλές ἄγαλμα.

ἐπὶ τούτου δὴ τοῦ Λαοδάμαντος τοῦ Ἑτεοκλέος μυναρχ- 5
χέοντος ἔξανιστέαται Καδμεῖοι ὑπ' Ἀργείων, καὶ τρέπον-
ται ἐς τοὺς Ἑγχέλεας. οἱ δὲ Γεφυραῖοι ὑπολειφθέντες
ὑστερον ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναχωρέουσι ἐς Ἀθήνας· καὶ σφι
ἰρὰ ἐστὶ ἐν Ἀθήνησι ἰδρυμένα, τῶν οὐδὲν μετὰ τοῖσι λοι-
ποῖσι Ἀθηναίοισι, ἄλλα τε κεχωρισμένα τῶν ἄλλων 10
ἰρῶν, καὶ δὴ καὶ Ἀχαιῆς Δῆμητρος ἰρὸν τε καὶ ὄργια.

LXII. Ἡ μὲν δὴ ὅψις τοῦ Ἰππάρχου ἐνυπνίου, καὶ οἱ
Γεφυραῖοι ὅθεν ἐγεγόνεσαν, τῶν ἔσαν οἱ Ἰππάρχου Φο-
νέες, ἀπήγηται μοι· δεῖ δὲ πρὸς ταῦτοισι εἶτι ἀναλαβεῖν
τὸν κατ' ἀρχὰς ἥια λέξων λόγον, ὥς τυράννων ἐλευθερώ-
θησαν οἱ Ἀθηναῖοι. Ἰππίεω τυραννεύοντος καὶ ἐμπι- 5
κραινομένου Ἀθηναίοισι διὰ τὸν Ἰππάρχου θάνατον,
Ἀλκμαιωνίδαί, γένος ἑόντες Ἀθηναῖοι, καὶ φεύγοντες
Πεισιστρατίδας, ἐπεὶ τέ σφι ῥῆμα τοῖσι ἄλλοισι Ἀθη-
ναίων φυγᾷ πειρώμενοισι κατὰ τὸ ἰσχυρὸν οὐ προεχώ-
рее ἢ κάτοδος, ἀλλὰ προσέπταιον μεγάλως, πειρώμενοι 10
κατιέναι τε καὶ ἐλευθεροῦν τὰς Ἀθήνας, Λεψύδριον τὸ
ὑπὲρ Πάρηθος τειχίσαντες, ἐνθαῦτα οἱ Ἀλκμαιωνίδαί
πᾶν ἐπὶ τοῖσι Πεισιστρατίδῃσι μηχανώμενοι, παρ' Ἀμ-
φικτυόνων τὸν νηὸν μισθῶνται τὸν ἐν Δελφοῖσι, τὸν νῦν
ἑόντα, τότε δὲ οὐκω, ταῦτον ἐξοικοδομῆσαι. οἶα δὲ χρη- 15
μάτων εὖ ἤκοντες, καὶ ἑόντες ἄνδρες δόκιμοι ἀνεκαθεν
εἶτι, τὸν τε νηὸν ἐξεργάσαντο ταῷ παραδείγματος κάλλιον,

Occiso
Hipparcho
[c. 55.],
dum Hip-
prias tyran-
nus Athe-
nienfes af-
perius ve-
xat, Alc-
maeonidae
cum cæte-
ris exfuli-
bus [1,
64.], quem
sibi redi-
tum in pa-
triam armis
parare non
potuerant,
astu confi-
cere nitun-
tur. Igitur
et templum
Delphicum
[1, 50.
2, 180.]
magnifi-
centissime
restauran-
tes,

τά τε ἄλλα, καὶ συγκειμένου σφι παρόντου λίθου ποιεῖεν
τὸν νῆον, Παρίου τὰ ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἐξεποίησαν.

LXIII. Ὡς ὦν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι λέγουσι, οὔτοι οἱ ἄν- et dona
δρες ἐν Δελφοῖσι κατήμενοι ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρή- dantes Py-
μασι, ὅπως ἔλθοιεν Σπαρτιητέων ἄνδρες, εἴτε ἰδίῳ στόλῳ thiae, obti-
εἴτε δημοσίῳ χρησόμενοι, προσφέρειν σφι τὰς Ἀθήνας, nent, ut
ἐλευθεραῖν. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὥς σφι αἰεὶ τὰυτό πρό- pollinem
φαντον ἐγένετο, πέμπουσι Ἀγχιμόλιον τὸν Ἀστέρος, εὐόν- oraculi mo-
τα τῶν ἀστῶν ἄνδρα δόκιμον, σὺν στρατῷ, ἐξελῶντα nitu jube-
Πεισιστρατίδας ἐξ Ἀθηνῶν, ὅμως καὶ ξεινίους σφι εὐόν- antur. Pri-
τας ταμάλιστα· τὰ γὰρ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῖντο mæ Sparta-
expeditio-
10 ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν· πέμπουσι δὲ τούτους κατὰ θάλασσαν nis infau-
πλοίοισι. ὁ μὲν δὲ προσσχὼν ἐς Φάληρον, τὴν στρατιὴν stus even-
ἀπέθηκε· οἱ δὲ Πεισιστρατίδαι προπυθανόμενοι ταῦτα, tus.
ἐπεκαλέοντο ἐκ Θεσσαλίας ἐπικουρίην· ἐπεποίητο γάρ
σφι συμμαχίη πρὸς αὐτούς. Θεσσαλοὶ δὲ σφι δεομένοις
15 ἀπέπεμψαν, κοινῇ γνώμῃ χρεώμενοι, χιλήν τε ἵππον,
καὶ τὸν βασιλῆα τὸν σφέτερον Κινέην, ἄνδρα Κονιάϊον·
τούς ἐπεὶ τε ἔσχον συμμάχους οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐμη-
χανέατο τοιάδε. κείραντες τῶν Φαληρέων τὸ πεδῖον, καὶ
ἰππασίμον ποιήσαντες ταῦτον τὸν χώρον, ἐπῆκαν τῷ στρα-
20 τοπέδῳ τὴν ἵππον· ἐμπεσοῦσα δὲ διέφθειρε ἄλλους τε
πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ δὴ καὶ τὸν Ἀγχιμό-
λιον· τοὺς δὲ περὶγενομένους αὐτέων ἐς τὰς νέας κατέρ-
ξαν. ὁ μὲν δὲ πρῶτος στόλος ἐκ Λακεδαίμονος οὕτω
ἀπήλλαξε· καὶ Ἀγχιμόλιου εἰς τὰ Φαῖα τῆς Ἀττικῆς
25 Ἀλωπεκῆσι, ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακλείου τοῦ ἐν Κυνοσάργει.

LXIV. Μετὰ δὲ, Λακεδαιμόνιοι μέζω στόλον στεί- Felicio- al-
λαντες, ἀπέπεμψαν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, στρατηγὸν τῆς terius duce
στρατιῆς ἀποδεξάντες βασιλῆα Κλεομένηα τὸν Ἀναξαν- Cleomene
δρίδω, οὐκέτι κατὰ θάλασσαν στείλαντες, ἀλλὰ κατ' fufceptæ.

ἤπειρον. τοῖσι δὲ ἐσβαλοῦσι ἐς τὴν Ἀττικὴν χώραν ἢ τῶν 5
Θεσσαλῶν ἵππος πρῶτῃ προσέμιξε, καὶ οὐ μετὰ πολὺν
ἐτράπητο· καὶ σφῶν ἔπεισον ὑπὲρ τεσσαράκοντα ἄνδρες·
οἱ δὲ περγεγνόμενοι, ἀπαλλάσσοντο ὡς εἶχον ἰθὺς ἐπὶ
Θεσσαλίας. Κλεομένης δὲ ἀπικόμενος ἐς τὸ ὄστυ, ἄρμα
Ἀθηναίων τοῖσι βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι ἐπολιόρχει 10
τοὺς τυράννους, ἀπεργαμένους ἐν τῷ Πελοπόννησῳ τείχεσι.

Pisistratide
tyrannide
exuti [a.
510.], Si-
geum ad
Scaman-
drium [4;
35. 5, 94.]
concedunt.
Pisistratus
et filii
quamdiu
Athenis re-
gnaverint,
undeque
originem
traxerint.

LXV. Καὶ οὐδὲν τι πᾶντως ἂν ἔξεῖλον τοὺς Πεισι-
στρατίδας οἱ Λακεδαιμόνιοι· οὔτε γὰρ ἐπέδρην ἐπενόεον
ποιοῦσθαι, οἱ τε Πεισιστρατίδαι σίτοισι καὶ ποτοῖσι εὖ
παρεσκευάδατο· πολιορκήσαντές τε ἂν ἡμέρας ὀλίγας,
ἀπαλλάσσοντο ἐς τὴν Σπάρτην. ἦν δὲ συντυχίῃ τοῖσι 5
μὲν κακὴ ἐπεγένετο, τοῖσι δὲ, ἢ αὐτὴ αὐτὴ σύμμαχος·
ὑπεκτιθέμενοι γὰρ ἔξω τῆς χώρας οἱ παῖδες τῶν Πεισι-
στρατιδῶν ἦλυσαν. ταῦτο δὲ ὡς ἐγένετο, πάντῃ αὐτέων
τὰ πρήγματα συνετετάρακτο· παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ
τοῖσι τέκνοισι, ἐπ' οἷσι ἐβούλοντο οἱ Ἀθηναῖοι, ὥστε ἐν 10
πέντε ἡμέρῃσι ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς Ἀττικῆς. μετὰ δὲ, ἔξε-
χώρησαν ἐς Σίγειον τὸ ἐπὶ τῷ Σκαμάνδρῳ, ἄρξαντες μὲν
Ἀθηναίων ἐπ' ἑταρᾷ τε καὶ τριήκοντα, εἶόντες δὲ καὶ
οὗτοι ἀνέκαθεν Πύλιοι τε καὶ Νηκεῖδαι, ἐκ τῶν αὐτέων
γεγονότες· καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον τε καὶ Μέλανθον· οἱ πρό- 15
τερον ἐκῆλυδες εἶντες, ἐγένοντο Ἀθηναίων βασιλεῖς. ἐπὶ
τούτου δὲ καὶ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἀπεμνημόνευσεν Ἰπποκράτης
τῷ παιδί θένθαι τὸν Πεισιστράτην, ἐπὶ τῷ Νέστορος
Πεισιστράτου ποιούμενος τὴν ἐπωνυμίην. τοῦτω μὲν Ἀθη-
ναῖοι τυράννων ἀπαλλάχθησαν· ὅσα δὲ ἐλευθερωθέντες 20
ἔρξαν ἢ ἐπαθον ἀξιοχρεῶ ἀπηγησίος, πρὶν ἢ Ἰωνίῃ τε
ἀποστῆναι ἀπὸ Δαρείου, καὶ Ἀριστογόρῃ τὸν Μιλήσιον
ἀπικόμενον ἐς Ἀθήνας χρησταὶ σφῶν βοηθεῖν, ταῦτα
πρῶτα φράσω.

LXVI. Ἀθῆναι, εἰσαὶ καὶ πρὶν μεγάλαι, τότε De rebus
ἀπαλλαχθεῖσαι τυράννων, ἐγίνοντο μέζονες· ἐν δὲ αὐτῇ Athenien-
σι δύο ἄνδρες ἐδυναστεύον, Κλεισθένης τε, ἀνὴρ Ἀλκ- sium post
μαιωνίδης, ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει τὴν Πυθίην ἀναπεῖσαι, tyrannos
καὶ Ἰσαγόρης ὁ Τισάνδρου, οἰκίης μὲν ἐὼν δοκίμου, ἀπ' αὐ- expulso
τὰ ἀνέκαθεν οὐκ ἔχω φράσαι· θύουσι δὲ οἱ συγγενέες usque ad
αὐτοῦ Διὶ Καρίῳ. οὗτοι οἱ ἄνδρες ἐστασίασαν περὶ δυνά- Aristagoræ
μιος· ἐσσούμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν δῆμον προσεταιρί- Milefii ad-
ζεται· μετὰ δὲ, τετραφύλους ἔοντας Ἀθηναίους, δεκα- ventum.
φύλους ἐποίησε, τῶν Ἴωνος παίδων, Γελέοντος καὶ Αἰγι- Clifthenis
κόρεος καὶ Ἀργάδεω καὶ Ὀπλητος, ἀπαλλάξας τὰς et Isagoræ
ἐπαυτυμίας· ἐπιχωρίων δ' ἑτέρων ἡρώων ἐπαυτυμίας ἐξευ- factiones.
ρῶν, πάρεξ Αἴαντος· ταῦτον δὲ, ἅτε ἀστυγείτονα καὶ Ille auram
σύμμαχον ζεῖνον ἔοντα, προσέθετο. capiat po-
pulum et
Athenien-
ses, abroga-
ta prisca in
quatuor tri-
bus divifio-
ne, in decem disper-
tit novis
adpellatis
nominibus,

LXVII. Ταῦτα δὲ, δοκεῖν ἐμοὶ, ἐμιμέετο ὁ Κλεισθένης avum ma-
οὗτος τὸν ἐωυτοῦ μητροπάτορα Κλεισθέnea τὸν Σικυῶνος ternaum
τύραννον. Κλεισθένης γὰρ Ἀργείοισι πολεμήσας, ταῦτο imitans,
μὲν, ραψωδὸς ἔπαυσε ἐν Σικυῶνι ἀγωνίζεσθαι τῶν Clifthenem
Ὀμηρείων ἐπέων ἕνεκα, ὅτι Ἀργεῖοί τε καὶ Ἀργὸς τὰ Sicyonio-
πὲρ πάντα ὑμνέονται· ταῦτο δὲ, ἡρώιον γὰρ ἦν καὶ rum tyran-
ἔστι ἐν αὐτῇ τῇ ἀγορῇ τῶν Σικυωνίων Ἀδρήστου τοῦ Τα- num, [6,
λάου, ταῦτον ἐπεθύμησε ὁ Κλεισθένης ἔοντα Ἀργεῖον, 131.] qui
ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς χώρας. ἐλθὼν δὲ εἰς Δελφούς, ἐχρησθη- cum alia
Sicyone
novaverat,
[obiter hic
de rhapso-
dis, Adraſto
Talaionida,
Melanippo
Aſtacida,
choris tra-
gicis]

5 ῥιάζετο εἰ ἐκβάλαι τὸν Ἀδρηστον· ἡ δὲ γε Πυθίη χρᾶ ὡς αἱ
Φᾶσα, Ἀδρηστον μὲν εἶναι Σικυωνίων βασιλῆα, ἐκείνον
δὲ λευστήρα. ἐπεὶ δὲ ὁ θεὸς ταῦτο γε οὐ παρεδίδου, ἀπ-
ελθὼν ὀπίσω, ἐφρόντιζε μηχανὴν τῇ αὐτὸς ὁ Ἀδρηστος
ἀπαλλάσσεται. ὥς δὲ αἱ ἐξευρῆσθαι ἐδόκεε, πέμψας εἰς
15 Θέβας τὰς Βοιωτίας, ἔφη θέλειν ἐπαγαγεῖσθαι Με-
λάνιππον τὸν Ἀστακῶ· οἱ δὲ Θεβαῖοι ἔδοσαν. ἐπαγα-
γόμενος δὲ ὁ Κλεισθένης τὸν Μελάνιππον, τέμενός οἱ

ἀπέδεξε ἐν αὐτῷ τῷ πρυτανίῳ, καὶ μιν ἴδρυσεν ἐνθαῦτα
ἐν τῷ ἰσχυροτάτῳ. ἐπηγάγετο δὲ τὸν Μελάνιππον ὁ
Κλεισθένης, καὶ γὰρ τοῦτο δεῖ ἀπηγήσασθαι, ὡς ἔχθρι- 20
στον ὄντα Ἀδρήστῳ· ὃς τὸν τε ἀδελφεόν οἱ Μημιστέα
ἀπεκτόνευε, καὶ τὸν γαμβρὸν Τυδέα· ἐπεὶ τε δὲ οἱ τὸ τέ-
μενος ἀπέδεξε, θυσίας τε καὶ ὀρτάς Ἀδρήστου ἀπελόμε-
νος, ἔδωκε τῷ Μελάνιππῳ. οἱ δὲ Σικυωνῖοι ἐώθεσαν με-
γαλωστὶ κάρτα τιμᾶν τὸν Ἀδρήστον· ἡ γὰρ χώρα ἦν 25
αὕτη Πολύβου· ὁ δὲ Ἀδρήστος ἦν Πολύβου θυγατριδέος·
ἅπαις δὲ Πόλυβος τελευταίων διδοῖ Ἀδρήστῳ τὴν ἀρχήν.
τά τε δὴ ἄλλα οἱ Σικυωνῖοι ἐτίμων τὸν Ἀδρήστον, καὶ δὴ
πρὸς, τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον· τὸν
μὲν Διόνυσον οὐ τιμῶντες, τὸν δὲ Ἀδρήστον. Κλεισθένης 30
δὲ χοροὺς μὲν τῷ Διονύστῳ ἀπέδωκε, τὴν δὲ ἄλλην θυσίην
τῷ Μελάνιππῳ. ταῦτα μὲν ἐς Ἀδρήστον οἱ πεποίητο.

tutn Sicyo-
niorum tri-
bubus nova
nomina im-
posuerat.

LXVIII. Φυλὰς δὲ τὰς Δαριέων, ἵνα δὴ μὴ αἱ αὐταὶ
ἕως τοῖσι Σικυωνίοισι καὶ τοῖσι Ἀργείοισι, μετέβαλε ἐς
ἄλλα οὐνόματα. ἐνθα καὶ πλείστον κατεγέλασε τῶν
Σικυωνίων· ἐπὶ γὰρ υἱὸς τε καὶ ὄνου καὶ χοίρου τὰς ἐπω-
νυμίας μετατιθεῖς, αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε, πλὴν 5
τῆς ἐωῦτοῦ φυλῆς· ταύτῃ δὲ τὸ οὐνομα ἀπὸ τῆς ἐωῦτοῦ
ἀρχῆς ἔθετο. οὗτοι μὲν δὴ Ἀρχέλαοι ἐκαλέοντο· ἕτεροι δὲ,
Ἰᾶται· ἄλλοι δὲ, Ὀνειᾶται· ἕτεροι δὲ, Χαιρεᾶται. τού-
τοισι τοῖσι οὐνόμασι τῶν φυλέων ἐχρέωντο οἱ Σικυωνῖοι,
καὶ ἐπὶ Κλεισθένης ἀρχὸντος, καὶ ἐκείνου τεθνεώτος, 10
ἔτι ἐπ' ἕτερα ἐζήκοντα· μετέπειτα μέντοι λόγον σφίσι
δόντες, μετέβαλον ἐς τοὺς Ἰλλέας καὶ Παμφύλους καὶ
Δυμανάτας· τετάρτους δὲ αὐτοῖσι προσέθετο ἐπὶ τοῦ
Ἀδρήστου παιδὸς Αἰγιαλέος, τὴν ἐπωνυμίην ποιούμενοι
κεκλῆσθαι Αἰγιαλέας.

LXIX. Ταῦτα μὲν νῦν ὁ Σικυωνῖος Κλεισθένης ἐπε-

ποιήκεε. ὁ δὲ δὴ Ἀθηναῖος Κλεισθένης, εὖν τῷ Σικυν- Tali modo cum multo potentior adversariis evasisset,
 νίῳ τούτου θυγατριδέος, καὶ τὸ ὄνομα ἐπὶ τούτου ἔχων,
 δοκεῖν ἐμοὶ, καὶ αὐτός ὑπεριδὼν Ἴωνας, ἵνα μὴ σφισι αἱ
 5 αὐταὶ ἔωσι Φυλαὶ καὶ Ἴωσι, τὸν ὁμώνυμον Κλεισθέnea
 ἐμμήσατο. | ὥς γὰρ δὴ τὸν Ἀθηναίων δῆμον πρότερον
 ἀπωσμένον πάντων, τότε πρὸς τὴν ἐωυτοῦ μοῖρην προσε-
 θήκατο, τὰς Φυλάς μετωνόμασε, καὶ ἐποίησε πλεῦνας
 10 ἑλασσόνων· δέκα τε δὴ Φυλάρχους ἀντὶ τεσσέρων
 ἐποίησε, δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένεμε ἐς τὰς φυ-
 λάς· ἦν τε, τὸν δῆμον προσθέμενος, πολλῶ κατύτερθε
 τῶν ἀπτιστασιωτέων.

LXX. Ἐν τῷ μέρει δὲ ἐστούμενος ὁ Ἰσαγόρης ἀντι- Isagoras, Cleomene Spartanif- que in auxilium vocatis, per speciem sceleris Cylonii [interfectus Cylon a. 612.] Clisthenem cum aliis multis solum vertere cogit.
 τεχνᾷται τάδε. ἐπικαλέεται Κλεομένεια τὸν Λακεδαιμό-
 νιον, γενόμενον ἐωυτῷ ζεῖνον ἀπὸ τῆς Πεισιστρατιδῶν πο-
 λιρκίης. τὸν δὴ Κλεομένεια εἶχε αἰτίη φοιτᾶν παρὰ τοῦ
 5 Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα. τὰ μὲν δὴ πρῶτα πέμπων
 Κλεομένης ἐς τὰς Ἀθήνας κήρυκα, ἐξέβαλε Κλεισθέ-
 νεα, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, τοὺς
 ἐναγίας ἐπιλέγων. ταῦτα δὲ πέμπων, ἔλεγε ἐκ διδαχῆς
 τοῦ Ἰσαγόρεω. οἱ μὲν γὰρ Ἀλκμαιωνίδαι καὶ οἱ συστα-
 10 σιῶνται αὐτέων εἶχον αἰτίην τοῦ φόνου τούτου· αὐτὸς δὲ οὐ
 μετείχε, οὐδ' οἱ φίλοι αὐτοῦ.

LXXI. Οἱ δ' ἐναγέες Ἀθηναίων ὧδε ὠνομάσθησαν.
 ἦν Κύλων τῶν Ἀθηναίων ἀνὴρ Ὀλυμπιονίκης. οὗτος ἐπὶ
 τυραννίδι ἐκόμισε· προσποιησάμενος δὲ ἐταιρητὴν τῶν
 ἡλικιωτέων, καταλαβεῖν τὴν ἀκρόπολιν ἐπειρήθη· οὐ δυ-
 5 νάμενος δὲ ἐπικρατῆσαι, ἐκέτης ἔζετο πρὸς τῷ γαλμα.
 ταύτους ἀνιστέασι μὲν οἱ τυράνεις τῶν Ναυκράρων, οἵπερ
 ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας, ὑπεγγύους πλὴν θανάτου· φο-
 νεύσαι δὲ αὐτοὺς αἰτίη ἔχει Ἀλκμαιωνίδας. ταῦτα πρὸ
 τῆς Πεισιστρατέως ἡλικίης ἐγένετο.

Ibi dum
Cleomenes,
Isagorae
gratificatu-
rus; res no-
vas Athenis
molitur,
Athenien-
ses, armis
sumptis,
Spartanos
atque Isa-
goram [c.
74.] expel-
lunt, Isago-
reos ne-
cant.

LXXII. Κλεομένης δὲ ὡς πέμπων ἐξέβαλε Κλεισθέ-
νεα καὶ τοὺς ἐναγέας, Κλεισθένης μὲν αὐτὸς ὑπεξέσχε
μετὰ δὲ, οὐδὲν ἔσπον παρῆν ἐς τὰς Ἀθήνας ῥ Κλεομένης,
οὐ σὺν μεγάλῃ χειρὶ ὠπικόμενος δὲ ἀγῆλατείε ἐπτακό-
σια ἐπίστια Ἀθηναίων, τὰ οἱ ὑπέθετο ὁ Ἰσαγόρης. ταῦ- 5
τα δὲ ποιήσας, δεύτερα τὴν βουλὴν καταλύειν ἐπειράτο·
τρηκοσίοισι δὲ τοῖσι Ἰσαγόρεω στασιώταις τὰς ἀρχὰς
ἐνεχειρίζε. ἀντισταθείσης δὲ τῆς βουλῆς, καὶ οὐ βουλο-
μένης πείθεσθαι, ὅ, τε Κλεομένης καὶ ὁ Ἰσαγόρης καὶ
οἱ στασιῶται αὐτῷ καταλαμβάνουσι τὴν ἀκρόπολιν. 10
Ἀθηναίων δὲ οἱ λοιποὶ τὰ αὐτὰ φρονήσαντες, ἐπαλιόρ-
κεον αὐτοὺς ἡμέρας δύο· τῇ δὲ τρίτῃ ὑπόσπονδοι ἐξέρχον-
ται ἐκ τῆς χώρας, ὅσοι ἔσαν αὐτέων Λακεδαιμόνιοι. ἐπε-
τελέετο δὲ τῷ Κλεομένει ἡ φήμη ἥ ὡς γὰρ ἀνέβη ἐς τὴν
ἀκρόπολιν, μέλλων δὴ αὐτὴν κατασχέσειν, ἥτε ἐς τὸ 15
ἄδυτον τῆς θεᾶς, ὡς προσερέων ἡ δὲ ἱερὴ ἐξαναστᾶσα
ἐκ τοῦ θρόνου, πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν ἀμείβειν, εἶπε,
“ὦ ξεῖνε Λακεδαιμόνιε, πάλιν χάρις, μηδ’ ἔσιθι ἐς
“τὸ ἱερόν· οὐ γὰρ θεμιτὸν Δωριῆα παρίεναι ἐνθαῦτα.”
ὁ δὲ εἶπε, “ὦ γύναι, ἀλλ’ οὐ Δωριεὺς εἰμι, ἀλλ’ Ἀ- 20
“χαῖός.” ὁ μὲν δὴ τῇ κληδόνι οὐδὲν χρεώμενος, ἐπεχεί-
ρησέ τε, καὶ τότε πάλιν ἐξέπιπτε μετὰ τῶν Λακεδαιμο-
νίων. τοὺς δὲ ἄλλους Ἀθηναῖοι κατέδησαν τὴν ἐπὶ θα-
νάτῳ· ἐν δὲ αὐτοῖσι, καὶ Τιμησίθεον τὸν Δελφόν, ταῦ
ἔργα χειρῶν τε καὶ λήματος ἔχοιμι ἂν μέγιστα κατα- 25
λέξαι. οὗτοι μὲν νυν δεδεμένοι ἐτελεύτησαν.

Revocatis
Clithene
ceterisque
exfulibus,
dum Athe-
nienfes vin-
dictam
Spartano-
rum veriti,

LXXIII. Ἀθηναῖοι δὲ μετὰ ταῦτα Κλεισθένεα καὶ
τὰ ἐπτακόσια ἐπίστια τὰ διωχθέντα ὑπὸ Κλεομένεος
μεταπεμφάμενοι, πέμπουσι ἀγγέλους ἐς Σάρδεις, συμ-
μαχίην βουλόμενοι ποιήσασθαι πρὸς Πέρσας· ἥπιστέατο
γάρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους τε καὶ Κλεομένεα ἐπατε- 5

παλεμῶσθαι. ἀπικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων ἐς τὰς Σάρ- Periarum
auxilium
frustra am-
biant,
 δις, καὶ λεγόντων τὰ ἐντεταλμένα, Ἀρταφέρνης ὁ Ὑστά-
 σπείης, Σαρδίων ὑπάρχος, ἐπειρώτα τίνες εἶντες ἄνθρω-
 ποι, καὶ πῇ γῆς οἰκημένοι, δεοῖατο Περσέων σύμμαχοι
 10 γενέσθαι. πυθόμενος δὲ πρὸς τῶν ἀγγέλων, ἀπεκαρύφου
 σφι τάδε· εἰ μὲν διδάσιν βασιλεῖ Δαρείῳ Ἀθηναῖοι γῆν
 τε καὶ ὕδωρ, ὁ δὲ συμμαχίην σφι συνετίθετο· εἰ δὲ μὴ
 διδάσιν, ἀπαλλάσσεσθαι αὐτοὺς ἐκέλευε. οἱ δὲ ἄγγελοι
 ἐπὶ σφέων αὐτίων βαλόμενοι, διδόναι ἔφασαν, βουλόμε-
 15 νοι τὴν συμμαχίην ποιήσασθαι. οὗτοι μὲν δὴ ἀπελθόν-
 τες ἐς τὴν ἐαυτῶν, αἰτίας μεγάλας ἔχον.

ΛXXIV. Κλεομένης δὲ ἐπιστάμενος περιϋβρίσθαι ἔπε- Cleomenes
cum exer-
citu Pelo-
ponnesio,
simulque
Boeoti ac
Chalciden-
ses, Atti-
cam inva-
dunt.
 σι καὶ ἔργοισι ὑπ' Ἀθηναίων, συνέλεγε ἐκ πάσης Πελο-
 πονήσου στρατὸν, οὐ φράζων ἐς τὸ συλλέγει· τίσασθαι
 τε ἔθελον τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, καὶ Ἰσαγόρεά βο-
 5 λόμενος τύραννον καταστήσαι· συνεξήλθε γάρ οἱ οὗτος
 ἐκ τῆς ἀκροπόλεως. Κλεομένης τε δὴ στόλῳ μεγάλῳ
 ἐσέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσίνα, καὶ οἱ Βοιωτοὶ ἀπὸ συνθήμα-
 τος Οἰνῆν αἰρῶσι, καὶ Ὑσιᾶς, δῆμους τοὺς ἐσχάτους
 τῆς Ἀττικῆς· Χαλκιδεὺς τε ἐπὶ τὰ ἕτερα ἐσίνοντο, ἐπιόν-
 10 τες χώρους τῆς Ἀττικῆς. Ἀθηναῖοι δὲ, καίπερ ἀμφι-
 βαλὴν ἐχόμενοι, Βοιωτῶν μὲν καὶ Χαλκιδέων ἐσύτερον
 ἔμελλον μῆμην ποιήσεσθαι, Πελοποννησίοισι δὲ ἑαῦσι ἐν
 Ἐλευσίνι ἀντία ἔθετο τὰ ὅπλα.

ΛXXV. Μελλόντων δὲ συνάψειν τὰ στρατόπεδα ἐς Sed prius-
quam res
ad manus
veniret, or-
ta diffensio
ne inter Pe-
loponnesios
adeoque ip-
sos Sparta-
norum re-
ges, Cleo-
menem et
Demara-
 μάχην, Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι σφι αὐτοῖσι δόντες λόγον
 ὡς οὐ ποιοῖεν τὰ δίκαια, μετεβάλλοντό τε καὶ ἀπα-
 λάσσοντο· μετὰ δὲ, Δημάργτος ὁ Ἀρίστωνος, ἐὼν καὶ
 5 αὐτὸς βασιλεὺς Σπαρτητέων, καὶ συνεξαγαγὼν τε τὴν
 στρατιὴν ἐκ Λακεδαιμόνος, καὶ οὐκ ἐὼν διάφορος ἐν τῷ
 πρόσθεν χρόνῳ Κλεομένει. ἀπὸ δὲ ταύτης τῆς διχοστα-

tum, (unde σίης ἐτέθη νόμος ἐν Σπάρτῃ, μὴ ἐξῆναι ἔπεισθαι ἀμφο-
 lex Spartæ τέρους τοὺς βασιλῆας, ἐξιούσης τῆς στρατῆς· τέως γὰρ
 lata, ne ἀμφοτέροι ἐῖποντο· παραλυομένου δὲ τουτέων τῷ ἐτέρῳ, 10
 posthac ἀμφοτέροι ἐῖποντο· καταλείπεσθαι καὶ τῶν Τυνδαριδῶν τὸν ἕτερον· προτοῦ
 ambo reges una in bel-
 lum exi- γὰρ δὴ καὶ οὗτοι ἀμφοτέροι, ἐπὶ κλητοῖ σφι ἑόντες, εἶπον-
 rent) focii dilabuntur. το. τότε δὴ ἐν τῇ Ἐλευσίνι ὄρεώντες οἱ λοιποὶ τῶν συμ-
 μάχων τοὺς τε βασιλῆας τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ὁμολο-
 γέοντας, καὶ Κορινθίους ἐκλιπόντας τὴν τάξιν, 15
 οἶχοντο καὶ αὐτοὶ ἀπαλλασσόμενοι.

Quatuor
 Dorienſium
 in Atticam
 expeditioneſ
 inde a
 Codri tem-
 poribus.

LXXVI. Τέταρτον δὴ τοῦτο ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἀπικόμε-
 νοι Δωριεῖς, δῖς τε ἐπὶ πολέμῳ ἐσβαλόντες, καὶ δῖς ἐπ'
 ἀγαθῷ τοῦ πλήθους τῶν Ἀθηναίων· πρῶτον μὲν, ὅτε
 καὶ Μέγαρα κατοίκησαν, οὗτος ὁ στόλος ἐπὶ Κόδρου βα-
 σιλεύοντος Ἀθηναίων, ὀρθῶς ἂν καλέοιτο· δεύτερον δὲ 5
 καὶ τρίτον, ὅτε ἐπὶ Πεισιστρατιδῶν ἐξέλασιν ὀρμηθέντες,
 ἐκ Σπάρτης ἀπίκοντο· τέταρτον δὲ τότε, ὅτε ἐς Ἐλευσίνα
 Κλεομένης ἄγων Πελοποννησίου ἐσέβαλε· οὕτω τέταρτον
 τότε Δωριεῖς ἐσέβαλον ἐς Ἀθήνας.

Athenien-
 ſes metu
 Peloponne-
 ſiorum li-
 berati, a
 Boeotis ac
 Chalciden-
 ſibus poenas
 repetunt,

LXXVII. Διαλυθέντος ὦν τῷ στόλου τούτου ἀκλεῶς,
 ἐνθαῦτα Ἀθηναῖοι τίνυσθαι βουλόμενοι, πρῶτα στρα-
 τηὴν ποιῶνται ἐπὶ Χαλκιδέας. Βοιωτοὶ δὲ τοῖσι Χαλκι-
 δαῦσι βοηθέουσι ἐπὶ τὸν Εὐριπον. Ἀθηναίοισι δὲ ἰδοῦσι
 τοὺς Βοιωτοὺς, ἔδοξε πρότερον τοῖσι Βοιωτοῖσι ἢ τοῖσι Χαλ- 5
 κιδῶσι ἐπιχειρεῖν. συμβάλλουσι τε δὴ τοῖσι Βοιωτοῖσι
 οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ πολλῶ ἐκράτησαν· κάρτα δὲ πολλοὺς
 φονεύσαντες, ἑπτακοσίους αὐτέων ἐζώγησαν. τῆς δὲ αὐ-
 τῆς ταύτης ἡμέρης οἱ Ἀθηναῖοι διαβάντες ἐς τὴν Εὐβοίαν, 10
 συμβάλλουσι καὶ τοῖσι Χαλκιδῶσι· νικήσαντες δὲ καὶ
 ταύτους, τετρακισχιλίους κληρούχους ἐπὶ τῶν ἵπποβοτέων
 τῇ χώρῃ λείπουσι· οἱ δ' ἵπποβοταὶ ἐκαλέοντο οἱ παχέες
 τῶν Χαλκιδῶν. ὅσους δὲ καὶ τουτέων ἐζώγησαν, ἅμα

15 τοῖσι Βοιωτῶν ἐζωγρημένοισι εἶχον ἐν Φυλακῇ, ἐν πέδαις
 δῆσαντες· χρόνῳ δὲ ἔλυσάν σφέας διμνέως ἀποτιμησά-
 μενοι. τὰς δὲ πένδας αὐτέων, ἐν τῇσι ἐδεδατο, ἀνεκρέμα-
 σαν ἐς τὴν ἀκρόπολιν· αἵπερ ἔτι καὶ ἐς ἡμῖν ἔσαν περι-
 εῖσσαι, κρεμάμεναι ἐκ τειχεῶν περιπεφλευσμένων πυρὶ
 20 ὑπὸ τοῦ Μῆδου, ἀντίον δὲ τοῦ μεγάρου τοῦ πρὸς ἐσπέρην
 τετραμμένον. καὶ τῶν λύτρων τὴν δεκάτην ἀνέθηκαν,
 ποιησάμενοι τέθριππον χάλκεον· τὸ δὲ, ἀριστερῆς χειρὸς
 ἕστηκε πρῶτα ἐσιόντι ἐς τὰ προπύλαια τὰ ἐν τῇ ἀκρο-
 25 πόλει· ἐπιγεγραπται δὲ οἱ τάδε,

Ἔθνεα Βοιωτῶν καὶ Χαλκιδίων δαμάσαντες
 Παιῖδες Ἀθηναίων ἔργμασιν ἐν πολέμου,
 Δεσμῶν ἐν ἀχλυνέντι σιδηρέῳ ἔσθισαν ὕβριν·
 Τῶν ἵππους δεκάτην Παλλάδι τάσδ' ἔδωσαν.

Ion. Poth. f. m.
 T. 247. a. 14

LXXVIII. Ἀθηναῖοι μὲν νυν ἡὔχοντο· δηλοῖ δὲ οὐ κατ' *jam multo*
 ἐν μῶνον, ἀλλὰ πανταχῇ ἡ ἰσηγορίῃ ὥς ἔστι χρήμα *virium vali-*
 σπουδαῖον, εἰ καὶ Ἀθηναῖοι τυραννεύμενοι μὲν, οὐδαμῶν *diores vic-*
 τῶν σφέας περι οικειότων ἔσαν τὰ πολέμια ἀμείνους, *nis populis,*
 ἀπαλλαχθέντες δὲ τυράννων, μακρῷ πρῶτοι ἐγένοντο *quos antea*
 5 δηλοῖ ὧν ταῦτα, ὅτι κατεχόμενοι μὲν, ἐτελοκάκεον, ὥς *sub Pisistra-*
 δεσπότη ἐργαζόμενοι, ἐλευθερωθέντων δὲ, αὐτὸς ἕκαστος *tidis, virtu-*
 ἐαυτῷ προθυμέτο κατεργάζεσθαι. οὗτοι μὲν νυν ταῦτα *te bellica*
 ἔπρηνσον. *non ante-*
celluerant.
Quantum
ifonomia ad
virtutem
civium con-
ferat.

LXXIX. Θηβαῖοι δὲ μετὰ ταῦτα ἐς θεὸν ἔπεμπον, *Thebani A-*
 βουλόμενοι τίσασθαι Ἀθηναίους. ἡ δὲ Πυθίῃ ἀπὸ σφῶν *thenienses*
 μὲν αὐτέων οὐκ ἔφη αὐτοῖσι εἶναι τίσιν, ἐς πολύφημον δὲ *ulturi,*
 ἐξενείκοντας ἐκέλευε τῶν ἀγχιστα δέεσθαι. ἀπελθόντων
 5 δὲ ὧν τῶν θεοπρόπων, ἐξέφερον τὸ χρηστήριον, ἀλὴν ποι-
 ησάμενοι· ὥς ἐπυθάνοντο δὲ λεγόντων αὐτέων τῶν ἀγ-
 χιστα δέεσθαι, εἶπαν οἱ Θηβαῖοι ἀκούσαντες ταυτέων,
 “Οὐκ ὧν ἀγχιστα ἡμέων οἰκέουσι Ταναγραῖοί τε καὶ

“ Κορωναῖοι καὶ Θεσπιδεῖς, καὶ οὗτοί γε ἅμα ἡμῖν αἰεὶ
 “ μαχόμενοι, προθύμως συνδιαφέρουσι τὸν πόλεμον; τί 10
 “ δεῖ τούτων γε δέεσθαι; ἀλλὰ μᾶλλον μὴ σὺ τοῦτο ἢ
 “ τὸ χρηστήριον.”

Æginetas
 ad opem si-
 bi ferendam
 follicitant.
 Qui cum
 Æcidas
 auxilio mi-
 fissent,

LXXX. Τοιαῦτα δὴ ἐπιλεγόμενων, εἶπε δὴ κοτε μα-
 θῶν τις, “ Ἐγὼ μοι δοκέω συνιέναι τὸ ἐθέλει λέγειν
 “ ἡμῖν τὸ μαντήιον. Ἀσωποῦ λέγονται γενέσθαι θυ-
 “ γατέρες Θῆβη τε καὶ Αἰγίνα· τούτων ἀδελφεῶν ἐου-
 “ σέων, δοκέω ἡμῖν Αἰγινητέων δέεσθαι τὸν θεὸν χρῆσαι 5
 “ τιμωρητῆρων γενέσθαι.” καὶ, οὐ γάρ τις γνώμη ταύ-
 της ἀμείνων ἐδόκεε φαίνεσθαι, αὐτίκα πέμψαντες ἐδέοντο
 Αἰγινητέων, ἐπικαλεόμενοι κατὰ τὸ χρηστήριόν σφι βοη-
 θεῖν, ὡς ἔοντων ἀγχιστέων· οἱ δὲ σφι αἰτέουσι ἐπικου-
 ρήν τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν.

10

Thebanis
 nihilo feci-
 us devictis,
 ipsi, et flo-
 rentes opi-
 bus, et A-
 thenienfi-
 bus pridem
 infesti, At-
 ticam inva-
 dunt, ma-
 gnamque
 æcte par-
 tem popu-
 lantur.

LXXXI. Πειρησαμένων δὲ τῶν Θηβαίων κατὰ τὴν
 συμμαχίην τῶν Αἰακιδέων, καὶ τρηχέως περιεφθύναν
 ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, αὐτίς οἱ Θηβαῖοι πέμψαντες, τοὺς
 μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδosan, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο.
 Αἰγινῆται δὲ, εὐδαιμονίῃ τε μεγάλη ἐπαρθύντες, καὶ 5
 ἔχθρης παλαίῃς ἀναμνησθέντες ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους,
 τότε Θηβαίων δεηθέντων, πόλεμον ἀκήρυκτον Ἀθηναίοισι
 ἐπέφερον. ἐπικειμένων γὰρ αὐτέων Βοιωτοῖσι, ἐπιπλώ-
 σαντες μακρῇσι νηυσὶ ἐς τὴν Ἀττικὴν, κατὰ μὲν ἔσυραν
 Φάληρον, κατὰ δὲ τῆς ἄλλης παραλίας πολλοὺς δήμους· 10
 ποιεῦντες δὲ ταῦτα, μεγάλως Ἀθηναίους ἐσινέοντο.

Odii Ægi-
 netarum
 adversus A-
 thenienses
 inveterati
 origo. Epi-
 daurii ad
 terram fle-
 rilicate le-
 vandam
 Damiae et

LXXXII. Ἡ δὲ ἔχθρη ἢ προσφειλομένη ἐς Ἀθηναίους
 ἐκ τῶν Αἰγινητέων, ἐγένετο ἐξ ἀρχῆς τοιῆσδε. Ἐπιδau-
 ρίοισι ἢ γῆ καρπὸν οὐδένα ἀνεδίδου. περὶ ταύτης ὦν τῆς
 συμφορῆς οἱ Ἐπιδαυριοὶ ἐχρέωντο ἐν Δελφοῖσι· ἢ δὲ
 Πυθίῃ σφέας ἐκέλευε Δαμίας τε καὶ Αὐξήσιος ἀγάλλ- 5
 ματα ἰδρύσασθαι καὶ σφι ἰδρυσαμένοισι ἀμεινον συνοί-

- σεσθαι. ἐπειρώτεον ὧν οἱ Ἐπιδάυριοι κότερα χαλκῶν ^{Auxilia}
 ποιεῖσθαι τὰ ἀγάλματα, ἢ λίθου· ἡ δὲ Πυθίη οὐδέτερον ^{(quarum}
 ταύτων ἔα, ἀλλὰ ξύλου ἡμέρης ἐλαίης. ἐδέοντο ὧν αἱ ^{cultus c.}
 10 Ἐπιδάυριοι Ἀθηναίων ἐλαίην σφι δοῦναι ταμέσθαι, ἰρω- ^{83. defici-}
 τάτας δὴ κείνας νομίζοντες εἶναι· λέγεται δὲ καὶ ὡς ^{bitur) si-}
 ἐλαῖαι ἔσαν ἄλλαθι γῆς αὐδαμῶ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, ^{mulaora o-}
 ἢ Ἀθήνησι. οἱ δὲ ἐπὶ τοῖσδε δώσειν ἔφασαν, ἐπ' ᾧ ἀπά- ^{leagina ex}
 ζουσι ἔτεος ἐκάστου τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Παλιάδι ἱρὰ, καὶ τῷ ^{oraculo fa-}
 15 Ἐρεχθεῖ· κατακινέσαντες δ' ἐπὶ ταύτοις οἱ Ἐπιδάυριοι, ^{bribatur, ab}
 τῶν τε ἐδέοντο ἔτυχον, καὶ ἀγάλματα ἐκ τῶν ἐλαίων ^{Athenienfi-}
 τούτων ποιησάμενοι, ἰδρύσαντο· καὶ ἡ τε γῆ σφι ἔφερε, ^{bus, sacris}
 καὶ Ἀθηναίοισι ἐπετέλεον τὰ συνέθεντο. ^{Minervæ et}
^{Erechtheo}
^{in singulos}
^{annos pa-}
^{ctis, oleas}
^{obtincent.}

- LXXXIII. Τούτων δ' ἐτι τὸν χρόνον, καὶ πρῶτα, Αἰ- ^{Quæ simi-}
 γινήται Ἐπιδαυρίων ἦκουον, τὰ τε ἄλλα, καὶ δίκας, δια- ^{lacia cum}
 βαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον, ἐδίδουσάν τε καὶ ἐλάμβανον ^{Aeginetas}
 παρ' ἀλλήλων οἱ Αἰγινήται. τὸ δὲ ἀπὸ ταύδε, ἥρας τε ^{rapuiffent,}
 5 πηχάμενοι, καὶ ἀγνωμοσύνη χρησάμενοι, ἀπέστησαν ἀπὸ
 τῶν Ἐπιδαυρίων. ἅτε δὲ ἔοντες διάφοροι, δηλέοντο αὐτοὺς,
 ὥστε δὴ θαλασσοκράτορες ἔοντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ἀγάλ-
 ματα ταῦτα τῆς τε Δαμῆς καὶ τῆς Αὐξήσης ὑπαίρειον-
 ται αὐτέων· καὶ σφεα ἐκόμισάν τε καὶ ἰδρύσαντο τῆς
 10 σφετέρης χώρας ἐς τὴν μεσόγαιαν, τῇ Οἷῃ μὲν ἐστὶ οὐνο-
 μα, στάδια δὲ μάλιστα κη ἀπὸ τῆς πόλιος ὡς εἶχαι
 ἀπέχει. ἰδρυσάμενοι δὲ ἐν ταύτῳ τῷ χωρῷ, θυσιῇ τε
 σφεα καὶ χοροῖσι γυναικῆσιν κερτόμοισι ἱλάσκοντο, χα-
 15 ρηγῶν ἀποδεικνυμένων ἐκατέρῃ τῶν δαιμόνων δέκα ἀνδράν·
 κακῶς δὲ ἠγόρευον οἱ χοροὶ ἄνδρα μὲν οὐδένα, τὰς δὲ
 ἐπιχωρίας γυναῖκας. ἔσαν δὲ καὶ τοῖσι Ἐπιδαυρίοισι αἱ
 τοιαῦται ἱερογῖαι· εἰσὶ δὲ σφι καὶ ἄρρητοι ἱερογῖαι.

- LXXXIV. Κλεφθέντων δὲ τῶνδε τῶν ἀγαλμάτων, οἱ Athenien-
 Ἐπιδάυριοι τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰ συνέθεντο, οὐκ ἐπὶ- ^{scs, Epidau-}
^{riis onus il-}

lod annu-
um jam de-
trestanti-
bus, ra-
ptum ab Æ-
ginetis re-
petunt:

τέλεον. πέμψαντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐμήνιον τοῖσι Ἐπι-
δαυρίοισι· οἱ δὲ ἀπέφαινον λόγῳ ὥς οὐκ ἀδικοῖεν· ὅσον
μὲν γὰρ χρόνον εἶχον τὰ ἀγάλματα ἐν τῇ χώρῃ, ἐπι- 5
τελέειν τὰ συνέθεντο· ἐπεὶ δὲ ἐστερῆσθαι αὐτέων, οὐ δι-
καιον εἶναι ἀποφέρειν ἔτι, ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας αὐτὰ Αἰ-
γινήτας πρήσσεσθαι ἐκέλευον. πρὸς ταῦτα Ἀθηναῖοι,
εἰς Αἴγιναν πέμψαντες, ἀπαίτεον τὰ ἀγάλματα· οἱ δὲ
Αἰγινήται ἔφασαν σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν 10
πρῆγμα.

fed dum
vim adhi-
bent, cona-
tus vel nu-
mine divi-
no, vel
quod Argivi
Æginetas
juvarent,
tam male
cedit, ut
cæteris oc-
cisis modo
unus sospes
evadat.

LXXXV. Ἀθηναῖοι μὲν νυν λέγουσι, μετὰ τὴν ἀπαί-
τησιν ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μῆϊ τῶν ἀστῶν τούτους, οἱ
ἀποπεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, καὶ ἀπικόμενοι εἰς Αἴγι-
ναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα, ὥς σφετέρων ξύλων εἶντα,
ἐπειρῶντο ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν, ἵνα σφεα ἀνακο- 5
μίσωται. οὐ δυναμένους δὲ ταύτῃ τῷ τρόπῳ αὐτέων κρα-
τῆσαι, περιβαλόντας σχοινία ἔλκειν τὰ ἀγάλματα. καί
σφι ἔλκουσι, βροντὴν τε, καὶ ἅμα τῇ βροντῇ σεισμόν
ἐπιγενέσθαι· τοὺς δὲ τριήριτας τοὺς ἔλκοντας, ὑπὸ του-
τέων ἀλλοφρονῆσαι· παθόντας δὲ ταῦτο, κτείνειν ἀλλή- 10
λους ἅτε πολεμίους· εἰς ὃ ἐκ πάντων ἓνα λειψθέντα,
ἀνακομισθῆναι αὐτὸν εἰς Φάληρον.

LXXXVI. Ἀθηναῖοι μὲν νυν οὕτω λέγουσι γενέσθαι.
Αἰγινήται δὲ, οὐ νῆϊ μῆϊ ἀπικέσθαι Ἀθηναίους· μίην μὲν
γὰρ, καὶ ὀλίγῳ πλεῦνας μῆης, καὶ εἴ σφι μὴ ἔτυχον
εἶσσαι νέες, ἀπαμύνασθαι ἂν εὐπετέως· ἀλλὰ πολλῇσι
νηυσὶ ἐπιπλέειν σφι ἐπὶ τὴν χώραν· αὐτοὶ δὲ σφι εἶξαι, 5
καὶ οὐ διαναυμαχῆσαι. οὐκ ἔχουσι δὲ ταῦτο διασημῆναι
ἀτρεκέως, οὔτε εἰ ἕσπονδες συγγινωσκόμενοι εἶναι τῇ ναυ-
μαχίῃ, κατὰ ταῦτο εἶξαν, οὔτε εἰ βουλόμενοι ποιῆσαι οἶόν
τι καὶ ἐποίησαν. Ἀθηναίους μὲν νυν, ἐπεὶ τέ σφι οὐδεὶς 10
εἰς μάχην κατίστατο, ἀποθάντας ἀπὸ τῶν νεῶν, τραπέ-

εἶναι πρὸς τὰ ἀγάλματα· οὐ δυναμένους δὲ ἀνασπάσαι
 ἐκ τῶν βάθρων αὐτὰ, οὕτω δὲ περιβαλομένους σχοινία,
 ἔλκειν, ἐς ὃ ἐλκόμενα τὰ ἀγάλματα ἀμφοτέρα τῶντο
 15 ποιῆσας· ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, ἄλλω δὲ τῶ· ἐς
 γούνατα γάρ σφι αὐτὰ πωσέειν, καὶ τὸν ἀπὸ τούτου χρό-
 νον διατελέειν οὕτω ἔχοντα. Ἀθηναίους μὲν δὲ ταῦτα
 ποιεῖν· σφέας δὲ Αἰγινῆται λέγουσι πυθομένους τῶς
 Ἀθηναίους, ὡς μέλλοιεν ἐπὶ σφέας στρατεύεσθαι, ἐτόι-
 20 μους Ἀργεῖους ποιεέσθαι. τοὺς τε δὲ Ἀθηναίους ἀπο-
 βεβάναι ἐς τὴν Αἰγιναίην, καὶ παρεῖναι βοηθούσας σφι
 τοὺς Ἀργεῖους· καὶ λαθεῖν τε ἐξ Ἐπιδάουρου διαβάντας
 ἐς τὴν ἡσον, καὶ οὐ προακηκόσι τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπι-
 πωσέειν ὑποταγομένους τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν· ἅμα τε ἐν τούτῳ
 25 τὴν βροντὴν τε γενέσθαι καὶ τὸν σεισμόν αὐτοῖσι.

LXXXVII. Λέγεται μὲν νυν ὑπ' Ἀργείων τε καὶ Αἰ- Hunc A-
 γινήτων τάδε. ὁμολογέεται δὲ καὶ ὑπ' Ἀθηναίων ἓνα theas re-
 μῶνον τὸν ἀποσωθέντα αὐτέων ἐς τὴν Ἀττικὴν γενέσθαι· versum
 πλὴν Ἀργεῖοι μὲν λέγουσι, αὐτέων τὸ Ἀττικὸν στρατόπε- uxores pe-
 5 δον διαφθειράντων, τὸν ἓνα ταῦτον περγενέσθαι· Ἀθη- remtorum
 ναῖοι δὲ, τοῦ δαιμονίου· περγενέσθαι μέντοι οὐδὲ ταῦτον fibulis ve-
 τὸν ἓνα, ἀλλ' ἀπολέσθαι τρόπῳ τοιῷδε. κομισθεῖς γὰρ stium con-
 ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀπήγγειλε τὸ πάθος· πυθομένας δὲ fodiunt:
 τὰς γυναῖκας τῶν ἐπ' Αἰγίαν στρατευσαμένων ἀνδρῶν, quare femi-
 10 δεινὸν τι ποιησαμένας κείνων μῶνον ἐξ ἀπάντων σωθῆναι, narum At-
 περίξ τὸν ἀνδρωποῦν ταῦτον λαβούσας, καὶ κεντεύσας τῆσι ticarum
 περόνησι τῶν ἱματίων, εἰρωτᾶν ἐκάστην αὐτέων ὅκη εἴη ὁ vestitus, qui
 ἐαυτῆς ἀνήρ· καὶ ταῦτον μὲν οὕτω διαφθαρῆναι. Ἀθη- prius, ut
 ναίοισι δὲ ἐτι τοῦ πάθους δεινότερόν τι δοῦναι εἶναι τὸ τῶν omnium
 15 γυναικῶν ἔργον, ἄλλο μὲν δὲ οὐκ ἔχειν ὅτεω ζημιώσουσι Græcarum
 τὰς γυναῖκας, τὴν δὲ ἐσθῆτα μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν [c. 88.],
 Ἰάδα· ἐφόρεον γὰρ δὴ πρῶτα αἱ τῶν Ἀθηναίων γυναῖκες Doricus fu-
 erat, in
 Ionicum,

ἐσθῆτα Δαυρίδα, τῇ Κορινθίῃ παραπλησιατάτην· μετέ-
 βαλον ὦν ἐς τὸν λίγεον κιθῶνα, ἵνα δὴ περόνησι μὴ χρεΐ-20
 ωνται.

seu potius
 Caricum
 mutatus.
 Quos mores
 Argivi et
 Aeginetæ
 exinde ad-
 iciverint.

LXXXVIII. Ἔστι δὲ, ἀληθεῖ λόγῳ χρωμένοισι, οὐκ
 ἴας αὕτη ἡ ἐσθῆς τοπαλαιὸν, ἀλλὰ Κάειρα· ἐπεὶ ἦγε
 Ἑλληνικῇ ἐσθῆς πᾶσα ἡ ἀρχαίη τῶν γυναικῶν, ἡ αὐτὴ
 ἦν, τὴν νῦν Δαυρίδα καλούμεν. τοῖσι δὲ Ἀργείοισι καὶ
 τοῖσι Αἰγινήησι, καὶ πρὸς ταῦτα ἔτι τότε ποιῆσαι νόμον 5
 εἶναι παρὰ σφὶ ἐκατέροισι, τὰς περόνας ἡμιολίας ποι-
 ἔεσθαι τοῦ τότε κατεστεῶτος μέτρου, καὶ ἐς τὸ ἱρὸν τῶν
 θεῶν ταυτέων περόνας μάλιστα ἀνατιθέναι τὰς γυναι-
 κας· Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο προσφέρειν πρὸς τὸ ἱρὸν,
 μήτε κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωρίων νόμον τοιοι-10
 πὸν αὐτοῖσι εἶναι πίνειν. Ἀργείων μὲν νυν καὶ Αἰγινήτων
 αἱ γυναῖκες ἔκ τε τόσου κατ' ἕριν τῶν Ἀθηναίων, περόνας
 ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐφόρεον μέζοντας ἢ προτῶ.

Illam Aeginetarum
 inaurio-
 nem [c.
 81.] dum
 Athenien-
 ses, Pythia
 vindictæ di-
 lationem
 triginta an-
 norum fru-
 stra suaden-
 te, protinus
 ulcisci pa-
 rent,

LXXXIX. Τῆς δὲ ἔχθρης τῆς πρὸς Αἰγινήτας Ἀθη-
 ναίοισι γενομένης ἀρχὴ κατὰ τὰ εἰρηται ἐγένετο. τότε δὲ
 Θηβαίων ἐπικαλούμενων, προθύμως τῶν περὶ τὰ ἀγαλ-
 ματα γενομένων ἀναμιμνησκόμενοι οἱ Αἰγινήται ἐβόησαν
 ταῖσι Βοιωτοῖσι. Αἰγινήται τε δὲ ἔδδεν τῆς Ἀττικῆς τὰ 5
 παραθαλάσσια· καὶ Ἀθηναίοισι ὀρμωμένοισι ἐπ' Αἰ-
 γίνης στρατεύεσθαι, ἤλθε μαντήιον ἐκ Δελφῶν, ἐπι-
 σχόντας ἀπὸ τοῦ Αἰγινήτων ἀδικίου τριήκοντα ἔτεα, τῶ
 ἐνὶ καὶ τριηκοστῶ, Αἰακῶ τέμενος ἀποδέξαντας, ἀρ-
 χεσθαι τοῦ πρὸς Αἰγινήτας πολέμου· καὶ σφὶ χωρῆσαι 10
 τὰ βούλονται· ἦν δὲ αὐτίκα ἐπιστρατεύονταί, πολλὰ μὲν
 σφείας ἐν τῷ μεταξύ τοῦ χρόνου πείσεσθαι, πολλὰ δὲ
 καὶ πειρήσειν· τέλος μέντοι καταστρέψασθαι. ταῦτα ὡς
 ἀπενειχθέντα ἄκουσαν οἱ Ἀθηναῖοι, τῷ μὲν Αἰακῶ τέ-
 μενος ἀπέδεξαν ταῦτο τὸ νῦν ἐπὶ τῆς ἀγορῆς ἴδρυται 15

τρίηκοντα δὲ ἔτια οὐκ ἀνέσχοντο, ἀκούσαντες ὅπως χρεῶν
αἷη ἐπισχεῖν πακυνθότας πρὸς Αἰγινητέων ἀνάρτια.

XC. Ἐς τιμωρίην δὲ παρασκευαζομένοισι αὐτοῖσι, Spartano-
ἐκ Λακεδαιμονίων. πρῆγμα ἐγχειρόμενον, ἐμπόδιον ἐγένετο: chinis im-
παιδόμενοι γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰ ἐκ τῶν Ἀλκμαιωνι- pediantur.
δῶν ἐς τὴν Πυθίην μεμηχανημένα, καὶ τὰ ἐκ τῆς Πυ- ta fraude
Alcmaeonid-
5 θίης ἐπὶ σφῆας τε καὶ τοὺς Πεισιστρατίδας, συμφορὴν darum [c.
69.], au-
ἐποιῶντο διπλῆν, ὅτι τε ἄνδρας ξείνους σφι ἑόντας ἐξελη- ditioque ar-
canas A-
λάκεσαν ἐκ τῆς ἐκείνων, καὶ ὅτι ταῦτα ποιήσασι χάρις thenienfi-
um sortes
οὐδεμὴ ἐφαίνετο πρὸς τῶν Ἀθηναίων. ἔτι τε πρὸς τού- multa sibi
mala mini-
τοις ἐπὶ σφῆας οἱ χρησμοὶ, λέγοντες πολλά τε καὶ tari,
10 ἀχάριστα ἔσσεσθαι αὐτοῖσι ἐξ Ἀθηναίων, τῶν πρότερον μὲν
ἔσαν ἀδελφεοί, τότε δὲ, Κλεομένους κομίσαντος ἐς Σπάρ-
την, ἐξέμαθον. ἐκτίσατο δὲ ὁ Κλεομένης ἐκ τῆς Ἀθη-
ναίων ἀκροπόλιος τοὺς χρησμούς, τοὺς ἐκτετακτοὺς πρότερον
μὲν οἱ Πεισιστρατίδαι, ἐξελαπνόμενοι δὲ ἔλιπον ἐν τῷ ἱερῷ
15 καταλειφθέντας δὲ ὁ Κλεομένης ἀνέλαβεν.

XCΙ. Τότε δὲ ὡς ἀνέλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς χρη- ne Athenae-
libertate
σμούς, καὶ τοὺς Ἀθηναίους εἴωρεον αὐξομένους, καὶ οὐ- florentes
Spartae per-
δαμῶς ἐτόίμους ἐόκτας πείθεσθαι σφι, νόῳ λαβόντες ὡς niciem ad-
ferrent,
ἐλεύθερον μὲν εἶναι τὸ γένος τὸ Ἀττικόν, ἰσόρροπον τῷ ἐκί- Hippiam
Sigo ar-
5 τῶν ἀν γίνοιτο, κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τοῦ τυραννίδι, ἀσθε- cessitum
[c. 65.] in
nes καὶ πειθαρχέσθαι ἐτόιμον· μαθόντες δὲ ταυτέων tyrannidem
restituere
ἕκαστα, μετεπέμπετο Ἰππίην τὸν Πεισιστράτου ἀπὸ Σι- cogitant.
Sed consi-
γείου τοῦ ἐν Ἑλλησπόντῳ, [ἐς ὃ καταφεύγουσι οἱ Πει- lium cum
sociis com-
10 σιστρατίδαι.] ἐπεὶ τε δὲ σφι Ἰππίης καλούμενος ἦκε, municantes

“ ἄνδρες σύμμαχοι, συγ-
“ γινώσκωμεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς· ἐπαρ-
“ θύετε γὰρ κερδαλέοισι μακθηίοις, ἄνδρας ξείνους ἑόν-
“ τας ἡμῖν ταμάλιστα, καὶ ἀναδεκομένους ὑποχειρίας

“ παρῆξιν τὰς Ἀθήνας, τούτους ἐκ τῆς πατρίδος ἔξε- 15
 “ λάσαμεν, καὶ ἔπειτα ποιήσαντες ταῦτα, δῆμῳ ἀχα-
 “ ρίστῳ παρεδώκαμεν τὴν πόλιν· ὅς ἐπεὶ τε δι’ ἡμέας
 “ ἐλευθερωθεὶς ἀνέκυψε, ἡμέας μὲν καὶ τὸν βασιλῆα
 “ ἡμέων περιῦρῖσας ἔξεβαλε, δόξαν δὲ Φύσας αὐξάνε-
 “ ται· ὥστε ἐκμεμαθήκασι μάλιστα μὲν οἱ περίοικοι 20
 “ αὐτέων Βοιωτοὶ καὶ Χαλκιδῆες, τάχα δὲ τις καὶ ἄλ-
 “ λος ἐκμαθήσεται ἀμαρτῶν. ἐπεὶ τε δὲ ἐκείνα ποιή-
 “ σαντες ἡμάρτομεν, νῦν πειρησόμεθά σφεας ἅμα ὑμῖν
 “ ἀκρόμενοι τίσασθαι· αὐτοῦ γὰρ δὴ τοῦδε εἵνεκε τόνδε
 “ τε τὸν Ἰππὶν μετεπεμψάμεθα καὶ ὑμέας ἀπὸ τῶν 25
 “ πολιῶν, ἵνα κοινῷ τε λόγῳ καὶ κοινῷ στόλῳ εἰσαγα-
 “ γόντες αὐτὸν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀποδῶμεν τὰ καὶ ἀπε-
 “ λόμεθα.”

Socrates
 Corinthius,
 rem diffua-
 furus,

1

acriter in-
 crepat, in-
 que tyran-
 nos acer-
 bissime in-
 vehitur :
 et quo ma-
 gis ceteros
 moveat,
 (2—7)
 mala Co-
 rinthiorum
 sub tyran-
 nis oratione
 diferta ex-
 ponit.

XCII. Οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον· τῶν δὲ συμμάχων τὸ
 πλῆθος οὐκ ἐνδέκετο τοὺς λόγους. οἱ μὲν νυν ἄλλοι ἤσυ-
 χήν ἦγον· Κορίνθιος δὲ Σωσικλῆς ἔλεξε τάδε· “ Ἡ δὴ
 “ ὅ, τε οὐρανὸς ἔσται ἔνερθε τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος
 “ ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οἱ ἄνθρωποι νομὸν ἐν θαλάσῃ 5
 “ ἔξουσι, καὶ οἱ ἰχθύες τὸν πρότερον ἄνθρωποι, ὅτε γε.
 “ ὑμεῖς, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ἰσοκρατίας καταλύοντες, τυ-
 “ ραννίδας εἰς τὰς πόλεις κατὰγειν παρασκευάζεσθε·
 “ τοῦ οὔτε ἀδικώτερον οὐδὲν ἐστὶ κατ’ ἀνθρώπους, οὔτε
 “ μισαιφονώτερον. εἰ γὰρ δὴ ταῦτό γε δοκέει ὑμῖν εἶναι 10
 “ χρηστὸν, ὥστε τυραννεύεσθαι τὰς πόλεις, αὐτοὶ πρῶτοι.
 “ τύραννον καταστησάμενοι παρὰ σφίσι αὐτοῖσι, αὐτῷ
 “ καὶ τοῖσι ἄλλοισι δίκην δέξασθαι κατιστάναι· νῦν δὲ, αὐτοὶ
 “ ἄπειροι ὄντες τυράννων, καὶ φυλάσσοντες δεινότατα
 “ ταῦτο ἐν τῇ Σπάρτῃ μὴ γενέσθαι, παραχρᾶσθε εἰς 15
 “ τοὺς συμμάχους· εἰ δὲ αὐτοὶ ἔμπειροι ἔατε, κατὰπερ
 “ ἡμεῖς, εἴχετε ἂν περὶ αὐτοῦ γνώμας ἀμείνονας συμ-

- "βάλλεσθαι ἥπερ νῦν. Κορινθίοισι γὰρ ἦν πόλις ²
 "κατάστασις τοιήδε. ἦν ὀλιγαρχία, καὶ οὗτοι Βακχιά- ^{Oligarchi-}
 "δαι καλεόμενοι ἔνεμον τὴν πόλιν· ἐδίδουσαν δὲ καὶ ^{cus olim}
 20 "ἦγοντο ἐξ ἀλλήλων. Ἀμφίονι δὲ ἔοντι τούτων τῶν ἀν- ^{Corinthi}
 "δρῶν, γίνεται θυγάτηρ χολή· οὐνομα δὲ οἱ ἦν Λάβδα. ^{status, im-}
 "ταύτην, Βακχιαδῶν γὰρ οὐδείς ἤθελε γῆμαι, ἴσχε ^{periumque}
 "Ἡετίων ὁ Ἐχεκράτεος· δήμου μὲν ἐκ Πέτρης ἑὸν, ἀτὰρ ^{pences Bac-}
 25 "τὰ ἀνέκαθεν Λαπίθης τε καὶ Καινίδης. ἐκ δὲ οἱ ταύ- ^{chiadas}
 "της τῆς γυναικὸς, οὐδὲ ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγίνοντο· ^{[a. 833—}
 "ἑστάλη ὦν ἐς Δελφοὺς περὶ γόνου. ἐσιόντα δὲ αὐτὸν ^{663.] : e}
 "ἰδέως ἡ Πυθίη προσαγορεύει τοισίδε τοῖσι ἔπεσι, ^{quorum}
 30 "Ἡετίων, οὗτις σε τίει πολύτιτον ἔοντα. ^{familia}
 "Λάβδα κύει, τέξει δ' ὀλοοίτροχον· ἐν δὲ πεσεῖται ^{Labda Ec-}
 "Ἀνδράσι μουνάρχοισι, δικαιοῦσαι δὲ Κόρινθον. ^{toni nu-}
 "ταῦτα χρησθέντα τῷ Ἡετίωνι, ἐξαγγέλλεται κως τοῖ-
 "σι Βακχιαδῆσι, τοῖσι τὸ μὲν πρότερον γενόμενον χρη-
 35 "στήριον ἐς Κόρινθον ἦν ἄσημον, φέρον τε ἐς τὰυτὸ καὶ
 "τὸ ταῦ Ἡετίωνος, καὶ λέγον ὥδε,
 "Αἰετὸς ἐν στέργοι κύει· τέξει δὲ λείοντα
 "Καρτερὸν, ἀμνηστὴν· πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει.
 "Ταῦτά νυν εὖ φράζεσθε Κορίνθιοι, οἱ περὶ καλὴν
 40 "Πειρήνην οἰκεῖτε καὶ ὀφρυόεντα Κόρινθον.
 "Ταῦτο μὲν δὴ τοῖσι Βακχιαδῆσι πρότερον γενόμενον, ἦν ³
 "ἀτέκμαστον· τότε δὲ τὸ τῷ Ἡετίωνι γενόμενον ὥς ἐπύ- ^{His natus}
 "θοντο, αὐτίκα καὶ τὸ πρότερον συνῆκαν, ἔον συκαδὸν ^{Cypselus,}
 "τῷ Ἡετίωνος. συνέντες δὲ καὶ ταῦτο, εἶχον ἐν ἡσυχίᾳ, ^{cum infans}
 45 "ἐθέλοντες τὸν μέλλοντα Ἡετίωνι γενέσθαι γόνον δια- ^{Bacchiada-}
 "φθεῖραι. ὥς δ' ἔτεκε ἡ γυνὴ τάχιστα, πέμπουσι ^{rum per}
 "σφείων αὐτέων δέκα ἐς τὸν δῆμον ἐν τῷ κατοίκητο Ἡε- ^{oracula}
 "τίων, ἀποκτενέοντας τὸ παιδίον. ἀπικόμενοι δὲ οὗτοι ^{monitorum}
 "ἐς τὴν Πέτρην, καὶ παρελθόντες ἐς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἡε- ^{infidias eva-}
 50 "τίωνος, αἶτεον τὸ παιδίον· ἡ δὲ Λάβδα, εἰδυῖα τε αὖ- ^{sifiet,}

The book is not a history of the
 Bacchiads.

“ δὲν τῶν εἵνεκα ἐκείνοι ἀπικοίατο, καὶ δοκέουσά σφεας
 “ Φιλοφροσύνης τῷ πατρὸς εἵνεκα αἰτέειν, Φέρουσα ἐνε-
 “ χεῖρισε αὐτέων ἐνί. τοῖσι δὲ ἄρα ἐξεβούλευτο κατ’ ὁδόν,
 “ τὸν πρῶτον αὐτέων λαβόντα τὸ παιδίον προσσυσθίσαι.
 “ ἐπεὶ τε ἂν ἔδωκε Φέρουσα ἡ Λάβδα, τὸν λαβόντα τῶν 55
 “ ἀνδρῶν θείῃ τύχῃ προσεγέλασε τὸ παιδίον· καὶ τὸν,
 “ φρασθέντα τοῦτο, οἰκτός τις ἴσχει ἀποκτείνει· κατοι-
 “ κτείρας δὲ παραδιδῶι τῷ δευτέρῳ· ὁ δὲ, τῷ τρίτῳ·
 “ οὕτω δὴ διεξήλθε διὰ πάντων τῶν δέκα παραδιδόμε-
 “ νον, οὐδετὸς βουλομένου διεργάσασθαι. ἀποδόντες ὧν 60
 “ ὀπίσω τῇ τεκούσῃ τὸ παιδίον, καὶ ἐξελθόντες ἔξω,
 “ ἐστῶτες ἐπὶ τῶν θυρέων, ἀλλήλων ἄπτοντο κατατιώ-
 “ μενοι· καὶ μάλιστα τοῦ πρώτου λαβόντος, ὅτι οὐκ
 “ ἐποίησε κατὰ τὰ δεδογμένα· ἐς ὃ δὴ σφι χρόνου ἐγ-
 “ γινομένου, ἔδοξε αὐτῖς παρελθόντας πάντας τοῦ Φόνου 65,
 4 “ μετίσχειν. Ἐδεῖ δὲ ἐκ τοῦ Ἡετίωνος γόνου Κορίνθω
 “ κακὰ ἀναβλαστῆιν. ἡ Λάβδα γὰρ πάντα ταῦτα
 “ ἤκουε ἐστῶσα πρὸς αὐτῆσι τῇσι θυρήσι· δείσασα δὲ,
 “ μὴ σφι μεταδόξῃ, καὶ τοδεύτερον λαβόντες τὸ παιδίον
 “ ἀποκτείνωσι, Φέρουσα κατακρύπτει ἐς τὸ ἀφραστότα- 70
 “ τόν οἱ ἐφαίνετο εἶναι, ἐς κυψέλην· ἐπισταμένη ὡς εἰ
 “ ὑποστρέψαντες ἐς ζήτησιν ἀπικοίατο, πάντα ἐρευνήσκειν
 “ μέλλουσιν· τὰ δὴ καὶ ἐγένετο. ἐλθῶσι δὲ καὶ διζήμε-
 “ νοις αὐτοῖσι ὡς οὐκ ἐφαίνετο, ἐδόκεε ἀπαλλάσσεσθαι,
 “ καὶ λέγειν πρὸς τοὺς ἀποπέμψαντας, ὡς πάντα ποιῇ- 75
 “ σειαν τὰ ἐκείνοι ἐνετείλαντο. οἱ μὲν δὴ ἀπελθόντες,
 “ ἔλεγον ταῦτα. Ἡετίωνι δὲ μετὰ ταῦτα ὁ πάϊς αὐξά-
 “ νετο· καὶ οἱ διαφυγόντι ταῦτον τὸν κίνδυνον, ἀπὸ τῆς
 “ κυψέλης ἐπωνυμίην Κύψελος ὄνομα ἐτέθη. ἀνδρω-
 “ θέντι δὲ καὶ ματευομένῳ Κυψέλῳ ἐγένετο ἀμφιδέ-
 “ ξιον· χρηστήριον ἐν Δελφοῖσι, τῷ πῖσυνος γενόμενος, 80

5
 vir factus,
 tyrannide
 occupata
 [a. 663.],
 Corinthios
 jugo gra-
 vissimo
 premit.

“ ἐπεχείρησέ τε καὶ ἔσχε Κόρινθον. ὁ δὲ χρησμὸς ὕδ’
 “ ἦν.

“ Ὀλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς ἐμὸν δόμον ἐσκαταβαίνει,

“ Κύνελος Ἡσιόδης, βασιλεὺς κλεινοῖο Κορίνθου·

85

“ Αὐτὸς, καὶ παῖδες, παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες.

“ τὸ μὲν δὴ χρηστήριον τοῦτο ἦν. τυραννεύσας δὲ ὁ Κύνε-

“ λος, τοιαῦτος δὴ τις ἀνὴρ ἐγένετο· πολλοὺς μὲν Κοριν-

“ θίων ἐδίωξε, πολλοὺς δὲ χρημάτων ἀπεστέρησε, πολ-

“ λῶ δ’ ἔτι πλείστους τῆς ψυχῆς. Ἀρξάντος δὲ τούτου

90 “ ἐπὶ τριήκοντα ἔτεα, καὶ διαπλέξαντος τὸν βίον εὖ, δι-

“ ἀδοχὸς οἱ τῆς τυραννίδος ὁ παῖς Περιάνδρος γίνεται.

“ ταῦν Περιάνδρος κατ’ ἀρχὰς μὲν ἦν ἡπιάτερος τοῦ

“ πατρὸς· ἐπεὶ τε δὲ ὠμίλησε δι’ ἀγγέλων Θρασύβου-

“ λῶ τῷ Μιλήτῳ τυράννῳ, παλλῶ ἔτι ἐγένετο Κυνέ-

“ λου μαιφονώτερος. πέμψας γὰρ παρὰ Θρασύβουλον

95 “ κήρυκα, ἐπυνθάνετο ὅτινα ἂν τρόπον ἀσφαλέστατον

“ πατασθῆσάμενος τῶν πρηγμάτων, κάλλιστα τὴν πόλιν

“ ἐπιτροπεύοι. Θρασύβουλος δὲ τὸν ἐλθόντα παρὰ τοῦ

“ Περιάνδρου ἐξῆγε ἔξω τοῦ ἄστεος· ἐσθὰς δὲ ἐς ἄρουραν

“ ἐσπαρμένῃν, ἅμα τε διεξήϊε τὸ λήϊον, ἐπειρωτῶν τε καὶ

100 “ ἀναποδίξων τὸν κήρυκα κατὰ τὴν ἀπὸ Κορίνθου ἀπιζίν·

“ καὶ ἐκάλυψε αἰεὶ ὅπως τινὰ ἴδοι τῶν ἀσταρχῶν ὑπερ-

“ ἔχοντα· καλούων δὲ, ἔρριπτε· ἐς ὃ τοῦ λήϊου τὸ κάλ-

“ λιστόν τε καὶ βαθύτατον διέφθειρε τρόπῳ τοιούτῳ·

“ διεφελθὼν δὲ τὸ χωρίον, καὶ ὑποθήμενος ἔπος οὐδέν,

105 “ ἀποπέμπει τὸν κήρυκα. νοστήσαντος δὲ τοῦ κήρυκος ἐς

“ τὴν Κόρινθον, ἦν πρόθυμος πυνθάνεσθαι τὴν ὑποθήκην

“ ὁ Περιάνδρος. ὁ δὲ οὐδέν οἱ ἔφη Θρασύβουλον ὑποθέ-

“ σθαι· θαυμάζειν τε αὐτῷ, παρ’ οἷόν μιν ἄνδρα ἀπο-

“ πέμψειε, ὥς παραπληγᾷ τε καὶ τῶν ἐωυτοῦ σινάμο-

110 “ ρον· ἀπηγεόμενος τᾶπερ πρὸς Θρασύβουλου ἐπάπει.

- 7 “ Περικλῆς δὲ, συνιείς τὸ ποιηθῆν, καὶ νόῳ ἰσχύων ὥς
 “ οἱ ὑπετίθετο Θρασύβουλος τοὺς ὑπερόχους τῶν ἀστῶν
 “ Φονεύειν, ἐνθάυτα δὴ πᾶσαν κακότητα ἐξέβαινε ἐς
 “ τοὺς παλιῆτας. ὅσα γὰρ Κύβελος ἀπέλιπε κτείνων
 “ τε καὶ διώκων, Περικλῆς σφεα ἀπετέλεε. μὴ δὲ 115
 “ ἡμέρῃ ἀπέδυσσε πάσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας, διὰ
 “ τὴν ἐαυτοῦ γυναῖκα Μελισσαν. πέμψαντι γὰρ οἱ ἐς
 “ Θεσπρωτοὺς ἐπ’ Ἀχέροντα ποταμὸν ἀγγέλους ἐπὶ τὸ
 “ νεκυομαντήριον παρακαταθήκης πρὸς ξεινικῆς, οὔτε ση-
 “ μανέειν ἔφη ἡ Μελίσσα ἐπιφανέισα, οὔτε κατέρειν ἐν 120
 “ τῷ κέεται χώρῳ ἡ παρακαταθήκη· ῥίγουν τε γὰρ, καὶ
 “ εἶναι γυμνή· τῶν γὰρ οἱ συγκατέθαψε εἰμάτων ὄφελος
 “ εἶναι οὐδὲν, οὐ κατακαυθέντων· μαρτύριον δὲ αἱ εἶναι
 “ ὡς ἀληθέα ταῦτα λέγει, ὅτι ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἵπνον
 “ Περικλῆς τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. ταῦτα δὲ ὡς ὀπίσω 125
 “ ἀπηγγέλθη τῷ Περικλῆϊ, πιστὸν γὰρ οἱ ἦν τὸ συμ-
 “ βόλαιον, ὃς νεκρῶ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη, ἰδέσθαι δὴ με-
 “ τὰ τὴν ἀγγελίην κήρυγμα ἐποίησατο, ἐς τὸ Ἑρᾶϊον.
 “ ἐξιέναι πᾶσας τὰς Κορινθίων γυναῖκας. αἱ μὲν δὴ,
 “ ὡς ἐς ὅρτην ἦσαν κόσμῳ τῷ καλλίστῳ χρεώμεναι· ὁ
 “ δ’ ὑποστήσας τοὺς δορυφόρους, ἀπέδυσέ σφεας, πᾶ- 130
 “ σας ὁμοίως τὰς τ’ ἐλευτέρας καὶ τὰς ἀμφιπόλους·
 “ συμφορήσας δὲ ἐς ὄρυγμα, Μελίσσῃ ἐπευχόμενος κατ-
 “ ἔκαιε. ταῦτα δὲ οἱ ποιήσαντι, καὶ τοδεύτερον πέμ-
 “ ψαντι, ἔφρασε τὸ εἶδωλον τὸ Μελίσσης ἐς τὸν κατέ-
 “ θηκε χώρον τοῦ ξείνου τὴν παρακαταθήκην. τοιαῦτο 135
 “ μὲν ἐστὶ ὑμῖν ἡ τυραννὶς, ὧ Λακεδαιμόνιοι, καὶ τοιού-
 “ των ἔργων· ἡμέας δὲ τοὺς Κορινθίους τότε αὐτίκα
 “ θάυμα μέγα εἶχε, ὅτε ὑμέας εἶδομεν μεταπεμπομέ-
 “ ρους Ἰππίην· νῦν τε δὴ καὶ μεζόνως θαυμάζομεν λέ-
 “ γοντας ταῦτα· ἐπιμαρτυρέμαδά τε ἐπικαλέμενοι ὑμῖν 140

“Θεὸς τοὺς Ἑλληνίους, μὴ κατιστάναι τυραννίδας εἰς
 “τὰς πόλεις. οὐκῶν ἦν μὴ παύσῃσθε, ἀλλὰ πειρήσῃσθε
 “παρὰ τὸ δίκαιον κατὰγοντες Ἰππίην, ὅστε ὑμῖν Κοριν-
 “θίους γε οὐ συναινέοντας.”

XCIII. Σωσικλῆς μὲν ἀπὸ Κορίνθου πρεσβεύων ἔλεξε Soficlis
sententia
focis pro-
bata,
 τάδε. Ἰππίης δὲ αὐτὸν ἀμείβετο, τοὺς αὐτοὺς ἐπικαλέ-
 σας Θεοὺς κείνῳ, ἣ μὲν Κορινθίους μάλιστα πάντων
 ἐπιπαθήσειν Πεισιστρατίδας, ὅταν σφι ἦκῃσι ἡμέραι αἱ
 5 κύριαι ἀνιάσθαι ὑπ’ Ἀθηναίων. Ἰππίης μὲν ταῦτοις
 ἀμείβεται, οἷά τε τοὺς χρησμούς ἀτρεκέστατα ἀνδρῶν
 ἐξεπιστάμενος. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν συμμάχων τέως μὲν
 εἶχον ἐν ἡσυχίᾳ σφέας αὐτούς· ἐπεὶ τε δὲ Σωσικλῆος
 ἤκουσαν εἰπαντος, ἐλευθέρως ἅπας τις αὐτῶν Φωγὴν
 10 ῥήξας, αἰρέετο τοῦ Κορινθίου τὴν γνώμην· Λακεδαιμονί-
 οῦς τε ἐπεμαρτυρέοντο, μὴ ποιεῖν μηδὲν νεώτερον περὶ πό-
 λιν Ἑλλάδα. οὕτω μὲν ταῦτα ἐπαύσθη.

XCIV. Ἰππὶή δὲ ἐνθεῦτεν ἀπελαινόμενῳ, ἐδίδου μὲν Hippias Si-
geum re-
vertitur,
quod Pifi-
stratus
olim Mity-
lenæis cri-
puerat,
jam du-
tum mul-
torum
inter A-
thenienses
ac Mityle-
næos bel-
lorum
causam,
 Ἀμύντης ὁ Μακεδὼν Ἀνθεμουῖντα, ἐδίδουσαν δὲ Θεσσαλοὶ
 Ἰωλκόν. ὁ δὲ ταυτέων μὲν οὐδέτερα αἰρέετο, ἀνεχώρει δὲ
 ὀπίσω εἰς Σίγειον, τὸ εἶλε Πεισιστράτος αἰχμῇ παρὰ Μι-
 5 τυληναίων· κρατήσας δὲ αὐτοῦ, κατέστησε τύραννον εἶναι
 παῖδα τὸν ἐαυτοῦ νότον Ἠγησίστρατον, γεγονότα ἐξ Ἀρ-
 γείης γυναικός· ὃς οὐκ ἀμαχητὶ εἶχε τάπερ ἔλαβε παρὰ
 Πεισιστράτου. ἐπολέμεον γὰρ, ἐκ τε Ἀχιλλεῖου πόλιος
 ὀρεώμενοι καὶ Σιγείου, χρόνον ἐπὶ συχρὸν, Μιτυληναῖοι
 10 τε καὶ Ἀθηναῖοι· οἱ μὲν, ἀπαιτέοντες τὴν χώραν, Ἀθη-
 ναῖοι δὲ, οὔτε συγγινωσκόμενοι, ἀποδεικνύντες τε λόγῳ
 αὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετὸν τῆς Ἰλιάδος χώρας, ἣ οὐ
 καὶ σφὶ καὶ τοῖσι ἄλλοις, ὅσοι Ἑλλήνων συνεπρήξαντο
 Μενέλεω τὰς Ἑλένης ἀρπαγὰς.

XCv. Πολεμεόντων δὲ σφῶν, παντοῖα καὶ ἄλλα ἐγί-

inprimis
Alcæi
ἐν φασίδος
carmine
nobilitato-
rum.

νετο ἐν τῇσι μάχῃσι· ἐν δὲ δὴ καὶ Ἀλκαῖος ὁ ποιητὴς, συμβολῆς γενομένης, καὶ κινόντων Ἀθηναίων, αὐτὸς μὲν Φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δὲ οἱ ὄπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι, καὶ σφεα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγγείῳ. ταῦ-5
τα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλει ποιήσας, ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτυλήνην, ἐξαγγελλόμενος τὸ ἐωυτοῦ πάθος Μελανίππῳ ἀνδρὶ ἐτάρῳ. Μιτυληναῖους δὲ καὶ Ἀθηναῖους κατήλλαξε Πε-
ρίανδρος ὁ Κυφέλου· ταύτῳ γὰρ διαστητῇ ἐπετράπητο· κατήλλαξε δὲ ὧδε· νέμεσθαι ἑκατέρους τὴν ἔχουσι. Σί-10
γειον μὲν γυν οὕτω ἐγένετο ὑπ' Ἀθηναίοισι.

Ibi dum
auxilium
Perfarum
ambit,
resque jam
ad bellum
videtur
spectare :

XCVI. Ἰππίης δὲ ἐπεὶ τε ἀπίκετο ἐκ τῆς Λακεδαι-
μονος ἐς τὴν Ἀσίην, πᾶν χρῆμα ἐκίνησε, διαβάλλων τε
τοὺς Ἀθηναίους πρὸς τὸν Ἀρταφέρνηα, καὶ ποιεῖν ἅπαν-
τα ὅκως αἱ Ἀθῆναι γενοῖατο ὑπ' ἐαυτῶν τε καὶ Δαρείῳ.
Ἰππίης τε δὴ ταῦτα ἔρησσε, καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐκυθόμενοι
ταῦτα, πέμπουσι ἐς Σάρδεις ἀγγέλους, οὐκ ἔόντας τοὺς
Πέρσας πείθεσθαι Ἀθηναίων τοῖσι φυγάσι. ὁ δὲ Ἀρ-
ταφέρνης ἐκίλευε σφεας, εἰ βουλοῖατο σῶαι εἶναι, καταδέ-
κεσθαι ὀπίσω Ἰππίην. οὐκ ἔπειθ' ἐνεδέκοκτο τοὺς λόγους
ἀποφερομένους Ἀθηναῖοι· οὐκ ἐνδεχομένοισι δὲ σφι, ἐδέ-10
δοκτε ἐκ τοῦ φανεροῦ τοῖσι Πέρσησι πολεμίους εἶναι.

Aristagoras
Milesius
Athenas
venit [c.
55.], faci-
leque a
populo xx
navium
classem
impetrat.

XCVII. Νομίζουσι δὴ ταῦτα, καὶ διαβεβλημένοισι ἐς
τοὺς Πέρσας, ἐν τούτῳ δὴ τῷ καιρῷ ὁ Μιλήσιος Ἀρι-
σταγόρης ὑπὸ Κλεομένους τοῦ Λακεδαιμονίου ἐξελαθεὶς
ἐκ τῆς Σπάρτης, ἀπίκετο ἐς Ἀθήνας· αὕτη γὰρ ἡ πό-
λις τῶν λοιπῶν ἐδυνάστευε μέγιστα. ἐπελθὼν δὲ ἐπὶ
τὸν δῆμον ὁ Ἀρισταγόρης, ταῦτα ἔλεγε τὰ καὶ ἐν τῇ
Σπάρτῃ, περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ, καὶ τοῦ πο-
λέμου τοῦ Περσικοῦ, ὡς οὔτε ἀσπίδα αὔτε δόρυ νομίζουσι,
εὐπτεές τε χειροαῖμα εἶπεν. ταῦτά τε δὴ ἔλεγε, καὶ

10 πρὸς τοῖσι τάδε, ὡς οἱ Μιλήσιοι τῶν Ἀθηναίων εἰσὶ
 ἄποικοι, καὶ οἶκός σφεας εἴη ῥύεσθαι δυναμένους μέγα·
 καὶ οὐδὲν ὅ, τι οὐκ ὑπίσχετο, οἷα κάρτα δέομενος· ἐς δὲ
 ἀνέπεισέ σφεας. πολλοὺς γὰρ οἶκε εἶναι εὐπετέστερον
 διαβάλλειν ἢ ἓνα, εἰ Κλεομένεα μὲν τὸν Λακεδαιμόνιον
 15 μῶνον οὐκ οἷός τε ἐγένετο διαβαλέειν, τρεῖς δὲ μυριάδας
 Ἀθηναίων ἐποίησε ταῦτο. Ἀθηναῖοι μὲν δὴ ἀναπεισθέν-
 τες, ἐψηφίσαντο εἰκοσι νέας ἀποστεῖλαι βοηθούς Ἴωσι,
 στρατηγὸν ἀποδείξαντες αὐτέων εἶναι Μελάνθιον, ἄνδρα
 τῶν ἀστῶν, εἶντα τὰ πάντα δοκιμον. αὐταὶ δὲ αἱ νέες,
 20 ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἑλλήσι τε καὶ βαρβάροισι.

XCVIII. Ἀρισταγόρης δὲ προπλώσας, καὶ ἀπικόμε- Hinc prior
Miletum
profectus,
Pæonas in
Phrygiam
abducos
[c. 15.] fol-
licitat, ut
in patriam
invito Da-
rio rever-
tantur.
 10 ἰος ἐς τὴν Μίλητον, ἐξευρὼν βούλευμα ἀπ' οὗ Ἴωσι μὲν
 ἔμελλε οὐδεμὴ ἀφελὴ ἔσεσθαι, οὐδ' ἂν οὐδὲ τούτου εἰ-
 νεκα ἐποίησε, ἀλλ' ὅπως βασιλῆα Δαρεῖον λυπήσειε,
 ἔπεμψε ἐς τὴν Φρυγίην ἄνδρα ἐπὶ τοὺς Παίονας, τοὺς
 5 ἀπὸ Στρυμόνος ποταμοῦ αἰχμαλώτους γενομένους ὑπὸ
 Μεγαδάζου, οἰκέοντας δὲ τῆς Φρυγίης χῶρόν τε καὶ κώ-
 μην ἐπ' ἐωυτῶν ὅς ἐπεὶ τε ἀπῆκετο ἐς τοὺς Παίονας,
 ἔλεγε τάδε, “ Ἄνδρες Παῖονες, ἔπεμψέ με Ἀρισταγό-
 “ ρης ὁ Μιλήτου τύραννος, σωτηρίην ὑμῖν ὑποθησόμενον,
 10 “ ἥνπερ βούλησθε πείθεσθαι. νῦν γὰρ Ἰωνίη πᾶσα
 “ ἀπέστηκε ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ὑμῖν παρέχει σῶζεσθαι
 “ ἐπὶ τὴν ὑμετέραν αὐτέων. μέχρι μὲν θαλάσσης, αὐ-
 “ τοῖσι ὑμῖν, τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, ἡμῖν ἤδη μελήσει.” ταῦ-
 τα δὲ ἀκούσαντες οἱ Παῖονες, κάρτα τε ἀσπαστὸν ἐποίη-
 15 σαντο, καὶ ἀναλαβόντες παῖδας τε καὶ γυναῖκας, ἀπε-
 δίδησκον ἐπὶ θάλασσαν· οἱ δὲ τινες αὐτέων καὶ κατέ-
 μιναν ἀρρωδήσαντες αὐτοῦ. ἐπεὶ τε δὲ οἱ Παῖονες ἀπικέ-
 στο ἐπὶ θάλασσαν, ἐνθαῦτεν ἐς Χίον διεβησαν. εἰόντων
 δὲ ἤδη ἐν Χίῳ, κατὰ πόδας ἐληλύθεε Περσέων ἵππος

πολλή, διώκουσα τοὺς Παίονας. ὥς δὲ οὐ κατέλαβον, 20
ἐπηγγέλλοντο εἰς τὴν Χίον τοῖσι Παίοσι, ὅπως ἂν ὀπίσω
ἀπέλθοιεν. αἱ δὲ Παίονες τοὺς λόγους οὐκ ἐνεδέκοντο·
ἀλλ' ἐκ Χίου μὲν Χῖοι σφέας εἰς Λέσβον ἤγαγον, Λέσβιοι
δὲ εἰς Δορίσκον ἐκόμισαν· ἐνθαῦτεν δὲ περὶ κομιζόμενοι
ἀπικέατο εἰς Παιονίην.

25

Interim et
Athenien-
sium classis
et Eretrien-
sium v tri-
remes ad-
pellunt.
Quibus au-
xiliis juncti
Iones,

XCIX. Ἀρισταγόρης δὲ, ἐπειδὴ οἱ τε Ἀθηναῖοι ἀπι-
κέατο εἴκοσι νηυσὶ, ἅμα ἀγόμενοι Ἐρετρίων πάντε τρεῖς-
ρεας, οἱ οὐ τὴν Ἀθηναίων χάριν ἐστρατεύοντο, ἀλλὰ τὴν
αὐτέων Μιλησίων, ὀφειλόμενά σφι ἀποδιδόντες· οἱ γὰρ
δὴ Μιλήσιοι πρότερον τοῖσι Ἐρετριεῦσι τὸν πρὸς Καλκι- 5
δέας πόλεμον συνδιένεικαν, ὅτεπερ καὶ Καλχιδεῦσι ἀντία
Ἐρετρίων καὶ Μιλησίων Σάμιοι ἐβόηθον· οὗτοι ὦν ἐπεὶ
τέ σφι ἀπικέατο, καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι παρῆσαν, ἐποι-
έετο στρατηίην ὁ Ἀρισταγόρης εἰς Σάρδεις. αὐτὸς μὲν δὴ
οὐκ ἐστρατεύετο, ἀλλ' ἔμενε ἐν Μιλήτῳ· στρατηγοὺς δὲ 10
ἄλλους ἀπέδεξε Μιλησίων εἶναι, τὸν ἐαυτοῦ τε ἀδελφεὸν
Χαροπῖνον, καὶ τῶν ἄλλων ἀστών, Ἐρμόφαντον.

Sardes,
præter ar-
cem, capi-
unt,

C. Ἀπικόμενοι δὲ τῷ στόλῳ τούτῳ Ἴωνες εἰς Ἐφεσον,
πλοῖα μὲν κατέλιπον ἐν Κορήσσῳ τῆς Ἐφεσίης· αὐτοὶ δὲ
ἀνέβαινον χειρὶ πολλῇ, ποιούμενοι Ἐφεσίους ἡγεμόνας.
πορευόμενοι δὲ παρὰ ποταμὸν Καῦστριον, ἐνθαῦτεν ἐπεὶ
τε ὑπερβάντες τὸν Τρωῶλον ἀπίκοντο, αἰρέουσι Σάρδεις, 5
οὐδενός σφι ἀντιωθέντος· αἰρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπό-
λιος τάλλα πάντα· τὴν δὲ ἀκρόπολιν ἐρρύετο αὐτὸς Ἀρ-
ταφέρνης, ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγην.

incendio-
que delent
[a. 509.].

CI. Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἐλόντας σφέας τὴν πόλιν,
ἔσχε τόδε. ἔσαν ἐν τῇσι Σάρδισι οἰκίαι, αἱ μὲν πλεῦνες,
καλάμιναι· ὅσαι δὲ αὐτέων καὶ πλίνθιναι ἔσαν, κα-
λάμου εἶχον τὰς ὀροφάς. τούτων δὴ μὴν τῶν τις στρα-
τιωτῶν ὥς ἐνέπρησε, αὐτίκα ἀπ' οἰκίης εἰς οἰκίην ἰὸν τὸς

πῦρ, ἐπενέμετο τὸ ἄστρῳ ἅπαν. καιόμενου δὲ τοῦ ἄστεος,
οἱ Λυδοὶ τε καὶ ὅσοι Περσέων ἐνῆσαν ἐν τῇ πόλει, ἀπο-
λαμφθέντες πάντοθεν, ὥστε τὰ περιέσχατα νεμομένου
10 τοῦ πυρὸς, καὶ οὐκ ἔχοντος ἐξήλυσιν ἐκ τοῦ ἄστεος; συνέρ-
ρεον ἐς τε τὴν ἀγορὴν καὶ ἐπὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν, ὅς
σφι ψῆγμα χρυσοῦ καταφορέων ἐκ τοῦ Τρωῶλου, διὰ
μέσης τῆς ἀγορῆς ῥέει, καὶ ἔπειτα ἐς τὸν Ἑρμὸν ποταμὸν
ἐκδιδοῖ, ὁ δὲ, ἐς θάλασσαν· ἐπὶ ταῦτον δὴ τὸν Πακτω-
15 λὸν καὶ ἐς τὴν ἀγορὴν ἀθροίζονται οἱ τε Λυδοὶ καὶ οἱ
Πέρσαι, ἡναγκάζοντο ἀμύνεσθαι. οἱ δὲ Ἴωνες ὀρέοντες
τοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀμυνομένους, τοὺς δὲ, σὺν πληθεὶ
πολλῶ προσφερομένους, ἐξανεχώρησαν δέισαντες πρὸς τὸ
οὖρος τὸ Τρωῶλον καλεόμενον· ἐνθαῦτεν δὲ ὑπὸ νύκτα
ἀπαλλάσσοντο ἐπὶ τὰς νέας.

CII. Καὶ Σάρδεις μὲν ἐνεπρήσθησαν, ἐν δὲ αὐτῇσι καὶ Regreſſos
Perſæ ad
Ephesum
adorti, vi-
ſtoriam in-
ſignem re-
portant.
ἱρὸν ἐπιχωρῆς θεᾶς Κυβέλης· τὸ σκηπτόμενοι οἱ Πέρσαι,
ὑπερὶον ἀντενεπὶμπρασαν τὰ ἐν Ἑλλησι ἱρά· τότε δὲ οἱ
Πέρσαι οἱ ἐντὸς Ἄλφειο ποταμοῦ νομοῦς ἔχοντες, προπυ-
5 θανόμενοι ταῦτα, συνηλίζοντο καὶ ἐβόηθησαν τοῖσι Λυδοῖσι.
καὶ ὥς ἐν μὲν Σάρδεσι οὐκέτι ἔοντας τοὺς Ἴωνας εὐρί-
σκουσι· ἐπόμενοι δὲ κατὰ στίβον, αἰρέουσι αὐτοὺς ἐν
Ἑφέσῳ. καὶ ἀντετάχθησαν μὲν οἱ Ἴωνες, συμβαλόντες
δὲ, πολλὸν ἐσώθησαν. καὶ πολλοὺς αὐτέων οἱ Πέρσαι
10 Φονεύουσι, ἄλλους τε οὐνομαστοὺς, ἐν δὲ δὴ καὶ Εὐαλκί-
δεα στρατηγέοντα Ἑρετρίεων, στεφανηφόρους τε ἀγῶνας
ἀναραιρηκότα, καὶ ὑπὸ Σιμωνίδει τοῦ Κητίου πολλὰ αἰ-
νεθέντα. οἱ δὲ αὐτέων ἀπέφυγον τὴν μάχην, ἐσπεδάσθη-
σαν ἀνὰ τὰς πόλεις.

CIII. Τότε μὲν δὴ οὕτω ἠγωνίσαντο· μετὰ δὲ, Ἀθη- Inde Iones,
ctfi Athe-
nienſes do-
mum dif-
ceſſerant,
ναῖοι μὲν τοπαράπαν ἀπολιπόντες τοὺς Ἴωνας, ἐπικα-
λειόμενου σφείας πολλὰ δι' ἀγγελῶν Ἀρισταγόρῳ, οὐκ

nihilō fecius in bello perseverantes, et Byzantium cæterasque Hellepontis urbes expugnant, et magnam Carie partem ad defectionem permovent.

ἔφασαν τιμωρήσιν σφίσι. Ἴωνες δὲ τῆς Ἀθηναίων συμμάχους στερηθέντες, (οὕτω γὰρ σφι ὑπῆρχε πεποιημένα ἐς Δαρείον,) οὐδὲν δὴ ἔσσαν τὸν πρὸς τὸν βασιλῆα πόλεμον ἐσκευάζοντο. πλώσαντες δὲ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, Βυζάντιόν τε καὶ τὰς ἄλλας πόλεις ἀπάσας τὰς ταύτη, ὑπ' ἐωυτοῖσι ἐποίησαντο· ἐκπλώσαντες τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον, Καρίης τὴν πολλὴν προσεκτήσαντο σφίσι σύμμαχον εἶναι· καὶ γὰρ τὴν Καῦνον πρότερον οὐ βουλομένην συμμαχεῖν, ὡς ἐπέκρησαν τὰς Σάρδεις, τότε σφι καὶ αὕτη προσεγένετο.

Jam et Cyprus, præter Amathuntum, tota Onesilo auctore defecit [a. 502.].

CIV. Κύπριοι δὲ ἐθέλονταί σφι πάντες προσγένοντο, πλὴν Ἀμαθουσίων· ἀπίστησαν γὰρ καὶ οὗτοι ὡδὲ ἀπὸ Μήδων. ἦν Ὀνήσιλος, Γόργου μὲν τοῦ Σαλαμινίων βασιλῆος ἀδελφεὸς νεώτερος, Χέρσιος δὲ τοῦ Σιρῶμου τοῦ Εὐέλθοντος παῖς. οὗτος ὠνὴρ πολλὰκις μὲν καὶ πρότερον τὸν Γόργον παρηγορέετο ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλῆος· τότε δὲ ὡς καὶ τοὺς Ἴωνας ἐπύθετο ἀπεισθάναι, πάγχυ ἐπικείμενος ἐνῆγε. ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε τὸν Γόργον, ἐκθαυτά μιν φυλάξας ἐξελθὼντα τὸ ἄστυ τὸ Σαλαμινίαν ὁ Ὀνήσιλος, ἅμα τοῖσι ἐωυτοῦ στασιώτῃσι, ἀπεκλήρισε τῶν πυλέων. Γόργος μὲν δὴ στερηθεὶς τῆς πόλεως, ἔφευγε ἐς Μήδους· Ὀνήσιλος δὲ ἤρχε Σαλαμίνας, καὶ ἀνέπειθε πάντας Κυπρίους συναπίστασθαι. τοὺς μὲν δὴ ἄλλους ἀνέπεισε· Ἀμαθουσίου δὲ οὐ βουλομένου οἱ πείθεσθαι, ἐπολιόρκεε προσκατήμενος.

Darius ob Sardes conflagratis Atheniensibus iratissimus.

CV. Ὀνήσιλος μὲν νυν ἐπολιόρκεε Ἀμαθῶντα. Βασιλῆϊ δὲ Δαρείῳ ὡς ἐξαγγέλθη Σάρδεις αἰλούσας ἐμπερῆσθαι ὑπὸ τε Ἀθηναίων καὶ Ἴωνων, τὸν δὲ ἡγεμόνα γενέσθαι τῆς συλλογῆς, ὥστε ταῦτα συνφανθῆναι, τὸν Μιλήσιον Ἀρισταγόρῃ, πρῶτα μὲν λέγεται αὐτὸν, ὡς ἐπύθετο ταῦτα, Ἴωνων ἀνδράνα λόγον ποιησάμενον, εὖ εἰ-

ἄστα ὡς αὐτοὶ γε οὐ καταπρόχονται ἀποστάντες, εἴρε-
σθαι οἵτινες εἶεν αἱ Ἀθηναῖαι· μετὰ δὲ, πυθόμενον, αἵ-
τῃσαι τὸ τόξον· λαβόντα δὲ καὶ ἐπιθέντα εἰστὼν, ἄνω ἐς
10 τὸν οὐρανὸν ἀπέιναι· καὶ μὴν ἐς τὸν ἥερα βαλόντα, εἰπεῖν,
“ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι.” εἵ-
παντα δὲ ταῦτα, προστάξαι ἐνὶ τῶν θεραπόντων, δείπνου
προκειμένου αὐτῷ, ἐς τρεῖς ἐκάστοτε εἰπεῖν, “Δέσποτα,
“ μέμνεο τῶν Ἀθηναίων.”

CVI. Προστάξας δὲ ταῦτα, εἶπε, καλέσας ἐς ὄψιν Hifiazum
primo ob-
jurgat :
tum, excu-
satione ejus
accepta,
Ἰστιαῖον τὸν Μιλήσιον, τὸν ὁ Δαρεῖος κατεῖχε χρόνον ἤδη
πολλόν, “ Πυνθάνομαι, Ἰστιαῖε, ἐπίτροπον τὸν σὲν, τῶν
“ σὺ Μίλητον ἐπέτρεψας, νεώτερα ἐς ἐμὲ πεποιηκέναι
5 “ πρήγματα· ἄνδρας γάρ μοι ἐκ τῆς ἐτέρης ἡπείρου
“ ἐπαγαγῶν, καὶ Ἴωνας σὺν αὐτοῖσι, τοὺς δάσκοντας
“ ἐμοὶ δίκην τῶν ἐποίησαν, τούτους ἀναγνώσας ἅμα
“ ἐκείνοισι ἔπεσθαι, Σαρδίων με ἀπεστέρηκε. νῦν ὦν
“ κῶς τοι φαίνονται ταῦτα ἔχειν καλῶς; κῶς δὲ ἄνευ
“ τῶν σῶν βουλευμάτων τοιαῦτόν τι ἐπρήχθη; ὅρα μὴ ἐξ
10 “ ὑτέρης σεαυτὸν ἐν αἰτίῃ σχῆς.” εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ
Ἰστιαῖος, “ Βασιλεῦ, κοῖον ἐφθέγγασθαι ἔπος, ἐμὲ βουλεύ-
“σαι πρήγμα, ἐκ τοῦ σοί τι ἢ μέγα ἢ σμικρὸν ἐμελλε
“ λυπηρὸν ἀνασχῆσθαι; τί δὲ ἂν ἐπιδιζήμενος παιέειμι
“ ταῦτα; τῷ δὲ ἐνδεὲς εἶναι; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσα
15 “ περ σοί, πάντων δὲ πρὸς σέο βουλευμάτων ἐπακούειν
“ ἀξιεῦμαι. ἀλλ’ ἔπερ τι τοιαῦτον οἶον σὺ εἴρηκας πρήσ-
“σει ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος, ἴσθι αὐτὸν ἐπ’ ἐαυτοῦ βαλλόμε-
“νον πεπρηχέναι. ἀρχὴν δὲ ἔγωγες οὐδὲ ἐνδέχομαι τὸν
“ λόγον, ὅπως τι Μιλήσιοι καὶ ὁ ἐμὸς ἐπίτροπος νεότερον
20 “ πρήσσουσι περὶ πρήγματα τὰ σά· εἰ δὲ ἄρα τι τοι-
“ αὐτο ποιεύσι, καὶ σὺ τὸ ἐὸν ἀκήκοας, ὦ βασιλεῦ, μά-
“ θε οἶον πρήγμα ἐργάσαιο, ἐμὲ ἀπὸ θαλάσσης ἀνά-

“σπαστον ποιήσας. Ἴωνες γὰρ αἵκασι, ἐμεῦ ἐξ ὄφ-
 “θαλμῶν σφι γενομένου, ποιῆσαι τῶν πάλαι ἡμερον εἰ-
 “χον· ἐμέο δὲ ἂν ἔντος ἐν Ἰωνίῃ οὐδεμίῃ πόλιν ὑπεκί-25
 “νησε. νῦν ὦν ὡς τάχος με ἄπες πορευθῆναι εἰς Ἰωνίην,
 “ἵνα τοι κεῖνά τε πάντα καταρτίσω εἰς τῷτὸ, καὶ τὸν
 “Μιλῆτου ἐπίτροπον τοῦτον τὸν ταῦτα μηχανησάμενον,
 “ἐγχειρίδεται παραδῶ. ταῦτα δὲ κατὰ νόον τὸν σὸν
 “ποιήσας, θεοὺς ἐπόμνυμι τοὺς βασιλεῖς, μὴ μὲν 30
 “πρότερον ἐκδύσασθαι τὸν ἔχων κιθῶνα καταδύομαι
 “εἰς Ἰωνίην, πρὶν ἂν τοι Σαρδῶ νῆσον τὴν μεγίστην δα-
 “σμοφόρον ποιήσω.”

ad fedandas
 Ionie tur-
 bas dimit-
 tit.

CVII. Ἰστιαῖος μὲν δὴ λέγων ταῦτα, διέβαλε· Δα-
 ρεῖος δὲ ἐπείθετο, καὶ μιν ἀπῆι, ἐντειλάμενος, ἐπεὶ
 τὰ ὑπέσχετό οἱ ἐπιτελεῖα ποιήσῃ, παραγίνεσθαι οἱ ὅπισω
 εἰς τὰ Σῶσα.

Interim O-
 nefilo Ama-
 thusios ob-
 sidente,
 Cyprium et
 classis Io-
 num auxi-
 lium feren-
 tium adpel-
 lit, et Per-
 farum ter-
 restres na-
 valesque
 copiarum duce
 Artybio in-
 vadunt.

CVIII. Ἐν ᾧ δὲ ἡ ἀγγελίη τε περὶ τῶν Σαρδίων
 παρὰ βασιλῆα ἀνῆι, καὶ Δαρεῖος τὰ περὶ τὸ τόξον
 ποιήσας, Ἰστιαῖός ἐς λόγους ἦλθε, καὶ Ἰστιαῖος μεμετι-
 μένος ὑπὸ Δαρείου, ἐκομίζετο ἐπὶ θάλασσαν· ἐν τούτῳ
 παντὶ τῷ χρόνῳ ἐγένετο τάδε. πολιορκέοντι τῷ Σαλαμί-5
 νίῳ Ὀνησίῳ Ἀμαθουσίους ἐξαγγέλλεται, νηυσὶ στρα-
 τὴν πολλὴν ἄγοντα Περσικὴν Ἀρτύσιον, ἄνδρα Πέρσην,
 προσδόκιμον εἰς τὴν Κύπρον εἶναι. πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ
 Ὀνησίλος, κήρυκας διέπεμπε εἰς τὴν Ἰωνίην, ἐπικαλεῖ-10
 μένος σφεας. Ἴωνες δὲ οὐκ εἰς μακρὴν βουλευσάμενοι,
 ἦκον πολλῷ στόλῳ. Ἴωνες τε δὴ παρῆσαν εἰς τὴν Κύ-
 προν, καὶ οἱ Πέρσαι νηυσὶ διαβάντες ἐκ τῆς Κιλικίης,
 ἦσαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ· τῆσι δὲ νηυσὶ οἱ Φοίνικες
 περιέπλων τὴν ἄκρην, αἱ καλεῦνται Κληίδες τῆς Κύ-15
 πρου.

CIX. Τούτου δὲ τοιοῦτου γινομένου, ἔλθοιαν οἱ τύραννοί

τῆς Κύπρου, συγκαλέσαντες τῶν Ἰώνων τοὺς στρατηγοὺς,
 “ Ἄνδρες Ἴωνες, αἶρεσιν ὑμῖν δίδομεν ἡμεῖς οἱ Κύπριοι,
 “ ὁκατέροισι βούλεσθε προσφέρεισθαι, ἢ Πέρσῃσι, ἢ Φοί-
 5 “ νιζι. εἰ μὲν γὰρ πεζῇ βούλεσθε ταχθέντες Περσέων
 “ διαπειρᾶσθαι, ὥρῃ ἂν εἴη ὑμῖν, ἐκβάντας ἐκ τῶν νεῶν,
 “ τάσσεσθαι πεζῇ, ἡμέας δὲ ἐς τὰς νέας ἐμβαίνειν
 “ τὰς ὑμετέρας, Φοίνιξι ἀνταγωνιευμένους· εἰ δὲ Φοινίκων
 “ μᾶλλον βούλεσθε διαπειρᾶσθαι, ποιέειν χρεῶν ἔστι
 10 “ ὑμέας· ὁκότερα ἂν δῇ τούτων ἔλθοιτε, ὅπως τὸ κατ’
 “ ὑμέας ἔσται ἢ τε Ἰωνίῃ καὶ ἢ Κύπρῳ ἐλευθέρῃ.”
 εἶπαν οἱ Ἴωνες πρὸς ταῦτα, “ Ἡμέας ἀπέπεμψε τὸ
 “ κοινὸν τῶν Ἰώνων φυλάσσοντας τὴν θάλασσαν, ἀλλ’
 “ οὐκ ἵνα Κυπρίοισι τὰς νέας παραδόντες, αὐτοὶ Πέρ-
 15 “ σῃσι πεζῇ προσφερώμεθα. ἡμεῖς μὲν νυν ἐπ’ οὗ ἐτά-
 “ χθημεν, ταύτῃ πειρησόμεθα εἶναι χρηστοί· ὑμέας δὲ
 “ χρεῶν ἔστι ἀναμνησθέντας οἷα ἐπάσχετε δουλεύοντες
 “ πρὸς τῶν Μήδων, γίνεσθαι ἄνδρας ἀγαθοὺς.” Ἴωνες
 μὲν τούτοις ἀμείψαντο.

ΣΧ. Μετὰ δὲ, ἡκόντων ἐς τὸ πεδῖον τὸ Σαλαμινίαν
 τῶν Περσέων, διάτασσαν οἱ βασιλῆες τῶν Κυπρίων, τοὺς
 μὲν ἄλλους Κυπρίους κατὰ τοὺς ἄλλους στρατιώτας
 ἀντιτάσσοντες· Σαλαμινίων δὲ καὶ Σολίων ἀπολεξάν-
 5 στες τὸ ἄριστον, ἀνέτασσαν Πέρσῃσι. Ἀρτύβιῳ δὲ τῷ
 στρατηγῷ τῶν Περσέων ἐθελοντῆς ἀντετάσσετο Ὀνή-
 σιλος.

ΣΧΙ. Ἦλανε δὲ ἵππον ὁ Ἀρτύβιος δεδιδαγμένον πρὸς
 ὀπλίτην ἵστασθαι ὀρθόν. πυθόμενος ὦν ταῦτα ὁ Ὀνήσι-
 λος, ἦν γὰρ οἱ ὑπασπιστῆς γένος μὲν Κάρ, τὰ δὲ παλε-
 μῆια κάρτα δοκιμος, καὶ ἄλλως λήματος πλέος, εἶπε
 5 πρὸς αὐτόν, “ Πυνθάνομαι τὸν Ἀρτύβιου ἵππον ἱστάμενον
 “ ὀρθόν, καὶ ποσὶ καὶ στόματι κατεργάζεσθαι πρὸς

Is the horse to be used in the same way as the one in the previous scene? The answer is yes, but the horse is now being used in a different way, as a weapon. The horse is being used to attack the enemy, and the answer is yes, but the horse is now being used in a different way, as a weapon.

“ τὸν ἂν προσενεχθῇ. σὺ ὦν βαλυσάμενος, κῆτιπα
 “ εἰπὲ ὁκότερον βούλει φυλάξας πλῆξαι, εἴτε τὸν ἵππον,
 “ εἴτε αὐτὸν Ἀρτύειον.” εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτοῦ,
 “ Ὁ βασιλεῦ, εἰοῖμος μὲν ἐγὼ εἰμι ποιεῖν καὶ ἀμφό- 10
 “ τερα, καὶ τὸ ἕτερον αὐτέων, καὶ πάντως τὸ ἂν ἐπιτάσ-
 “ σης σύ· ὥς μέντοι ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι τοῖσι σοῖσι
 “ πρήγμασι προφερέστερον, φράσω. βασιλῆα μὲν καὶ
 “ στρατηγὸν χρεὼν εἶναι Φημι βασιλεῖ τε καὶ στρατηγῷ
 “ προσφέρεσθαι· ἦν τε γὰρ κατέλῃς ἄνδρα στρατηγόν, 15
 “ μέγα τοι γίνεται· καὶ δεύτερα, ἦν σέ ἐκείνος, τὸ μὴ
 “ γένοιτο, ὑπ’ ἀξίῳ χρεῶ καὶ ἀπαθανεῖν ἡμίσεα συμφορῇ
 “ ἡμέας δὲ τοὺς ὑπηρέτας ἐτέροισί τε ὑπηρέτησι προσ-
 “ φέρεσθαι, καὶ πρὸς ἵππον ταῦ σὺ τὰς μηχανὰς μηδὲν 20
 “ φοβηθῆς· ἐγὼ γὰρ δὴ τοι ὑποδέχομαι μὴ μιν ἀνδρὸς
 “ εἶ γε μηδὲνός στήσεσθαι ἐναντίον.”

Proelio terra
 marique
 commisso,
 dum Iones
 classem ho-
 stium vin-
 cunt, Cy-
 prii a ter-
 restri Persa-
 rum exer-
 citu profli-
 gantur. Ca-
 dit et Arty-
 bius

CXII. Ταῦτα εἶπε, καὶ μεταυτίκα συνέμισγε τὰ
 στρατόπεδα πεζῇ, καὶ νηυσί. νηυσὶ μὲν νυν Ἴωνες ἄκροι
 γενομένοι, ταύτην τὴν ἡμέρην ὑπερεβάλλοντο τοὺς Φοίνικας
 καὶ ταυτέων Σάμιοι ἡρίστευσαν. πεζῇ δὲ, ὥς συνῆλθον
 τὰ στρατόπεδα, συμπάσόντα ἐμάχοντο. κατὰ δὲ τοὺς 5
 στρατηγοὺς ἀμφοτέρους τάδε ἐγένετο. ὥς προσφέρεται
 πρὸς τὸν Ὀησίλον ὁ Ἀρτύειος ἐπὶ τοῦ ἵππου κατήμενος,
 ὁ Ὀησίλος, κατὰ τὰ συνεθήκατο τῷ ὑπασπιστῇ, παίει
 προσφερόμενον αὐτὸν τὸν Ἀρτύειον· ἐπιβαλόντος δὲ τοῦ
 ἵππου τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν Ὀησίλου ἀσπίδα, ἐνθαῦτα ὁ 10
 ὀπάων δρεπάνῳ πλῆξας, ἀπαράσσει τοῦ ἵππου τοὺς πό-
 δας. Ἀρτύειος μὲν δὴ ὁ στρατηγὸς τῶν Περσέων ὁμοῦ τῷ
 ἵππῳ πίπτει αὐτοῦ ταύτῃ.

et Onesilus.

CXIII. Μαχομένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων, Σητησῆνως,
 τύραννος ἐὼν Κουρίου, προδιδού ἔχων δύναμιν ἀνδρῶν περὶ
 ἐαυτὸν οὐ σμικρὴν· οἱ δὲ Κουρίες οὗτοι λέγονται εἶναι

Ἀργείων ἀποικοι. προδόντων δὲ τῶν Κουρίων, αὐτίκα
 5 καὶ τὰ Σαλαμινίων πολεμιστήρια ἄρματα ταῦτ' οἱ
 Κουριῶσι ἐποίουν. γινομένων δὲ ταυτέων, κατυπέρτεροι
 ἔσαν οἱ Πέρσαι τῶν Κυρίων. τετραμμένον δὲ τῷ στρα-
 τοπέδῳ, ἄλλοι τε ἔπεσον πολλοί, καὶ δὴ καὶ Ὀησίλος
 10 ὁ Σολίων βασιλεὺς Ἀριστόκυπρος, ὁ Φιλοκύπρου· Φιλο-
 κύπρου δὲ τούτου, τὸν Σόλων ὁ Ἀθηναῖος ἀπικόμενος εἰς
 Κύπρον, ἐν ἔπαισι αἶνεσε τυράννων μάλιστα.

СХІV. Ὀησίλου μὲν νῦν Ἀμαθούσιοι, ὅτι σφέας Onesilus
 ἐπολιόρηκε, ἀποταμόντες τὴν κεφαλὴν, ἐκόμισαν εἰς
 Ἀμαθύντα· καὶ μιν ἀνεκρέμασαν ὑπὲρ τῶν πυλέων.
 κρεμαμένης δὲ τῆς κεφαλῆς, καὶ οὗσης ἤδη κοίλης, ἐσμὸς
 5 μελισσῶν ἐσθὺς εἰς αὐτὴν, κηρίων μιν ἐνέπλησαν. τούτου
 δὲ γυνομένου τοιούτου, ἐχρέωντο γὰρ περὶ αὐτῆς οἱ Ἀμα-
 θούσιοι, ἐμαντεύθη σφι, τὴν μὲν κεφαλὴν κατελόντας
 θάψαι, Ὀησίλῳ δὲ θύειν ὡς ἥρῳ ἀνὰ πᾶν ἔτος· καὶ
 σφι ποιεῖσι ταῦτα, ἅμεινον συνοίσουσθαι. Ἀμαθούσιοι
 10 μὲν νῦν ἐποιοῦν ταῦτα καὶ τὸ μέχρις ἐμῶ.

СХV. Ἴωνες δὲ οἱ ἐν Κύπρῳ ναυμαχῆσαντες, ἐπεὶ τε Cognita
 ἔμαθον τὰ πρήγματα τὰ Ὀησίλου διεφθαρμένα, καὶ clade Cy-
 τὰς πόλεις τῶν Κυρίων πολιορκευμένας τὰς ἄλλας, priorum,
 πλὴν Σαλαμίνος, ταύτην δὲ Γόργῳ τῷ προτέρῳ βασιλεῖ Iones do-
 5 τὰς Σαλαμινίους παραδόντας, αὐτίκα μαθόντες οἱ Ἴωνες mum re-
 ταῦτα, ἀπέπλων εἰς τὴν Ἰωνίην. τῶν δὲ ἐν Κύπρῳ πολίων vertuntur.
 ἀνέσχε χρέον ἐπὶ πλείστον πολιορκευμένη Σόλοι, τὴν Cyprus ju-
 10 πύριξ ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος, πέμπτῳ μηνὶ εἶλον αἱ go Perfico
 Πέρσαι. denuo sub-
 jecta [a.
 501.].

СХVI. Κύπριοι μὲν δὴ ἐνιαυτὸν ἐλεύθεροι γενόμενοι, Perfiarum
 αὐτὶς ἐκ νῆς κατεδεδούλωντο. Δαυρίσης δὲ ἔχων Δαρείου duces, qui
 10 θυγατέρα, καὶ Ὑμέης τε καὶ Ὀτάνης, καὶ ἄλλοι Πέρ- Iones ad E-
 phesum vi-
 cerant [c.

102.], bellum profugati alii alio copias ducunt.

σαι στρατηγοὶ ἔχοντες καὶ οὗτοι Δαρείου θυγατέρας, ἐπιδιώξαντες τοὺς ἐν Σάρδισι στρατευσαμένους Ἴωνων, 5 καὶ ἐσάραξαντές σφεας ἐς τὰς νέας, τῇ μάχῃ ὡς ἐπεκράτησαν, τοενθεῦτεν ἐπιδιελόμενοι τὰς πόλεις ἐπόρθεον.

Et Daurises quidem urbes Hellepontias [c. 103.] regis ditioni restituere incipit : sed audita Carium rebellionem [c. 103.], in Cariam defecit.

CXVII. Δαυρίσης μὲν τραπόμενος πρὸς τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ πόλεις, εἶλε μὲν Δάρδανον, εἶλε δὲ Ἀβύδον τε καὶ Πέρκωτην, καὶ Λάμφακον καὶ Παισόν· ταύτας μὲν ἐπ' ἡμέρης ἐκάστης αἶρεε. ἀπὸ δὲ Παισῶ ἐλαύνοντί οἱ ἐπὶ Πάριον πόλιν, ἦλθε ἀγγελίη, τοὺς Κᾶρας τῶντ' Ἰωσι φρονήσαντας, ἀπεστάναι ἀπὸ Περσέων. ἀποστρέψας ὧν ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου, ἤλαυνε τὸν στρατὸν ἐπὶ τὴν Καρίην.

CXVIII. Καί κως ταῦτα τοῖσι Καρσὶ ἐξαγγέλθη πρότερον πρὶν ἢ τὸν Δαυρίσην ἀπικέσθαι. πυθόμενοι δὲ οἱ Κᾶρες, συνελέγοντο ἐπὶ Λευκάς τε Στήλας καλούμενας, καὶ ποταμὸν Μαρσύην· ὃς ῥέων ἐκ τῆς Ἰδριάδος χώρας, ἐς τὸν Μαίανδρον ἐκδιδόι. συλληχθέντων δὲ τῶν 5 Καρῶν ἐνθαῦτα, ἐγίνοντο βουλαὶ ἄλλαι τε πολλαί, καὶ ἀρίστη γε δοκέουσα εἶναι ἐμοὶ Πιζοδάρου τοῦ Μαυσώλου, ἀνδρὸς Κινδυέος, ὃς τοῦ Κιλικίων βασιλῆος Συεννέσιος εἶχε θυγατέρα. τούτου τοῦ ἀνδρὸς ἡ γνώμη ἔφερε, διαβάντας τὸν Μαίανδρον τοὺς Κᾶρας, καὶ κατὰ νότου ἔχοντας τὸν 10 ποταμὸν, οὕτω συμβάλλειν· ἵνα μὴ ἔχοντες ὀπίσω φεῦγειν οἱ Κᾶρες, αὐτῶν τε μένειν ἀναγκαζόμενοι, γενοίαντο ἔτι ἀμείνονες τῆς φύσιος. αὕτη μὲν νυν οὐκ ἐνίκῃ ἡ γνώμη, ἀλλὰ τοῖσι Πέρσησι κατὰ νότου γίνεσθαι τὸν Μαίανδρον μᾶλλον ἢ σφίσι· δηλαδὴ ἦν Φυγὴ τῶν Περσέων 15 γένηται, καὶ ἐσωθέωσι τῇ συμβολῇ, ὡς οὐκ ἀπονοστήσουσι ἐς τὸν ποταμὸν ἐσπίπτοντες.

CXIX. Μετὰ δὲ, παρεόντων καὶ διαβάντων τὸν Μαί-

ἀνδρῶν τῶν Περσέων, ἐνθαῦτα ἐπὶ τῷ Μαρσὺν ποταμῷ <sup>Cares primo ad fluvium Mar-
syam,</sup>
 συνέβαλόν τε τοῖσι Πέρσησι οἱ Κᾶρες, καὶ μάχην ἐμα-
 χέσαντο ἰσχυρὴν, καὶ ἐπὶ χρόνον πολλόν· τέλος δὲ ἐσώ-
 5 θησαν διὰ πλῆθος. Περσέων μὲν δὴ ἔπεσον ἄνδρες ἐς
 διαχιλίους, Καρῶν δὲ, ἐς μυρίους. ἐνθαῦτεν δὲ οἱ διαφυ-
 γόντες αὐτέων κατειλήθησαν ἐς Λάβρανθα, ἐς Διὸς
 Στρατίου ἱερὸν, μέγα τε καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων·
 μῦνοι δὲ, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Κᾶρες εἰσι οἱ Διὶ Στρατίῳ
 10 θυσίας ἀνάγουσι. κατειληθέντες δὲ ὧν οὗτοι ἐνθαῦτα, - ἐκ
 ἐβουλεύοντο περὶ σωτηρίας, ὁκότερα ἢ παραδόντες σφέας
 αὐτοὺς Πέρσησι, ἢ ἐκλιπόντες τοπαράπαν τὴν Ἀσίην,
 ἄμεινον πρῆξουσι.

CXX. Βουλευομένοισι δὲ σφι ταῦτα παραγίνονται <sup>iterum, una
cum Mile-
siis, ad La-
branda in-
gentem cla-
dem acci-
piunt:</sup>
 βοηθέοντες Μιλήσιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτέων. ἐν-
 θαῦτα δὲ, τὰ μὲν πρότερον οἱ Κᾶρες ἐβουλεύοντο, μετῆ-
 καν, οἱ δὲ αὐτὶς πολεμεῖν ἐξ ἀρχῆς ἀρτέοντο· καὶ ἐπι-
 5 οῦσί τε τοῖσι Πέρσησι συμβάλλουσι, καὶ μαχεσάμενοι
 ἐπὶ πλεῦν ἢ πρότερον, ἐσώθησαν· πεσόντων δὲ πολλῶν,
 Μιλήσιοι μάλιστα ἐπλήγησαν.

CXXI. Μετὰ δὲ, ταῦτο τὸ τρῶμα ἀνέλαβόν τε καὶ <sup>non tamen
inulti, cum
Persæ post-
ea in eorum
infidias de-
lapfi, ad u-
num omnes
pereant.</sup>
 ἀνυμαχέσαντο οἱ Κᾶρες. πυθόμενοι γὰρ ὡς στρατεύε-
 σθαι ὀρμέεται οἱ Πέρσαι ἐπὶ τὰς πόλεις σφέων, ἐλόχη-
 σαν τὴν ἐν Πηδάσῳ ὁδόν· ἐς τὴν ἐμπεσόντες οἱ Πέρσαι
 5 νυκτὸς, διεφθάρησαν, καὶ αὐτοί, καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐ-
 τέων, Δαυρίσης καὶ Ἀμόργης καὶ Σισιμάκης· σὺν δὲ
 σφι ἀπέθανε καὶ Μύρσος ὁ Γύγειω. τοῦ δὲ λόχου τούτου
 ἡγεμὼν ἦν Ἡρακλείδης Ἰσανώλιος, ἀνὴρ Μυλασσεύς.
 οὗτοι μὲν νυν τῶν Περσέων οὕτω διεφθάρησαν.

CXXII. Ὑμέης δὲ καὶ αὐτὸς ἐὼν τῶν ἐπιδιωξάντων <sup>Hymæas,
cui Propon-
tis ἐν Σάρδισι στρατευσαμένους Ἰώνων, τραπόμενος ἐς τίς obtige-</sup>

rat, Daurife τὴν Προποντίδα, εἶλε Κῖον τὴν Μυσίην. ταύτην δὲ ἐξελών, in Cariam profecto, ὡς ἐπύθετο τὸν Ἑλλήσποντον ἐκλελοιπέναι Δαυρίσῃν, caeteras Helleponti καὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ Καρίης, καταλειπὼν τὴν Προπον- 5 partes subi- τίδα, ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἤγε τὸν στρατὸν· καὶ εἶλε git.

μὲν Αἰολέας πάντας, ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται, εἶλε δὲ Γέργιδας, τοὺς ὑπολειφθέντας τῶν ἀρχαίων Τευκρῶν· αὐτὸς τε Ἰμέης αἰρέων ταῦτα τὰ ἔθνεα, νοῦστον τελευτᾷ ἐν τῇ Τρωάδι. οὗτος μὲν δὴ οὕτω ἐτελεύτησε. 10

Artapher-
nes et Ota-
nes Ioniam
Æolidem-
que inva-
dunt.

ΣΧΗΙΙ. Ἄρταφέρνης δὲ ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, καὶ Ὀτάνης ὁ τρίτος στρατηγός, ἐτάχθησαν ἐπὶ τὴν Ἰωνίην, καὶ τὴν προσεχέα Αἰολίδα στρατεύεσθαι. Ἰωνίης μὲν νυν, Κλαζομενᾶς αἰρέουσι· Αἰολέων δὲ, Κύμην.

Quæ dum
geruntur,
Aristagoras
Milesius de
rebus suis
desperans,

ΣΧΗΙΥ. Ἀλικοκομενέων δὲ τῶν πολίων, ἦν γὰρ δὴ, ὡς διέδεξε, Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήσιος ψυχὴν οὐκ ἄκρος, ὅς ταράζας τὴν Ἰωνίην, καὶ ἐγκρασάμενος πηγήματα με- γάλα, δρησμὸν ἐβούλετο, ὁρέων ταῦτα· πρὸς δὲ οἱ καὶ ἀδύνατα ἐφαίνετο βασιλῆα Δαρεῖον ὑπερβαλέσθαι· πρὸς 5 ταῦτα δὴ ὦν συγκαλέσας τοὺς συστασιώτας, ἐβουλεύετο, λέγων ὡς ἄμεινόν σφι εἴη κρησφύγετόν τι ὑπάρχον εἶναι, ἣν ἄρα ἐξωθέωνται ἐκ τῆς Μιλήτου· εἴτε δὴ ὦν ἐς Σαρδῶν ἐκ τοῦ τόπου τούτου ἄγοι ἐς ἀποικίην, εἴτε ἐς Μύρκεϊον τὴν Ἡδωνῶν, τὴν Ἰστιαῖος ἐτείχεε παρὰ Δαρεῖου δωρεὴν λα- 10 βῶν. ταῦτα ἐπειρώτα ὁ Ἀρισταγόρης.

ΣΧΗΙΥ. Ἐκαταίου μὲν νυν τοῦ Ἠγησάνδρου, ἀνδρὸς λογοποιοῦ, τουτέων μὲν ἐς αὐδετέραν στέλλειν ἔφερε ἡ γνώμη, ἐν Λέρῳ δὲ τῇ νήσῳ τεῖχος οἰκοδομησάμενον ἡσυ- χίην ἄγειν, ἣν ἐκπέσῃ ἐκ τῆς Μιλήτου· ἔπειτα δὲ ἐκ ταύτης ὁρμεώμενον, κατελεύσεσθαι ἐς τὴν Μίλητον. ταῦ- 5 τα μὲν δὴ Ἐκαταῖος συνβούλετο.

ΣΧΗΙΥΙ. Αὐτῷ δὲ Ἀρισταγόρῃ ἡ πλείστη γνώμη ἦν ἐς

τὴν Μύρκινον ἀπάγειν. τὴν μὲν δὴ Μίλῃτον ἐπιτρέπει Mileto reli-
 Πυθαγόρῃ, ἀνδρὶ τῶν ἀστῶν δοκίμῳ· αὐτὸς δὲ παραλα- ga, Myrci-
 βῶν πάντα τὸν βουλούμενον, ἔπλεε ἐς τὴν Θρηίκην, καὶ num Edon-
 εἶσχε τὴν χώραν ἐπ' ἣν ἐστάλη. ἐκ δὲ ταύτης ὀρμεώμενος, nidem [c.
 ἀπόλλυται ὑπὸ Θρηίκων αὐτὸς τε ὁ Ἀρισταγόρης, καὶ ὁ 11.] petit,
 στρατὸς αὐτοῦ πόλιν περικατήμενος, καὶ βουλομένων τῶν unde cum
 Θρηίκων ὑποσπόνδων ἐξίεναι. exercitu e-
gressus, a
Thracibus
occiditur
[a. 498].

Am. Express.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

TOT

‘ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ἙΚΤΗ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

E P A T Ω.

ΑΡΙΣΤΑΓΟΡΗΣ μὲν νυν Ἰωνίην ἀποστήσας, οὕτω τε
 λευτᾷ. Ἰστιαῖος δὲ ὁ Μιλήτου τύραννος μεμπτίμενος ὑπὸ
 Δαρείου, παρῆν ἐς Σάρδεις. ἀπιγμένον δὲ αὐτὸν ἐκ τῶν
 Σούσων, εἶρετο Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδῖων ὑπαρχος, κατὰ
 5 κοῖον τι δοκέει Ἰωνας ἀπεστάναι. ὁ δὲ οὔτε εἰδέναι ἔφθ,
 ἐθαύμαζε τε τὸ γεγὸς, ὥς οὐδὲν δῆθεν τῶν παρούστων
 πραγμάτων ἐπιστάμενος. ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὁρῶν αὐτὸν
 τεχνάζοντα, εἶπε, εἰδὼς τὴν ἀντροχὴν τῆς ἀποστάσιος,
 “ Οὕτω τοι, Ἰστιαῖε, ἔχει κατὰ ταῦτα τὰ πρήγματα·
 10 “ ταῦτο τὸ ὑπόδημα ἔρραψας μὲν σὺ, ὑπεδήσατο δὲ Ἀρι-
 “ σταγόρης.”

II. Ἀρταφέρνης μὲν ταῦτα ἐς τὴν ἀπόστασιν ἔχοντα in insulam
εἶπε. Ἰστιάϊος δὲ, δέσας ὡς συνιέντα Ἀρταφέρνηα, ὑπὸ Chium au-
τὴν πρώτην ἐπελθούσαν νύκτα ἀπέδρη ἐπὶ θάλασσαν, fugit,
βασίλῃα Δαρεῖον ἐξηπατηκώς· ὃς Σαρδῶν ἦσον τὴν με-
γίστην ὑποδεξάμενος κατεργάσασθαι, ὑπέδυνε τῶν Ἰώνων
τὴν ἡγεμονίην αὐτῷ πρὸς Δαρεῖον πολέμου. διαβὰς δὲ ἐς

Χίον, ἐδέθη ὑπὸ Χίων, καταγνωσθεὶς πρὸς αὐτέων νεώ-
τερα πρήσσειν πρήγματα ἐς ἐαυτοὺς ἐκ Δαρείου. μαθόν-
τες μέντοι οἱ Χῖοι τὸν πάντα λόγον, ὡς πολεμῖος εἴη βα-
σιλεῖ, ἔλοσαν αὐτόν.

10

Ionesque
ægre feren-
tes, quod
Aristago-
ram ad re-
bellandum
instigavisset
[5, 35.],
probabili il-
lius confilii
causa præ-
texta pla-
cat.

III. Ἐνθαῦτα δὴ ἐρωτεύμενος ὑπὸ τῶν Ἰώνων ὁ Ἰστι-
αῖος, κατότι προθύμως οὕτω ἐπέστειλε τῷ Ἀρισταγόρῃ
ἀπίστασθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ κακὸν τοσούτων εἶη Ἰω-
νας ἐξεργασμένος, τὴν μὲν γενομένην αὐτοῖσι αἰτὴν οὐ
μάλα ἐξέφαινε, ὁ δὲ ἔλεγέ σφι, ὡς βασιλεὺς Δαρεῖος 5
ἐβουλεύσατο Φοίνικας μὲν ἐξαναστήσας, ἐν τῇ Ἰωνίῃ
κατοικίσαι, Ἰώνας δὲ, ἐν τῇ Φοινίκῃ· καὶ τουτέων εἵνεκα
ἐπιστείλειε. οὐδὲν τι πάντως ταῦτα βασιλῆος βουλευσα-
μένου, ἐδειμάτου τοὺς Ἰώνας.

Qui per lite-
ras conspi-
rat cum
Bardianis:
qui tabella-
rii fraude
prodit, rem
capite lu-
unt.

IV. Μετὰ δὲ, ὁ Ἰστιαῖος δι' ἀγγέλου ποιούμενος Ἐρ-
μῖππου, ἀνδρὸς Ἀταρπεῖτω, τοῖσι ἐν Σάρδισι ἐούσι Περ-
σέων ἔπεμπε βυβλία, ὡς προλελεσχηνευμένων αὐτῷ ἀπο-
στάσιος πᾶσι. ὁ δὲ Ἑρμιππος πρὸς τοὺς μὲν ἀπεπέμ-
φθη, οὐ διδοῖ, φέρων δὲ ἐνεχείρισε τὰ βυβλία Ἀρτα- 3
φέρνηϊ. ὁ δὲ, μαθὼν ἅπαν τὸ γινόμενον, ἐκέλευε τὸν Ἑρ-
μιππον τὰ μὲν παρὰ τοῦ Ἰστιαίου, δῶναι φέροντα τοῖσι
περ ἔφερε, τὰ δὲ ἀμοιβαῖα τὰ παρὰ τῶν Περσέων ἀντι-
πεμπόμενα Ἰστιαίῳ, ἐαυτῷ δῶναι. τουτέων δὲ γενομένων
φανερῶν, ἀπέκτεινε ἐνθαῦτα πολλοὺς Περσέων ὁ Ἀρτα- 10
φέρνης.

Post reditu
Miletum
frustra ten-
tato, cum
triremibus
Lesbiis By-
zantium
petit, na-
velque e
Ponto veni-
entes inter-
cipit.

V. Περὶ Σάρδεις μὲν δὴ ἐγένετο ταραχή. Ἰστιαῖον
δὲ, ταύτης ἀποσφαλέντα τῆς ἐλπίδος, Χῖοι κατήγαγον
ἐς Μίλητον, αὐτοῦ Ἰστιαίου δηθέντος. οἱ δὲ Μιλήσιοι,
ἄσμενοι ἀπαλλαχθέντες καὶ Ἀρισταγόρῳ, οὐδαμῶς
πρόθυμοι ἔσαν ἄλλον τύραννον δέκεσθαι ἐς τὴν χώραν, 5
οἷά τε ἐλευθερίας γευσάμενοι. καὶ δὴ, νικτὸς γὰρ εὐσῆς
βίῃ ἐπειράτο κατιῶν ὁ Ἰστιαῖος ἐς τὴν Μίλητον, τιτρώσκῃ-

ται τὸν μῆρὸν ὑπὸ τοῦ τῶν Μιλησίων. ὁ μὲν δὲ ὡς ἀπω-
 στὸς τῆς ἐωυτοῦ γίνεται, ἀπικνέεται ὀπίσω εἰς τὴν Χίον·
 10 ἐνθῦται δὲ, οὐ γὰρ ἔπειθε τοὺς Χίους ὥστε ἐωυτῷ δαῖναι
 νῆας, διέβη εἰς Μιτυλήνην, καὶ ἔπεισε Λεσβίους δαῖναι οἱ
 νῆας. αἱ δὲ, πληρώσαντες ἐκτὼ τριήρεας, ἔπλεον ἅμα
 Ἰστιάῳ εἰς Βυζάντιον· ἐνθαῦτα δὲ ἰζόμενοι, τὰς ἐκ τοῦ
 Πόντου ἐκπλωσάσας τῶν νεῶν ἐλάμβανον, πληρὴ ἢ ὅσοι
 15 αὐτέων Ἰστιάῳ ἔφασαν εἶναι πείσσοθαι.

VI. Ἰστιάῳ μὲν νυν καὶ Μιτυληναῖοι ἐποίουν ταῦτα. Interea
 ἐπὶ δὲ Μίλητον αὐτὴν ναυτικὸς πολλὸς καὶ πλεῖστος ἦν dum Persa-
 στρατὸς προσδύκιμος· συστραφέντες γὰρ οἱ στρατηγοὶ coptis in u-
 τῶν Περσέων, καὶ ἐν ποιήσαντες στρατόπεδον, ἤλαυνον lectis, Mile-
 5 ἐπὶ τὴν Μίλητον, τὰ ἄλλα πολίσματα περὶ ἐλάσσονος tum terra
 ποιεσάμενοι. τοῦ δὲ ναυτικῷ Φοίνικες μὲν ἔσαν προθυ- marique
 μότατοι· συνεστρατεύοντο δὲ καὶ Κύπριοι, νεωστὶ κατε- adgrediun-
 στραμμένοι, καὶ Κίλικές τε καὶ Αἰγύπτιοι. tur,

VII. Οἱ μὲν δὲ ἐπὶ τὴν Μίλητον καὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην Iones pu-
 ἐστράτευον. Ἴωνες δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἔπεμπον προ- gna navali
 βούλους σφέων αὐτέων εἰς Πανιώνιον. ἀπικομίσαισι δὲ decernere
 ταῖσι εἰς ταῦτον τὸν χώρον, καὶ βουλευομένοισι, ἔδοξε statuentes,
 5 πλεῖστον μὲν στρατὸν μὴ συλλέγειν ἀντίχρον Πέρσῃσι, ἀλλὰ
 τὰ τέχνηα ρύεσθαι αὐτοὺς Μιλησίους· τὸ δὲ ναυτικὸν
 πληροῦν, ὑπολειπομένους μηδεμίαν τῶν νεῶν· πληρώσαν-
 τας δὲ, συλλέγεσθαι τὴν ταχίστην εἰς Λάδην, πρῶταυμα-
 10 χήσαντας Μιλήτου. ἡ δὲ Λάδη ἐστὶ νῆσος σμικρὴ ἐπὶ τῇ
 πόλει τῇ Μιλησίων κειμένη.

VIII. Μετὰ δὲ ταῦτα, πεπληρωμένῃσι τῇσι νηυσὶ classē tri-
 παρεῖσαν αἱ Ἴωνες· σὺν δὲ σφι, καὶ Αἰαλείων αἱ Λεσβῶν remium
 νήμονται· ἐτάσσοντο δὲ ὡς, τὸ μὲν πρὸς τὴν ἑω εἶχον cccliii ad
 κέρας αὐτῶν Μιλήσιοι, νῆας παρεχόμενοι ὀγδῶκοντα· εἰ- Ladam, in-
 5 χοντο δὲ ταυτέων Περσῆες δυνάδεκα νηυσὶ, καὶ Μυούσιοι fulam Mi-
 leto adja-
 centem,
 cogunt,

τρεῖσι νηυσί· Μυουσίων δὲ Τήϊοι εἶχοντο ἑπτακαίδεκα νη-
 σί· Τήϊων δὲ εἶχοντο Χῖοι ἑκατὸν νηυσί· πρὸς δὲ ταύταισι,
 Ἐρυθραῖοι τε ἐτάσσοντο καὶ Φωκαεῖς· Ἐρυθραῖοι μὲν,
 ὀκτὼ νέας παρεχόμενοι, Φωκαεῖς δὲ, τρεῖς· Φωκαέων δὲ
 εἶχοντο Λεσβιοι νηυσὶ ἐβδομήκοντα. τελευταῖοι δὲ ἐτάσ- 10
 σοντο ἔχοντες τὸ πρὸς ἐσπέρην κέρως Σάμιοι, ἐξήκοντα
 νηυσί. πασέων δὲ ταυτέων ὁ σύμπας ἀριθμὸς ἐγένετο,
 τρεῖς καὶ πεντήκοντα καὶ τριηκόσιαι τριήρεις. αὗται μὲν
 Ἰώνων ἔσαν.

95.
 pacifique
 conditions
 a Persis pro-
 positas

IX. Τῶν δὲ βαρβάρων τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ἔσαν ἑξα-
 κόσιαι. ὥς δὲ καὶ αὗται ἀπίκατο πρὸς τὴν Μιλησίην,
 καὶ ὁ πεζὸς σφι ἅπας παρῆν, ἐνθαῦτα οἱ Περσέων στρα-
 τηγὸν πυθόμενοι τὸ πλῆθος τῶν Ἰάδων νεῶν, καταρρώδη-
 σαν μὴ οὐ δυνατοὶ γένωνται ὑπερβαλέσθαι, καὶ οὕτως
 αὐτε τὴν Μίλητον οἰοί τε ἔωσι ἐξελεῖν, μὴ οὐκ ἔόντες ναυ-
 κράτορες, πρὸς τε Δαρείου κηθυνεύσωσι κακὸν τι λαβεῖν.
 ταῦτα ἐπιλεγόμενοι συλλέξαντες τῶν Ἰώνων τοὺς τυράν-
 νους, οἱ ὑπ' Ἀρισταγόρῳ μὲν τοῦ Μιλησίου καταλυθέν-
 τες τῶν ἀρχέων, ἔφυγον εἰς Μήδους, ἐτύγχανον δὲ τότε 10
 συστρατευόμενοι ἐπὶ τὴν Μίλητον, ταυτέων τῶν ἀνδρῶν
 τοὺς παρρόντας συγκαλέσαντες, ἔλεγον σφιν τάδε· “ Ἀν-
 “ δρες Ἴωνες, νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας φανήτω τὸν
 “ βασιλῆος οἶκον· τοὺς γὰρ ἐωυτοῦ ἕκαστος ὑμέων πολυ-
 “ ἦτας πειράσθω ἀποσχίζων ἀπὸ τοῦ λοιποῦ συμμαχι- 15
 “ κοῦ. προῖσχύμενοι δὲ ἐπαγγείλασθε τάδε, ὥς πείσων-
 “ ταί τε ἄχαρι οὐδὲν διὰ τὴν ἀπόστασιν, οὐδὲ σφι οὔτε
 “ τὰ ἱρὰ αὐτε τὰ ἴδια ἐμπεπρήσεται, οὐδὲ βιαϊότερον
 “ ἔξουσιν οὐδὲν, ἢ πρότερον εἶχον· εἰ δὲ ταῦτα μὲν οὐ ποι-
 “ ῆσουσι, οἱ δὲ πάντως διὰ μάχης ἐλεύσονται, τάδε σφι 20
 “ λέγετε ἐπηρεάζοντες, τά περ σφέας κατεῖχει, ὥς ἔσσω-
 “ θύντες τῇ μάχῃ, ἑξαandraποδιῶνται, καὶ ὥς σφῶν

“ τοὺς παῖδας ἑκτομίας ποιήσομεν, τὰς δὲ παρθένας
 “ ἀνασπάστοις ἐς Βάκτρα, καὶ ὡς τὴν χώραν ἄλλοις
 25 “ παραδώσομεν.”

X. Οἱ μὲν δὴ ἔλεγον ταῦτα· τῶν δὲ Ἰώνων οἱ τύραν- adfermati,
 νοι διέπεμπον νυκτὸς ἕκαστος ἐς τοὺς ἐαυτοῦ ἐξαγγελλό-
 μενος. οἱ δὲ Ἴωνες, ἐς τὰς καὶ ἀπίκοντο αὐταὶ αἱ ἀγ-
 γελίαι, ἀγνωμοσύνη τε διεχρέοντο, καὶ οὐ προσίεντο τὴν
 5 παροδοσίην· ἐαυτοῖσι τε ἕκαστοι ἑδάκεον μύνοις ταῦτα
 τοὺς Πέρσας ἐξαγγέλλεσθαι. ταῦτα μὲν νυν ἰδέως ἀπι-
 κομένων ἐς τὴν Μίλητον τῶν Περσέων ἐγένετο.

XI. Μετὰ δὲ, τῶν Ἰώνων συλληχθέντων ἐς τὴν Λάδην, <sup>primum,
Dionysio
ἐν Phocæo
auctore,</sup>
 ἐγένοντο ἀγοραί· καὶ δὴ κού σφι καὶ ἄλλοι ἠγορόωντο, ἐν
 δὲ δὴ καὶ ὁ Φωκαεὺς στρατηγὸς Διονύσιος, λέγων τάδε·
 “ Ἐπὶ ξυροῦ γὰρ ἀκμῆς ἔχεται ἡμῖν τὰ πρήγματα, ἀν-
 5 “ δρες Ἴωνες, ἢ εἶναι ἐλευθέροις ἢ δούλοις, καὶ τούτοις
 “ ὡς δεηπέτησι· νῦν ὦν ὑμεῖς, ἦν μὲν βούλησθε ταλαι-
 “ πωρίας ἐνδέκεσθαι, τὸ παραχρῆμα μὲν πόνος ὑμῖν
 “ ἔσται, οἷοί τε δὲ ἔσεσθε, ὑπερβαλλόμενοι τοὺς ἐν-
 “ αὔτιους, εἶναι ἐλεύθεροί· εἰ δὲ μαλακίῃ τε καὶ ἀταξίῃ
 10 “ διαχρήσεσθε, αὐδεμίην ὑμῶν ἔχω ἐλπίδα μὴ οὐ δώ-
 “ σειν ὑμᾶς δίκην τῷ βασιλεῖ τῆς ἀποστάσιος. ἀλλ’
 “ ἐμοὶ τε πείθεσθε, καὶ ἐμοὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπιτρέψατε·
 “ καὶ ὑμῖν ἐγὼ, θεῶν τὰ ἴσα νεμόντων, ὑποδέχομαι ἢ οὐ
 “ συμμίζειν τοὺς πολεμίους, ἢ συμμίσγοντας, πολλὸν
 “ ἐλαστώσεσθαι.”

XII. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Ἴωνες ἐπιτρέπουσι σφῶας <sup>per aliquot
dies ad
pugnam
strenue sese
exercent:
mox laboris
impatien-
tes, ad defi-
diam la-
buntur.</sup>
 αὐτοὺς τῷ Διονυσίῳ. ὁ δὲ, ἀνάγων ἑκάστοτε ἐπὶ κέρας
 τὰς νέας, ὅπως τοῖσι ἐρέτησι χρῆσαιτο, διέκπλοον ποιβύ-
 5 μενος τῇσι νηυσὶ δι’ ἀλληλέων, καὶ τοὺς ἐπιβάτας ὀπλί-
 σσει, τὸ λοιπὸν τῆς ἡμέρης τὰς νέας ἔχεσκε ἐπ’ ἀγκυρέων·
 παρεῖχε τε τοῖσι Ἴωσι πόνον δι’ ἡμέρης. μέχρι μὲν νυν

ἡμερέων ἑπτὰ ἐπεΐθοντό τε καὶ ἐπαύον τὸ κελυόμενον· τῇ δὲ ἐπὶ ταύτῃσι, οἱ Ἴωνες, οἷα ἀπαθείες ἰόντες πόρων τοιούτων, τετρυμένοι τε ταλαιπωρήσιν τε καὶ ἡλίῳ, ἔλεξαν πρὸς ἐαυτοὺς τάδε, “Τίνα δαιμόνων παραβάντες, τάδε 10
 “ ἀναπίμπλαμεν, οἵτινες παράφρονήσαντες, καὶ ἐκπλῶ-
 “ σαντες ἐκ τοῦ νόου, ἀνδρὶ Φακαεῖ ἀλαζόνι, παρεχομένη
 “ νέας τρεῖς, ἐπιτρέψαντες ἡμέας αὐτοὺς ἔχομεν; ὁ δὲ,
 “ παραλαβὼν ἡμέας, λυμαίνεται λύμησι ἀνηκέστοισι·
 “ καὶ δὴ πολλοὶ μὲν ἡμέων ἐς νούσους πεπτώκασιν, πολ- 15
 “ λοι δὲ ἐπίδοξοι τῷτὸ ταῦτο πείσεσθαι εἰσι· πρὸς τὴν
 “ τούτων τῶν κακῶν, ἡμῖν γε κρέσσον καὶ ὅτιων ἄλλο
 “ παθεῖν ἐστί, καὶ τὴν μέλλουσαν θουλήν ὑπομένειν,
 “ ἥτις ἐσται, μᾶλλον ἢ τῇ παρεούσῃ συνέχεσθαι. Φέρετε,
 “ τοῦ λοιποῦ μὴ πειθώμεθα αὐτοῦ.” ταῦτα ἔλεξαν· καὶ 20
 μετὰ ταῦτα αὐτίκα πείθεσθαι οὐδεὶς ἤθελε, ἀλλ’ οἷα
 στρατῇ, σκηνάς τε πηξάμενοι ἐν τῇ γῇ, ἐσκητρεφόντο,
 καὶ ἐσθάνειν οὐκ ἐθέλεσκον ἐς τὰς νέας, οὐδὲ ἀναπει-
 ρᾶσθαι.

Igitur Sa-
 miorum
 duces, belli
 providentes
 exitum,
 cum Persis
 clam pacif-
 cuntur.

XIII. Μαθόντες δὲ ταῦτα τὰ γινόμενα ἐκ τῶν Ἰώνων
 οἱ στρατηγοὶ τῶν Σαμίων, ἐνθαῦτα δὴ παρ’ Αἰάκης τοῦ
 Συλοσώντος, κείνους τοὺς πρότερον ἔπεμπε λόγους Αἰά-
 κης, κελυόντων τῶν Περσέων, δόμενός σφεν ἐκλιπεῖν
 τὴν Ἰώνων συμμαχίην· οἱ Σάμιοι ὦν, ὁρῶντες ἅμα μὲν 5
 εἰσὶν ἀταξίην πολλὴν ἐκ τῶν Ἰώνων, ἐδέκοντο τοὺς λό-
 γους· ἅμα δὲ κατεφαίνετό σφιν εἶναι ἀδύνατα τὰ βασι-
 λῆος πρήγματα ὑπερβαλέσθαι· εὖ τε ἐπιστάμενοι ὥς εἰ
 καὶ τὸ παρεὸν ναυτικὸν ὑπερβαλοῖατο τοῦ Δαρείου, ἄλλο
 σφιν παρείσται πενταπλήσιον· προφάσιος ὦν ἐπιλαβό- 10
 μνοι, ἐπεὶ τε τάχιστα εἶδον τοὺς Ἴωνας ἀρνευμένους εἶναι
 χρηστοὺς, ἐν κέρδει ἐποιεῦντο περιποιῆσαι τὰ τε ἰρὰ τὰ
 σφέτερα καὶ τὰ ἴδια. ὁ δὲ Αἰάκης, παρ’ ὅτε τοὺς λό-

γας ἰδέοντο, πᾶσι μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος, τύ-
 15 ραντος δὲ ἐὼν Σάμου, ὑπὸ τοῦ Μιλησίου Ἀρισταγόρου
 ἀπεστέρητο τὴν ἀρχὴν, κατὰπερ οἱ ἄλλοι τῆς Ἰωνίης
 τύραννοι.

XIV. Τότε ὡν ἐπεὶ ἐπέπλουν οἱ Φοίνικες, οἱ Ἴωνες ἀν- Quo fit, ut,
 ταῖνον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας ἐπὶ κέρας. ὥς δὲ καὶ ἀγχοῦ proelio
 ἐγένοντο, καὶ συνέμισγον ἀλλήλοισι, τοενθεῦτεν οὐκ ἔχω commissis,
 ἀτρεκέως συγγράψαι, οἵτινες τῶν Ἰώνων ἐγένοντο ἄνδρες et Samio-
 5 κακοὶ ἢ ἀγαθοὶ ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ· ἀλλήλους γὰρ rum ple-
 κατατιῶνται. λέγονται δὲ Σάμισι ἐνθάυτα, κατὰ τὰ ræque na-
 συγκείμενα πρὸς τὸν Αἰάκεα, ἀειράμενοι τὰ ἰστία, ἀπο- ves cum
 πλῶσαι ἐκ τῆς τάξις ἐς τὴν Σάμον, πλὴν ἑνδεκα νεῶν. multis aliis
 10 ταῦτῶν δὲ οἱ τριήραρχοι παρέμενον καὶ ἐναυμάχεον, ἀνη- aufugiant,
 κευστήσαντες τοῖσι στρατηγοῖσι· καὶ σφι τὸ κοινὸν τῶν
 Σαμίων ἔδωκε διὰ τοῦτο τὸ πρῆγμα, ἐν στήλῃ ἀναγρα-
 φῆναι πατρόθεν, ὥς ἀνδράσι ἀγαθοῖσι γενομένοισι· καὶ
 ἔστι αὕτη ἡ στήλη ἐν τῇ ἀγορῇ. ἰδόμενοι δὲ καὶ Λέσσιοι
 15 τοὺς πρὸς τεχέας φεύγοντας, τὰυτὸ ἐποίουν τοῖσι Σαμίοισι·
 ὥς δὲ καὶ οἱ πλεῖντες τῶν Ἰώνων ἐποίουν τὰ αὐτὰ ταῦτα.

XV. Τῶν δὲ παραμεινάντων ἐν τῇ ναυμαχίᾳ περιέφθη- et reliqui
 σαν τρηχύτατα Χῖοι, ὥς ἀποδεικνύμενοί τε ἔργα λαμ- lones in-
 πρά καὶ οὐκ ἐτελοκακέοντες. παρείχοντο μὲν γὰρ, ὥσπερ genti clade
 καὶ πρότερον ἐρήθη, νέας ἑκατὸν, καὶ ἐπ' ἑκάστης αὐ- sternantur,
 5 τῶν ἀνδρας τεσσαράκοντα τῶν ἀστῶν λογάδας ἐπιβα- inque his
 τεύοντας· ὁρέοντες δὲ τοὺς πολλοὺς τῶν συμμάχων προ- maxime
 διδόντας, οὐκ ἐδικαίουν γενέσθαι τοῖσι κακοῖσι αὐτέων Chii,
 ὁμοῖοι, ἀλλὰ μετ' ὀλίγων συμμάχων μεμουνωμένοι, διεκ-
 πλῶντες ἐναυμάχεον, ἐς ὃ τῶν πολεμίων ἐλόντες νέας
 10 συχὰς, ἀπέβαλον τῶν σφετέρων νεῶν τὰς πλεῖνας. Χῖοι
 μὲν δὲ τῆσι λοιπῇσι τῶν νεῶν ἀποφεύγουσι ἐς τὴν ἐω-
 τῶν.

quorum

pars, navi-

bus ad My-

calen adli-

fis, dum

Ephesium

tendunt, ab

Ephesis rei

ignaris no-

ctu occi-

duntur.

XVI. Ὅσοισι δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἔσαν αἱ νέες ὑπὸ

τρωμάτων, οὗτοι δὲ ὡς ἐδιώκοντο, καταφυγγάνουσι πρὸς

τὴν Μυκᾶλην. νέας μὲν δὴ αὐτοῦ ταύτῃ ἐποκείλαντες

κατέλιπον, οἱ δὲ περὶ ἐκομίζοντο διὰ τῆς ἡπείρου. ἐπεὶ

δὲ ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἐφεσίην κομιζόμενοι οἱ Χῖοι, νυκτός 5

τε ἀπικέατο ἐς αὐτὴν, καὶ ὄντων τῇσι γυναῖξιν αὐτοῖσι

θερμοφορίαν, ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἐφεσίοι, αὔτε προακηκούτες

ὡς εἶχε περὶ τῶν Χίων, ἰδόντες τε στρατὸν ἐς τὴν χώραν

ἐσβεσληκότα, πᾶγχυ σφείας καταδόξαντες εἶναι κλῶ- 10

πας, καὶ ἰέναι ἐπὶ τὰς γυναῖκας, ἐξεβοήθεον πανδημῇ,

καὶ ἔκτεινον τοὺς Χίους. οὗτοι μὲν νυν τοιαύτησι περιέπι-

πτον τύχησι.

Dionysius

Phocæus

[c. 11.] Si-

ciliam pe-

tit, unde la-

trociniis

mare in-

festat.

XVII. Διονύσιος δὲ ὁ Φωκαεὺς, ἐπεὶ τε ἔμαθε τῶν

Ἰώνων τὰ πρήγματα διεφθαρμένα, νέας ἐλὼν τρεῖς τῶν

πολεμίων, ἀπέπλεε ἐς μὲν Φώκαιαν οὐκέτι, εὖ εἰδὼς ὡς

ἀνδραποδιεῖται σὺν τῇ ἄλλῃ Ἰωνίῃ· ὁ δὲ ἰδέας ὡς εἶχε,

ἔπλεε ἐς Φοινίκην· γαύλους δὲ ἐνθαῦτα καταδύσας, καὶ 5

χρήματα λαβὼν πολλὰ, ἔπλεε ἐς Σικελίην· ὀρμεώμενος

δὲ ἐνθαῦτεν, ληϊστής κατεστήκεε Ἑλλήνων μὲν οὐδένος,

Καρχηδονίων δὲ καὶ Τυρσηνῶν.

Miletus

sexto post

rebellio-

nem anno

[a. 498.]

capta,

XVIII. Οἱ δὲ Πέρσαι ἐπεὶ τε τῇ ναυμαχίῃ ἐνίκων

τοὺς Ἴωνας, τὴν Μίλητον πολιορκέοντες ἐκ γῆς καὶ θα-

λάσσης, καὶ ὑπορύσσοντες τὰ τείχεα, καὶ παντοίας μη-

χανὰς προσφέροντες, αἰρέουσι κατ' ἄκρης, ἐν τῷ ἔκτῳ

ἔτει ἀπὸ τῆς ἀποστάσιος τῆς Ἀρισταγόρεω· καὶ ἡνδρα- 5

ποδίσαντο τὴν πόλιν, ὥστε συμπεσεῖν τὸ πᾶν τῶ

χρηστηρίῳ τῷ ἐς Μίλητον γενομένῳ.

id quod

olim Pythia

prædixerat,

XIX. Χρεωμένοισι γὰρ Ἀργείοισι ἐν Δελφοῖσι περὶ

σωτηρίας τῆς πόλιος τῆς σφετέρης, ἐχρήσθη ἐπίκοινον

χρηστήριον· τὸ μὲν ἐς αὐτοὺς τοὺς Ἀργεῖους φέρον, τὴν

δὲ παρηνθήκην ἔχρησε ἐς Μιλησίους. τὸ μὲν νυν ἐς αὐ-

τοὺς Ἀργεῖους ἔχον, ἐπεὶ κατὰ ταῦτο γένεσθαι τοῦ λό-
γου, τότε μνησθήσομαι· τὰ δὲ τοῖσι Μιλησίοισι οὐ πα-
ρεῖσι ἔχρησε, ἔχει ὡδὲ,

Καὶ τότε δὴ, Μίλητε, κακῶν ἐπιμήχανε ἔργον,

Πολλοῖσι δαῖπνόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρα γενήσῃ·

10 Σαί· δ' ἄλοχοι πολλοῖσι πόδας νύφουσι κομήταις·

Νηοῦ δ' ἡμετέρου Διδύμοις ἄλλοισι μελήσει.

τότε δὴ ταῦτα τοὺς Μιλησίους κατελάμβανε, ὅτε γε ἄν-
δρες μὲν οἱ πλεῖντες ἐκτείνοντο ὑπὸ τῶν Περσέων ἐόντων
κομπτέων, γυναῖκες δὲ καὶ τέκνα ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ
15 ἐγίνοντο· ἱρὸν δὲ τὸ ἐν Διδύμοισι, ὃ νῆός τε καὶ τὸ χρη-
στήριον, συληθέντα ἐνεπίμπρατο. ἰ τῶν δ' ἐν τῷ ἱρῷ ταῦτα
χρημάτων πολλάκις μνήμην ἐτέρωθι τοῦ λόγου ἐποίη-
σάμεν.

XX. Ἐνθαῦτεν οἱ ζαγρηθέντες τῶν Μιλησίων ἦγοντο incolaeque
Ampen, ad
ostia Tigri-
dis, transla-
ti.
ἐς Σαῦσα. βασιλεὺς δὲ σφεας Δαρεῖος, κακὸν οὐδὲν
ἄλλο ποιήσας, καταίκισε ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσῃ, ἐν
Ἀμπῇ πόλει, παρ' ἣν Τύγρης ποταμὸς παραρρέων, ἐς
5 θάλασσαν ἔξει. τῆς δὲ Μιλησίους χώρας αὐτοὶ μὲν οἱ
Πέρσαι εἶχον τὰ περὶ τὴν πόλιν καὶ τὸ πεδῖον, τὰ δὲ
ὑπεράκρια ἔδωσαν Καρσὶ Πηδάσεῦσι ἐκτῆσθαι.

XXI. Παθούσι δὲ ταῦτα Μιλησίοισι πρὸς Περσέων, Athenien-
ses Mile-
sium infor-
tunium a-
cerbissime
lugent.
Phrynichl
Μιλήτου
ἄλωσι.
[Docult
cam a.
497.]
οὐκ ἀπέδωσαν τὴν ὁμοίην Συβαρίται, οἱ Λάον τε καὶ Σκί-
δρον ἄκεον, τῆς πόλιος ἀπεστερημένοι· Συβαρίος γὰρ
ἀλώσεως ὑπὸ Κροτωνιγέων, Μιλήσιοι πάντες ἤξηδον ἀπε-
5 κείραντο τὰς κεφαλὰς, καὶ πένθος μέγα προσεθήκαντο·
πόλεις γὰρ αὗται μάλιστα δὴ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλή-
λησι ἐξενώθησαν· οὐδὲν ὁμοίως καὶ Ἀθηναῖοι. Ἀθη-
ναῖοι μὲν γὰρ δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες τῇ Μι-
λήτου ἀλώσει, τῇ τε ἄλλῃ πολλαχῇ, καὶ δὴ καὶ ποιή-
10 σάντι Φρυγίῳ δράμα Μιλήτου ἄλωσιν, καὶ διδάξαντι,

ἐς δάκρυά τε ἔπεσε τὸ θάπτεον, καὶ ἐξημίωσάν μιν, ὡς ἀναμνήσαντα οἰκήϊα κακὰ, χιλίησι δραχμῇσι· καὶ ἐπέταξαν μηκέτι μηδένα χρᾶσθαι τούτῳ τῷ δράματι.

Pars Sa-
miorum
jugum Per-
ficum ab-
horrentes,
cum Mile-
fiorum pro-
fugis in Si-
ciliam co-
loni ab-
eunt,

XXII. Μίλητος μὲν νυν Μιλησίων ἐρήματο. Σαμίων δὲ τοῖσι τι ἔχουσι, τὸ μὲν ἐς ταῦς Μήδους ἐκ τῶν στρατηγῶν τῶν σφετέρων ποιηθὲν, οὐδαμῶς ἤρεσκε· ἐδόκει δὲ μετὰ τὴν ναυμαχίην αὐτίκα βουλευομένοισι, πρὶν ἢ σφι ἐς τὴν χώραν ἀπικέσθαι τὸν τύραννον Αἰάκεα, ἐς ἀποικίην 5 ἐκπλέειν, μηδὲ μένοντας, Μήδοσί τε καὶ Αἰάκει δουλεύειν. Ζαγκλαῖοι γὰρ οἱ ἀπὸ Σικελίης τὸν αὐτὸν χρόνον ταῦτον πέμποντες ἐς τὴν Ἰωνίην ἀγγέλους, ἐπεκαλέοντο τοὺς Ἴωνας ἐς Καλὴν Ἀκτὴν, βουλόμενοι αὐτόθι πόλιν 10 κτίσαι Ἰώνων· ἡ δὲ Καλὴ Ἀκτὴ αὕτη καλεομένη, ἔστι μὲν Σικελῶν, πρὸς δὲ Τυρσηνίην τετραμμένη τῆς Σικελίης· τούτων ὦν ἐπικαλεομένων, οἱ Σάμιοι μῦνοι Ἰώνων ἐστάλσαν, σὺν δὲ σφι Μιλησίων οἱ ἐκπεφευγότες.

ibique Zan-
clen occu-
pant.

XXIII. Ἐν ᾧ τοιόνδε δὴ τι συνήνεκε γενέσθαι. Σάμιοι γὰρ κομιζόμενοι ἐς Σικελίην, ἐγένοντο ἐν Λακρόισι τοῖσι Ἐπιζευφύριοις, καὶ Ζαγκλαῖοι, αὐτοὶ τε καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτέων, τῷ ὄνομα ἦν Σκύθης, περιεκατέατο πόλιν τῶν Σικελῶν ἐξελεῖν βουλόμενοι. μαθὼν δὲ ταῦτα 5 ὁ Ῥηγίου τύραννος Ἀναξίλεως, ὥστε ἔων διάφορος τοῖσι Ζαγκλαῖοις, συμμίζας τοῖσι Σαμίοις, ἀναπείθει ὡς χρῶν εἰς Καλὴν μὲν Ἀκτὴν ἐπ' ἣν ἔπλεον, εἰς χαίρειν, τὴν δὲ Ζάγκλην σχεῖν, εὖσαν ἐρῆμον ἀνδρῶν. πευδομένων δὲ τῶν Σαμίων, καὶ σχόντων τὴν Ζάγκλην, ἐνθαῦτα 10 οἱ Ζαγκλαῖοι ὡς ἐπύθοντο ἔχομένην τὴν πόλιν ἐαυτῶν, ἐβόηθον αὐτῇ, καὶ ἐπεκαλέοντο Ἰπποκράτεια τὸν Γέλῃς τύραννον· ἦν γὰρ δὴ σφι αὐτὸς σύμμαχος. ἐπεὶ τε δὲ αὐτοῖσι καὶ ὁ Ἰπποκράτης σὺν τῇ στρατιῇ ἦκε βοηθῶν, Σκύθην μὲν τὸν μύταρχον τῶν Ζαγκλαίων, ἀποβαλόντα 15

τὴν πόλιν, ὃ Ἴπποκράτης πωδήσας, καὶ τὸν ἀδελφεὸν αὐτοῦ Πυθαγόρα, εἰς Ἴνυκον πόλιν ἀπέπεμψε· τοὺς δὲ λοιποὺς Ζαγκλαίους, ποινολογησάμενος τοῖσι Σαμίοις, καὶ ὄρκους δοὺς καὶ δεξάμενος, προέδωκε. μισθὸς δὲ οἱ 20 ἦν εἰρημέτος ὅδε ὑπὸ τῶν Σαμίων, πάντων τῶν ἐπίπλων καὶ ἀνδραπόδων τὰ ἡμίση λαβεῖν τῶν ἐν τῇ πόλει· τὰ δ' ἐπὶ τῶν ἀγρῶν πάντα, Ἴπποκράτεια λαγχάνειν. τοὺς μὲν δὴ πλεῖνας τῶν Ζαγκλαίων αὐτὸς ἐν ἀνδραπόδων 25 λόγῳ εἶχε δῆσας· τοὺς δὲ κορυφαίους αὐτέων τριηκασίους, ἔδωκε τοῖσι Σαμίοις κατασφάζει· οὐ μὲν τοι οἷ γε Σάμιοι ἐποίησαν ταῦτα.

XXIV. Σκύθης δὲ ὁ τῶν Ζαγκλαίων μόνναρχος, ἐκ Scythae, Zancleae τῆς Ἴνυκου ἐκδιδήσκει εἰς Ἱμέρην· ἐκ δὲ ταύτης, παρῇν anto- hac tyran- εἰς τὴν Ἀσίην, καὶ ἀνέβη παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον. καὶ nus, amisso μὴ ἐνόμισε Δαρεῖος πάντων ἀνδρῶν δικαιοτάτον εἶναι, regno ad Darium au- fugit. 5 ὅσοι ἐκ τῆς Ἑλλάδος παρ' ἐαυτὸν ἀπέβησαν. καὶ γὰρ παραιτησάμενος βασιλῆα, εἰς Σικελίην ἀπίκετο· καὶ αὐτὶς ἐκ τῆς Σικελίης ὀπίσω παρὰ βασιλῆα, εἰς ὃ γῆραι ἦν ὁ ἄλλος ἐὼν ἐτελεύτησε ἐν Πέρσῃσι.

XXV. Σάμιοι δὲ ἀπαλαχθέντες Μήδων, ἀποστῇ Samus post pugnam πόλιν καλλίστην Ζάγκλην περιβαλέατο. μετὰ δὲ τὴν navalem [c. 14.], ναυμαχίην τὴν ὑπὲρ Μιλήτου γενομένην, Φοίνικες, κελυ- Caria [5, 103.] post πάντων Περσέων, κατήγουν εἰς Σάμον· Αἰάκεια τὸν Συλο- Miletu ex- 5 ὧντος, ὡς πολλῶν τε ἄξιον γενόμενον σφισι, καὶ μεγά- pugnatio- nem [c. 18.] in di- λα κατεργασάμενον· καὶ Σαμίοις μόνουσι τῶν ἀπο- tionem re- gis redacia. 10 στάτων ἀπὸ Δαρείου διὰ τὴν ἔκκλησιν τῶν νεῶν τῶν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, οὔτε ἡ πόλις, οὔτε τὰ ἱερὰ ἐνεπρήσθη. Μιλήτου δὲ αἰλύσης, αὐτίκα Καρίην ἔσχον οἱ Πέρσαι· τὰς 10 μὲν ἐφελοντὴν τῶν πολίων ὑποκυψάσας, τὰς δὲ ἀνάγκῃ προσηγόντο. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω ἐγένετο.

XXVI. Ἰσθιαῖοι δὲ τῷ Μιλησίῳ ἐόντι περὶ Βυζάντιον,

Histieus, καὶ συλλαμβάνοντι τὰς Ἰώνων ὀλκάδας ἐκπλωαύσας ἐκ
 audita cla- τοῦ Πόντου, ἐξαγγέλλεται τὰ περὶ Μίλητον γινόμενα.
 desbiorum τὰ μὲν δὲ περὶ Ἑλλήσποντον ἔχοντα πηγήματα ἐπιτρέ-
 opera adju- tus [α. 5.] πει Βισάλτῃ Ἀπολλοφάντος παίδι Ἀβυθηνῶ· αὐτὸς δὲ 5
 Chios subi- git,
 ἔχων Λεσβίους, εἰς Χίον ἔπλεε· καὶ Χίων φρουρῇ οὐ
 προσιεμένη μιν, συνέβαλε ἐν Καίλοισι· καλεσμένοισι τῆς
 Χίης χώρας. τούτων τε δὲ ἐφόνευσε συγχροῦς, καὶ τῶν
 λοιπῶν Χίων, οἳα δὲ κακακωμένων ἐκ τῆς ναυμαχίης, ὁ
 Ἰστιαῖος ἔχων τοὺς Λεσβίους ἐπεκράτησε, ἐκ Πολύχρης 10
 τῆς Χίων ὁρμεώμενος.

quibus va-
 ria prodigia
 futuras ca-
 lamitates
 portende-
 rant.

XXVII. Φιλέει δὲ κως προσημαίνων, εὐτ' ἂν μέλλῃ
 μεγάλη κακὰ ἢ πόλις ἢ ἔθνεϊ ἔσσεσθαι· καὶ γὰρ Χίοισι
 πρὸ τούτων σημήϊα μεγάλα ἐγένετο. ταῦτο μὲν σφι πέμ-
 ψασι εἰς Δελφοὺς χορὸν νηπιέων ἑκατὸν, δύο μᾶνοι τα- 5
 τέων ἀπενόστησαν, τοὺς δὲ ἀκτῶ τε καὶ ἐννεμήοντα αὐ-
 τέων λοιμὸς ὑπалаβῶν ἀπήνεικε· ταῦτο δὲ, ἐν τῇ πόλει τὸν
 αὐτὸν αὐτὸν χρόνον, ὀλίγον πρὸ τῆς ναυμαχίης, παίσε
 γράμματα διδασκομένοισι ἐνέπεσε ἡ στέγη, ὥστε ἀπ'
 ἑκατὸν καὶ εἰκοσι παίδων εἰς μῆνος ἀπέφυγε· ταῦτα
 μὲν σφι σημήϊα ὁ Θεὸς προέδειξε. μετὰ δὲ ταῦτα, ἡ 10
 ναυμαχίη ὑπалаβῶσα, εἰς γόνυ τὴν πόλιν ἔβαλε· ἐπὶ δὲ
 τῇ ναυμαχίῃ ἐπεγένετο Ἰστιαῖος Λεσβίους ἄγων· κεκα-
 κωμένων δὲ τῶν Χίων, καταστροφὴν εὐπετέως αὐτέων
 ἐποιήσατο.

Post Tha-
 sum adori-
 tur: sed
 nuntio al-
 lato, clas-
 sem Persa-
 rum ad re-
 liquam Io-
 nizae partem
 debellandam
 sol-
 visse, Le-
 sbum pro-

XXVIII. Ἐνθαῦτεν δὲ ὁ Ἰστιαῖος ἐστρατεύετο ἐπὶ
 Θάσον, ἄγων Ἰώνων καὶ Αἰολέων συγχροῦς. περικατη-
 μένῳ δὲ οἱ Θάσον ἦλθε ἀγγελίη, ὥς οἱ Φοίνικες ἀνα-
 πλώουσι ἐκ τῆς Μιλήτου ἐπὶ τὴν ἄλλην Ἰωνίην. πυθόμε-
 νος δὲ ταῦτα, Θάσον μὲν ἀπόρρητον λείπει, αὐτὸς δὲ εἰς 5
 τὴν Λέσβον ἠπείγετο ἄγων πᾶσαν τὴν στρατιήν. ἐκ Λέ-
 σβου δὲ, λιμαινούσης οἱ τῆς στρατιῆς, πύρην διαβαίνει,

ἐκ τοῦ Ἀταρνέος ὡς ἀμήσαν τὸν σῆτον, τὸν τε ἐνθεῦτεν, pere redie.
καὶ τὸν ἐκ Καΐκου πεδίον τὸν τῶν Μυσῶν. ἐν δὲ τούτοις Unde cum
10 τοῖσι χωρίοις ἐτύγχανε ἔων Ἀρπαγος, ἀνὴρ Πέρσης, copias in
στρατηγὸς στρατιῆς οὐκ ὀλίγης· ὅς αἱ ἀποβάντι συμβα- continen-
λῶν, αὐτὸν τε Ἰστιάϊον ζωγρήν ἔλαβε, καὶ τὸν στρατὸν tem fru-
αὐτοῦ τὸν πλεῶν διέφθειρε. mentatum
trajecisset,
cum Persis
congressus,
fugatur,
ac vivus
capitur.

XXIX. Ἐζωγρήθη δὲ ὁ Ἰστιάϊος ὧδε. ὡς ἐμάχοντο
αἱ Ἕλληνες τοῖσι Πέρσησι ἐν τῇ Μαλλῇ τῆς Ἀταρνείτιδος
χωρῆς, οἱ μὲν συνέστασαν χρόνον ἐπὶ πολλόν, ἡ δὲ ἵππος
ὑστερον ὀρμηθεῖσα ἐπιπίπτει τοῖσι Ἕλλησι· τότε δὴ ἐρ-
5 γον τῆς ἵππου ταῦτο ἐγένετο. καὶ τετραμμένον τῶν Ἑλ-
λῶν, ὁ Ἰστιάϊος ἐλπίζων οὐκ ἀπολέσθαι ὑπὸ βασιλῆος
διὰ τὴν παρεῖσαν ἀμαρτάδα, φιλοψυχὴν τοιήνδε τινα
ἀναιρέεται. ὡς φεύγων τε καταλαμβάνετο ὑπ' ἀνδρὸς
Πέρσῃ, καὶ ὡς κατατρεφόμενος, ὑπ' αὐτοῦ ἑμᾶλλε συγ-
10 κτηθῆσθαι, Περίδα γλῶσσαν μετεῖς, καταμηγύει
ἑαυτὸν, ὡς εἴη Ἰστιάϊος ὁ Μιλήσιος.

XXX. Εἰ μὲν νυν, ὡς ἐζωγρήθη, ἄχθῃ ἀγόμενος Sardes ab-
παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον, ὁ δὲ αὐτ' ἂν ἔπαθε κακὸν οὐδὲν, ductum Ar-
δοκέειν ἐμοί, ἀπῆκέ τ' ἂν αὐτῷ τὴν αἰτίην. νῦν δὲ μιν, taphernes,
αὐτέων τε τούτων εἵνεκα, καὶ ἵνα μὴ διαφυγόν, αὐτῷ inficio invi-
5 μέγας παρὰ βασιλεῖ γένηται, Ἀρταφέρνης τε ὁ Σαρδίων toque Dar-
ὑπαρχος, καὶ ὁ λαβὼν Ἀρπαγος, ὡς ἀπύκετο ἀγόμενος rio, necat.
ἐς Σάρδεις, τὸ μὲν αὐτοῦ σῶμα αὐτῷ ταύτῃ ἀνσταύρω-
σαν, τὴν δὲ κεφαλὴν ταριχεύσαντες, ἀνήνεικαν παρὰ
βασιλῆα Δαρεῖον ἐς Σοῦσα. Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ταῦ-
10 τα καὶ ἐπατησάμενος τοὺς ταῦτα ποιήσαντας, ὅτι μιν
οὐ ζῶντα ἀνήγαγον ἐς ὄψιν τὴν ἑαυτοῦ, τὴν κεφαλὴν τὴν
Ἰστιάϊου λούσαντάς τε καὶ περιστέλλαντας εὐ ἐντέλλετο
θάψαι, ὡς ἀνδρὸς μεγάλως ἑαυτῷ τε καὶ Πέρσησι εὐ-
εργέτω. τὰ μὲν περὶ Ἰστιάϊον αὐτῷ ἔσχε.

Aliero post
Miletum
captam an-
no Persæ
cæteros Io-
nes cum
insularis
subigunt,

XXXI. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Περσέων, χιμαρίσας

παρὶ Μίλητον, τῷ δευτέρῳ ἔτει ὡς ἀνέπλωσε, αἶρει εὐπε-
ως τὰς νήσους τὰς πρὸς τῇ ἡπείρῳ κείμενας, Χίον καὶ
Ἑσθον καὶ Τένεδον. ὅπως δὲ λάβοι τινὰ τῶν νήσων, ὡς
κάστην αἰρέαντες αἱ βάρβαροι ἐσαγήμενον τοὺς ἀνδρά- 5
πους· σαγηνεύουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἀνὴρ ἀνδρὸς ἀψά-
μενος τῆς χειρὸς, ἐκ θαλάσσης τῆς βορρῆς ἐπὶ τὴν νοτίην
διήκουσι, καὶ ἔπειτα διὰ πάσης τῆς νήσου διέρχονται ἐκ
θερεύοντες τοὺς ἀνθρώπους. αἶρουν δὲ καὶ τὰς ἐν τῇ ἡπεί-
ρῳ πόλεις τὰς Ἰάδας κατὰ τὰ αὐτὰ· πλὴν οὐκ ἐσαγή- 10
νουν τοὺς ἀνθρώπους· αὐ γὰρ αἰά τ' ἦν.

pœnas de-
fectionis
petentes
atrocissi-
mas.

XXXII. Ἐνθαῦτα Περσέων αἱ στρατηγοὶ οὐκ ἐψεύ-
σαντο τὰς ἀπειλὰς τὰς ἐπηκέλουν τοῖσι Ἰωσι στρατο-
πεδουμένοισι ἐναντία σφίσι. ὡς γὰρ δὴ ἐπεκράτησαν
τῶν πόλειν, παῖδάς τε τοὺς εὐμειδέστατους ἐκλεγόμενοι
ἔξεταμον, καὶ ἐποίησαν ἀντὶ τοῦ εἶναι ἐνόρχας εὐνούχους· 5
καὶ παρθέτους τὰς καλλιστευούσας, ἀσπαστοὺς πα-
ρὰ βασιλῆα· ταῦτά τε δὴ ἐπαύουν, καὶ τὰς πόλεις ἐνε-
πίμπρασαν αὐτοῖς τοῖσι ἱροῖσι. αὐτῶ δὴ τοτρίτον Ἰωνας
κατεδουλώθησαν· πρῶτον μὲν, ὑπὸ Λυδῶν, οἷς δὲ ἐπαχῆς
τότε ὑπὸ Περσέων.

Quibus de-
victis, post-
remo Hel-
lesponti
pars Euro-
pæa debel-
latur. By-
zantii ta-
men, adfec-
tis in socie-
tatem Chal-
cedoniis,
priusquam
Persæ ad-
ventarent,
in fugam fe-
dant, inque
ora Euxini
Mæsembri-
am con-
dunt.

XXXIII. Ἀπὸ δὲ Ἰωνίης ἀπαλλασσόμενος ὁ ναυτικὸς
στρατὸς, τὰ ἐπ' αἰριστερὰ ἐσπλέοντι τοῦ Ἑλλησπόντου,
αἶρει πάντα· τὰ γὰρ ἐπὶ δεξιὰ αὐτοῖσι τοῖσι Πέρσῃσι
ὑποχείρεια ἦν γεγρότα κατ' ἡπείραν. εἰσὶ δὲ ἐν τῇ Εὐρώ-
πῃ αἰδὲ τῷ Ἑλλησπόντῳ, Χερσόνησός τε, ἐν τῇ πόλει 5
συχραὶ ἔναισι, καὶ Πέρηνθος, καὶ τὰ τεῖχεα τὰ ἐπὶ
Θρηάκης, καὶ Σηλυβρίῃ τε καὶ Βυζάντιον. Βυζάντιοι μὲν
ἦν καὶ αἱ Πέρηνθεν Καλλιθέοιοι, οὐδ' ὑπέμειναν ἐπιπλέ-
οντας τοὺς Φοίνικας, ἀλλ' αἰχόντο ἀπελιδόντες τὴν σφε-
τέρην, ἔσω ἐς τὴν Εὐξείνου πόντον· καὶ ἐνθαῦτα πόλιν 10

Μεγαροβίην οἰκισαν. οἱ δὲ Φοίνικες κατακαύσαντες ταύ-
 τας τὰς χώρας τὰς καταλεχθεύσας, τράπονται ἐπὶ τε
 Πρακόντησιν, καὶ Ἀρτάκην· πυρὶ δὲ καὶ ταύτας νείμαν-
 τες, ἔπλωον αὐτὶς ἐς τὴν Χερσονήσιν, ἐξαίρησόντες τὰς
 15 ἐπιπλώτους τῶν πωλίων, ὅσας πρότερον προσσχόντες οὐ
 κατέσταν. ἐπὶ δὲ Κύζικον οὐδὲ ἔπλωσαν ἀρχήν· αὐτοὶ
 γὰρ Κυζικηνοὶ ἔτι πρότερον τῷ Φοινίκῳ ἔσπλου, ἐγγεγόνε-
 σαν ὑπὸ βασιλείῃ, Οἰκάρει τῷ Μεγαβάζῳ ὁμολογήσαν-
 τες, τῷ ἐν Δασκυλείῳ ὑπάρχῳ. τῆς δὲ Χερσονήσου, πλὴν
 20 Καρδίας πόλιος, τὰς ἄλλας πάσας ἐχειρώσαντο οἱ Φοί-
 νικες.

οἱ δὲ Φοίνικες
 ἐπὶ τὴν
 ἑξῆς

XXXIV. Ἐτυράνευε δὲ αὐτέων μέχρι τότε Μιλτιάδης Digressio de
 ὁ Κίμωνος τοῦ Στῆσαγόρεω, κτησαμένου τὴν ἀρχὴν ταύτην Cheronefō
 πρότερον Μιλτιάδῳ τοῦ Κυψέλου, τρώπῳ τοιῶδε. εἶχον Thracia.
 Δόλογχοι Θρηήικες τὴν Χερσονήσιν ταύτην. οὗτοι ὧν οἱ Dolonci
 5 Δόλογχοι πιεσθέντες πολέμῳ ὑπὸ Ἀψινθίων, ἐς Δελ- Thraces,
 φους ἐπεμψαν τοὺς βασιλεῖας περὶ τοῦ πολέμου χρηστο- Cheronefi
 μένους. ἡ δὲ Πυθίη σφί ἀνείλε οἰκιστὴν ἐπάγεσθαι ἐπὶ Apfynthio-
 τὴν χώραν ταύτην, ὅς ἂν σφεας ἀπύοντας ἐκ τοῦ ἱοῦ πρώ- rum bello
 10 ὄδον, διὰ Φωκίων τε καὶ Βοιωτῶν ἦσαν· καὶ σφεας ὡς infestati,
 οὐδεὶς ἐκάλεε, ἐκτράπονται ἐπ' Ἀθηναίων. cum ora-
 culum Del-
 phicum
 adiffent,

XXXV. Ἐν δὲ τῇσι Ἀθήνῃσι τῆνικαῦτα εἶχε μὲν τὸ Miltiadem
 πᾶν κράτος Πεισίστρατος, ἀτὰρ ἐθυνάστευε καὶ Μιλ- Cypseli fili-
 τιάδης ὁ Κυψέλου, ἐὼν οἰκίης τεθριπποτρόφου· τὰ μὲν um, cla-
 ἀνικαθεν, ἀπ' Αἰακῷ τε καὶ Αἰγίῃ γυγονῶς, τὰ δὲ nis civem
 5 πῶτερα, Ἀθηναῖος, Φιλαίου, τοῦ Αἴαντος παῖδος, γε- in Cherso-
 νομένου πρώτου τῆς οἰκίης ταύτης Ἀθηναίου. οὗτος nefum de-
 Μιλτιάδης, κατήμενος ἐν τοῖσι προθύροισι τοῖσι ἐωυτοῦ, ducere ju-
 ἐρέων τοὺς Δολόγχαυς παριόντας, ἐσθῆτα οὐκ ἐγχαυρήν bentur.
 Qui perofus
 Piffitrati ty-
 rannidem,

ἔχοντας, καὶ αἰχμᾶς, προσεβώσατο· καὶ σφι προσελ-
 θῶσι, ἐπηγγείλατο καταγωγὴν καὶ ξείνια. οἱ δὲ δεῖα- 10
 μνοι, καὶ ξεινισθέντες ὑπ' αὐτοῦ, ἐξέβαινον πᾶν οἱ τὸ
 μαντήϊον ἐκφῆναντες δὲ, ἐδέοντο αὐτοῦ τῷ θεῷ μιν πέ-
 τεσθαι. Μιλτιάδεα δὲ ἀκούσαντα, παραυτίκα ἔπεισε
 ὁ λόγος, οἷα ἀχθόμενόν τε τῇ Πεισιστράτου ἀρχῇ, καὶ
 βουλόμενον ἐκποδῶν εἶναι. αὐτίκα δὲ ἐστάλη ἐς Δελ- 15
 φους, ἐπειρησόμενος τὸ χρηστήριον, εἰ ποιοίη τά περ αὐτῷ
 αἱ Δόλογοι προσεδέοντο.

facilem se
 præbet Do-
 loncis, cof-
 que in
 Cherfone-
 sum cum
 colonis fe-
 cutus [a.
 560.], et
 fumum
 ibi imperi-
 um adipif-
 citur, et
 Apfynthio-
 rum incur-
 siones mu-
 nitionibus
 exhibet.

XXXVI. Κελευσύσης δὲ καὶ τῆς Πυθίης, αὐτῶ δὲ
 Μιλτιάδης ὁ Κυψέλου Ὀλύμπια ἀνηρηκῶς πρότερον του-
 τέων τεθρίπῳ, τότε παραλαβὼν Ἀθηναίων πάντα τὸν
 βουλόμενον μετέχειν τοῦ στόλου, ἔπλεε ἅμα τοῖσι Δολόγ-
 κοῖσι, καὶ ἔσχε τὴν χώραν. καὶ μιν οἱ ἐπαγαγόμενοι 5
 τύραννον κατεστήσαντο. ὁ δὲ πρῶτον μὲν ἀπετείχισε τὸν
 ἰσθμὸν τῆς Χερσονήσου, ἐκ Καρδίας πῶλιος ἐς Πακτύνην,
 ἵνα μὴ ἔχοιεν σφῆας οἱ Ἀψινθιοὶ δηλέεσθαι ἐσβάλλοντες
 ἐς τὴν χώραν. εἰσὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἕξ τε καὶ τρεῖς κόντα
 τοῦ ἰσθμοῦ· ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσθμοῦ τούτου ἡ Χερσονήσος 10
 εἴσω πᾶσά ἐστι σταδίων εἴκοσι καὶ τετρακοσίων τὸ μῆ-
 κος.

Dehinc
 Lampface-
 nos aggre-
 fus, vivus
 capitur: fed
 Cræfo illis
 atrociter
 minitante,
 nisi incolu-
 mem di-
 mitterent,
 libertatem
 recuperat.

XXXVII. Ἀποτειχίσας ὦν τὸν αἰχένα τῆς Χερσονήσου
 ὁ Μιλτιάδης, καὶ τοὺς Ἀψινθίους τρόπῳ τοιῷδε ὥσα-
 μένος, τῶν λοιπῶν πρῶτοις ἐπολέμησε Λαμψακηνοῖσι.
 καὶ μιν οἱ Λαμψακηνοὶ λοχήσαντες αἰρέουσι ζωγρίῃ. ἦν
 δὲ ὁ Μιλτιάδης Κροῖσῳ τῷ Λυδῷ ἐν γνώμῃ γεγονώς· πν- 5
 δόμενος ὦν ὁ Κροῖσος ταῦτα, πῶμπων προηγόρευε τοῖσι
 Λαμψακηνοῖσι μετιέναι Μιλτιάδεα· εἰ δὲ μὴ, σφέας
 πίτυος τρόπον ἀπείλῃ ἐκτρέψειν. πλανωμένων δὲ τῶν
 Λαμψακηνῶν ἐν τοῖσι λόγοις, τί θέλει τὸ ἔπος εἶναι τὸ
 σφι ἀπείλησεν ὁ Κροῖσος, πίτυος τρόπον ἐκτρέψειν, μόγις 10

κατὲ μαθὼν τῶν τις πρεσβυτέρων, εἶπε τὸ ἔν, ὅτι πίτυς
μούνη δενδρέων πάντων ἐκκοπεῖσα, βλαστὸν οὐδὲνα μετιεῖ,
ἀλλὰ πανώλεθρος ἐξαπόλλυται. δέισαντες ὦν οἱ Λαμ-
ψακηνοὶ Κροῖσον, λύσαντες μετῆκαν Μιλτιάδεα.

XXXVIII. Οὗτος μὲν δὴ διὰ Κροῖσον ἐκφεύγει· μετὰ ^{Post obitum}
δὲ, τελευτᾷ ἅπαις, τὴν ἀρχὴν τε καὶ τὰ χρήματα παρα- ^{divinis ho-}
δοὺς Στῆσαγόρῃ τῷ Κίμωνος ἀδελφεῷ πατρὶ ὁμομητρίου. ^{noribus a}
καὶ οἱ τελευτήσαντι Χερσονησῖται θύουσι, ὡς νόμος οἱ- ^{Cherfone-}
κιστῇ, καὶ ἀγῶνα ἵππικόν τε καὶ γυμνικὸν ἐπιστάσι, ἐν ^{sitis affe-}
τῷ Λαμψακηῶν οὐδενὶ ἐγγίνεται ἀγωνίζεσθαι. πολέ- ^{ctus. Ei}
μου δὲ εὐόντος πρὸς Λαμψακηνοὺς, καὶ Στῆσαγόρεα κατέ- ^{succedit}
λαβε ἀποθανεῖν ἅπαιδα, πλεονέκτα τὴν κεφαλὴν πελέ- ^{fratris ute-}
κει ἐν τῷ πρυτανίῳ, πρὸς ἀνδρὸς αὐτομόλου μὲν τῷ λό- ^{rini, Cimo-}
γῳ, πολεμίου δὲ καὶ ὑποθερμότερου τῷ ἔργῳ. ^{nis, filius}

XXXIX. Τελευτήσαντος δὲ καὶ Στῆσαγόρεω τρόπῳ ^{alter Cimo-}
τοιῶδε, ἐνθαῦτα Μιλτιάδεα τὸν Κίμωνος, Στῆσαγόρεω δὲ ^{nis filius,}
τῷ τελευτήσαντος ἀδελφεῷ, καταλαμφόμενον τὰ πρήγ- ^{Miltiades,}
ματα, ἐπὶ Χερσονήσου ἀποστέλλουσι τριήρεϊ οἱ Πεισι- ^{in locum}
στρατίδαι· οἱ μιν καὶ ἐν Ἀθήνῃσι ἐποίουν εὖ, ὡς οὐ συν- ^{fratris suc-}
εῖδότες δὴθεν τοῦ πατρὸς Κίμωνος αὐτοῦ τὸν θάνατον, ^{cessurus,}
τὸν ἐγὼ ἐν ἄλλῳ λόγῳ σημαίνω ὡς ἐγένετο. Μιλτιάδης ^{Athenis}
δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Χερσόνησον, εἶχε κατ' οἴκους, τὸν ^{solvit, te-}
ἀδελφεὸν Στῆσαγόρεα δηλαδὴ ἐπιτιμέων. οἱ δὲ Χερσο- ^{netque im-}
νησῖται πυνθανόμενοι ταῦτα, συνελέχθησαν ἀπὸ πασέων ^{perium}
τῶν πολίων οἱ δυναστεύοντες πάνταθεν· κοινῷ δὲ στόλῳ ^{Cherfonefi,}
ἀπικόμενοι ὡς συλλυπηθησόμενοι, ἐδέθησαν ὑπ' αὐτοῦ, ^{no}
Μιλτιάδης τε δὴ ἴσχει τὴν Χερσόνησον, πεντακκσίους
βόσκων ἐπικαύρους, καὶ γαμέει Ὀλόρου τῷ Θρηίκων βα-
σιλῆος θυγατέρα Ἠγησιπύλην.

XL. Οὗτος δὲ ὁ Κίμωνος Μιλτιάδης νεωστὶ μὲν ἐλθ- ^{Scytharum}
λύθει ἐς τὴν Χερσόνησον, καταλάμβανε δὲ μιν ἐλθόντα ^{a Dario la-}
κεῖνον. ^{cessitorem}

Μιλτιάδης = Μιλτιάδης

in Cherone-
nefum ir-
ruptio, Mil-
tiadif-
que ob eam
fuga. Scy-
this regref-
fis, in im-
perium re-
stituitur.

ἀλλὰ τῶν κατεχόντων πραγμάτων χαλεπώτερα. τρίτῃ
μὲν γὰρ ἐτεῖ τούτων, Σκύθας ἐκφύγει. Σκύθαι γὰρ
οἱ νομάδες ἐρεθισθέντες ὑπὸ βασιλῆος Δαρείου, συνεστρά-
φησαν καὶ ἤλασαν μέχρι τῆς Χερσονήσου ταύτης. τούτους
ἐπιόντας οὐκ ὑπομένοντας ὁ Μιλτιάδης, ἔφυγεν ἀπὸ Χερσο-
νήσου· ἐς δὲ οἱ τε Σκύθαι ἀπαλλάχθησαν, καὶ μὴν οἱ
Δόλογχοι κατήγαγον ὀπίσω. ταῦτα μὲν δὴ τρίτῃ ἐτεῖ
πρότερον ἐγγέγονε τῶν τότε μὴν κατεχόντων.

10

Post a Per-
sis ob con-
siliū Ioni-
bus datum
[4, 137] me-
tuens, cum illo-
rum clas-
sem Tene-
dum appu-
lisse audi-
viffet [c.
81.], quin-
que triro-
ribus in-
structis
Athenas
aufugit.
Illarum u-
nam, cui
præerat fi-
lius ejus
natu ma-
ximus, Me-
tiochus,
Persæ capi-
unt. Me-
tiochus a
Dario hu-
manissime
habitus.

ΧΛΙ. Τότε δὲ πυνθανόμενος εἶναι τοὺς Φοίνικας ἐν
Τεκέδῳ, πληρώσας χρημάτων τριήρας πάντε τῶν παρῶν-
των, ἀπέπλεε ἐς τὰς Ἀθήνας. καὶ ὥσπερ ὠρμήθη ἐκ
Καρδίνης πόλεως, ἔπλεε διὰ τοῦ Μέλανος κόλπου παρα-
μειβετό τε τὴν Χερσονήσον, καὶ οἱ Φοίνικες οἱ περισπίττουσι
τῇσι νηυσί. αὐτὸς μὲν δὴ Μιλτιάδης σὺν τῇσι τέσσεσσι
τῶν νεῶν καταφεύγει ἐς Ἴμβρον, τὴν δὲ οἱ πέμπτην τῶν
νεῶν κατέϊλον διώκοντες οἱ Φοίνικες· τῆς δὲ νεὸς ταύτης
ἔτυχε τῶν Μιλτιάδεω παίδων ὁ πρεσβύτατος ἀρχὼν Μη-
τιάχος, οὐκ ἐκ τῆς Ὀλόρου τοῦ Θρήικος εὐὸν θυγατρὸς, 10
ἀλλ' ἐξ ἄλλης· καὶ ταῦτον ἅμα τῇ νηὶ εἶλον οἱ Φοίνικες.
καὶ μὴν πιθόμενοι ὡς εἶη Μιλτιάδεω παῖς, ἀνήγαγον
παρα βασιλῆα, δακρύοντες χάριτα μεγάλην καταθήσε-
σθαι· ὅτι δὴ Μιλτιάδης γνῶμην ἀπεδέξατο ἐν τοῖσι Ἴωσι,
πείθεσθαι κελεύων τοῖσι Σκύθησι, ὅτε οἱ Σκύθαι προσε- 15
δόντο, λύσαντας τὴν σχεδὴν, ἀποπλέειν ἐς τὴν εὐρυκῶν.

παρεῖος δὲ, ὡς οἱ Φοίνικες Μητιόχον τὸν Μιλτιάδεω ἀνήγα-
γον, ἐποίησε κακὸν μὲν αὐτῷ Μητιόχον, ἀγαθὰ δὲ συχνά·
καὶ γὰρ αἶκον καὶ κτῆσιν ἔδωκε, καὶ Περσίδα γυναῖκα,
ἐκ τῆς οἱ τέκνα ἐγένετο, τὰ ἐς Πέρσας κεκοσμέεται. 20

Eodem an-
no Ionia
penitus pa-
cata, ref-
que lo-

ΧΛΙΙ. Μιλτιάδης δὲ ἐξ Ἰμβρου ἀπικνέσται ἐς τὰς
Ἀθήνας.

Καὶ κατὰ τὸ ἔτος ταῦτο ἐκ τῶν Περσέων οὐδὲν ἐτι

πλέον ἐγένετο ταυτέων, ἐς νῆες φέρον Ἴωσι, ἀλλὰ τὰδε
 5 μὲν χρήσιμα κάρτα τοῖσι Ἴωσι ἐγένετο τούτου τοῦ ἔτους.
 Ἀρταφέρνης ὁ Σαρδίων ὑπαρχος, μεταπεμφάμενος ἀγγέ-
 λους ἐκ τῶν παλίων, συνθήκας σφίσι αὐτοῖσι τοὺς Ἴωνες
 ἠνάγκασε ποιέεσθαι, ἵνα δασίδηκοι εἶεν, καὶ μὴ ἀλλή-
 λους φέροιν τε καὶ ἄγοιν. ταῦτ' αὖτε ἠνάγκασε ποιέειν,
 10 καὶ τὰς χώρας σφῶν μετρήσας κατὰ παρασάγγας,
 τοὺς καλῶσιν αἱ Πέρσαι τὰ τριήκοντα στάδια κατὰ θη-
 ταίους μετρήσας, φόρους ἔταξε ἐκάστοισι, οἱ κατὰ χώ-
 ρην διατελέουσι ἔχοντες ἐκ τούτου τοῦ χρόνου αἰεὶ καὶ ἔτι.
 15 ἐς ἐμὲ, ὡς ἐτάχθησαν ἐξ Ἀρταφέρνηος· ἐτάχθησαν δὲ
 σχεδὸν κατὰ τὰ αὐτὰ τὰ καὶ πρότερον εἶχον. καὶ σφι
 ταῦτα μὲν εἰρησάα ἦν.

num, ju-
 diciis in-
 situendis,
 totius dimo-
 tiendis, tri-
 butis im-
 perandis, in-
 ordinem re-
 dactis.

Her. III. 9.
 100. talenti

XLIII. Ἀμα δὲ τῷ ἔαρι τῶν ἄλλων καταλελυμένων Proximo
 στρατηγῶν ἐκ βασιλῆος, Μαρδόνιος ὁ Γαβρύεω κατέ-
 495.] Mar-
 donius, po-
 pulari sta-
 tu in Ionie
 civitates
 reducto,
 Europam
 cum in-
 gentibus
 copiis petit,
 Eretrie
 Athenisque
 [s. 99.]
 bellum
 illaturus.

10 πλεον τὴν Ἀσίην ἀπίκετο ὁ Μαρδόνιος ἐς τὴν Ἰωνίην, ἐν-
 δαῦτα μέγιστον θάυμα ἔρεω τοῖσι μὴ ἀποδοκομένοις
 τῶν Ἑλλήνων, Περσέων τοῖσι ἐκτὰ Ὀτάνεα γνῶμη ἀπο-
 δέξασθαι, ὡς χρῶν εἴη δημοκρατέεσθαι Πέρσας· τοὺς
 γὰρ τυράντους τῶν Ἰόνων καταπαύσας πάντας ὁ Μαρ-
 15 δόνιος, δημοκρατίας κατίστα ἐς τὰς πόλεις. ταῦτα δὲ
 ποιήσας, ἠπάγετο ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· ὡς δὲ συνελέχθη
 μὲν χρήμα πολλὸν νεῶν, συνελέχθη δὲ καὶ πεζὸς στρατὸς
 πολλός, διαβάτες τῇσι νησὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἐπορεύ-

οντο διὰ τῆς Εὐρώπης· ἐπορεύοντο δὲ ἐπὶ τε Ἐρέτριαν καὶ 20
Ἀθήνας.

Ac primum
quidem,
(nam is
modo præ-
textus fuit
expedition-
is,) Tha-
si et Ma-
cedones
subiguntur.
Thaso ex-
pugnata,
dum classis
Athon le-
git, tem-
pestas ve-
hemens
cooritur,
cujus vi
plurimæ
naves perc-
unt.

XLIV. Αὗται μὲν ὧν σφι πρόσχημα ἔσαν τοῦ στό-
λου· ἀτὰρ ἐν νόῳ ἔχοντες ὅσας ἀν πλείστας δύναιντο
καταστρέφεσθαι τῶν Ἑλληνίδων πολίων, ταῦτο μὲν δὴ,
τῇσι νηυσὶ Θασιῶς οὐδὲ χεῖρας ἀνταειραμένους, κατε-
στρέψαντο· ταῦτο δὲ, τῷ πεζῷ Μακεδόνας πρὸς τοῖσι 5
ὑπάρχουσι δούλους προσεκτήσαντο· τὰ γὰρ ἐντὸς Μακε-
δόνων ἔθνεα πάντα σφι ἤδη ἦν ὑποχείρια γεγονότα. ἐκ
μὲν δὴ Θάσου διαβαλόντες πέραν, ὑπὸ τὴν ἡπειρον ἐκο-
μίζοντο μέχρι Ἀκάνθου· ἐκ δὲ Ἀκάνθου ὀρμεώμενοι, τὸν
Ἀθῶν περιέβαλλον. ἐπιπεσὼν δὲ σφι περιπλεύσι βο- 10
ρῆς ἄνεμος, μέγας τε καὶ ἄπορος, κάρτα τρηχέως πε-
ρίεσπε πλήθει πολλὰς τῶν νεῶν ἐκβάλλων πρὸς τὸν
Ἀθῶν. λέγεται γὰρ κατὰ τριηκοσίας μὲν τῶν νεῶν τὰς
διαφθαρείσας εἶναι, ὑπὲρ δὲ δύο μυριάδας ἀνθρώπων·
ὥστε γὰρ θηριωδεστάτης εἰούσης τῆς θαλάσσης ταύτης 15
τῆς περὶ τὸν Ἀθῶν, οἱ μὲν ὑπὸ τῶν θηρίων διεφθείροντο
ἄρπαζόμενοι· οἱ δὲ, πρὸς τὰς πέτρας ἀρασσόμενοι· οἱ
δὲ αὐτέων νέειν οὐκ ἐπιστέατο, καὶ κατὰ ταῦτο διεφθεί-
ροντο· οἱ δὲ, ῥίγעי. ὁ μὲν δὴ ναυτικός στρατὸς οὕτω
ἐπῆρσσε.

Nihilo fe-
licior pe-
destes ex-
ercitus:
quem in
Macedonia
castra me-
tatum Bry-
gi Thracæ
noctu ador-
ti, magna
clade affi-
ciunt. Hæc
tandem de-
victis, Mar-
donius cor-
pias jam

XLV: Μαρδονίῳ δὲ καὶ τῷ πεζῷ στρατοπεδευομένῳ
ἐν Μακεδονίῃ, νυκτὸς Βρύγοι Θρηίκες ἐπεχείρησαν· καί
σφῶν πολλοὺς φονεύουσι οἱ Βρύγοι, Μαρδόνιον δὲ αὐτὸν
τραυματίζουσι. αὐ μέντοι οὐδὲ αὐτὰ δουλοσύνην διέφυγον
πρὸς Περσέων· οὐ γὰρ δὴ πρότερον ἀπανέστη ἐκ τῶν 5
χωρέων τούτων Μαρδόνιος, πρὶν ἢ σφῶας ὑποχειρίους
ἐποιήσατο. τούτους μέντοι καταστρεφάμενος, ἀπῆγε τὴν
στρατιὴν ὀπίσω, ὥτε τῷ πεζῷ τε προσπταίσας πρὸς τοὺς
Βρύγους, καὶ τῷ ναυτικῷ μεγάλως περὶ τὸν Ἀθῶν. αὐ-

10 τος μὲν νυν ὁ στόλος αἰσχροῦς ἀγωνισάμενος, ἀπαλλάχθη ^{fatīs fractas in Afiam reducit.}
 ἐς τὴν Ἀσίην.

XLVI. Δευτέρῳ δὲ ἔτει τούτων ὁ Δαρεῖος, πρῶτα ^{Altero anno post Darius et Thafios, quod rebellionem moliri viderentur, muris ac navibus exuit, (obiter hic de Thafiorum opibus metallisque,)}
 μὲν Θασίους διαβληθέντας ὑπὸ τῶν ἀστυγείτων, ὥς
 ἀπόστασιν μηχανοῖατο, πέμψας ἄγγελον, ἐκέλευε σφε-
 ας τὸ τεῖχος περιαίρειν, καὶ τὰς νείας ἐς Ἀθῆναι κομί-
 5 ζειν. οἱ γὰρ δὴ Θάσιοι, οἷα ὑπὸ Ἰσθιαίου τε τοῦ Μιλη-
 σίου πολιορκηθέντες, καὶ προσόδων ἐουσέων μεγαλέων,
 ἐχρέωντο τοῖσι χρήμασι, ναῦς τε ναυπηγεύμενοι μακρὰς,
 καὶ τεῖχος ἰσχυρότερον περιβαλλόμενοι. ἡ δὲ προσόδος
 σφί ἐγένετο ἐκ τε τῆς ἡπείρου καὶ ἀπὸ τῶν μετάλλων.

10 ἐκ μὲν γε τῶν ἐκ Σκαπτῆς Ἰλῆς τῶν χρυσεῶν μετάλ-
 λων, τοσπίκαν ὀγδῶκοντα τάλαντα προσήιε. ἐκ δὲ τῶν
 ἐν αὐτῇ Θάσῳ, ἐλάσσω μὲν τούτων, συχνὰ δὲ οὕτω,
 ὥστε τοσπίκαν Θασίοισι, εἰσὶ καρπῶν ἀτελέσι, προσήιε
 ἀπὸ τε τῆς ἡπείρου καὶ τῶν μετάλλων, ἔτεος ἐκάστου,
 15 διηκόσια τάλαντα. ὅτε δὲ τὸ πλεῖστον προσήλθε, τρι-
κῶσια.

XLVII. Εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς τὰ μέταλλα ταῦτα. καὶ
 μακρῶ ἦν αὐτέων θωμασιώτατα τὰ οἱ Φοίνικες ἀνεύρον
 οἱ μετὰ Θάσου κτίσαντες τὴν νῆσον ταύτην, ἥτις νῦν ἐπὶ
 τῷ Θάσῳ τούτῳ τοῦ Φαίνικος τὸ ὄνομα ἔσχε. τὰ δὲ
 5 μέταλλα τὰ Φοινικικὰ ταῦτα, ἔστι τῆς Θάσου μεταξὺ
 Αἰνύρων τε χώρου καλεομένου καὶ Κοινύρων, ἀντίον δὲ
 Σαμοθράκης, ὅρος μέγα ἀνεστραμμένον ἐν τῇ ζήτησει.
 ταῦτο μὲν νῦν ἐστὶ τοιοῦτο.

XLVIII. Οἱ δὲ Θάσιοι τῷ βασιλεῖ κελεύσαντι καὶ τὸ ^{et in Graeciam dimittit, qui aquam terramque petant, et naves civitatibus maritimis imperat.}
 τεῖχος τὸ σφέτερον κατεῖλον, καὶ τὰς νείας τὰς πᾶσας
 ἐκόμισαν ἐς Ἀθῆναι. μετὰ δὲ ταῦτο, ἀπεπειράτο ὁ Δα-
 ρεῖος τῶν Ἑλλήνων ὅ, τι ἐν νόῳ ἔχοιεν, κότερα πολεμέειν
 5 ἐαυτῷ, ἢ παραδίδοναι σφέας αὐτοῦς. διέπεμπε ὦν κή-

φυκας, ἄλλους ἄλλη τάξας, ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, καλεῖσθαι αἰτέειν βασιλεῖ γῆν τε καὶ ὕδωρ. τούτους μὲν δὴ ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔπεμπε· ἄλλους δὲ κήρυκας διέπεμπε ἐς τὰς ἐαυτοῦ δασμαφόρους πόλεις τὰς παρὰ θάλασσαν, καὶ-10 λούων νέας τε μακρὰς καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα ποσέσθαι.

Græcorum
multi Per-
sis dicto
audientes:
interque
infantes
et Ægine-
tæ. Quos
cum Athe-
nienses co-
nomine
apud Spar-
tanos po-
sulariffent,

XLIX. Οὗτοί τε δὴ παρεσκευάζοντο ταῦτα, καὶ τοῖσι ἤκουσι ἐς τὴν Ἑλλάδα κήρυξι, πολλοὶ μὲν ἠπειρωτέων ἔδουσαν τὰ προύχοντα αἰτέων ὁ Πέρσης, πάντες δὲ ἠπειώ-
ται, ἐς τοὺς ἀπικέστο αἰτήσαντες. οἱ τε δὴ ἄλλαι ἠπειώ-
ται διδάσι γῆν τε καὶ ὕδωρ Δαρείῳ, καὶ δὴ καὶ Αἰγινή-5
ται. ποιήσασι δὲ σφι ταῦτα, ἰδίως Ἀθηναῖοι ἐπέχεστο,
δεχέοντες ἐπὶ σφίσιν ἔχοντας τοὺς Αἰγινήτας διδωμέναι,
ὡς ἅμα τῷ Πέρσῃ ἐπὶ σφείας στρατεύωνται. καὶ ὁσμε-
νοι προφάσιος ἐπελάβοντο· φοιτέοντές τε ἐς τὴν Σπάρτην,
κατηγορεῖν τῶν Αἰγινήτων τὰ πεποιήμενα, προσάπτες τὴν 10
Ἑλλάδα.

Cleomenes
Æginam
mittitur,
qui dediti-
onis aucto-
res com-
prehendat.
Sed Demar-
ati, alte-
rius Spar-
tanorum
regis, cui
cum colle-
ga parum
conveniret,
machinati-
one fit, ut
ille infecta
re abire co-
gatur.

L. Πρὸς ταύτην δὲ τὴν κατηγορίην Κλεομένης ὁ Ἀρα-
ξανδρίδης, βασιλεὺς ἐὼν Σπαρτιητέων, διέβη ἐς Αἴγινα,
βουλόμενος συλλαβεῖν Αἰγινήτων τοὺς αἰτιωτάτους. ὡς
δὲ ἐπειράτο συλλαμβάνων, ἄλλοι τε δὴ αὐτῷ ἐγίνοντο
ἀντίχου τῶν Αἰγινήτων, ἐν δὲ δὴ καὶ Κριός ὁ Πολυκρήτιος
μάλιστα· ὃς οὐκ ἔφη αὐτὸν οὐδένα ἄξιον χαίροντα Αἰγι-
νήτων· ἄνευ γάρ μιν Σπαρτιητέων τοῦ κοινῷ ποιεῖν
ταῦτα, ὑπ' Ἀθηναίων ἀναγνωσθέντα χρήμασι· ἅμα
γὰρ αἰν μιν τῷ ἐτέρῳ βασιλεῖ ἐλθόντα συλλαμβάνειν 10
ἔλεγε δὲ ταῦτα ἐξ ἐπιστολῆς τῆς Δημαρήτου. Κλεομένης
δὲ ἀπελαυνόμενος ἐκ τῆς Αἰγίνης, εἶρετο τὸν Κριὸν ὃ, τι
οἱ εἴη τὸ οὐνομα· ὃ δὲ τὸ ἐὼν ἔφρασε αἰ. ὃ δὲ Κλεομένης
πρὸς αὐτὸν ἔφη, “ Ἦδὴ νῦν καταχάλλου, ὦ Κριε, τὰ
“ κέρα, ὡς συνοισόμενος μεγάλῳ κικλῶ.” 15

ΕΙ. Ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ τοῦτον τὸν χρόνον ὑπομένων Δη-
μάρκτος ὁ Ἀρίστωτος, διέβαλε τὸν Κλεομένην, ἐὼν βα-
σιλεὺς καὶ αὐτὸς Σπαρτιητῆαν· οἰκίης δὲ τῆς ὑποδυστή-
ρης· καὶ ἄλλο μὲν οὐδὲν ὑποδυστήρης, (ἀπὸ γὰρ τοῦ
αὐτοῦ γεγονόσι,) κατὰ προεγγενεῖν δὲ καὶ τεύεσθαι
μᾶλλον ἢ Εὐρυσθένης.

ΕΙΙ. Λακεδαιμόνιοι γὰρ, ὁμιλοῦντες οὐδὲν ποιητῇ, Digressio
λέγουσι αὐτὸν Ἀριστόδημον τὸν Ἀριστομάχου τοῦ Κλεο- de regibus
δαίου τοῦ Ὑλλου βασιλεύοντα, ἀγαγεῖν σφῆας ἐς ταύτην Spartanorum. Nar-
τὴν χώραν τὴν νῦν ἐκτεάται, ἀλλ' οὐ τοὺς Ἀριστοδήμου ratio Lace-
ἐπαῖδας. μετὰ δὲ χρόνον οὐ πολλόν, Ἀριστοδήμῳ τεκνῖν daemonio-
τὴν γυναῖκα, τῇ οὐνομα εἶναι Ἀργεῖαν· θυγατέρα δὲ αὐ- sum de A-
τῇ λέγουσι εἶναι Αὐτεσίκωνος, τοῦ Τισαμενοῦ, τοῦ Θερ- ristodemo
σάνδρου, τοῦ Πολυνείκεος· ταύτην δὲ τεκνῖν δίδυμα· ἐπι- Heraclida,
δότα δὲ τὸν Ἀριστόδημον τὰ τέκνα, οὐσῶ τελευτᾶν. conditore
coloniae
10 Λακεδαιμόνιους δὲ τοὺς τότε ὄντας, βουλεύσασθαι κατὰ νό- Dorienfium
μῶ βασιλῆα τῶν παίδων τὸν πρεσβύτερον ποιήσασθαι in agro
οὐκ ὅτι σφῆας ἔχειν ὁπότερον ἔλαινται, ὥστε καὶ ὁμοίαν Laconico,
καὶ ἴσων ὄντων οὐ δυναμένους δὲ γινῶναι, ἢ καὶ πρὸ ejusque ge-
τούτου, ἐπειρωτᾶν τὴν τεκούσαν. τὴν δὲ, οὐδὲ αὐτὴν Φά- minis, Eu-
15 ναι διαγινώσκειν, εἰδυῖαν μὲν καὶ τὸ κάστα λέγειν ταῦτα, ryrthene et
βαυλομένην δὲ εἰ καὶ ἀμφοτέροι γενοῖατο βασιλῆες. τοὺς Procle, du-
ὦν δὲ Λακεδαιμόνιους ἀπορέειν· ἀπορέοντας δὲ, πέμ- arum fami-
πειν ἐς Δελφοὺς, ἐπειρησόμενους ὅ, τι χρήσονται τῷ liarum regi-
πρήγματι. τὴν δὲ Πυθίην κελεύειν σφῆας ἀμφοτέρα τὰ giarum
20 παῖδια ἡγήσασθαι βασιλῆας, τιμᾶν δὲ μᾶλλον τὸν γε- auctoribus.
ραίτερον. τὴν μὲν δὲ Πυθίην ταῦτά σφι ἀνελεῖν· τοῖ-
σι δὲ Λακεδαιμονίοις ἀπορέουσι οὐδὲν ἔσσοι ὅπως ἐξού-
ρμωσι αὐτέων τὸν πρεσβύτερον, ὑπαδέσθαι ἄνδρα Μεσ-
σήνιον, τῷ οὐνομα εἶναι Παπτήν· ὑπαδέσθαι δὲ τοῦτον

τὸν Πανίτην τάδε τοῖσι Λακεδαιμονίοισι, φυλάξαι τὴν 25
 γειναμένην, ὁκότερον τῶν παίδων πρότερον λαύει καὶ στί-
 ζει· καὶ ἢ μὲν κατὰ ταῦτα φαίνεται αἰεὶ ποιῆσαι, τοὺς
 δὲ πάντας ἔχειν ὅσον τι καὶ δίζηται καὶ θέλουσι ἐξευρεῖν· ἢ
 δὲ πλανᾶται καὶ ἐκείνη, ἐναλλάξ ποιῆσαι, δηλὰ σφι
 ἔσσεσθαι ὡς οὐδὲ ἐκείνη πλέον οὐδὲν οἶδε· ἐπ' ἄλλην τέ 30
 σφεας τράπεσθαι ὁδόν. ἐνθαῦτα δὴ τοὺς Σπαρτιάτας,
 κατὰ τὰς τῷ Μεσσηνίου ὑποθήκας, φυλάξαντας τὴν
 μητέρα τῶν Ἀριστοδήμου παίδων, λαβεῖν κατὰ ταῦτα
 τιμῶσαν τὸν πρότερον καὶ σίτοισι καὶ λουτροῖσι, οὐκ εἰ-
 δύνῃ τῶν εἵνεκεν ἐφυλάσσετο. λαβόντας δὲ τὸ παιδίον τὸ 35
 τιμώμενον πρὸς τῆς γειναμένης, ὡς εὖν πρότερον, τρέφειν
 ἐν τῷ δημοσίῳ· καὶ οἱ οὐνομα τεθῆναι Εὐρυσθένηα, τῷ
 δὲ νεωτέρῳ, Προκλέα. τοὺς ἀνδραγάτας, αὐτοὺς τε
 ἀδελφεοὺς ὄντας, λέγουσι διαφορὰς εἶναι τὸν πάντα
 χρόνον τῆς ζῆς ἀλλήλοισι, καὶ τοὺς ἀπὸ τούτων γενομέ- 40
 νους, ὡσαύτως διατελεῖν.

Quæ cæte-
 ri Græci de
 profapia
 regum Do-
 ricorum
 narrent.

LIII. Λακεδαιμόνιοι μὲν ταῦτα λέγουσι μῦθους Ἑλ-
 λήνων· τάδε δὲ κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπ' Ἑλλήνων, ἐγὼ
 γράφω. τούτους γὰρ δὴ τοὺς Δωριέων βασιλῆας, μέχρι
 μὲν Περσέος τοῦ Δανάης τοῦ Θεοῦ ἀπτόντος, καταλεγο-
 μένους ὀρθῶς ὑπ' Ἑλλήνων, καὶ ἀποδεικνυμένους ὡς εἰσι 5
 Ἕλληνες· ἦδη γὰρ τηνικαῦτα ἐς Ἕλληνας οὗτοι ἐτέλεον.
 ἔλεξα δὲ, μέχρι Περσέος, τοῦδε εἵνεκα, ἀλλ' οὐκ ἀνέκα-
 θεν ἐτι ἔλαβον, ὅτι οὐκ ἔπεστι ἐπωνυμίῃ Περσέϊ οὐδεμίῃ
 πατρὸς θνητῷ, ὥσπερ Ἡρακλεῖ Ἀμφιτρύων. ἦδη ἂν
 ὀρθῶ λόγῳ χρεωμένῳ, μέχρι τοῦ Περσέος ὀρθῶς εἰρέαται 10
 μοι· ἀπὸ δὲ Δανάης τῆς Ἀχαιΐδος καταλέγοντι τοὺς
 ἄνω αἰεὶ πατέρας αὐτέων, φανοῖατο ἂν ὄντες οἱ τῶν
 Δωριέων ἡγεμόνες Αἰγύπτιοι ἰθαγενεές. ταῦτα μὲν νῦν
 κατὰ τὰ Ἕλληνες λέγουσι γεγεννηλόγηται.

LIV. Ὡς δὲ ὁ Περσέων λόγος λέγεται, αὐτὸς ὁ Περ- Quid Persis
eadem de
re placeat.
σεὺς ἐὼν Ἀσσύριος, ἐγένετο Ἕλλην, ἀλλ' οὐκ αἱ Περσέος
πρόγονοι τοὺς δὲ Ἀκρισίου γε πατέρας. ὁμολογούντας
κατ' οἰκησιότητα Περσέϊ οὐδὲν, τούτους δὲ εἶναι, κατὰ περ-
5 Ἑλλήνες λέγουσι, Αἰγυπτίους.

LV. Καὶ ταῦτα μὲν νυν περὶ ταυτέων εἰρήσθω· ὅτι Quam par-
tem histo-
riae illorum
regum He-
rodotos sibi
tradendam
sumferit.
δὲ ἔοντες Αἰγύπτιοι, καὶ ὅ, τι ἀποδεχόμενοι ἔλαβον τὰς
Δωριέων βασιλῆας, ἄλλοισι γὰρ περὶ αὐτέων εἰρηται,
ἑάσομεν αὐτά· τὰ δὲ ἄλλαι αὐ κατελάβοντο, τούτων
μήμην ποιήσομαι.

LVI. Γέρρα δὲ δὴ τάδε τοῖσι βασιλεῦσι Σπαρτιῆται Quae jura
muneraque
reges Spar-
tanorum
bello,
δεδώκασι· ἱρῶσύνας δύο, Διὸς τε Λακεδαιμόνος, καὶ Διὸς
οὐρανοῦ· καὶ πόλεμόν γε ἐκφέρειν ἐπ' ἣν ἂν βούλωνται
χώρην· ταύτου δὲ μηδὲνα εἶναι Σπαρτιηγέων διακωλυτὴν·
5 εἰ δὲ μὴ, αὐτὸν ἐν τῷ ἀγῶνι ἐνέχεσθαι. στρατευομένων δὲ,
πρώτους ἵεναι τοὺς βασιλῆας, ὑστάτους δὲ ἀπίεναί· ἑκα-
τὸν δὲ ἄνδρας λογάδας ἐπὶ στρατῆς φυλάσσειν αὐτούς·
προβάτοισι δὲ χρᾶσθαι ἐν τῇσι ἐξοδίῃσι, ὁκόσιοις ἂν ἂν
ἐθέλωσι· φῶν δὲ θυομένων ἀπάντων τὰ δέρματά τε καὶ
10 τὰ νῦτα λαμβάνειν σφέας. ταῦτα μὲν τὰ ἐμπολέμια.

LVII. Τὰ δὲ ἄλλα τὰ εἰρηναῖα κατὰ τάδε σφι δέ- domique
habeant.
δοται· ἣν θυσίην τις δημοτελῆ ποιῆται, πρώτους ἐπὶ τὸ
δεῖπνον ἔξιν τοὺς βασιλῆας· καὶ ἀπὸ τούτων πρῶτον
ἄρχεσθαι, διπλήσια νέμοντας ἑκατέρῳ τὰ πάντα ἢ τοῖσι
5 ἄλλοις δαιτυμόνεσι· καὶ σπονδαρχίας εἶναι τούτων,
καὶ τῶν τυθέντων προβάτων τὰ δέρματα. νεομηνίας δὲ
ἀνὰ πάσας καὶ ἐβδόμας ἵσταμένου τοῦ μηνός, δίδεσθαι
ἐκ τοῦ δημοσίου ἱρήιον τέλειον ἑκατέρῳ ἐς Ἀπόλλωνος,
καὶ μέδιμνον ἀλφίτων, καὶ οἶνου τετάρτην Λακωνικὴν·
10 καὶ ἐν τοῖσι ἀγῶσι πᾶσι προεδρίας ἐξαιρέτους· καὶ προ-
ξένους ἀποδεικνύειν τούτοις προσκείσθαι τοὺς ἂν ἐθέ-

λασὶ τῶν ἄστων, καὶ Πυθίους αἰρέεσθαι δύο ἐκάτερον
οἱ δὲ Πυθιοὶ, εἰςὶ Θεοπρόκτου ἐς Δελφούς, σιτεύμενοι μετὰ
τῶν βασιλῆων τὰ δημόσια. μὴ ἐλθῶσι δὲ τοῖσι βασι-
λεῦσι ἐπὶ τὸ δαῖπνον, ἀποπέμπεσθαι σφι ἐς τὰ οἰκία 15
ἀλφίτων τε δύο χοίνικας ἑκατέρω, καὶ οἴνου κοτύλην·
παρεῦσι δὲ διπλῆσια πάντα δίδουθαι· τὸ αὐτὸ δὲ ταῦτο
καὶ πρὸς ἰδιωτέων κληθέντας ἐπὶ δαῖπνον τιμᾶσθαι. τὰς
δὲ μαθητίας τὰς γινομένας, ταύτους φυλάσσειν συναιδέ-
ναι δὲ καὶ τὰς Πυθίους. δικάζειν δὲ μόνους τοὺς βα- 20
σιλῆας τοσάδε μῶνα· πατρούχου τε παρθένου πᾶσι, ἐς
τὸν ἐκείναι· ἔχειν, ἣν μὴ περὶ ὁ πατήρ αὐτὴν ἐγγυήσῃ· καὶ
οὐδὲν δημοσίων πᾶσι. καὶ ἣν τις Θετὸν παῖδα ποιέσθαι
ἐθέλῃ, βασιλῆων ἐκωντίον ποιέσθαι. καὶ παρῆειν βο-
λεύουσι τοῖσι γέροσσι, εἴωσι δὴν δέουσι τρήκοντα· ἣν δὲ 25
μὴ ἐλθῶσι, τοὺς μάλιστα σφι τῶν γερόντων προσήκοντας
ἔχειν τὰ τῶν βασιλῆων γέρεα, δύο ψήφους τιθεμένους,
τρήτην δὲ, τὴν ἐωπύων.

Honores
defunctis
regibus
tributi,
haud diffi-
ciles mo-
ribus Per-
sarum.

LVIII. Ταῦτα μὲν ζῶσι βασιλεῦσι δίδονται ἐκ τοῦ
κοινῷ τῶν Σπαρτιητέων ἀποθανῶσι δὲ, τάδε. ὑπέρτες
περιπαγγέλλουσι τὸ γεγονός κατὰ πᾶσαι τὴν Λακεδαιμόνην
κατὰ δὲ τὴν πόλιν γυναῖκες περιπαῶσαι, λέβητα κρετέ-
ουσι. ἐπεὶ δὲ τῶν τούτου γίνηται τοιαῦτο, ἀνάγκη ἐξ οἰκίας 5
ἐκάστης ἐλευθέρους δύο καταμαίνεσθαι, ἄνδρα τε καὶ
γυναῖκα· μὴ ποιήσασι δὲ ταῦτο, ζημίαι μεγάλας ἐπικέσ-
ται. νόμος δὲ τοῖσι Λακεδαιμονίοισι κατὰ τῶν βασιλῆων
τοὺς θανάτους ἐστὶ αὐτὸς καὶ τοῖσι βαρβάροις τοῖσι ἐν
τῇ Ἀσίῃ τῶν γὰρ ὧν βαρβάρων οἱ πλεῖνες τούτῳ νόμῳ 10
χρεῶνται κατὰ τοὺς θανάτους τῶν βασιλῆων. ἐπεὶ γὰρ
ἀποθάνῃ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, ἐκ πάσης δὲ Λακε-
δαιμόνης, χωρὶς Σπαρτιητέων, ἀριθμῶ τῶν περιούκων
ἀναγκαστὸς ἐς τὸ κῆδος ἵεται. τουτέων αὖ καὶ τῶν ἑλευ-

15 τέων ἐπεὶ συλλαχθεὶσι ἐς τὴντὸ πολλὰ χιλιάδες,
 σύμμιγα τῇσι γυναῖξί κόπτανται τε προθύμως, καὶ αἰ-
 μαγῇ διαχρίωνται ἀπλέτῳ· φάμενοι τὸν ὕστατον αἰεὶ
 ἀπογενόμενον τῶν βασιλῶν, ταῦτον δὴ γενέσθαι ἄριστον.
 20 ἔς δ' αἰ ἐν πολέμῳ τῶν βασιλῶν ἀπράγῃ, ταύτῃ δὲ
 εὐδαλον σκευάσαντες, ἐν κλίνῃ εὖ ἐστρωμένη ἐκφέρουσι.
 ἐπεὶ δὲ θάψωσι, ἀγορῇ δέκα ἡμερῶν οὐκ ἵσταται
 σφι, οὐδ' ἀρχαιρεσίῃ συνίει, ἀλλὰ περθεύουσι ταύτας
 τὰς ἡμέρας.

LIX. Συμφέρονται δὲ ἄλλο τόδε τοῖσι Πέρσῃσι. ἐπεὶ αὖτε Alia infi-
 ἀποθανόντος τοῦ βασιλῆος ἄλλος ἐνίστηται βασιλεὺς, ^{tuta Sparta-}
 οὗτος ὁ ἐσιὼν ἐλευθεροῖ ὅστις τι Σπαρτιητέων τῷ βασιλεῖ ^{nis cum}
 ἢ τῷ δημοσίῳ ὤφειλε· ἐν δ' αὖ Πέρσῃσι ὁ κατιστάμενος ^{Perfis,}
 5 βασιλεὺς τὸν προοφειλόμενον φόρον μετιεῖ πάσῃσι τῇσι
 πόλεσι.

IX. Συμφέρονται δὲ καὶ τάδε Αἰγυπτίοισι Λακεδαι- ^{aut Egy-}
 μόνιαι. αἱ κήρυκες αὐτέων καὶ αὐληταὶ καὶ μάγειροι ἐκ- ^{ptis com-}
 δύνανται τὰς πατριὰς τέχνας· καὶ αὐλητῆς τε αὐλητῶ ^{munia.}
 γίνεται, καὶ μάγειρος μαγείρου, καὶ κήρυξ κήρυκος· αὐ
 5 κατὰ λαμπροφωνίην ἐπιτιθέμενοι ἄλλαι σφέας παρα-
 κλίουσι, ἀλλὰ κατὰ τὰ πάτρια ἐπιτελεύουσι. ταῦτα
 μὲν δὴ οὕτω γίνεται.

LXI. Τότε δὲ τὸν Κλεομένηα εἶοντα ἐν τῇ Αἰγίνῃ, καὶ ^{Ariston, rex}
 κοινὰ τῇ Ἑλλάδι ἀγαθὰ προσεργαζόμενον, ὁ Δημάρχτος ^{Spartae,}
 διέβαλε, οὐκ Αἰγινητέων οὕτω κηδόμενος, ὥς φθόνῳ καὶ ^{cum duas}
 ἄγῃ χρεώμενος. Κλεομένης δὲ νοστήσας ἀπ' Αἰγίνης, ^{deinceps}
 5 εἰσαύλει τὸν Δημάρχτον παῦσαι τῆς βασιλείης, ^{uxores fe-}
 τῆμα τοιάνδε ἐπίβασιν ἐς αὐτὸν ποιούμενος. Ἀρίστωνι ^{riles du-}
 βασιλεύοντι ἐν Σπάρτῃ, καὶ γήμαντι γυναῖκας δύο, παῖ- ^{zisset, ter-}
 δεις οὐκ ἐγένοντο. καὶ, αὐ γὰρ συνεγνώσκειτο αὐτὸς τοῦ- ^{tiam, mul-}
^{liorem lon-}
^{ge formo-}
^{siſsimam,}
^{(quem fa-}
^{cici deco-}
^{rem infanti}
^{olim Hele-}

nae a nutri- του είναι αἴτιος, γαμέει τρίτην γυναῖκα· ἃδε δὲ γαμέει.
 ce exoratae ἦν οἱ φίλος τῶν Σπαρτητέων ἀνὴρ, τῷ προσεκέετο τῶν 10
 numen im- τῶν οἱ φίλος τῶν Σπαρτητέων ἀνὴρ, τῷ προσεκέετο τῶν
 pertierat) αὐτῶν μάλιστα ὁ Ἀρίστων. τούτῳ τῷ ἀνδρὶ ἐτύγχανε
 εὔστα γυνὴ καλλίστη μακρῶ τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν
 καὶ ταῦτα μέντοι καλλίστη ἐξ αἰσχίστης γενομένη. εὔ-
 σαν γάρ μιν τὸ εἶδος Φλαύρην, ἡ τροφὸς αὐτῆς, οἷα ἀν-
 θρώπων τε ὀλβίῳν θυγατέρα, καὶ δυσειδέα εὔσαν, πρὸς 15
 δὲ καὶ ὀρέουσα τοὺς γονέας συμφορὴν τὸ εἶδος αὐτῆς ποι-
 ευμένους, ταῦτα ἕκαστα μαθῶσα, ἐπιφράζεται τοιάδε.
 ἐφόρεε αὐτὴν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην ἐς τὸ τῆς Ἑλένης ἱόν· τὸ
 δὲ ἔστι ἐν τῇ Θεράπῃ καλυμένη, ὑπερθε τοῦ Φοιβηίου
 ἱεροῦ· ὅπως δὲ ἐνέκειε ἡ τροφὸς, πρὸς τε ταῦγαλμα ἴστα, 20
 καὶ ἐλίσσετο τὴν θεὸν ἀπαλλάξαι τῆς δυσμορφίης τὸ
 παιδίον. καὶ δὴ κοτε ἀπιούσῃ ἐκ ταῦ ἱερῶν τῇ τροφῇ γυ-
 ναῖκα λέγεται ἐπιφανῆναι· ἐπιφανεῖσαν δὲ, ἐπείρεσθαι
 μιν ὅ, τι φέροι ἐν τῇ ἀγκάλῃ· καὶ τὴν φράσαι, ὡς παι-
 δίον φορέει· τὴν δὲ κελεῦσαι οἱ δεῖξαι· τὴν δὲ οὐ φάναι· 25
 ἀπειρησθαι γάρ οἱ ἐκ τῶν γειναμένων μηδὲν ἐπιδεικνύ-
 ναι· τὴν δὲ πάντως ἐωυτῇ κελεύειν ἐπιδεῖξαι· ὁρῶσαν δὲ
 τὴν γυναῖκα περὶ πολλὰ ποιευμένην ἰδέσθαι, οὕτω δὴ
 τὴν τροφὸν δεῖξαι τὸ παιδίον· τὴν δὲ καταψῶσαν τοῦ 30
 παιδίου τὴν κεφαλὴν, εἶπαι, ὡς καλλιστεύσει πασέων
 τῶν ἐν Σπάρτῃ γυναικῶν· ἀπὸ μὲν δὴ ταύτης τῆς ἡμέρης
 μεταπεσέειν τὸ εἶδος. γαμέει δὲ δὴ μιν ἐς γάμου ὥρην
 ἀπικομένην Ἀγητος ὁ Ἀλκείδω, οὗτος δὴ ὁ τοῦ Ἀρίστω-
 νος φίλος.

priori mari- LXII. Τὸν δὲ Ἀρίστων αἰνίζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύ-
 to per do- της ὁ ἔρως· μηχανᾶται δὴ τοιάδε. αὐτὸς τε τῷ ἐταίρῳ
 lum abdu- τοῦ ἦν ἡ γυνὴ αὐτῇ, ὑποδέχεται δωτίνην δώσειν τῶν ἐωυτοῦ
 ctam matri- monio sibi
 jungit.

LXII. Τὸν δὲ Ἀρίστων αἰνίζε ἄρα τῆς γυναικὸς ταύ-
 της ὁ ἔρως· μηχανᾶται δὴ τοιάδε. αὐτὸς τε τῷ ἐταίρῳ
 τοῦ ἦν ἡ γυνὴ αὐτῇ, ὑποδέχεται δωτίνην δώσειν τῶν ἐωυτοῦ
 πάντων ἐν τῷ ἀν αὐτὸς ἐκεῖνος ἔλπαι, καὶ τὸν ἐταῖρον
 ἐαυτῷ ἐκέλευε ὡσαύτως τὴν ὁμοίην δίδοναι. ὁ δὲ, οὐδὲν ε

φοβηθεὶς ἀμφὶ τῇ γυναικί, ὁρέων εἴσταν καὶ Ἀρίστωνι
 γυναῖκα, καταινέει ταῦτα· ἐπὶ τούτοις δὲ ὄρκους ἐπὶ-
 λασαν. μετὰ δὲ, αὐτὸς τε ὁ Ἀρίστων ἔδωκε τούτῳ, ὅ, τι
 δὴ ἦν, τὸ εἴλετο τῶν κειμηλίων τῶν Ἀρίστανος ὁ Ἀγῆτος,
 10 καὶ αὐτὸς τὴν ὁμοίην ζητέων φέρεσθαι παρ' ἐκείνου, ἐν-
 θαῦτα δὴ τοῦ ἐταίρου τὴν γυναῖκα ἐπειράτο ἀπάγεσθαι.
 ὁ δὲ, πλὴν τούτου μόνου τὰ ἄλλα ἔφη καταινέσαι· ἀν-
 αγκαζόμενος μὲν τοι τῷ τε ὄρκῳ, καὶ τῆς ἀπάτης τῇ πα-
 ραγωγῇ, ἀπικεῖ ἀπάγεσθαι.

LXIII. Οὕτω μὲν δὴ τὴν τρίτην ἐσηγάγετο γυναῖκα ὁ His paren-
 Ἀρίστων, τὴν δευτέραν ἀποπεμφάμενος. ἐν δὲ οἱ χρόνοι-
 ἐλάσσονι, καὶ οὐ πληρώσασα τοὺς δέκα μῆνας ἡ γυνή
 αὕτη, τίκτει ταῦτον δὴ τὸν Δημάρητον. καὶ τις οἱ τῶν οἰ-
 5 κητέων ἐν θώκῳ κατημένῳ μετὰ τῶν ἐφόρων, ἐξαγγέλλει
 ὥς οἱ παῖς γέγονε· ὁ δὲ, ἐπιστάμενός τε τὸν χρόνον τῷ
 ἡγάγετο τὴν γυναῖκα, καὶ ἐπὶ δακτύλων συμβαλλόμε-
 νος τοὺς μῆνας, ἔκτε ἀπομόσας, “Οὐκ ἂν ἐμὸς εἴη.” ταῦ-
 το ἤκουσαν μὲν οἱ ἔφοροι· πρῆγμα μέντοι οὐδὲν ἐποίησαντο
 10 τοπαραιτύκα. ὁ δὲ παῖς αὖξεν, καὶ τῷ Ἀρίστωνι τὸ εἰ-
 ρημένον μετέμελε· παῖδα γὰρ τὸν Δημάρητον ἐς τὰ μά-
 λιστα οἱ ἐνόμισε εἶναι. Δημάρητον δὲ αὐτῷ ὄνομα ἔθε-
 το, διὰ τὸδε· πρότερον ταυτέων, πανθημεῖ Σπαρτιάται
 Ἀρίστωνι ὡς ἀνδρὶ εὐδοκιμέοντι διὰ πάντων δὴ τῶν βασι-
 15 λῶν τῶν ἐν τῇ Σπάρτῃ γενομένων, ἀρὴν ἐποίησαντο παῖ-
 δα γενέσθαι· διὰ τοῦτο μὲν οἱ τὸ ὄνομα Δημάρητος
 ἐτέθη.

LXIV. Χρόνου δὲ προϊόντος, Ἀρίστων μὲν ἀπέθανε, Quo præ-
 Δημάρητος δὲ ἔσχε τὴν βασιληίην. ἔδωκε δὲ, ὡς εἴκοις, Cleomenes,
 ἀνάπυστα γεγόμενα ταῦτα, καταπαῦσαι Δημάρητον τῆς avidus vin-
 βασιληΐης, διὰ τὰ Κλεομένει διεβλήθη μεγάλως, πρότε-
 5 ρόν τε ὁ Δημάρητος ἀπαγαγὼν τὴν στρατιὴν ἐξ Ἐλευσί-
 Attica [5,

75.] et Æ-
ginetica [c.
50. 51. 61.]
factam,
nos, καὶ ἂν καὶ τότε ἐπ' Αἰγινήτῶν τοὺς μηδίσαντας
διαβάντας Κλεομένους.

Leotychi-
dem subor-
nat, qui
Demara-
tum, quasi
Arifone
non geni-
tum, Spar-
tanis legiti-
me impera-
re jureju-
rando inter-
posito ne-
get.

LXV. Ὁρμηθεὺς ὦν ἀποτίνυσθαι ὁ Κλεομένης, συν-
τάσσεται Λευτυχίδῃ τῷ Μισάρῳ τοῦ Ἁγίου, ὅντι οἰκίης
τῆς αὐτῆς Δημαρήτῳ, ἐπ' ᾧ τε, ἦν αὐτὸν καταστήσῃ βα-
σιλῆα ἀντὶ Δημαρήτου, ἔφεται οἱ ἐπ' Αἰγινήτας. ὁ δὲ
Λευτυχίδης ἦν ἐχθρὸς τῷ Δημαρήτῳ μάλιστα γεγονὼς 5
διὰ πρῆγμα τοιόνδε. ἁρμοσαμένου Λευτυχίδῳ Πέρκαλον
τὴν Χίλωνος τοῦ Δημαρμένου θυγατέρα, ὁ Δημαρήτος
ἐπέβαυλόσας, ἀποστερεῖ Λευτυχίδα τοῦ γάμου, φθά-
σας αὐτὸς τὴν Πέρκαλον ἀρπάσας καὶ σχὼν γυναῖκα
κατὰ ταῦτο μὲν τῷ Λευτυχίδῃ ἢ ἐχθρῇ ἢ ἐς τὸν Δημάρη- 10
τον ἐγεγόνει. τότε δὲ ἐκ τῆς Κλεομένους προθυμίας ὁ
Λευτυχίδης κατόμνυται Δημαρήτου, φᾶς αὐτὸν οὐκ ἰκνε-
μένως βασιλεύειν Σπαρτιητέων, οὐκ ὄντα παῖδα Ἀρί-
στανος. μετὰ δὲ τὴν καταμοσίνην, ἐδίδωκε ἀνασάζων 15
ἐκείνῳ τὸ ἔπος τὸ εἶπε Ἀρίστων τότε, ὅτε οἱ ἐξηγγεῖλε ὁ
οἰκίτης παῖδα γεγονέναι, ὁ δὲ, συμβαλλόμενος τοὺς μῆ-
τας, ἀπόμοσε, φᾶς οὐκ ἐνώστῳ μιν εἶναι. ταύτῃ δὲ ἐπι-
βαταίων τοῦ ῥήματος ὁ Λευτυχίδης, ἀπέφαινε τὸν Δημάρ-
ητον αὐτὲ ἐξ Ἀρίστανος γεγονότα, αὐτὲ ἰκνευμένως βασι- 20
λεύοντα Σπάρτης, τοὺς ἐφόρους μάρτυρας παροχόμενος
κείνους, οἱ τότε ἔτυχον πάρεδρόι τε ὄντες καὶ ἀκούσαντες
ταῦτα Ἀρίστανος.

Re ad ora-
culum Del-
phicum re-
jesta, Py-
thia, cujus
libi volun-
tatem Cle-
omenes
actu concii-
liaverat,
Spartanis
interrogan-
tibus ita

LXVI. Τέλος δὲ, ὄντων περὶ αὐτέων νεικέων, ἔδοξε Σπαρ-
τήτησι ἐπείρεσθαι τὸ χρηστήριον τὸ ἐν Δελφοῖσι, εἰ Ἀρίστω-
νος εἴη παῖς ὁ Δημαρήτος. ἀνωϊστου δὲ γενομένου ἐκ προ-
νοίας τῆς Κλεομένους ἐς τὴν Πυθίην, ἐνθαῦτα προσπαίε-
ται Κλεομένης Κόβαν τὸν Ἀριστοφάντου, ἄνδρα ἐν Δελ- 5
φοῖσι δυναστεύοντα μέγιστον. ὁ δὲ Κόβαν Περιάλλαν τὴν
πρόμακτιν ἀναπαύει τὰ Κλεομένης ἐβούλοτο λέγεσθαι,

λέγειν. οὕτω δὴ ἡ Πυθίη, ἐπειρωτῶντων τῶν Θεοπρόπων, respondet,
ἔκριε μὴ Ἀρίστωνος εἶναι Δημάρητον παῖδα. ὑστέρω ut Demara-
tus dignita-
te regia ex-
10 μέτω χρόνω ἀνάπυστα ἐγένετο ταῦτα, καὶ Κόβων τε uatur.
ἔφυγε ἐκ Δελφῶν, καὶ Περίαλλα ἡ πρόμακτις ἐπαύσθη
τῆς τιμῆς.

LXVII. Κατὰ μὲν δὴ τὴν Δημάρητου κατάπαυσιν Is postea a
τῆς βασιλείης οὕτω ἐγένετο. ἔφυγε δὲ Δημάρητος ἐκ Leotychide,
Σπάρτης ἐς Μήδους ἐκ τοιοῦδε ὀνείδεος. μετὰ τῆς βασι- quem Spart-
tani in ejus
locum sus-
ceperant,
opprobrio
affectus,
λήτης τὴν κατάπαυσιν ὁ Δημάρητος ἤρχε αἰρεθεὶς ἀρχήν.
ἦσαν μὲν δὴ γυμνοπαίδαι· Θεωμένου δὲ τοῦ Δημάρητου,
ὁ Λευτυχίδης, γεγωνὺς ἤδη αὐτὸς βασιλεὺς ἀντ' ἐκείνου,
πέμφας τὸν Θεράποντα, ἐπὶ γέλῳ τε καὶ λάσθῃ εἰ-
ρώτα τὸν Δημάρητον ὁποιόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βα-
10 σιλεύειν. ὁ δὲ, ἀλγῆσας τῷ ἐπειρωτήματι, εἶπε Φᾶς,
αὐτὸς μὲν ἀμφοτέρων ἤδη πεπειρησθαι, κείνῳ δὲ, οὗ τὴν
μῆντοι ἐπειρωτήσιν ταύτην ἄρχειν Λακεδαιμονίοισι ἢ μυ-
ρίης κακότητος, ἢ μυρίης εὐδαιμονίης. ταῦτα δὲ εἶπας,
καὶ κατακαλυφάμενος, ἦγε ἐκ τοῦ Θεήτρου ἐς τὰ ἐαυτοῦ
15 οἰκία· αὐτίκα δὲ παρασκευασάμενος, ἔδυε τῷ Διὶ βῶν·
θύσας δὲ, τὴν μητέρα ἐκάλεσε.

LXVIII. Ἀπικομένη δὲ τῇ μητρὶ ἐσθλὴ ἐς τὰς χεῖ- matrem so-
lemni ritu
10 ράς αἱ τῶν σπλάγχχνων, κατικέτευε, λέγων τοιάδε· “Ὁ obtestatur,
ut, quo pa-
tre natus
fit, vere di-
cat.
“ μῆτερ, Θεῶν σε τῶν τε ἄλλων καταπτόμενος ἱκετεύω,
“ καὶ τοῦ Ἑρκείου Διὸς τοῦδε, Φράσαι μοι τὴν ἀλη-
5 “ θήνην, τίς μευ ἐστὶ πατὴρ ὁρθῶ λόγῳ. Λευτυχίδης
“ μὲν γὰρ ἔφη ἐν τοῖσι νείκεσι λέγων, κνέουσάν σε ἐκ
“ τοῦ πρῶτου ἀνδρὸς, οὕτω ἐλθεῖν παρὰ Ἀρίστωνα· οἱ
“ δὲ καὶ τὸν ματαιώτερον λόγον λέγοντες, Φασί σε ἐλ-
“ θῆναι παρὰ τῶν οἰκετῶν τὸν ὀνοφορβόν, καὶ ἐμὲ εἶναι
10 “ ἐκείνου παῖδα. ἐγὼ ὦν σε μετέρχομαι τῶν Θεῶν, εἰ-
“ πῆν τάλῃθός· οὔτε γὰρ, εἴπερ πεποίηκάς τι τῶν λε-

“ γομένων, μούνη δὴ πεποιήκας, μετὰ πολλέων δέ ὁ,
 “ τέ λόγος πολλὸς ἐν Σπάρτῃ, ὡς Ἀρίστωνι σπέρμα
 “ παιδοποιὸν οὐκ ἔην· τεκεῖν γὰρ αἶν αἱ καὶ τὰς πρώτε-
 “ ρας γυναῖκας.” ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ἔλεγε. 15

Re omni
 audita, cer-
 tiorque fa-
 ctus, pa-
 trem sibi
 aut Aristo-
 nem aut
 Astraba-
 cum he-
 roem esse,

LXIX. Ἡ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε· “ ὦ παῖ, ἐπεὶ τέ με
 “ λιτήσι μετέρχεται εἰπεῖν τὴν ἀληθειάν, πᾶν εἰς σέ κα-
 “ τειρήσεται τῶληθές. ὡς με ἠγάγετο Ἀρίστων ἐς ἐωῦ-
 “ τῷ, νυκτὶ τρίτῃ ἀπὸ τῆς πρώτης ἤλθῃ μοι φάσμα εἰ-
 “ δόμενον Ἀρίστωνι· συνενηθὲν δὲ, τοὺς στεφάνους οὓς 5
 “ εἶχε, ἐμοὶ περιετίθει. καὶ τὸ μὲν οἰχώκεε, ἦκε δὲ
 “ μετὰ ταῦτα Ἀρίστων. ὡς δὲ με εἶδε ἔχουσιν στεφά-
 “ νους, εἰρώτα τίς εἴη ὁ μοι δούς· ἐγὼ δὲ ἐφάμην ἐκεῖ-
 “ νον· ὁ δὲ οὐκ ὑπέδεκετο· ἐγὼ δὲ κατωμύμην, Φαμένη
 “ αὐτὸν οὐ καλῶς ποιέειν ἀπαρνεύμενον· ὀλίγον γὰρ τι
 “ πρότερον ἐλθόντα καὶ συνενηθέντα, δοῦναί μοι τοὺς 10
 “ στεφάνους. ὁρέων δὲ με κατομυμένην ὁ Ἀρίστων,
 “ ἔμαθε ὡς θεῖον εἴη τὸ πρῆγμα. καὶ τοῦτο μὲν, οἱ
 “ στεφάνοι ἐφάνησαν ἔοντες ἐκ τοῦ ἡρώτου τοῦ παρὰ τῆσι
 “ θύρῃσι τῆσι αὐλείῃσι ἰδρυμένου” (τὸ καλέουσι Ἀ-
 “ στραβάκου)· “ τοῦτο δὲ, οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν τοῦτον 15
 “ ἥρωα ἀναίρεον εἶναι. οὕτω δὴ, ὦ παῖ, ἔχεις πᾶν ὅσον
 “ τι καὶ βούλει πυθέσθαι. ἡ γὰρ ἐκ τοῦ ἥρωος τούτου
 “ γέγονας, καὶ τοι πατήρ ἐστι Ἀστράβακος ὁ ἥρωας, ἡ
 “ Ἀρίστων· ἐν γὰρ σε τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι. τῇ δὲ
 “ σευ μάλιστα κατάπτονται αἱ ἐχθροί, λέγοντες ὡς αὐ- 20
 “ τὸς ὁ Ἀρίστων, ὅτε αὐτῷ σὺ ἠγγέλθης γεγενημένος,
 “ πολλῶν ἀκούστων οὐ φήσεί σε ἐαυτοῦ εἶναι· τὸν χρέ-
 “ νον γὰρ, τοὺς δέκα μῆνας, οὐδέκω ἐξήκειν· αἰδέσθῃ τῶν
 “ τοιούτων κείνος ταῦτο ἀπέρριψε τὸ ἔπος. τίχτουςι γὰρ
 “ γυναῖκες καὶ ἐννεάμηνα καὶ ἐπτάμηνα, καὶ οὐ πᾶσαι 25
 “ δέκα μῆνας ἐκτελέσασαι· ἐγὼ δὲ σε, ὦ παῖ, ἐπτά-

“ μνηον ἔτεκον. ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρίστων οὐ μετὰ
 “ πολλὸν χρόνον, ὡς ἀγνοίῃ τὸ ἔπος ἐκβάλοι ταῦτο. λό-
 “ γους δὲ ἄλλους περὶ γενέσιος τῆς σεαυτοῦ μὴ δέκεο·
 “ τὰ γὰρ ἀληθέστατα πάντα ἀκήκοας. ἐκ δὲ ὀνοφορ-
 30 “ ῶν αὐτῶ τε Λευτυχίδῃ καὶ τοῖσι ταῦτα λέγουσι τί-
 “ πτοien αἱ γυναῖκες παῖδας.” ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε.

LXX. Ὁ δὲ, πυθόμενός τε τὰ ἐβούλετο, καὶ ἐπόδια ^{primum}
 λαβὼν, ἐπορεύετο εἰς Ἥλιν τῷ λόγῳ φᾶς, ὡς εἰς Δελ- ^{Elin, post}
 φους χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ πορεύεται. Λακεδαιμόνιοι ^{Zacyn-}
 δὲ, ὑποταγηθέντες Δημάρητον δρησμῶ ἐπιχειρεῖν, ἐδίω- ^{thum aufu-}
 5 κον. καὶ κως ἔφθῃ εἰς Ζάκυνθον διαβὰς ὁ Δημάρητος ^{git, unde in}
 ἐκ τῆς Ἥλιδος· ἐπιδιαβάντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, αὐτῶ ^{Adiam ad}
 τε ἄπτοντο, καὶ τοὺς θεράποντας αὐτὸν ἀπαιροῦνται. ^{Darium}
 μετὰ δὲ, οὐ γὰρ ἐξεδίδουσαν αὐτὸν οἱ Ζακύνθιοι, ἐνθεῦτεν ^{transit, a}
 10 διαβαίνει εἰς τὴν Ἀσίην παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον. ὁ δὲ ^{quo hono-}
 ὑπεδέξατό τε αὐτὸν μεγαλωστί, καὶ γῆν τε καὶ πόλιν ^{rificentiſſi-}
 ἔδωκε. αὐτῶ ἀπίκετο εἰς τὴν Ἀσίην Δημάρητος, καὶ τοιαύτη ^{me excipi-}
 χρῆσάμενος τύχῃ· ἄλλα τε Λακεδαιμόνιοισι συχνὰ ἔργοισι ^{tur.}
 τε καὶ γνώμησι ἀπολαμπρυνθεῖς, ἐν δὲ δὴ καὶ Ὀλυμ-
 15 πιάδα σφι ἀνελόμενος τεθρίππῳ προσέβαλε, μαῦνος ταῦτο
 πάντων δὴ τῶν γενομένων βασιλῆων ἐν Σπάρτῃ ποιήσας.

LXXI. Λευτυχίδης δὲ ὁ Μενάρης, Δημάρητου κατα- ^{Quos Leo-}
 παυσθέντος, διεδέξατο τὴν βασιλῆην. καὶ οἱ γίνεται ^{tychides,}
 πάϊς Ζευξίδημος, τὸν δὴ Σπαρτιητέων μετεξέτεροι Κυνί- ^{rex factus,}
 σκον ἐκάλεον. οὗτος ὁ Ζευξίδημος οὐκ ἐβασίλευσε Σπάρ- ^{liberos ſuf-}
 5 τῆς· πρὸ Λευτυχίδου γὰρ τελευτᾷ, λιπὼν παῖδα Ἀρχί-
 δημον. Λευτυχίδης δὲ στερηθεὶς Ζευξίδημου, γαμέει δευ-
 τέρην γυναῖκα Εὐρυδάμην, εἴωσαν Μενίου μὲν ἀδελφεῖν,
 Διακτορίδου δὲ θυγατέρα· ἐκ τῆς οἱ ἔρσεν μὲν γίνεται
 οὐδὲν, θυγατὴρ δὲ Λαμπιτῶ· τὴν Ἀρχίδημος ὁ Ζευξίδῃ-
 10 μου γαμέει, δότος αὐτῶ Λευτυχίδου.

Postremo in expeditione Theffalica largitione corruptus a Theffalis, suorum vindictam metuens, Tegeam se confert, ibique exsul moritur.

LXXII. Οὐ μὲν οὐδὲ Λευτυχίδης κατεγύρεα ἐν Σπάρτῃ, ἀλλὰ τίσιν τοιγάρ τινα Δημάρχητι ἐξέτισε. ἐστρατήγησε Λακεδαιμονίοισι ἐς Θεσσαλίην παρῆεν δὲ οἱ ὑποχείρια πάντα ποιήσασθαι, ἐδωροδόκησε ἀργύριον πολὺ. ἐπ' αὐτοφάρῳ δὲ ἀλὺς αὐτῶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐπικατήμενος χειρίδι πλῆθ' ἀργυρίου, ἔφυγε ἐκ Σπάρτης, ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθεῖς· καὶ τὰ οἰκία οἱ κατεσκάφη· ἔφυγε δὲ ἐς Τεγέην, καὶ ἐτελεύτησε ἐν ταύτῃ. ταῦτα μὲν δὴ ἐγένετο χρόνῳ ὕστερον.

Cleomenes, deiecto Demarato, una cum novo collega in Aeginam revertitur [c. 50.], proceresque Aeginetarum comprehensos Atheniensibus in custodiam tradit.

LXXIII. Τότε δὲ ὡς τῷ Κλεομένει εὐαδῶθη τὸ ἐς τὸν Δημάρχητα πρῆγμα, αὐτίκα παραλαβὼν Λευτυχίδα, ἦε ἐπὶ τοὺς Αἰγινήτας, δειπνῇ τινα σφι ἔγκασαν διὰ τὰν προπηλακισμὸν ἔχων. οὕτω δὴ αὐτὸ οἱ Αἰγινήται, ἀμφότερων τῶν βασιλέων ἡκόντων ἐπ' αὐτοὺς, ἐδικαίουν ἑτις ἀντιβαίνειν, ἐκεῖνοί τε ἐπιτεζάμενοι ἄνδρας δίκᾳ Αἰγινητῶν τοὺς πλείστου ἀξίους καὶ πλούτους καὶ γένει, ἦγον καὶ ἄλλους, καὶ δὴ καὶ Κρίον τε τὸν Πολυκρίτου, καὶ Κάσαμβον τὸν Ἀριστοκράτους, οἵπερ ἔσχον μέγιστον κράτος· ἀγαγόντες δὲ σφεας ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν, παραθήκην παρατίθενται ἐς τοὺς ἐχθρίστους Αἰγινήταισι Ἀθηναίους.

Poſt detectam fraude, qua Demaratum circumvenerat [c. 66.], primum in Theſſaliam, tum in Arcadiam fugit, Arcades ad bellum Sparte inferendum excitaturus. (Obiter de aqua Stygia ad Nona-crin Arca-diam.)

LXXIV. Μετὰ δὲ ταῦτα, Κλεομένεα ἐπαΐστον γερόμενον κακοτεχνήσαντα ἐς Δημάρχητον, δῆμμα ἔλαβε Σπαρτιωτῶν, καὶ ὑπεξέσχε ἐς Θεσσαλίην. ἐνθαῦτεν δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀρκαδίην, νεώτερα ἐπρησσε πρῆγμα-
τα, συνιστὰς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ, ἄλλους τε ὅρκους προσάγων σφι, ἣ μὲν ἔψευθαί σφεας αὐτῷ τῇ αὐτῇ ἐξηγήται· καὶ δὴ καὶ ἐς Νῶνακριν πόλιν πρέθυμος ἦν τῶν Ἀρκαδῶν τοὺς προσοτεῶτας ἀγινεῖν, ἐξορκῶν τὸ Στυγὸς ὕδωρ. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πόλει λέγεται εἶναι ὑπὸ τῶν Ἀρκαδῶν τὸ Στυγὸς ὕδωρ· καὶ δὴ καὶ ἐστὶ τοιόνδε τι 10

ὕδαρ ἄλγαν Φαιόμενοι, ἐκ πέτρης στάζει ἐς ἄγκος· τὸ
δὲ ἄγκος αἰμασίῃς τις περιθεῖ κύκλος. ἡ δὲ Νάνακρῖς,
ἐν τῇ ἡ πηγὴ αὕτη τυγχάνει ἐούσα, πόλιν ἐστὶ τῆς Ἀρ-
καδίας πρὸς Φενεῶ.

LXXV. Μωθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι Κλεομένεω ταῦ- Id timentes
τα πρήσσοντα, κατήγον αὐτὸν δέισαντες ἐπὶ τοῖσι αὐτοῖσι Spartan,
ἐς Σπάρτην, τοῖσι καὶ πρότερον ἤρχε. κατελθόντα δὲ eum depre-
αὐτὸν, αὐτίκα ὑπέλαβε μανὴν νοῦσος, ἴοντα καὶ πρότερον catur, ut
5 ὑπομαρτυρότερον ὅπως γὰρ τεσφ' ἐντύχοι Σπαρτιητέων, ἐρε- redeat re-
χρασε ἐς τὸ πρόσωπον τὸ σκήπτρον. τοιοῦντα δὲ αὐτὸν gnoque de-
ταῦτα, καὶ παραφρονήσαντα, ἔδησαν οἱ προσήκοντες ἐν nuo funga-
10 φύλῳ· ὁ δὲ, θεθεῖς, τὸν Φύλακον μουνωθέντα ἰδὼν τῶν tur. Re-
ἄλλων, αἶψα μάχαιραν οὐ βουλομένου δὲ ταπρῶτα τοῦ venfus inci-
Φυλάκου δίδναι, ἀπέειπε τά μιν αὐτῖς τοιοῦσαι· ἐς dit in infan-
15 δέισας τὰς ἀπειλὰς ὁ Φύλακας, ἣν γὰρ τῶν τις εἰλω- niam, se-
τίαν, δίδωι οἱ μάχαιραν. Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν que ipse
σκήπτρον, ἄρχετο ἐκ τῶν κτημέων ἐαυτὸν λαβόμενος· ἐπι- fcede truci-
15 τάμνων γὰρ κατὰ μῆκος τὰς σάρκας, προῦθανε ἐκ τῶν dat: cujus
κτημέων ἐς τοὺς μηρούς· ἐκ δὲ τῶν μηρῶν ἔς τε τὰ ἰσχία, rei alia vul-
καὶ τὰς λαπάρας· ἐς δὲ ἐς τὴν γαστέρα ἀπίκητο, καὶ go causa,
ταύτην καταχρεδύνων, ἀπέθανε τρόπῳ τοιοῦτῳ· ὥς μὲν alia Atho-
οἱ πολλοὶ λέγουσι Ἑλλήνων, ὅτι τὴν Πυθίην ἀνέγνωσε nis, alia
20 τὰ περὶ Δημάρητον γεγόμενα λέγειν· ὥς δὲ Ἀθηναῖοι tur. Argi-
μῦθοι λέγουσι, διότι ἐς Ἐλευσίνα ἐσβαλὼν, ἔκειρε τὸ τέ- vorum fa-
μενος τῶν θεῶν· ὥς δὲ Ἀργεῖοι, ὅτι ἐξ ἱραῦ αὐτέων ταῦ ma uberius
Ἀργου, Ἀργεῖων τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης κα- expofita.

LXXVI. Κλεομένει γὰρ μαντισσομένῳ ἐν Δελφοῖσι, Nempe
ἰχρήσθη Ἀργος αἰρήσειν. ἐπεὶ τε δὲ Σπαρτιήτας ἄγων Cleomenes
ἀπίκητο ἐπὶ ποταμῶν Ἑρασῖνον, ὃς λέγεται ῥεῖν ἐκ τῆς Argolidem
olim ag-
gressus,

but better
with the ...

cum Argi-
vos,

Στυμφηλίδης λίμνης· τὴν γὰρ δὴ λίμνην ταύτην ἐς χά-
σμα ἀφανὲς ἐκδιδῶσαν, ἀναφαίνεσθαι ἐν Ἀργεῖ, τὸ ἐν-
5 θῦτεν δὲ τὸ ὕδωρ ἤδη ταῦτο ὑπ' Ἀργείων Ἑρασῖνον κα-
λέεσθαι· ἀπικόμενος δὲ ὧν ὁ Κλεομένης ἐπὶ τὸν ποτα-
μὸν ταῦτον, ἐσφαγιάζετο αὐτῶ· καὶ, οὐ γὰρ οὐδαμῶς
ἐκαλλιέρεε διαβαίνειν μιν, ἄγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἑρα-
σίνου οὐ προδίδόντος τοὺς πολίτας, Ἀργείους μέντοι οὐδὲ 10
ὥς χαιρέσειν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξαναχωρήσας, τὴν στρα-
τὴν κατήγαγε ἐς Θυρέην· σφαγιασάμενος δὲ τῇ θα-
λάσῃ ταῦρον, πλοίοισι σφῆας ἤγαγε ἐς τε τὴν Τίρυνθιν
χώρην καὶ Ναυπλὴν.

quibus
oraculum
cladem
prædixerat,

LXXVII. Ἀργεῖοι δὲ ἐβόηθον, πυνθανόμενοι ταῦτα,
ἐπὶ θάλασσαν. ὥς δὲ ἀγγχοῦ μὲν ἐγίνοντο τῆς Τίρυνθος,
χώρῃ δὲ ἐν ταύτῃ τῷ κέεται Σήπεια τὸννομα, μεταίχμιον
οὐ μέγα ἀπολιπόντες, ἵζοντο ἀντίοι τοῖσι Λακεδαιμονίοι-
σι. ἐν ταῦτα δὴ οἱ Ἀργεῖοι τὴν μὲν ἐκ τοῦ Φανεροῦ μά- 5
χην οὐκ ἐφοβέοντο, ἀλλὰ μὴ δόλῳ αἰρεθέωσι. καὶ γὰρ
δὴ σφι ἐς ταῦτο τὸ πρῆγμα εἶχε τὸ χρηστήριον, τὸ ἐπί-
κοινα ἔχρησε ἡ Πυθίη ταῦτοισι τε καὶ Μιλησίοισι, λόγον
ᾧδε,

Ἄλλ' ὅταν ἡ Δήλεια τὸν ἄρσενά νικήσασα
Ἐξελάσῃ, καὶ κῦδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρῃται,
Πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφίας τότε Δήσει·
Ὡς ποτὲ τις ἔρεει καὶ ἐπισσομένῳ ἀνδράποκον,
Δεινὸς ὅφρις τριέλικτος ἀπώλετο δουρὶ δαμασθείς.

10

ταῦτα δὴ πάντα συνελθόντα, τοῖσι Ἀργείοισι φόβον 15
παρεῖχε. καὶ δὴ σφι πρὸς ταῦτα ἔδοξε τῷ κήρυκι τῶν
πολεμίων χρᾶσθαι· δόξαν δὲ σφι, ἐποίουν τοιόνδε· ὅπως
ὁ Σπαρτιήτης κήρυξ προσημαίνει τι Λακεδαιμονίοισι,
ἐποίουν καὶ οἱ Ἀργεῖοι ταῦτ' ἐκ ταῦτο.

per dolum
fudisset,

LXXVIII. Μαθὼν δὲ ὁ Κλεομένης ποιεῖντας τοὺς

Ἀργείους ὁκοῖόν τι ὁ σφέτερος κήρυξ σημήνεις, παρα-
γίλλει, ὅφι ὅταν σημήνη ὁ κήρυξ ποιέεσθαι ἄριστον, τότε
ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα, χωρέειν εἰς τοὺς Ἀργείους. ταῦ-
5 τα καὶ ἐγένετο ἐπιτελέα ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων ἄριστον
γὰρ ποιευμένοις τοῖσι Ἀργείοις ἐκ τοῦ κηρύγματος
ἐπεκέατο· καὶ πολλοὺς μὲν ἐφόνευσαν αὐτῶν, πολλῶ
δὲ ἔτι πλεῖνας εἰς τὸ ἄλσος τοῦ Ἀργου καταφυγόντας
περιϊζόμενοι ἐφύλασσαν.

LXXIX. Ἐνθαῦτεν δὲ ὁ Κλεομένης ἐποίεε τοιόνδε. ἔχων quotquot
corum ex
pugna in
lucum Argi
herois con-
fugerant,
ipetra loci
religione
neecat, ip-
sumque lu-
cum incen-
dit.
αὐτομόλους ἄνδρας, καὶ πυνθανόμενος τούτων, ἐξεκάλεε
πέμπων κήρυκα, ὀνομαστί λέγων τοὺς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργ-
μένους τῶν Ἀργείων· ἐξεκάλεε δὲ, Φὰς αὐτῶν ἔχειν
5 τὰ ἄποινα· ἄποινα δὲ ἐστὶ Πελοποννησίοις, δύο μνῆαι
τεταγμέναι κατ' ἄνδρα αἰχμάλωτον ἐκτίειν. κατὰ πιν-
τήκοντα δὴ ὧν τῶν Ἀργείων ὡς ἐκάστους ἐκκαλεύμενος
ὁ Κλεομένης ἐκτίει. ταῦτα δὲ πως γινόμενα ἐλελήθε
τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν τῷ τεμένει· ἅτε γὰρ πυκνοῦ ἐόντος
10 τοῦ ἄλσους, οὐκ ὥρων οἱ ἐντὸς τοὺς ἐκτὸς, ὅ, τι ἐπρησσον·
πρὶν γε δὴ αὐτῶν τις ἀναβὰς ἐπὶ δένδρος, κατεῖδε τὸ
πυριέμενον. οὐκ ὧν δὲ ἔτι καλούμενοι ἐξήεσαν.

LXXX. Ἐνθαῦτα δὴ ὁ Κλεομένης ἐκέλευε πάντα τινὰ
τῶν εἰλωτέων περιnéειν ὕλην τὸ ἄλσος· τῶν δὲ πειθομέ-
νων, ἐνέπρησε τὸ ἄλσος. καιομένου δὲ ἤδη, ἐπείρετο τῶν
τινα αὐτομόλων, τίνος εἴη θεῶν τὸ ἄλσος· ὁ δὲ ἔφη Ἀρ-
5 γου εἶναι· ὁ δὲ, ὡς ἤκουσε, ἀναστενάξας μέγα, εἶπε,
“ὦ Ἀπολλὼν χρηστήριε, ἣ μεγάλας με ἠπάτηκας,
“Φάμενος Ἀργὸς αἰρήσειν· συμβάλλομαι δὲ ἐξήκειν
“μοι τὸ χρηστήριον.”

LXXXI. Μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ Κλεομένης τὴν μὲν πλεον Postea He-
raeum Ar-
golicum
per vim in-
gressus, sa-
στρατιὴν ἀπῆκε ἀπείναι εἰς Σπάρτην· χιλίους δὲ αὐτῶν
λαβὼν τοὺς ἀριστέας, ἦε εἰς τὸ Ἡραῖον θύσων. βουλόμε-

cerdotem
facris sibi
interdican-
tem verbe-
ribus affi-
cit.

νον δὲ αὐτὸν θύειν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ὁ ἱεὺς ἀπηγόρευε, φάς
οὐκ ὅσιον εἶναι ξεῖναι αὐτόθι θύειν. ὁ δὲ Κλεομένης τὸν 5
ἰεῖα ἐκέλευε τοὺς εἰλωτας ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ἀπώγοντας
μαστιγῶσαι, καὶ αὐτὸς ἔθυσεν· ποιήσας δὲ ταῦτα, ἀπ-
ήιε εἰς τὴν Σπάρτην.

Reducto
Spartam
exercitu, ab
adversariis
accusatur,
quod mu-
neribus cor-
ruptus, Ar-
gos non ex-
pugnavis-
set. Qui-
bus argu-
mentis usus
causam vi-
cegit.

LXXXII. Νοστήσαντα δὲ μιν ὑπήγον αἱ ἐχθροὶ ὑπὸ
τοὺς ἐφόρους, φάμενοί μιν δωροδοκῆσαντα, οὐκ ἔλεον τὸ
Ἄργος, παρὲν εὐπετέως μιν ἐλεῖν. ὁ δὲ σφι ἔλεξε, αὔτε
εἰ ψευδόμενος, αὔτε εἰ ἀληθὲς λόγων, ἔχω σαφηνέως εἰ-
παί· ἔλεξε δὲ ὧν φάμενος, ἐπεὶ τε δὴ τὸ ταῖ Ἀρχαῖς 5
ἰρὸν εἶλε, δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὰν χρησμον τοῦ θεοῦ·
πρὸς ὧν ταῦτα οὐ δικαιοῦν περιῖναι τῆς πάλλος, πρὶν γε δὴ
ἰροῖσι χρῆσθαι, καὶ μάθῃ, εἴτε οἱ ὁ θεὸς παραδιδῶι,
εἴτε οἱ ἐμποδῶν ὄσθηκε. καλλιστευμένῳ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ,
ἐκ τοῦ ἀγάλματος τῶν στηθεῶν φλόγα πυρὸς ἐκλάμ- 10
ψαι· μαθεῖν δὲ αὐτὸς οὕτω τὴν ἀτρεκήν, ὅτι αὐκ αἰρέει
τὸ Ἄργος· εἰ μὲν γὰρ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγάλματος
ἐξέλαμψε, αἰρέειν ἂν κατ' ἄκρης τὴν πύλιν· ἐκ τῶν στη-
θεῶν δὲ λάμψαντος, πᾶν αἱ πεποιῆσθαι ὅσον ὁ θεὸς
ἐβούλετο γενέσθαι. ταῦτα δὲ λέγων, πιστά τε καὶ αἰ- 15
κέτα ἐδάκρυε Σπαρτιῆται λέγειν, καὶ ἀπέφυγε πολλὸν
τοὺς διώκοντας.

Argi post il-
lam cladem
fervorum
parent im-
perio, do-
nec occiso-
rum filii
aetate adul-
ta eos ex-
pellunt.

LXXXIII. Ἄργος δὲ ἀνδρῶν ἐχηρώθη οὕτω, ὥστε αἱ
δαῦλοι αὐτέων ἔσχον πάντα τὰ πρῆγματα, ἀρχαῖες τε
καὶ διέποντες, εἰς ὃ ἐπήβησαν οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες.
ἔπειτ' αἱ σφῆας οὗται, ἀνακτώμενοι ὅπισθ' εἰς ἐαυτοὺς τὸ
Ἄργος, ἐξέβαλον· ἐξωθεύμενοι δὲ αἱ δαῦλοι, μάχῃ ἔσχον 5
τίρυνθα. τέως μὲν δὴ σφι ἦν ἄρθμια εἰς ἀλλήλους·
ἔπειτα δὲ εἰς τοὺς δαύλους ἦλθε ἀνὴρ μάντις Κλέανδρος,
γένος ἐὼν Φεγαλεὺς ἀπ' Ἀρκαδίας· αὐτὸς ταῖς δαύλαις
ἀνέγνωσε ἐπιτέσθαι τοῖσι δεσπότῃσι. ἐκ τούτου δὲ πέ-

10 ληρός σφι ἦν ἐπὶ χρόνον συχρὸν, ἐς ὃ δὴ μόγις αἱ Ἀργεῖοι ἐπεκράτησαν.

LXXXIV. Ἀργεῖοι μὲν νυν διὰ ταῦτα Κλεομένεά Φα- Unde Spar-
σι μακέντα ἀπολέσθαι κακῶς. αὐτοὶ δὲ Σπαρτιῆταί- tani infan-
Φασι ἐκ δαιμονίου μὲν αὐδενὸς μαῖναι Κλεομένεα, Σκύ- niam Cleo-
θησι δὲ ὁμιλήσαντά μιν, ἀκρητοπότην γενέσθαι, καὶ ἐκ menis repe-
5 ταύτου μαῖναι. Σκύθας γὰρ τοὺς νομάδας, ἐπὶ τῷ σφι tant. Quid
Δαρείῳ ἐσθαιλῆν ἐς τὴν χώραν, μετὰ ταῦτα μοροπέναι Herodoto
μιν τίσασθαι· πέμψαντας δὲ ἐς Σπάρτην, συμμαχίην hac de re
τε ποίεσθαι, καὶ συντίθεσθαι, ὡς χρεῶν εἴη αὐτοὺς μὲν videatur.
τῆς Σκύθας παρὰ Φᾶσιν καταμὸν πειρᾶν ἐς τὴν Μηδ-
10 κὴν ἐσθαιλῆν, σφέας δὲ τοὺς Σπαρτιῆτας κελύειν ἐξ
Ἐφύσαι ὀρμεαυμένους ἀναβαίνειν, καὶ ἔπειτα ἐς τὸ αὐτῶν
ἀπαντᾶν. Κλεομένεα δὲ λέγουσι, ἠκόντων τῶν Σκυθῶν
ἐπὶ ταῦτα, ὁμιλεῖν σφι μαζῶν· ὁμιλέοντα δὲ μᾶλλον
τῷ ἰκνευμένῳ, μαθεῖν τὴν ἀκρητοπασίην παρ' αὐτῶν· ἐκ
15 τούτων δὲ μαῖναι μιν νομίζουσι Σπαρτιῆται. ἐκ τε τού-
τῳ αὐτοὶ λέγουσι, ἔπειαν ζωρύτερον βούλωνται πῖεν, Ziegler
Ἐπιακύθισακ λέγουσι. αὐτῷ δὲ Σπαρτιῆται τὰ περὶ
Κλεομένεα λέγουσι· ἐμοὶ δὲ δοκέει τίσιν ταύτην ὁ Κλεο-
μένης Δημαρτίῳ ἐκτίσαι.

LXXXV. Τελευτήσαντας δὲ Κλεομένεος, ὡς ἐπύθοντο Post Cleo-
Αἰγυπῆται, ἔπεμπον ἐς Σπάρτην ἀγγέλους καταβωσομέ- menis mor-
10 νους Λευτυχίδει περὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι ὁμήρων ἐχομένων. tatem Egi-
Λακεδαιμόνιοι δὲ δικαστήριον συναγαγόντες, ἔγνωσαν netæ Leo-
5 περιωρίσθαι Αἰγυπῆτας ὑπὸ Λευτυχίδει· καὶ μιν κατέ- tychidem,
κριναι ἐκδοτὸν ἄγεσθαι ἐς Αἴγυπτον ἀντὶ τῶν ἐν Ἀθήνῃσι missis Spar-
ἐχομένων ἀνδρῶν. μελλόντων δὲ ἄγειν τῶν Αἰγυπτέων τὸν tam legatis,
Λευτυχίδα, εἶπε σφι Θεασίδης ὁ Λακίπρεπος, εἰμὲν ἐκ τῆ ob cives
Σπάρτη δοκιμὸς ἀνὴρ, “ Τί βούλεσθε ποιεῖν, ἄνδρες suos Athe-
10 “ Αἰγυπῆται, τὸν βασιλεῖα τῶν Σπαρτιῆτῶν ἐκδοτὸν γε- nas abdu-
ctos [c.
73.] in
judicium
vocat.
Damnatur
reus, Athe-
naeque mit-
titur, ut
captivus li-

“ γομένων, μάνη δὴ πεποίηκας, μετὰ πολλῶν δέ· ὁ,
 “ τέ λόγος πολλὸς ἐν Σπάρτῃ, ὡς Ἀρίστωνι σπέρμα
 “ παιδοποιὸν οὐκ ἔνῃν· τεκεῖν γὰρ ἂν οἱ καὶ τὰς πρῶτε-
 “ ρας γυναῖκας.” ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ἔλεγε. 15

Re omni
audita, cer-
tiorque fa-
ctus, pa-
trem sibi
aut Aristo-
nem aut
Astraba-
cum he-
roem esse,

LXIX. Ἡ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε· “ ὦ παῖ, ἐπεὶ τέ με
 “ λιτῇσι μετέρχεαι εἰπεῖν τὴν ἀληθειάν, πᾶν εἰς σέ κα-
 “ τειρήσεται τῶληθές. ὡς με ἡγάγετο Ἀρίστων ἐς ἐαυ-
 “ τῷ, νυκτὶ τρίτῃ ἀπὸ τῆς πρώτης ἦλθέ μοι φάσμα εἰ-
 “ δόμενον Ἀρίστωνι· συνευνηθὲν δὲ, τοὺς στεφάνους αὖς 5
 “ εἶχε, ἐμοὶ περιτίθει. καὶ τὸ μὲν οἰχώκεε, ἦκε δὲ
 “ μετὰ ταῦτα Ἀρίστων. ὡς δὲ με εἶδε ἔχουσιν στεφά-
 “ νους, εἰρώτα τίς εἴη ὁ μοι δούς· ἐγὼ δὲ ἐφάμην ἐκεῖ-
 “ νον· ὁ δὲ οὐκ ὑπέδεκετο· ἐγὼ δὲ καταμύμην, Φαμένη
 “ αὐτὸν οὐ καλῶς παιεῖν ἀπαρνεύμενον· ὀλίγον γάρ τι
 “ πρῶτερον ἐλθόντα καὶ συνευνηθέντα, δαῖναί μοι ταῦς 10
 “ στεφάνους. ὁρῶν δὲ με κατομυμμένην ὁ Ἀρίστων,
 “ ἔμαθε ὡς θεῖον εἴη τὸ πρῆγμα. καὶ τοῦτο μὲν, οἱ
 “ στέφανοι ἐφάνησαν ὄντες ἐκ τοῦ ἥρωτος τοῦ παρὰ τῇσι
 “ θύρῃσι τῇσι αὐλείῃσι ἰδρυμένου.” (τὸ καλέουσι Ἀ-
 “ στραβάκου.) “ τοῦτο δὲ, οἱ μάντιες τὸν αὐτὸν τοῦτον 15
 “ ἥρωα ἀναίρεον εἶναι. οὕτω δὴ, ὦ παῖ, ἔχεις πᾶν ὅσον
 “ τι καὶ βούλει πυθέσθαι. ἡ γὰρ ἐκ τοῦ ἥρωος τούτου
 “ γέγονας, καὶ τοι πατὴρ ἐστὶ Ἀστράβακος ὁ ἥρωας, ἡ
 “ Ἀρίστων· ἐν γὰρ σε τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι. τῇ δὲ
 “ σευ μάλιστα κατὰπτονται οἱ ἐχθροί, λέγοντες ὡς αὐ- 20
 “ τὸς ὁ Ἀρίστων, ὅτε αὐτῷ σὺ ἡγγέλθης γεγενημένος,
 “ πολλῶν ἀκούοντων οὐ φῆσειέ σε ἐαυτῷ εἶναι· τὸν χρέ-
 “ νον γὰρ, τοὺς δέκα μῆνας, οὐδέκω ἐξήκειν· αἰδέσῃ τῶν
 “ τοιούτων κῆνος τοῦτο ἀπερρίψε τὸ ἔπος. τίχτουςι γὰρ
 “ γυναῖκες καὶ ἐννεάμηνα καὶ ἐπτάμηνα, καὶ οὐ πᾶσαι 25
 “ δέκα μῆνας ἐκτελέσασαι· ἐγὼ δὲ σε, ὦ παῖ, ἐπτά-

“ μνηον ἔτεκον. ἔγνω δὲ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρίστων οὐ μετὰ
 “ πολλὸν χρόνον, ὡς ἀγνοίῃ τὸ ἔπος ἐκβάλοι ταῦτο. λό-
 “ γους δὲ ἄλλους περὶ γενέσιος τῆς σεωυτῶ μὴ δέκεο·
 “ τὰ γὰρ ἀληθέστατα πάντα ἀκήκοας. ἐκ δὲ ὀνοφορ-
 30 “ ῶν αὐτῶ τε Λευτυχίδῃ καὶ τοῖσι ταῦτα λέγουσι τί-
 “ πτοιεῖν αἱ γυναῖκες παῖδας.” ἡ μὲν δὴ ταῦτα ἔλεγε.

LXX. Ὁ δὲ, πυθόμενός τε τὰ ἐβούλετο, καὶ ἐπόδια ^{primum}
 λαβὼν, ἐπορεύετο εἰς Ἥλιν· τῷ λόγῳ Φᾶς, ὡς εἰς Δελ- ^{Elin, post}
 Φους χρησόμενος τῷ χρηστηρίῳ πορεύεται. Λακεδαιμόνιοι ^{Zacyn-}
 δὲ, ὑποταγηθέντες Δημάρτῳ δρησμῶ ἐπιχειρεῖν, ἐδίω- ^{thum aufu-}
 5 κον. καὶ ὡς ἔφθῃ εἰς Ζάκυνθον διαβὰς ὁ Δημάρτος ^{git, unde in}
 ἐκ τῆς Ἥλιδος· ἐπιδιαιδάντες δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, αὐτῶ ^{Asiam ad}
 τε ἄπτοντο, καὶ τοὺς θεράποντας αὐτὸν ἀπαίρουνται. ^{Darium}
 μετὰ δὲ, οὐ γὰρ ἐξεδίδονσαν αὐτὸν οἱ Ζακύνθιοι, ἐνθῦτεν ^{transit, a}
 10 διαβαίνει εἰς τὴν Ἀσίην παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον. ὁ δὲ ^{quo hono-}
 ὑπεδέξατό τε αὐτὸν μεγαλῶστί, καὶ γῆν τε καὶ πόλιν ^{rificenti-}
 ἔδωκε. οὕτω ἀπίκητο εἰς τὴν Ἀσίην Δημάρτος, καὶ τοιαύτη ^{me excipi-}
 χρῆσάμενος τύχῃ· ἄλλα τε Λακεδαιμονίοισι συχρὰ ἔργοισί ^{tur.}
 τε καὶ γνώμησι ἀπολαμπρυνθεῖς, ἐν δὲ δὴ καὶ Ὀλυμ-
 15 πιάδα σφι ἀνελόμενος τεθρίπῳ προσέβαλε, μῶνος ταῦτο
 πάντων δὴ τῶν γενομένων βασιλῶν ἐν Σπάρτῃ ποιήσας.

LXXI. Λευτυχίδης δὲ ὁ Μενάρτος, Δημάρτου κατα- ^{Quos Leo-}
 παυσθέντος, διεδέξατο τὴν βασιλῆην. καὶ οἱ γίνεται ^{tychides,}
 πᾶσι Ζευξίδημος, τὸν δὴ Σπαρτιηγῶν μετεξέτεροι Κυνί- ^{rex factus,}
 σκον ἐκάλεον. οὗτος ὁ Ζευξίδημος οὐκ ἐβασίλευσε Σπάρ- ^{liberos suf-}
 5 τῆς· πρὸ Λευτυχίδεω γὰρ τελευτᾷ, λιπὼν παῖδα Ἀρχί-
 δημον. Λευτυχίδης δὲ στερηθεὶς Ζευξίδημου, γαμέει δευ-
 τέρην γυναῖκα Εὐρυδάμην, εἴσσαν Μενίου μὲν ἀδελφεῖν,
 Διακτορίδεω δὲ θυγατέρᾳ· ἐκ τῆς οἱ ἔρσεν μὲν γίνεται
 οὐδὲν, θυγατὴρ δὲ Λαμπιτῶ· τὴν Ἀρχίδημος ὁ Ζευξίδῃ-
 10 μου γαμέει, δῆτος αὐτῶ Λευτυχίδεω.

Postremo in expeditione Theffalica largitione corruptus a Theffalis, suorum vindictam metuens, Tegeam se confert, ibique exsul moritur.

LXXII. Οὐ μὲν οὐδὲ Λευτυχίδης κατεγύησε ἐν Σπάρτῃ, ἀλλὰ τίσιν τοιγάρ τινα Δημάρηται ἐξέτισε. ἐστρατήγησε Λακεδαιμονίοισι ἐς Θεσσαλίην· παρὲν δὲ οἱ ὑποχείρια πάντα ποιήσασθαι, ἐδαρρόδικσε ἀργύριον πολὺ. ἐπ' αὐτοφάρεω δὲ ἄλλους αὐτῶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ἐπικατήμενος χειρίδι πλῆν ἀργυρίου, ἔφυγε ἐκ Σπάρτης, ὑπὸ δικαστήριον ὑπαχθεῖς· καὶ τὰ οἰκία οἱ κατεσκάφη· ἔφυγε δὲ ἐς Τεγέην, καὶ ἐτελεύτησε ἐν ταύτῃ. ταῦτα μὲν δὴ ἐγένετο χρόνῳ ὕστερον.

Cleomenes, dejecto Demarato, una cum novo collega in Aeginam revertitur [c. 50.], proce- resque Aeginetarum comprehensos Atheniensibus in custodiam tradit.

LXXIII. Τότε δὲ ὡς τῷ Κλεομένει εὐνοῦσθαι τὸ ἐς τὴν Δημάρηται πρῆγμα, αὐτίκα παραλαβὼν Λευτυχίδα, ἦε ἐπὶ τοὺς Αἰγινῆτας, δειπνῶν τινὰ σφι ἔγκρατον διὰ τὴν προσηλακισμὸν ἔχων. οὕτω δὴ αὐτὰ οἱ Αἰγινῆται, ἀμφότερων τῶν βασιλέων ἠκόντων ἐπ' αὐτοὺς, ἐδικαίουν ἑτις ἀντιβαίνειν, ἐκεῖνοί τε ἐπιλεξάμενοι ἄνδρας δέκα Αἰγινῆτων τοὺς πλείστου ἀξίας καὶ πλούτω καὶ γένει, ἦγον καὶ ἄλλους, καὶ δὴ καὶ Κρίον τε τὸν Πολυκρίτου, καὶ Κάσαμβον τὸν Ἀριστοκράτους, οἵπερ ἔσχον μέγιστον κράτος· ἀγαγόντες δὲ σφεας ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν, παραθήκην παρατίθενται ἐς τοὺς ἐχθρίστους Αἰγινῆται Ἀθηναίους.

Post decessu fraude, qua Demaratum circumvenerat [c. 66.], primum in Theffaliam, tum in Arcadium fugit, Arcades ad bellum Spartae inferendum excitaturus. (Obiter de aqua Stygia ad Nonacrin Arcadie.)

LXXIV. Μετὰ δὲ ταῦτα, Κλεομένεια ἐπαΐστον γεόμενον κακοτεχνήσαντα ἐς Δημάρητον, δῆμα ἔλαβε Σπαρτιατῶν, καὶ ὑπεξέσχε ἐς Θεσσαλίην. ἐνθαῦται δὲ ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀρκαδίην, νεώτερα ἐπρησσε πρῆγμα-
τα, συνιστὰς τοὺς Ἀρκάδας ἐπὶ τῇ Σπάρτῃ, ἄλλους τε 5
ἄρκους προσάγων σφι, ἣ μὲν ἔβροχθαί σφεας αὐτῷ τῇ
ἀν' ἐξηγῆται· καὶ δὴ καὶ ἐς Νεῶακριν πόλιν προθυμὸς
ἦν τῶν Ἀρκάδων τοὺς προσοτειώτας ἀγινέων, ἐξορκῶν τὸ
Στυγὸς ὕδωρ. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ πόλει λέγεται εἶναι ὑπὸ τῶν
Ἀρκάδων τὸ Στυγὸς ὕδωρ· καὶ δὴ καὶ ἔστι τοιόνδε τι 10

ὕδωρ ἐλγύνει φαίνόμενον, ἐκ πέτρης στάζει εἰς ἄγκυον· τὸ δὲ ἄγκυον αἵμασι τὴν περιθεῖν κύκλον. ἡ δὲ Νώναις, ἐν τῇ ἡ πηγὴ αὕτη τυγχάνει εἶδον, πόλις ἐστὶ τῆς Ἀρκαδίας πρὸς Φενεῶ.

- LXXV. Μαθόντες δὲ Λακεδαιμόνιοι Κλεομένεα ταῦ- Id timentes Spartani, τὰ πρῆσσαντα, κατήγον αὐτὸν δέισαντες ἐπὶ ταῖσι αὐτοῖσι cum deprecantur, ut εἰς Σπάρτην, τοῖσι καὶ πρῶτερον ἦρχε. κατελθόντα δὲ. redeat regnoque de- αὐτὸν, αὐτίκα ὑπέλαβε μανίῃ νοῦσος, εἶντα καὶ πρῶτερον nuo fungatur. Re- ὑπομαργότερον ὅπως γὰρ τεσσάρεσσι Σπαρτιτέων, ἐν- versus inci- χρασε εἰς τὸ πρῶτον τὸ σκήπτρον. ποιῶντα δὲ αὐτὸν dit in infan- ταῦτα, καὶ παραφρονήσαντα, ἔδωσαν αἱ προσήκοντες ἐν que ipse fæde truci- δὲ δὲ, δεθεῖς, τὸν Φύλακον μουνυθέντα ἰδὼν τῶν dat: cujus rei alia vul- ἄλλων, αἵτε μάχαιραν οὐ βουλομένου δὲ ταπρῶτα τοῦ alia Athe- nis, alia 10 φυλάκου δίδου, ἀπειλᾷ τὰ μὴ αὐτὶς ποιήσειε· ἐς ὃ Argis fer- δέισας τὰς ἀπειλὰς ὁ Φύλακος, ἦν γὰρ τῶν τις εἰλω- tur. Argi- τῶν, διδοῖ αἱ μάχαιραν. Κλεομένης δὲ παραλαβὼν τὸν vorum fa- ma uberius expofita. σίδηρον, ὄρετο ἐκ τῶν κρημάτων ἐαυτὸν λωβούμενος· ἐπι- 15 τάμνων γὰρ κατὰ μῆκος τὰς σάρκας, προῦσανε ἐκ τῶν κρημάτων εἰς τοὺς μηρούς· ἐκ δὲ τῶν μηρῶν εἰς τε τὰ ἰσχία, καὶ τὰς λαπάρας· εἰς ὃ ἐς τὴν γαστέρα ἀπῆκετο, καὶ ταύτην καταχρῶν, ἀπέθανε τρώσας τοιούτων ὥς μὲν αἱ πολλοὶ λέγουσι Ἑλλήνων, ὅτι τὴν Πυθίην ἀνέγνωσε 20 τὰ περὶ Δημάρτητον γεγόμενα λέγειν· ὥς δὲ Ἀθηναῖοι μῶνι λέγουσι, διότι ἐς Ἐλευσίνα ἐσβαλὼν, ἔκειρε τὸ τέμνος τῶν θεῶν· ὥς δὲ Ἀργεῖοι, ὅτι ἐξ ἱροῦ αὐτέων τοῦ Ἀργου, Ἀργείων τοὺς καταφυγόντας ἐκ τῆς μάχης κα- ταγινέων, κατέκοπτε, καὶ αὐτὸ τὸ ἄλσος ἐν ἀλογίῃ ἔχων, ἐπέρησε.

LXXVI. Κλεομένει γὰρ μαντσομένῳ ἐν Δελφοῖσι, Nempe Cleomenes ἐχρήσθη Ἀργος αἰρήσειν. ἐπεὶ τε δὲ Σπαρτιάτας ἄγων Argolidem olim ag- ἀπῆκετο ἐπὶ ποταμὸν Ἐρασῖνον, ὃς λέγεται ῥέειν ἐκ τῆς gressus,

but Pitt.
and ...

cum Argi-
vos,

Στυμφηλῆς λίμνης· τὴν γὰρ δὴ λίμνην ταύτην ἐς χά-
σμα ἀφανὲς ἐκδιδοῦσαν, ἀναφαίνεσθαι ἐν Ἀργεῖ, τὸ ἐν-
5 θῆναι δὲ τὸ ὕδωρ ἤδη ταῦτο ὑπ' Ἀργείων Ἑρασίου κα-
λέσθαι· ἀπικόμενος δ' ὦν ὁ Κλεομένης ἐπὶ τὸν πωτα-
μὸν ταῦτον, ἐσφαγιάζετο αὐτῷ· καὶ, οὐ γὰρ οὐδαμῶς
ἐκαλλιέρες διαβαίνειν μιν, ἄγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἑρα-
σίου οὐ προδιδόντος τοὺς πολίτας, Ἀργείους· μέντοι οὐδ' 10
ὥς χαίρήσιν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐξαναχωρήσας, τὴν στρα-
τὴν κατήγαγε ἐς Θυρέην· σφαγιασάμενος δὲ τῇ θα-
λάσῃ ταύρην, πλοίοισι σφῆας ἤγαγε ἕς τε τὴν Τίρυνθιν
χώρην καὶ Ναυπλίην.

quibus
oraculum
cladem
praedixerat,

LXXVII. Ἀργεῖοι δ' ἐβόηθον, πυνθανόμενοι ταῦτα,
ἐπὶ θάλασσαν. ὥς δὲ ἀγχαῦ μὲν ἐγίνοντο τῆς Τίρυνθος,
χώρῃ δὲ ἐν τούτῳ τῷ κέεται Σήπεια τοῦνομα, μεταίχμιον
οὐ μέγα ἀπολιπόντες, ἵζοντο ἀντίοι τοῖσι Λακεδαιμονίοι-
σι. ἐνθαῦτα δὴ οἱ Ἀργεῖοι τὴν μὲν ἐκ τοῦ Φανεροῦ μά- 5
χην οὐκ ἐφοβέοντο, ἀλλὰ μὴ δόλῳ αἰρεθέωσι. καὶ γὰρ
δὴ σφι ἐς ταῦτο τὸ πρῆγμα εἶχε τὸ χρηστήριον, τὸ ἐπί-
κοινα ἔχρησε ἡ Πυθίη· τούτοις τε καὶ Μιλησίοις, λόγον
ᾧδε,

Ἄλλ' ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄρσενά νικήσασα
Ἐξελάσῃ, καὶ κῦδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρῃται,
Πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφῆας τότε δῆσει·
Ὡς ποτὲ τις ἐρέει καὶ ἐπесоμένων ἀνδράπων,
Δεινὸς ὅφιν τριέλικτος ἀπώλετο δουρὶ δαμασδεῖς.

10

ταῦτα δὴ πάντα συνελθόντα, τοῖσι Ἀργείοις φόβον 15
παρεῖχε. καὶ δὴ σφι πρὸς ταῦτα ἔδοξε τῷ κήρυκι τῶν
πολεμίων χρᾶσθαι· δόξαν δὲ σφι, ἐποίουν τοιόνδε· ὅπως
ὁ Σπαρτιήτης κήρυξ προσημαίνει τι Λακεδαιμονίοις,
ἐποίουν καὶ οἱ Ἀργεῖοι τὸ αὐτὸ ταῦτο.

per dolum
fudisset,

LXXVIII. Μαθὼν δὲ ὁ Κλεομένης ποιῶντας τοὺς

Ἀργείους ὁκοῖόν τι ὁ σφότερος κήρυξ σημήνει, παραγ-
γέλλει σφι ὅταν σημήνῃ ὁ κήρυξ ποιέεσθαι ἄριστον, τότε
ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα, χωρέειν εἰς τοὺς Ἀργείους. ταῦ-
5 τα καὶ ἐγένετο ἐπιτελέα ἐκ τῶν Λακεδαιμονίων ἄριστον
γὰρ ποιευμένοισι τοῖσι Ἀργείοισι ἐκ τῷ κηρύγματος
ἐπεκέατο· καὶ πολλοὺς μὲν ἐφόνευσαν αὐτέων, πολλῶ
δὲ ἔτι πλεῖνας εἰς τὸ ἄλσος τοῦ Ἀργυο καταφυγόντας
περιϊζόμενοι ἐφύλασσαν.

LXXIX. Ἐνθαῦτεν δὲ ὁ Κλεομένης ἐποίεε τοιοῦνδε. ἔχων ^{quotquot}
αὐτομόλους ἄνδρας, καὶ πυνθανόμενος τουτέων, ἐξεκάλει ^{eorum ex}
τέμπων κήρυκα, ὀνομαστί λέγων τοὺς ἐν τῷ ἱρῷ ἀπεργ- ^{pugna in}
μένους τῶν Ἀργείων· ἐξεκάλει δὲ, Φᾶς αὐτέων ἔχειν ^{lucum Argi}
5 τὰ ἄποινα· ἄποινα δὲ ἐστὶ Πελοποννησίοισι, δύο μνέαι ^{herois con-}
τεταγμέναι κατ' ἄνδρα αἰχμάλωτον ἐκτίνειν. κατὰ πέν- ^{fugerant,}
τήκοντα δὴ ὦν τῶν Ἀργείων ὡς ἐκάστους ἐκκαλεύμενος ^{ipreta loci}
ὁ Κλεομένης ἐκτείνει. ταῦτα δὲ κως γινόμενα ἐλελήθεο ^{religione}
τοὺς λοιποὺς τοὺς ἐν τῷ τεμένει· ἅτε γὰρ πυκνοῦ ἐόντος ^{necat, ip-}
10 τοῦ ἄλσεος, οὐκ ὥρων οἱ ἐντὸς τοὺς ἐκτὸς, ὅ, τι ἐπρησσαν· ^{sumque lu-}
πρὶν γε δὴ αὐτέων τις ἀναβὰς ἐπὶ δένδρος, κατεῖδε τὸ ^{cum incen-}
παιεῦμενον. οὐκ ὦν ἔτι καλεόμενοι ἐξήσαν. ^{dit.}

LXXX. Ἐνθαῦτα δὴ ὁ Κλεομένης ἐκέλευε πάντα τινα
τῶν εἰλωτέων περιnéειν ὕλην τὸ ἄλσος· τῶν δὲ πειθομέ-
νων, ἐνέπρησε τὸ ἄλσος. καιομένου δὲ ἤδη, ἐπείρετο τῶν
τινα αὐτομόλων, τίνος εἴη θεῶν τὸ ἄλσος· ὁ δὲ ἔφη Ἀρ-
5 γου εἶναι· ὁ δὲ, ὡς ἤκουσε, ἀναστενάξας μέγα, εἶπε,
“ὦ Ἀπολλὼν χρηστήριε, ἧ μεγάλως με ἠπάτηκας,
“Φάμενος Ἀργὸς αἰρήσειν· συμβάλλομαι δὲ ἐξήκειν
“μοι τὸ χρηστήριον.”

LXXXI. Μετὰ δὲ ταῦτα, ὁ Κλεομένης τὴν μὲν πλεῶν ^{Postea He-}
στρατὴν ἀπῆκε ἀπιέναι εἰς Σπάρτην· χιλίους δὲ αὐτέων ^{ræum Ar-}
λαβὼν τοὺς ἀριστέας, ἦε εἰς τὸ Ἡραῖον θύσων. βουλόμε- ^{golicum}
^{per vim in-}
^{gressus, fa-}

cerdotem
facris sibi
interdican-
tem verbe-
ribus affi-
cit.

νον δὲ αὐτὸν θύειν ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ὃ ἱεὺς ἀπηγόρευε, φᾶς
οὐκ ὅσιον εἶναι ξεῖναι αὐτάῳ θύειν. ὃ δὲ Κλεομένης τὸν 5
ἱεῖα ἐκέλευε τοὺς εἰλωτας ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ἀπώγοντας
μαστιγιῶσαι, καὶ αὐτὸς ἔδυσσε· ποιήσας δὲ ταῦτα, ἀπ-
ήιε εἰς τὴν Σπάρτην.

Reducto
Spartam
exercitu, ab
adversariis
accusatur, quod mu-
neribus cor-
ruptus, Ar-
gos non ex-
pugnavis-
set. Qui-
bus argu-
mentis usus
causam vi-
cerit.

LXXXII. Νοστήσαντα δὲ μιν ὑπήγον αἱ ἐχθροὶ ἀπὸ
τοὺς ἐφόρους, φάμενοί μιν δαιροδοκήσαντα, οὐκ ἐλέειν τὸ
Ἄργος, παρεὼν εὐπετέως μιν ἐλεῖν. ὃ δὲ σφι ἐλέξε, αὐτε
εἰ ψευδόμενος, αὐτε εἰ ἀληθεῖα λέγων, ἔχω σαφηνέως εἰ-
παί· ἐλέξε δὲ ὧν φάμενος, ἐπεὶ τε δὴ τὸ ταῖ Ἀρχαῖς 5
ἱρὸν εἶλε, δοκέειν οἱ ἐξεληλυθέναι τὰν χρησμὸν τοῦ θεοῦ·
πρὸς ὧν ταῦτα οὐ δικαιοῦν πειρᾶν τῆς πάλης, πρὶν γε δὴ
ἱροῖσι χρῆσθαι, καὶ μάτῃ, εἴτε οἱ ὁ θεὸς παραδίδῃ,
εἴτε οἱ ἐμποδῶν ἔστηκε. καλλιστευμένῳ δὲ ἐν τῷ Ἡραίῳ,
ἐκ τοῦ ἀγάλματος τῶν στηθεῶν φλόγα πυρὸς ἐκλάμ- 10
ψαι· μαθεῖν δὲ αὐτὸς οὕτω τὴν ἀτρεχήνην, ὅτι οὐκ αἰρεῖν
τὸ Ἄργος· εἰ μὲν γὰρ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀγάλματος
ἐξέλαμψε, αἰρέσει ἂν κατ' ἄκρης τὴν πόλιν· ἐκ τῶν στη-
θεῶν δὲ λάμψαντος, πᾶν αἰ πεποιῆσθαι ὅσον ἂ θεὸς
ἐβούλετο γενέσθαι. ταῦτα δὲ λέγων, πιατά τε καὶ οἱ 15
κῆρα ἐδύκεε Σπαρτιάτησι λέγειν, καὶ ἀσέφυγε πολλὸν
τοὺς διώκοντας.

Argi post il-
lam cladem
fervorum
parent im-
perio, do-
nec occiso-
rum filii
aetate adul-
ta eos expellunt.

LXXXIII. Ἄργος δὲ ἀνδρῶν ἐχηρώθη οὕτω, ὥστε αἱ
δούλοι αὐτῶν ἔσχον πάντα τὰ πρῆγματα, ἄρχακτές τε
καὶ διέποντες, ἐς ὃ ἐπῆβησαν οἱ τῶν ἀπολομένων παῖδες.
ἔπειτ' ἄσφας οὗτοι, ἀνακτῶμενοι ὀπίσω εἰς ἐαυτοὺς τὸ
Ἄργος, ἐξέβαλον· ἐξωθούμενοι δὲ αἱ δούλοι, μάχῃ ἔσχον 5
Τίριυνθα. τέως μὲν δὴ σφι ἦν ἄρθμια εἰς ἀλλήλους·
ἔπειτα δὲ εἰς τοὺς δούλους ἦλθε ἀνηρ μάντις Κλεάνδρος,
γένος ἐὼν Φεγαλεὺς ἀπ' Ἀρκαδίας· αὐτὸς ταῖς δαίλαις
ἀνέγνωσε ἐκπύεσθαι ταῖσι δεσπότησι. ἐκ τούτου δὲ πᾶ-

10 λεμός σφι ἦν ἐπὶ χρόνον συχρὸν, ἐς ὃ δὴ μόγις αἱ Ἀργεῖοι
ἐπεκράτησαν.

LXXIV. Ἀργεῖοι μὲν νυν διὰ ταῦτα Κλεομένεά φα- Unde Spar-
σι μακέντα ἀπολέσθαι κακῶς. αὐτοὶ δὲ Σπαρτιῖται tani infan-
Φασι ἐκ δαμονίου μὲν εὐδενὸς μαῖνας Κλεομένεα, Σκύ- niam Cleo-
θῆσι δὲ ἑμιλλήσαντά μιν, ἀκρητοπότην γενέσθαι, καὶ ἐκ menis repe-
Herodoto
5 τούτου μαῖνας. Σκύθας γὰρ τοὺς νομάδας, ἐπεὶ τέ σφι hac de re
Δαρείων ἐσβαλεῖν ἐς τὴν χώραν, μετὰ ταῦτα μεμονῆναι videatur.
μιν τίσασθαι· πέμψαντας δὲ ἐς Σπάρτην, συμμαχίην
το παῖεσθαι, καὶ συντίθεσθαι, ὡς χρεῶν εἴη αὐτοὺς μὲν
τοὺς Σκύθας παρὰ Φᾶσιν καταμὸν πειρᾶν ἐς τὴν Μιηδι-
15 κὴν ἐσβαλεῖν, σφέας δὲ τοὺς Σπαρτιῖτας καλεῖν ἐξ
Ἐφέσαι ὀρμεαμένους ἀναβαίνειν, καὶ ἔπειτα ἐς τὸ αὐτὸ
ἀπαγαγεῖν. Κλεομένεα δὲ λέγουσι, ἡκόντων τῶν Σκυθῶν
ἐπὶ ταῦτα, ἡμιλλῆσαι σφι μέζονας· ἡμιλλόντα δὲ μᾶλλον
τοῦ ἰκνευμένου, μαθεῖν τὴν ἀκρητοπασίην παρ' αὐτέων· ἐκ
15 τούτων δὲ μαῖναί μιν νομίζουσι Σπαρτιῖται. ἐκ τε τοῦ,
ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἔπειτα ζωρύτερον βούλονται πείσιν,
Ἐπισκύνεισιν λέγουσι· αὐτῷ δὲ Σπαρτιῖται τὰ περὶ
Κλεομένεα λέγουσι· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ τίσιν ταύτην ὁ Κλεο-
μένους Δημαρτίῳ ἐκτίσαι.

LXXV. Τελευτήσαντας δὲ Κλεομένους, ὡς ἐπύθοντο Post Cleo-
Αἰγυῖται, ἐπεμπόν ἐς Σπάρτην ἀγγέλους καταβωσομέ- menis mor-
10 νους Λευτυχίδει περὶ τῶν ἐν Ἀθήησι ὁμήρων ἐχομένων. tetem Egi-
netæ Leo-
Λακωναῖοι δὲ δικαστήριον συναγαγόντες, ἔγνωσαν tychidem,
5 περιβλεῖσθαι Αἰγυῖτας ὑπὸ Λευτυχίδει· καὶ μιν κατέ-
χριναι ἐκδοτὸν ἄγεσθαι ἐς Αἴγιαν ἀντὶ τῶν ἐν Ἀθήησι abdu-
8 ἐχομένων ἀνδρῶν. μελλόντων δὲ ἄγειν τῶν Αἰγυγῶν τὸν 80s [c.
73.] in
Λευτυχίδα, εἶπε σφι Θεασίδης ὁ Λακωπρέπεις, εἰὼν ἐκ τῇ
Σπάρτη δόκιμος ἀνὴρ, “ Τί βούλῃσθε ποιεῖν, ἄνδρες, Damnatur
10 “ Αἰγυῖται, τὸν βασιλεῖα τῶν Σπαρτιῶν ἐκδοτὸν γε- reus, Athe-
næque mit-
titur, ut
captivis li-

bertatem ab
Athenien-
sibus impe-
trect.

“ νόμενον ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἄγειν ; εἰ νῦν ὀργῇ χρεώμε-
“ νοι ἔγνωσαν οὕτω Σπαρτιῆται, ὅπως ἐξ ὑτέρης μὴ τι
“ ὑμῖν, ἣν ταῦτα πρήσσητε, πανώλεθρον κακὸν ἐς τὴν
“ χώρην ἐσθάλωσι.” ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Αἰγινήται,
ἔσχοντο τῆς ἀγωγῆς· ὁμολογίῃ δὲ ἐχρήσαντο τοιῇδε, ἐπι- 15
σπόμενον Λευτυχίδεα ἐς Ἀθήνας, ἀποδοῦναι Αἰγινήταισι
τοὺς ἄνδρας.

Quibus ter-
giverfanti-
bus, exem-
plo Glauci
Spartani
fraudem in
deposito
moliti
ideoque
vindictam
divinam ex-
per-
ti, ne capti-
vos sibi in
custodiam
creditos in-
vitis Sparta-
nis retine-
ant, suadet,
sed non
perfuadet.

LXXXVI. Ὡς δὲ ἀπικόμενος Λευτυχίδης ἐς τὰς Ἀ-
θήνας, ἀπαίτεε τὴν παρακαταθήκην, οἱ Ἀθηναῖοι προ-
φάσις εἰλκον οὐ βουλόμενοι ἀποδοῦναι, πάντες δύο
σφέας ἑόντας βασιλῆας παραδέσθαι, καὶ οὐ δικαιοῦν
1 τῷ ἐτέρῳ ἄνευ τοῦ ἐτέρου ἀποδιδόναι. οὐ φαιμένων δὲ 5
ἀποδώσειν τῶν Ἀθηναίων, ἔλεξε σφι Λευτυχίδης τάδε·
“ ὦ Ἀθηναῖοι, ποιεῖτε μὲν ὁκότερα βούλεσθε αὐτοί·
“ καὶ γὰρ ἀποδιδόντες, ποιεῖτε ὅσια· καὶ μὴ ἀποδιδόν-
“ τες, τὰ ἐναντία τούτων· ὁκοῖον μέντοι τι ἐν τῇ Σπάρτῃ
“ συνηείχθη γενέσθαι περὶ παρακαταθήκης, βούλο- 10
“ μαι ὑμῖν εἶπαι. λέγομεν ἡμεῖς οἱ Σπαρτιῆται γενέ-
“ σθαι ἐν τῇ Λακεδαιμόνι κατὰ τρίτην γενεὴν τὴν ἀπ’
“ ἐμέο, Γλαῦκον Ἐπικύθεος παῖδα. ταῦτον τὸν ἄνδρα
“ φαιμέν τά τε ἄλλα πάντα περιήκειν τὰ πρῶτα, καὶ
“ δὴ καὶ ἀκούειν ἄριστα δικαιοσύνης πέρι, πάντων ὅσοι 15
“ τὴν Λακεδαιμόνα ταῦτον τὸν χρόνον οἴκεον. συνενειχθῆ-
“ ναι δὲ οἱ ἐν χρόνῳ ἰκνευμένῳ τάδε λέγομεν. ἄνδρα Μι-
“ λήσιον, ἀπικόμενον ἐς Σπάρτην, βούλεσθαι οἱ ἐλθεῖν
“ ἐς λόγους, προῖσχύμενον τοιάδε· Εἰμὶ μὲν Μιλήσιος,
“ ἦκω δὲ τῆς σῆς, Γλαῦκε, δικαιοσύνης βουλόμενος ἀπο- 20
“ λαῦσαι. ὥς γὰρ δὴ ἀνὰ πᾶσαν μὲν τὴν ἄλλην Ἑλ-
“ λάδα, ἐν δὲ καὶ περὶ Ἰωνίην τῆς σῆς δικαιοσύνης ἦν
“ λόγος πολλὸς, ἐμεωῦτ’ ὧ λόγους ἐδίδουν καὶ ὅτι ἐπικίν-
“ δυνός ἐστι αἰεὶ κοτε ἢ Ἰωνίῃ, ἢ δὲ Πελοπόννησος ἀσ-

- “Φαλέως ἰδρυμένη· καὶ διότι χρήματα οὐδαμᾶ τοὺς
 25 “ αὐτοὺς ἔστι ὁρᾶν ἔχοντας. ταῦτά τε ὦν ἐπιλεγομένῳ,
 “ καὶ βουλευομένῳ, ἔδοξε μοι, τὰ ἡμίσεα πάσης τῆς οὐ-
 “ σίης ἐξαργυρώσαντα, θέσθαι παρὰ σέ, εὖ ἐξεπιστα-
 “ μένῳ ὡς μοι κείμενα ἔσται παρὰ σοὶ σόα. σὺ δὴ μοι
 “ καὶ τὰ χρήματα δεῖξαι, καὶ τὰδε τὰ σύμβολα σῶζε
 30 “ λαβών· ὃς δ’ ἂν ἔχων ταῦτα ἀπαιτή, ταύτῳ ἀποδοῦ-
 “ ναι. Ὁ μὲν δὴ ἀπὸ Μιλήτου ἦκων ξείνος τοσαῦτα 2
 “ ἔλεξε· Γλαῦκος δὲ ἐδέξατο τὴν παρακαταθήκην ἐπὶ
 “ τῷ εἰρημένῳ λόγῳ. χρόνου δὲ πολλοῦ διελθόντος, ἦλ-
 “ θον εἰς τὴν Σπάρτην τούτου τοῦ παραθεμένου τὰ χρή-
 35 “ ματα αἱ παῖδες· ἐλθόντες δὲ εἰς λόγους τῷ Γλαύκῳ,
 “ καὶ ἀποδεικνύντες τὰ σύμβολα, ἀπαίτεον τὰ χρήμα-
 “ τα. ὃ δὲ διαθέετο, ἀντυποκρινόμενος τοιάδε· Οὔτε μέ-
 “ νημαι τὸ πρῆγμα, οὔτε με περιφέρει οὐδὲν εἰδέναι
 “ τούτων τῶν ὑμεῖς λέγετε· βούλομαι τε, ἀναμνησθεῖς,
 40 “ ποιεῖν πᾶν τὸ δίκαιον· καὶ γὰρ εἰ ἔλαβον, ἰρῶς
 “ ἀποδοῦναι· καὶ εἴγε ἀρχὴν μὴ ἔλαβον, νόμοισι τοῖσι
 “ Ἑλλήνων χρῆσομαι εἰς ὑμέας. ταῦτα ὦν ὑμῖν ἀναβάλ-
 “ λομαι κυρώσειν εἰς τέταρτον μῆνα ἀπὸ τούδε. Οἱ μὲν 3
 “ δὴ Μιλήσιοι συμφορὴν ποιούμενοι, ἀπαλλάσσοντο, ὡς
 45 “ ἀπεστερημένοι τῶν χρημάτων. Γλαῦκος δὲ ἐπορεύετο
 “ εἰς Δελφοὺς χρῆσόμενος τῷ χρηστηρίῳ. ἐπειρωτῶντα δὲ
 “ αὐτὸν τὸ χρηστήριον εἰ ὄρχω τὰ χρήματα λήϊσεται, ἢ
 “ Πυθίῃ μετέρχεται τοῖσδε τοῖσι ἔπαισι,
 50 “ Γλαῦκ’ Ἐπικυδεῖδη, τὸ μὲν αὐτίκα κέρδιον οὔτα,
 “ Ὅρκῳ νικῆσαι, καὶ χρήματα λήϊσασθαι.
 “ Ὅμνῃ· ἐπεὶ θάνατός γε καὶ εὐόρκον μένει ἄνδρα.
 “ Ἄλλ’ Ὅρκου παῖς ἐστὶν ἀνώνυμος, οὐδ’ ἐπὶ χεῖρες,
 “ Οὐδὲ πόδες· κραιπνὸς δὲ μετέρχεται, εἰσόκε πᾶσαν
 55 “ Συμμάρφας ὀλέσει γενεήν, καὶ οἶκον ἅπαντα.
 “ Ἄνδρὸς δ’ εὐόρκου γενεὴ μετόπισθεν ἐμείναν.

- “ ταῦτα ἀκούσας ὁ Γλαῦκος συγγνώμην τὸν θεὸν πα-
 “ ραιτέετο αὐτῷ ἴσχειν τῶν ρηθέντων. ἡ δὲ Πυθίη ἔφη,
 “ τὸ πειρηθῆναι τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ ποιῆσαι, ἴσον δύναι-
 4 “ σθαι. Γλαῦκος μὲν δὴ μεταπεμφάμενος τοὺς Μιλη- 60
 “ σίους ξείνους, ἀποδιδῶι σφι τὰ χρήματα. τοῦ δὲ εἵνεκα
 “ ὁ λόγος ὅδε, ὃ Ἀθηναῖοι, ὠρμήθη λέγεσθαι ἐς
 “ ὑμέας, εἰρήσεται. Γλαύκου νῦν οὔτε τι ἀπόγονόν ἐστι
 “ οὐδὲν, οὐτ’ ἰστίη οὐδεμίη νομιζομένη εἶναι Γλαύκου· ἐκτέ-
 “ τρηπαί τε πρόρριζος ἐκ Σπάρτης. οὕτω ἀγαθὸν μηδὲ 65
 “ διανοέσθαι περὶ παρακαταθήκης ἄλλο γε, ἢ ἀπαι-
 5 “ τεύειν ἀπαδιδόναι.” Λευτυχίδης μὲν εἶπας ταῦτα,
 ὥς εἰ οὐδὲ οὕτως ἐσήκουον αἱ Ἀθηναῖοι, ἀπαλλάσσεται.

Sic Aegin-
 tae poenas
 incurfionis
 in agrum
 Atticum
 [3, 81.]
 luunt. Id
 priusquam
 paterentur,
 navem
 Athenienfi-
 um theori-
 da, quae
 viros pri-
 marios ve-
 heret, ex
 infidiis in-
 tercipiunt,
 vectoresque
 vinciunt.

Qua nova
 injuria A-
 thenienfes
 irritati,
 cum Nico-
 dromo
 Aegineta
 clam pa-
 cifcuntur,
 ut ipfis
 Aeginam
 prodant.
 Et Nico-
 dromus
 quidem
 pacto die
 urbem oc-
 cupat:

LXXXVII. Οἱ δὲ Αἰγινῆται, πρὶν τῶν πρῶτον ἀδι-
 κημάτων δῶναι δίκας, τῶν ἐς Ἀθηναίους ὕβρισαν, Θη-
 βάεσι χαριζόμενοι, ἐποίησαν ταῦτα. μεμφόμενοι τοῖσι
 Ἀθηναίοις, καὶ ἀξιοῦντες ἀδικεῖσθαι, ὡς τιμωρησόμενοι
 τοὺς Ἀθηναίους παρεσκευάζοντο. καὶ, ἦν γὰρ δὴ τοῖσι
 Ἀθηναίοις πενήτης ἐπὶ Σουρία, λοχίσαντες ὦν, τὴν
 Διμήδα νῆα εἶλον πλήρη ἀνδρῶν τῶν πρῶτον Ἀθη-
 ναίων· λαβόντες δὲ τοὺς ἀνδρας, ἔδσαν.

LXXXVIII. Ἀθηναῖοι δὲ παθόντες ταῦτα πρὸς Αἰ-
 γινῆται, οὐκέτι ἀνεβάλλοντο μὴ οὐ τὸ πᾶν μηχανήσα-
 σθαι ἐπ’ Αἰγινήται. καὶ, ἦν γὰρ Νικόδωρος Κνείδου
 καλεόμενος ἐν τῇ Αἰγίῃ ἀνὴρ δάκιμος, οὗτος μεμφόμενος
 μὲν τοῖσι Αἰγινήταις πρῶτόν τιν ἐκείνου ἐξέλασεν ἐκ τῆς νῆ- 5
 σου, μαθὼν δὲ τότε τοὺς Ἀθηναίους ἀναρτημένους ἔρδειν
 Αἰγινήτας κακῶς, συντίθεται Ἀθηναίοις προσδοσίην Αἰ-
 γίνης, φράσας ἐν τῇ τε ἡμέρῃ ἐπιχειρήσει, καὶ ἐκείνους
 ἐς τὴν ἥκειν δεήσει βοηθεύοντας. μετὰ ταῦτα, καταλαμ-
 βάνει μὲν κατὰ τὰ συνθήματα ὁ Νικόδωρος Ἀθηναίοις 10
 τὴν παλαιὰν καλεσμένην πόλιν.

LXXXIX. Ἀθηναῖοι δὲ οὐ παραγίνονται ἐς δόον· οὐδ' ὅτι quod
 γὰρ ἔτυχον εἶναι νέες σφι ἀξιόμαχοι τῇσι Λακωνικαῖς Athenien-
 συμβαλέειν. ἐν ᾧ ὦν Κορινθίαν ἐδόξετο χρῆσθαι σφι νέ- fiam clas-
 ας, ἐν τούτῳ διαφθάρη τὰ πρήγματα. αἱ δὲ Κορινθιοί, fero adven-
 5 ἔστω γὰρ σφι τούτων τὸν χρόνον φίλοι ἐς τὰ μάλιστα, tare,
 Ἀθηναίοισι διδᾶσι δομένους εἰκοσι νέας, διδᾶσι δὲ πεν-
 ταδράχμους ἀποδόμενοι δωτίην. γὰρ ἐν τῷ νόμῳ οὐκ ἔστι
 δῶναι. ταύτας τε δὴ λαβόντες αἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τὰς
 σφετέρας, πληρώσαντες ἐβδμήκοντα νέας τὰς ἀπάσας,
 10 ἔπλεον ἐπὶ τὴν Αἴγιναν· καὶ ὑπέρβαινον ἡμέρην μὴ τῆς
 συγκαμένης.

XC. Νικέδρομος δὲ, ὡς αἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὸν καιρὸν σὺ cum parte
 παρεγένοντο, εἰς πλῆθιν ἰσθῶας, ἐκδιδοῖσκει ἐκ τῆς Αἰγῆς fuorum
 κῆ· σὺν δέ αἱ καὶ ἄλλοι ἐκ τῶν Αἰγυπτίων ἑσποῖον, Aeginam
 τοῖσι Ἀθηναῖοι Σάβιον εἰκῆσαι ἔδωσαν. ἐνθαῦτε δὲ οὐ cognitur:
 3 ται ὀρεαίμενοι ἔφερον τε καὶ ἤγον τοὺς ἐν τῇ νήσῳ. quibus Su-
 νίοντες Αἰγυπτίους ἀνέδωκεν. Athenien-
 τας. ταῦτα μὲν δὴ ὕστερον ἐγένοντο. sibus da-
 tum.

XCΙ. Αἰγυπτίῳ δὲ οἱ παχέες, ἐπαναστάτος τοῦ
 ἡμοῦ σφι ἄρα Νικοδόμου, ἐπεκράτησαν· καὶ ἐπειτὰ
 σφιας χειρωσάμενοι, ἐξήγον ἀπολέοντες. ἀπὸ τούτου δὲ
 καὶ ἄγος σφι ἐγένετο, τὸ ἐκθύσασθαι οὐκ οἷοί τε ἐγένοντο
 ἐκμηχανώμενοι, ἀλλ' ἐβόησαν ἐκπεσόντες πρότερον ἐκ
 τῆς κήσου, ἣ σφι ἵλεων γενέσθαι τὴν θεόν. ἐπακροσίου
 γὰρ δὴ τοῦ ἡμοῦ ζωγρήσαντες, ἐξήγον ὡς ἀπολέοντες. εἰς
 δὲ τις ταυτέων ἐκφυγὼν τὰ δεσμὰ, καταφεύγει πρὸς
 10 πρῶτον Δῆμητρος Θεσμοφόρου· ἐπιλαμβανόμενος δὲ τῶν
 ἐπισπαστήρων, εἶχετο· οἱ δὲ, ἐπεὶ τέ μιν ἀποσπάσαι
 οὐκ οἷοί τε ἀπέλκοντες ἐγένοντο, ἀποκόψαντες αὐτοῦ τὰς
 χεῖρας, ἤγον οὕτω· χεῖρες δὲ κεῖναι ἐμπεφυκυῖαι ἔσαν
 τοῖσι ἐπισπαστήρσι.

XCII. Ταῦτα μὲν νῦν σφίας αὐτοὺς αἱ Αἰγινηταὶ ἐρ-

Proeliis
binis na-
valibus de-
inceps com-
missis, pri-
mum Athe-
nienſes,

γάσαντο. Ἀθηναίοισι δὲ ἤκουσι ἐναυμάχησαν πησὶ ἐβ-
δομήκοντα· ἔσωθέντες δὲ τῇ ναυμαχίῃ, ἐπεκαλέοντο
τούτους αὐτοὺς τοὺς καὶ πρότερον, Ἀργεῖους. καὶ δὴ σφι
αὐτοὶ μὲν οὐκέτι βοηθεῖουσιν, μεμφόμενοι ὅτι Αἰγυπτῶν
νῆες ἀνάγκη λαμφθεῖσαι ὑπὸ Κλεομένεος, ἔσχον τε ἐς
τὴν Ἀργελίδα χώραν, καὶ συναπέβησαν Λακεδαιμονίοισι·
συναπέβησαν δὲ καὶ ἀπὸ Σικυωνίων νεῶν ἄνδρες τῇ αὐτῇ
ταύτῃ ἐβόλῃ. καὶ σφι ὑπ' Ἀργείων ἐπεβλήθη ζήμια, 10
χίλια τάλαντα ἐκτίσαι, πεντακόσια ἑκατέρους. Σικυ-
ωνιοὶ μὲν νυν συγγόντες ἀδικῆσαι, ὠμολόγησαν· πεπαι-
γμένους τάλαντα ἐκτίσαντες, ἀζήμιοι εἶναι· Αἰγυπῆται δὲ οὕτε
συνεγινώσκοντο, ἔσαν τε αὐθαδέστεροι. διὰ δὴ ὧν σφι
ταῦτα δεομένοισι, ἀπὸ μὲν τῷ δημοσίῳ οὐδεὶς Ἀργείων 15
ἐτι ἐβόηθε, ἐφελονταὶ δὲ ἐς χιλίους· ἦγε δὲ αὐτοὺς
στρατηγὸς ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Εὐρυβάτης, πεντάκλιδον ἐπα-
σχέσας. ταυτέων οἱ πλεῖνες οὐκ ἀπενόστησαν ὀπίσω,
ἀλλ' ἐτελεύτησαν ὑπ' Ἀθηναίων ἐν Αἰγίνῃ· αὐτὸς δὲ ὁ 20
στρατηγὸς Εὐρυβάτης μονομαχίην ἐπασκέων, τρεῖς μὲν
ἄνδρας τρόπῳ τοιούτῳ κτείνει, ὑπὸ δὲ τοῦ τετάρτου Σωφά-
νιος τοῦ Δεκελείου ἀποθνήσκει.

post Ægi-
netæ vin-
cunt.

XCIII. Αἰγυπῆται δὲ, εὖσι ἀτάκτοις Ἀθηναίοισι
συμβαλόντες τῇσι πησὶ, ἐνίκησαν· καὶ σφῶν νῆας τέσ-
σερας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἶλον. Ἀθηναίοισι μὲν δὴ πόλε-
μος συνῆπτο πρὸς Αἰγυπῆτας.

Suffeſſi in
Mardonii
locum Da-
tis et Arta-
phernes ad
Eretriam
Athenasque
expugnantes,

XCIV. Ὁ δὲ Πέρσης τὸ ἑαυτοῦ ἐποίει, ὥστε ἀναμι-
μνήσκοντός τε αἰεὶ τοῦ Θερράποντος, μεμνησθῆναι μιν τῶν
Ἀθηναίων, καὶ Πεισιστρατιδῶν προσκατημένων καὶ δια-
βαλλόντων Ἀθηναίους· ἅμα δὲ βουλόμενός ὁ Δαρεῖος,
ταύτης ἐχόμενος τῆς προφάσιος, καταστρέφεται τῆς 5
Ἑλλάδος τοὺς μὴ δόντας αὐτῷ γῆν τε καὶ ὕδωρ, Μαρ-

δόσιον μὲν δὴ φλαύρως πρήξαντα τῷ στόλῳ, παραλύει
 τῆς στρατηγίης· ἄλλους δὲ στρατηγοὺς ἀποδέξας, ἀπέ-
 στείλε ἐπὶ τε Ἑρέτριαν καὶ Ἀθήνας, Δαῖτίν τε, ἔοντα
 10 Μῆδον γένος, καὶ Ἀρταφέρνηα τὸν Ἀρταφέρνηος παῖδα,
 ἀδελφιδεὸν ἐαυτοῦ· ἐντειλάμενος δὲ ἀπέπεμπε, ἔξανδρα-
 ποδίσαντας Ἀθήνας καὶ Ἑρέτριαν, ἄγειν ἐαυτῷ ἐς ὄψιν
 τὰ ἀνδράποδα.

XCv. Ὡς δὲ οἱ στρατηγοὶ οὗτοι οἱ ἀποδεχθέντες πο- cum ingen-
 ρεύμενοι παρὰ βασιλῆος, ἀπίκοντο τῆς Κιλικίης ἐς τὸ per mare
 Ἀλῆιον πεδῖον, ἅμα ἀγόμενοι πεζὸν στρατὸν πολλόν τε Icarium
 καὶ εὖ ἐσκευασμένον, ἐνθαῦτα στρατοπεδευομένοισι ἐπῆλ- recta in
 5 θε μὲν ὁ ναυτικὸς πᾶς στρατὸς ὁ ἐπιταχθεὶς ἐκάστοισι·
 παρεγένοντο δὲ καὶ αἱ ἱππαγωγοὶ νέες, τὰς τῷ προτέρῳ
 ἔτι προσῆπε τοῖσι ἐαυτοῦ δασμοφόροιςι Δαρείῳ· ἐτοιμά-
 ζειν· ἐσβαλόμενοι δὲ τοὺς ἵππους ἐς ταύτας, καὶ τὸν
 10 πεζὸν στρατὸν ἐσβιάσαντες ἐς τὰς νέας, ἔπλεον ἔξακο-
 σίησι τριήρεσι ἐς τὴν Ἰωνίην. ἐνθαῦτεν δὲ οὐ παρὰ τὴν
 ἡπειρὸν ἔχον τὰς νέας ἰδὺ τῷ τε Ἑλλησπόντῳ καὶ τῆς
 Θρηίκης, ἀλλ' ἐκ Σάμου ὁρμεώμενοι, παρὰ τε Ἰκάριον
 καὶ διὰ νήσων τὸν πλόον ἐποιεῦντο· ὥς μὲν ἐμοὶ δοκεῖν,
 15 δέισαντες μάλιστα τὸν περὶ πλοὸν τοῦ Ἀθῶ, ὅτι τῷ προ-
 τέρῳ ἔτι ποιούμενοι ταύτῃ τὴν κομιδὴν, μεγάλας προσέ-
 πταισαν· πρὸς δὲ, καὶ ἡ Νάξος σφέας ἠνάγκαζε, πρό-
 τερον αὖκ ἀλᾶσσα.

XCvi. Ἐπεὶ δὲ ἐκ τοῦ Ἰκαρίου πελάγεος προσφερό- Primum
 μένοι προσέμιζαν τῇ Νάξῳ, ἐπὶ ταύτην γὰρ δὴ πρώτην Naxos cap-
 ἐπείχον στρατεῦσθαι οἱ Πέρσαι μεμνημένοι τῶν πρότερον, ta et igne
 οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ σῦρεα οἴχοντο φεύγοντες, οὐδὲ ὑπέμει- vastata : in-
 5 ναν. οἱ δὲ Πέρσαι ἀνδραποδισάμενοι τοὺς κατέλαβον αὐ- colarum-
 τέων, ἐνέπρῃσαν καὶ τὰ ἱρὰ καὶ τὴν πόλιν· ταῦτα δὲ ποιή- que quot-
 σαυτες, ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους ἀνάγοντο. montana
 non aufu-
 gerant, in
 servitutem
 abducti.
 Eadem som-
 caeterarum
 Cycladum,

excepta
Delo, cui
foli parci-
tur. Persa-
rum in nu-
mina Deli-
aca pietas.

XCVII. Ἐν ᾧ δὲ οὗτοι ταῦτα ἐποίουν, οἱ Δῆλιοι, ἐκ-
λιπόντες καὶ αὐτοὶ τὴν Δῆλον, οἰχοντο Φεύγοντες ἐς Τή-
νον. τῆς δὲ στρατῆς καταπλευούσης, ὁ Δᾶτις προπλεύσας,
οὐκ ἔα τὰς νέας πρὸς τὴν νῆσον προσορμίζεσθαι, ἀλλὰ
πέρην ἐν τῇ Ῥηέῃ· αὐτὸς δὲ πυθόμενος ἴνα ἔσαν οἱ Δῆ- 5
λιοι, πέμπων κήρυκα, ἠγόρευέ σφι τάδε· “ Ἄνδρες ἱεῖοι,
“ τί Φεύγοντες οἴχεσθε, οὐκ ἐπιτήδεα καταγρόντες κατ’
“ ἐμεῦ; ἐγὼ γὰρ καὶ αὐτὸς ἐτι τοιαῦτα Φρονέω, καὶ
“ μοι ἐκ βασιλῆος ὥστε ἐπέσταλται· ἐν ἣ χώρῃ οἱ δύο
“ Θεοὶ ἐγένοντο, ταύτην μηδὲν σίνεσθαι, μήτε αὐτὴν τὴν 10
“ χώρην, μήτε τοὺς οἰκήτορας αὐτῆς. νῦν ὦν καὶ ἄπιτε
“ ἐπὶ τὰ ὑμέτερα αὐτέων, καὶ τὴν νῆσον νέμεσθε.” ταῦτα
μὲν ἐκεκηρυκένεστο τοῖσι Δηλίοισι· μετὰ δὲ, λιβανωτῷ
τριηκόσια τάλαντα κατανήσας ἐπὶ τοῦ βωμοῦ, ἐθυμίησε. 15

Post eorum
abitus Del-
us terræ
motu con-
tremiscit:
quod cum
nec antea
nec post
acciderit,
pro signo
malorum
Græciæ
tunc immi-
nentium
Herodotus
habet.

XCVIII. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ποιήσας, ἔπλεε ἅμα
τῷ στρατῷ ἐπὶ τὴν Ἐρέτριαν πρῶτα, ἅμα ἀγόμενος καὶ
Ἴωνας καὶ Αἰολέας. μετὰ δὲ ταῦτον ἐνθῆυτεν ἐξανα-
χθέντα, Δῆλος ἐκινήθη, ὥς ἔλεγον οἱ Δῆλιοι, καὶ
πρῶτα καὶ ὕστατα μέχρι ἐμεῦ σεισθεῖσα. καὶ ταῦτο 5
μὲν κου τέρας ἀνθρώποισι τῶν μελλόντων ἔσεσθαι κα-
κῶν ἔφηνε ὁ Θεός. ἐπὶ γὰρ Δαρείου τοῦ Ὑστάσπεος,
καὶ Ξέρξεω τοῦ Δαρείου, καὶ Ἀρτοξέρξεω τοῦ Ξέρξεω,
τριῶν τούτων ἐπεξῆς γενεῶν, ἐγένετο πλεῶν κακὰ τῇ
Ἑλλάδι ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλας γενεὰς τὰς πρὸ Δαρείου 10
γενομένας· τὰ μὲν, ἀπὸ τῶν Περσέων αὐτῇ γενόμενα,
τὰ δὲ, ἀπ’ αὐτέων τῶν κορυφαίων περὶ τῆς ἀρχῆς πο-
λεμούντων. οὕτω οὐδὲν ἦν ἀεικὲς κινήσθαι Δῆλον, τοπρὶν
εἶναι ἀκίνητον καὶ ἐν χρησμῷ ἦν γεγραμμένον περὶ
αὐτῆς ὥδε,

Κινήσω καὶ Δῆλον, ἀκίνητόν περ εἶναι.

[δύναται δὲ κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν ταῦτα τὰ οἰνό-

ματα, Δαρειός, ἐρξείης· Ἐρξίης, ἀρξίης· Ἀρτοξερξίης, μέ-
γας ἀρξίος. ταύτους μὲν δὴ τοὺς βασιλῆας ὥδε ἀν' ὀρθῶς
20 κατὰ γλῶσσαν τὴν σφετέρην Ἑλλήνες καλεῖουσιν.]

XCIX. Οἱ δὲ βάρβαροι ὡς ἀπῆραν ἐκ τῆς Δήλου, Classé ad Euboeam
προσίσχον πρὸς τὰς νήσους· ἐνδεῦτεν δὲ στρατιὴν τε παρε- appulsa,
λάμβανον, καὶ ὁμήρους τῶν νησιωτέων παῖδας ἐλάμ- Perse pri-
βανον. ὡς δὲ περιπλέοντες τὰς νήσους, προσέσχον καὶ ἐς mo Cary-
5 Κάρυστον, οὐ γὰρ δὴ σφι οἱ Καρύστιοι αὐτὲ ὁμήρους ἐδί- stum ex-
δουσαν, αὐτὲ ἔφασαν ἐπὶ πάλις ἀστυγεῖτονας στρατεύε- pugnant.
σθαι, λέγοντες Ἐρετρίαν τε καὶ Ἀθήνας, ἐν ταῦτα ταύ-
τους ἐκαλιόρχεον τε καὶ τὴν γῆν σφέων ἔκειρον, ἐς ὃ καὶ
οἱ Καρύστιοι παρέστησαν ἐς τῶν Περσέων τὴν γνώμην.

C. Ἐρετρίους δὲ, πυνθανόμενοι τὴν στρατιὴν τὴν Περ- Eretriae A-
σικὴν ἐπὶ σφέας ἐπιπλέουσιν, Ἀθηναίων ἐδεήθησαν theniensis
σφίσι βοηθᾶς γενέσθαι. Ἀθηναῖοι δὲ αὖκ ἀπέπεισαντο petentibus
τὴν ἐπικουρίην, ἀλλὰ τὰς τετρακισχιλίους κληρουχέοντας auxilio ve-
5 τῶν ἱπποδοτέων Χαλκιδέων τὴν χώραν, ταύτους σφι δι- niunt: sed
δάσι τιμωρούς. τῶν δὲ Ἐρετριέων ἦν ἄρα αὐδὲν ὑγιές cum audi-
βούλευμα· οἱ μετεπέμποντο μὲν Ἀθηναίους, ἐφρόνεον δὲ vissent, pa-
διφασίας ιδέας. οἱ μὲν γὰρ αὐτέων ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν rum inter
τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς Εὐβοίης· ἄλλοι δὲ αὐτέων, illos conve-
10 ἰδία κέρδεα προσδεκόμενοι παρὰ τοῦ Πέρσεω οἴσεσθαι, nire, non-
προδοσίην ἐσκευάζοντο. μαθὼν δὲ ταυτέων ἰκάτερα ὡς nulloque
εἶχε Διοσχίτης ὁ Νόθωνος, ἐὼν τῶν Ἐρετριέων τὰ πρῶτα, adeo pro-
φράζει τοῖσι ἥκουσι τῶν Ἀθηναίων πάντα τὰ παρεόντα ditionem
σφι πρήγματα· προσεδέχθη τε ἀπαλλάσσεσθαι σφέας meditari,
15 ἐς τὴν σφετέρην, ἵνα μὴ προσπαύλωνται. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι continen-
ταῦτα Διοσχίτη συμβουλευσάντι πείθεσθαι· καὶ αὐτοὶ μὲν tem repe-
διαβάντες ἐς Ὠρωπὸν, ἐσωζον σφέας αὐτούς. tunt.

CI. Οἱ δὲ Πέρσαι πλεόντες κατέσχον τὰς κείας τῆς Pugna sex
Ἐρετρικῆς χώρας κατὰ Ταμίνας, καὶ Χαϊρίας, καὶ Αἰ- dierum sub
Ερετρίαι

muros. Die
septimo
Persæ in
urbem per
proditionem ir-
rumpunt.
Templa
spoliata in-
censaque :
incolæ in
servitutem
abrepti.

γίλια· κατασχόντες δὲ ἐς ταῦτα τὰ χωρία, αὐτίκα ἴπ-
πους τε ἐξεβάλλοντο, καὶ παρεσκευάζοντο ὡς προσπι-
σόμενοι τοῖσι ἐχθροῖσι. οἱ δὲ Ἑρετρίεες ἐπεξελθεῖν μὲν
καὶ μάχεσθαι οὐκ ἐποιεῦντο βουλὴν, εἴ πως δὲ διαφυλά-
ξαιεν τὰ τείχεα, τούτου σφι ἔμελε πέρα, ἐπεὶ τε ἐνίκα
μὴ ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν. προσβολῆς δὲ γενομένης καρτε-
ρῆς πρὸς τὸ τεῖχος, ἔπιπτον ἐπὶ ἑξ ἡμέρας πολλοὶ μὲν 10
ἀμφοτέρων· τῇ δὲ ἐβδόμῃ Εὐφορβός τε ὁ Ἀλκιμάχου,
καὶ Φίλαγρος ὁ Κυνέου, ἄνδρες τῶν ἀστῶν δοκιμοί, προ-
διδούσι τοῖσι Πέρσησι. οἱ δὲ, ἐσελθόντες ἐς τὴν πόλιν,
ταῦτο μὲν, τὰ ἱρὰ συλήσαντες ἐνέπρησαν, ἀποτινύνμενοι
τῶν ἐν Σάρδισι κατακαυθέντων ἱρῶν· ταῦτο δὲ, τοὺς ἀν- 15
θρώπους ἡνδραποδίσαντο, κατὰ τὰς Δαρείου ἐντολάς.

Victis Ere-
triis, Persæ
Hippiam du-
ce Mara-
thonem
trajiciunt.

CII. Χειρωσάμενοι δὲ τὴν Ἑρέτριαν, καὶ ἐπισχόντες
ὀλίγας ἡμέρας, ἔπλεον ἐς τὴν Ἀττικὴν κατέρχοντες τε
πολλὸν καὶ δοκέοντες ταῦτα τοὺς Ἀθηναίους ποιήσειν
τὰ καὶ τοὺς Ἑρετρίεας ἐποίησαν. καί, ἦν γὰρ ὁ Μαρα-
θῶν ἐπιτηδεώτατον χωρίον τῆς Ἀττικῆς ἐνιπνεῦσαι, καὶ 5
ἀγχατάτω τῆς Ἑρετρίης, ἐς ταῦτό σφι κατηγέετο Ἴππικῆς
ὁ Πεισιστράτεω.

Eodem ex-
it Atheni-
ensium ex-
ercitus, cui
decem præ-
tores præ-
essent : in-
que eis Mil-
tiades, nu-
per Cher-
sonefo A-
thenas pro-
fugus [c.
41.], ibi-
que ab ad-
versariis,
quod tyran-
nidem illie
occupavisset, accu-
satus, sed

CIII. Ἀθηναῖοι δὲ ὡς ἐπύθοντο ταῦτα, ἐβόηθον καὶ
αὐτοὶ ἐς τὸν Μαραθῶνα. ἦγον δὲ σφεας στρατηγοὶ δέκα·
τῶν ὁ δέκατος ἦν Μιλτιάδης, τοῦ τὸν πατέρα Κίμωνα
τὸν Στῆσαγόρεω κατέλαβε φυγεῖν ἐξ Ἀθηνῶν Πεισί-
στρατον τὸν Ἴπποκράτεος. καὶ αὐτῷ φεύγοντι, Ὀλυμπι- 5
άδα ἀνελεῖσθαι τεθρίπῳ συνέβη· καὶ ταύτην μὲν τὴν
νίκην ἀνελόμενόν μιν, ταῦτό ἐξενείκασθαι τῷ ὁμομητρίῳ
ἀδελφεῷ Μιλτιάδῃ. μετὰ δὲ, τῇ ὑστέρῃ Ὀλυμπιάδι τῆσι
αὐτῇσι ἵπποισι νικῶν, παραδίδοι Πεισιστράτῳ ἀνακηρυχ-
θῆναι· καὶ τὴν νίκην παρὲς τούτῳ, κατήλθε ἐπὶ τὰ ἐαυ- 10
τοῦ ὑπόσπονδος. καὶ μιν ἀνελόμενον τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι

ἄλλην Ὀλυμπιάδα, κατέλαβε ἀποθανεῖν ὑπὸ τῶν Πει-
 σιστράτου παίδων, οὐκέτι περιεόντος αὐτοῦ Πεισιστράτου.
 κτείνουσι δὲ οὗτοί μιν κατὰ τὸ πρυτανήϊον, νυκτὸς ὑπεί-
 15 σαντες ἄνδρας. τέθναπται δὲ Κίμων πρὸ τοῦ ἄσπετος,
 πύρην τῆς διὰ Κοίλης καλεομένης ὁδοῦ· κατάντιον δὲ
 αὐτοῦ αἱ ἵπποι τεθάρφαται αὐται αἱ τρεῖς Ὀλυμπιάδας
 ἀνελόμεναι. ἐποίησαν δὲ καὶ ἄλλαι ἵπποι ἤδη τῷ αὐτῷ
 ταῦτο Εὐαγόρεω Λάκωνος· πλεῖον δὲ τούτων, οὐδαμαί. ὁ
 20 μὲν δὴ πρεσβύτερος τῶν παίδων τῷ Κίμωνι Στησαγόρης
 ἦν τῆναι αὐτὰ παρὰ τῷ πατρὶ Μιλτιάδῃ τρεφόμενος ἐν τῇ
 Χερσονήσῳ· ὁ δὲ νεώτερος παρ' αὐτῷ Κίμωνι ἐν Ἀθήνῃσι,
 τὸννομα ἔχων ἀπὸ τοῦ οἰκιστῆς τῆς Χερσονήσου Μιλτιά-
 δεω, Μιλτιάδης.

CIV. Οὗτος δὲ ἂν τότε ὁ Μιλτιάδης ἦκων ἐκ τῆς
 Χερσονήσου, καὶ ἐκπεφυγὼς διπλόον θάνατον, ἐστρα-
 τήγεε Ἀθηναίων. ἅμα μὲν γὰρ, οἱ Φοίνικες αὐτὸν οἱ
 ἐπιδιώξαντες μέχρι Ἰμβρου, περὶ πολλῷ ἐποιεῦντο λα-
 5 βεῖν τε καὶ ἀναγαγεῖν παρὰ βασιλῆα· ἅμα δὲ, ἐκ-
 φυγόντα τε τούτους, καὶ ἀπικόμενον ἐς τὴν ἐαυτοῦ, δο-
 κίοντά τε εἶναι ἐν σωτηρίῃ, ἤδη τοενθῆναι μιν οἱ ἐχθροὶ
 ὑποδεχόμενοι, καὶ ὑπὸ δικαστήριον αὐτὸν ἀγαγόντες, ἐδί-
 ωξαν τυραννίδος τῆς ἐν Χερσονήσῳ. ἀποφυγὼν δὲ καὶ
 10 ταύτους, στρατηγὸς οὕτω Ἀθηναίων ἀπεδέχθη, αἰρεθεὶς
 ὑπὸ τοῦ δήμου.

CV. Καὶ πρῶτα μὲν, ὄντες ἔτι ἐν τῷ ἄσπετι οἱ στρατη-
 γοί, ἀποπέμψουσιν ἐς Σπάρτην κήρυκα Φειδιππίδην, Ἀθη-
 ναίων μὲν ἄνδρα, ἄλλως δὲ ἡμεροδρόμον τε καὶ ταῦτο με-
 λετῶντα. τῷ δὲ, ὡς αὐτὸς τε ἔλεγε Φειδιππίδης, καὶ
 5 Ἀθηναίοισι ἀπήγγελε, περὶ τὸ Παρθένιον οὖρος τοῦ ὑπὲρ
 Τρυφῆς ὁ Πάν περιπίπτει. βῶσαντα δὲ τὸννομα τοῦ Φει-
 διππίδου τὸν Πᾶνα, Ἀθηναίοισι κελεύσαι ἀπαγγεῖλαι,
 Miffus ab Athenienfi-
 bus Spar- tam Phidippi-
 des he- merodro- mus, cui
 au Tegeam Pan obviani-
 factus, auxilium Athenien-
 fibus polli-

cetur. Ob
eam cau-
sam Pani-
fanum sa-
craque
Athenis di-
cata.

διότι ἐαυτοῦ οὐδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιεῖνται, ὄντος εἴνου
Ἀθηναίοισι, καὶ πάλλαχῃ γεγομένου ἤδη σφι χρησίμου, 10
τὰ δὲ ἔτι καὶ ἐσομένου. καὶ ταῦτα μὲν Ἀθηναῖοι, κα-
ταστάντων σφίσι εὖ ἤδη τῶν πραγμάτων, πιστεύσαντες
εἶναι ἀληθεῖα, ἰδρύσαντο ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει Πανὸς ἱόν, καὶ
αὐτὸν ἀπὸ ταύτης τῆς ἀγγελίης θυσιῇσι ἐπετείησι καὶ
λαμπάδι ἱλάσκονται.

Spartani a
Phidippida
ad auxili-
um Athe-
nis feren-
dum invi-
tati, ante
pleniluni-
um in ex-
peditionem
proficisci
recusant.

CVI. Τότε δὲ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ὁ Φειδιπ-
πίδης οὗτος, ὅτεπέρ οἱ ἔφη καὶ τὸν Πάνα φανῆναι, δευ-
τεραῖος ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ. ἀπικείμενος
δὲ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας ἔλεγε· “ὦ Λακεδαιμόνιοι, Ἀθη-
“ ναῖοι ὑμῶν δεόνται σφίσι βοηθῆσαι, καὶ μὴ περι- 5
“ δεῖν πόλιν ἀρχαιοτάτην ἐν τοῖσι Ἑλλήσι δουλοσύνη
“ περιπεσῶσαν πρὸς ἀνδρῶν βαρβάρων· καὶ γὰρ Ἑξί-
“ τριά τε νῦν ἡδραπόδισται, καὶ πόλις λογίμω ἢ Ἑλλὰς
“ γέγονε ἀσθενεστέρη.” ὁ μὲν δὲ σφι τὰ ἐντεταλμένα
ἀπήγγελε· τοῖσι δὲ ἑαδὲ μὲν βοηθεῖν Ἀθηναίοισι, ἀνύ- 10
νατα δὲ σφι ἦν τοπαραυτίκα ποιεῖν ταῦτα, οὐ βουλομέ-
νοισι λύειν τὸν νόμον. ἦν γὰρ ἰσταμένου τῷ μητὸς εἰνάτῃ
εἰνάτῃ δὲ οὐκ ἐξελεύσεσθαι ἔφασαν, μὴ οὐ πλῆρες ὄν-
τος τοῦ κύκλου. οὗτοι μὲν νῦν τὴν πᾶνσέληνον ἔμενον. 15

Somnium
Hippiæ,
antequam
Perſas in
campum
Marathoni-
um duce-
ret.

CVII. Τοῖσι δὲ βαρβάροισι κατηγέετο Ἰππίης ὁ Πει-
σιστράτου ἐς τὸν Μαραθῶνα, τῆς παροιχομένης νυκτὸς
ὄψιν ἰδὼν ἐν τῷ ὕπνῳ τοιήδε. ἐδόκει ὁ Ἰππίης τῇ μη-
τρὶ τῇ ἐαυτοῦ συνευηθῆναι· συνεβάλετο ἂν ἐκ τῶν ὀνείρου,
κατελθὼν ἐς τὰς Ἀθήνας καὶ ἀνασωσάμενος τὴν ἀρ- 5
χήν, τελευτήσῃ ἐν τῇ ἐαυτοῦ γηραιός. ἐκ μὲν δὲ τῆς
ὄψιος συνεβάλετο ταῦτα. } τότε δὲ κατηγεόμενος, ταῦτα
μὲν, τὰ ἀνδράποδα τὰ ἐξ Ἐρετρίας ἀπέθηκε ἐς τὴν νῆσον
τὴν Στυρείαν, καλεομένην δὲ Αἰγίλειαν· ταῦτο δὲ, κατα-
γομένας ἐς τὸν Μαραθῶνα τὰς νέας ἄρμιζε οὗτος· ἐκ- 10

πάντας δὲ εἰς τὴν γῆν τοὺς βαρβάρους διέτασσε. καὶ οἱ ταῦτα διέπαντι ἐπῆλθε πταρεῖν τε καὶ βῆξαι μεζῶνας ἢ ὡς εἴδες· οἷα δὲ οἱ πρεσβυτέρω ἐάντι, τῶν ὀδόντων οἱ πλεῖνες ἐσείοντο. τούτων ὦν ἓνα τῶν ὀδόντων ἐκβάλλει
 15 ὑπὸ βίης βήξας· ἐκπεσόντος δὲ εἰς τὴν ψάμμον αὐτοῦ, ἐποιέτο πολλὴν σπουδὴν ἐξευρεῖν. ὡς δὲ οὐκ ἐφαίνετό οἱ ὁ ὀδὼν, ἀναστενάζας, εἶπε πρὸς τοὺς παρεστέωτας, “ Ἡ γῆ ἥδε οὐκ ἡμετέρη ἐστὶ, οὐδὲ μιν διηγήμεθα ὑπο-
 “ χεῖρην ποιήσασθαι· ὁκόσον δὲ τί μοι μέρος μετῆν, ὁ
 “ ἔδῳν μετέχει.”

CVIII. Ἐπὶ τῆς μὲν δὴ ταύτῃ τὴν ἄψιν συνεβάλετο Soli Platon-
 ἐξηλευθέρει. Ἀθηναίοισι δὲ τεταγμένοις ἐν τεμένει nienfibus Athe-
 Ἡρακλέος, ἐπῆλθον βοηθῶντες Πλαταιέες πανδημί· nienfibus
 καὶ γὰρ καὶ ἐδεδώκεσαν σφείας αὐτοὺς τοῖσι Ἀθηναίοισι, praesto sunt.
 5 οἱ Πλαταιέες, καὶ πόνους ὑπὲρ αὐτῶν οἱ Ἀθηναῖοι συχ- Necessitudo
 νοὺς ἤδη ἀκαιρέατο. ἔδωσαν δὲ ὧδε· πιεζύμενοι ὑπὸ Θη- utrorum-
 βαίων οἱ Πλαταιέες, ἐδίδσαν πρῶτα παρατυχῶσι Κλε- que unde
 ομένει τε τῷ Ἀναξανδρίδῳ καὶ Λακεδαιμονίοισι σφείας originem
 αὐτοῦς. οἱ δὲ, οὐ δεκόμενοι, ἔλεγόν σφι τάδε· “ Ἡμεῖς traxerit.
 10 “ μὲν ἐκαστέρω τε οἰκόμεν, καὶ ὑμῖν τοιγὰρ τις γίνοιτ’
 “ ἂν ἐπικουρίῃ ψυχῇ· φθαιήτε γὰρ ἂν πολλάκις ἐξ-
 “ ἀνδραποδισθέντες ἢ τινα πυθέσθαι ἡμέων. συμβου-
 “ λούμεν δὲ ὑμῖν δοῦναι ὑμέας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι, πηλη-
 “ σιοχείροισί τε ἀνδράσι, καὶ τιμωρέειν εἴσσι οὐ κακοῖ-
 15 “ σι.” ταῦτα συνεβούλευον οἱ Λακεδαιμόνιοι, οὐ κατὰ
 εἰκοίνῃ οὕτω τῶν Πλαταιέων, ὡς βουλόμενοι τοὺς Ἀθη-
 ναίους ἔχειν πόνους, συνεστέωτας Βοιωτοῖσι. Λακεδαιμό-
 νιοι μὲν νυν Πλαταιεῦσι ταῦτα συνεβούλευον· οἱ δὲ οὐκ
 ἠπίστησαν, ἀλλ’ Ἀθηναίων ἰρὰ ποιούντων τοῖσι δώδεκα
 20 θεοῖσι, ἰκέται ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν βωμὸν, ἐδίδσαν σφείας
 αὐτοῦς. Θηβαῖοι δὲ πυθόμενοι ταῦτα, ἐστρατεύοντο ἐπὶ

τοὺς Πλαταιέας· Ἀθηναῖοι δὲ σφι ἐβόηθον. μελλόντων δὲ συνάπτειν μάχην, Κορίνθιοι αὖ περιεῖδον· παρατυχόντες δὲ, καὶ καταλλάξαντες, ἐπιτρεφάντων ἀμφοτέρων, οὖρισαν τὴν χώραν ἐπὶ τοῖσδε· ἂν Θηβαίους Βοιω- 25 τῶν τοὺς μὴ βουλομένους ἐς Βοιωτοὺς τελέειν. Κορίνθιοι μὲν δὴ ταῦτα γνόντες ἀπαλλάσσοντο. Ἀθηναίοισι δὲ ἀπιῶσι ἐπεθήκαντο Βοιωτοί· ἐπιθέμενοι δὲ, ἐσώθησαν τῇ μάχῃ. ὑπερβάντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς αἱ Κορίνθιοι 30 ἔθηκαν Πλαταιεῦσι εἶναι οὖρους, τούτους ὑπερβάντες, τὸν Ἀσώπον αὐτὸν ἐποίησαντο εὖρον. Θηβαίοισι πρὸς Πλαταιέας εἶναι καὶ Ὑσιᾶς. ἔδσαν μὲν δὴ αἱ Πλαταιέες σφείας αὐτοὺς Ἀθηναίοισι τρόπῳ τῷ εἰρημένῳ· ἦκον δὲ τότε ἐς Μαραθῶνα βοηθέοντες. —

Discordia
inter Athe-
nienſium
prætores,
quorum
alii pugnam
diffuadent,
alii, inter-
que eos
Miltiades,
suadent.
Qui cum
Callima-
chum po-
lemarchum
ad suam
ſententiam
traduxiſſet,

CIX. Τοῖσι δὲ Ἀθηναίων στρατηγοῖσι ἐγίνοντο δίχα αἱ γνῶμαι· τῶν μὲν, οὐκ ἐόντων συμβάλλειν· ὀλίγους γὰρ εἶναι στρατιῇ τῇ Μήδων συμβαλέειν· τῶν δὲ, καὶ Μιλτιάδῳ, κελευόντων. ὥς δὲ δίχα τε ἐγίναντο, καὶ ἐνῆκα ἡ χεῖρων τῶν γνωμέων, ἐνθαῦτα, ἦν γὰρ ἐνδέκατος ψηφί- 5 δοφόρος ὁ τῷ κινάμῳ λαχὼν Ἀθηναίων πολεμαρχεῖν· τοπαλαῖον γὰρ Ἀθηναῖοι ὁμόφηφον τὸν πολεμαρχον ἐποιεῦντο τοῖσι στρατηγοῖσι· ἦν δὲ τότε πολεμαρχος Καλλίμαχος Ἀφιδναῖος· πρὸς ταῦτον ἐλθὼν Μιλτιάδης, ἔλεγε τάδε· “ Ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἔστι ἡ κατα- 10 “ δουλῶσαι Ἀθήνας, ἡ ἐλευθέρας ποιήσαντα, μνημόσυνα “ λικέσθαι ἐς τὸν ἅπαντα ἀνθρώπων βίον, οἷα αὐδὲ “ Ἀρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων λείπαισι. νῦν γὰρ δὴ “ ἔξ οὗ ἐγέγοντο Ἀθηναῖοι, ἐς κίνδυνον ἤκουσι μέγιστον. “ καὶ ἦν μὲν γε ὑποκίψωσι ταῖσι Μήδοισι, δέδοκται τὰ 15 “ πείπονται παραδεδομένοι Ἰππῆϊ· ἦν δὲ περγενηται “ αὕτη ἡ πόλις, οἷα τέ ἐστι πρώτη τῶν Ἑλληνίδων πο- “ λίων γενέσθαι. κῶς ὦν δὴ ταῦτα οἷα τέ ἐστι γενέ-

" σθαι, καὶ κῶς ἐς σέ τι τούτων ἀνήκει τῶν παρηγμάτων
 20 " τὸ κῦρος ἔχειν, νῦν ἔρχομαι φράσων. ἡμέων τῶν στρα-
 " τηγῶν ἑόντων δέκα, δίχα γίνονται αἱ γνώμαι, τῶν
 " μὲν, κελεύοντων συμβαλέειν, τῶν δὲ, οὐ συμβαλέειν.
 " ἢ μὲν νυν μὴ συμβάλωμεν, ἔλπομαί τινα στάσιν με-
 " γάλῃν ἐμπροσθε διασείσειν τὰ Ἀθηναίων φρονήμα-
 25 " τα, ὥστε μηδίσαι· ἢν δὲ συμβάλωμεν, πρὶν τι καὶ
 " σαφρὸν Ἀθηναίων μετεξέτεροις ἐγγενέσθαι, θεῶν τὰ
 " ἴσα κελόντων, οἳ τὲ εἴμην περιγενέσθαι τῇ συμβολῇ.
 " ταῦτα ὦν πάντα ἐς σέ νῦν τίνει, καὶ ἐκ σέο ἀρτῆται·
 " ἢ γὰρ σὺ γνώμῃ τῇ ἐμῇ προσθῇ, ἔστι τοι πατρίς τε
 30 " ἐλευθέρη, καὶ πόλις πρώτη τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι· ἢν δὲ
 " τῶν ἀποσπευδόντων τὴν συμβουλὴν ἔλῃ, ὑπάρξει τοι τῶν
 " ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν τὰ ἐναντία."

CX. Ταῦτα λέγων ὁ Μιλτιάδης, προσκτάται τὸν *proeliari de-*
 Καλλίμαχον. προσγενομένης δὲ τοῦ πολέμαρχου τῆς *cernitur.*
 γνώμης, ἐκεκύρωτο συμβάλλειν. μετὰ δὲ, οἱ στρατηγοί, *Dilata pu-*
 τῶν ἢ γνώμῃ ἔφερε συμβάλλειν, ὡς ἐκάστου αὐτέων ἐγί- *gna; donec*
 35 νητο πρυτανίῃ τῆς ἡμέρης, Μιλτιάδῃ παρεδίδουσαν· ὁ δὲ, *summa im-*
 δεκάμενος, οὔτι κω συμβολὴν ἐποιετο, πρὶν γε δὴ αὐτοῦ *perii, quæ*
 πρυτανίῃ ἐγένετο. *alio die pe-*
nes alium
prætorem
erat, ad
Miltiadem
devenisset.

CXI. Ὡς δὲ ἐς ἐκεῖνον περιῆλθε, ἐνθαῦτα δὴ ἐτάσ- *Acies Græ-*
 στοντο ὧδε Ἀθηναῖοι ὡς συμβαλέοντες. τοῦ μὲν δεξιῶ *corum quo*
 κέρεος ἡγετο ὁ πολέμαρχος Καλλίμαχος· ὁ γὰρ νόμος *ordine in-*
 τότε εἶχε αὐτῷ τοῖσι Ἀθηναίοισι, τὸν πολέμαρχον ἔχειν *strueta fu-*
 5 κέρας τὸ δεξιόν. ἡγεομένου δὲ τούτου, ἐξεδέκοντο ὡς ἀριθ- *erit.*
 μέοντο αἱ φυλαὶ, ἐχόμεναι ἀλλήλων· τελευταῖοι δὲ
 ἐτάσσοντο, ἔχοντες τὸ εὐώνυμον κέρας, Πλαταιεῖς. ἀπὸ
 ταύτης γὰρ σφι τῆς μάχης, θυσίας Ἀθηναίων ἀνα-
 γόντων καὶ πανηγύριος τὰς ἐν τῇσι πεντετηρήσι γινομέ

νας, κατεύχεται ὁ κήρυξ ὁ Ἀθηναῖος, ἅμα τε Ἀθηναί-10
οισι λέγων γίνεσθαι ἀγαθὰ καὶ Πλαταιῶσι. τότε δὲ
τασσομένων τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ Μαραθῶνι, ἐγίνετο
τοιόνδε τι. τὸ στρατόπεδον ἐξισούμενον τῷ Μηδικῷ στρα-
τοπέδῳ, τὸ μὲν αὐτῷ μέσον ἐγίνετο ἐπὶ τάξιας Ἀλγας,
καὶ ταύτῃ ἦν ἀσθενέστατον τὸ στρατόπεδον· τὸ δὲ κέρας 15
ἐκάτερον ἄρρωτο πλῆθει.

Commisso
praelio,

CXII. Ὡς δὲ σφι διετέτακτο, καὶ τὰ σφάγια ἐγίνετο
καλὰ, ἐνθαῦτα ὡς ἀπείδησαν οἱ Ἀθηναῖοι, δρόμοι ἔειπτο
εἰς τοὺς βαρβάρους. ἦσαν δὲ στάδιοι οὐκ ἐλάσσονες τὸ
μεταίχμιον αὐτῶν, ἢ ὀκτώ. οἱ δὲ Πέρσαι, ὀρέωντες δρό-
μῳ ἐπιόντας, παρεσκευάζοντο ὡς δεχόμενοι· μακρὰν τε 5
τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐπέφερον, καὶ πάγχυ ἐλεθρίην, ὀρέων-
τες αὐτοὺς ἐλίγους, καὶ ταύτους δρόμῳ ἐπεργομένους, αὐτε
ἔκπου ὑπαρχούσης σφι, αὐτε τοξευμάτων. ταῦτα μὲν νυν
οἱ βάρβαροι κατεΐκαζον. Ἀθηναῖοι δὲ, ἐπεὶ τε ἀθροῖοι
προσέμιζαν τοῖσι βαρβάροισι, ἐμάχοντο ἀξίως λόγῳ. 10
πρῶτοι μὲν γὰρ Ἑλλήνων πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, δρό-
μῳ εἰς πολέμιους ἐχρήσαντο, πρῶτοι δὲ ἀνίσχοντο ἐσθλητά
τε Μηδικὴν ὀρέωντες, καὶ τοὺς ἀνδρας ταύτην ἐσθλημένους·
τέως δὲ ἦν τοῖσι Ἕλλησι καὶ τὸ ὄνομα τὸ Μήδων φόβος
ἀκαῦσαι.

cum diu
acriter an-
cipitique
Marte pu-
gnatum
esset, po-
stremo
Graeci vin-
cunt [a
490.].

CXIII. Μαχομένων δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι, χρόνος ἐγί-
νετο πολλός· καὶ τὸ μὲν μέσον τοῦ στρατοπέδου ἐνίκαν
οἱ βάρβαροι, τῇ Πέρσαι τε αὐτοὶ καὶ Σάκαι ἐτετάχατο.
κατὰ τοῦτο μὲν δὴ ἐνίκαν οἱ βάρβαροι, καὶ ῥιζάντες, ἐδί-
ωκον εἰς τὴν μεσόγειαν· τὸ δὲ κέρας ἐκάτερον ἐνίκαν 5
Ἀθηναῖοι τε καὶ Πλαταιεῖς. νικῶντες δὲ, τὸ μὲν τετραμ-
μένον τῶν βαρβάρων φεύγειν ἔω· τοῖσι δὲ τὸ μέσον ῥή-
ξασι αὐτῶν, συναγαγόντες τὰ κέρα ἀμφοτέρω, ἐμά-

χρητο, καὶ ἐνίκων Ἀθηναῖοι. Φεύγουσι δὲ τοῖσι Πέρσῃσι.
 10 ἔκπτοντες, ἐς ὃ ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἀπικόμαντι, πῶρ
 τε αὐτῶν, καὶ ἐπελαμβάνοντο τῶν νεῶν.

ΕCIV. Καὶ ταῦτο μὲν, ἐν τούτῳ τῷ πόνῳ ὁ πολέμαρ- Cadunt,
 χος Καλλίμαχος διαφθείρεται, ἀπὸ γυνόμενος ἀγαθός. cum mul-
 ἀπὸ δὲ ἔθαντος τῶν στρατηγῶν Σησίλειος ὁ Θρασύλευς. tis Atheni-
 ταῦτο δὲ, Κυνέγειρος ὁ Εἰφάρωνος, ἐν ταῦτα ἐπιλαβόμε- enfibis cla-
 5 νος τῶν ἀφλάστων νῆος, τὴν χεῖρα ἀποκοπεῖς πελέκει, ris, et Cal-
 πίπτει· ταῦτο δὲ, ἄλλοι Ἀθηναίων πολλοὶ τε καὶ ἐνο- limachus
 μαστοί. polemar-
 chus, et Ste-
 filaus præ-
 tor. Cynegiri facius memora-
 bile:

ΕCIV. Ἐπεὶ μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐπεκράτησαν τῶν Πέρσῃσι, πα-
 τοῖσι τῶν Ἀθηναίων. τῇσι δὲ λοιπῇσι οἱ βαρβάροι ἐξανα- vibus ta-
 κρουσάμενοι, καὶ ἀναλαβόντες ἐκ τῆς νῆσου, ἐν τῇ ἔλπον, rptim con-
 τὰ ἐξ Ἑρετρίας ἀνδράποδα, περιέπλων Σούνιον, βουλό- scens, pro-
 5 μένοι φθῆναι τοὺς Ἀθηναίους ἀπικόμενοι ἐς τὸ ἄστυ. αἰ- tinus
 τῇ δὲ ἔσχε ἐν Ἀθηναίοισι ἐξ Ἀλκμαιωνιδέων μηχανῆς Phalerum
 αὐτοὺς ταῦτα ἐπινοήθῃναι· τούτους γὰρ συνδεμένους τοῖσι potunt:
 Πέρσῃσι ἀναδίδαι ἀσπίδα, εἴωσι ἤδη ἐν τῇσι νησί.

ΕCVI. Οὗτοι μὲν δὴ περιέπλων Σούνιον. Ἀθηναῖοι δὲ fed quod a-
 ὡς ποδῶν εἶχον, τάχιστα ἐβόησαν ἐς τὸ ἄστυ· καὶ stu diligen-
 ἔφθον τε ἀπικόμενοι, πρὶν ἢ τοὺς βαρβάρους ἤκειν, ter custodiri
 καὶ ἰστρατοπεδεύσαντο ἀπικύμενοι ἐξ Ἡρακλίου τοῦ ἐντυ- viderent,
 5 Μαραθῶνι ἐν ἄλλῳ Ἡρακλίῳ τῷ ἐν Κυνοςάργει. οἱ δὲ in Asiam
 βαρβάροι τῇσι νησί υπεραἰωρηθέντες Φαλήρου, ταῦτα γὰρ revertun-
 ἦν ἐπίνειον τότε τῶν Ἀθηναίων, ὑπὲρ ταύτου ἀνακαχω-
 σαντες τὰς νῆας, ἀπέπλων ὅπιστα ἐς τὴν Ἀσίην.

ΕCVII. Ἐν ταύτῃ τῇ ἐν Μαραθῶνι μάχῃ ἀπέθανον Quot utrius-
 τῶν βαρβάρων κατὰ ἑξακισχιλίους καὶ τετρακισίας ἀν- que in pre-
 δρας· Ἀθηναίων δὲ, ἑκατὸν ἐνενήκοντα καὶ δύο. ἔπεσον gna Mar-
 μὲν ἀμφοτέρων τοσούτοι· συνήνικε δὲ αὐτόφθι θάνατος. anthonia in-
 5 τῶνδε γένεσθαι. Ἀθηναίων ἀνδρὰ Ἐπίζηλον τὸν Κουφα- terfecti
 que Episc-
 lo Atheni-
 ensi in ead-
 dem acci-
 derit.

γόμεναι ἐν τῇ συστάσει μαχόμενόν τε καὶ ἄνδρα γινόμενα ἀγαθόν, τῶν ὀμμάτων στερηθῆναι, οὔτε πλεονέτα αὐδὲν τοῦ σώματος, οὔτε βληθέντα· καὶ τὸ λοιπὸν τῆς ζῆς διατελέειν ἀπὸ τούτου τοῦ χρόνου ὄντα τυφλόν. λέγειν δὲ αὐτὸν ἤκουσα περὶ τοῦ πάθους τοιόνδε τινὰ λόγον. ἄνδρα 10 οἱ δοκέειν ὀπλίτην ἀντιστῆναι μέγαν, τοῦ τὸ γένειον τὴν ἀσπίδα πᾶσαν σκιάζειν· τὸ δὲ φᾶσμα ταῦτο ἐαυτὸν μὲν παρεξελθεῖν, τὸν δὲ ἐαυτοῦ παρὰστάτην ἀποκτείνει. ταῦτα μὲν δὴ Ἐπίζηλον ἐπυθόμεν λέγειν.

Simulacrum Apollinis, Delio Boetiae ablatum, Datidis per somnium moniti iussu restituitur.

СХVІІІ. Δᾶτις δὲ πορευόμενος ἅμα τῷ στρατῷ εἰς τὴν Ἀσίην, ἐπεὶ τε ἐγένετο ἐν Μυκόνῳ, εἶδε ὄψιν ἐν τῷ ὕπνῳ. καὶ ἦτις μὲν ἦν ἡ ὄψις, οὐ λέγεται· ὁ δὲ, ὡς ἡμέρη τάχιστα ἐπέλαμψε, ζήτησιν ἐποιέετο τῶν νεῶν. εὐρὼν δὲ ἐν Φοινίσσῃ νῆϊ ἄγαλμα Ἀπόλλωνος κεχρυσω- 5 μένον, ἐπυθάνετο ὁκόθεν σεσυλημένον εἶη· πυθόμενος δὲ ἐξ οὗ ἦν ἱραῦ, ἔπλεε τῇ ἐαυτοῦ νῆϊ εἰς Δῆλον. καὶ, ἀπικατο γὰρ τηνικαῦτα οἱ Δῆλιοι ὀπίσω εἰς τὴν νῆσον, κατὰτίθεται τε εἰς τὸ ἱρὸν τὸ ἄγαλμα, καὶ ἐντέλλεται τοῖσι Δηλίοις ἀπαγαγεῖν τὸ ἄγαλμα εἰς Δῆλιον τὸ Θηβαίων 10 τὸ δὲ ἐστὶ ἐπὶ θαλάσῃ, Χαλκίδος καταπτόν. Δᾶτις μὲν δὴ ταῦτα ἐντειλάμενος ἀπέπλεε. τὸν δὲ ἀνδριάντα ταῦτον Δῆλιοι οὐκ ἀπήγαγον, ἀλλὰ μιν δι' ἐτέων εἰκοσι Θηβαῖοι αὐτοὶ ἐκ Θεοπροπίου ἐκομίσαντο ἐπὶ Δῆλιον.

Eretrios ciptos [c. 101.] Darius humaniter tractat, Ciffiaque locum, Anderic- oem, iis habendum dat : juxta quem putat, unde bitumen, sal oleum- que hauriatur.

СХІХ. Τοὺς δὲ τῶν Ἐρετρίων ἀνδραποδισμένους Δᾶ- τίς τε καὶ Ἀρταφέρνης, ὡς προσέσχον εἰς τὴν Ἀσίην πλεόντες, ἀνῆγαγον εἰς Σαῦσα. βασιλεὺς δὲ Δαρεῖος, πρὶν μὲν αἰχμαλώτους γενέσθαι τοὺς Ἐρετρίους, ἐνῆχε σφι δεινὸν χόλον, οἷα ἀρχάντων ἀδικίης προτέρων τῶν 5 Ἐρετρίων· ἐπεὶ τε δὲ εἶδε σφείας ἀπαχθέντας παρ' ἐαυτοῦ, καὶ ὑποχειρίους ἐαυτῷ ὄντας, ἐποίησε κακὸν ἄλλο οὐδὲν, ἀλλὰ σφείας τῆς Κισσίου χώρας κατοίκισε ἐν

σταδμῶ ἐαυτοῦ, τῷ ὀνόμα' ἐστὶ Ἀρδερικά· ἀπὸ μὲν
 10 Σούων δέκα καὶ διηκοσίους σταδίους ἀπέχοντι, πρὸς
 ῥάκοντα δὲ ἀπὸ τοῦ Φρέατος, τὸ παρέχεται τριφασίας
 ἰδίας. καὶ γὰρ ἄσφαλτον καὶ ἄλας καὶ ἔλαιον ἀρύσσον-
 ται ἐξ αὐτῶν τρόπῳ τοιῷδε. ἀντλέεται μὲν κηλοπήνῃ, ἀν-
 15 τὶ δὲ γαυλοῦ, ἥμισυ ἀσκαῦ οἱ προσδίδεται ὑποτύφας
 δὲ ταύτῃ, ἀντλέει, καὶ ἔπειτα ἐγχέει ἐς δεξιὰ μένῃ· ἐκ
 δὲ ταύτης ἐς ἄλλο διαχεόμενον, τρέπεται τριφασίας
 ἰδίας· καὶ ἡ μὲν ἄσφαλτος καὶ οἱ ἄλες πῆγνυνται
 παραυτίκα, τὸ δὲ ἔλαιον συνάγουσι ἐν ἀγγείοις, τὸ οἱ
 20 Πέρσαι καλέουσι ῥαδινάκην· ἐστὶ δὲ μέλαν, καὶ ὀσμὴν
 παρεχόμενον βαρέαν. ἐνθαῦτα τοὺς Ἑρετρίας κατοίκισε
 βασιλεὺς Δαρεῖος, οἱ καὶ μέχρι ἐμεῖο εἶχον τὴν χώραν
 ταύτην, φυλάσσοντες τὴν ἀρχαίην γλῶσσαν. τὰ μὲν δὴ
 περὶ Ἑρετρίας ἔσχε οὕτω.

СХХ. Λακεδαιμονίων δὲ ἦκον ἐς τὰς Ἀθήνας δισχι- Pugna jam
 λιοι μετὰ τὴν πανσέληνον, ἔχοντες σπουδὴν πολλὴν κα- pugnata,
 ταλαβεῖν οὕτω, ὥστε τριταῖοι ἐκ Σπάρτης ἐγένοντο ἐν τῇ Athenas ve-
 Ἀττικῇ. ὕστεροι δὲ ἀπικόμενοι τῆς συμβολῆς, ἰμείροντο niunt auxi-
 5 ὅμως θεήσασθαι τοὺς Μήδους· ἐλθόντες δὲ ἐς τὸν Μα- lia Sparta-
 ραθῶνα, ἐθεήσαντο. μετὰ δὲ, αἰνέσαντες Ἀθηναίους norum.
 καὶ τὸ ἔργον αὐτέων, ἀπαλλάσσοντο ὀπίσω.

СХХΙ. Θαῦμα δέ μοι, καὶ οὐκ ἐνδέχομαι τὸν λόγον,
 Ἀλκμαιωνίδας ἂν κοτε ἀναδῆξαι Πέρσῃσι ἐκ συνθήμα-
 τος ἀσπίδα, βουλομένους ὑπὸ βαρβάροις τε εἶναι Ἀθη-
 ναίους καὶ ὑπὸ Ἰππῆι· οἵτινες μᾶλλον ἢ ὁμοίως Καλλίη
 5 τῷ Φαίνιππου, Ἰππονίκου δὲ πατρὶ, φαίνονται μισοτύ-
 ρανοι εἶντες. Καλλίης τε γὰρ μῦθος Ἀθηναίων ἀπάν-
 των ἐτόλμα, ὅπως Πεισίστρατος ἐκπέσοι ἐκ τῶν Ἀθη-
 νῶν, τὰ χρήματα αὐτοῦ κηρυσσόμενα ὑπὸ τοῦ δημοσίου

Digressio de
 Alcmaeonida-
 rum fami-
 lia. Pro-
 ditionis cri-
 men huic
 familiae illo
 tempore
 motum [c.
 115.] He-
 rodotus di-
 ligenter di-
 luit [a
 121. ad
 124.]. Alc-
 maeonida
 perinde, ac
 Callias, ty-
 rannos ma-
 xime peto-

ñ. Callias in Pisistratum odii documenta.

Alia hominis facinorosa memorabilia. [Pannus turpis, adfusus purpure Herodoti.]

ἀνέσθαι, καὶ τὰ ἄλλα τὰ ἔχθιστα ἐς αὐτὸν πάντα ἐμυχανάτο.

CCXII. [Καλλίεω δὲ τούτου ἄξιον πολλαχῶς μνήμη ἐστὶ πάντα τινὰ ἔχειν. τούτο μὲν γὰρ, τὰ προλαλεγμένα, ὡς ἀνὴρ ἄκρος ἐλευθερῶν τὴν πατρίδα· τούτο δέ, τὰ ἐν Ὀλυμπίῃ ἐποίησε, ἴππῳ νικήσας· τεθρίππῳ δέ, δεύτερος γενόμενος. Πύθια δὲ πρότερον ἀνελόμενος, ἐφανερῶς 5
δη ἐς τοὺς Ἕλληνας πάντας μεγίστησι δαπάνησι· τούτο δέ, κατὰ τὰς ἐαυτοῦ θυγατέρας, εὐύσας τρεῖς, οἷός τις ἀνὴρ ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ ἐγένοντο γάμου ὠραῖαι, ἔδωκε σφί δωρεὴν μεγαλοπρεπεστάτην, ἐκείνησί τε ἐχαρίσατο· ἐκ γὰρ πάντων τῶν Ἀθηναίων τὸν ἐκάστη ἐθέλει ἄνδρα 10
ἐαυτῇ ἐκλέξασθαι, ἔδωκε τούτῳ τῷ ἀνδρὶ.]

Quantum Alcmaeonidae ad Athenas tyrannide Pisistratidarum liberandas contulerint [3, 62. 63].

CCXIII. Καὶ οἱ Ἀλκμαιωνίδαι ὁμοίως, ἢ αὐτὸν ἔσσαν τούτου ἔσαν μισοτύραννοι. θῶμμε ὦν μοι, καὶ οὐ προσιέμαι τὴν διαβολὴν, τούτους γε ἀναδέξαι ἀσπίδα, εἴτινες ἄφυγόν τε τὸν πάντα χρόνον τοὺς τυράννους, ἐκ μηχανῆς 5
τε τῆς τούτων ἐξέλιπον οἱ Πεισιστρατίδαι τὴν τυραννίδα· καὶ οὕτω τὰς Ἀθήνας αὐτοὶ ἔσαν οἱ ἐλευθερώσαντες πολλῶ μᾶλλον ἢ περ Ἀρμόδιός τε καὶ Ἀριστογείτων, ὡς ἐγὼ κρίνω. οἱ μὲν γὰρ ἐξηγείωσαν τοὺς λοιποὺς Πεισιστρατιδῶν Ἰππαρχον ἀποκτείναντες, οὐδέ τι μᾶλλον ἔπαυσαν τοὺς λοιποὺς τυραννεύοντας· Ἀλκμαιωνίδαι δὲ 10
ἐμφανέως ἐλευθέρωσαν, εἰ δὴ οὗτοί γε ἀληθείως ἔσαν οἱ τὴν Πυθίην ἀπαπείσαντες προσημαίνειν Λακεδαιμονίοισι ἐλευθερεῶν τὰς Ἀθήνας, ὡς μοι πρότερον δεδῆλται.

Nobilissimi Athenis,

CCXIV. Ἀλλὰ γὰρ ἴσως τί ἐπιμεμφόμενοι τῶν Ἀθηναίων τῷ δήμῳ προσεδίδσαν τὴν πατρίδα; οὐ μὲν ὦν ἦσαν σφεν ἄλλοι δοκιμώτεροι ἐν γε Ἀθηναίοισι ἄνδρες, οὐδ' οἱ μᾶλλον ἐτιμμέατο. οὕτω οὐδέ λόγος αἰρεῖται ἀναδελφῆναι ἐκ γε ἂν τούτων ἀσπίδα ἐπὶ τοιαύτῳ λόγῳ. 5

ἀνεδέχθη μὲν γὰρ ἀσπίς· καὶ ταῦτο οὐκ ἔστι ἄλλως εἰ-
 πῦν· ἐγένετο γάρ· ὃς μὲν τοι ἦν ὁ ἀναδῆξας, οὐκ ἔχον
 προσωτέρω εἰπεῖν τούτων.

CXXV. Οἱ δὲ Ἀλκμαϊωνίδαι ἔσαν μὲν καὶ τὰ ἀνέ-
 καθεν λαμπροὶ ἐν τῇσι Ἀθήησι, ἀπὸ δὲ Ἀλκμαίωνος
 καὶ αὐτῆς Μεγακλῆος ἐγένοντο καὶ κάστα λαμπροί. τῶ-
 το μὲν γὰρ, Ἀλκμαίων ὁ Μεγακλῆος τοῖσι ἐκ Σαρδίων
 5 Λυδοῖσι παρὰ Κροῖσου ἀπικομένους ἐπὶ τὸ χρηστήριον τὸ
 ἐν Δελφοῖσι, συμπρήκτων τε ἐγένετο καὶ συνελάμβανε
 προθύμως. καὶ μιν Κροῖσος πυθόμενος τῶν Λυδῶν τῶν
 ἐς τὰ χρηστήρια φοιτούντων ἐωυτὸν εὖ ποιεῖν, μεταπέμ-
 πεται ἐς Σάρδις· ἀπικόμενον δὲ δωρέεται χρυσῷ, τὸν αὖ
 10 δύνηται τῷ ἐωυτοῦ σώματι ἐξενείκασθαι ἐσάπαξ. ὁ δὲ
 Ἀλκμαίων πρὸς τὴν δωρεὴν εὖσαν τοιαύτην τοιάδε ἐπιτη-
 δεύσας, προσέφερε. ἐνδύς κιθῶνα μέγαν, καὶ κόλπον πολλὸν
 καταλιπούμενος τοῦ κιθῶνος, κοδόρους τοὺς εὗρισκε εὐρυ-
 15 τάτους ἔοντας ὑποδησάμενος, ἥϊε ἐς τὸν θησαυρὸν ἐς τὸν οἱ
 κατηγέοντο. ἐσπεσὼν δὲ ἐς σωρὸν ψήγματος, πρῶτα μὲν
 παρέσαξε παρὰ τὰς πῆμας τοῦ χρυσοῦ ὅσον ἐχώρει οἱ
 κόδοροι· μετὰ δὲ, τὸν κόλπον πάντα πλησάμενος χρυ-
 σω, καὶ ἐς τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς διαπάσας τοῦ ψήγ-
 20 ματος, καὶ ἄλλο λαβὼν ἐς τὸ στόμα, ἐξῆϊε ἐκ τοῦ θη-
 σαυροῦ, ἔλκων μὲν μόγις τοὺς κοδόρους, παντὶ δὲ τῷ
 οἰκῶς μᾶλλον ἢ ἀνθρώπῳ· τοῦ τό, τε στόμα ἐβέβυστο,
 καὶ πάντα ἐξόγκωτο. ἰδόντα δὲ τὸν Κροῖσον γέλως ἐσῆλ-
 θε· καὶ οἱ πάντα τε ἐκεῖνα διδοῖ, καὶ πρὸς, ἕτερα δω-
 25 ρέεται, οὐκ ἐλάσσω ἐκείνων. οὕτω μὲν ἐπλάυτησε ἡ οἰκὴ
 αὕτη μεγάλως· καὶ ὁ Ἀλκμαίων οὕτως οὕτω τοδριππο-
 τροφῆσας, Ὀλυμπιάδα ἀναιρέεται.

CXXVI. Μετὰ δὲ, γενεῇ δευτέρῃ ὕστερον, Κλεισθένης
 μιν ὁ Σικυῶνος τύραννος ἐξήειρε, ὥστε πολλῶν ὀνομαστοτέ-

jam inde a
 priscis tem-
 poribus.
 Ausus fa-
 miliam
 splendor
 per Alcma-
 onem Me-
 gaculis fili-
 um, quem
 Croesus Sar-
 des arceffi-
 tum magna
 vi auri do-
 nat.

Hec...

B...

per Clifthe-
nis, Sicyo-
norum ty-
ranni, affi-
nitatem.
Qui cum
Græcorum
nobilissi-
mos Sicyo-
nem invi-
tasset, ut
ex iis deli-
geret, cui
filiam A-
garisten
desponfa-
ret,

ρην γενέσθαι ἐν τοῖσι Ἑλλήσι ἢ πρότερον ἦν. Κλεισθέει
γὰρ τῷ Ἀριστωνύμου τοῦ Μύρωνος τοῦ Ἀνδρείω, γίνεται
θυγάτηρ τῇ οὐνομα ἦν Ἀγαρίστη. ταύτην ἠθέλησε, Ἑλ-5
λήνων πάντων ἐξευρὼν τὸν ἄριστον, τούτῳ γυναῖκα προσ-
θεῖναι. Ὀλυμπίων ὦν ἑόντων, καὶ νικῶν ἐν αὐτοῖσι τε-
θρίπκῳ ὁ Κλεισθένης, κήρυγμα ἐποιήσατο, ὅστις Ἑλ-
λήνων ἐαυτὸν ἀξιοῖ Κλεισθένης γαμβρὸν γενέσθαι, ἤκει
ἐς ἐξηκοστὴν ἡμέρην, ἢ καὶ πρότερον, ἐς Σικυῶνα, ὡς κυ-10
ρώσοντος Κλεισθένης τὸν γάμον ἐν ἐνιαυτῷ, ἀπὸ τῆς
ἐξηκοστῆς ἀρχαμένου ἡμέρης. ἐνθαῦτα Ἕλλήνων ὅσοι
σφίσι τε αὐτοῖσι ἔσαν καὶ πάτρῃ ἐξωγαμένοι, ἐφούτεον
μνηστῆρες· τοῖσι Κλεισθένης καὶ δρόμον καὶ παλαίστρην
ποιησάμενος ἐπ' αὐτῷ τούτῳ εἶχε.

15

alii aliunde
se illuc
conferunt:
Athenis,
præter Hip-
poclidem,
Megacles
Alcmaeonis
a Croeso di-
tati filius.

CXXVII. Ἀπὸ μὲν δὴ Ἰταλῆς ἦλθε Σμινδυρίδης ὁ
Ἰπποκράτεος Σύβαρίτης, ὃς ἐπὶ πλεῖστον δὴ χιλιῆς εἰς
ἀνὴρ ἀπίκητο· ἡ δὲ Σύβαρις ἤκμαζε ταῦτον τὸν χρόνον
μάλιστα· καὶ Σιρίτης Δάμασος Ἀμύριος τοῦ σοφοῦ λε-5
γομένου παῖς· οὗτοι μὲν ἀπὸ Ἰταλῆς ἦλθον. ἐκ δὲ τοῦ
κόλπου τοῦ Ἰονίου, Ἀμφίμητος Ἐπιστρόφου Ἐπιδά-
μνιος· αὗτος δὲ ἐκ τοῦ Ἰονίου κόλπου. Αἰτωλὸς δὲ ἦλθε,
Τιτόρμου τοῦ ὑπερφύντος τε Ἑλλήνας ἰσχυί, καὶ φυγόν-
τος ἀνδρώπαις ἐς τὰς ἰσχυαίας τῆς Αἰτωλίδος χώρας,
τούτου τοῦ Τιτόρμου ἀδελφεὸς Μάλης. ἀπὸ δὲ Πελοπον-10
νήσου, Φεῖδωνος τοῦ Ἀργείων τυράννου παῖς Λεωκῆδης·
Φεῖδωνος δὲ τοῦ τὰ μέτρα ποιήσαντος Πελοποννησίοισι,
καὶ ὑδρίσαντος μέγιστα δὴ Ἑλλήνων ἀπάντων, ὃς ἐξ-
αναστήσας τοὺς Ἡλείων ἀγωναθέτας, αὐτὸς τὸν ἐν Ὀ-
λυμπῇ ἀγῶνα ἔθηκε· τούτου τε δὴ παῖς, καὶ Ἀμίας15
Λυκούργου Ἀρκᾶς ἐκ Τραπεζῶντος, καὶ Ἀζην ἐκ Παιῖου
πόλιος Λαφάνης Εὐφορίωνος, τοῦ δεξαμένου τε, ὡς λόγος
ἐν Ἀρχαδίῃ λέγεται, τοὺς Διοσκούρους οἰκίοισι, καὶ ἀπὸ

τούτου ξεινοδοκέοντος πάντας ἀνθρώπους, καὶ Ἡλείου
20 Ὀνομαστὸς Ἀγαίου· οὗτοι μὲν δὴ ἐξ αὐτῆς Πελοποννήσου
ἦλθον. ἐκ δὲ Ἀθηνέων ἀπίκοντο Μεγακλῆς τε ὁ Ἀλ-
μαίωνος, ταύτου τοῦ παρὰ Κροῖσῳ ἀπικομένου, καὶ ἄλ-
λος Ἴπποκλείδης Τισάνδρου, πολὺν καὶ εἰδῆ προφέρων
Ἀθηναίων. ἀπὸ δὲ Ἑρστρίας, ἀνθεύσης ταῦτον τὸν χρόνον,
25 Λυσάνης· αὗτος δὲ ἀπ' Εὐβοίης μῦνος. ἐκ δὲ Θεσσα-
λίας ἦλθε τῶν Σκοπαδῶν Διακτορίδης Κρατώνιος. ἐκ
δὲ Μαλοσσῶν, Ἀλκων. τοσαῦτοι μὲν ἐγένοντο αἱ μη-
στῆρες.

CXXVIII. Ἀπικομένων δὲ τούτων εἰς τὴν προειρημένην Proci per
 ἡμέραν, ὁ Κλεισθένης πρῶτα μὲν τὰς πάτρας τε αὐτῶν spatium Si-
 ἀρεπύθετο, καὶ γένος ἐκάστου· μετὰ δὲ, κατέχων ἐνιαυ- cyone de-
 τὸν, διεπειράτο αὐτῶν τῆς τε ἀνδραγαθίης, καὶ τῆς ὀρ- tentati.
 5 γῆς, καὶ παιδευσίος τε καὶ τρόπου, καὶ ἐνὶ ἐκάστῳ ἱὼν Maxime
 εἰς σπουδὴν, καὶ συνάπασιν· καὶ εἰς γυμνασίᾳ τε ἐξαγι- Athenien-
 νῶν ὅσοι ἔσαν αὐτῶν νεώτεροι, καὶ, τό γε μέγιστον, ἐν- tamen alte-
 τῇ συνεστατῇ διεπειράτο· ὅσον γὰρ κατέειχε χρόνον αὐτοὺς, ro Hippo-
 ταῦτον πάντα ἐποίησε, καὶ ἅμα ἐξείνιζε μεγαλοπρεπέως. clides.
 10 καὶ δὴ καὶ μάλιστα τῶν μνηστῆρων ἡρέσκοντο οἱ ἀπ' Ἰπποκλείδης ὁ
 Ἀθηνῶν ἀπικόμενοι, καὶ τούτων μᾶλλον Ἰπποκλείδης ὁ
 Τιτάνδρου, καὶ κατ' ἀνδραγαθίην ἐκρίνετο, καὶ ὅτι τὸ
 ἀνέκαθεν τοῖσιν ἐν Κορίνθῳ Κυψελίδῃσι ἦν προσήκων.

CXXIX. Ὡς δὲ ἡ κυρὴ ἐγένετο τῶν ἡμερέων, τῆς τε Is dum in
 κατακλίσιος τοῦ γάμου, καὶ ἐφάσιος αὐτοῦ Κλεισθέ- co est, ut
 νος, τὸν κρίνει ἐκ πάντων, θύσας βῶς ἑκατὸν ὁ Κλει- cæteris
 σθένης, εὐώχει αὐτοὺς τε τοὺς μνηστῆρας καὶ τοὺς Σι- prælatue,
 5 κωνίους πάντας. ὥς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένοντο, οἱ μνηστῆ- Agaristen
 ρες εἶχον ἔριν ἀμφὶ τε μουσικῇ καὶ τῷ λεγόμενῳ ἐς τὸ in matri-
 μέσῳ. προϊούσης δὲ τῆς πόσιος, κατέχων πολλὸν τοὺς monium
 ἄλλους ὁ Ἴπποκλείδης, ἐκέλευσε τὸν αὐλητὴν αὐλῆσαί αὐ- ducat, sua
 τοὺς ἄλλους. ὁ αὐτὸς αὐτὸν ἐκέλευσε αὐλῆσαι αὐτοὺς ipius culpa-
 τοὺς ἄλλους. ὁ αὐτὸς αὐτὸν ἐκέλευσε αὐλῆσαι αὐτοὺς ra, quod
 τοὺς ἄλλους. ὁ αὐτὸς αὐτὸν ἐκέλευσε αὐλῆσαι αὐτοὺς Clifthenem
 τοὺς ἄλλους. ὁ αὐτὸς αὐτὸν ἐκέλευσε αὐλῆσαι αὐτοὺς frivola sal-
 τοὺς ἄλλους. ὁ αὐτὸς αὐτὸν ἐκέλευσε αὐλῆσαι αὐτοὺς tatione of-
 τοὺς ἄλλους. ὁ αὐτὸς αὐτὸν ἐκέλευσε αὐλῆσαι αὐτοὺς fendisset,
 τοὺς ἄλλους. ὁ αὐτὸς αὐτὸν ἐκέλευσε αὐλῆσαι αὐτοὺς uxore exci-
 τοὺς ἄλλους. ὁ αὐτὸς αὐτὸν ἐκέλευσε αὐλῆσαι αὐτοὺς dit.

ἐμμέλειαν· πειθεόμενου δὲ τοῦ αὐλητῆς, ὀρχήσατο. καὶ
 κως ἐαυτῷ μὲν ἀρεστῶς ὀρχέσσο· ὁ δὲ Κλεισθένης ὄρεον 10
 ἄλλον τὸ πῆγμα, ὑπέπτευε. μετὰ δὲ, ἐπιστῶν ὁ Ἴππο-
 κλείδης χρόνον, ἐκέλευσε οἱ τινα τραπέζαν ἐστηθεῖναι. ἐσ-
 ελθούσης δὲ τῆς τραπέζης, πρῶτα μὲν ἐπ' αὐτῆς ὀρχή-
 σατο Λακωνικὰ σχήματα· μετὰ δὲ, ἄλλα Ἀττικά· τὸ
 τρίτον δὲ, τὴν κεφαλὴν ἐρείσας ἐπὶ τὴν τραπέζαν, τοῖσι 15
 σκέλεσι χεῖρονόμησε. Κλεισθένης δὲ, τὰ μὲν πρῶτα
 καὶ τὰ δεύτερα ὀρχεομένου ἀποστιγνέειν γαμψρόν αἱ ἐπι-
 γενέσθαι Ἴπποκλείδῃ διὰ τὴν τε ὀρχησιν καὶ τὴν ἀνα-
 δείην, κατεῖχε ἐαυτὸν, οὐ βουλόμενος ἐκραγῆναι ὅς αὐτόν·
 ὡς δὲ εἶδε τοῖσι σκέλεσι χεῖρονόμησαντα, οὐκέτι κατέχειν 20
 δυνάμενος, εἶπε· “ὦ παῖ Τισάνδρου, ἀπαρχήσαό γε
 “ μὴν τὸν γάμον.” ὁ δὲ Ἴπποκλείδης ὑπαλαβὼν εἶπε·
 “Οὐ φροντίς Ἴπποκλείδῃ.” ἀπὸ τούτου μὲν ταῦτο ἀνομα-
 ζεται.

Igitur Aga-
 riste Mega-
 cli despon-
 detur.

СХХХ. Клеисθένης δὲ στήν ποιησάμενος, ἐλεξε ἐς
 μέσον τάδε· “Ἄνδρες παῖδες τῆς ἐμῆς μηστῆρας, ἐγὼ
 “ καὶ πάντας ὑμέας ἐπαινῶ, καὶ πᾶσιν ὑμῖν, εἰ οἶόν τ'
 “ εἴη, χαριζόμεν ἂν, μήτ' ἓνα ὑμῶν ἐξαίρετον ἀποκρί-
 “ νων, μήτε τοὺς λοιποὺς ἀποδοκιμάζων· ἀλλ' οὐ γὰρ
 “ αἰὰ γέ ἐστι, μής περὶ παρθένου βουλευόντα, πᾶσι
 “ κατὰ νόον ποιεῖν. τοῖσι μὲν ὑμῶν ἀπελευνομένοις
 “ ταῦδε τοῦ γάμου, τάλαντον ἀργυρίου ἐκάστῳ δωρεὴν
 “ δίδωμι τῆς ἀξιώσις εἵνεκα τῆς ἐξ ἐμεῦ γῆμαι, καὶ
 “ τῆς ἐξ ἄκου ἀποδημίας· τῷ δὲ Ἀλκμαίωνος Μεγα- 10
 “ κλέϊ ἐγγυῶ πᾶν τὴν ἐμὴν Ἀγαρίστην, νόμοισι τοῖσι
 “ Ἀθηναίων.” Φαμέναι δὲ ἐγγυᾶσθαι Μεγακλῆς,
 ἐκεκύρωτο ὁ γάμος Κλεισθέει.

Hic nati
 Clithones,
 acce: Atho-

СХХХΙ. Ἀμφὶ μὲν κρίσις τῶν μηστήρων ταῦτα
 ἐγένετο, καὶ οὕτω Ἀλκμαιωνίδαι ἐβῶσθησαν ἀπὸ τῆν

Ἑλλάδα. τούτων δὲ συνοικησάντων, γίνεται Κλεισθένης
 τε ὁ τὰς φυλάς καὶ τὴν δημοκρατίην Ἀθηναίοισι κατα-
 5 στήσας, ἔχων τὸ ὄνομα ἀπὸ τοῦ μητροπάτορος τοῦ Σι-
 κωπίου· οὗτός τε δὴ γίνεται Μεγακλῆς καὶ Ἴπποκρά-
 τής. ἐκ δὲ Ἴπποκράτους, Μεγακλῆς τε ἄλλος, καὶ
 Ἀγαρίστη ἄλλη, ἀπὸ τῆς Κλεισθέους Ἀγαρίστης ἔχου-
 σα τὸ ὄνομα· ἡ συνοικήσασά τε Ξανδίππῳ τῷ Ἀρί-
 10 στρος, καὶ ἔγκυος εἴσα, εἶδε ὅτι ἐν τῷ ὕπνῳ, εἶδεν
 δὲ λέοντα τεκεῖν· καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας τίκτει Περι-
 κλέα Ξανδίππῳ.

nienfium
decem in
tribus divi-
sionis au-
thor [3,
66.], et
Hippocra-
tes: Hippo-
crate, Me-
gacles et
Agariste.
Hæc Xan-
thippo parit
Periclem.

CXXXII. Μετὰ δὲ τὸ ἐν Μαραθῶνι τρῶμα γενόμενον, Post pu-
Μιλτιάδης, καὶ πρότερον εὐδοκιμέων παρὰ Ἀθηναίοισι, gnæ Ma-
Miltiades, καὶ πρότερον εὐδοκιμέων παρὰ Ἀθηναίοισι, rathoniam
τότε μᾶλλον αὐξήτο. αἰτήσας δὲ νέας ἐδοθήκηκοντα, καὶ
Miltiades, jam plu-
στρατιὴν τε καὶ χρήματα τοὺς Ἀθηναίους, οὐ φράσας rimum A-
sthenis pol-
5 σφι ἐπ' ἣν ἐπιστρατεύεται χώραν, ἀλλὰ φᾶς αὐτοὺς lens, acce-
καταπλουτίζειν, ἣν οἱ ἔπωνται· ἐπὶ γὰρ χώραν τοιαύτην
Lxx navi-
δὴ τινα ἄξειν, ὅθεν χρυσὸν εὐπετέως ἄφθονον οἴσονται·
um,
λέγων τοιαῦτα, αἰτεῖ τὰς νέας. Ἀθηναῖοι δὲ τούτοις
ἐπαρθέοντες, παρέδδσαν.

CXXXIII. Παραλαβὼν δὲ ὁ Μιλτιάδης τὴν στρατιήν, Parum ad-
ἔπλεε ἐπὶ Πάρον, πρόφασιν ἔχων ὡς οἱ Πάριοι ὑπῆρξαν oritur. Pa-
riis fortissi-
πρότεροι στρατεύοντες τριήρεϊ ἐς Μαραθῶνα ἅμα τῷ me resis-
tentibus,
Πέρσῃ. ταῦτο μὲν δὴ πρόσχημα λόγου ἦν, ἀτὰρ τινα καὶ
Πέρσῃ. ταῦτο μὲν δὴ πρόσχημα λόγου ἦν, ἀτὰρ τινα καὶ
5 ἔγκυτον εἶχε τοῖσι Παρίοισι διὰ Λυσαγόρεα τὸν Τισίεω,
ἔοπα γένος Παρίον, διαβαλόντα μιν πρὸς Ἰθάκην τὸν
Πέρσῃ. ἀπικόμενος δὲ ἐς τὴν ἔπλεε ὁ Μιλτιάδης τῇ
στρατῇ, ἐπολιόρκεε Παρίους, κατειλημένους ἐντὸς τεί-
χους· καὶ ἐσπέμπων κήρυκα, αἰτεῖ ἑκατὸν τάλαντα,
10 φᾶς, ἣν μὴ οἱ δῶσι, οὐκ ἀπαναστήσιν τὴν στρατιήν,
πρὶν ἢ ἐξέλῃ σφέας. οἱ δὲ Πάριοι, ὅπως μὲν τι δώσουσι

Μιλτιάδῃ ἀργυρίου, οὐδὲν διανοεῖντο· οἱ δὲ ὅπως διαφυλάξουσιν τὴν πόλιν, ταῦτο ἐμπεχανώντο· ἄλλα τε ἐπιφραζόμενοι, καὶ τῇ μάλιστα ἔσχε ἐκάστοτε ἐπίμαχον τῷ τείχεος, ταῦτο ἅμα νυκτὶ ἐξήρετο διπλήσιον τοῦ ἀρχαίου. 15

Miltiades, et si sacerdotis cuiusdam Pariae opera adiutus, laeso femore,

CXXXIV. Ἐς μὲν δὴ τοσούτο τοῦ λόγου οἱ πάντες Ἕλληνες λέγουσι· τὸ ἐνθεῦτεν δὲ αὐτοὶ Πάριοι γενέσθαι ὡς λέγουσι. Μιλτιάδῃ ἀπορέοντι ἐλθεῖν ἐς λόγους αἰχμάλωτον γυναῖκα, εὗσαν μὲν Παρίην γένος, ὄνομα δὲ οἱ εἶναι Τιμαῦν· εἶναι δὲ ὑποζάκορον τῶν χθονίων θεῶν. 5 ταύτην δὲ ἐλθούσαν ἐς ὄψιν Μιλτιάδεω, συμβουλεύσασαί οἱ, εἰ περὶ πολλοῦ ποιέεται Πάρον ελεῖν, τὰ ἂν αὐτῇ ὑποθῆται, ταῦτα ποιέειν. μετὰ δὲ, τὴν μὲν ὑποθῆσθαι· τὸν δὲ, ἀπικόμενον ἐπὶ τὸν κολωνόν· τὸν πρὸ τῆς πόλεως ἔοντα, τὸ ἕρκος θεσμοφόρου Δήμητρος ὑπερθερεῖν, οὐ δύ- 10 νάμενον τὰς θύρας ἀνοῖξαι· ὑπερθερόντα δὲ, ἵεναι ἐπὶ τὸ μέγαρον, ὅτιδ' ᾠοῖσιντα ἐντὸς, εἴτε κινήσονται τι τῶν ἀκινήτων, εἴτε ὅτιδ' ὅποτε πρήξονται· πρὸς τῇσι θύρῃσι τε γενέσθαι, καὶ πρόκα τε Φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης, ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἰσθαι· καταθρώσκοντα δὲ τὴν αἵμα- 15 σιὴν, τὸν μὲρὸν σπασθῆναι· οἱ δὲ, αὐτὸν τὸ γόνυ προσπταῖσαι λέγουσι.

infectisque rebus abit. Quid Pythia Pariae oraculum de poena sacerdoti irroganda consulenti- bus responderit.

CXXXV. Μιλτιάδης μὲν νυν φλαύρως ἔχων, ἀπέπλει ὀπίσω, οὔτε χρήματα Ἀθηναίοισι ἄγων, οὔτε Πάρον προσκτησάμενος, ἀλλὰ πολιορκήσας τε ἐξ καὶ εἴκοσι ἡμέρας, καὶ δηλώσας τὴν νῆσον. Πάριοι δὲ, πωτόμενοι ὥς ἡ ὑποζάκορος τῶν θεῶν Τιμῶ Μιλτιάδῃ κατηγήσατο, 5 βουλόμενοί μιν ἀντὶ ταυτέων τιμωρήσασθαι, θεοπέρας πέμπουσι ἐς Δελφοὺς, ὥς σφεας ἡσυχίῃ τῆς πολιορκίας ἔσχε. ἔπεμπον δὲ ἐπειρησομένους εἰ καταχρήσονται τὴν ὑποζάκορον τῶν θεῶν, ὥς ἐξηγησαμένην τῷσι ἐχθροῖσι τῆς πατρίδος ἄλυσιν, καὶ τὰ ἐς ἔσθυνα γόνον ἄρρητα ἱε- 10

ἐκφράσαν Μιλτιάδην. ἡ δὲ Πυθίη οὐκ ἔα, Φᾶσα οὐ Τι-
μοῦν εἶναι τὴν αἰτίην ταυτέων, ἀλλὰ, δεῖν γὰρ Μιλτιάδεα
τελευτᾶν μὴ εὖ, Φαιῖναι οἱ τῶν κακῶν κατηγεμόνα.

Παρίοισι μὲν δὴ ταῦτα ἡ Πυθίη ἔχρησε.

СХХХVI. Ἀθηναῖοι δὲ ἐκ Πάρου Μιλτιάδεα ἀπονο-

στήσαντα ἔσχον ἐν στόματι, οἱ τε ἄλλοι, καὶ μάλιστα
Ξάνθιππος ὁ Ἀρίφρωνος, ὃς θανάτου ὑπαγαγὼν ὑπὸ τοῦ
δῆμον Μιλτιάδεα ἐδίωκε τῆς Ἀθηναίων ἀπάτης εἵνεκεν.

5 Μιλτιάδης δὲ, αὐτὸς μὲν παρεῶν οὐκ ἀπελογέετο, ἦν
γὰρ ἀδύνατος, ὥστε σηπομένῳ τῷ μηρῷ προκειμένου
δὲ αὐτοῦ ἐν κλίνῃ, ὑπεραπολογέοντο οἱ Φίλοι, τῆς μάχης
τε τῆς ἐν Μαραθῶνι πολλὰ ἐπιμεμνημένοι, καὶ τὴν Λή-
μνου αἵρεσιν ὥς ἐλὼν Λημόν τε καὶ τισάμενος τοὺς Πε-
10 λασγούς, παρέδωκε Ἀθηναίοισι. προσγενομένου δὲ τοῦ
δῆμου αὐτῷ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ θανάτου, ζημιώσαν-
τος δὲ κατὰ τὴν ἀδικίην πενήκοντα τάλαντα, Μιλτιάδης
μὲν μετὰ ταῦτα, σφακελίσαντός τε τοῦ μηρῷ καὶ σα-
πέντος, τελευτᾷ· τὰ δὲ πενήκοντα τάλαντα ἐξέτισε ὁ
15 παῖς αὐτοῦ Κίμων.

СХХХVII. Λημόν δὲ Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος ὠδε ἔσχε.

Πελασγοὶ, ἐπεὶ τε ἐκτὸς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐξελά-
θησαν, εἴτε ὧν δὴ δικαίως, εἴτε ἀδίκως, ταῦτο γὰρ οὐκ
ἔχω φράσαι, πλὴν τὰ λεγόμενα, ὅτι Ἐκαταῖος μὲν ὁ
5 Ἡγησάνδρου ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων ἀδίκως. ἐπεὶ
τε γὰρ ἰδεῖν τοὺς Ἀθηναίους τὴν χώραν, τὴν σφισι ὑπὸ τοῦ
Ἱημιστὸν εἶσαν ἔδσαν οἰκῆσαι, μισθὸν τοῦ τείχεος τοῦ
περὶ τὴν ἀκρόπολιν κοτε ἐληλαμένου· ταύτην ὥς ἰδεῖν
τοὺς Ἀθηναίους ἐξεργασμένην εὖ, τὴν πρότερον εἶναι κα-
10 κήν τε καὶ τοῦ μηδενὸς ἀξίην, λαβεῖν φθόρον τε καὶ ἴμε-
ρον τῆς γῆς, καὶ οὕτω ἐξελαύνειν αὐτοὺς αὐδεμίαν ἄλλην

Miltiades
Athenas re-
versus ob
expeditionem Pari-
am accusa-
tur. Ibi
quoniam
ipse, quippe
femore æ-
ger, pro se
dicere non
posset, ver-
ba pro eo
amici fa-
ciunt, et
victoriam Maratho-
niam et
Lemni ex-
pugnationem com-
memorantes. Sic ca-
pitis abso-
lutus, pec-
unia mul-
tatur:
quam mul-
tam, cum
ex morbo
postmodum
decessisset,
filius ejus
Cimon ex-
solvit.

Digressio de
Lemno e-
jusque in-
colis Pelas-
gis. Pelasgi
olim Hy-
metti accolæ, sedibus
suis ab A-
theniensibus eje-
cti,
(cujus ex-
pulsionis
varie tra-
duntur cau-
sæ.) cum
alia loca,
tum Lem-
num oc-
cupant.

πρόφασιν προῖσχομένους τὰς Ἀθηναίους. ὥς δὲ αὐτοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι, δικαίως ἐξελάσαι. κατοικημένους γὰρ τοὺς Πελασγούς ὑπὸ τῷ Ἱμνησῶ, ἐνθεῦτεν ὀρμευμένους, ἀδικεῖν τάδε. Φοιτᾶν γὰρ αἰεὶ τὰς σφετέρας¹⁵ θυγατέρας ἐπ' ὕδωρ ἐπὶ τὴν Ἑννεάκρουνον· οὐ γὰρ εἶναι ταῦτον τὸν χρόνον σφίσι καὶ οὐδὲ τοῖσι ἄλλοισι Ἑλλήσι οἰκέτας. ὅπως δὲ ἔλθοιεν αὐται, τὰς Πελασγούς ὑπὸ ὕβριός τε καὶ ὀλιγωρίας βιάσθαι σφεας. καὶ ταῦτα²⁰ μέντοι σφίσι οὐκ ἀποχρᾶν ποιέειν, ἀλλὰ τέλος καὶ ἐπιβουλεύοντας ἐπιχειρήσειν, ἐπ' αὐτοφώρῳ Φανῆναι. ἐωυτοὺς δὲ γενέσθαι τοσαῦτα, ἐκείνων ἀνδρας ἀμείνονας, ὅσην παρέδον αὐτοῖσι ἀποκτεῖναι τοὺς Πελασγούς, ἐπεὶ σφεας ἔλαβον ἐπιβουλεύοντας, οὐκ ἐφελῆσαι, ἀλλὰ σφι²⁵ πρὶν ἐκ τῆς γῆς ἐξίεναι. τοὺς δὲ, οὕτω δὴ ἐκχωρήσαντας, ἄλλα τε σχεῖν χωρία καὶ δὴ καὶ Λῆμνον.

Inde ad poenas tendas Brauronem navibus ap- pulsis, magnum numerum feminarum Atticarum per infidias rapiunt, cum iisque consuecunt. Post et filios his feminis in Lemno genitos, quod soboli Pelasgicarum mulierum infesti videntur, et ipsas matres necant.

CCXXXVIII. Ἐκεῖνα μὲν δὴ Ἑκαταῖος ἔλεξε, ταῦτα δὲ Ἀθηναῖοι λέγουσι. οἱ δὲ Πελασγοὶ οὗτοι, Λῆμνον τότε νεμόμενοι, καὶ βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι, εὖ τε ἐξεπιστάμενοι τὰς Ἀθηναίων ὄρτας, πεινηκότερους στησάμενοι, ἐλόχησαν Ἀρτέμιδι ἐν Βραυρωνί⁵ ἀγούσας ὄρτην τὰς τῶν Ἀθηναίων γυναῖκας. ἐνθεῦτεν δὲ ἀρπάσαντες τουτέων πολλὰς, οἶχοντο ἀποπλέοντες· καὶ σφεας ἐς Λῆμνον ἀγαγόντες, παλλακὰς εἶχον. ὥς δὲ τέκνων αὐταὶ αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν, γλῶσσαν τε τὴν Ἀττικὴν καὶ τρόπους τῶν Ἀθηναίων ἐδίδασκον τοὺς¹⁰ παῖδας. οἱ δὲ οὔτε συμμίσγεσθαι τοῖσι ἐκ τῶν Πελαγίδων γυναικῶν παισὶ ἤθελον, εἴ τε τύπτοιό τις αὐτίαν ὑπ' ἐκείνων τινός, ἐβόηθεόν τε πάντες, καὶ ἐτιμώρεον ἄλλοισι· καὶ δὴ καὶ ἄρχειν τε τῶν παίδων οἱ παῖδες ἐδικαίεν, καὶ πολλὸν ἐπεκράτεον. μαθόντες δὲ ταῦτα αἱ¹⁵ Πελασγοὶ, ἐωυτοῖσι λόγους ἐδίδοσαν· καὶ σφίσι βουλευ-

ορέοισι, δεινόν τι ἐσέδυνε, εἰ δὴ διαγινώσκοιεν σφίσι τε
βοηθέειν οἱ παῖδες πρὸς τῶν κοουριδίων γυναικῶν τοὺς
παῖδας, καὶ τούτων αὐτίκα ἄρχειν πειρώατο, τί δὴ ἀν-
20 δρωθέντες δῆθεν ποιήσουσι; ἐνθαῦτα ἔδοξε σφι κτείνειν
τοὺς παῖδας τοὺς ἐκ τῶν Ἀττικέων γυναικῶν. ποιεῦσι
δὴ ταῦτα· προσαπολλύουσι δέ σφειν καὶ τὰς μητέρας.
ἀπὸ τούτου δὲ τοῦ ἔργου, καὶ τοῦ προτέρου τούτων τὸ ἐρ-
γάσαντο αἱ γυναῖκες, τοὺς ἅμα Θόαντι ἄνδρας σφετέ-
25 ρους ἀποκτείνασαι, νενόμισται ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα τὰ
σχέτλια ἔργα πάντα, Λήμνια καλέεσθαι.

CCXXIX. Ἀποκτείνاسι δὲ τοῖσι Πελασγοῖσι τοὺς Ob hanc
σφετέρους παῖδας τε καὶ γυναῖκας, οὔτε γῇ καρπὸν ἔφε- cædem ca-
ρε, οὔτε γυναῖκές τε καὶ ποῖμναι ὁμοίως ἔτικτον καὶ προ- lamitates
ταῦ. πιεζόμενοι δὲ λιμῶ τε καὶ ἀπαιδίῃ, ἐς Δελφοὺς iis gravissi-
3 ἔπεμπον, λύσιν τινὰ αἰτησόμενοι τῶν παρεόντων κακῶν. mæ divini-
ἡ δὲ Πυθίῃ σφέας ἐκέλευε Ἀθηναίοισι δίκας δίδοναι tus impor-
ταύτας τὰς ἀν αὐτοὶ Ἀθηναῖοι δικάσωσι. ἦλθόν τε δὴ tæ.
ἐς τὰς Ἀθήνας οἱ Πελασγοὶ, καὶ δίκας ἐπαγγέλλοντο Quam deo-
βουλόμενοι δίδοναι παντὸς τοῦ ἀδικήματος. Ἀθηναῖοι δὲ rum iram
10 ἐν τῷ πρυτανίῳ κλίνῃ στρώσαντες, ὡς εἶχον κάλλιστα, ut avertun-
καὶ τράπεζαν ἐπιπλήν ἀγαθῶν πάντων παραθέντες, carent, a
ἐκέλευον τοὺς Πελασγοὺς τὴν χώραν σφίσι παραδίδοναι Pythia A-
οὕτω ἔχουσιν. οἱ δὲ Πελασγοὶ ὑπολαβόντες, εἶπαν· theniensib-
“Ἐπεὶν βορρῇ ἀνέμῳ αὐτημερὸν νῆς ἐξανύσῃ ἐκ τῆς bus poenas,
15 “ὕμετέρης ἐς τὴν ἡμετέραν, τότε παραδώσομεν.” ταῦτο quas illi
εἶπαν, ἐπιστάμενοι ταῦτο εἶναι ἀδύνατον γενέσθαι· ἡ γὰρ poposcif-
Ἀττικὴ πρὸς νότον κέεται πολλὸν τῆς Λήμνου. sent, dare
jubentur.
His ipsam
Lemnum
petentibus,
quo artifi-
cio oracu-
lum tunc
eluserint.

CCXL. Τότε μὲν τοιαῦτα. ἔτεσι δὲ κάρτα πολλοῖσι Multis post
ὑστερον τούτων, ὡς ἡ Χερσόνησος ἡ ἐν Ἑλλησπόντῳ ἐγέ- annis Mil-
νετο ὑπ’ Ἀθηναίοισι, Μιλτιάδης ὁ Κίμωνος, ἐτησιέων tiades e
ἀνέμων κατεστηκότων, νῆι κατανύσας ἐξ Ἑλαιῶντος Lemnum
ταῦ oraculo illo

utens Pe- ἐν Χερσονήσῳ ἐς τὴν Λῆμνον, προηγόρευε ἐξίεναι ἐκ τῆς
 lafgis, ut
 insulam A- νήσου τοῖσι Πελασγοῖσι, ἀναμιμνήσκων σφέας τὸ χρη-
 thenienfi-
 bus cedant, στήριον τὸ οὐδαμᾶ ἤλπισαν σφίσι οἱ Πελασγοὶ ἐπιτελεί-
 imperat.
 Hephæstiae σθαι. Ἡφαιστιεῖς μὲν νυν ἐπείθοντο· Μυριναῖοι δὲ, οὐ
 incolæ di-
 cto audien- συγγινωσκόμενοι εἶναι τὴν Χερσόνησον Ἀττικὴν, ἐπολιω-
 tes : Myri- κέοντο, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν. οὕτω δὲ τὴν Λῆμνον 10
 nœi vi ex-
 pulsi. Ita- ἔσχον Ἀθηναῖοί τε καὶ Μιλτιάδης.
 que Le-
 mnus Athe-
 narum di-
 tioni sub-
 jecta.

ΗΡΟΔΟΤΟΥ
ΤΟΥ
ΑΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ
ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΒΔΟΜΗ
ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ
ΠΟΛΤΜΝΙΑ.

ΕΠΕΙ δὲ ἡ ἀγγελίη ἀπίκετο περὶ τῆς μάχης τῆς ἐν Novus Per-
 Μαραθῶνι γενομένης παρὰ βασιλῆα Δαρεῖον τὸν Ὑστά- tra Græcos
 σπεος, καὶ πρὶν μεγάλως κεχαραγμένοι τοῖσι Ἀθηναί- apparatus
 οῖσι διὰ τὴν εἰς Σάρδεις ἐσβολὴν, καὶ δὴ καὶ τότε πολλῶν a. 489. ad
 5 τε δεινότερα ἐποίησε, καὶ μᾶλλον ὥρμητο στρατεύεσθαι 487.
 ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καὶ αὐτίκα μὲν ἐπηγγέλλετο, πέμ- Quarto an-
 πων ἀγγέλους κατὰ πόλεις, ἐτοιμάζειν στρατιήν, πολλῶν no Ægy-
 πλέω ἐπιτάσσειν ἑκάστοισι ἢ πρότερον παρεῖχον, καὶ ptus a Per-
 νίας τε καὶ ἵππους, καὶ σῖτον, καὶ πλοῖα. ταυτέων δὲ fis deficit
 10 περιηγγελλομένων, ἡ Ἀσίη ἐδονέετο ἐπὶ τρία ἔτεα. κα- [a. 486].
 ταλεγομένων δὲ τῶν ἀρίστων ὡς ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρα-
 τευσομένων, καὶ παρασκευαζομένων, τετάρτῃ ἔτει Αἰγύ-
 πτωι ὑπὸ Καμβύσῳ δουλωθέντες, ἀπέστησαν ἀπὸ Περ-
 σέων. ἐνθαῦτα δὴ καὶ μᾶλλον ὥρμητο καὶ ἐπ' ἀμφοτέ-
 ρους στρατεύεσθαι.

II. Στελλομένου δὲ Δαρείου ἐπ' Αἴγυπτον καὶ Ἀθή- Darius Æ-
 νας, τῶν παίδων αὐτοῦ στάσις ἐγένετο μεγάλη περὶ τῆς gyptum
 Græciam-

que invafus dum in eo est, ut more Perfarum ex filiis fuccefforem fibi deligat, magna inter hos de fucceffione contentio oritur.

ἡγεμονίης, ὡς δὲ μιν ἀποδέξαντα βασιλῆα κατὰ τὸν Περσέων νόμον, οὕτω στρατεύεσθαι. ἔσαν γὰρ Δαρσίω καὶ πρότερον ἢ βασιλεύσαι, γεγονότες τρεῖς παῖδες ἐκ τῆς προτέρης γυναικὸς Γαβρύω θυγατρός· καὶ βασιλεύσαντι, ἐξ Ἀτόσσης τῆς Κύρου ἑτεροὶ τέσσερες. τῶν μὲν δὴ προτέρων ἐπρέσβευε Ἀρτοβαζάνης, τῶν δὲ ἐπιγενομένων, Ξέρξης. ἔοντες δὲ μητρὸς οὐ τῆς αὐτῆς, ἰστασίαν ὁ μὲν Ἀρτοβαζάνης, κατότι πρεσβυτάτος τε εἶη πάντος τοῦ γόνου, καὶ ὅτι νομιζόμενα εἶη πρὸς πάντων ἀνθρώπων, τὸν πρεσβύτατον τὴν ἀρχὴν ἔχειν Ξέρξης δὲ, ὡς Ἀτόσσης τε παῖς εἶη τῆς Κύρου θυγατρὸς, καὶ ὅτι Κύρος εἶη ὁ κτησάμενος τοῖσι Πέρσῃσι τὴν ἐλευθερίην.

Demaratus illo temporis articulo Susa delatus [6, 70.] quid Xerxi, Dario ex Atossa genito, suaserit. Cujus consilium secutus Xerxes, a patre obtinet, ut, caeteris posthabitis, regni fucceffor nominetur.

III. Δαρείου δὲ οὐκ ἀποδεικνυμένου καὶ γνώμῃν, ἐτύγχανε κατὰ ταῦτ' οὗτοι καὶ Δημάρετος ὁ Ἀρίστανος ἀναβελήκως εἰς Σῶσα, ἰσχυρομένους τε τῆς ἐν Σπάρτῃ βασιλείης, καὶ φυγὴν ἐπιβαλὼν ἐν αὐτῷ ἐκ Λακεδαιμόνος. οὗτος ὦν πυθόμενος τῶν Δαρείου παίδων τὴν διαφορὴν, ἐλθὼν, ὡς ἡ Φάτις μιν ἔχει, Ξέρξῃ συνεβούλευσε λέγειν πρὸς τοῖσι ἔλεγε ἔπεισι, ὡς αὐτὸς μὲν γένοιτο Δαρείω ἤδη βασιλεύοντι, καὶ ἔχοντι τὸ Περσέων κράτος, Ἀρτοβαζάνης δὲ, ἐπὶ ιδιώτῃ ὄντι Δαρείω· οὐκ αὖν οὗτ' εἰκὸς εἶη αὐτὸς δίκαιον, ἄλλον τινὰ τὸ γέρας ἔχειν πρὸ ἐαυτοῦ· ἐπεὶ γε καὶ ἐν Σπάρτῃ, ἔφη ὁ Δημάρετος ὑποτιθέμενος, οὕτω νομιζέσθαι, ἣν οἱ μὲν προγεγονότες εἴασιν πρὶν ἢ τὸν πατέρα σφείων βασιλεύσαι, ὁ δὲ, βασιλεύοντι ὀπίχονος ἐπ' αὐτῷ, τοῦ ἐπιγενομένου τὴν ἐκδεξίν τῆς βασιλείης, γίνεσθαι. χρησαμένου δὲ Ξέρξῃ τῇ Δημαρέτου ὑποθήκῃ, γνοὺς ὁ Δαρεῖος ὡς λέγει δίκαια, βασιλῆά μιν ἀπέδεξε. δοκέειν δ' ἐμοὶ, καὶ ἄνευ ταύτης τῆς υποθήκης βασιλεύσαι αὐτὸν Ξέρξης· ἡ γὰρ Ἀτossa εἶχε τὸ πᾶν κράτος.

IV. Ἀποδείξας δὲ βασιλῆα Πέρσῃσι Δαρεῖος Ξέρξῃα, Altero post anno Dari-
us, omni
jam belli
apparatu
instructo,
diem supre-
mum obit
[a. 485.].
ὄρμητο στρατεύεσθαι. ἀλλὰ γὰρ μετὰ ταῦτά τε καὶ
Αἴγυπτον ἀπόστασι, τῷ ὑπέρῳ ἐπεὶ παρσκευαζόμενον
συνήεικε αὐτὸν Δαρεῖον, βασιλεύσαντα τὰ πάντα ἔτα ἔξ
5 τε καὶ τρήκοντα, ἀποθανεῖν· οὐδὲ οἱ ἐξεγένετο οὔτε τοὺς
ἀπεστρωτάς Αἰγυπτίους οὔτε Ἀθηναίους τιμωρήσασθαι.

V. Ἀποθανόντος δὲ Δαρείου, ἡ βασιλικὴ ἀνοχώρησε Xerxes re-
gnum ad-
eptus, cum
initio ab
armis Græ-
ciæ inferen-
dis abhor-
reret, et a
Mardonio,
εἰς τὸν παῖδα τὸν ἐκείνου Ξέρξῃα. ὁ τοῖνον Ξέρξης ἐπὶ μὲν
τὴν Ἑλλάδα αὐδαμῶς προθυμος ἦν κατ' ἀρχὰς στρατεύ-
σθαι, ἐπὶ δὲ Αἴγυπτον ἐποιέετο τὴν στρατῆς ἀγέρεσιν.
5 παρὲν δὲ καὶ δυνάμενος παρ' αὐτῷ μέγιστον Περσέων
Μαρδόνιος ὁ Γωθρύεω, ὃς ἦν Ξέρξῃ μὲν ἀνεψῖος, Δαρείου
δὲ ἀδελφεῖς παῖς, τοιαύτου λόγου εἶχετο, λέγων· “ Δέ-
“ σπασα, οὐκ εἰκὸς ἐστὶ Ἀθηναίους ἐργασαμένους πολ-
“ λα ἤδη κακὰ Πέρσας, μὴ οὐ δοῦναι δίκας τῶν ἐποίη-
10 “ σαν. ἀλλὰ τὰ μὲν κῶν ταῦτα πρήσσοις τάπερ· ἐν χερσὶ
“ ἔχεις· ἡμερώσας δὲ Αἴγυπτον τὴν ἐξυβρίσασαν, στρα-
“ τηλάττε· ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, ἵνα λόγος τέ σε ἔχῃ πρὸς
“ ἀνδράπων ἀγαθὸς, καὶ τις ὕστερον φυλάσσηται ἐπὶ
“ γῆν τὴν σὴν στρατεύεσθαι.” οὗτος μὲν οἱ ὁ λόγος ἦν
15 τιμωρός· ταῦδε δὲ ταῦ λόγου παρενθήκην ποιέεσκετο τήν-
δε, ὡς ἡ Εὐρώπη περικαλλῆς χώρα, καὶ δένδρεα παντοῖα
φέρει· τὰ ἡμέρα, ἀρετὴν τε ἄκρη, βασιλεῖ τε μούκῳ θη-
τῶν ἀξίη ἐκτῆσθαι.

VI. Ταῦτα δὲ ἔλεγε, οἷα νεωτέρων ἔργων ἐπιθυμητῆς et ab Aleu-
adis, Pifi-
stratidis
Onomacri-
toque vate
ad Græcos
subigendos
incitatur.
εἶν, καὶ θέλων αὐτὸς τῆς Ἑλλάδος ὑπάρχος εἶναι· χρό-
νῳ δὲ κατεργασατό τε καὶ ἀνέπεισε Ξέρξῃα, ὥστε ποιέειν
ταῦτα· συνέλαβε γὰρ καὶ ἄλλα οἱ σύμμαχα γνόμενα
5 εἰς τὸ πείθεσθαι Ξέρξῃα. ταῦτο μὲν, ἀπὸ τῆς Θεσσαλίας
παρὰ τῶν Ἀλφειοῦ ἀπγυμένοι ἄγγελοι ἐπεκαλέαντο
βασιλῆα, πᾶσαν προθυμίην παρεχόμενοι ἐπὶ τὴν Ἑλ-

λάδα· οἱ δὲ Ἀλευάδαι οὔτοι ἔσαν Θεσσαλῆς βασιλῆες
 τῆτο δὲ, Πεισιστρατιδῶν οἱ ἀναβιβηκότες ἐς Σαῦσα, τῶν
 τε αὐτέων λόγων ἐχόμενοι τῶν καὶ οἱ Ἀλευάδαι, καὶ δὴ 10
 τι πρὸς τούτοις ἔτι πλεον προσωρέγοντο οἱ, ἔχοντες Ὀνο-
 μάκριτον, ἄνδρα Ἀθηναῖον χρησματολόγον τε καὶ διαδοτὴν
 χρησμῶν τῶν Μουσαίου. ἀναβιβήκεσαν γὰρ τὴν ἐχθρὴν
 προκαταλυσάμενοι· ἐξηλάσθη γὰρ ὑπὸ Ἰππάρχου τοῦ
 Πεισιστρατιδῆος ὁ Ὀνομάκριτος ἐξ Ἀθηνῶν, ἐπ' αὐτοῦ 15
 Φάωρ ἀλοῦς ὑπὸ Λάσου τοῦ Ἑρμιονίος ἐμποιῶν ἐς τὰ
 Μουσαίου χρησμῶν, ὡς αἱ ἐπὶ Δήμου ἐπικείμεναι νῆσοι
 ἀφανίζατο κατὰ τῆς θαλάσσης. διὸ ἐξηλάσε μιν ὁ
 Ἰππάρχος, πρότερον χρεώμενος ταμάλιστα. τότε δὲ συν-
 αναβας, ὅπως ἀπικόιστο ἐς ὅψιν τὴν βασιλῆος, λεγόντων 20
 τῶν Πεισιστρατιδῶν περὶ αὐτοῦ σεμνοὺς λόγους, κατέ-
 λεγε τῶν χρησμῶν· εἰ μὲν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ
 βαρβάρῳ, τῶν μὲν ἔλεγε οὐδέν, ὁ δὲ τὰ εὐτυχέστατα
 ἐκλεγόμενος, ἔλεγε τὸν τε Ἑλλήσποντον ὡς ζευχθῆναι
 χρεῶν εἴη ὑπ' ἀνδρὸς Πέρσεω, τὴν τε ἔλασιν ἐξηγεόμενος. 25
 οὗτός τε δὴ χρησμοδῶν προσεφέρετο, καὶ οἱ τε Πεισι-
 στρατίδαι καὶ οἱ Ἀλευάδαι γνώμας ἀποδεικνύμενοι.

Primum
 Egyptus
 recepta
 [a. 484.].
 Egyptiis
 præficitur
 Achæme-
 nes Darii
 filius, quem
 post Inarus
 obtruncat
 [3, 12.].

VII. Ὡς δὲ ἀνεγνώσθη Ἡέρξης στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν
 Ἑλλάδα, ἐνθαῦτα δευτέρῳ μὲν ἔτι μετὰ τὸν θάνατον
 Δαρείου, πρῶτα στρατηγὴν ποιεῖται ἐπὶ τοὺς ἀπαιστωτάτους.
 τούτους μὲν νυν καταστρεφάμενος, καὶ Αἴγυπτον πᾶσαν
 πολλὸν δουλοτέρην ποιήσας ἢ ἐπὶ Δαρείου ἦν, ἐπιτρέπει
 Ἀχαιμένει, ἀδελφεῷ μὲν ἐωυτοῦ, Δαρείου δὲ παιδί.
 Ἀχαιμένεα μὲν νυν ἐπιτροπεύοντα Αἰγύπτου, χρόνῳ μετέ-
 πειτα ἐφόνευσεν Ἰνάρως ὁ Φαμμιτίχου, ἀνὴρ Λίβυς.

Xerxis ad
 Persarum
 proceres de
 Græcia in-
 vadenda
 oratio.

VIII. Ἡέρξης δὲ μετὰ Αἰγύπτου ἄλωσιν, ὡς ἐμελλε
 εἰς χεῖρας ἄρξασθαι τὸ στράτευμα τὸ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας,
 σύλλογον ἐπὶ κλητὸν Περσέων τῶν ἀρίστων ἐποιεῖτο, ἵνα

- γνώμας τε πύθεται σφείων, καὶ αὐτὸς ἐν πᾶσι εἶπῃ τὰ
 5 θέλει. Ὡς δὲ συνελέχθησαν, ἔλεξε Ξέρξης τάδε· “ Ἀν-
 “ δρες Πέρσαι, αὐτὸς αὐτὸς καταχρήσομαι νόμον τόνδε ἐν ὑμῖν
 “ τιθεῖς, παραδεξάμενός τε, αὐτῷ χρήσομαι. ὥς γάρ
 “ ἐγὼ πυνθάνομαι τῶν πρεσβυτέρων, οὐδαμᾶ καὶ ἡγε-
 “ μήσασιν, ἐπεὶ τε παρελάβομεν τὴν ἡγεμονίην τήνδε
 10 “ παρὰ Μήδων, Κύρου κατελόντος Ἀστυάγεα· ἀλλὰ
 “ θεὸς τε αὐτῷ ἄγει, καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πολλὰ ἐπέπουσι
 “ συμφέρεται ἐπὶ τὸ ἄμεινον. τὰ μὲν νυν Κύρος τε καὶ
 “ Καμβύσης πατὴρ τε ἐμὸς Δαρεῖος κατεργάσαντο καὶ
 “ προσεκτέησαντο ἔθνεα, ἐπισταμένοισι. εὖ οὐκ ἂν τις
 15 “ λέγοι. ἐγὼ δὲ ἐπεὶ τε παρέλαβον τὸν θρόνον, ταῦτο
 “ ἐφροντίζον, ὅπως μὴ λείψωμαι τῶν πρότερον γενομένων·
 “ ἐν τιμῇ τῇδε, μηδὲ ἐλάσσω προσκτῆσθαι δύναμιν Πέρ-
 “ σῃσι· φροντίζων δὲ εὐρίσκω, ἅμα μὲν κῦδος ἡμῖν προσ-
 “ γινόμενον, χάσῃν τε τῆς νῦν ἐκτῆμεθα οὐκ ἐλάσσονα·
 20 “ οὐδὲ φλαυροτέρην, παμφοροτέρην δὲ· ἅμα δὲ τιμωρίην·
 “ τε καὶ τίσιν· γινομένην. διὸ ὑμέας νῦν ἐγὼ συνέλεξα,
 “ ἵνα τὸ νόον πρήσσειν, ὑπερθέωμαι ὑμῶν. Μέλλω, ζεύ- 2
 “ ξας τὸν Ἑλλήσποντον, ἐλαῖν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης
 25 “ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἵνα Ἀθηναίους τιμωρήσωμαι, ὅσα δὴ
 “ πεποιήκασι Πέρσας τε καὶ πατέρα τὸν ἐμόν. ὠρᾶτε
 “ μὲν νυν καὶ Δαρεῖον ἰθύοντα στρατεύεσθαι ἐπὶ τοὺς
 “ ἄνδρας τούτους. ἀλλ’ ὁ μὲν τετελεύτηκε, καὶ οὐκ ἔξε-
 “ γένετό αἱ τιμωρήσασθαι· ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τε ἐκείνου καὶ
 30 “ τῶν ἄλλων Περσέων οὐ πρότερον παύσομαι, πρὶν ἢ ἔλω·
 “ τε καὶ πυρώσω τὰς Ἀθήνας, οἳ γε ἐμὲ καὶ πατέρα
 “ τὸν ἐμὸν ὑπῆρξαν ἄδικα ποιῶντες. πρῶτα μὲν, ἐς Σάρ-
 “ δις ἐλθόντες ἅμα Ἀρισταγόρῃ τῷ Μιλησίῳ, δούλῳ δὲ
 “ ἡμετέρῳ, ἀπικόμενοι ἐνέπρησαν τὰ τε ἄλσεν καὶ τὰ
 35 “ ἱρά· δεύτερα δὲ, ἡμέας οἷα ἔρξαν ἐς τὴν σφετέρην ἀπο-

- 3: “ ἑάντας, ὅτε Δαΐτις τε καὶ Ἀρταφέρνης ἐστρατήγουν, τὰ
 “ ἐπίστασθαι τοὺς πάντας. Τούτων μάλιστ’ εἶνεκα ἀνὰ
 “ τῆμαι ἐπ’ αὐτοὺς στρατεύεσθαι. ἀγαθὰ δὲ ἐν αὐ-
 “ τῇσι τοσαύτῃ ἀνευρίσκω λογιζόμενος, εἰ τούτους τε καὶ
 “ τοὺς ταύτοις πλησιόχωρους καταστρεφόμεθα, οἱ Πέρ- 40
 “ λος τοῦ Φρυγὸς νέμονται χώραν γῆν τὴν Περσίδα
 “ ἀποδέξομεν τῷ Διὸς αἰθέρι ὁμοῦρεουσιν. οὐ γὰρ δὴ
 “ χώραν γε οὐδεμίαν κατόφεται ὁ ἥλιος ὁμοῦρεουσιν τῇ
 “ ἡμετέρῃ, ἀλλὰ σφεας πάσας ἐγὼ ἄμα ὑμῖν μίαν
 “ χώραν θήσω, διὰ πάσης διεξελθὼν τῆς Εὐρώπης. πυν-
 “ θάνομαι γὰρ ὅδε ἔχειν ὅτε τινὰ πάλιν ἀνδρῶν οὐδε 45
 “ μίην, ὅτε ἔθνος οὐδὲν ἀνθρώπων ὑπολείπεσθαι, τὸ
 “ ἡμῖν οἶόν τε ἔσται ἐλθεῖν ἐς μάχην, τούτων τῶν κατέ-
 “ λεξα, ὑπεξαίρημένων. οὕτω οἱ τε ἡμῖν αἴτιοι ἔξουσι
 4 “ δούλιον ζυγόν, οἱ τε ἀνάτιοι. Ὑμεῖς δὲ ἂν μοι τάδε
 “ ποιέοντες χαρίζοσθε· ἐπεὶ ὑμῖν σημήνω τὸν χρόνον, ἐς 50
 “ τὸν ἥκειν δεῖ, προθύμως πάντα τινὰ ὑμέων χρήσει παρ-
 “ εῖναι· ὅς ἂν δὲ ἔχων ἤκη παρεσκευασμένον στρατὸν
 “ κάλλιστα, δώσω οἱ δῶρα τὰ τιμιώτατα νομίζεται εἶναι
 “ ἐν ἡμετέρῳ. ποιητέα μὲν γὰρ ταῦτα ἐστὶ οὕτω· ἵνα δὲ
 “ μὴ ἰδοῦσθαι ὑμῖν δοκέω, τίθωμι τὸ πρῆγμα ἐς 55
 “ μέσον· γνώμην κελεύω ὑμέων τὸν βουλούμενον ἀποφαί-
 “ νεσθαι.” ταῦτα εἶπας ἐπαύετο.

Confilium
 regis Mar-
 donius ve-
 hementer
 collaudat,
 Græcorum
 vires mul-
 tum ele-
 vans.

ΙΚ. Μετ’ αὐτὸν δὲ Μαρδόνιος ἔλεγε· “ ὦ δεσποτα,
 “ οὐ μόνον εἰς τῶν γενομένων Περσέων ἄριστος, ἀλλὰ καὶ
 “ τῶν ἐσομένων· ὅς τέ τε ἄλλα λέγων ἐπὶ κείνῳ ἄριστα
 “ καὶ ἀληθέστατα, καὶ Ἴωνας τοὺς ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατ-
 “ οικήμενους οὐκ εἰσὶν καταγελάσαι ἡμῖν, ὄντας ἀνα- 5
 “ ξίους. καὶ γὰρ δεῖνόν ἂν εἴη πρῆγμα, εἰ Σάκας μὲν
 “ καὶ Ἰνδοὺς καὶ Αἰθίοπας καὶ Ἀσσυρίους, ἄλλα τε
 “ ἔθνη πολλὰ καὶ μεγάλα, ἀδικήσαντα Πέρσας οὐ-

- " δὲν, ἀλλὰ δύναμιν προσκτᾶσθαι βουλόμενοι, κατα-
 " στρεφόμενοι δούλους ἔχομεν." Ἕλληνας δὲ, ὑπάρξαν-
 10 " τας ἀδικίης, οὐ τιμωρησόμεθα. τί δέισαντες; κοίην
 " πλήθεος συστροφὴν; κοίην δὲ χρημάτων δύναμιν; Τῶν 1
 " ἐπιστάμεθα μὲν τὴν μάχην, ἐπιστάμεθα δὲ τὴν δύνα-
 " μιν εὔσαν ἀσθενέα. ἔχομεν δὲ αὐτῶν παῖδας κατα-
 " στρεφόμενοι, ταύτους οἱ ἐν τῇ ἡμετέρῃ κατοικημένοι,
 15 " Ἰωνεῖς τε καὶ Αἰολεῖς καὶ Δωριεῖς καλεῖνται. ἐπειρή-
 " θην δὲ καὶ αὐτὸς ἤδη ἐπελαύνων ἐπὶ τοὺς ἀνδρας τού-
 " τους ὑπὸ πατρὸς ταῦ σαῦ κελυσθεῖς· καὶ μοι μέχρι
 " Μακεδονίης ἐλάσαντι, καὶ ὀλίγον ἀπολοπόντι ἐς αὐ-
 " τὰς Ἀθήνας ἀπικέσθαι, οὐδὲς ἀντιώθη ἐς μάχην.
 20 " Καὶ τοί γε εἴωθαςι Ἕλληνες, ὥς πυνθάνομαι, ἀβουλό- 2
 " τατα πολέμους ἵστασθαι, ὑπὸ τε ἀγνωμοσύνης καὶ
 " σκαιότητος. ἐπεὶ γὰρ ἀλλήλοισι πόλεμον προεῖπωσι,
 " ἐξευρόντες τὸ κάλλιστον χωρίον καὶ λειότατον, ἐς ταῦτο
 " κατιόντες μάχονται· ὥστε σὺν κακῷ μεγάλῳ οἱ νικῶν-
 25 " τες ἀπαλλάσσονται· περὶ δὲ τῶν ἐσσωμένων οὐδὲ λέγω
 " ἀρχὴν, ἐξώλεες γὰρ δὴ γίνονται. τοὺς χρεῖν, ὄντας ὁμο-
 " γλώσσους, κήρυξί τε διαχρεωμένους καὶ ἀγγέλαιοσι,
 " καταλαμβάνειν τὰς διαφορὰς καὶ παντὶ μᾶλλον ἢ
 " μάχῃσι· εἰ δὲ πάντως ἔδεε πολεμεῖν πρὸς ἀλλήλους,
 30 " ἐξευρίσκειν χρεῖν τῇ ἐκάτεροί εἰσι δυσχειρωτότατοι, καὶ
 " ταύτῃ πειραῖν. τρόπῳ τοίνυν οὐ χρηστῷ Ἕλληνες δια-
 " χρεώμενοι, ἐμέο ἐλάσακτος μέχρι Μακεδονίης γῆς, οὐκ
 " ἦλθον ἐς τούτου λόγον ὥστε μάχεσθαι. Σοὶ δὲ δὴ 3
 " μέλλει τίς, ὃ βασιλεῦ, ἀντιώσεσθαι πόλεμον προσ-
 35 " φέρων, ἄγοντι καὶ πλῆθος τὸ ἐκ τῆς Ἀσίας, καὶ νέας
 " τὰς ἀπάσας; ὥς μὲν ἐγὼ δοκέω, οὐκ ἐς ταῦτο θρά-
 " σεος ἀνέκει τὰ Ἑλλήνων πρήγματα· εἰ δὲ ἄρα ἐγώ γε
 " ψευθεῖην γνώμη, καὶ ἐκεῖνοι ἐπαρθεῖντες ἀβουλήν ἐλ-

“ θαιεν ἡμῶν ἐς μάχην, μάθοιεν ἂν ὅς εἰμεν ἀνθρώπων
 “ ἄριστοι τὰ πολεμῆα. ἔστω δὲ ἂν μηδὲν ἀπείρητον· 40
 “ αὐτόματον γὰρ οὐδὲν, ἀλλ’ ἀπὸ πείρης πάντα ἀνθρώ-
 “ πῳσι φιλέει γίνεσθαι.” Μαρδόνιος μὲν τοσαῦτα ἐπι-
 λέγων τὴν Ξέρξῳ γνώμην, ἐπέπαυτο.

Diffuadet
 expeditionem
 Artabanus
 Hyaspis filius
 gravi argumen-
 1 tis ponderosissimis
 difertaque
 oratione :

Χ. Σιωπῶντων δὲ τῶν ἄλλων Περσῶν, καὶ οὐ τολ-
 μῶντων γνώμην ἀποδείκνυσθαι ἀντίην τῇ προκειμένη,
 Ἀρτάβανος ὁ Ὑστάσπεος, πατέρως ἐὼν Ξέρξῃ, τῷ δὲ καὶ
 1 πῳσυνος ἐὼν, ἔλεγε τάδε· “ ὦ βασιλεῦ, μὴ λεχθισέων
 “ μὲν γνωμέων ἀντιέων ἀλλήλησι, οὐκ ἔστι τὴν ἀμείνω 5
 “ αἰρεόμενον ἐλέσθαι, ἀλλὰ δεῖ τῇ εἰρημένῃ χρῆσθαι·
 “ λεχθισέων δὲ, ἔστι· ὥσπερ τὸν χρυσὸν τὸν ἀκήρατον,
 “ αὐτὸν μὲν ἐπ’ ἐαυτοῦ οὐ διαγινώσκουμεν, ἐπεὶ δὲ πα-
 “ ρατρίψωμεν ἄλλῳ χρυσῷ, διαγινώσκουμεν τὸν ἀμείνω.
 “ ἐγὼ δὲ καὶ πατρὶ τῷ σῷ, ἀδελφεῷ δὲ ἐμῷ, Δαρεῖω, 10
 “ ἡγόρευον μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ Σκύθας, ἄνδρας οὐδα-
 “ μόθι γῆς ἄστὶ νέμοντας· ὁ δὲ, ἐλπίζων Σκύθας τοὺς
 “ Νομάδας καταστρέφεσθαι, ἐμοί τε οὐκ ἐπέθετο,
 “ στρατεύσάμενός τε, πολλούς τε καὶ ἀγαθούς τῆς στρα-
 “ τῆς ἀποβαλὼν ἀπῆλθε. σὺ δὲ, ὦ βασιλεῦ, μέλλεις
 “ ἐπ’ ἄνδρας στρατεύεσθαι πολλὸν ἔτι ἀμείνονας ἢ Σκύ- 15
 “ θας· οἱ κατὰ θάλασσαν τε ἄριστοι καὶ κατὰ γῆν
 “ λέγονται εἶναι. τὸ δὲ αὐτοῖσι ἔνεστι δεινὸν, ἐμέ σοι δι-
 2 “ καιὸν ἔστι φράζειν. Ζεύξας φῆς τὸν Ἑλλήσποντον,
 “ ἐλαῖν στρατὸν διὰ τῆς Εὐρώπης ἐς τὴν Ἑλλάδα. καὶ
 “ δὴ συνήνεκε ἢ τοι κατὰ γῆν ἢ καὶ κατὰ θάλασσαν 20
 “ ἰσσωθῆναι, ἢ καὶ κατ’ ἀμφοτέρω· οἱ γὰρ ἄνδρες λί-
 “ γονται εἶναι ἄλκιμοι· πάρεστι δὲ καὶ σταθμώσασθαι,
 “ εἰ στρατὴν γε τοσαύτην σὺν Δάτι καὶ Ἀρταφέρνηϊ ἐλ-
 “ θῶσαν ἐς τὴν Ἀττικὴν χώραν μῶνοι Ἀθηναῖοι διέ-
 “ φθειραν. αἰκὼν ἀμφοτέρῃ σφι ἐχώρησε· ἀλλ’ ἦν τῷσι 25

- 30 “ πρὸς ἐμβάλωσι, καὶ νικήσαντες ναυμαχίῃ, πλέωσι
 “ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ ἔπειτα λύσωσι τὴν γέφυραν,
 “ ταῦτο δὴ, βασιλεῦ, γίνεται-δινόν. Ἐγὼ δὲ οὐδεμὴ σο- 3
 “ Φίη οἰκίῃ αὐτὸς συμβάλλομαι ταῦτα· ἀλλ’ οἶόν κοτε
 35 “ ἡμέας ὀλίγου ἐδέησε καταλαβεῖν πάθος, ὅτε πατὴρ
 “ σὸς ζεύχας Βόσπορον τὸν Θρηίκιον, γεφυρώσας δὲ πο-
 “ ταμὸν Ἰστρου, δέβη ἐπὶ Σκύθας. τότε πανταῖοι ἐγέ-
 “ νοντο Σκύθαι, δέομενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον, τοῖσι
 “ ἐπιτέτραπτο ἡ Φυλακὴ τῶν γεφυρέων τοῦ Ἰστρου. καὶ
 35 “ τότε γε Ἰστιάιος ὁ Μιλήτου τύραννος εἰ ἐπέσπετο τῶν
 “ ἄλλων τυράννων τῇ γνώμῃ, μηδὲ ἠναντιώθη, διέργαστο
 “ ἂν τὰ Περσέων πρήγματα. καὶ τοι καὶ λόγῳ ἀκού-
 “ σαι δεινόν, ἐπ’ ἀνδρὶ γε ἐνὶ πάντα τὰ βασιλέος πρήγ-
 “ ματα γεγενῆσθαι. Σὺ ὦν μὴ βούλεο ἐς κίνδυνον μη- 4
 40 “ δὲνα τοιαῦτον ἀπικέσθαι, μηδεμῆς ἀνάγκης εὐούσης·
 “ ἀλλ’ ἐμοὶ πείθευ. νῦν μὲν τὸν σύλλογον τῶνδε διάλυ-
 “ σον· αὐτίς δὲ ὅταν τοι δοκῇ, προσκεψάμενος ἐπὶ σε-
 “ αὐτῷ, προαγόμενος τὰ τοι δοκέει εἶναι ἄριστα. τὸ γὰρ
 “ εὖ βουλευέσθαι, κέρδος μέγιστον εὐρίσκω ἐόν· εἰ γὰρ καὶ
 45 “ ἐναντιωθῆναι τι θέλει, βεβούλευται μὲν οὐδὲν ἔσσαν εὖ,
 “ ἔσσωται δὲ ὑπὸ τῆς τύχης τὸ βούλευμα· ὁ δὲ βουλευ-
 “ σάμενος αἰσχροῦς, εἰ οἱ ἡ τύχη ἐπίσποιτο, εὖρημα εὖρηκε,
 “ ἔσσαν δὲ οὐδὲν οἱ κακῶς βεβούλευται. Ὅρᾳς τὰ ὑπερ- 5
 “ έχοντα ζῶα ὡς κεραυνοὶ ὁ Θεὸς, οὐδὲ ἑᾶ φαντάζε-
 50 “ σθαι, τὰ δὲ σμικρὰ οὐδὲν μιν κινεῖ; ὅρᾳς δὲ ὡς ἐς
 “ οἰκήματα τὰ μέγιστα αἰεὶ καὶ δένδρεα τὰ τοιαῦτ’ ἀπο-
 “ σκήπτει βέλεα; φιλέει γὰρ ὁ Θεὸς τὰ ὑπερέχοντα
 “ πάντα κολαίνει. οὕτω δὴ καὶ στρατὸς πολλὸς ὑπὸ
 “ ὀλίγου διαφθείρεται κατὰ τοιόνδε· ἐπεὶ σφι ὁ Θεὸς
 55 “ φθονήσας φόβον ἐμβάλη, ἡ βροντὴν, δι’ ὧν ἐφθάρησαν
 “ ἀναξίως ἐαυτῶν. οὐ γὰρ ἑᾶ φρονέειν ἄλλον μέγα ὁ

- 6 “ θεὸς ἡ ἐαυτὸν. Ἐπειχθῆναι μὲν νυν πᾶν πρῆγμα,
 “ τίκτει σφάλματα, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαι Φιλέουσι
 “ γίνεσθαι· ἐν δὲ τῷ ἐπισχεῖν ἔνεστι ἀγαθὰ, εἰ μὴ
 “ παραιτίκα δοκέοντα εἶναι, ἀλλ’ ἀνὰ χρόνον ἐξεύροι τις 60
- 7 “ ἄν. Σοὶ μὲν δὴ ταῦτα, ὦ βασιλεῦ, συμβουλευσά. σὺ
 “ δὲ, ὦ παῖ Γωθρύεω Μαρδόνιε, παῦσαι λόγων λόγους
 “ ματαίους περὶ Ἑλλήνων, οὐκ ἔόντων ἀξίων Φλαύρους
 “ ἀκούειν. Ἑλληνας γὰρ διαβάλλων, ἐπαίρεις αὐτὸν
 “ βασιλῆα στρατεύεσθαι· αὐτῷ δὲ τούτου εἴνεκα δοκέεις 65
 “ μοι πᾶσαν προθυμίην ἐκτείνειν. μή νυν οὕτω γένηται.
 “ διαβολὴ γάρ ἐστι δεινότατον· ἐν τῇ δύο μὲν εἰσι οἱ ἀδι-
 “ κέοντες, εἰς δὲ ὁ ἀδικεόμενος. ὁ μὲν γὰρ διαβάλλων,
 “ ἀδικεῖ, οὐ παρῶντος κατηγορεῖν· ὁ δὲ ἀδικεῖ ἀνα-
 “ πειθόμενος πρὶν ἢ ἀτρεκέως ἐκμάθῃ· ὁ δὲ δὴ ἀπειὼν 70
 “ τοῦ λόγου τάδε ἐν αὐτοῖσι ἀδικεῖται, διαβληθεὶς τε
 “ ὑπὸ τοῦ ἐτέρου, καὶ νομισθεὶς πρὸς τοῦ ἐτέρου κακὸς
 8 “ εἶναι. Ἄλλ’ εἰ δὴ δέῃ γε πάντως ἐπὶ τοὺς ἄνδρας τού-
 “ τους στρατεύεσθαι, φέρε, βασιλεὺς μὲν αὐτὸς ἐν ἡῤεσι
 “ τοῖσι Περσέων μενέτω· ἡμέων δὲ ἀμφοτέρων παραβαλ- 75
 “ λομένων τὰ τέκνα, στρατηλάτεις αὐτὸς σὺ ἐπιλεξά-
 “ μενός τε ἄνδρας τοὺς ἐθέλεις, καὶ λαβὼν στρατιὴν ὀκώ-
 “ σην τινα βούλει. καὶ ἦν μὲν τῇ σὺ λέγεις, ἀναβαίνει
 “ βασιλεῖ τὰ πρῆγματα, κτεινέσθων αἱ ἐμοὶ παῖδες,
 “ πρὸς δὲ αὐτοῖσι, καὶ ἐγώ· ἦν δὲ τῇ ἐγὼ προλέγω, οἱ 80
 “ σοὶ ταῦτα πασχόντων, σὺν δὲ σφι καὶ σὺ, ἦν ἀπονο-
 “ στήσης. εἰ δὲ ταῦτα μὲν ὑποδύνειν οὐκ ἐθέλῃσεις, σὺ
 “ δὲ πάντως στρατεύμα ἀνάξεις ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀκού-
 “ σεσθαι τινά φημι τῶν αὐτῷ τῇδε ὑπαλειπομένων,
 “ Μαρδόνιον μέγα τι κακὸν ἐξεργασμένον Πέρσας, ὑπὸ 85
 “ κυνῶν τε καὶ ὀρνίθων διαφορεῖσθαι, ἢ κου ἐν γῇ τῇ
 “ Ἀθηναίων, ἢ σέ γε ἐν τῇ Λακεδαιμονίων· εἰ μὴ ἄρα

“ καὶ πρότερον κατ’ ὄδον, γόντα ἐπ’ οἴους ἄνδρας ἀνε-
 “ γνώσκεις στρατεύεσθαι βασιλῆα.” Ἀρτάβανος μὲν
 ταῦτα ἔλεξε.

XI. Πέρσης δὲ θυμωθεὶς ἀμείβεται τοῖσδε. “ Ἀρτά-
 “ βανε, πατήρ εἰς τοῦ ἐμοῦ ἀδελφεός· ταῦτό σε ρύσεται ^{qua pri-}
 “ μηδένα ἄχρον μισθὸν λαβεῖν ἐπέων ματαίων. καὶ τοι ^{mum qui-}
 “ ταύτην τὴν ἀτιμίην προστίδημι, ὅντι κακῶ τε καὶ ^{dem rex ad}
 5 “ ἀδύμῳ, μήτε συστρατεύεσθαι ἐμοὶ γε ἐπὶ τὴν Ἑλλά- ^{iram pro-}
 “ δα, αὐτοῦ τε μένειν ἅμα τῇσι γυναῖξί· ἐγὼ δὲ καὶ ^{vocatur,}
 “ ἄκου σέο, ὅσα περ εἶπα, ἐπιτελέα ποιήσω. μὴ γὰρ εἴην
 “ ἐκ Δαρείου τοῦ Ἰστιάσπεος, τοῦ Ἀρτάμειος, τοῦ Ἀρ-
 “ μων, τοῦ Τείσπεος, τοῦ Κύρου, τοῦ Καμβύσεω, τοῦ
 10 “ Τείσπεος, τοῦ Ἀχαιμένεος γεγονώς, μὴ τιμαρυσάμενος
 “ Ἀθηναίαις· εὖ ἐπιστάμενος, ὅτι εἰ ἡμεῖς ἡνυχὴν ἄχο-
 “ μαν, ἀλλ’ οἷκ ἐκείνοι, ἀλλὰ καὶ μάλα στρατεύσονται
 “ ἐπὶ τὴν ἡμετέραν, εἰ χρὴ σταδμώσασθαι τοῖσι ὑπαργ-
 “ μένοισι ἐξ ἐκείνων· οἱ Σάρδεις τε ἐνέπρησαν, καὶ ἤλα-
 15 “ σαν ἐς τὴν Ἀσίην. οὐκ ὦν ἐξαναχωρεῖν οὐδετέροισι δυ-
 “ κατῶς ἔρχοι, ἀλλὰ ποιήσει ἢ παλῶεν πραξέσθαι ἀγών·
 “ ἢ αἰ ἢ πάρε πάντα ὑπὸ Ἑλλήσι ἢ ἐκείνοι πάντα ὑπὸ
 “ Πέρησι γένηται· τὸ γὰρ μέσων εὐδὲν τῆς ἁχθρῆς ἐστί.
 “ καλὸν ὦν προπεπονδότες ἡμέας τιμαρῆειν ἥδη γίνεται,
 20 “ ἢ αἰ καὶ τὸ δεινὸν, τὸ πείσεσθαι, ταῦτο μάθω, ἐλάσας ἐπ’
 “ ἄνδρας τούτους, τοὺς γε καὶ Πέλοψ ὁ Φρύξ, εὖν πα-
 “ τέρων τῶν ἐμῶν δαῦλος, κατεστρέψατο οἴσω, εἰς καὶ ἐς
 “ τότε αὐτοὶ τε ἄνθρωποι καὶ ἡ γῆ αὐτέων ἐπώνυμοι τοῦ
 “ κατεστρεψαμένου καλέονται.” ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσούτῳ
 ἔλεχτο.

XII. Μετὰ δὲ εὐφροσύνη τε ἐγένετο, καὶ Πέρσης ἐκινε ^{mox ta-}
 “ ἢ Ἀρτάβανου γυνάμην· πικρὴ δὲ βαυλὴν δίδους, πόνυχον ^{men, nocte}
 “ αἰσχεῖ εἰ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλά- ^{insequente}
 “ ^{patruī pon-}
 “ ^{decrans ar-}

gumenta, ita movetur, ut bello abstinendum censet. Eadem nocte somnio, ne prius confilium mutet, commonetur.

δα. δεδογμένων δέ οἱ αὐτὶς ταυτέων, κατύπνωσεν· καὶ δὴ 5
 και ἐν τῇ νυκτὶ εἶδε ὄψιν τοιήνδε, ὡς λέγεται ὑπὸ Περ-
 σέων. ἔδοκεν ὁ Ξέρξης ἄνδρα οἱ ἐπιστάντα μέγαν τε καὶ
 εὐειδέα εἰπεῖν· “Μετὰ δὴ βουλευέαι, ὦ Πέρσα, στρα-
 “ τευμα μὴ ἄγειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, προείπας ἀλίζει
 “ Πέρσῃσι στρατόν; οὔτε ἂν μεταβουλευόμενος ποιεῖς 10
 “ εὔ, οὔτε ὁ συγγνωστόμενός τοι πάρα· ἀλλ’ ὥσπερ τῆς
 “ ἡμέρης ἐβουλεύσαιο ποιεῖν, ταύτην ἴθι τῶν ἰδῶν.” τὸν
 “ μὲν, ταῦτα εἰπὼντα, ἔδοκεν ὁ Ξέρξης ἀποπτάσθαι.

Nihilo fecius die post, proceribus iterum convocatis, Artabani sententiam sibi jam probari significat.

XIII. Ἡμέρης δὲ ἐπιλαμψάσης, ὄνειρου μὲν ταύτου
 λόγον οὐδὲνα ἐποίητο, ὁ δὲ Περσέων συναλίσας τοὺς αὐ-
 τοὺς τοὺς καὶ πρότερον συνέλεξε, ἔλεγέ σφι τάδε· “Ἄν-
 “ δρες Πέρσαι, συγγνώμην μοι ἔχετε ὅτι ἀγχιστροφά-
 “ βουλεύομαι· Φρενῶν τε γὰρ εἰς τὰ ἐμειψαῖα πρῶτα 5
 “ οὐκ ἂν ἤκω, καὶ οἱ παρηγορούμενοι κῆνα ποιεῖν, οὐ-
 “ δὲνα χρόνον μευ ἀπέχονται. ἀκούσαντι μόντοι μοι τῆς
 “ Ἀρταβάνου γνώμης, παραυτίκα μὲν ἡ νεότης ἐπέζεσε,
 “ ὥστε αἰκνέστερα ἀπορρίψαι ἔπεια εἰς ἄνδρα πρὸς οὐτε-
 “ ρον ἢ χρεῶν· νῦν μόντοι συγγινὸς, χρήσομαι τῇ ἐκείνου 10
 “ γνώμῃ. ὡς ἂν μεταδεδογμένον μοι μὴ στρατεύεσθαι
 “ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἥσυχοί εἰσθε.” Πέρσαι μὲν, ὡς ἤκου-
 σαν ταῦτα, κεχαρηκότες προσεκύνουσιν.

Nocte altera idem somnium dormienti oblatum, multa minatur mala, nisi arma coepesset.

XIV. Νυκτὸς δὲ γενομένης, αὐτὶς ταῦτ’ ὄνειρον ἔλεξε
 τῷ Ξέρξῃ κατυπνωμένῳ ἐπιστάν· “ὦ παῖ Δαρείου, καὶ
 “ δὴ φαίνεται ἐν Περσῇσι τε ἀπειπάμενος τὴν στρατη-
 “ λασίην, καὶ τὰ ἐμὰ ἔπεια ἐν οὐδενὶ ποιεύμενος λόγῳ,
 “ ὡς παρ’ οὐδενὸς ἀκούσας. εὔ νῦν τόδ’ ἴσθι, ἥνπερ μὴ 5
 “ αὐτίκα στρατηλατῆς, τάδε τοι ἐξ αὐτέων προσδοκα
 “ ἀνασχῆσαι· ὡς καὶ μέγας καὶ πολλὰς ἐγένετο ἐν ὀλίγῳ
 “ χρόνῳ, οὕτω καὶ ταπεινὸς ὀπίσω κατὰ τάχος ἔσται.”

XV. Ξέρξης μὲν περὶ τῆς γενομένης τῇ ὄψει, ἀνὰ τε

ἰδράμε ἐκ τῆς κοίτης, καὶ πέμπει ἄγγελον ἐπὶ Ἀρτά-
 βανον καλέοντα. ἀπικομένῳ δὲ οἱ ἔλεγε Ξέρξης τάδε·

Artabanus
 protinus ar-
 cessitus

- “ Ἀρτάβανε, ἐγὼ τοπαραυτίκα μὲν οὐκ ἰσώφροεν, εἰ-
 5 “ πας ἐς σὲ μάταια ἔπεα χρηστῆς εἵνεκα συμβουλῆς·
 “ μετὰ μόντοι οὐ πολλὸν χρόνον μετέγων· ἔγων δὲ
 “ ταῦτά μοι ποιητέα ἔοντα τὰ σὺ ὑπεθήκασο. οὐκ ἂν δυ-
 “ νατός τοι εἰμὶ ταῦτα ποιεῖν βουλόμενος· τετραμμένῳ
 “ γὰρ δὴ καὶ μετεγνωνότι ἐπιφοιτῶν ὄνειρον φαντάζεται·
 10 “ μοι, οὐδαμῶς συνεπαινεόν ποιεῖν με ταῦτα· νῦν δὲ καὶ
 “ διαπειλῆσαν οἴχεται. εἰ ὢν θεός ἐστι ὁ ἐπιπέμπων,
 “ καὶ οἱ πάντως ἐν ἡδονῇ ἐστὶ γενέσθαι στρατηλασίην
 “ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπιπτήσεται καὶ σοὶ ταῦτ’ ὄνειρον,
 “ ὁμοίως καὶ ἐμοὶ ἐντελλόμενον. εὐρίσκω δὲ ὥδ’ ἂν γινό-
 15 “ μενα ταῦτα, εἰ λάβοις τὴν ἐμὴν σκευὴν πᾶσαν, καὶ
 “ ἐνδύς, μετὰ ταῦτο ἴζοιο ἐς τὸν ἐμὸν θρόνον, καὶ ἔπειτα
 “ ἐν κοίτῃ τῇ ἐμῇ κατυπνώσειας.” Ξέρξης μὲν ταῦτά οἱ
 ἔλεγε.

- XVI. Ἀρτάβανος δὲ οὐ τῷ πρώτῳ οἱ κελεύσματι πει-
 θόμενος, οἷα οὐκ ἀξιούμενος ἐς τὸν βασιλῆϊον θρόνον ἵξε-
 σθαι, τέλος ὡς ἡναγκάζετο, εἶπας τάδε, ἐποίει τὸ κε-
 5 λεύμενον· “ Ἴσον ἐκεῖνο, ὦ βασιλεῦ, παρ’ ἐμοὶ κέρρι- 1
 “ ται, φρονέειν τε εὖ, καὶ τῷ λόγοντι χρηστὰ εἰθέλειν
 “ πείθεσθαι· τὰ σε καὶ ἀμφοτέρω περικύκοντα, ἀνδρώ-
 “ πων κακῶν ὁμιλίας σφάλλουσι· κατάπερ τὴν πάντων
 “ χρησιμωτάτην ἀνθρώποισι θάλασσαν, πνεύματά φασι
 10 “ ἀνέμων ἐμπέπτοντα, οὐ περιβοῶν φύσει τῇ ἐωυτῆς χρῆ-
 “ σθαι. ἐμὲ δὲ ἀκούσαντα πρὸς σεῦ κακῶς, οὐ τοσούτων
 “ ἔδωκε λύπῃ, ὅσον γνωμῶν δύο προκειμένων Πέρσῃσι,
 “ τῆς μὲν, ὕβριν αὐξανούσης, τῆς δὲ, καταπαυούσης, καὶ
 “ λεγούσης ὡς κακὴν εἴη διδάσκειν τὴν ψυχὴν πλεόν τι
 15 “ δίζησθαι αἰεὶ ἔχειν τοῦ παρέοντος· ταυτέων προκει-

- “ μενέων τῶν γνωμέων, ὅτι τὴν σφαλερωτέραν σεαυτῶν τε
 2 “ καὶ Πέρσης ἀναίρεο. Νῦν ἂν, ἐπεὶ δὴ τέτρεψαι ἐπὶ
 “ τὴν ἀμείνω, Φῆς τοι μετιέντι τὸν ἐπ’ Ἑλλήνας στόλον,
 “ ἐπιφοιτᾶν ὄνειρον θεῶν τινὸς πομπῇ, οὐκ εὐντά σε κα-
 “ ταλύειν τὸν στόλον. ἀλλ’ οὐδὲ ταῦτά ἐστι θεῖα, ὡς
 “ παῖ. ἐνύπνια γὰρ τὰ ἐς ἀνθρώπους πεπλανημένα,
 “ τοιαῦτά ἐστι οἷά σε ἐγὼ διδάσκω, ἔτεσι σοῦ πολλαῖσι
 “ πρεσβύτερος εἶν’ πεπλανῆσθαι αὐταὶ μάλοισι ἐ-
 “ θασι αἱ ὄψεις τῶν ὀνειράτων, τὰ τις ἡμέρης φροτίζει
 “ ἡμεῖς δὲ τὰς προτοῦ ἡμέρας ταύτην τὴν στρατηλασίην²⁵
 3 “ καὶ τὸ κάρτα εἶχομεν μετὰ χεῖρας. Εἰ δὲ ἄρα μὴ
 “ ἔστι ταῦτο τοιοῦτο οἷον ἐγὼ διαίρεω, ἀλλὰ τι τοῦ θεοῦ
 “ μετέχον, σὺ πᾶν αὐτὸ συλλαβὼν εἰρηκας· φανήσεται
 “ γὰρ δὴ καὶ ἐμοὶ ὡς καὶ σοὶ διακελευόμενον. φανῆται
 “ δὲ οὐδὲν μᾶλλον μοι ὀφείλει ἔχοντι τὴν σὴν ἐσθῆτα, ἥ³⁰
 “ σὺκὶ τὴν ἐμὴν· οὐδὲ τι μᾶλλον ἐν κοίτῃ τῇ σῇ ἀναπα-
 “ ομένῳ, ἢ οὐ καὶ ἐν τῇ ἐμῇ· εἶπερ γε καὶ ἄλλως εἶδελαι
 “ φανῆται. οὐ γὰρ δὴ ἐς τοσαῦτό γε εὐθεύεις ἀπῆκει
 “ ταῦτο ὃ, τι δὴ κατέ ἐστι τὸ ἐπιφαινομένον τοι ἐν τῇ
 “ ὕπνῳ, ὥστε δοῖται, ἐμὰ ὄρων, σὲ εἶναι, τῇ σῇ ἐσθῆτι³⁵
 “ τεκμαιρόμενον. εἰ δὲ ἐμὰ μὲν ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιήσεται,
 “ οὐδὲ ἀξιάσει ἐπιφανῆσαι, αὐτὲ ἢ τὴν ἐμὴν ἐσθῆτα ἔχω,
 “ οὔτε ἢ τὴν σὴν, σὲ δὲ ἐπιφοιτήσῃ ταῦτο, μετετέον ἢ δὴ
 “ ἔσται. εἰ γὰρ δὴ ἐπιφοιτήσῃ γε συνεχέως, φανῆται ἂν
 “ καὶ αὐτὸς θεῖον εἶναι. εἰ δὲ τοι οὕτω δεδόκηται γίνε-⁴⁰
 “ σθαι, καὶ οὐκ οἷά τε αὐτὸ παρατρέψαι, ἀλλ’ ἤδη δι
 “ ἐμὰ ἐν κοίτῃ τῇ σῇ κατυπνώσαιο, φέρε, ταυτέων ἐξ ἐμοῦ
 “ ἐπιτελευμένων, φανήτω καὶ ἐμοί. μέχρι δὲ τούτου τῇ
 “ παρεούσῃ γνώμῃ χρῆσομαι.”

inque lecto
 regio collo-
 catus, eo-

XVII. Τοσαῦτα εἶπας Ἀρτάβατος, ἐλπίζων ἑξῆς
 ἀποδοῖναι λόγοντα οὐδὲν, ἐποίησε τὸ κελευόμενον. ὅπως δὲ

τὴν Πέρσῃ ἐσθῆτα, καὶ ἰζόμενος ἐς τὸν βασιλῆϊον θρόνον, dem ille phantasmate terretur.
 ὡς μετὰ ταῦτα κοῖταν ἐποιέετο, ἦλθε οἱ κατυπνωμένῳ
 5 τῷ αὐτῷ ὄναρ· τὸ καὶ παρὰ Πέρσῃ ἐφάνη· ὑπερστάν δὲ
 τοῦ Ἀρταβάνου, εἶπε τάδε· “ Σὺ δὲ κείνος εἴς ὁ ἀπο-
 “ σπύδων Πέρσῃ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ὡς
 “ δὴ κηδόμενος αὐτοῦ; ἀλλ’ οὗτος ἐς τὸ μετέπειτα, οὔτε
 “ ἐς τοπαρῶντικά νῦν καταπραΰνεται ἀποτρέπων τὸ χρεὼν
 10 “ γενέσθαι. Πέρσῃ δὲ τὰ δεῖ ἀνηκουστέοντα παθεῖν,
 “ αὐτῷ ἐκείνῳ δεδῆλται.”

XVIII. Ταῦτά τε δὴ ἰδὼς Ἀρταβάνος τὸ ὄναρ Igitur quod Dii expeditionem viderentur imperare, Xerxes, Artabano jam afficiente, ut bellum apparetur, fuit edict.
 ἀπειλεῖν, καὶ θερμοῖσι σιδηροῖσι ἐκκαίειν αὐτοῦ μέλλειν
 τοὺς ὀφθαλμούς. καὶ ὅς, ἀμβώσας μέγα ἀναθρόσκει,
 5 καὶ παριζόμενος Πέρσῃ, ὡς τὴν ὄψιν αἰ τοῦ ἐνυπνίου διεξ-
 ἦλθε ἀπηγγέμενος, δευτέρᾳ οἱ λέγει τάδε· “ Ἐγὼ μὲν,
 “ ὦ βασιλεῦ, οἷα ἄνθρωπος ἰδὼν ἤδη πολλά τε καὶ με-
 “ γάλα πεσόντα πρήγματα ὑπὸ ἐσθόνῳ, οὐκ ἔον σε τὰ
 “ πάντα τῇ ἡλικίᾳ ἄπειν’ ἐπιστάμενος ὡς κακὸν εἴη τὸ
 10 “ πολλῶν ἐπιδυμέειν μεμνημένος μὲν τὸν ἐπὶ Μασσα-
 “ γίας Κύρου στόλον ὡς ἔπρηξε, μεμνημένος δὲ καὶ τοῦ
 “ ἐπ’ Αἰθίοπας τοῦ Καμβύσιου, συστρατεύμενος δὲ καὶ
 “ Δαρείῳ ἐπὶ Σκύθας. ἐπιστάμενος ἂν ταῦτα, γνώμῃ
 “ εἴχῃ, ἀτρεμίζοντά σε μακαριστὸν εἶναι πρὸς πάντων
 15 “ ἀνθρώπων. ἐπεὶ δὲ δαιμονίᾳ τις γίνεται ἔρρη, καὶ
 “ Ἑλλας, ὡς εἶπες, φθορὴ τις καταλαμβάνει θεύλα-
 “ τος, ἐγὼ μὲν καὶ αὐτὸς τρέπομαι, καὶ τὴν γνώμην
 “ μετατίθημαι· σὺ δὲ σήμερον μὲν Πέρσῃ τὰ ἐκ τοῦ
 “ θεοῦ πεμπόμενα, χρῆσθαι δὲ κέλευε τοῖσι ἐκ σεῦ πρῶ-
 20 “ ταισι προειρημένοις ἐς τὴν παρασκευήν· πείσεις δὲ αὐτά,
 “ ὅπως τοῦ θεοῦ παρεδιδότος, τῶν σῶν ἐνδεήσει μηδέν.”
 ταῦτα δὲ λελθόντων, ἐνθαῦτα ἐπαρθεῖντες τῇ ὄψει, ὡς
 ἡμέρῃ ἐγένετο τάχιστα, Πέρσῃ τε ὑπερετίθετο ταῦτα

Πέρσησι, καὶ Ἀρτάβανος, ὃς πρότερον ἀποσπεύδων μούνης ἐφαίνετο, τότε ἐπισπεύδων Φανερὸς ἦν.

25

Tertium
Xerxis for-
nium. Ejus
interpreta-
tio a magis
facta, inde-
que nata
Perfarum
spes.

XIX. Ὀρμημένῳ δὲ Ξέρξῃ στρατηλατεῖν, μετὰ ταῦτα τρίτῃ ὥρῃς ἐν τῷ ὕπνῳ ἐγένετο, τὴν οἱ μάγοι ἔκριναν ἀκούσαντες φέρειν τε ἐπὶ πᾶσαν γῆν, δουλεύσειν τε αἰ πάντας ἀνθρώπους. ἡ δὲ ὥρῃς ἦν ἥδε. ἰδοῦκε οὗτος Ξέρξης ἐστεφανῶσθαι ἐλαίῃς θαλλῶν· ἀπὸ δὲ τῆς ἐλαίης τοὺς κλάδους γῆν πᾶσαν ἐπισχεῖν· μετὰ δὲ, ἀφανισθῆναι περὶ τῇ κεφαλῇ κείμενον τὸν στέφανον. κρινάντων δὲ ταύτῃ τῶν μάγων, Περσέων τε τῶν συλλαχθέντων αὐτίκα πᾶς ἀνὴρ ἐς τὴν ἀρχὴν τὴν ἐαυτοῦ ἀπελάσας, εἶχε προθυμίην πᾶσαν ἐπὶ τοῖσι εἰρημένοισι, θέλων αὐτὸς ἕκαστος τὰ προκείμενα δῶρα λαβεῖν· καὶ Ξέρξης τοῦ στρατοῦ οὕτω ἐπάγερσιν ποιεῖται, χῶρον πάντα ἐρευνῶν τῆς ἡπείρου.

Ingenti bel-
lico appa-
ratu per qua-
driennium
instruō, Xerxes Su-
sis profici-
citur [a. 481.]. Ma-
joribus co-
piis bellum
nunquam
antea esse
gestum.

XX. Ἀπὸ γὰρ Αἰγύπτου ἀλώσιος, ἐπὶ μὲν τέσσαρα ἔτεα πλήρεια παραστέτετο στρατιὴν τε καὶ τὰ πρόσφορα τῇ στρατιῇ· πέμπτῳ δὲ ἔτει ἀνομένῳ ἐστρατηλάτες χειρὶ μεγάλη πλῆθεος. στέλων γὰρ τῶν ἡμεῖς ἴδμεν πολλῶν δὴ μόνιστος οὗτος ἐγένετο· ὥστε μήτε τὸν Δαρείου τὸν ἐπὶ Σκύθας παρὰ ταῦτον μηδὲν φαίνεσθαι, μήτε τὸν Σκυθικόν, ὅτε Σκύθαι Κιμμερίους διώκοντες, ἐς τὴν Μηδικὴν χώραν ἐμβαλόντες, σχεδὸν πάντα τὰ ἄνω τῆς Ἀσίας καταστρεφάμενοι, ἐνέμοντο· τῶν εἵνεκεν ὕστερον Δαρείος ἐτιμωρέτο· μήτε κατὰ τὰ λεγόμενα τῶν Ἀτρειδῶν ἐς Ἴλιον, μήτε τὸν Μυσῶν τε καὶ Τευκρῶν, τὸν πρὸ τῶν Τρωϊκῶν γεγόμενον· οἱ διαβάντες ἐς τὴν Εὐρώπην κατὰ Βόσπορον, τοὺς τε Θρηίκας κατεστρέψαντο πάντας, καὶ ἐπὶ τὸν Ἴόνιον πόντον κατέβησαν, μέχρι τε Πηνειοῦ ποτα-
μοῦ τοῦ πρὸς μεσαμβρίας ἔλασαν.

Mons A-
thos, ju-
bente Xer-
xe, perfos-
sus.

XXI. Αὗται αἱ πᾶσαι, οὐδ' ἕτεραι πρὸς ταύτησι γε-
όμεναι στρατηλασίαι, μίης τῆσδε οὐκ ἄξιαι. τί γὰρ οὐκ

ἤγαγε ἐκ τῆς Ἀσίας ἔθνος ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Πέρξης;
 κοῖον δὲ πινόμενόν μιν ὕδωρ οὐκ ἐπέλιπε, πλὴν τῶν με-
 5 γάλων ποταμῶν; οἱ μὲν γὰρ νέας παρέιχοντο, οἱ δὲ ἐς
 πεζὸν ἐτετάχατο, τοῖσι δὲ ἵππος προστετάκτο, τοῖσι δὲ
 ἱππαγωγὰ πλοῖα, ἅμα στρατευομένοισι· τοῖσι δὲ ἐς
 τὰς γοφύρας μακρὰς νέας παρέχειν· τοῖσι δὲ σῖτά τε
 καὶ νέας. καὶ ταῦτο μὲν, ὡς προσπταισάντων τῶν πρώτων
 10 περιπλεόντων περὶ τὸν Ἀθῶν, προτοιμάζετο ἐκ τριῶν
 ἐτείων· καὶ μάλιστα ἐς τὸν Ἀθῶν. ἐν γὰρ Ἐλαιῦντι τῆς
 Χερσονήσου ὤρμεον τριήρεις· ἐνθαῦτεν δὲ ὀρμεώμενοι, ὥρυσ-
 σον ὑπὸ μαστίγων παντοδαπῇ τῆς στρατιῆς, διάδοχοι δὲ
 ἐφύττων· ὥρυσσον δὲ καὶ οἱ περὶ τὸν Ἀθῶν κατοικημένοι.
 15 Βουβάρης δὲ ὁ Μεγαβάζου, καὶ Ἀρταχάης ὁ Ἀρταίου,
 ἄνδρες Πέρσαι, ἐπιστάτεον τοῦ ἔργου.

XXII. Ὁ γὰρ Ἀθῶς ἐστὶ ὄρος μέγα τε καὶ οἶνο- Natura hu-
 μαστὸν, ἐς θάλασσαν κατῆκαν, οἰκημένον ὑπὸ ἀνδρά- jus montis:
 πων. τῇ δὲ τελευτᾷ ἐς τὴν ἡπειρον τὸ ὄρος, χερσονησοειδὲς oppida in co-
 τέ ἐστι, καὶ ἰσθμὸς ὡς δώδεκα σταδίων· πεδῖον δὲ fita.
 5 ταῦτο, καὶ καλῶν οὐ μεγάλοι ἐκ θαλάσσης τῆς Ἀκαν-
 θίων, ἐπὶ θάλασσαν τὴν ἀντίον Τορώνης. ἐν δὲ τῷ ἰσθμῷ
 ταύτῃ, ἐς τὸν τελευτᾷ ὁ Ἀθῶς, Σάνη πόλις Ἑλλάς οἰ-
 κηται. αἱ δὲ ἐντὸς Σάνης, ἕσω δὲ τοῦ Ἀθῶ οἰκημέναι,
 τὰς τότε ὁ Πέρσης ηἰσιότιδας ἀντὶ ἡπειρωτίδων ἄρμητο
 10 ποιεῖν, εἰς αἶδε, Δῖον, Ὀλέφυζος, Ἀκρόθων, Θύσσοις,
 Κλεωναί. πόλις μὲν αὗται αἱ τὸν Ἀθῶν νέμονται.

XXIII. Ὁρυσσον δὲ ᾧδε δασάμενοι τὸν χῶρον αἱ Ratio per-
 βάρβαροι κατὰ ἔθνεα, κατὰ Σάνην πόλιν σχοινοτενέ- fodiendi:
 πησάμενοι· ἐπεὶ δὲ ἐγένετο βαθεῖα ἡ διώρυξ, αἱ μὲν, Phoenicum
 κατώτατα ἐστεῶτες, ὥρυσσον· ἕτεροι δὲ, παρεδίδουσαν τὸν hoc in la-
 5 αἰὶ ἐχορυσσόμενον χῶν ἄλλοισι κατύνεργε ἐστεῶσι ἐπὶ bore foler-
tia. Opera-
rii unde
commentus
acceperint.

βάθρῳ· οἱ δ' αὖ ἐκδεχόμενοι, ἐτέροισι, ἕως ἀπίκαντο ἐς τοὺς ἀνωτάτους· οὗτοι δὲ ἐξεφόρον τε καὶ ἐξέβαλλον. τοῖσι μὲν νυν ἄλλοισι πλὴν Φοινίκων, καταρρήγνυμενοι αἱ κρημνοὶ τοῦ ὀρύγματος, πόνον διπλήσιον παρῆχον· ὅτε γὰρ τοῦ τε ἄνω στόματος καὶ τοῦ κάτω τὰ αὐτὰ μέτρα πορευ- 10 μένων, ἑμελλέ σφι τοιαῦτον ἀποδίσσεσθαι. οἱ δὲ Φαίηκες σοφίην ἐν τε τοῖσι ἄλλοισι ἔργοισι ἀποδείκνυνται, καὶ δὴ καὶ ἐν ἐκείνῳ. ἀπολαχόντες γὰρ μόριον ὅσον αὐτοῖσι ἐπέβαλε, ὀρυsson· τὸ μὲν ἄνω στόμα τῆς διώρυχος ποιούντες διπλήσιον ἢ ὅσον ἔδει αὐτὴν τὴν διώρυχα γενέσθαι· παρα- 15 βαίνοντος δὲ τοῦ ἔργου, συνῆγον αἰεὶ· κάτω τε δὴ ἐγίνετο, καὶ ἐξισῶτο τοῖσι ἄλλοις τὸ ἔργον. ἐνθαῦτα δὴ λειμὼν ἴσσι, ἵνα σφι ἀγορῇ τε ἐγίνετο καὶ πρητήριον· σῆτος δὲ σφισι πολλὸς ἐφοῖτα ἐκ τῆς Ἀσίης ἀληλεσμένους.

Qua re motus Xerxes fossam per Athon fieri imperaverit. Alvei Strymon ab iisdem operariis pontem junctus.

XXIV. Ὡς μὲν ἐμὲ συμβαλλεόμενοι εὐρίσκειν, μεγαλοφροσύνης εἵνεκα αὐτὸ Περσῆς ὀρύσσειν ἐκέλευε, ἐθέλων τε δύναμιν ἀποδείκνυσθαι, καὶ μνημόσυνα λιπέσθαι. παρὸν γὰρ, μεθ' ἃ πάντοι λαβόντας, τὸν ἰσθμὸν τὰς νέας διειρύσαι, ὀρύσσειν ἐκέλευε διώρυχα τῇ θαλάσσῃ εὐρὺς ὥς δύο τριήρεις πλέειν ὁμοῦ ἐλαστρεύμενας. τοῖσι δὲ αὐτοῖσι τούτοις τοῖσι περ καὶ τὸ ὄρυγμα, προστετάκτο καὶ τὸν Στρυμόνα ποταμὸν ζεύξαντας γεφυρῶσαι.

Arma pontibus faciundis. Commeatus exercitui in loca maxime idonea per Thraciam ac Macedoniam congesti.

XXV. Ταῦτα μὲν νυν οὕτως ἐποίησεν. παραιοκυνάζετο δὲ καὶ ὅπλα ἐς τὰς γεφύρας βύβλινά τε καὶ λαικολίνου, ἐπιτάξας Φοινίξιν τε καὶ Αἰγυπτίοισι· καὶ σιτία τῇ στρατῇ καταβάλλειν, ἵνα μὴ λημνῆται ἡ στρατιῇ, μηδὲ τὰ ὑπόζυγια ἐλαυνόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ἀναφυθόμενος δὲ 5 τοὺς χώρους, καταβάλλειν ἐκέλευε ἵνα ἐπιτηδεύατοιν εἴη, ἄλλον ἄλλῃ ἀγινέοντας ὀλκᾶσι τε καὶ πορθημῆσιν ἐκ τῆς Ἀσίης πανταχόθεν. τὸν δὲ ὦν πλεῖστον ἐς Λευκὴν

Ἀπὴν καλεσμένην τῆς Θρηίκης ἀγίνου, αἱ δὲ, ἐς Τυρόδι-
 10 ζαν τὴν Περνιδίαν, αἱ δὲ, ἐς Δορίσκον, αἱ δὲ, ἐς Ἡϊόνα
 τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, οἱ δὲ, ἐς Μακεδονίην διατεταγμένοι.

XXVI. Ἐν ταῷ δὲ οὗτοι τὸν προκείμενον πόνον ἐργά- Pedestres
copiae in
Cappadoci-
am, ad op-
pidum Cri-
tala, co-
ae. Unde
cum Xerxes
in Phrygi-
am movisset, Cae-
nas Mæan-
dri fontibus
ac Mariæ
Sileni pelle
celebres de-
latus,
 ζοντο, ἐν τούτῳ ὁ πεζὺς ἅπας συλλελεγμένος, ἄρα ἔβηξ
 ἐπορεύετο ἐς Σάρδεις, ἐκ Κριτάλων ὀρμηθεὶς τῶν ἐν Καπ-
 παδοκίῃ· ἐν ταῦτα γὰρ εἶρητο συλλέγεσθαι πάντα τὸν
 5 κατ' ἡπειρον μέλλοντα ἄρα αὐτῷ ἔβηξ πορεύεσθαι
 στρατόν. ὃς μὲν οὖν τῶν ὑπάρχον στρατὸν κάλλιστα
 ἰσταλμένοι ἀγαγόν, τὰ προκείμενα παρὰ βασιλέος
 ἔλαβε δῶρα, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν ἐς κρίσιν
 τούτου πῶς ἐλθόντας οἶδα. οἱ δὲ, ἐπεὶ τε διαβάτες τὸν

10 Ἄλυν ποταμὸν, ὠμίλησαν τῇ Φρυγίῃ, δι' αὐτῆς πορευόμενοι,
 παρεγένοντο ἐς Κελαινὰς, ἵνα πηγαὶ ἀναδιδῶσι Μαι-
 ἀνδρου ποταμοῦ, καὶ ἐτέρου οὐκ ἐλάσσονος ἢ Μαϊάνδρου,
 τῷ ὄνομα τυγχάνει εἶν Καταρρήκτης· ὃς ἐξ αὐτῆς τῆς
 ἀγορῆς τῆς Κελαινέων ἀνατέλλων, ἐς τὸν Μαϊάνδρον ἐκδι-
 13 δῶ· ἐν τῇ καὶ ὁ τοῦ Σιληναῦ Μαρσύου ἀσπὸς ἐν τῇ πόλει
 ἀνακρέματα· τὸν ὑπὸ Φρυγῶν λόγος ἔχει ὑπὸ Ἀπόλλω-
 νος ἐκδαρύντα ἀνακρεμασθῆναι.

XXVII. Ἐν ταύτῃ τῇ πόλει ὑποκατήμενος Πύθιος ὁ ἃ Pythio
Lydo, ho-
mine fusc
setatis long
ditissimo,
una cum
toto exerci-
tu magni-
fice excipi-
tur. Plata-
nus vitifque
aures Da-
rio olim ab
eodem do-
natæ.
 Ἄτυος, ἀπὴρ Λυδοῦ, ἐξείνισε τὴν βασιλέος στρατιὴν πᾶσαν
 ξεινίῳσι μεγίστοισι, καὶ αὐτὸν ἔβηξ· χημάτων τε ἐπ-
 αγγέλλετο, βουλόμενος ἐς τὸν πόλεμον παρέχειν. ἐπαγ-
 5 γελλομένου δὲ χημάτων Πυθίου, εἶρητο ἔβηξ Περσέων
 τοὺς παρόντας, τίς τε ἐὼν ἀνδρῶν Πύθιος, καὶ πόσα
 χημάτα κοπιημένος, ἐπαγγέλλοιτο ταῦτα. οἱ δὲ εἶπαν,
 "ὦ βασιλεῦ, οὗτός ἐστι, ὃς τοι τὸν πατέρα Δαρεῖον
 " ἰδωρήσατο τῇ πλατανίστῃ τῇ χρυσῇ, καὶ τῇ ἀρπέλῳ·
 10 " ὃς καὶ νῦν ἐστὶ πρῶτος ἀνθρώπων πλούτῳ τῶν ἡμεῖς
 " ἴδμεν, μετὰ σέ."

Xerxis cum
eo collo-
quium.

XXVIII. Θωυμάσας δὲ τῶν ἐπέων τὸ τελευταῖον Ξέρ-
ξης, αὐτὸς δεύτερα εἶρετο Πύθιον ὁκόσα οἱ εἴη χρήματα.
ὁ δὲ εἶπε· “ὦ βασιλεῦ, οὔτε σε ἀποκρύψω, οὔτε σκή-
“ φομαι τὸ μὴ εἰδέναι τὴν ἐμεωῦταῦ οὐσίην, ἀλλ’ ἐπι-
“ στάμενός τοι ἀτρεκέως καταλεῖξω. ἐπεὶ τε γὰρ τάχι-5
“ στά σε ἐπυθόμην ἐπὶ θάλασσαν καταβαίνοντα τὴν
“ Ἑλληνίδα, βουλόμενός τοι δοῦναι ἐς τὸν πόλεμον χρή-
“ ματα, ἐξέμαθον, καὶ εὖρον λογιζόμενος, ἀργυρίου μὲν
“ δύο χιλιάδας εἰσάσας μοι ταλάντων, χρυσοῦ δὲ τετρα-
“ κοσίας μυριάδας στατήρων Δαρεϊκῶν, ἐπιδιούσας ἐπ-10
“ τὰ χιλιάδων. καὶ τούτοισί σε ἐγὼ δωρέομαι· αὐτῶ
“ δὲ ἐμοὶ ἀπὸ ἀνδραπόδων τε καὶ γεωπέδων ἀρκέων ἐστὶ
“ βίος.” ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε.

XXIX. Ξέρξης δὲ ἡσθεῖς τοῖσι εἰρημένοισι, εἶπε·
“ Ξεῖνε Λυδὲ, ἐγὼ ἐπεὶ τε ἐξῆλθον τὴν Περσίδα χώρην,
“ οὐδενὶ ἀνδρὶ συνέμιξα ἐς τότε, ὅστις ἠθέλησε ξείνια
“ προθεῖναι στρατῶ τῷ ἐμῷ, οὐδὲ ὅστις ἐς ὅψιν τὴν ἐμὴν
“ καταστάς, αὐτεπάγγελτος ἐς τὸν πόλεμον ἐμῷ ἠθέ-5
“ λησε συμβαλέσθαι χρήματα, ἔξω σῶ. σὺ δὲ καὶ
“ ξείνισας μεγάλως στρατὸν τὸν ἐμὸν, καὶ χρήματα
“ μεγάλα ἐπαγγέλλεαι. σοὶ ὦν ἐγὼ ἀντὶ αὐτέων γέρεα
“ τοιαύδε δίδωμι· ξεινόν τέ σε ποιεῦμαι ἐμὸν, καὶ τὰς
“ τετρακοσίας μυριάδας τοι τῶν στατήρων ἀποπλήσω
“ παρ’ ἐμεωῦταῦ, δούς τὰς ἐπτὰ χιλιάδας· ἵνα μὴ ται10
“ ἐπιδέες ἔωσι αἱ τετρακόσιαι μυριάδες ἐπτὰ χιλια-
“ δέων, ἀλλ’ ἢ τοι ἀπαρτιλογίῃ ὑπ’ ἐμέο πεπληρωμένη·
“ κέκτησό τε αὐτὸς τάπερ αὐτὸς ἐκτίσας, ἐπίστασό τε
“ εἶναι αἰεὶ τοιοῦτος· οὐ γάρ τοι ταῦτα ποιεῦντι, οὔτε ἐς
“ τὸ παρὲν, οὔτε ἐς χρόνον μεταμελήσει.” 15

Uterius
iter exerci-
tus per

XXX. Ταῦτα δὲ εἰπας, καὶ ἐπιτελέα ποιήσας, ἐπο-
ρεύετο αἰεὶ τοπρόσω. Ἀναυα δὲ καλεομένην Φρυγῶν πώ-

λιν παραμειβόμενος, καὶ λίμνην, ἐκ τῆς ἅλης γίνονται, Phrygiam ac Lydiam. Anaua: propter lacum salis fertilis. Colofae: ubi terretur hiatus, Lycum fluvium hauriens, Cydrara: iuxtaque confinium Phrygiae Lydiaeque.
 ἀπίκετο εἰς Καλοσσάς, πάλιν μεγάλην Φρυγίης, ἐν τῇ
 5 Λύκος ποταμὸς εἰς χάσμα γῆς ἐσβάλλων ἀφανίζεται·
 ἔπειτα διὰ σταδίων ὥς μάλιστα κη πέντε ἀναφαινόμε-
 νος, ἐκδιδῶι καὶ αὐτός εἰς τὸν Μαίανδρον. ἐκ δὲ Καλοσ-
 σίαν ὁρμώμενος ὁ στρατὸς ἐπὶ τοὺς οὖρους τῶν Φρυγῶν
 καὶ τῶν Λυδῶν, ἀπίκετο εἰς Κύδραρα πάλιν· ἐνθα στήλη
 10 καταπεπηγυῖα, σταθεῖσα δὲ ὑπὸ Κροίσου, καταμηρύει
 διὰ γραμμάτων τοὺς οὖρους.

XXXI. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Φρυγίης ἐσέβαλε εἰς τὴν Λυδίην, Callatebus, mellis confectione celebris. Platanus speciosissima, a Xerxe ornata.
 σχιζομένης τῆς ὁδοῦ, καὶ τῆς μὲν εἰς ἀριστερὴν, ἐπὶ Κα-
 ρίης Φερούσης, τῆς δὲ εἰς δεξιὴν, εἰς Σάρδεις, τῇ καὶ πο-
 ρευομένῳ διαβῆναι τὸν Μαίανδρον ποταμὸν πᾶσα ἀνάγκη
 5 γίνεται, καὶ ἵεναι παρὰ Καλλάτηβον πάλιν, ἐν τῇ ἄνδρες
 δημοεργοὶ ἐκ μυρϊκής τε καὶ πυροῦ μέλι ποιῶσι· ταύτην
 ἰὼν ὁ Ξεξῆς τὴν ὁδόν, εὗρε πλατάνιστον, τὴν κάλλεος εἶ-
 νεκα δωρησάμενος κόσμῳ χρυσίῳ, καὶ μελεδωνῶ ἀδα-
 νάτῳ ἀνδρὶ ἐπιτρέψας, δευτέρῃ ἡμέρῃ ἀπίκετο εἰς τῶν
 Λυδῶν τὸ ἄστυ.

XXXII. Ἀπικόμενος δὲ εἰς Σάρδεις, πρῶτα μὲν ἀπὲ-
 πεμπε κήρυκας εἰς τὴν Ἑλλάδα, αἰτήσοντας γῆν τε καὶ
 ὕδωρ, καὶ προερέοντας δεῖπνα βασιλεῖ παρασκευάζειν Sardes cum venisset exercitus, in Graeciam mittuntur, qui aquam et terram petant: non tamen Athenas, neque Spartam [c. 133].
 πλὴν οὔτε εἰς Ἀθήνας, οὔτε εἰς Λακεδαιμόνα ἀπέπεμπε
 5 ἐπὶ γῆς αἰτήσιν, τῇ δὲ ἄλλῃ πάντῃ. τῶν δὲ εἰνεκα τοδού-
 τερον ἀπέπεμπε ἐπὶ γῆν τε καὶ ὕδωρ· ὅσοι πρότερον οὐκ
 ἔδοσαν Δαρείῳ πέμψαντι, τούτους πᾶγχυ ἔδοκεε τότε
 δέισαντας δώσειν· βουλόμενος ὧν αὐτὸ ταῦτο ἐκμαθεῖν
 ἀκριβῶς, ἐπεμπε.

XXXIII. Μετὰ δὲ ταῦτα, παρεσκευάζετο ὥς ἐλθὼν εἰς Pontes in-
 Ἰεθι Hellesponto in-
 τῆς Ἀσίης εἰς τὴν Εὐρώπην. ἔστι δὲ τῆς Χερσονήσου τῆς dum Sciti-

que orant
eare, in
qua poſt
Artaydes
ponas luit
impietatis
[9, 180.].

ἐν Ἑλλησπόντῃ, Σηστού τε πόλιος μεταξὺ καὶ Μασδύτου, ἀκτὴ τρηχέα ἐς θάλασσαν κατήκουσα, Ἀβύδου καταν- 5
τίον· ἐνθα μετὰ ταῦτα, χρόνῳ ὕστερον οὐ πολλῷ ἐπὶ Πανθόππου τοῦ Ἀρίφρονος στρατηγῶν Ἀθηναίων, Ἀρ-
ταύκτην ἀνδρα Πέρσῃν λαβόντες Σηστού ὑπαρχον, ζῶντα
πρὸς σάνδα διαπασσάλευσαν· ὅς καὶ ἐς τῷ Πρατεσίλῳ
τὸ ἱόν τὸ ἐς Ἑλαιῶντα ἀγινόμενος γυναικας, ἀδέμητα 10
ἔρδουκε.

His per
tempeſta-
tem ruptis,

XXXIV. Ἐς ταύτην ὦν τὴν ἀκτὴν ἐξ Ἀβύδου ὁρμαί-
μενοι, ἐγεφύραυν τοῖσι προσεκέετο· τὴν μὲν λευκολίνου,
Φοίνικας, τὴν δὲ ἐτέρην τὴν βυβλίην, Αἰγύπτιοι. ἔστι δὲ
ἑπτὰ στάδια ἐξ Ἀβύδου ἐς τὴν ἀπαντίαν. καὶ δὴ ἐζευγ-
μένῳ τῷ πόρῳ, ἐπγενόμενός χειμῶν μέγας, συνέκοψεν
τε ἐκείνα πάντα καὶ διέλυσε.

Xerxes, [ſi
fides ha-
benda Grae-
ciae menda-
ci] in Hel-
leſpontum
ſolide, in
praefectos
fabrum
crudeliter
ſecit.

XXXV. Ὡς δὲ ἐπύθετο Πέρξης, δεινὰ ποιούμενος, τὸν
Ἑλλησπόντον ἐκέλευσε τρηκοσίας ἐπικέσθαι μάστιγι
πληγὰς, καὶ κατεῖναι ἐς τὸ πέλαιγος πωδῶν ζῶγος.
ἦδη δὲ ἤκουσα ὡς καὶ στήχειας ἅμα ταῦτασι ἀπέπεμφε
στίζοντας τὸν Ἑλλησπόντον. ἐνετέλλετο δὲ ὦν ραπίζου- 5
τας, λέγειν βάρβαρά τε καὶ ἀτάσθαλα· “Ὁ μικρὸν
“ ὕδωρ, δεσπότης τοι δίκην ἐπιτιθεῖ τήνδε, ὅτι μιν ἠδί-
“ κησας, οὐδὲν πρὸς ἐκάστου ἀδίκου παθόν. καὶ βασι-
“ λεὺς μὲν Πέρξης διαθήσεται σε, ἣν τε σύ γε βούλῃ, ἣν
“ τε μή· σοὶ δὲ κατὰ δίκην ἄρα οὐδεὶς ἀνδράπων θύει, 10
“ ὡς εἶντι δαλερῷ τε καὶ ἀλμυρῷ πωταμῷ.” τὴν τε δὲ
θάλασσαν ἐνετέλλετο ταῦτοισι ζημιαῖν, καὶ τῶν ἐπεστω-
των τῇ ζυῖζι τοῦ Ἑλλησπόντου ἀποταμῶν τὰς κεφα-
λάς.

Refecti
pontes.
Eorum
confectio.

XXXVI. Καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίουν τοῖσι προσεκέετο
αὕτη ἡ ἄχαρις τιμὴ. τὰς δὲ ἄλλοι ἀρχιτέκτονες ἐζεύγυ-
σαν· ἐζεύγυσαν δὲ ὥδε. πεντηκόντερας καὶ τριήκας

συνθάντες, ὑπὸ μὲν τὴν πρὸς τοῦ Εὐξείνου Πόντου, ἐξή-
 5 κοπία τε καὶ τριηκοσίας, ὑπὸ δὲ τὴν εἰσὲν τασσαρεσκαι-
 δεκα καὶ τριηκοσίας τοῦ μὲν Πόντου, ἐπικαροσίας, τοῦ
 δὲ Ἑλλησπόντου, κατὰ μέτρον, ἵνα ἀνακαυχῆται τὸν τῶν τῶν
 ἔπλων συνθάντες δὲ, ἀγκύρας κατήκταν παρμύκρας,
 τὰς μὲν πρὸς τοῦ Πόντου τῆς εἰσὲν, τῶν ἀνέμων εἰσέκει
 10 τῶν ἔσταν ἐκπυκνῶν, τῆς δὲ εἰσὲν τῆς πρὸς εἰσέκει
 τε καὶ τοῦ Αἰγαίου, αὔρου τε καὶ νότου εἵνεκα. διέκπλεον
 δὲ ὑπὸ φάουσι κατέλειπον τῶν πεπηκνοτέρων, καὶ τριχῶ,
 ἵνα καὶ ἐς τὸν Πόντον ἔχη ὁ βουλόμενος πλέειν πλείοσι
 λεπτοῖσι, καὶ ἐκ τοῦ Πόντου ἔξω. ταῦτα δὲ ποιήσαντες,
 15 κατέπλεον ἐκ γῆς, στρεβλοῦντες ἐπὶ σὶ ξυλίνοισι, τὰ ὅπλα
 οὐκέτι χωρὶς ἐκάτερα τάξαντες, ἀλλὰ δύο μὲν λευκαλί-
 νου θαλάμειοι ἐς ἐκάτερην, τέσσαρα δὲ τῶν ρυδλίνων.
 παχύτης μὲν ἦν ἡ αὐτὴ καὶ καλλοπὴ, κατὰ λόγον δὲ ἡ
 20 ἐμβρυώτερα τὰ λίνεα τοῦ τάλαντος ὁ πῆχυς εἴληκε.
 ἐπειδὴ δὲ ἐγεφυρώθη ὁ πόρος, κορμούς ξύλινον καταπρί-
 ναντες, καὶ ποιήσαντες ἵππους τῆς σχεδὸς τῶν εὐρεί,
 κέσμιον ἐπέτιθισαν κατ' ὑπερθε τῶν ὅπλων τοῦ τῶν θέν-
 τες δὲ ἐπεξῆς, ἐνθαῦτα αὐτοῖς ἐπαζεύοντο. ποιήσαντες δὲ
 25 ταῦτα, ἔλιν ἐπαφόρησαν κέσμιον δὲ θέντες καὶ τὴν ἔλιν,
 γῆν ἐπαφόρησαν καταναῖξαντες δὲ καὶ τὴν γῆν, φραγμὸν
 παρείρυσαν ἐνθεν καὶ ἐνθεν, ἵνα μὴ φεβήται τὰ ἐπαζύ-
 για τὴν θάλασσαν ὑπερορῶντα, καὶ οἱ ἵπποι.

XXXVII. Ὡς δὲ τὰ τε τῶν γεφυρώων κατασκευάστο, Proximo
 καὶ τὰ περὶ τὸν Ἄθων, οἱ τε χυτοὶ περὶ τὰ στόματα τῆς vere Xetkes
 διαύχως, αὐτῆς ῥήχης εἵνεκεν ἐποιήθησαν, ἵνα μὴ πίμ- Sardibus ex
 σλῇται τὰ στόματα τοῦ ὀρύγματος, καὶ αὐτὴ ἡ διαύχ [a. 480.].
 ὁ πανταλέως πεποιημένη ἀγγελτο, ἐνθαῦτα χερμαρίσας, Solis defe-
 ἄμα τῶ ἑαρι παρεσκευασμένος ὁ στρατὸς ἐκ τῶν Σαρ- interpreti-
 ὄντων ὁρμάτω ἐλθὼν ἐς Ἄβυδον. ὁρμημένῳ δὲ οἱ, ὁ ἥλιος bus Magis,
 portenderit.

ἐκλιπὼν τὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδρην, ἀφανὴς ἦν, αὐτ' ἐπι-
φύλων ἑόντων, αἰθρίας τε τὰ μάλιστα· ἀντὶ ἡμέρας τε
νῦξ ἐγένετο. ἰδόντι δὲ καὶ μαθόντι τοῦτο τῷ Ξέρξῃ ἐπι- 10
μελὲς ἐγένετο· καὶ εἶρετο τοὺς μάγους τὸ θελεῖ προφαί-
νειν τὸ φάσμα. αἱ δὲ ἔφραζον ὡς· Ἕλλησι προδεικνύει ὁ
θεὸς ἔκλειψιν τῶν πολλῶν· λέγοντες ἥλιον εἶναι Ἑλλήνων
προδέκτορα, σελήην δὲ, σφείων. πυθόμενος δὲ ταῦτα ὁ
Ξέρξης, περιχαρὴς ἔων ἐποίετο τὴν ἔλασιν. 15

Pythium
Lydum
[c. 27.],
filiorum
maximo
natu vaca-
tionem mi-
litiæ pe-
tentem,

XXXVIII. Ὡς δὲ ἐξήλαυνε τὴν στρατὴν, Πύθιος ὁ
Λυδὸς καταρρώδης τὸ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φάσμα, ἐπαρ-
θείς τε τοῖσι δωρήμασι, ἐλθὼν παρὰ Ξέρξεα, ἔλεγε
τάδε· “ὦ δέσποτα, χρῆσαις ἂν τι τοῦ βουλαίμην τυ-
“χεῖν, τὸ σοὶ μὲν ἐλαφρὸν τυγχάνει εἶν ὑπουργῆσαι, 5
ἐμοὶ δὲ μέγα γενόμενον;” Ξέρξης δὲ πᾶν μᾶλλον θα-
κέων μιν χρῆσειν ἢ τὸ ἐδεήθη, ἔφη τε ὑπουργῆσειν, καὶ
δη ἀγορεύειν ἐκέλευε ὅτεν δέοιτο. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε ταῦτα
ἤκουσε, ἔλεγε θαρσύνωντάς τας· “ὦ δέσποτα, τυγχάνουσί
“μοι παῖδες ἔόντες πέντε, καὶ σφείας καταλαμβάνει 10
“πάντας ἅμα σοὶ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. σὺ
“δὲ, ὦ βασιλεῦ, ἐμὲ ἐς τόδε ἡλικίης ἦκοντα οἰκτεῖρας,
“τῶν μοι παίδων ἕνα παράλυτον τῆς στρατῆς τὸν
“πρεσβύτατον, ἵνα αὐτῷ τε ἐμῷ καὶ τῶν χρημάτων ἢ
“μελεδωνός· τοὺς δὲ τέσσερας ἄγε ἅμα σεωῦτῶ. καὶ 15
“πρήζας τὰ νοεῖς, νοστήσεις ὀπίσω.”

quam im-
mani cru-
delitate
Xerxes tra-
daverit.

XXXIX. Κάρτα τε ἐδυμώθη ὁ Ξέρξης, καὶ ἀμείβεται
τοῖσδε· “ὦ κακὲ ἄνθρωπε, σὺ ἐτόλμησας ἐμῷ στρα-
“τευομένου αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἄγοντος παῖ-
“δας ἐμοὺς καὶ ἀδελφεοὺς καὶ οἰκτιροὺς καὶ φίλους,
“μῆσασθαι περὶ σέο παιδός, ἔων ἐμὸς δούλος, τὸν 5
“χρῆν πανοικίῃ αὐτῇ γυναικὶ συνέπεσθαι; εὖ νῦν τόδῃ
“ἐξεπίστασθαι, ὡς ἐν τοῖσι ὡσὶ τῶν ἀνθρώπων οἰκέει ὁ

- " θυμός· ὅς χρηστὰ μὲν ἀκούσας, τέρψιος ἐμπιπλεῖ
 " τὸ σῶμα· ὑπεραντία δὲ τοιείοισι ἀκούσας, ἀνοιδεῖ.
 " ὅτε μὲν νυν χρηστὰ ποιήσας, ἕτερα τοιαῦτα ἐπηγ-
 10 " γέλλω, εὐεργετήσι βασιλῆα οὐ καυχῆσαι ὑπερβα-
 " λείσθαι· ἐπεὶ τε δὲ εἰς τὸ ἀναιδέστερον ἐτράπευ, τὴν μὲν
 " ἀξίην οὐ λάμβναι, ἐλάσσω δὲ τῆς ἀξίης. σὲ μὲν γὰρ
 " καὶ τοὺς τέσσερας τῶν παίδων ρύεται τὰ ξείνια· τοῦ
 " δὲ ἐνός, τοῦ περιέχειαι μάλιστα, τὴν ψυχὴν ζημιώσε-
 15 " αι." ὡς δὲ ταῦτα ὑπεκρίνατο, αὐτίκα ἐκέλευε τοῖσι
 προστετάκτο ταῦτα πρῆσσειν, τῶν Πυθίου παίδων ἐξευ-
 ρόντας τὸν πρεσβύτατον, μέσον διαταμεῖν· διαταμέντας
 δὲ, τὰ ἡμίτομα διαθεῖναι, τὸ μὲν, ἐπὶ δεξιὰ τῆς ὁδοῦ, τὸ
 δὲ, ἐπ' ἀριστερά· καὶ ταύτῃ διεξιέναι τὸν στρατόν.

- XL. Ποιησάντων δὲ ταυτέων ταῦτο, μετὰ ταῦτα διεξήγετο Ordo agmi-
nia. Cam-
pus Nisae-
us, equo-
rum gene-
rosorum fe-
tura nobili-
tatus. Cur-
rus Jovi
sacer.
 ὁ στρατός. ἡγέοντο δὲ πρῶτοι μὲν οἱ σκευοφόροι τε καὶ
 τὰ ὑποζύγια· μετὰ δὲ τούτους, στρατὸς παντοίων ἐθνέων
 5 ἀναμῖξ, οὐ διακεκριμένοι· τῇ δὲ ὑπερῆμιστες ἔσαν, ἐν-
 θαῦτα διελέλειπτο, καὶ οὐ συνέμισγον οὔτοι βασιλεῖ.
 προηγῶντο μὲν δὴ ἵππῳ χίλιοι, ἐκ Περσέων πάντων
 ἀπολελεγμένοι· μετὰ δὲ, αἰχμοφόροι χίλιοι, καὶ οὔτοι
 ἐκ πάντων ἀπολελεγμένοι, τὰς λόγχας κάτω εἰς τὴν γῆν
 10 τρέψαντες· μετὰ δὲ, ἱρὸι Νισαῖοι καλούμενοι ἵπποι δε-
 κα, κεκοσμημένοι ὡς κάλλιστα. Νισαῖοι δὲ καλέονται
 ἵπποι ἐπὶ τούτῳ. ἔστι πεδίον μέγα τῆς Μηδικῆς τῷ ὀνόματι
 ἔστι Νισαῖον. τοὺς ὧν δὴ ἵππους τοὺς μεγάλους φέρει
 τὸ πεδίον ταῦτο. ὅπισθεν δὲ ταυτέων τῶν δέκα ἵππων,
 15 ἄρμα Διὸς ἱρὸν ἐπετέτακτο, τὸ ἵπποι μὲν εἴλον λευκοὶ
 ὀκτὼ ἔπισθε δὲ τῶν ἵππων εἶπετο περὶ ἡνίοχος, ἐχό-
 μενος τῶν χαλινῶν· οὐδεὶς γὰρ δὴ ἐπὶ ταῦτον τὸν θρόνον
 ἀνθρώπων ἀναβαίνει. τούτου δὲ ὀπισθεν αὐτὸς Ξέρξης
 ἐπ' ἄρματος ἵππων Νισαίων· παραβεβήκει δὲ αἱ ἡνίο-

χος, τῷ οὐνιμα ἦν Πατιράμφης, ὅτανω παῖς, ἀνδρὸς 20
Πέρσων.

XLI. Ἐξήλασε μὲν δὴ οὕτω ἐκ Σαρδίων Ξέρξης· με-
τεκβαίνοντα δέ, ὅπως μὲν ὁ λόγος αἰετοί, ἐκ τοῦ ἄρματος
εἰς ἀρμάμαζαν. αὐτῶν δὲ ὁπισθεν αἰχμοφόροι Περσέων
οἱ ἀριστοί τε καὶ γενναϊότατοι, χίλιοι, κατὰ νόμον τὰς
λόγχας ἔχοντες. μετὰ δέ, ἵππος ἄλλη χιλίῃ ἐκ Περ- 5
σέων ἀπαραλεγμένη· μετὰ δὲ τὴν ἵππον, ἐκ τῶν λοιπῶν
Περσέων ἀπαραλεγμένοι μύριοι. οὗτος πεζὺς ἦν· καὶ του-
τέων χίλιοι μὲν ἐπὶ τοῖσι δόρασι ἀντὶ τῶν σαυρωτήων
ροίας εἶχαν χρυσέας, καὶ περίεθ' συνεκλήβιον τοὺς ἄλλους· 10
οἱ δὲ εἰνακισχίλιοι ἐντὸς τουτέων ἔόντες, ἀργυρέας ροίας
εἶχον. εἶχαν δὲ χρυσέας ροίας καὶ αἱ εἰς τὴν γῆν τρέπον-
τες τὰς λόγχας, καὶ μῆλα, αἱ ἄγχιστα ἐπόμενοι πέρ-
ξει. τοῖσι δὲ μυρίοις ἐπετέτακτο ἵππος Περσέων μυρία.
μετὰ δὲ τὴν ἵππον διελείπετο καὶ δύο σταδίου, καὶ 15
ἔπειτα ὁ λοιπὸς ἄμιλος ἦιε ἀναμίζ.

Iter Sardi-
bus Aby-
dum ver-
sus. Ad
Idam orta
tempestate,
multi mili-
tum fulmi-
ne tacti.

XLII. Ἐποιέετο δὲ τὴν ὁδὸν ἐκ τῆς Λυδίας ὁ στρατὸς
ἐπὶ τε ποταμῶν Καΐκων καὶ τὴν γῆν τὴν Μυσίην· ἀπὸ δὲ
Καΐκων ὀρμαίνοντας, Κάνης ὄρος ἔχων ἐν ἀριστερῇ, διὰ
τῶν Ἀταρνέος εἰς Καρίην πόλιν. ἀπὸ δὲ ταύτης, διὰ
Θήβης πεδίων ἐπορεύετο, Ἀφραμύττειών τε πόλιν καὶ Ἀν- 5
ταόφον τὴν Πελασγίδα παραμβιβάμενος. τὴν Ἰόην δὲ
λαβὼν εἰς ἀριστερὴν χεῖρα, ἦιε εἰς τὴν Ἰλιάδα γῆν, καὶ
παρῶτα μὲν οἱ ὑπὸ τῇ Ἰσθ' νύκτα ἀναμείναντι βρονταί τε
καὶ πρηστοῖρες ἐπεισπίπτουσι, καὶ τινα αὐτῶν ταύτῃ
συχρὸν ἄμιλον διέφθαιραν.

Scaman-
der, ob im-
manem bi-
bentium
multitudi-
nem, equis
defectus.

XLIII. Ἀπικαμένον δὲ τῷ στρατῷ ἐπὶ τὸν Σκάμαν-
δρον, ὃς πρῶτος ποταμῶν, ἐπεί τε ἐκ Σαρδίων ὀρμηθέντες
ἐπεχείρησαν τῇ ὁδῷ, ἐπέλαυτε τὸ ρέεθρον, οὐδ' ἀπέχρησε
τῇ στρατῷ τε καὶ τοῖσι κτήνεσι πινόμενος· ἐπὶ ταύτῃ δὴ

5 τὸν ποταμὸν ὡς ἀπίκετο Ξέρξης, ἐς τὸ Πριάμου Πέργα- Xerxes Per-
 μον ἀνέβη, ἴμερον ἔχων θεήσασθαι. θεσπόμενος δὲ, καὶ visit. Sa-
 πυθόμενος κείων ἕκαστα, τῇ Ἀθηναίῃ τῇ Ἰλιάδι ἔθυσε Minervæ
 βούς χιλίας· χοὰς δὲ οἱ μάγοι τοῖσι ἥρωσι ἐχέαντο. Iliacæ he-
 ταῦτα δὲ ποιησαμένοισι, νυκτὸς φόβος ἐς τὸ στρατόπεδον roibusque.
 10 ἐνέπεσε. ἅμα ἡμέρῃ δὲ ἐπαρεύετο ἐνθεῦτεν, ἐν ἀριστερῇ Terror pa-
 μὲν ἀπέργων Ῥοίτειον πόλιν καὶ Ὀφρύνειον, καὶ Δάρδα-
 νον, ἥπερ δὴ Ἀβύδω ὁμουρός ἐστι· ἐν δεξιῇ δὲ, Γέργιφας
 Τευκράς.

XLIV. Ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο ἐν Ἀβύδῳ, ἠθέλησε Ξέρξης Abydum
 ιδεῖσθαι πάντα τὸν στρατὸν. καὶ, προεπεποίητο γὰρ ἐπὶ Xerxes, co-
 κλωναῦ ἐπίτηδες αὐτῷ ταύτῃ προεξέδρη λίθου λευκαῦ. cias pede-
 ἐποίησαν δὲ Ἀβυθηνοὶ, ἐντειλαμένου πρότερον βασιλῆος. spectat.
 5 ἐπὶ ταῦτα ὡς ἵκετο, κατορῶν ἐπὶ τῆς ἡϊόνος ἐθηῖτο καὶ τὸν Nauma-
 πεζὸν καὶ τὰς νέας· θηεύμενος δὲ, ἡμέρῃ τῶν νεῶν chiae spe-
 ἀμίλλαν γινομένην ιδεῖσθαι. ἐπεὶ δὲ ἐγένετό τε καὶ ? clam
 ἐπικὼν Φοίνικες Σιδώνιοι, ἥσθη τε τῇ ἀμίλλῃ καὶ τῇ
 στρατῇ.

XLV. Ὡς δὲ ὥρα πάντα μὲν τὸν Ἑλλήσποντον ὑπὸ Xerxes il-
 τῶν νεῶν ἀποκέκρυμμένον, πάσας δὲ τὰς ἀκτὰς καὶ τὰ lacrymatur.
 Ἀβυθηνῶν πεδία ἐπίπλεα ἀνθρώπων, ἐν ταῦτα Ξέρξης
 ἐαυτὸν ἐμακάρισε· μετὰ δὲ τοῦτο, ἐδάκρυσε.

XLVI. Μαθὼν δὲ μιν Ἀρτάβανος ὁ πάτριος, ὃς το- Hinc na-
 πρῶτον γνώμην ἀπέδεξετο ἐλευθέρως οὐ συμβουλευῶν tum Arta-
 Ξέρξῃ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα· οὗτος ὢν ὠνὴρ bani cum
 φρασθεὶς Ξέρξεα δακρύσαντα, εἶρετο τάδε· “Ὡ βασι- eo colloqui-
 5 “λεῦ, ὡς πολλὴ ἀλλήλων κεχώρισμένα ἐργάσαι ἦν τε um de vi-
 “καὶ ὀλίγῳ πρότερον· μακαρίσας γὰρ σεαυτὸν, da- tæ huma-
 “κρίεις.” ὁ δὲ εἶπε· “Ἐσῆλθε γάρ με λογισάμενον nae condi-
 “κατοικτεῖραι ὡς βραχὺς εἴη ὁ πᾶς ἀνθρώπινος βίος, ei- tionis, ex-
 “ταύτων γε ἰόντων τοσούτων, οὐδεὶς ἐς ἑκατοστὸν ἔτος peditionis
 “periculis,
 “arguens il-
 “bani pru-
 “dentiam
 “et gravita-
 “tem, Xer-

xis stultiti-
am et te-
meritatem.

“περιέσται.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων “Ἐτέρα τούτου παρὰ 10
“τὴν ζῶν πεπόνθαμεν οἰκτρότερα. ἐν γὰρ οὕτω βραχεῖ
“βίῳ οὐδεὶς οὕτω ἄνθρωπος ἔων εὐδαίμων πέφυκε, οὔτε
“τούτων, οὔτε τῶν ἄλλων, τῷ οὐ παραστήσεται πολλὰ-
“κίς, καὶ οὐκὶ ἅπαζ, τεθνάναι βούλεσθαι μᾶλλον ἢ
“ζῶειν. αἱ τε γὰρ συμφοραὶ προσπίπτουσιν, καὶ αἱ 15
“νοῦσοι συνταράσσουσιν, καὶ βραχὺν ἔοντα, μακρὸν δο-
“κέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον. οὕτω ὁ μὲν θάνατος, μοχ-
“θηρῆς εἰσῆς τῆς ζῆς, καταφυγὴ αἰρετωτάτη τῷ ἄν-
“θρώπῳ γέγονε· ὁ δὲ θεὸς, γλυκὺν γεύσας τὸν αἰῶνα,
“φθονερὸς ἐν αὐτῷ εὐρίσκεται ἔων.” 20

XLVII. Ξέρξης δὲ ἀμείβετο λέγων “Ἀρτάβαξε, βιο-
“τῆς μὲν νυν ἀνδρωπηΐης πέρα, εἰσῆς τοιαύτης οἴητις
“σύ διαιρέεαι εἶναι, παυσώμεθα, μηδὲ κακῶν μεμνεί-
“μεθα, χρηστὰ ἔχοντες πρήγματα ἐν χερσὶ. Φράσον
“δέ μοι τόδε. εἴ τοι ἡ ὄψις τοῦ ἐνυπνίου μὴ ἐναργής 5
“οὕτω ἐφάνη, εἴχες ἂν τὴν ἀρχαίην γνώμην, οὐκ ἔων με
“στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἢ μετέσθης ἂν; Φέρε
“μοι ταῦτο ἀτρεκέως εἰπέ.” ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων “ὦ
“βασιλεῦ, ὄψις μὲν ἡ ἐπιφανεῖσα τοῦ ὀνείρου, ὡς βου-
“λόμεθα ἀμφοτέροι τελευτήσῃς· ἐγὼ δὲ ἔτι καὶ ἐς τόδε 10
“δείματός εἰμι ὑπόπλεος, οὐδὲ ἐντὸς ἐμεωῦτ᾽ ἄλλα τε
“πολλὰ ἐπιλεγόμενος, καὶ δὴ καὶ ὀρέων τοι δύο τὰ μέ-
“γιστα πάντων ἔοντα πολεμιώτατα.”

XLVIII. Ξέρξης δὲ πρὸς ταῦτα ἀμείβετο τοῖσδε
“Δαιμόνιε ἀνδρῶν, κοῖα ταῦτα λέγεις μοι εἶναι δύο πο-
“λεμιώτατα; κότερά τοι ὁ πεζὸς μεμπτὸς κατὰ τὸ
“πληθὺς ἐστί, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα· φαίνεται
“πολλαπλήσιον ἔσεσθαι τοῦ ἡμετέρου; ἢ τὸ ναυτικὸν τὸ
“ἡμέτερον λείψεσθαι τοῦ ἐκείνων; ἢ καὶ συναμφοτέρα 5
“ταῦτα; εἰ γὰρ τοι ταύτῃ ἐνδεέστερα φαίνεται εἶναι τὰ

“ ἡμέτερα πρήγματα, στρατῷ ἂν ἄλλου τις τὴν ταχί-
 “ στην ἀγερσιν ποιοῖτο.”

XLIX. Ὁ δὲ ἀμείβετο λέγων· “ ὦ βασιλεῦ, αὐτε
 “ στρατὸν τοῦτον ὅστις γε σύνεσιν ἔχει, μέμφοιτ’ ἂν, οὔτε
 “ τῶν νεῶν τὸ πλῆθος. Ἦν δὲ πλεῦνας συλλέξης, τὰ 1
 “ δύο τοι τὰ λέγω, πολλῶν ἔτι πολεμιάτερα γίνεται.
 5 “ τὰ δὲ δύο ταῦτα, ἔστι γῆ τε καὶ θάλασσα. οὔτε γὰρ
 “ τῆς θαλάσσης ἐστὶ λιμὴν τοσαῦτος οὐδαμῶδι, ὥς ἐγὼ
 “ εἰκάζω, ὅστις ἐγειρομένου χειμῶνος, δεξάμενός σευ
 “ ταῦτο τὸ ναυτικόν, φερέγγυος ἔσται διασῶσαι τὰς νέ-
 “ ας. καὶ τοι οὐκ ἓνα αὐτὸν δεῖ εἶναι τὸν λιμένα, ἀλλὰ
 10 “ παρὰ πᾶσαν τὴν ἡπειρον, παρ’ ἣν δὴ κομίζεαι. οὐκ ἔστι
 “ δὴ ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων, μάθε ὅτι αἱ συμφοραὶ
 “ τῶν ἀνθρώπων ἄρχουσι, καὶ οὐκ ὧνθρωποι τῶν συμ-
 “ φορέων. Καὶ δὴ τῶν δύο τοι τοῦ ἐτέρου εἰρημένου, τὸ ἔτε- 2
 “ ρον ἔρχομαι ἐρέων. γῆ δὲ πολεμίῃ τῇδε τοι κατίστα-
 15 “ ται. εἰ ἐθέλει τοι μηδὲν ἀντίξουν καταστήναι, τοσούτω
 “ τοι γίνεται πολεμιατέρη, ὅσῳ ἂν προβαίνης ἐκαστέρω,
 “ τὸ πρόσω αἰεὶ κλεπτόμενος· εὐπρηξίης γὰρ οὐκ ἔστι
 “ ἀνθρώποισι οὐδεμὴ πλεθώρα. καὶ δὴ τοι ὥς οὐδενός
 “ ἐναντιευμένου, λέγω τὴν χώρην πλεῦνα ἐν πλεῦνι χρόνῳ
 20 “ γινομένην, λιμὸν τεῖξεσθαι. ἀνὴρ δὴ οὕτω ἂν εἴη ἄρι-
 “ στος, εἰ βουλευόμενος μὲν, ἀρρωδέοι, πᾶν ἐπιλογόμενος
 “ πείσεσθαι χρήμα, ἐν δὲ τῷ ἔργῳ θρασὺς εἴη.”

L. Ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσδε· “ Ἀρτάβαξε, εἰκότως
 “ μὲν σύ γε ταυτέων ἐκαστα διαιρέεαι· ἀτὰρ μήτε πάν-
 “ τα φοβέο, μήτε πᾶν ὁμοίως ἐπιλέγεο. Εἰ γὰρ δὴ 1
 “ βούλοιο ἐπὶ τῷ αἰεὶ ἐπισφερομένῳ πρήγματι τὸ πᾶν
 5 “ ὁμοίως ἐπιλέγεσθαι, ποιήσεις ἂν οὐδαμᾶ οὐδέν·
 “ κρέσσει δὲ, πάντα θαρσύνοντα, ἡμῖσιν τῶν δεινῶν πᾶ-
 “ σchein μᾶλλον, ἢ πᾶν χρήμα προδεδιμαίνοντα, μηδαμᾶ

“ μηδὲν παθεῖν. εἰ δὲ ἐρίζων πρὸς πᾶν τὸ λεγόμενον, μὴ
 “ τὸ βέβαιον ἀποδέξεις, σφάλλεσθαι ἀφείλεις ἐν αὐτοῖσι
 “ ὁμοίως καὶ ὁ ὑπεναντία τούτοις λαῖσας. ταῦτο μὲν νυν 10
 “ ἐπίσης ἔχει. εἰδέναι δὲ ἄνθρωπον ὄντα κᾶς χρὴ τὸ
 “ βέβαιον, δοκέω μὲν οὐδαμῶς. τοῖσι τοίνυν βουλομένοις
 “ ποιῆειν, ὥς τοσπύπαν φιλέει γίνεσθαι τὰ κέρδεα· τοῖσι
 “ δὲ ἐπιλεγομένοις τε πάντα καὶ ὀκνεῖσι, σὺ μάλα
 2 “ εἰδέει. Ὅρας τὰ Περσέων πρήγματα ἐς ὃ δυνάμιος 15
 “ προκεχώρηκε; εἰ τοίνυν ἐκεῖνοι οἱ πρὸ ἐμεῦ γεγόμενοι
 “ βασιλεῖς γνώμῃσι ἐχρέωντο ὁμοίῃσι καὶ σὺ, ἢ μὴ χρεώ-
 “ μανοι γνώμῃσι τοιαύτησι, ἄλλους συμβούλους εἶχον
 “ τοιούτους, οὐκ ἂν κοτε εἶδες αὐτὰ ἐς ταῦτο προελθόντα·
 “ ὧν δὲ κινδύνους ἀναρρίπττοντες, ἐς ταῦτό σφρα 20
 “ γάγοντο. μεγάλα γὰρ πρήγματα μεγάλοις κινδύ-
 “ νοις εἰδέει κατατρέεσθαι. ἡμεῖς τοίνυν ὁμοιοῦμενοι
 “ κείνοις, ὥρην τε τοῦ ἔτεος καλλίστην πορευόμεθα, καὶ
 “ καταστρεφόμενοι πᾶσαν τὴν Εὐρώπην, νοστήσομεν
 “ ὀπίσω, αὐτε λιμῶ ἐντυχόντες οὐδαμῶς, αὐτε ἄλλοι 25
 “ ἄχαρι οὐδὲν παθόντες. ταῦτο μὲν γὰρ, αὐτοὶ πολλὰ
 “ φοβῶν φερόμενοι πορευόμεθα· ταῦτο δὲ, τῶν ἂν κου
 “ ἐπιβίωμεν γῆν καὶ ἔθνος, τούτων τὸν σῆτον ἔχομεν ἐπ’
 “ ἀροτῆρας δὲ καὶ οὐ νομάδας στρατευόμεθα ἄνδρας.”

LI. Λέγει Ἀρτάβανος μετὰ ταῦτα· “ ὦ βασιλεῦ,
 “ ἐπεὶ τε ἀρρωδεῖν οὐδὲν εἰς πρήγμα, σὺ δὲ μευ συμ-
 “ βουλὴν ἐνδεξαι· ἀναγκαίως γὰρ ἔχει περὶ πολλῶν
 “ πρηγμάτων πλεῖνα λόγον ἐκτεῖναι. Κύρος ὁ Καμβύ- 5
 “ σευ Ἰωνίην πᾶσαν πλὴν Ἀθηνέων κατεστρέψατο δασ-
 “ μοφόρον εἶναι Πέρσῃσι. τούτους ὧν τοὺς ἄνδρας συμ-
 “ βουλεύω τοι μηδεμιᾷ μηχανῇ ἄγειν ἐπὶ τοὺς πατέρας·
 “ καὶ γὰρ ἄνευ τούτων οἳοί τε εἰμεν τῶν ἐχθρῶν κατ-
 “ πέτεροι γίνεσθαι. ἢ γὰρ σφεας, ἣν ἔπονται, δεῖ ἀδι- 10

“ κατώτατους γίνεσθαι, καταδουλωμένους τὴν μητρόπολιν,
 “ ἢ δικαιωτάτους, συνελευθερωῦντας. ἀδικάτατοι μὲν νυν
 “ γινόμενοι, οὐδὲν κέρδος μέγα ἡμῖν προσβάλλουσι· δι-
 “ καίωτατοι δὲ γινόμενοι, οἷοί τε δηλήσασθαι μεγάλας
 15 “ τὴν σὴν στρατιὴν γίνονται. ἐς θυμὸν ᾧ βαλεῖ καὶ τὸ
 “ παλαιὸν ἔπος, ὡς εὖ εἴρηται, τὸ μὴ ἅμα ἀρχῇ πᾶν τέ-
 “ λος καταφαινεσθαι.”

LII. Ἀμείβεται πρὸς ταῦτα Ξέρξης· “ Ἀρτάβαν, τῶν
 “ ἀπεφῆνασιν γνωρίων, σφάλλεαι κατὰ ταύτην δὴ μάλι-
 “ στα, ὅς Ἵωνας φοβέσαι μὴ μεταβάλλωσι· τῶν ἔχο-
 5 “ μεν γινώμα μέγιστον, τῶν σύ τε μάρτυς γίνεαι, καὶ
 “ οἱ συστρατευσάμενοι Δαρείῳ ἄλλοι ἐπὶ Σκύθας, ὅτι
 “ ἐπὶ ταῦτοις ἡ πᾶσα Περσικὴ στρατιὴ ἐγένετο δια-
 “ φθεῖραι καὶ περιποιῆσαι· οἱ δὲ δικαιοσύνην καὶ πιστό-
 “ τηα ἐνέδωκαν, ἄχαρι δὲ οὐδέν. πάρεξ δὲ τούτου, ἐν
 10 “ τῇ ἡμετέρῃ καταλιπόντας τέκνα τε καὶ γυναῖκας καὶ
 “ χρήματα, οὐδὲ ἐπιλέγεσθαι χρὴ νεώτερόν τι ποιῆσειν.
 “ οὕτω μὲν δὲ τοῦτο φοβέο, ἀλλὰ θυμὸν ἔχων ἀγαθόν,
 “ σῶζε οἰκόν τε τὸν ἐμὸν, καὶ τυραννίδα τὴν ἐμήν· σοὶ γὰρ
 “ ἐγὼ μόνω ἐκ πάντων σκῆπτρα τὰ ἐμὰ ἐπιτρέπω.”

LIII. Ταῦτα εἰπας, καὶ Ἀρτάβανον ἀποστείλας ἐς Artabano
 Σῶσα, δεύτερα μετεπέμψατο Ξέρξης Περσέων τοὺς δο- Sufa able-
 κιμωτάτους· ἐπεὶ δὲ οἱ παρήσαν, ἔλεγέ σφι τάδε· “ Ὁ tempus
 “ Πέρσαι, τῶνδ' ἐγὼ ὑμέων χρηρίζων, συνέλεξα, ἄνδρας summæ
 5 “ τε γίνεσθαι ἀγαθούς, καὶ μὴ καταισχύνειν τὰ πρό- imperii
 “ σθεν ἐργασμένα Πέρσησι, ἔόντα μεγάλα τε καὶ παλ- præflet
 “ λαῖ ἄρ'· ἀλλ' εἰς τε ἕκαστος καὶ οἱ σύμπαντες προ- [c. 52.],
 “ θυμίην ἔχωμεν· ζυγὸν γὰρ τοῦτο πᾶσι ἀγαθὸν σπεύ- Kerkas pro-
 “ δεται. τῶν δὲ εἵνεκα προαγορεύω ἀντέχεσθαι ταῦ πο- ceres Per-
 10 “ λέμου ἐνταταμένως· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ' farum ad
 “ ἄνδρας στρατευόμεθα ἀγαθούς· τῶν ἦν κρατήσωμεν, rem forti-
 “ ἡμῶν ἐνταταμένως· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ' ter geren-
 “ ἡμῶν ἐνταταμένως· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ' dam co-
 “ ἡμῶν ἐνταταμένως· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ' hortatus,
 “ ἡμῶν ἐνταταμένως· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ' Hellefpon-
 “ ἡμῶν ἐνταταμένως· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ' tum trans-
 “ ἡμῶν ἐνταταμένως· ὡς γὰρ ἐγὼ πυνθάνομαι, ἐπ' iri imperat.

“ οὐ μή τις ἡμῖν ἄλλος στρατὸς ἀντιστῇ κατὰ ἀνθρώπων.

“ νῦν δὲ διαβαίνωμεν ἐπευξάμενοι τοῖσι θεαῖσι, τοῖ Περ-

“ σίδα γῆν λελόγχασι.”

Solennia
transitum
auspiciantia.

LIV. Ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην παρασκευάζοντο ἐς τὴν
διαβάσιν· τῇ δὲ ὑστεραίῃ ἀνέμενον τὸν ἥλιον, ἐθέλοντες
ιδεσθαι ἀνίσχοντα, θυμὸν τε παντοῖα ἐπὶ τῶν γε-
φυρέων καταχίζοντες, καὶ μυρσίνησι στορνύντες τὴν ὁδόν.
ὥς δὲ ἐπανετέλλε ὁ ἥλιος, σπένδων ἐκ χρυσῆς Φιάλης
Ἑέρξης ἐς τὴν θάλασσαν, εὐχέτο πρὸς τὸν ἥλιον μηδεμίαν
οἱ συντυχίην τοιαύτην γενέσθαι, ἢ μιν παύσει κατα-
στρέφασθαι τὴν Εὐρώπην πρότερον ἢ ἐπὶ τέρμασι τοῖσι
ἐκείνης γένηται. εὐξάμενος δὲ, ἐσέβαλε τὴν Φιάλην ἐς τὸν
Ἑλλήσποντον, καὶ χρύσειον κρητῆρα, καὶ Περσικὸν ξίφος,¹⁰
τὸν ἀκινάκην καλέουσι. ταῦτα οὐκ ἔχω ἀτρεκέως διακρί-
ναι, αὔτε εἰ τῷ ἡλίῳ ἀνατιθεῖς κατῆκε ἐς τὸ πέλαγος,
οὔτε εἰ μετεμέλησέ οἱ τὸν Ἑλλήσποντον μαστιγώσαντι,
καὶ ἀπὸ τούτων τὴν θάλασσαν ἐδωρέτο.

Quo ordine

LV. Ὡς δὲ ταῦτά οἱ ἐπεποιήτο, διέβαινον κατὰ μὲν
τὴν ἐτέρην τῶν γεφυρέων τὴν πρὸς τοῦ Πόντου, ὁ πεζὸς τε
καὶ ἡ ἵππος ἅπασα· κατὰ δὲ τὴν πρὸς τὸ Αἰγαῖον, τὰ
ὑποζύγια καὶ ἡ θηραπήτῃ. ἡγέοντο δὲ πρῶτα μὲν οἱ
μύριοι Πέρσαι, ἐσπεφανωμένοι πάντες· μετὰ δὲ τούτους,⁵
ὁ σύμμικτος στρατὸς παντοίων ἐθνέων. ταύτην μὲν τὴν
ἡμέρην οὗτοι. τῇ δὲ ὑστεραίῃ, πρῶτοι μὲν οἱ τε ἵππῳται,
καὶ οἱ τὰς λόγχας κάτω τρέποντες· ἐσπεφάνωντο δὲ καὶ
αὗτοι· μετὰ δὲ, οἱ τε ἵπποι οἱ ἱροὶ, καὶ τὸ ἄρμα. τὸ ἱρόν
ἐπὶ δὲ, αὐτὸς τε Ἑέρξης καὶ οἱ αἰχμοφόροι, καὶ οἱ ἵππό-¹⁰
ται οἱ χίλιοι· ἐπὶ δὲ τούτοις, ὁ ἄλλος στρατὸς. καὶ αἱ
ἡῆς ἅμα ἀνήγοντο ἐς τὴν ἀπεναντίον. ἤδη δὲ ἤκουσα καὶ
ὑστάτον διαβῆναι βασιλῆα πάντων.

LVI. Ἑέρξης δὲ ἐπεὶ τε διέβη ἐς τὴν Εὐρώπην, ἐθηκεῖτο

τὸν στρατὸν ὑπὸ μαστίγων διαβαίνοντα. διέβη δὲ ὁ στρα-
 τὸς αὐτοῦ ἐν ἑπτὰ ἡμέρησι καὶ ἐν ἑπτὰ εὐφρόνησι, ἐλι-
 νύσας οὐδένα χρόνον. ἐνθαῦτα λέγεται, Ξέρξεω ἤδη δια-
 5 βεβηκότος τὸν Ἑλλήσποντον, ἄνδρα εἰπεῖν Ἑλλησπόντιον, quotque
diebus ex-
ercitus in
Europam
trajecerit.
Vox Helle-
spontii de-
ingenti
Perfarum
apparatu.
 “ὦ Ζεῦ, τί δὴ ἀνδρὶ εἰδόμενος Πέρσῃ, καὶ οὐνομα ἀντὶ
 “Διὸς Ξέρξεα θεμένος, ἀνάστατον τὴν Ἑλλάδα ἐθέλεις
 “ποιῆσαι, ἄγων πάντας ἀνθρώπους; καὶ γὰρ ἄνευ
 “ταυτέων ἔζην τοι ποιεῖν ταῦτα.”

LVII. Ὡς δὲ διέβησαν πάντες, ἐς ὁδὸν ὠρμημένοισι Offenta
Xerxi obla-
ta, sinistra
illa qui-
dem, sed ab
eo neglecta.
 τέρας σφί ἐφάνη μέγα, τὸ Ξέρξης ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἐποι-
 ῆσατο, καίπερ εὐσύμβλητον ἔον· ἵππος γὰρ ἔτεκε λαγόν.
 εὐσύμβλητον ὦν τῇδε ταῦτο ἐγένετο, ὅτι ἔμελλε μὲν εἰλᾶν
 5 στρατὴν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα Ξέρξης ἀγαυρότατα καὶ με-
 γαλοπρεπέστατα, ὀπίσω δὲ περὶ ἐωυτῷ τρέχων ἦξει ἐς
 τὸν αὐτὸν χώρον. ἐγένετο δὲ καὶ ἕτερον αὐτῷ τέρας ἔοντι
 ἐν Σάρδισι· ἡμίονος γὰρ ἔτεκε ἡμίονον διζὰ ἔχουσαν αἰ-
 δοῖα, τὰ μὲν, ἔρσηνος, τὰ δὲ, θηλέης· κατύπερθε δὲ ἦν
 τὰ τοῦ ἔρσηνος.

LVIII. Τῶν ἀμφοτέρων λόγον οὐδένα ποιησάμενος, Iter copi-
arum et na-
valium et
pedestrium
ad Dorif-
cum usque.
Melas flu-
vius epotus.
 τοπρὸς ἐπορεύετο· σὺν δὲ οἱ ὁ πεζὸς στρατός. ὁ δὲ ναυ-
 τικὸς ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον πλέων, παρὰ γῆν ἐκομίζετο,
 τὰ ἐμπαλιν πρήσσω τῷ πεζῷ. ὁ μὲν γὰρ πρὸς ἐσπέρην
 5 ἔπλεε, ἐπὶ Σαρπηδονίης ἄκρης τὴν ἀπίξιν ποιεύμενος, ἐς
 τὴν αὐτῷ προεῖρητο ἀπικομένῳ περιμένειν· ὁ δὲ κατ' ἥπει-
 ρον στρατός πρὸς ἧν τε καὶ ἡλίου ἀνατολᾶς ἐποιέετο τὴν
 ὁδὸν διὰ τῆς Χερσονήσου· ἐν δεξιῇ μὲν ἔχων τὸν Ἑλλης
 τάφον τῆς Ἀθάμαντος, ἐν ἀριστερῇ δὲ Καρδίην πόλιν.
 10 διὰ μέσης δὲ πορευόμενος πάλιος, τῇ ὀνόματι τυγχάνει ἔον
 Ἀγορῇ, ἐνθεῦτεν δὲ κάμπτων τὸν κόλπον τὸν Μέλανα κα-
 λέμενον, καὶ Μέλανα ποταμὸν, οὐκ ἀντισχόντα τότε τῇ
 στρατῇ τὸ ρέεθρον, ἀλλ' ἐπιλιπόντα, ταῦτον τὸν ποταμὸν

διαβάς, ἐπ' οὗ καὶ ὁ κόλπος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, 15
ἦτε πρὸς ἐσπέρην, Αἰνόν τε πόλιν Αἰολίδα καὶ Στεντροίδα
λίμνην παρεχίων, ἐς ὃ ἀπίκητο ἐς Δορίσκον.

Situs Dorif-
ci: oppida
littoris con-
tinentis.
Ibi naves
subductae
exercitus-
que recen-
sus.

LIX. Ὁ δὲ Δορίσκος, ἔστι τῆς Θρηίκης αἰγιαλὸς τε
καὶ πεδίον μέγα· διὰ δὲ αὐτῷ ῥέει ποταμὸς μέγας
Ἐβρος. ἐν τῷ τεϊχίῳ τε ἐδέδμητο βασιλῆιον, ταῦτο τὸ δὴ
Δορίσκος κεκληται, καὶ Περσέων Φραυρὴ ἐν αὐτῷ κατε-
στήκει ὑπὸ Δαρείου ἐξ ἐκείνου τῷ χρόνῳ, ἐπεὶ τε ἐπὶ 5
Σκύθας ἐστρατεύετο. ἔδοξε ὡν τῷ Ξέρξῃ ὁ χῶρος εἶναι
ἐπιτήδεος ἐνδιατάξαι τε καὶ ἐναριθμῆσαι τὸν στρατὸν,
καὶ ἐποίει ταῦτα. τὰς μὲν δὴ νέας τὰς πάσας ἀπικα-
μένας ἐς Δορίσκον, οἱ ναύαρχοι, κελεύσαντος Ξέρξεω, ἐς
τὸν αἰγιαλὸν τὸν πραστεχεῖα Δορίσκῳ ἐκάμισαν· ἐν τῷ 10
Σάλλῃ τε Σαμοθρηϊκῇ πεπόλισται πόλεις, καὶ Ζώνῃ τε-
λευταία δὲ αὐτῷ, Σέρρειον, ἄκρῃ ὀνομαστή. ὁ δὲ χῶρος
οὗτος τὸ παλαιὸν ἦν Κιχόνων. ἐς ταῦτον τὸν αἰγιαλὸν
κατασχόντες, τὰς νέας ἀνέψυχοι ἀνελκύσαντες. ὁ δὲ ἐν
τῷ Δορίσκῳ ταῦτον τὸν χρόνον τῆς στρατιῆς ἀριθμὸν ἔποι- 15
εέτο.

Numerus
copiarum
pedestrium.
Modus nu-
merandi.

LX. Ὅσον μὲν νυν ἕκαστοι παρεῖχον πλῆθος ἐς ἀριθ-
μὸν, οὐκ ἔχω εἶπαι τὸ ἀτρεκές· οὐ γὰρ λέγεται πρὸς
οὐδαμῶν ἀνθρώπων· σύμπαντος δὲ τοῦ στρατοῦ τοῦ πεζοῦ
τὸ πλῆθος ἐφάνη ἐβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες. ἐξ-
ηρίθμησαν δὲ τόνδε τὸν τρόπον. συναγαγόντες ἐς ἓνα χῶ- 5
ρον μυριάδα ἀνθρώπων, καὶ συνάξαντες ταύτην ὡς μά-
λιστα εἶχον, περιέγραψαν ἑξάθεν κύκλον· περιγράφαν-
τες δὲ, καὶ ἀπέντες τοὺς μυρίους, αἵμασιν περιέβαλον
κατὰ τὸν κύκλον, ὕψος ἀνήκουσαν ἀνδρὶ ἐς τὸν ὀμφαλόν.
ταύτην δὲ ποιήσαντες, ἄλλους ἐσεβίβαζον ἐς τὸ περιχω- 10
δομημένον· μέχρις οὗ πάντας τούτῳ τῷ τρόπῳ ἐξηρίθμη-
σαν. ἀριθμήσαντες δὲ, κατὰ ἔθνη διέτασσον.

LXI. Οἱ δὲ στρατευόμενοι, εἶδε ἔσαν. Πέρσαι μὲν, Jam singulas nationes, quibus conficit exercitus, eorumque ornatum, arma adduces Herodotus accurate recensere orditur. Persæ. Olim dicti a Græcis Cephænes: ab Assianis, Artæi. Unde iis Perfarum nomen venerit.

ὡδὲ ἐσκευασμένοι. περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας καλεσμένους, πύλους ἀπαγύας· περὶ δὲ τὸ σῶμα, κινδύωνας χειρὶδωτοὺς ποικίλους, λεπίδος σιδηρέης ὅψιν ἐχθρῶν· 5 εἰδὲς· περὶ δὲ τὰ σκέλεα, ἀναξυρίδας· ἀντὶ δὲ ἀσπίδων, γένη· ὑπὸ δὲ, Φαρρεαῖνες ἐκρέμαντο· αἰχμὰς δὲ βραχέας ἔχον, τόξα δὲ μεγάλα, οἷστοὺς δὲ καλαμίνας· πρὸς δὲ, ἐγχειρίδια παρὰ τὸν δεξιὸν μηρὸν παραιωρεύμενα ἐκ τῆς ζώνης· καὶ ἄρχοντα παρείχοντο· Ὀτάνεα τὸν Ἀμείτριος πατέρα, τῆς Ξέρξεω γυναῖκα. ἐκαλέοντο δὲ πά- 10 λαι ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων Κηφῆνες, ὑπὸ μόντοι σφέων αὐτῶν καὶ τῶν περιόικων, Ἀρταῖοι. ἐπεὶ δὲ Περσεὺς ὁ Δανάης τε καὶ Διὸς ἀπὶκετο παρὰ Κηφῆα τὸν Βῆλου, καὶ ἔσχε αὐτῷ τὴν θυγατέρα Ἀνδραιμένην, γίνεται αὐτῷ πάϊς τῷ 15 ὀνόματι ἔσχετο Πέρσην. ταῦτον δὲ αὐτῷ καταλείπει· ἐτύγχατε γὰρ ἅπας ἐὼν ὁ Κηφεὺς ἔρσηνος γόνου. ἐπὶ ταύτῃ δὲ τὴν ἐπωνυμίην ἔσχεν.

LXII. Μῆδαι δὲ τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι ἐστρα- Medi. Dicit olim Arii: quod nomen mutatum, cum Medea Athenis illuc venisset. Ciffii. Hyrcani.

τεύοντο· Μηδικὴ γὰρ αὕτη ἡ σκευὴ ἐστὶ, καὶ αὐ Περσική· αἱ δὲ Μῆδοι ἄρχοντα μὲν παρείχοντο Τυγράνην, ἄνδρα Ἀχαιμνίδην. ἐκαλέοντο δὲ πάλαι πρὸς πάντων Ἀριοί· 5 ἀπικομένης δὲ Μηδείης τῆς Κολχίδος ἐξ Ἀθηνέων εἰς τοὺς Ἀρίους ταύτους, μετέβαλον καὶ αὐτοὶ τὸ ὄνομα. αὐτοὶ δὲ περὶ σφέων ὡδὲ λέγουσι Μῆδοι· Κίσσιοι δὲ στρατευόμενοι, τὰ μὲν ἄλλα κατὰπερ Πέρσαι ἐσκευάδατο· ἀντὶ δὲ τῶν πύλων, μητρηφόροι ἔσαν. Κισσίων δὲ ἦρχε Ἀνάφης ὁ 10 Ὀτάνεω. Τρεκάνιος δὲ, κατὰπερ Πέρσαι ἐσεσάχατο, ἡγεμόνα παρεχόμενος Μεγάπανον, τὸν Βαβυλωνίως ὕστερον ταυτέων ἐπατροπούσαντα.

LXIII. Ἀσσύριοι δὲ στρατευόμενοι, περὶ μὲν τῇσι Assyrii, a Græcis Syrii vocati. Chaldæi.

κεφαλῇσι εἶχον χάλκεά τε κράνηα καὶ πεπλεγμένα τρύ-

πον τινὰ βάρβαρον οὐκ εὐαπήγητον· ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς καὶ ἐγχειρίδια παραπλήσια τῇσι Αἰγυπτίῃσι εἶχον· πρὸς δὲ, ρόκαλα ξύλων τετυλωμένα σιδήρῳ, καὶ λινέους θώρηκας. αὗτοι δὲ ὑπὸ μὲν Ἑλλήνων ἐκαλέοντο Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν. τουτέων δὲ μεταξὺ, Χαλδαῖοι. ἦρχε δὲ σφεων Ὀτάσπης ὁ Ἀρταχάϊου.

Bactriani.
Sacæ, populus Scythicus.
Scythas omnes Persæ Sacas dicunt.

LXIV. Βάκτριοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἀγχοτάτα τῶν Μηδικῶν ἔχοντες ἐστρατεύοντο, τόξα δὲ καλάμινα ἐπιχώρια, καὶ αἰχμὰς βραχεάς. Σάκαι δὲ αἱ Σκύθαι περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυρσασίας ἐς ὅζῃ ἀπηγμένας ὀρθὰς εἶχον πεπηγνίας, ἀναξυρίδας δὲ ἐνδεδύκεσαν· τόξα δὲ ἐπιχώρια, καὶ ἐγχειρίδια, πρὸς δὲ, καὶ σαγάρεις εἶχον. ταύτους δὲ εόντας Σκύθας Ἀμυργίους, Σάκας ἐκαλέον· οἱ γὰρ Πέρσαι πάντας τοὺς Σκύθας καλέουσι Σάκας. Βακτρίων δὲ καὶ Σακέων ἦρχε Ὀτάσπης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀτόσσης τῆς Κύρου.

Indi.

LXV. Ἴνδοι δὲ εἴματα μὲν ἐνδεδυκότες ἀπὸ ξύλων πεποιημένα, τόξα δὲ καλάμινα εἶχον, καὶ οἷστοὺς καλαμίνας· ἐπὶ δὲ, σιδήρον ἦν. ἐσταλμένοι μὲν δὴ ἔσαν οὗτοι Ἴνδοι. προσετετάχατο δὲ συστρατευόμενοι Φαρναζάδῃ τῷ Ἀρταβάντῳ.

Arii. Parthi. Chorasmii.
Sogdiani.
Gandarii.
Dadicae.

LXVI. Ἄριοι δὲ τόχοισι μὲν ἐσκευασμένοι ἔσαν Μηδικοῖσι, τὰ δὲ ἄλλα, κατὰ πᾶρ Βάκτριοι. Ἀρίων δὲ ἦρχε Σισάμνης ὁ Ὑδάρνεος. Πάρθοι δὲ καὶ Χοράσμιοι, καὶ Σογδοὶ τε καὶ Γανδάριοι καὶ Δαδίκαι, τὴν αὐτὴν σκεπὴν ἔχοντες τὴν καὶ Βάκτριοι, ἐστρατεύοντο. τουτέων δὲ ἦρχον οἵδε. Πάρθων μὲν καὶ Χορασμίων, Ἀρτάβαζος ὁ Φαρνάκει· Σογδῶν δὲ, Ἀζάνης ὁ Ἀρταίου· Γανδαρίων δὲ καὶ Δαδικέων, Ἀρτύφιος ὁ Ἀρταβάνου.

LXVII. Κάσπιοι δὲ σισύρνας τε ἐνδεδυκότες, καὶ τόξα

ἐπιχώρια καλάμινα ἔχοντες καὶ ἀκινάκεις, ἐστρατεύοντο. Casp.ii. Sa-
rangae. Pa-
tyes.
αὗτοι μὲν οὕτω ἐσκευάδατο, ἡγεμόνα παρεχόμενοι Ἀριό-
μαρδον τὸν Ἀρτυφίου ἀδελφεόν. Σαραγγαὶ δὲ, εἴματα
5 μὲν βεβαμμένα ἔχοντες, ἐνέπρεπον· πέλαια δὲ ἐς γόνυ
ἀνατείνοντα εἶχον, τόξα δὲ καὶ αἰχμὰς Μηδικάς. Σα-
ραγγέων δὲ ἦρχε Φερενδάτης ὁ Μεγαβάζου. Πάκτυες δὲ,
σισυρνοφόροι τε ἔσαν, καὶ τόξα ἐπιχώρια εἶχον καὶ ἐγ-
χειρίδια. Πάκτυες δὲ ἄρχοντα παρείχοντο Ἀρτύνην τὸν
Ἰθαμάτρεω.

LXVIII. Οὗτιοι δὲ καὶ Μύκοι τε καὶ Παρικάνιοι Utii. Myci.
Paricanii.
ἐσκευασμένοι ἔσαν κατάπερ Πάκτυες. ταυτέων δὲ ἦρχον
οἶδε. Οὐτίων μὲν καὶ Μύκων, Ἀρσαμένης ὁ Δαρείου·
Παρικανίων δὲ, Σιρομίτρης ὁ Οἰοβάζου.

LXIX. Ἀράβιοι δὲ, ζειράς ὑπεζωσμένοι ἔσαν· τόξα δὲ Arabes. Æ-
thiopes A-
fri.
παλίντονα εἶχον πρὸς δεξιά· μακρὰ. Αἰθίοπες δὲ παρ-
δαλέας τε καὶ λεοντέας ἐναμμένοι, τόξα δὲ εἶχον ἐκ φοί-
νικος σπάθης πεποιημένα μακρὰ, τετραπηχέων οὐκ
ἐλάσσων· ἐπὶ δὲ, καλαμίνας οἰστοὺς σμικροὺς· ἀντὶ δὲ
σιδήρου ἐπὶν· λίθος ὅξυς πεποιημένος, τῷ καὶ τὰς σφρη-
γίδας γλύφουσι· πρὸς δὲ, αἰχμὰς εἶχον· ἐπὶ δὲ, κέρας
δορκάδος ἐπὶν ὅξυ πεποιημένον, τρόπον λόγχης· εἶχον δὲ
καὶ ῥοπαλα τυλωτά. τῷ δὲ σώματος τὸ μὲν ἡμισυ ἐξη-
10 λείποντο ἰόντες ἐς μάχην γίνω· τὸ δὲ ἕτερον ἡμισυ,

μίλων. Ἀραβίων δὲ καὶ Αἰθιοπῶν τῶν ὑπὲρ Αἰγύπτου
οικημένων ἦρχε Ἀρσάμης ὁ Δαρείου καὶ Ἀρτυστῶνης τῆς
Κύρου θυγατρὸς· τὴν μάλιστα στέργας τῶν γυναικῶν Δα-
ρεῖος, εἰκὼ χρυσῆν σφυρήλατον ἐποίησατο. τῶν μὲν δὲ
15 ὑπὲρ Αἰγύπτου Αἰθιοπῶν καὶ Ἀραβίων ἦρχε Ἀρσάμης.

LXX. Οἱ δὲ ἀπ' ἡλίου ἀνατολέων Αἰθίοπες, (διῆλθον Æthiopes
Afiani.
Quibus no-
tis ab Æ-
thiopibus
Afris diffe-
rant.
γὰρ δὴ ἐστρατεύοντο,) προστετάχατο τοῖσι Ἰνδοῖσι, διαλ-
λάσσοντες εἶδος μὲν οὐδὲν τοῖσι ἑτέροις, Φωνὴν δὲ καὶ

τρίχωμα μῦνον. οἱ μὲν γὰρ ἀπ' ἡλίου Αἰθίοπες, ἰθὺς-
 χές εἰσι· οἱ δὲ ἐκ τῆς Λιβύης, οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι
 πάντων ἀνθρώπων. οὗτοι δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας Αἰθίοπες,
 τὰ μὲν πλεῖα κατάπερ Ἰνδοὶ ἐσεσάχατο, προμεταπίδια δὲ
 ἵππων εἶχον ἐπὶ τῇσι κεφαλῇσι, σὺν τε τοῖσι ὥσὶ ἐκδε-
 δαρμένα καὶ τῇ λοφιῇ· καὶ ἀντὶ μὲν λάφου, ἢ λοφίῃ
 κατέχευα· τὰ δὲ ὅτα τῶν ἵππων, ὅρθα πεπηγότα εἶχον· 10
 προβλήματα δὲ ἀντ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο γεράων δοράς.

Libyes.

LXXI. Λίβυες δὲ σκευὴν μὲν σκυτίνην ἦσαν ἔχοντες,
 ἀκοντίοισι δὲ ἐπικαύτοισι χρειώμενοι. ἄρχοντα δὲ παρ-
 χοντο Μασσαγῆν τὸν Ὀαρίζου.

Paphlago-
 nes. Ligyes.
 Maticeni.
 Mariandy-
 ni. Syri, a
 Persis dicti
 Cappado-
 ces.

LXXII. Παφλαγόνες δὲ ἐστρατεύοντο, ἐπὶ μὲν τῇσι
 κεφαλῇσι ἔχοντες κρένεα πεπλεγμένα, ἀσπίδας δὲ
 σμικρὰς, αἰχμὰς δὲ οὐ μεγάλας· πρὸς δὲ, ἀκόντια καὶ
 ἐγχειρίδια· περὶ δὲ τοὺς πόδας, πεδίλα ἐπιχώρια ἐς
 μέσσην κήμην ἀνατείνοντα. Λίγυες δὲ καὶ Ματιηνοί, καὶ
Μαριανδυνοί τε καὶ Σύριοι, τὴν αὐτὴν ἔχοντες Παφλαγοί-
 σι, ἐστρατεύοντο. οἱ δὲ Σύριοι οὗτοι ὑπὸ Περσῶν Καππα-
δόκαι καλέονται. Παφλαγόνων μὲν νυν καὶ Ματιηνῶν
Δῶτος ὁ Μεγασίδρου ἦρχε· Μαριανδυνῶν δὲ καὶ Λογύου,
 καὶ Σύρων, Γωβρύης ὁ Δαρείου τε καὶ Ἀρτυστῶνης. 10

Phryges,
 Macedoni-
 bus olim fi-
 nitimi,
 tuncque
 Briges dicti.
 Armenii,
 Phrygum
 colonia.

LXXIII. Φρύγες δὲ ἀγχιστάτω τῆς Παφλαγονικῆς
 σκευὴν εἶχον, ἑλάνγον παραλλάσσοντες. οἱ δὲ Φρύγες, ὡς
Μακεδόνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Βρίγες χρόνῳ ὅσον Εὐρω-
πήσιοι ὄντες σύνοικοι ἔσαν Μακεδόσι· μεταβάντες δὲ ἐς
 τὴν Ἀσίην, ἄμα τῇ χώρῃ καὶ τὸ ὄνομα μετέβαλον ἐς
Φρύγας. Ἀρμένιοι δὲ κατάπερ Φρύγες ἐσεσάχατο, ὅσους
Φρυγῶν ἄποικοι. τούτων συναμφοτέρων ἦρχε Ἀρτόχμης,
 Δαρείου ἔχων θυγατέρα.

Lydi, ante
 Lydum
 Atyia fili-

LXXIV. Λυδοὶ δὲ ἀγχιστάτω τῶν Ἑλληνικῶν εἶχον
 ὄπλα. οἱ δὲ Λυδοὶ Μηίονες ἐκαλεῦντο τὸ πάλαι· ἐπὶ δὲ

Λυδῷ γαῦ Ἄτλος ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην, μεταβαλόντες τὸ ^{una Maso-}
 ὄνομα. Μυτοὶ δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον κράνεα ^{nes vocati.}
 ἐπιχώρια, ἀσπίδας δὲ σμικρὰς ἀκοντίοισι δὲ ἐχρέωντο ^{Myti, colo-}
 ἐπικαύταισι. αὗται δὲ εἰσι Λυδῶν ἄποικοι ἀπ' Οὐλύμ- ^{nia Lyda-}
 που δὲ εὖρος καλεῖσθαι Οὐλυμπιηνοί. Λυδῶν δὲ καὶ ^{tum, ex}
 Μυσῶν ἦρχε Ἀρταφέρνης ὁ Ἀρταφέρνηος, ὃς ἐς Μαρα- ^{monte O-}
 θῶνα ἐσέβαλε ἅμα Δαίτι. ^{lympo O-}
^{lympiani}

LXXV. Θρηίκες δὲ, ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι ἄλωνα- ^{Thracas A-}
 κίας ἔχοντες, εὐτρατεύοντο, περὶ δὲ τὸ σῶμα, κινθῶνας ^{fiani five}
 ἐπὶ δὲ, Ζεῖρας περιβεβλημένοι ποικίλας περὶ δὲ τοὺς ^{Bithyni,}
 πόδας τε καὶ τὰς κνήμας, πέλιδα νεβρῶν· πρὸς δὲ, ^{olim Euro-}
 ἀκοντία τε καὶ πέλτας, καὶ ἐγχειρίδια σμικρὰ. οὗτοι δὲ ^{pae ac Stry-}
 διαβάντες μὲν ἐς τὴν Ἀσίην, ἐκλήθησαν Βιθυνοί· τὸ δὲ ^{monis ac-}
 πρότερον ἐκαλέοντο, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, Στρυμόνιοι, οἰκούν- ^{colae, tunc-}
 τες ἐπὶ Στρυμόνι· ἐξαναστῆναι δὲ Φασι ἐξ ἡθέων ὑπὸ ^{que Stry-}
 Τευκρῶν τε καὶ Μυσῶν. Θρηίκων δὲ τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ἦρχε ^{monii dicti.}
^{Cur Euro-}

¹⁰ Βαστάκης ὁ Ἀρταβάνου.

LXXVI. . . . ἀσπίδας δὲ ὀμβροῖνας εἶχον σμικρὰς, ^{[Textus}
 καὶ προβόλους δύο λυκιοσευγίας ἕκαστος εἶχε· ἐπὶ δὲ τῇ ^{hoc loco}
 σι κεφαλῇσι κράνεα χάλκεα· πρὸς δὲ τοῖσι κράνεσι, ^{hiat lacu-}
 ὑπὸ τε καὶ κέρα προσὴν βοὸς χάλκεα· ἐπῆσαν δὲ καὶ ^{nā, excide-}
⁵ λάφοι· τὰς δὲ κνήμας ῥάκεσι Φοινικέοισι κατετίλχατο. ^{runque}
 ἐν ταῦταισι τοῖσι ἀνδράσι Ἀρεός ἐστι χρηστήριον. ^{nomina po-}
^{puli ac du-}
^{cis ejus.]}
^{Martis ora-}
^{culum.}

LXXVII. Καβηλέες δὲ οἱ Μηόνες, Λαρόνιοι δὲ κα- ^{Cabelenfes,}
 λεύμενοι, τὴν αὐτὴν Κίλιξιν εἶχον σκευὴν τὴν ἐγὼ, ἐπειὶ ^{Mæones :}
 κατὰ τὴν Κιλικῶν τάξιν διεξιὼν γένεσθαι, τότε σημανέν. ^{lidem Laro-}
Μιλύκι δὲ αἰχμάς τε βραχεάς εἶχον, καὶ ἔμματα ἐνε- ^{nii vocati.}
⁵ πεπερκέατο· εἶχον δὲ αὐτέων τόξα μετεξέτεροι Λύκισ· ^{Milyæ.}
 περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι ἐκ διφθερέων πεποιημένας κυ-
 νίας. τούτων πάντων ἦρχε Βάδρης ὁ Ὑστάνης.

LXXVIII. Μόσχαι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυνέας

X
 διὰ τὴν ἐκείνην ἐποχὴν
 ἡμετέρας ἀποδείξεις

Mofchi. Ti-
bareni. Ma-
crones.
Mofynœci.

ξύλινας εἶχον, ἀσπίδας δὲ καὶ αἰχμὰς σμικρὰς· λόγ-
χαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι. Τιβαρηνοὶ δὲ, καὶ Μάκρωνες,
καὶ Μοσύνοικοι, κατὰπερ Μόσχοι ἐσκευασμένοι ἐστρα-
τεύοντο. τούτους δὲ συνέτασσον ἄρχοντες· οἷδε· Μόσχους⁵
μὲν καὶ Τιβαρηνοὺς, Ἀριόμαρδος ὁ Δαρείου τε παῖς καὶ
Πάρμυος τῆς Σμέρδιος τοῦ Κύρου· Μάκρωνας δὲ καὶ
Μοσυνοίκους, Ἀρταύκτης ὁ Χεράσμιος, ὃς Σηστὸν τὴν ἐν
Ἑλλησπόντῳ ἐπετρόπευε.

Mares. Col-
chi. Alaro-
dii. Saspri-
res.

LXXIX. Μᾶρες δὲ ἐπὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα
ἐπιχώρια πλεκτὰ εἶχον, ἀσπίδας δὲ δερματίνας σμι-
κρὰς, καὶ ἀκόντια. Κόλχοι δὲ περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι
κράνεα ξύλινα, ἀσπίδας δὲ ὠμοβοῖνας σμικρὰς, αἰχμὰς
τε βραχείας· πρὸς δὲ, καὶ μαχαίρας εἶχον. Μαρῶν δὲ⁵
καὶ Κόλχων ἦρχε Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιος. Ἀλαρόδιοι δὲ
καὶ Σάσπειρες, κατὰπερ Κόλχοι ὀπλισμένοι ἐστρατεύον-
το. τούτων δὲ Μασίστιος ὁ Σιρομίτρεω ἦρχε.

Insulani ex
mari rubro.
Ἀνασπί-
στους quo
Perfæ de-
portent.

LXXX. Τὰ δὲ νησιωτικὰ ἔθνηα τὰ ἐκ τῆς Ἐρυθρῆς
Θαλάσσης ἐπόμενα, νήσων δὲ ἐν τῇσι τοὺς ἀνασπᾶστους
καλεομένους κατοικίζει βασιλεὺς, ἀγχοσάτω τῶν Μηδι-
κῶν εἶχον ἐσθῆτά τε καὶ ὅπλα. τούτων δὲ τῶν νησιω-
τέων ἦρχε Μαρδόντης ὁ Βαγαίου, ὃς ἐν Μυκάλῃ στρατη-⁵
γῶν δευτέρῳ ἔτει τούτων ἐτελεύτησε ἐν τῇ μάχῃ.

Hæ quidem
pedestres
copiæ, di-
visæ illæ in
myriadas,
chiliadas
etc.

LXXXI. Ταῦτα ἦν τὰ κατ' ἡπειρον στρατευόμενά τε
ἔθνηα, καὶ τεταγμένα ἐς τὸ πεζόν. τούτου ὦν τοῦ στρα-
τοῦ ἦρχον οὔτοι οἵπερ εἰρέαται· καὶ οἱ διατάξαντες καὶ
ἐξαρτιθμήσαντες, οὔτοι ἔσαν· καὶ χιλίαρχας τε καὶ μυ-
ριάρχας ἀποδεξάντες· ἑκατοντάρχας δὲ καὶ δεκάρχας⁵
οἱ μυριάρχαι. τελέων δὲ καὶ ἔθνεων ἔσαν ἄλλοι σημά-
τορες. ἔσαν μὲν δὴ οὔτοι, οἵπερ εἰρέαται, ἄρχοντες.

Earum
fummi du-
ces.

LXXXII. Ἐστρατήγεον δὲ τούτων τε καὶ τοῦ σύμ-
παντος στρατοῦ τοῦ πεζοῦ, Μαρδονίος τε ὁ Γωβρύεω, καὶ

Τριπανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου, τοῦ γνώμην θεμένου μὴ
στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, καὶ Σμερδομένης ὁ
Ὀτάνεω, Δαρείου ἀμφότεροι οὗτοι ἀδελφεῶν παῖδες,
5 Ἐξέρη δὲ ἐγίνοντο ἀνεψιοί· καὶ Μασίστης ὁ Δαρείου τε
καὶ Ἀτάρσης παῖς, καὶ Γέργης ὁ Ἀρίζου, καὶ Μεγάθυ-
ζος ὁ Ζωπύρου.

LXXXIII. Οὗτοι ἔσαν στρατηγοὶ τοῦ σύμπαντος στρα- Immorta-
τοῦ πεζοῦ, χωρὶς τῶν μυρίων. τῶν δὲ μυρίων ταυτέων ^{les. Persae}
Περσέων τῶν ἀπολελεγμένων ἐστρατήγεε μὲν Ὑδάρης ὁ ^{omnium}
Ὑδάρεος. ἐκαλέοντο δὲ ἀθάνατοι οἱ Πέρσαι οὗτοι ἐπὶ ^{fortissimi,}
5 ταῦδε. εἴ τις αὐτέων ἐξέλιπε τὸν ἀριθμὸν, ἢ θανάτω ^{ornatissimi,}
βιηθεῖς, ἢ νόσῳ, ἄλλος ἀνὴρ ἀραίρητο· καὶ ἐγίνοντο οὐ-
δαμᾶ οὔτε πλεῖνες μυρίων, οὔτε ἐλάσσονες. κόσμον δὲ
πλεῖστον παρείχοντο διὰ πάντων Πέρσαι, καὶ αὐτοὶ ἀρι-
στοὶ ἔσαν. σκευὴν μὲν τριαύτην εἶχον ἥπερ εἴρηται· χωρὶς
10 δὲ, χρυσὸν τε πολλὸν καὶ ἄφθονον ἔχοντες ἐνέπρεπον.
ἀρμαμάχας τε ἅμα ἦγοντο, ἐν δὲ, παλλακὰς καὶ θε-
ραπῆν, πολλήν τε καὶ εὖ ἐσκευασμένην. σῖτα δὲ σφι,
χωρὶς τῶν ἄλλων στρατιωτέων, κάμηλοί τε καὶ ὑποζύ-
για ἦγον.

κ' LXXXIV. Ἰππεύει δὲ ταῦτα τὰ ἔθνη· πλὴν οὐ πάν- Quibus po-
τα παρείχετο ἵππον, ἀλλὰ τοσάδε μῶνα. Πέρσαι μὲν, ^{pulis equi-}
τὴν αὐτὴν ἐσκευασμένοι καὶ ὁ πεζὸς αὐτέων· πλὴν ἐπὶ ^{tatus impe-}
τῇσι κεφαλῇσι εἶχον μετεξέτεροι αὐτέων καὶ χάλκεα ^{rati fuerint.}
5 καὶ σιδήρεα ἐξεληλαμένα ποιήματα. ^{Equestres}
^{copiae Per-}
^{farum :}

LXXXV. Εἰσὶ δὲ τινες νομάδες ἄνθρωποι Σαγάρτιοι Sagartio-
καλούμενοι, ἔθνος μὲν Περσικὸν καὶ Φωγῆ, σκευὴν δὲ ^{rum :}
μεταξὺ ἔχουσι πεποιημένην τῆς τε Περσικῆς καὶ τῆς
Πακτυικῆς· οἱ παρείχοντο μὲν ἵππον ὀκτακισχιλίην,
5 ὅπλα δὲ οὐ νομίζουσι ἔχειν οὔτε χάλκεα, οὔτε σιδήρεα,
ἐξ ὧν ἐγχειριδίων· χρέωνται δὲ σειρήσι πεπλεγμένῃσι ἐξ

α/δγ. αὐτὴν ἵππειον·

ιμάντων. ταύτησι πίσυνοι ἔρχονται ἐς πόλεμον· ἡ δὲ μάχη τούτων τῶν ἀνδρῶν ἦδε. ἐπεὶ ἀν συμμίσθωσι τοῖσι πολεμίοισι, βάλλουσι τὰς σειράς, ἐπ' ἄκρῳ βρόχους ἐχούσας· ὅτε δ' αὖν τύχη, ἦν τε ἵππου, ἦν τε ἀνδράπου, ἐπ' 10 ἐαυτὸν ἔλκει· οἱ δὲ ἐν ἔρκεσι ἐμπαλασσύμενοι διαφθείρονται. τούτων μὲν αὕτη ἡ μάχη· καὶ ἐπετετάχατο ἐς τοὺς Πέρσας.

Medorum :
Cissorum :
Indorum :
Bactrianorum :
Caspiorum :
Libyum :
Caspiorum
[nisi fallit
Reizii con-
jectura] :
Paricanio-
rum. Ara-
bes camelis
vecti.

LXXXVI. Μῆδοι δὲ, τήνπερ ἐν τῷ πεζῷ εἶχον σκευήν, καὶ Κίσσιοι ὡσαύτως. Ἰνδοὶ δὲ σκευὴ μὲν ἐσεσάχατο τῇ αὐτῇ καὶ ἐν τῷ πεζῷ, ἤλαυνον δὲ κέλπτας καὶ ἄρματα· ὑπὸ δὲ τοῖσι ἄρμασι ὑπῆσαν ἵπποι καὶ ὄνοι ἄγριοι. Βάκ- 5 τριοι δὲ ἐσκευάδατο ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ πεζῷ, καὶ Κάσπιοι ὁμοίως. Λίβυες δὲ καὶ αὐτοὶ κατάπερ ἐν τῷ πεζῷ ἤλαυνον δὲ καὶ οὗτοι πάντες ἄρματα. ὥς δ' αὖτως Κάσπειροι καὶ Παρικάνιοι ἐσεσάχατο ὁμοίως καὶ ἐν τῷ πεζῷ. Ἀράβιοι δὲ σκευὴν μὲν εἶχον τὴν αὐτὴν καὶ ἐν τῷ πεζῷ ἤλαυνον δὲ πάντες καμήλους, ταχυτῆτα οὐ λειπο- 10 μένας ἵππων.

Numerus
ac divisio
equitum.
Arabum in
acie locus
ob camelos
ultimus [1,
80.].

LXXXVII. Ταῦτα τὰ ἔθνηα μᾶλλον ἵππευεν. ἀριθμὸς δὲ τῆς ἵππου ἐγένετο ὀκτὼ μυριάδες, παρέξ τῶν καμήλων καὶ τῶν ἀρμάτων. οἱ μὲν νυν ἄλλοι ἵππεις ἐτετάχατο κατὰ τέλει· Ἀράβιοι δὲ, ἔσχατοι ἐπετετάχατο. αἳ γὰρ τῶν ἵππων οὗτοι ἀνεχομένων τὰς καμήλους, ὕστεροι 5 ἐτετάχατο, ἵνα μὴ φοβέοιτο τὸ ἵππικόν.

Praefecti e-
quitum.
Eorum u-
nus, Phar-
nuches, ex
equi casu
eeger Sardi-
bus reli-
ctus.

LXXXVIII. Ἴππαρχοι δὲ ἔσαν Ἀρμαμίδης τε καὶ Τίθαιος, Δάτιος παῖδες. ὁ δὲ τρίτος σφι συνἵππαρχος Φαρνούχης καταλείπειτο ἐν Σαρδίσι νοσέων. ὥς γὰρ ἐρ- μέαντο ἐκ Σαρδίων, ἐπὶ συμφορὴν ἐνέπεσε ἀνεθέλητον. ἐλαύνοντι γὰρ οἱ, ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὑπέδραμεν 5 κύνων· καὶ ὁ ἵππος οὐ προΐδων, ἐφοβήθη τε καὶ στὰς ἐρ- θὸς ἀπεσείσατο τὸν Φαρνούχεια. πεσὼν δὲ, αἰμά τε

ἡμεῖς, καὶ ἐς Φθίσιν περιήλθε ἡ ναῦσος. τὸν δὲ ἵππον αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ἐπαύσαν οἱ οἰκέται ὡς ἐκέλευε· ἐς 10 τὸν χώρον ἐν τῷ περ κατέβαλε τὸν δεσπότηα ἀπαγαγόν-
τες, ἐν τοῖσι γούνασι ἀπέταμον τὰ σκέλεα. Φαιρούχης μὲν οὕτω παρελύθη τῆς ἡγεμονίης.

LXXXIX. Τῶν δὲ τριήρων ἀριθμὸς μὲν ἐγένετο ἑπτὰ Tritemium
numerus.
καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι, παρείχοντο δὲ αὐτὰς οἶδε. Recensio
nationum,
Φοίνικες μὲν, σὺν Συρίοισι τοῖσι ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, τρι- quibus na-
ves impera-
te. Phoeni-
ces, cum
Syrilis Pa-
laestinam
incolentib-
us. Phoe-
nices olim
maris rubri
accolae.
Ægyptii.
κοσίαις, ὧδε ἐσκευασμένοι. περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κυ-
5 νέας εἶχον ἀγχοτάτω πεποιημένας τρόπον τὸν Ἑλληνικόν·
ἐνδεδυκότες δὲ θώρηκας λινέους, ἀσπίδας δὲ ἵπυς οὐκ
ἐχούσας εἶχον, καὶ ἀκόντια. οὗτοι δὲ οἱ Φοίνικες τοπα-
λαϊὸν ὠκεον, ὡς αὐτοὶ λέγουσι, ἐπὶ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσ-
σῃ· ἐνθαῦτεν δὲ ὑπερβάντες τῆς Συρίας οἰκεῖουσιν τὰ παρὰ
10 θαλάσσαν. τῆς δὲ Συρίας τοῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι
Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνη καλεῖται. Αἰγύπτιοι δὲ νέας
παρείχοντο διηκοσίας. οὗτοι δὲ εἶχον περὶ μὲν τῇσι κε-
φαλῇσι κράνεα χηληπὰ, ἀσπίδας δὲ καίλας, τὰς ἵπυς
μεγάλας ἐχούσας, καὶ δρεατὰ τε ναύμαχα, καὶ τύκους
15 μεγάλους. τὸ δὲ πλῆθος αὐτέων, θωρηκοφόροι ἔσαν,
μαχαίρας δὲ μεγάλας εἶχον· οὗτοι μὲν οὕτω ἐσταλά-
δατο.

XC. Κύπριοι δὲ παρείχοντο νέας πεντήκοντα καὶ ἐκα- Cyprii. Eo-
rum plures
populi:
singuli un-
de Cyprium
venerint.
τὸν, ἐσκευασμένοι ὧδε. τὰς μὲν κεφαλὰς εἰλίχατο μί-
τηρσι οἱ βασιλεῖς αὐτέων· οἱ δὲ ἄλλοι εἶχον κιθῶνας.
τὰ δὲ ἄλλα κατάπερ Ἕλληνες. τούτέων δὲ τὸσάδε ἔθνεα
5 ἔστι· οἱ μὲν, ἀπὸ Σαλαμῖνος καὶ Ἀθηνέων· οἱ δὲ, ἀπ'
Ἀρκαδίας· οἱ δὲ, ἀπὸ Κύθρου· οἱ δὲ, ἀπὸ Φωιῆκος· οἱ
δὲ, ἀπὸ Αἰθιοπίας, ὡς αὐταὶ Κύπριοι λέγουσι.

XCI. Κίλικες δὲ ἑκατὸν παρείχοντο νέας. οὗτοι δ' αὖ Cilices, an-
te Cilicem
Agenoris ὁ-
περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι κράνεα ἐπιχώρια, λαισηϊά τε

lium Hypa- εἶχον ἀντ' ἀσπίδων, ὁμοδοεῖς πεποιημένα, καὶ κινῶνας
 chaei dicti. Pamphyli, εἰρινέους ἐνδεδυκότες· δύο δὲ ἀκόντια ἕκαστος καὶ ξίφος
 progenies Græcorum εἶχον, ἀγχοτάτω τῇσι Αἰγυπτίῃσι μαχαίρησι πεποιημέ-3
 post Trojæ everfionem na. οὗτοι μὲν τοπαλαῖον Ὑπαχαῖοι ἐκαλέοντο· ἐπὶ δὲ
 cum Am- Κίλικος τοῦ Ἀγήνορος, ἀνδρὸς Φοίνικος, ἔσχον τὴν ἐπωνυ-
 philocho et Calchante μένην. Πάμφυλοι δὲ τριήκοντα παρείχοντο νέας, Ἑλληνι-
 illuc dela- κοῖσι ὅπλοισι ἐσκευασμένοι. οἱ δὲ Πάμφυλοι οὗτοι εἰς 10
 torum. τῶν ἐκ Τροίης ἀποσκευασθέντων ἅμα Ἀμφιλόχῳ καὶ
 Κάλχαντι.

Lycii, e
 Creta ori-
 undi, ac
 prius Ter-
 milæ dicti,
 donec Ly-
 cus Pan-
 dionis filius
 novum iis
 nomen da-
 ret [1,
 173.].

XCII. Λύκιοι δὲ παρείχοντο νέας πεντήκοντα, θωρη-
 κοφόροι τε ἑόντες καὶ κημιδοφόροι· εἶχον δὲ τόξα κρα-
 νείνα, καὶ οἴστους καλαμίνους ἀπτέρους, καὶ ἀκόντια·
 ἐπὶ δὲ, αἰγὸς δέρματα περὶ τοὺς ὤμους αἰωρούμενα·
 περὶ δὲ τῇσι κεφαλῇσι πῖλους πτεροῖσι περιστεφανωμέ-5
 νους· ἐγχειρίδια δὲ καὶ δρέπανα εἶχον. Λύκιοι δὲ, Τερ-
 μίλαι ἐκαλέοντο ἐκ Κρήτης γεγονότες· ἐπὶ δὲ Λύκου τοῦ
 Πανδίωνος, ἀνδρὸς Ἀθηναίου, ἔσχον τὴν ἐπωνυμίην.

Doreæ Afia-
 ni, orti ex
 Peloponne-
 so. Caræ.

XCIII. Δωριεῖς δὲ οἱ ἐκ τῆς Ἀσίας, τριήκοντα παρεί-
 χοντο νέας, ἔχοντες τε Ἑλληνικὰ ὅπλα, καὶ γεγονότες
 ἀπὸ Πελοποννήσου. Κᾶρες δὲ, ἑξομήκοντα παρείχοντο
 νέας, τὰ μὲν ἄλλα κατὰ περ Ἑλλήνες ἐσταλμένοι· εἶχον
 δὲ καὶ δρέπανα καὶ ἐγχειρίδια. οὗτοι δὲ, οἵτινες πρῶτε-5
 ρον ἐκαλέοντο, ἐν τοῖσι πρῶτοις τῶν λόγων εἶρηται.

Iones, A-
 chaie olim
 in Pelopon-
 neso inco-
 læ, tunc-
 que vocati
 Pelasgi Ae-
 gialeſes.

XCIV. Ἴωνες δὲ, ἑκατὸν νέας παρείχοντα, ἐσκευασμέ-
 νοι ὡς Ἑλλήνες. Ἴωνες δὲ, ὅσον μὲν χρόνον ἐν Πελοπον-
 νῇσιν οἴκεον τὴν νῦν καλεομένην Ἀχαιίην, καὶ πρὶν ἢ Δα-
 ναὸν τε καὶ Εὐρύθῳ ἀπικέσθαι ἐς Πελοπόννησον, ὡς
 Ἑλλήνες λέγουσι, ἐκαλέοντο Πελασγοὶ Αἰγυιαλεῖς· ἐπὶ5
 δὲ Ἴωνος τοῦ Εὐρύθου, Ἴωνες.

Insulani ex
 mari Ae-
 geo. Ae-

XCV. Νησιῶται δὲ, ἑπτακαίδεκα παρείχοντο νέας,
 ὡπλισμένοι ὡς Ἑλλήνες. καὶ ταῦτο Πελασγικὸν ἔθνος.

ὕστερον δὲ Ἴωνικὸν ἐκλήθη κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ αἱ ^{les. Utri-}
 δώδεκα πόλεις Ἴωνες οἱ ἀπ' Ἀθηνέων. Αἰολέες δὲ, ^{que olim}
 5 ἑξήκοντα νέας παρείχοντο, ἐσκευασμένοι τε ὡς Ἑλλήνες, ^{Pelagi di-}
 καὶ τοπάλαι καλεόμενοι Πελασγοί, ὡς Ἑλλήνων λόγος. ^{cti. HeHef-}
Ἑλλησπόντιοι δὲ, πλὴν Ἀβυθηνῶν Ἀβυθηνόισι γὰρ ^{pontii, præ-}
 προστέτακτο ἐκ βασιλῆος κατὰ χώραν μένουσι, Φύλα- ^{ter Abyde-}
 10 κας εἶναι τῶν γεφυρέων· οἱ δὲ λοιποὶ οἱ ἐκ τοῦ Πόντου ^{nos, quibus}
 στρατεύομενοι, παρείχοντο μὲν ἑκατὸν νέας, ἐσκευασμένοι ^{custodia}
 δὲ ἔσαν ὡς Ἑλλήνες. οὗτοι δὲ, Ἴωνων καὶ Δωριέων ἀπ- ^{pontium}
 οἰκοί. ^{credita :}
^{omnes, Io-}
^{num Do-}
^{rumque co-}
^{loniæ.}

XCVI. Ἐπεβάτευν δὲ ἐπὶ πασάν των νεῶν Πέρσαι, ^{Milites}
 καὶ Μῆδοι, καὶ Σάκαι. ταυτέων δὲ ἄριστα πλεούσας ^{classarii &}
 παρείχοντο νέας Φοίνικες, καὶ Φοινίκων, Σιδώνιοι. τού- ^{Persis, Me-}
 τοισι πᾶσι καὶ τοῖσι ἐς τὸν πέζον τεταγμένοισι αὐτέων ^{dis et Sacis}
 5 ἐπῆσαν ἐκάστοισι ἐπιχώριοι ἡγεμόνες· τῶν ἐγὼ, οὐ γὰρ ^{lecti. Sido-}
 ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι ἐς ἱστορίας λόγον, οὐ παραμέμνη- ^{niorum na-}
 10 μαι. αὐτε γὰρ ἔθνεος ἐκάστου ἐπάξιοι ἔσαν οἱ ἡγεμόνες, ^{ves omni-}
 ἐν τ' ἔθνει ἐκάστῳ ὅσαν περ πόλεις, τοσαῦτοι καὶ ἡγεμό- ^{um opti-}
 νες ἔσαν. εἶποντο δὲ ὡς οὐ στρατηγοὶ, ἀλλ' ὥσπερ οἱ ^{mæ.}
 10 ἄλλαι στρατευόμενοι δούλοι. ἐπεὶ στρατηγοὶ, οἱ τὸ πᾶν
 ἔχοντες κράτος, καὶ ἄρχοντες τῶν ἐθνέων ἐκάστων, ὅσοι
 αὐτέων ἔσαν Πέρσαι, εἰρέαταί μοι.

XCVII. Τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐστρατήγεον οἶδε· Ἀριαβί- ^{Præfecti}
 γης τε ὁ Δαρείου, καὶ Πηξάσπης ὁ Ἀσπαθίνεω, καὶ ^{classis. Cæ-}
 5 Μεγάβαζος ὁ Μεγαβάτew, καὶ Ἀχαιμένης ὁ Δαρείου. ^{terorum}
 τῆς μὲν Ἰάδος τε καὶ Καρικῆς στρατῆς, Ἀριαβίγης, ὁ ^{navigiorum}
 5 Δαρείου τε παῖς καὶ τῆς Γωβρύew θυγατρός· Αἰγυπτίων ^{numerus.}
 δὲ ἐστρατήγεε Ἀχαιμένης, Πέρζεω ἐὼν ἀπ' ἀμφοτέρων
 ἀδελφεός· τῆς δὲ ἄλλης στρατῆς ἐστρατήγεον οἱ δύο.
 τριηκόντεροι δὲ, καὶ πεντηκόντεροι, καὶ κέρκouroi, καὶ ἰπ-

παγωγὰ πλοῖα μακρὰ συναλθόντα ἐς τὸν ἀριθμὸν ἑφά-
μη τρισχίλια.

10

184
Nauarchi
maxime il-
lustres.

XCVIII. Τῶν δὲ ἐπιπλεόντων μετὰ γε τοὺς στρατη-
γαὺς, οἳ δὲ ἔσαν οἱ ὀνομαστότατοι Σιδωνίος Τετραμήτοτος
Ἀνύσου, καὶ Τύριος Μάπην Σιρώμου, καὶ Ἀράδιος Μερόβα-
λος Ἀγβάλου, καὶ Κίλιξ Ξυέννεσις Ὀρομέδοντες, καὶ Λύ-
κιος Κυβερνίσκος Σίκα· καὶ Κύπριοι, Γόργος τε Χέρσιος, 5
καὶ Τιμώναξ ὁ Τιμαγόρεω· καὶ Καρῶν, Ἰστιαῖος τε ὁ
Τύμνεω, καὶ Πίγρης ὁ Σελδώμου, καὶ Δαμασώδης ὁ
Κανδαύλεω.

Artemisia.
Oppida ejus
ditioni sub-
jecta, unde
originem
traxerint.

XCIX. Τῶν μὲν νυν ἄλλων οὐ παραμέμνηται ταξιαρ-
χέων, ὥς οὐκ ἀναγκαζόμενες· Ἀρτεμισίης δὲ, τῆς μάλι-
στα θάυμα ποιεῦμαι, ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύσασθαι
γυναικός· ἥτις ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρός, αὐτὴ τε ἔχουσα
τὴν τυραννίδα, καὶ παῖδος ὑπάρχοντος νενηνέω, ὑπὸ λή- 5
ματός τε καὶ ἀνδρῆς ἐστρατεύετο, οὐδεμῆς αἰούσης αἰ
ἀναγκαίης. ὄνομα μὲν δὴ ἦν αὐτῇ Ἀρτεμισίη, θυγάτηρ
δὲ ἦν Λυγδάμιος· γένος δὲ ἐξ Ἀλικαρνησσοῦ, τὰ πρὸς
πατρός, τὰ μητρόθεν δὲ, Κρήσσα. ἡγεμόναυ δὲ Ἀλικαρ-
νησσέων τε καὶ Κώων καὶ Νισυρίων τε καὶ Καλυδονίων, 10
πέντε νέας παρεχόμεναι. καὶ συναπάσης τῆς στρατιῆς,
μετὰ γε τὰς Σιδωνίων, νέας εὐδοξοτάτας παρῆρχτο·
πάντων δὲ τῶν συμμάχων γνώμας ἀρίστας βασιλεῖ ἀπε-
δέξατο. τῶν δὲ κατέλεξα πολλῶν ἡγεμονεύει αὐτήν, τὰ
ἔθνος ἀποφαίνω πᾶν εἶναι Δωρικόν· Ἀλικαρνησσοῦ μὲν, 15
Τροιζηνίου, τοὺς δὲ ἄλλους, Ἐπιδαυρείους. ἐς μὲν τούτους
ὁ ναυτικὸς στρατὸς εἴρηται.

Xerxes e
curru co-
pias pede-
stres, e navi
navales spe-
ctat.

C. Ξέρξης δὲ, ἐπεὶ ἡρίθμηθη τε καὶ διετάχθη ὁ
στρατὸς, ἐπεθύμησε αὐτὸς σφραγίσας διεξελάσας θεῖσαι
σθαι. μετὰ δὲ, ἐπαύει ταῦτα, καὶ διεξελαύκων ἐπ' ἀρ-

μάτος παρ' ἑθνος ἐν ἑκάστον, ἐπυνθάνετο· καὶ ἀπέγρα-
 5 φον οἱ γραμματισταί· ἕως ἐξ ἑσχάτων ἐς ἑσχατα ἀπί-
 κετο καὶ τῆς ἱππῦ καὶ τοῦ πεζοῦ. ὥς δὲ ταῦτά οἱ ἐπε-
 ποίητο, τῶν θεῶν κατελυσθεισέων ἐς θάλασσαν, ἐν-
 θᾶτα ὁ Πέρξης μετεκβὰς ἐκ τοῦ ἄρματος ἐς νέα Σιδω-
 νίην, ἔζετο ὑπὸ σκηπῇ χρυσῇ· καὶ παρέπλεε παρὰ τὰς
 10 πρῶρας τῶν νεῶν, ἐπειρατῶν τε ἐκάστας ὁμοίως καὶ τὸν
 πεζόν, καὶ ἀπογραφόμενος. τὰς δὲ νέας οἱ ναύαρχοι
 ἀναγαγόντες ὅσον τε τέσσερα πλεῖθρα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ,
 ἀνεκώχεον, τὰς πρῶρας ἐς γῆν τρέψαντες πάντες με-
 15 τωπήσαν, καὶ ἐξοπλίσαντες τοὺς ἐπιβάτας ὥς ἐς πώ-
 λεμον. ὁ δ' ἐντὸς τῶν πρῶρέων πλεῶν ἐδηξέτο καὶ τοῦ
 αἰγιαλοῦ.

CI. Ὡς δὲ καὶ ταύτας διεξέπλωσε, καὶ ἐξέβη ἐκ τῆς Quo factio
 νεὸς, μετεπέμψατο Δημάρητον τὸν Ἀρίστωνος σύστρα- sermonem
 τεύμενον αὐτῷ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. καλέσας δ' αὐτὸν, εἰ- cum Demarato
 ρετο τάδε· “ὦ Δημάρητε, νῦν μοί σε ἡδὺ ἐστὶ ἐπείρε- [6,
 5 “σθαι τὰ θέλω. σὺ εἰς Ἑλλην τε, καὶ, ὥς ἐγὼ πυν- 70.] confert
 “θάνομαι σὺ τε καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν ἐμοὶ ἐς de Persa-
 “λόγους ἀπικομένων, πόλιος οὐτ' ἐλαχίστης, οὐτ' ἀσθε- rum Græcorumque
 “πεστάτης. νῦν ὦν μοι τόδε φράσον, εἰ Ἑλληνες ὑπομέ- viribus in-
 “νέουσι χεῖρας ἐμοὶ ἀνταειρόμενοι. σὺ γὰρ, ὥς ἐγὼ δο- ter se cora-
 10 “κέω, οὐδ' εἰ πάντες Ἑλληνες, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ πρὸς paratis. Jactabun-
 “ἐσπέρης οἰκέοντες ἀνδρωποὶ συλλεχθείσῃσαν, οὐκ ἀξίό- dam regis
 “μαχοὶ εἰσι ἐμὲ ἐπιόντα ὑπομεῖναι, μὴ εὐόντες ἀρθῆμιοι. levitatem
 “ἐθέλω μέντοι καὶ τὸ ἀπὸ σεῦ, ὁποῖόν τι λέγεις περὶ Demaratus
 “αὐτέων, πυνθῆσθαι.” ὁ μὲν ταῦτα εἰρώτα. ὁ δὲ, ὑπο- modeste,
 15 λαβὼν ἔφη· “ὦ βασιλεῦ, κότερα ἀληθινή χρησομαι sed gravi-
 “πρὸς σέ, ἢ ἡδομή;” ὁ δὲ μιν ἀληθινή χρησασθαι ἐκέ- bus argu-
 λευε, φὰς οὐδὲν οἱ ἀνθεότερον εἶσοθαι ἢ πρότερον ἦν. mentis con-
 “πρὸς σέ, ἢ ἡδομή;” ὁ δὲ μιν ἀληθινή χρησασθαι ἐκέ- futat, ma-
 λευε, φὰς οὐδὲν οἱ ἀνθεότερον εἶσοθαι ἢ πρότερον ἦν. ximam par-
 tem petitis
 ab admira-
 bili discipli-
 na Sparta-
 norum.

CI. Ὡς δὲ ταῦτα ἤκουσε Δημάρητος, ἔλεγε τάδε·

“ Βασιλεῦ, ἐπεὶ δὴ ἀληθὴν χρητάσθαι πάντως με κε-
 “ λεύεις ταῦτα λέγοντα, τὰ μὴ ψευδόμενός τις ὕστερον
 “ ὑπὸ σέῃ ἀλώσεται, τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰεὶ κατε-
 “ σύντροφός ἐστι· ἀρετὴ δὲ ἐπακτός ἐστι, ἀπὸ τε σοφίης
 “ κατεργασμένη καὶ νόμου ἰσχυροῦ· τῇ διαχρεομένη ἢ
 “ Ἑλλάς, τὴν τε πενίην ἀπαμύνεται καὶ τὴν δεσποσύνην.
 “ αἰνέω μὲν νυνὶ πάντας τοὺς Ἕλληνας τοὺς περὶ κείνους
 “ τοὺς Δωρικοὺς χώρους οἰκημένους· ἔρχομαι δὲ λῆξιν
 “ οὐ περὶ πάντων τούτων τοὺς λόγους, ἀλλὰ περὶ Λακε-
 “ δαιμονίων μούων· πρῶτα μὲν, ὅτι οὐκ ἔστι ὅπως κατὰ
 “ σοὺς δεῖξονται λόγους δουλοσύνην φέροντας τῇ Ἑλλάδι·
 “ αὐτῖς δὲ, ὡς ἀντιώσονται τοι ἐς μάχην, καὶ ἦν οἱ ἄλ-
 “ λοι Ἕλληνες πάντες τὰ σὰ φρονέωσι. ἀριθμοῦ δὲ
 “ περὶ, μὴ πύδη ὅσοι τινὲς ἰόντες ταῦτα ποιεῖν οἶαί τέ¹⁵
 “ εἰσι· ἦν τε γὰρ τύχῃσι ἐξεστρατευμένοι χίλιοι, οὗτοι
 “ μαχεύονται τοι, ἦν τε ἐλάσσονες ταυτέων, ἦν τε καὶ
 “ πλεῖνες.”

CIII. Ταῦτα ἀκούσας Ἑρξῆς, γελάσας ἔφη· “ Δι-
 “ μάχητε, οἷον ἐφθέγγξαι ἔπος, ἄνδρας χιλίους στρατιῇ
 “ τοσῆδε μαχεύσασθαι! ἄγε, εἰπέ μοι, οὐ φῆς ταυτέων
 “ τῶν ἀνδρῶν αὐτὸς βασιλεὺς γενέσθαι; σὺ ἂν ἐθέλη-
 “ σεις αὐτίκα μάλα πρὸς ἄνδρας δέκα μάχεσθαι; καί⁵
 “ τοι εἰ τὸ πολιτικὸν ὑμῖν πᾶν ἐστὶ τοιοῦτον οἷον σὺ διαι-
 “ ρεῖς, σέ γε τὸν κείνων βασιλῆα πρέπει πρὸς τὸ διπλή-
 “ σιον ἀντιτάσσεσθαι κατὰ νόμους τοὺς ὑμετέρους. εἰ
 “ γὰρ κείνων ἕκαστος δέκα ἀνδρῶν τῆς στρατιῆς τῆς
 “ ἐμῆς ἀντάξιος ἐστὶ, σέ δέ γε δίζημαι εἴκοσι εἶναι ἀν-
 “ τίστοιον· καὶ οὕτω μὲν ὀρθοῖτ' ἂν ὁ λόγος ὁ παρὰ σέῃ
 “ εἰρημένος. εἰ δὲ τοιοῦτοί τε ἰόντες, καὶ μεγάλα τοσαῦ-
 “ ται οἷος σὺ τε καὶ οἱ παρ' ἐμέ φοιτῶσι Ἑλλήνων ἐς
 “ λόγους, αὐχεῖτε τοσαῦτον, ὅρα μὴ μάτην κόμπος ὁ λό-

- 15“ γος οὗτος ὁ εἰρημένος εἴη. ἐπεὶ φέρε ἶδω παντὶ τῷ εἰ-
 “ κότι· κῶς ἂν δυναίατο χίλιοι, ἢ καὶ μύριοι, ἢ καὶ πεν-
 “ τακισμύριοι, ἔόντες γε ἐλεύθεροι πάντες ὁμοίως, καὶ
 “ μὴ ὑπ’ ἐνὸς ἀρχόμενοι, στρατῶ τοσῶδε ἀντιστῆναι;
 “ ἐπεὶ τοι πλεῦνες παρὰ ἓνα ἕκαστον γινόμεθα, ἢ χί-
 20“ λιοι, ἔόντων κείνων πέντε χιλιαδῶν. ὑπὸ μὲν γὰρ ἐνὸς
 “ ἀρχόμενοι κατὰ τρόπον τὸν ἡμέτερον, γενοίαντ’ ἂν, δει-
 “ μαίνοντες ταῦτον, καὶ παρὰ τὴν ἐωυτῶν φύσιν ἀμείνονες,
 “ καὶ ἴοιεν ἀναγκαζόμενοι μάστιγι ἐς πλεῖνας ἐλάσ-
 “ σονες ἔόντες· ἀνειμένοι δὲ ἐς τὸ ἐλεύθερον, οὐκ ἂν ποι-
 25“ οῖεν τούτων οὐδέτερα. δοκέω δὲ ἔγωγε καὶ ἀνισωθῆν-
 “ τας πλῆθει, χαλεπῶς ἂν Ἑλλήνας Πέρσῃσι μούνοισι
 “ μάχεσθαι. ἀλλὰ παρ’ ἡμῖν ταῦτό ἐστι τὸ σὺ λέγεις·
 “ ἔστι γε μέντοι οὐ πολλόν, ἀλλὰ σπάνιον. εἰσὶ γὰρ
 “ Περσέων τῶν ἐμῶν αἰχμοφόρων, οἱ ἐφελήσουσι Ἑλλήνων
 “ ἀνδράσι τρισὶ ὁμοῦ μάχεσθαι· τῶν σὺ εἶναι ἄπειρος,
 30“ πολλὰ φλυηρέεις.”

- CIV. Πρὸς ταῦτα Δημάρχτος λέγει· “ ὦ βασιλεῦ,
 “ ἀρχῇθην ἠπιστάμην ὅτι ἀληθινήν χρεώμενος, οὐ φίλα
 “ τοι ἔρεω. σὺ δὲ ἐπεὶ ἠνάγκασας λέγειν τῶν λόγων
 “ τοὺς ἀληθεστάτους, ἔλεγον τὰ κατήκοντα Σπαρτιήτη-
 5“ σι. καίτοι ὡς ἐγὼ τυγχάνω τὰ νῦν τάδε ἐστοργῶς
 “ ἐκείνους, αὐτὸς μάλιστα ἐξεπίστεαι, οἱ με τιμὴν τε
 “ καὶ γέρεα ἀπελόμενοι πατρώϊα, ἀπολὴν τε καὶ φυ-
 “ γάδα πεποιήκασι· πατὴρ δὲ σὸς ὑποδεξάμενος, βίον
 “ τέ μοι καὶ οἶκον δέδωκε. οὐκὼν οἶκός ἐστι ἄνδρα τὸν
 10“ σάφρονα εὐνοίην φαινομένην διωθέεσθαι, ἀλλὰ στέρ-
 “ γειν μάλιστα. ἐγὼ δὲ οὔτε δέκα ἀνδράσι ὑπίσχομαι
 “ οἷός τε εἶναι μάχεσθαι, οὔτε δυοῖσι· ἐκὼν τε εἶναι οὐδ’
 “ ἂν μονομαχέοιμι. εἰ δὲ ἀναγκαίῃ εἴη, ἢ μέγας τις ἄ-

“ ἐποτρύνων ἀγῶν, μαχοίμην ἂν πάντων ἥδιστα ἐνι του-
 “ τῶν τῶν ἀνδρῶν, οἱ Ἕλλήνων ἕκαστός Φησι τριῶν ἄξιος
 “ εἶναι. ὥς δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι, κατὰ μὲν ἓνα μαχεῖ- 15
 “ μνοι, οὐδαμῶν εἰσι κακίονες ἀνδρῶν· ἀλέες δὲ, ἀριστοὶ
 “ ἀνδρῶν ἀπάντων. ἐλεύθεροι γὰρ εἶντες, οὐ πάντα ἐλεύ-
 “ θεοὶ εἰσι· ἔπεστι γὰρ σφι δεσπότης, ὁ νόμος, τὸν ὑπο-
 “ δειμαίνουσι πολλῶ ἔτι μᾶλλον, ἢ οἱ σοὶ, σέ. παῖδισι
 “ γῶν τὰ ἂν ἐκεῖνος ἀνάγῃ· ἀνάγει δὲ τὸ αὐτὸ αἰεὶ, οὐκ 20
 “ εἷν φεύγειν οὐδὲν πλῆθος ἀνθρώπων ἐκ μάχης, ἀλλὰ
 “ μένοντας ἐν τῇ τάξει, ἐπικρατεῖν ἢ ἀπόλλυσθαι. σοὶ
 “ δὲ εἰ φαίνομαι ταῦτα λέγων Φλυφῆεν, τᾶλλα σιγαῖ
 “ εἴδελω τολυπόν· νῦν δὲ ἀναγκασθεὶς ἔλεξα. γένοιτο 25
 “ μέντοι κατὰ νόον τοι, βασιλεῦ.”

Dorico
 præficitur
 Mascames,

CV. Ὁ μὲν δὴ ταῦτα ἀμείψατο. Ξέρξης δὲ ἐς γέ-
 λωτά τε ἐτρέψατο, καὶ οὐκ ἐποίησατο ὁργὴν οὐδεμίην,
 ἀλλ’ ἡπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο· τούτῳ δὲ ἐς λόγους ἐλ-
 θὼν Ξέρξης, καὶ ὑπαρχὸν ἐν τῷ Δορίσκῳ τούτῳ κατα-
 στήσας Μασκάμην τὸν Μεγαδόστω, τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου 5
 σταδίοντα καταπαύσας, ἐξήλαυε τὸν στρατὸν διὰ τῆς
 Θρηίκης ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.

raræ fide-
 litatis lau-
 de regi non
 minus ille
 probatus,

CVI. Κατέλιπε δὲ ἄνδρα τοιόνδε Μασκάμην γενόμε-
 νον, τῷ μόνῳ Ξέρξης δῶρα πέμπεσκε, ὥς ἀριστεύοντι
 πάντων ὅσους κατέστησε αὐτὸς ἢ Δαρεῖος ὑπάρχους·
 πέμπεσκε δὲ ἀπὸ πᾶν ἔτος· ὥς δὲ καὶ Ἀρτοξέρξης ὁ
 Ξέρξεω τοῖσι Μασκαρμείοισι ἐκγόνοισι. κατέστασαν γὰρ 5
 ἔτι πρότερον ταύτης τῆς ἐλάσιος ὑπαρχοὶ ἐν τῇ Θρηίκῃ
 καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου πανταχῇ. οὗτοι ὦν πάντες, οἳ τε
 ἐκ Θρηίκης καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, πλὴν τῶ ἐν Δορίσκῳ,
 ὑπὸ Ἑλλήνων ὕστερον ταύτης τῆς στρατηλασίας ἐξηγεῖθη-
 σαν. τὸν δὲ ἐν Δορίσκῳ Μασκάμην οὐδαμοὶ καὶ ἐδυνά- 10

σθῆσαν ἐξελεῖν, πολλῶν πενησαμένων. διὰ ταῦτο δὲ αἱ
τὰ δῶρα πέμπεται παρὰ τοῦ βασιλευνόντος αἰεὶ ἐν Πέρ-
σῃ.

CVII. Τῶν δὲ ἐξαίρεθέντων ὑπὸ Ἑλλήνων οὐδὲνα βα- atque Bo-
σιλεὺς Πέρξης ἐνόμισε εἶναι ἄνδρα ἀγαθόν, εἰ μὴ Βόγην ges, præ-
μαῖτον τὸν ἐξ Ἡϊότος. ταῦτον δὲ αἰνῶν οὐκ ἐπαύετο, καὶ fectus Eio-
τοὺς περιέοντας αὐτοῦ ἐν Πέρσῃσι παῖδας ἐτίμα μάλλι- nis. Quo
50τα. ἐπεὶ καὶ ἄξιός αὐτοῦ μεγάλου ἐγένετο Βόγης· ὅς hic facinoræ
ἐπειδὴ ἐπολιορκέετο ὑπὸ Ἀθηναίων καὶ Κίμωνος τοῦ Μιλ- inclauerit,
τιάδεω, παρὲν αὐτῷ ὑπόσπονδον ἐξελθεῖν καὶ νοστήσαι ἐς cum Eion
τὴν Ἀσίην, οὐκ ἐδέχθη, μὴ δαίλιη δέξαι περιεῖναι βα- ab Atheni-
σιλεῖ, ἀλλὰ διακαρτέρει ἐς τὸ ἐσχάτον. ὥς δ' οὐδὲν enfibz
10ῖτι Φορβῆς ἦν ἐν τῷ τείχεϊ, συνήσας κυρὴν μεγάλην, paulo post
ἐσφάξε τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰς παλλακὰς, Xerxis
καὶ τοὺς αἰκέτας· καὶ ἔπειτα ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ. μετὰ Græciam
δὲ ταῦτα, τὸν χρυσὸν ἅπαντα τὸν ἐκ τοῦ ἄστεος καὶ τὸν expedition-
ἀργυρὸν ἐσπείρε ἀπὸ τοῦ τείχεος ἐς τὸν Στρυμόνα. πενή- nem obside-
15σας δὲ ταῦτα, καὶ ἐαυτὸν ἐσέβαλε ἐς τὸ πῦρ. οὕτω μὲν retur.
οὗτος δικαίως αἰνεῖται ἔτι καὶ ἐς τὸδε ὑπὸ Περσέων.

CVIII. Πέρξης δὲ ἐκ τοῦ Δαρίσκου ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Iter Xerxis
Ἑλλάδα· τοὺς δὲ αἰεὶ γινομένους ἐμποδῶν, συστρατεύ- a Dorisco
σθαι ἠνάγκαζε. ἐδεδούλωτο γάρ, ὥς καὶ πρότερόν μοι in Græciam
διδῶνται, ἢ μέχρι Θισσαλῆς πᾶσα, καὶ ἦν ὑπὸ βα- versus.
50σιλῆα δασμοφόρος, Μεγαβάζου τε καταστρεφάμενου, Adsciti in
καὶ ὑστερὰν Μαρδονίου. παραμείβετο δὲ πορευόμενος ἐκ exercitum,
Δορίσκου, πρῶτα μὲν τὰ Σαμοθρηάκια τείχεα, τῶν ἐσχά- quotquot
τη πεκόλυνται πρὸς ἐσπέρην πόλιν τῇ ὀνομαῖ ἐστὶ Με- in hoc iti-
σαμβρίῃ. ἔχεται δὲ ταύτης Θασίων πόλις, Στρυμή. διὰ nere Persis
10δὲ σφεινῶν τοῦ μέσου Λίσστος ποταμὸς διαρρέει· ὅς τότε οὐκ obviam fi-
ἀνέσχε τὸ ὕδωρ παρήκων τῷ Πέρξῃ στρατῷ, ἀλλ' ἐπέ- erent. Ca-
λυπ. ἢ δὲ χώρα αὕτη πάλαι μὲν ἐκαλεῖτο Γαλαϊκή, stella Sa-
mothracia :
Mefembria-
Stryme.
Liffus flui-
us epotus.
Briantica
regio, ante
Galaica
dicta.

ἣν δὲ Βριαντική· ἔστι μέντοι τῷ δικαιωτάτῳ τῶν λόγων καὶ αὕτη Κικόνων.

Maronea.
Dicæa.
Abdera.
Paludes
Ifmaria et
Bistonía:
Buvii,
Trauus,
Compfatus,
Nestus.
Lacus ad
oppidum
Pistyrum
piscosus et
aqua falsif-
fima, a fo-
lis jumentis
piscicatus.

CIX. Διαβὰς δὲ τοῦ Λίστου ποταμοῦ τὸ ῥέεθρον ἀποξηρασμένον, πόλιν Ἑλληνίδας τάσδε παραμείβετο, Μαρώνειαν, Δικαίαν, Ἀθήρα. ταύτας τε δὴ παρεξήιε, καὶ κατὰ ταύτας, λίμνας ὀνομαστάς τάσδε· Μαρωνείας μὲν μεταξὺ καὶ Στρώμης κειμένην Ἰσμαρίδα· κατὰ δὲ 5 Δικαίαν, Βιστονίδα, ἐς τὴν ποταμοὶ δύο ἐσσιῖσι τὸ ὕδωρ, Τραυός τε καὶ Κόμφατος. κατὰ δὲ Ἀθήρα, λίμνη μὲν οὐδεμὴν εἶσαν ὀνομαστήν παραμείβετο Ξέρξης, ποταμὸν δὲ Νέστον, ῥέοντα ἐς Θάλασσαν. μετὰ δὲ ταύ- 10 τας τὰς χώρας ἰὼν τὰς ἡπειρώτιδας πόλιν παρεξήιε· τῶν ἐν μῇ λίμνῃ εἶσα τυγχάνει ὥσπερ τριήκοντα σταδίων μά- 15 λιστά κη τὴν περίοδον, ἰχθυώδης τε καὶ κάρτα ἀλμυρή. ταύτην τὰ ὑποζύγια μῶνα ἀρδόμενα ἀνέξηρνε. τῇ δὲ πόλει ταύτῃ ὄνομά ἐστι Πίστυρος. ταύτας μὲν δὴ τὰς πόλιν τὰς παραθαλασσίας τε καὶ Ἑλληνίδας ἐξ εὐσπύ- 15 μου χειρὸς ἀπέργων παρεξήιε.

Thraciæ po-
puli hunc
tractum ac-
colentes:
Pæti, Ci-
cones, Bi-
stones, Sa-
pæi, Der-
sæi, Edoni,
Satræ.

CX. Ἐθνεα δὲ Θρηίκων, δι' ὧν τῆς χώρας ὁδὸν ἐποι- 10 ἔετο, τοσάδε· Παῖται, Κίκονες, Βίστορες, Σαπαῖοι, Δερ- 15 σαῖοι, Ἡδωνοί, Σάτραι. τοιούτων οἱ μὲν παρὰ Θάλασ- 20 σάν κατοικημένοι ἐν τῇσι νηυσὶ εἴποντο· οἱ δὲ αὐτέων τὴν 25 μεσόγαιαν οἰκέοντες, καταλεχθέντες τε ὑπ' ἐμεῦ, πλὴν 30 Σατρέων, οἱ ἄλλοι πάντες, περὶ ἀναγκαζόμενοι εἶποντο.

Soli Satræ
cur liber-
tatem et
tunc et
alias sem-
per retinu-
erint. Bac-
chi apud
eos oracu-
lum, cujus
prophetæ
Bæfi.

CXI. Σάτραι δὲ οὐδενός κω ἀνθρώπων ὑπήκοοι ἐγέ- 10 νοντο, ὅσον ἡμεῖς ἴδμεν, ἀλλὰ διατελευσι τὸ μέχρι ἐμεῦ 15 αἰεὶ ὄντες ἐλεύθεροι μῶνοι Θρηίκων. οἰκέουσίν τε γὰρ 20 οὐρεα ὑψηλὰ, ἰδῆσίν τε παντοίησι καὶ νιφάσι συνηρηφία, 25 καὶ εἰσὶ τὰ πολέμια ἄκροι. οὔτοι οἱ τοῦ Διονύσου τὸ μακ- 30 τήϊόν εἰσι ἐκτεμμένοι. τὸ δὲ μαντήϊον ταῦτο, ἔστι μὲν ἐπὶ 35 τῶν οὐρέων τῶν ὑψηλοτάτων· Βησσοὶ δὲ τῶν Σατρέων.

εἰς· οἱ προφητεύοντες τοῦ ἱεροῦ. πρόμαντις δὲ ἡ χρέαισα,
κατάπερ ἐν Δελφοῖσι, καὶ οὐδὲν ποικιλώτερον.

ΟΧΙΙ. Παραμενέμενος δὲ ὁ Ξέρξης τὴν εἰρημένην, Castella Pierum.
δύττερα τούτων παραμείβετο τείχεα τὰ Πιέρων· τῶν δὲ Mons Pangæus, ejusque metallala, propria Pierum.
ἐν Φάγγης ἐστὶ ὄνομα, καὶ ἑτέρῳ Πέργαμος. ταύτῃ μὲν
δὴ παρ' αὐτὰ τὰ τείχεα τὴν ὁδὸν ἐποιέετο, ἐκ δεξιῶν Odomantorum et Sattrarum.
5 χερὸς τὸ Πάγγαϊον ὄρος ἀπέργων, ἐὼν μέγα τε καὶ ὑψη-
λόν, ἐν τῷ χρυσίᾳ τε καὶ ἀργύρεα ἐν μέταλλα· τὰ νέ-
μονται Πιέρεις τε καὶ Ὀδόμαντοι, καὶ μάλιστα Σά-
τραι.

ΟΧΙΙΙ. Ὑπεροικέοντας δὲ τὸ Πάγγαϊον πρὸς βορέην Pæones.
ἀνέμου Παίονας, Δόωθρας τε καὶ Παιόπλας παρεξίων, Doberes. Præoplæ.
ἥτε πρὸς ἐσπέρην· ἐς ὃ ἀπείκετο ἐπὶ ποταμὸν τε Στρυμόνα Strymon fluvius, ad eumque sita Eion.
καὶ πόλιν Ἡϊόνα, τῆς ἔτι ζωὸς ἐὼν ἤρχε Βόγης, ταῦπερ Regio Pangæo continetur Phyllis dicta.
5 εὐλόγῳ πρότερον ταύτων λόγον ἐποιεῦμην. ἡ δὲ γῆ αὕτη ἡ
περὶ τὸ Πάγγαϊον ὄρος, καλεῖται Φυλλίς, κατατείνουσα,
τὰ μὲν πρὸς ἐσπέρην, ἐπὶ ποταμὸν Ἀγγίτην, ἐνδιδόντα ἐς Equi candidi Strymoni a magis immolati.
τὸν Στρυμόνα· τὰ δὲ πρὸς μεσαμβρίην, τείνουσα ἐς αὐ-
τὸν τὸν Στρυμόνα, ἐς τὸν οἱ μάγοι ἐκαλλιρέοντο, σφάζον-
τες ἵππους λευκοῦς.

ΟΧΙΥ. Φαρμακεύσαντες δὲ ταῦτα ἐς τὸν ποταμὸν, καὶ Ennea Hodoi Edonorum. Ibi pueri a Persis vivi defossi: cujus superstitionis Persicæ aliud exemplum affertur.
ἄλλα πολλὰ πρὸς τούτοις, ἐν Ἐννέᾳ Ὀδοῖσι τῇσι Ἡδω-
νῶν ἐπαρεύντο κατὰ τὰς γεφύρας, τὸν Στρυμόνα εὐρόντες
5 ἐξευγμένον. Ἐννέα δὲ Ὀδοὺς πυρρᾶνομενοι τὸν χῶρον
ταῦτον καλέεσθαι, τοσαύτους ἐν αὐτῷ παῖδας τε καὶ
παρθένους ἀνδρῶν τῶν ἐπιχωρίων ζώντας κατώρυsson.
Περσικὸν δὲ τὸ ζώντας κατορύσσειν· ἐπεὶ καὶ Ἀμμηστριν
τὴν Ξέρξεω γυναῖκα πυρρᾶνομαι γηράσασαν δις ἑπτὰ
10 Περσέων παῖδας ἑόντων ἐπιφανέων ἀνδρῶν ὑπὲρ ἐαυτῆς
τῷ ὑπὸ γῆν λεγομένῳ εἶναι θεῶν ἀντιχαρίζεσθαι κατορύσ-
σουσαν.

Argilus. Bifaltia regio.
Campus
Syleus. Stagir. Acanthus. Via, per quam exercitus iter fecit, a Thraclibus religiose culta.

ΣΧV. Ὡς δὲ ἀπὸ τῶ Στρυμόνος ἐπορεύετο ὁ στρατός, ἐνθάυτα πρὸς ἡλίου δυσμέων ἐστὶ αἰγιαλὸς, ἐν τῷ οἰκισμένην Ἀργίλον πόλιν Ἑλλάδα παρεξήη. αὕτη δὲ, καὶ ἡ κατ'ὕπερθε ταύτης, καλεῖται Βισμαλίη. ἐνθάπτεν δὲ κάλπον τὸν ἐπὶ Ποσιδηίου ἐξ ἀριστερῆς χερὸς ἔχων, ἥ τις διὰ Συλέος πεδίου καλεομένου, Στάγειρον πόλιν Ἑλλάδα παραμειβόμενος. καὶ ἀπίκετο εἰς Ἀκανθον, ἅμα ἀγόμενος ταυτέων ἕκαστον τῶν ἐθνέων καὶ τῶν περὶ τὸ Πάγλαιον ὄρος οἰκούντων, ὁμοίως καὶ τῶν πρότερον κατέλεξαν τοὺς μὲν παρὰ θαλάσσαν ἔχων οἰκημένους ἐν νηυσὶ στρατευομένους, τοὺς δὲ ὑπὲρ θαλάσσης, περὶ ἑπομένους. τὴν δὲ ὁδὸν ταύτην τῇ βασιλεὺς Ξέρξης τὸν στρατὸν ἤλασε, αὐτὲ συγχέουσι Θηήικες, αὐτ' ἐπισπάρουσι, σέβονται τε μεγάλως τὸ μέχρι ἐμεῦ.

Acanthii laudati a Xerxe honoribusque aucti.

ΣΧVI. Ὡς δὲ ἄρα εἰς τὴν Ἀκανθον ἀπίκετο, ξεινίην τε ὁ Πέρσης τοῖσι Ἀκανθίοισι παρεῖπε, καὶ ἐδωρήσατο σφας ἐσθῆτι Μηδικῇ· ἐπαίνεε τε, ὁρῶν αὐτοὺς παρδύμους ἑόντας εἰς τὸν πόλεμον, καὶ τὸ ἔργμα ἀκούων.

Acanthi moritur Artachmēs nobilis Persa, otanium procerissimus ac voce fletore. Mortuum Acanthii ut heroem colunt.

ΣΧVII. Ἐν Ἀκάνθῳ δὲ ἑόντος Ξέρξεω, συνήειπε ὑπὸ νόου σου ἀποθανεῖν τὸν ἐπιστεῶτα τῆς διώρυχος Ἀρταχάην, δοκιμον ἑόντα παρὰ Ξέρξῃ, καὶ γένος Ἀχαιμενίδην, μεγάθει τε μέγιστον ἑόντα Περσέων· ἀπὸ γὰρ πάντε πηχέων βασιλεῖαν ἀπέλιπε τέσσερας δακτύλους· φωνέοντάς τε μέγιστον ἀνθρώπων ὥστε Ξέρξεα, συμφορὴν ποιησάμενον μεγάλην, ἐξευεῖκαί τε αὐτὸν κάλλιστα καὶ θάψαι· ἐτυμβοχόρῃ δὲ πᾶσα ἡ στρατιή. τούτῳ δὲ τῷ Ἀρταχάῃ θύουσι Ἀκάνθιοι ἐκ θεοπροπίου ὡς ἡρώϊ, ἐπονομάζοντες τὸ ὄνομα. βασιλεὺς μὲν δὴ Ξέρξης, ἀπολομένου Ἀρταχάεω, ἐποιέετο συμφορὴν.

Græcorum civitatibus, quæ Xer-

ΣΧVIII. Οἱ δὲ ὑποδεκόμενοι Ἑλλήνων τὴν στρατὴν, καὶ δειπνίζοντες Ξέρξεα, εἰς πᾶν κακοῦ ἀπικέατο, οὕτω

ὥστε ἀνάστατοι ἐκ τῶν οἰκίων ἐγίνοντο· ὅκαυ γε Θασίοις hes cum exercitu transiret, coena sumtuosissima imperatæ [c. 32.], hisque operillarum attritæ.
 ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἡπείρῳ πολίων τῶν σφετέρων δεξαμένοισι
 5 τὴν Πέρσῃ στρατιὴν καὶ δειπνίσασι, Ἀντίπατρος ὁ Ὀρ-
 γῆος ἀραιρημένος τῶν αὐτῶν ἀγῆρ δόκιμος ὁμοῖα τῷ μά-
 λιστα, ἀπέδεξε ἐς τὸ δεῖπνον τετρακόσια τάλαντα ἀργυ-
 ρίου τετελεσμένα.

σχιζ. Ὡς δὲ παραπλησίως καὶ ἐν τῇσι ἄλλῃσι πό-
 λισι οἱ ἐπεστεύτες ἀπεδίκνυσαν τὸν λόγον. τὸ γὰρ δεῖπνον
 τοιοῦδε τι ἐγένετο, οἷα ἐκ πολλοῦ χρόνου προειρημένον καὶ
 περὶ πολλοῦ ποιούμενον. ταῦτο μὲν, ὥς ἐπύθοντο τάχιστα
 5 τῶν κηρύκων τῶν περιαγγελλόντων, δασάμενοι σῖτον ἐν
 τῇσι πόλεσιν οἱ ἄστοι, ἀλευρά τε καὶ ἄλφιτα ἐποιεῦν πάν-
 τες ἐπὶ μῆνας συχνοὺς· ταῦτο δὲ, κτήνεα στεύεσκον, ἐξου-
 ρίσκοντες τιμῆς τὰ κάλλιστα, ἔτρεφόν τε ὄρνιθας κερ-
 10 σαίους καὶ λιμναίους, ἐν τε οἰκήμασι καὶ λάκκοις, ἐς
 ὑπεδοχὰς τοῦ στρατοῦ· ταῦτα δὲ, χρυσέα τε καὶ ἀργύρεα
 πατήριά τε καὶ κρητῆρας ἐποιεῦντο, καὶ τὰλλα ὅσα ἐπὶ
 τράπεζαν τιθέσθαι πάντα. ταῦτα μὲν δὴ αὐτῶι τε βασι-
 λεί καὶ τοῖσι ὁμοσῖτοις μετ' ἐκείνου ἐπεποιήτο· τῇ δὲ
 15 ἄλλῃ στρατῇ, τὰ ἐς Φορβὴν μῆνα τασσόμενα. ὅπως δὲ
 ἀπίκατο ἡ στρατιή, σκηνὴ μὲν ἔσχε πεπηγυῖα ἐτάμιη, ἐς
 τὴν αὐτὸς σταθμῶν. ποιεέσκετο Πέρσης· ἡ δὲ ἄλλη στρα-
 τὴ ἔσχε ὑπαίθριος. ὥς δὲ δεῖπνον γίνοιτο ὥρη, οἱ μὲν δε-
 χόμενοι ἔχεσκον πόνον, οἱ δὲ, ὅπως πηλοσθέντες νύκτα αὐ-
 20 τοῦ ἀγάλαιεν, ἐν τῇ ὑστεραίῃ τὴν τε σκηνὴν ἀνασπάσαντες,
 καὶ τὰ ἐπιπλα πάντα λαβάντες, αὐτῶι ἀπελαύνεσκον,
 λαίποντες οὐδὲν, ἀλλὰ φερόμενοι.

σχιζ. Ἐνθα δὲ Μεγακρέοντος ἀνδρὸς Ἀθδηρίτῃω ἔπος De iis di-
 eum Me-
 gacreontis
 Abderitæ.
 εὐ ἐρημένον ἐγένετο, ὃς συνεβούλευσε Ἀθδηρίτῃσι, πανδη-
 μέ, αὐτοὺς καὶ γυναῖκας, ἐλθόντας ἐς τὰ σφέτερα ἰσθῶ,
 ἵεσθαι ἱκέτας τῶν θεῶν, παραίτεσθαι καὶ τὸ λοιπὸν

σφι ἀπαμύνειν τῶν ἐπιόντων κακῶν τὰ ἡμίσεα· τῶν τις
 παροικομένων ἔχειν σφι μεγάλην χάριν, ὅτι βασιλεὺς
 Ξέρξης οὐδὲς ἐκάστης ἡμέρης ἐνόμισε στίον αἰρέεσθαι
 παρέχειν γὰρ ἂν Ἀσθίρησι, εἰ καὶ ἄριστον προείρητο
 ὁμοῖα τῷ δειπνῶ παρασκευάζειν, ἢ μὴ ὑπομένειν Ξέρξεα
 ἐπιόντα, ἢ καταμείναντας, κάκιστα πάντων ἀνδρῶν 10
 διατριβῆναι.

Quot agmi-
 nibus copiae
 pedestres,
 classe co-
 mitante,
 iter inde a
 Dorisco us-
 que Acan-
 thum fece-
 rint. Acan-
 tho classis
 in sinum
 Thermai-
 cum praemi-
 ssa,

CXXI. Οἱ μὲν δὴ πειζόμενοι, ὁμοίως τὸ ἐπιτασσόμενον
 ἐπετέλεον. Ξέρξης δὲ ἐκ τῆς Ἀκάνθου ἐντειλάμενος τοῖσι
 στρατηγοῖσι τὸν ναυτικὸν στρατὸν ὑπομένειν ἐν Θέρμῃ,
 ἀπῆκε ἀπ' ἐωῦτοῦ τὰς νέας πορεύεσθαι· Θέρμῃ δὲ τῇ ἐν
 τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ οἰκημένη, ἀπ' ἧς καὶ ὁ κόλπος οὗτος 5
 τὴν ἐπανυμῖν ἔχει· ταύτῃ γὰρ ἐπυνθάνετο συντομώτατον
 εἶναι. μέχρι μὲν γὰρ Ἀκάνθου ὡς τεταγμένος ὁ στρα-
 τὸς ἐκ Δορίσκου τὴν ὁδὸν ἐποιέετο. τρεῖς μοίρας ὁ Ξέρξης
 δασάμενος πάντα τὸν πεζὸν στρατὸν, μίαν αὐτέων ἔταξε
 παρὰ θάλασσαν ἵεναι ὁμοῦ τῷ ναυτικῷ· ταύτης μὲν δὲ 10
 ἐστρατήγεον Μαρδονίος τε καὶ Μασίστης. ἑτέρῃ δὲ τεταγ-
 μένῃ ἦε τῷ στρατῷ τριτημορίς τὴν μεσόγαιαν, τῆς ἐστρα-
 τήγεον Τριτανταίχμης τε καὶ Γέργις. ἡ δὲ τρίτῃ τῶν μοι-
 ρῶν μετ' ἧς ἐπορεύετο αὐτὸς ὁ Ξέρξης, ἦε μὲν τὸ μᾶλλον 15
 αὐτέων, στρατηγοὺς δὲ παρείχετο Σμερδομένεά τε καὶ
 Μεγάβυζον.

quæ loca
 attigerit.
 Affa. Pilo-
 rus. Singus.
 Sarte. Am-
 pelus pro-
 montori-
 um. Toro-
 ne. Galep-
 sus. Serm-
 ylc. Meco-
 berna. O-
 lynthus.
 Sithonia re-
 gio.

CXXII. Ὁ μὲν νυν ναυτικὸς στρατὸς, ὡς ἀπέβη ὑπὸ
 Ξέρξεω, καὶ διεξέπλωσε τὴν διώρυχα τὴν ἐν τῷ Ἀθῷ
 γενομένην, διέχουσαν δὲ ἐς κόλπον ἐν τῷ Ἀσσα τε πάλις
 καὶ Πίλωρος καὶ Σίγγος καὶ Σάρτη οἰκῆται· ἐνθαῦτε,
 ὡς καὶ ἐκ τούτων τῶν πολλῶν στρατιὴν παρελάβε, ἔπλει 5
 ἀπείμενος ἐς τὸν Θερμαῖον κόλπον. κάμπτων δὲ Ἀμπε-
 λον τὴν Τορωναίην ἀκρὴν, παραμείβετο Ἑλληνίδας τάσθι
 πάλις, ἐκ τῶν νέας τε καὶ στρατιὴν παρελάμβανε, Τωρῶ-

την Γαληψὸν, Σερμύλην, Μήκυβερναν, Ὀλυνθον. ἡ μὲν
10 νυν χώρα αὕτη, Σιθωνίη καλεῖται.

ΣΧΗΙΙ. Ὁ δὲ ναυτικὸς στρατὸς ὁ Ξέρξης, συντάμνων
ἀπ' Ἀμπέλου ἄκρης ἐπὶ Καναάτριάην ἄκρην, τὸ δὴ
πάσης τῆς Παλλήνης ἀνέχει μάλιστα, ἐνθενεν νέας τε
καὶ στρατιὴν παρελάμβανε ἐκ Ποτίδαίης, καὶ Ἀφύ-
5 τιος, καὶ Νέης Πόλιος, καὶ Αἰγῆς, καὶ Θεράμβω, καὶ
Σκιώνῃς, καὶ Μιῶδης, καὶ Σάνῃς. αὗται γάρ εἰσι αἱ τὴν
νυν Παλλήνην, πρότερον δὲ Φλέγρην καλεομένην νεμόμεναι.
παραπλέων δὲ καὶ ταύτην τὴν χώραν, ἔπλεε ἐς τὸ προει-
ρημένον, παραλαμβάνων στρατιὴν καὶ ἐκ τῶν προσεχέων
10 πολίων τῇ Παλλήνῃ, ὁμοριουσέων δὲ τῷ Θερμαίῳ κόλπῳ·
τῇσι οὐνόματά ἐστι τάδε, Λίπαζος, Κάμβρεια, Λίσαι,
Γίγωνος, Κάμφα, Σμίλα, Αἰνεία. ἡ δὲ ταυτέων χώρα
Κροσταίῃ ἐτι καὶ ἐς τότε καλεῖται. ἀπὸ δὲ Αἰνεΐης, ἐς
τὴν ἐτελεύτων καταλέγων τὰς πόλεις, ἀπὸ ταύτης ἤδη
15 ἐς αὐτὸν τε τὸν Θερμαῖον κόλπον ἐγένετο τῷ ναυτικῷ
στρατῶ ὁ πλοῦς, καὶ γῆν τὴν Μυγδονίην. πλέων δὲ ἀπί-
κετο ἐς τε τὴν προειρημένην Θέρμην, καὶ Σινδὸν τε πόλιν
καὶ Χαλέστρην, ἐπὶ τὸν Ἀξιον ποταμὸν, ὃς οὐρίζει χῶ-
20 ρην τὴν Μυγδονίην τε καὶ Βοττιαΐδα· τῆς ἔχουσι τὸ
παρα θάλασσαν στεινὸν χωρίον πόλεις Ἰχναί τε καὶ
Πέλλα.

ΣΧΗΙV. Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς στρατὸς, αὐτῷ περὶ
Ἀξιον ποταμὸν, καὶ πόλιν Θέρμην, καὶ τὰς μεταξὺ πό-
λεις ταυτέων, περιμένων βασιλῆα, ἐστρατοπεδεύετο. Ξέρ-
ξης δὲ καὶ ὁ πεζὸς στρατὸς ἐπικρούετο ἐκ τῆς Ἀκαΐου,
5 τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ, βουλόμενος ἐς τὴν Θέρ-
μην ἀπικέσθαι. ἐπικρούετο δὲ διὰ τῆς Παιονικῆς καὶ
Κρηστανικῆς ἐπὶ ποταμὸν Ἐχειδῶρον, ὃς ἐκ Κρηστωναίων

Promon-
torium
Canastra-
um. Poti-
dæa. Aph-
ytis. Neap-
olis. Ege-
Theram-
bus. Scio-
ne. Mende-
Sanc. Pal-
lene regio,
olim Phle-
gre dicta.
Lipaxus.
Combrea.
Lisæ. Gigo-
nus. Camp-
sa. Smila.
Ænea. Ter-
ra Crofæa.
Therma.
Sindus.
Chalestra.
Axius flu-
vius. Ich-
næ. Pella.

Eodem pe-
destres co-
piæ per me-
diam conti-
nentem
tendunt. E-
chidorus
fluvius.

ἀρχάμενος, ῥέει διὰ Μυγδονίης χώρας, καὶ ἔξιτι παρὰ τὸ ἔλος τὸ ἐπ' Ἀξίῳ ποταμῷ.

Carneli a
leonibus di-
laniasi.

CCXV. Παρευομένῳ δὲ ταύτῃ, λέοντες αἱ ἐπεθήκωντο
τῇσι σιταφόροισι καμήλοισι. καταφοιτούντες γὰρ αἱ λέον-
τες τὰς νύκτας, καὶ λείποντες τὰ σφύτερα ἤδεα, ἄλλαν
μὲν οὐδενὸς ἄπτοντο αὔτε ὑπόζυγι, οὔτε ἀνθρώπου, αἱ δὲ
τὰς καμήλους ἐκεραίῳζον μούνας. θωυμάζω δὲ τὸ αἴτιον,
ὅ, τι κοτὲ ἦν, τῶν ἄλλων τὸ ἀναγκάζον ἀπεχομένων ταύς
λέοντας, τῇσι καμήλοισι ἐπιτίθεσθαι· τὸ μήτε παρύτερον
ὀπώπεσαν θηρίον μήτ' ἐπεπειράτο αὐτῷ.

Tauri silve-
stres in iis-
dem locis.
In qua Eu-
ropæ parte
leones repe-
riantur.

CCXVI. Εἰσὶ δὲ κατὰ ταῦτα τὰ χωρία καὶ λέοντες
παλλοὶ, καὶ βόες ἄγριοι, τῶν τὰ κέρα ὑπερμεγάλα
ἐστὶ, τὰ ἐς τοὺς Ἕλληνας φοιτούντα. οὗρος δὲ τοῖσι
λέουσι ἐστὶ ὅ, τε δὲ Ἀβδῆρων ῥέων ποταμὸς Νέστος, καὶ
ὁ δὲ Ἀκαρνανίης ῥέων Ἀχελῷος. οὔτε γὰρ τὸ πρὸς τὴν ἡῶς
τοῦ Νέστου οὐδαμῶδι πάσης τῆς ἐμπροσθεν Εὐρώπης
ἴδοι τις ἂν λέοντα, οὔτε πρὸς ἐσπέρης τοῦ Ἀχελῷου ἐν τῇ
ὑπολοίπῃ ἡπείρῳ, ἀλλ' ἐν τῇ μεταξύ ταυτέων τῶν ποτα-
μῶν γίνονται.

Castra Per-
farum ad
Thermam.
Fluvii Ly-
dias et Ha-
liacmon.
Echidorus
epotus.

CCXVII. Ὡς δὲ ἐς τὴν Θέρμην ἀπίκετο ὁ Ξέρξης,
ἵδρυσεν αὐτῷ τὴν στρατὴν. ἐπέσχε δὲ ὁ στρατὸς αὐτῷ
στρατοπεδεύομενος τὴν παρὰ θάλασσαν χώραν τοσηύδε
ἀρχάμενος ἀπὸ Θέρμης πόλιος καὶ τῆς Μυγδονίης, μέχρι
Λυδίας τε ποταμοῦ καὶ Ἀλιαῖς, οἱ οὐρίζουσι γῆν τῆς
Βοττιαίδας τε καὶ Μακεδονίδας, ἐς ταῦτ' ῥέεθρον τὰ ὕδαρ
συμμίγοντες. ἐστρατοπεδεύοντο μὲν δὴ ἐν ταῖτοις τοῖσι
χωρίοις αἱ βάσεις. τῶν δὲ καταλεχθέντων ταυτέων
ποταμῶν, ἐκ Κρηστωνίης ῥέων Ἐχιδῶρος μαῖνος οὐκ
ἀντήχρησε τῇ στρατῇ πινόμενος, ἀλλ' ἐπέλιπε.

CCXVIII. Ξέρξης δὲ ὀρέων ἐκ τῆς Θέρμης αἶμα τὰ

Θεσσαλικά, τοί τε Ὀλύμπου καὶ τὴν Ὀσσαν, μεγάλαϊ Χερκεῖς in-
visit Penet
ὑπερμήχεα ἔοντα, διὰ μέσου τε αὐτέων αὐλῶνα στενὰν οφία.

πυθαρύμενος εἶναι, δι' οὗ ῥέει ὁ Πηνεῖος, ἀκούων τε εἶναι

ταύτη ὁδὸν εἰς Θεσσαλίην φέρουσαν, ἐπεθύμησε πλῆξας
 θήσασθαι τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πηγεῖα· ὅτι τὴν αὐτὴν ὁδὸν
 ἔμελλε εἰλᾶν διὰ Μακεδόνων τῶν κατ' ὑπερθε οἰκημένων εἰς
 Πεῖραιθους παρὰ Γόνναν πόλιν· ταύτῃ γὰρ ἀσφαλέστατον
 ἐπυθάνετο εἶναι. ὥς δὲ ἐπεθύμησε, καὶ ἐποίηε ταῦτα·

10 ἐσθλὰς δὲ ἐς Σιδωνίην νέα, ἐς τήνπερ ἐσέβαινε αἰεὶ ὅπως το-
 ἐθέλοι ταῦτο ποιῆσαι, ἀνέδωξε σημήιον καὶ τοῖσι ἄλλοισι
 ἀναγεσθαι, καταλιπὼν αὐτῷ τὸν πεζὸν στρατόν. ἐπεὶ
 δὲ ἀπίκετο, καὶ ἐθεήσατο Ξέρξης τὴν ἐκβολὴν τοῦ Πη-
 ρισῶ, ἐν θαύματι μεγάλῳ ἐνέσχετο. καλέσας δὲ τοὺς
 15 κατηγεμένους τῆς ὁδοῦ, εἶρετο εἰ τὸν ποταμόν ἐστι παρα-
 τρέψαντα, εἴτῃ ἐς θάλασσαν ἐξαγαγεῖν.

CCXIX. Τὴν δὲ Θεσσαλὴν λόγος ἐστὶ τοπαλαῖον εἶναι Thessalia
λίμνην, ὥστε γε συγκεκληθῆσθαι πάνταθεν ὑπερμήκεσι Placities ejus
ὕδασι. τὰ μὲν γὰρ αὐτῆς πρὸς τὴν αἶψαν ἔχοντα, τό, τε meria.

Πήλιον αὔρος καὶ ἡ Ὑόσσα ἀποκληθεῖ, συμμίσγοντα τὰς
ὑπερβείας ἀλλήλοισι· τὰ δὲ πρὸς βρείυ ανέμου, Οὐλυμ-
πος· τὰ δὲ πρὸς ἐσπέριν, Πίνδος· τὰ δὲ πρὸς μεσαμ-
βρίην τε καὶ ἄνεμον νότον, ἡ Ὀδρυς. τὸ μέσον δὲ ταυτέων
τῶν λεχθέντων αὔρειον ἡ Θεσσαλίη ἐστὶ, εἰῶσα κοίλη.
ὥστε ὢν πεταμένῃ καὶ ἄλλων συγχρῶν ἐς αὐτὴν ἐσβαλλόν-

10 των, πάντε δὲ τῶν δεκίμων μάλιστα τῶνδε, Πηνειοῦ, καὶ
Ἀπιδάου, καὶ Ὀνοχώνου, καὶ Ἐνπίεος, καὶ Παμύσου· οἱ
μὲν νῦν ἐς τὸ πεδίον τοῦτο συλλεγόμενοι ἐκ τῶν σφύρων
τῶν περικαλῶνται τὴν Θεσσαλίην αἰνομαζόμενοι, δι' ἐνὸς
αὐλῶτος καὶ τούτου στενωτοῦ, ἔκροον ἔχουσι ἐς θάλασσαν,
15 προσυμμίσγοντες τὸ ὕδωρ πάντες ἐς ταῦτό· ἐπεὶ δὲ
συμμιχθῶσι τάχιστα, ἐνθῆται ἡδὴ ὁ Πηνειὸς τῷ σφύρῳ

ματι κατακρατέων, ἀγωνίμους τοὺς ἄλλους ποιεῖν εἶναι. τὸ δὲ παλαιὸν λέγεται, οὐκ ἔόντος καὶ τοῦ αὐλῶνος καὶ διεκρούου τούτου, τοὺς ποταμούςς τούτους, καὶ πρὸς τοῖσι ποταμοῖσι τούτοις τὴν Βοιωτὴν λίμνην, οὔτε οὐνομάζεσθαι²⁰ κατάπερ νῦν, ῥέειν τε οὐδὲν ἔσσαν ἢ νῦν· ῥέοντας δὲ, ποιεῖν τὴν Θεσσαλίην πᾶσαν πελαγος. αὐτοὶ μὲν νῦν Θεσσαλοὶ φασὶ Ποσειδέωνα ποιῆσαι τὸν αὐλῶνα, δι' οὗ ῥεῖ ὁ Πηνειὸς, οἰκῶτα λέγοντες. ὅστις γὰρ νομίζει Ποσειδέωνα τὴν γῆν σείειν, καὶ τὰ δειστέωτα ὑπὸ σεισμῷ, τῷ θεῷ²⁵ τούτου ἔργα εἶναι, καὶ ἂν ἐκεῖνο ἰδὼν Φαίη Ποσειδέωνα ποιῆσαι. ἔστι γὰρ σεισμῷ ἔργον, ὡς ἐμοὶ ἐφαίνετο εἶναι, ἢ διάστασις τῶν οὐρέων.

Theffalorum expugnatio ob terræ naturam Xerxi facillima visa.

CXXX. Οἱ δὲ κατηγεόμενοι, εἰρομένου Ξέρξεω εἰ ἔστι ἄλλη ἔξδοσις εἰς θάλασσαν τῷ Πηνειῷ, ἐξεπιστάμενοι ἀτρεκέως, εἶπον· “Βασιλεῦ, ποταμῷ τούτῳ οὐκ ἔστι ἄλλη ἐξήλυσις εἰς θάλασσαν κατήκουσα, ἀλλ’ ἢ δὲ αὕτη· οὔρεσι γὰρ περιεστεφάνωται πᾶσα Θεσσαλίη.”⁵ Ξέρξεα δὲ λέγεται εἰπεῖν πρὸς ταῦτα· “Σοφοὶ ἄνδρες εἰσὶ Θεσσαλοὶ. ταῦτ’ ἄρα πρὸ πολλοῦ ἐφυλάττετο γηωσιμαχέοντες καὶ τᾶλλα, καὶ ὅτι χώραν ἄρα εἶχον εὐαίρετόν τε καὶ ταχυάλατον. τὸν γὰρ ποταμὸν πρῆγμα ἂν ἦν μῶνον ἐπεῖναί σφρων ἐπὶ τὴν χώραν, χῶ¹⁰ ματι ἐκ τοῦ αὐλῶνος ἐκβιάσαντα, καὶ παρατρέψαντα δι’ ὧν νῦν ῥεῖ ῥέεθρων· ὥστε Θεσσαλίην πᾶσαν ἔσω τῶν οὐρέων ὑπόβρυχα γενέσθαι.” ταῦτα δὲ ἔχοντα ἔλεγε εἰς τοὺς Ἀλευέω παῖδας, ὅτι πρῶτοι Ἑλλήνων, ἔσ¹⁵ τετες Θεσσαλοὶ, ἔδωσαν ἐαυτοὺς βασιλεῖ· δοκέων ὁ Ξέρξης ἀπὸ παντὸς σφρας τοῦ ἔθνεος ἐπαγγέλλεσθαι Φιλίην. εἶπας δὲ ταῦτα, καὶ θεσηάμενος, ἀπέπλεε εἰς τὴν Θέμνην.

Dum Persæ ad finem

CXXXI. Ὁ μὲν δὴ περὶ Πιερίην διέτριβε ἡμέρας συ-

χρᾶς. τὸ γὰρ δὴ οὗρος τὸ Μακεδονικὸν ἔκειρε τῆς στρα- Thermai-
τῆς τριτημορίας, ἵνα ταύτῃ διεξίη ἅπαντα ἡ στρατιὴ εἰς Πε- stris sedent,
ραιβοῦς. οἱ δὲ δὴ κήρυκες οἱ ἀποπεμφθέντες εἰς τὴν Ἑλ- legati in
λάδα ἐπὶ γῆς αἵτησιν, ἀπικέατο· οἱ μὲν, κεινοὶ, οἱ δὲ, Ἑλ- Græciam
miffi [c.
32.] ad re-
gem rever-
tuntur.

σxxxii. Τῶν δὲ δόντων ταῦτα ἐγένοντο οἶδε, Θεσσα- Qui Græ-
λοὶ, Δόλοπες, Ἐνιήνες, Περαιβοῖ, Λοκροὶ, Μάγνητες, corum po-
Μηλίεες, Ἀχαιοὶ οἱ Φθιώται, καὶ Θηβαῖοι, καὶ οἱ ἄλλοι puli aquam
Βοιωτῶν, πλὴν Θεσπιδέων τε καὶ Πλαταιέων. ἐπὶ τούτοις et terram
dederint.
Poena iis a
cæteris
Græcis irro-
gata.

οἱ Ἕλληνες ἔταμον ὄρκιον, οἱ τῷ βαρβάρῳ πόλεμον ἀει-
ράμενοι. τὸ δὲ ὄρκιον ὥδε εἶχε· "Ὅσοι τῷ Πέρσῃ ἔδοσαν
σφέας αὐτοὺς Ἕλληνες εἶντες, μὴ ἀναγκασθέντες, κα-
ταστάντων σφί εἴ τῶν πραγμάτων, τούτους δεκατεῦσαι
τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ. τὸ μὲν δὴ ὄρκιον ὥδε εἶχε τοῖσι

10 Ἕλλησι:

σxxxiii. Ἐς δὲ Ἀθήνας καὶ Σπάρτην οὐκ ἀπέ- Athenas ac
πεμψε ὁ Πέρσης ἐπὶ γῆς αἵτησιν κύρυκας, τῶνδε εἵνεκα. Spartam
cur Xerxes
legatos non
miserit [c.
32.].
πρῶτον Δαρείου πέμψαντος ἐπ' αὐτὸ ταῦτο, οἱ μὲν αὐ-
τέων, τοὺς αἰτῶντας εἰς τὸ βάραθρον, οἱ δὲ, εἰς Φρέαρ
ἐσβαλόντες, ἐκέλευον γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐκ ταυτέων φέρειν
παρὰ βασιλέα. ταυτέων μὲν εἵνεκα οὐκ ἔπεμψε. Ξέρξης
τοὺς αἰτῶντας. ὁ, τι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοις ταῦτα ποιή-
σας τοὺς κήρυκας συνήνεικε ἀνεδέλhton γενέσθαι, οὐκ
ἔχω εἶπαι, πλὴν ὅτι σφείων ἡ χώρα καὶ ἡ πόλις ἐδηιώθη.

10 ἀλλὰ ταῦτο οὐ διὰ ταύτην τὴν αἰτίην δοκέω γενέσθαι.

σxxxiv. Τοῖσι δὲ ὧν Λακεδαιμονίοις μῆνις κατέσκη- Talthybi
ψε Ταλθυβίου τοῦ Ἀγαμέμνονος κήρυκος. ἐν γὰρ Σπάρ- herois ob
Darii lega-
tos [6, 48.]
olim nece-
tos ira in
Spartanos.
Ad eam
placandam
Sperthies et
Bulis, Spar-

τη ἐστὶ Ταλθυβίου ἱερόν· εἰσὶ δὲ καὶ ἀπόγονοι Ταλθυβίου,
Ταλθυβιάδαι καλεόμενοι. τοῖσι αἱ κηρυκταὶ αἱ ἐκ
Σπάρτης πᾶσαι γέρας δέδονται. μετὰ δὲ ταῦτα, τοῖσι
Σπαρτιήτεσι καλλιερῆσαι θυομένοις οὐκ ἔδύνατο· ταῦτο

statue, Sufa
ad Xerxem
profecsi,

δι' ἐπὶ χρόνον συγχρόν ἦν σφι. ἀχθομένων δὲ καὶ συμφορῇ
χρεωμέναν Λακεδαιμονίων, ἀλγίης τε πᾶλλακις συλλεγο-
μένης, καὶ κήρυγμα τοιόνδε ποιευμένων, εἰ τις βούλοισι
Λακεδαιμονίων πρὸ τῆς Σπάρτης ἀποθνήσκειν, Σπαρτιάτης 10
τε ὁ Ἀθηρίστου καὶ Βαῦλις ὁ Νικάλεω, ἀδελφοὶ Σπαρτιά-
ται, φύσει τε γεγονότες εὖ, καὶ χρήμασι ἀνιήκοντες ἐς τὰ
πρῶτα, ἐθέλονται ὑπέδυσαν πόσιν τίσιν Εὐρύχῃ τῶν Δα-
ρείου κηρύκων τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων. οὕτω Σπαρτι-
ῆται τούτους ὡς ἀποθανευσμένους ἐς Μῆδους ἀπέπεμψαν. 15

ΣΚΧΧV. Αὕτη τε ἡ τόλμα τούτων τῶν ἀνδρῶν θω-
ΐματος ἀξίη, καὶ τάδε πρὸς τούτοις τὰ ἔπεια. πορευόμενοι
γὰρ ἐς Σαῦσα, ἀπικνύονται παρὰ Ὑδάρνεα. ὁ δὲ Ὑδά-
ρης ἦν μὲν γένος Περσῆς, στρατηγὸς δὲ τῶν παρὰ Σαλαμ-
σίῳ ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ ὅς σφας, ξείνῳ πρῶ-
τος θέμενος, ἰστία. ξενίζων δὲ, εἶρετο λέγων τάδε· “ Ἀνδρες
“ Λακεδαιμόνιοι, τί δὴ Φεύγετε βασιλεῖ Φίλοι γενέ-
“ σθαι; ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐπίσταται βασιλεὺς ἀνδράς
“ ἀγαθὸς τιμᾶν, ἐς ἐμέ τε καὶ τὰ ἐμὰ πρήγματα
“ ἀποβλέποντες. οὕτω δὴ καὶ ὑμεῖς εἰ δόσθε ὑμέας καὶ 10
“ τοὺς βασιλεῖ, δεδοξασθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ ἀνδρὲς εἶναι
“ ἀγαθοὶ, ἕκαστος ἀν' ὑμέων ἄρχοι γῆς Ἑλλάδος, ὅστις
“ βασιλῆος.” πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε· “ Ὑδάρης,
“ οὐκ ἐξ ἴσου γίνεται ἡ συμβουλὴ ἢ ἐς ἡμᾶς τείνουσα.
“ τοῦ μὲν γὰρ πεπειρημένος συμβουλευτής, τοῦ δὲ ἀπυ- 15
“ ρος εἶναι. τὸ μὲν γὰρ δοῦλος εἶναι ἐξεπίστευται, ἐλευθέρῳ
“ δὲ οὐκ ἀπειρήθης, οὐτ' εἰ ἔστι γλαυκὺν, οὐτ' εἰ μή. εἰ
“ γὰρ αὐτῆς πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλοῖς ἡμᾶν
“ περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελάεσσι.” ταῦτα
μὲν Ὑδάρνεα ἀμείψαντο.

cum illius
caedis suo-
met capite

ΣΚΧΧVI. Ἐνθῦτεν δὲ ὡς ἀνέβησαν ἐς Σαῦσα, καὶ
βασιλεῖ ἐς ὅφιν ἦλθον, πρῶτα μὲν, τῶν δορυφόρων κε-

λαίωτων, καὶ ἀνάγκην σφι προσφερόντων προσκυνέειν βα- poenas dare
paratos se
ostendit
sent, illæsi
a rege di-
mittuntur.
σιλῆα πρὸςπίπτοντας, οὐκ ἔφασαν, ὠθεόμενοι πρὸς αὐ-
5 τέων ἐπὶ κεφαλῇ, παρήσειν ταῦτα οὐδαμᾶ· οὔτε γὰρ σφι
ἐν νόμῳ εἶναι ἄνθρωπον προσκυνέειν, οὔτε κατὰ ταῦτα
ἤκειν. ὥς δὲ ἀπεμαχέσαντο ταῦτο, δεύτερά σφι λέγουσι
τάρξ, καὶ λόγου τοιοῦδε ἐχόμενα· “ὦ βασιλεῦ Μήδων,
“ ἔπιμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι ἀντὶ τῶν ἐν Σπάρτῃ
10 “ ἀπολομένων χηρύκων, ποιήνῃ ἐκείνων τίσοντας.” λέγουσι
δὲ αὐτέισι ταῦτα, Εὐρύχης ὑπὸ μεγαλοφροσύνης, οὐκ ἔφη
ὁμῶς ἔσεσθαι Λακεδαιμονίοισι· κείνους μὲν γὰρ συγ-
χεῖν τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα, ἀποκτείνοντας κήρυ-
κας· αὐτὸς δὲ, τὰ κείνοισι ἐπιπλήσσει, ταῦτα οὐ ποιή-
15 σειν, οὐδ’ ἀνταποκτείνας ἐκείνους, ἀπολύσειν Λακεδαι-
μονίους τῆς αἰτίας.

CCXXVII. Οὕτω ἡ Ταλθυβίου μῆνις, καὶ ταῦτα ποι- Quid mul-
tis post an-
nis eadem
illa Talthy-
bii ira Spar-
tanis damni
importave-
rit.
κείων Σπαρτιητέων, ἐπαύσατο τοπαραιτικά, καίπερ
ἀπαροσθησάντων ἐς Σπάρτην Σπερθίῳ τε καὶ Βούλιος.
χρόνῳ δὲ μετέπειτα πολλῶ ἐπηγέρθη κατὰ τὸν Πελοπον-
5 νησίῳ καὶ Ἀθηναίων πόλεμον, ὥς λέγουσι Λακεδαι-
μόνιοι. ταῦτό μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι.
ἔτι μὲν γὰρ κατέσκηψε ἐς ἀγγέλους ἡ Ταλθυβίου μῆνις,
εὐδὲ ἐπαύσατο πρὶν ἢ ἐξῆλθε, τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε· τὸ
δὲ συμπεσεῖν ἐς τοὺς παῖδας τῶν ἀνδρῶν ταυτέων τῶν
10 ἀναβάντων ἐς βασιλῆα διὰ τὴν μῆνιν, ἐς Νικόλαν τε τὸν
Βαίλιος, καὶ ἐς Ἀνήριστον τὸν Σπερθίῳ, ὃς εἶλε ἀλιέας
ταῖς ἐκ Τύρινθος, ὀλκάδι καταπλώσας πλήρεϊ ἀνδρῶν·
ἔβλεπεν ὦν μοι ὅτι θείον ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μῆνιος.
ἡ γὰρ, πεμφθέντες ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἄγγελοι ἐς τὴν
15 Ἀσίην, προδιδόντες δὲ ὑπὸ Σιτάλκῳ τοῦ Τήρεω, Θρηίκῳ
βασιλῆος, καὶ Νυμφωδῶρου τοῦ Πύθῳ ἀνδρὸς Ἀσθη-
ρίτῳ, ἤλυσαν κατὰ Βισάνθην τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ

ἀπαχθέντες εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἀπέθανον ὑπὸ Ἀθηναίων
μετὰ δὲ αὐτῶν, καὶ Ἀριστέας ὁ Ἀδειμάντου, Κορίνθιος 20
αἰὴρ. ταῦτα μὲν νῦν πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο τοῦ
Βασιλέως στόλου.

Herodotus
deinceps ad
Græciæ
contra Per-
sas appa-
ratum trans-
it. Græcorum
sub Xerxis
expeditio-
nem discor-
dia.

CCXXXVIII. Ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον. ἡ δὲ
στρατηλασίῃ ἡ βασιλέως ὄνομα μὲν εἶχε ὡς ἐπ' Ἀθήνας
ἐλαύνει, κατίετο δὲ εἰς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. πυνθανόμενοι
δὲ ταῦτα πρὸ πολλοῦ οἱ Ἕλληνες, οὐκ ἐν ὁμοίῳ πάντες
ἐποιῶντο. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν, δόντες γῆν τε καὶ ὕδωρ τῷ 5
Πέρσῃ, εἶχον θάρσος ὡς οὐδὲν πεισόμενοι ἄχαρι πρὸς τοῦ
βαρβάρου· οἱ δὲ, οὐ δόντες, ἐν δείματι μεγάλῳ κατέστα-
σαν, ὅτε αὐτὲ νεῶν εὐστῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀριθμὸν ἀξιο-
μάχων δέκεσθαι τὸν ἐπιόντα, οὔτε βουλομένων τῶν πολ-
λῶν ἀντάπτεσθαι τοῦ πολέμου, μηδίζοντων δὲ προθύμως. 10

Inprimis
per Atheni-
enses ste-
tisse, ne
barbari
Græciam
subigerent.

CCXXXIX. Ἐνθαῦτα ἀναγκαίῃ ἐξέργομαι γνώμην ἀπο-
δέξασθαι, ἐπίφθορον μὲν πρὸς τῶν πλεόνων ἀνθρώπων,
ὅμως δὲ, τῇ γ' ἐμοὶ φαίνεται εἶναι ἀληθὲς, οὐκ ἐπισχέ-
σω. εἰ Ἀθηναῖοι καταρρώδησαντες τὸν ἐπιόντα κίνδυνον,
ἐξέλιπον τὴν σφετέρην, ἡ καὶ μὴ ἐκλιπόντες, ἀλλὰ μεί-5
ναντες, ἔδωσαν σφέας αὐτοὺς Ξέρξῃ, κατὰ τὴν θάλασσαν
οὐδαμῶς ἀν' ἐπειρῶντο ἀντιεύμενοι βασιλεῖ. εἰ τοίνυν κατὰ
τὴν θάλασσαν μηδεὶς ἠντιῶτο Ξέρξῃ, κατὰ γε ἀν' τὴν
ἥπειρον τοιάδε ἐγένετο. εἰ καὶ πολλοὶ τειχεῶν κισθῶντες
ἦσαν ἐληλαμένοι διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ Πελοποννησίοισι, προδο- 10
θέντες ἀν' Λακεδαιμόνιοι ὑπὸ τῶν συμμάχων οὐκ ἐκόπῳ,
ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαιῆς, κατὰ πόλιν ἀλίσκομένων ὑπὸ τοῦ
ναυτικοῦ στρατοῦ τῶν βαρβάρων, ἐμανώθησαν μουνω-
θέντες δὲ ἀν' καὶ ἀποδεχάμενοι ἔργα μεγάλα, ἀπέθανον
γενναίως. ἡ ταῦτα ἀν' ἔπαθον, ἡ πρὸ τοῦ, ὀρώντες ἀν' καὶ 15
τοὺς ἄλλους Ἕλληνας μηδίζοντας, ὁμολογίῃ ἀν' ἐχρήσαντο

πρὸς Ἑέρζεα. καὶ οὕτω ἂν ἐπ' ἀμφοτέρω ἡ Ἑλλὰς ἐγί-
 νητο ὑπὸ Πέρσῃσι. τὴν γὰρ ὠφελὴν τὴν τῶν τειχεῶν τῶν
 διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ ἐληλαμένων οὐ δύναμαι πωθέσθαι ἧτις
 20 ἂν ἦν, βασιλεὺς ἐπικρατέοντος τῆς θαλάσσης. νῦν δὲ
 Ἀθηναίους ἂν τις λέγων σωτήρας γενέσθαι τῆς Ἑλλά-
 δος, οὐκ ἂν ἀμαρτάνοι τάληθέος. οὗτοι γὰρ ἐπὶ ὁκότερα
 τῶν πρηγμάτων ἐτράποντο, ταῦτα ρέψειν ἔμελλε. ἐλό-
 μανοι δὲ τὴν Ἑλλάδα περιεῖναι ἐλευθέρην, τοῦτο τὸ Ἑλ-
 25 ληνικὸν πᾶν τὸ λοιπὸν ὅσον μὴ ἐμήδισε, αὐτοὶ οὗτοι ἔσαν
 οἱ ἐπεγείραντες, καὶ βασιλῆα μετὰ γε θεοὺς ἀνωσάμε-
 νοι· οὐδὲ σφεας χρηστήρια φοβερὰ ἐλθόντα ἐκ Δελφῶν,
 καὶ ἐς δῆμα βαλόντα, ἔπεισε ἐκλιπεῖν τὴν Ἑλλάδα,
 ἀλλὰ καταμείναντες, ἀνέσχοντο τὸν ἐπίοντα ἐπὶ τὴν χώ-
 30 ρην δέξασθαι.

CXL. Πέμψαντες γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἐς Δελφοὺς θεο- Bina oracu-
 πρόπους, χρηστηριάζεσθαι ἔσαν ἐτοῖμοι. καὶ σφί ποιή- la Atheni-
 σασι περὶ τὸ ἱρὸν τὰ νομιζόμενα, ὥς ἐς τὸ μέγαρον ἐσελ- enfibus da-
 θόντες ἔζοντο, χρᾶ ἡ Πυθίῃ, τῇ οὐνομα ἦν Ἀριστομένη, ta, prius
 5 τάδε, minaciffi-
 mum,

ὦ μέλαιο, τί κάθησθε; λιπὼν φεῦγ' ἔσχατα γαίης
 δώματα, καὶ πόλιος τροχοειδέος ἄκρα κάρηνα.
 Οὔτε γὰρ ἡ κεφαλὴ μένει ἔμπεδον, οὔτε τὸ σῶμα,
 Οὔτε πόδες νέατοι, οὔτ' ἂν χεῖρες, οὔτε τι μέσσης
 10 Λιέπεται, ἀλλ' ἀζηλα πέλει. κατὰ γάρ μιν ἐρείπει
 Πῦρ τε καὶ ἔξυς Ἄρης, Συριηγενὲς ἄρμα διδίων.
 Πολλὰ δὲ κἄλλ' ἀπολαῖ πυργώματα, κού τὸ σὸν οἶον.
 Πολλοὺς δ' ἀθανάτων νηοὺς μαλερῶ πυρὶ δάσει,
 Οἱ πού νῦν ἰδρωτὶ ρεούμενοι ἵπτηκασι,
 15 Δείματι παλλόμενοι. κατὰ δ' ἀκροτάτοις ὀρόφοισι
 Αἷμα μέλαν κέχυται, προῖδὸν κακότητος ἀνάγκης.
 Ἄλλ' ἴτον ἐξ αὐτοῖο, κακοῖς δ' ἐπικίδνατε θυμόν.

CXLI. Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ τῶν Ἀθηναίων θεοπρό- posterius
 ποι, συμφορῇ τῇ μεγίστῃ ἐχρέωντα. προβάλλουσι δὲ benignius,
 sed magna

sensus ambiguitate.

σφέας αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ κακῷ τοῦ καχετημένου, Τίμων ὁ Ἀνδροβούλου, τῶν Δελφῶν ἀνὴρ δοκίμος ὁμοῖα τῷ μάλιστα, συνβούλευε σφί ικετηρίας λαβοῦσι, δεύτερα αὖτις ἐλθόντας χρᾶσθαι τῷ χρηστηρίῳ ὡς ἰκέτας. πειθόμενοι δὲ ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι, καὶ λέγουσι, “ὦ παῖ, “χρῆσον ἡμῖν ἄμεινόν τι περὶ τῆς πατρίδος, κιδεύεις “τὰς ἰκετηρίας τάσδε τὰς τοι ἤκομεν Φέροντες· ἢ οὐ τοι “ἄπιμεν ἐκ τοῦ ἀδύτου, ἀλλ’ αὐτῷ τῇδε μετόμεν, ἔστι 10 “ἂν καὶ τελευτήσωμεν” ταῦτα δὲ λέγουσι ἡ πρόματις χρᾶς δεύτερα τάδε,

Οὐ δύναται Παλλὰς Δί’ Ὀλύμπιον ἐξολάσσειν,

Λισσομένη πολλοῖσι λόγοις καὶ μῆτιδι πυκνῇ.

Σοὶ δὲ τόδ’ αὖτις ἔπος ἔρεα, ἀδάμαντι πελάσσας. 15

Τῶν ἄλλων γὰρ ἀλίσκομένων, ὅσα Κέκροπος οὖρος

Ἐντὸς ἔχει, κευδμῶν τε Κιδαιρῶνος ζαδέοιο,

Τείχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοὶ εὐρύσκα Ζεὺς

Μοῦνον ἀπόρρητον τελέδω, τὸ σὲ τέκνα τ’ ὀπίσει. 20

Μηδὲ σύ γ’ ἱπποσύνην τε μένειν καὶ περὶν ἰόντα

Πολλὸν ἀπ’ ἡπείρου στρατὸν ἥσυχος, ἀλλ’ ὑποχαρεῖν,

Νῶτον ἐπιστρέψας· ἔτι τοι κοτὲ κἀντίος ἔσση.

ὦ Διὲ Σαλαμῖς, ἀπολεῖς δὲ σύ τέκνα γυναικῶν,

Ἢ σὺ σκιδναμένης Δημήτρος, ἢ συνιούσης.

Quod dum alii aliter interpretantur,

CXLII. Ταῦτά σφί, ἡπιώτερα γὰρ τῶν προτέρων καὶ ἦν καὶ ἐδόκεε εἶναι, συγγραψάμενοι, ἀπαλλάσσοντο ἐς τὰς Ἀθήνας. ὡς δὲ ἀπελθόντες οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελλον ἐς τὸν δῆμον, γινῶμαι πολλαὶ καὶ ἄλλαι ἐγίνοντο, διζημένων τὸ μαντήϊον, καὶ αἶδε συνεστηκυῖαι μάλιστα. 5 τῶν πρεσβυτέρων ἔλεγον μετεξέτεροι, δοκέειν σφί τὸν θεὸν τὴν ἀκρόπολιν χρῆσαι περιέσσεσθαι. ἡ γὰρ ἀκρόπολις τοπάλαι τῶν Ἀθηνέων ῥήχω ἐπέφρακτο. οἱ μὲν δὲ κατὰ τὸν φραγμὸν συνεβάλλοντο ταῦτο τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι. οἱ δὲ αὖ ἔλεγον, τὰς νεὰς σημαίνειν τὸν θεόν, καὶ ταύ- 10 τας παραρτέσσεσθαι ἐκέλευον, τὰ ἄλλα ἀπέντας. τοὺς αὖ

δὴ τὰς νέας λέγοντας εἶναι τὸ ξύλινον τεῖχος, ἐφ' ἅλλο
τὰ δύο τὰ τελευταῖα ῥηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης,

15 Ὡς δὲ Σαλαμῖς, ἀπολαῖς δὲ σὺ τέκνα γυναικῶν,

Ἡ ποῦ σκιδναμένης Δημήτερος, ἡ συνιούσης.

κατὰ ταῦτα τὰ ἔπειτα συνεχέοντο αἱ γνώμαι τῶν Φαιά-
κων τὰς νέας τὸ ξύλινον τεῖχος εἶναι. αἱ γὰρ χρησμολό-
γοι ταύτῃ ταῦτα ἐλάμβανον, ὡς ἀμφὶ Σαλαμῖνα δὲ
20 σφῆας ἐσσωθῆναι, ναυμαχίην παρασκευασαμένους.

CXLIII. Ἦν δὲ τῶν τις Ἀθηναίων ἀνὴρ ἐς πρῶτους vincit The-
μιστοκλῆς, τῷ ἄνθρωπῳ μὲν ἦν Θεμιστοκλῆς, παῖς ratio, sua-
δὲ Νεακλέος ἐκαλέετο. οὗτος αὖτις οὐκ ἔφη πᾶν ἔρῳς dentis civi-
τοὺς χρησμολόγους συμβάλλεσθαι, λέγων τοιαῦτα, Εἰ ἐς bus, ut ur-
Ἀθηναίους εἶχε τὸ ἔπος εἰρημένον ἔντατις, οὐκ ἂν αὐτῷ be relicta
5 μιν δοκεῖν ἡπίως χρησθῆναι, ἀλλὰ ὅδε, “Ὡς σχιστῆς. naves con-
“Σαλαμῖς,” ἀντὶ τοῦ, “Ὡς δὲ Σαλαμῖς,” ὥστε γε fendant.

ἔμελλον αἱ ἀκήρατοι ἀμφὶ αὐτῇ τελευτήσῃν· ἀλλὰ γὰρ
ἐς τὰς ἐπὶ αὐτῇ τῷ θῆναι εἰρησθῆναι τὸ χρησθήριον, συλ-
λαμβάνοντι κατὰ τὸ ἔρῳς, ἀλλ' οὐκ ἐς Ἀθηναίους.

10 παρασκευάζεσθαι ἂν αὐταὺς ὡς ναυμαχῆσοντας συνε-
βούλευε, ὡς ταῦτα ἔντατις τοῦ ξυλίνου τεύχεος. ταύτῃ Θε-
μιστοκλῆς ἀπαφαινομένου, Ἀθηναῖαι ταῦτά σφι ἔγνω-
σαν αἰρετώτερον εἶναι μᾶλλον ἢ τὰ τῶν χρησμολόγων, αἱ
οὐκ ἔσαν ναυμαχίην ἀρτέεσθαι· τὸ δὲ σύμπαν εἶναι, οὐδὲ

15 χεῖρας ἀνταίρεσθαι, ἀλλὰ ἐκλυπόντας χώραν τὴν Ἀττι-
κὴν, ἄλλαν τινὰ οἰκίζεν.

CXLIV. Ἐτέρῃ τε Θεμιστοκλεῖ γνώμη ἐμπροσθε Unde pecu-
ταύτης ἐς καιρὸν ἡρίσταντε, ὅτε Ἀθηναῖοις γινόμενων niam Athe-
χρημάτων μεγάλων ἐν τῷ κοινῷ, τὰ ἐκ τῶν μετάλλων nienfes ad
σφι προσήλθε τῶν ἀπὸ Λαυρεΐου, ἔμελλον λάξεσθαι ὅ- naves fabri-
5 χηδὸν ἕκαστος δέκα δραχμάς. τότε Θεμιστοκλῆς ἀνέ- candas
γινωσκε Ἀθηναίους, τῆς διαιρέσεως ταύτης παυσαμένους, fumferint.

ρέας τούτων τῶν χρημάτων ποιήσασθαι δικασίας ἐς τὸν πόλεμον, τὸν πρὸς Αἰγινήτας λέγων. αὐτός γὰρ ὁ πόλεμος συστάς, ἔσωσε τότε τὴν Ἑλλάδα, ἀναγκάσας θαλασσίους γενέσθαι Ἀθηναίους. αἱ δὲ ἐς τὸ μὲν ἐπικώθησαν, οὐκ ἐχρήσθησαν, ἐς δὲ οὕτω τῇ Ἑλλάδι ἐγένοντο. αὐταὶ τε δὴ αἱ νέες τοῖσι Ἀθηναίοισι προπομπεύειν ὑπῆρχον, ἐτέρας τε ἔδωκε προσναυπηγεσθαι. ἔδοξε τέ σφι μετὰ τὸ χρηστήριον βουλευομένοισι, ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα τὸν βαρβαρὸν δέκεσθαι τῆσι νηυσὶ πανδημεὶ, τῷ θεῷ πειδομένους, ἅμα Ἑλλήνων τοῖσι βουλευομένοισι. τὰ μὲν δὴ χρηστήρια ταῦτα τοῖσι Ἀθηναίοισι ἐγγέγονε.

Confilia a
Græcis ad
hostes propul-
sandos
inita.

CXLV. Συλλεγομένων δὲ ἐς ταῦτ' ὅτε τῶν Ἑλλήνων τῶν περὶ τὴν Ἑλλάδα τὰ ἀμύνειν Φρονούντων, καὶ δίδόντων σφίσι λόγον καὶ πίστιν, ἐνθαῦτα ἔδοκε βουλευομένοισι αὐτοῖσι, πρῶτον μὲν χρημάτων πάντων καταλλάσσειν τὰς τε ἑχθρας καὶ τοὺς κατ' ἀλλήλους ἐόντας πολέμους. ἔσαν δὲ πρὸς τινὰς καὶ ἄλλους ἐγκεχρημένοι· ὁ δὲ ὢν μέγιστος, Ἀθηναίοισι τε καὶ Αἰγινήταισι. μετὰ δὲ, πυνθανόμενοι Ξέρξεα σὺν τῷ στρατῷ εἶναι ἐν Σάρδεσι, ἐβουλεύσαντο κατασκόπους πέμπειν ἐς τὴν Ἀσίην τῶν βασιλέως πραγμάτων· ἐς Ἀργεὺς τε ἀγγέλους, ὁμαρχίαν συνθησομένους πρὸς τὸν Πέρσην, καὶ ἐς Σικελίην ἄλλους πέμπειν παρὰ Γέλωνα τὸν Δεινομένους, ὅς τε Κέρκυραν, κελεύοντάς βοηθεῖν τῇ Ἑλλάδι, καὶ ἐς Κρήτην ἄλλους· φρονήσαντες εἰ καὶ ἐν τε γενόατο τὸ Ἑλληνικόν, καὶ εἰ συγκύβαντες τῷτ' ἡγήσονται πάντες, ὡς δεινῶν ἐπιόντων ὁμοίως πᾶσι Ἑλλήσι. τὰ δὲ Γέλωνος πρήγματα μεγάλα ἐλέγετο εἶναι, οὐδαμῶν Ἑλληνικῶν τῶν οὐ πολλὸν μᾶζω.

CXLVI. Ὡς δὲ ταῦτά σφι ἔδοξε, καταλυσάμενοι τὰς

ἔχθρας, πρῶτα μὲν κατασκόπους πέμπουσι ἐς τὴν Ἀ- Speculato-
σίην ἄνδρας τρεῖς. οἱ δὲ, ἀπικόμενοι τε ἐς Σάρδεις καὶ res Sardes
καταμαθόντες τὴν βασιλέως στρατιὴν, ὡς ἐπ' αὐτοὶ ἐγέ- miffo de-
νοντο, βασανισθέντες ὑπὸ τῶν στρατηγῶν τοῦ πεζοῦ στρα- prehenfo-
τοῦ, ἀπήγοντο ὡς ἀπολεύμενοι. καὶ τοῖσι μὲν κατακέ- que Xerxes
κρητο θάνατος. Ξέρξης δὲ ὡς ἐπύθετο ταῦτα, μεμφθεὶς incolumes
τῶν στρατηγῶν τὴν γνώμην, πέμπει τῶν τινας δορυφόρων, dimittit,
ἐντειλάμενος, ἣν καταλάβωσι τοὺς κατασκόπους ζῶντας,
10 ἄγειν παρ' ἐωυτόν. ὡς δὲ ἔτι περιέοντας αὐτοὺς κατέλα-
βον, καὶ ἦγον ἐς ὅφιν τὴν βασιλέως, τὸ ἐνθαῦτεν πυθόμε-
νος ἐπ' οἷσι ἦλθον, ἐκέλευσέ σφεας τοὺς δορυφόρους περιά-
γοντας ἐπιδείκνυσθαι πάντα τε τὸν πεζὸν στρατὸν καὶ
τὴν ἵππον· ἐπεὰν δὲ ταῦτα θεύμενοι ἑωσι πλήρεις, ἀπο-
15 πέμπειν ἐς τὴν ἀν' αὐτοὶ ἐθέλωσι χάριν ἀσινέας.

CXLVII. Ἐπιλέγων δὲ τὸν λόγον τόνδε, ταῦτα ἐνε- brevi post
τέλλετο, ὡς εἰ μὲν ἀπώλοντο οἱ κατασκόποι, αὐτ' ἂν τὰ similiter
ἐωυτῷ πρήγματα προεπύθοντο οἱ Ἕλληνες ἐόντα λόγου parcens
μέζω, αὐτ' ἂν τι τοὺς πολεμίους μέγα ἐσινέατο, ἄνδρας navigiis
5 τρεῖς ἀπολέσαντες· νοστησάντων δὲ τούτων ἐς τὴν Ἑλ- commea-
λάδα, δοκέειν ἔφη ἀκούσαντας τοὺς Ἕλληνας τὰ ἐωυτοῦ tum in
πρήγματα, πρὸ τοῦ στόλου τοῦ γινομένου παραδώσειν Graciam
σφέας τὴν ἰδίην ἐλευθερίην, καὶ αὐτῶν οὐδὲ δεήσειν ἐπ' αὐ- adventi-
τοὺς στρατηλατέοντας πρήγματα ἔχειν. οἷκε δὲ αὐτοῦ bus.
10 αὕτη ἡ γνώμη τῇ γε ἄλλῃ. ἐὼν γὰρ ἐν Ἀβύδῳ ὁ Ξέρξης,
εἶδε πλοῖα ἐκ τοῦ Πόντου σιταγωγὰ, διεκπλώνοντα τὸν
Ἑλλήσποντον, ἐς τε Αἰγίναν καὶ Πελοπόννησον κομιζο-
μενα. οἱ μὲν δὴ πάρεδροι αὐτοῦ ὡς ἐπύθοντο πολέμια
εἶναι τὰ πλοῖα, ἐτοῖμοι ἔσαν αἰρέειν αὐτὰ, ἐσβλέποντες
15 ἐς τὸν βασιλῆα, ὁκοτε παραγγελέει. ὁ δὲ Ξέρξης ἔρετο
αὐτοὺς ὅκη πλέοειν· οἱ δὲ εἶπαν· “Ἐς τοὺς σούς πολε-
“ μίους, ὧ δέσποτα, σίτον ἄγοντες.” ὁ δὲ ὑπελαβὼν

ἔφη· “ Οὐκᾶν καὶ ἡμῖς ἐκὶ πλέομεν, ἔνθαπτε καὶ οὐ-
 “ τοι, ταῖσι τε ἄλλοισι ἐξηστυμένοι καὶ σίτια. τί ᾄτη
 “ ἀδικέουσιν αὐτοί, ἡμῖν σίτια παρακομίζοντες; ” οἱ μὲν 20
 νυνε κατὰσκαποι οὕτω φησάμενοί τε καὶ ἀπεπαμφθέν-
 τες, ἐνόστησαν εἰς τὴν Εὐρώπην.

Argivi a
 caeteris
 Graecis ad
 societatem
 invitati,

CXLVIII. Οἱ δὲ συναμύσται Ἑλλήνων ἐπὶ τῇ Πέρσῃ,
 μετὰ τὴν ἀπέπεμψιν τῶν κατασκόπων, δεύτερα ἔπεμπον
 εἰς Ἄργος ἀγγέλους. Ἀργεῖοι δὲ λέγουσι τὰ κατ' ἐν-
 ταῖς γενέσθαι ὧδε. πυθέσθαι γὰρ αὐτίκα κατ' ἀρχαίς
 τὰ ἐκ τῷ βαρβάρῳ ἐγειρόμενα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. πυθό- 5
 μενοι δὲ, καὶ μαθόντες ὥς σφας οἱ Ἕλληνες πειρήσω-
 ται παραλαμβάνοντες ἐπὶ τὴν Πέρσῃ, πέμψαι θρασύ-
 πους εἰς Δελφοὺς, τὸν θεὸν ἐπειρησασμένους ὥς σφι μέλ-
 λει ἀρίστον ποιεῖν γενέσθαι· νεωστὶ γὰρ σφῶν τεθνή-
 ναι ἐξακισχιλίους ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ Κεραιῶν 10
 τοῦ Ἀναξανδρίδου· τῶνδε δὲ εἵνεκα πέμπειν. τὴν δὲ Πυ-
 θίην ἐπειρωτᾶσι αὐτοῖσι ἀνελεῖν τάδε,

Ἐχθρὶ περικτιόνεσι, φίλ' ἀδανέτοισι θεοῖσι,
 ἔισθ' τὸν πορθέλαιον ἔχων, πεφυλαγμένος ἦσο,
 καὶ κεφαλὴν πεφύλαξο· κάρη δὲ τὸ σῆμα σώσσει. 15

αὐτὰ μὲν τὴν Πυθίην χρῆσαι πρότερον. μετὰ δὲ, ὡς
 ἐλθεῖν τοὺς ἀγγέλους εἰς δὴ τὸ Ἄργος, ἐπελθεῖν ἐπὶ τὸ
 βουλευτήριον, καὶ λέγειν τὰ ἐντεταλμένα. τοὺς δὲ πρὸς
 τὰ λεγόμενα ὑποκρίνασθαι, ὥς ἐτείμω εἰσι Ἀργεῖοι
 ποιεῖν ταῦτα, τριήκοντα ἔτα εἰρήνην σπεισάμενοι Λακε- 20
 δαιμονίοισι, καὶ ἡγεόμενοι κατὰ τὸ ἡμῶν πάσης τῆς
 συμμαχίας· καίτοι κατὰ γε τὸ δίκαιον γίνεσθαι τὴν
 ἡγεμονίην αὐτῶν, ἀλλ' ὅμως σφι ἀποχρᾶν κατὰ τὸ
 ἡμῶν ἡγεομένοισι.

auxilio ve-
 nire recu-
 sant, sive

CXLIX. Ταῦτα μὲν λέγουσι τὴν βουλὴν ὑποκρίνα-
 σθαι, καίπερ ἀπαγορεύοντός σφι ταῦ χρησθηρίου μὴ πω-

εἶσθαι τὴν πρὸς τοὺς Ἕλληνας συμμαχίην. ὑπευθὴν δὲ ^{quod Lacedaemonio-}
 ἔχειν σπονδας γενέσθαι τριηκονταετίδας, καί περ τὸ χρη- ^{-rum arro-}
 5 στήριον φοβεομένισι, ἵνα δὴ σφί οἱ παῖδες ἀνδραγύεσσι ἐν ^{-gantia of-}
 τούτοις τοῖσι ἔτεσι μὴ δὲ σπονδῶν εὐσεύων, ἐπιλέγεσθαι,
 ἣν ἔρα σφέας καταλάβῃ πρὸς τῷ γεγονότι κακῷ ἄλλο
 πταῖσθαι πρὸς τὸν Πέρσην, μὴ τοιοῦτον εἶναι τῶν Λακε-
 δαιμονίων ὑπήκοοι. τῶν δὲ ἀγγέλων τοὺς ἀπὸ τῆς Σπάρ-
 10 τῆς πρὸς τὰ ῥηθέντα ἐκ τῆς βουλῆς ἀμείψασθαι τοῖσδε,
 περὶ μὲν σπονδῶν ἀκούσας ἐς τοὺς παλῆνας, περὶ δὲ ἡγε-
 μοσύνης, αὐτοῖσι ἐντειάλλαι ὑποκρίνασθαι, καὶ δὴ λέγων,
 σφί μὲν εἶναι δύο βασιλῆας, Ἀργείοισι δὲ ἓνα· οὐκ ὄν
 δυνατὸν εἶναι τῶν ἐκ Σπάρτης οὐδέτερον παῦσαι τῆς ἡγε-
 15 μοσύνης· μετὰ δὲ δύο τῶν σφετέρων ὁμολήσας τὸν Ἀργεῖον
 εἶναι, καλέειν οὐδέν. οὕτω δὲ οἱ Ἀργεῖοι φασὶ οὐκ ἀνα-
 σχέσθαι τῶν Σπαρτιητέων τὴν πλεονεξίην, ἀλλ' εἰλῆσθαι
 μᾶλλον ὑπὸ τῶν βασιλέων ἀρχεσθαι, ἢ τι ὑπεῖξαι Λα-
 κεδαιμονίοισι· προειπὼν τε τοῖσι ἀγγέλοις, πρὸ δύντος
 20 ἡλίου ἀπαλλάσσεσθαι ἐκ τῆς Ἀργείων χώρας· εἰ δὲ μὴ,
 περιέψεσθαι ὡς παλαιούς.

CL. Αὐτοὶ μὲν Ἀργεῖοι τοσαῦτα τοιούτων πρὸς λέ- ^{seti etioā}
 γουσι. ἔστι δὲ ἄλλος λόγος λεγόμενος ἀπὸ τῆς Ἑλλάδας, ^{partibus}
 ὡς Πέρξης ἔπεμφε κήρυκα ἐς Ἀργεὺς πρότερον ἢ περ ὁρ- ^{Perfarum}
 5 μῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ἐλθόντα δὲ ταύ- ^{occulte fa-}
 6 τῳ λέγεται εἶπαι· “ Ἄνδρες Ἀργεῖοι, βασιλεὺς Πέρξης
 “ τάδε ὑμῖν λέγει· Ἡμεῖς νομίζομεν Πέρσῃ εἶναι, ἀπ’
 “ οὗ ἡμεῖς γεγνησμεν, παῖδα Περσέως τοῦ Διωνύου, γε-
 “ γνησθαι ἐκ τῆς Κηφείας θυγατρὸς Ἀνδρομέδης. οὕτω
 “ αἰν’ ὦν εἶπμεν ὑμέτεροι ἀπόγονοι. οὕτε αἰν’ ἡμέας διὰς
 10 “ ἐπὶ τοὺς ἡμέτερούς προγόνους στρατεύεσθαι, οὔτε ὑμᾶς
 “ ἄλλοις τιμαρξέοντας, ἡμῖν ἀντιζήτους γενέσθαι, ἀλλὰ
 “ παρ’ ὑμῶν αὐτοῖσι ἐσυχίην ἔχοντας κατήσθαι. ἦν γὰρ

“ ἐμοὶ γένηται κατὰ νόον, οὐδαμῶς μέζοντας ὑμῶν ἄξω.”
 ταῦτα ἀκούσαντας Ἀργεῖους λέγεται πρῆγμα ποιήσα-
 σθαι, καὶ παραχρῆμα μὲν οὐδὲν ἐπαγγελλομένους με-
 15 ταιτέειν· ἐπεὶ δὲ σφεας παραλαμβάνειν τοὺς Ἕλληνας,
 οὕτω δὴ ἐπίσταμένους ὅτι οὐ μεταδώσουσι τῆς ἀρχῆς
 Λακεδαιμόνιοι, μεταίτεειν, ἵνα ἐπὶ προφάσιος ἡσυχίην
 ἄγωσι.

CLI. Συμπεσεῖν δὲ τούτοισι καὶ τόνδε τὸν λόγον λέ-
 γουσί τινες Ἑλλήνων, πολλοῖσι ἔστι ὕστερον γεγόμενον
 τούτων. τυχεῖν ἐν Σούσοις τοῖσι Μεμνονίοις ἑάτας ἐτέ-
 ρου πρῆγματος εἵνεκα ἀγγέλους Ἀθηναίων, Καλλίην τε
 τὸν Ἴπποῦκου, καὶ τοὺς μετὰ τούτου ἀναβάντας. Ἀρ-
 5 γείους δὲ, τὸν αὐτὸν ταῦτον χρόνον πέμψαντας καὶ ταύτους
 ἐς Σαῦσα ἀγγέλους, εἰρωτᾷν Ἀρτοξέρξεα τὸν Ξέρξην, εἴ
 σφι ἔτι ἐμμένει τὴν πρὸς Ξέρξεα Φιλίην συνεκεράσαντο, ἢ
 νομίζοιτο πρὸς αὐτοῦ εἶναι πολέμοι. βασιλῆα δὲ Ἀρ-
 τοξέρξεα μάλιστα ἐμμένειν φάναι, καὶ οὐδεμίην νομίζειν
 10 πόλιν Ἀργεος Φιλιότερην.

Quid Hero-
 doto hac de
 re videatur.

CLII. Εἰ μὲν νυν Ξέρξης τε ἀπέπεμψε ταῦτα λέγοντα
 κήρυκα ἐς Ἀργος, καὶ Ἀργείων ἀγγελοι ἀναβάντες ἐς
 Σαῦσα ἐπαρώτων Ἀρτοξέρξεα περὶ Φιλίης, οὐκ ἔχον
 ἀτρεκέως εἶπαι· οὐδέ τινα γνώμην περὶ αὐτέων ἀπο-
 5 φαίνομαι ἄλλην γε ἢ τήνπερ αὐτοὶ Ἀργεῖοι λέγουσι.
 ἐπίσταμαι δὲ τοσαῦτο, ὅτι εἰ πάντες ἄνθρωποι τὰ οἰκίᾳ
 κακὰ ἐς μέσον συνενέκαιεν, ἀλλάξασθαι βουλόμενοι
 τοῖσι πλησίοις, ἐγκύβαντες ἂν ἐς τὰ τῶν πέλας κακὰ,
 ἀσπασίως ἕκαστοι αὐτέων ἀποφεροῖατο ὅπισθον τὰ ἐσθιῖ-
 10 καντο. οὕτω δὴ οὐκ Ἀργείοις αἰσχίστα πεποιήται. ἐγὼ
 δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα, πείθεσθαι γε μὴν οὐ
 παντάπασι ὀφείλω· καί μοι ταῦτο τὸ ἔπος ἔχεται ἐς πάν-
 τα τὸν λόγον. ἐπεὶ καὶ ταῦτα λέγεται, ὡς ἄρα Ἀργεῖοι

- 15 ἔσαν οἱ ἐπικαλεσάμενοι τὸν Πέρσῃ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπειδὴ σφι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους κακῶς ἡ αἰχμὴ εἰσῆκει, πᾶν δὴ βουλόμενοί σφι εἶναι πρὸ τῆς παρεούσης λύπης. τὰ μὲν περὶ Ἀργείων εἴρηται.

- CLIII. Ἐς δὲ τὴν Σικελίην ἄλλοι τε ἀπίκατο ἄγγε- Miffi et in
Siciliam ad
Gelonem
legati. Ma-
jores Ge-
lonia.
λοι ἀπὸ τῶν συμμάχων συμμίζοντες Γέλωνι, καὶ δὴ καὶ ἀπὸ τῶν Λακεδαιμονίων Σύαγρος. ταῦ δὲ Γέλωνος τούτου πρόγονος, οἰκίτωρ ἐὼν Γέλῃς, ἦν ἐκ ἧσιν Τήλου τῆς ἐπὶ
5 Τριοπίῳ κειμένης ὅς κτιζομένης Γέλῃς ὑπὸ Λινδίων τε τῶν ἐκ Ῥόδου, καὶ Ἀντιφήμευ, οὐκ ἐλείφθη. ἀνὰ χρόνον δὲ αὐτῷ οἱ ἀπόγονοι γενόμενοι ἱροφάνται τῶν χθονίων θεῶν, διατέλειον ἐόντες, Τηλίνεω ἐνός τευ τῶν προγόνων κτησαμένου τρόπῳ τοιῷδε. ἐς Μακτώριον πόλιν τὴν ὑπὲρ
10 Γέλῃς οἰκημένην ἔφυγον ἄνδρες Γελῶων, ἐσσωθέντες στάσι. ταύτους ὧν ὁ Τηλίνης κατήγαγε ἐς Γέλην, ἔχων οὐδεμίαν ἀνδρῶν δύναμιν, ἀλλ' ἱρὰ ταυτέων τῶν θεῶν. ὅθεν δὲ αὐτὰ ἔλαβε, ἢ αὐτὸς ἐκτέσαστο, ταῦτο οὐκ ἔχω εἶπαι. ταῦτοι δ' ὧν πίσυνος ἐὼν κατήγαγε, ἐπ' ᾧ τε οἱ ἀπό-
15 γοι αὐτῷ ἱροφάνται τῶν θεῶν ἔσονται. θάυμά μοι ὦν καὶ ταῦτο γέγονε πρὸς τὰ πυνθάνεσθαι κατεργάσασθαι Τηλίνην ἔργον τοσούτων. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔργα οὐ πρὸς τῷ ἅπαντος ἀνδρὸς νόμιμα γίνεσθαι, ἀλλὰ πρὸς ψυχῆς τε ἀγαθῆς καὶ ρώμης ἀνδρείης· ὁ δὲ λέγεται πρὸς τῆς
20 Σικελίης τῶν οἰκητόρων τὰ ὑπεναντία ταυτέων πεφυκέναι θηλοδρείης τε καὶ μαλακώτερος ἀνὴρ. οὕτω μὲν νυν ἐκτέσαστο ταῦτο τὸ γέρας.

CLIV. Κλεάνδρου δὲ τοῦ Παντάρους τελευτήσαντος τὸν Is qua ra-
tione pri-
mum Ge-
lon, post
Syracusa-
rum tyran-
nus factus
est,
βίον, ὅς ἐτυράνευσε μὲν Γέλῃς ἐπτά ἔτη, ἀπέθανε δὲ ἐπὶ Σαδύλλου ἀνδρὸς Γελῶου, ἐνθαῦτα ἀναλαμβάνει τὴν
μουναρχίην Ἴπποκράτης, Κλεάνδρου ἐὼν ἀδελφεός. ἔχον-
τας δὲ Ἴπποκράτης τὴν τυραννίδα, ὁ Γέλων ἐὼν Τηλίνεω

3 on 110.

ταῦ ἱερόφαντεω ἀπόγονος, πολλῶν μετ' ἄλλων καὶ Αἰνη-
σιδήμου τοῦ Παταϊκοῦ, τέως ἦν δορυφόρος Ἴπποκράτους,
μετὰ δὲ οὐ πολλὸν χρόνον δι' ἀρετὴν ἀπεδέχθη πᾶσι
τῆς ἵππου εἶναι ἵππαρχος. περιερχόμεντος γὰρ Ἴππο-
κράτους Καλλιπολίτας τε καὶ Ναξίας, καὶ Ζαγκλμί- 10
ους τε καὶ Λεοντίους, καὶ πρὸς Συρηκουσίους τε καὶ τῶν
βαρβάρων συγχροῦς, αὐτῇ ἐφαίνετο ἐν τούτοις τοῖσι πολέ-
μοις εἶναι ὁ Γέλων λαμπρότατος. τῶν δὲ εἶπον πολίαν,
τούτων, πλὴν Συρηκουσίων, οὐδεμίαν πέφυγε δουλοσύνην
πρὸς Ἴπποκράτους. Συρηκουσίους δὲ Κορίνθιοί τε καὶ 15
Κερκυραῖοι ἐρύσαντο, μάχῃ ἐστωθέντας ἐπὶ ποταμῷ
Ἐλώρῳ. ἐρύσαντο δὲ οὗτοι ἐπὶ τοῖσδε καταλλάξαντες,
ἐπ' αὐτῇ Ἴπποκράτῃ Καμαρίναν Συρηκουσίους παραδύ-
ναι. Συρηκουσίων δὲ ἦν Καμαρίνα τοαρχαίων.

CLV. Ὡς δὲ καὶ Ἴπποκράτεια τυραννέσσαντα ἴσα
ἦεν τοῦ ἀδελφεῷ Κλεάνδρῳ κατέλαβε ἀποθανεῖν πρὸς
πάντ' Ἑλλάδι, στρατοῦσ' ἀρμενὲν ἐπὶ ταῖς Σικελούς, οὕτω δὲ ὁ
Γέλων τῷ λόγῳ τιμαζέων τοῖς Ἴπποκράτους παῖσι Ἐ-
κλαίδῃ τε καὶ Κλεάνδρῳ, οὐ βουλομένῳ τῶν πολυτέρων
κατηρώων ἔτι εἶναι, τῷ ἔργῳ, ὥς ἐπικράτησε μάχῃ τῶν
Γελῶν, ἤρχε αὐτὸς ἀποστερήσας τοὺς Ἴπποκράτους παῖ-
δας. μετὰ δὲ ταῦτο τὸ εὖρημα, τοὺς γαμέρας καλεομέ-
νους τῶν Συρηκουσίων, ἐκπεσόντας ὑπὸ τε τοῦ δήμου, καὶ
τῶν σφετέρων δούλων, καθεομένων δὲ Κυλλαρίων, ὁ Γέλ- 10
ων καταγαγὼν τούτους ἐκ Κισμίνης πόλεως εἰς τὰς Συ-
ρηκούσας, ἔσχε καὶ ταύτας. ὁ γὰρ δῆμος ὁ τῶν Συρηκου-
σίων ἐπ' αὐτῇ Γέλωνι παραδιδῶν τὴν πόλιν καὶ αὐτοῖς.

CLVI. Ὁ δὲ ἐπεὶ τε παρέλαβε τὰς Συρηκούσας, Γέλ-
ων μὲν ἔτι κρατεῖον λόγον ἐλάσσω ἐποίησε, ἐπικράτης
αὐτὴν Ἰέρων ἀδελφεῷ ἐαυτοῦ· ὁ δὲ τὰς Συρηκούσας ἐκρά-
τησε, καὶ ὅταν οἱ πάντα αἱ Συρηκούσαι. αἱ δὲ παρὰ

quibuscumque
artificibus
Syracusanis
in modum
auxerit.

5 τίκ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἀνέβλαστον. ταῦτο μὲν γὰρ, Κα-
μαριναίους ἅπαντας ἐς τὰς Συρηκούσας ἀγαγὼν, πολή-
τας ἐποίησε, Καμαρίνης δὲ τὸ ἄστυ κατέσκαψε· ταῦτο
δὲ, Γελώνων ὑπερημίσεας τῶν ἀστῶν τὰυτό τοῖσι Καμαρι-
10 ναίοισι ἐποίησε. Μεγαρέας τε τοὺς ἐν Σικελίᾳ, ὡς πο-
λιρκεῶμενοι ἐς ὁμολογίην προσεχώρησαν, τοὺς μὲν αὐ-
τίων παχέας, ἀειραμένους τε πόλεμον αὐτῶ, καὶ προσ-
δεκόντας ἀπολέσθαι διὰ ταῦτο, ἄγων ἐς τὰς Συρηκού-
σας, πολήτας ἐποίησε· τὸν δὲ δῆμον τῶν Μεγαρέων, οὐκ
15 ἶόντα μεταίτιον τοῦ πολέμου τούτου, οὐδὲ προσδεκόμενον
κακὸν οὐδὲν πείσεσθαι, ἀγαγὼν καὶ τούτους ἐς τὰς Συ-
ρηκούσας, ἀπέδoto ἐπ' ἐξαγωγῇ ἐκ Σικελίης. ταῦτο δὲ
ταῦτο καὶ Εὐδοέας τοὺς ἐκ Σικελίᾳ ἐποίησε διακρίνας.
ἐπίει δὲ ταῦτα τούτους ἀμφοτέρους, νομίσας δῆμον εἶ-
20 καὶ συνοίκημα ἀχαριτώτατον. τοιαύτῳ μὲν τρόπῳ τύραννος
ἐγγόντες μέγας ὁ Γέλων.

CLVII. Τότε δ' ὡς οἱ ἄγγελοι τῶν Ἑλλήνων ἀπὶ-
κατο ἐς τὰς Συρηκούσας, ἐλθόντες αὐτῶ ἐς λόγους, ἔλε-
γον τάδε· “Ἐπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀθη-
“ ναῖοι, καὶ οἱ ταύτων σύμμαχοι, παραλαμφομένους σε
5 “ πρὸς τὸν βάρβαρον τὸν ἐπίοντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.
“ πάντως γὰρ κου στυφάνει, ἔτι Πέρσης ἀνὴρ μέλλει,
“ ζεύξας τὸν Ἑλλήσποντον καὶ ἐπάγων πάντα τὸν ἥϊον
“ στρατὸν ἐκ τῆς Ἀσίας, στρατηλατήσῃν ἐπὶ τὴν Ἑλλά-
“ δα· πρόσχημα μὲν ποιούμενος ὡς ἐπ' Ἀθήνας ἐλαύ-
10 “ νει, ἐν γόῳ δὲ ἔχων πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὑπ' ἐαυτῶ
“ ποιήσασθαι. σὺ δὲ δυνάμιός τε ἥκεις μεγάλης, καὶ
“ μοῖρά τοι τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἐλαχίστη μετὰ, ἄρχοντί
“ γε Σικελίης· βοήθει τε τοῖσι ἐλευθερῶσι τὴν Ἑλλά-
“ δα, καὶ συνελευθέρου. ἀλῆς μὲν γὰρ γενομένη πᾶσα
15 “ ἡ Ἑλλὰς, χρεὶς μεγάλη συνάγεται, καὶ ἀξιώμαχοι

“ γινόμεθα τοῖσι ἐπιοῦσι· ἦν δὲ ἡμέων οἱ μὲν καταπρ-
 “ δίδωσι, οἱ δὲ μὴ θέλωσι τιμωρεῖν, τὸ δὲ ὑγιαῖνον τῆς
 “ Ἑλλάδος ἢ ὀλίγον, ταῦτο δὴ ἤδη δεῖνόν γίνεται, μὴ
 “ πέσῃ πᾶσα ἡ Ἑλλάς. μὴ γὰρ ἐλπίσης, ἦν ἡμέας
 “ καταστρέφεται ὁ Πέρσης μάχῃ κρατήσας, ὥς αὐκί²⁰
 “ ἤξει παρὰ σέ γε, ἀλλὰ πρὸ τούτου φύλαξαι. βο-
 “ θέων γὰρ ἡμῖν, σεαυτῶ τιμωρεῖς· τῶ δὲ εὖ βουλευ-
 “ θέντι πρήγματι τελευτῇ ὥς τοσπίπαν χρηστὴ ἐθέλει
 “ ἐπιγίνεσθαι.” οἱ μὲν ταῦτα ἔλεγον.

Qui cum
 suos in ex-
 peditionem
 educere
 nollet, nisi
 summæ
 imperii aut
 solus

CLVIII. Γέλων δὲ πολλὸς ἐνέκειτο· λέγων τοιαύτῃ

“ Ἄνδρες Ἕλληνες, λόγον ἔχοντες πλεονέκτην, ἐτολμή-
 “ σατε ἐμὲ σύμμαχον ἐπὶ τὸν βαρβαρὸν παρακαλέοντες
 “ ἐλθεῖν. αὐτοὶ δὲ, ἐμεῦ πρότερον δεηθέντος βαρβαρικῶ
 “ στρατοῦ συνεπάψασθαι, ὅτε μοι πρὸς Καρχηδονίους⁵
 “ νεῖκος συνῆπτο, ἐπισκῆπτόντός τε τὸν Δωριέος τῷ Ἀνα-
 “ ξανδρίδῃ πρὸς Ἑγεσταίων Φόνον ἐκπρῆξασθαι, ὑπο-
 “ τείνοντός τε τὰ ἐμπόρια συνελευθερᾶν, ἀπ’ ὧν ὑμῖν
 “ μεγάλαι ὠφελίαι τε καὶ ἐπαυρέσεις γεγόνασι· αὐτὲ
 “ ἐμεῦ εἵνεκα ἤλθετε βοηθήσοντες, οὔτε τὸν Δωριέος¹⁰
 “ Φόνον ἐκπρῆξόμενοι· τὸ δὲ κατ’ ὑμέας, τάδε πάντα
 “ ὑπὸ βαρβαροῖσι νέμεται. ἀλλ’ εὖ γὰρ ἡμῖν καὶ ἐπὶ
 “ τὸ ἄμεινον κατέστη. νῦν δὲ ἐπειδὴ περιελήλυθε ὁ πό-
 “ λεμος καὶ ἀπῖκται ἐς ὑμέας, οὕτω δὴ Γέλωνος μνήστις
 “ γέγονε. ἀτιμίας δὲ πρὸς ὑμέων κυρήσας, αὐκ ὁμαιώσο-¹⁵
 “ μαι ὑμῖν, ἀλλ’ ἐτοῖμός εἰμι βοηθεῖν, παρεχόμενος
 “ διηκοσίας τε τριήρεις, καὶ δισμυρίους ὀπλίτας, καὶ
 “ δισχιλίην ἵππον, καὶ δισχιλίους τοξότας, καὶ δισχι-
 “ λίους σφενδονήτας, καὶ δισχιλίους ἵπποδρόμους ψι-
 “ λούς· σῆτόν τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλήνων στρατιῇ, ἔστ’ αὖ²⁰
 “ διαπολεμήσωμεν, ὑποδέχομαι παρῆξιν. ἐπὶ δὲ λόγῳ
 “ τοιῶδες τάδε ὑπίσχεμαι, ἐπ’ ᾧ στρατηγός τε καὶ ἡγε-

“ μὲν τῶν Ἑλλήνων ἔσομαι πρὸς τὸν βάρβαρον· ἐπ’
 “ ἄλλω δὲ λόγῳ οὐτ’ ἂν αὐτὸς ἔλθοιμι, οὐτ’ ἂν ἄλλους
 “ πέμψαιμι.”

CLIX. Ταῦτα ἀκούσας οὔτε ἠνέσχετο ὁ Σύαγρος,
 εἶπε τε τάδε· “ Ἦ κε μέγ’ οἰμῶζειεν ὁ Πελοπίδης Ἀγα-
 “ μένων, πυθόμενος Σπαρτιήτας τὴν ἡγεμονίην ἀπα-
 “ ραιῆσθαι ὑπὸ Γέλωνός τε καὶ Συρηκουσίων. ἀλλὰ
 5 “ τούτου μὲν τοῦ λόγου μηκέτι μνησθῆς, ὅπως τὴν ἡγεμο-
 “ νίην τοι παραδώσομεν. ἀλλ’ εἰ μὲν βούλειαι βοηθῆειν
 “ τῇ Ἑλλάδι, ἴσθι ἀρξόμενος ὑπὸ Λακεδαιμονίων· εἰ δ’
 “ ἄρα μὴ δίκαιοις ἄρχεσθαι, σὺ δὲ μὴ βοηθῆειν.”

CLX. Πρὸς ταῦτα ὁ Γέλων, ἐπειδὴ ὥρα ἀπεστραμμέ- aut cum ^{ad} *perire* c
 νους τὰς λόγους τοῦ Συάγρου, τὸν τελευταῖόν σφι τόνδε Spartiatis
 ἐξέφηνε λόγον· “ ὦ ξεῖνε Σπαρτιῆτα, ὄνειδεα κατιόντα præficere-
 “ ἀνθρώπων, φιλέει ἐπανάγειν τὸν θυμόν. σὺ μέντοι
 5 “ ἀποδεχάμενος ὕβρισματὰ ἐν τῷ λόγῳ, οὐ με ἐπεισας
 “ ἀσχήμονα ἐν τῇ ἀμοιβῇ γενέσθαι. ὅκου δὲ ὑμεῖς αὐτῶ
 “ περιέχεσθε τῆς ἡγεμονίης, οἶκός καὶ ἐμὲ μᾶλλον
 “ ὑμῶν περιέχεσθαι, στρατῆς τε εἶντα πολλαπλασίης
 “ ἡγεμόνα, καὶ νηῶν πολὺ πλεόνων. ἀλλ’ ἐπεὶ τε ὑμῖν
 10 “ ὁ λόγος αὐτῶ προσάντης κατίσταται, ἡμεῖς τι ὑπεῖχο-
 “ μεν τοῦ ἀρχαίου λόγου. εἰ τοῦ μὲν πεζοῦ ὑμεῖς ἡγέοι-
 “ σθε, τοῦ δὲ ναυτικοῦ ἐγὼ· εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θά-
 “ λασσαν ἡγεμονεύειν, τοῦ πεζοῦ ἐγὼ θέλω. καὶ ἡ τοῦ-
 “ τοις ὑμέας χρεῶν ἐστὶ ἀρκέεσθαι, ἢ ἀπιέναι συμμά-
 15 “ χων τοιῶνδε ἐρήμους.” Γέλων μὲν δὴ ταῦτα προτείνετο.

CLXI. Φθάσας δὲ ὁ Ἀθηναίων ἄγγελος τὸν Λακε- illi, quippe
 δαιμονίων, ἀμείβετό μιν τοῖσδε· “ ὦ βασιλεῦ Συρηκου- non ducis
 “ σίων, οὐκ ἡγεμόνος δεομένη ἡ Ἑλλὰς ἀπέπεμψεν egentes,
 “ ἡμέας πρὸς σέ, ἀλλὰ στρατῆς. σὺ δὲ ὅπως μὲν στρα- fed mili-
 5 “ τὴν πέμψεις μὴ ἡγεύμενος τῆς Ἑλλάδος, οὐ προφαί- tum, in-
 “ ρεῖς. ἀλλὰ ὅπως μὲν στρα- fecta re
 “ τὴν πέμψεις μὴ ἡγεύμενος τῆς Ἑλλάδος, οὐ προφαί- abeunt.

“ νεις· ὡς δὲ στρατηγήσεις αὐτῆς, γλίχεται. ὅσον μὲν νυν
 “ παντὸς τοῦ Ἑλλήνων στρατοῦ ἰδέου ἡγέεσθαι, ἐξήκει
 “ ἡμῖν τοῖσι Ἀθηναίοισι ἡσυχίην ἄγειν, ἐπισταμένοις ὡς ὁ
 “ Λάκων ἰκανὸς τοι ἔμελλε ἔσεσθαι καὶ ὑπὲρ ἀμφοτέ-
 “ ρων ἀπολογούμενος· ἐπεὶ τε δὲ ἀπάσης ἀπελαινόμε-
 “ νος, δέσας τῆς ναυτικῆς ἀρχην, οὕτω ἔχειται. οὐδ’ ἦν ὁ
 “ Λάκων ἐπὶ τοι ἀρχεῖν αὐτῆς, ἡμεῖς ἐπήσομεν ἡμετέρῃ
 “ γὰρ ἐστὶ αὕτη γε μὴ αὐτέων βουλομένων Λακεδαιμο-
 “ νίων· ταῦτοι μὲν ὧν ἡγέεσθαι βουλομένοις οὐκ ἀπι-
 “ τεύνομεν, ἄλλω δὲ παρήσομεν οὐδὲν ναυαρχεῖν. μάτη 15
 “ γὰρ ἂν ὧδε πέραλον Ἑλλήνων στρατὸν πλεῖστον εἴη-
 “ μεν ἐκτεμένον, εἰ Συρηκουσίοις ἔοντες Ἀθηναῖοι συ-
 “ χωρήσομεν τῆς ἡγεμονίης, ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρε-
 “ χόμενοι, μῦνοι δὲ ἔοντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων
 “ τῶν καὶ Ὀμηρος ὁ ἐποποιὸς ἀνδρα ἄριστον ἔφησε ἐς 20
 “ Ἴλιον ἀπικέσθαι, τάξαι τε καὶ διακοσμήσαι στρατοῖ.
 “ οὕτω οὐκ ὄνειδος ἡμῖν ἐστὶ οὐδὲν λέγειν ταῦτα.”

CLXII. Ἀμείβετο Γέλων τοῖσδε· “ Ἐεῖνε Ἀθηναῖ,
 “ ὑμεῖς οἴκατε τοὺς μὲν ἀρχοντας ἔχειν, τοὺς δὲ ἀρχ-
 “ μένους οὐκ ἔχειν. ἐπεὶ τοίνυν οὐδὲν ὑπιέντες ἔχειν τὸ
 “ πᾶν ἐθέλετε, οὐκ ἂν φθάνοιτε τὴν ταχίστην ἐπίσιν
 “ ἀπαλλασσόμενοι, καὶ ἀγγέλλοντες τῇ Ἑλλάδι ὅτι ἐκ 5
 “ τοῦ ἐνιαυτοῦ τὸ ἔαρ αὐτῇ ἐξαράρηται.” [οὗτος δὲ ὁ πῶς
 ταῦδε τοῦ ῥήματος, τὸ ἐθέλει λέγειν. δῆλα γὰρ ὡς ἐν
 τῷ ἐνιαυτῷ ἐστὶ τὸ ἔαρ δοκιμώτατον τῆς δὲ τῶν Ἑλ-
 λήνων στρατῆς, τὴν ἐαυτοῦ στρατῆν. στερισκομένη ὦν
 τὴν Ἑλλάδα τῆς ἐαυτοῦ συμμαχίης, εἰκαζε ὡς εἰ τὸ
 ἔαρ ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐξαραιρημένον εἴη.] 10

Quomodo
 post Gelon,
 belli even-
 tu adhuc
 incerto, a
 Persis sibi
 caverit.

CLXIII. Οἱ μὲν δὴ τῶν Ἑλλήνων ἀγγελαί τασαῦτα
 τῷ Γέλωνι χρηματίζαμενοι, ἀπέπλεον. Γέλων δὲ πρὸς
 ταῦτα, δέσας μὲν περὶ τοῖσι Ἑλλησι μὴ οὐ δυνάμειται τῇ

M. II 557
 Πικρὴ!

Βάρβαρον ὑπερβαλέσθαι, δεινὸν δὲ καὶ οὐκ ἀνισχετὸν
 5 πεισάμενος, ἐλθὼν εἰς Πελοπόννησον ἄρχεσθαι ὑπὸ Λα-
 κεδαιμονίῳ, ἐὼν Σικελίης τύραννος, ταύτην μὲν τὴν ὁδὸν
 ἠμέλησε, ὁ δὲ ἄλλης εἵχετο. ἐπεὶ τε γὰρ τάχιστα ἐπύ-
 θετο τὸν Πέρσῃ διαβεβηκότα τὸν Ἑλλήσποντον, πέμπει
 πεντηκοντέροισι τρισὶ Κάδμον τὸν Σκύθεω, ἄνδρα Κῶον,
 10 εἰς Δελφοὺς, ἔχοντα χρήματα πολλὰ καὶ φίλους λό-
 γους, καταδοκίχοντα τὴν μάχην, ἣ πεισέται· καὶ ἦν μὲν
 ὁ Βάρβαρος νικᾷ, τὰ τε χρήματα αὐτῷ δίδοναι, καὶ γῆν
 τε καὶ ὕδωρ, τῶν ἄρχει ὁ Γέλων· ἦν δὲ οἱ Ἕλληνες, ὀπί-
 στω ἀπάγειν.

*τοῖς μαγείαις
 οὐκ οὐκ οὐκ
 οὐκ οὐκ οὐκ
 οὐκ οὐκ οὐκ*

CLXIV. Ὁ δὲ Κάδμος οὗτος, πρότερον ταυτέων παρα-
 δειγόμενος παρὰ πατρός τὴν τυραννίδα Κῶων εὖ βεβηκυῖ-
 αν, ἐκόν τε εἶναι, καὶ δεινῷ ἐπίοτος οὐδενός, ἀλλ' ἀπὸ
 δικαισύνης, εἰς μύσον Κῶοισι καταθεῖς τὴν ἀρχὴν, εἵχετο
 5 εἰς Σικελίην. ἔνθα μετὰ Σαμίῳν ἔσχε τε καὶ κατοίκησε
 πάλιν Ζάγκλῃ τὴν εἰς Μεσσήνην μεταβαλῶσαν τὸ οὐνο-
 μα. ταῦτον δὲ αἶν ὁ Γέλων τὸν Κάδμον καὶ τοιούτῳ τρόπῳ
 ἀπικόμενον, διὰ δικαισύνην τὴν οἱ αὐτὸς ἄλλη συνήδεε
 εἶσας, ἔπεμπε· ὅς ἐπὶ τοῖσι ἄλλοις δικαίῃσι τοῖσι ἐξ
 10 ἐαυτοῦ ἐργασμένοις, καὶ τότε οὐκ ἐλάχιστοι ταυτέων ἐλεί-
 πετο· κρατήσας γὰρ μεγάλων χρημάτων τῶν οἱ Γέλων
 ἐπετράπετο, παρὲν κατασχέσθαι, οὐκ ἐθέλησε· ἀλλ' ἐπεὶ
 οἱ Ἕλληνες ἐπεκράτησαν τῇ ναυμαχίᾳ, καὶ Ἐξέξης οἰχώ-
 κει ἀπελαύνων, καὶ δὴ καὶ ἐκεῖνος ἀπύκνυτο εἰς τὴν Σικε-
 15 λίην ἅπαντα τὰ χρήματα ἄγων.

Obiter de
 Cadmo
 Coo, ho-
 mine longe
 justissimo,
 cujus opē-
 ra Gelon
 in illo ne-
 gotio usus
 est.

CLXV. Λέγεται δὲ καὶ τάδε ὑπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ οἰ-
 κημένων, ὡς ὅμως καὶ μέλλων ἄρχεσθαι ὑπὸ Λακεδαι-
 μονίᾳ ὁ Γέλων, ἐβόηθησε ἀν' τοῖσι Ἕλλησι, εἰ μὴ ὑπὸ
 Θήρωνος τοῦ Αἰγισιδήμου Ἀκραγαντίνων μονάρχου ἐξε-
 5 λαθεῖς ἐξ Ἰμέρης Τήριλλος ὁ Κρινίππου, τύραννος ἐὼν
 Alia causa
 a Siciliensi-
 bus allata,
 cur Gelon
 Graecis
 praesto non
 fuerit. Bel-
 lum sub
 idem tem-

pus a Carthaginiensibus duce Amilcare Siciliae illatum.

Ἰμέρης, ἐπῆγε ὑπ' αὐτὸν τὸν χρόνον ταῦτον, Φοίνικων, καὶ Λιδύων, καὶ Ἰθέρων, καὶ Λιγύων, καὶ Ἐλισύκων, καὶ Σαρδονίων, καὶ Κυρνίων τριήκοντα μυριάδας, καὶ στρατηγὸν αὐτέων Ἀμίλκαν τὸν Ἄνωνος, Καρχηδονίων εὐντα βασιλῆα· κατὰ ξεινίην τε τὴν ἐαυτοῦ ὁ Τήριλλος ἀνα-10 γνώσας, καὶ μάλιστα διὰ τὴν Ἀναξίλειω τοῦ Κρητίνεω προθυμίην, ὃς Ῥηγίου ἐὼν τύραννος, τὰ ἐαυτοῦ τέκνα δὸς ὁμήρους Ἀμίλκα, ἐπῆγέ μιν ἐπὶ τὴν Σικελίην, τιμωρέων τῷ πεινθερῷ. Τηρίλλου γὰρ εἶχε θυγατέρα Ἀναξίλειως, τῇ οὖνομα ἦν Κυδίππη. οὕτω δὴ οὐκ οἶόν τε γενόμενον βο-15 ηθέειν τὸν Γέλωνα τοῖσι Ἑλλήσι, ἀποπέμπειν εἰς Δελφούς τὰ χρήματα.

Eodem die Carthaginienses a Gelone victi, quo Graeci Perlas ad Salaminem profugarunt. Quid Amilcari in illa pugna acciderit.

CLXVI. Πρὸς δὲ, καὶ τάδε λέγουσι, ὡς συνέβη τῆς αὐτῆς ἡμέρης ἐν τε τῇ Σικελίῃ Γέλωνα καὶ Θέρωνα νικᾶν Ἀμίλκαν τὸν Καρχηδόνιον, καὶ ἐν Σαλαμῖνι τοὺς Ἑλλήνας τὸν Πέρσην. τὸν δὲ Ἀμίλκαν, Καρχηδόνιον εὐντα πρὸς πατρός, μητρόθεν δὲ Συρηκούσιον, βασιλεύσαντά τε καὶ 5 ἀνδραγαθίην Καρχηδονίων, ὡς ἡ συμβολή τε ἐγένετο, καὶ ὡς ἐσσάτο τῇ μάχῃ, ἀφανισθῆναι πυνθανομαι· οὔτε γὰρ ζῶντα, οὔτε ἀποθανόντα φαῖναι οὐδαμῷ γῆς· τὸ πᾶν γὰρ ἐπεξελθεῖν διζήμενον Γέλωνα.

Carthaginiensium de eodem narratio. Quem defuncto honorem habebant.

CLXVII. Ἔστι δὲ ὑπ' αὐτέων Καρχηδονίων ἄδε ὁ λόγος λεγόμενος, εἰκότι χρεωμένων, ὡς αἱ μὲν βάρβαροι τοῖσι Ἑλλήσι ἐν τῇ Σικελίῃ ἐμάχοντο, ἐξ ἧσος ἀρξάμενοι μέχρι δείλης ὀψίης· ἐπὶ τοσαῦτο γὰρ λέγεται ἐλκυσθαι τὴν σύστασιν· ὁ δὲ Ἀμίλκας ἐν ταύτῳ τῷ χρόνῳ μένων ἐν 5 τῷ στρατοπέδῳ, ἐθύετο καὶ ἐκαλλιρέετο ἐπὶ πυρῆς μεγάλης σάματα ὅλα καταγίζων· ἰδὼν δὲ τροπὴν τῶν ἐαυτοῦ γινομένην, ὡς ἔτυχε ἐπισπένδων τοῖσι ἱροῖσι, ὥστε ἐαυτὸν εἰς τὸ πῦρ· οὕτω δὴ κατακαυθέντα ἀφανισθῆναι. ἀφανισθέντι δὲ Ἀμίλκα τρέπω εἴτε τοιούτῳ, ὡς Φοίνικες 10

λέγουσι, ἢτε ἐτέρω, ὡς Συρηκαῖοι, Καρχηδόνιοι τοῦτο μὲν, οἱ θύουσι, τοῦτο δὲ, μῆματα ἐποίησαν ἐν πάσῃ τῇσι πόλισι τῶν ἀποικίδων, ἐν αὐτῇ τε μέγιστον Καρχηδόνι. τὰ μὲν ἀπὸ Σικελίης, τσαῦτα.

- CLXVIII. Κερκυραῖοι δὲ τάδε ὑποκρινάμενοι ταῖσι Corcyraei
Græcis au-
xilium contra
Xerxem
polliciti,
qua fraude
illos delu-
serint.
ἀγγέλοισι, τοιάδε ἐποίησαν· καὶ γὰρ τούτους παρελάμ-
βανον οἱ αὐτοὶ οἴπτερ καὶ ἐς Σικελίην ἀπίκατο, λέγοντες
τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ πρὸς Γέλωνα ἔλεγον. οἱ δὲ
5 παραιτίκα μὲν ὑπίσχοντο πέμψειν τε καὶ ἀμυνέειν,
φράζοντες ὡς αὐτοὶ σφί περ ὑπεροπτεῖ ἐστὶ ἡ Ἑλλὰς ἀπολλυ-
μένη· ἦν γὰρ σφαλῆ, σφῆς γε οὐδὲν ἄλλο ἢ δουλεύουσι
τῇ πρώτῃ τῶν ἡμερῶν· ἀλλὰ τιμωρητέον, εἴη ἐς τὸ δυνα-
τάτατον. ὑπεκρίναντο μὲν οὕτω εὐπρόσωπα. ἐπεὶ δὲ ἔδει
10 βοῦθέειν, ἄλλα νοεῖντες, ἐπλήρωσαν νέας ἐξήκοντα· μό-
γισ δὲ ἀναχθέντες, προσέμιξαν τῇ Πελοποννήσῳ, καὶ
περὶ Πύλον καὶ Ταΐναρον γῆς τῆς Λακεδαιμονίων ἀνεκώ-
χουον τὰς νέας, παραδοκέοντες καὶ οὗτοι τὸν πόλεμον, ἣ
πεσέεται· ἀελπτεύοντες μὲν τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλέ-
15 εσθαι, δοκέοντες δὲ τὸν Πέρσῃν, κατακρατήσαντα πολλὸν,
ἄρξειν πάσης τῆς Ἑλλάδος. ἐποίουν ὦν ἐπίτηδες, ἵνα
ἔχωσι πρὸς τὸν Πέρσῃν λέγειν τοιάδε· “ὦ βασιλεῦ,
“ ἡμεῖς, παραλαμβανόντων τῶν Ἑλλήνων ἡμέας ἐς τὸν
“ πόλεμον τοῦτον, ἔχοντες δύναμιν οὐκ ἐλαχίστην, οὐδὲ
20 “ νέας ἐλαχίστας παρασχόντες ἂν, ἀλλὰ πλείστας
“ μετὰ γε Ἀθηναίους, οὐκ ἐθελήσαμεν τοι ἀντιᾶσθαι,
“ οὐδέ τι ἀποθύμιον ποιῆσαι.” τοιαῦτα λέγοντες, ἥλπι-
ζον πλεόν τι τῶν ἄλλων οἴσεσθαι· τάπερ ἂν καὶ ἐγένετο,
ὡς ἐμοὶ δοκεῖ. πρὸς δὲ τοὺς Ἕλληνας σφί σκῆψις ἐπε-
25 πείητο, τῇπερ δὴ καὶ ἐχρήσαντο. αἰτιωμένων γὰρ τῶν
Ἑλλήνων ὅτι οὐκ ἐβοήθειον, ἔφασαν πληρῶσαι μὲν ἐξή-
κοντα τριήρεας, ὑπὸ δὲ ἐτησίων ἀνέμων ὑπερβαλέειν Μα-

λέην οὐκ οἶέ τε γενέσθαι· αὐτῶ οὐκ ἀπικέσθαι ἐς Σαλαμίνα, καὶ οὐδεμίῃ πακότητι λειφθῆναι τῆς ναυμαχίας. οὗτοι μὲν οὕτω διεκρούσαντο τοὺς Ἕλληνας.

30

Cretenses
opem ferre
Græciæ pa-
ratos ora-
culum Del-
phicum a
confilio de-
terret.

CLXIX. Κρήτες δὲ, ἐπεὶ τέ σφους παρελάμβανον αἱ ἐπὶ τούτοις ταχθέντες Ἕλληνας, ἐπαύσανται τοῖονδε. πέμψαντες κοινῇ θεοπρόπους ἐς Δελφοὺς, τὸν θεὸν ἐπειρώσας, εἰ σφί ἄμεινον γίνεται τιμωρέσσι τῇ Ἑλλάδι. ἡ δὲ Πυθίη ὑπεκρίνατο· “Ὡ νήπιοι, ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῆς “Μηνέλεω τιμωρημάτων Μίνως ἐπεμψε μηνῶν δακρύματα· ὅτι αἱ μὲν οὐ συνῆξεπρήξαντο αὐτῶ τὸν ἐν Κεμῖκῳ θάνατον γεόμενον, ὑμεῖς δὲ κείνοισι τὴν ἐκ “Σπάρτης ἀρπαχθεῖσαν ὑπ’ ἀνδρὸς βαρβάρου γυναικα.” τὰυτα αἱ Κρήτες ὡς ἀπεινυχθέντα ἤκουσαν, ἰόδοχοντο τῆς τιμωρίας.

Obiter de
cæde Mi-
nois, Sicili-
ensi Creten-
sium ad
eam ulcif-
cendam ex-
peditione,
Creticis in
Italia colo-
niis, Taren-
tinorum ac
Rhegino-
rum infau-
sto adversus
illas bello,
Micytho
Rhegii pro-
curatore,

CLXX. Λέγεται γὰρ Μίνω κατὰ ζήτησιν Δαιδάλου ἀπικόμενον ἐς Σικανίην, τὴν νῦν Σικελίην καλευμένην, ἀποθανεῖν βιαίῳ θανάτῳ. ἀνὰ δὲ χρόνον Κρήτας, θεῶ σφι ἐποστρέφοντας, πάντας πλὴν Πολιχυντέων τε καὶ Πρασιῶν, ἀπικομένους στόλῳ μεγάλῳ ἐς Σικανίην, πολιορκεῖν ἐπ’ ἔσχα τῶντε πόλιν Κάμικον, τὴν κατ’ ἐμὲ Ἀκρωγαντῖνοι ἐνέμοντο· τέλος δὲ, οὐ δυναμένους οὔτε εἰλεῖν, οὔτε παραμένειν, λιμῶ συνθεσῶτας, ἀπολιπόντας αἰχρῶσθαι. ὡς δὲ κατὰ Ἰηπυγίην γενέσθαι πλώοντας, ὑπολαβόντα σφῆας χερσὶν αὐτῶν μάγαν ἐκβαλεῖν ἐς τὴν γῆν. συναρὰχθέντων δὲ τῶν πλοίων, οὐδεμίῃ γὰρ σφι ἔτι κομίσθην ἐς Κρήτην φαίνεσθαι, ἐνθ’ αὐτα Ἰρίην πόλιν κτίσαντας, καταμεῖναι τε καὶ μεταβαλόντας, ἀντὶ μὲν Κρητῶν, Ἰήπυγας Μισσακίους γενέσθαι, ἀντὶ δὲ τοῦ εἶναι νησιώτας, ἡπιωτάτας. ἀπὸ δὲ Ἰρίης πόλιος τὰς ἄλλας οἰκίσαι, τὰς δὲ Ταραντῖνοι χρόνῳ ὕστερον πολλῶ ἐξαριστάντες, προσέταται μεγάλως· ὥστε Φόνος Ἑλληνικὸς μέγιστος οὗτος δὲ

15

20 ἐγένετο πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, αὐτέων τε Ταραντίνων
καὶ Ῥηγίων· οἱ ὑπὸ Μικύδου τοῦ Χάρου ἀναγκαζόμενοι
τῶν ἀστών, καὶ ἀπικόμενοι τιμωροὶ Ταραντίνουσι, ἀπέ-
θανον τρισχῆλιοι αὐτῶν· αὐτέων δὲ Ταραντίνων οὐκ ἐπὶ τὴν
ἀρεθμός. ὁ δὲ Μίκυθος, οἰκέτης ἐὼν Ἀναξίλειον, ἐπίτρο-
25 πος Ῥηγίου καταλέλειπτο, οὗτος ὅσπερ ἐκπεσὼν ἐκ Ῥη-
γίου, καὶ Τρυφὴν τὴν Ἀρκάδιον οἰκήσας, ἀνέθηκε ἐν
Ὀλυμπίῃ τοὺς πολλοὺς ἀνδριάντας.

CLXXI. Ἀλλὰ τὰ μὲν κατὰ Ῥηγίους τε καὶ Τα- Creta cala-
mitatibus.
Hujus in-
sule alii a-
liis tempo-
ribus inco-
lae.
ραντίνους, τοῦ λόγου μοι παρενθήκη γέγονε. εἰς δὲ τὴν
Κρήτην ἐρημαθῆσαν, ὡς λέγουσι Πραῖσιοι, ἐσικκίζεσθαι
ἄλλους τε ἀνθρώπους, καὶ μάλιστα Ἕλληνας. τρίτῃ δὲ
5 γενεῇ μετὰ Μίνω τελευτήσαντα, γενέσθαι τὰ Τρωϊκά. ἐν
τούτοις οὐ Φλαυροτάτους φαίνεσθαι ἐόντας Κεῖρας τιμω-
ροὺς Μενέλαον. ἀπὸ ταυτέων δὲ σφι ἀπονοστήσαντι ἐκ
Τροίης, λιμὸν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ
ταῖσι προβάταισι· ἐς τε τοδεύτερον ἐρημαθείσης Κρήτης,
10 μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους αὐτὴν νυν νέμεσθαι Κεῖρας.
ἡ μὲν δὴ Πυθίη ὑπομνήσασα ταῦτα, ἔσχε βουλομένους
τιμωρεῖν τοῖσι Ἕλλησι.

CLXXII. Θεσσαλοὶ δὲ ὑπὸ ἀναγκαίης τοκρῶτον ἐμή- Theſſali.
Græcorum
rebus pri-
mum fa-
vent, 152
δισαν, ὡς διέδεξαν, ὅτι οὐ σφιν ἦνδανε τὰ οἱ Ἀλευάδαι
ἐρηχανέωντο. ἐπεὶ τε γὰρ ἐπυθέατο τάχιστα μέλλοντα
διαβαίνειν τὸν Πέερσιν εἰς τὴν Εὐρώπην, πέμπουσι εἰς τὸν
5 Ἰσθμὸν ἀγγέλους. ἐν δὲ τῷ Ἰσθμῷ ἔσαν ἀλισμένοι
πρόβουλοι τῆς Ἑλλάδος, ἀραιρημένοι ἀπὸ τῶν πολίων
τῶν τὰ ἀμείνω φρονεουσίων περὶ τὴν Ἑλλάδα. ἀπικόμενοι
δὲ ἐπὶ ταύτους τῶν Θεσσαλῶν οἱ ἄγγελοι, ἔλεγον· “ Ἀ-
“ δρες Ἕλληνες, θεῖ φυλάσσοσθαι τὴν ἐσβολὴν τὴν Ὀ-
10 “ λυμπικὴν, ἵνα Θεσσαλίη τε καὶ ἡ σύμπασα ἡ Ἑλλὰς
“ ἐν σκέπῃ τοῦ παλέμου. ἡμεῖς μὲν νυν ἐτοῖμαί εἰμεν

“συμφυλάσσειν· πέμπειν δὲ χρὴ καὶ ὑμέας στρατιῇ
 “πολλήν· ὥς εἰ μὴ πέμψετε, ἐπίστασθε ἡμέας ὁμολο-
 “γῆσειν τῷ Πέρσῃ. οὐ γάρ τοι προκατημένους τοσαῦτο
 “πρὸ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος, μούνους πρὸ ὑμέων δεῖ ἀπο-
 “λίσθαι. βοηθεῖν δὲ οὐ βουλόμενοι, ἀναγκαίην ἡμῖν
 “οὐδεμίην οἰοί τέ εἶστε προσφέρειν· οὐδαμᾶ γὰρ ἀδυνατίης
 “ἀνάγκη κρῆσσαν ἔφυ. ἡμεῖς δὲ πειρησόμεθα αὐτοῖ
 “τινα σωτηρίην μηχανώμενοι.” ταῦτα ἔλεγον οἱ Θεο-
 σαλοί.

sed quod ab
 illis se desti-
 tutos cer-
 nerent,

CLXXIII. Οἱ δὲ Ἕλληνες πρὸς ταῦτα ἐβουλεύσαντο
 ἐς Θεσσαλίην πέμπειν κατὰ θάλασσαν πεζὸν στρατὸν
 φυλάζοντα τὴν ἐσβολήν. ὥς δὲ συνελέχθη ὁ στρατὸς,
 ἔπλεε δὲ Εὐρύπου· ἀπικόμενος δὲ τῆς Ἀχαιΐης ἐς Ἄλον,
 ἀποβάς ἐπορεύετο ἐς Θεσσαλίην, τὰς νέας αὐτῷ κατα-
 λιπών. καὶ ἀπῆκετο ἐς τὰ Τέμπεα ἐς τὴν ἐσβολήν, ἥτις
 ἀπὸ Μακεδονίης τῆς κάτω ἐς Θεσσαλίην φέρεται παρὰ
 Πηνειὸν ποταμὸν, μεταξὺ δὲ Οὐλύμπου τε οὖρεος ὄντα
 καὶ τῆς Ὀσσης. ἐνθαῦτα ἐστρατοπεδεύοντο τῶν Ἑλλήνων
 κατὰ μυρίους ὀπλῖται συλλεγέντες· καὶ σφί προσῆν ¹⁰
 τῶν Θεσσαλῶν ἵππος. ἐστρατήγει δὲ Λακεδαιμονίων μὲν,
Εὐαίνετος ὁ Καρηνίου ἐκ τῶν πολεμάρχων ἀραιρημένος,
 γένεος μέντοι ἑὸν οὐ τοῦ βασιλέως· Ἀθηναίων δὲ, Θεμισ-
 στοκλῆς ὁ Νεοκλέος. ἔμειναν δὲ ὀλίγας ἡμέρας ἐνθαῦτα.
 ἀπικόμενοι γὰρ ἄγγελοι παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀμύντεω, ¹⁵
 ἀνδρὸς Μακεδόνης, συνεβούλευόν σφί ἀπαλλάσσεσθαι,
 μηδὲ μένοντας ἐν τῇ ἐσβολῇ, καταπατηθῆναι ὑπὸ τοῦ
 στρατοῦ τοῦ ἐπρόντος· σημαίνοντες τὸ πλῆθος τῆς στρα-
 τικῆς καὶ τὰς νέας. ὥς δὲ οὗτοί σφί ταῦτα συνεβούλευον,
 χρηστὰ γὰρ ἑδόκεον συμβουλεύειν, καὶ σφί εὖνος ἐφαί-
 νετο ἑὸν ὁ Μακεδὼν, ἐπείθοντο. δοκῆεν δὲ μοι, ἀρῶνδ' ἦ
 ἦν τὸ πεῖθον, ὥς ἐπύθοντο καὶ ἄλλη εἴσων ἐσβολὴ ἐς

Θεσσαλαὺς κατὰ τὴν ἄνω Μακεδονίην διὰ Περραιβῶν
25 κατὰ Γόννον πόλιν, τῆπερ δὴ καὶ ἐσέβαλε ἡ στρατιὴ ἡ
Ἡρώεω. καταβάντες δὲ οἱ Ἕλληνες ἐπὶ τὰς νέας, ὀπίσω
ἐπορεύοντο εἰς τὸν Ἰσθμόν.

CLXXIV. Αὕτη ἐγένετο ἡ ἐς Θεσσαλὴν στρατιήν, βα- coacti bar-
σιλέος τε μάλλontos διαβαίνειν εἰς τὴν Εὐρώπην ἐκ τῆς barbaros se-
Ἰσθμοῦ, καὶ ἔντος ἤδη ἐν Ἀεὶδῶ. Θεσσαλοὶ δὲ ἐρημα- quantur.
θύντες συμμαχῶν, αὐτῶ δὴ ἐμήδισαν προθύμως, οὐδὲ
5 ἔτι ἐνδοιαστῶς, ὥστε ἐν τοῖσι πρῆγμασι ἐφάινοντο βασι-
λεῖ ἄνδρες ἔοντες χρησιμώτατοι.

CLXXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες ἐπεὶ τε ἀπίκατο εἰς τὸν Delecta a
Ἰσθμόν, ἐβουλεύοντο πρὸς τὰ λεχθέντα ἐξ Ἀλεξάνδρου, Græcis ad
ἡ τε στήσονται τὸν πόλεμον καὶ ἐν οἰοῖσι χώροισι. ἡ νικῶσα excipien-
δὲ γνώμη ἐγένετο, τὴν ἐν Θερμοπύλῃσι ἐσβολὴν Φυλάξαι. dum hosti-
5 στεινότερῃ γὰρ ἐφαίνετο εὐσα τῆς ἐς Θεσσαλίην, καὶ ἄρμα- um impe-
αγχετέρῃ τε τῆς ἐωυτῶν. τὴν δὲ ἀτραπὸν δι' ἣν ἤλυσαν οἱ makete
ἀλόντες Ἑλλήνων ἐν Θερμοπύλῃσι, οὐδὲ ἤδεσαν εὐσαν sed de
πρότερον ἢ περ ἀπικόμενοι εἰς Θερμοπύλῃς ἐπύθοντο Τρη-
χινῶν. ταύτην ὧν ἐβουλεύσαντο φυλάσσοντες τὴν ἐσβο-
10 λήν, μὴ παρίεναι εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸν βάρβαρον, τὸν δὲ
ναυτικὸν στρατὸν πλέειν γῆς τῆς Ἰσθμιαϊώτιδος ἐπὶ Ἀρτε-
μίσιον. ταῦτα γὰρ ἀγχαῦ τε ἀλλήλων ἐστὶ, ὥστε πυν-
θάνεσθαι τὰ κατ' ἐκατέρους ἔοντα.

CLXXVI. Οἱ τε χώροι αὐτῶς ἔχουσι· τῆτο μὲν, Situs ho-
τὸ Ἀρτεμίσιον ἐκ τοῦ πελάγεος τοῦ Θρηϊκίου ἐξ εὐ- rum loco-
ρέος συνάγεται εἰς στεῖνον ὁρόν, τὸν μεταξὺ ἔοντα νή-
σου τε Σκιαάδου καὶ ἠπείρου Μαγνησίας· ἐκ δὲ τοῦ
στεῖνοῦ, τῆς Εὐβοίας ἤδη τὸ Ἀρτεμίσιον ἐκδέκεται αἰ-
5 γιαλός· ἐν δὲ, Ἀρτέμιδος ἱόν. ἡ δὲ αὖ διὰ Τρηχίνος
ἑσόδος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐστὶ, τῇ στεῖνοσάτῃ, ἡμίπλε-
θρον. οὐ μάντοι κατὰ ταῦτό γ' ἐστὶ τὸ στεῖνότατον τῆς

χωρὴς τῆς ἄλλης, ἀλλ' ἐμπροσθεν τῆς Θερμοπυλῶν καὶ ὅπισθεν· κατὰ τὴν Ἀλπηνοῦς ὅπισθεν ἰόντας εὐρεῖσθαι ἀμαξίτας μούνη, καὶ ἐμπροσθεν κατὰ Φοίνικα πύλαμον, ἀγ-
 10 χῶν Ἀνθηλῆς πόλις, ἀμαξίτας ἄλλη μούνη. τῶν δὲ Θερμοπυλῶν τὸ μὲν πρὸς ἐσπέρης, ὅρος ἄβυστον τε καὶ ἀπόκρημνον, ὑψηλὸν, ἀνατεῖνον εἰς τὴν Οἶτην· τὸ δὲ πρὸς τὴν ἡῶ τῆς ὁδοῦ, θάλασσα ὑποδέχεται καὶ τεύχεα. ἔστι δὲ ἐν τῇ ἐσοδῷ ταύτῃ θερμὰ λουτρά, τὰ Χύτρου καλεῖσθαι.
 15 οἱ ἐπιχώριοι καὶ βωμὸς ἰδρύται Ἡρακλῆος ἐπ' αὐτοῖσι. ἐδεδμητο δὲ τείχος κατὰ ταύτας τὰς ἐσβολὰς· καὶ τό γε παλαιὸν πύλαι ἐπῆσαν. ἔδειξαν δὲ Φωκέες τὸ τείχος, δεισάντες, ἐπεὶ Θεσσαλοὶ ἦλθον ἐκ Θεσπρωτῶν οἰκήσαντες γῆν τὴν Αἰολίδα, τήν περ νῦν ἐκτεταταί. αὐτὴ δὲ πειρω-
 20 μένων τῶν Θεσσαλῶν καταστρέφεται σφίσι, ταῦτο προσφυλάξαντο οἱ Φωκέες· καὶ τὸ ὕδωρ τὸ θερμὸν τότε ἐπῆσαν ἐπὶ τὴν ἐσοδὸν, ὡς ἂν χαλασθῇ ὁ χῶρος· πᾶν μηχανεώμενοι ὅπως μὴ σφίσι ἐσβάλωσιν οἱ Θεσσαλοὶ.
 25 ἐπὶ τὴν χώραν. τὸ μὲν νῦν τείχος τὸ ἀρχαῖον ἐκ παλαιῶν τε ἐδεδμητο, καὶ τὸ πλέον αὐτοῦ ἤδη ὑπὸ χρόνου ἐκείτο. τοῖσι δὲ αὐτοῖς ὀρθώσασσι ἔδοξε ταύτῃ ἀπαμείναι ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος τὸν βάρβαρον. κώμη δὲ ἐστὶ ἀγχοτάτω τῆς ὁδοῦ, Ἀλπηνοὶ ὄνομα· ἐκ ταύτης δὲ ἐπισπιεῖσθαι ἐλα-
 30 γίζοντο οἱ Ἕλληνες.

Natido al-
 luto, Perfas
 ad sinum
 Thermal-
 cum castra
 posuisset [c.
 191.], co-
 piam Græ-
 corum pe-
 destres
 Thermopy-
 las, navales
 Artemifi-
 um petunt.

CLXXVII. Οἱ μὲν νῦν χῶροι οὗτοι τοῖσι Ἕλλησι εἶναι
 ἐφαίνοντο ἐπιτήδεοι. ἅπαντα γὰρ προσκεφάμενοι καὶ
 ἐπιλογισθέντες, ὅτι οὔτε πλεονεξίᾳ ἐξουσίᾳ χρᾶσθαι οἱ βάρ-
 30 βαροι, οὔτε ἰσχύϊ, ταύτῃ σφίσι ἔδοξε δύναισθαι τὸν ἐπὶ τὴν
 ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. ὡς δὲ ἐπύθοντο τὸν Πέρσῃ ἰόντα εἰς
 Πιερίην, διαλυθέντες ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ, ἐστρατεύοντο αὐτῶν
 οἱ μὲν, εἰς Θερμοπύλας περὶ, ἄλλοι δὲ, κατὰ θάλασσαν
 ἐπ' Ἀρτεμίσιον.

CLXXVIII. Οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες κατὰ τάχος ἐβόηθον Oraculum Delphis datum de ventis contra hostes auxilio futuris: unde primum nata spes servandae Graeciae.
διαταχθέντες. Δελφοὶ δὲ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ ἐχρησθη-
σαν ἰατρικῇ τῷ θεῷ ὑπὲρ ἐαυτῶν καὶ τῆς Ἑλλάδος κατα-
βωδηκότες. καὶ σφί ἐχρήσθη ἀνέμοισι εὐχεσθαι· μεγά-
λους γὰρ τούτους ἔσσεσθαι τῇ Ἑλλάδι συμμαχούς. Δελ-
φοὶ δὲ δεξιόμενοι τὸ μαντήιον, πρῶτα μὲν, Ἑλλήνων τοῖσι
βουλομένοισι εἶναι ἐλευθέροισι ἐξηγγείλαν τὰ χρησθέντα
αὐτοῖσι· καὶ σφί δεινῶς καταρρώδεουσι τὸν βάρβαρον
ἐξηγγείλαντες, χάριν ἀθάνατον κατέθεντο· μετὰ δὲ
10 ταῦτα, οἱ Δελφοὶ τοῖσι ἀνέμοισι βωμόν τε ἀπέδεξαν ἐν
Θυίῃ, τῇ περ τῆς Κηφισσοῦ θυγατρὸς Θυίης τὸ τέμενος
ἐστὶ, ἐπ' ἧς καὶ ὁ χῶρος οὗτος τὴν ἐπωνυμίην ἔχει, καὶ
θυσίῃσιν σφεας μετήϊσαν. Δελφοὶ μὲν νυν κατὰ τὸ χρη-
στήριον ἔτι καὶ νυν τοὺς ἀνέμους ἰλάσκονται.

CLXXIX. Ὁ δὲ ναυτικὸς Ἡέρεω στρατὸς ὁρμεώμενος E barbarorum navibus decem versus insulam Scythum praemissa, incidunt in tres Graecorum naves illic excubantes, quarum duas cum ipsis viris,
ἐκ Θέρμης πόλιος, παρέβαλε νηυσὶ τῇσι ἀρίστα πλεού-
σῃ· δέκα ἰδὺ Σκιάθου· ἔνθα ἔσαν προφυλάσσουσαι
ἑκὼς τρεῖς Ἑλληνίδες, Τροϊζηνίη τε καὶ Αἰγιναιή καὶ Ἀτ-
5 τική. προῖδοντες δὲ αὐτοὶ τὰς νέας τῶν βαρβάρων, ἐς φυ-
γὴν ὤρμησαν.

CLXXX. Τὴν μὲν δὴ Τροϊζηνίην τῆς ἤρχε Πηρῆϊνος,
αὐτίκα αἰρέουσι ἐπισπόμενοι οἱ βάρβαροι. καὶ ἔπειτα
τῶν ἐπιβατέων αὐτῆς τὸν καλλιστεῦοντα ἀγαγόντες ἐπὶ
τὴν πρῶτην τῆς νηὸς, ἐσφαζαν, διαδέχοντες ποιεύμενοι τὸν
6 εἶλον τῶν Ἑλλήνων πρῶτον καὶ κάλλιστον. τῷ δὲ σφα-
γιασθέντι ταύτῃ ὄνομα ἦν Λέων· τάχα δὲ ἂν τι καὶ τοῦ
ὀνόματος ἐπαύροιο.

CLXXXI. Ἡ δὲ Αἰγιναιή τῆς ἐπιμεράρχης Ἀσωνίδης,
καὶ τινὰ σφί θόρυβον παρόσχε, Πυθίῳ τοῦ Ἰσχυρέου
ἐπιβατεύοντες, ἀνδρὸς ἀρίστου γενομένου ταύτην τὴν ἡμέ-

ρην· ὃς ἐπειδὴ ἡ ναὺς ἡλίσκετο, ἐς ταῦτο ἀντείχε μαχόμενος, ἐς ὃ κατεκρεουργήθη ἅπας. ὡς δὲ πεσὼν οὐκ ἔπεθανε, ἀλλ' ἦν ἔμψυχος, οἱ Πέρσαι οἵπερ ἐπεβάτευον ἐπὶ τῶν νεῶν, δι' ἀρετὴν τὴν ἐκείνου, περιποιήσαι μιν περὶ πλείστου ἐποίησαντο, σμύρην τε ἰώμενοι τὰ ἔλκεα, καὶ σινδόνας βυσσίνης τελαμῶσι κατελίσσοντες. καὶ μιν, ὡς ὀπίσω ἀπίκοντο ἐς τὸ ἐαυτῶν στρατόπεδον, ἐπεδείκνυσαν ἔκπαυλέμενοι πάσῃ τῇ στρατῇ, περιέποντες εὖ τοὺς δὲ ἄλλους τοὺς ἔλαβον ἐν τῇ νῇ ταύτῃ, περιεῖπον ὡς ἀνδράποδα.

tertium, classiaris post navem ad litus aliam dilapsis, vacuam capiunt. Quare cognita, Græcorum classis hostes metuens, Artemisio relicto Chalcidem in Euboea retrocedit.

CLXXXII. Αἱ μὲν δὴ δύο τῶν νεῶν οὕτω ἐχειρώθησαν. ἡ δὲ τρίτη τῆς ἐτρηράρχεε Φόρμος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, Φεύγουσα, ἐξοκέλλει ἐς τὰς ἐμβολὰς τοῦ Πηνειῶ· καὶ τοῦ μὲν σκάφους ἐκράτησαν οἱ βάρβαροι, τῶν δὲ ἀνδρῶν, οὐ. ὡς γὰρ δὴ τάχιστα ἐπώκειλαν τὴν νεά οἱ Ἀθηναῖοι, ἀποθορόντες κατὰ Θεσσαλίην πορευόμενοι ἐκομίσθησαν ἐς τὰς Ἀθήνας. ταῦτα οἱ Ἕλληνες οἱ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ στρατοπεδευόμενοι πυνθάνονται παρὰ πυρσῶν ἐκ Σκιάθου. πυνθόμενοι δὲ καὶ καταρρώδησαντες, ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου μετωρμίζοντο ἐς Χαλκίδα, φυλάζοντες μὲν τὸν Εὐριπον, λείποντες δὲ ἡμεροσκόπους περὶ τὰ ὑψηλὰ τῆς Εὐβοίας.

Mox secuta tota classis Persarum, ad Sepiadem in Magnesia appellit.

CLXXXIII. Τῶν δὲ δέκα νεῶν τῶν βαρβάρων τρεῖς ἐπέλασαν περὶ τὸ ἔρμα τὸ μεταξὺ ἐὼν Σκιάθου τε καὶ Μαγνησίας, καλεόμενον δὲ Μύρμηκα. ἐνθαῦτα οἱ βάρβαροι ἐπειδὴ στήλην λίθου ἐπέθηκαν, κομίσαντες ἐπὶ τὸ ἔρμα, ὀρμηθέντες αὐτοὶ ἐκ Θέρμης, ὡς σφι τὸ ἐμποδὼν ἐγγόνεε καθαρὸν, ἐπέπλεον πάσῃσι τῇσι νηυσὶ, ἑνδεκα ἡμέρας παρέντες μετὰ τὴν βασιλέος ἐξέλασιν ἐκ Θέρμης. τὸ δὲ ἔρμα σφι κατηγήσατο ἐὼν ἐν πόρῳ μάλιστα Πάμμων Σκύριος. πανημερὸν δὲ πλώοντες οἱ βάρβαροι,

about 90 miles

POLYMNIA. VII.

10 ἐξάνουσιν τῆς Μαγνησίας χώρας ἐπὶ Σηπιάδα τε καὶ τὸν αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασθαναΐης τε πόλιος ὄντα καὶ Σηπιάδος ἀκτῆς.

CLXXXIV. Μέχρι μὲν νυν τούτου τοῦ χώρου καὶ Θε-
 μύπυλέων, ἀπαθῆς τε κακῶν ἦν ὁ στρατός, καὶ πλῆ-
 θος ἦν τῆνικαῦτα ἔτι, ὡς ἐγὼ συμβαλλεόμενος εὐρίσκω,
 τόσον. τῶν μὲν ἐκ τῶν νεῶν τῶν ἐκ τῆς Ἀσίης, εὐουσέων
 5 ἑπτὰ καὶ διηκοσίων καὶ χιλίων, τὸν μὲν ἀρχαῖον ἐκά-
 στων τῶν ἐθνεῶν ὄντα ὁμίλον, τέσσερας καὶ εἰκοσι μυ-
 ριάδας, καὶ πρὸς, χιλιάδα τε καὶ τετρακοσίους, ὡς ἀνά
 διηκοσίους ἀνδρας λογιζόμενοις ἐν ἐκάστη νηϊ. ἐπεβά-
 τειον δὲ ἐπὶ ταυτέων τῶν νεῶν, χωρὶς ἐκάστων τῶν ἐπι-
 10 χωρίων ἐπιβατέων, Περσέων τε καὶ Μήδων καὶ Σακίων,
 τρηήκοντα ἄνδρες. οὗτος ἄλλος ὁμίλος γίνονται τρισμύ-
 ριοι, καὶ ἑξακισχίλιοι, καὶ πρὸς, διηκοσίοι τε καὶ δεκά.
 προσθήσω δὲ ἔτι τούτῳ καὶ τῷ πρῳτέρῳ ἀριθμῷ τοὺς ἐκ
 τῶν πεντηκοντέρων, ποιήσας ὅ, τι πλεον ἦν αὐτέων ἢ
 15 ἔλασσαν ἀν' ὀγδώκοντα ἄνδρας ἐνεῖναι. συνελεχθῆ δὲ
 ταῦτα τὰ πλοῖα, ὡς καὶ πρῳτερόν μοι εἰρήθη, τρισχίλια.
 ἤδη ἂν ἂν ἦν ἐν αὐτοῖσι τέσσερες μυριάδες καὶ εἰκοσι.
 ταῦτο μὲν νυν τὸ ἐκ τῆς Ἀσίης ναυτικὸν ἦν, σύμπαν εὖν
 πεντήκοντα μυριάδες καὶ μία, χιλιάδες τε ἔπεισι ἐπὶ
 20 ταύτῃσι ἑπτὰ, καὶ πρὸς, ἑκατοντάδες ἑξ, καὶ δεκάς.
 τοῦ δὲ πεζοῦ, ἑξδομήκοντα καὶ ἑκατὸν μυριάδες ἐγένοντο
 τῶν δὲ ἱππέων, ὀκτὼ μυριάδες. προσθήσω δὲ ἔτι τούτοις
 τὰς καμήλους τοὺς ἐλαύνοντας Ἀραβίους, καὶ τοὺς τὰ
 ἄρματα Λίβυας, πλῆθος ποιήσας διςμύριους ἄνδρας.
 25 καὶ δὴ τό, τε ἐκ τῶν νεῶν καὶ τοῦ πεζοῦ πλῆθος συντι-
 θέμενον, γίνεται διηκοσίαί τε μυριάδες καὶ τρηήκοντα καὶ
 μία, καὶ πρὸς, χιλιάδες ἑπτὰ, καὶ ἑκατοντάδες ἑξ, καὶ
 δεκάς. ταῦτο μὲν δὴ τὸ ἐξ αὐτῆς τῆς Ἀσίης στρατεύμα

Quantum
hominum
numerus
et quam
immanem
omnis ge-
neris appa-
raturum Xer-
xes ad Se-
piadem
Thermopy-
laeque et
ex Asia,

8th He ane

97

Total force of the Persian army
 230,000 men
 481a

ἔξαναχθὲν εἴρηται, ἄνευ τε τῆς Θερραπῆνῆς τῆς ἐπομένης, 30
καὶ τῶν σιταγωγῶν πλοίων, καὶ ὅσοι ἐνέπλεον τούτοις.

et ex Euro-
pa contra
Graecos
conduxerit.

CLXXXV. Τὸ δὲ δὴ ἐκ τῆς Εὐρώπης ἀγόμενοι στρα-
τευμα ἐπὶ προσλογιστέα ταῦτα παντὶ τῷ ἐξηριθμημένῳ
δοκῶσιν δὲ δεῖ λέγειν. νῆας μὲν νηὶ οἱ ἀπὸ Θρηίκης Ἑλ-
ληνες, καὶ ἐκ τῶν νήσων τῶν ἐπικειμένων τῇ Θρηίκῃ,
παρεῖχοντο εἴκοσι καὶ ἑκατόν. ἐκ μὲν νηὶ τούτων τῶν 5
νέων, ἄνδρες τετρακισχίλιοι καὶ δισμύριοι γίνονται. πε-
ρὶ δὲ τὴν Θρηίκην παρεῖχοντο, καὶ Παίονες, καὶ Ἑρ-
δοί, καὶ Βοττιαῖοι, καὶ τὸ Χαλχιδικὸν γένος, καὶ Βούροι,
καὶ Πίερες, καὶ Μακεδόνες, καὶ Περραιβοί, καὶ Εὐῖνες,
καὶ Δόλοπες, καὶ Μάγνητες, καὶ Ἀχαιοὶ, καὶ ὅσοι τῆς 10
Θρηίκης τὴν παραλίην νέμονται· τούτων τῶν ἐθνέων,
τρεῖς καὶ μισοὶ μυριάδας δοκεῖ γενέσθαι. αὗται ὦν αἱ μυριά-
δες κείνησι προστεθεῖσαι τῇσι ἐκ τῆς Ἀσίας, γίνονται
ἀνδρῶν αἱ πᾶσαι μάχμιοι μυριάδες διηκόσιαι καὶ ἑξή-
κοντα καὶ τέσσερες· ἐπεισὶ δὲ ταύτησι ἑκατοντάδες ἐκ- 15
καίδεκα, καὶ δεκάς.

CLXXXVI. Τοῦ μαχίμου δὲ τούτου ὄντος ἀριθμὸν
τοσαύτου, τὴν Θερραπῆν τὴν ἐπομένην τούτοις, καὶ τοὺς
ἐν ταῖσι σιταγωγαῖσι ἀκάτοις ὄντας, καὶ μάλα ἐν ταῖσι
ἄλλοις πλοίοις, ταῖσι ἅμα πλέουσι τῇ στρατῇ, ταύτας
τῶν μαχίμων ἀνδρῶν αἱ δοκεῖ εἶναι ἐλάσσονας, ἀλλὰ 5
πλεῖν. καὶ δὴ σφας πλεῖν ἴσους ἐκείνοις εἶναι, καὶ
οὔτε πλεῖν, οὔτε ἐλάσσονας οὐδέν. ἔχιστοί μιν δὲ οὗτοι
τῷ μαχίμῳ, ἐκπληρᾶσι τὰς ἴσας μυριάδας ἐκείνησι.
οὕτω πεντηκοσίας τε μυριάδας καὶ εἴκοσι καὶ ὀκτὼ, καὶ 10
χιλιάδας τρεῖς, καὶ ἑκατοντάδας δύο, καὶ δεκάδας δύο
ἀνδρῶν ἤγαγε Ξέρξης ὁ Δαρεῖου μέχρι Σηπιάδας καὶ
Θερμοπυλείων.

CLXXXVII. Οὗτος μὲν δὴ τῷ συνάπαντος στρατεύ-

ματος τοῦ Ξέρξεω ἀριθμός. γυναικῶν δὲ σιτοποιέων, καὶ Xerxes ipse
omnium
pulcherri-
mus et pro-
cerissimus.
παλλακῶν, καὶ εὐνούχων, οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀτρεκέα
ἀριθμόν· οὐδὲ αὖ ὑποζυγίων τε καὶ τῶν ἄλλων κτηνέων
5 τῶν ἀχθοφόρων, καὶ κυνῶν Ἰνδικῶν τῶν ἐπομένων, οὐδὲ
ἂν ταυτέων ὑπὸ πλῆθους οὐδεὶς ἂν εἴποι ἀριθμόν. ὥστε
οἶδεν μοι θάῤυμα παρίσταται προδοῦναι τὰ ῥέεθρα τῶν
ποταμῶν ἔστι τῶν, ἀλλὰ μᾶλλον ὅπως τὰ στίβια ἀντέ-
χρηστε θάῤυμά μοι μυριάσι τοσαύτησι. εὗρισκω γὰρ συμ-
10 βαλλεόμενος, εἰ χρίνικα πυρῶν ἕκαστος τῆς ἡμέρης
ἐλάμβανε, καὶ μηδὲν πλεον, ἑνδεκα μυριάδας μεδίμνων
τελομένας ἐπ' ἡμέρῃ ἐκάστη, καὶ πρὸς, τριηκοσίους τε
ἄλλους μεδίμνους καὶ τεσσεράκοντα. γυναιξὶ δὲ καὶ εὐ-
ναύχοισι, καὶ ὑποζυγίοισι καὶ κυσὶ, οὐ λογίζομαι. ἀν-
15 δρώων δὲ ἑοστέων τοσούτων μυριάδων, κάλλεός τε εἵνεκα
καὶ μεγάλους οὐδεὶς αὐτέων ἄξιονικέτερος ἢν αὐτοῦ Ξέρ-
ξεω ἔχειν ταῦτο τὸ κράτος.

CLXXXVIII. Ὁ δὲ δὴ ναυτικὸς στρατὸς ἐπεί τε ὅρ- Perfarum
naves dum
ad Sepia-
dem com-
morantur,
ingens co-
orta tem-
pestas ea-
rum mul-
tas frangit.
μηεὶς ἔπλεε, καὶ κατέσχε τῆς Μαγνησίης χώρας ἐς τὸν
αἰγιαλὸν τὸν μεταξὺ Κασσαναίης τε πόλιος ὄντα καὶ
Σηπιάδος ἀκτῆς, αἱ μὲν δὴ πρῶται τῶν νεῶν ὄρμεον πρὸς
5 τῇ γῇ, ἄλλαι δὲ ἐπ' ἐκείνησι ἐπ' ἀγκυρέων· ἅτε γὰρ
τοῦ αἰγιαλοῦ ὄντος οὐ μεγάλου, πρόκροσσαι ὀρμέοντο
ἐς πόντον, καὶ ἐπὶ ὀκτὼ νέας. ταύτην μὲν τὴν εὐφρόνην
οὕτω. ἄμα δὲ ὄρθρω, ἐξ αἰθρίας τε καὶ νηνεμίας τῆς
θαλάσσης ζεσάσης, ἐπέπεσέ σφι χειμῶν τε μέγας καὶ
10 πολλὸς ἄνεμος ἀπηναιγίτης, τοὶ δὴ Ἑλλησποντικὴν καλέ-
ουσι αἱ περὶ ταῦτα τὰ χωρία αἰκημένοι. ὅσοι μὲν νῦν αὐ-
τέων αἰζόμενον ἔμαθον τὸν ἄνεμον, καὶ τοῖσι οὕτω εἶχε
ὄρηται, οἱ δὲ ἔφθησαν τὸν χειμῶνα ἀνασπάσαντες τὰς
νέας, καὶ αὐτὰ τε περιῆσαν καὶ αἱ νέες αὐτέων ὅσας δὲ
15 τῶν νεῶν μεταρσίαις ἔλαβε, τὰς μὲν ἔρριψε πρὸς Ἰπνούς

καλεομένους τοὺς ἐν Πηλίῳ, τὰς δὲ ἐς τὸν αἰγιαλὸν· αἱ δὲ περὶ αὐτὴν τὴν Σηπιάδα περιέπιπτον· αἱ δὲ ἐς Μελίβοιαν πόλιν, αἱ δὲ ἐς Κασθαναίην ἐξεβράσσοντο. ἦν δὲ τοῦ χειμῶνος χεῖμα ἀφόρητον.

Boreas et
Orithyia ab
Athenienfi-
bus in au-
xilium vo-
cati. Sa-
cellum Bo-
reæ ad Ilif-
sum fluvium.

CLXXXIX. Λέγεται δὲ λόγος ὡς Ἀθηναῖοι τὸν Βορρὴν ἐκ Θεοπροπίου ἐπεκαλέσαντο, ἐλθόντος σφι ἄλλου χρηστηρίου, τὸν γαμβρὸν ἐπίκουρον καλίσασθαι. Βορρῆς δὲ, κατὰ τὸν Ἑλλήνων λόγον, ἔχει γυναῖκα Ἀττικὴν, Ὀρειθυίην τὴν Ἐρεχθίδος. κατὰ δὲ τὸ κῆδος ταῦτο οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς φάτις ὥρμηται, συμβαλλεόμενός σφι τὸν Βορρὴν γαμβρὸν εἶναι, καὶ ναυλοχέοντες τῆς Εὐβοίης ἐν Χαλκίδι, ὡς ἔμαθον αὐξόμενον τὸν χειμῶνα, ἥ καὶ πρὸ τούτου, ἔθύνον τε καὶ ἐπεκαλέοντο τὸν τε Βορρὴν καὶ τὴν Ὀρειθυίην, τιμωρῆσαί σφι καὶ διαφθεῖραι τῶν βαρβάρων τὰς νέας, ὡς καὶ πρότερον περὶ Ἀθῶν. εἰ μὲν νυνὶ διὰ ταῦτα τοῖσι βαρβάροις ὀρμέουσι ὁ Βορρῆς ἐπέπεσε, οὐκ ἔχω εἶπαι· οἱ δὲ ὅν Ἀθηναῖοι σφι λέγουσι βοηθήματα τὸν Βορρὴν πρότερον, καὶ τότε ἐκεῖνα κατεργάσασθαι· καὶ ἰρὸν ἀπελθόντες Βορέῳ ἰδρυσάντο παρὰ ποταμὸν Ἴλισόν.

Quot naves
homines-
que illa
tempeftas
absumferit.
Aminocles,
ad Sepia-
dem fundos
poffidens,
ex hoc nau-
fragio im-
menſas di-
vitiis na-
tus.

CXC. Ἐν ταύτῃ τῷ πόνῳ νέας οἱ ἐλαχίστας λέγουσι διαφθαρεῖναι, τετρακισσίων οὐκ ἐλάσσονας, ἀνδρας τε ἀναριθμήτους, χρημάτων τε πλῆθος ἀφθονον· ὥστε Ἀμεινοκλεί τῷ Κρητίνεω, ἀνδρὶ Μάγνητι, γηοχόστῃ περὶ Σηπιάδα, μεγάλως ἢ ναυηγίῃ αὕτῃ χρηστὴ ἐγένετο· ὅς πολλαὶ μὲν χρύσεια ποτήρια ὑστέρῳ χρόνῳ ἐκβρασσόμενα ἀνείλετο, πολλὰ δὲ ἀργυρεὰ· θησαυρούς τε τῶν Περσέων εὗρε, ἄλλα τε χρύσεια ἅφατα χρήματα περιέβαλετο· ἀλλ' ὁ μὲν, τᾶλλα οὐκ εὐτυχέων, εὐρήμασι μέγα πλοῖσιος ἐγένετο· ἦν γάρ τις καὶ ταῦτον ἀχαρις συμφορὴ λευκῶν παιδοφόνος.

μυθοι!

CXCΙ. Σίταγαγῶν δὲ ὀλκάδων, καὶ τῶν ἄλλων Quarto de-
 πλοίων διαφθειρομένων, οὐκ ἔπην ἀριθμός· ὥστε δεί-
 σαντες αἱ στρατηγοὶ τῷ ναυτικῷ στρατῷ, μὴ σφί κεκα- magis mari
 κωμένοισι ἐπιθῶνται αἱ Θεσσαλοὶ, ἔρκος ὑψηλὸν ἐκ τῶν placando
 5 ναυηγίαν περιεβάλλοντο. ἡμέρας γὰρ δὴ ἐχείμαζε τρεῖς· Thetidi
 τέλος δὲ, ἄντομά τε ποιῶντες, καὶ καταείδοντες γόησι τῷ Nereidibus-
 ἀνέμῳ αἱ μάχοι, πρὸς τε ταῦτοισι, καὶ τῇ Θέτι καὶ τῇσι que sacra.
 Νηρηίδεσσιν ὄντες, ἔπαυσαν τετάρτῃ ἡμέρῃ, ἢ ἄλλως πως
 αὐτὸς ἐθέλων ἐκόπασε. τῇ δὲ Θέτι ἔθυον, πυθόμενοι
 10 παρὰ τῶν Ἰώνων τὸν λόγον, ὡς ἐκ τοῦ χώρου τούτου ἀρ-
 πασθεῖν ὑπὸ Πηλῆος, εἴη τε ἅπαντα ἡ ἀκτὴ ἡ Σηπιάς
 ἐκείνης τε καὶ τῶν ἄλλων Νηρηίδων. ὁ μὲν δὴ τετάρτῃ
 ἡμέρῃ ἐπέπαυτο.

CXCII. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι οἱ ἡμεροσκόποι ἀπὸ τῶν Audita bar-
 ἄκρων τῶν Εὐβοϊκῶν καταδραμόντες· δευτέρῃ ἡμέρῃ, ἀπ' barorum
 5 ἧς ὁ χειμὼν πρῶτος ἐγένετο, ἐσήμαινον πάντα τὰ γενό- strage, clas-
 μενα περὶ τὴν ναυηγίην. αἱ δὲ, ὡς ἐπίθοντο, Ποσειδέωνι sis Græco-
 5 σωτῆρι εὐχόμενοι, καὶ σπονδὰς προχέαντες, τὴν ταχίστην rum Artemi-
 ὀπίσω ἠπείγοντο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον· ἐλπίσαντες ὀλίγας mifium re-
 τινὰς σφί ἀντιζόους ἔσεσθαι νῆας. αἱ μὲν δὴ τοδεύτερον petit. Nep-
 ἐλθόντες, περὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐναυλόχουν, Ποσειδέωνος tunus Ser-
 σωτῆρος ἐκωνυμίην ἀπὸ τούτου ἐτι καὶ ἐς τότε νομίζοντες. vator.

CXCIII. Οἱ δὲ βάρβαροι, ὡς ἐπαύσατό τε ὁ ἄνεμος, Aphete ad
 καὶ τὸ κῆμα ἔστρωτο, κατασπάσαντες τὰς νῆας, ἔπλεον sinum Pa-
 5 παρὰ τὴν ἠπειρον. κάμψαντες δὲ τὴν ἄκρην τῆς Μαγνη- gaseum fi-
 σίης, ἰθὺσαν ἔπλεον ἐς τὸν κόλπον τὸν ἐπὶ Παγασέων tæ, unde
 5 φέροντα. ἔστι δὲ χώρος ἐν τῷ κόλπῳ τούτῳ τῆς Μαγνη- nomen ac-
 σίης, ἔνθα λέγεται τὸν Ἡρακλῆα καταλειφθῆναι ὑπὸ ceperint.
 Ἰήσονος τε καὶ τῶν συνεταίρων ἐκ τῆς Ἀργεῦς ἐπ' ὕδωρ Quo dum
 πεμφθέντα, εὗτ' ἐπὶ τὸ κῶας ἔπλεον ἐς Αἶαν τὴν Κολ- naves Per-
 χίδα· ἐνθαῦτεν γὰρ ἔμελλον ὑδρευσάμενοι ἐς τὸ πέλαγος farum, Se-
 20 πιάδε ῥη-
 χίδα· ἐνθαῦτεν γὰρ ἔμελλον ὑδρευσάμενοι ἐς τὸ πέλαγος huntur,

ἀφῆσεν. ἐπὶ τούτου δὲ τῷ χώρῳ ὄνομα γέγονε Ἀφείαι. 10
 ἐν τούτῳ ὦν ὄρμον οἱ Ξέρξῃ ἐπαιεῖντο.

cardia
 quindecim,
 duce San-
 doce, quem
 Darius o-
 lim ob cau-
 sam injuste
 judicatum
 capitis
 damnave-
 rat, Græco-
 rum in ma-
 nus inci-
 dunt.

CXCIV. Πεντεκαίδεκα δὲ τῶν νηῶν τούτων ἔτυχί τε
 ὕσταται πολλὸν ἐξαναχθεῖναι, καὶ πως κατεῖδον τὰς
 ἐπ' Ἀρτεμισίῳ τῶν Ἑλλήνων νῆας. ἔδοξάν τε δὴ τὰς
 σφετέρας εἶναι οἱ βάρβαροι, καὶ πλείοντες, ἔπεσον ἐς τὰς
 πολεμίους· τῶν ἐστρατήγευσε ὁ ἀπὸ Κύμης τῆς Αἰολίδος
 ὑπαρχος Σανδῶκης ὁ Θαμασίου. τὸν δὴ πρότερον τούτῳ
 βασιλεὺς Δαρεῖος ἐπ' αἰτίῃ τοιῆδε λαβὼν, ἀνισταύρας τε,
 εἶντα τῶν βασιληῶν δικαστέων, ὅτι ὁ Σανδῶκης ἐπὶ
 χεῖμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε. ἀνακρεμασθέντες ὦν
 αὐταῖ, λογιζόμενος ὁ Δαρεῖος, εὖρὲ οἱ πλεῶν ἀγαθὰ τῶν 10
 ἀμαρτημάτων πεποιημένα ἐς οἶκον τὸν βασιλικόν εἶναι
 δὲ ταῦτο ὁ Δαρεῖος, καὶ γνούς ὡς ταχύτερα αὐτὸς ἢ σφ-
 φώτερα ἐργασμένος εἴη, ἔλυσε. βασιλῆα μὲν δὴ Δαρεῖον
 οὕτω διαφυγῶν μὴ ἀπολέσθαι, περιῆν· τότε δὲ ἐς τὰς
 Ἑλλήνας καταπλώσας, ἔμελλε οὐ τοδαύτερον διαφυγῶν 15
 ἔσεσθαι. ὡς γὰρ σφείας εἶδον προσπλέοντας οἱ Ἑλλη-
 νες, μαθόντες αὐτέων τὴν γινομένην ἀμαρτάν, ἐπαύει
 χθέντες, εὐπετέως σφείας εἶλον.

Capti in his
 etiam Ari-
 dolis, Ala-
 bandorum
 in Cária ty-
 rannus, et
 Penthylus,
 Paphiorum
 dux.

CXCV. Ἐν τούτων μὴ Ἀρίδωλις πλεῶν ἦλω, τύραν-
 νος Ἀλαβάνδων τῶν ἐν Καρίῃ. ἐν ἐτέρῃ δὲ, ὁ Πάφιος
 στρατηγὸς Πενθύλος ὁ Δημονόου· ὃς ἤγε μὲν δυνάμει
 νῆας ἐκ Πάφου, ἀποβαλὼν δὲ σφῶν τὰς ἑνδεκα τῶ
 χειμῶνι τῷ γενομένῳ κατὰ Σηπιάδα, μὴ τῇ περιγεγε-
 μένῃ καταπλέων ἐπ' Ἀρτεμισίον ἦλω. ταύτους οἱ Ἑλλη-
 νες ἐξιστορήσαντες τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρ-
 ξεω στρατῆς, ἀποπέμψασι δεδωμένους ἐς τὸν Κορινθίον
 Ἰσθμόν.

Reliqua
 classis A-
 phetas to-

CXCVI. Ὁ μὲν δὴ ναυτικὸς τῶν βαρβάρων στρατῆς,
 πᾶρξ τῶν πεντεκαίδεκα νηῶν τῶν εἶπον Σανδῶκεα στρα-

πηγέειν, ἀπίκετο ἐς Ἀφείας. Ξέρξης δὲ καὶ ὁ πᾶς net. Copia-
παρευθεὶς διὰ Θεσσαλίας καὶ Ἀχαΐης, ἐσβέβηκας ἦν rum pede-
καὶ δὴ τριταῖος ἐς Μηλιέας· ἐν Θεσσαλίῃ μὲν ἀμιλλαν strum iter
ποιοῦσάμενος ἵππων τῶν ἐωυτοῦ, ἀποπειρώμενος καὶ τῆς per Theffa-
Θεσσαλίας ἵππου, πυθόμενος ὡς ἀρίστη εἴη τῶν ἐν Ἑλ- liam ad si-
λησι· ἔνθα δὲ αἱ Ἑλληνίδες ἵπποι ἐλίποντο πολλόν. num Ma-
τῶν μὲν νῦν ἐν Θεσσαλίῃ ποταμῶν, Ὀνόχωνος μόνος οὐκ liacum.
ἀπέχρησε τῇ στρατῇ τὸ ρέεθρον, πινόμενος· τῶν δὲ ἐν Theffalo-
Ἀχαΐῃ ποταμῶν ῥεόντων, οὐδὲ ὅστις μέγιστος αὐτέων rum equi-
ἐστὶ Ἠπιδανός, οὐδὲ αὗτος ἀπέσχε, εἰ μὴ Φλαύρος. tatus. Flu-
9/10

σxcvii. Ἐς Ἄλον δὲ τῆς Ἀχαΐης ἀπικομένῳ Ξέρ- Alos. Jupi-
ξη, οἱ καταγεγρόμενοι τῆς ὁδοῦ βουλόμενοι τὸ πᾶν ἐξηγε- ter Laphy-
σθαι, ἔλεγόν οἱ ἐπιχώριον λόγον, τὰ περὶ τὸ ἱερὸν τοῦ stius. Atha-
Λαφυστίου Διός· ὡς Ἀθάμας ὁ Αἰόλου ἐμνηχρήσατο mantis
Φρίξῳ μῶρον σὺν Ἰνῷ βουλευσας· μετὰ δὲ, ὡς ἐκ Θεο- porten.
προπίου Ἀχαιοὶ προτιθεῖσι τοῖσι ἐκείνου ἀπογόνοισι ἄ-
θλας τισούσδε· ὅς αἴν ἦ τοῦ γένος ταύτου πρεσβύτατος,
τούτῳ ἐπιτάξαντες ἐργεσθαι τοῦ πρυτανήϊου, αὐτοὶ φυ-
λακὰς ἔχουσι· λήϊτον δὲ καλέουσι τὸ πρυτανήϊον οἱ Ἀ-
χαιοί· ἣν δὲ ἐσέλθῃ, οὐκ ἔστι ὅπως ἔξεισι, πρὶν ἢ θύσε-
σθαι μέλλῃ· ὡς τ' ἐστὶ πρὸς τούτοις, πολλοὶ ἤδη τῶν
μελλόντων τουτέων θύσεσθαι, δέισαντες, ἄχοντο ἀπο-
δράντες ἐς ἄλλην χώραν· χρόνου δὲ προδόντος ὀπίσω
κατελθόντες, ἦν ἀλίσκωνται ἐσελθόντες ἐς τὸ πρυτανήϊον,
ὡς θύεσθαι τε ἐξηγέοντο στέμμασι πᾶς πυκασθεῖς, καὶ
ὡς σὺν πομπῇ ἐξαχθεῖς. ταῦτα δὲ πάσχουσι οἱ Κυτισ-
σώρου τοῦ Φρίξου παιδὸς ἀπόγονοι, διότι καθαρμὸν τῆς
χώρας ποιούμενων Ἀχαιῶν ἐκ Θεοπροπίου Ἀθάμαντα
τὸν Αἰόλου, καὶ μελλόντων μιν θύειν, ἀπικόμενος αὗτος ὁ
Κυτισσώρος ἐξ Αἴης τῆς Κολχίδος, ἐρρύσατο· ποιήσας δὲ
ταῦτο, τοῖσι ἐπυγενομένοις ἐξ ἐωυτοῦ μῆνιν τοῦ Θεοῦ ἐνέ-

βαλε. Ξέρξης δὲ ταῦτα ἀκούσας, ὡς κατὰ τὸ ἄλσος ἐγένετο, αὐτὸς τε ἔργετο αὐτοῦ, καὶ τῇ στρατιῇ πάσῃ παρήγγειλε τῶν τε Ἀθάμαντος ἀπογόνων τὴν οἰκὴν ὁμοίως καὶ τὸ τέμενος ἐσέβετο.

25

Maris aestus
in sinu Ma-
liaco. Situs
terrae adja-
centis. Pe-
trae Trachi-
niae. Anti-
cyra. Flu-
vii, Sper-
chius, Dy-
ras, Melas.

CXCVIII. Ταῦτα μὲν τὰ ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ τὰ ἐν Ἀχαιίῃ. ἀπὸ δὲ τούτων τῶν χώρων ἦιε ἐς τὴν Μηλίδαν παρὰ κόλπον θαλάσσης, ἐν τῷ ἄμπατίς τε καὶ ῥήχῃ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην γίνεται. περὶ δὲ τὸν κόλπον ταῦτα ἔστι χώρος πεδίνος, τῇ μὲν, εὐρύς, τῇ δὲ, καὶ κάστας στεινός. περὶ δὲ τὸν χώρον ταῦτον οὖρεα ὑψηλὰ καὶ ἄβητα περικληθεὶς πᾶσαν τὴν Μηλίδαν γῆν, Τρηχίνας πετρὰς καλεόμεναι. πρώτη μὲν νυν πόλις ἔστι ἐν τῷ κόλπῳ, ἰόντι ἀπ' Ἀχαιΐης, Ἀντικύρη παρ' ἣν ποταμὸς Σπερχήιος ῥέων ἐξ Ἐνιήνων, ἐς Θάλασσαν ἐκδιδοί. ἀπὸ δὲ 10 τούτου, διὰ εἰκοσὶ κου σταδίων ἄλλος ποταμὸς, τῷ ὀνόματι κεῖται Δύρας, τὸν βοηθόντα Ἡρακλεῖ καιομένῳ λόγος ἔστι ἀναφανῆναι. ἀπὸ δὲ τούτου, δι' ἄλλων εἰκοσι σταδίων ἄλλος ποταμὸς ἔστι, ὃς καλεῖται Μέλας.

Trachin.
Alopus flu-
vius.

CXCIX. Τρηχὺς δὲ πόλις ἀπὸ τοῦ Μέλανος τοῦτο ποταμοῦ πέντε στάδια ἀπέχει. ταύτῃ δὲ καὶ εὐρύτατον ἔστι πάσης τῆς χώρας ταύτης ἐκ τῶν οὐρέων ἐς Θάλασσαν, κατ' αὐτὴν Τρηχὺς πεπόλισται· δισχίλιά τε γὰρ καὶ διςμύρια πλέθρα τοῦ πεδίου ἔστι. τοῦ δὲ οὖρεος, τὸ περικληθεὶς τὴν γῆν τὴν Τρηχινίην, ἔστι διασφᾶξ πρὸς μεσαμβρίην Τρηχίνος. διὰ δὲ τῆς διασφάγος Ἀσωπὸς ποταμὸς ῥέει παρὰ τὴν ὑπώρεην τοῦ οὖρεος.

Phoenix
fluvius.
Anthela.
Fana Cere-
ris Amphi-
ctyonidis et
Amphicly-
onis herois.
Sedes Am-
phiclyo-
num.

CC. Ἔστι δὲ ἄλλος Φοίνιξ ποταμὸς οὐ μέγας πρὸς μεσαμβρίην τοῦ Ἀσωποῦ· ὃς ἐκ τῶν οὐρέων τούτων ῥέων, ἐς τὸν Ἀσωπὸν ἐκδιδοί. κατὰ δὲ τὸν Φοίνικα ποταμὸν στεινότατον ἔστι· ἀμαξίτος γὰρ μὴ μούνη δέδμηται. ἀπὸ δὲ τοῦ Φοίνικος ποταμοῦ πεντεκαίδεκα στάδια ἔστι 5

ἐς Θερμοπύλας. ἐν δὲ τῷ μεταξὺ Φοίνικος ποταμοῦ καὶ
 Θερμοπυλέων κόμη τέ ἐστι τῇ ὄνομα Ἀνθήλη καί-
 ται, παρ' ἣν δὴ παραρρέων ὁ Ἀσωπὸς, ἐς θάλασσαν
 ἐκδιδοῖ, καὶ χώρος περὶ αὐτὴν εὐρύς, ἐν τῷ Δήμητρος τε
 10 ἱερὸν Ἀμφικτυονίδος ἱδρυται, καὶ εἶδαι εἰσὶ Ἀμφικτύοσι,
 καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἀμφικτύονος ἱρόν.

CCI. Βασιλεὺς μὲν δὴ Πέρσης ἐστρατοπεδεύετο τῆς *Perfarum*
 Μηλίδος ἐν τῇ Τρηχίνῃ· αἱ δὲ δὴ Ἕλληνες, ἐν τῇ διόδῳ, *castra in*
 καλεῖται δὲ ὁ χώρος οὗτος, ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλή- *Trachinia :*
 νων, Θερμοπύλαι· ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιόικων, *Græcorum,*
 5 Πύλαι. ἐστρατοπεδεύοντο μὲν νυν ἑκάτεροι ἐν τούτοις τοῖσι *in transitu*
 χωρίοις. ἐπεκράτει δὲ, ὁ μὲν τῶν πρὸς βορρῇ ἀνεμον *angustia-*
 ἐχόντων πάντων μέχρι Τρηχίνος· αἱ δὲ, τῶν πρὸς νότον *rum ad*
 καὶ μεσαμβρίην Φερόντων ἐπὶ ταύτης τῆς ἡπείρου. *Thermopy-*
las.

CCII. Ἔσαν δὲ οἱδὲ Ἑλλήνων αἱ ὑπομένοντες τὸν Πέρ- *Qui populi*
 σην ἐν ταύτῃ τῷ χώρῳ. Σπαρτιητέων τε τριηκόσιοι ὀπλί- *Græciæ il-*
 ται, καὶ Τεγεατέων καὶ Μαντινέων χίλιοι, ἡμίσεις ἐκα- *luc milites*
 τέρων· ἐξ Ὀρχομενοῦ τε τῆς Ἀρκαδίας, εἴκοσι καὶ ἐκα- *miferint.*
 5 τὸν καὶ ἐκ τῆς λοιπῆς Ἀρκαδίας, χίλιοι· τοσαῦτοι μὲν
 Ἀρκαδῶν. ἀπὸ δὲ Κορίνθου, τετρακόσιοι· καὶ ἀπὸ Φλι-
 αῖντος, διηκόσιοι· καὶ Μυκηναίων ὀγδώκοντα. οὗτοι μὲν
 ἀπὸ Πελοποννήσου παρῆσαν. ἀπὸ δὲ Βοιωτῶν, Θεσπιδέων
 τε ἑπτακόσιοι, καὶ Θηβαίων τετρακόσιοι.

CCIII. Πρὸς ταῦτοις ἐπὶ κλητοὶ ἐγένοντο Λοκροὶ τε οἱ
 Ὀπουντίοι παροστρατιῇ, καὶ Φωκίων χίλιοι. αὐτοὶ γάρ
 σφεας οἱ Ἕλληνες ἐπεκαλέσαντο, λέγοντες δι' ἀγγέλων,
 ὡς αὐτοὶ μὲν ἦκοιεν πρόδρομοι τῶν ἄλλων, οἱ δὲ λοιποὶ
 5 τῶν συμμάχων, προσδόκιμοι πᾶσαν εἶεν ἡμέραν· ἡ θά-
 λασσά τε σφι εἶη ἐν Φυλακῇ, ὑπ' Ἀθηναίων τε Φρουρεο-
 μένῃ, καὶ Αἰγινητέων, καὶ τῶν ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν
 ταχθέντων, καὶ σφι εἶη δεινὸν οὐδέν· οὐ γὰρ θεὸν εἶναι

τὸν ἐπίοντα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλ' ἀνδραπον εἶναι δὲ
 θνητὸν οὐδένα, οὐδὲ ἔσεσθαι, τῷ κακὸν ἐξ ἀρχῆς γιν-
 μένῳ οὐ συνεμίχθη· τοῖσι δὲ μεγίσταισι αὐτίκων, μέγι-
 στα· ὀφείλειεν ὦν καὶ τὸν ἐπελαύνοντα, ὡς ἔοντα θνητὸν,
 ἀπὸ τῆς δόξης πεσεῖν ἄν. οἱ δὲ, ταῦτα πυνθανόμενοι,
 ἐβόηθον ἐς τὴν Τρηχίνα.

Horum du-
 ces: sum-
 mus dux,
 Leonidas,
 Spartano-
 rum rex.
 Ejus stem-
 ma usque
 ab Hercule
 repetitum.

CCIV. Τούτοις ἔσαν μὲν κὼ καὶ ἄλλοι στρατηγοὶ
 κατὰ πόλιν ἐκάστων· ὁ δὲ θωμάζομενος μάλιστα
 καὶ παντὸς τοῦ στρατεύματος ἡγεόμενος, Λακεδαιμόνιος
 ἦν, Λεωνίδης ὁ Ἀναξανδρίδω, τοῦ Λέοντος, τοῦ Εὐρυκρά-
 τίδω, τοῦ Ἀναξάνδρου, τοῦ Εὐρυκράτους, τοῦ Παλυδάρου,
 τοῦ Ἀλκαμένεος, τοῦ Τηλέκλου, τοῦ Ἀρχέλειω, τοῦ Ἡ-
 γησίλειω, τοῦ Δωρύσσου, τοῦ Λεωβότειω, τοῦ Ἐχεστράτω,
 τοῦ Ἡγίου, τοῦ Εὐρυσθένεος, τοῦ Ἀριστοδήμου, τοῦ Ἀρι-
 στομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ἰλλαι, τοῦ Ἡρακλέος·
 πετσαμένοι τὴν βασιλιῆν ἐν Σπάρτῃ ἐξ ἀπροσδοκίᾳ. 10

Qua ratio-
 ne regnum
 Spartæ
 præter
 ipm na-
 ctus.

CCV. Διζῶν γάρ οἱ ἔοντων πρεσβυτέρων ἀδελφῶν,
 Κλεομένεος τε καὶ Δωριέος, ἀπελήλατο τῆς Φροσίδος
 περὶ τῆς βασιλιῆς. ἀπαθανόντος δὲ Κλεομένεος ἀπα-
 δος ἔρσηνος γόνου, Δωριέος τε οὐκέτι ἔοντος, ἀλλὰ τελευ-
 τήσαντος καὶ τούτου ἐν Σικελίῃ, οὕτω δὴ ἐς Λεωνίδην ἀνέ-
 βαινε ἡ βασιλιῆ· καὶ διότι πρότερος ἐγγόνος Κλεομένε-
 ου, οὗτος γὰρ ἦν νεώτατος Ἀναξανδρίδω παῖς, καὶ δὲ
 καὶ ἔχε Κλεομένεος θυγατέρα. ὃς τότε ἦν ἐς Θερμοπύ-
 λας ἐπιλεξάμενός ἀνδρας τε τοὺς κατεστειώτας τρηχο-
 σίους, καὶ τοῖσι ἐτύγχανον παῖδες ἔοντες. παραλαβὼν δὲ 10
 ἀπίκετο καὶ Θηβαίων τοὺς ἐς τὸν ἀριθμὸν λογισάμενος
 εἶπον, τῶν ἐστρατήγει Λεωντιάδης ὁ Εὐρυμάχου. ταῦτα δὲ
 εἶνεκα τούτους σπουδῇ ἐποιήσατο Λεωνίδης μούτους Ἑλ-
 λήνων παραλαβεῖν, ὅτι σφέων μεγάλως κατηγόρητο μη-
 δίζειν. παρεκάλει ὦν ἐς τὸν πόλεμον, θέλων εἶδέναι ἔτι 15

συνπύμπουσι, εἴτε καὶ ἀπερεύσι ἐκ τοῦ ἑμφανέος τῆς Ἑλλήνων συμμαχίῃ. οἱ δὲ, ἀλλοφρονέοντες, ἔπεμπον.

- CCVI. Ταύτους μὲν τοὺς ἀμφὶ Λεωνίδην πρῶτους ἀπέ- Præmissa
Thermopy-
las a Græ-
cis tantum-
modo exi-
gua manus
militum,
quod Spar-
tanos ludo-
rum Carni-
orum, cæte-
ros O-
lympico-
rum cele-
bratio ex-
peditione
adhuc ex-
cluderet.
πεμψαν Σπαρτιῆται, ἵνα τούτους ὁρῶντες οἱ ἄλλοι σύμ-
μαχοι, στρατεύωνται, μηδὲ καὶ οὗτοι μηδίσωσι, ἣν αὐ-
τοὺς πυνθάνονται ὑπερβαλλομένους· μετὰ δὲ, Κάρνεια
5 γὰρ σφί ἦν ἐμποδῶν, ἑμὲλλον ὀρετάσαντες, καὶ Φυλακὰς
λεπόντες ἐν τῇ Σπάρτῃ, κατὰ τάχος βοηθήσειν πανθη-
μί. ὥς δὲ καὶ οἱ λοιποὶ τῶν συμμάχων ἐνένωντο καὶ
αὐτοὶ ἕτερα τοιαῦτα ποιήσειν· ἦν γὰρ κατὰ ταῦτ' Ὀ-
λυμπίας ταύτοις τοῖσι πρῆγμασι συμπεσῶσα. οὕκων
10 θαλέοντες κατὰ τάχος οὕτω διακριθῆσθαι τὸν ἐν Θερ-
μοπύλῃσι πόλεμον, ἔπεμπον τοὺς προδρόμους. οὗτοι μὲν
δὴ οὕτω διενένωντο ποιήσειν.

- CCVII. Οἱ δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι Ἕλληνες, ἐπεὶδὴ πρὸς Leonidæ
λας ἐγένετο τῆς ἐσθλῆς ὁ Πέρσης, καταρρωδιόντες, ἐβου- magnani-
mum con-
siliū, cæ-
teris Pelo-
ponnefiis
fugam sua-
dentibus
impetus
barbaro-
rum oppre-
riendi.
λάοντο περὶ ἀπαλλαγῆς. τοῖσι μὲν νῦν ἄλλοις Πελο-
ποννηίοις ἐδόκεε ἐλθᾶσι ἐς Πελοπόννησον, τὸν Ἰσθμὸν
5 ἔχειν ἐν Φυλακῇ· Λεωνίδης δὲ, Φωκίων καὶ Λοκρῶν περι-
σπερχέων ὄντων τῇ γνώμῃ ταύτῃ, αὐτοῦ τε μένειν ἐβή-
φιζετο, πέμπειν τε ἀγγέλους ἐς τὰς πόλεις, καλεούντάς
σφί ἐπισκοπεῖν, ὥς ὅπως αὐτέων ὀλίγων στρατὸν τῶν
Μήδων ἀλεῖσθαι.

- CCVIII. Ταῦτα βουλευομένων σφέν, ἔπεμπε Ξέρξης Speculator
κατάσκοποι ἱππέα, ἰδέσθαι ὁκόσοι τέ εἰσι, καὶ ὃ, τι Græcorum
ποιοῖεν. ἀκηκόεε δὲ ὅτι ἔων ἐν Θεσσαλίῃ, ὥς ἀλισμένη castra mis-
sus, quæ
viderit regi-
que nuntia-
verit.
εἶη ταύτῃ στρατιῇ ὀλίγῃ, καὶ τοὺς ἡγεμόνας, ὥς εἶσαν
5 Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Λεωνίδης ἔων γένος Ἡρακλήδης.
ὥς δὲ προσέλασε ὁ ἱππεὺς πρὸς τὸ στρατόπεδον, ἐπαιτό
τε καὶ κατῶρα πᾶν μὲν οὐ τὸ στρατόπεδον· τοὺς γὰρ
ἔσω τεταγμένους τοῦ τείχεος, τὸ ἀναρρώσαντες εἶχον ἐν

Φυλακῇ, οὐκ οἶά τε ἦν κατιδέσθαι· ὁ δὲ τοὺς ἔξω ἐμάν-
θανε, τοῖσι πρὸ ταῦ τείχεος τὰ ὄπλα ἔκειτο. ἔτυχον δὲ ταῦ 10
τον τὸν χρόνον Λακεδαιμόνιοι ἔξω τεταγμένοι. τοὺς μὲν δὴ
ᾧρα γυμναζομένους τῶν ἀνδρῶν, τοὺς δὲ τὰς κόμας κτε-
νιζομένους. ταῦτα δὴ θεωμένος, ἐθωύμαζε, καὶ τὸ πλῆ-
θος ἐμάνθανε. μαθὼν δὲ πάντα ἀτρεκέως, ἀπήλαυσε
ὀπίσω κατ' ἡσυχίην. οὔτε γάρ τις ἐδίωκε, ἀλογίης τε 15
ἐνεκύρῃσε πολλῆς. ἀπελθὼν δὲ, ἔλεγε πρὸς Ξέρξεα τά-
περ ὁπώπες πάντα.

Xerxis ac
Demarati
de hoc
nuntio col-
loquium.

CCIX. Ἀκούων δὲ Ξέρξης, οὐκ εἶχε συμβαλέσθαι τὸ
εἶν, ὅτι παρασκευάζοντο ὡς ἀπολυμένοι τε καὶ ἀπολέον-
τες κατὰ δύναμιν· ἀλλ', αὐτῷ γελοῖα γὰρ ἐφαίνοντο
ποιεῖν, μετεπέμψατο Δημάρτητον τὸν Ἀρίστανος εἶντα ἐν
τῷ στρατοπέδῳ. ἀπικόμενον δὲ μιν εἰρώτα Ξέρξης ἑκα- 5
στα ταυτέων, ἐθέλων μαθεῖν τὸ ποιούμενον πρὸς τῶν
Λακεδαιμονίων. ὁ δὲ εἶπε· “ Ἦκουσας μὲν μευ καὶ
“ πρότερον, εὔτε ὀρμῶμεν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, περὶ τῶν ἀν-
“ δρῶν ταυτέων· ἀκούσας δὲ, γέλωτά με ἔθεν, λέγοντα
“ τάπερ ᾧραν ἐκδεσόμενα πρήγματα ταῦτα. ἐμοὶ γὰρ 10
“ τὴν ἀληθειῇν ἀσκέειν ἀντία σὺ, ὦ βασιλεῦ, ἀγῶν
“ μέγιστός ἐστι· ἄκουσον δὲ καὶ νῦν. αἱ ἄνδρες οὗτοι
“ ἀπικάται μαχεσόμενοι ἡμῖν περὶ τῆς ἐσόδου, καὶ ταῦ-
“ τα παρασκευάζονται. νόμος γάρ σφι αὐτῷ ἔχων ἐστί·
“ ἐπεὶ αὖν μέλλωσι κινδυνεύειν τῇ ψυχῇ, τότε τὰς κεφα- 15
“ λὰς κοσμεύονται. ἐπίστασο δὲ, εἰ τούτους τε καὶ τὸ
“ ὑπομένον ἐν Σπάρτῃ καταστρέψαι, ἐστὶ οὐδὲν ἄλλο
“ ἔθνος ἀνθρώπων τό σε, βασιλεῦ, ὑπομένεει χεῖρας
“ ἀνταειρόμενον. νῦν γὰρ πρὸς βασιλεῖν τε καλλίστην
“ τῶν ἐν Ἑλλήσι προσφέρειαι, καὶ ἄνδρας ἀρίστους.” 20
κάρτα τε δὴ ἄπιστα Ξέρξῃ ἐφαίνετο τὰ λεγόμενα εἶναι,
καὶ δευτέρα ἐπειρώτα, ὅντινα τρέπον, τσαῦτοι ἐόντες, αἰοί

τέ εἰσι τῇ ἐαυτοῦ στρατῷ μαχέσασθαι. ὁ δὲ εἶπε· “ὦ βασιλεῦ, ἐμοὶ χράσθαι ὡς ἀνδρὶ ψεύστη, ἢ μὴ ταῦτα “ τοι ταύτῃ ἐκβῆ, τῇ ἐγὼ λέγω.”

CCX. Ταῦτα λόγων, οὐκ ἔπειθε τὸν Εὐρῆα. τέσσε- Incipit pugna ad Thermopylas [circa mediam aestatem a. 480.].
 ρας μὲν δὴ παρεῖνκε ἡμέρας, ἐλπίζων αἰεὶ σφεας ἀπο-
 δρῆσεσθαι. πέμπτη δὲ, ὡς οὐκ ἀπαλλάσσοντο, ἀλλὰ
 οἱ ἐφαίνοντο, ἀναιδείῃ τε καὶ ἀβουλίῃ διαχρεώμενοι, μέ-
 5 νειν, πέμπει ἐπ’ αὐτοὺς Μῆδους τε καὶ Κισσίουσιν θυμω-
 θείς, ἐντειλάμενός σφεας ζυγρήσαντας ἄγειν ἐς ὄψιν
 τὴν ἐαυτοῦ. ὡς δ’ ἐπέπεσον φερόμενοι ἐς τοὺς Ἕλληνας
 οἱ Μῆδοι, ἐπιπτον πολλοί· ἄλλοι δ’ ἐπεσήϊσαν, καὶ οὐκ
 ἀπέλαυνον, καίπερ μεγάλως προσπταίοντες. δῆλον δ’
 10 ἐποίουν παντὶ τρω, καὶ οὐκ ἥκιστα αὐτῷ βασιλεῖ, ὅτι
 πολλοὶ μὲν ἀνδρῶποι εἶεν, ὀλίγοι δὲ ἄνδρες. ἐγένετο δὲ ἡ
 συμβολὴ δι’ ἡμέρης.

CCXI. Ἐπεί τε δὲ οἱ Μῆδοι τρηχέως περιείποντο, ἐν- Barbari primis diebus maxima cum strage a Graecis et fortiter et callide pugnanti-
bus repulsi.
 θαῦτα οὔτοι μὲν ὑπεξήϊσαν, οἱ δὲ Πέρσαι ἐκδεχόμενοι
 ἐπήϊσαν, τοὺς ἀθανάτους ἐκάλεε βασιλεὺς, τῶν ἥρχε
 Ἰδάρης, ὡς δὴ οὔτοι γε εὐπετίως κατεργασόμενοι. ὡς
 5 δὲ καὶ οὔτοι συνέμισγον τοῖσι Ἕλλησι, οὐδὲν πλέον ἐφε-
 ροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς, ἀλλὰ τὰ αὐτὰ, ἅτε ἐν
 στεινοπόρῳ τε χώρῳ μαχόμενοι, καὶ δόρασι βραχυτέροις
 χρεώμενοι ἢ περ οἱ Ἕλληνες, καὶ οὐκ ἔχοντες πλῆθει
 χρῆσασθαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐμάχοντο ἀξίως λόγου,
 10 ἄλλα τε ἀποδεικνύμενοι ἐν οὐκ ἐπισταμένοισι μάχεσθαι
 ἐξεπιστάμενοι, καὶ ὅπως ἐντρέψειαν τὰ νῦτα, ἀλέες
 φεύγεσκον δῆθεν. οἱ δὲ βάρβαροι ὀρέωντες φεύγοντας,
 βοῇ τε καὶ πατάγῳ ἐπήϊσαν· οἱ δ’ ἂν καταλαμβανό-
 μενοι, ὑπέστρεφον ἀντίοι εἶναι τοῖσι βαρβάροισι· μετα-
 15 στρεφόμενοι δὲ, κατέβαλλον πλῆθει ἀναριθμήτους τῶν
 Περσέων· ἐπιπτον δὲ καὶ αὐτέων τῶν Σπαρτιητέων ἐν-

Θαῦτα ὀλίγοι. ἐπεὶ δὲ οὐδὲν ἰδυέετο παραλαβεῖν αἱ Πέρσαι τῆς ἐσόδου πειρεάμενοι, καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες, ἀπήλαινον ὀπίσω.

CCXII. Ἐν ταύτησι τῇσι προσόδοισι τῆς μάχης λέγεται βασιλῆα θηεύμενον, τρεῖς ἀναδραμεῖν ἐκ τοῦ θρόνου, δεισάντα περὶ τῇ στρατιῇ. τότε μὲν οὕτω ἠγωνίσαντο. τῇ δὲ ὑστεραίῃ οἱ βάρβαροι οὐδὲν ἄμεινον ἀέθλεον. ἅτε γὰρ ὀλίγων ἐόντων, ἐλπίσαντες σφεας κατατετρωματίσθαι τε καὶ οὐκ εἴους τε ἔσθθαι ἔτι χεῖρας ἀνταίρασθαι, συνέβαλλον. αἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ τάξιν τε καὶ κατὰ ἔθνηα κεκοσμημένοι ἦσαν, καὶ ἐν μέρει ἕκαστοι ἐμάχοντο, πλὴν Φωκέων· οὗτοι δὲ ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν, φυλάζοντες τὴν ἀτραπὸν. ὥς δὲ οὐδὲν εὗρισκον ἀλλοιότερον οἱ Πέρσαι ἢ τῇ προτεραίῃ ἐνῶρων, ἀπήλαινον.

Mox proditur Kerxi ab Ephialte Maliensi semita, qua Persarum agmen circumdaturum Gramcos a tergo invaderet. Poena proditori irrogata, ejusque caedes.

CCXIII. Ἀπορέοντος δὲ βασιλῆος ὅ,τι χρήσεται τῷ παρεόντι πρήγματι, Ἐπιάτης ὁ Εὐρυδήμου, ἀνὴρ Μηλιεύς, ἤλθε οἱ ἐς λόγους, ὥς μέγα τι παρὰ βασιλῆος δοκίαν ἄσθθαι· ἔφρασε τε τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τοῦ οὖρος φέρουσαν ἐς Θερμοπύλας, καὶ διέφθειρε τοὺς ταύτης ὑπομείναντας Ἕλληνας. ὕστερον δὲ δέισας Λακεδαιμονίους, ἔφυγε ἐς Θεσσαλίην· καὶ οἱ φυγόντι, ὑπὸ τῶν Πυλαγόρων, τῶν Ἀμφικτυόνων ἐς τὴν Πυλαίην συλλεγομένων, ἀργύριον ἐπεκηρύχθη. χρόνῳ δὲ ὕστερον, κατῆλθε γὰρ ἐς Ἀντικύρην, ἀπέθανε ὑπὸ Ἀθηνάδῃ, ἀνδρὸς Τρηχίνιου. ὁ δὲ Ἀθηνάδης οὗτος ἀπέκτεινε μὲν Ἐπιάτην δι' ἄλλην αἰτίην, τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὀπίσθθαι λόγοισι σημανέω· ἐτιμήθη μὲντοι ὑπὸ Λακεδαιμονίων οὐδὲν ἔσσαν. Ἐπιάτης μὲν οὕτω ὕστερον τουτέων ἀπέθανε.

Alia de proditione illius semitae narratio, sed subleste fidei.

CCXIV. Ἔστι δὲ ἕτερος λεγόμενος λόγος, ὥς Ὀνήτης τε ὁ Φαναγόρεω, ἀνὴρ Καρύστιος, καὶ Κορυθαλὸς Ἀντικυρεὺς, εἰσὶ οἱ εἵπαντες πρὸς βασιλῆα ταύτους τοὺς λόγους,

καὶ περιγησάμενοι τὸ οὖρος τοῖσι Πέρσῃσι· οὐδαμῶς
 5 ἑμῷγε πιατός. ταῦτο μὲν γὰρ, τῷδε χρη̃ σταθμώσα-
 σθαι, ὅτι αἱ τῶν Ἑλλήνων Πυλαγόροι ἐπεκρήρξαν οὐκ
 ἐπὶ Ὀνήτῃ τε καὶ Κορυδαλῷ ἀργύριον, ἀλλ' ἐπὶ Ἐπιάλτῃ
 τῷ Τρηχινίῳ, πάντως καὶ τὸ ἀτρεκέστατον πυθόμενοι·
 τῷτο δέ, Φεύγοντα τὸν Ἐπιάλτην ταύτην τὴν αἰτίνην εἶδον·
 10 μιν. εἰδὼν μὲν γὰρ ἂν καὶ εὖν μὴ Μηλιεὺς ταύτην τὴν
 ἀτραπὸν Ὀνήτης, εἰ τῇ χώρῃ πολλὰ ὁμιληκῶς εἶη· ἀλλ',
 Ἐπιάλτης γὰρ ἐστὶ ὁ περιγησάμενος τὸ οὖρος κατὰ τὴν
 ἀτραπὸν, ταῦτον αἴτιον γράφω.

CCXV. Πέρσης δέ, ἐπεὶ αἱ ἤρεσε τὰ ὑπέσχετο ὁ Ἐπι- Miffus, viam
duce Ephialte, Hy-
 ἀλτης κατεργάσσεσθαι, αὐτίκα περιχαρὲς γενόμενος, darnes cum
Immortalibus [c.
83.].
 ἔπεμπε Ἰθάρῃα, καὶ τῶν ἐστρατιῶν Ἰθάρης. ἀρμέατο Semitam qui
primi repererint.
 δὲ περὶ λύχων ἀφ' ἅς ἐκ τῶ στρατοπέδου. τὴν δὲ ἀτρα-
 5 πὸν ταύτην ἐξεῦρον μὲν αἱ ἐπιχώριοι Μηλιεῖς· ἐξευρόντες
 δέ, Θεσσαλοῖσι κατηγήσαντο ἐπὶ Φωκίας, τότε ὅτε αἱ
 Φωκίαι φράζαντες τείχεϊ τὴν ἐσβολήν, ἔσαι ἐν σκέπῃ τοῦ
 πολέμου· ἐκ τε τόσων δὴ κατεδέδεκτο εἴσω οὐδὲν χρηστὴν
 Μηλιεῦσι.

CCXVI. Ἐχει δὲ ὧδε ἡ ἀτραπὸς αὕτη. ἀρχεται μὲν Ejus tra-
tus.
 ἀπὸ τοῦ Ἀσωποῦ ποταμοῦ τοῦ διὰ τῆς διασφάγος ῥέον-
 τος· ὄνομα δὲ τῷ οὐρεὶ τούτῳ καὶ τῇ ἀτραπῷ τῷτο
 κεῖται, Ἀνόπαια· τίνει δὲ ἡ Ἀνόπαια αὕτη κατὰ ῥάχιν
 5 τοῦ οὐρεος, λήγει δὲ κατὰ τὴν Ἀλπὴν πόλιν, πρώτην εἰ-
 σαν τῶν Λοκρίδων πρὸς τῶν Μηλιέων, καὶ κατὰ Μελάμ-
 πυγόν τε καλεόμενον λίθον, καὶ κατὰ Κερκώπων ἑδρας·
 τῇ καὶ τὸ στενιότατόν ἐστι.

CCXVII. Κατὰ ταύτην δὴ τὴν ἀτραπὸν καὶ οὕτω Illic ex-
bitores col-
locati man-
us Pho-
cenium,
 ἔχουσιν αἱ Πέρσαι, τὸν Ἀσωπὸν διαβάτες, ἐπορεύοντο
 πᾶσαν τὴν νύκτα, ἐν δεξιῇ μὲν ἔχοντες οὖρεα τὰ Οἰταίων,
 ἐν ἀριστερῇ δέ, τὰ Τρηχινίων. ἥως τε δὴ διέφαινε, καὶ

ἐγένοντο ἐπ' ἀκρωτηρίῳ τοῦ οὐρεος. κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ οὐ-
ρεος ἐφύλασσαν, ὡς καὶ πρότερόν μοι δεδήλωται, Φωκῶν
χίλιοι ὀπλῖται, ῥυόμενοι τε τὴν σφιδέην χώραν, καὶ φρου-
ροῦντες τὴν ἀτραπὸν. ἡ μὲν γὰρ κάτω ἐσβολὴ ἐφύλασσετο
ὑπὸ τῶν εἰρηται· τὴν δὲ διὰ τοῦ οὐρεος ἀτραπὸν ἐθελον-
ται Φωκῆες ὑποδεδῆσθαι Λεωνίδῃ ἐφύλασσαν.

Persis in-
gruentibus
diffugiunt.

CCXVIII. Ἐμαθον δὲ σφεας οἱ Φωκῆες ὡδὲ ἀναβε-
βηκότας· ἀναβαίνοντες γὰρ ἐλάνθανον οἱ Πέρσαι το
οὔρος, πᾶν ἔον δρυὼν ἐπίπλεον. ἦν μὲν δὴ νημεμία, ψό-
φου δὲ γενομένου πολλοῦ, ὡς οἶκος ἦν, φύλλων ὑποκεχυ-
μένων ὑπὸ τοῖσι ποσὶ, ἀνά τε ἔδραμον οἱ Φωκῆες, καὶ
ἐνέδυνον τὰ ὅπλα· καὶ αὐτίκα οἱ Βάρβαροι παῤῥῃσαν. ὡς
δὲ εἶδον ἄνδρας ἐνδυομένους ὅπλα, ἐν θαύματι ἐγένοντο·
ἐλπόμενοι γὰρ οὐδὲν σφι φανήσεσθαι ἀντίχουν, ἐνεκέρη-
σαν στρατῷ. ἐνθαῦτα Ἰθάρης καταρρῶδῃσας μὴ οἱ
Φωκῆες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι, εἵρετο τὸν Ἐπιάλτεα ποδα-
πὸς εἶη ὁ στρατὸς· πυθόμενος δὲ ἀτρεκέως, διέτασσε τοὺς
Πέρσας ὡς ἐς μάχην. οἱ δὲ Φωκῆες, ὡς ἐβάλλοντο τοῖσι
τοξεύμασι πολλοῖσιν τε καὶ πυκνοῖσιν, οἶχοντο φεύγοντες
ἐπὶ τοῦ οὐρεος τὸν κόρυμβον, ἐπιστάμενοι ὡς ἐπὶ σφείας
ὠρμήθησαν ἀρχὴν, καὶ παρεσκευάδατο ὡς ἀπολεόμενοι.
οὔτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐφρόνεον. οἱ δὲ ἀμφὶ Ἐπιάλτεα καὶ
Ἰθάρνεα Πέρσαι Φωκῶν μὲν οὐδένα λόγον ἐποιεῦντο, οἱ
δὲ κατέβαινον τὸ οὔρος κατὰ τάχος.

Cognita
tramitis
prodicione,
Leonidas
sociorum
plerosque
dimittit:

CCXIX. Τοῖσι δὲ ἐν Θερμοπύλῃσι εἴασι Ἕλλήνων,
πρωτὸν μὲν ὁ μάντις Μεγιστίης ἐσιδὼν ἐς τὰ ἱρὰ, ἔφρασε
τὸν μέλλοντα ἔσεσθαι ἅμα ἡῶ σφι θάνατον· ἔπειτα
καὶ αὐτόμολοι ἦσαν οἱ ἐξαγγεῖλαντες τῶν Περσῶν τὴν
περίοδον· οὔτοι μὲν ἔτι νυκτὸς ἐσήμηναν· τρίτοι δὲ οἱ
ἡμεροσκόποι, καταδραμόντες ἀπὸ τῶν ἄκρων, ἤδη δια-
φαινώσης ἡμέρης. ἐνθαῦτα ἐβαλύνοντο οἱ Ἕλληνες,

καὶ σφῶν ἐσχίζοντο αἱ γνώμαι. αἱ μὲν γὰρ οὐκ ἔων τὴν
τάξιν ἐκλιπεῖν· αἱ δὲ, ἀντέτεινον. μετὰ δὲ ταῦτο διακρι-
10 θέντες, αἱ μὲν ἀπαλλάσσοντο, καὶ διασκεδασθέντες,
κατὰ πόλιν ἕκαστοι ἐτράποντο· οἱ δὲ αὐτῶν ἅμα Λεωνί-
δῃ μένειν αὐτῷ παρασκευάδατο.

CCXX. Λέγεται δὲ ὡς αὐτὸς σφῶας ἀπέπεμψε Λε-
ωνίδης, μὴ ἀπόλωνται κηδόμενος· αὐτῷ δὲ καὶ Σπαρ-
τιητῶν τοῖσι παρῆσσι οὐκ ἔχειν εὐπρεπείως ἐκλιπεῖν τὴν
τάξιν ἐς τὴν ἤλθον φυλάζοντες ἀρχήν. ταύτῃ καὶ μάλ-
5 λον τῇ γνώμῃ πλεϊστός εἰμι, Λεωνίδην, ἐπεὶ τε ἤσθητο
τοὺς συμμάχους ὄντας ἀπρωθύμους, καὶ οὐκ ἐθέλοντας
συνδιακινδυνεύειν, κελεῦσάι σφῶας ἀπαλλάσσεσθαι· αὐ-
τῷ δὲ ἀπικεῖναι οὐ καλῶς ἔχειν. μένοντι δὲ αὐτῷ, κλέος
μέγα ἐλείπετο, καὶ ἡ Σπάρτης εὐδαιμονίῃ οὐκ ἐξηλεί-
10 φετο. ἐκέχρητο γὰρ ὑπὸ τῆς Πυθίης τοῖσι Σπαρτιήτησι
χρεωμένοις περὶ τοῦ πολέμου τούτου αὐτίκα κατ' ἀρχὰς
ἐγειρομένου, ἢ Λακεδαίμονα ἀνάστατον γενέσθαι ὑπὸ τῶν
βαρβάρων, ἢ τὸν βασιλῆά σφῶν ἀπολέεσθαι. ταῦτα δὲ
15 σφι ἐν ἔπεσι ἐξαμέτροισι χρᾶ, λέγοντα ὧδε,

Ἵμιν δ', ὦ Σπάρτης οἰκήτορες εὐρυχόροιο,

Ἦ μέγα ἄστυ ῥικυδὲς ὑπ' ἀνδράσι Περσείδῃσι

Πέρθεται· ἢ τὸ μὲν οὐκί, ἀφ' Ἡρακλέος δὲ γενέθλης

20 Περθῇσι βασιλῇ φθίμενον Λακεδαίμονος οὖρος.

Οὐ γὰρ τὸν ταύρων σχήσει μένος οὐδὲ λέντῶν

Ἀντιβίην· Ζητὸς γὰρ ἔχει μένος· οὐδέ ἐ φημί

Σχίσσεσθαι, πρὶν τῶνδ' ἕτερον διὰ πάντα δάσσηται.

25 ταῦτά τε δὴ ἐπιλεγόμενον Λεωνίδην, καὶ βουλόμενον κλέος
καταθέσθαι μῶνον Σπαρτιητῶν, ἀποπέμψαι τοὺς συμ-
μάχους μᾶλλον, ἢ γνώμῃ διενεχθέντας οὕτω ἀκόσμως
ῥησθαι τοὺς οἰχομένους.

CCXXI. Μαρτυριον δέ μοι καὶ τόδε οὐκ ἐλάχιστον τού-
του περὶ γέγονε. οὐ γὰρ μῶνον τοὺς ἄλλους, ἀλλὰ καὶ
Megistias
vates, et fi
futura pre-

sciens [c.
219.] veni-
amque na-
ctus abe-
undi, ta-
men in ca-
stris rema-
net.

τὸν μάντιν ὃς εἶπετο τῇ στρατιῇ ταύτῃ, Μιγυστινὴν τὴν Ἀκαρνήνα, λεγόμενον εἶναι τὰ ἀνέκαθεν ἀπὸ Μελάμποδος, τοῦτον εἴπαντα ἐκ τῶν ἱεῶν τὰ μέλλοντά σφι ἐκβαίνειν, Φανερός ἐστι Λεωνίδης ἀποπεμπάνων, ἵνα μὴ συναπέληταί σφι. ὁ δὲ, ἀποπεμπόμενος, αὐτὰς μὲν οὐκ ἀπελπέτο, τὸν δὲ παῖδα συστρατεύμενον, εἶτα αἱ μαρσυστία, ἀπέπεμψε.

Soli reti-
nentur
Theopienfes
atque The-
bani : hi
quidem in-
victi.

CCXXII. Οἱ μὲν νυν σύμμαχοι αἱ ἀποπεμπόμενοι, οἰχόμενόν τε ἀπίνοντες, καὶ ἐκείδοντα Λεωνίδα. Θεσπιάες δὲ καὶ Θηβαῖοι κατέμειναν μῦνοι παρὰ Λακεδαιμονίωσι. τούτων δὲ, Θηβαῖοι μὲν, ἀέκοντες ἔμενον, καὶ εὖ βουλέμενοι· κατέχευε γὰρ σφίεας Λεωνίδης, ἐν ὁμήρῳ λόγῳ ποιεύμενος· Θεσπιάες δὲ, ἐκόντες μάλιστα· οἱ αὖν ἔφασαν, ἀπολιπόντες Λεωνίδα καὶ τοὺς μετ' αὐταῖ, ἀπαλλάξεσθαι, ἀλλὰ καταμείναντες συναπέθανον· ἐστρατήγει δὲ αὐτῶν Δημόφιλος Διαδρόμεω.

Acerrimum
longique
temporis
proelium.

CCXXIII. Ἐξέρχης δὲ, ἐπεὶ ἡλίου ἐπανατείλαντος σπονδὰς ἐποιήσατο, ἐπισχῶν χρόνον, ἐς ἀγροῆς καὶ μάλιστα πηλιδώρην πρόσθοδον ἐποιέστο· καὶ γὰρ ἐκστάλατο ἔξ' Ἐπιάλτew αὐτῷ. ἀπὸ γὰρ τοῦ οὐρεος ἡ κατάβαστος συντομωτέρη τέ ἐστι, καὶ βραχυτέρος ὁ χῶρος πολλὸν ἤπερ ἡ περίοδος τε καὶ ἀνάβασις. οἱ τε δὴ βάρβαροι αἱ ἀμφὶ Ἐξέρχεια προσήσαν, καὶ αἱ ἀμφὶ Λεωνίδα Ἕλληνες, ὡς τὴν ἐπὶ θανάτῳ ἔξοδον ποιεύμενοι ἤδη πολλῶν μᾶλλον ἢ κατ' ἀρχὰς ἐπεξήσαν ἐς τὸ εὐρύτερον τοῦ αὐχένος. τὸ μὲν γὰρ ἔρυμα τοῦ τείχεος ἐφυλάσσετο αἱ δὲ ἀνὰ τὰς προτέρας ἡμέρας ὑπεξίοντες ἐς τὰ στεινόπορα, ἐμάχοντο. τότε δὲ συμμίσγοντες ἔξω τῶν στεινῶν, ἐπιπτον πλῆθει πολλοὶ τῶν βαρβάρων. ὅπισθε γὰρ αἱ ἡγεμόνες τῶν τελευτῶν ἔχοντες μάστιγας, ἐρράπιζον πάντα ἄνδρα, αἰεὶ ἐς τὸ πρόσω ἐποτρύνοντες. πολλοὶ μὲν δὲ ἐπέπιπτον αὐτῶν

ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ διεφθείροντο· πολλῶ δὲ ἔτι πλεῖ-
 νες κατεπατέοντο ζωὴ ὑπ' ἀλλήλων· ἦν δὲ λόγος οὐδεὶς
 τοῦ ἀπολλυμένου. ἄτε γὰρ ἐπιστάμενοι τὸν μέλλοντά
 20 σφί ἐσοθαι θάνατον ἐκ τῶν περιιόντων τὸ σῆρος, ἐπε-
 δείκνυτο ῥάμης ὅσον εἶχον μέγιστον ἐς τοὺς βαρβάρους,
 παρὰ χρεώμενοί τε καὶ ἀτέοντες.

CCXXIV. Δόρατα μὲν νυν τοῖσι πλεόνεσιν αὐτέων Postremo
Græci, in-
 τρηκαῦτα ἐτύγχανε κατεργότα ἤδη, οἱ δὲ τοῖσι ξίφεσι genti clade
barbaris il-
 διεργάζοντο τοὺς Πέρσας. καὶ Λεωνίδης τε ἐν ταύτῳ τῷ lata, undi-
 πόνῳ πίπτει, ἀνὴρ γενόμενος ἄριστος, καὶ ἕτεροι μετ' αὐ- que cir-
 5 τοῦ ὀνομαστοὶ Σπαρτιητέων, τῶν ἐγὼ ὡς ἀνδρῶν ἀξίων cumventi
cum Leo-
 γεγομένων ἐπυθόμην τὰ οὐνόματα· ἐπυθόμην δὲ καὶ nida ad
unum
 ἀπάντων τῶν τρηκοσίων. καὶ δὴ καὶ Περσέων πίπτουσι omnes
præter The-
 ἐνθαῦτα ἄλλοι τε πολλοὶ καὶ οὐνομαστοὶ, ἐν δὲ δὴ καὶ banos, oc-
 Δαρείου δύο παῖδες, Ἀβροκόμης τε καὶ Ὑπεράνδης, ἐκ
 10 τῆς Ἀρτάνεω θυγατρὸς Φραταγούτης γεγονότες Δαρεΐω. ὁ
 δὲ Ἀρτάνης, Δαρείου μὲν τοῦ βασιλῆος ἦν ἀδελφεός,
 Ὑστάσπεος δὲ τοῦ Ἀρσάμεω παῖς· ὅς καὶ ἐκδιδούς τὴν
 θυγατέρα Δαρεΐω, τὸν οἶκον πάντα τὸν ἐαυτοῦ ἐπέδωκε,
 ὡς μούρου οἱ εἰσότης ταύτης τέκνου.

CCXXV. Ξέρξῳ τε δὴ δύο ἀδελφοὶ ἐνθαῦτα πίπτου-
 σι μαχεόμενοι, καὶ ὑπὲρ τοῦ νεκροῦ τοῦ Λεωνίδεω Περ-
 σίαν τε καὶ Λακεδαιμονίαν ὠθισμὸς ἐγένετο πολλός· ἐς
 ὁ ταῦτόν τε ἀρετῇ οἱ Ἕλληνες ὑπεξείρυσαν, καὶ ἐτρέψαντο
 5 τοὺς ἐναντίους τετράκις. ταῦτο δὲ συνεστήκει μέχρι οὗ αἱ
 σὺν Ἐπιάτῃ παρεγένοντο. ὡς δὲ τούτους ἤκειν ἐπύθοντο
 οἱ Ἕλληνες, ἐνθαῦτεν ἤδη ἑτεροῖαυτο τὸ νεῖκος. ἔς τε γὰρ
 τὸ στεῖνον τῆς ὁδοῦ ἀνεχώρουν ὀπίσω, καὶ παραμειψάμε-
 νοι τὸ τεῖχος, ἐλθόντες ἕζοντο ἐπὶ τὸν κολωνὸν πάντες
 10 ἀλέες οἱ ἄλλοι πλὴν Θηβαίων. ὁ δὲ κολωνός ἐστι ἐν τῇ
 ἐσόδῳ ὅκου νῦν ὁ λῆϊνος λέων ἔστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ. ἐν

τούτῳ σφέας τῷ χώρῳ ἀλεξομένους μαχαίρησι, τοῖσι αὐ-
τέων ἐτύγχανον ἐπὶ περιεῦσαι, καὶ χερσὶ καὶ στόμασι,
κατέχωσαν οἱ βάρβαροι βάλλοντες, οἱ μὲν, ἐξ ἐναντίας
ἐπιστόμενοι, καὶ τὸ ἔρμα τοῦ τείχεος συγχώσαντες, οἱ¹⁵
δὲ, περιελθόντες πάνταθεν περιπατῶν.

Inter Spar-
tanos ma-
xime excel-
luit Diene-
ces, etiam
faciliis
celebrita-
tem nomi-
nis confe-
cutus.

CCXXVI. Λακεδαιμονίων δὲ καὶ Θεσπιδέων τοιούτων
γενομένων, ὅμως λέγεται ἄριστος ἀνὴρ γενέσθαι Σπαρ-
τιῆς Διηνέκης. τὸν τότε φασὶ εἶπαι τὸ ἔπος πρὶν ἢ
συμμίξαι σφέας τοῖσι Μήδωσι, πυθόμενοι πρὸς τευ τῶν
Τρηχινίων ὥς ἐπεὰν οἱ βάρβαροι ἀπείωσι τὰ τοξόματα, ε
τὸν ἥλιον ὑπὸ τοῦ πλήθεος τῶν οὔστων ἀποκρύπτειν τοσ-
αῦτό τι πλῆθος αὐτέων εἶναι. τὸν δὲ, οὐκ ἐκπλαγέντα
τούτοις, εἶπαι, ἐν ἀλογίᾳ ποιούμενον τὸ τῶν Μήδων πλῆ-
θος, ὥς πάντα σφι ἀγαθὰ ὁ Τρηχίνιος ξείνος ἀγγέλ-
λοι, εἰ ἀποκρυπτόντων τῶν Μήδων τὸν ἥλιον, ὑπὸ σκῆ¹⁰
ἔσοιτο πρὸς αὐτοὺς ἡ μάχη, καὶ οὐκ ἐν ἡλίῳ. ταῦτα μὲν
καὶ ἄλλα τοιούτοτροπα ἔπεά φασὶ Διηνέκῃ τὸν Λακε-
δαιμόνιον λιπέσθαι μνημόσυνα.

Qui post
illum e
Spartanis
Thespiensi-
busque rem
fortissime
gefferint.

CCXXVII. Μετὰ δὲ τούτων ἀριστεύσαι λέγονται Λα-
κεδαιμόνιοι δύο ἀδελφεοὶ, Ἀλφειὸς τε καὶ Μάρων, Ὀρσι-
φάντου παῖδες. Θεσπιδέων δὲ εὐδοκίμῃς μάλιστα τῷ σῴ-
νομα ἦν Διδύραμβος, Ἀρματίδων.

Epigram-
mata oc-
cisorum
tumulis
publice
privatim-
que inscri-
pta.

CCXXVIII. Θαφθεῖσι δὲ σφι αὐτῶ ταύτῃ τῇ περ
ἔπεσον, καὶ τοῖσι πρότερον τελευτήσασιν ἢ τοὺς ὑπὸ Λεωνί-
δων ἀποπεμφθέντας οἴχεσθαι, ἐπιγέγραπται γράμ-
ματα λέγοντα τάδε,

Μυριάσιν ποτὲ τῇδε τρηχυσίαις ἐμάχοντο

5

Ἐκ Πελοποννήσου χιλιάδες τέτορες.

ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται τοῖσι δὲ Σπαρ-
τιῇσι ἰδίᾳ,

ᾧ ξῖπ', ἀγγέλλειν Λακεδαιμονίοις ὅτι τῆδε
 10 Κείμεθα, τοῖς καίνων ῥήμασι πειθόμενοι.

Λακεδαιμονίοισι μὲν δὴ τοῦτο· τῷ δὲ μάντι, τόδε,

Μνήμα τόδε κλεινοῖο Μεγιστία, ὃν ποτε Μῆδοι

Σπερχειὸν ποταμὸν κτεῖναν ἀμειψάμενοι·

Μάντιος, ὃς τότε Κῆρας ἐπερχομένας σάφα εἰδώς,

15 Οὐκ ἔγλη Σπάρτης ἡγεμόνας προλιπεῖν.

ἐπιγράμμασι μὲν νυν καὶ στήλῃσι, ἔξω ἢ τὸ τοῦ μάντιος
 ἐπίγραμμα, Ἀμφικτυόνες εἰσὶ σφεας αἱ ἐπικοσμήσαντες·
 τὸ δὲ τοῦ μάντιος Μεγιστίειν, Σιμωνίδης ὁ Λεωπρέπείας
 ἐστὶ κατὰ ξεινίην ὁ ἐπιγράψας.

CCXXIX. Δύο δὲ ταυτέων τῶν τριηκοσίων λέγεται Εὐ- Diversæ de
Euryto et
Aristodem-
mo, ambo-
bus Sparta-
nis, narra-
tiones.
Hic, quod
pugnæ con-
sulto non
interfuisset,
 ρυτόν τε καὶ Ἀριστόδημον, παρὲν αὐταῖσι ἀμφοτέροισι,
 κοινῷ λόγῳ χρησαμένοισι, ἢ ἀποσωθῆναι ὁμοῦ ἐς Σπάρ-
 3την, ὡς μεμετιμένον τε ἔσαν ἐκ τοῦ στρατοπέδου ὑπὸ Λεω-
 νίδει, καὶ κατεκέατο ἐν Ἀλπηνοῖσι ὀφθαλμίωντες ἐς τὸ
 ἰσχατον· ἢ εἴγε μὴ ἐβούλοντο νοστήσαι, ἀποθανεῖν ἅμα
 τοῖσι ἄλλοις· παρὲν σφι ταυτέων τὰ ἕτερα ποιέειν, οὐκ
 ἐδελῆσθαι ὁμοφρονέειν· ἀλλὰ γνώμη διενειχθέντας, Εὐ-
 10 ρυτὸν μὲν πυθόμενον τὴν τῶν Περσέων περίοδον, αἰτή-
 σαι τε τὰ ὅπλα καὶ ἐνδύνα, ἄγειν αὐτὸν κελεύσαι
 τὸν εἰλωτα ἐς τοὺς μαχομένους· ὅπως δὲ αὐτὸν ἦγαγε,
 τὸν μὲν ἀγαγόντα, αἷχεσθαι φεύγοντα, τὸν δὲ, ἐσπερόντα
 ἐς τὸν ὅμιλον, διαφθαῆναι· Ἀριστόδημον δὲ, λειποφυ-
 15 χέοντα λειψθῆναι. εἰ μὲν νυν ἦν μόνον Ἀριστόδημον ἀλ-
 γήσαντα ἀπονοστήσαι ἐς Σπάρτην, ἢ καὶ ὁμοῦ σφέων
 ἀμφοτέρων τὴν κομιδὴν γεέσθαι, δοκέειν ἐμοί, οὐκ ἂν
 σφι Σπαρτιάτας μῆνιν οὐδεμίαν προσθῆσθαι· νυνὶ δὲ,
 20 τοῦ μὲν αὐτῶν ἀπολομένου, τοῦ δὲ, τῆς μὲν αὐτῆς ἐχομέ-
 νου προφάσις, οὐκ ἐδελῆσαντος δὲ ἀποθῆσκειν, ἀναγ-
 καίως σφι ἔχειν μνήσαι μεγάλως Ἀριστοδήμῳ.

CCXXX. Οἱ μὲν νυν οὕτω σωθῆναι λέγουσι Ἀριστόδημον ἐς Σπάρτην, καὶ διὰ πρόφασιν τοιήνδε· οἱ δὲ, ἄγγελον πεμφθέντα ἐκ τοῦ στρατοπέδου, ἐξέον αὐτῷ καταλαβεῖν τὴν μάχην γινομένην, οὐκ ἐφελῆσαι, ἀλλ' ὑπομείναντα ἐν τῇ ὁδῷ, περιγενέσθαι· τὸν δὲ, συνάγγελον αὐ- 5 τοῦ, ἀπικόμενον ἐς τὴν μάχην, ἀποθανεῖν.

notatus infamia, post in proelio Plataensi strenuissimis facinoribus crimine ignavis se purgat [9. 71].

Pantites, alius Spartiata, quod et ipse a pugna affuisset, infamia adpersus, suspensio vitam finit.

Thebani in ipso proelio se dedunt Persis, a quibus mancipiorum loco habentur.

CCXXXI. Ἀπονοστήσας δὲ ἐς Λακεδαίμονα ὁ Ἀριστόδημος, ὄνειδός τε εἶχε καὶ ἀτιμίην· πάσχαίν' δὲ τοιάδε, ἡτίμωτο· οὔτε οἱ πῦρ οὐδείς ἔναυε Σπαρτιητέων, οὔτε διελέγετο, ὄνειδός τε εἶχε, ὁ τρέσας Ἀριστόδημος καλέομενος. ἀλλ' ὁ μὲν ἐν τῇ ἐν Πλαταιῇσι μάχῃ ἀνέλαβε πᾶ- 5 σαν τὴν ἐπενεχθεῖσάν οἱ αἰτίην.

CCXXXII. Λέγεται δὲ καὶ ἄλλον ἀποπεμφθέντα ἄγγελον ἐς Θεσσαλίην τῶν τριηκοσίων τούτων, περιγενέσθαι, τῷ ὄνομα εἶναι Παντίτην· νοστήσαντα δὲ ταῦτον ἐς Σπάρτην, ὡς ἡτίμωτο, ἀπάγχασθαι.

CCXXXIII. Οἱ δὲ Θηβαῖοι, τῶν ὁ Λεοντιάδης ἐστρατήγεε, τέως μὲν μετὰ τῶν Ἑλλήνων ὄντες ἐμάχοντο, ὑπ' ἀναγκαίης ἐχόμενοι, πρὸς τὴν βασιλέως στρατιήν· ὡς δὲ εἶδον κατωπέρτερα τῶν Περσέων γινόμενα τὰ πρήγματα, οὕτω δὴ τῶν σὺν Λεωνίδῃ Ἑλλήνων ἐπεγεγομένων ἐπὶ τοῖς 5 κολωνόν, ἀποσχισθέντες τούτων, χεῖράς τε προέτεινον, καὶ ἦσαν ἄσπον τῶν βαρβάρων· λέγοντες τὸν ἀληθέστατον τῶν λόγων, ὡς καὶ μηδίζουσι, καὶ γῆν τε καὶ ὕδαρ ἐν πρώτοισι ἔδσαν· βασιλεῖ, ὑπὸ δὲ ἀναγκαίης ἐχόμενοι, ἐς Θερμοπύλας ἀπικοίατο, καὶ ἀναίτιοι εἶεν τοῦ τρώμα- 10 τος τοῦ γεγονότος βασιλεῖ· ὥστε ταῦτα λέγοντες περιγίνοντο· εἶχον γὰρ καὶ Θεσσαλοὺς τῶν λόγων τούτων μάρτυρας. οὐ μέντοι τάγε πάντα εὐτύχησαν· ὡς γὰρ αὐτοὺς ἔλαβον οἱ βάρβαροι ἐλθόντας, τοὺς μὲν τινὰς καὶ ἀπέκτειναν προσιόντας, τοὺς δὲ πλευνὰς αὐτέων, καλῶ- 15

θαντος Ξέρξῃ, ἔστιζον στίγματα βασιλῆα, ἀρχάμενοι
ἀπὸ τοῦ στρατηγοῦ Λεοντιάδῃ· τοῦ τὸν παῖδα Εὐρύμα-
χον χρέων μετέπειτα ἐφόνευσαν Πλαταιεῖς, στρατηγῆ-
σαντα ἀνδρῶν Θηβαίων τετρακοσίων, καὶ σχόντα τὸ ἄστυ
τὸ Πλαταιέων.

Thuc. 2.2

CCXXXIV. Οἱ μὲν δὴ περὶ Θερμοπύλας Ἕλληνες Xerxi for-
titudine
Spartano-
rum per-
culso
αὐτῷ ἠγωνίσαντο. Ξέρξης δὲ καλέσας Δημάρετον, εἰρώτα
ἀρχάμενος ἐνθύνει· “Δημάρετε, ἀνὴρ εἰς ἀγαθός. τεκ-
“μαίρομαι δὲ τῇ ἀληθείᾳ· ὅσα γὰρ εἶπας, ἅπαντα
5 “ἀπέβη οὕτω. νῦν δέ μοι εἰπὲ, κόσμοι τινὲς εἰσὶ οἱ λοιποὶ
“Λακεδαιμόνιοι, καὶ τουτέων ὁκόσοι τοιοῦτοι τὰ πολέμια,
“εἴτε καὶ ἅπαντες.” ὁ δὲ εἶπε· “ὦ βασιλεῦ, πλῆθος
“μὲν πάντων τῶν Λακεδαιμονίων πολλὸν, καὶ πόλις
“πολλαί· τὸ δὲ θέλεις ἐκμαθεῖν, εἰδήσεις. ἔστι ἐν τῇ
10 “Λακεδαίμονι Σπάρτη, πόλις ἀνδρῶν ὀκτακισχιλίων
“μάλιστα κη. οὗτοι πάντες εἰσὶ ὁμοῖοι τοῖσι ἐνθάδε
“μαχεσάμενοι· οἱ γὰρ μὴν ἄλλοι Λακεδαιμόνιοι, ταύ-
“τοι μὲν οὐκ ὁμοῖοι, ἀγαθοὶ δέ.” εἶπε πρὸς ταῦτα
Ξέρξης· “Δημάρετε, τῷ τρόπῳ ἀπονητότατα τῶν ἀνδρῶν
15 “ταυτέων ἐπικρατήσομεν; ἴθι ἐξηγέο. σὺ γὰρ ἔχεις αὐ-
“τέων τὰς διεξόδους τῶν βασιλευμάτων, οἷα βασιλεὺς
“γενόμενος.”

CCXXXV. Ὁ δὲ ἀμείβετο· “ὦ βασιλεῦ, εἰ μὲν δὴ quid Dema-
ratus suase-
rit. Infula
Cythera,
“συμβουλευαί μοι προθύμως, δίκαιόν μέ σοί ἐστι φρά-
“ζειν τὸ ἄριστον. εἰ τῆς ναυτικῆς στρατιῆς νέας τρηκασίας
“ἀποστείλειας ἐπὶ τὴν Λάκαιναν χώραν. ἔστι δὲ ἐπ’ αὐτῇ
5 “ἡσος ἐπικειμένη, τῇ ὀνομαί ἐστι Κύθηρα· τὴν Χίλων,
“ἀνὴρ παρ’ ἡμῖν σοφώτατος γενόμενος, κέρδος μέζον
“ἔφη εἶναι Σπαρτιήτησι κατὰ τῆς θαλάσσης καταδε-
“δικέναι μᾶλλον ἢ ὑπερέχειν, αἰεὶ τι προσδακῶν ἀπ’
“αὐτῆς ταιῶτα ἔσεσθαι οἷον τι ἐγὼ ἐξηγέομαι· αὐτὶ τὸν

“ σὺν στόλον προειδώς, ἀλλὰ πάντα ὁμοίως φοβεόμενος¹⁰
 “ ἀνδρῶν στόλον. ἐκ ταύτης ὦν τῆς νήσου ὀρμεώμενοι,
 “ φοβεσάντων τοὺς Λακεδαιμονίους. παροίκου δὲ πολέμου
 “ σφι εἶστος οἰκῆσαι, οὐδὲν δεινοὶ ἔσονται τοι, μὴ τῆς ἄλ-
 “ λης Ἑλλάδος ἀλίσκομένης ὑπὸ τοῦ πεζοῦ, βοηθέωσι
 “ ταύτῃ. καταδουλωθείσης δὲ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος,¹⁵
 “ ἀσθενὲς ἤδη τὸ Λακωνικὸν μῦνον λείπεται. ἦν δὲ
 “ ταῦτα μὴ ποιῆς, τάδε τοι προσδόκα ἔσεσθαι. ἔστι
 “ τῆς Πελοποννήσου ἰσθμὸς στενός· ἐν ταύτῳ τῷ χώρῳ
 “ πάντων Πελοποννησίων συνομοσάντων ἐπὶ σοὶ, μάχας
 “ ἰσχυροτέρας ἄλλας τῶν γενομένων προσδέκεο ἔσεσθαι²⁰
 “ τοι. ἐκεῖνο δὲ ποιήσαντι, ἀμαχητὶ ὅ, τε ἰσθμὸς οὗτος
 “ καὶ αἱ πόλεις προσχωρήσουσι.”

Sententia
 Achame-
 nis.

CCXXXVI. Λέγει μετὰ τούτον Ἀχαιμένης, ἀδελφεός
 τε ἐὼν Ξέρξῃ, καὶ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγός, πα-
 ρατυχὼν τε τῷ λόγῳ, καὶ δεισας μὴ ἀναγνωσθῆ Ξέρξης
 ποιεῖν ταῦτα· “ ὦ βασιλεῦ, ὁρῶ σε ἀνδρὸς ἐνδεόμενον
 “ λόγους, ὃς φθονεῖ τοι εὖ πρήσσοντι, ἢ καὶ προδιδοῖς⁵
 “ πρήγματα τὰ σά. καὶ γὰρ δὴ καὶ τρόποισι τοιούτοις
 “ χρεώμενοι οἱ Ἕλληνες χαίρουσι· τοῦ τε εὐτυχέειν φθo-
 “ νέουσι, καὶ τὸ κρέσσον στυγέουσι. εἰ δ' ἐπὶ τῇσι παρ-
 “ εούσησι τύχησι, τῶν νέες νεναιυγήκασι τετρακόςαι,
 “ ἄλλας ἐκ τοῦ στρατοπέδου τριηκοσίας ἀποπέμψεις¹⁰
 “ περιπλῶειν Πελοπόννησον, ἀξιόμαχοί τοι γίνονται οἱ
 “ ἀντίπαλοι· ἀλῆς δὲ ἐὼν ὁ ναυτικὸς στρατὸς, δυσμετα-
 “ χερίστός τε αὐτοῖσι γίνεται, καὶ ἀρχὴν οὐκ ἀξιόμαχί
 “ τοι ἔσονται· καὶ πᾶς ὁ ναυτικὸς τῷ πεζῷ ἀρήξει, καὶ
 “ ὁ πεζὸς τῷ ναυτικῷ, ὁμοῦ πορευόμενος· εἰ δὲ διασπά-¹⁵
 “ σεις, οὔτε σὺ ἔσται κείνοισι χρήσιμος, οὔτε κείνοι σά.
 “ τὰ σεαυτοῦ δὲ τιθέμενος εὖ, γνώμῃ ἔχε τὰ τῶν ἀντιπο-
 “ λέμων μὴ ἐπιλέγεσθαι πρήγματα, τῇ τε στήσονται τὸν

“ πόλεμον, τά τε ποιήσονται, ὅσοι τε πλῆθος εἰσι. ἱκανοὶ
 20 “ γὰρ ἐκεῖνοί γε αὐτὰ ἑαυτῶν πέραν φροντίζειν εἰσὶ, ἡμεῖς
 “ δὲ ἡμέων ὡσαύτως. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ἣν ἴωσι ἀντία
 “ Πέρσῃσι ἐς μάχην, οὐδὲν τὸ παρὸν τρώμα ἀνιῶνται.”

CCXXXVII. Ἀμείβεται Ξέρξης τοῖσδε· “ Ἀχαιήμενες, Confilium
Demarati
a Xerxe re-
pudiatum.

“ εὖ τέ μοι δοκέεις λέγειν, καὶ ποιήσω ταῦτα. Δημάρχη-
 “ τος δὲ λέγει μὲν τὰ ἄριστα ἔλπεται εἶναι ἐμοὶ, γνῶμη
 “ μέντοι ἐσσάται ὑπὸ σοῦ. οὐ γὰρ δὴ ἐκείνόν γε ἐνδέχομαι,
 3 “ ὅπως οὐκ εὐνοεῖ τοῖσι ἐμοῖσι πρήγμασι, τοῖσί τε λε-
 “ γομένοισι πρότερον ἐκ τούτου σταθμώμενος, καὶ τῷ
 “ ἔόντι, ὅτι πολίτης μὲν πολίτη εὖ πρήσسونτι φθονεῖ,
 “ καὶ ἐστὶ δυσμενὴς τῇ σιγῇ· οὐδ’ ἂν συμβουλευομένου
 “ τοῦ ἀστοῦ, πολίτης ἀνὴρ τὰ ἄριστα οἱ δοκέοντα εἶναι
 10 “ ὑποθέοιτο, εἰ μὴ πρόσω ἀρετῆς ἀνήκοι· σπάνιοι δ’
 “ εἰσὶ οἱ τοιαῦτοι· ξεῖνος δὲ ξείνῳ εὖ πρήσسونτί ἐστι εὐ-
 “ μενέστατον πάντων, συμβουλευομένου τε ἂν συμβου-
 “ λεύσειε τὰ ἄριστα. οὕτω ἂν κακολογίης πέραν τῆς ἐς
 “ Δημάρχον, ἔοντος ἐμοὶ ξείνου, ἔχουσθαι τινα τοῦ λοι-
 “ ποῦ κελεύω.”

CCXXXVIII. Ταῦτα εἶπας Ξέρξης, διεξήει διὰ τῶν Xerxis im-
 νεκρῶν, καὶ Λεωνίδεω, ἀκηκοὺς ὅτι βασιλεὺς τε ἦν καὶ Leonidam
 στρατηγὸς Λακεδαιμονίων, ἐκέλευσε ἀποταμόντας τὴν mortuum
 κεφαλὴν ἀνασταυρῶσαι. ira. Qua ratione
Spartani de
Perfarum
 5 ἄλλοισι τεκμηρίοισι, ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε οὐκ ἥκιστα γέ-
 γονε, ὅτι βασιλεὺς Ξέρξης πάντων δὴ μάλιστα ἀνδρῶν
 ἐθυμώθη ζῶντι Λεωνίδῃ. οὐ γὰρ ἂν κοτε ἐς τὸν νεκρὸν
 ταῦτα παρενόμισε· ἐπεὶ τιμᾶν μάλιστα νομίζουσι τῶν
 ἐγὼ οἶδα ἀνθρώπων Πέρσαι ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέ-
 10 μια. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἐποίουν τοῖσι ἐπετέτακτο ποιεῖν.

CCXXXIX. Ἀνείμι δὲ ἐκείσε τοῦ λόγου τῇ μοι πρότε·

bellico con-
tra Græci-
am appa-
tu primi
certiores
facti.

λατο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, πρῶτοι, καὶ οὕτω δὴ ἐς τὸ χρη-
στήριον τὸ ἐς Δελφοὺς ἀπέπεμψαν, ἔνθα δὴ σφι ἐχρή-
σθη τὰ ἐλγὼ πρότερον εἶπον· ἐπύθοντο δὲ τρέπω· 5
μασίῳ. Δημάρτος γὰρ ὁ Ἀρίστωνος, φυγὼν ἐς Μήδους,
ὥς μὲν ἐγὼ δοκέω, καὶ τὸ οἶκος ἐμοὶ συμμαχεται, οὐκ
ἦν εὐνοος Λακεδαιμονίοισι. πάρεστι δὲ εἰκάζειν εἴτε εὐνοή
ταῦτα ἐποίησε, εἴτε καὶ καταχαίρων. ἐπεὶ τε γὰρ Ξέρξης
ἔδοξε στρατηλατέειν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, εὖν ἐν Σάσιοις ὁ 10
Δημάρτος, καὶ πυθόμενος ταῦτα, ἠθέλησε Λακεδαιμο-
νίοισι ἐξαγγεῖλαι. ἄλλως μὲν δὴ οὐκ εἶχε σημῆναι
ἐπικίνδυνον γὰρ ἦν μὴ λαμφθεῖν· ὁ δὲ μηχανᾶται τοιάδε.
δελτίον δίπτυχον λαβὼν, τὸν κηρὸν αὐτοῦ ἐξέκνησε, καὶ
ἔπειτα ἐν τῷ ξύλῳ τοῦ δελτίου ἔγραψε τὴν βασιλεὺς 15
γνώμην· ποιήσας δὲ ταῦτα, ὁπίσω ἐπέτιξε τὸν κηρὸν ἐπὶ
τὰ γράμματα, ἵνα φερόμενον κεινὸν τὸ δελτίον, μὴδὲν
πρῆγμα παρέχοι πρὸς τῶν ὁδοφυλάκων. ἐπεὶ δὲ καὶ
ἀπῆκετο ἐς τὴν Λακεδαίμονα, οὐκ εἶχον συμβαλέσθαι αἱ 20
Λακεδαιμόνιοι, πρὶν γε δὴ σφι, ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι,
Κλεομένεος μὲν θυγάτηρ, Λεωνίδεω δὲ γυνὴ, Γοργῶ, ὑπὲρ
θεο, ἐπιφράσθεισα αὐτῇ, τὸν κηρὸν κνῶν κελύουσα,
καὶ εὐρήσειν σφέας γράμματα ἐν τῷ ξύλῳ. πειθόμενοι 25
δὲ, εὖρον καὶ ἐπελέξαντο, ἔπειτα δὲ τοῖσι ἄλλοις Ἕλλησι
ἐπέστειλαν.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ
ΤΟΥ
ἈΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ
ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΟΓΔΟΗ
ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ
Ο Τ Ρ Α Ν Ι Α.

ΤΑΥΤΑ μὲν δὴ οὕτω λέγεται γενέσθαι. οἱ δὲ Ἕλλη- Exponun-
tur dein-
ceps res
mari gestæ.
Qui Græ-
ciæ populi
classem in-
struxerint.
 νων ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντες, ἔσαν οἵδε. Ἀθη-
 ναῖοι μὲν, νέας παρεχόμενοι ἑκατὸν καὶ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ
 ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ προθυμίας Πλαταιέες, ἄπειροι τῆς
 5 ναυτικῆς εὐόντες, συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰς νέας.
 Κορίνθιοι δὲ τεσσεράκοντα νέας παρέιχοντο. Μεγαρέες
 δὲ, εἴκοσι· καὶ Καλκιδέες ἐπλήρουν εἴκοσι, Ἀθηναίων
 παρεχόντων σφι τὰς νέας. Αἰγινήται δὲ, ὀκτωκαίδεκα.
 Σικυώνιοι δὲ, δυοκαίδεκα. Λακεδαιμόνιοι δὲ, δέκα. Ἐπι-
 10 δαύριοι δὲ, ὀκτώ. Ἐρετριεῖς δὲ, ἑπτὰ. Τροιζήνιοι δὲ,
 πέντε. Στυρέες δὲ, δύο· καὶ Κεῖοι, δύο τε νέας, καὶ πεν-
 τηκοντέρους δύο. Λοκροὶ δὲ σφι οἱ Ὀπούντιοι ἐπέβωθον
 πεντηκοντέρους ἔχοντες ἑπτὰ.

II. Ἐσαν μὲν ὧν αὐτοὶ οἱ στρατευόμενοι ἐπ' Ἀρτεμί- Numerus
navium ad
Artemifi-
um colle-
ctarum.
Summus
earum præ-
 σιον· εἴρηται δὲ μοι καὶ ὅσον τι πλήθος ἕκαστοι τῶν νεῶν
 παρέιχοντο. ἀριθμὸς δὲ τῶν συλλεχθεϊσέων νεῶν ἐπ'
 Ἀρτεμίσιον, ἦν, πάρεξ τῶν πεντηκοντέρων, διηκόσιαι καὶ

feetus, Eu-
rybiades
Spartiatæ.

ἑξομήκοντα καὶ μία. τὸν δὲ στρατηγὸν τὸν τὸ μέγιστον 5
κράτος ἔχοντα, παρείχοντο Σπαρτιῆται, Εὐρυβιάδεα τὸν
Εὐρυκλείδew. οἱ γὰρ σύμμαχοι οὐκ ἔφασαν, ἢ μὴ ὁ
Λάκων ἡγεμονεῖ, Ἀθηναίοισι ἔψασθαι ἡγεομένοισι,
ἀλλὰ λύσειν τὸ μέλλον ἔσεσθαι στρατεύμα.

Athenien-
sum pru-
dentia im-
perium ma-
ritimum
Spartanis in
hoc tempo-
ris articulo
conceden-
tium.

III. Ἐγένετο γὰρ κατ' ἀρχὰς λόγος, πρὶν ἢ καὶ ἐς
Σικελίην πέμπειν ἐπὶ συμμαχίην, ὡς τὸ ναυτικὸν Ἀθη-
ναίοισι χρεὼν εἴη ἐπιτρέπειν. ἀντίβαντων δὲ τῶν συμμά-
χων, εἶκον οἱ Ἀθηναῖοι, μέγα πεποιημένοι περιεῖναι τὴν
Ἑλλάδα, καὶ γνόντες, εἰ στασιάσουσι περὶ τῆς ἡγεμο- 5
νίης, ὡς ἀπολέσται ἡ Ἑλλάς· ὁρᾷα νοῦντες. στάσις
γὰρ ἔμφυλος πολέμου ὁμοφρονέοντος τοσούτῳ κἀκίον ἐστὶ,

μη

ὅσω πόλεμος εἰρήνης. ἐπιστάμενοι ὦν αὐτὸ ταῦτο, οὐκ ἀν-
τέτεινον, ἀλλ' εἶκον μέχρι ὅσου κάρτα ἐδέοντο αὐτέων, ὡς
ὀπίσθον. ὡς γὰρ δὴ ὠτάμενοι τὸν Πέρσεια, περὶ τῆς 10
ἐκείνου ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐποיעῖντο, πρόφασιν τὴν Πausaniæw
ὑβρίν προῖσχύμενοι, ἀπέιλοντο τὴν ἡγεμονίην τοὺς Λακε-
δαιμονίους. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο.

Græcis de
fuga capes-
senda deli-
berantibus,
Eubœenses
Themisto-
cli, classis
Athenien-
sium præ-
fecto, am-
plissimis
muneribus
dandis per-
suadent, ut
cæteros ad
proelium
ante Eubœ-
am pu-
gnandum
permovere
audeat.

IV. Τότε δὲ οὗτοι οἱ ὡς ἐπ' Ἀρτεμισίον Ἑλλήνων
ἀπικόμενοι, ὡς εἶδον νέας τε πολλὰς καταχθείσας ἐς
τὰς Ἀφέτας, καὶ στρατῆς ἅπαντα πλέα, ἐπεὶ αὐτοῖσι
παρὰ δόξαν τὰ πρῆγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς
αὐτοὶ κατεδόκεον, καταβρώδησαντες, δρησμὸν ἐβαλεύνοντο 5
ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα. γνόντες δὲ
σφεας οἱ Εὐβοεῖς ταῦτα βουλευομένους, ἐδέοντο Εὐρυβιά-
δew πρὸς μένειν χρόνον ὀλίγον, ἔστ' ἂν αὐτοὶ τέκνα τε καὶ
τοὺς οἰκέτας ὑπεκδέωνται. ὡς δὲ οὐκ ἔπειθον, μετα-
βάντες, τὸν Ἀθηναίων στρατηγὸν πεῖθουσι Θεμιστοκλέα 10
ἐπὶ μισθῷ τρήκοντα ταλάντοισι, ἐπ' ᾧ τε καταμείναν-
τες πρὸ τῆς Εὐβοίης ποιήσονται τὴν ναυμαχίην.

V. Ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς τοὺς Ἕλληνας ἐπισχεῖν ὥδε

γρονθῆς
175210

ποιέει. Εὐρυδιάδῃ ταυτέων τῶν χρημάτων μεταδιδῶι πέντε Id quomo-
do Themio-
doles ef-
fectum de-
derit.
τάλαντα, ὡς παρ' ἐαυτοῦ δῆθεν διδούς. ὡς δέ οἱ αὐτος

5 στρατηγός, τῶν λοιπῶν ἥσπαιρε μῆνους, φάμενος ἀπο-
πλώσεσθαι τε ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, καὶ οὐ παραμενέειν,
πρὸς δὲ ταῦτον εἶπε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπομόσας· “ Οὐ σύ
“ γε ἡμέας ἀπολείψεις, ἐπεὶ τοι ἐγὼ μέζω δῶρα δώσω,
“ ἢ βασιλεὺς ἂν τοι ὁ Μῆδων πέμψῃς ἀπολιπόντι τοὺς
10 “ συμμάχους.” ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ πέμπει ἐπὶ
τὴν νεά τὴν Ἀδεϊμάντου τάλαντα ἀργυρίου τρία. οὗτοί τε
δὲ πωληγέτες δάροισι, ἀναπεπεισμένοι ἔσαν, καὶ τοῖσι
Εὐβοέεσι ἐκεχάριστο· αὐτὸς τε ὁ Θεμιστοκλῆς ἐκέρδηνε,
ἐλάνθανε δὲ τὰ λοιπὰ ἔχων· ἀλλ' ἠπιστάτο οἱ μετα-
15 λαβόντες ταυτέων τῶν χρημάτων, ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἐλ-
θεῖν ἐπὶ τῷ λόγῳ ταύτῃ τὰ χρήματα.

VI. Οὕτω δὲ κατέμεινάν τε ἐν τῇ Εὐβοίῃ, καὶ ἐναυ-
μάχησαν. ἐγένετο δὲ ἄδῃ. ἐπεὶ τε δὲ ἐς τὰς Ἀφέτας
περὶ δέϊλιν πρωΐην γενομένην ἀπύκατο οἱ βάρβαροι, πυ-
δόμενοι μὲν ἔτι καὶ πρότερον περὶ τὸ Ἀρτεμισιον ναυλο-
5 χεῖν νέας Ἑλληνίδας ὀλίγας, τότε δὲ αὐτοὶ ἰδόντες, πρό-
θυμοι ἔσαν ἐπιχειρῆειν, εἴ πως ἔλοιεν αὐτάς. ἐκ μὲν δὲ
τῆς ἀντίης προσπλῶειν οὐκ ὀφειλόμεν, τῶνδε εἵνεκα,
μή πως ἰδόντες οἱ Ἕλληνες προσπλῶντας, ἐς Φυγὴν ἐρ-
μήσειαν, φεύγοντάς τε εὐφρόνῃ καταλάβοι· καὶ ἔμελλον
10 δῆθεν ἐκφυγεσθαι· ἔδει δὲ μηδὲ πυρφόρον, τῷ ἐκείνων
λόγῳ, ἐκφυγόντα περιγενέσθαι.

VII. Πρὸς ταῦτα ὧν τάδε ἐμπεριέχοντο. τῶν νεῶν Naves cc a
Persis præ-
missæ, quæ
Eubæam
circumve-
læ potita-
que Euripo
ἀπασέων ἀποκρίναντες διηκοσίας, περιέπεμπον ἔχων δὲ
Σκιαάδου, ὡς ἂν μὴ ὀφθένσι ὑπὸ τῶν πολεμίων περι-
πλάουσai Εὐβοίαν, κατὰ τε Καφηρέα καὶ Γεραίστον,
5 ἐς τὸν Εὐριπον, ἵνα δὲ περιλάβοιεν, οἱ μὲν, ταύτῃ ἀπικέ-

fugam
Græcis in-
terclude-
rent,

μενοι, καὶ φράξαντες αὐτέων τὴν ὀπίσω φέρουσαν ὁδόν,
σφεῖς δὲ, ἐπισπόμενοι ἐξ ἐναντίας, ταῦτα βουλευσάμενοι,
ἀπέπεμπον τῶν νεῶν τὰς ταχθείσας· αὐτοὶ οὐκ ἐν νῶν
ἔχοντες ταύτης τῆς ἡμέρης τοῖσι Ἕλλησι ἐπιθήσεσθαι,
οὐδὲ πρότερον ἢ τὸ σύνθημά σφι ἔμελλε φανήσεσθαι 10
παρὰ τῶν περιπλούντων ὡς ἠκόντων. ταύτας μὲν δὴ πε-
ρίεπεμπον· τῶν δὲ λοιπῶν νεῶν ἐν τῇσι Ἀφείῃσι ἐποι-
εῦντο ἀριθμόν.

Re per
Scylliam u-
rinatorem
Græcorum
ducibus
prodita,

VIII. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ οἱ αὐτοὶ ἀριθμόν
ἐποιεῦντο τῶν νεῶν, ἦν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ ταύτῃ
Σκυλλίης Σκιωναῖος, δῦτης τῶν τότε ἀνθρώπων ἀριστος·
ὃς καὶ ἐν τῇ ναυηγίᾳ τῇ κατὰ τὸ Πήλιον γενομένη, πολλὰ
μὲν ἔσωσε τῶν χρημάτων τοῖσι Πέρσησι, πολλὰ δὲ καὶ 5
αὐτὸς περιεβάλετο· οὗτος ὁ Σκυλλίης ἐν νῶν μὲν εἶχε
ἄρα καὶ πρότερον αὐτομολήσιν ἐς τοὺς Ἕλληνας, ἀλλ'
οὐ γὰρ οἱ παρέσχε, ὡς τότε. ὅτε μὲν δὴ τρώῃ τὸ ἐν-
θεῦτεν ἔτι ἀπίκετο ἐς τοὺς Ἕλληνας, οὐκ ἔχω εἶπαι
ἀτρεκέως· θαυμάζω δὲ εἰ τὰ λεγόμενά ἐστι ἀληθέα. 10
λέγεται γὰρ ὡς ἐξ Ἀφειῶν δυς ἐς τὴν θάλασσαν, οὐ
πρότερον ἀνέσχε πρὶν ἢ ἀπίκετο ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον, στα-
δίους μάλιστα καὶ ταύτους ἐς ὀγδώκοντα διὰ τῆς θα-
λάσσης διεξελθών. λέγεται μὲν νῦν καὶ ἄλλα ψευδῆ
εἶκελ· περὶ τοῦ ἀνδρὸς ταύτου· τὰ δὲ μετεξέτερα, ἀλη- 15
θέα. περὶ μέντοι τούτου γνώμη μοι ἀποδεδέχθω, πλῆν
μιν ἀπικέσθαι ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον. ὡς δὲ ἀπίκετο, αὐτί-
κα ἐσήμικε τοῖσι στρατηγοῖσι τὴν τε ναυηγίαν, ὡς γένοι-
το, καὶ τὰς περιπεμφθείσας τῶν νεῶν περὶ Εὐβοίαν.

navibus il-
lis obviam
eundi con-
siliū cap-
itur. Sed
dum Græ-
ci, relicto

IX. Ταῦτο δὲ ἀκούσαντες αἱ Ἕλληνες, λόγον σφι αὐ-
τοῖσι ἐδίδουσαν. πολλῶν δὲ λεχθέντων, ἐνίκα, τὴν ἡμέρην
ἐκείνην αὐτῷ μείναντάς τε καὶ αὐλισθέντας, μετέπειτα
νύκτα μέσσην παρέντας, παρεύεσθαι, καὶ ἀπαντᾶν τῇσι

5 περικλωούσῃσι τῶν νῆων. μετὰ δὲ ταῦτα, ὡς οὐδεὶς σφί ^{Artemisio,}
 ἐπέπλωε, δέιλῃν ὄψιν γινομένην τῆς ἡμέρης φυλάξαν- ^{in altum}
 τες, αὐτοὶ ἐπανεπλῶον ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, ἀπόπειραν ^{provchuntur,}
 αὐτῶν ποιήσασθαι βουλόμενοι τῆς τε μάχης καὶ τοῦ
 διεκπλόου.

Χ. Ὀρέοντες δὲ σφεας οἱ τε ἄλλοι στρατιῶται οἱ Ἑέρ- ^{barbari et}
 ξεν καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐπιπλῶοντας νηυσὶ ὀλύγῃσι, πάγχυ ^{ipfi Aphetis}
 σφι μακρῇ ἐπενείκαντες, ἀῆγον καὶ αὐτοὶ τὰς νέας, ἐλ- ^{solvant.}
 πίσαντές σφεας εὐπτεῶς αἰρήσειν οἰκῶτα κάρτα ἐλπί-
 5 σταιτες. τὰς μὲν γε τῶν Ἑλλήνων ὀρέοντες ὀλίγας νέας,
 τὰς δὲ ἐαυτῶν, πλήθει τε πολλαπλησίας, καὶ ἄμεινον
 πλωούσας, καταφρονήσαντες ταῦτα, ἐκυκλῶντο αὐτοὺς
 ἐς μέσον. ὅσοι μὲν νυν τῶν Ἰώνων ἔσαν εὐνοοὶ τοῖσι Ἑλ-
 λησι, ἀέκοντές τε ἐστρατεύοντο, συμφορὴν τε ἐποιεῦντο
 10 μεγάλην, ὀρέοντες περιεχομένους αὐτοὺς, καὶ ἐπιστάμενοι
 ὡς οὐδεὶς αὐτῶν ἀποστήσει· οὕτω ἀσθενέα σφι ἐφαί-
 νετο εἶναι τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα. ὅσοισι δὲ καὶ
 ἡδομένοισι ἦν τὸ γινόμενον, ἄμιλλαν ἐποιεῦντο ὅπως αὐτὸς
 ἕκαστος πρῶτος νέα Ἀττικὴν ἐλὼν, δῶρα παρὰ βασι-
 15 λῆος λάμψεται· Ἀθηναίων γὰρ αὐτοῖσι λόγος ἦν πλεί-
 στος ἀνὰ τὰ στρατόπεδα.

ΧΙ. Τοῖσι δὲ Ἑλλησι ὡς ἐσήμνη, πρῶτα μὲν, ἀντί- ^{Hinc pu-}
 πρῶροι τοῖσι βαρβάροισι γεγόμενοι, ἐς τὸ μέσον τὰς πρῶ- ^{gna oritur}
 νας συνήγαγον· δεύτερα δὲ σημήναντος, ἔργου εἵχοντο, ^{navalis,}
 ἐν ὀλύγῃ περ ἀπολαμφθέντες, καὶ κατὰ στόμα. ἐν- ^{Marte pu-}
 5 θᾶτα τριήκοντα νέας αἰρέουσιν τῶν βαρβάρων, καὶ τὸν ^{gnata an-}
 Γόργου τοῦ Σαλαμινίου βασιλῆος ἀδελφὸν Φιλάονα τὸν ^{piti et nocte}
 Χεραιος, λόγιμον ὄντα ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἄνδρα. πρῶτος ^{diremta,}
 δὲ Ἑλλήνων νέα τῶν πολεμίων εἶλε· ἀνὴρ Ἀθηναῖος Λυ- ^{Græcis Ar-}
 κομήδης Αἰσχρέου, καὶ τὸ ἀριστήιον ἔλαβε οὗτος. τοὺς ^{temifium,}
 10 δὲ ἐν τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ ἐτεραλκίως ἀγωνιζομένους, νῦξ ^{barbaris}
^{Aphetas re-}
^{pententibus.}

ἐπελθῶσα διέλυσε. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἀπέπλων, οἱ δὲ βάρβαροι ἐς τὰς Ἀφέτας, πολλὰν παρὰ δόξαν ἀγωνισάμενοι. ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίᾳ Ἀντίδωρος Λήμιος, μῦνος τῶν σὺν βασιλεῖ Ἑλλήνων ἑόντων, αὐτομολεῖ ἐς τοὺς Ἕλληνας· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι διὰ ταῦτο 15 τὸ ἔργον ἔδοσαν αὐτῷ χάρον ἐν Σαλαμῖνι.

Eadem nocte tempestas coorta, Perfarum et classem terret,

XII. Ὡς δὲ εὐφρόνῃ ἐγγόνεε, ἦν μὲν τῆς ὥρης μέσον θέρους, ἐγίνετο δὲ ὕδωρ τε ἅπλετον διὰ πάσης τῆς νυκτός, καὶ βρονταὶ σκληραὶ ἀπὸ τοῦ Πηλίου· οἱ δὲ νεκροὶ καὶ τὰ ναυήγια ἐξεφορέοντο ἐς τὰς Ἀφέτας, καὶ περὶ τε τὰς πρῶρας τῶν νεῶν εἰλέοντο, καὶ ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς 5 τῶν καπῶν. οἱ δὲ στρατιῶται οἱ ταύτῃ ἀκούοντες ταῦτα, ἐς φόβον κατιστέατο, ἐλπίζοντες πᾶγχυ ἀπολέσθαι, ἐς οἷα κακὰ ἦγον. πρὶν γὰρ ἢ καὶ ἀναπνεῦσαί σφεας ἔκ τε τῆς ναυηγίης καὶ τοῦ χειμῶνος τοῦ γενομένου κατὰ Πήλιον, ὑπέλαβε ναυμαχίᾳ κρατερῇ· ἐκ δὲ τῆς ναυμα- 10 χίης, ὁμβρος τε λάβρος, καὶ ρεύματα ἰσχυρὰ ἐς θάλασσαν ὠρμημένα, βρονταὶ τε σκληραί. καὶ ταύτοις μὲν τοιαύτῃ ἢ νύξ ἐγίνετο.

et naves Euboeam circumvehentes confringit.

XIII. Τοῖσι δὲ ταχθεῖσι αὐτέων περιπλώειν Εὐβοίαν, ἡ αὐτὴ περ εἴωσα νύξ, πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριαυτέρη, τοσούτῃ ὥσῃ ἐν πελάγει φερομένοιςι ἐπέπιπτε. καὶ τὸ τέλος σφί ἐγένετο ἄχαρι· ὥς γὰρ δὴ πλώουσι αὐτοῖσι χειμῶν τε καὶ τὸ ὕδωρ ἐπεγίνετο, εἴωσι κατὰ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐ- 5 βόιης, φερόμενοι τῷ πνεύματι, καὶ οὐκ εἰδότες τῇ ἐφέροντο, ἐξέπιπτον πρὸς τὰς πέτρας. ἐποιετό τε πᾶν ὑπὸ θεῶν, ὅπως ἂν ἐξισωθείη τῷ Ἑλληνικῷ τὸ Περσικόν, μηδὲ πολλῷ πλεονεῖη. οὗτοι μὲν νυν περὶ τὰ Κοῖλα τῆς Εὐβοίης διεφθείροντο. 10

Græcorum classis auxa navibus

XIV. Οἱ δὲ ἐν Ἀφέτῃσι βάρβαροι, ὥς σφί ἀσμένους ἡμέρῃ ἐπέλαμψε, ἀτρέμας τε εἶχον τὰς νέας, καὶ σφί

ἀπεχρέετο κακῶς πρήσσουσι ἡσυχίην ἄγειν ἐν τῷ παρεόν-^{LIII, bar-}
 τι. τοῖσι δὲ Ἕλλησι ἐπεβώθηον νέες τρεῖς καὶ πενήκον-^{baros ite-}
 5 τα Ἀττικάι. αὐταὶ τε δὴ σφεας ἐπεβώσαν ἀπικόμεναι, ^{tur. Victo-}
 καὶ ἅμα ἀγγελίῃ ἐλθούσα, ὡς τῶν βαρβάρων οἱ περι-^{ria tunc}
 πλώοντες τὴν Εὐβοίαν πάντες εἶσαν διεφθαρμένοι ὑπὸ
 τοῦ γενομένου χειμῶνος. Φυλάξαντες δὴ τὴν αὐτὴν ὥρην,
 πλώοντες ἐπέπεσον νηυσὶ Κιλίσσησι· ταύτας δὲ διαφθεί-
 10 ραντες, ὡς εὐφρόνῃ ἐγένετο, ἀπέπλων ὀπίσω ἐπὶ τὸ Ἀρ-
 τεμίσιον.

XV. Τρίτῃ δὲ ἡμέρῃ δεινὸν τι ποιησάμενοι οἱ στρατηγοὶ
 τῶν βαρβάρων, νέας οὕτω σφι ὑλίγας λυμαίνεσθαι, καὶ
 τὸ ἀπὸ Ξέρξεω δειμαίνοντες, οὐκ ἀνέμειναν ἐπὶ τοὺς Ἕλ-
 ληνας μάχης ἄρξαι, ἀλλὰ παρακελευσάμενοι, κατὰ
 5 μέσον ἡμέρης ἀῆγον τὰς νέας. συνέπιπτε δὲ ὥστε ταῖς
 αὐταῖς ἡμέραις τὰς ναυμαχίας γίνεσθαι ταύτας καὶ
 τὰς πεζομαχίας τὰς ἐν Θερμοπύλῃσι. ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν
 τοῖσι κατὰ θάλασσαν περὶ τοῦ Εὐρίπου, ὥσπερ τοῖσι
 ἐμφὶ Λεωνόδεα, τὴν ἐσβολὴν φυλάσσειν. οἱ μὲν δὴ παρε-
 10 κεύοντο, ὅπως μὴ παρήσωσι ἐς τὴν Ἑλλάδα τοὺς βαρ-
 βάρους, οἱ δὲ, ὅπως τὸ Ἑλληνικὸν στράτευμα διαφθεί-
 ραντες, τοῦ πόρου κρατήσωσι.

XVI. Ὡς δὲ ταξάμενοι οἱ Ξέρξεω ἐπέπλων, οἱ Ἕλ-^{Tertia pu-}
 ληνες ἀτρέμας εἶχον πρὸς τῷ Ἀρτεμισίῳ. οἱ δὲ βάρβαροι ^{gna nava-}
 μηροειδὲς ποιήσαντες τῶν νεῶν, ἐκυκλέοντο ὡς περιλά-^{lis, acrior}
 βαιον αὐτούς. ἐνθεῦτεν οἱ Ἕλληνες ἐπανέπλων τε καὶ ^{illa priori-}
 5 συνέμισγον. ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίᾳ παραπλήσιοι ἀλλή-^{bus dubio-}
 λοισι ἐγένοντο. ὁ γὰρ Ξέρξεω στρατὸς ὑπὸ μεγάλῳ τε ^{que Marte.}
 καὶ πλήθει, αὐτὸς ὑπ' ἐαυτοῦ ἐπιπτε, ταρασσομένων
 τε τῶν νεῶν καὶ περιπιπτουσέων περὶ ἀλλήλας· ὅμως
 μέντοι ἀντείχε, καὶ οὐκ εἶχε· δεινὸν γὰρ χρεῖμα ἐποίησ-
 10 το, ὑπὸ νεῶν ὀλίγων ἐς Φυγὴν τράπεσθαι. πολλαὶ μὲν

δὴ τῶν Ἑλλήνων νέες διεφθείροντο, πολλοὶ δὲ ἄνδρες·
 πολλῶ δ' ἔτι πλεῦνες νέες τε τῶν βαρβάρων καὶ ἄνδρες.
 οὕτω δὲ ἀγωνιζόμενοι, διέστησαν χωρὶς ἑκάτεροι.

Aegypti et
 Clinias A-
 thenienfis
 celebrati.

XVII. Ἐν ταύτῃ τῇ ναυμαχίῃ Αἰγύπτιοι μὲν τῶν Ξέρ-
 ξω στρατιωτέων ἤριστευσαν· οἱ ἄλλα τε μεγάλα ἔργα
 ἀπεδείξαντο, καὶ νέας αὐτοῖσι ἀνδράσι εἶλον Ἑλληνίδας
 πέντε. τῶν δὲ Ἑλλήνων κατὰ ταύτην τὴν ἡμέρην ἤριστευ-
 σαν Ἀθηναῖοι, καὶ Ἀθηναίων Κλεινὸς ὁ Ἀλκιβιάδew 5
 ὃς δαπάνην οἰκὴν παρέχόμενος, ἐστρατεύετο ἀνδράσι τε
 διηκουσίσι καὶ οἰκῇ τῇ.

Jam Græci
 de statione
 ad Artemi-
 sium relin-
 quenda fe-
 rio cogitan-
 tes,

XVIII. Ὡς δὲ διέστησαν ἄσμενοι ἑκάτεροι, ἐς ὅρμους
 ἤπείγοντο. οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς διακριθέντες ἐκ τῆς ναυ-
 μαχίης ἀπηλλάχθησαν, τῶν μὲν νεκρῶν καὶ τῶν ναυη-
 γίων ἐπεκράτεον, τρηχέως δὲ περιεφθέντες, καὶ οὐκ ἤχι-
 στα Ἀθηναῖοι, τῶν αἰ ἡμίσεαι τῶν νεῶν τετραμέναι ἔσαν, 5
 δρημόν δ' ἐβουλεύοντο ἔσω ἐς τὴν Ἑλλάδα.

primum
 Eubœensiu-
 um greges,
 contra ora-
 culi moni-
 tum in Eu-
 boea temere
 relictos, ne
 Persarum
 præda fi-
 ant, ipsi di-
 riplunt:

XIX. Νόw δὲ λαβὼν ὁ Θεμιστοκλὴς ὡς εἰ ἀποῖρα
 γαίῃ ἀπὸ τοῦ βαρβαρικοῦ τό, τε Ἴωνικόν καὶ τὸ Καρικόν
 Φῶλον, εἰοί τε εἶσαν τῶν λοιπῶν κατύπερθε γενέσθαι,
 ἐλαυνόντων τῶν Εὐβοέων πρόβατα ἐπὶ τὴν θάλασσαν,
 ταύτῃ συλλέξας τοὺς στρατηγούς, ἔλεγέ σφι ὡς δοκεῖς 5
 ἔχειν τινὰ παλάμην, τῇ ἐλπίδι τῶν βασιλῆος συμμά-
 χων ἀποστήσειν τοὺς ἀρίστους. ταῦτα μὲν νυν ἐς τοσαῦτα
 παρεγύμνου. ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε
 ποιητέα εἶναι σφι ἔλεγε· τῶν τε προβάτων τῶν Εὐβοει-
 κῶν ὅσα τις ἐθέλοι καταθύειν· κρέσσον γὰρ εἶναι τὴν 10
 στρατὴν ἔχειν ἢ τοὺς πολεμίους· παραίνεέ τε προειπεῖν
 τοῖσι ἐαυτῶν ἑκάστους πῦρ ἀνακαίειν· κομιδῆς δὲ περὶ,
 τὴν ὥρην αὐτῶ μελήσειν, ὥστε ἀσινέας ἀπικέσθαι ἐς τὴν
 Ἑλλάδα. ταῦτα ἤρσε σφι ποιεῖν· καὶ αὐτίκα πῦρ 15
 ἀνακαυσάμενοι, ἐτράποντο πρὸς τὰ πρόβατα.

XX. Οἱ γὰρ Εὐβοεῖς παραχρησάμενοι τὸν Βάκιδος
χρησμόν ὡς αὐδὲν λέγοντα, αὐτε τι ἐξεκομίσαντο οὐδὲν,
αὐτε προσεζήκοντο, ὡς παρεσόμενον σφί πολέμου, περι-
πετέα τε ἐποιήσαντο σφίσι αὐτοῖσι τὰ πρήγματα. Βά-
κιδι γὰρ ὥδε ἔχει περὶ ταυτέων ὁ χρησμός,

Φράζει, βαρβαρόφανος ὅταν ζυγὸν εἰς ἄλλα θάλλῃ
Εὐβλινον, Εὐβοίης ἀπέχῃν πολυμηκάδας αἰγας.

ταῦτοισι δὲ οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χρησαμένοισι ἐν τοῖσι τότε
παραυσὶ τε καὶ προσδοκίμοισι κακοῖσι, παρῇ σφί συμ-
φορῇ χρῆσθαι πρὸς τὰ μέγιστα.

XXI. Οἱ μὲν θῆ ταῦτα ἔπρασον, παρῇ δὲ ὁ ἐκ Τερ-
χῆνος κατάσκοπος. ἦν μὲν γὰρ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ κατά-
σκοπος Πολύας, γένος Ἀντικυρεὺς, τῷ προστετέακτε,
(καὶ εἶχε πλοῖον κατῆρες ἐτοῖμον,) εἰ παλήσειε ὁ ναυ-
τικὸς στρατός, σημαίνειν τοῖσι ἐν Θερμαυλίῃσι εἴησι.
ὡς δὲ αὐτὸς ἦν Ἀβρώνυχος ὁ Λυσικλέος Ἀθηναῖος
καὶ παρὰ Λεωνόῃ ἐτοῖμος τοῖσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴησι
ἀγγέλλειν τριηκοντέρῳ, ἦν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν
πεζόν. οὗτος ὢν ὁ Ἀβρώνυχος ἀπικόμενος, ἐσήμεινε σφί
10 τὰ χεγυρότα περὶ Λεωνίδεα καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ. αἱ δὲ,
ὡς ἐπίθοντο ταῦτα, οὐκέτι ἐς ἀναβολὰς ἐποιεῦντο τὴν
ἀποχώρησιν, ἐκομίζοντο δὲ ὡς ἕκαστοι ἐτάχθησαν. Κο-
ρυθμιοὶ πρῶτοι, ὕστατοι δὲ Ἀθηναῖοι.

XXII. Ἀθηναίων δὲ νέας τὰς ἀριστα πλωούσας ἐπι-
λεξάμενος Θεμιστοκλῆς, ἐπορεύετο περὶ τὰ πότιμα ὕδα-
τα, ἐντάμνων ἐν τῇσι λίθοις γράμματα, τὰ Ἴωνες
ἐκελθόντες τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἀρτεμισίον, ἐπε-
5 λεξαντο. τὰ δὲ γράμματα τάδε ἔλεγε. “ Ἄνδρες Ἴω-
“ νες, οὐ ποιεῖτε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμε-
“ νοι, καὶ τὴν Ἑλλάδα καταδουλούμενοι. ἀλλὰ μάλι-
“ στα μὲν πρὸς ἡμῶν γίνεσθε· εἰ δὲ ὑμῖν ἐστὶ ταῦτο μὴ

“δυνατὸν ποιῆσαι, ὑμεῖς δὲ ἔτι καὶ νῦν ἐκ τοῦ μέσου
 “ἡμῖν ἔξοσθε καὶ αὐτοὶ, καὶ τῶν Καρῶν δέεσθε τὰ αὐ- 10
 “τὰ ὑμῖν ποιέειν· εἰ δὲ μηδέντερον τούτων οἶόν τε γίνε-
 “σθαι, ἀλλ’ ὑπ’ ἀναγκαίης μέζονος κατέβρυχε ἡ
 “ὥστε ἀπίσταςθαι, ὑμεῖς γε ἐν τῷ ἔργῳ, ἑπεὰν συμ-
 “μίσγωμεν, ἐθελοκαχέετε, μεμνημένοι ὅτι ἀπ’ ἡμέων
 “γεγόνατε, καὶ ὅτι ἀρχῆθεν ἡ ἔχθρη πρὸς τὸν Βάρβαρον 15
 “ἀπ’ ὑμῶν ἡμῖν γέγονε.” Θεμιστοκλῆς δὲ ταῦτα
 ἔγραψε, δακρύειν ἐμοὶ, ἐπ’ ἀμφοτέρα νοέων, ἵνα ἡ λαθόν-
 τα τὰ γράμματα βασιλῆα, Ἰωνας ποιῇ μεταβαλέειν
 καὶ γενέσθαι πρὸς ἐωυτῶν, ἡ, ἐπεὶ τε ἀνενευχθῇ, καὶ
 διαβληθῇ πρὸς Ξέρξεα, ἀπίστους ποιῇ τοὺς Ἰωνας, 20
 καὶ τῶν ναυμαχιῶν αὐτοὺς ἀπόσχη.

Barbaro-
 rum classis
 ad Artemi-
 sium pro-
 vecta, His-
 tiaeam ali-
 osque Eu-
 boeae locos
 maritimos
 occupat.

XXIII. Θεμιστοκλῆς μὲν νυν ταῦτα ἐνέγραψε. τοῖσι
 δὲ βαρβάροισι αὐτίκα μετὰ ταῦτα πλάϊν ἦλθε ἀπὸ
 Ἰστιαίων, ἀγγέλλων τὸν θρησμὸν τὸν ἀπ’ Ἀρτεμισίου τῶν
 Ἑλλήνων. οἱ δ’ ὑπ’ ἀπιστίας τὸν μὲν ἀγγέλλοντα εἶχον
 ἐν Φυλακῇ, ἧας δὲ ταχείας ἀπέστειλαν προκατοφόμε- 5
 νας. ἀπαγγειλάντων δὲ τούτων τὰ ἦν, οὕτω δὴ ἅμα
 ἡλίῳ σκιδναμένῳ πᾶσα ἡ στρατιὴ ἐπλωε ἀλῆς ἐπὶ τὸ
 Ἀρτεμίσιον. ἐπισχόντες δὲ ἐν ταύτῳ τῷ χώρῳ μέχρι μέ-
 σσου ἡμέρης, τὸ ἀπὸ τούτου ἐπλων ἐς Ἰστιαίην. ἀπικόμε-
 νοι δὲ, τὴν πόλιν ἔσχον τῶν Ἰστιαίων, καὶ τῆς Ἑλλοπῆς 10
 μείρης, γῆς δὲ τῆς Ἰστιαίτιδος τὰς παραθαλασσίας
 κώμας πᾶσας ἐπέδραμον.

Ubi dum
 moratur,
 classarii a
 Xerxe invi-
 tati, Ther-
 mopylas ad
 castrorum
 spectacu-
 lum traji-
 ciunt. Va-
 na fraus a

XXIV. Ἐνθαῦτα δὲ τούτων ἰόντων, Ξέρξης ἐτοιμα-
 σάμενος τὰ περὶ τοὺς νεκροὺς, ἔπεμπε ἐς τὸν ναυτικὸν
 στρατὸν κήρυκα· προετοιμάσατο δὲ τάδε. ὅσοι τοῦ στρα-
 τοῦ τοῦ ἐωυτοῦ ἔσαν νεκροὶ ἐν Θερμοπύλῃσι, ἔσαν δὲ καὶ
 δύο μυριάδες, ὑπολιπόμενος ταυτέων ὡς χιλίους, τοὺς λοι- 5
 πούς, τάφρους ὀρυζάμενος, ἔθαψε· Φυλλάδα τε ἐπι-

βαλὼν, καὶ γῆν ἐπαρησάμενος, ἵνα μὴ ὀφθείησαν ὑπὸ
 τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ. ὥς δὲ διέβη εἰς τὴν Ἰστιάϊν ὁ κή-
 ρυξ, σύλλογον ποιησάμενος παντὸς τοῦ στρατοπέδου, ἔλε-
 10 γει τὰδε. “ Ἄνδρες σύμμαχοι, βασιλεὺς Πέρξης τῷ
 “ βουλομένῳ ὑμῶν παραδίδωσι, ἐκλιπόντα τὴν τάξιν
 “ καὶ ἐλθόντα, θεήσασθαι ὅπως μάχεται πρὸς τοὺς
 “ ἀνοήτους τῶν ἀνθρώπων, οἱ ἥλπισαν τὴν βασιλῆος δύ-
 “ ναμιν ὑπερβαλέεσθαι.”

XXV. Ταῦτα ἐπαγγελιαμένου, μετὰ ταῦτα οὐδὲν ἐγί-
 νετο πλοίων σπανιώτερον· οὕτω πολλοὶ ἤθελον θεήσε-
 σθαι. διαπεραιωθέντες δὲ, ἐθηεύντο διεχθόντες τοὺς νε-
 κρούς· πάντες δὲ ἠπιστέατο τοὺς κειμένους εἶναι πάντας
 5 Λακεδαιμονίους καὶ Θεσπίας, ὁρέοντες καὶ τοὺς εἰλω-
 τας. οὐ μὲν οὐδὲ ἐλάνθανε τοὺς διαβεβηκότας Πέρξης
 ταῦτα πρῆξας περὶ τοὺς νεκρούς τοὺς ἐωῦτοῦ· καὶ γὰρ δὴ
 καὶ γελοῖον ἦν· τῶν μὲν χίλιοι ἐφαίνοντο νεκροὶ κείμενοι,
 10 αἱ δὲ πάντες ἐκέατο ἀλέες συγκεκομισμένοι εἰς τὸ αὐτὸ
 χωρίον, τέσσερες χιλιάδες. ταύτην μὲν τὴν ἡμέρην πρὸς
 θεὸν ἐτράποντο· τῇ δὲ ὑστεραίῃ οἱ μὲν ἀπέπλων εἰς
 Ἰστιάϊν ἐπὶ τὰς νῆας, οἱ δὲ ἀμφὶ Πέρξεα εἰς ὁδὸν ὁρ-
 μέατο.

XXVI. Ἦκον δὲ σφι αὐτόμολοι ἄνδρες ἀπ’ Ἀρκαδίας Arcades
 ὀλύγαι τινές, βίου τε δέομενοι, καὶ ἐνεργοὶ βουλόμενοι εἰ-
 5 ναι. ἀγαγόντες δὲ τούτους εἰς ὅψιν τὴν βασιλῆος, ἐπυ-
 θάνοντο οἱ Πέρσαι περὶ τῶν Ἑλλήνων τὰ ποιόειεν· εἰς δὲ
 5 τις πρὸ πάντων ἦν ὁ εἰρωτέων αὐτοὺς ταῦτα. οἱ δὲ σφι
 ἔλεγον, ὥς Ὀλύμπια ἀγοίεν, καὶ θεωροίεν ἀγῶνα γυ-
 μνικὸν καὶ ἵππικόν. ὁ δὲ ἐπέειρετο ὅ, τι τὸ αἰεθλον εἴη
 σφι κείμενον, περὶ ὅτευ ἀγωνίζοντα· οἱ δὲ εἶπον, τῆς
 ἐλαφῆς τὸν διδόμενον στέφανον. ἐνθαῦτα εἶπας γνώμην
 10 γυναικαίτην Τριτανταίχμης ὁ Ἀρταβάνου, δειλὴν ὥφλε

πρὸς βασιλῆος. περὶ τούτων γὰρ τὸ ἔθλον ἐὼν στέφανον, ἀλλ' οὐ χρήματα, οὔτε ἠέσχετο σιγῶν, εἴπε τε ἐς πάντας τάδε· “ Παιπαὶ Μαρόνι, καίους ἐπ' ἄνδρας
 “ ἡγαγες μαχισομένους ἡμέας, οἱ οὐ περὶ χρημάτων τὴν
 “ ἀγῶνα ποιεῖνται, ἀλλὰ περὶ ἀρετῆς!” ταῦτα μὲν δὴ¹⁵
 ταῦτα εἶπεν.

Theſſali
Phoceni-
bus pri-
dem, magis
etiam ob
cladem nu-
per acce-
ptam infe-
ſti,

XXVII. Ἐν δὲ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ, ἐπεὶ τε τὸ ἐν
 Θερμοπύλῃσι τρώμα ἐγγόνει, αὐτίκα Θεσσαλοὶ πέμ-
 πους κήρυκα ἐς Φωκέας, ἅτε σφι ἐπέχοντες αἰεὶ χῆλον,
 ἀπὸ δὲ τοῦ ὑστάτου τρώματος καὶ τὸ κάρτα. ἐσβαλόντες
 γὰρ πανοστρατῇ αὐτοὶ τε οἱ Θεσσαλοὶ καὶ αἱ σύμμαχοι⁵
 αὐτῶν ἐς τοὺς Φωκέας, οὐ πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον ταύ-
 τῃς τῆς βασιλῆος στρατηλασίης, ἐσώθησαν ὑπὸ τῶν
 Φωκέων, καὶ περιέφθησαν τρηχέως. ἐπεὶ τε γὰρ κατε-
 λήθησαν ἐς τὸν Παρησσὸν οἱ Φωκέες, ἔχοντες μόνον
 Τελλίην τὸν Ἠλεῖον, εὐθὰ αὐτὰ ὁ Τελλίης οὗτος σφίζεται¹⁰
 αὐτοῖσι τοιόνδε. γυνῶσας ἄνδρας ἐξακοσσίους τῶν Φω-
 κέων τοὺς ἀρίστους, αὐτοὺς τε τούτους καὶ τὰ ὅπλα αὐ-
 τῶν, νυκτὸς ἐπεδήκατο τοῖσι Θεσσαλοῖσι· προσέας
 αὐτοῖσι, τὸν ἂν μὴ λευκανθίζοντα ἴδωται, ταῦτον πταί-
 νειν. τούτους ὦν αἱ τε Φυλακαὶ τῶν Θεσσαλῶν πρῶται¹⁵
 ἰδοῦσαι ἐφοβήθησαν, δοῦσαι ἄλλο τι εἶναι τέρας, καὶ
 μετὰ τὰς Φυλακὰς αὐτὴ ἡ στρατὴ οὕτω, ὥστε τετρα-
 κισχιλίων κρατῆσαι νεκρῶν καὶ ἀσπίδων Φωκέας, τῶν
 τὰς μὲν ἡμίσεας ἐς Ἄβας ἀνέδεσαν, τὰς δὲ, ἐς Δελ-
 φούς· ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων ἐκ ταύτης τῆς²⁰
 μάχης, οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες οἱ περὶ τὸν τρίποδα συνε-
 στεῶντες, ἔμπροσθεν τοῦ νηοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖσι, καὶ ἐπερὶ
 τοιαῦτοι ἐν Ἄβῃσι ἀνακείσονται.

XXVIII. Ταῦτα μὲν οὖν τὸν πρῶτον ἐργάσατο τῶν
 Θεσσαλῶν οἱ Φωκέες, πολιρπύοντες αὐτούς· ἐσβαλόν-

σαν δὲ ἐς τὴν χώραν τὴν ὑπὸν αὐτῶν, ἐλυμῆναντο ἀνη-
κίστως. ἐν γὰρ τῇ ἐσβολῇ ἣ ἐστὶ κατὰ Τάμπωλιν, ἐν
ταύτῃ τάφρον μεγάλην ἐρύξαντες, ἀμφορέας κεινὰς ἐς
αὐτὴν κατέβηκαν· χαῖν δὲ ἐπιφορήσαντες, καὶ ὁμοιώ-
σαντες τῷ ἄλλῳ χώρῳ, ἐδέκοντο τοὺς Θεσσαλοὺς ἐσ-
βάλλοντας. οἱ δὲ, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Φωκέας, Φε-
ρόμενοι ἐσέπεισον ἐς ταύτῃς ἀμφορέας. ἐνθαῦτα οἱ ἵπποι τὰ
σκεῖλα διεφθάρησαν.

XXIX. Ταῦτέων δὴ σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκρατον εἰ
Θεσσαλοὶ, πέμψαντες κήρυκα, ἠγόρευον τάδε· “Ὁ
Φωκέες, ἤδη τι μᾶλλον γνωσιμαχέστε μὴ εἶναι ὁμοίαι
ἡμῖν. πρόσθεν τε γὰρ ἐν τοῖσι Ἑλλήσι ὅσον χρόνον
ἐκεῖνα ἡμῖν ἦνδανε, πλεον αἰεὶ κοτε ὑμέων ἐφερόμεθα
νῦν τε παρὰ τῷ βαρβάρῳ τοσούτων δυνάμεθα, ὥστε
ἐπ’ ἡμῖν ἐστὶ τῆς γῆς τε ἐστερῆσθαι, καὶ πρὸς, ἡδρα-
ποδίσθαι ὑμᾶς. ἡμεῖς μέντοι τὸ πᾶν ἔχοντες, αἰ
μνησικακέρμεν, ἀλλ’ ἡμῖν γενέσθω αὐτ’ αὐτέων πεν-
τήκοντα τάλαντα ἀργυρίου· καὶ ὑμῖν ὑποδεχόμεθα τὰ
ἐπιόντα ἐπὶ τὴν χώραν ἀποτρέψαι.”

XXX. Ταῦτά σφι ἐπαγγέλλοντο εἰ Θεσσαλοί. οἱ γὰρ
Φωκέες μῦσαι τῶν ταύτῃ ἀνδρώπων οὐκ ἐμῆδιζον, κατ’
ἄλλο μὲν οὐδὲν, ὡς ἐγὼ συμβαλλέμενος εὐρίσκω, κατὰ
δὲ τὸ ἔχθος τὸ Θεσσαλῶν· εἰ δὲ Θεσσαλοὶ τὰ Ἑλλήνων
ἠῦζον, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ἐμῆδιζον ἂν οἱ Φωκέες. ταῦτα ἐπ-
αγγελιομένων Θεσσαλῶν, οὔτε δάσειν ἔφασαν χρήμα-
τα, παρέχων τέ σφι Θεσσαλοῖσι ὁμοίως μῆδιζειν, εἰ
ἄλλως βουλοίατο· ἀλλ’ οὐκ ἔσεσθαι ἐκόντες εἶναι προ-
δοῖται τῆς Ἑλλάδος.

XXXI. Ἐπειδὴ δὲ ἀννείχθησαν αὐτοὶ οἱ λόγοι, οὕτω
δὴ οἱ Θεσσαλοὶ κεχολωμένοι τοῖσι Φωκῆῃσι, ἐγένοντο
ἡγεμέαις τῷ βαρβάρῳ τῆς ὁδοῦ. ἐκ μὲν δὴ τῆς Τρηχινίης

statim post
pugnam
Pylaicam
[c. 27.]
missis nun-
tio, multo-
rum merce-
de talento-
rum inco-
luntatem
illis polli-
centur.

A quibus
contemti,

7111

barbaros in
Phocidem
deducunt.
Iter Perfa-
rum, post-

quam e
Trachinia
movissent.
Doris: ejus
incolis,
quod bar-
barorum
partibus fa-
verent, par-
citur.

ἐς τὴν Δωρίδα ἐσέβαλον. τῆς γὰρ Δωρίδος χώρας πο-
δεὼν στεινὸς ταύτῃ κατατείνει, ὥς τριήκοντα σταδίοις
μάλιστά κη εὖρος, κείμενος μεταξύ τῆς τε Μηλίδος καὶ
τῆς Φωκίδος χώρας, ἥπερ ἦν τοπалаὶον Δρυοπίς· ἡ δὲ
χώρα αὕτη ἐστὶ μητρόπολις Δωριέων τῶν ἐν Πελοποννήσῳ.
ταύτην ὦν τὴν Δωρίδα γῆν οὐκ ἐσίναντο ἐσβάλλοντες οἱ
βάρβαροι· ἐμῆδιζον τε γὰρ, καὶ οὐκ ἐδόκεε Θεσσαλοῖσι.

Phocenses
ipfi pleri-
que omnes
diffugiunt:
urbes co-
rum et agri
ferro atque
igni vastan-
tur. Par-
naeus.

XXXII. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Δωρίδος ἐς τὴν Φωκίδα ἐσέβα-
λον, αὐτοὺς μὲν τοὺς Φωκέας οὐκ αἰρέουσι. οἱ μὲν γὰρ
τῶν Φωκέων ἐς τὰ ἄκρα τοῦ Παρνησοῦ ἀνέβησαν· ἐστὶ
δὲ καὶ ἐπιτηδὴν δεῖξασθαι ὁμίλον τοῦ Παρνησοῦ ἡ κο-
ρυφή, κατὰ Νέωνα πόλιν κειμένη, ἐπ' ἐαυτῆς· Τιθορέα⁵
ὄνομα αὐτῇ· ἐς τὴν δὴ ἀννηέικαντο, καὶ αὐτοὶ ἀνέβησαν·
οἱ δὲ πλεῖντες αὐτέων ἐς τοὺς Ὀξάλας Λοκροὺς ἐξεκομί-
σαντο, ἐς Ἀμφισσαν πόλιν τὴν ὑπὲρ τοῦ Κρισαίου πεδίου
οἰκομένην. οἱ δὲ βάρβαροι τὴν χώραν πᾶσαν ἐπέδραμον
τὴν Φωκίδα· Θεσσαλοὶ γὰρ οὕτω ἦγον τὸν στρατόν· ὁκό-
σα δὲ ἐπέσχον, πάντα ἐπέφλεγον καὶ ἔκειρον, καὶ ἐς
τὰς πόλεις ἐνιέντες πῦρ καὶ ἐς τὰ ἱερά.

Abæ, tem-
plo oracu-
loque Apol-
linis cele-
bres.

XXXIII. Πορευόμενοι γὰρ ταύτῃ παρὰ τὸν Κηφισὸν
ποταμὸν, ἐδήθουν πάντα· καὶ κατὰ μὲν ἔκαυσαν Δρύμον
πόλιν, κατὰ δὲ Χαράδρην, καὶ Ἐρωχον, καὶ Τεθράνιον,
καὶ Ἀμφίκαιαν, καὶ Νέωνα, καὶ Πεδίεας, καὶ Τριτέας,
καὶ Ἐλάτειαν, καὶ Τάμπολιν, καὶ Παραποταμίους,⁵
καὶ Ἀβας· ἔνθα ἦν ἱρὸν Ἀπόλλωνος πλαύσιον, θησαυ-
ροῖσί τε καὶ ἀναθήμασι πολλοῖσι κατεσκευασμένον· ἦν
δὲ καὶ τότε καὶ νῦν ἐστὶ χρηστήριον αὐτόθι· καὶ ταῦτο τὸ
ἱρὸν συλήσαντες ἐνέπρησαν. καὶ τινες διώκοντες εἶλον
τῶν Φωκέων πρὸς τοῖσι οὔρεσι· καὶ γυναῖκάς τινες διέ-
φθειραν μισγόμενοι ὑπὸ πλήθειος.

XXXIV. Παραποταμίους δὲ παραμειβόμενοι οἱ βάρ-

βαροὶ, ἀπίκοντο ἐς Πανοπέας. ἐνθαῦτεν δὲ ἤδη διακρίνο- Mox Xerxes, exerci- tu bipartito, cum parte altera ca-
 μένη ἡ στρατιὴ αὐτέων ἐσχίζετο. τὸ μὲν πλεῖστον καὶ que majore Boeotiam
 δυνατώτατον τοῦ στρατοῦ, ἅμα αὐτῷ Ξέρξῃ πορευόμενον tibi ami-
 3 ἐπ' Ἀθήνας, ἐπέβαλε ἐς Βοιωτοὺς, ἐς γῆν τῶν Ὀρχομε- cam ingro-
 νίων. Βοιωτῶν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος ἐμήδιζε· τὰς δὲ πόλεις
 αὐτέων ἄνδρες Μακεδόνες διατεταγμένοι ἔσωζον, ὑπὸ
 Ἀλεξάνδρου ἀποπεμφθέντες· ἔσωζον δὲ, τῇδε βουλόμενοι
 δῆλον ποιέειν Ξέρξῃ ὅτι τὰ Μήδων Βοιωτοὶ φρονέουσιν. οὗτοι
 10 μὲν δὴ τῶν βαρβάρων ταύτῃ ἐτράποντο.

XXXV. Ἄλλοι δὲ αὐτέων ἡγεμόνας ἔχοντες, ὁρμέατο alteram contra Del-
 ἐπὶ τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, ἐν δεξιῇ τὸν Παρησσοῦ ἀπέρ- phos mittit.
 γοντες. ὅσα δὲ καὶ οὗτοι ἐπέσχον τῆς Φωκίδος, πάντα
 ἐσινάμωρον· καὶ γὰρ τῶν Πανοπέων τὴν πόλιν ἐνέπηρ-
 5 σαν, καὶ Δαυλίαν, καὶ Αἰολιδέαν. ἐπορεύοντο δὲ ταύτῃ
 ἀποσχισθέντες. τῆς ἄλλης στρατιῆς τῶνδε εἵνεκα, ὅπως
 συλίσαντες τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, βασιλεῖ Ξέρξῃ ἀποδέ-
 ξαιεν τὰ χρήματα. πάντα δ' ἐπίστατο τὰ ἐν τῷ ἱερῷ
 ὅσα λόγῳ ἢ ἄξια Ξέρξης, ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι, ἄμεινον
 10 ἢ τὰ ἐν τοῖσι οἰκίῳσι ἔλιπε, πολλῶν αἰεὶ λεγόντων, καὶ
 μάλιστα τὰ Κροίσου τοῦ Ἀλυάττεω ἀναθήματα.

XXXVI. Οἱ Δελφοὶ δὲ, πυνθανόμενοι ταῦτα, ἐς πᾶ- Delphi qua ratione fa-
 σαν ἀρρωδίην ἀπίκατο· ἐν δέσματι δὲ μεγάλῳ κατεστε- luti sum
 ᾶτες, ἐμαντεύοντο περὶ τῶν ἱερῶν χρημάτων, εἴτε σφέα prospexerint.
 κατὰ γῆς καταρύξουσι, εἴτε ἐκκομίσουσι ἐς ἄλλην χῶ-
 5 ρον. ὁ δὲ θεὸς σφέας οὐκ ἔα κινεῖν, φᾶς αὐτὸς ἱκανὸς
 εἶναι τῶν ἐαυτοῦ προκατήσθαι. Δελφοὶ δὲ ταῦτα ἀκαί-
 σαντες, σφέων αὐτέων πᾶσι ἐφρόντιζον. τέκνα μὲν νυν καὶ
 γυναῖκας πᾶσιν ἐς τὴν Ἀχαιῆν διέπεμψαν· αὐτέων δὲ
 οἱ μὲν πλεῖστοι ἀνέβησαν ἐς τῷ Παρησσοῦ τὰς κορυ-
 10 φάς, καὶ ἐς τὸ Κωρύκιον ἄντρον ἀνηνείκοντο· οἱ δὲ ἐς
 Ἀμφισσαν τὴν Λακρίδα ὑπεξῆλθον. πάντες δὲ ὧν οἱ

Δελφοὶ ἐξέλιπον τὴν πόλιν, πλὴν ἐξήκοστα ἀνδρῶν καὶ τοῦ προφήτου.

Prodigia a
deo Delphi-
co barbaris
appropin-
quantibus
objecta,

XXXVII. Ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἔσαν οἱ βάρβαροι ἐπιόν-
τες, καὶ ἀπώρεον τὸ ἱερὸν, ἐν ταύτῃ ὁ προφήτης, τῷ ὄνομα
ἦν Ἀκέρατος, ὁρᾷ πρὸ τοῦ νηοῦ ὅπλα προκείμενα ἑστώθει
ἐκ τοῦ μεγάρου ἐξετηνιγμένα ἱερὰ, τῶν οὐκ ὅσιον ἦν ἀπτε-
σθαι ἀνθρώπων οὐδενί. ὁ μὲν δὴ ἦτε Δελφῶν τοῖσι πα-
ρεῦσι σημαίνειν τὸ τέρας. οἱ δὲ βάρβαροι ἐπειδὴ ἐγίνοντο
ἐπειγόμενοι κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Προναίης Ἀθηναίης, ἐπιγί-
νεται σφί τερεῖα ἔτι μέζονα τοῦ πρὶν γενομένου τέρεος.
Θαῦμα μὲν γὰρ καὶ τοῦτο κάστα ἐστὶ, ὅπλα ἀρήϊα αὐ-
τόματα φαῖναι ἔξω προκείμενα τοῦ νηοῦ· τὰ δὲ δὴ ἐπὶ 10
ταύτῃ δεύτερα ἐπιγεγόμενα, καὶ διὰ πάντων Φασμάτων
ἄξια θαυμάσαι μάλιστα. ἐπεὶ γὰρ δὴ ἔσαν ἐπιόντες οἱ
βάρβαροι κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Προναίης Ἀθηναίης, ἐν ταύτῃ
ἐκ μὲν τοῦ οὐρανοῦ κέρανοι αὐτοῖσι ἐνέπιπτον, ἀπὸ δὲ τοῦ 15
Παρησσῶ ἀποῤῥαγέισαι δύο κορυφαὶ ἐφέροτο πολλῶ
πατάγῃ εἰς αὐτοὺς, καὶ κατέλαβον συχνοὺς σφῶν, ἐκ
δὲ τοῦ ἱεροῦ τῆς Προναίης βοή τε καὶ ἀλαλαγμοὶ ἐγί-
νετο.

illorumque
fuga turpis.

XXXVIII. Συμμιγέντων δὲ ταυτέων πάντων, φόβος
τοῖσι βαρβάροισι ἐνεπεπτώκει. μαθόντες δὲ οἱ Δελφοὶ
Φεύγοντας ὅφρα, ἐπικαταβάντες, ἀπέκτειναν πλῆθός
τι αὐτέων. οἱ δὲ περιεόντες, ἰδὺ Βοιωτῶν ἔφραγον. ἔλγον
δὲ οἱ ἀπονοστήσαντες οὗτοι τῶν βαρβάρων, ὡς ἐγὼ πυν-
θάνομαι, ὡς πρὸς ταῦτοισι καὶ ἄλλα ἔρων θεῖα· δύο
γὰρ ὀπλίτας μέζοντας ἢ κατὰ ἀνθρώπων φύσιν ὄντας,
ἔπεσθαι σφί κτείνοντας καὶ διώκοντας.

• Heroes
Phylacus
et Auto-
nous.

XXXIX. Τούτους δὲ τοὺς δύο Δελφοὶ λέγουσι ἐπι-
χωρίους ἥρωας εἶναι, Φύλακόν τε καὶ Αὐτόνοον, τῶν τὰ
τεμένεά ἐστι περὶ τὸ ἱερὸν Φυλάκου μὲν, παρ' αὐτὴν τὴν

ἰδὼν κἀνὸπέρθῃ τοῦ ἱεῶς τῆς Προναίης, Αἰτοπόου δὲ, πέ-
 5 λας τῆς Κασταλῆς, ὑπὸ τῇ Ῥαμπεῖν κορυφῇ. οἱ δὲ πε-
 σόντες ἀπὸ τοῦ Παρηγοσῶ λίθοι, ἔτι καὶ ἐς ἡμέας ἔσαν
 σύσι, ἐν τῷ τεμένει τῆς Προναίης Ἀθηναίης κείμενοι, ἐς
 τὸ ἐπεσκήψαν διὰ τῶν βαρβάρων φερόμενοι. ταυτέων μὲν
 10 νυν τῶν ἀνδρῶν αὕτη ἀπὸ τοῦ ἱεῶς ἀπαλλαγὴ γίνεται.

XL. Ὁ δὲ Ἑλλήνων ναυτικός στρατὸς ἀπὸ τοῦ Ἀρτε- Artemisio
 μισίου, Ἀθηναίων δεηθέντων, ἐς Σαλαμῖνα κατέσχει ^{relieto [c.}
 τὰς νῆας. τῶν δὲ εἵνεκα προσεδέθησαν αὐτέων σχεῖν ^{51.], classis}
 πρὸς Σαλαμῖνα Ἀθηναῖοι, ἵνα αὐτοὶ παῖδας τε καὶ γυ- ^{Græcorum}
 5 νῆκας ὑπεξαγάγωνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς, πρὸς δὲ, καὶ ^{petit Sala-}
 βουλευσάμενοι τὸ ποιήσαν αὐτοῖσι ἔσται. ἐπὶ γὰρ τοῖσι ^{minem.}
 κατήκουσι πρήγμασι βουλὴν ἐμελλον ποιήσεσθαι, ὥς
 ἐψυσμένοι γνάμης. δοκούντες γὰρ εὐρήσειν Πελοποννη-
 σίους πανδημεὶ ἐν τῇ Βοιωτῇ ὑποκατημένους τὸν βάρβα-
 10 ρον, τῶν μὲν εὖρον αἰδὲν εἶναι, οἱ δὲ ἐπυνθάνοντο τοῖς Ἰσθμῶν
 αὐτοῖς τειχέοντας, τὴν Πελοπόννησον περὶ πλείστου τε
 πειυμένους περιεῖναι, καὶ ταύτην ἔχοντας ἐν Φυλακῇ,
 τὰ δὲ ἄλλα ἀπιέναι. ταῦτα δὲ πυνθανόμενοι, οὕτω
 προσεδέθησαν σφειων σχεῖν πρὸς τὴν Σαλαμῖνα.

XLI. Οἱ μὲν δὲ ἄλλοι κατέσχον ἐς τὴν Σαλαμῖνα, Desertæ A-
 Ἀθηναῖοι δὲ ἐς τὴν ἐαυτῶν. μετὰ δὲ τὴν ἀπίξιν, κήρυγ- ^{thens, pau-}
 μα ἐποιήσαντο, Ἀθηναίων τῇ τις δύναται σώζειν τὰ ^{ciffimis in-}
 τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας. ἐνθαῦτα οἱ μὲν πλείστοι ἐς ^{colarum re-}
 5 Τροιζῆνα ἀπέστειλαν, οἱ δὲ, ἐς Αἴγινα, οἱ δὲ, ἐς Σαλα- ^{manentibus}
 μῖνα. ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκδέσθαι, τῷ χρηστηρίῳ
 τε βουλόμενοι ὑπαγετέειν, καὶ δὴ καὶ τοῦ εἵνεκα οὐκ ἤκι-
 στα. λέγουσι οἱ Ἀθηναῖοι ὅφιν μέγαν Φύλακα τῆς
 ἀκροπόλιος ἐνδιατεέσθαι ἐν τῷ ἱεῶ. λέγουσί τε ταῦτα,
 10 καὶ δὴ καὶ ὥς ἐόντι ἐπιμήνια ἐπιτελέουσι πρυτινέτες·

τὰ δ' ἐπιμήνια, μελιτόεσσά ἐστι. αὕτη δ' ἡ μελιτόεσσα ἐν τῷ πρόσθεν αἰεὶ χρόνῳ ἀναισιμουμένη, τότε ἦν ἄψαυτος. σημηνάσης δὲ ταῦτα τῆς ἱρείης, μᾶλλον τι αἱ Ἀθηναῖοι καὶ προθυμότερον ἐξέλιπον τὴν πόλιν, ὥς καὶ τῆς Θεοῦ ἀπαλελοιπυῖης τὴν ἀκρόπολιν. ὥς δὲ σφι πάν- 15
τα ὑπέζεκετο, ἔπλων ἐς τὸ στρατάπεδον.

Interim copis navali-
bus undi-
que coactis,
navium nu-
merus mul-
tum crescit.
Summa
imperii eti-
am nunc
penes Eu-
rybiadem
[c. 2].

XLII. Ἐπεὶ δὲ οἱ ἀπ' Ἀρτεμισίου ἐς Σαλαμῖνα κατέσχον τὰς νέας, συνέρρεε καὶ ὁ λοιπὸς πυνθανόμενος ὁ τῶν Ἑλλήνων ναυτικὸς στρατὸς ἐκ Τροιζήνης· ἐς γὰρ Πάγωννα τὸν Τροιζηνίων λιμένα προεῖρητο συλλέγεσθαι. συνελέχθησάν τε δὴ πολλὰ πλεῦνες νέες ἢ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ 5
ἐναυμάχουν, καὶ ἀπὸ πολλῶν πλεόνων. ναύαρχος μὲν νυν ἐπὶ αὐτὸς ὅσπερ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ, Εὐρυδιάδης ὁ Εὐρυκλείδῳ, ἀνὴρ Σπαρτιάτης, οὐ μέντοι γενεὸς γε τῷ βασιλεῖ. νέας δὲ πολλὰ πλείστας τε καὶ ἀριστα πλωσούσας παρείχοντο Ἀθηναῖοι. 10

Recensio
populorum
Græciæ,
qui ad Sa-
laminem
naves mife-
runt: qua
opportuni-
tate utens
Herodotus,
eorum ori-
gines et an-
tiquitates
perfringit.

XLIII. Ἐστρατεύοντο δὲ οἷδε. ἐκ μὲν Πελοποννήσου Λακεδαιμόνιοι, ἐκκαίδεκα ἡῶς παρεχόμενοι· Κορίνθιοι δὲ, τὸ αὐτὸ πλῆρωμα παρεχόμενοι· τὸ καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ Σικικόνιοι δὲ, πεντεκαίδεκα παρείχοντο ἡῶς· Ἐπιδάυριοι δὲ, δέκα· Τροιζήνιοι δὲ, πέντε· Ἑρμιονέες δὲ, 5
τρεῖς· ὄντες οὗτοι, πλὴν Ἑρμιονέων, Δωρικόν τε καὶ Μακεδόν ἔθνος, ἐξ Ἐρινεοῦ τε καὶ Πίνδου καὶ τῆς Δρυπίδος ὕστατα ὀρμηθέντες. οἱ δὲ Ἑρμιονέες εἰσὶ Δρύοπες, ὑπὸ Ἡρακλέος τε καὶ Μηλίων ἐκ τῆς νῦν Δωρίδος κα-
λεομένης χώρας ἐξαναστάντες. οὗτοι μὲν νυν Πελοπονη- 10
σίῳ ἐστρατεύοντο· οἱ δὲ ἐκ τῆς ἔξω ἠπείρου.

XLIV. Ἀθηναῖοι μὲν, πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενοι ἡῶς ὀγδῶκοντα καὶ ἑκατὸν μῶνοι· ἐν Σαλαμῖνι γὰρ οὐ συνεναυμάχησαν Πλαταιέες Ἀθηναίοισι, διὰ τοιόνδε τι πρῆγμα. ἀπαλλασσομένων τῶν Ἑλλήνων

5 ἀπὸ τοῦ Ἀρτεμισίου, ὡς ἐγίνοντο κατὰ Χαλκίδα, οἱ
 Πλαταιεῖς ἀποδάντες ἐς τὴν περαίνῃ τῆς Βοιωτίας χώ-
 ρης, πρὸς ἐκκομισθὴν ἐτράποντο τῶν οἰκετῶν. οὗτοι μὲν
 οὖν ταύτους σώζοντες ἐλείφθησαν. Ἀθηναῖοι δὲ ἐπὶ μὲν
 Πελασγῶν ἔχονταν τὴν οὖν Ἑλλάδα καλεομένην, ἔσαν
 10 Πελασγοὶ, οὐνομαζόμενοι Κραναοί· ἐπὶ δὲ Κεκροπος βα-
 σιλῆος, ἐπεκλήθησαν Κεκροπίδαι· ἐκδεξαμένου δὲ Ἐρε-
 χθῆος τὴν ἀρχὴν, Ἀθηναῖοι μετωνομάσθησαν· Ἴωνος δὲ
 τοῦ Εὐρύτου στρατάρχου γενομένου Ἀθηναίοισι, ἐκλήθη-
 σαν ἀπὸ τούτου Ἴωνες.

XLV. Μεγαρεῖς δὲ ταῦτὸ πλήρωμα παρείχοντο καὶ
 ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Ἀμπρακιῶται δὲ, ἐπὶ νέας ἔχοντες
 ἐπεβάδισαν· Λευκάδιοι δὲ, τρεῖς· ἔθνος εὐόντες οὗτοι Δω-
 ρικὸν ἀπὸ Κορίνθου.

XLVI. Νησιωτῶν δὲ, Αἰγινῆται τριήκοντα παρείχον-
 το. ἔσαν μὲν σφι καὶ ἄλλαι πεπληρωμέναι νέες, ἀλλὰ
 τῇσι μὲν τὴν ἐαυτῶν ἐφύλασσαν, τριήκοντα δὲ τῇσι ἄρι-
 στα πλωούσῃσι ἐν Σαλαμῖνι ἐναυμάχησαν. Αἰγινῆται
 5 δὲ εἰσι Δωριεῖς, ἀπὸ Ἐπιδάουρου· τῇ δὲ νῆσῳ πρότερον
 ὄνομα ἦν Οἰνῶν. μετὰ δὲ Αἰγινήτας, Χαλκιδεῖς τὰς
 ἐπ' Ἀρτεμισίῳ εἴκοσι παρεχόμενοι, καὶ Ἐρετριεῖς τὰς
 ἐπτά· οὗτοι δὲ Ἴωνες εἰσι. μετὰ δὲ, Κεῖοι τὰς αὐτὰς
 παρεχόμενοι· ἔθνος εὐὸν Ἴωνικὸν ἀπὸ Ἀθηνέων. Νάξιοι
 10 δὲ παρείχοντο τέσσαρας· ἀποπεμφθέντες μὲν ἐς τοὺς
 Μήδους ὑπὸ τῶν πολιτῶν, κατὰπερ ὅλλοι νησιῶται,
 ἀλογήσαντες δὲ τῶν ἐντολέων, ἀπίκατο ἐς τοὺς Ἑλλη-
 νας, Δημοκρίτου σπεύσαντος, ἀνδρὸς τῶν ἀστῶν δοκίμου,
 καὶ τότε τριηραρχέοντος· Νάξιοι δὲ εἰσι Ἴωνες ἀπ' Ἀθη-
 15 νέων γεγονότες. Στυρίες δὲ τὰς αὐτὰς παρείχοντο νῆας
 τὰς καὶ ἐπ' Ἀρτεμισίῳ· Κύθιοι δὲ, μίαν καὶ πεντηκόν-
 τερον· εὐόντες συναμφότεροι οὗτοι Δρύοπες. καὶ Σερῖφιοι

τε καὶ Σίφνιοι καὶ Μήλιοι ἐστρατεύοντο· οὗτοι γὰρ αἱ
ἔδσαν μῦνοι νησιαστέων τῷ βαρβάρῳ γῆν τε καὶ ὕδαρ.

XLVII. Οὗτοι μὲν ἅπαντες ἐντὸς οἰκημένοι Θεσπρω-
τῶν καὶ Ἀχέροντος ποταμοῦ, ἐστρατεύοντο Θεσπρωτοὶ
γὰρ εἰσι οἱ ὁμουρέοντες Ἀμπρακιώτῃσι καὶ Λευκαδίοισι,
οἱ δ' ἔξ ἐσχατέων χωρέων ἐστρατεύοντο. τῶν δὲ ἐκτὸς του-
τέων οἰκημένων, Κροτωνῆται μῦνοι ἔσαν οἱ ἐβάρησαν τῆς
Ἑλλάδι κινδυνεύουση, νῆι μίῃ, τῆς ἤρχε ἀνὴρ τρεῖς πυθιοῦ-
κης, Φαῦλλος· Κροτωνῆται δὲ γένος εἰσὶ Ἀχαιοί.

Numerus
modusque
navium.

XLVIII. Οἱ μὲν νυν ἄλλοι, τριήρεας παρεχόμενοι
ἐστρατεύοντο· Μήλιοι δὲ, καὶ Σίφνιοι, καὶ Σερῖφιοι, πεν-
τηκοστέρας. Μήλιοι μὲν, γένος ἴοντες ἀπὸ Λακεδαιμό-
νος, δύο παρίχοντο· Σίφνιοι δὲ καὶ Σερῖφιοι, Ἴωνες ἴον-
τες ἀπ' Ἀθηνέων, μίαν ἑκάτεροι. ἀριθμὸς δὲ ἐγένετο ἐς
πᾶς τῶν νεῶν, πᾶρεξ τῶν πεντηκοστέρων, τριηκόσται καὶ
ἐβδομήκοντα καὶ ἑκτώ.

Ibi Græco-
rum duci-
bus de loco
pugnæ
optando
deliberanti-
bus, cum
plerique,
relicta ad
Salaminem
statione,
Isthmum
tutandum
censerent,

XLIX. Ὡς δὲ ἐς τὴν Σαλαμῖνα συνῆλθον οἱ στρατη-
γοὶ ἀπὸ τῶν εἰρημένων πολιῶν, ἐβουλεύοντο, προθέτος
Εὐρυτιάδῳ, γνώμην ἀποφαίνεσθαι τὸν βουλούμενον, ὅκου
δοκεῖ ἐπιτηδεύεσθαι εἶναι ναυμαχίην ποιέεσθαι τῶν αὐ-
τοῦ χωρέων ἐγκρατέες εἰσὶ· ἡ γὰρ Ἀττικὴ ἀφῆτο ἤδη,⁵
τῶν δὲ λοιπῶν πᾶσι προστίθεε. αἱ γνώμαι δὲ τῶν λε-
γόντων αἱ πλεῖσται συνεζέπικτον, πρὸς τὸν Ἰσθμὸν πλώ-
σαντας ναυμαχεῖν πρὸ τῆς Πελοποννήσου· ἐπιλέγοντες
τὸν λόγον τόνδε, ὡς ἦν νικηθῶσι τῇ ναυμαχίῃ, ἐν Σαλα-
μῖνι μὲν ἴοντες, πολιορκήσονται ἐν ἡσῶ, ἵνα σφι τιμαρῇ¹⁰
εὐδαιμῇ ἐπιφανήσεται· πρὸς δὲ τῷ Ἰσθμῷ, ἐς τοὺς αὐ-
τῶν ἐξοίσονται.

venit nun-
tius, Atti-
cam totam
ferro igni-
que a bar-
baris de-
vastari.

I. Ταῦτα τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου στρατηγῶν ἐπιλε-
γομένων, ἐλήλυθε ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ἀγγέλλον ἥκει τὸν
βαρβάρον ἐς τὴν Ἀττικὴν, καὶ πᾶσαν αὐτὴν πυρρπύλα-

σθαι. ὁ γὰρ διὰ Βοιωτῶν τραπόμενος στρατὸς ἅμα Ξέρ- Xerxis cum
 5 ξη, ἐμπρήσας Θεσπείαν τὴν πόλιν, αὐτῶν ἐκλαλοπύτων parte altera
 εἰς Πελοπόννησον, καὶ τὴν Πλαταιέων ὠσαύτως, ἥκε τε exercitus
 εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ πάντα ἐκεῖνα ἐδήϊον. ἐνέπρησε δὲ Boeotiarum
 Θεσπείαν τε καὶ Πλάταιαν, πυρδόμενος Θηβαίων ὅτι οὐκ [c. 34.];
 ἐμῆδιζον. in quo The-
spiae ac
Plataeae in-
cendio de-
letae.

LI. Ἀπὸ δὲ τῆς διαβάσεως τοῦ Ἑλλησπόντου, ἔνθεν Astu vacu-
um Perisae
ingressi,
 πορεύεσθαι ἤρξαντο οἱ Βάρβαροι, ἵνα αὐτοῦ διαπερὺντες
 μῆνα, ἐν τῷ διέβαινον εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐν τρισὶ ἐτέροισι
 5 μήνεσι ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ, Καλλιάρδω ἀρχόντος Ἀθη-
 ναίοισι. καὶ αἰρέουσι ἐρῆμον τὸ ἄστυ, καὶ τινὰς ὀλίγους
 εὐρίσκουσι τῶν Ἀθηναίων ἐν τῷ ἱερῷ ὄντας, ταμίας τε
 τοῦ ἱεροῦ, καὶ πλείους ἀνθρώπους· οἱ φραζόμενοι τὴν
 ἀκρόπολιν θύρῃσι τε καὶ ξύλοις, ἡμύοντο ταῖς ἐπιόντας·
 10 ἅμα μὲν ὑπ' ἀσθενείας βίου οὐκ ἐκχωρήσαντες εἰς Σαλα-
 μῖνα· πρὸς δὲ, αὐτοὶ δοκέοντες ἐξευρηκέναι τὸ μαντήϊον
 τὸ ἢ Πυθίῃ σφί ἐχρησε, τὸ ξύλινον τεῖχος ἀνάλωτον ἔσε-
 σθαι· καὶ αὐτὸ δὴ ταῦτο εἶναι τὸ κρησφύγετον κατὰ τὸ
 μαντήϊον, καὶ οὐ τὰς ἡσας.

LII. Οἱ δὲ Πέρσαι ἰζόμενοι ἐπὶ τὸν καταντίον τῆς arcem,
 ἀκροπόλεως ὄχθον, τὸν Ἀθηναῖοι καλέουσι Ἀρτίον πάγον, Atheni-
ensibus
 ἐκαστέρωσεν τρόπον τοιόνδε· ἕκαστος στυπεῖον περὶ τοὺς οἰ- qui reman-
ferant for-
tissime res-
istentibus,
 5 σταῖς περιθύντες ἀψευδῶς, ἐτόξουν εἰς τὸ φράγμα. ἐν-
 θ' αὐτὰ Ἀθηναίων οἱ πολιορκούμενοι, ἅμους ἡμύοντο, καί-
 περ εἰς τὸ ἔσχατον κακοῦ ἀπυγμένοι, καὶ τοῦ φράγματος
 προδιδωκότες· οὐδὲ λόγους τῶν Πεισιστρατιδῶν προσ-
 φερόντων περὶ ὁμολογίας ἐκδέκοντο· ἀμυνόμενοι δὲ, ἀλλὰ
 τε αὐτεμαχάζοντο, καὶ δὴ καὶ προσιόντων τῶν βαρβάρων
 10 πρὸς τὰς πύλας, ὀλοκράχους ἀπίεσαν, ὥστε Ξέρξῃ ἐπὶ
 χρόνον σιγὴν ἐπαρήξει ἐνέχεσθαι, οὐ δυνάμενόν σφῶας
 εἶλῃ.

tandemque
capunt.
Defensores
occisi: arx
direpta in-
censaque.

LIII. Χρόνῳ δὲ ἐκ τῶν ἀπόρων ἐφάνη δὴ τις ἔσθδος τοῖσι βαρβάροις· ἔδρε γὰρ κατὰ τὸ θεοπρόπιον πᾶσαν τὴν Ἀττικὴν τὴν ἐν τῇ ἡπείρῳ γενέσθαι ὑπὸ Πέρσῃσι. ἔμ- προσθεν ὦν πρὸ τῆς ἀκροπόλεως, ὅπισθεν δὲ τῶν πυλῶν καὶ τῆς ἀνάδοι, τῇ δὲ οὔτε τις ἐφύλασσε, οὔτ' ἂν ἤλπιε5 μὴ κατέ τις κατὰ ταῦτα ἀναβαίῃ ἀνθρώπων, ταύτῃ ἀνέ- βησάν τινες κατὰ τὸ ἱερὸν τῆς Κέκροπος θυγατρὸς Ἀγλαύ- ρου, καίτοιπερ ἀποκρήμνου ἑόντος τοῦ χώρου. ὥς δὲ εἶδον αὐτοὺς ἀναβεβηκότας οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν ἀκρόπολιν, οἱ μὲν ἐρρίπτεον ἐαυτοὺς κατὰ τοῦ τείχεος κάτω, καὶ διε- 10 φθείροντο, οἱ δὲ ἐς τὸ μέγαρον κατέφευγον. τῶν δὲ Περ- σέων οἱ ἀναβεβηκότες, πρῶτον μὲν ἐτράποντο πρὸς τὰς πύλας, ταύτας δὲ ἀνοίξαντες, τοὺς ἱκέτας ἐφόνευον· ἐπεὶ δὲ σφί πᾶντες κατέστρωντο, τὸ ἱερὸν συλήσαντες, ἐνέπρη- σαν πᾶσαν τὴν ἀκρόπολιν. 15

Exulibus
ibidem post,
Xerxe ju-
dente, fa-
cificantibus

LIV. Σχῶν δὲ παντελέως τὰς Ἀθήνας Ξέρξης, ἀπέ- πεμψε ἐς Σαῦσα ἄγγελον ἰππεία, Ἀρταβάνῳ ἀγγελέ- οντα τὴν παρεῦσάν σφί εὐπρηξίην. ἀπὸ δὲ τῆς πέμψιος τοῦ κήρυκος δευτέρῃ ἡμέρῃ συγκαλέσας Ἀθηναίων τοὺς φυγάδας, ἐαυτῷ δὲ ἐπομένους, ἐκέλευε τρόπῳ τῷ σφε- 5 τέρῳ θῦσαι τὰ ἱερὰ ἀναβάντας ἐς τὴν ἀκρόπολιν· εἴτε δὲ ὦν ὅφιν τινὰ ἰδὼν ἐνυπνίου ἐντελέλλετο ταῦτα, εἴτε καὶ ἐν- θύμιόν οἱ ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱερὸν. οἱ δὲ φυγάδες τῶν Ἀθηναίων ἐποίησαν τὰ ἐντεταλμένα.

quid pos-
tenti sacra
Minervae
olea obtu-
lerit.

LV. Τοῦ δὲ εἵνεκεν ταυτέων ἐπεμνήσθην, φράσω. ἔστι ἐν τῇ ἀκροπόλει ταύτῃ Ἐρεχθίδης τοῦ γηγενέος λεγομένου εἶναι πηδός, ἐν τῷ ἐλαίῳ τε καὶ θάλασσαν ἔνι· τὰ λόγος παρ' Ἀθηναίων Ποσειδωνία τε καὶ Ἀθηναίην ἐρίσαντας περὶ τῆς χώρας, μαρτύρια θεοῦ. ταύτην ὦν τὴν ἐλαίαν 5 ἅμα τῷ ἄλλῳ ἱερῷ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρ- βάρων· δευτέρῃ δὲ ἡμέρῃ ἀπὸ τῆς ἐμπρησίως, Ἀθηναῖοι

οἱ θύειν ὑπὸ βασιλῆος κελυόμενοι, ὡς ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱρὸν, ὧρων βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχεος ὅσον τε πηχυαῖον
 10 ἀναδεδραμῆκότα. οὗτοι μὲν νυν ταῦτα ἔφρασαν.

LVI. Οἱ δὲ ἐν Σαλαμῖνι Ἕλληνες, ὥς σφι ἐξαγγέλθη Audita
 ὡς ἔσχε τὰ περὶ τὴν Ἀθηναίων ἀκρόπολιν, εἰς τοσούτον θό- everfione
 ῤον ἀπίκοντο, ὥστε ἔνιοι τῶν στρατηγῶν οὐδὲ κυρωθῆναι Athenarum, Græci
 ἔμενον τὸ προκείμενον πρῆγμα; ἀλλ' ἔς τε τὰς νῆας ἐσέ- Isthmum
 5 πεκτον, καὶ ἰστία ἀείροντο ὡς ἀποφυσόμενοι· τοῖσιν τε petere con-
 ὑπολειπομένοισι αὐτέων ἐκυρώθη πρὸ τοῦ Ἰσθμοῦ ναυ- rituunt.
 μαχείειν. νῆξ τε ἐγίνετο, καὶ οἱ διαλυθέντες ἐκ τοῦ συνε-
 δρίου, ἐσέβαινον εἰς τὰς νῆας.

LVII. Ἐνθαῦτα δὴ Θεμιστοκλῆς ἀπικόμενος ἐπὶ τὴν Id Athenis
 νῆα, εἶρετο Μνησίφιλος, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, ὃ, τι σφι εἴη adeoque
 βεβουλευμένος. πωθόμενος δὲ πρὸς αὐτῶν ὡς εἴη Græciae
 μένον ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν, καὶ πρὸ τῆς perniciosif-
 5 Πελοποννήσου ναυμαχείειν, εἶπε· “ Οὗτοι ἄρα ἢ ἀπαί- simum fora
 “ ρωσι τὰς νῆας ἀπὸ Σαλαμῖνος, περὶ οὐδεμῆς ἔτι πα- Themisto-
 “ τρίδος ναυμαχήσεις. κατὰ γὰρ πόλιν ἕκαστοι τρέψον- cles a Mne-
 “ ται· καὶ αὐτε σφέας Εὐρυδιάδης κατέχειν δύνησεται, siphilo A-
 “ αὐτε τις ἀνθρώπων ἄλλος, ὥστε μὴ οὐ διασκεδασθῇ- thenienti
 10 “ ναι τὴν στρατίην· ἀπολέεταί τε ἡ Ἑλλὰς ἀβουλίσσι. edoctus,
 “ ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ μηχανή, ἣτι, καὶ πειρῶ διαχέαι τὰ
 “ βεβουλευμένα, ἣν κως δύη ἀναγνώσθαι Εὐρυδιάδεα
 “ μεταβουλεύσασθαι, ὥστε αὐτοῦ μενέειν.”

LVIII. Κάρτα δὴ τῷ Θεμιστοκλεῖ ἤρεσε ἡ ὑποθήκη· Eurybiadi
 καὶ οὐδὲν πρὸς ταῦτα ἀμειψόμενος, ἥτε ἐπὶ τὴν νῆα τὴν persuadet,
 Εὐρυδιάδει. ἀπικόμενος δὲ, ἔφη θέλειν οἱ κοινόν τι πῆγ- ut duces in
 μα συμμῖξαι. ὃ δ' αὐτὸν εἰς τὴν νῆα ἐκέλευε ἐσβάντα concilium
 5 λέγειν εἴτι θέλει. ἐνθαῦτα ὁ Θεμιστοκλῆς παριζόμενός denuo co-
 αἰ καταλέγει κῆνά τε πάντα τὰ ἤκουσε Μνησιφίλου, gat:
 αὐτοῦ ποιούμενος, καὶ ἄλλα πολλὰ προστιθείς· εἰς δ'

ἀνέκρινε χρόνων ἐκ τε τῆς πρὸς ἐκείναι, συλλέξαι τε τοὺς στρατηγοὺς εἰς τὸ συνέδριον.

ubi cum
Adimanto,
Corinthio-
rum duce,

LIX. Ὡς δὲ ἄρα συνελήχθησαν, πρὶν ἢ τὸν Εὐρυβιά-
δεα προδεῖναι τὸν λόγον, τῶν εἰνεκα συλήγαγε τοὺς στρα-
τηγούς, πάλυς ἦν ὁ Θερμοπύλας ἐν τοῖσι λόγοισι, οἷα
κάπτα δέομενος. λέγοντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Κορίνθιος στρατη-
γὸς Ἀδείμαντος ὁ Ὀκίπτου εἶπε. “Ὁ Θερμοπύλας, ἐν 5
“ταῖσι ἀγῶσι οἱ προξάνιστάμενοι ῥαπίζονται.” ὁ δὲ,
ἀπαλούμενος, ἔφη. “Οἱ δὲ γε ἐγκαταλειπόμενοι οὐ
“στεφανῶνται.”

LX. Τότε μὲν ἡτίως πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀμείψατο.
πρὸς δὲ τὸν Εὐρυβιάδεα ἔλεγε ἐκείνων μὲν οὐκ ἐτι οὐδὲν
τῶν πρότερον λεχθέντων, ὡς ἐπεὶ ἀπάρκσι ἀπὸ Σαλα-
μῖνος, διαδρήσονται· παρούκτων γὰρ τῶν συμμάχων, οὐκ
ἔφερέ οἱ κόσμον οὐδένα καταγερεῖν· ὁ δὲ ἄλλου λόγου εἰ- 5
1 χετο, λόγων τάδε. “Ἐν σοὶ νῦν ἐστὶ σῶσαι τὴν Ἑλλά-
“δα, ἣν ἐμοὶ πείδη ναυμαχίην αὐτοῦ μένων παύεσθαι,
“μὴδὲ πειδόμενος τούτων τοῖσι λέγουσι, ἀναζεύξης πρὸς
“τὸν Ἰσθμὸν τὰς ἡας. ἀντίθες γὰρ ἐκάτερον, ἀκούσας. 10
“πρὸς μὲν τῷ Ἰσθμῷ συμβάλλων, ἐν πελάγει ἀνα-
“πεπταμένῳ ναυμαχήσεις, ἐς ὃ ἥκιστα ἡμῖν σύμφερον
“ἐστὶ, ἡας ἔχουσι βαρυτέρας, καὶ ἀριθμὸν ἐλάσσονας·
“ταῦτο δὲ, ἀπολέεις Σαλαμῖνά τε καὶ Μάγαρα καὶ
“Αἴγιναν, ἥνπερ καὶ τὰ ἄλλα εὐτυχίσωμεν. ἅμα γὰρ 15
“τῷ ναυτικῷ στρατῷ αὐτῶν ἔφεται καὶ ὁ πεζὸς στρα-
“τός. καὶ οὕτω σφείας αὐτὸς ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόννη-
2 “σον, κινδυνεύσεις τε ἀπάσῃ τῇ Ἑλλάδι. Ἦν δὲ τὰ
“ἐγὼ λέγω παύσης, τοσάδε ἐν αὐτοῖσι χρηστὰ αἰρήσεις.
“πρῶτα μὲν, ἐν στενῷ συμβάλλοντες νηυσὶ ἐλέγχεις πρὸς 20
“πολλὰς, ἣν τὰ οἰκότα ἐκ τοῦ πολέμου ἐκβάλλῃ, πολλὰν
“κρητύσομεν. τὸ γὰρ ἐν στενῷ ναυμαχεῖν, πρὸς ἡμέ-

10 " ὣν ἐστὶ· ἐν εὐρυχωρίῃ δὲ, πρὸς ἐκείνων. αὐτῖς δὲ, Σά-
 15 " λαμίς περιγίνεται, ὅς τὴν ἡμῖν ὑπέκκειται τέκνα τε
 20 " καὶ γυναῖκες. καὶ μὴν καὶ τόδε ἐν αὐτοῖσι ἐνεστί, τοῦ
 " καὶ περιέχουδε μάλιστα· ὁμοίως αὐτοῦ τε μένων,
 " προναυμαχῆσαι Πελοποννήσου, καὶ πρὸς τῷ Ἰσθμῷ
 " οὐδὲ σφεας, εἴπερ εὖ Φρονεῖς, ἄξεις ἐπὶ τὴν Πελοπόν-
 " ησον. Ἦν δέ γε καὶ τὰ ἐγὼ ἐλπίζω γένηται, καὶ νική- 3
 30 " σωμεν τῇσι νηυσὶ, οὔτε ἡμῖν ἐς τὸν Ἰσθμὸν παρέσονται
 " αἱ βάρβαροι, οὔτε προσήσονται ἑαστέρω τῆς Ἀττικῆς,
 " ἀπίαςί τε οὐδενὶ κόσμῳ, Μεγάροισί τε κερδανόμεν πε-
 " ρισῶσι, καὶ Αἰγίῃ καὶ Σαλαμῖνι, ἐν τῇ ἡμῖν καὶ λόγιον
 " ἐστί τῶν ἐχθρῶν κατύπερθε γενέσθαι. οἰκῶτα μὲν νυν
 35 " βουλευομένοισι ἀνδρώποισι, ὡς τοσπῖπαν εἶδελαι γίνε-
 " σθαι· μὴ δὲ οἰκῶτα βουλευομένοισι, οὐκ εἶδελαι οὐδὲ ὁ
 " θεὸς προσχωρεῖν πρὸς τὰς ἀνδραπήϊας γνώμας."

LXI. Ταῦτα λέγοντος Θεμιστοκλέους, αὐτῖς ὁ Κορίν-
 10 *acerbissimo*
 15 *altercatus,*
 20 *argumentis*
 25 *minisque*
 30 *tandem cæ-*
 35 *teros a fuga*
 40 *capessendum*
 45 *revocavit.*
 50 *revocavit.*
 55 *revocavit.*
 60 *revocavit.*
 65 *revocavit.*
 70 *revocavit.*
 75 *revocavit.*
 80 *revocavit.*
 85 *revocavit.*
 90 *revocavit.*
 95 *revocavit.*
 100 *revocavit.*
 105 *revocavit.*
 110 *revocavit.*
 115 *revocavit.*
 120 *revocavit.*
 125 *revocavit.*
 130 *revocavit.*
 135 *revocavit.*
 140 *revocavit.*
 145 *revocavit.*
 150 *revocavit.*
 155 *revocavit.*
 160 *revocavit.*
 165 *revocavit.*
 170 *revocavit.*
 175 *revocavit.*
 180 *revocavit.*
 185 *revocavit.*
 190 *revocavit.*
 195 *revocavit.*
 200 *revocavit.*
 205 *revocavit.*
 210 *revocavit.*
 215 *revocavit.*
 220 *revocavit.*
 225 *revocavit.*
 230 *revocavit.*
 235 *revocavit.*
 240 *revocavit.*
 245 *revocavit.*
 250 *revocavit.*
 255 *revocavit.*
 260 *revocavit.*
 265 *revocavit.*
 270 *revocavit.*
 275 *revocavit.*
 280 *revocavit.*
 285 *revocavit.*
 290 *revocavit.*
 295 *revocavit.*
 300 *revocavit.*
 305 *revocavit.*
 310 *revocavit.*
 315 *revocavit.*
 320 *revocavit.*
 325 *revocavit.*
 330 *revocavit.*
 335 *revocavit.*
 340 *revocavit.*
 345 *revocavit.*
 350 *revocavit.*
 355 *revocavit.*
 360 *revocavit.*
 365 *revocavit.*
 370 *revocavit.*
 375 *revocavit.*
 380 *revocavit.*
 385 *revocavit.*
 390 *revocavit.*
 395 *revocavit.*
 400 *revocavit.*
 405 *revocavit.*
 410 *revocavit.*
 415 *revocavit.*
 420 *revocavit.*
 425 *revocavit.*
 430 *revocavit.*
 435 *revocavit.*
 440 *revocavit.*
 445 *revocavit.*
 450 *revocavit.*
 455 *revocavit.*
 460 *revocavit.*
 465 *revocavit.*
 470 *revocavit.*
 475 *revocavit.*
 480 *revocavit.*
 485 *revocavit.*
 490 *revocavit.*
 495 *revocavit.*
 500 *revocavit.*
 505 *revocavit.*
 510 *revocavit.*
 515 *revocavit.*
 520 *revocavit.*
 525 *revocavit.*
 530 *revocavit.*
 535 *revocavit.*
 540 *revocavit.*
 545 *revocavit.*
 550 *revocavit.*
 555 *revocavit.*
 560 *revocavit.*
 565 *revocavit.*
 570 *revocavit.*
 575 *revocavit.*
 580 *revocavit.*
 585 *revocavit.*
 590 *revocavit.*
 595 *revocavit.*
 600 *revocavit.*
 605 *revocavit.*
 610 *revocavit.*
 615 *revocavit.*
 620 *revocavit.*
 625 *revocavit.*
 630 *revocavit.*
 635 *revocavit.*
 640 *revocavit.*
 645 *revocavit.*
 650 *revocavit.*
 655 *revocavit.*
 660 *revocavit.*
 665 *revocavit.*
 670 *revocavit.*
 675 *revocavit.*
 680 *revocavit.*
 685 *revocavit.*
 690 *revocavit.*
 695 *revocavit.*
 700 *revocavit.*
 705 *revocavit.*
 710 *revocavit.*
 715 *revocavit.*
 720 *revocavit.*
 725 *revocavit.*
 730 *revocavit.*
 735 *revocavit.*
 740 *revocavit.*
 745 *revocavit.*
 750 *revocavit.*
 755 *revocavit.*
 760 *revocavit.*
 765 *revocavit.*
 770 *revocavit.*
 775 *revocavit.*
 780 *revocavit.*
 785 *revocavit.*
 790 *revocavit.*
 795 *revocavit.*
 800 *revocavit.*
 805 *revocavit.*
 810 *revocavit.*
 815 *revocavit.*
 820 *revocavit.*
 825 *revocavit.*
 830 *revocavit.*
 835 *revocavit.*
 840 *revocavit.*
 845 *revocavit.*
 850 *revocavit.*
 855 *revocavit.*
 860 *revocavit.*
 865 *revocavit.*
 870 *revocavit.*
 875 *revocavit.*
 880 *revocavit.*
 885 *revocavit.*
 890 *revocavit.*
 895 *revocavit.*
 900 *revocavit.*
 905 *revocavit.*
 910 *revocavit.*
 915 *revocavit.*
 920 *revocavit.*
 925 *revocavit.*
 930 *revocavit.*
 935 *revocavit.*
 940 *revocavit.*
 945 *revocavit.*
 950 *revocavit.*
 955 *revocavit.*
 960 *revocavit.*
 965 *revocavit.*
 970 *revocavit.*
 975 *revocavit.*
 980 *revocavit.*
 985 *revocavit.*
 990 *revocavit.*
 995 *revocavit.*
 1000 *revocavit.*
 1005 *revocavit.*
 1010 *revocavit.*
 1015 *revocavit.*
 1020 *revocavit.*
 1025 *revocavit.*
 1030 *revocavit.*
 1035 *revocavit.*
 1040 *revocavit.*
 1045 *revocavit.*
 1050 *revocavit.*
 1055 *revocavit.*
 1060 *revocavit.*
 1065 *revocavit.*
 1070 *revocavit.*
 1075 *revocavit.*
 1080 *revocavit.*
 1085 *revocavit.*
 1090 *revocavit.*
 1095 *revocavit.*
 1100 *revocavit.*
 1105 *revocavit.*
 1110 *revocavit.*
 1115 *revocavit.*
 1120 *revocavit.*
 1125 *revocavit.*
 1130 *revocavit.*
 1135 *revocavit.*
 1140 *revocavit.*
 1145 *revocavit.*
 1150 *revocavit.*
 1155 *revocavit.*
 1160 *revocavit.*
 1165 *revocavit.*
 1170 *revocavit.*
 1175 *revocavit.*
 1180 *revocavit.*
 1185 *revocavit.*
 1190 *revocavit.*
 1195 *revocavit.*
 1200 *revocavit.*
 1205 *revocavit.*
 1210 *revocavit.*
 1215 *revocavit.*
 1220 *revocavit.*
 1225 *revocavit.*
 1230 *revocavit.*
 1235 *revocavit.*
 1240 *revocavit.*
 1245 *revocavit.*
 1250 *revocavit.*
 1255 *revocavit.*
 1260 *revocavit.*
 1265 *revocavit.*
 1270 *revocavit.*
 1275 *revocavit.*
 1280 *revocavit.*
 1285 *revocavit.*
 1290 *revocavit.*
 1295 *revocavit.*
 1300 *revocavit.*
 1305 *revocavit.*
 1310 *revocavit.*
 1315 *revocavit.*
 1320 *revocavit.*
 1325 *revocavit.*
 1330 *revocavit.*
 1335 *revocavit.*
 1340 *revocavit.*
 1345 *revocavit.*
 1350 *revocavit.*
 1355 *revocavit.*
 1360 *revocavit.*
 1365 *revocavit.*
 1370 *revocavit.*
 1375 *revocavit.*
 1380 *revocavit.*
 1385 *revocavit.*
 1390 *revocavit.*
 1395 *revocavit.*
 1400 *revocavit.*
 1405 *revocavit.*
 1410 *revocavit.*
 1415 *revocavit.*
 1420 *revocavit.*
 1425 *revocavit.*
 1430 *revocavit.*
 1435 *revocavit.*
 1440 *revocavit.*
 1445 *revocavit.*
 1450 *revocavit.*
 1455 *revocavit.*
 1460 *revocavit.*
 1465 *revocavit.*
 1470 *revocavit.*
 1475 *revocavit.*
 1480 *revocavit.*
 1485 *revocavit.*
 1490 *revocavit.*
 1495 *revocavit.*
 1500 *revocavit.*
 1505 *revocavit.*
 1510 *revocavit.*
 1515 *revocavit.*
 1520 *revocavit.*
 1525 *revocavit.*
 1530 *revocavit.*
 1535 *revocavit.*
 1540 *revocavit.*
 1545 *revocavit.*
 1550 *revocavit.*
 1555 *revocavit.*
 1560 *revocavit.*
 1565 *revocavit.*
 1570 *revocavit.*
 1575 *revocavit.*
 1580 *revocavit.*
 1585 *revocavit.*
 1590 *revocavit.*
 1595 *revocavit.*
 1600 *revocavit.*
 1605 *revocavit.*
 1610 *revocavit.*
 1615 *revocavit.*
 1620 *revocavit.*
 1625 *revocavit.*
 1630 *revocavit.*
 1635 *revocavit.*
 1640 *revocavit.*
 1645 *revocavit.*
 1650 *revocavit.*
 1655 *revocavit.*
 1660 *revocavit.*
 1665 *revocavit.*
 1670 *revocavit.*
 1675 *revocavit.*
 1680 *revocavit.*
 1685 *revocavit.*
 1690 *revocavit.*
 1695 *revocavit.*
 1700 *revocavit.*
 1705 *revocavit.*
 1710 *revocavit.*
 1715 *revocavit.*
 1720 *revocavit.*
 1725 *revocavit.*
 1730 *revocavit.*
 1735 *revocavit.*
 1740 *revocavit.*
 1745 *revocavit.*
 1750 *revocavit.*
 1755 *revocavit.*
 1760 *revocavit.*
 1765 *revocavit.*
 1770 *revocavit.*
 1775 *revocavit.*
 1780 *revocavit.*
 1785 *revocavit.*
 1790 *revocavit.*
 1795 *revocavit.*
 1800 *revocavit.*
 1805 *revocavit.*
 1810 *revocavit.*
 1815 *revocavit.*
 1820 *revocavit.*
 1825 *revocavit.*
 1830 *revocavit.*
 1835 *revocavit.*
 1840 *revocavit.*
 1845 *revocavit.*
 1850 *revocavit.*
 1855 *revocavit.*
 1860 *revocavit.*
 1865 *revocavit.*
 1870 *revocavit.*
 1875 *revocavit.*
 1880 *revocavit.*
 1885 *revocavit.*
 1890 *revocavit.*
 1895 *revocavit.*
 1900 *revocavit.*
 1905 *revocavit.*
 1910 *revocavit.*
 1915 *revocavit.*
 1920 *revocavit.*
 1925 *revocavit.*
 1930 *revocavit.*
 1935 *revocavit.*
 1940 *revocavit.*
 1945 *revocavit.*
 1950 *revocavit.*
 1955 *revocavit.*
 1960 *revocavit.*
 1965 *revocavit.*
 1970 *revocavit.*
 1975 *revocavit.*
 1980 *revocavit.*
 1985 *revocavit.*
 1990 *revocavit.*
 1995 *revocavit.*
 2000 *revocavit.*
 2005 *revocavit.*
 2010 *revocavit.*
 2015 *revocavit.*
 2020 *revocavit.*
 2025 *revocavit.*
 2030 *revocavit.*
 2035 *revocavit.*
 2040 *revocavit.*
 2045 *revocavit.*
 2050 *revocavit.*
 2055 *revocavit.*
 2060 *revocavit.*
 2065 *revocavit.*
 2070 *revocavit.*
 2075 *revocavit.*
 2080 *revocavit.*
 2085 *revocavit.*
 2090 *revocavit.*
 2095 *revocavit.*
 2100 *revocavit.*
 2105 *revocavit.*
 2110 *revocavit.*
 2115 *revocavit.*
 2120 *revocavit.*
 2125 *revocavit.*
 2130 *revocavit.*
 2135 *revocavit.*
 2140 *revocavit.*
 2145 *revocavit.*
 2150 *revocavit.*
 2155 *revocavit.*
 2160 *revocavit.*
 2165 *revocavit.*
 2170 *revocavit.*
 2175 *revocavit.*
 2180 *revocavit.*
 2185 *revocavit.*
 2190 *revocavit.*
 2195 *revocavit.*
 2200 *revocavit.*
 2205 *revocavit.*
 2210 *revocavit.*
 2215 *revocavit.*
 2220 *revocavit.*
 2225 *revocavit.*
 2230 *revocavit.*
 2235 *revocavit.*
 2240 *revocavit.*
 2245 *revocavit.*
 2250 *revocavit.*
 2255 *revocavit.*
 2260 *revocavit.*
 2265 *revocavit.*
 2270 *revocavit.*
 2275 *revocavit.*
 2280 *revocavit.*
 2285 *revocavit.*
 2290 *revocavit.*
 2295 *revocavit.*
 2300 *revocavit.*
 2305 *revocavit.*
 2310 *revocavit.*
 2315 *revocavit.*
 2320 *revocavit.*
 2325 *revocavit.*
 2330 *revocavit.*
 2335 *revocavit.*
 2340 *revocavit.*
 2345 *revocavit.*
 2350 *revocavit.*
 2355 *revocavit.*
 2360 *revocavit.*
 2365 *revocavit.*
 2370 *revocavit.*
 2375 *revocavit.*
 2380 *revocavit.*
 2385 *revocavit.*
 2390 *revocavit.*
 2395 *revocavit.*
 2400 *revocavit.*
 2405 *revocavit.*
 2410 *revocavit.*
 2415 *revocavit.*
 2420 *revocavit.*
 2425 *revocavit.*
 2430 *revocavit.*
 2435 *revocavit.*
 2440 *revocavit.*
 2445 *revocavit.*
 2450 *revocavit.*
 2455 *revocavit.*
 2460 *revocavit.*
 2465 *revocavit.*
 2470 *revocavit.*
 2475 *revocavit.*
 2480 *revocavit.*
 2485 *revocavit.*
 2490 *revocavit.*
 2495 *revocavit.*
 2500 *revocavit.*
 2505 *revocavit.*
 2510 *revocavit.*
 2515 *revocavit.*
 2520 *revocavit.*
 2525 *revocavit.*
 2530 *revocavit.*
 2535 *revocavit.*
 2540 *revocavit.*
 2545 *revocavit.*
 2550 *revocavit.*
 2555 *revocavit.*
 2560 *revocavit.*
 2565 *revocavit.*
 2570 *revocavit.*
 2575 *revocavit.*
 2580 *revocavit.*
 2585 *revocavit.*
 2590 *revocavit.*
 2595 *revocavit.*
 2600 *revocavit.*
 2605 *revocavit.*
 2610 *revocavit.*
 2615 *revocavit.*
 2620 *revocavit.*
 2625 *revocavit.*
 2630 *revocavit.*
 2635 *revocavit.*
 2640 *revocavit.*
 2645 *revocavit.*
 2650 *revocavit.*
 2655 *revocavit.*
 2660 *revocavit.*
 2665 *revocavit.*
 2670 *revocavit.*
 2675 *revocavit.*
 2680 *revocavit.*
 2685 *revocavit.*
 2690 *revocavit.*
 2695 *revocavit.*
 2700 *revocavit.*
 2705 *revocavit.*
 2710 *revocavit.*
 2715 *revocavit.*
 2720 *revocavit.*
 2725 *revocavit.*
 2730 *revocavit.*
 2735 *revocavit.*
 2740 *revocavit.*
 2745 *revocavit.*
 2750 *revocavit.*
 2755 *revocavit.*
 2760 *revocavit.*
 2765 *revocavit.*
 2770 *revocavit.*
 2775 *revocavit.*
 2780 *revocavit.*
 2785 *revocavit.*
 2790 *revocavit.*
 2795 *revocavit.*
 2800 *revocavit.*
 2805 *revocavit.*
 2810 *revocavit.*
 2815 *revocavit.*
 2820 *revocavit.*
 2825 *revocavit.*
 2830 *revocavit.*
 2835 *revocavit.*
 2840 *revocavit.*
 2845 *revocavit.*
 2850 *revocavit.*
 2855 *revocavit.*
 2860 *revocavit.*
 2865 *revocavit.*
 2870 *revocavit.*
 2875 *revocavit.*
 2880 *revocavit.*
 2885 *revocavit.*
 2890 *revocavit.*
 2895 *revocavit.*
 2900 *revocavit.*
 2905 *revocavit.*
 2910 *revocavit.*
 2915 *revocavit.*
 2920 *revocavit.*
 2925 *revocavit.*
 2930 *revocavit.*
 2935 *revocavit.*
 2940 *revocavit.*
 2945 *revocavit.*
 2950 *revocavit.*
 2955 *revocavit.*
 2960 *revocavit.*
 2965 *revocavit.*
 2970 *revocavit.*
 2975 *revocavit.*
 2980 *revocavit.*
 2985 *revocavit.*
 2990 *revocavit.*
 2995 *revocavit.*
 3000 *revocavit.*
 3005 *revocavit.*
 3010 *revocavit.*
 3015 *revocavit.*
 3020 *revocavit.*
 3025 *revocavit.*
 3030 *revocavit.*
 3035 *revocavit.*
 3040 *revocavit.*
 3045 *revocavit.*
 3050 *revocavit.*
 3055 *revocavit.*
 3060 *revocavit.*
 3065 *revocavit.*
 3070 *revocavit.*
 3075 *revocavit.*
 3080 *revocavit.*
 3085 *revocavit.*
 3090 *revocavit.*
 3095 *revocavit.*
 3100 *revocavit.*
 3105 *revocavit.*
 3110 *revocavit.*
 3115 *revocavit.*
 3120 *revocavit.*
 3125 *revocavit.*
 3130 *revocavit.*
 3135 *revocavit.*
 3140 *revocavit.*
 3145 *revocavit.*
 3150 *revocavit.*
 3155 *revocavit.*
 3160 *revocavit.*
 3165 *revocavit.*
 3170 *revocavit.*
 3175 *revocavit.*
 3180 *revocavit.*
 3185 *revocavit.*
 3190 *revocavit.*
 3195 *revocavit.*
 3200 *revocavit.*
 3205 *revocavit.*
 3210 *revocavit.*
 3215 *revocavit.*
 3220 *revocavit.*
 3225 *revocavit.*
 3230 *revocavit.*
 3235 *revocavit.*
 3240 *revocavit.*
 3245 *revocavit.*
 3250 *revocavit.*
 3255 *revocavit.*
 3260 *revocavit.*
 3265 *revocavit.*
 3270 *revocavit.*

“ ποιήσεις, ἡμεῖς μὲν ὡς ἔχομεν ἀναλαβόντες τοὺς αἰκέ-
 “ τας, κομισόμεθα εἰς Σίριν τὴν ἐν Ἰταλίῃ, ἥπερ ἡμετέρη
 “ τέ ἐστι ἐκ παλαιᾷ ἔτι, καὶ τὰ λόγια λέγει, ὑπ’ ἡμέων
 “ αὐτὴν δεῖν κτισθῆναι· ὑμεῖς δὲ συμμάχων ταιῶνδε
 “ μουνωθέντες, μεμνήσεσθε τῶν ἐμῶν λόγων.”

10

LXIII. Ταῦτα δὲ Θεμιστοκλῆος λόγοντος, ἀνεδιδά-
 σκετο Εὐρυσιάδης. δοκέειν δέ μοι, ἀρρωδήσας μάλιστα
 τοὺς Ἀθηναίους ἀνεδιδάσκετο, μὴ σφειας ἀπολίπωσι, ἢ
 πρὸς τὸν Ἰσθμὸν ἀνάγῃ τὰς ἡσας. ἀπολιπόντων γὰρ
 Ἀθηναίων, οὐκέτι ἐγίνοντο ἀξιόμαχοι· οἱ λοιποί. ταύτης
 δὲ αἰσέεται τὴν γνώμην, αὐτᾷ μένοντας διαναυμαχεῖν.

Mox infe-
 cuto terræ
 motu, vota
 diis nuncu-
 pata, Æa-
 cideæque
 auxilium
 rogati [c.
 83.].

LXIV. Οὕτω μὲν οἱ περὶ Σαλαμῖνα, ἔπεισι ἀκροβαλι-
 σάμενοι, ἐπεὶ τε Εὐρυσιάδῃ ἔδοξε, αὐτῷ παρεσκευάζοντο
 ὡς ναυμαχῆσόντες. ἡμέρῃ τε ἐγίνετο, καὶ ἅμα τῷ ἡλίῳ
 ἀνιόντι σεισμὸς ἐγένετο ἐν τε τῇ γῇ καὶ τῇ θαλάσῃ. ἔδοξε
 δὲ σφι εὐχασθαι τοῖσι θεοῖσι, καὶ ἐπικαλέσασθαι τοὺς
 Αἰακίδας συμμάχους. ὡς δὲ σφι ἔδοξε, καὶ ἐπαίειν
 ταῦτα. εὐχόμενοι γὰρ πᾶσι τοῖσι θεοῖσι, αὐτόθεν μὲν ἐκ
 Σαλαμῖνος Αἴαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπικαλέοντο· ἐπὶ
 δὲ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας ἦα ἀπέστελλον
 εἰς Αἴγιναν.

10

Pulvis cla-
 morque
 mysticus
 Eleusine
 circa idem
 tempus ex-
 ortus, quid
 de belli
 eventu por-
 tenderit.

LXV. Ἐφ’ ἧ δὲ Δικαῖος ὁ Θεοκύδης, ἀνὴρ Ἀθηναῖος,
 φυγὰς τε καὶ παρὰ Μήδοισι λόγιμος γενόμενος ταῦτα
 τὸν χρόνον, ἐπεὶ τε ἐκείρετο ἡ Ἀττικὴ χώρα ὑπὸ τοῦ περὶ
 στρατῷ τοῦ Ξέρξεω, εὐθὺς ἐρήμος Ἀθηναίων, τυχεῖν τότε
 εἶναι ἅμα Δημαρῆτι τῷ Λακεδαιμονίῳ ἐν τῷ Θερσίῳ
 πεδίῳ· ἰδεῖν δὲ κοινορτὸν χωρέοντα ἀπὸ Ἐλευσίνος, ὡς
 ἀνδρῶν μάλιστα κη τρισμυρίων ἀποδυμμάζειν τέ σφειας
 τὸν κοινορτὸν, ὅτεῳ κοτε εἴη ἀνδράπων, καὶ πρῶτα τε Φω-
 νῆς ἀκούειν, καὶ οἱ φαίνεσθαι τὴν Φωνὴν εἶναι τὸν μυστι-
 κὸν Ἰακχον. εἶναι δὲ ἀδαίμονα τῶν ἱερῶν τῶν ἐν Ἐλευσίνι

10

γινομένων τὸν Δημάρητον εἶρεσθαι τε αὐτὸν ὅ, τι τὸ Φθεγ-
 γόμενον εἴη ταῦτο. αὐτὸς δὲ εἶπαι· “ Δημάρητε, οὐκ ἔστι
 “ ὅπως οὐ μέγα τι σῖνος ἔσται τῇ βασιλῆος στρατιῇ.
 “ τάδε γὰρ ἀρίσθηλα, ἐρήμου εἰούσης τῆς Ἀττικῆς, ὅτι
 15 “ θεῖον τὸ Φθεγγόμενον, ἀπὸ Ἐλευσίνος ἰὼν ἐς τιμω-
 “ ρίην Ἀθηναίοσι τε καὶ τοῖσι συμμάχοισι. καὶ ἦν μὲν
 “ γε κατασκήψῃ ἐς τὴν Πελοπόννησον, κίνδυνος αὐτῷ τε
 “ βασιλεῖ καὶ τῇ στρατιῇ τῇ ἐν τῇ ἡπείρῳ ἔσται· ἦν δὲ
 “ ἐπὶ τὰς νῆας τράπηται τὰς ἐν Σαλαμῖνι, τὸν ναυτικὸν
 20 “ στρατὸν κινδυνεύσει βασιλεὺς ἀποβαλέειν. τὴν δὲ ὄρ-
 “ τὴν ταύτην ἄγουσι Ἀθηναῖοι ἀνὰ πάντα ἕτα τῇ Μητρὶ
 “ καὶ τῇ Κούρῃ, καὶ αὐτέων τε ὁ βουλόμενος καὶ τῶν
 “ ἄλλων Ἑλλήνων μυεῖται· καὶ τὴν φωνὴν τῆς ἀκούεις,
 “ ἐν ταύτῃ τῇ ὀρτῇ ἰακχάζουσι.” πρὸς ταῦτα εἶπαι Δη-
 25 μάρητον· “ Σίγα. τε καὶ μηδενὶ ἄλλῳ τὸν λόγον ταῦτον
 “ εἴπῃς. ἦν γάρ τοι ἐς βασιλῆα ἀνενειχθῇ τὰ ἔπεα ταῦ-
 “ τα, ἀποβαλέεις τὴν κεφαλὴν· καὶ σε οὔτε ἐγὼ δυνή-
 “ σομαι ῥύσασθαι, οὔτ’ ἄλλος ἀνθρώπων οὐδὲ εἴς. ἀλλ’
 “ ἔχ’ ἥσυχος. περὶ δὲ στρατιῆς τῆσδε θεοῖσι μελήσει.”
 30 τὸν μὲν δὴ ταῦτα παραιέειν. ἐκ δὲ τοῦ κοινορτοῦ καὶ τῆς
 φωνῆς γενέσθαι νέφος, καὶ μεταρσιωθὲν, φέρεσθαι ἐπὶ
 Σαλαμῖνος, ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ τῶν Ἑλλήνων. οὕτω
 δὲ αὐτοὺς μαθεῖν ὅτι τὸ ναυτικὸν τὸ ἑέρξῃ ἀπολέεσθαι
 35 μέλλοι. ταῦτα μὲν Δικαῖος ὁ Θεοκύδεος ἔλεγε, Δημάρη-
 του τε καὶ ἄλλων μαρτύρων καταπτόμενος.

LXVI. Οἱ δὲ ἐς τὸν ἑέρξῃ ναυτικὸν στρατὸν ταχθέν- Inter hæc
 τες, ἐπειδὴ ἐκ Τρηχίνος θεσπόμενοι τὸ τρώμα τὸ Λακω- Perfarum
 νικόν, διέβησαν ἐς τὴν Ἰσθμιαίν, ἐπισχόντες ἡμέρας τρεῖς, classis in
 5 ἐπλῶον δὲ Εὐρίπου, καὶ ἐν ἐτέρῃσι τρισὶ ἡμέρῃσι ἐγένοντο Phalerum
 ἐν Φαλήρῳ. ὥς μὲν ἐμοὶ δοκεῖν, οὐκ ἐλάσσονες εἶντες appellit.
 ἀριθμὸν, ἐσέβαλον ἐς τὰς Ἀθήνας; κατὰ τὴν ἡπειρον καὶ Quantis
 ferit. copis Xer-
 xes Atticam
 terra mari-
 que inva-

τῇσι νηυσὶ ἀπικόμενοι, ἢ ἐπὶ τε Σηπιάδα ἀπίκοντο καὶ εἰς Θερμοπύλας. ἀντιθήσω γὰρ τοῖσι τε ὑπὸ τοῦ χειρῶ-
νος αὐτέων ἀπολομένοισι, καὶ τοῖσι ἐν Θερμοπύλῃσι, καὶ 10
τῇσι ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχήσιν, τοὺςδε τοὺς τότε οὕτω
ἐπομένους βασιλεῖ, Μηλιάς τε καὶ Δωριέας, καὶ Λο-
χοῦς, καὶ Βοιωτοὺς, πανστρατὴν ἐπομένους, πλὴν Θεο-
πίεων τε καὶ Πλαταιέων· καὶ μάλα Καρυστίους τε καὶ
Ἀνδρίους, καὶ Τηνίους τε καὶ τοὺς λοιποὺς νησιώτας πάν- 15
τας, πλὴν τῶν πέντε πολίων, τῶν ἐπεμνήσθην πρότερον
τὰ ὀνόματα. ὅσα γὰρ δὴ προΐβαινε ἑσπότερος τῆς Ἑλ-
λάδος ὁ Πέρσης, τοσούτω πλεονῶντα οἱ εἶπετο.

Ibi cum
Xerxes de
proelio na-
vali deli-
beraturus
suos con-
vocasset,

LXVII. Ἐπεὶ ὦν ἀπικότο εἰς τὰς Ἀθήνας πάντες
αὗτοι πλὴν Παρίων· Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν Κόθῳ,
ἐκαραδοκεῖον τὸν πόλεμον κῆ ἀποδῆσεται· αἱ δὲ λοιπὴν ὡς
ἀπίκοντο εἰς τὸ Φάληρον, ἐνθαῦτα κατέβη αὐτοὺς Ξέρξης
ἐπὶ τὰς ἡσας, ἐθέλων σφί συμμιῆσαι τε καὶ πυνθίσθαι 5
τῶν ἐπιπλωόντων τὰς γνώμας. ἐπεὶ δὲ ἀπικόμενος προΐ-
ζετο, παρήσαν μετὰπεμπτοὶ οἱ τῶν ἐθνεῶν τῶν σφετέρων
τύραννοι καὶ ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν ἡνῶν, καὶ ἔζοντο, ὥς σφί
βασιλεὺς ἐκάστῳ τιμὴν ἐδεδώκεε· πρῶτος μὲν, ὁ Σιδώ-
νιος βασιλεὺς· μετὰ δὲ, ὁ Τύριος· ἐπὶ δὲ, ἄλλοι. ὡς δὲ 10
κόσμῳ ἐπέξῃς ἔζοντο, πέμψας Ξέρξης Μαρδόνιον, εἰρώτα,
ἀποπειρώμενος ἐκάστου, εἰ ναυμαχίην ποιεῖτο.

pugna, cæ-
teris sua-
dentibus, a
sola Arte-
misia [7,
99.],
muliere
viris longe
callidiori,
diffundetur.

LXVIII. Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν εἰρώτα ὁ Μαρδόνιος ἀρχά-
μενος ἀπὸ τοῦ Σιδωνίου, οἱ μὲν δὴ ἄλλοι κατὰ τὰ πρὸ
γνώμην ἐξεφύροντο, κελεύοντες ναυμαχίην ποιεῖσθαι,
Ἄρτεμισίῃ δὲ τάδε εἶπε· “Εἰπαί μοι πρὸς βασιλῆα,
“Μαρδόνιε, ὡς ἐγὼ τάδε λέγω, Οὔτε κακίστην γονομέ- 5
“νην ἐν τῇσι ναυμαχήσιν τῇσι πρὸς Εὐβοίῃ, οὔτε ἐλά-
“χιστα ἀποδεξαμένην, δέσποτα, τὴν εἶσαν γνώμῃ με
“δίκαιόν ἐστιν ἀποδείκνυσθαι, τὰ τυγχάνω φρεσίνεα

- 10 " ἄριστα ἐς πρήγματα τὰ σά. καί τοι τάδε λέγω,
 " Φείδεο τῶν νηῶν, μηδὲ ναυμαχίην ποιεέ. τοὶ γὰρ ἄνδρες
 " τῶν σῶν ἀνδρῶν κρέσσονες τοσούτῳ εἰσι κατὰ θάλασσαν,
 " ὅσον ἄνδρες γυναικῶν. τί δὲ πάντως δεῖ σε ναυμαχίῃσι
 " ἀνακινδυνεύειν; οὐκ ἔχεις μὲν τὰς Ἀθήνας,
 " τῶν περ ἕνεκα ὠρμήθης στρατεύεσθαι, ἔχεις δὲ τὴν
 15 " ἄλλην Ἑλλάδα; ἐμποδῶν δέ τοι ἴσταται οὐδεὶς, οἱ δὲ
 " τοι ἀντέστησαν, ἀπήλλαξαν οὕτω ὡς κείνους ἔπρεπε;
 " Τῇ δὲ ἐγὼ δοκέω ἀποδῆσεσθαι τὰ τῶν ἀντιπολέμων
 " πρήγματα, ταῦτο φράσω. ἦν μὲν μὴ ἐπαιχθῆς ναυμαχίην
 " ποιούμενος, ἀλλὰ τὰς νῆας αὐτοῦ ἔχῃς πρὸς
 20 " γῇ μένων, ἣ καὶ προβαίνων ἐς τὴν Πελοπόννησον, εὐπετέως
 " τοι, δεσποτά, χωρήσει τὰ νοῶν ἐλέλυδας. οὐ γὰρ οἶρι
 " τε πολλὸν χρόνον εἰσὶ τοὶ ἀντέχων οἱ Ἕλληνες,
 " ἀλλὰ σφραγ διασκεδᾶς, κατὰ πόλιν δὲ ἕκαστοι φεύ
 " ζονται. οὔτε γὰρ σῆτος πᾶρα σφίσι ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ,
 25 " ὥς ἐγὼ πυνθάνομαι, οὔτε αὐτοὺς οἰκός, ἦν σὺ ἐπὶ τὴν
 " Πελοπόννησον ἐλαύνῃς τὸν πεζὸν στρατὸν, ἀτρεμιεῖν τὰς
 " ἐκείθεν αὐτέων ἥκοντας· οὐδὲ σφι μελήσει πρὸ τῶν
 " Ἀθηναίων ναυμαχεῖν. Ἦν δὲ αὐτίκα ἐπαιχθῆς ναυμαχῆσαι,
 " δευμαίνω μὴ ὁ ναυτικός στρατὸς κακωθῆις,
 30 " τὸν πεζὸν προσθλήσῃται. πρὸς δὲ, ὦ βασιλεῦ, καὶ τάδε
 " ἐς θυμὸν βαλεῦ, ὡς τοῖσι μὲν χρηστοῖσι τῶν ἀνθρώπων
 " κακοὶ δαῦλοι φιλέουσι γίνεσθαι, τοῖσι δὲ κακοῖσι, χρη
 " στά. σοὶ δὲ, εἰντοὶ ἀρίστῳ ἀνδρῶν πάντων, κακοὶ δαυλοὶ
 " εἰσι, οἱ ἐν συμμαχῶν λόγῳ λέγονται εἶναι, ὄντες Αἰ
 35 " γύπτιοί τε καὶ Κύπριοι, καὶ Κίλικες, καὶ Πάμφυλοι,
 " τῶν ὄφελός ἐστι οὐδέν."

LXIX Ταῦτα λεγούσης πρὸς Μαρδόνιον, ὅσοι μὲν ἔσαν Nihilominus sequi
 εἵνοι τῇ Ἀρτεμισίῃ, συμφορὴν ἐποιεῦντο τοὺς λόγους, ὡς ore confilio
 κακὴν τι πεισομένης πρὸς βασιλῆας, ὅτι αὐκ εἶ ναυμαχίην Xerxi probato, Per-

ἡκα classis
Græcam
aggressura, ποιεῖσθαι· οἱ δὲ ἀγαίόμενοι τε καὶ φθονέοντες αὐτῇ, ἅτε
ἐν πρώτοισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων, ἐτέρ-
ποντο τῇ ἀνακρίσει, ὡς ἀπολεομένης αὐτῆς. ἐπεὶ δὲ ἀη-
νεύθησαν αἱ γνώμαι ἐς Ξέρξεα, κάρτα τε ἦσθη τῇ γνώ-
μῃ τῆς Ἀρτεμισίης, καὶ νομίζων ἔτι πρότερον σπουδαίην
εἶναι, τότε πολλῶ μᾶλλον αἶνεε. ὅμως δὲ τοῖσι πλεόσι
πείθεσθαι ἐκέλευε, τάδε καταδόξας· πρὸς μὲν Εὐβοίᾳ¹⁰
σφείας ἐφελοκακίειν, ὡς οὐ παρεόντος αὐτοῦ, τότε δὲ αὐ-
τὸς παρεσκεύαστο θήσασθαι ναυμαχέοντας.

Salaminem
verfus pro-
vehitur.

LXX. Ἐπειδὴ δὲ παρήγγελον ἀναπλῶειν, ἀνήγον τὰς
ἡῶς ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέν-
τες κατ' ἡσυχίην. τότε μὲν νυν οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη
ναυμαχίην ποιεῖσθαι· νῦξ γὰρ ἐπεγένετο· οἱ δὲ παρε-
σκευάζοντο ἐς τὴν ὑστεραίην. τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέας
τε καὶ ἀρρώδιῃ, οὐκ ἥκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου.
ἀρρώδων δὲ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι, ὑπὲρ
γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχεῖν μέλλοιεν νικηθέντες τε,
ἐν γῇ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν
ἐαυτῶν ἀφύλακτον.¹⁰

Quæ dum
aguntur,
et terrestris
Persarum
exercitus in
Isthmum
mouet a
Peloponno-
sis diligen-
ter custodi-
tum.

LXXI. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ περὶ τὴν παρεῖσθαι
νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον· καίτοι τὰ δυνατὰ
πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅπως κατ' ἡπειρον μὴ ἐσθάλῃσι οἱ
βάρβαροι. ὡς γὰρ ἐπίθοντο τάχιιστα Πελοποννήσιοι τοὺς
ἀμφὶ Λεωνίδα ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτηκέναι, συνδρα-
μόντες ἐκ τῶν πολιῶν, ἐς τὸν Ἴσθμὸν ἵζοντο· καὶ σφι⁵
ἐπὴν στρατηγὸς Κλεόμβροτος ὁ Ἀναξανδρίδew, Λεωνίδew
δὲ ἀδελφεός. ἱζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἴσθμῳ, καὶ συγχώσατ-
τες τὴν Σκιρωνίδα ὁδόν, μετὰ ταῦτο ὡς σφι ἔδοξε βουλευο-
μένοισι, οἰκοδόμεον διὰ τοῦ Ἴσθμοῦ τεῖχος. ἅτε δὲ ἐαυ-¹⁰
σέων μυριαδῶν πολλῶν, καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομέ-
νου, ἦνετο τὸ ἔργον· καὶ γὰρ λίθοι, καὶ πλίνθοι, καὶ

ξύλα, καὶ Φορμοὶ ψάμμου πλήρεις ἐσαφάροντο, καὶ
 ἐλίπυσον οὐδένα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, αὐτε
 15 νυκτὸς, αὐτε ἡμέρης.

LXXII. Οἱ δὲ βοηθήσαντες ἐς τὸν Ἴσθμὸν πάνθημι, Quae Peloponnesi gentes Isthmum contra Xerxem communiverint.
 οἷδε ἔσαν Ἑλλήνων Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Ἀρκάδες
 πάντες, καὶ Ἠλεῖοι, καὶ Κορίνθιοι, καὶ Σικυωνιοί, καὶ
 Ἐπιδαυριοί, καὶ Φλιάσιοι, καὶ Τροιζήνιοι, καὶ Ἑρμιονέες.
 5 οὗτοι μὲν ἔσαν οἱ βοηθήσαντες, καὶ ὑπεράρρωδοντες τῇ
 Ἑλλάδι κινδυνεύουσῃ· ταῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοις
 ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροικῶσκες ἦδη.

LXXIII. Οἰκεῖ δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνη ἐπτά. Hanc peninsulae quot populi incolant: eorum origines.
 τούτων δὲ τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα ἔοντα, κατὰ χώραν
 ἵδρυνται ἤν τῇ καὶ τοπάλαι οἰκον, Ἀρκάδες τε καὶ Κυ-
 νούριοι. ἐν δὲ ἔθνος τὸ Ἀχαικόν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου
 5 οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἐωυτῶν οἰκεῖ δὲ τὴν ἀλ-
 λοτρίην. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνη τῶν ἐπτά τέσσαρα, ἐπήλυδά
 ἴσσι, Δωριεῖς τε καὶ Αἰτωλοὶ, καὶ Δρύες, καὶ Λήμνιοι.
 Δωριέων μὲν, πολλοὶ τε καὶ δοκιμοὶ πόλιν· Αἰτωλῶν δὲ,
 Ἥλις μούνη· Δρύων δὲ, Ἑρμιόνη τε καὶ Ἀσίνη ἢ πρὸς
 10 Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ· Λημνίων δὲ, Παρωρεῖται πάν-
 τες. οἱ δὲ Κυνούριοι αὐτόχθονες ἔοντες, δοκέουσι μᾶνοι
 εἶναι Ἴωνες· ἐκδιεφώριενται δὲ, ὑπὸ τοῖς Ἀργείοις ἀρχόμε-
 νοι καὶ τοῦ χρόνου, ἔοντες Ὀρεῖται καὶ περίοικοι. τού-
 των ὧν τῶν ἐπτά ἔθνέων αἱ λοιπαὶ πόλιν παρέχ τῶν
 15 κατέλξα, ἐκ τοῦ μέσου ἐκατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἐξε-
 στί εἶπαι, ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι, ἐμῆδιζον.

LXXIV. Οἱ μὲν δὲ ἐν τῷ Ἴσθμῳ, τοιοῦτῳ πόνῳ συν- Accepto nuntio, Isthmum peti a barbaris, Graeci ad Salaminem oculos fugae consilium denuo ineunt.
 στασαν, ἅτε περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον θύοντες, καὶ
 τῇσι πρὸς οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σα-
 λαμῇ, ὅμως ταῦτα πυνθανόμενοι, ἀρρώδον, οὐκ αὐτὰ
 5 περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες, ὥς περὶ τῇ Πελοποννή-
 νῳ.

fica classis
Græcam
aggreffura,

ποιέεσθαι· οἱ δὲ ἀγαυόμενοι τε καὶ φθονέοντες αὐτῇ, ἅτε
ἐν πρώτοισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων, ἐτέρ- 5
ποντο τῇ ἀνακρίσει, ὡς ἀπολεομένης αὐτῆς. ἐπεὶ δὲ ἀη-
νεύθησαν αἱ γνώμαι ἐς Ἑέρζεα, κάρτα τε ἦσθη τῇ γνώ-
μη τῆς Ἀρτεμισίης, καὶ νομίζων ἔτι πρότερον σπουδαίην
εἶναι, τότε πολλῶ μᾶλλον αἶνεε. ὅμως δὲ τοῖσι πλέοσι
πείθεσθαι ἐκέλευε, τάδε καταδοξας· πρὸς μὲν Εὐβοίῃ 10
σφέας ἐφελοκακείειν, ὡς οὐ παρόντος αὐτοῦ, τότε δὲ αὐ-
τὸς παρεσκευάστο θεήσασθαι ναυμαχέοντας.

Salaminem
versus pro-
vehitur.

LXX. Ἐπειδὴ δὲ παρήγγελλον ἀναπλάειν, ἀνῆγον τὰς
ἡῆας ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα, καὶ παρεκρίθησαν διαταχθέν-
τες κατ' ἡσυχίην. τότε μὲν νυν οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη
ναυμαχίην ποιέεσθαι· νῦξ γὰρ ἐπεγένετο· αἱ δὲ παρε-
σκευάζοντο ἐς τὴν ὑστεραίην. τοὺς δὲ Ἕλληνας εἶχε δέος 5
τε καὶ ἀρρώδιῃ, οὐκ ἥκιστα δὲ τοὺς ἀπὸ Πελοποννήσου.
ἀρρώδεον δὲ, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἐν Σαλαμῖνι κατήμενοι, ὑπὲρ
γῆς τῆς Ἀθηναίων ναυμαχέειν μέλλοιεν· νικηθέντες τε,
ἐν ἡσῶ ἀπολαμφθέντες πολιορκήσονται, ἀπέντες τὴν
ἐωυτῶν ἀφύλακτον. 10

Quæ dum
aguntur,
et terrestribus
Persarum
exercitus in
Isthmum
mouet a
Peloponno-
sis diligen-
ter custodi-
tum.

LXXI. Τῶν δὲ βαρβάρων ὁ περὶ τὸν ὑπὸ τὴν παρεῖσαν
νύκτα ἐπορεύετο ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον· καίτοι τὰ δυνατὰ
πάντα ἐμεμηχάνητο, ὅπως κατ' ἡπειρον μὴ ἐσβάλλοιεν αἱ
βάρβαροι. ὡς γὰρ ἐπύθοντο τάχιστα Πελοποννήσιοι τοὺς
ἀμφὶ Λεωνίδα ἐν Θερμοπύλῃσι τετελευτηκέναι, συνδρα-
μόντες ἐκ τῶν πολιῶν, ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἵζοντο· καὶ σφι 5
ἐπὶ στρατηγὸς Κλεόμβροτος ὁ Ἀναξανδρίδew, Λεωνίδew
δὲ ἀδελφεός. ἱζόμενοι δὲ ἐν τῷ Ἰσθμῷ, καὶ συγχράσαν-
τες τὴν Σκιρωνίδα ὁδόν, μετὰ ταῦτο ὡς σφι ἐδοξε βουλευο-
μένοισι, οἰκοδόμεον διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τεῖχος. ἅτε δὲ ἐου- 10
σέων μυριαδῶν πολλῶν, καὶ παντὸς ἀνδρὸς ἐργαζομέ-
νου, ἦνετο τὸ ἔργον· καὶ γὰρ λίθοι, καὶ πλίνθοι, καὶ

ξύλα, καὶ Φορμοὶ ψάμμιου πλήρεις ἐσφορέοντο, καὶ
 ἐλύνουν οὐδὲνα χρόνον οἱ βοηθήσαντες ἐργαζόμενοι, αὔτε
 15 νυκτὸς, αὔτε ἡμέρας.

LXXII. Οἱ δὲ βωθήσαντες εἰς τὸν Ἴσθμὸν πανδημί, Quae Pello-
ponnesi
gentes Isth-
mum con-
tra Xerzem
communi-
verint.
 οἶδε ἔσαν Ἑλλήνων Λακεδαιμόνιοι τε καὶ Ἀρκάδες
 πάντες, καὶ Ἡλείοι, καὶ Κορίνθιοι, καὶ Σικυώνιοι, καὶ
 Ἐπιδάυριοι, καὶ Φλιάσιοι, καὶ Τροιζήνιοι, καὶ Ἑρμιονέες.
 5 οὗτοι μὲν ἔσαν οἱ βοηθήσαντες, καὶ ὑπεραρρώδοντες τῇ
 Ἑλλάδι κινδυνεύουσα· τοῖσι δὲ ἄλλοισι Πελοποννησίοισι
 ἔμελε οὐδέν. Ὀλύμπια δὲ καὶ Κάρνεια παροικῶσκε ἤδη.

LXXIII. Οἰκέει δὲ τὴν Πελοπόννησον ἔθνεα ἑπτὰ. Hanc pen-
insulam
quot populi
incolant:
eorum ori-
gines.
 τούτων δὲ τὰ μὲν δύο, αὐτόχθονα ἔοντα, κατὰ χώραν
 ἴδρυται νῦν τῇ καὶ τοπάλαι οἴκεον, Ἀρκάδες τε καὶ Κυ-
 νούριοι. ἐν δὲ ἔθνος τὸ Ἀχαιῶν, ἐκ μὲν Πελοποννήσου
 5 οὐκ ἐξεχώρησε, ἐκ μέντοι τῆς ἐαυτῶν οἰκέει δὲ τὴν ἀλ-
 λωτρίην. τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνεα τῶν ἑπτὰ τέσσαρα, ἐπὶ ἡλυδά
 ἴστι, Δωριεὲς τε καὶ Αἰτωλοὶ, καὶ Δρύοπες, καὶ Λήμνιοι.
 Δωριέων μὲν, πολλαὶ τε καὶ δοκιμοὶ πόλεις· Αἰτωλῶν δὲ,
 Ἥλις μούνη· Δρύοπων δὲ, Ἑρμιόνη τε καὶ Ἀσίνη ἡ πρὸς
 10 Καρδαμύλῃ τῇ Λακωνικῇ· Λημνίων δὲ, Παρωρεῖται πάν-
 τες. οἱ δὲ Κυνούριοι αὐτόχθονες ἔοντες, δοκέουσι μαῖνοι
 εἶναι Ἴωνες· ἐκδεδωρίωνται δὲ, ὑπὸ τε Ἀργείων ἀρχόμα-
 νοι καὶ τοῦ χρόνου, ἔοντες Ὀρεῖται καὶ περιόικοι. του-
 τῶν ὦν τῶν ἑπτὰ ἔθνεων αἱ λοιπαὶ πόλεις πάρεξ τῶν
 15 κατέλεξα, ἐκ τοῦ μέσου ἑκατέατο· εἰ δὲ ἐλευθέρως ἐξε-
 στί εἶπαι, ἐκ τοῦ μέσου κατήμενοι, ἐμῆδιζον.

LXXIV. Οἱ μὲν δὴ ἐν τῷ Ἴσθμῳ, τοιούτῳ πόνῳ συν- Accepto
nuntio,
Isthmum
peti a bar-
baris, Grae-
ci ad Sala-
minem col-
lecti fugae
consilium
denuo ino-
unt.
 στασαν, ἅτε περὶ τοῦ παντὸς ἤδη δρόμον θέοντες, καὶ
 τῆσι νηυσὶ οὐκ ἐλπίζοντες ἐλλάμψεσθαι· οἱ δὲ ἐν Σα-
 λαμῖνι, ὅμως ταῦτα πυνθανόμενοι, ἀρρώδεον, οὐκ αὐτῶ
 5 περὶ σφίσι αὐτοῖσι δειμαίνοντες, ὥς περὶ τῇ Πελοποννή-
 σῳ.

σω. ὥς μὲν δὴ αὐτέων ἀνὴρ ἀνδρὶ παραστάς στήν λόγον
ἐποίητο, θῶμα ποιεῦμενοι τὴν Εὐρυτιάδω ἀβουλῇ·
τέλος δὲ, ἐξερράγη ἐς τὸ μέσον, σύλλογός τε δὴ ἐγένετο,
καὶ πολλὰ ἐλέγετο περὶ τῶν αὐτέων. οἱ μὲν, ὥς ἐς τὴν
Πελοπόννησον χρεὼν εἶη ἀποπλῶειν, καὶ περὶ ἐκείνης κιν-
10 δυνεῖν, μὴδὲ πρὸ χώρης δορυαλαΐτου μένοντας μάχε-
σθαι· Ἀθηναῖοι δὲ, καὶ Αἰγινῆται, καὶ Μεγαρεῖς, αὐ-
τοῦ μένοντας ἀμύνασθαι.

Strategema
Themisto-
clis hoc
consilium
eludentis,

LXXV. Ἐνθαῦτα Θεμιστοκλῆς, ὡς ἐσαῦτο τῇ γνώ-
μη ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων, λαθὼν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ
συνεδρίου. ἐξελθὼν δὲ, πέμπει ἐς τὸ στρατόπεδον τὸ Μή-
δων ἄνδρα πλοῖον, ἐντειλάμενος τὰ λέγειν χρεὼν· τῷ αὖ-
νομα μὲν ἦν Σίκιννος, οἰκέτης δὲ καὶ παιδαγωγὸς ἦν τῶν
Θεμιστοκλῆος παίδων· τὸν δὴ ὕστερον ταυτέων τῶν πραγ-
μάτων Θεμιστοκλῆς Θεσπίεα τε ἐποίησε, ὡς ἐπεδέκοντο
οἱ Θεσπίες πολίτας, καὶ χρήμασι ὄλβιον. ὅς τότε
πλοῖον ἀπικόμενος, ἔλεγε πρὸς τοὺς στρατηγὰς τῶν βαρ-
βάρων τάδε· “Ἐπεμψέ με στρατηγὸς ὁ Ἀθηναίων λά-
10 “ θρη τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, (τυγχάνει γὰρ Φρονέων τὰ
“ βασιλῆος, καὶ βουλόμενος μᾶλλον τὰ ὑμέτερα κατύ-
“ περθε γίνεσθαι ἢ τὰ τῶν Ἑλλήνων πρήγματα,) φρά-
“ σοντα ὅτι οἱ Ἕλληνες δρησμὸν βουλευόμενοι καταρρώδη-
“ κότες. καὶ νῦν παρέχει κάλλιστον ὑμέας ἔργον ἀπάν-
15 “ των ἐξεργάσασθαι, ἢ μὴ περιμῆντε διαδράντας αὐ-
“ τοὺς. οὔτε γὰρ ἀλλήλοισι ὁμοφρονέουσι, αὐτ’ ἐτι ἀπι-
“ στήσονται ὑμῖν πρὸς ἐαυτοὺς τε σφείας ὤψεσθε ναυ-
“ μαχέοντας τοὺς τὰ ὑμέτερα φρονέοντας καὶ τοὺς μὴ.”
ὁ μὲν, ταῦτά σφι σημήνας, ἐκπεδὼν ἀπαλλάσσεται. 20

Perse a
Themisto-
cle illecli,
classiem
Grecorum

LXXVI. Τῷσι δὲ ὡς πιστὰ ἐγένετο τὰ ἀγγελθέντα,
ταῦτο μὲν, ἐς τὴν ηἰσίδα τὴν Φυττάλειαν, μεταξὺ Σαλα-
μῖνός τε κειμένη καὶ τῆς ἡπείρου, πολλοὺς τῶν Περσέων

ἀπεβίβασαν· τὸτο δὲ, ἐπειδὴ ὄγινοντο μέσαι νύκτες, undique
 5 ἀνῆγον μὲν τὸ ἀπ' ἐσπέρης κέρας κυκλούμενοι πρὸς τὴν fuga exclu-
 Σαλαμῖνα, ἀνῆγον δὲ οἱ ἀμφὶ τὴν Κέον τε καὶ τὴν Κυ- dunt.
 κώσουραν τεταγμένοι, κατέχον τε μέχρι Μουρυχίης πάντα
 τὴν πορθμὸν τῆσι νηυσί, τῶνδε δὲ εἵνεκεν ἀνῆγον τὰς νῆας,
 ἵνα δὴ ταῖσι Ἑλλῆσι μὴδὲ φυγέειν ἔξῃ, ἀλλ' ἀπολαμ-
 10 φθέντες ἐν τῇ Σαλαμῖνι, δάϊεν τίσιν τῶν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ
 ἀγωνισμάτων. ἐς δὲ τὴν νηίδα τὴν Ψυττάλειαν καλεο-
 μένην ἀπεβίβαζον τῶν Περσέων τῶνδε εἵνεκεν, ὡς ἐπεὰν
 γένηται ναυμαχίη, ἐνθαῦτα μάλιστα ἔξοισομένων τῶν τε
 15 ἀνδρῶν καὶ τῶν ναηγίων, (ἐν γὰρ δὴ πῶρὰ τῆς ναυμα-
 χίης τῆς μελλούσης ἔσσεσθαι ἔκειτο ἡ νῆσος,) ἵνα τοὺς μὲν
 περιποιῶσι, τοὺς δὲ διαφθείρωσι. ἐπαύεν δὲ σιγῇ ταῦτα,
 ὡς μὴ πυκθανοῖατο οἱ ἐναντίαι. οἱ μὲν δὴ ταῦτα τῆς νυ-
 κτὸς, οὐδὲν ἀποκοιμηθέντες, παραρτέοντο.

LXXVII. Χρησμοῖσι δὲ οὐκ ἔχω ἀντιλέγειν ὡς αὐκ Bacidis ora-
 εἰσὶ ἀληθεῖς, αὐ βουλόμενος ἐναργέως λέγοντας πρὶν αὖτε culum huc
 σθαι καταβάλλειν, ἐς τοιαῦτα πρῆγματα ἐσβλέψας· spectans
 5 Ἄλλ' ὅταν Ἀρτίμιδος χρυσαόρου ἱερὸν ἀκτὴν Græciæque
 Νηυσὶ γεφυρώσῃσι, καὶ ἐὼαλῃν. Κυνόσουραν, salutem
 Ἐλπίδι μαινομένη λιπαρὰς πέρσαντες Ἀθήνας, portendens.
 Δία Δίκη σθέσσει κρατερὸν Κόρον, ὃ γέβριος υἱὸν,
 Δεινὸν μαιμώνοντα, δοκεῖντ' ἀνὰ πάντα πυθέσθαι.

10 Χαλκὸς γὰρ χαλκῷ συμμίζεται, αἵματι δ' Ἄρης
 Πόντον φοινίξει. τότ' ἐλεύθερον Ἑλλάδος ἡμᾶς
 Εὐρύσκα Κρονίδης ἐπάγει, καὶ σῶτνια Νίκη.

ἐς ταῦτα μὲν καὶ οὕτως ἐναργέως λέγοντι Βάκιδι ἀντι-
 λογίης χρησμῶν πρὶν, αὐτε αὐτὸς λέγειν ταλμῶ, αὐτε
 παρ' ἄλλων ἐνδέχομαι.

LXXVIII. Τῶν δὲ ἐν Σαλαμῖνι στρατηγῶν ὄγινετο Græcorum
 ὠδισμὸς λόγων πολλός. ἤδεσαν δὲ οὐκῶ, ὅτι σφέας duces infcii
 περιεκυκλέοντο τῆσι νηυσὶ αἱ βαρβαροί· ἀλλ' ὥσπερ τῆς adhuc,
 5 moliscentur,

ἡμέρης ὥρων αὐτοὺς τεταγμένους, ἐδόκεον κατὰ χώραν εἶναι.

primum ab
Aristide A-
theniensi,
claro justi-
tiae laude,
sed tum ex-
sule, rem
accipiunt.

LXXIX. Συνεστηκότων δὲ τῶν στρατηγῶν, ἐξ Αἰγίτης
διέβη Ἀριστείδης ὁ Λυσιμάχου, ἀπὸρ Ἀθηναῖος μὲν, ἐξω-
στρακισμένοι δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου· τὸν ἐγὼ νενομίκα, πυ-
θανόμενος αὐτοῦ τὸν τρόπον, ἄριστον ἄνδρα γενέσθαι ἐν
Ἀθήησι καὶ δίκαιότατον. οὗτος ὡνὴρ στὰς ἐπὶ τὸ συνέ- 5
δριον, ἐξεκαλέετο Θεμιστοκλῆα, ὄντα μὲν ἐν αὐτῷ οὐ φί-
λον, ἐχθρὸν δὲ ταμάλιστα· ὑπὸ δὲ μεγάλῃ τῶν παρε-
όντων κακῶν, λήθην ἐκείνων ποιούμενος ἐξεκαλέετο, θέ-
λων αὐτῷ συμμίζαι. προακήκοι δὲ ὅτι σπεύδειεν οἱ ἀπὸ
Πελοποννήσου ἀνάγειν τὰς νῆας πρὸς τὸν Ἰσθμόν. ὥς δὲ 10
ἐξῆλθέ οἱ Θεμιστοκλῆς, ἔλεγε Ἀριστείδης τάδε· “ Ἡ-
“ μέας στασιάζειν χρεῶν ἔστι ἐν τε τῷ ἄλλῳ καιρῷ,
“ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε, περὶ τοῦ ὁκότερος ἡμῶν πλεῖον
“ ἀγαθὰ τὴν πατρίδα ἐργάσεται. λέγω δέ τι ὅτι ἴσον
“ ἔστι πολλά τε καὶ ὀλίγα λέγειν περὶ ἀποπλόου τοῦ 15
“ ἐνθαῦτεν Πελοποννησίοισι. ἐγὼ γὰρ αὐτόπτης ται λέγω
“ γενόμενος, ὅτι νῦν, οὐδ’ ἦν θέλῃσι, Κορίνθιοί τε καὶ
“ αὐτὸς Εὐρυτιάδης οἰοί τε ἔσοιται ἐκπλῶσαι· περιεχό-
“ μεθα γὰρ ὑπὸ τῶν παλεμίων κύκλῳ. ἀλλ’ ἐσελθῶν
“ σφι ταῦτα σήμερον.”

20

LXXX. Ὁ δ’ ἀμείβετο τοῖσδε· “ Κάρτα τε χρηστὰ
“ διακελεύει, καὶ εὖ ἡγγεϊλας. τὰ γὰρ ἐγὼ ἐδόμην
“ γενέσθαι, αὐτὸς αὐτόπτης γενόμενος, ἥκει. ἴσθι γὰρ
“ ἐξ ἐμέο τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μήδων. ἔδεε γὰρ, ὅτε οὐκ
“ ἐκόντες ἔθελον εἰς μάχην κατίσταςθαι οἱ Ἕλληνες, 5
“ ἀέκοντας παραστήσασθαι. σὺ δὲ, ἐπέειπερ ἥκεις χη-
“ στὰ ἀπαγγέλλων, αὐτὸς σφι ἄγγειλον. ἦν γὰρ ἐγὼ
“ αὐτὰ λέγων, δοξῶ πλάσας λέγειν, καὶ εὐ πείσω, ὥς
“ οὐ ποιεύντων τῶν βαρβάρων ταῦτα. ἀλλὰ σφι σήμερον

10 “ αὐτὸς παρελθὼν ὡς ἔχει. ἐπεὶ δὲ σημήνης, ἥ μὲν
 “ κείθωνται, ταῦτα δὴ τὰ κάλλιστα· ἥ δὲ αὐτοῖσι μὴ
 “ πιστὰ γένηται, ὁμοῖον ἡμῖν ἔσται. οὐ γὰρ ἐπὶ διαδρή-
 “ σονται, εἴπερ περιεχόμεθα πανταχόθεν, ὡς σὺ λέ-
 “ γεις.”

LXXXI. Ταῦτα ἔλεγε παρελθὼν ὁ Ἀριστείδης, Φά- Cui cum
 μενος ἐξ Αἰγίνης τε ἦκειν, καὶ μόγισ ἐκπλῶσαι λαθὼν que non
 τοὺς ἐπορμέοντας· περιέχεσθαι γὰρ ᾧ τὸ στρατόπεδον habereant,
 τὸ Ἑλληνικὸν ὑπὸ τῶν νεῶν τῶν Ἑρξέω· παραρτέεσθαι
 5 τὸ συνεβούλευε ὡς ἀλεξησομένους. καὶ ὁ μὲν, ταῦτα εἵ-
 πας, μετεστήκει· τῶν δὲ αὐτῖς ἐγίνετο λόγων ἀμφισθα-
 σίη· οἱ πλεῖντες γὰρ τῶν στρατηγῶν οὐκ ἐπέειπτο τὰ
 ἐξαγγελθέντα.

LXXXII. Ἀπιστεύονταν δὲ ταυτέων, ἦκε τριήρης ἀνδρῶν Tenia trire-
 Τηνίων αὐτομολέουσα, τῆς ἦρχε ἀνὴρ Παναίτιος ὁ Σωσι- mis, ad
 μένος, ἥπερ δὴ ἔφερε τὴν ἀληθινήν πᾶσαν. διὰ δὲ ταῦτο Græcos
 τὸ ἔργον ἐνεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα, transfuga,
 5 ἐν τοῖσι τὸν βάρβαρον κατελαῦσι. σὺν δὲ ᾧ ταύτῃ τῇ νηὶ omnem tol-
 τῇ αὐτομολήσασθαι ἐς Σαλαμῖνα, καὶ τῇ πρότερον ἐπ’ Ἀρ- lit dubita-
 τεμίσιον τῇ Δημνίῃ, ἐξεπληροῦτο τὸ ναυτικὸν τοῖσι Ἑλλή- tionem.
 σι ἐς τὰς οὐδῶκοντα καὶ τριηκοσίας νῆας· δύο γὰρ δὴ
 νηῶν τότε κατέδεε ἐς τὸν ἀριθμόν.

LXXXIII. Τοῖσι δὲ Ἑλλήσι ὡς πιστὰ δὴ τὰ λόγῳ Jam Græci
 μενα ἦν τῶν Τηνίων ῥήματα, παρεσκευάζοντο ὡς ναυμα- ad pugnan-
 χήοντες. ἡὼς τε δὴ διέφαινε, καὶ οἱ σύλλογον τῶν ἐπι- dum stren-
 βατέων ποιησάμενοι, προηγόρευε εὖ ἔχοντα μὲν ἐκ πάντων parant.
 5 Θεμιστοκλῆς, τὰ δὲ ἔπεα ἦν πάντα κρέσσω τοῖσι ἑσσο- Themisto-
 σι ἀντιτιθέμενα. ὅσα δὲ ἐν ἀνθρώπου φύσι καὶ κατα- clis apud
 στάσι ἐγγίνεται, παραινέσας δὴ ταυτέων τὰ κρέσσω αἰ- milites con-
 ρέεσθαι, καὶ καταπλεῖξας τὴν ῥῆσιν, ἐσβαίνειν ἐκέλευε cio.
 ἐς τὰς νῆας. καὶ οὗτοι μὲν δὴ ἐσέβαινον, καὶ ἦκε ἡ ἀπ’

Αἰγίνης τρέψης, ἣ κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδήμησε, ἐν-
 10 ταῦτα ἀνήγον τὰς ἡας ἀπάσας αἱ Ἕλληνες.

Incipit pu-
 gna ad Sa-
 laminem
 [ineunte
 autumno
 a. 480.].
 Variae de
 ejus initio
 narrationes.

LXXXIV. Ἀναγομένοισι δέ σφι, αὐτίκα ἐπεκέατο αἱ
 βάρβαροι. οἱ μὲν δὲ ἄλλοι Ἕλληνες ἐπὶ πρύμνῃ ἀπε-
 κρούοντο, καὶ ὤκελλον τὰς ἡας· Ἀμεινίης δὲ Παλλη-
 νεύς, αὐτῇ Ἀθηναῖος, ἐξαναχθεὶς, ἡτὶ ἐμβάλλει. συμ-
 5 πλακείσθης δὲ τῆς νῆος, καὶ οὐ δυναμένων ἀπαλλαγῆναι,
 οὕτω δὲ αἱ ἄλλοι Ἀμεινίῃ βοηθέοντες συνέμισγον. Ἀθη-
 ναῖοι μὲν οὕτω λέγουσι γενέσθαι τῆς ναυμαχίης τὴν ἀρ-
 χήν· Αἰγινῆται δὲ, τὴν κατὰ τοὺς Αἰακίδας ἀποδήμησα-
 σαν ἐς Αἶγιαν, ταύτην εἶναι τὴν ἀρξασαν. λέγεται δὲ
 καὶ τάδε, ὥς Φάσμα σφι γυναικὸς ἐφάνη· Φανείσαν δὲ
 10 διακελεύσασθαι, ὥστε καὶ ἅπαν ἀκούσαι τὸ στρατότε-
 δον τῶν Ἑλλήνων, ὀνειδίσασαν πρῶτον τάδε· “ὦ δαι-
 “μόνιοι, μέχρι κόσου ἔτι πρύμνῃ ἀνακρούεσθε;”

Acies utri-
 usque clas-
 sis. Iones
 quo animo
 pugnaver-
 unt. Oro-
 fanga.

LXXXV. Κατὰ μὲν δὲ Ἀθηναίους ἐτετάχατο Φαίμ-
 κες· οὗτοι γὰρ εἶχον τὸ πρὸς Ἐλευσίνος τε καὶ ἑσπέρας
 κέρας· κατὰ δὲ Λακεδαιμονίους, Ἴωνες· οὗτοι δὲ εἶχον
 τὸ πρὸς τὴν ἡῶν τε καὶ τὸν Πειραιέα. Ἐτελοκάκειον μῆντοι
 αὐτέων, κατὰ τὰς Θεμιστοκλέους ἐπιτολάς, ὀλίγοι, αἱ δὲ
 3 πλῆνες, αἱ. ἔχω μὲν νυν συγχῶν εἰνόματα τρηπάρων
 καταλέξαι, τῶν ἡας Ἑλληνίδας ἐόντων· χρῆσθαι δὲ
 αὐτοῖσι οὐδὲν, πλὴν Θεομήστορος τε τοῦ Ἀνδροδάμαντος,
 καὶ Φυλάκου τοῦ Ἰστιαίου, Σαμίων ἀμφοτέρων. ταῦ δὲ
 εἵνεκα μέμνημαι τούτων μόνων, ὅτι Θεομήστωρ μὲν διὰ
 10 ταῦτο τὸ ἔργον Σάμου ἐπεράννησε, καταστησάντων τῶν
 Περσέων· Φύλακος δὲ, εὐεργέτης βασιλεὺς ἀνογράφος,
 καὶ χάρις αἱ ἐδωρήθη παλλή. αἱ δὲ εὐεργέται τοῦ βασι-
 λῆος, ὀροσάγγυαι καλεῖνται Περσιστί. περὶ μὲν νυν ταύ-
 15 τους οὕτω εἶχε.

LXXXVI. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν νηῶν ἐν τῇ Σαλαμῇ

ἐπεραιζέτο, αἱ μὲν ὑπ' Ἀθηναίων διαφθειρόμεναι, αἱ Magna fra-
 δὲ, ὑπὸ Αἰγυπτίων. ἄτε γὰρ τῶν μὲν Ἑλλήνων σὺν κό-
 ρου quantum-
 σμῳ ταυμαρχόντων κατὰ τάξιν, τῶν δὲ βαρβάρων οὐ τε-
 vis fortiter
 σταγμένων ἔτι, οὔτε σὺν νόῳ ποικόντων οὐδέν, ἔμελλε τοιαῦ-
 pugnanti-
 τό σφι συνοίσεσθαι οἷόν περ ἀπέβη. καίτοι ἔσαν γε καὶ
 um : ejus
 ἐγένετο ταύτην τὴν ἡμέρην μακρῷ ἀμαίνοντες αὐτοὶ ἐαυ-
 cance.
 τῶν, ἢ πρὸς Εὐβοίῃ, πᾶς τις προθυμείμενος καὶ δειμαί-
 νων Ξέρξῃ· ἐδόκεε τε ἕκαστος ἐαυτὸν θήσεισθαι βασι-
 λῆα.

LXXXVII. Κατὰ μὲν δὴ τοὺς ἄλλους, οὐκ ἔχω με- Artemidis
 τεξετέρους εἶπαι ἀτρεκέως, ὥς ἕκαστοι τῶν βαρβάρων ἡ virtus, con-
 τῶν Ἑλλήνων ἠγωνίζοντο· κατὰ δὲ Ἀρτεμισίην τὰδε ἐγέ- juncta cum
 νετο, ἀπ' ὧν εὐδοκίμησε μᾶλλον ἔτι παρὰ βασιλῆϊ. calliditate :
 εἰπειδὴ γὰρ ἐς Θόρυβον πολλὸν ἀπίκετο τὰ βασιλῆος
 πρήγματα, ἐν ταύτῃ τῷ καιρῷ ἡ τοῦ ἡς ἡ Ἀρτεμισίης ἐδι-
 ὤκετο ὑπὸ τοῦ ἡτος Ἀττικῆς· καὶ ἡ οὐκ ἔχουσα διαφυγεῖν,
 ἔμπροσθεν γὰρ αὐτῆς ἔσαν ἄλλαι ἡτες φίλαι, ἡ δὲ αὐ-
 τῆς πρὸς τῶν πολεμίων μάλιστα ἐτύγχανε εὖσα, ἐδοξε
 10 οἱ τότε ποιῆσαι, τὸ καὶ συνήεικε ποιησάσθαι. διωκομένη
 γὰρ ὑπὸ τοῦ ἡτος Ἀττικῆς, φέρουσα ἐνέβαλε τῇ Φιλίῃ, ἀν-
 δρῶν τε Καλυνδίων, καὶ αὐτοῦ ἐπιπλέοντος τοῦ Καλυν-
 δίων βασιλῆος Δαμασιθύμου. εἰ μὲν καὶ τι νεῖκος πρὸς
 αὐτὸν ἐγγόνει ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον ἑόντων, οὐ μέντοι
 15 ἐγώ γε ἔχω εἶπαι, οὔτε εἰ ἐκ προνοίας αὐτὰ ἐποίησε, οὔτε
 εἰ συνεκύρησε ἡ τῶν Καλυνδίων κατὰ τύχην παραπεσῶ-
 σα τοῦ. ὥς δὲ ἐνέβαλέ τε καὶ κατέδυσε, εὐτυχίῃ χρη-
 σαμένη, διπλᾶ ἐαυτὴν ἀγαθὰ ἐργάσατο. ὅ, τε γὰρ τῆς
 Ἀττικῆς τοῦ τριήραρχος, ὥς εἶδε μιν ἐμβάλλουσιν τῇ
 20 ἀνδρῶν βαρβάρων, νομίσας τὴν ἡττὰ τὴν Ἀρτεμισίης ἢ
 Ἑλληνίδα εἶναι, ἡ αὐτομολέειν ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ
 αὐτοῖσι ἀμύνειν, ἀποστρέψας, πρὸς ἄλλας ἐτράπετο.

quo nomi-
ne illa Xer-
xi mirum
in modum
probatur.

LXXXVIII. Ταῦτο μὲν, ταῦτο αὐτῇ συνήεικε γινέ-
σθαι, διαφυγείν τε καὶ μὴ ἀπολέσθαι· ταῦτο δὲ, συνέ-
βη ὥστε κακὸν ἐργασαμένην, ἀπὸ ταυτέων αὐτὴν μάλι-
στα εὐδοκιμῆσαι παρὰ Ξέρῃ. λέγεται γάρ, βασιλῆα
θνεύμενον, μαθεῖν τὴν ἡα ἐμβαλαῦσαν καὶ δὴ τινα εἰ- 5
παι τῶν παρεόντων “ Δέσποτα, ὅρας Ἀρτεμισίην, ὡς
“ εὖ ἀγωνίζεται, καὶ ἡα τῶν πολεμίων κατέδυσε;” καὶ
τὸν ἐπείρεσθαι εἰ ἀληθέως ἐστὶ Ἀρτεμισίης τὸ ἔργον
καὶ τοὺς Φάναι, σαφέως τὸ ἐπίσημον τῆς νῆος ἐπιστα-
μένους· τὴν δὲ διαφθαρεῖσαν ἠπιστέατο εἶναι πολεμίνην. 10
τά τε γὰρ ἄλλα, ὡς εἴρηται, αὐτῇ συνήεικε ἐς εὐτυχίην
γεγόμενα, καὶ τὸ τῶν ἐκ τῆς Καλυνδικῆς νῆος μηδένα
ἀποσωθέντα κατήγορον γενέσθαι. Ξέρῃν δὲ εἶπαι λέ-
γεται πρὸς τὰ φραζόμενα· “ Οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασί
“ μοι γυναῖκες· αἱ δὲ γυναῖκες, ἄνδρες.” ταῦτα μὲν 15
Ξέρῃν φασὶ εἶπαι.

Perfarum et
multi et il-
lustres vel
trucidati
vel fluvi-
bus hausti,
paucis Grae-
corum ca-
dentibus.

LXXXIX. Ἐν δὲ τῷ πόνῳ τούτῳ, ἀπὸ μὲν ἔθανε ὁ
στρατηγὸς Ἀριαδίου ὁ Δαρείου, Ξέρῃω ἐὼν ἀδελφεὸς,
ἀπὸ δὲ ἄλλοι πολλοὶ τε καὶ ὀνομαστοὶ Περσέων καὶ Μή-
δων, καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων· ὀλίγοι δὲ τινες καὶ
Ἕλλήνων. ἅτε γὰρ νέειν ἐπιστάμενοι, τοῖσι αἱ νῆες διε- 5
φθείροντο, καὶ μὴ ἐν χειρῶν νόμῳ ἀπαλλύμενοι, ἐς τὴν
Σαλαμίνα διένειον. τῶν δὲ βαρβάρων αἱ πολλαὶ ἐν τῇ
θαλάσῃ διεφθάρησαν, νέειν οὐκ ἐπιστάμενοι. ἐπεὶ δὲ
αἱ πρῶται ἐς φυγὴν ἐτράποντο, ἐνθαῦτα αἱ πλεῖσται
διεφθείροντο. οἱ γὰρ ὅπισθε τεταγμένοι, ἐς τὸ πρόσθε 10
τῆσι νηυσὶ παρίεναι πειρώμενοι, ὡς ἀποδεχόμενός τι καὶ
αὐτοὶ ἔργον βασιλεῖ, τῆσι σφετέρῃσι νηυσὶ φευγούσῃσι
περιέπιπτον.

Supplicium
inter ipsam
pugnam,

XC. Ἐγένετο δὲ καὶ τότε ἐν τῷ θορύβῳ τούτῳ. τῶν
τινὲς Φοινίκων, τῶν αἱ νῆες διεφθαρέατο, ἐλθόντες παρὰ

βασιλῆα, διέβαλλον τοὺς Ἴωνας, ὡς δι' ἐκείνους ἀπαλοί- rege jubente, de Phoenicibus sumtum, quod, ignavi ipsi, cul- pam cladis in Iones conferrent.
 ατο αἱ νῆες, ὡς προδόντων. συνέεικε ὢν αὐτῷ, ὥστε Ἴων-
 3 κων τε τοὺς στρατηγοὺς μὴ ἀπαλίσθαι, Φοινίκων τε τοὺς
 διαβάλλοντας λαβεῖν ταύονδε μισθόν. ἔτι τούτων ταῦτα
 λεγόντων, ἐπέβαλε νῆϊ Ἀττικῇ Σαμοθρηϊκῇ νῆς. ἥ τε δὴ
 Ἀττικὴ κατεδύετο, καὶ ἐπιφερομένη Αἰγυναίῃ νῆς κατέ-
 10 δυνε τῶν Σαμοθρηϊκῶν τὴν νῆα. ἄτε δὴ ἔόντες ἀκοντισταὶ
 οἱ Σαμοθρηϊκῆς, τοὺς ἐπιβάτας ἀπὸ τῆς καταδυσάσης
 νῆος βάλλοντες ἀπήραξαν, καὶ ἐπέβησάν τε καὶ ἔσχον
 αὐτὴν. ταῦτα γενόμενα τοὺς Ἴωνας ἐρρύσατο. ὡς γὰρ
 εἶδε σφεας Ξέρξης ἔργον μέγα ἐργασαμένους, ἐτράπητο
 πρὸς τοὺς Φοίνικας, οἳ αὐπερλυπόμενός τε καὶ πάντας
 15 αἰτιώμενος· καὶ σφῶν ἐκέλευσε τὰς κεφαλὰς ἀποταμῆν,
 ἵνα μὴ αὐτοὶ κακοὶ γενόμενοι, τοὺς ἀμείνονας διαβάλλω-
 σι. ὅπως γὰρ τινα ἴδοι Ξέρξης τῶν ἐαυτοῦ ἔργον τι ἀπο-
 δεικνύμενον ἐν τῇ ναυμαχίῃ, κατήμενος ὑπὸ τῷ οὐρεῖ τῷ
 20 ἀντίον Σαλαμῖνος, τὸ καλεῖται Αἰγάλεως, ἀνεπυνθάνετο
 τὸν ποιήσαντα· καὶ οἱ γραμματισταὶ ἀνέγραφον πατρώ-
 3 δει τὸν τριήραρχον καὶ τὴν πόλιν. πρὸς δὲ ἔτι καὶ προσ-
 εβάλετο φίλος ἐὼν Ἀριαράμης ἀνὴρ Πέρσης παρῶν τού-
 του τοῦ Φοινικῆίου πάδεος.

XCI. Οἱ μὲν δὴ πρὸς τοὺς Φοίνικας ἐτράποντο. τῶν δὲ Perse victi Phalerum repetunt.
 βαρβάρων ἐς Φυγὴν τραπομένων, καὶ ἐκπλεόντων πρὸς τὸ
 Φάληρον, Αἰγυιῆται ὑποστάντες ἐν τῷ πορθμῷ, ἔργα
 ἀπεδέξαντο λόγου ἄξια. οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι ἐν τῷ θο-
 3 ρύῳ ἐκεραΐζον τὰς τε ἀντισταμένας καὶ τὰς Φευγούσας
 τῶν νηῶν, αἱ δὲ Αἰγυιῆται τὰς ἐκπλωαύσας· ὅπως δὲ τινες
 τοὺς Ἀθηναίους διαφύγοιεν, φερόμενοι ἐσέπτητον ἐς τοὺς
 Αἰγυιῆτας.

XCII. Ἐνθαῦτ' ἀ συνεκέρειν νῆες ἡ τε Θεμιστοκλῆος Aginetas purgati crimine τῷ μηδισμῷ.
 διάκουσα νῆα, καὶ ἡ Πολυκρίτου τοῦ Κριῦ, ἀνδρὸς Αἰγι-

ἦγεω, καὶ ἐμβάλοῦσα Σιδωνίη, ἥπερ εἶλε τὴν προφυλάσ-
 σουσαν ἐπὶ Σικιάδῃ τὴν Αἰγυναίην, ἐπ' ἧς ἔπλεε Πυθίης
 ὁ Ἰσχυρόν· τὸν αἱ Πέρσαι κατακοπέοντα, ἀρετῆς ὕπερθε
 εἶχον ἐν τῇ καὶ ἐκπαυγλιόμενοι. τὸν δὲ περιέκοῦσα ἄρα
 τοῖσι Πέρσῃσι ἦλω καὶ ἡ Σιδωνίη, ὥστε Πυθίην αὐτὰ
 σωθῆναι εἰς Αἶγυον. ὡς δὲ εἰσίδε τὴν καὶ τὴν Ἀττικὴν ὁ
 Πολύκριτος, ἔγνω, τὸ σημήϊον ἰδὼν τῆς στρατηγίδος· καὶ
 βάσας τὸν Θεμιστοκλῆα, ἐπεκετόμησε, εἰς τῶν Ἀργυ- 10
 κίων τὸν μηδισμόν ἐνειδίξεν. ταῦτα μὲν καὶ καὶ καὶ ἐμβάλλον
 ὁ Πολύκριτος ἀπέριψε εἰς Θεμιστοκλῆα.

Qui inter
 Græcos
 rem for-
 tissime gef-
 ferint.

XCIII. Οἱ δὲ βαρβαροὶ, τῶν αἱ καὶ καὶ περιεγέγοντο,
 φεύγοντες ἀπίκοντο εἰς Φαλήρον ὑπὸ τὸν πεζὸν στρατόν. ἐν
 δὲ τῇ ναυμαχίᾳ ταύτῃ ἤκουσαν Ἑλλήνων ἄριστα Αἰγυιῶ-
 ται· ἐπὶ δὲ, Ἀθηναῖοι· ἀνδρῶν δὲ, Πολύκριτος τε ὁ Αἰ-
 γυιῆτης, καὶ Ἀθηναῖος, Εὐμένης τε ὁ Ἀναγυράσιος, καὶ 5
 Ἀμεινίης Παλληνεύς· ὅς καὶ Ἀρτεμισίην ἐπεδίαζε. εἰ μὲν
 οὖν ἔμαθε ὅτι ἐν ταύτῃ πλώει ἡ Ἀρτεμισίη, οὐκ ἂν
 ἐπαύσατο πρότερον ἢ εἰλὲ μιν, ἢ καὶ αὐτὸς ἦλω. τοῖσι
 γὰρ Ἀθηναίων τριηράρχοισι παρακελέευστο· πρὸς δὲ,
 καὶ ἄλλων ἔκειτο μύρια δραχμαὶ, ὅς ἂν μιν ζῶν ἔλῃ 10
 δεινὸν γὰρ τοι ἐποιεῖντο, γυναῖκα ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρα-
 τεύεσθαι. αὕτη μὲν δὲ, ὡς πρότερον εἴρηται, διέφυγε.
 ἔσαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, τῶν αἱ καὶ καὶ περιεγεγόνεσαν, ἐν τῷ
 Φαλήρῳ.

Quæ de
 Corinthiis
 in utram-
 que partem
 ferantur.

XCIV. Ἀδείμαντος δὲ τὸν Κορινθίων στρατηγὸν λέγουσι
 Ἀθηναῖοι, αὐτίκα κατ' ἀρχὰς ὡς συνόμισγον αἱ καὶ καὶ,
 ἐκπλαγέοντα τε καὶ ὑπερδύσαντα, τὰ ἰστία αἰεράμενοι,
 οἴχεσθαι φεύγοντα· ἰδόντας δὲ τοὺς Κορινθίους τὴν στρα-
 τηγίδα φεύγουσαν, ὡσαύτως οἴχεσθαι. ὡς δὲ ἄρα φεύ- 5
 γοντας γίνεσθαι τῆς Σαλαμίνης κατὰ τὸ ἰρὸν Ἀθηναίης
 Σκιράδος, περιπίπτει σφί κέλῃτα θείῃ βομπῇ· τὸν αὐτὸν

πέμψαντα Φαῖναι οὐδένα, οὔτε τι τῶν ἀπὸ τῆς στρατιῆς
 εἶδαι προσφέρεισθαι τοῖσι Κορινθίοις. τῆς δὲ συμβά-
 10 λονται εἶναι θείον τὸ πρῆγμα. ὡς γὰρ ἀρχαῖ γενέσθαι
 τῶν νῆων τοὺς ἀπὸ τοῦ κέλους, λέγειν τάδε· “ Ἀδεί-
 “ μαντε, σὺ μὲν ἀποστρέψας τὰς ναῦς, εἰς Φυγὴν ἄρμη-
 “ σαι καταπροδούς τὰς Ἑλλήνας· οἱ δὲ καὶ δὴ νικῶσι,
 “ ὅσον αὐτοὶ ἡρώντο ἐπικρατῆσαι τῶν ἐχθρῶν.” ταῦτα
 15 λεγόντων, ἀπιστέειν γὰρ τὸν Ἀδείμαντον, αὐτὶς τάδε
 λέγειν, ὡς αὐτοὶ οἶώ τε εἶναι ἀγόμενοι ὄμηροι ἀποδυνήσκειν,
 ἢν μὴ νικῶντες φαίνωνται οἱ Ἕλληνες. αὐτῷ δὲ ἀπο-
 στρέψαντα τὴν νῆα, αὐτὸν τε καὶ τοὺς ἄλλους ἐπ’ ἐξερ-
 γασμένοις ἐλθεῖν εἰς τὸ στρατόπεδον. τούτους μὲν τοιαύτη
 20 φάτις ἔχει ὑπὸ Ἀθηναίων. οὐ μέντοι αὐτοὶ γε Κορινθιοὶ
 ὁμολογοῦσι, ἀλλ’ ἐν πρώτοις σφείας αὐτοὺς τῆς ναυμα-
 χίης νομίζουσι γενέσθαι· μαρτυρεῖ δὲ σφι καὶ ἡ ἄλλη
 Ἑλλάς.

XCIV. Ἀριστείδης δὲ ὁ Λυσιμάχου, ἀνὴρ Ἀθηναῖος, Aristidis [c.
 79.] infig-
 τῷ καὶ ὀλέγω τι πρότερον ταυτέων ἐπεμήνησθην ὡς ἀνδρὸς
 ἀρίστου, οὗτος ἐν τῷ θορήδῳ ταύτῳ τῷ περὶ Σαλαμῖνα
 γενομένῳ τάδε ἐποίηε. παραλαβὼν πολλοὺς τῶν ὀπλι-
 5 τῶν, οἱ παρατετάχατο παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Σαλαμίνης
 χώρας, γένος ἰόντες Ἀθηναῖοι, εἰς τὴν Φυττάλειαν νῆσαν
 ἀπέβησε ἄγων, οἱ τοὺς Πέρσας τοὺς ἐν τῇ νηϊδί ταύτῃ
 κατεφόνευσαν πάντας.

XCVI. Ὡς δὲ ἡ ναυμαχία διελέλυτο, κατειρύσαντες εἰς Naufragia
 τὴν Σαλαμῖνα οἱ Ἕλληνες τῶν ναυηγίων ὅσα ταύτῃ ἐτύ- partim Sa-
 λامينem,
 χανε ἐτι ἰόντα, ἐτοῖμοι ἔσαν εἰς ἄλλην ναυμαχίην· ἐλπί- partim Co-
 liadem de-
 5 ζόντες τῆσι περιεούσῃσι νηυσὶ ἐτι χρῆσεσθαι βασιλῆα. lata: im-
 plectumque
 τῶν δὲ ναυηγίων πολλὰ ὑπολαβὼν ὁ ἄνεμος ζέφυρος, ἔφερε vetus de
 mulieribus
 τῆς Ἀττικῆς ἐπὶ τὴν ἡϊόνα τὴν καλεομένην Κωλιάδα Coliadibus
 oraculum.
 ὥστε ἀποπλῆσθαι τὸν χερσὶν, τὸν τε ἄλλον πάντα τὸν

περὶ τῆς ναυμαχίης ταύτης εἰρημένον Βάκιδι καὶ Μου-
σαίῳ, καὶ δὴ καὶ κατὰ τὰ ναύηγια τὰ ταύτῃ ἐξενει-¹⁰
χθέντα τὸ εἰρημένον πολλοῖσι ἔτεσι πρότερον τούτων ἐν
χρησμῷ, Λυσιστράτῳ Ἀθηναίῳ ἀνδρὶ χρησμολόγῳ, τὸ
ἐλελήθῃε πάντας τοὺς Ἕλληνας,

Καλλιᾶδες δὲ γυναῖκες ἑρετμοῖσι φρούρουσι.

ταῦτο δὲ ἐμελλε ἀπελάσαντος βασιλῆος ἔσεσθαι.

Xerxes fu-
gam medi-
tans, quo
astu hoc
confilium
et Græcos
et suos ce-
laverit.
Miffus in
Asiam cla-
dis acceptæ
nuntius.

XCVII. Ξέρξης δὲ ὡς ἔμαθε τὸ γεγονὸς πάθος, δει-
σας μὴ τις τῶν Ἰώνων ὑποθῆται τοῖσι Ἕλλησι ἢ αὐταὶ
νοήσωσι πλῶειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, λύσοντες τὰς γεφύ-
ρας, καὶ ἀπολαμφθεῖς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπολέσθαι κινδύ-
νεύσει, δρησμὸν ἐβούλευε. Θέλων δὲ μὴ ἐπίδηλος εἶναι⁵
μήτε τοῖσι Ἕλλησι μήτε τοῖσι ἐωυτοῦ, ἐς τὴν Σαλαμῖνα
χῶμα ἐπειράτο διαχοῦν· γαυλοῦς τε Φοινικῆτους συνέδει,
ἵνα ἀντί τε σχεδῆς ἑώσι καὶ τείχεος· ἀρτέετό τε ἐς πόλε-
μον, ὡς ναυμαχίην ἄλλην ποιησόμενος. ὀρέοντες δὲ μιν
πάντες οἱ ἄλλοι ταῦτα πρήσσοντα, εὐ ἐπιστέατο ὡς ἐκ¹⁰
παντὸς νόου παρεσκευάσται μένων πολεμήσειν Μαρδόνιον
δὲ οὐδὲν ταυτέων ἐλάνθανε, ὡς μάλιστα ἔμπειρον εἶναι
τῆς ἐκείνου διανοίης. ταῦτά τε ἅμα Ξέρξης ἐποίησε, καὶ
ἔπεμπε ἐς Πέρσας ἀγγελέοντα τὴν παρεαῦτάν σφι συμ-
φορὴν.

Obiter de
Perfarum
nuntiis f.
angaris.

XCVIII. Τούτων δὲ τῶν ἀγγέλων ἔστι οὐδὲν ὅ, τι
θᾶσσον παραγίνεται θνητὸν εἶν· οὕτω τοῖσι Πέρσησι ἐξεί-
ρηται ταῦτο. λέγουσι γὰρ ὡς ὅσων ἂν ἡ ἡμερέων ἢ πᾶσα⁵
ὁδὸς, τοσαῦτοι ἵπποι τε καὶ ἄνδρες διεστᾶσι, κατὰ ἡμερη-
σίην ὁδὸν ἐκάστην ἵππος τε καὶ ἀνὴρ τεταγμένος· ταῖς
αὐτὶς νηφείοις, οὐκ ὁμῆδες, οὐ καῦμα, οὐ νύξ· ἐέργει μὴ οὐ
κατανύσαι τὸν προκειμενον ἐαυτῷ δρόμον τὴν ταχύτητι. ὁ
μὲν δὴ πρῶτος δραμὼν παραδίδοι τὰ ἐπιτεταλμένα τῷ

10 δαυτέρῳ, ὁ δὲ δεύτερος τῷ τρίτῳ· τὸ δὲ ἐνθεῦτεν ἤδη κατ' ἄλλων διεξέρχεται παραδιδόμενα, κατὰπέρ Ἑλλήσι ἡ λαμπαδηφορίῃ, τὴν τῷ Ἡφαίστῳ ἐπιτελέουσι. ταῦτο τὸ δράμαμα τῶν ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγαρήϊον.

XCIX. Ἡ μὲν δὴ πρώτη ἐς Σαῦσα ἀγγελίη ἀπικο- Itaque
μένη, ὡς ἔχοι Ἀθήνας Ἑέρξης, ἔτερψε οὕτω δὴ τι Περ- summum
σέων τοὺς ὑπολειφθέντας, ὡς τὰς τε ὁδοὺς μυρσίησι Sufiano-
πάσας ἰστόρεσαν, καὶ ἐδυμίων θυμῆματα, καὶ αὐτοῖ- rum ob A-
5 ἔσαν ἐν θυσίῃσι τε καὶ εὐπαθίῃσι· ἡ δὲ δευτέρη σφι ἀγ- thenas cap-
γελίῃ ἐπέξελθούσα συνέχεε οὕτω, ὥστε τοὺς κιθῶνας tias gaudi-
κατερρήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλῆ- um [c. 54.]
τα, Μαρδόνιον ἐν αἰτήσι τιθέντες. οὐκ οὕτω δὲ περὶ τῶν in maxi-
μηῶν ἀχθόμενοι ταῦτα οἱ Πέρσαι ἐποίουν, ὡς περὶ αὐτῶ morem ac de
10 Ἑέρξῃ δειμαίνοντες. καὶ περὶ Πέρσας μὲν ἦν ταῦτα, τὸν salute regis
πάντα μεταξὺ χρόνον γενόμενον, μέχρι οὗ Ἑέρξης αὐτοῦ sollicitudi-
σφεας ἀπικόμενος ἔπαυσε. nem ver-
sum.

Ἦ. Μαρδόνιος δὲ, ὁρῶν μὲν Ἑέρξην συμφορὴν μεγάλην Mardonii
ἐκ τῆς ναυμαχίης ποιούμενον, ὑποπτεύων δὲ αὐτὸν δρησμὸν regem con-
βουλεύειν ἐκ τῶν Ἀθηναίων, φροντίσας πρὸς ἐαυτὸν ὡς folantis ora-
δώσει δίκην, ἀναγνώσας βασιλῆα στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν tio. Xer-
5 Ἑλλάδα, καὶ οἱ κρέσσον εἶη ἀνακινδυνεύσαι, ἢ κατερ- xem cum
γάσασθαι τὴν Ἑλλάδα, ἢ αὐτὸν καλῶς τελευτῆσαι τὸν maxima
βίον, ὑπὲρ μογάλων αἰωρηθέντα· πλεόν μέντοι ἔφερε οἱ ἡ parte exer-
γνώμη κατεργάσασθαι τὴν Ἑλλάδα· λογισάμενος ὧν cibus in A-
ταῦτα, προσέφερε τὸν λόγον τόνδε· “ Δέσποτα, μήτε lu- siam reverti
10 “ πτό, μπε συμφορὴν μηδεμίην μεγάλην ποιῆ, τοῦδε τοῦ jubet, bel-
“ γεγονότος εἵνεκα πρήγματος. οὐ γὰρ ζύλων ἀγῶν ὁ το- lum cum
“ πᾶν φέρων ἐστὶ ἡμῖν, ἀλλ' ἀνδρῶν τε καὶ ἵππων. σοὶ reliqua ipse
“ δὲ αὐτε τις ταυτέων τῶν τὸ πᾶν σφι ἤδη δοκεόντων profigaturus.
“ κατεργάσασθαι, ἀποθὰς ἀπὸ τῶν νεῶν πειρήσεται

15 “ ἀντιωθῆναι, οὐτ' ἐκ τῆς ἡπείρου τῆσδε· οἱ τε ἡμῖν ἦν-

“ τινώθησαν, ἔδοσαν δίκας. εἰ μὲν νυν δοκέει, αὐτίκα
 “ πειράμεθα τῆς Πελοποννήσου· εἰ δὲ καὶ δοκέει ἐπι-
 “ σχεῖν, παρέχει ποίεσιν ταῦτα. μὴ δὲ δυσθύμεγ· οὐ γάρ
 “ ἔστι Ἑλλῆσι οὐδεμὴν ἔκδυσις, μὴ οὐ δόντας λόγον τῶν
 “ ἐποίησαν νῦν τε καὶ πρότερον, εἶναι τοὺς δούλους. μά- 20
 “ λιστα μὲν νυν ταῦτα ποίεειν. εἰ δ’ ἄρα τοι βεβούλευ-
 “ ται, αὐτὸν ἀπελαύνοντα ἀπαγάγειν τὴν στρατιήν, ἄλ-
 “ λην ἔχω καὶ ἐκ τῶνδε βουλήν. σὺ Πέρσας, βασιλεῦ,
 “ μὴ ποιήσης καταγελάστους γενέσθαι Ἑλλῆσι. οὐδὲν
 “ γὰρ ἐν τοῖσι Πέρσῃσι δεδήληται τῶν πρηγμάτων, οὐδ’ 25
 “ ἔρεῖς ὅκου ἐγενόμεθα ἄνδρες κακοί. εἰ δὲ Φοίνικές τε
 “ καὶ Αἰγύπτιοι, καὶ Κύπριοί τε καὶ Κίλικες κακῶ
 “ ἐγένοντο, οὐδὲν πρὸς Πέρσας ταῦτο προσήκει τὸ πάθος.
 “ ἤδη ὦν ἐπειδὴ οὐ Πέρσαι τοι αἰτιοί εἰσι, ἐμὰ τείψιν. εἰ
 “ τοι δέδοκται μὴ παρ᾿ ἀμένειν, σὺ μὲν ἐς ἧστα τὰ σε- 30
 “ ωταῦ ἀπέλαυνε, τῆς στρατῆς ἀπάγων τὸ πλεόν· ἐμὲ
 “ δέ σοι χρὴ τὴν Ἑλλάδα παρ᾿ αὐτῶν δεδουλωμένην,
 “ τριήκοντα μυριάδας τοῦ στρατοῦ ἀπολεξάμενον.”

Artemisia
 sententiam
 rogata,

CI. Ταῦτα ἀκούσας Ξέρξης, ὡς ἐκ κακῶν ἐχάρη τε
 καὶ ἦσθη πρὸς Μαρδόνιον τε βουλευσάμενος ἔφη ἀπο-
 κρινεῖσθαι, ὁκότερον ποιήσει ταυτέων. ὡς δὲ ἐβουλεύετο
 ἅμα Περσέων τοῖσι ἐπικλήτοις, ἔδοξε οἱ καὶ Ἀρτεμισίῃ
 ἐς συμβουλίην μεταπέμψασθαι, ὅτι πρότερον ἐφαίνετο 5
 μούνη νοέουσα τὰ ποιητέα ἦν. ὡς δὲ ἀπίκετο ἡ Ἀρτεμισίη,
 μετασθησάμενος τοὺς ἄλλους, τοὺς τε συμβούλους Περ-
 σέων καὶ τοὺς δορυφόρους, ἔλεξε Ξέρξης τάδε· “ Κελεύει
 “ με Μαρδόνιος μένοντα αὐταῦ, πειρᾶσθαι τῆς Πελοπον- 10
 “ νήσου· λέγων ὡς μοι Πέρσαι τε καὶ ὁ πλεόν στρατὸς
 “ οὐδενὸς μεταίτιος πάθους εἰσι, ἀλλὰ βουλομένοι σφί
 “ γένοιτ’ ἂν ἀπόδεξις. ἐμὲ ὦν ἡ ταῦτα κελεύει ποίεειν, ἡ
 “ αὐτὸς ἐθέλει τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος τῶ

- 15 “στρατῶν, παρῶσθῃν μοι τὴν Ἑλλάδα δεδουλωμένην
 “αὐτὸν δὲ ἐμὲ καλεῦει ἀπελαύνειν σὺν τῷ λοιπῷ στρατῷ
 “ἐς ἧθνα τὰ ἐμά. σὺ ἂν ἐμοί, καὶ γὰρ περὶ τῆς ναυ-
 “μαχίης εὖ συνεβούλευσας τῆς γενομένης οὐκ ἴδωσα
 “ποιέσθαι, πῶν τε συμβούλευσεν, ἑκάτερα ποιῶν ἐπι-
 20 “τύχῳ εὖ βαλουσάμενος.” ὁ μὲν ταῦτα συνεβουλεύετο.

- CII. Ἡ δὲ λέγει τάδε· “Βασιλεῦ, χαλεπὸν μὲν ἴσθι ^{quid susce-}
 “συμβουλευομένῳ τυχεῖν τὰ ἄριστα εἶπασαν. ἐπὶ μέντοι ^{rit.}
 “ταῖσι κατήκουσι παύμασι, δοκεῖ μοι αὐτὸν μὲν σὲ
 “ἀπελαύνειν ὀπίσω· Μαρδόνιον δὲ, εἰ ἔθελει τε καὶ ὑπο-
 5 “δέχεται ταῦτα ποιήσῃν, αὐτῷ καταλεπεῖν σὺν ταῖσι
 “ἔθελει. ταῦτα μὲν γὰρ, ἣν καταστρέψῃται τά φησι
 “ἔθελειν, καὶ εἰ προχωρήσῃ τὰ νοῶν λέγει, σὸν τὸ
 “ἔργον, ὃ δέσποτα, γίνεται· εἰ γὰρ σοὶ δαῦλοι κατερ-
 “γάσαντο· τοῦτο δὲ, ἣν τὰ ἐναντία τῆς Μαρδονίου γνώ-
 10 “μης γένηται, οὐδὲ μὴ συμφορὴ μεγάλη ἔσται, σέο τε
 “περιμόντος, καὶ ἐκείνων τῶν πραγμάτων περὶ οἶκον τὸν
 “σόν. ἣν γὰρ σύ τε περιῆς, καὶ οἶκος ὁ σός, πολλοὺς
 “πολλὰς. ἀγῶνας δραμέσθαι περὶ σφέων αὐτῶν οἱ
 “Ἕλληνες. Μαρδονίου δὲ, ἣν τι πάθῃ, λόγος οὐδεὶς
 15 “γίνεται· οὐδὲ τι νικῶντες οἱ Ἕλληνες νικῶσι, δαῦλον σὸν
 “ἀπολέσαντες. σὺ δὲ, τῶν εἴνεκα τὸν στόλον ἐπαιήσω,
 “πυρώσας τὰς Ἀθήνας ἀπελᾶς.”

- CIII. Ἦσθῃ τε δὴ τῇ συμβουλίῃ Πέρξης· λέγουσα
 γὰρ ἐπετύγχανε τάπερ αὐτὸς ἐνόεε. οὐδὲ γὰρ εἰ πάντες
 καὶ πᾶσαι συνεβούλευον αὐτῷ μένειν, ἔμπερ ἂν, δοκίμῃ
 ἐμά· οὕτω καταρρώδῃκει. ἐπαινέσας δὲ τὴν Ἀρτεμισίην,
 5 ταύτην μὲν ἀποστέλλει ἄγουσαν αὐτῷ τοὺς παῖδας ἐς
 Ἐφεσον· νόθοι γάρ τινες παῖδες οἱ συνέσπαντο.

- CIV. Συνέπεμπε δὲ τοῖσι πᾶσι Φύλακον Ἐρμότιμον, Additur iis
 γένος μὲν εἶντα Πηδιαεῖα, Φερόμενον. δὲ οὐ τὰ δαυτέρα
 motus

Pedasensis,
archieunu-
chus. Pe-
dasenses
ubi fuit.
Sacerdos
Minervæ
apud eos
quando
barbata [1,
175.].

τῶν εὐνούχων παρὰ βασιλεί. οἱ δὲ Πηδάσες οἰκεῖν
ὑπὲρ Ἀλικαρνησσῶ. ἐν δὲ τοῖσι Πηδάσαισι ταυτέοισι τα-
ὶνδε φέρεται πρῆγμα γίνεσθαι. ἐπεὶ τῶσι ἀμφικτίοσι 5
πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκεῖν τῆς πόλιος μέλλῃ τι
ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χελεπὸν, τότε ἡ ἱερεὶα αὐτόθι τῆς
Ἀθηναίης φύει πώγωννα μόγαν. ταῦτο δὲ σφι δῖς ἤδη
ἐγένετο.

Digressio de
Hermoti-
mo. A Pani-
onio man-
gone olim
emtus ex-
sectusque,
Susa dedu-
citur, ubi
Xerxis fa-
vorem præ
cæteris sibi
eunuchis
conciliat.

CV. Ἐκ ταυτέων δὴ τῶν Πηδάσων ὁ Ἑρμότιμος ἦν
τῶ μεγίστη τίσις ἤδη ἀδικηθέντι ἐγένετο πάντων, τῶν
ἡμεῖς ἴδμεν. ἀλόντα γὰρ αὐτὸν ὑπὸ πολέμιων, καὶ πω-
λεόμενον, ἀνέεται Πανιώνιος, ἀνὴρ Χίος, ὃς τὴν ζοὴν κατε-
στήσατο ἀπ' ἔργων ἀνοσιαπάτων. ὅπως γὰρ κτήσαστο 5
παῖδας εἰδὸς ἐπαμμένους, ἐκτάμνων, ἀγνίων ἐπώλει
ἐς Σάρδεις τε καὶ Ἐφεσον χρημάτων μεγάλων. παρὰ
γὰρ τοῖσι βαρβάροισι τιμιώτεροί εἰσι οἱ εὐνούχοι πῖσιος
εἵνεκα τῆς πάσης τῶν ἐνορχίων. ἄλλους τε δὴ ὁ Πανώ-
νιος ἐξέταμα πολλοὺς, ἅτε ποιεύμενος ἐκ ταυτέων τῇ 10
ζοῇ, καὶ δὴ καὶ ταῦτον. καὶ, οὐ γὰρ τὰ πάντα ἐδυτύ-
χῃς ὁ Ἑρμότιμος, ἀπικνέεται ἐκ τῶν Σαρδίων παρὰ βα-
σιλῆα μετ' ἄλλων δώρων χρόνου δὲ προύοντος, πάντων
τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα παρὰ Πέρσῃ.

Post regem
Græciam
invasurum
comitans,
Panionii
cum tota
familia per
dolum po-
titur, atro-
cissimam-
que ab eo
poenam re-
petit.

CVI. Ὡς δὲ τὸ στρατόνυμα τὸ Περσικὸν ὄρμα ὁ βασι-
λεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας, εὖν ἐν Σάρδισι, ἐνθαῦτα κατα-
βας κατὰ δὴ τι πρῆγμα ὁ Ἑρμότιμος ἐς γῆν τὴν Μυ-
σίην, τὴν Χίος μὲν νέμονται, Ἀταρνέως δὲ καλεῖται, εὐ-
ρίσκει τὸν Πανιώνιον ἐνθαῦτα. ἐπιγνοὺς δὲ, ἔλεγε πρὸς 5
αὐτὸν πολλοὺς καὶ φίλους λόγους· πρῶτα μὲν οἱ κα-
ταλέγων ὅσα αὐτὸς δι' ἐκείνους ἔχει ἀγαθὰ· δεύτερα δὲ
οἱ ὑπισχνούμενος ἀντὶ ταυτέων ὅσα μιν ἀγαθὰ ποιήσει,
ἦν κομίσας τοὺς οἰκέτας οἰκὴν ἐκείνην ὥστε ὑποδέχασθαι

10 ἄσμενον τοὺς λόγους τὸν Πανιώνιον, κομίσαι τὰ τέκνα
καὶ τὴν γυναῖκα. ὡς δὲ ἄρα πανοικίῃ μιν περιέλαβε,
ἔλεγε ὁ Ἑρμῶτιμος τάδε· “ὦ πάντων ἀνδρῶν ἦδη μά-
“ λιστα ἀπ’ ἐργῶν ἀνοσιωτάτων τὸν βίον κτησάμενε, τί
“ σὲ ἐγὼ κακὸν ἢ αὐτὸς, ἢ τῶν ἐμῶν· τις ἐργάσατο, ἢ
15 “ σὲ, ἢ τῶν σῶν τινὰ, ὅτι με ἀντ’ ἀνδρὸς ἐποίησας τὸ
“ μῆδεν εἶναι; ἐδόκειες τε θεοὺς λήσειν οἷα ἐμῆχανῶ
“ τότε· οἱ σε ποιήσαντα ἀνόσια, νόμῳ δίκαιῳ χρεώμενοι,
“ ὑπήγαγον ἐς χέρας τὰς ἐμὰς, ὥστε σε μὴ μῆμψα-
“ σθαι τὴν ἀπ’ ἐμέο τοι ἐσομένην δίκην.” ὡς δὲ οἱ ταῦ-
20 τα ἀνείδισε, ἀχθέντων τῶν παίδων ἐς ὄψιν, ἠναγκάζετο
ὁ Πανιώνιος τῶν ἐωυτοῦ παίδων τεσσέρων· ἑόντων τὰ αἰ-
δοῖα ἀποτάμειν· ἀναγκαζόμενος δὲ, ἐποίησε ταῦτα· αὐ-
τοῦ τε, ὡς ταῦτα ἐργάσατο, οἱ παῖδες ἀναγκαζέμενοι
25 ἀπέταμνον. Πανιώνιον μὲν νυν οὕτω περιῆλθε ἢ τε τίσις
καὶ ὁ Ἑρμῶτιμος.

CVII. Ξέρξης δὲ, ὡς τοὺς παῖδας Ἀρτεμισίῃ ἐπέτρε- Artemisia
ψε ἀπάγειν ἐς Ἐφεσον, καλέσας Μαρδόνιον, ἐκέλευσε ^{cum pueris} regis a-
μιν τῆς στρατιῆς διαλέγειν τοὺς ἀν. βούληται, καὶ ποιεῖν ^{mandata,}
ταῖσι λόγοισι τὰ ἔργα πειρώμενον ὁμοῖα. ταύτην μὲν τὴν ^{Xerxes clas-}
ἡμέρην ἐς τοσαῦτο ἐγένετο. τῆς δὲ νυκτὸς, κελεύσαντος ^{fiaris im-}
βασιλῆος, τὰς ἡῆς οἱ στρατηγοὶ ἐκ τοῦ Φαλήρου ἀπῆγον ^{perat, ut in}
ὀπίσω ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, ὡς τάχως εἶχε ἕκαστος, ^{Hellēspontum proti-}
διαφυλαχούσας τὰς σχεδίας πορευθῆναι βασιλεῖ. ἐπεὶ ^{nus rever-}
δὲ αὐχαῖ ἔσαν ζωστήρες πλώοντες οἱ βάρβαροι, ἀνατεί- ^{tantur.}
30 νουσι γὰρ ἄκραι λεπταὶ τῆς ἡπείρου, ταύτας ἐδόξαν τε
ἡῆς εἶναι, καὶ ἔφευγον ἐπὶ πᾶλλον. χρόνῳ δὲ μαθόν-
τες ὅτι οὐ ἡῆς εἶεν, ἀλλ’ ἄκραι, συλλεχθέντες, ἐκομί-
ζοντο.

CVIII. Ὡς δὲ ἡμέρῃ ἐγένετο, ὁρέοντες οἱ Ἕλληνες

Fugientem
barbaro-
rum clas-
sem perfe-
quantur
Græci ad
Andrum
usque. Ibi
de bello de-
liberanti-
bus quid
Themisto-
cles, quid
Eurybiades
suaserit.
Hujus ra-
tione ple-
risque pro-
bata,

κατὰ χώραν μένοντα τὸν στρατὸν τὸν πεζόν, ἡλπιζόν καὶ
τὰς ἡᾶς εἶναι περὶ Φάληρον· ἐδόκειν τε ναυμαχίῃσιν
σφείας, παραρτέοντό τε ὡς ἀλεξήσομενοι. ἐπεὶ δὲ ἐπύ-
θοντο τὰς ἡᾶς ἀχωκυίας, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐδόκει 5
ἐπιδιώκειν. τὸν μὲν νυν ναυτικὸν τὸν Ἑρξέω στρατὸν οὐκ
ἐπείδον διώξαντες μέχρι Ἄνδρου. ἐς δὲ τὴν Ἄνδρον ἀπι-
κόμενοι, ἐβουλεύοντο. Θεμιστοκλῆς μὲν νυν γνώμην ἀπε-
δείκνυτο, διὰ ἡσαν τραπομένους, καὶ ἐπιδιώξαντας τὰς
ἡᾶς, πλώειν ἰδέως ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, λύσαντας τὰς 10
γεφύρας. Εὐρυβιάδης δὲ τὴν ἐναντίην ταύτην γνώμην ἐτί-
θετο, λέγων ὡς εἰ λύσουσι τὰς σχεδίας, ταῦτ' ἂν μέγι-
στοι πάντων σφεῖς κακὸν τὴν Ἑλλάδα ἐργάσαντο. εἰ
γὰρ ἀναγκασθεὶς ἀπολαμφθεὶς ὁ Πέρσης μένειν ἐν τῇ 15
Εὐρώπῃ, πειρᾶτο ἂν ἡσυχίην μὴ ἄγειν· ὡς ἄγοντι μὲν αἱ
ἡσυχίην, οὔτε τι προχωρεῖν οἶόν τε ἔσται τῶν πηγμάτων,
οὔτε τις κομιδὴ τὸ ὀπίσω φανήσεται, λιμῶν τε αἱ ἢ στρα-
τὴ διαφθαρείται· ἐπιχειροῦσι δὲ αὐτῷ καὶ ἔργου ἐχο-
μένων, πάντα τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην οὐα τε ἔσται προ- 20
χωρῆσαι κατὰ πόδας τε καὶ κατὰ ἔθνη, ἦτοι ἀλισκο-
μένων γε, ἢ πρὸ τούτου ὁμολογεόντων τροφὴν τε ἔχει
σφείας τὸν ἐπέτειον αἰεὶ τῶν Ἑλλήνων καρπὸν. ἀλλὰ δο-
κῆεν γὰρ νικηθέντα τῇ ναυμαχίῃ, οὐ μένειν ἐν τῇ Εὐ-
ρώπῃ τὸν Πέρσεν· ἐάτεον ἂν εἶναι Φεύγειν ἐς ὃ ἔλθῃ 25
Φεύγων ἐς τὴν ἐαυτοῦ. τὸ ἐνθάπτεν δὲ περὶ τῆς ἐκείνου
ποικίσθαι ἤδη τὸν ἀγῶνα ἐκέλευε. ταύτης δὲ εἵχοντο τῆς
γνώμης καὶ Πελοποννησίων τῶν ἄλλων αἱ στρατηγοί.

quibus ar-
gumentis
Themisto-
cles Athe-
nienſes, ut
et ipsi asſen-
tiantur,
permoverit.

CIX. Ὡς δὲ ἔμαθε ὅτι οὐ πείσει τοὺς γε πολλὰς
πλώειν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὁ Θεμιστοκλῆς, μεταβαλὼν
πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· οὗτοι γὰρ μάλιστα ἐκπαρευγῶν
περιμμέκτεον, ὁρμέατό τε ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πλώειν,
καὶ ἐπὶ σφείαν αὐτέων βαλλόμενοι, εἰ ἄλλοι μὴ βαν- 5

- λαίλατο· ἔλεγέ σφι τάδε· “ Καὶ αὐτὸς ἤδη πολλοῖσι
 “ παρτεγνόμενῃ, καὶ πολλῶ πλέω ἀκήκοα τοιάδε γενέ-
 “ σθαι· ἄνδρας ἐς ἀναγκαίην ἀπειληθέντας, νεικημέ-
 “ ρους ἀναμάχεσθαι τε καὶ ἀναλαμβάνειν τὴν πρότερον
 10 “ κακότητα. ἡμεῖς δὲ, εὖρημα γὰρ εὐρήκαμεν ἡμέας τε
 “ αὐτοὺς καὶ τὴν Ἑλλάδα, νέφος τοσούτων ἀνθρώπων
 “ ἀνωσάμενοι, μὴ διώκωμεν ἄνδρας φεύγοντας. τάδε
 “ γὰρ οὐκ ἡμεῖς κατεργασάμεθα, ἀλλὰ θεοὶ τε καὶ
 “ ἥρωες, οἱ ἐφθόνησαν ἄνδρα ἓνα τῆς τε Ἀσίας καὶ τῆς
 15 “ Εὐρώπης βασιλεῦσαι, ἔοντα ἀντίον τε καὶ ἀτάσθα-
 “ λον· ὅς τὰ ἱερά καὶ τὰ ἴδια ἐν ὁμοίῳ ἐποίεετο, ἐμπι-
 “ πρὰς τε καὶ καταβάλλων τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα·
 “ ἔς καὶ τὴν θάλασσαν ἀπεμαστίγωσε, πέδας τε κα-
 “ τῆκε. ἀλλ', εὖ γὰρ ἔχει ἐς τὸ παρὲν ἡμῖν, νῦν μὲν ἐν
 20 “ τῇ Ἑλλάδι καταμείναντες, ἡμεῶν τε αὐτῶν ἐπιμελη-
 “ θῆναι καὶ τῶν οἰκετῶν· καὶ τις οἰκίην τε ἀναπλα-
 “ σάσθω, καὶ σπόρου ἀνακῶς ἔχτω, παντελείως ἀπε-
 “ λάσας, τὸν βάρβαρον· ἅμα δὲ τῷ ἔαρι καταπλάωμεν
 “ ἐπὶ Ἑλλησπόντου καὶ Ἰονίης.” ταῦτα ἔλεγε, ἀποδή-
 25 πην μέλλαν ποιήσεσθαι ἐς τὸν Πέρσας, ἵνα ἦν ἄρα τι
 μιν καταλαμβάνη πρὸς Ἀθηναίων πάθος, ἔχῃ ἀποστρε-
 φήν· τάπερ ὦν καὶ ἐγένετο.

CΣ. Θεμιστοκλῆς μὲν ταῦτα λέγων, δικάλλε, Ἄ-
 θηναῖοι δὲ ἐπείθοντο· ἐπεὶ γὰρ καὶ πρότερον δεδογμέ-
 νος εἶναι σοφός, ἐφάνη ἐὼν ἀληθείας σοφός τε καὶ εὖ-
 λος, πάντως εἰοῖμαι ἔσαν λέγοντι πείθεσθαι. ὥς δὲ οὐ-
 5 τοῖς οἱ ἀνιγνωσμένοι ἔσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ὁ Θεμι-
 στοκλῆς ἄνδρας ἀπέπεμπε ἔχοντας πλοῖον, τοῖσι ἐπί-
 στεαί σιγγῶν ἐς πᾶσαν βάσανον ἀπικνεομένοισι, τὰ αὐτὸς
 ἐπιτάλατο βασιλεῖ φράσαι· τῶν καὶ Σίκιντος ὁ οἰκέτης
 αὐτὸς ἐγένετο. οἱ ἐπεὶ δὲ ἀπίκοντο πρὸς τὴν Ἀττικὴν, αἱ

Themisto-
 cles grati-
 am regis
 ambiens,
 quo astu
 usus.

μὲν κατέμενον ἐπὶ τῷ πλοίῳ, Σίκιννος δὲ ἀναβὰς παρὰ 10
 Ξέρξεα, ἔλεγε τάδε· “ Ἐπεμψέ με Θεμιστοκλῆς ὁ
 “ Νεοκλῆος, στρατηγὸς μὲν Ἀθηναίων, ἀνὴρ δὲ τῶν συμ-
 “ μάχων πάντων ἄριστος καὶ σοφώτατος, φράσσοντά ται,
 “ ὅτι Θεμιστοκλῆς ὁ Ἀθηναῖος, σοὶ βουλούμενος ὑπαυρ-
 “ γεῖν, ἔσχε τοὺς Ἕλληνας, τὰς ἡσας βουλομένους διώ- 15
 “ κειν, καὶ τὰς ἐν Ἑλλησπόντῳ γεφύρας λυεῖν. καὶ νῦν
 “ κατ’ ἡσυχίην πολλὴν κομίζω.” οἱ μὲν, ταῦτα σημή-
 ναντες, ἀπέπλων ὀπίσω.

Andrii,
 quod pecu-
 niam pen-
 dere recu-
 sarent, a
 Græcis ob-
 sciffi.

СХΙ. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τέ σφι ἀπέδοξε μὴτ’ ἐπι-
 διώκειν ἔτι πρῶτωτέρω τῶν βαρβάρων τὰς ἡσας, μήτε
 ἐπιπλῶειν ἔς τὸν Ἑλλησπόντον λύσαντας τὸν πόρον, τὴν
 Ἀνδρῶν περικατέατο, ἐξελέειν ἐθέλοντες. πρῶτοι γὰρ
 Ἀνδρῖοι νησιωτέων, χρήματα αἰτηθέντες πρὸς Θεμιστο- 5
 κλῆος, οὐκ ἔδοσαν· ἀλλὰ πρὸς χορμένου Θεμιστοκλῆος
 λόγον τόνδε, ὡς ἤκοιεν Ἀθηναῖοι περὶ ἐαυτοὺς ἔχοντες δύο
 θεοὺς μεγάλους, Πειθῶ τε καὶ Ἀναγκαίην, οὕτω τέ σφι
 κάρτα δοτέα εἶναι χρήματα, ὑπεκρίναντο πρὸς ταῦτα,
 λέγοντες ὡς κατὰ λόγον ἔσαν ἄρα αἱ Ἀθῆναι μεγάλαι 10
 τε καὶ εὐδαίμονες, καὶ θεῶν χρηστῶν ἤκοιεν εὖ· ἐπεὶ
 Ἀνδρίους γε εἶναι γεωπεῖνας ἔς τὰ μέγιστα ἀνήκοντας,
 καὶ θεοὺς δύο ἀχρήστους οὐκ ἐκλείπειν σφέων τὴν νῆσον,
 ἀλλ’ αἰεὶ φιλοχωρεῖν, Πενίην τε καὶ Ἀμηχανίην· καὶ
 ταυτέων τῶν θεῶν ἐπηβόλους ὄντας Ἀνδρίους, οὐ δώσειν 15
 χρήματα· οὐδέποτε γὰρ τῆς ἐαυτῶν ἀδυναμείας τὴν Ἀθη-
 ναίων δύναμιν εἶναι κρείσσω. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ὑποκρι-
 νάμενοι, καὶ οὐ δόντες χρήματα, ἐπολιορκέοντο.

Ab aliis
 quoque in-
 sulanis pecu-
 niae ex-
 actæ.

СХІІ. Θεμιστοκλῆς δὲ, οὐ γὰρ ἐπαύετο πλεονεκτεῖν,
 ἐσπέμπων ἔς τὰς ἄλλας νήσους ἀπειληθηρείους λόγους,
 αἵτεε χρήματα διὰ τῶν αὐτέων ἀγγέλων, χρεώμενος λό-
 γοισι τοῖσι καὶ πρὸς Ἀνδρίους ἐχρήσατο· λέγων ὡς εἰ

5 μὴ δώσουσι τὸ αἰτεόμενον, ἐπάξει τὴν στρατὴν τῶν Ἑλ-
 λήνων, καὶ παλιορκέων ἐξαιρήσει. λέγων ὦν ταῦτα, συνέ-
 λεγε χρήματα μεγάλα παρὰ Καρυστίων τε καὶ Πα-
 ρίων· οἱ πυθανόμενοι τὴν τε Ἄνδρον, ὡς παλιορκέοιτα,
 διότι ἐμῆδιε, καὶ Θεμιστοκλῆα, ὡς εἴη ἐν αἷτῃ μεγίστῃ
 10 τῶν στρατηγῶν, δέσαντες ταῦτα, ἔπεμπον χρήματα. εἰ-
 δὲ δὴ τινες καὶ ἄλλοι ἔδοσαν νησιωτέων, οὐκ ἔχω εἶπαι·
 δοκέω δὲ τινὰς καὶ ἄλλους δοῦναι, καὶ οὐ τούτους μάλι-
 νους. καίτοι Καρυστίοισι γε οὐδὲν, ταύτου εἵνεκα, τοῦ κα-
 καῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο· Πάριοι δὲ Θεμιστοκλῆα χρήμασι
 15 ἐλάσσαντο, διέφυγον τὸ στράτευμα. Θεμιστοκλῆς μὲν
 οὖν ἐξ Ἄνδρου ὁρμεώμενος, χρήματα παρὰ νησιωτέων
 ἐκτέτο λάρη τῶν ἄλλων στρατηγῶν.

ΣΧΙΗ. Οἱ δὲ ἀμφὶ Πέρζεα, ἐπισχόντες ὀλίγας ἡμέ- Copiae Xer-
 ρας μετὰ τὴν ναυμαχίην, ἐξέλαυνον ἐς Βοιωτοὺς τὴν αὐτὴν xis terre-
 ὁδόν· ἔδοξε γὰρ Μαρδονίῳ, ἅμα μὲν προπέμψαι βασι- stres, pau-
 λῆα, ἅμα δὲ ἀνωρίην εἶναι τοῦ ἔτεος πολεμείην· χειμερί- cis diebus
 5 σαι δὲ ἄμεινον εἶναι ἐν Θεσσαλίῃ, καὶ ἔπειτα ἅμα τῷ post pu-
 ἑαρι πειρασθαι τῆς Πελοποννήσου. ὡς δὲ ἀπίκατο ἐς τὴν gnam Sala-
 Θεσσαλίην, ἐν ταῦτα Μαρδόνιος ἐξελέγετο πρῶτους μὲν miniam,
 Πέρσας πάντας τοὺς ἀθανάτους καλεομένους, πλὴν τῷ cum ipso
 δάρκεος τοῦ στρατηγοῦ· οὗτος γὰρ οὐκ ἔφη λείψεσθαι rege Bero-
 10 βασιλῆος· μετὰ δὲ, τῶν ἄλλων Περσέων τοὺς θωρηκο- tiam, inde
 φόρους, καὶ τὴν ἵππον τὴν χιλὴν καὶ Μήδους τε καὶ Theffaliam
 Σάκας, καὶ Βακτρίους τε καὶ Ἰνδοὺς, καὶ τὸν περὶ rege Bero-
 καὶ τὴν ἵππον. ταῦτα μὲν ἔθνεα ὅλα εἴλετο· ἐκ δὲ τῶν repetunt.
 ἄλλων συμμάχων ἐξελέγετο κατ' ὀλίγους, τοῖσι εἰδεῖα τε Data ibi:
 15 ὑπῆρχε διαλέγων, καὶ εἰ τέοισι τι χρηστὸν συνήδεε πε- Mardonio
 ποιημένον. ἐν δὲ, πλείστον ἔθνος Πέρσας αἰρέετο, ἀνδρας ecc millia
 στρατοφόρους τε καὶ ψελιοφόρους· ἐπὶ δὲ, Μήδους. αὐ- militum
 τοι δὲ πλῆθος μὲν οὐκ ἐλάσσονες ἦσαν τῶν Περσέων, leaffimo-
 rum, qui-
 bufcum;
 hieme in
 Theffalia et
 Macedonia
 [c. 126.]
 transacta,
 vere proxi-
 mo Pello-
 ponnesum
 invaderet.

ῥώμη δὲ ἔσονται. ὥστε σύμπαντας τριήκοντα μυριάδας γενέσθαι σὺν ἵπποισι.

20

Interim Spartani, oraculi Delphici jussu, ad Xerxem mittunt, qui poemam caedis Leonides poscat. Legato quid Xerxes responderit. [cf. 9, 64.]

XCIV. Ἐν δὲ ταύτῃ τῷ χρόνῳ ἐν τῷ Μαρδόνιος τε τὴν στρατιὴν διακρίνει, καὶ Ξέρξης ἦν περὶ Θεσσαλίην, χρηστήριον ἐληλύθει ἐκ Δελφῶν Λακεδαιμονίοισι, Ξέρξεα αἰτέειν δίκας τῷ Λεωνίδει φόνου, καὶ τὸ δίδομενον ἐξ ἐκείνου δέκεσθαι. πέμπουσι δὲ κήρυκα τὴν ταχίστην Σπαρτιῇ-5
ται· ὅς ἐπειδὴ κατέλαβε εἴδωσαν ἔτι πᾶσαν τὴν στρατιὴν ἐν Θεσσαλίῃ, ἐλθὼν ἐς ὄψιν τὴν Ξέρξει, ἔλεγε τάδε·
“Ὁ βασιλεῦ Μήδων, Λακεδαιμόνιοί τέ σε καὶ Ἡρα-
“κλεῖδαι οἱ ἀπὸ Σπάρτης αἰτέουσι φόνου δίκας, ὅτι
“σφέντων βασιλῆα ἀπέκτεινας ρύομενον τὴν Ἑλλάδα.” 10
ὁ δὲ, γελάσας τε καὶ κατασχὼν πολλὸν χρόνον, ὥς αἱ ἐτύγχανε παρεστῶς Μαρδόνιος, δικῶς ἐς ταῦτα, εἶπε·
“Τοιγάρ σφι Μαρδόνιος ὅδε δίκας δῶσι τοιαύτας οἷας
“ἐκείνοισι πρέπει.” ὁ μὲν δὲ διζάμενος τὸ ῥηθὲν, ἀπαλά-
λάσσετο.

Xerxis cum cetero exercitu iter versus Hellespontum. Maxima harum copiarum pars fame moribusque absumpta. Currus Jovis facer [7, 40.] a Thracibus furreptus.

XCIV. Ξέρξης δὲ Μαρδόνιον ἐν Θεσσαλίῃ καταλιπὼν, αὐτὸς ἐπορεύετο κατὰ τάχος ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· καὶ ἀπικνέεται ἐς τὸν πᾶρον τῆς διαβάσιος ἐν πέντε καὶ τεσ-
σεράκοντα ἡμέρησι, ἀπάγων τῆς στρατῆς οὐδὲν μέρος, ὡς εἶπαι. ὅκου δὲ παρευόμενοι γινοιάτο, καὶ κατ' οὐστιας 5
ἀνθρώπους, τὸν ταυτέων καρπὸν ἀρπάζοντες ἐσπένοντο. εἰ δὲ καρπὸν μηδὲν εὗροιεν, εἰ δὲ τὴν πόλιν τὴν ἐκ τῆς γῆς ἀναφυομένην, καὶ τῶν δένδρεων τὸν φλοιὸν περιλείποντες, καὶ τὰ φύλλα καταδρέποντες κατήσθιον, ὁμοίως τῶν τε 10
ἡμέρων καὶ τῶν ἀγρίων, καὶ ἔλιπον οὐδὲν ταῦτα δι' ἐποῖον ὑπὸ λιμοῦ. ἐπιλαβὼν δὲ λοιμός τε τὸν στρατὸν καὶ δυσειτερίη, κατ' ὁδὸν διέφθειρε. τοὺς δὲ καὶ νοσήσας αὐτέων κατέλιπε, ἐπιτάσσων τῆσι πύλσι, ἵνα ἐκάστοτε γίνοντο ἐλαύνων, μελεθαίνων τε καὶ τρέφειν· ἐν Θεσσαλίῃ 15

τέ τινας, καὶ ἐν Σίρῃ τῆς Παιονίης, καὶ ἐν Μακεδονίᾳ.
 ἐνθα καὶ τὸ ἱρὸν ἄρμα καταλυπὼν τοῦ Διὸς, ὅτε ἐπὶ τὴν
 Ἑλλάδα ἤλανε, ἀπὼν οὐκ ἀπέλαβε· ἀλλὰ θύντες οἱ
 Παῖονες τοῖσι Θρηήξιν, ἀπαυτέοντος Πέρξευ, ἔφασαν ἡμο-
 20 μένας ἀρπαχθῆναι ὑπὸ τῶν ἄνω Θρηήκων τῶν περὶ τὰς
 πηγὰς τοῦ Στρυμόνος οἰκημένων.

CXVI. Ἐνθα καὶ ὁ τῶν Βισαλτέων βασιλεὺς γῆς τε Bifaltarum
 τῆς Κρητανικῆς, Θρηήξ, ἔργον ὑπερφύες ἐργάσατο· ὃς rex quo-
 αὐτε αὐτὸς ἐφῆ τῷ Πέρξῃ ἐκὼν εἶναι δουλεύσειν, ἀλλ' οἱ- modo tum
 χετο ἄνω ἐς τὸ οὖρος τὴν Ῥοδόπην, ταῖσι τε παῖσι ἀπηγό- filios, Xer-
 5 ρευε μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. οἱ δὲ, ἀλογή- xem in-
 σαστες, ἢ ἄλλως σφι θυμὸς ἐγένετο θηήσασθαι τὸν πό- vito patre
 λεμον, ἐστρατεύοντο ἅμα τῷ Πέρσῃ, ἐπεὶ δὲ ἀνσχωρήσαν in Graci-
 ἀσινέες πάντες, ἐξ ἑόντες, ἐξώρυξε αὐτῶν ὁ πατὴρ τοὺς am secutos,
 ὀφθαλμοὺς, διὰ τὴν αἰτίην ταύτην. καὶ οὗτοι μὲν ταῦτον ultus.
 10 τὸν μισθὸν ἔλαβον.

CXVII. Οἱ δὲ Πέρσαι ὡς ἐκ τῆς Θρηήκης πορευόμενοι Pontibus
 ἀπίκιντο ἐπὶ τὸν πόρον, ἐπειγόμενοι, τὸν Ἑλλήσποντον Hellepontē
 τῆσι κησὶ διέβησαν ἐς Ἀβυδὸν· τὰς γὰρ σχιδίας οὐκ per tempe-
 εὔρον ἐτι ἐνταταμένας, ἀλλ' ὑπὸ χειμῶνος διαλελυμένας. ruptis, Xer-
 5 ἐνθαῦτα δὴ κατεχόμενοι, σιτία τε πλέω ἢ κατ' ὅδαν zes cum
 ἐλάγχχανον, οὐδ' ἄνα τε κόσμον ἐμπιπλάμενοι, καὶ ὕδατα suis Aby-
 μεταβάλλοντες, ἀπέβησκον τοῦ στρατοῦ τοῦ περιεόντος dum navi-
 πολλοί. οἱ δὲ λοιποὶ ἅμα Πέρξῃ ἀπικινέονται ἐς Σάρδις. bus trans-
 vchitur, in-
 deque Sar-
 des movet.

CXVIII. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλος ὁδε λεγόμενος λόγος, Alia de Xer-
 ὡς ἐπειδὴ Πέρξης ἀπελαύνων ἐξ Ἀθηνέων, ἀπίκετο ἐπ' xis reditu
 Ἡϊόνα τὴν ἐπὶ Στρυμόνι, ἐνθαῦτεν οὐκέτι ὁδοπορήσει δι- narratio,
 χρέετο, ἀλλὰ τὴν μὲν στρατιὴν Ἰθάρνει ἐπιτρέπει ἀπάγειν
 5 ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, αὐτὸς δ' ἐπὶ νηὸς Φαινίσσης ἐπίβας,
 ἐκομίζετο ἐς τὴν Ἀσίην. πλώοντα δὲ μιν ἄνεμον Στρυμο-
 νίην ὑπολαβεῖν μέγαν καὶ κυματίν. καὶ δὴ, μᾶλλον

γάρ τι χειμαίνεσθαι γεμούσης τῆς νῆος, ὥστε ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐπεόντων συγχῶν Περσέων τῶν σὺν Ξέρξῃ κομιζομένων, ἐνθαῦτα ἐς δαῖμα πεσόντα τὸν βασιλῆα, 10 εἶρεσθαι βώσαντα τὸν κυβερνήτηα, εἴ τις ἐστὶ σφί σωτηρίη. καὶ τὸν εἶπαι· “ Δέσποτα, οὐκ ἔστιν οὐδεμία, εἰ “ μὴ τούτων ἀπαλλαγὴ τις γένηται τῶν πολλῶν ἐπι- “ βατέων.” καὶ Ξέρξης λέγεται ἀκούσαντα ταῦτα εἶπαι· “ Ἄνδρες Πέρσαι, νῦν τις διαδεχάτω ὑμέων βασιλῆος 15 “ κηδόμενος· ἐν ὑμῖν γὰρ οἶκε ἔμοι εἶναι ἡ σωτηρίη.” τὸν μὲν ταῦτα λέγειν· τοὺς δὲ, προσκυνέοντας, ἐκπηδέειν ἐς τὴν θάλασσαν· καὶ τὴν νῆα ἐπικαυφισθεῖσαν, αὐτῷ δὴ ἀποσωθῆναι ἐς τὴν Ἀσίην. ὥς δὲ ἐκβῆναι τάχιστα ἐς γῆν τὸν Ξέρξεα, ποιῆσαι τοιόνδε· ὅτι μὲν ἔσωσε βασιλῆος 20 τὴν ψυχὴν, δωρήσασθαι χρυσῇ στεφάνῃ τὸν κυβερνήτηα· ὅτι δὲ Περσέων πολλοὺς ἀπώλωσε, ἀποταμείν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

sed parum
illa credibi-
lis Herodo-
to visa.

CXIX. Οὗτος δὲ ἄλλος λέγεται λόγος περὶ τοῦ Ξέρ-
ξεω νόστου, οὐδαμῶς ἔμοιγε πιστὸς, οὔτε ἄλλως, οὔτε τὸ
Περσέων ταῦτο πάθος. εἰ γὰρ δὴ ταῦτα αὐτῷ ἐρρήθη ἐκ
τοῦ κυβερνήτηα πρὸς Ξέρξεα, ἐν μυθήσι γνώμησι μὴν οὐκ
ἔχω ἀντίζοον, μὴ οὐκ ἂν ποιῆσαι βασιλῆα τοιόνδε· τοὺς
μὲν ἐκ τοῦ καταστρώματος, καταβιβάσαι ἐς κοίλην τῆς
ἐόντας Πέρσας, καὶ Περσέων τοὺς πρώτους· τῶν δὲ ἐρι-
τέων, ἐόντων Φοινίκων, ὅπως οὐκ ἂν ἴσον πλῆθος τοῖσι Πέρ-
σησι ἐξεβαλε ἐς τὴν θάλασσαν. ἀλλ' ὁ μὲν, ὥς καὶ
πρότερόν μοι εἴρηται, ὁδῶ χρεώμενος ἅμα τῷ ἄλλῳ στρα- 10
τῷ, ἀπενόστησε ἐς τὴν Ἀσίην.

Munera
Abderitis
a Xerxe
Asiam re-
petente
data.

CXX. Μέγα δὲ καὶ τότε μαρτύριον· φαίνεται γὰρ
Ξέρξης ἐν τῇ ὀπίσω κομιδῇ ἀπικόμενος ἐς Ἀθήνας, καὶ
ξενίην τέ σφί συνδόμενος, καὶ δωρησάμενος αὐτοὺς ἀκι-
νάκη τε χρυσῇ καὶ τίτρη χρυσοπάστῃ. καὶ, ὥς αὐτοῖς

λέγουσι Ἀθροῖται, λέγοντες ἐμοίγε σὺδαμῶς πιστὰ,
 πρῶτον ἐλύσατο τὴν ζώνην. Φεύγων ἐξ Ἀθηνῶν ὀπίσω,
 ὡς ἐν ἀδείῃ εἶν. πρὸς τοῦ Ἑλλησπόντου δὲ μᾶλλον τὰ
 Ἀθροῖα ἰδρυται, ἢ τοῦ Στρυμόνος καὶ τῆς Ἠϊόνος, ὅθεν δὴ
 10 μιν Φασὶ ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν νῆα.

СХХΙ. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ἐπεὶ τε οὐκ οἴοι τε ἐγένοντο ἐξε- Omissa An-
 λείν τὴν Ἀνδρῶν, τραπόμενοι ἐς Κάρυστον, καὶ δηῖωσαν- dri obsidi-
 τες αὐτέων τὴν χώραν, ἀπαλλάσσοντο ἐς Σαλαμῖνα. one [c.
 πρῶτα μὲν νυν τοῖσι θεοῖσι ἐξῆλλον ἀκροθίνια ἄλλα τε 111.], quod
 5 καὶ τρήρεας τρεῖς Φοινίσσας τὴν μὲν, ἐς Ἴσθμον ἀνα- incolæ for-
 θεῖναι, ἥπερ ἐτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν τὴν δὲ, ἐπὶ Σούνιον τὴν δὲ, tissime re-
 τῷ Αἴαντι αὐτῷ ἐς Σαλαμῖνα. μετὰ δὲ τοῦτο, διεδάσαντο sisterent,
 τὴν λήην, καὶ τὰ ἀκροθίνια ἀπέπεμψαν ἐς Δελφούς· ἐκ classis Græ-
 τῶν ἐγένετο ἀνδρίας ἔχων ἐν τῇ χειρὶ ἀκρωτήριον νηὸς, εὖν corum Ca-
 10 μέγας δακαίδεκα πηχέων· ἔστηκε δὲ οὗτος τῆπερ ὁ rystum de-
 Μακεδῶν Ἀλέξανδρος ὁ χρύσεος. populata
[c. 112.],
Salaminem
revertitur.
Dona diis
data: præ-
dæ divisæ.

СХХII. Πέμψαντες δὲ ἀκροθίνια οἱ Ἕλληνες ἐς Δελ- Quid Ægi-
 φούς, ἐπειρώτεον τὸν θεὸν κοινῇ, εἰ λελάθεικε πλήρεα καὶ nepe deo
 ἀρεστὰ τὰ ἀκροθίνια. ὁ δὲ παρ' Ἑλλήνων μὲν τῶν Delphico
 ἄλλων ἔφησε ἔχειν, παρ' Αἰγινητέων δὲ, οὐ· ἀλλὰ ἀπαί- petenti do-
 5 τετε αὐτοὺς τὰ ἀριστήϊα τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίης. Αἰ- naverint.
 γινῆται δὲ πυθόμενοι, ἀνέθεσαν ἀστέρας χρυσεούς, οἱ ἐπὶ
 ἰσθμῷ χαλκίου ἐστᾶσι τρεῖς ἐπὶ τῆς γωνίης, ἀγχοστάτω
 τῷ Κροίσῳ κρητῆρος.

СХХIII. Μετὰ δὲ τὴν διαίρεσιν τῆς λήης ἔπλων οἱ Per cætero-
 Ἕλληνες ἐς τὸν Ἴσθμον, ἀριστήϊα δώσοντες τῷ ἀξιώτα- rum du-
 τῷ γενομένῳ Ἑλλήνων ἀνὰ τὸν πόλεμον τούτον. ὡς δὲ cum livo-
 ἀπικύμενοι οἱ στρατηγοὶ διενέμοντο τὰς ψῆφους ἐπὶ τοῦ rem stetit,
 5 Ποσειδῶνος τῷ βωμῷ, τὸν πρῶτον καὶ τὸν δεύτερον κρίνον- ne Themi-
 τες ἐκ πάντων· ἐνθαῦτα πᾶς τις αὐτέων ἐαυτῷ ἐτίθετο stocli, cum
 τὴν ψῆφον, αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄριστος γενέσθαι· δει- in Isthmo
ad Neptuni
aram suf-
fragia de
hac re fer-
rent, ob res
bene gestas
primæ da-
rentur.

τερα δὲ, αἱ πολλαὶ συνεξέπιπτον Θεμιστοκλῆα κρίνοντας.
αἱ μὲν δὲ ἰμουνῶντο· Θεμιστοκλῆς δὲ δευτερείοις ὑπερε-
βάλλετο πολλόν.

10

Honor in-
signis paulo
post Spartæ
eidem ha-
bitus.

CCXIV. Οὐ βουλομένων δὲ ταῦτα κρίνειν τῶν Ἑλλή-
νων Φθόνῳ, ἀλλ' ἀποπλυνόντων ἐκάστων ἐς τὴν ἐωυτῶν
ἀκρίτων, ὅμως Θεμιστοκλῆς ἐβώσθη τε καὶ ἐδοξάσθη
εἶναι ἀνὴρ πολλὸν Ἑλλήνων σοφώτατος ἀνὰ πᾶσαν τὴν
Ἑλλάδα. ὅτι δὲ νικῶν οὐκ ἐτιμήθη πρὸς τῶν ἐν Σαλα-5
μῖνι ναυμαχησάντων, αὐτίκα μετὰ ταῦτα ἐς Λακεδαί-
μονα ἀπίκητο, θέλων τιμηθῆναι. καὶ μιν Λακεδαιμόνιοι
καλῶς μὲν ὑπεδέξαντο, μεγάλως δὲ ἐτίμησαν. ἀριστήϊα
μὲν νυν ἔδωσαν Εὐρυδιάδῃ ἐλαίης στέφανον· σοφίης δὲ
καὶ δεξιότητος, Θεμιστοκλεῖ, καὶ τούτῳ στέφανον ἐλαίης. 10
ἐδώρησαντο δὲ μιν ὅχρῳ τῷ ἐν Σπάρτῃ καλλιστεύσαντι.
αἰνέσαντες δὲ πολλὰ, προέπεμψαν ἀπύοντα τρηκέσι
Σπαρτιητέων λογάδες, οὔτοι οἵπερ ἱππέες καλέονται, μέ-
χρι οὖρων τῶν Τευρητικῶν. μῦνον δὲ ταῦτον πάντων ἀν-
δράπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Σπαρτιῆται προέπεμψαν.

15

Timode-
mus The-
mistoclis
obtreffator
quomodo
confutatus.

CCXV. Ὡς δὲ ἐκ τῆς Λακεδαίμονος ἀπίκητο ἐς τὰς
Ἀθήνας, ἐνθαῦτα Τιμόδημος Ἀφιδναῖος, τῶν ἐχθρῶν
μὲν τῶν Θεμιστοκλῆος ἐὼν, ἄλλως δὲ οὐ τῶν ἐπιφανέων
ἀνδρῶν, Φθόνῳ καταμαργέων, ἐνείκεε τὸν Θεμιστοκλῆα,
τὴν ἐς Λακεδαίμονα ἄπιξιν προφέρων, ὡς διὰ τὰς Ἀθή-5
νας ἔχει τὰ γέρεα τὰ παρὰ Λακεδαιμονίων, ἀλλ' οὐ δι'
ἐωυτόν. ὁ δὲ, ἐπεὶ τε οὐκ ἐπαύετο ταῦτα λέγων ὁ Τιμόδη-
μος, εἶπε· “ Οὕτω ἔχει τοι· αὐτ' ἂν ἐγὼ, ἐὼν Βελβιδίτης,
“ ἐτιμήθην οὕτω πρὸς Σπαρτιητέων, αὐτ' ἂν σὺ, ὦν ἄνθρω-10
“ πε, ἐὼν Ἀθηναῖος.” ταῦτα μὲν νυν ἐς τοσούτου ἐγένετο.

Expedicio
Periarum
Pallencensis.

CCXVI. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκεος, ἀνὴρ ἐν Πέρσῃσι
λόγιμος καὶ πρόσθεν ἐὼν, ἐκ δὲ τῶν Πλαταιικῶν καὶ

μᾶλλον ὅτι γινόμενος, ἔχων ἕξ μυριάδας στρατῷ, τὸν Artabazus
 Μαρδόνιος ἐξελέξατο, προσέπεμπε βασιλῆα μέχρι τοῦ copiarum
 5 πόρου. ὡς δὲ ὁ μὲν ἦν ἐν τῇ Ἀσίῃ, ὁ δὲ, ὅπισθεν πορευόμε-
 νος, κατὰ τὴν Παλλήνην ἐγένετο, ἅτε Μαρδονίου τε χει-
 μάζοντος περὶ Θεσσαλίῃν τε καὶ Μακεδονίην, καὶ οὐδέν-
 κω κατεπείγοντος ἤκειν ἐς τὸ ἄλλο στρατόπεδον, οὐκ ἐδι-
 καίω ἐντυχὼν ἀπυσταῖνσι Ποτιδαῖῃσι μὴ οὐκ ἔξανδρα-
 10 ποδίσασθαι σφας. οἱ γὰρ Ποτιδαῖῃται, ὡς βασιλεὺς
 παρεξηλάκεν, καὶ ὁ ναυτικὸς τοῖσι Πέρσῃσι οἰχώκεν
 Φεύγων ἐκ τῆς Σαλαμῖνος, ἐκ τοῦ Φανερού ἀπέστασαν
 ἀπὸ τῶν βαρβάρων ὡς δὲ καὶ ἄλλοι οἱ τὴν Παλλήνην
 ἔχοντες,

ΣΧΧVII. Ἐνθαῦτα δὴ Ἀρτάβαζος ἐπαλιόρκεε τὴν Primum
 Ποτιδαίην. ὑποπταῖσας δὲ καὶ τοὺς Ὀλυνθίους ἀπίστα-
 5 σθαι ἀπὸ βασιλῆος, καὶ ταύτην ἐπολιόρκεε. εἶχον δὲ
 αὐτὴν Βοττιαῖοι, ἢ ἐκ τοῦ Θερμαίου κόλπου ἔξαναστάντες
 10 ὑπὸ Μακεδόνων. ἐπεὶ δὲ σφας εἴλε πολιορκέων, κατέ-
 σφαξε ἔξαγαγὼν ἐς λίμνην τὴν δὲ πόλιν παραδιδόν-
 Κριτοδούλῃ Τερωναίῳ ἐπιτροπέειν, καὶ τῷ Καλκιδικῷ
 γυνεὶ. καὶ οὕτω Ὀλυνθον Καλκιδεὺς ἔσχοι.

ΣΧΧVIII. Ἐξελὼν δὲ ταύτην ὁ Ἀρτάβαζος, τῇ Ποτι-
 5 δαίῃ ἐντεταμένως προσεῖχε. προσέχοντι δὲ οἱ προθύμως
 σπονδῶσαι προδοσίην Τιμόχτεινος ὁ τῶν Σκιωναίων στρατη-
 γός· ὅτινα μὲν τρόπον ἀρχὴν, ἔγωγε οὐκ ἔχω εἶπαι, οὐ γὰρ
 10 ὦν λεγεται τέλος μέντοι, τοιάδε ἐγένετο. ὅπως βυβλίον
 γράψαι ἢ Τιμόχτεινος ἐθέλων παρὰ Ἀρτάβαζον πέμψαι,
 ἢ Ἀρτάβαζος παρὰ Τιμόχτεινον, τοξεύματος παρὰ τὰς
 γλυφίδας περιελίζαντες, καὶ πτερώσαντες τὸ βυβλίον,
 15 ἐτόξενον ἐς συγκείμενον χωρίον. ἐπαίσιτος δὲ ἐγένετο ὁ Τι-
 μόχτεινος παροδίδους τὴν Ποτίδακιν. τοξέων γὰρ ὁ Ἀρτά-
 βαζος ἐς τὸ συγκείμενον, ἀμαρτῶν τοῦ χωρίου τούτου,

βάλλει ἀνδρὸς Ποτιδαίητεω τὸν ὦμον. τὸν δὲ, βληθέντα περιέδραμε ὄμιλος, οἷα φιλέει γίνεσθαι ἐν πολέμῳ· αὐτίκα τὸ τόξωμα λαβόντες, ὡς ἔμαθον τὸ βυβλίον,¹⁵ ἔφερον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς· παρῆν δὲ καὶ τῶν ἄλλων Παλληναίων συμμαχίη. τοῖσι δὲ στρατηγοῖσι ἐπιλεξάμενοισι τὸ βυβλίον, καὶ μαθῶσι τὸν αἴτιον τῆς προδοσίας, ἔδοξε μὴ καταπλήξαι Τιμόχρῃνον προδοσίῃ, τῆς Σκιωναίων πόλιος εἵνεκα, μὴ νομιζοίαιτο εἶναι Σκιωναῖοι ἐς²⁰ τὸν μετέπειτα χρόνον αἰεὶ προδοταί. ὁ μὲν δὲ τοιαύτῃ τρόπῳ ἐπαίσιτος ἐγένετο.

Post men-
suum trium
obfisionem
magna
clade ac-
cepta re-
busque in-
fectis Arta-
bazus in
Theffaliam
revertitur.

CXXIX. Ἀρταβάζῳ δὲ ἐπειδὴ πολιορκέοντι ἐγγυό-
σαν τρεῖς μῆνες, γίνεται ἄμπωτις τῆς θαλάσσης με-
γάλη, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. ἰδόντες δὲ οἱ βάρβαροι
τέναγος γενόμενον, παρήϊσαν ἐς τὴν Παλλήνην. ὡς δὲ
τὰς δύο μὲν μοίρας διδοιπορήκεσαν, ἔτι δὲ τρεῖς ὑπέλοι-⁵
ποι ἔσαν, τὰς διελθόντας χρῆν ἔσθαι ἐν τῇ Παλλήνῃ,
ἐπῆλθε πλημμυρίς τῆς θαλάσσης μεγάλη, ὅση οὐδαμά-
κω, ὡς οἱ ἐπιχώριοι λέγουσι, πολλάκις γενομένη. οἱ μὲν
δὲ νέων αὐτέων οὐκ ἐπιστάμενοι διεφθέρωντο, τοὺς δὲ
ἐπισταμένους Ποτιδαῖηται ἐπιπλάσαντες πλοίοισι ἀπώ-¹⁰
λεσαν. αἴτιον δὲ λέγουσι Ποτιδαῖηται τῆς τε ῥηγῆς καὶ
τῆς πλημμυρίδος καὶ τοῦ Περσικοῦ πάθους γένεσθαι
τόδε, ὅτι τοῦ Ποσειδῶνος ἐς τὸν ἥγον καὶ τὸ ἄγαλμα τὸ
ἐν τῷ προαστείῳ ἡσέβησαν οὗτοι τῶν Περσέων τότε καὶ
διεφθάρησαν ὑπὸ τῆς θαλάσσης. αἴτιον δὲ ταῦτο λέγου-¹⁵
τες, εὖ λέγειν ἔμοιγε δοκέουσι. τοὺς δὲ περιγενομένους
ἀπῆγε Ἀρτάβαζος ἐς Θεσσαλίην παρὰ Μαρδόνιον. οὗτοι
μὲν οἱ προπέμφσαντες βασιλῆα, οὕτω ἐπρήξαν.

Classis Per-
sorum cum
Cymæ,

CXXX. Ὁ δὲ ναυτικὸς ὁ Ἐλέρξω περιγενομένος, ὡς
προπέμψε τῇ Ἀσίῃ, φεύγων ἐκ Σαλαμῖνος, καὶ βασι-

λῆά τε καὶ τὴν στρατιὴν ἐκ Χερσονήσου διεπόρθμευσεν ^{partimque Sami hibernasset, vere incunte}
 Ἄβυδον, ἐχειμέρισε ἐν Κύμῃ. ἔαρος δὲ ἐπιλάμψαντος, ^{[a. 479.] ad Samum tota colligitur, Ioniam inde, ne deficeret, observatura. Ejus profecti.}
 5 παρώϊος συνελέγετο ἐς Σάμον· αἱ δὲ τῶν νηῶν καὶ ἐχειμέ-
 ρισαν αὐτοῦ· Περσέων δὲ καὶ Μήδων οἱ πλωῖνες ἐπέβα-
 τευον. στρατηγοὶ δὲ σφί ἐπῆλθον, Μαρδόντης τε ὁ Βα-
 γαίου καὶ Ἀρταύτης ὁ Ἀρταχαίου· συνήρχε δὲ τοῖσι καὶ
 ἀδελφιδεὸς αὐτοῦ Ἀρταύντεω προσπλομένου ὁ Ἀμίτρης.
 10 ἄτε δὲ μεγάλως πληγέντες, οὐ προήϊσαν ἀνατέρω τὸ πρὸς
 ἑσπέρης, οὐδ' ἐπὶ νάγκαζε οὐδὲ εἰς· ἀλλ' ἐν τῇ Σάμῃ
 κατήμηνον, ἐφύλασσον τὴν Ἰωνίην μὴ ἀποστῆ, νῆας ἔχον-
 τες σὺν τῇσι Ἰάσι τριηκοσίας. οὐ μὲν οὐδὲ προσεδέκοντο
 τοὺς Ἕλληνας εἰσευσεῖσθαι ἐς τὴν Ἰωνίην, ἀλλ' ἀποχρή-
 15 σαι σφί τὴν ἐαυτῶν φυλάσσειν· σταθμύμενοι ὅτι σφείας
 οὐκ ἐπέδιωξαν φεύγοντας ἐκ Σαλαμῖνος, ἀλλ' ἄσμενοι
 ἀπαλλάσσοντο. κατὰ μὲν νυν τὴν θάλασσαν ἑστωμένοι
 ἔσαν τῷ θυμῷ, περὶ δὲ ἑδοκεον πολλὸν κρατῆσειν τὸν
 Μαρδόνιον. ἑόντες δὲ ἐν Σάμῃ, ἅμα μὲν ἐβουλεύοντο εἰ
 20 τι δυναίετο κακὸν τοὺς πολεμίους ποιεῖν, ἅμα δὲ καὶ
 ὑπακαύσσειν ὅκη πεσέειν τὰ Μαρδονίου πρήγματα.

CXXXI. Τοὺς δὲ Ἕλληνας τό, τε ἔαρ γεγόμενον ἤγειρε, ^{Sub idem tempus et Græci ad res se gerendas parant. Et naves quidem, duce Leotychide Spartiata [6, 65, 67.], cujus hic stemma ab Hercule repetitum traditur, Æginam tendunt. Atheniensium dux Xanthippus [6. 131.].}
 καὶ Μαρδόνιος ἐν Θεσσαλίῃ ἰών. ὁ μὲν δὴ περὶ οὐκ
 συνελέγετο· ὁ δὲ ναυτικός ἀπίκητο ἐς Αἴγιναν, νῆες ἀριθ-
 μὸν δέκα καὶ ἑκατόν. στρατηγὸς δὲ καὶ ναύαρχος ἦν Λευ-
 5 τυχίδης ὁ Μενάρειος, τοῦ Ἠγησίλεω, τοῦ Ἰπποκρατίδεω,
 τοῦ Λευτυχίδεω, τοῦ Ἀναξίλεω, τοῦ Ἀρχιδάμου, τοῦ
 Ἀναξανδρίδεω, τοῦ Θεοπόμπου, τοῦ Νικάνδρου, τοῦ Χα-
 ρίλλου, τοῦ Εὐνόμου, τοῦ Πολυδέκτεος, τοῦ Πρυτάνιος, τοῦ
 10 Εὐρυφῶντος, τοῦ Προκλῆος, τοῦ Ἀριστοδήμου, τοῦ Ἀρι-
 στομάχου, τοῦ Κλεοδαίου, τοῦ Ἰλλου, τοῦ Ἡρακλῆος·
 ἰών τῆς ἑτέρας οἰκίης τῶν βασιλέων. οὗτοι πάντες, πλὴν
 τῶν θυῶν τῶν μετὰ Λευτυχίδῃ πρώτων καταλεχθέντων, οἱ

ἄλλαι, βασιλῆες ἐγένοντο Σπάρτης. Ἀθηναίων δὲ ἐπὶ τῇ-15
τῆγεε Πάνδιππος ὁ Ἀρίφρωνος.

Nbi dum in
ancoris
sunt, duces
a legatis
Ionum sol-
licitantur,
ut Ionie li-
berandae
animarum
adjiciant.
Sic classis
ad Delum
usque pro-
vecta, Grae-
cis ob me-
tum barba-
rorum ul-
terius ire
recusanti-
bus.

CXXXII. Ὡς δὲ παρεγένοντο ἐς τὴν Αἴγινα πᾶσαι αἱ
ἡῆς, ἀπίκοντο Ἰώνων ἀγγελαὶ ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἑλ-
λῆων· αἱ καὶ ἐς τὴν Σπάρτην ἀλίγω πρότερον ταυτέων
ἀπικόμενοι, εἶδοντε Λακεδαιμονίων ἐλευθεροῦν τὴν Ἰωνίαν
τῶν καὶ Ἡρόδοτος ὁ Βασιλίδεω ἦν. αἱ στασιώται σφί-15
γενόμενοι, ἐπεβούλευον θάνατον Στράττι τῷ Χίου τυράν-
νῳ, ὄντες ἀρχὴν ἐπτά· ἐπιβουλεύοντες δὲ ὡς φανεροὶ ἐγέ-
ναντο, ἐξεμύκοντο τὴν ἐπιχείρησιν ἐνός τῶν μετεχόντων,
οὕτω δὲ αἱ λοιποὶ, ἐξ ὄντες, ὑπεξέσχον ἐκ τῆς Χίου, καὶ ἐς 10
Σπάρτην ἀπίκοντο, καὶ δὴ καὶ τότε ἐς τὴν Αἴγινα, τῶν
Ἑλλήνων δέμασι καταπλῶσαι ἐς τὴν Ἰωνίαν· αἱ πρή-
γαιον αὐτοὺς μάγας μέχρι Δήλου. τὸ γὰρ πρῶτον
πᾶν δεινὸν ἦν τοῖσι Ἕλλησι, οὔτε τῶν χώρων εἴησι ἐμπέ-
ροισι, στρατῆς τε πάντας πᾶσα εἶδοκε εἶναι· τὴν δὲ Σά-15
μον ἐπιστάτο δᾶξ καὶ Ἡρακλέας στήλας ἴσον ἀπέχων.
συνέπιπτε δὲ τοιοῦτο, ὥστε τοὺς μὲν βαρβάρους τὸ πρὸς
ἐσπέρας ἀνωτέρω Σάμου μὴ τελμαῖν καταπλῶσαι καταφ-
ρώδηκάτας, τοὺς δὲ Ἕλληνας, χρηίζοντων Χίου, τὸ πρὸς
τὴν αὖ καταπτερεῖα Δήλου. οὕτω δὲ τὸ μέσον ἐφύλασσε 20
σφραγῆ.

Consulta
inter hiber-
nandum a
Mardonio
oracula,
adhibituf-
que ad
hanc rem
Mys nati-
one Car.

CXXXIII. Οἱ μὲν δὲ Ἕλληνες ἐπλῶον ἐς τὴν Δήλον
Μαρδόνιος δὲ περὶ τὴν Θεσσαλίην ἐχειμάζε. ἐνθαῦτα δὲ
ὀρμεώμενος, ἔπεμπε κατὰ τὰ χρηστήρια ἀνδρα Εὐρωπίου
γένος, τῷ ὀνόματι ἦν Μῦς· ἐντελλόμενος πανταχῇ μὴ
χρησόμενον εἰλθεῖν, τῶν αἰά τε ἦν ἀφί ἀποπειρήσασθαι. 5
ὅ, τι μὲν βουλόμενος ἐκμαθεῖν πρὸς τῶν χρηστηρίων
ταῦτα ἐντέλλετο, οὐκ ἔχω φράσαι· οὐ γὰρ ὦν λέγεται·
δακύν δὲ ἔγωγε περὶ τῶν παρόντων περὶ γράμματος, καὶ
οὐκ ἄλλων πέρι πέμψαι.

CXXXIV. Οὗτος ὁ Μῦς ἐς τε Λεβιάδειαν ἀπικόμενος Quae Ecce-
tiae Phoci-
disque ora-
cula Mys
adierit.
Amphiara-
um interro-
gare cur
Thebani
vetiti.
 φαίνεται, καὶ μισθῶ πείσας τῶν ἐπιχωρίων ἀνδρᾶ,
 καταβῆναι παρὰ Τροφώνιον· καὶ ἐς Ἄβας τὰς Φωκίαν
 ἀπικόμενος ἐπὶ τὸ χρηστήριον. καὶ δὴ καὶ ἐς Θήβας πρῶτα
 5 ὥς ἀπῆκετο, ταῦτο μὲν, τῷ Ἰσμηνίῳ Ἀπόλλωνι ἐχρήσατο·
 ὅτι δὲ, κατὰπερ ἐν Ὀλυμπίῃ, ἱεῷσι αὐτόθι χρηστηριά-
 ζεσθαι· ταῦτο δὲ, ξεινόν τινα καὶ οὐ Θηβαίων χρήμασι
 πείσας, κατεκόμισε ἐς Ἀμφιάρεω. Θηβαίων δὲ οὐδενὶ
 ἔξεστι μαντεύεσθαι αὐτόθι διὰ τόδε. ἐκέλευσέ σφας ὁ
 10 Ἀμφιάρεως διὰ χρηστηρίων ποιούμενος, ὁπότερα βούλον-
 ται εἰλέσθαι ταυτίων, ἐαυτῷ ἢ ἄτε μάντι χρεέσθαι, ἢ
 ἄτε συμμάχῳ, τοῦ ἐτέρου ἀπεχομένου· οἱ δὲ σύμμαχόν
 μιν εἵλκτο εἶναι. διὰ ταῦτο μὲν οὐκ ἔξεστι Θηβαίων οὐδενὶ
 αὐτόθι ἐγκατακομῆσθαι.

CXXXV. Τότε δὲ θωῦμά μοι μέγιστον γενέσθαι λέγε- Apollo Pto-
us, Myi lin-
gua Carica
respondens.
 ται ὑπὸ Θηβαίων. εἰλθεῖν ἄρα τὸν Εὐρωπαϊά Μῦν, περὶ-
 στρωφώμενον πάντα τὰ χρηστήρια, καὶ ἐς τῷ Πιτῶν
 Ἀπόλλωνος πρὸ τέμενος. ταῦτο δὲ τὸ ἱερόν, καλεῖται μὲν
 5 Πιτῶν, ὅτι δὲ Θηβαίων, κέεται δὲ ὑπὲρ τῆς Κωπαίδος
 λίμνης πρὸς οὐρεῖ, ἀγχοτάτῳ Ἀκραφίῃς πόλιος. ἐς ταῦτο
 τὸ ἱερόν ἐπεὶ τε παρελθεῖν τὸν καλεόμενον ταῦτον Μῦν,
 ἔπεσθαι αἱ τῶν ἀστῶν αἰρετοὺς ἀνδρας τρεῖς ἀπὸ τοῦ
 κοινῷ, ὥς ἀπογραφόμενους τὰ θεσπιεῖν ἐμελλε. καὶ
 10 πρὸκα τε τὸν πρόμαντιν βαρβάρῳ γλώσση χραῖν· καὶ τοὺς
 μὲν ἐπομένους τῶν Θηβαίων ἐν θωῦματι ἔχουσθαι ἀκούον-
 τας βαρβάρου γλώσσης ἀπὶ Ἑλλάδος, οὐδὲ ἔχειν ὃ, τι
 χρεῖσονται τῷ παρόντι πρῆγματι· τὸν δὲ Εὐρωπαϊά Μῦν
 ἐξαρκάσαντα παρ' αὐτέων τὴν ἐφέροντο δόλπον, τὰ λεγό-
 15 μενα ὑπὸ τοῦ προφήτου γράφειν ἐς αὐτήν· φάνει δὲ,
 Καρὶ μιν γλώσση χραῖν· συγγραφάμενων δὲ, οἴχεσθαι
 ἀπὸ τῶν ἐς Θεσσαλίην.

Acceptis
oraculorum
responsis,
Mardonius
Alexan-
dri fil.
[3, 19.]
cum pacis
conditioni-
bus Athe-
nas mittit.
Alexandri
cum Per-
se necessitudo
[3, 21].

ΣΧΗΧΝΙ. Μαρδόσιος δὲ ἐπιλεξάμενος ὃ, τι δὴ ἦν λέ-
γοντα τὰ χρηστήρια, μετὰ ταῦτα ἔπεμψε ἄγγελον εἰς
Ἀθήνας Ἀλεξάνδρον τὸν Ἀμύντεω, ἄνδρα Μακεδόνα·
ἅμα μὲν, ὅτι οἱ προσκηδῆες οἱ Πέρσαι ἦσαν Ἀλεξάνδρου
γὰρ ἀδελφὴν Πυγαίην, Ἀμύντεω δὲ θυγατέρα, Βουβάκης
ἀνὴρ Πέρσης ἔσχε, ἐκ τῆς οἱ ἐγγεγονέε Ἀμύντης ὁ ἐν τῇ
Ἀσίῃ, ἔχων τὸ ὄνομα τοῦ μητροπάτορος· τῷ δὲ ἐκ βασι-
λῆος τῆς Φρυγίης ἐδόθη Ἀλάβανδα πόλις μεγάλη νέμε-
σθαι· ἅμα δὲ ὁ Μαρδόσιος πευθόμενος ὅτι πρῶξενός τε εἴη
καὶ εὐεργέτης ὁ Ἀλεξάνδρος, ἔπεμπε. τοὺς γὰρ Ἀθη-
ναίους οὕτω ἐδόκεε μάλιστα προσκτήσεσθαι, λεόν τε
πολλὸν ἄρα ἀκούων εἶναι καὶ ἄλκιμον· τὰ τε κατὰ τὴν
θάλασσαν συντυχόντα σφι παθήματα κατεργασαμένους
μάλιστα Ἀθηναίους ἐπίστατο. ταυτέων δὲ προσγενομένων,
κατήλπιζε εὐπετέως τῆς θαλάσσης κρατήσιν· τάπερ ἂν
καὶ ἦν· περὶ τὴν ἐδόκεε πολλὸν εἶναι κρέσσων· οὕτω τε
ἐλογίζετο κατ' ὑπερθεῖ οἱ τὰ πρήγματα ἔσεσθαι τῶν Ἑλ-
ληνικῶν. τάχα δ' ἂν καὶ τὰ χρηστήρια ταῦτα οἱ πρε-
λόγοι, συμβουλεύοντα σύμμαχον τὸν Ἀθηναῖον οἱ πεί-
εσθαι· τοῖσι δὲ πευθόμενος ἔπεμπε.

20

Digressio
de Macedo-
niae regibus
Argivia [5,
22.]. Per-
diccas, Te-
menida,
primus ex
hac familia
Macedo-
num rex,
quomodo
regnum
adeptus.

ΣΧΗΧΝΙΙ. Τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου τούτου ἔσδομος γενέτωρ
Περδίκκης ἐστὶ, ὁ κτησάμενος τῶν Μακεδόνων τὴν τυραν-
νίδα τρώπῳ τοιῷδε. ἐξ Ἀργεος ἔφυγον εἰς Ἰλλυριοὺς τῶν
Τημενῶν ἀπογόνων τρεῖς ἀδελφοὶ, Γαυάνης τε καὶ Ἀέρο-
πος καὶ Περδίκκης· ἐκ δὲ Ἰλλυριῶν ὑπερβαλόντες εἰς τὴν
ἡν Μακεδονίην, ἀπίκοντο εἰς Λεβαίην πόλιν. ἐν ταῦτα δὲ
ἐθάτευν ἐπὶ μισθῷ παρὰ τοῦ βασιλέως· ὁ μὲν, ἵππους
νέμων· ὁ δὲ, βοῦς· ὁ δὲ νεώτατος αὐτέων Περδίκκης, τὰ
λεπτά τῶν προβάτων. ἦσαν δὲ τοπάλαι καὶ αἱ τυραννίδες
τῶν ἀνδράπων ἀσθενεῖς χρήμασι, οὐ μῶνον ὁ δῆμος. ἡ 10

δὲ γυνὴ τοῦ βασιλῆος, αὐτὴ τὰ σιτία σφι ἔπεισσε. ὅπως δὲ
 ἐπτάτῳ ὁ ἄρτος τοῦ παιδὸς [τοῦ θῆτος τοῦ Περδίκκew],
 διπλόσιος ἐγένετο αὐτὸς ἐωῦταῦ. ἐπεὶ δὲ αἰεὶ ταῦτ' οὕτως
 ἐγένετο, εἶπε πρὸς τὸν ἄνδρα ἐωῦτῆς. τὸν δὲ ἀκούσαντα
 15 ἐσῆλθε αὐτίκα, ὡς εἶη τέρας, καὶ φέροι ἐς μέγα τι.
 καλίσσας δὲ τοὺς θῆτας, προηγόρευέ σφι ἀπαλλάσσε-
 σθαι ἐκ γῆς τῆς ἐωῦταῦ. οἱ δὲ, τὸν μισθὸν ἔφασαν δί-
 καιοι εἶναι ἀπολαβόντες, οὕτω ἐξίεναι. ἐνθαῦτα ὁ βασι-
 λεὺς, τοῦ μισθοῦ πέρη ἀκούσας, ἦν γὰρ κατὰ τὴν καπνο-
 20 δόκην ἐς τὸν οἶκον ἐσέχων ὁ ἥλιος, εἶπε, θεοβλαβὴς γενό-
 μενος· “ Μισθὸν δὲ ὑμῖν ἐγὼ ὑμέων ἄξιον τόνδε ἀποδί-
 “ δωμι” δειξάς τὸν ἥλιον. ὁ μὲν δὲ Γαυάνης τε καὶ ὁ
 Ἀέροπος οἱ πρεσβύτεροι ἴστασαν ἐκπεπληγμένοι, ὡς ἤκου-
 σαν ταῦτα. ὁ δὲ παῖς, ἐτύγχανε γὰρ ἔχων μάχαιραν,
 25 εἶπας τάδε, “ Δεκόμεθα, ὦ βασιλεῦ, τὰ διδοῖς,” περι-
 γράφει τῇ μάχαιρῃ ἐς τὸ ἔδαφος τοῦ οἴκου τὸν ἥλιον·
 περιγράψας δὲ, ἐς τὸν κόλπον τρεῖς ἀρυσάμενος τοῦ ἡλίου,
 ἀπαλλάσσετο αὐτὸς τε καὶ οἱ μετ' ἐκείνου. οἱ μὲν δὲ
 ἀπήϊσαν.

СХХХVІІІ. Τῷ δὲ βασιλεῖ σημαίνει τις τῶν παρὲ-
 δρων, οἷόν τι χρῆμα ποιήσῃς ὁ παῖς, καὶ ὡς σὺν νόμῳ κεί-
 νων ὁ νεώτατος λάβοι τὰ δεδομένα. ὁ δὲ, ταῦτα ἀκούσας,
 καὶ ὄξυνθεῖς, πέμπει ἐπ' αὐτοὺς ἱππέας ἀπολέοντας. πο-
 5 ταμὸς δὲ ἐστὶ ἐν τῇ χώρῃ ταύτῃ, τῷ θύουσι οἱ τοιούτων
 τῶν ἀνδρῶν ἀπ' Ἀργεὸς ἀπόγονοι σωτῆρι. οὗτος, ἐπεὶ τε
 διέβησαν οἱ Τημεΐδαι, μέγας οὕτω ἐρρύη ὥστε τοὺς ἱππέας
 μὴ οἴους τε γενέσθαι διαβῆναι. οἱ δὲ, ἀπικόμενοι ἐς ἄλ-
 λην γῆν τῆς Μακεδανίης, οἰκήσαν πέλαις τῶν κήπων τῶν
 10 λεγομένων εἰκαὶ Μίδειαι τοῦ Γορδίου· ἐν τοῖσι φύεται αὐ-
 τόματα ῥόδα, ἐν ἑκαστῷ ἔχον ἐξήκοντα φύλλα, ὁδμῇ τε
 ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων. ἐν ταύτοις καὶ ὁ Σιληνὸς τοῖσι

Horti Mi-
 dae : ubi Si-
 lenus cap-
 tus. Mons
 Bermius.

κῆπταισι ἤλων, ὡς λέγεται ὑπὸ Μακεδόνων. ὑπὲρ δὲ τῶν
κῆπων οὖρος κέεται, Βέρμοι οὖνομα, ἄβατον ὑπὲρ χειμῶ-
νος. ἐνθεῦτεν δὲ ὀρμεῖσθαι, ὡς ταύτην ἔσχον, κατεστρέ-
φοντο καὶ τὴν ἄλλην Μακεδονίην.

Stemma il-
lorum re-
gum a Per-
dicca ad A-
lexandrum.

CXXXIX. Ἀπὸ τούτου δὴ τοῦ Περδίκκου Ἀλέξανδρος
ὥδε ἐγγόνες. Ἀμύντεω παῖς ἦν Ἀλέξανδρος Ἀμύντης
δὲ, Ἀλκέτεω Ἀλκέτεω δὲ πατὴρ ἦν Ἀέροφες· τοῦ δὲ,
Φιλίππος· Φιλίππου δὲ, Ἀργαῖος· τοῦ δὲ, Περδίκκης, ὁ
κτησάμενος τὴν ἀρχήν. ἐγγόνες μὲν δὴ ὥδε Ἀλέξανδρος
ὁ Ἀμύντεω.

Alexandri
pacem ac
foedus 1
cum
Perfis sua-
dentis apud
Athenien-
ses concio.

CXL. Ὡς δὲ ἀπίκητο ἐς τὰς Ἀθήνας ἀποπεμφθεὶς
ὑπὸ Μαρδονίου, ἔλεγε τάδε· “ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Μαρ-
“ δονιος τάδε λέγει, Ἐμοὶ ἀγγελίη ἦκει παρὰ βασιλῆος,
“ λέγουσα αὐτῷ, Ἀθηναίοισι τὰς ἀμαρτάδας τὰς ἐξ
“ ἐκείνων ἐς ἐμὲ γενομένας πάσας μετήμι· νῦν τε ὥδε,
“ Μαρδόνιε, ποίει. τοῦτο μὲν, τὴν γῆν σφί ἀπόδος· ταῦτο
“ δὲ, ἄλλην πρὸς ταύτῃ ἐλέσθαι αὐτοὶ, ἥτινα ἂν ἐθέ-
“ λωσι, ἑόντες αὐτόνομοι. ἰρὰ τε πάντα σφί, ἣν δὴ βού-
“ λωταί γε ἐμοὶ ὁμολογεῖν, ἀνὴρ ὄντων, ὅσα ἐγὼ ἐνέ-
“ πρησα. Τουτέων δὲ ἀπηνυμένων, ἀναγκαῖως ἔχει μοι
“ ποιῆσαι ταῦτα, ἣν μὴ τὸ ὑμέτερον ἀντίον γένηται. λέγω
“ δὲ ὑμῖν τάδε· νῦν τί μαίνεσθε πόλεμον βασιλεῖ ἀντα-
“ ειρόμενοι; οὔτε γὰρ ἂν ὑπερβάλοισθε, οὔτε οἶά τε ἐστὶ
“ ἀντέχειν τὸν πάντα χρόνον. εἰδότε μὲν γὰρ τῆς ἑξέρχου
“ στρατηλασίας τὸ πλῆθος, καὶ τὰ ἔργα· ἐπιβάνεσθε
“ δὲ καὶ τὴν νῦν παρ’ ἐμὲ εἴσαν δύναμιν· ὥστε καὶ ἡ
“ ἡμέας ὑπερβάλῃσθε, καὶ νικήσητε, ταῦπερ ὑμῖν οὐδεμίᾳ
“ ἐλπίς, εἴπερ εὖ φρονέετε, ἄλλη παρέσται πολλαπλη-
“ σίη. μὴ ὦν βούλησθε παριστάμενοι βασιλεῖ, στέρι-
“ σθαι μὲν τῆς χώρας, θείειν δὲ αἰεὶ παρὶ ὑμῶν αὐτῶν

- " ἀλλὰ καταλύσασθε. παρέχει δὲ ὑμῖν κάλλιστα κα-
 " ταλύσασθαι, βασιλῆος ταύτη ὠρμημένον. ἔστε ἐλεύ-
 " θεροί, ἡμῖν ὀμειχμίαν συνθέμενοι ἄνευ τε δόλου καὶ
 " ἀπάτης. Μαρδόνιος μὲν ταῦτα, ὦ Ἀθηναῖαι, ἐνετεί- 2
 25 " λατό μοι εἶπαι πρὸς ὑμέας. ἐγὼ δὲ περὶ μὲν εὐνοίης
 " τῆς πρὸς ὑμέας εὐσεύς ἐξ ἐμοῦ, οὐδὲν λέξω· οὐ γὰρ ἂν
 " ἦν πρῶτον ἐκμάθαιτε. προσχρηρίζω δὲ ὑμέων πείθε-
 " σθαι Μαρδονίῳ· ἐνερέω γὰρ ὑμῖν οὐκ οἰοίσι τε ἐσομέ-
 " νοισι τὸν πάντα χρόνον πολεμέειν Πέρσῃ. εἰ γὰρ ἐνάρων
 30 " ταῦτο ἐν ὑμῖν, οὐκ ἂν κοτε ἐς ὑμέας ἦλθον, ἔχων λό-
 " γους τούσδε. καὶ γὰρ δύναμις ὑπὲρ ἀνθρώπων ἡ βα-
 " σιλῆός ἐστι καὶ χεὶρ ὑπερμήκης. ἦν ὦν μὴ αὐτίκα ὁμο-
 " λογήσητε, μογάλα προτεινόντων ἐπ' οἷσι ὁμολογέειν
 " ἐθέλουσι, δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων, ἐν τρίβῳ τε μάλιστ' αὖ
 35 " οἰκημένων τῶν συμμάχων πάντων, αἰεὶ τε φθειρομένων
 " μόνων, ἔχαιρτόν τι μεταίχμιον τὴν γῆν ἐκτημένον.
 " ἀλλὰ πείθεσθε, πολλοῦ γὰρ ὑμῖν ἄξια ταῦτα, εἰ βα-
 " σιλεύς γε ὁ μέγας μόνουσι ὑμῖν Ἑλλήνων τὰς ἀμαρ-
 " τὰς ἀπιεῖς, ἐθέλει φίλος γενέσθαι." Ἀλέξανδρος
 μὲν ταῦτα ἔλεξε.

- CXLII. Λακεδαιμόνιοι δὲ, πυθόμενοι ἦκειν Ἀλέξανδρον
 ἐς Ἀθήνας, ἐς ὁμολογίην ἄγοντα τῷ βαρβάρῳ Ἀθη-
 ναῖους, ἀναμνησθέντες τῶν λογίων, ὥς σφεας χρεῶν ἐστὶ
 ἅμα τοῖσι ἄλλοις Δωριεῦσι ἐκπίπτειν ἐκ Πελοποννήσου
 5 ὑπὸ Μήδων τε καὶ Ἀθηναίων, κάρτα τε ἔδεισαν μὴ ὁμο-
 λογήσῃσι τῷ Πέρσῃ Ἀθηναῖοι, αὐτίκα τὲ σφί ἐδοξε πᾶμ-
 πεν ἀγγέλους. καὶ δὴ συνέπιπτε ὥστε ὁμοῦ σφῶν γίνε-
 σθαι τὴν κατάστασιν. ἐπ' ἀνέμειναν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι
 διατρίβοντες, εὖ ἐπιστάμενοι ὅτι ἐμελλον Λακεδαιμόνιοι
 10 πεύσεσθαι ἦκοντα παρὰ τοῦ βαρβάρου ἀγγελον ἐπ' ὁμο-
 λογίᾳ, πυθόμενοι τε, πᾶμπειν κατὰ τάχος ἀγγέλους.

Miffi et a
 Spartanis
 Athenas,
 qui Athe-
 nienfes in
 fide retine-
 ant.

ἐπίτηδες ὦν ἐποίουν, ἐνδεικνύμενοι τοῖσι Λακεδαιμονίοισι
τὴν ἐαυτῶν γνῶμην.

Eorum ad
populum
oratio.

CXLII. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λέγων Ἀλέξανδρος, δια-
δεξάμενοι ἔλεγον οἱ ἀπὸ Σπάρτης ἄγγελοι· “ Ἡμέας δὲ
“ ἔπεμψαν Λακεδαιμόνιοι δεησομένους ὑμῶν, μήτε νεώ-
“ τερον ποιέειν μηδὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα, μήτε λόγους
“ ἐνδέκεσθαι παρὰ τοῦ βαρβάρου. οὔτε γὰρ δίκαιοις
“ οὐδαμῶς, οὔτε κόσμον φέρει οὔτε γε ἄλλοισι Ἑλλήνων
“ οὐδαμοῖσι, ὑμῖν δὲ δὴ καὶ διὰ πάντων ἥκιστα, πολλῶν
“ εἵνεκα. ἐγείρατε γὰρ τόνδε τὸν πόλεμον ὑμεῖς, οὐδὲν
“ ἡμῶν βουλομένων, καὶ περὶ τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς ὁ
“ ἀγὼν ἐγένετο· νῦν δὲ φέρει καὶ ἐς πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. 10
“ ἄλλως τε, τούτων ἀπαντῶντων αἰτίους γενέσθαι δουλο-
“ σύνης τοῖσι Ἑλλήσι Ἀθηναίους, οὐδαμῶς ἀνασχετόν·
“ ὅτινες αἰεὶ καὶ τὸ πάλαι φαίνοντο πολλοὺς ἐλευθε-
“ ρώσαντες ἀνθρώπων. πειζομένοιςί μέντοι ὑμῖν συνα-
“ χθόμεθα, καὶ ὅτι καρπῶν ἐσπερήθητε διζῶν ἤδη, καὶ 15
“ ὅτι οἰκοφθόρησθε χρόνον ἤδη πολλόν. ἀπὶ τούτων δὲ
“ ὑμῶν Λακεδαιμόνιοί τε καὶ οἱ σύμμαχοι ἐπαγγέλλονται
“ γυναικᾶς τε καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετῶν
“ ἐχόμενα πάντα ἐπιτρέψειν, ἔστ’ ἂν ὁ πόλεμος ὅδε
“ συνεστήκη. μηδὲ ὑμέας Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἀνα- 20
“ γνώσῃ, λέγων τὸν Μαρδοκίου λόγον. τούτῳ μὲν γὰρ
“ ταῦτα ποιητέα ἐστὶ· τύραννος γὰρ εἶναι, τυράνῳ συγ-
“ κατεργάζεται· ὑμῖν δὲ γε οὐ ποιητέα, εἴπερ εὖ τυγ-
“ χάνετε φρονέοντες, ἐπισταμένοις, ὥς βαρβάροις ἐστι
“ οὔτε πιστόν, οὔτε ἀληθὲς οὐδέν.” ταῦτα ἔλεξαν οἱ ἄγ- 25
γελοι.

Athenien-
ses quid A-
lexandro,

CXLIII. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ὑπεκρί-
ναντο τάδε· “ Καὶ αὐτοὶ ταῦτό γε ἐπιστάμεθα, ὅτι πολ-
“ λαπλοσὴ ἐστὶ τῷ Μήδῳ δύναμις ἥπερ ἡμῖν· ὥστε οὐ-

- 5 " δὲν δέει ταῦτό γε οἰεῖσθαι. ἀλλ' ὅμως ἐλευθερίας γλι-
 " χόμενοι, ἀμυνόμεθα οὕτω ὅπως ἂν καὶ θυώμεθα.
 " ὁμολογῆσαι δὲ τῷ βαρβάρῳ μήτε σὺ ἡμέας περιῶ
 " ἀναπεῖθειν, οὔτε ἡμέες πεισόμεθα. νῦν δὲ ἀπάγγελλε
 " Μαρδονίῳ ὡς Ἀθηναῖοι λέγουσι, ἔστ' ἂν ὁ ἥλιος τὴν
 " αὐτὴν ὁδὸν ἢ τῇ περ καὶ νῦν ἔρχεται, μήποτε ὁμολογή-
 10 " σιν ἡμέας Ξέρξῃ· ἀλλὰ θεοῖσι τε συμμάχοισι πίσυ-
 " νοί μιν ἐπέξιμεν ἀμυνόμενοι, καὶ τοῖσι ἥρωσι, τῶν ἐκεί-
 " νος οὐδεμίην ὅπιν ἔχων, ἐνέπρησε τοὺς τε οἴκους καὶ τὰ
 " ἀγάλματα. σύ τε τῷ λοιπῷ λόγους ἔχων τοιοῦσδε μὴ
 " ἐπιφαίνο· Ἀθηναῖοι· μηδὲ δακρύων χροστὰ ὑπαυγέειν,
 15 " ἀθέμιστα ἔρδειν παράινει. οὐ γάρ σε βουλόμεθα οὐ-
 " δὲν ἄχαρι πρὸς Ἀθηναίων παθεῖν, ὅντα προξενόν τε
 " καὶ φίλον."

- CXLIV. Πρὸς μὲν Ἀλέξανδρον ταῦτα ὑπεκρίναντο· quid Spar-
tanis re-
sponderint.
 πρὸς δὲ τοὺς ἀπὸ Σπάρτης ἀγγέλους, τάδε· " Τὸ μὲν
 " δεῖσαι Λακεδαιμονίους μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ βαρβάρῳ,
 " κάρτα ἀνθρωπῆιον ἦν. ἀτὰρ αἰσχροῦς γε οἴκατε, ἔξεπι-
 5 " στάμενοι τὸ Ἀθηναίων Φρόνημα, ἀρρωδῆσαι· ὅτι οὔτε
 " χρυσὸς ἐστὶ γῆς οὐδαμῶδι τοσαῦτος, οὔτε χώρῃ κάλλει
 " καὶ ἀρετῇ μέγα ὑπερφέρουσα, τὰ ἡμεῖς θεζόμενοι,
 " ἐθέλομεν ἂν μηδίσαντες, καταδουλώσαι τὴν Ἑλλάδα.
 " πολλά τε γὰρ καὶ μεγάλα ἐστὶ τὰ διακαλύοντα
 10 " ταῦτα μὴ ποιεῖν, μηδ' ἦν ἐθέλωμεν. πρῶτα μὲν καὶ
 " μέγιστα, τῶν θεῶν τὰ ἀγάλματα καὶ τὰ οἰκήματα
 " ἐμπεπρησμένα τε καὶ συγκεχωσμένα, τοῖσι ἡμέας
 " ἀναγκαίως ἔχει τιμωρῆειν ἐς τὰ μέγιστα μᾶλλον,
 " ἢ περ ὁμολογέειν τῷ ταῦτα ἐργασαμένῳ. αὐτὶς δὲ, τὸ
 15 " Ἑλληνικὸν εἶν ὁμαιμόν τε καὶ ὁμόγλωσσον, καὶ θεῶν
 " ἰδρύματά τε κοινὰ καὶ θυσαίαι, ἧθεά τε ὁμότροπα· τῶν
 " προδότας γενέσθαι Ἀθηναίους οὐκ ἂν εὖ ἔχοι. ἐπίστα-

“ σθέ τε αὐται, εἰ μὴ πρότερον ἐτυγχάνετε ἐπιστάμεναι,
 “ ἔστ’ ἂν καὶ εἰς περὶ Ἀθηναίων, μηδαμῶς ὁμολογήσῃ-
 “ τας ἡμέας Περσῶν. ὑμῶν μὲντοι ἀγάμεθα τὴν προνοίην, 20
 “ τὴν ἐς ἡμέας ἔχουσαν, ὅτι προαΐδετε ἡμῶν οἰκαφθορή-
 “ μένων οὕτω, ὥστε ἀκιδρέψαι ἐθέλειν ἡμῶν τοὺς οἰκέ-
 “ τας. καὶ ὑμῶν μὲν ἡ χάρις ἐκπεπλήρωται· ἡμεῖς μὲν-
 “ τοι λιπαρήσομεν αὐτά, ὅπως ἂν ἔχωμεν, οὐδὲν λυπέον- 25
 “ τες ὑμέας. νῦν δὲ ὡς αὐταὶ ἔχοντων, στρατιὴν ὡς τά-
 “ χιστα ἐκπέμπετε. ὡς γὰρ ἡμεῖς εἰκάζομεν, οὐκ ἐκὰς
 “ χρόνου παρέσται ὁ βάσιβαρος ἐσβαλὼν ἐς τὴν ἡμετέραν,
 “ ἀλλ’ ἐπειδὴν τάχιστα πύδηται τὴν ἀγγελίην, ὅτι
 “ οὐδὲν ποιήσομεν τῶν ἐκεῖνος ἡμῶν προσεδέετο. πρὶν ἂν 30
 “ παρεῖναι ἐκεῖνον ἐς τὴν Ἀττικὴν, ὑμέας καιρὸς ἐστὶ
 “ προσωθῆσαι ἐς τὴν Βοιωτίην.”

ΗΡΟΔΟΤΟΥ

ΤΟΥ

ΑΔΙΚΑΡΝΗΣΣΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΕΝΝΑΤΗ

ΕΠΙΓΡΑΦΟΜΕΝΗ

Κ Α Λ Ι Ο Η Η.

Οἱ μὲν, ταῦτα ὑποκρινάμενον Ἀθηναίων, ἀπαλλάσ- Alexandro
σοντο εἰς Σπάρτην. Μαρδόνιος δὲ, ὥς οἱ ἀπονοστήσας Ἀ- rebus infe-
λέξανδρος τὰ παρὰ Ἀθηναίων ἐσήμνη, ὀρμηθεὶς ἐκ [8, 140.]
Θεσσαλίας, ἤγε τὴν στρατιὴν σπουδῇ ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Mardonius
e Theflalia
in Atticam.
movet [a.
479.]

Θεσσαλίας ἡγουμένοισι οὔτε τὰ πρὸ τοῦ περηγμένου
μετάμειναι οὐδὲν, πολλῶν τε μᾶλλον ἐπῆγον τὸν Πέρσῃ
καὶ συνεπρόσπεμψε τε Θωρήξο Ληρισταῖος Ἑρξέω Φεύ-
γοντα, καὶ τότε ἐκ τοῦ Φανερῶ παρήκε Μαρδόνιον ἐπὶ
τῇ Ἑλλάδι.

II. Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος γίνεται ὁ στρατὸς ἐν Βοιω- Confilium
τοῖσι, αἱ Θηβαῖοι κατελάμβανον τὸν Μαρδόνιον, καὶ συνε- ei a Theba-
νίσαι datum.
βούλουν αὐτῶν, λέγοντες ὡς οὐκ εἴη χάρις ἐπιτηδεύουσιν
ἐκστρατοπεδεύεσθαι ἐκείνου, οὐδὲ εἶναι ἰσχυρὰς
ἐκαστέρω, ἀλλ' αὐτοῦ ἰζόμενον, ποιέειν ὅπως ἀμαχῇ τὴν πᾶσαν
Ἑλλάδα καταστρέφεται. κατὰ μὲν γὰρ τὸ ἰσχυρὸν
Ἕλληνας ὁμοφρονέοντας, οἵπερ καὶ πόρος ταῦτα ἐγίνε-

σπον, χαλεπὰ εἶναι περιγίνεσθαι καὶ ἅπασιν ἀνδρεί-
 ποιαι. “ Εἰ δὲ ποιήσεις τὰ ἡμεῖς παραινέομεν,” ἔφασαν
 λέγοντες, “ ἔξεις ἀπώως ἅπαντα τὰ κείνων βουλευμα- 10
 “ τα. πέμπε χρήματα ἐς τοὺς δυναστεύοντας ἄνδρας ἐν
 “ τῇσι πόλεσι. πέμπων δὲ, τὴν Ἑλλάδα διαστήσεις.”
 “ ἐνθῆτεν δὲ τοὺς μὴ τὰ σὰ φρονέοντας ῥηϊδίως μετὰ
 “ τῶν στασιωτῶν καταστρέφει.”

Athenae va-
 cuæ a Per-
 sis iterum
 captæ.

III. Οἱ μὲν ταῦτα συνεβούλευον· ὁ δὲ οὐκ ἐπέθτετο,
 ἀλλὰ οἱ δεινὸς τις ἐνόστακτο ἵμερος τὰς Ἀθήνας δεύτε-
 ρα ἐλέειν· ἅμα μὲν ὑπ’ ἀγνωμοσύνης, ἅμα δὲ πυρσοῦσι
 διὰ νήσων ἐδόκεε βασιλεῖ δηλώσειν ἔοσι ἐν Σάρδισι, ὅτι
 ἔχοι τὰς Ἀθήνας. ὅς οὐδὲ τότε ἀπικόμενος ἐς τὴν Ἀττι- 5
 κὴν εὗρε τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ’ ἐν τε Σαλαμῖνι τοὺς
 πλείστους ἐπυρθάνετο εἶναι, ἐν τε τῇσι νησὶ, αἰρεῖ τε
 ἐρῆμον τὸ ἄστυ. ἡ δὲ βασιλῆος αἵρεσις ἐς τὴν ὑστέρεν τὴν
 Μαρδονίου ἐπιστρατιήν, δικάμηνος ἐγένετο.

Inde Mar-
 donius in
 Salaminem
 Murichidem mittit,
 qui Atheni-
 enses ad
 pacem cum
 rege facien-
 dam cohortetur.

IV. Ἐπεὶ δὲ ἐν Ἀθήνῃσι ἐγένετο Μαρδόνιος, πέμπτει
 ἐς Σαλαμῖνα Μουριχίδην, ἄνδρα Ἑλλησπόντιον, φέροντα
 τοὺς αὐτοὺς λόγους τοὺς καὶ Ἀλεξάνδρος ὁ Μακεδὼν
 τοῖσι Ἀθηναίοισι διεπόρθευσε. ταῦτα δὲ τοδεύτερον
 ἀπέστελλε, προέχων μὲν τῶν Ἀθηναίων οὐ φιλίας γνώ- 5
 μας, ἐλπίζων δὲ σφεας ὑπήσειν τῆς ἀγνωμοσύνης, ὡς.
 δορυαλώτου εὐσῆς πάσης τῆς Ἀττικῆς χώρας, καὶ εὐ-
 σῆς ἥδη ὑπ’ ἐωϋτῶ. τούτων μὲν εἵνεκα ἀπέπεμψε Μου-
 ριχίδην ἐς Σαλαμῖνα.

Lycidas, se-
 nator Athe-
 nienfis,
 cum uxore
 liberisque
 lapidibus
 obrutus,
 quod pa-
 cem susci-
 pet.

V. Ὁ δὲ, ἀπικόμενος ἐπὶ τὴν βουλὴν, ἔλεγε τὰ παρὰ
 Μαρδονίου. τῶν δὲ βουλευτῶν Λυκίδης εἶπε γνώμην, ὡς
 οἱ ἐδόκεε ἄμεινον εἶναι, δεξαμένους τὸν λόγον τὴν σφι
 Μουριχίδης προφέρει, ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον. ὁ μὲν δὲ
 ταύτην τὴν γνώμην ἀπεφαίνετο, εἶτε δὴ δεδογμένος χρί- 5
 ματα παρὰ Μαρδονίου, εἶτε οἱ καὶ ταῦτα εἴανταν. Ἀ-

10 θηναῖοι δὲ, αὐτίκα θεινὸν ποιησάμενοι, οἱ τε ἐκ τῆς βου-
 λῆς καὶ οἱ ἔξωθεν, ὡς ἐπύθοντο, περιστάντες Λυκίδα
 κατέλευσαν βάλλοντες, τὸν δὲ Ἑλλησπόντιοι Μουριχίδια
 ἀπέπεμψαν ἀσινέα. γενομένου δὲ θορύβου ἐν τῇ Σαλα-
 μῇ περὶ τὸν Λυκίδα, πυνθάνονται τῶν Ἀθηναίων αἱ
 15 γυναῖκες τὸ γινόμενον. διακελευσαμένη δὲ γυνὴ γυναικί,
 καὶ παρалаβοῦσα, ἐπὶ τὴν Λυκίδει οἰκίῃ ἦσαν αὐτο-
 κελές, καὶ κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, κατὰ
 δὲ τὰ τέκνα.

VI. Ἐς δὲ τὴν Σαλαμῖνα διέβησαν οἱ Ἀθηναῖοι ὥδε. Cur Athe-
 ἕως μὲν προσεδέκοντο τὸν ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατὸν nienfes
 ἤξειν τιμωρήσοντά σφι, οἱ δὲ ἔμενον ἐν τῇ Ἀττικῇ· ἐπεὶ tunc astu
 δὲ οἱ μὲν μακρότερα τε καὶ ὑχολαίτερα ἐποίουν, ὁ δὲ relinqueret
 5 ἐπιὼν καὶ δὴ ἐν τῇ Βοιωτῇ ἐλόγετο εἶναι, οὕτω δὴ ὑπέξε- coacti. Eo-
 κομίσαντό τε πάντα, καὶ αὐτοὶ διέβησαν εἰς Σαλαμῖνα· rum legati
 εἰς Λακεδαιμόνα τε ἔπεμψαν ἀγγέλους, ἅμα μὲν, μεμ- spartam
 ψομένους τοῖσι Λακεδαιμονίοισι ὅτι περιεῖδον ἐμβαλόντα profecti,
 τὸν Βάρβαρον εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἀλλ' οὐ μετὰ σφέων ἡγ-
 10 τίασαν εἰς τὴν Βοιωτήν· ἅμα δὲ, ὑπομήσοντας ὅσα σφι
 ὑπέσχετο ὁ Πέρσης μεταβαλῶσι δώσειν· προεῖπαί τε ὅτι
 εἰ μὴ ἀμυνῶσι Ἀθηναίοισι, ὡς καὶ αὐτοὶ τινα ἀλευρὴν
 εὐρήσονται.

VII. Οἱ γὰρ δὴ Λακεδαιμόνιοι ὄραζόν τε τούτων τὸν ad ephoros
 χρόνον, καὶ σφι ἦν Ἑτακίνθια· περὶ πλείστου δὲ ἦγον orationem
 τὰ τοῦ Θεοῦ πορσύνειν. ἅμα δὲ τὸ τεῖχος σφι τὸ ἐν τῷ habent ple-
 Ἰσθμῷ ἐτείχεον, καὶ δὴ ἐπάλξεις ἐλάμβανε. ὥς δὲ nam quere-
 5 ἀπίκοντο εἰς τὴν Λακεδαίμονα οἱ ἀγγελοι οἱ ἀπ' Ἀθη- larum ob
 ναίων, ἅμα ἀγόμενοι ἐκ τε Μεγάρων ἀγγέλους καὶ ἐκ auxilia
 Πλαταιέων, ἔλεγον τάδε ἐπελθόντες ἐπὶ τοὺς ἐφόρους· nondum
 “Ἐπεμψαν ἡμέας Ἀθηναῖοι, λέγοντες ὅτι ἡμῖν βασι- missa.
 10 λους ὁ Μήδων, ταῦτο μὲν, τὴν χώραν ἀποδιδῶ· ταῦτο

" δὲ, συμμάχους ἐθέλει ἐπ' ἴσῃ τε καὶ ὁμοίῃ ποιῆσαι - 10
 " σθαι, ἄντι τε δόλου καὶ ἀπάτης· ἐθέλει δὲ καὶ ἄλ-
 " λην χάριν πρὸς τῇ ἡμετέρῃ διδόναι, τὴν ἂν αὐτοὶ ἐλα-
 " μβα. ἡμεῖς δὲ, Δία τε Ἑλλήνιον αἰδέσθοντας, καὶ
 " τὴν Ἑλλάδα θεινὴν πεισύνετο προδύναι, οὐ καταπέ-
 " σαμεν, ἀλλὰ ἀπειπάμεθα, καί πορ ἀδικεῖσθαι ὑπ' 15
 " Ἑλλήνων καὶ καταπροδιδόμενος, ἐπιστάμενοί τε ὅτι
 " κερδαλέωτερόν ἐστι ὁμολογεῖν τῷ Πέρσῃ μᾶλλον ἢ πορ
 " πολεμεῖν· οὐ μὲν οὐδὲ ὁμολογήσομεν ἐκόντες εἶναι,
 " καὶ τὸ μὲν ἀπ' ἡμέων οὕτω ἀκέραιον εἶναι νόμισται ἐπὶ
 2 " ταῖς Ἑλλησιν. Τμεῖς δὲ, ἐς πῶσαν ἀρρωδίην τότε 20
 " ἀπικνόμενοι μὴ ὁμολογήσωμεν τῷ Πέρσῃ, ἐπεὶ τε ἐξε-
 " μάττετε τὸ ἡμέτερον φρόνημα σαφέως, ὅτι οὐδ' αὖ
 " προδώσομεν τὴν Ἑλλάδα, καὶ διότι τῶχος ὅμῃν διὰ
 " τοῦ Ἰσθμοῦ ἐλαυνόμενοι ἐν τέλει ἐστί, καὶ διὰ λόγον
 " αἰδένα τῶν Ἀθηναίων ποιέσθ' ἐσθ' ἐκονοί τε ἡμῖν 25
 " τῷ Πέρσῃ ἀντιώσθαι ἐς τὴν Βοιωτίην, προδιδάπατε,
 " περιείδετέ τε ἐσβαλόντα ἐς τὴν Ἀττικὴν τὸν Βάρβαρον.
 " ἐς μὲν νῦν τὸ παρὸν Ἀθηναῖοι ὑμῖν μνηύουσ'· οὐ γὰρ
 " ἐπαίσατε ἐπιτηδεύς. νῦν δὲ ὅτι τάχος στρατικὴν ἄμα
 " ἡμῖν ἐκέλευσαν ὁμέας ἐκπέμπειν, ὥς ἂν τὸν Βάρβαρον 30
 " δεκώμεθα ἐν τῇ Ἀττικῇ. ἐπειδὴ γὰρ ἡμάρτομεν τῆς
 " Βοιωτίας, τῆς γὰρ ἡμετέρας ἐπιτηδεωτάτων ἐστί ἔμμα-
 " χύασθαι τὸ Θριάσιον πεδίον."

Spartano-
 rum tergi-
 versatio.
 Quid Hero-
 doto de ea
 videtur.

VIII. Ὡς δὲ ἄρα ἄκουσαν αἱ ἔφοροι ταῦτα, ἀνέβη-
 λαντο ἐς τὴν ὑστεραίην ὑπακρίνασθαι τῇ δὲ ὑστεραίῃ, ἐς
 τὴν ἐτέραν. ταῦτα δὲ καὶ ἐπὶ δέκα ἡμέρας ἐποιέου, ἐξ ἡμέ-
 ρης ἐς ἡμέρην ἀναβαλλόμενοι. ἐν δὲ ταύτῃ τῷ χρόνῳ τὸν
 Ἰσθμὸν ἐτέχεον, σπαυδὴν ἔχοντες πολλὴν πάντες Πελο- 3
 πονήσιοι καὶ σφι ἦν πρὸς τέλει. οὐδὲ ἔχω εἶπαι τὰ αἴ-
 τια, διότι ἀπικνόμενοι μὲν Ἀλεξάνδρῳ τῷ Μακεδόνα ἐς

Ἀθηνας σπουδῇ μεγάλην ἐποιήσαντο μὴ μηδίσαι Ἀθη-
ναίους, τότε δὲ ὥρην ἐποιήσαντο οὐδεμίην, ἄλλο γε ἢ ἔτι
10 Ἰσθμός σφι ἐτετείχιστο, καὶ εἰδοὶ Ἀθηναίων ἔτι δε-
εσθαι οὐδέν· ὅτε δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπίκητο εἰς τὴν Ἀττι-
κὴν, οὐκ ἄπετετείχιστο, ἐργάζοντα δὲ, μεγάλως καταρ-
ρωδηκότας τοὺς Πέρσας.

IX. Τέλος δὲ, τῆς τε ὑποκρίσεως καὶ ἐξόδου τῶν Admoniti a
Σπαρτιητέων ἐγένετο τρόπος τοιοῦτος. τῇ προτεραίῃ τῆς Chileo e-
ὑστάτης καταστάσεως μελλούσης ἐσσεσθαι, Χίλεος, αἰτη phori, alie-
Τεγεάτης, δυνάμενος ἐν Λακεδαιμόνι μέγιστα ζείνων, τῶν natis Athe-
5 ἐφόρων ἐπίφθρο πᾶντα λόγον τοι δὴ οἱ Ἀθηναῖοι ἔλεγον. nienfibz
fore, ut ip-
ἀκούσας δὲ ὁ Χίλεος, ἔσχετο ἄρα σφι τάδε· “ Οὐτὼ fa Pelopon-
“ ἔχει, ἄνδρες ἔφοροι· Ἀθηναίων ἡμῶν ἔστων μὴ ἀρθ- nefus peri-
“ μῶν, τῷ δὲ θαρσύνῃ συμμάχων, καίπερ τείχεος διὰ clitetur,
“ τῷ Ἰσθμῷ ἐληλαμένον κρατεροῦ, μεγάλα κλισιά-
10 “ δεσ ἀνακεπτάται εἰς τὴν Πελοπόννησον τῷ Πέρσῃ.
“ ἀλλ’ ἐσακούσατε, πρὶν τι ἄλλο Ἀθηναίοισι δοῖται
“ σφάλμα τῇ Ἑλλάδι φέρειν.”

X. Ὁ μὲν σφι ταῦτα συνεβούλευε. αἱ δὲ, Φρενὶ λα- tandem au-
βόντες τὸν λόγον, αὐτίκα φράσαντες οὐδὲν τοῖσι ἀγγέ- xilia, Pau-
λοισι τοῖσι ἀπικήμενοι ἀπὸ τῶν πολέων, νυκτὸς ἔτι ἐκ- fania duce,
πέμπασι πεντακισχιλίους Σπαρτιητέων, [καὶ ἐπὶ περὶ mittunt.
5 ἑκάστον τάξαντες τῶν εἰλώτων,] Παισανίῃ τῷ Κλεόμ-
βροτοῦ ἐπιτρέψαντες ἐξάγειν. ἐγένετο μὲν νυν ἡ ἡγεμονίη
Πλειστάρχου τοῦ Λεωνίδου· ἀλλ’ ὁ μὲν ἦν ἔτι παῖς, ὁ
δὲ, τούτου ἐπίτροπός τε καὶ ἀνεψίος. Κλεόμβροτος γὰρ ὁ
Παισανίῃ μὲν πατήρ, Ἀναξανδρίδῃ δὲ παῖς, οὐκέτι
10 περὶν, ἀλλὰ ἀπαγαγὼν ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ τὴν στρατιὴν
τὴν τὸ τεῖχος δέμασαν, μετὰ ταῦτα οὐ πολλὸν χρόνον
τινα βίους ἀπέθανε. ἀπῆγε δὲ τὴν στρατιὴν ὁ Κλεόμβρο-
τος ἐκ τοῦ Ἰσθμοῦ διὰ τόδε· θυομένῳ οἱ ἐπὶ τῷ Πέρσῃ,

ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ. προσαιρέσεται δὲ ἐαυτῷ Πausanίης Εὐρύανакτα τὸν Δωριέος, ἄνδρα οἰκίης ἑόντα 15 τῆς αὐτῆς. οἱ μὲν δὴ σὺν Πausανίῃ ἐξεληλύθεσαν ἐξ αὐτῆς Σπάρτης.

XI. Οἱ δὲ ἄγγελοι, ὡς ἡμέρῃ ἐγεγόνεε, οὐδὲν εἰδότες περὶ τῆς ἐξόδου, ἐπῆλθον ἐπὶ τοὺς ἐφόρους, ἐν νόῳ δὴ ἔχοντες ἀπαλλάσσεσθαι καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς ἐαυτοῦ ἑκα-
στος ἐπελθόντες δὲ, ἔλεγον τάδε· “ Ὑμεῖς μὲν, ὦ Λα-
“ κεδαιμόνιοι, αὐτῷ τῇδε μένοντες, Τακίνδιά τε ἄγετε 5
“ καὶ παίζετε, καταπροδόντες τοὺς συμμάχους· Ἀθη-
“ ναῖοι δὲ, ὡς ἀδικεόμενοι ὑπὸ ὑμέων, χητεῖ τε συμμά-
“ χων, καταλύσονται τῷ Πέρσῃ οὕτω ὅπως ἂν δύνωνται.
“ καταλυσάμενοι δὲ, δῆλα γὰρ δὴ ὅτι σύμμαχοι βασι-
“ λῆος γινόμεθα, συστρατευσόμεθα ἐπὶ τὴν ἂν ἐκείνοι 10
“ ἐξηγέωνται. ὑμεῖς δὲ τὸ ἐνθῦτον μαθήσεσθε ὁκοῖον
“ ἂν τι ὑμῖν ἐξ αὐτῷ ἐκβαίῃ.” ταῦτα λεγόντων τῶν
ἀγγέλων, οἱ ἐφοροὶ εἶπαν ἐπ’ ὄρκου, καὶ δὴ δοκέειν εἶναι
ἐν Ὀρεστείῳ στείχοντας ἐπὶ τοὺς ξείνους· ξείνους γὰρ
ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. οἱ δὲ, ὡς οὐκ εἰδότες, ἐπειρώ- 15
τεον τὸ λεγόμενον· ἐπειρόμενοι δὲ, ἐξέμαθον πᾶν τὸ ἑόν·
ὥστε ἐν θωύματι γενόμενοι, ἐπορεύοντο τὴν ταχύστην διώ-
κοντες· σὺν δὲ σφι, τῶν περιόικων Λακεδαιμονίων λογά-
δες πεντακισχίλιοι ὀπλῖται ταῦτ’ οὕτως ἐπαίον.

Id Mardo-
nius per
Argivos
Persarum
rebus fa-
venies edo-
cius,

XII. Οἱ μὲν δὴ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἠπείγοντο. Ἀργεῖοι δὲ,
ἐπεὶ τε τάχιστα ἐπύθοντο τοὺς μετὰ Πausανίῃ ἐξελη-
λυθότας ἐκ Σπάρτης, πέμπουσι κήρυκα, τῶν ἡμεροδρό-
μων ἀνευρόντες τὸν ἄριστον, ἐς τὴν Ἀττικὴν, πρότερον αὐ-
τοὶ Μαρδονίῳ ὑποδεξάμενοι σχήσειν τὸν Σπαρτιήτην μὴ 5
ἐξίεναι. ὃς ἐπεί τε ἀπίκητο ἐς τὰς Ἀθήνας, ἔλεγε τάδε·
“ Μαρδόνιε, ἐπεμψάν με Ἀργεῖοι φράσσοντά ται ὅτι ἐκ
“ Λακεδαιμόνος ἐξεληλύθε ἡ νεότης, καὶ ὡς οὐ δυνατοὶ

“ αὐτὴν ἴσχειν εἰς Ἄργεῖοι μὴ οὐκ ἐξίεναι. πρὸς ταῦτα
 10 “ τύχχανε εὖ βουλευόμενος.” ὁ μὲν δὴ, εἰπας ταῦτα,
 ἀπαλλάσσετο ὀπίσω.

XIII. Μαρδόνιος δὲ οὐδαμῶς ἔτι πρόθυμος ἦν μένειν Attica de-
 ἐν τῇ Ἀττικῇ, ὡς ἤκουσε ταῦτα. πρὶν μὲν νυν ἢ πυθέ- vastata,
 σθαι, ἀνεκώχευε, θέλων εἰδέναι τὸ παρ’ Ἀθηναίων, Boeotiam
 ὁκοῖόν τι ποιήσουσι· καὶ οὔτε ἐπήμαινε οὔτε ἐσίνετο γῆν versus re-
 5 τὴν Ἀττικὴν, ἐλπίζων διὰ πάντος τοῦ χρόνου ὁμολογήσειν greditur.
 σφέας· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔπειθε, πυθόμενος τὸν πάντα λόγον,
 πρὶν ἢ τοὺς μετὰ Πausανίῳ ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἐμβαλεῖν,
 ὑπεξεχώρεε, ἐμπρήσας τε τὰς Ἀθήνας, καὶ εἰ καὶ τι ὄρ-
 θὸν ἦν τῶν τειχέων ἢ τῶν οἰκημάτων, ἢ τῶν ἱρῶν, πάντα
 10 καταβαλὼν καὶ συγχώσας. ἐξέλαυνε δὲ τῶνδε εἵνεκα,
 ὅτι οὔτε ἱππασίμη ἢ χώρα ἦν ἢ Ἀττικῇ, εἰ τε νικῶτο
 συμβαλὼν, ἀπάλλαξις οὐκ ἦν, ὅτι μὴ κατὰ στεῖνον,
 ὥστε καὶ ὀλίγους σφέας ἀνθρώπους ἴσχειν. ἐβουλεύετο
 ὦν, ἐπαναχωρήσας ἐς τὰς Θήβας, συμβαλεῖν πρὸς πάλι
 15 τε Φιλίῃ, καὶ χώρῃ ἱππασίμη.

XIV. Μαρδόνιος μὲν δὴ ὑπεξεχώρεε. ἤδη δὲ ἐν τῇ ὁδῷ Hoc in iti-
 εἶσσι αὐτῷ ἦλθε ἀγγελίη πρόδρομος, ἄλλην στρατιὴν nere, audito
 ἤκειν ἐς Μέγαρα, Λακεδαιμονίων χιλίους. πυθόμενος δὲ manum
 ταῦτα, ἐβουλεύετο, εἰκὼς τούτους πρῶτον ἔλοι. ὑποστρέ- Spartano-
 5 ψας δὲ τὴν στρατιὴν ἤγε ἐπὶ τὰ Μέγαρα· ἢ δὲ ἵππος ra venisse,
 προελθούσα κατιππάσατο χώραν τὴν Μεγαρίδα. ἐς ταύ- defleat in
 τὴν δὴ ἐκαστάτῃ τῆς Εὐρώπης τὸ πρὸς ἡλίου δύνοκτος ἢ Megari-
 Περσικῇ αὕτῃ στρατῇ ἀπῆκετο. dem: (ister-
 minus ex-
 peditionis
 Persarum
 ad occa-
 sum:)

XV. Μετὰ δὲ ταῦτα, Μαρδονίῳ ἦκε ἀγγελίη ὡς ἀλέες fed mox
 εἶσαν οἱ Ἕλληνες ἐν τῷ Ἰσθμῷ. οὕτω δὴ ὀπίσω ἐπο- certior, fa-
 ρεύετο διὰ Δακελῆς. οἱ γὰρ Βοιωτάρχαι μετεπέμψαντο ctus, totum
 τοὺς προσχώρους τῶν Ἀσωπίων· οὗτοι δὲ αὐτῷ τὴν ὁδὸν Peloponne-
 5 ἡγέοντο ἐς Σφενδαλέας· ἐνθεῦτεν δὲ, ἐς Τανάγραν. ἐν siorum ex-
 ercitus
 jam ad
 isthmum
 confluisse,

priorem vi- **Τανάγρα** δὲ νύκτα ἐναυλισάμενος, καὶ τραπόμενος τῇ
 am repetit,
 inque Boeo- **ὕστεραίη** ἐς Σκῶλον, ἐν γῇ τῇ **Θηβαίων** ἦν. ἐνθαῦτα δὲ
 tiam rever-
 sus, castra **τῶν Θηβαίων**, καίπερ **μηδιζόντων**, ἔπειρε τοὺς **χώρους**,
 in agro
 Thebano ad **οὔτι** κατὰ **ἔχθος** αὐτέων, ἀλλ' ὑπ' ἀναγκαίης **μεγάλης**
 Asopum lo-
 cat, partim- **ἐχόμενος**· **βουλόμενες** ἔρυμά τε τῷ **στρατοπέδῳ** **ποιήσα-** 10
 que muni-
 mentis cin- **σθαι**, καὶ ἦν **συμβαλόντι** οἱ **μὴ** **ἐκβαίῃ** **οἰκίον** τι **ἐθέ-**
 git. Tra-
 ctus horum **λαί**, **κρησφύγετον** τῷτο **ἐποίητο**. **παρήκε** δὲ αὐτοῦ τὸ
 castrorum.
 Interea At- **στρατόπεδον**, **ἀρξάμενον** ἀπὸ **Ἐρυθρίων**, **παρὰ** **Τισίας**
 taginus
 Thebanus **κατέτεινέ** δὲ **ἐς** τὴν **Πλαταιίδα** **γῆν**, **παρὰ** τὸν **Ἀσωπὸν**
 Mardoni- **ποταμὸν** **τεταγμένον**. οὐ **μέντοι** τό γε **τείχος** **τοσούτων** 15
 nobilissimis
 Persarum **ἐποίητο**, ἀλλ' ὡς **ἐπὶ** **δέκα** **σταδίους** **μάλιστά** **κη** **μάτω-**
 convivio
 lautissimo **πον** **ἕκαστον**. **ἐχόντων** δὲ τὸν **πόνον** **ταύτων** **τῶν βαρβάρων**,
 excipit.

Sermo ibi
 inter Ther-
 sandrum
 Orchome-
 nium Per-
 famque de
 belli eventu
 habitus.

XVI. Τὰ δὲ ἤδη τὰ ἐπίλοιπα ἤκουον **Θερσάνδρου**, ἀν-
 δρὸς μὲν **Ὀρχομενίου**, **λογίμου** δὲ **ἐς** τὰ **πρῶτα** ἐν **Ὀρχο-**
μενῷ. **ἔφη** δὲ ὁ **Θερσάνδρος** **κληθῆναι** καὶ αὐτὸς ὑπὸ
Ἀτταγίνου ἐπὶ τὸ **δεῖπνον** τῷτο· **κληθῆναι** δὲ καὶ **Θη-**
βαίων ἀνδράς **πεντήκοντα**· καὶ **σφειν** οὐ **χωρίς** **ἐκατέ-** 5
ρους **κλῖναι**, ἀλλὰ **Πέρσῃν** τε καὶ **Θηβαίων** ἐν **κλίῃ** **ἐκά-**
στη. ὡς δὲ ἀπὸ **δείπνου** ἔσαν, **διαπινόντων**, τὸν **Πέρσῃ**
τὸν ὁμόκλινον, **Ἑλλάδα** **γλαῶσσαν** **ιέντα**, **εἴρεσθαι** αὐτὸν
ὁπόδαπός **ἐστι**, αὐτὸς δὲ **ὑποκρίνασθαι** ὡς εἴη **Ὀρχομέ-**
νιος. τὸν δὲ εἶπαι· “ **Ἐπεὶ** νῦν **ὁμοστράτεζός** τέ **μυ** καὶ 10
 “ **ὁμόσπονδος** **ἐγένεο**, **μνημόσυνά** **τοι** **γνώμης** **τῆς ἐμῆς**
 “ **καταλιπέσθαι** **θέλω**· **ἵνα** καὶ **πρωσιδῶς** αὐτὸς **περὶ**
 “ **σεωυτοῦ** **βουλευέσθαι** **ἔχῃς** τὰ **συμφέροντα**. **ἄρας** τῶ-
 “ **τους** **τοὺς** **δαινυμένους** **Πέρσας**, καὶ τὸν **στρατὸν**, τὸν
 “ **ἐλίπομεν** **ἐπὶ** τῷ **ποταμῷ** **στρατοπεδεύμενον**· **ταυτέων** 15

“ πάντων ὄψαι, ὀλίγου τινὸς χρόνου διελθόντος, ὀλίγου
 “ τινὰς τοὺς περιγεγομένους.” ταῦτά τε ἅμα τὸν Πέρσην
 λέγειν, καὶ μετιέναι πολλὰ τῶν θαυμάτων. αὐτὸς δὲ
 θαυμάσας τὸν λόγον, εἶπαι πρὸς αὐτόν· “ Οὐκᾶν Μαρ-
 20 “ δονίῳ τε ταῦτα χρεῶν ἐστὶ λέγειν, καὶ ταῖσι μετ’ ἐκεί-
 “ νων ἐν αἷῃ εὔσι Περσέων.” τὸν δὲ μετὰ ταῦτα εἶπαι·
 “ Ξεῖτε, ὅ, τι δεῖ γενέσθαι ἐκ τῷ θεῷ, ἀμήχανον ἀπο-
 “ τρέψαι ἀνθρώπων· οὐδὲ γὰρ πιστὰ λήγουσι ἐδέλει
 “ πείθεσθαι οὐδεῖς. ταῦτα δὲ Περσέων συγχρῶ ἐπιστά-
 25 “ μεναι, ἐπόμεθα ἀναγκαίῃ ἐνδεδεμένοι. ἐχθίστη δὲ
 “ ὁδὸν ἐστὶ τῶν ἐν ἀνθρώποισι αὕτη, πολλὰ φροῦροντα,
 “ μηδενὸς κρατεῖν.” ταῦτα μὲν τοῦ Ὀρχομενίου Θερ-
 σάνδρου ἤραον· καὶ τὰδε πρὸς τούτοις, ὡς αὐτὸς αὐτίκα
 λέγει ταῦτα πρὸς ἀνθρώπους πρῶτον ἢ γενέσθαι ἐν
 Πλαταιῇσι τὴν μάχην.

XVII. Μαρδονίου δὲ ἐν τῇ Βοιωτῇ στρατοπεδευομένου, Phocensi-
 αὶ μὲν ἄλλοι παρείχοντο ὅπαντες στρατὴν, καὶ συνεσέ- [c. 31.] μη-
 5 αλον ἐς Ἀθήνας, ὅσοι περ ἐμμάδζον Ἕλληνας τῶν ταύτη-
 αικημένων· μῆνοι δὲ Φωκῆες οὐ συνεσέβαλλον· ἐμμάδζον-
 10 γὰρ δὴ μεγάλως καὶ οὗτοι, οὐκ ἐκόντες, ἀλλ’ ὑπ’ ἀναγ-
 καίης. ἡμέρησι δὲ οὐ πολλῇσι μετὰ τὴν ἀπίξιν τὴν ἐς
 Θήβας ὕστερον, ἦλθον αὐτέων ἐπλῖται χίλιοι· ἦγε δὲ
 αὐτοὺς Ἀρμοκύδης, ἀγὴρ τῶν ἀστῶν δοκιμώτατος. ἐπεὶ
 δὲ ἀπικέατο καὶ οὗτοι ἐς Θήβας, ἀνέμψας ὁ Μαρδόνιος
 15 ἰππέας, ἐκέλευσέ σφεας ἐπ’ ἐαυτῶν ἐν τῷ πεδίῳ ἵξε-
 σθαι. ἐπεὶ δὲ ἐποίησαν ταῦτα, αὐτίκα παρῆν ἡ ἵππος
 ὅπασα. μετὰ δὲ ταῦτα, διεξῆλθε μὲν διὰ τῷ στρατο-
 πέδῳ τοῦ Ἑλληνικῷ τοῦ μετὰ Μήδων ὄντος Φήμη, ὡς
 καταχοντιεῖ σφέας· διεξῆλθε δὲ δι’ αὐτέων Φωκέων ταύ-
 15 τὸ ταῦτο. ἔνθα δὴ σφί’ ὁ στρατηγὸς Ἀρμοκύδης παραινέει,
 λέγων τοιαῦτα· “ ὦ Φωκῆες, πρόδηλα γὰρ ὅτι ἡμῶς ἦ-

“ τοι οἱ ἄνθρωποι μέλλουσι προόπτῳ θανάτῳ δώσειν,
 “ διαβεβλημένους ὑπὸ Θεσσαλῶν, ὡς ἐγὼ εἰκάζω· ἦν
 “ ὢν ἄνδρα πάντα τινὰ ὑμέων χρεῶν ἐστὶ γενέσθαι
 “ ἀγαθόν. κρέσσον γὰρ, ποιεῦντάς τι καὶ ἀμυνομένους 20
 “ τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα, ἢ περ παρέχοντας διαφθαρῆναι
 “ αἰσχίστῳ μόρῳ. ἀλλὰ μαθέτω τις αὐτέων ὅτι ἔόντες
 “ βάρβαροι ἐπ’ Ἑλλήσι ἀνδράσι φόνον ἔρραψαν.”

quomodo
 trahati.

XVIII. Ὁ μὲν ὢν ταῦτα παραΐνεε. οἱ δὲ ἱππέες, ἐπεὶ
 τέ σφεας ἐκυκλώσαντο, ἐπήλαυνον ὡς ἀπολεῦντες, καὶ
 δὴ διετείνοντο τὰ βέλεα ὡς ἀπήσοντες· καὶ κού τις καὶ
 ἀπῆκε. καὶ οἱ ἀντίοι ἔστασαν, πάντῃ συστρέψαντες
 ἐαυτοὺς, καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα. ἐνθαῦτα οἱ ἱπ- 5
 πότες ὑπέστρεφον, καὶ ἀπήλαυνον ὀπίσω. οὐκ ἔχω δὲ
 ἀτρεκέως εἶπαι, αὐτε εἰ ἦλθον μὲν ἀπολέοντες τοὺς Φω-
 κέας, δεηθέντων Θεσσαλῶν· ἐπεὶ δὲ ὥρων πρὸς ἀλεξίστην
 τραπομένους, δέισαντες μὴ καὶ σφίσι γένηται τρώματα,
 αὐτῶ δὴ ἀπήλαυνον ὀπίσω· ὡς γὰρ σφί ἐνετείλατο Μαρ- 10
 δόνιος· οὐτ’ εἰ αὐτέων πειρηθῆναι ἠθέλησε εἴ τι ἀλκῆς
 μετέχουσι. ὡς δὲ ὀπίσω ἀπήλασαν οἱ ἱππότες, πέμψας
 Μαρδόνιος κήρυκα, ἔλεγε τάδε· “ Θαρσέετε, ὦ Φωκέες·
 “ ἄνδρες γὰρ ἐφάνητε ἔόντες ἀγαθοὶ, οὐκ ὡς ἐγὼ ἐπυν-
 “ θανόμην. καὶ ἦν προθύμως φέρετε τὸν πόλεμον ταῦ- 15
 “ τον· εὐεργεσίῃσι γὰρ οὐ νικήσετε οὔτε ὢν ἐμὲ, οὔτε βα-
 “ σιλῆα.” τὰ περὶ Φωκίων μὲν ἐς τοσούτο ἐγένετο.

Græci ad
 Eleusinem
 undique
 collecti, in-
 de in Boeo-
 tiam mo-
 vent: ubi
 propter E-
 rythras ex-
 adversus
 barbaros
 castra mo-
 tantur.

XIX. Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὡς ἐς τὸν Ἰσθμὸν ἦλθον, ἐν
 τούτῳ ἐστρατοπεδεύοντο. πυνθανόμενοι δὲ ταῦτα οἱ λοιποὶ
 Πελοποννήσιοι, τοῖσι τὰ ἀμείνω εἰκόταν, οἱ δὲ καὶ ὄρεον-
 τες ἐξιόντας Σπαρτιήτας, οὐκ ἐδικαίουν λείπεσθαι τῆς
 ἐξόδου Λακεδαιμονίων, ἐκ δὴ ὢν ταῦ Ἰσθμοῦ, καλλιερῆ- 5
 σάντων τῶν ἱρῶν, ἐπορεύοντο πάντες, καὶ ἀπικινεῖνται ἐς
 Ἐλευσίνα· ποιήσαντες δὲ καὶ ἐνθαῦτα ἱρὰ, ὡς σφί

ἐκαλλιερέετο, πρὸς αὐτὸν ἐπορεύοντο· Ἀθηναῖοι δὲ ἅμα αὐτοῖσι, διαβάντες μὲν ἐκ Σαλαμῖνος, συμμιγνέσθαι δὲ ἐν
 10 Ἐλευσίνι. ὡς δὲ ἄρα ἀπίκοντο τῆς Βοιωτίας ἐς Ἐρυθρὰς, ἔμαθόν τε δὴ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ τῷ Ἀσσιῶν στρατοπέδουμένους, φρασθέντες τε ταῦτο, ἀντετάσσοντο ἐπὶ τῆς ὑπωρείας τῶν Κιθαιρώνος.

XX. Μαρδόνιος δὲ, ὡς οὐ κατέβαινον οἱ Ἕλληνες ἐς Pugna Per-
 τὸ πεδίον, πέμπει ἐς αὐτοὺς πᾶσαν τὴν ἵππον, τῆς ἵπ-
 πάρχης Μασίστιος, εὐδοκιμῶν παρὰ Πέρσῃσι, τὸν Ἕλ-
 ληνες Μακίστιον καλέουσι, ἵππον ἔχων Νισαῖον, χρυσο-
 5 χάλινόν τε καὶ ἄλλως κεκοσμημένον καλῶς. ἐνθαῦτα
 ὡς προσήλασαν οἱ ἵπποταί πρὸς τοὺς Ἕλληνας, προσέβαλλον κατὰ τέλεα· προσβαλόντες δὲ, κακὰ μεγάλα ἐργάζοντο, καὶ γυναῖκας σφεας ἀπεκάλεον.

XXI. Κατὰ συντυχίην δὲ Μεγαρέες ἔτυχον ταχθέντες
 ἢ τὸ ἐπιμαχώτατον ἦν τῷ χωρίου παντὸς, καὶ πρόσδος
 μάλιστα ταύτῃ ἐγένετο τῇ ἵππῳ. προσβαλούσης ὦν τῆς
 ἵππου, οἱ Μεγαρέες πιεζόμενοι ἔπεμπον ἐπὶ τοὺς στρατη-
 5 γοὺς τῶν Ἑλλήνων κήρυκα. ἀπικόμενος δὲ ὁ κήρυξ πρὸς
 αὐτοὺς ἔλεγε τάδε· “ Μεγαρέες λέγουσι, Ἡμεῖς, ἄνδρες
 “ σύμμαχοι, οὐ δυνατοὶ εἶμεν τὴν Περσέων ἵππον δέκε-
 “ σθαι μῶνοι, ἔχοντες στάσιν ταύτην ἐς τὴν ἔστημεν ἀρ-
 “ χήν· ἀλλὰ καὶ ἐς τόδε λιπαρίη τε καὶ ἀρετῇ ἀντέχο-
 10 “ μεν, καίπερ πιεζούμενοι. νῦν τε, εἰ μὴ τινας ἄλλους
 “ πέμψετε διαδόχους τῆς τάξις, ἵσ τε ἡμέας ἐκλείψον-
 “ τας τὴν τάξιν.” ὁ μὲν δὴ σφι ταῦτα ἀπήγγειλε.
 Παισαμένης δὲ ἀπεπειράτο τῶν Ἑλλήνων, εἴ τινες ἐθέ-
 λοιεν ἄλλοι ἐθέλονται ἵεναι τε ἐς τὸν χώρον ταῦτον καὶ
 15 τάσσεσθαι διάδοχοι Μεγαρεῦσι. οὐ βουλομένων δὲ τῶν
 ἄλλων, Ἀθηναῖοι ὑπεδέξαντο, καὶ Ἀθηναίων οἱ τριηκό-
 σιοι λογάδες, τῶν ἐλοχῆγες Ὀλυμπιόδωρος ὁ Λάμπωνος.

Cadit Maffius, magister equitatus Perfic.

XXII. Οὗτοί ἑσαν οἱ τε ὑποδεζόμενοι, καὶ δι' πρὸ τῶν ἄλλων τῶν παρεόντων Ἑλλήνων ἐς Ἐρυθρὰς ταχθέντες, τοὺς τοχότας προσελόμενοι. μαχομένων δὲ σφῶν ἐπὶ χρόνον, τέλος τοιόνδε ἐγένετο τῆς μάχης. προσβαλούσης τῆς ἵππου κατὰ τέλεα, ὁ Μασιστίου προέχων τῶν ἄλλων ἵππος βάλλεται τοξεύματι τὰ πλευρά· ἀλγίστας δὲ, ἴσταται τε ὀρθός, καὶ ἀποστρίβεται τὸν Μασίστιον. πρὸς οὗτοι δὲ αὐτῷ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτίκα ἐπεκέατο· τὸν τε δὴ ἵππον αὐτοῦ λαμβάνουσι, καὶ αὐτὸν ἀμυνόμενον πτείνουσι, κατ' ἀρχὰς οὐ δυνάμενοι. ἐνδοκέατο γὰρ αὐτῷ ἐντὸς θώρηκα εἶχε χρύσειον λεπίδων· κατύπερθε δὲ τοῦ θώρηκος, κιθῶνα φοινίκιον ἐνδεδύκει. τύπτοντες δὲ ἐς τὸν θώρηκα, ἐποίεον οὐδέν· πρὶν γε δὴ μάθων τίς τὸ πτείνεμενον, παῖει μιν ἐς τὸν ὀφθαλμόν. οὕτω δὴ ἔπειτα τε καὶ ἀπέθανε. ταῦτα δὲ κως γινόμενα ἐλελήθει τοὺς ἄλλους ἱππέας· οὔτε γὰρ πεσόντα μιν εἶδον ἀπὸ τοῦ ἵππου, οὔτε ἀποθήσκοντα· ἀναχωρήσιός τε γινόμενης καὶ ὑπὸ τρηφῆς, οὐκ ἔμαθον τὸ γενόμενον. ἐπεὶ τε δὲ ἐστήσαν, αὐτίκα ἐπόθεσαν, ὥς σφῶν οὐδεὶς ἦν ὁ τάσων. μάθοντες δὲ τὸ γεγονός, διακελεύσασθαι, ἤλαυνον τοὺς ἱππᾶς πάντας, ὥς ἂν τὸν γε νεκρὸν ἀνελεῖατο.

Acerrimum super ejus cadavere praelium. Barbari tandem cum magna strage fusi.

XXIII. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι οὐκέτι κατὰ τέλεα προσελαύνοντας τοὺς ἱππέας, ἀλλ' ἄρ' αὖ πάντας, τὴν ἄλλην στρατιὴν ἐπεβώσαντο. ἐν τῷ δὲ ὁ πρῶτος ἄκας ἐβώθει, ἐν τούτῳ μάχῃ ὀξεῖα περὶ τοῦ νεκροῦ γίνεται. εἰς μὲν νῦν μῦθοι ἑσαν οἱ τρήκβοιοι, ἐστὸντό τε πολὺ λόν, καὶ τὸν νεκρὸν ἀπέλιπον· ὥς δὲ σφι τὸ πῶλθους ἐπεβώθησαν, οὕτω δὴ οὐκέτι δι' ἱππῶται ὑπέρμενον, οὐδὲ σφι ἐξεγένετο τὸν νεκρὸν ἀνελεῖσθαι, ἀλλὰ πρὸς ἐκείνῳ ἄλλους προσάπολεσαν τῶν ἱππέων ἀποστήσαντες ἐν ὅσῳ τε δύο στάδια, ἐβώλευντο ὅ, τι χρὴν εἶη παῖειν 10

ἔδοξε δὲ σφι, ἀναρχίης ἰούσης, ἐπελευσέναι παρὰ Μαρ-
δόκον.

XXIV. Ἀπικυμένης δὲ τῆς ἵππου ἐς τὸ στρατόπεδον, Publium
πένθος ἐπαύσαντο Μαρσιτίου πᾶσα τε ἡ στρατιὴ καὶ ob Mar-
Μαρδόνιος μέγιστον ὑφῆας τε αὐτοὺς κείροντες, καὶ τοὺς sum occi-
ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια, οἰμωγῇ τε χρεάμενοι ἀπλέτω.
5 ἀπαύων γὰρ τὴν Βασίλην κατέχευε ἥχῳ, ὡς ἀνδρὸς ἀπο-
λορένου μετὰ γε Μαρδόνιον λογαρωτάτου παρὰ τε Πέρ-
σησι καὶ βασιλεῖ. οἱ μὲν νυν βαρβαροὶ, τρέπῃ τῷ σφε-
τέρῳ ἀποθανόντα εἰρώων Μαρσίτιον.

XXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς τὴν ἵππον ἔδοξαντο προσ- Sic confir-
βάλλουσάν, καὶ θεράμενοι ὄσαντο, ἐδάροισαν πολλῶν matis Gre-
μέλλον. καὶ πρῶτα μὲν ἐς ἀραῖαν ἐσθάντες τὸν νεκρὸν, corum ani-
παρὰ τὰς τῶς ἐκόμισαν. ὃ δὲ νεκρὸς ἦν θῆς ἄξιός, grum Pla-
5 πρὸ γὰρ τοῦ εἶνεκα καὶ κάλλεος. τῶν δὲ εἶνεκα καὶ ταῦτα tænssem,
ἐποίησιν ἐκλείποντες τὰς τῶς, ἐφρίτεον θεησόμενοι Μα- quod Ery-
ρσίτιον. μετὰ δὲ, ἔδοξε σφι ἐπικτακᾶσθαι ἐς Πλευσαι- thræus ad
10 ἄς· ὃ γὰρ χάρος ἐφαίνετο πολλῶ ἔων ἐπιτηδεώτερός σφι rem geren-
ἑστρατοπέδευσέσθαι ὃ Φιλακταϊκὸς τοῦ Ἐρυθραίου, τὰ τε commodus
15 ἔλλαξε, καὶ εὐνδρότερος. ἐς τοῦτον οὖν τὸν χάρος, καὶ ἐπὶ videretur,
τὴν κρήνην τὴν Γαργαφίην, τὴν ἐν τῷ χώρῳ τούτῳ εἶναι, transire
ἔδοξε σφι χρεῶν εἶναι ἀπικέσθαι, καὶ διαταχθέντας placet.
στρατοπέδευσέσθαι. ἀναλαβόντες δὲ τὰ ὅπλα, ἦσαν διὰ Fons Gar-
τῆς ὑπὸ ρέθης τοῦ Κεθαίρωνος παρὰ Ἰστιάς ἐς τὴν Πλευ- gaphius.
20 ταΐδα γῆν· ἀπικόμενοι δὲ, ἐτάσσοντο μετὰ ἔθνεα, ἐλυσίον Androcrates
τῆς τε κρήνης τῆς Γαργαφίης, καὶ τοῦ τεμένους τοῦ Ἀν- heros.
δροκράτους τοῦ ἥρωος, διὰ ὅχθων τε οὐκ ὑψηλῶν, καὶ
ἀπέδον χωρίου.

XXVI. Ἐνθαῦτα ἐν τῇ διατρίβῃ ἐγένετο λόγων πολλὰς Contentio
ἀθλοῦς Τεγεατέων τε καὶ Ἀθηναίων. ἐδικαίουν γὰρ inter Tega-
αὐτοὶ ἑκάτεροί· ἔχειν τὸ ἕτερον μέρος, καὶ κατὰ καὶ πα- atas et
Athenien-
ses de loco

honorario
in acie ob-
tinendo.
Quibus
utriusque ar-
gumentis
ad eum sibi
vindican-
dum usi.

λαϊὰ παραφέροντες ἔργα. ταῦτο μὲν, οἱ Τεγεῆται ἔλεγον
τάδε· “ Ἡμεῖς αἰεὶ κοτε ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξης 5
“ ἐκ τῶν συμμάχων ἀπάντων, ὅσαι ἤδη ἔξοδοι κοιναὶ
“ ἐγένοντο Πελοποννησίοισι καὶ τὸ παλαιὸν, καὶ τὸ νέον,
“ ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἐπεὶ τε Ἡρακλεΐδας ἐπειρώντο με-
“ τὰ τὸν Εὐρυσθέος θάνατον κατιόντες εἰς Πελοπόννησον.
“ τότε εὐρόμεθα ταῦτο, διὰ πρῆγμα τοιόνδε. ἐπεὶ μετὰ 10
“ Ἀχαιῶν καὶ Ἰώνων τῶν τότε ἑόντων ἐν Πελοποννήσῳ, ἐκ-
“ θεσθῆσαντες εἰς τὸν Ἰσθμὸν, ἰζόμεθα ἀντίοι τοῖσι κα-
“ τιοῦσι· τότε ὦν λόγος Ἕλλαν ἀγορεύσασθαι, ὡς χρεὼν
“ εἶη τὸν μὲν στρατὸν τῷ στρατῷ μὴ ἀνακινδυνεύειν συμ-
“ βάλλοντα· ἐκ δὲ τοῦ Πελοποννησίου στρατοπέδου, τὸν 15
“ ἂν σφέων αὐτέων κρίνωσι εἶναι ἄριστον, ταῦτόν οἱ μαινο-
“ μαχῆσθαι ἐπὶ διακειμένοισι. ἔδοξε τε τοῖσι Πελοποννη-
“ σίοισι ταῦτα εἶναι ποιητέα, καὶ ἔταμον ὅρκια ἐπὶ λόγῳ
“ τοιῷδε· ἦν μὲν Ἕλλος νικήσῃ τὸν Πελοποννησίων ἡγε-
“ μόνα, κατιέναι Ἡρακλεΐδας ἐπὶ τὰ πατρώϊα· ἦν δὲ 20
“ νικηθῇ, τὰ ἔμπανιν Ἡρακλεΐδας ἀπαλλάσσεσθαι,
“ καὶ ἀπάγειν τὴν στρατιήν, ἑκατόν τε ἐτέων μὴ ζητῆσαι
“ κάτοδον εἰς Πελοπόννησον. προεκρίθη τε δὴ ἐκ πάντων
“ συμμάχων Ἐτελοντῆς Ἐχεμος ὁ Ἡερόπου τοῦ Φηγεός, 25
“ στρατηγός τε εὖν καὶ βασιλεὺς ἡμέτερος, καὶ ἐμου-
“ νομάχῃσέ τε καὶ ἀπέκτεινε Ἕλλαν. ἐκ τούτου τοῦ ἔρ-
“ γου εὐρόμεθα ἐν τοῖσι Πελοποννησίοισι τοῖσι τότε καὶ
“ ἄλλα γέρεα μεγάλα, τὰ διατελέομεν ἔχοντες, καὶ
“ τοῦ κέρους τοῦ ἐτέρου αἰεὶ ἡγεμονεύειν, κοινῆς ἐξόδου γι- 30
“ νομένης. ὑμῖν μὲν νυν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, οὐκ ἀπτιεύμε-
“ θα, ἀλλὰ δίδόντες αἵρεσιν ὀκυτέρου βούλεσθε κέρους
“ ἄρχειν, παρίεμεν· τοῦ δὲ ἐτέρου φαρμὲν ἡμέας ἰκνέε-
“ σθαι ἡγεμονεύειν, κατάπερ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ.
“ χωρεῖς τε τούτου τοῦ ἀππηγημένου ἔργου, ἀξιονικότεροί 35

40 “ εἶμεν Ἀθηναίων ταύτην τὴν τάξιν ἔχειν. πολλοὶ μὲν
 “ γάρ τε καὶ εὖ ἔχοντες πρὸς ὑμέας ἡμῖν, ἄνδρες Σπαρ-
 “ τῆται, ἀγωνέας ἀγωνίδαται, πολλοὶ δὲ καὶ πρὸς ἄλ-
 “ λους. οὕτω ὦν ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρασ,
 “ ἥπερ Ἀθηναίους. οὐ γάρ σφί ἐστι ἔργα οἷάπερ ἡμῖν
 “ κατεργασμένα, οὐτ’ ὦν καινὰ, οὔτε παλαιά.” οἱ μὲν
 ταῦτα ἔλεγον.

XXXVII. Ἀθηναῖοι δὲ πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε·
 “ Ἐπιστάμεθα μὲν σύνοδον τήνδε μάχης ἕνεκα συλλε-
 “ γῆναι πρὸς τὸν βάρεβρον, ἀλλ’ οὐ λόγων· ἐπεὶ δὲ ὁ
 “ Τεγεέτης προέθηκε παλαιὰ καὶ καινὰ λέγειν τὰ ἐκα-
 5 “ τέροισι ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κατέργασται χρηστὰ, ἀναγ-
 “ καίως ἡμῖν ἔχει δηλῶσαι πρὸς ὑμέας, ὅθεν ἡμῖν πα-
 “ τρώϊόν ἐστι, εἴοσι χρηστοῖσι, αἰεὶ πρῶτοις εἶναι ἢ Ἀρ-
 “ κάσι. Ἡρακλείδας, τῶν Φασὶ οὗτοι ἀποκτεῖναι τὸν
 “ ἡγεμόνα ἐν Ἰσθμῷ, τούτους πρότερον ἐξελαυνομένους
 10 “ ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων, ἐς τοὺς ἀπικαίματο Φεύγον-
 “ τες δουλοσύνην πρὸς Μυκηναίων, μῶνοι ὑποδεξάμενοι,
 “ τὴν Εὐρυσθέος ὕβριν κατέλοιμεν, σὺν κείνοισι μάχῃ νι-
 “ κήσαντες τοὺς τότε ἔχοντας Πελοπόννησον. ταῦτο δὲ,
 “ Ἀργείους τοὺς μετὰ Πολυνείκεος ἐπὶ Θήβας ἐλάσαν-
 15 “ τας, τελευτήσαντας τὸν αἰῶνα, καὶ ἀτάφους κειμένους,
 “ στρατευσάμενοι ἐπὶ τοὺς Καδμείους, ἀνελεύσθαι τε τοὺς
 “ νεκροὺς φαμεν, καὶ θάψαι τῆς ἡμετέρης ἐν Ἐλευσίνι.
 “ ἔστι δὲ ἡμῖν ἔργον εὖ ἔχον καὶ ἐς Ἀμαζονίδας, τὰς
 “ ἀπὸ Θερμιάδοντος ποταμοῦ ἐσβαλούσας κοτὲ ἐς γῆν
 20 “ τὴν Ἀττικὴν. καὶ ἐν τοῖσι Τρωϊκοῖσι πόνοισι οὐδαμῶν
 “ ἐλειπόμεθα. ἀλλ’ οὐ γάρ τι προέχει τούτων ἐπιμεμ-
 “ νῆσθαι· καὶ γὰρ ἂν χρηστοὶ τότε ἔόντες, αὐτοὶ νῦν ἂν
 “ εἶεν Φλαυρότεροι· καὶ τότε ἔόντες Φλαῦροι, νῦν ἂν εἶεν
 “ ἀμείνονες. παλαιῶν μὲν νυν ἔργων ἅλις ἔστω. ἡμῖν δὲ,

“ εἰ μηδὲν ἄλλο ἐστὶ ἀποδεδεγμένον, ὥσπερ ἐστὶ πολλά²⁵
 “ τε καὶ εὖ ἔχοντα, εἰ τέουσι καὶ ἄλλοισι Ἑλλήνων, ἄλ-
 “ λὰ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐν Μαραθῶνι ἔργου ἀξιοὶ εἶμεν ταῦτε
 “ τὸ γέρας ἔχειν, καὶ ἄλλα πρὸς τούτῳ· οὔτινες μῶναι
 “ Ἑλλήνων δὴ μυνομαχῆσαντες τῷ Πέρσῃ, καὶ ἔργῳ τος-
 “ οὔτῳ ἐπιχειρήσαντες, περιγεγεόμεθα, καὶ ἐνίκησάμεν³⁰
 “ ἔθνεα ἕξ τε καὶ τεσσαράκοντα. ἀρ’ οὐ δίκαιός εἰμεν
 “ ἔχειν ταύτην τὴν τάξιν ἀπὸ ταύτου μόνου τοῦ ἔργου;
 “ ἀλλ’ οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε τάξιός εἵνεκα στασιάζων
 “ πρέπει. ἀρτιοὶ εἶμεν πείθεσθαι ὑμῖν, ὦ Λακεδαιμό-
 “ νιοι, ἵνα δοκεῖ ἐπιτηδεύατον ἡμῶς εἶναι εὐτάναι, καὶ³⁵
 “ κατ’ οὔστινας. πάντῃ γὰρ τεταγμένοι, πειραζόμεθα
 “ εἶναι χρηστοί. ἐξηγέσθε δὲ ὡς πιστομένον.”

Re ad Spar-
 tanorum
 arbitrium
 rejecta, Te-
 geatæ cau-
 sa cadunt.
 Acies quo
 ordine in-
 structa. A-
 thenien-
 sium dux
 Aristides
 [8, 79.].

ΣΚΥΙΗ. Οἱ μὲν ταῦτα ἀμείβοντο. Λακεδαιμονίων
 δὲ ἀνέβησε ἅπαν τὸ στρατόπεδον Ἀθηναίους ἀξιολο-
 γήσας εἶναι ἔχειν τὸ κέρας ἥπερ Ἀρκάδας. οὕτω δὲ
 ἔσχον οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ὑπερεβάλλοντο ταῖς Τεγεαῖς.
 μετὰ δὲ ταῦτα, ἐτάσσοντο ὡς οἱ ἐπιφοιτῶντές τε καὶ⁵
 αἱ ἀρχὴν ἐλθόντες Ἑλλήνων. τὸ μὲν δεξιὸν κέρας εἶχον
 Λακεδαιμονίων μύριοι· ταυτέων δὲ τοὺς πεντακισχίλιους,
 ὄντας Σπαρτιήτας, ἐφύλασσαν ψιλοὶ τῶν εἰλαπτεῶν πεν-
 τακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι, περὶ ἄνδρα ἕκαστον ἐπτά
 τεταγμένοι. προσερχέας δὲ σφι εἵλοντο εὐτάναι οἱ Σπαρ-¹⁰
 τῆται τοὺς Τεγεαίτας, καὶ τιμῆς εἵνεκα καὶ ἀρετῆς.
 ταυτέων δ’ ἔσαν ὀπλῖται χίλιοι καὶ πεπτηκῆσιοι. μετὰ
 δὲ τούτους ἴσαντο Κορινθίων πεντακισχίλιοι. παρὰ δὲ
 σφι εἴροντο παρὰ Πανσανίῳ εὐτάναι Ποτιδααίων
 τῶν ἐκ Παλλήνης τοὺς παρεόντας τριηκόσιους. ταυτέων¹⁵
 δὲ ἐχόμενοι ἴσαντο Ἀρκάδες Ὀρχομένιοι ἑκατόσι·
 ταυτέων δὲ, Σικωνῆσι τρισχίλιοι. ταυτέων δὲ εἴχοντο
 Ἐπιδαυρίων ὀκτακόσιοι. παρὰ δὲ τούτους, Τραιζήνων

ἑτάσσοντο χίλιοι· Τροϊζηνίων δὲ ἐχόμενοι, Λεπρεπτεῶν δὲ
 20 πόσιοι· ταυτέων δὲ, Μυκηναίων καὶ Τιτυνθίων τετρακόσιοι·
 ταυτέων δὲ ἐχόμενοι, Φλιάσιοι χίλιοι. παρὰ δὲ τούτους
 ἕστασαν Ἑρμιονέες τριηκόσιοι. Ἑρμιονέων δὲ ἐχόμενοι
 ἵσταντο Ἑρετριέων τε καὶ Στυρέων ἑξακόσιοι· ταυτέων δὲ
 ἐχόμενοι Καλκιδῆες τετρακόσιοι· ταυτέων δὲ, Ἀμπρακίη-
 25 τέων πενηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους, Αἰυκαδίων καὶ Ἀνα-
 τορίων ὀκτακόσιοι ἕστασαν· ταυτέων δὲ ἐχόμενοι, Παλῆες
 οἱ ἐκ Κεφαλληνῆς διηκόσιοι. μετὰ δὲ τούτους Αἰγινητέων
 πενητήκοσιοι ἐτάχθησαν. παρὰ δὲ τούτους ἐτάσσοντο Με-
 γαρέων τρισχίλιοι. εἶχοντο δὲ ταυτέων, Πλαταιῆες ἑξα-
 30 κόσιοι. τελευταῖοι δὲ καὶ πρῶτοι Ἀθηναῖοι ἐτάσσοντο,
 κέρας ἔχοντες τὸ εὐώνυμον, ὀκτακισχίλιοι· ἐστρατήγες δὲ
 αὐτέων Ἀριστείδης ὁ Αὐσιμάχου.

XXIX. Οὗτοι, πλὴν τῶν ἐπτά περὶ ἕκαστον τεταγ- Numerus
 μένων Σπαρτιήγησι, ἔσαν ὀπλίται, συνάπαντες ἔοντες et armatura
 ὠρεθμὸν τρεῖς τε μυριάδες, καὶ ὀκτὼ χιλιάδες, καὶ ἑκα- militum.
 τοπηάδες ἐπτά. ὀπλίται μὲν οἱ πάντες συλλεγόντες ἐπὶ
 5 τὸν Βάρβαρον, ἔσαν τοσαῦτοι. Ψιλῶν δὲ πλῆθος ἦν τότε.
 τῆς μὲν Σπαρτιατικῆς τάξης, πεντακισχίλιοι καὶ τρισ-
 μύριοι ἄνδρες, ὡς ἔόντων ἐπτά περὶ ἕκαστον ἄνθρωπον· καὶ
 ταυτέων ὡς τις παρήρητο ὡς ἐς πόλεμον. οἱ δὲ τῶν λοιπῶν
 Λακεδαιμονίων καὶ Ἑλλήνων, Ψιλοὶ, ὡς εἰς περὶ ἕκαστον
 10 εἰὼν ἄνθρωπον, πεντακόσιοι καὶ τετρακισχίλιοι καὶ τρισμύριοι
 ἔσαν. Ψιλῶν μὲν δὴ τῶν ἀπάντων μαχίμων ἦν τὸ πλῆ-
 θος ἕξ τε μυριάδες, καὶ ἐννέα χιλιάδες, καὶ ἑκατονηάδες
 πέντε.

XXX. Ταῦ δὲ σύμπαντος Ἑλληνικοῦ τοῦ συνελθόντος
 ἐς Πλαταιὰς σὺν τε ὀπλίτησι καὶ Ψιλοῖσι τοῖσι μαχί-
 μοις, ἑνδεκα μυριάδες ἔσαν, μίης χιλιάδος, πρὸς δὲ,
 ὀκτακοσίων ἀνδρῶν καταδέσσαι. σὺν δὲ Θεσπείων ταῖσι

παρεῖασι ἐξεπληροῦντο αἱ ἑνδεκα μυριάδες. παρῆσαν γὰρ 5
καὶ Θεσπιδῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ οἱ περιεόντες, ἀριθμὸν
ἐς ὀκτακοσίους καὶ χιλίους· ὅπλα δὲ οὐδὲ οὗτοι εἶχον.
οὗτοι μὲν νυκτὶ ταχθέντες ἐπὶ τῷ Ἀσωπῷ ἐστρατοπε-
δεύοντο.

Barbari
Græcos in-
fecuti, quo
ordine ca-
stra locave-
runt. Persæ
Lacedæmo-
niis, Athe-
nienfibus
Græci apud
Mardonium
mili-
tantes op-
positi.

XXXI. Οἱ δὲ ἀμφὶ Μαρδόνιον βάρβαροι, ὡς ἀπεκί-
δυσαν Μασίστιον, παρῆσαν, πυθόμενοι τοὺς Ἕλληνας
εἶναι ἐν Πλαταιῇσι, καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τὸν Ἀσωπὸν τὸν ταύτη
ρέοντα. ἀπικόμενοι δὲ, ἀντετάσσοντο ὧδε ὑπὸ Μαρδονίου.
κατὰ μὲν Λακεδαιμονίους ἔστησε Πέρσας. καὶ δὴ, πολ- 5
λὸν γὰρ περὶσαν πλῆθει οἱ Πέρσαι, ἐπὶ τῇ τάξει πλεῖ-
νας ἐκεκοσμέατο, καὶ ἐπεῖχον τοὺς Τευγέτας. ἔταξε δὲ
αὐτῷ ὅ, τι μὲν ἦν αὐτοῦ δυνατώτατον πᾶν ἀπολέξας,
ἔστησε ἀντίον Λακεδαιμονίων· τὸ δὲ ἀσθενέστερον παρ-
τάξε κατὰ τοὺς Τευγέτας. ταῦτα δὲ ἐποίησε, φραζόμενος 10
τε καὶ διδασκόντων Θηβαίων. Περσέων δὲ ἐχομένους
ἔταξε Μήδους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Κορινθίους τε καὶ Ποτι-
δαίητας, καὶ Ὀρχομενίους τε καὶ Σικυωνίους. Μήδων
δὲ ἐχομένους ἔταξε Βακτρίους· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἐπιδαι-
ρίους τε καὶ Τροιζηνίους, καὶ Λεπρεῆτας τε καὶ Τυρ- 15
θίους, καὶ Μυκηναίους τε καὶ Φλιασίους. μετὰ δὲ Βακ-
τρίους ἔστησε Ἰνδούς· οὗτοι δὲ ἐπέσχον Ἑρμιονέας τε καὶ
Ἐρετριέας, καὶ Στυρέας τε καὶ Χαλκιδέας. Ἰνδῶν δὲ
ἐχομένους Σάκας ἔταξε· οἱ ἐπέσχον Ἀμπρακινήτας τε
καὶ Ἀνακτορίους, καὶ Λευκαδίους, καὶ Παλέας, καὶ 20
Αἰγινήτας. Σακῶν δὲ ἐχομένους ἔταξε ἀντίᾳ Ἀθηναίων
τε καὶ Πλαταιέων καὶ Μεγαρέων, Βοιωτούς τε καὶ Λο-
κροὺς, καὶ Μηλιέας, καὶ Θεσσαλοὺς, καὶ Φωκῶν τοὺς
χιλίους. οὐ γὰρ ὧν ἅπαντες οἱ Φωκῆες ἐμήδισαν, ἀλλὰ
τινες αὐτέων καὶ τὰ Ἑλλήνων ἡῦζον, περὶ τὸν Παρνησσὸν 25
κατελλημένοι· καὶ ἐνθεῦτεν ὀρμεῶμενοι, ἔφερον τε καὶ

ἦγον τὴν τε Μαρδονίου στρατὴν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ ἰόν-
 τας Ἑλλήνων. ἔταξε δὲ καὶ Μακεδόνας τε καὶ τοὺς
 30 περὶ Θεσσαλὴν οἰκημένους κατὰ τοὺς Ἀθηναίους.

XXXII. Ταῦτα μὲν τῶν ἔθνων τὰ μέγιστα ὀνόμα- Quibus ex
populis
constatus
Mardonii
exercitus,
quantusque
ejus tunc
numerus.
 σται τῶν ὑπὸ Μαρδονίου ταχθέντων, τάπερ ἐπιφανέ-
 στατά τε ἦν καὶ λόγου πλείστοι. ἤνθον δὲ καὶ ἄλλων
 ἔθνων ἄνδρες ἀναμεμιγμένοι, Φρυγῶν τε καὶ Θρηίκων,
 5 καὶ Μυσῶν τε καὶ Παιόνων, καὶ τῶν ἄλλων· ἐν δὲ, καὶ
 Αἰθιοπῶν τε καὶ Αἰγυπτίων, οἱ τε Ἑρμοτύβιες καὶ οἱ
 Καλασίριες καλούμενοι, μαχαιοφόροι· οἵπερ εἰσὶ Αἰ-
 γυπτίων μῦνοι μάχιοι. τούτους δὲ ἔτι ἰὼν ἐν Φαλήρῳ,
 ἀπὸ τῶν νηῶν ἀπεβίβασατο, ἰόντας ἐπιβάτας· οὐ γὰρ
 10 ἐτάχθησαν ἐς τὸν πεζὸν τὸν ἅμα Ἑρξῆ ἀπικόμενον ἐς
 τὰς Ἀθήνας Αἰγύπτιοι. τῶν μὲν δὲ βαρβάρων ἔσαν τρι-
 ἴκοντα μυριάδες, ὡς καὶ πρότερον δεδήλωται· τῶν δὲ
 Ἑλλήνων τῶν Μαρδονίου συμμάχων οἶδε μὲν οὐδεὶς ἀριθ-
 μόν· οὐ γὰρ ὦν ἡριθμήθησαν· ὡς δὲ ἐπεικᾶσαι, ἐς
 15 πέντε μυριάδας συλλεγῆναι εἰκάζω. οὗτοι οἱ παρατα-
 χθέντες, πεζοὶ ἔσαν· ἡ δὲ ἵππος χωρὶς ἐτέτακτο.

XXXIII. Ὡς δὲ ἄρα πάντες οἱ ἐτετάχατο κατὰ τε Graeci ad
auspicia
pugnae ca-
pienda vate
usi. Is orta
Eleus, qua
mercede ci-
vitatem a
Spartanis
obtinuerit:
 ἔθνεα καὶ κατὰ τέλεα, ἐνθαῦτα τῇ δευτέρῃ ἡμέρῃ ἐθύοντο
 καὶ ἀμφοτέροι. Ἑλλήσι μὲν, Τισαμενὸς Ἀντιόχου ἦν ὁ
 θυόμενος. οὗτος γὰρ δὴ εἶπετο τῷ στρατεύματι ταύτῃ
 5 μάντις· τὸν ἰόντα Ἥλειον, καὶ γένεος τοῦ Ἰαμιδῆαν Κλυ-
 τιάδην, Λακεδαιμόνιοι ἐποιήσαντο λεωσφέτερον. Τισα-
 μενῷ γὰρ μαντευομένῳ ἐν Δελφοῖσι περὶ γόνου, ἀνέειλε ἡ
 Πυθίη, ἀγῶνας τοὺς μεγίστους ἀναιρήσεσθαι πέντε. ὁ
 μὲν δὲ ἀμαρτῶν τοῦ χρηστηρίου, προσεῖχε τοῖσι γυμνα-
 10 σίοισι, ὡς ἀναιρησόμενος γυμνικοὺς ἀγῶνας. ἀσκήων δὲ
 πεντάαθλον, παρὰ ἐν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν Ὀλυμπι-
 ᾶδα, Ἱερωνύμῳ τῷ Ἀνδρίῳ ἐλθὼν ἐς ἔριν. μαθόντες δὲ

Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐς γυμνακίαις, ἀλλ' ἐς ἀθήνας ἀγῶνας
 φέρον τὸ Τισαμεναῖ μαχητήιον, μισθῷ ἐπειρῶντο πείσασθαι
 Τισαμενὸν πείσεσθαι ἅμα Ἑρακλειδέαν τοῖσι βασιλεῦσι 15
 ἡγεμῶνα τῶν πολέμων. ὁ δὲ, ὁρῶν περὶ πολλῶν πειν-
 μένους Σπαρτιήτας φίλον αὐτοῖς προσθέσθαι, μαζῶν
 τοῦτο, ἀντίμα, σημαινὼν σφί, ὡς ἦν μιν πολήτην σφέτε-
 ρον ποιήσωνται, τῶν πάντων μεταδιδόντες, ποιήσειν ταῦτα, 20
 ἐπ' ἄλλῃ μισθῷ δὲ οὐ. Σπαρτιῆται δὲ, πρῶτα μὲν,
 ἀκούσαντες, δεῖν ἐπειρῶντο καὶ μετίεσαν τῆς χρησιμοσ-
 ης τοσαύτων· τέλος δὲ, δέματος μεγάλου ἐπιπρεμα-
 μένου τοῦ Περσικῷ τούτου στρατεύματος, καταίνουσι με-
 τίσαντες. ὁ δὲ, γνῶς τετραμμένους σφί, αὐδ' αὐτῷ ἔφη 25
 ἔτι ἀρκέσεσθαι ταύτοις μόναισι, ἀλλὰ δεῖν ἔτι καὶ τὸν
 ἀδελφεὸν ἐωυτοῦ Ἠχίην γίνεσθαι Σπαρτιῆτην ἐπὶ τοῖσι
 αὐτοῖσι λόγοις τοῖσι καὶ αὐτὸς γίνεται.

imitatus
 hac in re
 Melampo-
 dem, regi-
 am Argis
 dignitatem
 simili olim
 ratione ad-
 eptam,

XXXIV. Ταῦτα δὲ λέγων οὔτως ἐμμέετο Μελάμπροδ, 5
 ὡς εἰκάσαι, βασιληῖαν τε καὶ πολιτὴν αἰετόμεναν. καὶ
 γὰρ δὴ καὶ Μελάμπους, τῶν ἐν Ἀργεῖ γυναικῶν μακεί-
 σέων, ὡς μιν οἱ Ἀργεῖοι ἐμισθάντο ἐκ Πύλου παῖσαι
 τὰς σφετέραις γυναικάς τῆς ναύου, μισθὸν προστάνετο 10
 τῆς βασιληῆς τὸ ἥμισυ. οὐκ ἀνασχόμεναι δὲ τῶν Ἀρ-
 γείων, ἀλλ' ἀπλόντων, ὡς ἐμαίοντο πολλῶ πλεῖνες τῶν
 γυναικῶν, οὕτω δὴ ὑποστάντες τὰ ὁ Μελάμπους προε-
 τίνατο, ἥσαν δώσοντες αἱ ταῦτα. ὁ δὲ ἐν ταῦτα δὴ ἐπαρ- 15
 γητο, ὁρῶν αὐτοὺς τετραμμένους, φᾶς, ἦν μὴ καὶ τῷ
 ἀδελφεῷ Βίαντι μεταδῶσι τὸ τρίτημόριον τῆς βασιληῆς,
 οὐ παύσειν τὰ βούλονται. αἱ δὲ Ἀργεῖοι, ἀπειληθέντες ἐς
 στείον, καταυέουσι καὶ ταῦτα.

Idemque
 Sparte
 quinque
 auctor vi-
 thoriarum.

XXXV. Ὡς δὲ καὶ Σπαρτιῆται, ἐδέοντο γὰρ δεικνῆς
 τῷ Τισαμενῷ, πάντως συνεχώρεον αἱ συγχρησάτων
 δὲ καὶ ταῦτα τῶν Σπαρτιητέων, αὐτῷ δὴ πάντε σφί μα-

τευόμενος ἀγῶνας τοὺς μεγίστους Τισαμενὸς ὁ Ἡλείος,
 5 γεγόμενος Σπαρτιήτης, συγκαταίρει. μῦνοι δὲ δὴ πάντων
 ἀθρόων ἐγένοντο οὗτοι Σπαρτιήται πολῖται. οἱ δὲ
 πέντε ἀγῶνες, οἵδε ἐγένοντο· εἰς μὲν καὶ πρῶτος, οὗτος
 ὁ ἐν Πλαταιῇσι· ἐπὶ δὲ, ὁ ἐν Τεγῇ πρὸς Τεγεάτας τε
 καὶ Ἀργείους γεγόμενος· μετὰ δὲ, ὁ ἐν Δειπαιῷσι πρὸς
 10 Ἀρκάδας πάντας, πλὴν Μαντινέων· ἐπὶ δὲ, ὁ Μεισσηνίων
 ὁ πρὸς τῷ Ἰαθρῷ· ὕστατος δὲ, ὁ ἐν Ταναῳγῃ πρὸς Ἀθη-
 ναίους τε καὶ Ἀργείους γεγόμενος. οὗτος δὲ ὕστατος
 κατεργάσθη τῶν πέντε ἀγῶνων.

XXCVI. Οὗτος δὴ τότε τοῖσι Ἑλλήσι ὁ Τισαμενός, *Proelium
 ἀγόντων τῶν Σπαρτιητέων, ἐμαυτεύτο ἐν τῇ Πλαταιῇ.* *laceffere
 τοῖσι μὲν νυν Ἑλλήσι καλὰ ἐγίνετο τὰ ἱρὰ ἀμυνομένοισι* *exa tum
 διαβᾶσι δὲ τὸν Ἀσώπον καὶ μάχης ἄρχασι, οὐ.* *Græcos,*

XXCVII. Μαρδονίῳ δὲ προθυμομένῳ μάχης ἄρχειν, *tum barbaros
 οὐκ ἐπιτήδεα ἐγίνετο τὰ ἱρὰ ἀμυνομένων καὶ τούτῳ, κα-* *prohi-*
bent: nam
et Mardo-
nium ad fa-
cra Græco-
ritu facien-
da vatem,
Hegesitra-
tum Ele-
um, con-
duxerat.
Hic jam
antica Spar-
tanorum
hostis,
quam miro
modo, cum
in illorum
manus ali-
quando in-
cidisset, e
custodia
evaserit.
 λά. καὶ γὰρ αὐτός Ἑλληνικοῖσι ἱροῖσι ἐχρέστο, μάντιν ἔχων
 Ἠγεσίστρατον, ἄνδρα Ἡλείῳ τε καὶ τῶν Τελλιαδῶν
 5 ὅντα λογιμώτατον. τὸν δὲ πρότερον τούτων Σπαρτιήται
 λαβόντες, ἔδωκαν ἐπὶ θανάτῳ, ὡς πεπονθότες πολλά τε
 καὶ ἀνάσσια ὑπ' αὐτῶ. ὁ δὲ, ἐν τούτῳ τῷ κακῷ ἐχόμενος,
 ὥστε τρέχειν περὶ τῆς ψυχῆς, πρὸς τε τοῦ θανάτου πεισό-
 μος πολλά τε καὶ λυγρὰ, ἔργον ἐργάσατο μέζον λόγου.
 10 ὡς γὰρ δὴ εἰδέετο ἐν ξύλῳ σιδηροδέτῳ, ἐσπινυθέντος πως
 σιδηρίου ἐκράτησε. αὐτίκα δὴ ἐμμηχανᾶτο ἀνδρείοτατον
 ἔργον πάντων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν. σταθμησάμενος γὰρ
 ὅπως ἐξελύσεται αἰ τὸ λοιπὸν ταῦ ποδός, ἀπέταμε τὸν
 ταρῶν ἐκείτῳ. ταῦτα δὲ ποιήσας, ὥστε Φυλασσόμενος
 15 ὑπὸ Φυλάκων, διαρῦνας τὸν τοῖχον, ἀπέδρη ἐς Τεγῆν,
 τὰς μὲν νύκτας πορευόμενος, τὰς δὲ ἡμέρας καταδύνων ἐς
 ὕλην καὶ αὐλιζόμενος, οὕτως ὥστε Λακεδαιμονίων πανθη-

μὲν διζήμενων, τρίτῃ εὐφροῇ γενέσθαι ἐν Τεγέῃ· ταὺς δὲ ἐν θωῦματι μεγάλῳ ἐνέχεσθαι τῆς τε τάλμης, ὀρέοντας τοὺς ἡμίτομον τοῦ ποδοῦ κείμενον, καί κεινον οὐ δυναμένους εὐρεῖν. τότε μὲν αὖτω διαφυγὼν Λακεδαιμονίους, καταφύγει ἐς Τεγέην, εὖσσαν οὐκ ἀρθμήν Λακεδαιμονίοισι ταῦτον τὸν χρόνον. ὑγιῆς δὲ γενόμενος, καὶ προσποιησάμενος ξύλινον πόδα, κατεστήκεε ἐκ τῆς ἰδεῖας Λακεδαι-²⁵μονίοισι πολέμιος. οὐ μέντοι ἔς γε τέλος αἱ συνήρκει τὸ ἔχθος τὸ ἐς Λακεδαιμονίους συγκεχυρημένον· ἦλθον γὰρ μαντευόμενος ἐν Ζακύνθῳ ὑπ' αὐτῶν, καὶ ἀπέθανε.

Græcorum
barbaris
auxiliani-
um vates
Hippoma-
chus Leu-
cadius. In-
terim Ti-
magenidas
Thebanus
Mardonio
suadet, ut
Cithæronis
fauces oc-
cupet.

XXXVIII. Ὁ μὲν νυν θάνατος ὁ Ἠγησιστράτου, ὅσπερ ἐγένετο τῶν Πλαταιϊκῶν. τότε δ' ἐπὶ τῷ Ἀσωνῷ τῷ Μαρδονίῳ μεμισθωμένος οὐκ ὀλίγου, ἐθύτό τε καὶ προεθυμέτο κατὰ τε τὸ ἔχθος τὸ Λακεδαιμονίων, καὶ κατὰ τὸ κέρδος. ὥς δὲ οὐκ ἐκαλλίερε ὥστε μάχεσθαι, οὔτε αὐτοῖσι Πέρσησι, οὔτε τοῖσι μετ' ἐκείνων εἴσιν Ἕλλησιν· εἶχον γὰρ καὶ οὗτοι ἐπ' ἐαυτῶν μάντιν Ἰππόμαχον, Λευκάδιον ἄνδρα· ἐπιρρέοντων δὲ τῶν Ἑλλήνων, καὶ γινομένων πλεύων, Τιμηγενίδης ὁ Ἐρπυος, ἀνὴρ Θηβαῖος, συνεβούλευσε Μαρδονίῳ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Κιθαιρώ¹⁰νος φυλάξαι· λέγων ὥς ἐπιρρέουσι αἱ Ἕλληνες αἰεὶ ἀπὸ πάσαν ἡμέρην, καὶ ὥς ἀπολάμψοιτο συχναῖς.

Quo facto,
commectus
Græcorum
intercipi-
tur.

XXXIX. Ἡμέραι δὲ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγγύ⁵νεσαν ὁκτώ, ὅτε ταῦτα ἐκεῖνος συνεβούλευε Μαρδονίῳ. ὁ δὲ, παρῶν τὴν παραίνεσιν εὖ ἔχουσαν, ὥς εὐφροῇ ἐγένετο, πέμπει τὴν ἵππον ἐς τὰς ἐκβολὰς τὰς Κιθαιρωνίδας, αἱ ἐπὶ Πλαταιῶν φέρουσι· τὰς Βοιωτὰ μὲν Τρεῖς Κεφα-⁵λὰς καλέουσι, Ἀθηναῖοι δὲ, Δραὸς Κεφαλὰς. πεμφθέντες δὲ αἱ ἵπποι, οὐ μάτην ἀπίκοντο. ἐσβάλλοντα γὰρ ἐς τὸ ποδῖον λαμβάνουσι ὑποζύγια τε πεντακόσια, σπία ἄγοντα ἀπὸ Πελοποννήσου ἐς τὸ στρατόπεδον, καὶ ἀν-

10 θράους, αἱ εἶποντο τοῖσι ζεύγεσι. ἐλόντες δὲ ταύτην τὴν
 ἄγρην οἱ Πέρσαι, ἀφειδῶντ' ἐφόνεον, οὐ φειδόμενοι· οὔτε
 ὑπαζυγίου οὐδενός, οὔτε ἀνθρώπου. ὥς δὲ ἄθην εἶχον κτεί-
 νοντες, τὰ λοιπὰ αὐτέων ἤλαυνον περιβαλλόμενοι παρὰ τε
 Μαρδόνιον καὶ ἐς τὸ στρατόπεδον.

XL. Μετὰ δὲ ταῦτο τὸ ἔργον, ἐτέρας δύο ἡμέρας διέτρι-
 ψαν, οὐδέτεροι βουλόμενοι μάχης ἄρξαι· μέχρι μὲν γὰρ
 τοῦ Ἀσωπῷ ἐπήϊσαν οἱ βάρβαροι, πειράμενοι τῶν Ἑλλή-
 νων, διέβαινον δὲ οὐδέτεροι. ἡ μὲντοι ἵππος ἡ Μαρδονίου
 αἰεὶ προσέκειτό τε καὶ ἐλύπεε τοὺς Ἕλληνας. οἱ γὰρ
 Θηβαῖοι, ἅτε μηδίζοντες μεγάλως, προθύμως ἔφερον τὸν
 πόλεμον, καὶ αἰεὶ κατηγέοντο μέχρι μάχης· τὸ δὲ ἀπὸ
 τούτου παραδεκόμενοι Πέρσαι τε καὶ Μῆδοι, μάλα ἔσκειν
 οἱ ἀπεθάρκυντο ἀρετᾶς.

XLI. Μέχρι μὲν νυν τῶν δέκα ἡμερέων οὐδὲν ἐπὶ πλεῦν Ita decem
 diebus ex-
 ἐγίνετο ταυτέων. ὥς δὲ ἐνδεκάτῃ ἐγεγόνεε ἡμέρῃ ἀντικατη- actis, cum
 interea
 μένοισι ἐν Πλαταιῇσι, οἱ τε δὴ Ἕλληνες πολλῶν πλευνῶν Græcorum
 exercitus
 multum
 crevisset.
 ἐγεγόνεσαν, καὶ Μαρδόνιος περιημέκτεε τῇ ἔδρῃ, ἐνθαῦτα Mardonius,
 longioris
 moræ im-
 εἰς λόγους ἦλθον Μαρδονίος τε ὁ Γωβρύεω καὶ Ἀρτάβαζος patiens, fru-
 stra reni-
 ὁ Φαρνάκης, ὃς ἐν ὀλέγοισι Περσέων ἦν ἀνὴρ δοκιμὸς tente Arta-
 bazo [8,
 126.], totū
 temisq̃ue
 παρὰ Ξέρξη. βουλευομένων δὲ αἰδέεσθαι αἱ γυνῶμαι. ἡ extis [c.
 87.], pu-
 gnæ confi-
 μὲν Ἀρταβάζου, ὥς χρεῶν εἰς ἀναζεύξαντας τὴν ταχίστην lium init.
 πάντα τὸν στρατὸν, ἵεναι ἐς τὸ τείχος τὸ Θηβαίων, ἐνθα
 10 σῆπ' ὅν τε σφί ἐσηκνῆχθαι πολλὸν, καὶ χρότον τοῖσι ὑπὸ
 ζυγίοισι· κατ' ἡσυχίην τε ἰζομένους, διαπρήσσεσθαι ποι-
 ῆντας τάδε· ἔχειν γὰρ χρυσὸν πολλὸν μὲν ἐπίσημον,
 πολλὸν δὲ καὶ ἄσημον, πολλὸν δὲ καὶ ἄργυρόν τε καὶ ἐκ-
 13 πώματα· ταυτέων φειδομένους μηδενός, διαπέμπειν ἐς
 τοὺς Ἕλληνας, Ἑλλήνων δὲ μάλιστα ἐς τοὺς πρῶτους
 τὰς ἐν τῇσι πόλιν καὶ ταχέως σφέας παραδώσειν τὴν
 ἐλευθερίην, μηδὲ ἀνακινδυνεύειν συμβάλλοντας. τούτου

μὲν νῦν ἡ αὐτὴ ἐγέμετα καὶ Θηβαίων γνῶμη, ὡς πρεσβυ-
 ότος πλεῶν τι καὶ τούτου. Μαρδόνειον δὲ, ἰσχυρότερον τε 20
 καὶ ἀγρωμειστοτέρη, καὶ οὐδαμῶς συγγνωσκόμενη. δοκεῖν
 τε γὰρ πολλῶν κρείσσεια εἶναι τῇ σφετέρῃ στρατιῇ τῆς
 Ἑλληνικῆς, συμβάλλειν τε τὴν ταχίστην, μηδὲ περιεργᾶν
 συλλεγεμένους ἔτι πλεῖνας τῶν συλλεγεμένων· τὰ τε
 σφάγματα τὰ Ἡγησιόστρατον εἶναι χαίρειν, μηδὲ βιάζεσθαι, 25
 ἀλλὰ νόμῳ τῷ Περσέων χρεωμένους συμβάλλειν.

XLII. Τούτου δὲ οὕτω δικαιῶντος, ἀντέλεγε αὐτοῖς,
 ὥστε ἐκράτεε τῇ γνῶμῃ· τὸ γὰρ κράτος ἔχε τῆς στρα-
 τῆς οὗτος ἐκ βασιλῆες, ἀλλ' οὐκ Ἀρτάβαζος. μετα-
 πεμφόμενος ὦν τοὺς ταξίαρχους τῶν τελέων, καὶ τῶν
 μετ' αὐτοῦ ἑόντων Ἑλλήνων τοὺς στρατηγούς, εἰρήτα εἰς
 τι εἰδοῖεν λόγιον περὶ Περσέων, ὡς διαφθαρέσθαι ἐκ τῇ
 Ἑλλάδι. στυγόντων δὲ τῶν ἐπικλήτων, τῶν μὲν οὐκ εἰδόντων
 τοὺς χρησμούς, τῶν δὲ, εἰδόντων μὲν, ἐν ἀδελφῇ δὲ οὐ πικρι-
 μένων τὸ λέγειν, αὐτὸς Μαρδόνιος ἔλεγεν· “Ἐπεὶ τῶσαν
 “ ὑμεῖς ἢ ἴστε αὐδὲν, ἢ οὐ ταλμᾶτε λέγειν, ἀλλ' ἐγὼ 10
 “ εἰῶ ὡς εὖ ἐπιστάμενος. ἔστι λόγιον ὡς χρᾶν ἔστι.
 “ Πέρσας ἀπικομένους ἐς τὴν Ἑλλάδα, διαρκάσαι τὸ
 “ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖσι, μετὰ δὲ τὴν διαρκαίην ἀκατέ-
 “ σθαι πάντα. ἡμεῖς τῶνν, αὐτὸ τῆτο ἐπιστάμενοι,
 “ αὐτε ἵμεν ἐπὶ τὸ ἱερὸν τῆτο, αὐτε ἐπιχρησόμεθα διαρκά- 15
 “ ζειν ταύτης τε εἰκεκα τῆς αἰτίας οὐκ ἀπολεόμεθα.
 “ ὥστε ὑμεῖς ὅσαι τυγχάναισι εὐνοὶ ἰσχυροὶ Πέρσῃσι,
 “ ἥδοσθε τῶδε εἰκεκα, ὡς περισσόμενος ἡμεῖς Ἑλλή-
 “ νων.” ταῦτά σφι εἶπας, δεύτερα ἐσήμηνε παραρτίεσθαι
 τε πάντα καὶ εὐκρινέα ποιέεσθαι, ὡς ἅμα ἡμέσῃ τῇ 20
 ἐπίοῦση συμβολῆς ἰσομένης.

στρατὸν οἶδα πέποιθμένον, ἀλλ' οὐκ ἐς Πέρσας. ἀλλὰ
 3 τὰδε μὲν Βάκιδί ἐστι ἐς ταύτην τὴν μάχην πεποιημένα,

Τὴν δ' ἐπὶ Θερμάδοντι καὶ Ἀσωπῷ λεχέποιῃ
 Ἑλλήνων σύνοδον, καὶ βαρβαρόφωνον ἰσγὴν,
 Τῇ πολλοὶ πιστεύονται ὑπὲρ Λάχισιν τε μάρων τε
 Τεξοφόρων Μήδων, ὅταν αἰσιμον ἤμαρ ἐπέλδῃ.

10 ταῦτα μὲν, καὶ παραπλήσια ταῦτοις ἄλλα Μουσαίῳ
 ἔχοντα οἶδα ἐς Πέρσας. ὁ δὲ Θερμάδων ποταμὸς ῥέει
 μεταξὺ Ταναάχης τε καὶ Γλίσαντος.

XLIV. Μετὰ δὲ τὴν ἐπειρώτησιν τῶν χρησμῶν καὶ ^{Nocte in-}
 παραίνεσιν τὴν ἐκ Μαρδονίου, κῆξ τε ἐγένετο, καὶ ἐς Φυ- ^{frequenti}
 λακὰς ἐτάσσοντο. ὡς δὲ πρόσω τῆς νυκτὸς προελήλατο, ^{Alexander}
 καὶ ἡσυχίᾳ ἐδόκει εἶναι ἀνὰ τὰ στρατόπεδα, καὶ μά- ^{Macedo}
 3 λιστα οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐν ὕπνῳ, τῆνικαῦτα προσελάσας ^{[8,}
 ἵππῳ πρὸς τὰς φυλακὰς τὰς Ἀθηναίων Ἀλέξανδρος ὁ
 Ἀμύντει, στρατηγός τε ἐὼν καὶ βασιλεὺς Μακεδόνων, ἐδί-
 ζητο τοῖσι στρατηγοῖσι ἐς λόγους ἐλθεῖν. τῶν δὲ φυλάκων
 οἱ μὲν πλεῖστες παρήμενοι, οἱ δ' ἔθειον ἐπὶ τοὺς στρατηγούς·
 10 ἐλθόντες δὲ ἔλεγον ὡς ἄνθρωπος ἦκει ἐπ' ἵππῳ ἐκ τοῦ
 στρατοπέδου τοῦ Μήδων, ὃς ἄλλο μὲν οὐδὲν παραγυμνοῖ
 ἔπος, στρατηγούς δὲ ὀνομάζων, ἐθέλειν φησὶ ἐς λόγους
 ἐλθεῖν.

XLV. Οἱ δὲ ἐπεὶ ταῦτα ἤκουσαν, αὐτίκα ἔποντο ἐς ^{ex quae barbari}
 τὰς φυλακὰς. ἀπικομένοις δὲ ἔλεγε Ἀλέξανδρος τὰδε· ^{moliantur,}
 “ Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραθήκην ὑμῖν τὰ ἔπεα τὰδε τί- ^{Gracis pro-}
 “ θεμαι, ἀπόρρητα ποιούμενος πρὸς μηδὲνα λέγειν ὑμῶς ^{dit.}
 5 “ ἄλλον ἢ Παισαμένην, μή με καὶ διαφθείρητε· οὐ γὰρ
 “ ἂν ἔλεγον, εἰ μὴ μεγάλως ἐκηδόμεν συναπάσης τῆς Ἑλ-
 “ λάδος. αὐτός τε γὰρ Ἕλλην γένος εἰμὶ τῶρχαῖον, καὶ
 “ αὐτ' ἐλευθέρης δεδουλωμένην οὐκ ἂν ἐθέλωμι ὀρεῖν τὴν
 “ Ἑλλάδα. λέγω δὲ ὦν ὅτι Μαρδονίῳ τε καὶ τῇ στρατιῇ

“ τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι· πάλαι 10
 “ γὰρ ἂν ἐμάχεσθε· νῦν δὲ οἱ δίδεχται, τὰ μὲν σφάγια.
 “ εἴην χαίρειν, ἅμα ἡμέρη δὲ διαφανσκοῦση συμβολὴν
 “ ποιεέσθαι. καταρρώθηκε γὰρ μὴ πλεῖνες συλλαχθῆτε,
 “ ὥς ἐγὼ εἰκάζω. πρὸς ταῦτα ἐτοιμάζεσθε. ἦν δὲ ἄρα
 “ ὑπερβάλλεται τὴν συμβολὴν Μαρδόνιος, καὶ μὴ ποιῆται, 15
 “ λιπαρέετε μένοντες· ὀλίγων γὰρ σφι ἡμερέων λείπε-
 “ ται σιτία. ἦν δὲ ὑμῖν ὁ πόλεμος ὅδε κατὰ νόον τελευ-
 “ τήσῃ, μνησθῆναι τινα χρὴ καὶ ἐμεῦ ἐλευθερώσιος πέρι,
 “ ὃς Ἑλλήνων εἵνεκα ἔργον οὕτω παράβολον ἔργασμαι
 “ ὑπὸ προθυμίας, ἐθέλων ὑμῖν δηλῶσαι τὴν διάνοιαν τὴν 20
 “ Μαρδονίου, ἵνα μὴ ἐπιπέσωσι ὑμῖν οἱ βάρβαροι μὴ
 “ προσδεχομένοισί κω. εἰμὶ δὲ Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδών.”
 ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας, ἀπήλαυσε ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον
 καὶ τὴν ἐκείνου τάξιν.

XLVI. Οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, ἐλθόντες ἐπὶ
 τὸ δεξιὸν κέρας, ἔλεγον Πausanίῃ τάπερ ἤκουσαν Ἀλε-
 ξάνδρου. ὁ δὲ, τούτῳ τῷ λόγῳ καταρρώδηςας τοὺς Πέρ-
 σας, ἔλεγε τάδε· “ Ἐπεὶ τοίνυν ἐς ἣν ἡ συμβολὴ γίνε-
 “ ται, ὑμέας μὲν χρεῶν ἐστὶ τοὺς Ἀθηναίους στήναι 5
 “ κατὰ τοὺς Πέρσας, ὑμέας δὲ κατὰ τοὺς Βοιωτοὺς τε
 “ καὶ τοὺς κατ’ ὑμέας τεταγμένους Ἑλλήνων, τῶνδε
 “ εἵνεκεν. ὑμεῖς ἐπίστασθε τοὺς Μήδους καὶ τὴν μάχην
 “ αὐτέων, ἐν Μαραθῶνι μαχεσάμενοι· ἡμεῖς δὲ ἄπειροί
 “ τέ εἰμεν καὶ ἀδάεες τούτων τῶν ἀνδρῶν· Σπαρτιατέων 10
 “ γὰρ οὐδεὶς πεπειρηται Μήδων· ἡμεῖς δὲ Βοιωτῶν καὶ
 “ Θεσσαλῶν ἔμπειροί εἰμεν. ἀλλ’ ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα
 “ χρεῶν ἐστὶ ἵεναι ὑμέας μὲν ἐς τόδε τὸ κέρας, ὑμέας δὲ
 “ ἐς τὸ εὐώνυμον.” πρὸς δὲ ταῦτα εἶπαν οἱ Ἀθηναῖοι
 τάδε· “ Καὶ αὐτοῖσι ἡμῖν πάλαι ἀπ’ ἀρχῆς, ἐπεὶ τε 15
 “ δομεν κατ’ ὑμέας τασσομένους τοὺς Πέρσας, ἐν νόῳ

“ ἐγένετο εἶπαι ταῦτα τάπερ ὑμεῖς φθάντες προφέρετε·

“ ἀλλὰ γὰρ ἀρρωθόμεν μὴ ὑμῖν οὐκ ἡδέες γένωνται οἱ

“ λόγοι. ἐπεὶ δὲ ὦν αὐτοὶ ἐμνήσθητε, καὶ ἡδομένοισι ἡμῖν

20 “ οἱ λόγοι γυγόνασι, καὶ ἐτοῖμοί εἰμεν ποιεῖν ταῦτα.”

XLVII. Ὡς δὲ ἤρεσκε ἀμφοτέροισι ταῦτα, ἡὼς τε Græcorum
acies mu-
tata sic, ut
Perlis Athe-
niensēs,
Lacedæmo-
nii auxillie
Mardonii
Græcis op-
ponantur
[c. 31.] :
sed mox
prior ordo
restitutus.
διέφαινε, καὶ διαλλάσσοντο τὰς τάξεις. γνόντες δὲ οἱ Βοιωτοὶ τὸ ποιούμενον, ἐξαγορεύουσι Μαρδόνιῳ. ὁ δὲ ἐπεὶ τε
ἤκουσε, αὐτίκα μετιστάναί καὶ αὐτὸς ἐπείρατο, παράγων
5 τοὺς Πέρσας κατὰ τοὺς Λακεδαιμονίους. ὡς δὲ ἔμαθε
ταῦτο τοιαῦτο γένόμενον ὁ Πausanῆς, γνούς ὅτι οὐ λαν-
θάνει, ὀπίσω ἤγε τοὺς Σπαρτιήτας ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρασ'
ὡς δὲ αὐτως καὶ ὁ Μαρδόνιος ἐπὶ τῷ εὐωνύμῳ.

XLVIII. Ἐπεὶ δὲ κατέστησαν ἐς τὰς ἀρχαίας τάξεις, Mardonius
Spartanis
ignaviam
exprobrat.
πέμψας ὁ Μαρδόνιος κήρυκα ἐς τοὺς Σπαρτιήτας, ἔλεγε
τάδε· “ ὦ Λακεδαιμόνιοι, ὑμεῖς δὴ λέγεσθε εἶναι ἄν-
“ δρες ἄριστοι ὑπὸ τῶν τῆδε ἀνθρώπων, ἐκπαυλεσμένων
5 “ ὡς αὐτε φεύγετε ἐκ πολέμου, αὐτε τάξιν ἐκλείπετε,
“ μένοντές τε ἢ ἀπόλλυτε τοὺς ἐναντίους, ἢ αὐτοὶ ἀπόλλυ-
“ σθε. τῶν δὲ ἄρ' ἦν οὐδὲν ἀληθές. πρὶν γὰρ ἢ συμ-
“ μῆσαι ἡμέας, ἐς χειρῶν τε νόμον ἀπικέσθαι, καὶ δὴ
“ φεύγοντας καὶ τάξιν ἐκλείποντας ὑμέας εἶδομεν, ἐν
10 “ Ἀθηναίοισι τε τὴν πρόπειραν ποιουμένους, αὐτοὺς τε
“ ἀντία δούλων τῶν ἡμετέρων τασσομένους. ταῦτα οὐδα-
“ μῶς ἀνδρῶν ἀγαθῶν ἔργα· ἀλλὰ πλεῖστον δὴ ἐν ὑμῖν
“ ἐφύσθημεν. προσδεκόμενοι γὰρ κατὰ κλέος, ὡς δὴ
“ πέμψετε ἐς ἡμέας κήρυκα προκαλούμενοι, καὶ βουλό-
15 “ μένοι μούνοισι Πέρσῃσι μάχασθαι, ἄρτιοι ὄντες ποιεῖν
“ ταῦτα, οὐδὲν τοιαῦτο λέγοντας ὑμέας. εὖρομεν, ἀλλὰ
“ πτώσσοντας μᾶλλον. νῦν ὦν ἐπειδὴ οὐκ ὑμεῖς ἤρξατε
“ ταύτου τοῦ λόγου, ἀλλ' ἡμεῖς ἄρχομεν· τί δὴ οὐ πρὸ
“ μὲν τῶν Ἑλλήνων ὑμεῖς, ἐπεὶ τε δεδούλωσθε εἶναι ἄρ-

“σται, πρὸ δὲ τῶν βαρβάρων ἡμεῖς, ἴσοι πρὸς ἴσους²⁰
 “ἀριθμὸν μαχεσόμεθα; καὶ ἦν μὲν δοκῇ καὶ τοὺς
 “ἄλλους μάχεσθαι, οἱ δὲ ὦν μετέπειτα μαχεσθῶν
 “ὑστεροί· ἦν δὲ καὶ μὴ δοκῇ, ἀλλ’ ἡμέας μόνους ἀπο-
 “χρᾶν, ἡμεῖς δὲ διαμαχεσόμεθα· ὁκότεροι δὲ ἂν ἡμέων
 “νικήσωσι, ταύτους τῷ ἅπαντι στρατοπέδῳ νικᾶν.” ²⁵

Proluditur
 pugnae Pla-
 taenzi. Im-
 missus in
 Græcos
 equitatus
 barbaro-
 rum, mul-
 tum nocet
 exercitui,
 fontemque
 Gargaphi-
 um [c. 25.]
 obfruit.

XLIX. Ὁ μὲν, ταῦτα εἶπας τε καὶ ἐπισχὼν χρόνον,
 ὥς οἱ οὐδεὶς οὐδὲν ὑπεκρίνετο, ἀπαλλάσσεται ἐπίσω· ἀπ-
 ελθὼν δὲ ἐσήμεναι Μαρδονίῳ τὰ καταλαβόντα. ὁ δὲ,
 περιχαρὴς γενόμενος καὶ ἐπαρθεὶς ψυχῇ νίκη, ἐπῆκε
 τὴν ἵππον ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. ὥς δὲ ἐπῆλασαν οἱ ἱππό-⁵
 ται, εἰσίνοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν τὴν Ἑλληνικὴν, ἑσάκον-
 τίζοντες τε καὶ ἐστοχεύοντες, ὥστε ἱπποτοχῆται τε ἰόντες
 καὶ προσφύρεσθαι ἄποροι· τὴν τε κρήνην τὴν Γαργαφίην,
 ἀπ’ ἧς ὑδρεύετο πᾶν τὸ στράτευμα τὸ Ἑλληνικόν, συνε-
 τάραζαν καὶ συνέχωνσαν. ἔσαν μὲν ὦν κατὰ τὴν κρήνην¹⁰
 Λακεδαιμόνιοι μῦνοι τεταγμένοι· τοῖσι δὲ ἄλλοις Ἕλ-
 λησι ἡ μὲν κρήνη πρὸσω ἐγένετο, ὥς ἕκαστοι ἔτυχον τε-
 ταγμένοι, ὁ δὲ Ἀσωπὸς ἀγχοῦ· ἐρυκόμενοι δὲ ἀπὸ τοῦ
 Ἀσωποῦ, οὕτω δὴ ἐπὶ τὴν κρήνην ἐφάπτεον· ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ
 γὰρ σφι οὐκ εἶχεν ὕδωρ φερεσθαι, ὑπὸ τε τῶν ἱππέων¹⁵
 καὶ τοξευμάτων.

Itaque
 Græcis et
 aqua et
 commentu
 [c. 29.] ex-
 clusis,

L. Τούτου δὲ τοιαύτου γινομένου, οἱ τῶν Ἑλλήνων στρα-
 τηγοί, ἅτε τοῦ τε ὕδατος στερηθείσης τῆς στρατῆς, καὶ
 ὑπὸ τῆς ἱππεύ ταρασσομένης, συνελήχθησαν περὶ αὐτέων
 τε τουτέων καὶ ἄλλων, ἐλθόντες παρὰ Παιστανίην ἐπὶ τὸ
 δεξιὸν κέρας. ἄλλα γὰρ, τουτέων τοιούτων ἑόντων, μᾶλ-⁵
 λὸν σφας ἐλύπεε. οὔτε γὰρ σκία εἶχον ἔτι, οἱ τέ σφραν
 ὑπάπτες, ἀποπεμφθέντες εἰς Πελοπόννησον ὥς ἐπιστιτεύ-
 μένοι, ἀποκεκλέατο ὑπὸ τῆς ἱππεύ, οὐ δυνάμενοι ἀποκέ-
 σθαι εἰς τὸ στρατόπεδον.

LI. Βουλευμένοισι δὲ τοῖσι στρατηγοῦσι ἔδοξε, ἢ ^{Pausaniae} ^{castra sub} ^{noctem} ^{proximam} ^{mutare pla-} ^{cet. Quidē.}
 ὑπερβάλλονται κένον τὴν ἡμέρην αἱ Πέρσαι συμβολὴν μὴ
 ποιούμενοι, εἰς τὴν ἦσαν ἵνασι. ἢ δὲ ἴσθι· ἀπὸ τοῦ Ἀσωπῶ ^{mutare pla-} ^{cet. Quidē.}
 καὶ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίδος, ἐπ' ἣ ἰστροποδεύοντο
 5 τότε, ὅσα σταδίους ἀπέχοντα, πρὸ τῆς Πλαταιέων πό-
 λιος. ἦτος δὲ οὕτω ἂν εἴη ἐν ἡπείρῳ· σχιζόμενος ὁ πο-
 ταμὸς, αὐνοθεῖ ἐκ τοῦ Κιθαιρώνος ῥέει κάτω εἰς τὸ πε-
 δῖον, διέχων ἀπ' ἀλλήλων τὰ ῥέεθρα ὅσων περ τρία στά-
 δια· καὶ ἔπειτα συμμίσγει εἰς ταῦτό· αἶνονα δὲ οἱ Ὀε-
 10 ρή. θυγατέρα δὲ ταύτην λέγουσι εἶναι Ἀσωπῶ οἱ ἐπι-
 χάρσιοι. εἰς ταῦτον δὴ τὸν χῶρον ἐβουλεύσαντο μεταναστῆ-
 ναι, ἵνα καὶ ὕδατι ἔχασσι χρᾶσθαι ἀφ' ὧν, καὶ οἱ ἰπ-
 πῆες σφίεας μὴ σιναίωτο, ὥσπερ κατιδυέοντων. μετακί-
 νέσθαι τε ἔδοκεν τότε, ἐπεὶ τῆς νυκτὸς ἡ δευτέρα Φυ-
 15 λακῇ, ὥς ἂν μὴ ἰδοίαιτο οἱ Πέρσαι ἐξορμημένους, καὶ
 σφίεας ἐπόμενοι ταρασσύνειν οἱ ἰππῆται. ἀπικεμένων δὲ εἰς
 τὸν χῶρον τοῦτον, τὸν δὴ ἡ Ἀσωπὶς Ὀερόν περισχίζεται,
 ῥέουσα ἐκ τοῦ Κιθαιρώτος, ὑπὸ τὴν κόκτα ταύτην ἔδοκεν
 τοὺς ἡμίσεας ἀποστελλεῖν τοῦ στρατοπέδου πρὸς τὸν Κι-
 20 θαιρῶνα, ὥς ἀναλάβοιεν τοὺς ὁπάσους ἐπὶ τὰ σιτία οἰ-
 χομένους· ἔσαν γὰρ ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ἀπολελαμμένοι.

LII. Ταῦτα βουλευσάμενοι, κείνην μὲν τὴν ἡμέρην ^{Ibi dum} ^{media aci-}
 πᾶσαν προσκειμένης τῆς ἵππου, ἔχον πόνον ἄτρετον. ὥς ^{ca, inficio}
 δὲ ἡ τε ἡμέρη ἔληγε, καὶ οἱ ἰππῆες ἐπέπαινον, νυκτὸς δὴ ^{invitoque} ^{Pausania,} ^{ipfas Pla-} ^{teras petit.}
 γνωμένης, καὶ εἰώσης τῆς ὥρης εἰς τὴν δὴ συνέκειτό σφι
 5 ὁπαλλάσσεσθαι, ἐνθαῦτα ἀερθέετες οἱ πολλοὶ ἀπωλ-
 λάσσοντο, εἰς μὲν τὸν χῶρον εἰς τὸν συνέκειτο, οὐκ ἐν κόπῳ
 ἔχοντες· οἱ δὲ, ὥς ἐκινήθησαν, ἔφαιγον ἄσμενοι τὴν ἵππων
 πρὸς τὴν Πλαταιέων πόλιν. Φάγοντες δὲ, ἀπικεύσονται
 ἐπὶ τὸ Ἡραῖον. τὸ δὲ πρὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τῆς Πλαται-
 10 ῶν, εἴκοσι σταδίους ἀπὸ τῆς κρήνης τῆς Γαργαφίδος

ἀπέχον. ἀπικόμενοι δὲ, ἔθεντο πρὸ τοῦ ἱεροῦ τὰ ὅπλα.
καὶ αἱ μὲν περὶ τὸ Ἡραῖον ἐστρατοπεδύοντο.

dextra (La-
cedaemonii
cum Tege-
atis) et fini-
stra (Athe-
nienſes) per
Amompha-
reti Pitana-
tarum præ-
fecti pervi-
cacious, qui
barbaros
fugere ig-
nominio-
sum sibi
duceret,

LIII. Πausanίης δὲ, ὁρέων σφείας ἀπαλλασσομένους
ἐκ τοῦ στρατοπέδου, παρήγγελε καὶ τοῖσι Λακεδαιμονί-
οισι, ἀναλαβόντας τὰ ὅπλα, ἵεναι κατὰ τοὺς ἄλλους
τοὺς προΐοντας, νομίσας αὐτοὺς ἐς τὸν χώρον ἵεναι, ἐς τὸν
συνεδήσαντο. ἐνθαῦτα οἱ μὲν ἄλλοι ἄρτιοι ἔσαν τῶν τα- 5
ξιαρχῶν πείθεσθαι Πausanίῃ· Ἀμομφάρετος δὲ ὁ Πo-
λιάδεω, λοχηγέω τοῦ Πιτανητέων λόχου, οὐκ ἔφη τοὺς
ξείνους φεύξεσθαι, οὐδὲ ἐκὼν εἶναι αἰσχυνέειν τὴν Σπάρ-
την· ἐθαύμαζε τε ὁρέων τὸ ποιούμενον, ἅτε οὐ παραγενό-
μενος τῷ προτέρῳ λόγῳ. ὁ δὲ Πausanίης τε καὶ ὁ Εὐρυ- 10
άναξ δεινὸν μὲν ἐπαιεῦντο τὸ μὴ πείθεσθαι ἐκείνων σφίσι,
δεινότερον δὲ ἔτι, κίψαι ταῦτα νενωμένον, ἀπαλιπεῖν τὸν
λόχον τὸν Πιτανήτην, μὴ, ἣν ἀπολύπωσι ποιῶντες τὰ
συνεδήκαντο τοῖσι ἄλλοις Ἕλλησι, ἀπόληται ὑπολει-
φθεὶς αὐτός τε Ἀμομφάρετος καὶ αἱ μετ' αὐτοῦ. ταῦτα 15
λογιζόμενοι, ἀτρέμας εἶχον τὸ στρατόπεδον τὸ Λακων-
ικόν, καὶ ἐπειρῶντο πείθοντές μιν ὥς οὐ χρεὼν εἴη ταῦτα
ποιεῖν. καὶ οἱ μὲν παρηγόρεον Ἀμομφάρετον, μῶνον
Λακεδαιμονίων τε καὶ Τεγεγετέων λελειμμένον.

LIV. Ἀθηναῖοι δὲ ἐποίουν τοιάδε. εἶχον ἀτρέμας
σφείας αὐτοὺς ἵνα ἐτάχθησαν, ἐπιστάμενοι τὰ Λακεδαί-
μονίων φρονήματα, ὥς ἄλλα φρονέοντων καὶ ἄλλα λε-
γόντων. ὥς δὲ ἐκινήθη τὸ στρατόπεδον, ἔπεμπον σφείας
ἱππεία, ὀφόμενόν τε εἰ πορεύεσθαι ἐπιχειροῦν αἱ Σπαρ- 5
τιῆται, εἴτε καὶ τοπαράπαν μὴ διανοῦνται ἀπαλλάσσε-
σθαι· ἐπείρεσθαι τε Πausanίῃν τὸ χρεὼν εἴη ποιεῖν.

LV. Ὡς δὲ ἀπίκετο ὁ κήρυξ ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους,
ᾧρα τέ σφείας κατὰ χώραν τεταγμένους, καὶ ἐς νύκτα
ἀπυγμένους αὐτέων τοὺς πρώτους. ὥς γὰρ δὴ παρηγόρεον

τὸν Ἀμομφάρετον ὃ, τε Εὐρυάναξ καὶ ὁ Πausanίης, μὴ
 5 κινδυνεύειν μένοντας μόνους Λακεδαιμονίων, οὕτως ἔπει-
 θον· ἐς δ' ἐς νείκεά τε συμπεσόντες ἀπικέετο, καὶ ὁ κή-
 ρυξ τῶν Ἀθηναίων παρίστατό σφι ἀπυγμένος. νεικέων
 δὲ ὁ Ἀμομφάρετος, λαμβάνει πέτρον ἀμφοτέρῃσι τῇσι
 χερσὶ, καὶ τιθεὶς πρὸ ποδῶν τῶν Πausανίῳ, ταύτῃ τῇ
 10 ψήφῳ ψηφίζεσθαι ἔφη, μὴ φεύγειν τοὺς ξείνους· ξείνους
 λέγων τοὺς βαρβάρους. ὁ δὲ, μαινόμενος καὶ οὐ φρενήρεια
 καλέων ἐκείνον, πρὸς τε τὸν Ἀθηναίων κήρυκα ἐπειρω-
 τῶντα τὰ ἐντεταλμένα, λέγειν ὁ Πausanίης ἐκέλευε τὰ
 15 παρεόντα σφι πρήγματα, ἐχρήϊζε τε τῶν Ἀθηναίων
 προσχωρῆσαί τε πρὸς ἐαυτοὺς, καὶ ποιεῖν περὶ τῆς ἀπό-
 δου τάπερ ἂν καὶ σφεῖς.

LVI. Καὶ ὁ μὲν ἀπαλλάσσεται ἐς τοὺς Ἀθηναίους. ad diluc-
lum usque
retinentur.
Tum et hi
versus Pla-
teas mo-
vent: La-
cedæmonii
quidem
cum Tege-
atis per cal-
les Cithæ-
ronis ad
fluvium
Moloën-
tem, Athe-
nienfes in
campum
Cithæroni
subjectum.
 τοὺς δὲ ἔπει ἀνακρινομένους πρὸς ἐαυτοὺς ἡὼς κατελάμ-
 βανε, ἐν ταύτῳ τῷ χρόνῳ κατήμενος ὁ Πausanίης, οὐ δε-
 κίων τὸν Ἀμομφάρετον λείψεσθαι, τῶν ἄλλων Λακε-
 5 δαιμονίων ἀποστειχόντων, τὰ δὲ καὶ ἐγένετο, σημήνας
 ἀπῆγε διὰ τῶν κολωνῶν τοὺς λοιποὺς πάντας· εἶποντο δὲ
 καὶ Τεγεῆται. Ἀθηναῖοι δὲ ταχθέντες ἦσαν τὰ ἔμπα-
 λιν ἢ Λακεδαιμόνιοι. αἱ μὲν γὰρ τῶν τε ὄχθων ἀντείχον-
 10 το καὶ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρώνος, φοβεόμενοι τὴν ἔπ-
 πον· Ἀθηναῖοι δὲ, κάτω τραφθέντες ἐς τὸ πεδίον.

LVII. Ἀμομφάρετος δὲ, ἀρχὴν τε οὐδαμᾶ δοκέων
 Πausανίην ταλμήσειν σφέας ἀπολιπεῖν, περιείχετο αὐτῷ
 μένοντας μὴ ἐκλιπεῖν τὴν τάξιν· προτερεόντων δὲ τῶν σὺν
 Πausανίῃ, καταδόξας αὐτοὺς ἰδέειν τέχῃ ἀπολιπεῖν αὐ-
 5 τὸν, ἀναλαβόντα τὸν λόχον τὰ ὅπλα ἦγε βάδην πρὸς τὸ
 ἄλλο στῖφος. τὸ δὲ, ἀπελθὼν ὅσον τε δέκα στάδια, ἀνέ-
 μενε τὸν Ἀμομφάρετου λόχον, περὶ ποταμὸν Μολόντα
 ἰδρυμένον Ἀργυόπιόν τε χῶρον καλούμενον, τῇ καὶ Δήμη-

τὸς Ἑλευσίνης ἱρὸν ἦσται. ἀνέμενε δὲ ταῦδε εἴνεκα, ὅσα
 ἢ μὴ ἀπολύπη τὸν χῶρον ἐν τῷ ἐτετάχατο ὁ Ἀμομφάρε-10
 τὸς τε καὶ ὁ Λόχος, ἀλλ' αὐτῷ μένωσι, βοηθεῖν ὀπίσω
 παρ' ἐκείνους. καὶ οἱ τε ἀμφὶ τὸν Ἀμομφάρετον παρε-
 γίνοντό σφι, καὶ ἡ ἵππος ἡ τῶν βαρβάρων προσέκειτο
 πᾶσα. οἱ γὰρ ἵπποταί ἐποίουν οἶον καὶ ἰώθασαν πειθεῖν
 αἰεὶ· ἰδόντες δὲ τὸν χῶρον κεινόν, ἐν τῷ ἐτετάχατο αἱ Ἑλ-15
 λανες τῆσι προτέρησι ἡμέρησι, ἤλαιον τὰς ἵππους αἰεὶ
 τεπρῶσ' καὶ ἅμα καταλαβόντες, προσεκίκατό σφι.

Jam Mar-
 donius, ho-
 stom mire
 contem-
 nens, tota
 acie dimi-
 candum
 cenfet.

LVIII. Μαρδόνιος δὲ, ὡς ἐπύθετο τοὺς Ἕλληνας ἀπ-
 οχομένους ὑπὸ νύκτα, εἶδε τε τὸν χῶρον ἐρήμον, καλέσας
 τὸν Ληρισσαῖον Θάωρηκα, καὶ τοὺς ἀδελφεοὺς αὐτοῦ Εὐ-
 ρύπυλον καὶ Θρασυδήϊον, ἔλεγε· “ὦ παῖδες Ἀλέων, 5
 “ ἔτι τί λέξετε τάδε ὄροντες ἐρῆμα; ὑμεῖς γὰρ αἱ πη-
 “ σιόχαιοι ἐλέγετε Λακεδαιμονίους οὐ φεύγειν ἐκ μά-
 “ χης, ἀλλὰ ἄνδρας εἶναι τὰ πολέμια πρῶτους· τοὺς
 “ πρότερόν τε μετισταμένους ἐκ τῆς τάξης εἰδετε, νῦν τι
 “ ὑπὸ τὴν παροικομένην νύκτα καὶ αἱ πάντες ὀρέομεν δια-10
 “ δράντας. διδεδῆκ' ἔν τε, ἐπὶ σφας ἴδμε πρὸς τοὺς ἀ-
 “ ψευδῆς ἀρίστους ἀνθρώπων μάχῃ διαπριθῆναι, ὅτι
 “ οὐδένες ἄρα ἰόντες ἐν οὐδαμοῖσι εἴσσι Ἕλλησι ἐναπ-
 “ δεικνύατο· καὶ ὑμῖν μὲν εἴσσι Περσέων ἀπειροῖσι,
 “ πολλὰ ἐκ γε ἐμεῦ ἐγένετο συγγνώμη, ἐπαινεόντων τῶ-15
 “ τας, τοῖσί τι καὶ συνηδατε Ἀρταβάζου δὲ θάῦμα
 “ καὶ μᾶλλον ἐποιούμην, τὸ καὶ καταβρωθῆσαι Λακε-
 “ δαιμονίους, καταβρωθῆσαντά τε, ἀποδῆξασθαι γνώμην
 “ δειλοτάτην, ὡς χρεὼν εἴη ἀναζυῖξαντας τὸ στρατόπε-
 “ δον, ἵεναι ἐς τὸ Θηβαίων ἄστρ' ὑποσηκισομένων· τῇ 20
 “ ἔτι πρὸς ἐμεῦ βασιλεὺς πείσεται. καὶ τούτων μὲν
 “ ἐτέρωθι ἴσται λόγος· νῦν δὲ ἐκείνοισι ταῦτα ποιῶσι
 “ οὐκ ὀπιτρεπτεῖα ἐστὶ, ἀλλὰ διωκτεῖσι εἰσὶ· ἐς δὲ κατα-

“ λαμφθίντες, δώσωσι ἡμῖν τῶν δὲ ἐπώνων Πέρσας
 “ πάντων δίκας.”

LIX. Ταῦτα εἶπας, ἦγε τοὺς Πέρσας δρόμῳ διαδύν- Incipit pæ-
gna ad Pla-
tæas (men-
se Septem-
bri a. 479.)
Barbaro-
rum omnis
exercitus
ad Græcos
adoriendos
Adopum
transiit.
 τας τὸν Ἀστυνὸν κατὰ στίβον τῶν Ἑλλήνων, ὡς δὲ ἀπο-
 διδραγκότων· ἐπείχε τε ἐπὶ Λακεδαιμονίους τε καὶ Τε-
 γέτας μούνας· Ἀθηναίους γὰρ τραπομένους ἐς τὸ πω-
 5 δύν, ὑπὸ τῶν ἄχθων οὐ παύσας. Πέρσας δὲ ὄρέοντες ὠρ-
 μημένους διώκει τοὺς Ἕλληνας οἱ λοιποὶ τῶν βασιλε-
 κῶν τελευτᾷ ἀρχοντες, αὐτίκα πάντες ἦσαν τὰ σημεῖα,
 καὶ ἐδίωκον ὡς ποδῶν ἕκαστος εἶχον, οὔτε κόσμον αὐδῶν
 10 κοσμηθέντες, οὔτε τάξι. καὶ οὕτω μὲν βοῇ τε καὶ ὀμίλῳ
 ἐπήϊσαν, ὡς ἀναρπασόμενοι τοὺς Ἕλληνας.

LX. Παισανίης δὲ, ὡς προσέειπετο ἡ ἵππος, πῆλξας Lacedæmo-
nii, ab ho-
ste preffi,
Athenien-
ses advo-
cant.
 πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἱππεία, λόγῳ τάδε· “ Ἄνδρες Ἀ-
 “ θηναῖοι, ἀγῶνος μεγίστου παρακείμενοι, ἐλευθέρην εἶναι
 “ ἡ δεδουλωμένην τὴν Ἑλλάδα, προεδόδεμα ὑπὸ τῶν
 5 “ συμμάχων ἡμῖς τε οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ὑμεῖς οἱ
 “ Ἀθηναῖοι, ὑπὸ τὴν παρακρομένην νύκτα διαδράντων
 “ νῦν ὧν δίδωται τοσούτων τὸ πωλητῆον ἡμῖν· ἀμυνόμε-
 “ νους γὰρ τῇ δυνάμει ἀριστα περιστέλλειν ἀλλήλους.
 “ εἰ μὲν νῦν ἐς ὑμέας ὥρμηκε ἀρχὴν ἡ ἵππος, χρεὴν δὲ
 10 “ ἡμέας τε καὶ τοὺς μετ’ ἡμῶν τὴν Ἑλλάδα οὐ προδ-
 “ δοντας Τρογύτας, βοηθεῖν ὑμῖν· νῦν δὲ, ἐς ἡμέας γὰρ
 “ ἅπαντα κοχλῶνκε, δίκαιοί εἰστε ὑμεῖς πρὸς τὴν πιεζο-
 “ μένῃ μάλιστα τῶν μοιρέων ἀμυνέοντες ἵεναι. εἰ δὲ
 “ ἄρα αὐτοὺς ὑμέας καταλελάσκει ἀδύνατόν τι βοη-
 15 “ θεῖν, ὑμεῖς δὲ ἡμῖν τοὺς τοξότας ἀποστέμψαντες χά-
 “ ριν θέσθε. στυαίδαμεν δὲ ὑμῖν ὑπὸ τοῦ παρεόντος τόνδε
 “ πάλεμον εἶσσι πολλὸν πρεθιμωτάτοις, ὥστε καὶ
 “ ταῦτα ἰσακούειν.”

LXI. Ταῦτα εἰ Ἀθηναῖοι ὡς ἐπύθοντο, ὥρμηκε βοη-

Qui dum
in eo sunt,
ut illis o-
pem ferant,
cum auxi-
liis barba-
rorum
Græciæ
confligere
coguntur.
Lacedæmo-
niorum,
quod non-
dum litaf-
sent, pugna
abstinenti-
um multi
caeli.

θέειν καὶ τὰ μάλιστα ἐπαμύνειν. καὶ σφί ἤδη στείχευσι
ἐπιτίθενται οἱ ἀντιταχθέντες Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασι-
λῆος γενομένων, ὥστε μηκέτι δύνασθαι βοηθῆσαι· τὸ
γὰρ προσκείμενόν σφείας ἐλύπει. αὐτῶ δὲ μουνωθέντες 5
Λακεδαιμόνιοι καὶ Τεγεῆται, ἔοντες σὺν ψιλαῖσι ἀριθ-
μὸν, οἱ μὲν, πεντακισμῦριοι, Τεγεῆται δὲ, τρισχίλαιοι·
αὗτοι γὰρ οὐδαμᾶ ἀπεσχίζοντο ἀπὸ Λακεδαιμονίων·
ἐσφαγιάζοντο, ὡς συμβαλέοντες Μαρδονίῳ καὶ τῇ στρα-
τῇ τῇ παρεούσῃ. καὶ, οὐ γὰρ σφί ἐγένετο τὰ σφάγια 10
χρηστὰ, ἐπιπτόν τε αὐτῶν ἐν ταύτῃ τῷ χρόνῳ πολλοὶ,
καὶ πολλῶ πλεῦνες ἐτραυματίζοντο. φράξαντες γὰρ τὰ
γέῃρα οἱ Πέρσαι, ἀπίεσαν τῶν τοξευμάτων πολλὰ ἀφει-
δίως αὐτῶ, ὥστε πιεζομένων τῶν Σπαρτιητέων, καὶ τῶν
σφαγίων οὐ γινομένων, ἀποβλέψαντα τὸν Παισαμένην πρὸς 15
τὸ Ἡραῖον τὸ Πλαταιέων, ἐπικαλέσασθαι τὴν θεὸν,
χρηίζοντα μηδαμῶς σφείας ψευθῆναι τῆς ἐλπίδος.

Tandem
perlitato, in
hostem vad-
dunt. Fit
pugna a-
trox.

LXII. Ταῦτα δὲ ἔτι τούτου ἐπικαλυμμένου, προεξανα-
στάντες πρότεροι οἱ Τεγεῆται ἐχώρεον εἰς τοὺς βαρβάρους.
καὶ τοῖσι Λακεδαιμονίοις αὐτίκα μετὰ τὴν εὐχὴν τὴν
Παισαμένη, ἐγένετο θυομένοις τὰ σφάγια χρηστὰ. ὥς 5
δὲ χρόνῳ κοτὲ ἐγένετο, ἐχώρεον καὶ αὗτοι ἐπὶ τοὺς Πέρ-
σας, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντίοι, τὰ τόξα μετέντες. ἐγένετο δὲ
πρῶτον περὶ τὰ γέῃρα μάχη. ὥς δὲ ταῦτα ἐπεπτώκεε,
ἤδη ἐγένετο μάχη ἰσχυρὴ παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον, καὶ
χρόνον ἐπὶ πολλόν, εἰς ὃ ἀπίκοντο εἰς ὠθισμόν· τὰ γὰρ 10
δύρατα ἐπιλαμβανόμενοι κατέκλων οἱ βαρβάροι. λήματι
μὲν νυν καὶ ῥώμῃ οὐκ ἔσσονες ἔσαν οἱ Πέρσαι, ἀνοπλοὶ
δὲ ἔοντες, καὶ πρὸς, ἀνεπιστήμονες ἔσαν, καὶ οὐκ ὁμοῖοι
τοῖσι ἀντίοις σοφίῃν. προεξαίσσοντες δὲ κατ' ἓνα, καὶ
δέκα, καὶ πλεῦνες τε καὶ ἐλάσσονες συστρεφόμενοι, ἐστ' 15
πιπτον εἰς τοὺς Σπαρτιητάς, καὶ διεφθύνοντο.

LXIII. Τῇ δὲ ἐτύγχανε αὐτὸς εἶναι Μαρδόνιος, ἀπ' Mardonius
ab Acimne-
sto Spartia-
ta [c. 64.]
occisus.
Barbari fusi
fugatique.
 ἔππου τε μαχόμενος λευκαῖ, ἔχων τε περὶ ἐαυτὸν λογά-
 δας Περσέων τοὺς ἀρίστους χιλίους, ταύτῃ δὴ καὶ μά-
 λιστα ταῖς ἐναντίους ἐπίεσαν. ὅσον μὲν νυν χρόνον Μαρ-
 5 δόνιος περιῆν, οἱ δὲ ἀντείχον, καὶ ἀμυνόμενοι κατέβαλλον
 πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων· ὥς δὲ Μαρδόνιος ἀπέθανε,
 καὶ τὸ περὶ ἐκεῖνον τεταγμένον, εἶναι ἰσχυρότατον, ἔπεσε,
 οὕτω δὴ καὶ οἱ ἄλλοι ἐτράποντο, καὶ εἶζαν τοῖσι Λακε-
 δαιμονίοισι. πλεῖστον γάρ σφεας ἐδηλέετο ἢ εἰσθῆς ἐρη-
 10 μος εἶσα ὅπλων· πρὸς γὰρ ὀπλίτας εἶντες γυμνῆτες
 ἀγῶνα ἐποιεῦντο.

LXIV. Ἐνθαῦτά ἦ τε δίκη τοῦ Φόνου τοῦ Λεωνίδεω,
 κατὰ τὸ χρηστήριον, τοῖσι Σπαρτιήτησι ἐκ Μαρδονίου
 ἐπιτελέετο, καὶ νίκην ἀναίρεται καλλίστην ἀπασίων τῶν
 ἡμεῖς ἴδμεν, Παισαμένης ὁ Κλεαμβρότου τοῦ Ἀναξανδρί-
 5 δω. (τῶν δὲ κατύπερθε οἱ προγόνων τὰ οὐνόματα εἰρη-
 ται ἐς Λεωνίδην· αὐτοὶ γὰρ σφι τυγχάνουσι εἶντες.)
 ἀποθνήσκει δὲ Μαρδόνιος ὑπὸ Ἀειμνήστου, ἀνδρὸς ἐν
 Σπάρτῃ λογίμου· ὅς χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὰ Μηδικὰ,
 ἔχων ἄνδρας τριηκοσίους, συνέβαλε ἐν Στενυκλήρῳ, πολέ-
 10 μου εἶντος, Μεσσηνίοισι πᾶσι· καὶ αὐτὸς τε ἀπέθανε
 καὶ οἱ τριηκόσιοι.

LXV. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι οἱ Πέρσαι ὥς ἐτράποντο ὑπὸ
 τῶν Λακεδαιμονίων, ἔφευγον οὐδένα κόσμον ἐς τὸ στρατό-
 πεδον τὸ ἐαυτῶν, καὶ ἐς τὸ τεῖχος τὸ ξύλινον, τὸ ἐποιή-
 σαιτο ἐν μοίρῃ τῇ Θηβαίδι. Θάῦμα δέ μοι ὅπως παρὰ
 5 τῆς Δήμητρος τὸ ἄλσος μαχομένων, οὐδὲ εἰς ἐφάνη τῶν
 Περσέων αὐτεῖς εἰσελθὼν ἐς τὸ τέμενος, αὐτεῖς ἀναπαθανὼν
 περὶ τὸ ἱερόν, οἱ δὲ πλεῖστοι ἐν τῷ βεθέλῳ ἔπεσον. δοκεῖ
 δὲ, εἴ τι περὶ τῶν θείων πρηγμάτων δοκεῖν δεῖ, ἡ θεὸς
 αὐτῇ σφεας οὐκ ἐδίδκετο, ἐμπρήσαντας τὸ ἱερόν τὸ ἐν Ἐλευ-

οὕτῃ ἀλάντερον. αὕτη μὲν κιν ἡ μάχη ἐπὶ τοσούτῳ ἐγέ-10
μετα.

Artabazus
cum xl
millibus
militem
aufugit in
Phocidem.

LXVI. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκειος αὐτίκα τε οὐκ
ἀρέσκειτο, κατ' ἀρχὰς λειπαμένῳ Μαρδονίῳ ἀπὸ βασι-
λῆος, καὶ τότε πάλλῃ ἀπαγορεύων, οὐδὲν ἦνε, συμβαλ-
λῃ οὐκ εἶν' ἐποίήσει τε αὐτὸς τοιάδε, ὡς οὐκ ἀρεσκά-
μενος ταῖσι πρῆγμασι ταῖσι ἐκ Μαρδονίου πεποιημένοι. 5
τῶν ἐστρατήγεω ὁ Ἀρτάβαζος, (εἶχε δὲ δύναμιν οὐκ εὐ-
γην, ἀλλὰ καὶ ἐς πέντερας μυριάδας ἀνδρῶν περὶ
αὐτῶν.) τούτου, ὅπως ἡ συμβολὴ ἐγίνετο, εὖ ἐγκασιδάμε-
νος τὰ ἐμελλε ἀποδοῆσθαι ἀπὸ τῆς μάχης, ἥτε κατὰ 10
ταμένως, παραγγείλας κατὰ ταῦτό ἵσται πάντα τῇ
ἂν αὐτὸς ἐξηγήσεται, ὅπως ἂν αὐτὸν ὀρέσκει σπουδῆς ἔχον-
τα. ταῦτα παραγγείλας, ὡς ἐς μάχην ἦγε ἄφεν τὸν
στρατὸν. πρωτέρων δὲ τῆς ὁδοῦ, ὥρα καὶ δὴ φαίγοντας
τοὺς Πέρσας. οὕτω δὲ οὐκέτι τὸν αὐτὸν κόσμον κατηρέ- 15
το, ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐπράχαζε. φαίγων, αἵτε ἐς τὸ ξύν-
λινον οὔτε ἐς τὸ Θηβαίων τεῖχος, ἀλλ' ἐς Φαιέας, ἐθ-
λων ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἀπικέσθαι. καὶ
δὴ οὕτω μὲν ταύτῃ ἐπράποντα.

Quomodo
Græci cum
Mardonio
stantes pu-
gnaverint.

LXVII. Τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων τῶν μετὰ βασιλῆος
ἐπελοκακούντων, Βοιωτοὶ Ἀθηναίοισι ἐμαχέοντο χρόνον
ἐπὶ συγχόν. οἱ γὰρ μηδίζοντες τῶν Θηβαίων, οὗτοι ἔχον
προθυμίην οὐκ ἀλίγην, μαχεύμεναί τε καὶ οὐκ ἐπελοκα-
κούντες, οὕτω ὥστε τριηκόσιαι αὐτῶν οἱ πρῶτοι καὶ ἀφ- 5
στει ἐν ταῦτα ἔπτεσον ὑπὸ Ἀθηναίων. ὡς δὲ ἐπράποντο
καὶ οὗτοι, ἔφευγον ἐς τὰς Θήβας, οὐκ ἤπερ οἱ Πέρσαι,
καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων ὁ πᾶς ὅμιλος, αἵτε διαμαχε-
σάμενος οὐδενί, αἵτε ἀποδιζάμενός τι, ἔφευγον.

In solis Per-
sis pugnae
eventum
situm fu-
isse.

LXVIII. Δηλοῖ τῷ μοι ὅτι πάντα τὰ πρῆγματα τῶν
βαρβάρων ἤρτητο ἐκ Περσέων, εἰ καὶ τότε οὗτοι, πρὶν ἢ

καὶ συμμῖξαι τοῖσι πολεμίοισι, ἔφθγγον, ὅτι καὶ τοὺς Πέρ-
 σας ὤρων. οὕτω τε πάντες ἔφθγγον, πλὴν τῆς ἵππου τῆς τε
 5 ἄλλης καὶ τῆς Βοιωτῆς. αὕτη δὲ τοσαῦτα προσωφέλει τοὺς
 φεύγοντας, αἰεὶ τε πρὸς τῶν πολεμίων ἀγχιστὰ εἶσα,
 ἀπείργουσά τε τοὺς Φιλίους φεύγοντας ἀπὸ τῶν Ἑλλή-
 των. αἱ μὲν δὲ νικῶντες εἰπόντο, τοὺς Ξέρξῃ διώκοντές τε
 καὶ φονεύοντες.

LXIX. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ γινομένῳ φόβῳ ἀγγέλλεται Media Graecorum ac-
 τοῖσι ἄλλοις Ἑλλήσι τοῖσι τεταγμένοις περὶ τὸ Ἡραῖον, corum ac-
 καὶ ἀπογενομένοις τῆς μάχης, ὅτι μάχη τε γέγονε, καὶ ante pugnam Pla-
 νικᾷσι οἱ μετὰ Πausanias. οἱ δὲ, ἀκούσαντες ταῦτα, tias teten-
 5 οὐδὲν κόσμον ταχθέντες, οἱ μὲν ἀμφὶ Κορινθίους, ἐπρά- derat [c.
 πταὶ δὲ τῆς ὑπώρεως καὶ τῶν κολωνῶν τὴν φέρουσαν 52.], au-
 ἄνω, ἰδὼν τοῦ ἱεροῦ τῆς Δήμητρος· οἱ δὲ ἀμφὶ Μεγα- dito hostes
 ρέας τε καὶ Φλιάσιους, διὰ τοῦ πεδίου τὴν λειοτάτην τῶν in fugam
 ὁδῶν. ἐπὶ τε δὲ ἀγχῶν τῶν πολεμίων ἐγίνοντο οἱ Μεγα- conjectos
 10 ρέες καὶ Φλιάσιοι, ἀπιδόντες σφέας οἱ τῶν Θεβαίων ἰπ- effe, et ip-
 πότες ἐπεγομένους οὐδὲν κόσμον, ἡλαυνόν ἐπ' αὐτοὺς sa reverti-
 τοὺς ἵππους, τῶν ἱππάρχων Ἀσωπόδωρος ὁ Τιμάνδρου. tur: quod
 εὐσπεσόντες δὲ κατετόρεσαν αὐτῶν ἑξακοσίους, τοὺς δὲ dum tempe-
 λοιποὺς κατήρασαν διώκοντες εἰς τὸν Κιθαίρων. οὗτοι re fit effu-
 μὲν δὲ ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἀπάλοντο. sioque agmi-
 ne, Mega-
 10 ρέντες et
 Philasii ab
 equitatu
 Thebano
 opprimun-
 tur.

LXX. Οἱ δὲ Πέρσαι καὶ ὁ ἄλλος ὄμιλος, ὡς κατέφυ- Barbarorum castra
 γον εἰς τὸ ξύλινον τείχος, ἐφθῆσαν ἐπὶ τοὺς πύργους ἀνα- expugnata
 βάαντες, πρὶν ἢ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπικέσθαι· ἀναβάν- exercitus
 5 τες δὲ, ἐφράξαντο ὡς ἡδυεπέστον ἄριστα τὸ τείχος. προσ- reliquus
 ελθόντων δὲ τῶν Λακεδαιμονίων, κατεστήκει σφι τειχο- prope ad
 μαχίῃ ἐρῶμενεστέρα. ἕως μὲν γὰρ ἀπῆσαν οἱ Ἀθηναῖοι, internecio-
 οἱ δὲ ἡμύνοντο, καὶ πολλῶν πλεόν ἔχον τῶν Λακεδαιμο- nem de-
 νίων, ὥστε οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχεῖν ὡς δὲ σφι οἱ Athenien-
 10 Ἀθηναῖοι προσῆλθοι, οὕτω δὲ ἰσχυρῇ ἐγίνετο τειχισμά- quot occu-
 buerint.

χίη, καὶ χρόνον ἐπὶ πολλόν. τέλος δέ, ἀρετῇ τε καὶ λι-
παρίῃ ἐπέβησαν Ἀθηναῖοι τοῦ τείχεος, καὶ ἥριπον, τῇ δὲ
ἐσεχέοντο οἱ Ἕλληνες. πρῶτοι δὲ ἐσῆλθον Τεγεῆται εἰς
τὸ τείχος, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ Μαρδονίου οὗτοι ἔσαν οἱ δι-
αρπάσαντες, τὰ τε ἄλλα ἐξ αὐτῆς καὶ τὴν φάτιν τῶν ἱπ- 15
πων, εὗσαν χαλκὴν πᾶσαν καὶ θέης ἀξίην. τὴν μὲν νυν
φάτιν ταύτην τὴν Μαρδονίου ἀνέθεσαν εἰς τὸν νηὸν τῆς
Ἀλέης Ἀθηναίης Τεγεῆται, τὰ δὲ ἄλλα εἰς τὸ αὐτὸ ὅσα
περ ἔλαβον ἐσῆνεικαν τοῖσι Ἕλλησι. οἱ δὲ βαρβάροι οὐδὲν
ἔτι στίφος ἐποίησαντο πρὸς τὸ τείχος, οὔτε τις αὐ- 20
τέων ἀλκῆς ἐμέμνητο· ἀλύκταζόν τε οἷα ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ
πεφοβημένοι τε καὶ πολλὰ μυριάδες κατελημμένοι ἀν-
δράπων. παρὴν τε τοῖσι Ἕλλησι φησὺν οὕτω, ὥστε
τρίηκοντα μυριάδων στρατοῦ, καταδουσέων τεσσάρων, τὰς
ἔχων Ἀρτάβαζος ἔφυγε, τῶν λοιπῶν μὴδὲ τρεῖς χιλιάδας 25
περιγενέσθαι. Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐκ Σπάρτης ἀπέ-
θανον οἱ πάντες ἐν τῇ συμβολῇ εἰς καὶ ἐνενήκοντα· Τε-
γεγυῆται δὲ, ἐκκαίδεκα· Ἀθηναίων δὲ, δύο καὶ πεντή-
κοντα.

Inter bar-
baros Græ-
cosque qui
furiffime
pugnave-
runt.

LXXI. Ἡρίστευσε δὲ τῶν βαρβάρων περὶ μὲν, ὁ
Περσέων, ἵππος δὲ, ἡ Σακίων· ἀνὴρ δὲ λέγεται Μαρδό-
νιος. Ἑλλήνων δὲ, ἀγαθῶν γενομένων καὶ Τεγεγυῆται καὶ
Ἀθηναίων, ὑπερεβάλλοντο ἀρετῇ Λακεδαιμόνιοι. ἄλλω μὲν
οὐδενὶ ἔχω ἀποσημῆσθαι· ἅπαντες γὰρ οὗτοι τοὺς κατ' 5
ἑαυτοὺς ἐνίκων· ὅτι δὲ κατὰ τὸ ἰσχυρότατον προσενείχθη-
σαν, καὶ ταυτέων ἐκράτησαν. καὶ ἄριστος ἐγένετο μακρῷ
Ἀριστόδημος κατὰ γνώμας τὰς ἡμετέρας· ὃς ἐκ Θερ-
μοπυλίων μῦθος τῶν τριηκοσίων σωθεὺς, ἔχε ὄνειδος καὶ
αἰτιμίην. μετὰ δὲ ταῦτον ἠρίστευσαν Ποσειδωνίος τε καὶ 10
Φιλοκύν καὶ Ἀμομφάρτος Σπαρτιάτης. καὶ τοὶ γενομέ-
νης λίσσης ὃς γένοιτο αὐτέων ἄριστος, ἔγνωσαν οἱ παρὰ

γεγόμενοι Σπαρτιητέων, Ἀριστόδημον μὲν βουλόμενοι Φα-
 νεῶς ἀποθανεῖν ἐκ τῆς παρεούσης αἰτίας, λυσσῶντά
 15 τε καὶ ἐκλιπόντα τὴν τάξιν, ἔργα ἀποδέξασθαι μεγάλα·
 Ποσειδώνιον δὲ, οὐ βουλόμενον ἀποθνήσκειν, ἄνδρα γενέ-
 σθαι ἀγαθόν· τοσούτω τούτον εἶναι ἀμείνω. ἀλλὰ ταῦτα
 μὲν καὶ Φθόνῳ ἂν εἴποιεν. οὔτοι δὲ τοὺς κατέλεξα πάν-
 τας, πλὴν Ἀριστοδήμου, τῶν ἀποθανόντων ἐν ταύτῃ τῇ
 20 μάχῃ τίμιοι ἐγένοντο· Ἀριστόδημος δὲ, βουλόμενος ἀπο-
 θανεῖν διὰ τὴν προειρημένην αἰτίαν, οὐκ ἐτιμήθη.

LXXII. Οὔτοι μὲν τῶν ἐν Πλαταιῇσι ὀνομαστότατοι Obiter de
Callicrate
Spartiatæ,
formosissi-
mo Græ-
corum,
 ἐγένοντο. Καλλικράτης γὰρ ἔξω τῆς μάχης ἀπέθανε,
 ἐλθὼν ἀνὴρ κάλλιστος ἐς τὸ στρατόπεδον τῶν τότε Ἑλ-
 λήνων, οὐ μόνον αὐτέων Λακεδαιμονίων, ἀλλὰ καὶ τῶν
 5 ἄλλων Ἑλλήνων· ὅς, ἐπειδὴ ἐσφαγιάζετο Πausanias,
 κατήμενος ἐν τῇ τάξιν, ἐτρωματίσθη τοξέυματι τὰ πλευ-
 ρά. καὶ δὴ οἱ μὲν ἐμάχοντο, ὁ δὲ ἐξηνηγεμένος ἐδυσθα-
 νάτεε τε καὶ ἔλεγε πρὸς Ἀρίμνηστον, ἄνδρα Πλαταιέα,
 οὐ μέλειν οἱ ὅτι πρὸ τῆς Ἑλλάδος ἀποθνήσκει, ἀλλ' ὅτι
 10 οὐκ ἐχρήσατο τῇ χειρὶ, καὶ ὅτι οὐδὲν ἐστὶ οἱ ἀποδεδεγμέ-
 νον ἔργον ἐαυτοῦ ἄξιον προθυμευμένου ἀποδέξασθαι.

LXXIII. Ἀθηναίων δὲ λέγεται εὐδοκιμῆσαι Σωφάνης Sophane
Atheniensis,
Tyndari-
darum in
Atticam ob
Helenam
a Theseo
raptam ex-
peditione,
honoribus
in Decelen-
tes Spartæ
collatis.
 ὁ Εὐτυχίδεω, δήμου Δεκελῆθεν· Δεκελέων δὲ τῶν ποτὲ
 ἐργασαμένων ἔργον χρήσιμον ἐς τὸν πάντα χρόνον, ὡς αὐ-
 τοὶ Ἀθηναῖοι λέγουσι. ὡς γὰρ δὴ τοπάλαι κατὰ Ἑλέ-
 5 νης κομισθὴν Τυνδαρίδαι ἐσέβαλον ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν σὺν
 στρατῷ πλῆθει, καὶ ἀνίστασαν τοὺς δήμους, οὐκ εἰδότες
 ἵνα ὑπεξέκειτο ἡ Ἑλένη, τότε λέγουσι τοὺς Δεκελέας, οἱ
 δὲ αὐτὸν Δέκελον, ἀχθόμενον τε τῇ Θησέος ὕβρι καὶ δει-
 μαίνοντα περὶ πάσῃ τῇ Ἀθηναίων χώρῃ, ἐξηγησάμενον
 10 σφί το πᾶν πρῆγμα, κατηγήσασθαι ἐπὶ τὰς Ἀφίδνας,
 τὰς δὴ Τιτακὸς εὖν αὐτόχθων καταπροδιδῶι Τυνδαρίδῃσι.

τοῖσι δὲ Δακελῦσι ἀπὸ τούτου τοῦ ἔργου ἐν Σπάρτῃ ἀτε-
λείη τε καὶ προεδρία διατελεῖ ἐς τότε αἰεὶ ἔτι εἰσῶσα, οὕτω
ὥστε καὶ ἐς τὸν πόλεμον τὸν ὕστερον παλλᾶσι ἔτεσι ταύ-15
των γενόμενον Ἀθηναίοισι τε καὶ Πελοποννησίοισι, σινομέ-
νων τὴν ἄλλην Ἀττικὴν Λακεδαιμονίαν, Δακελὺς ἀπο-
σχέσθαι.

LXXIV. Τούτου τοῦ δήμου ἐὼν ὁ Σωφάνης, καὶ ἀρι-
στεύσας τότε Ἀθηναίων, διζοὺς λόχους λεγομένους ἔχει
τὸν μὲν, ὡς ἐκ τοῦ ζωστήρος τοῦ θώρηκος ἐφόρει χαλκῇ
αἰλύσι δεδεμένην ἄγκυραν σιδηρεὴν τὴν, ὅπως πελάσει
ἀπικνεόμενος τοῖσι πολεμίοισι, βαλλέσκητο, ἵνα δὴ μὲν 5
οἱ πολέμοι ἐκπίπτοντες, ἐκ τῆς τάξις μετακινήσῃται μὴ
δυναίῃτο· γινομένης δὲ φυγῆς τῶν ἐναντίων, δίδωκε, τὴν
ἄγκυραν ἀναλαβόντα, οὕτω διώκειν. οὗτος μὲν οὕτω λέ-
γεται. ὁ δὲ ἕτερος τῶν λόγων, τῷ πρότερον λεχθέντι
ἀμφισβητούν, λέγεται, ὡς ἐπ' ἀσπίδος αἰεὶ περιθεούσης 10
καὶ οὐδαμᾶ ἀτρεμιζούσης ἐφόρει ἐπίσημον ἄγκυραν, καὶ
οὐκ ἐκ τοῦ θώρηκος δεδεμένην σιδηρεὴν.

LXXV. Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον Σωφάνει λαμπρὸν ἔργον
ἐξεργασμένον, ὅτι περικατημένων Ἀθηναίων Ἀγῶναν, Εὐ-
ρυβάτην τὸν Ἀργεῖον, ἄνδρα πεντάεθλον, ἐκ προκλήσις
ἐφόνευσε. αὐτὸν δὲ Σωφάνεια χρόνῳ ὕστερον τούτων κα-
τέλαβε, ἄνδρα γενόμενον ἀγαθόν, Ἀθηναίων στρατηγί-5
οντα ἅμα Λεάγρῳ τῷ Γλαύκωνος, ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἡδω-
νῶν ἐν Δάτῳ, περὶ τῶν μετάλλων τῶν χρυσίων μαχρό-
μενον.

Coa mul-
lier, Hego-
toridæ
filia, in bar-
barorum
castris re-
perta, in-
que liber-
tatem a
Pausania
vindicata.

LXXVI. Ὡς δὲ τοῖσι Ἕλλησι ἐν Πλαταιῇσι κατί-
στρηντο οἱ βάρβαροι, ἐνθαυτὰ σφι ἐπῆλθε γυνὴ αὐτέ-
μολος. ἥ ἐπειδὴ ἔμαθε ἀπαλωλάτας τοὺς Πέρτας, καὶ
νικῶντας τοὺς Ἕλληνας, εἰσῶσα παλλακὴ Φαρανδάτης
τοῦ Τεάσπιος, ἀνδρὸς Πέρτεω, κοσμησαμένη χρυσῷ πάλ-5

λαὶ καὶ αὐτὴ καὶ αἱ ἀμφίπολοι, καὶ ἐσθῆτι τῇ καλλίστῃ
 τῶν παρυσσέων, καταβάσα ἐκ τῆς ἀρμαμάξης, ἐχώρει
 ἐς τοὺς Λακεδαιμονίους ἔτι ἐν τῇσι Φοῆσι ἐόντας. ὁρῶσα
 δὲ πάντα ἐκείνα διέποντα Πausanίην, πρότερόν τε τὸ αὐ-
 10 νομα ἐξεπισταμένη καὶ τὴν πάτρην, ὥστε πολλάκις ἀκού-
 σασα, ἔγνω τε τὸν Πausanίην, καὶ λαβομένη τῶν γυνά-
 των, ἔλεγε τάδε· “ὦ βασιλεῦ Σπάρτης, ῥῆσαί με τὴν
 “ ἰκέτην αἰχμαλώτου δουλοσύνης. σὺ γὰρ καὶ ἐς τόδε
 “ ὤησας, τούσδε ἀπολέσας, τοὺς αὐτε δαιμόνων οὔτε
 15 “ θεῶν ὅπιν ἔχοντας. εἰμὶ δὲ γένος μὲν Κρή, θυγάτηρ
 “ δὲ Ἑγητορίδου τοῦ Ἀνταγόρου. βίη δέ με λαβὼν ἐν
 “ Κῷ ἔχε ὁ Πέρσης.” ὁ δὲ ἀμείβεται τοῖσδε· “Γύναι,
 “ θάρσει, καὶ ὥς ἰκέτις, καὶ εἰ δὴ πρὸς τούτῳ τυγχά-
 “ νεις ἀληθεία λέγουσα, καὶ εἰς θυγάτηρ Ἑγητορίδου
 20 “ τοῦ Κῶου, ὃς ἐμοὶ ξεῖνος μάλιστα τυγχάνει ἐὼν τῶν
 “ περὶ κείνους τοὺς χώρους νικημένων.” ταῦτα εἶπας, τότε
 μὲν ἐπέτρεψε τῶν Ἑφόρων τοῖσι παρεούσι, ὕστερον δὲ ἀπέ-
 πεμψε ἐς Αἴγιναν, ἐς τὴν αὐτὴ ἠθέλε ἀπικεῖσθαι.

LXXVII. Μετὰ δὲ τὴν ἀπίξιν τῆς γυναικὸς, αὐτίκα Pugna pu-
 μετὰ ταῦτα ἀπίκοντο Μαντινέες ἐπ' ἐξεργασμένοις. μα- gnata, Man-
 θόντες δὲ ὅτι ὕστεροι ἤκουσι τῆς συμβολῆς, συμφορὴν tinenfes et
 ἐποιεῦντο μεγάλην, ἃξιοί τε ἔφασαν εἶναι σφείας ζημιῶ- Elei veni-
 5 σαι. πυθανόμενοι δὲ τοὺς Μήδους τοὺς μετὰ Ἀρταβά- unt. Du-
 ζου φεύγοντας, τούτους ἐδίωκον μέχρι Θεσσαλίας. Λα- ces eorum,
 κεδαιμόνιοι δὲ οὐκ ἔων φεύγοντας διώκειν. οἱ δὲ ἀναχω- quod suos
 ρήσαντες ἐς τὴν ἐαυτῶν, τοὺς ἡγεμόνας τῆς στρατῆς ἐδί- fero addux-
 αξαν ἐκ τῆς γῆς. μετὰ δὲ Μαντινέας, ἦκον Ἡλείοι. καὶ issent, in
 10 ὡσαύτως οἱ Ἡλείοι τοῖσι Μαντινεῦσι συμφορὴν ποιησά- exfilium
 μενοι, ἀπαλλάσσογτο· ἀπελθόντες δὲ καὶ οὗτοι τοὺς ἡγε- pulsi.
 μόνους ἐδίωξαν. τὰ κατὰ Μαντινέας μὲν καὶ Ἡλείους
 τοσαῦτα.

Lamponis
Æginetæ
consilium
de Mar-
donii cada-
vere, quod
Xerxes in
mortuum
Leonidam
sæviisset
[7, 238.],
contumeli-
ose tractan-
do,

LXXVIII. Ἐν δὲ Πλαταιῇσι ἐν τῷ στρατοπέδῳ τῶν
Αἰγινήτεων ἦν Λάμπων ὁ Πύθων, Αἰγινήτεων τὰ πρῶτα
ὅς ἀνοσιώτατον λόγον ἔχων, ἴετο πρὸς Πausanien. ἀπι-
κόμενος δὲ σπουδῇ, ἔλεγε τάδε. “Ὁ παῖ Κλεομβρότου,
“ ἔργον ἔργασταί τοι ὑπερφυῆς, μέγαθός τε καὶ κάλ- 5
“ λος· καὶ τοι θεὸς παρέδωκε, ρυσάμενον τὴν Ἑλλάδα
“ κλέος καταθέσθαι μέγιστον Ἑλλήνων τῶν ἡμεῖς ἰδ-
“ μεν. σὺ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπὶ τούτοις ποιήσον, ὅπως
“ λόγος τέ σε ἔχη ἔτι μέζων, καὶ τις ὕστερον φυλάσση-
“ ται τῶν βαρβάρων μὴ ὑπάρχειν ἔργα ἀτάσθαλα 10
“ ποιεῖν ἐς τοὺς Ἕλληνας. Λεωνίδῳ γὰρ ἀποθανόντος
“ ἐν Θερμοπύλῃσι, Μαρδονίός τε καὶ Ξέρξης ἀποταμόντες
“ τὴν κεφαλὴν ἀνεσταύρωσαν. τῷ σὺ τὴν ὁμοίην ἀποδι-
“ δοὺς, ἔπαινον ἔξεις πρῶτα μὲν ὑπὸ πάντων Σπαρτι-
“ τέων, αὐτίς δὲ καὶ πρὸς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων. Μαρ- 15
“ δόνιον γὰρ ἀνασκολοπίσας, τετιμώρησαι ἐς πάντων τῶν
“ σὸν Λεωνίδην.” ὁ μὲν, δοκέων χαρίζεσθαι, ἔλεγε τάδε.

a Pausania
repudia-
tum.

LXXIX. Ὁ δὲ ἀνταμείβετο τοῖσδε. “Ὁ ξεῖνε Αἰγι-
“ νῆτα, τὸ μὲν εὐνοεῖν τε καὶ προορᾶν, ἄγαμαι σοῦ
“ γνώμης μέντοι ἡμάρτηκας χρηστῆς. ἐξάρας γὰρ με
“ ὑψοῦ καὶ τὴν πάτριν καὶ τὸ ἔργον, ἐς τὸ μηδὲν κατέ-
“ βαλες, παραινέων νεκρῷ λυμαίνεσθαι, καὶ, ἣν ταῦτα 5
“ ποιεῷ, Φᾶς ἄμεινόν με ἀκούσεσθαι· τὰ πρέπει μάλ-
“ λον βαρβάροισι ποιεῖν ἢ περ Ἑλλήσι· καὶ ἐκείνοις δὲ
“ ἐπιφθονέομεν. ἐγὼ δὲ ὦν τούτου εἵνεκα μήτε Αἰγινή-
“ τησι ἄδοιμι, μήτε τοῖσι ταῦτα ἀρέσκειται· ἀποχρᾶ δὲ
“ ἐμοί, Σπαρτιήτησι ἀρεσκόμενον, ὅσια μὲν ποιεῖν, ὅσια 10
“ δὲ καὶ λέγειν. Λεωνίδῃ δὲ, τῷ με κελεύεις τιμωρῆσαι,
“ Φημί μεγάλως τετιμωρῆσθαι· ψυχῇσί τε τῇσι τῶνδε
“ ἀναριθμήτοις τετίμηται αὐτός τε καὶ οἱ ἄλλοι οἱ ἐν
“ Θερμοπύλῃσι τελευτήσαντες. σὺ μέντοι ἔτι ἔχων λόγον

15 “ τοιόνδε, μήτε προσέλθης ἔμοιγε, μήτε συμβουλεύσῃς·
 “ χάριν τε ἴσθι, ἐὼν ἀπαθής.”

LXXX. Ὁ μὲν, ταῦτα ἀκούσας, ἀπαλλάσσεται. Παν- Præda in-
gens co-
acta.
Quomodo
Æginctæ
ditati.
 σανίης δὲ κήρυγμα ποιησάμενος, μηδὲνα ἄπτεσθαι τῆς
 λήϊης, συγκομίζειν ἐκέλευσε τοὺς εἰλωτας τὰ χρήματα.
 οἱ δὲ, ἀνὰ τὸ στρατόπεδον σκιδνάμενοι, εὗρισκον σκηνάς
 5 κατεσκευασμένας χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ, κλίνας τε ἐπιχρύ-
 σους καὶ ἐπαργύρους, κρητῆράς τε χρυσεούς, καὶ Φιάλας
 τε καὶ ἄλλα ἐκπώματα· σάκκους τε ἐπ’ ἀμαξέων εὗ-
 ρισκον, ἐν τοῖσι λέβητες ἐφαίνοντο ἐνεόντες χρυσεοὶ τε καὶ
 ἀργυρεοὶ· ἀπὸ τε τῶν κειμένων νεκρῶν ἐσκύλευον ψελλὰ τε
 10 καὶ στρεπτοὺς, καὶ τοὺς ἀκινάκους, ἐόντας χρυσεούς·
 ἐπεὶ ἐσθῆτός γε ποικίλης λόγος ἐγένετο οὐδὲ εἰς. ἐνθαῦτα
 πολλὰ μὲν κλέπτοντες ἐπώλεον πρὸς τοὺς Αἰγινήτας οἱ
 εἰλωτες, πολλὰ δὲ καὶ ἀπεδείκνυσαν, ὅσα αὐτέων οὐκ
 οἶά τε ἦν κρίψαι· ὥστε Αἰγινήτησι οἱ μεγάλοι πλοῦτοι
 15 ἀρχὴν ἐνθεῦτεν ἐγένοντο, οἱ τὸν χρυσὸν, ἅτε ἐόντα χαλ-
 κὸν δῆθεν, παρὰ τῶν εἰλωτέων ὠνεύοντο.

LXXXI. Συμφορήσαντες δὲ τὰ χρήματα, καὶ δεκά- Dona diis
missa. Præ-
da divisa.
 τὴν ἐξελόντες τῷ ἐν Δελφοῖσι θεῷ, ἀπ’ ἧς ὁ τρίπους ὁ
 χρυσεὸς ἀνετέθη, ὁ ἐπὶ τοῦ τρικαρήνου ὄφις τοῦ χαλκείου
 ἐπεστεῶς ἀγχιστὰ τοῦ βωμοῦ· καὶ τῷ ἐν Ὀλυμπίῃ
 5 θεῷ ἐξελόντες, ἀπ’ ἧς δεκάπηχυν χάλκεον Δία ἀνέθηκαν·
 καὶ τῷ ἐν Ἰσθμῷ θεῷ, ἀπ’ ἧς ἐπτάπηχυν χάλκεος
 Ποσειδῶν ἐξεγένετο· ταῦτα ἐξελόντες, τὰ λοιπὰ διαιρέ-
 οντο καὶ ἔλαβον ἕκαστοι τῶν ἄξιοι ἔσαν, καὶ τὰς παλ-
 λακὰς τῶν Περσέων, καὶ τὸν χρυσὸν, καὶ τὸν ἀργυρον, καὶ
 10 ἄλλα χρήματά τε καὶ ὑποζύγια. ὅσα μὲν νυνὶ ἐξαιρέτα
 τοῖσι ἀριστεύουσι αὐτέων ἐν Πλαταιῇσι ἐδόθη, οὐ λέ-
 γεται πρὸς οὐδαμῶν, δοκέω δὲ ἔγωγε καὶ τούτοισι δο-
 θῆναι. Παισαμένη δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη τε καὶ ἐδόθη,

γυναῖκες, ἵπποι, τάλαντα, κάμηλοι, ὥς δὲ αὐτως καὶ τὰ
ἄλλα χρήματα.

Comparatio
frugalitatis
Spartanæ
cum luxu
barbarorum.

LXXXII. Λέγεται δὲ καὶ τάδε γενέσθαι, ὡς Περσῆς
Φεύγων ἐκ τῆς Ἑλλάδος, Μαρδονίῳ τὴν κατασκευὴν
καταλίποι τὴν ἐαυτοῦ Πausanίην ὣν ὀρέοντα τὴν Μαρ-
δονίου κατασκευὴν χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ καὶ παραπε-
τάσμασι ποικίλοις κατασκευασμένην, κελῦσαι τοὺς τε 5
ἀρτοκόπους καὶ τοὺς ὀψοποιούς κατὰ ταῦτα καὶ Μαρδο-
νίῳ δεῖπνον παρασκευάζειν. ὥς δὲ κελυόμενοι οὗτοι ἐπαί-
ουν ταῦτα, ἐνθαῦτα τὸν Πausanίην ἰδόντα κλίνας τε
χρυσέας καὶ ἀργυρέας εὖ ἐστρωμένας, καὶ τραπέζας
χρυσέας καὶ ἀργυρέας, καὶ παρασκευὴν μεγαλοπρεπέα 10
ταῦ δεῖπνου, ἐκπλαγέντα τὰ προκείμενα ἀγαθὰ, κελῦ-
σαι ἐπὶ γέλωτι τοὺς ἐαυτοῦ δικήνους παρασκευάσαι
Λακωνικὸν δεῖπνον. ὥς δὲ τῆς θάτης ποιηθείσης ἦν παλ-
λὸν τὸ μέσον, τὸν Πausanίην γελάσαντα μεταπέμψα-
σθαι τῶν Ἑλλήνων τοὺς στρατηγοὺς· συνελθόντων δὲ του- 15
τέων, εἶπαι τὸν Πausanίην, δεικνύντα ἐς ἑκατέρην ταῦ δεῖ-
πνου τὴν παρασκευήν· “ Ἄνδρες Ἕλληνες, τῶνδε εἵνεκα
“ ἐγὼ ὑμέας συνήγαγον, βουλόμενος ὑμῖν ταῦ Μηδῶν τὴν
“ ἀφροσύνην δεῖξαι· ὅς τοιγόνδε διαίταν ἔχων, ἦλθε ἐς
“ ἡμέας αὐτῷ οἷζυρὴν ἔχοντας ἀπαιρησόμενος.” ταῦτα 20
μὲν Πausanίην λέγεται εἶπαι πρὸς τοὺς στρατηγοὺς τῶν
Ἑλλήνων.

Posteriori-
bus quoque
tempori-
bus ali-
quantum
auri, ar-
genti etc.
a Platæen-
sibus ibi-
dem re-
pertum.
Memora-
bilia oblata,
cum Pla-

LXXXIII. Ὅτῳ μὲντοι χρόνῳ μετὰ ταῦτα καὶ τῶν
Πλαταιέων εὗρον συχνοὶ θήκας χρυσοῦ καὶ ἀργύρου καὶ
τῶν ἄλλων χρημάτων. ἐφάνη δὲ καὶ τότε ὕστερον ἐπὶ
τουτέων τῶν νεκρῶν περιψιλωθέντων τὰς σάρκας· συν-
εφόρεον γὰρ τὰ ὅστέα οἱ Πλαταιεὺς ἐς ἓνα χῶρον. αἰρεῖται 5
κεφαλὴ οὐκ ἔχουσα ῥαφὴν οὐδεμίαν, ἀλλὰ ἐξ ἐνὸς εἰῶσα
ὅστέον· ἐφάνη δὲ καὶ γνάθος, καὶ τὸ ἄνω τῆς γνάθου,

ἔχοντα ὀδόντας μνησφύας, ἐξ ἑὸς ὁστέου πάντας, τοὺς ^{tween the os-}
 τε ὀδόντας καὶ τοὺς γομφίους καὶ παντὰ πῆχες ἀνδρὸς ^{ciforum}
 ὁστέα ἑφάνη. ^{ossa unum}
^{in locum}
^{congre-}
^{rent.}

LXXXIV. Ἐπειτα δὲ Μαρδονίου δευτέρῃ ἡμέρῃ ὁ νεκρὸς ^{Mardonius}
 ἠφάνιστο· ὑπ' οὗτου μὲν ἀνθρώπων, τὸ ἀτρεκέες οὐκ ἔχω ^{a quo se-}
 εἶπαι· πολλοὺς δὲ τινες ἤδη καὶ πανταδαπῶς ἤκουσα ^{pultus sit,}
 θάψαι. Μαρδόνιον, καὶ δῶρα μεγάλα οἶδα λαβόντας ^{ignorari.}
 5 πολλὰς παρὰ Ἀρτόντει τῷ Μαρδονίου παιδὸς διὰ ταῦτο
 τὸ ἔργον· ὅστις μέντοι ἦν αὐτῶν ὁ ὑπελόμενός τε καὶ
 θάψας τὸν νεκρὸν τὸν Μαρδονίου, οὐ δύναμαι ἀτρεκέως
 πυνθῆσθαι. ἔχει δὲ τινα φάτιν καὶ Δημοσοφάνης, αἰνῆς
 Ἐφέσιος, θάψαι Μαρδόνιον. ἀλλ' ὁ μὲν τρόπῳ τοιούτῳ
 ἐτάφη.

LXXXV. Οἱ δὲ Ἕλληνες ὡς ἐν Πλαταιῇσι τὴν λήθην ^{Græci quo-}
 δειλόντο, ἔθαπτον τοὺς ἐαυτῶν, χωρὶς ἑκάστοι. Λακε- ^{modo se-}
 δαιμόνιαι μὲν τριζὰς ἐποιήσαντο θήκας. ἐνθα μὲν τοὺς ^{pulti. Ce-}
 ἱρένας ἔθαψαν, τῶν καὶ Πρσιδάνιος καὶ Ἀμομφάρετος ^{notaphia}
 5 ἔσαν καὶ Φιλοκλίων τε καὶ Καλλικράτης. ἐν μὲν δὲ ἐνὶ ^{Plataeis in}
 τῶν τάφων ἔσαν οἱ ἱρένες· ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ, οἱ ἄλλοι ^{hujus me-}
 Σπαρτιῆται· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, οἱ εἰλωτες. οὗτοι μὲν οὕτω ^{memoriam}
 ἔθαπτον. Τεγεῆται δὲ χωρὶς πάντας ἀλέας· καὶ Ἀθη- ^{pugnæ ex-}
 ναῖοι τοὺς ἐαυτῶν ὁμοῦ, καὶ Μεγαρέες τε καὶ Φλιάσιοι ^{strucla,}
 10 τοὺς ὑπὸ τῆς ἵππου διαφθαρέντας. ταυτέων μὲν δὲ πᾶν- ^{testes vani-}
 των πλήρεις ἐγένοντο οἱ τάφοι. τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι καὶ ^{tatis Græ-}
 φαινόνται ἐν Πλαταιῇσι ἑόντες τάφοι, ταύτους δὲ, ὡς ἐγὼ ^{corum.}
 πυνθάνομαι, ἐκαιοσχυνομένους τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης,
 ἐκάστους χῶματα χῶσαι κεινὰ, τῶν ἐπιγινομένων εἰνε-
 15 κεν ἀνθρώπων. ἐπεὶ καὶ Αἰγινήτων ἐστὶ αὐτόθι καλεό-
 μεκος τάφος, τὸν ἐγὼ ἀκούω καὶ δέκα ἔτεσι ὕστερον μετὰ
 ταῦτα, δεξιόθεν Αἰγινήτων, χῶσαι Κλεάδην τὸν Αὐτε-
 ἴκου, ἀνδρὰ Πλαταιέα, πρῶτον ἐόντα αὐτῶν.

Paucis post
pugnam
diebus
Græci The-
bas versus
movent,
Thebanos-
que, ut de-
fectionis
auctores

LXXXVI. Ὡς δὲ ἄρα ἔθανσαν τοὺς νεκροὺς ἐν Πλα-
ταιῇσι αἱ Ἕλληνες, αὐτίκα βουλευόμενοί σφι ἔδοξε
στρατεύεσθαι ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ ἔξαιτέειν αὐτῶν τοὺς
μηδίσαντας· ἐν πρώτοις δὲ αὐτῶν, Τιμμεγενίδην καὶ Ἀτ-
ταγῖνον, οἱ ἀρχηγέται ἀνὰ πρώτους ἔσαν· ἦν δὲ μὴ ἐκδι-
δῶσι, μὴ ἀπανίστασθαι ἀπὸ τῆς πόλεως πρότερον ἢ ἔξέ-
λασι. ὡς δὲ σφι ταῦτα ἔδοξε, οὕτω δὴ ἐνδεκάτῃ ἡμέρῃ
ἀπὸ τῆς συμβολῆς ἀπικόμενοι ἐπολιόρκεον Θηβαίους, κε-
λεύοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας· οὐ βουλομένων δὲ τῶν
Θηβαίων ἐκδιδόναι, τὴν τε γῆν αὐτῶν ἑταμονοὺ καὶ παρ-
εβαλλον πρὸς τὸ τεῖχος.

ad poenam
tradant,
compel-
lunt.

LXXXVII. Καί, οὐ γὰρ ἐπαύοντο σινομένοι, εἰκοστῇ
ἡμέρῃ ἔλεξε τῷσι Θηβαίοισι Τιμμεγενίδης τάδε· “ Ἄνδρες
“ Θηβαῖοι, ἐπειδὴ αὐτῷ δεδοκται τοῖσι Ἕλλησι, μὴ πρό-
“ τερον ἀπαναστῆναι πολιορκέοντας, ἢ ἔξέλωσι Θήβας, ἢ
“ ἡμέας αὐτοῖσι παραδῶτε, νῦν ὧν ἡμέων εἵνεκα γῆ ἡ
“ Βοιωτὴ πλέω μὴ ἀναπλήσῃ. ἀλλ’ εἰ μὲν χρημάτων
“ χρηρίζοντες, πρόσχημα ἡμέας ἑξαπτόνται, χρήματά σφι
“ δῶμεν ἐκ τοῦ κοινοῦ· σὺν γὰρ τῷ κοινῷ καὶ ἐμῇδισα-
“ μεν, οὐ δὲ μῶνοι ἡμέες· εἰ δὲ ἡμέων ἀληθείως δεόμενοι
“ πολιορκέουσι, ἡμεῖς ἡμέας αὐτοὺς ἐς ἀντιλογίην παρ-
“ ἔχομεν.” κάρτα τε ἔδοξε εὖ λέγειν, καὶ ἐς καιρὸν αὐ-
τίκα τε ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Πausanίην αἱ Θηβαῖοι, θέ-
λοντες ἐκδιδόναι τοὺς ἄνδρας.

Attaginus
[c. 13.]
quidem au-
fugit: Ti-
magenidas
[c. 38.] cum
cæteris ca-
pite ple-
euntur.

LXXXVIII. Ὡς δὲ ὠμολόγησαν ἐπὶ ταῦτοις, Ἀττα-
γῖνος μὲν ἐκδιδήσκει ἐκ τοῦ ἄσπετος, παῖδας δὲ αὐτοῦ
ἀπαχθέντας Πausanίης ἀπέλυσε τῆς αἰτίας, Φας τοῦ
μηδισμοῦ παῖδας οὐδὲν εἶναι μεταίτιους. τοὺς δὲ ἄλλους
ἄνδρας τοὺς ἑξέδοσαν οἱ Θηβαῖοι, αἱ μὲν ἔδοκεον ἀντιλο-
γίης τε κυρήσειν, καὶ δὴ χρήμασι ἐπεποιθεσαν διωδέ-
σθαι· ὁ δὲ, ὡς παρέλαβε, αὐτὰ ταῦτα ὑπονοῶν, τὴν

στρατιὴν τὴν συμμάχων ἅπασαν ἀπῆκε, καὶ ἐκείνους
 10 ἀγαγὼν εἰς Κόρινθον, διέφθειρε. ταῦτα μὲν τὰ ἐν Πλα-
 ταίῃσι καὶ Θήβῃσι γενόμενα.

LXXXIX. Ἀρτάβαζος δὲ ὁ Φαρνάκειος, φεύγων ἐκ Artabazus
 Πλαταιέων, καὶ δὴ πρὸς αὐτὸν ἐγένετο. ἀπικόμενον δὲ μιν οἱ qua via
 Θεσσαλοὶ παρὰ σφέας, ἐπὶ τε ξείνια ἐκάλεον, καὶ ἀνεί- quoque
 5 ράτευν περὶ τῆς στρατιῆς τῆς ἄλλης, οὐδὲν ἐπιστάμενοι modo cum
 10 τῶν ἐν Πλαταιαῖσι γενομένων. ὁ δὲ Ἀρτάβαζος, γινούς ὅτι reliquius
 εἰ ἐθέλει σφι πᾶσαν τὴν ἀληθειάν τῶν ἀγώνων εἶπαι, copiarum
 αὐτὸς τε κινδυνεύσει ἀπολέσθαι καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ στρα- Mardonii
 τὸς ἐπιθήσεσθαι γάρ οἱ πάντα τινὰ οἶετο πυνθανόμε- [c. 66.] in
 15 νον τὰ γεγονότα· ταῦτα ἐκλογιζόμενος, οὔτε πρὸς τοὺς Afram redi-
 20 Φωκέας ἐξηγόρευε οὐδὲν, πρὸς τε τοὺς Θεσσαλοὺς ἔλεγε
 τάδε· “ Ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες Θεσσαλοὶ, ὡς ὁρᾶτε, ἐπεί-
 “ γομαί τε κατὰ τὴν ταχίστην ἐλαῖν εἰς Θρηίκην, καὶ
 “ σπουδῇ ἔχω, πεμφθεῖς κατὰ τι πρῆγμα ἐκ τοῦ στρα-
 “ τοπέδου μετὰ τῶνδε. αὐτὸς δὲ ὑμῖν Μαρδόνιος, καὶ ὁ
 15 “ στρατὸς αὐτοῦ, οὗτος ὁ κατὰ πόδας ἐμεῦ ἐλαύνων,
 “ προσδοκίμος ἐστί. ταῦτον καὶ ξεινίζετε, καὶ εὖ ποιεῖν-
 “ τες φαίνεσθε. οὐ γὰρ ὑμῖν εἰς χρόνον ταῦτα ποιεῖσι
 “ μεταμελήσει.” ταῦτα δὲ εἰπας, ἀπέλαυνε σπουδῇ τὴν
 στρατιὴν διὰ Θεσσαλίας τε καὶ Μακεδονίας ἰδὺ τῆς
 20 Θρηίκης, ὡς ἀληθείας ἐπεγόμενος, καὶ τὴν μεσόγαλιαν
 τάμνων τῆς ὁδοῦ. καὶ ἀπικνέεται εἰς Βυζάντιον, καταλι-
 πὼν τοῦ στρατοῦ τοῦ ἐωυτοῦ συχνούς ὑπὸ Θρηίκων τε κα-
 τακοπέοντας κατ' ὁδόν, καὶ λιμῶ συστάντας καὶ καμάτω
 ἐκ Βυζαντίου δὲ διεβη παλαιοῖσι. οὗτος μὲν οὕτω ἀπενό-
 25 στησε εἰς τὴν Ἀσίην.

XC. Τῆς δὲ αὐτῆς ἡμέρης ἧς περ ἐν Πλαταιαῖσι τὸ Transfit He-
 τῶμα ἐγένετο, συνεκύρησε γενέσθαι καὶ ἐν Μυκάλῃ τῆς rodotus ad
 pugnam

Mycalensem eodem quo Græci ad Plateas vicerunt die pugnantem. Græcorum copiarum navales dum Deli sedent [8. 132.], legati Samiorum ad defectionem paratam liberant, obtinentur.

Samiorum preces auditæ,

Ἰωνίης. ὅπειδ' ἂν ἐν τῇ Δῆλῳ κατέατο οἱ Ἕλληνες, αἱ ἐν τῇσι νηυσὶ ἅμα Λευτυχίδῃ τῷ Λακεδαιμονίῳ ἀπικόμενοι, ἤλθόν σφι ἄγγελοι ἀπὸ Σάμου, Λάμπων τε Θρα-
 συκλῆος, καὶ Ἀθηναγόρης Ἀρχεστρατίδῃ, καὶ Ἠγη-
 σίστρατος Ἀρισταγόρῳ, πεμφθέντες ὑπὸ Σαμίων λά-
 θρη τῶν τε Περσέων καὶ τοῦ τυράννου Θεομήτορος τοῦ
 Ἀνδροδάμαντος, τὸν κατέστησαν Σάμου τύραννον οἱ Πέρ-
 σαι. ἐπελθόντων δὲ σφῶν ἐπὶ τοὺς στρατηγούς, ἔλεγε
 Ἠγησίστρατος πολλὰ καὶ παντοῖα· ὥς ἦν μῦθον ἰδῶνται
 αὐτοὺς οἱ Ἴωνες, ἀποστήσονται ἀπὸ Περσέων, καὶ ὥς αἱ
 βάρβαροι οὐκ ὑπομένουσιν· ἦν δὲ καὶ ἄρα ὑπομείνωσι, οὐκ
 ἑτέρην ἄγρην τοιαύτην εὐρεῖν ἂν αὐτοὺς· θεοὺς τε κοινὰς
 ἀνακαλέων, προέτρεπε αὐτοὺς ῥύσασθαι ἄνδρας Ἕλληνας
 ἐκ δουλοσύνης, καὶ ἀπαμῦναι τὸν βάρβαρον· εὐπετές τε
 αὐτοῖσι ἔφη ταῦτα γίνεσθαι· τὰς τε γὰρ νῆας αὐτῶν
 κακῶς πλέειν, καὶ οὐκ ἀξιωμαχοὺς κείνοισι εἶναι· αὐτοὶ
 τε εἴ τι ὑποπτεύουσιν μὴ δόλῳ αὐτοὺς προάγοιεν, ἐν τῇσι
 νηυσὶ εὐτόμοι εἶναι τῇσι ἐκείνων ἀγόμενοι ὅμηροι εἶναι.

XCΙ. Ὡς δὲ πολλὸς ἦν λισσόμενος ὁ ξένος ὁ Σάμιος,
 εἶρετο Λευτυχίδης, εἴτε κληθὲνός εἴνεκε θελῶν πωθέσθαι,
 εἴτε καὶ κατὰ συντυχίην, θεῶν ποιῶντος, “Ὡ ξεῖνε Σά-
 “μιε, τί τοι τὸ σῶμα;” ὁ δὲ εἶπε, “Ἠγησίστρατος.”
 ὁ δὲ, ὑπαρπάσας τὸν ἐπίλοιπον λόγον, εἴ τινα ὄρητο λέ-
 γειν ὁ Ἠγησίστρατος, εἶπε· “Δέχομαι τὸν οἰωνόν [τὸν
 “Ἠγησιστράτου], ὦ ξεῖνε Σάμιε. σὺ δὲ ἡμῖν ποίειε ὅπως
 “αὐτός τε δαὺς πίστιν ἀποπλεύσειαι, καὶ οἱ σὺν σοὶ ἔον-
 “τες οἶδε, ἧ μὲν Σαμίου ἡμῖν προθύμους ἔσθαι συμ-
 “μάχους.”

sedusque ad libertatem Ionibus parandam inter Leoty-

XCII. Ταῦτά τε ἅμα ἠγόρευε, καὶ τὸ ἔργον προσηγγε-
 αὐτίκα γὰρ οἱ Σάμιοι πίστιν τε καὶ ὄρκια ἐποιεῦντο συμ-
 μαχίης περὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας. ταῦτα δὲ ποιήσαντες,

οἱ μὲν ἀπέπλεον· μετὰ σφέων γὰρ ἐκέλευε. πλῆειν τὸν chidem ac
legatos fa-
ctum.
 5 Ἡγησίστρατον, αἰῶνὸν τὸ ὄνομα ποιούμενος. αἱ δὲ Ἑλ-
 ληνες, ἐπισχόντες ταύτην τὴν ἡμέραν, τῇ ὑστεραίῃ ἐκαλλι-
 ερέοντο, μαντευομένου σφι Δηϊφόνου τοῦ Εὐήνιου, ἀνδρὸς
 Ἀπολλωνιῆται, Ἀπολλωνίης δὲ τῆς ἐν Ἰονίῳ κόλπῳ.

XCIII. Τοῦ τὸν πατέρα. κατέλαβε Εὐήνιον πρῆγμα Digressio de
Euenio A-
polloniata,
Sacra Soli
pecora A-
polloniæ.
Ea quomo-
do et a qui-
bus custo-
diantur.
Euenius ob
neglectam
eorum cu-
stodiam a
suis civibus
excecatus:
ideoque dii
Apollonia-
tis irati.
 ταῖνδε. ἔστι ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ ταύτῃ ἰσὰ ἡλίου πρόβατα,
 τὰ τὰς μὲν ἡμέρας βόσκειται παρὰ ποταμὸν, ὃς ἐκ Λάκ-
 μωνος οὐρεὸς ῥεῖ διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρας ἐς θάλασ-
 5 σαν, παρ' Ὀρικὸν λιμένα· τὰς δὲ νύκτας ἀραιρημένοι
 ἄνδρες οἱ πλῆντι τε καὶ γένει δοκιμώτατοι τῶν ἀστῶν,
 οὗτοι φυλάσσουσι ἐναυτὸν ἕκαστος. περὶ πολλοῦ γὰρ δὴ
 ποιῶνται Ἀπολλωνιῆται τὰ πρόβατα ταῦτα, ἐκ θεοπρο-
 πίου τινός. ἐν δὲ ἄντροις αὐλίζονται, ἀπὸ τῆς πᾶσις ἐκεί-
 10 ᾗ δὴ τότε ὁ Εὐήνιος οὗτος ἀραιρημένος ἐφύλασσε καὶ
 ποτε αὐτοῦ κατακοιμώσαντος τὴν φυλακὴν, παρελθόντες
 λύκοι ἐς τὸ ἄντρον, διεφθείραν τῶν προβάτων ὡς ἑξήκοντα.
 ὁ δὲ, ὡς ἐπῆύσε, εἶχε στυγὴ καὶ ἔφραζε οὐδέν, ἐν νόμῳ ἔχαν
 ἀντικαταστήσειν ἄλλα πριάμενος. καὶ οὐ γὰρ ἔλαθε
 15 τοὺς Ἀπολλωνιῆτας ταῦτα γειόμενα· ἀλλὰ ὡς ἐπίθοντο,
 ὑπαγαγόντες μὲν ὑπὸ δικαστήριον, κατέκριναν, ὡς τὴν
 φυλακὴν κατακοιμίσαντα, τῆς ὥφιος στερεθῆναι. ἐπεὶ
 τε δὲ τὸν Εὐήνιον ἐξετύφλωσαν, αὐτίκα μετὰ ταῦτα αὐτε
 20 πρόβατά σφι ἔτικτε, οὔτε γῇ ἔφερε ὁμοίως καρπὸν. πρό-
 φαντα δὲ σφι ἦν τε Δαυιδῶν καὶ ἐν Δαυιδῶσι ἐγένετο.
 ἔπειτα ἐπειράσαντο τοὺς προφῆτας τὸ αἶσιον τοῦ παρεσῆτος
 παύ. αἱ δὲ αὐτοῖσι ἔφραζον ὅτι ἀδίκως τὴν Φύλακον
 τῶν ἰσῶν προβάτων Εὐήνιον τῆς ὥφιος ἐστέρησαν· αὐτοὶ
 25 γὰρ ἐπορμήσαι τοὺς λύκους· οὐ πρότερόν τε παύσεσθαι
 τιμωρόντας ἐπείναι, πρὶν ἢ δίκας δῶσι τῶν ἐποίεσται, ταύ-

τας τὰς ἂν αὐτὸς ἔλθαι καὶ δίκαιοι· τούτων δὲ τελο-
μένων, αὐτοὶ δώσειν Εὐνήϊα δόσιν τοιαύτην τὴν πολλούς
μιν μακαριεῖν ἀνθρώπων ἔχοντα.

Quam poe-
nam Apol-
loniatæ ora-
culi jussu
Euenio de-
derint.
Idem cla-
rus arte va-
ticipinandi.

XCIV. Τὰ μὲν χρηστήρια ταῦτά σφι ἐχρήσθη. αἱ δὲ
Ἀπολλωνιῆται, ἀπόρρητα ποιησάμενοι, προέθεσαν τῶν
ἀστέων ἀνδράσι διαπρῆξαι. οἱ δὲ σφι διέπρῆξαν ὧδε.
κατημένου Εὐνήϊου ἐν θώκῃ, ἐλθόντες οἱ παρίζοντο, καὶ
λόγους ἄλλους ἐποιεῦντο· ἐς ὃ κατέβαινον συλλυπούμενοι 5
τῷ πάθει. ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες, εἰρώτεσι τίνα δίκην ἂν
ἔλοιτο, εἰ ἐθέλοισιν Ἀπολλωνιῆται δίκας ὑποστήναι δώσειν
τῶν ἐποίησαν. ὁ δὲ, οὐκ ἀκηκοὺς τὸ θεοπρόπιον, εἵλετο,
εἶπας εἰ τίς οἱ δοίῃ ἀγροῦς· τῶν ἀστῶν ὀνομάσας, τοῖσι
ἡπίστατο εἶναι καλλίστους δύο κλήρους τῶν ἐν τῇ Ἀπολ- 10
λωνίῃ· καὶ αἵκησιν πρὸς τούτοις, τὴν ἥδε καλλίστην εἴω-
σαν τῶν ἐν τῇ πόλει· τούτων δὲ ἔφη ἐπήβολος γενόμενος,
τοῦ λοιποῦ ἀμήνιτος εἶναι, καὶ δίκην αἱ ταύτην ἀποχρᾶν
γενομένην. καὶ ὁ μὲν ταῦτα ἔλεγε, αἱ δὲ πᾶρεςδροι εἶπαν 15
ὑπολαβόντες· “Εὐνήιε, ταύτην δίκην Ἀπολλωνιῆται τῆς
“ἐκτυφλώσιος ἐκτίνουσί ται κατὰ τὰ θεοπρόπια τὰ
“γενόμενα.” ὁ μὲν δὴ πρὸς ταῦτα δεινὰ ἐποιεῖτο, ἐνθεῦ-
τεν πυθόμενος τὸν πάντα λόγον, ὡς ἔξαπατηθεῖς· οἱ δὲ,
πριάμενοι παρὰ τῶν ἐκτημένων, διδάσσι οἱ τὰ εἵλετο. καὶ 20
μετὰ ταῦτα αὐτίκα ἔμφυτον μαντικὴν εἶχε, ὥστε καὶ
ὀνομαστός γενέσθαι.

Hujus Eu-
enii filius
Deiphonus,
Græcæ
classis cum
vates,

XCv. Τούτου δὴ ὁ Δηίφονος ἐὼν παῖς τοῦ Εὐνήϊου,
ἀγόντων Κορινθίων, ἐμαντεύετο τῇ στρατιῇ. ἥδη δὲ καὶ
τόδε ἤκουσα, ὡς ὁ Δηίφονος ἐπιβατεύων τῷ Εὐνήϊου αὐτό-
ματος, ἐξελάμβανε ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἔργα, οὐκ ἐὼν Εὐη-
νίου παῖς.

XCvi. Τοῖσι δὲ Ἕλλησι ὡς ἐκαλλιέρησε, ἀνήγον τὰς

- νῆας ἐκ τῆς Δήλου πρὸς τὴν Σάμον. ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο τῆς postquam
 Σαμῖος πρὸς Καλάμοισι, οἱ μὲν αὐτοῦ ὁρμισάμενοι κατὰ perlitasset,
 τὸ Ἡραῖον τὸ ταύτη, παρεσκευάζοντο ἐς ναυμαχίην. οἱ δὲ Græci Sa-
 5 Πέρσαι, πυθόμενοι σφεας προσπλέειν, ἀνήγον καὶ αὐτοὶ mum ver-
 πρὸς τὴν ἡπειρον τὰς νῆας τὰς ἄλλας, τὰς δὲ Φοινίκων sus prove-
 ἀπῆκαν ἀποπλέειν. βουλευομένοισι γὰρ σφι ἐδόκεε να- huntur.
 μαχίην μὴ ποιέεσθαι· οὐ γὰρ ὦν ἐδόκεον ὁμοιοὶ εἶναι. ἐς Audito ho-
 δὲ τὴν ἡπειρον ἀπέπλεον, ὅπως ἔωσι ὑπὸ τὸν πεζὸν στρα- stem appro-
 10 τὸν τὸν σφέτερον, ὄντα ἐν τῇ Μυκάλῃ· ὅς, κελύσαντος pinquare,
 Πέρζεω, καταλελειμμένος τοῦ ἄλλου στρατοῦ, Ἰωνίην Xerxis
 ἐφύλασσε. τοῦ πλῆθους μὲν ἐξ μυριάδης· ἐστρατήγεε δὲ claffarii,
 αὐτοῦ Τιγράνης, κάλλει τε καὶ μεγάλῃ ὑπερφέρων Πέρ- Samo reli-
 σέων. ὑπὸ ταῦτον μὲν δὴ τὸν ὅστρατον ἐβουλεύσαντο κατα- eta [8,
 15 φυγόντες οἱ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγοὶ ἀνείρυσαι τὰς νῆας, καὶ 130.], ad
 περιβαλέσθαι ἔρκος, ἔρυμα τῶν νεῶν, καὶ σφέων αὐτέων Mycalen,
 κρησφύγετον. ubi copiae
 regis pede-
 fires castra
 habebant,
 se confe-
 runt.

XCVII. Ταῦτα βουλευσάμενοι, ἀνήγοντο. ἀπικόμενοι Ibi naves
 δὲ παρὰ τὸ τῶν Ποτνιέων ἱὸν τῆς Μυκάλης ἐς Γαίσωνα subductæ
 τε καὶ Σκολοπόεντα, τῇ Δήμητρος Ἐλευσινίνης ἐστὶν ἱὸν, valloque
 τὸ Φίλστος ὁ Πασικλῆος ἰδρύσατο, Νείλω τῷ Κόδρου munitæ.
 5 ἐπιστόμενος ἐπὶ Μιλήτου κτιστύν· ἐνθαῦτα τὰς τε νῆας
 ἀνείρυσαν, καὶ περιεβάλλοντο ἔρκος καὶ λίθων καὶ ξύλων,
 δένδρεα ἐκκόψαντες ἡμερα, καὶ σκόλοπας περὶ τὸ ἔρκος
 κατέπηξαν. καὶ παρεσκευάδατο ὡς πολιορκησόμενοι, καὶ
 ὡς νικήσαντες· ἐπ' ἀμφοτέρα ἐπιλεγόμενοι γὰρ παρε-
 10 σκευάδατο.

XCVIII. Οἱ δὲ Ἕλληνες, ὡς ἐπύθοντο οἰχωκότας τοὺς Secutis
 βαρβάρους ἐς τὴν ἡπειρον, ἤχοντο ὡς ἐκπεφευγόντων· ἐν Græcis,
 ἀπορίῃ τε εἶχοντο ὅ, τι ποιέωσι, εἴτε ἀπαλλάσσωνται Leotychi-
 ὀπίσω, εἴτε καταπλέωσι ἐπ' Ἑλλησπόντου. τέλος δὲ num Iones
 ἐδόξε τοιούτων μὲν μηδέτερα ποιέειν, ἐπιπλέειν δὲ ἐπὶ τὴν in barbaro-
 tantis ad

deficien-
dum folli-
ciat,

ἤπειρον. παρασκευασάμενοι ὦν ἐς ναυμαχίην καὶ ἀπο-
βάθρας καὶ τὰ ἄλλα ὅσων ἔδει, ἔπλεον ἐπὶ τῆς Μυκά-
λης. ἐπεὶ δὲ ἀγχοῦ τε ἐγένετο τοῦ στρατοπέδου, καὶ οὐδεὶς
ἐφαίνετό σφι ἐπαναγόμενος, ἀλλὰ ὥρων ἦας ἀνελευ-
σμένας ἔσω τοῦ τείχεος, πολλὸν δὲ πλεον παρακεκριμένον 10
παρὰ τὸν αἰγιαλὸν, ἐνθαῦτα πρῶτον μὲν ἐν τῇ νῆϊ παρα-
πλέον, ἐγχερίψας τῷ αἰγιαλῷ ταμάλιστα Λευτυχίδης,
ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων· “Ἄνδρες
“Ἴωνες, ὅσοι ὑμῶν τυγχάνουσι ἐπακούοντες, μάθετε τὰ
“λέγω· πάντως γὰρ οὐδὲν συνήσουσι Πέρσαι τῶν ἐγὼ 15
“ὑμῖν ἐντέλλομαι. ἐπεὶ ἀν συμμίσγωμεν, μεμῆσθαί τινα
“χρὴ ἐλευθερίας μὲν πάντων πρῶτον, μετὰ δὲ, τοῦ συν-
“θήματος Ἡβης. καὶ τὰδε ἴστω καὶ ὁ μὴ ἐσακούσας
“ὑμῶν πρὸς τοῦ ἐπακούσαντος.” αὐτὸς δὲ οὗτος ἐὼν
τυγχάνει νόος τοῦ πράγματος καὶ ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ ἐπ’ 20
Ἀρτεμισίῳ. ἡ γὰρ δὴ λαθόντα τὰ ῥήματα τοὺς βαρβά-
ρους ἔμελλε τοὺς Ἴωνας πείσειν, ἡ ἔπειτεν ἀνενιχθέντα
ἐς τοὺς βαρβάρους, ποιήσειν ἀπίστους τοῖσι Ἕλλησι.

post milite
in littus e-
ducto, aci-
em instruit.
Quae dum
fiunt, Persae
Ionibus
diffidentes,
et Samiis
arma aufe-
runt, et
Milecios e
castris re-
movent.

XCIX. Λευτυχίδῳ δὲ ταῦτα ὑπαδειμένου, δεύτερα δὲ
τάδε ἐποίει αἱ Ἕλληνες. προσσχόντες τὰς ἦας, ἀπέβη-
σαν ἐς τὸν αἰγιαλόν. καὶ οὗτοι μὲν ἐτάσσοντο. αἱ δὲ
Πέρσαι, ὡς εἶδον τοὺς Ἕλληνας παρασκευαζομένους ἐς
μάχην, καὶ τοῖσι Ἴωσι παραινέσαντας, τοῦτο μὲν, ὑπονοή- 5
σαντες τοὺς Σαμίους τὰ Ἑλλήνων Φρονεῖν, ἀπαιρέονται
τὰ ὅπλα. αἱ γὰρ ὦν Σάμιοι, ἀπικομένων Ἀθηναίων αἰχ-
μαλώτων ἐν τῇσι νηυσὶ τῶν βαρβάρων, ταὺς ἔλαβον αὐτὰ
τὴν Ἀττικὴν λελειμμένους οἱ Εἰρξίω, τούτους λυσάμενοι 10
πάντας, ἀποπέμπουσι ἐποδιάσαντες ἐς τὰς Ἀθήνας
τῶν εἵνεκεν οὐκ ἥκιστα ὑποψίην ἔχον, πεντακιστίας κεφα-
λὰς τῶν Εἰρξίω πολεμίων λυσάμενοι. τοῦτο δὲ, τὰς δίο-
δους τὰς ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης φερούσας πρὸς

15 τάσσουσι τοῖσι Μιλησίοισι Φυλάσσειν, ὡς ἐπισταμένοισι
 δῆθεν μάλιστα τὴν χώραν. ἐποίευν δὲ τούτου εἵνεκεν, ἵνα
 ἐκτὸς ταῦ στρατοπέδου ἔωσι. τούτους μὲν Ἴωνων, τοῖσι
 καὶ κατεδόκεον νεχμὸν ἂν τι ποιέειν, δυνάμιος ἐπιλαβο-
 μένοισι, τρόποισι τοιούτοιςι προεφυλάσσοντο αἱ Πέρσαι.
 20 αὐτοὶ δὲ συνεφόρησαν τὰ γέγρα ἐρκος εἶναί σφι.

C. Ὡς δὲ ἄρα παρεσκευάδατο τοῖσι Ἕλλησι, προσ- Interim
omen Grae-
cis divini-
tus accidit,
Mardonium in Boe-
otia vinci :
quo mili-
tum animi
mitum in
modum fir-
mantur.
 ἦσαν πρὸς τοὺς βαρβάρους. ἰοῦσι δὲ σφι Φήμη τε ἐς-
 ἔπατο ἐς τὸ στρατόπεδον πᾶν, καὶ κηρυκῆιον ἐφάνη ἐπὶ
 5 τῆς κυματώγῃς κείμενον. ἡ δὲ Φήμη δῆλθ' ἐσφι ὥδε, ὡς
 αἱ Ἕλληνες τὴν Μαρδονίου στρατὴν νικῶεν ἐν Βοιωτοῖσι
 μαχόμενοι. δῆλα δὲ πολλοῖσι τεκμηρίοις ἐστι τὰ θεῖα
 τῶν πρηγμάτων· εἰ καὶ τότε τῆς αὐτῆς ἡμέρης συμ-
 10 πικτούσης, τῷ τε ἐν Πλαταιῇσι καὶ τῷ ἐν Μυκάλῃ μέλ-
 λος ἐσεσθαι τρώματος, Φήμη τοῖσι Ἕλλησι τοῖσι
 ταύτῃ ἐσαπικέτο, ὥστε θαρσῆσαι τε τὴν στρατὴν πολλῶν
 μᾶλλον, καὶ ἐθέλειν προθυμότερον κινδυνεύειν.

CI. Καὶ τότε ἕτερον συνέπεσε γενόμενον, Δήμητρος
 τεμένεια Ἐλευσινίης παρὰ ἀμφοτέρας τὰς συμβαλὰς εἶ-
 ναι. καὶ γὰρ δὴ ἐν τῇ Πλαταιίδι παρ' αὐτὸ τὸ Δημήτριον
 ἐγένετο, ὡς καὶ πρότερόν μοι εἰρηταί, ἡ μάχη, καὶ ἐν
 5 Μυκάλῃ ἔμελλε ὡσαύτως ἐσεσθαι. γεγονέναι δὲ νίκην
 τῶν μετὰ Πausανίῳ Ἑλλήνων, ὁρῶς σφι ἡ Φήμη
 συνέβαινε ἐλθῶσα. τὸ μὲν γὰρ ἐν Πλαταιῇσι πρῶτ' ἐτι
 τῆς ἡμέρης ἐγένετο· τὸ δὲ ἐν Μυκάλῃ, περὶ δέιλῃ. ὅτι δὲ
 τῆς αὐτῆς ἡμέρης συνέβαινε γίνεσθαι, μῆνός τε τοῦ αὐ-
 10 τοῦ, χρῶν οὐ πολλῶν σφι ὕστερον δῆλα ἀναμανθάνουσι
 ἐγένετο. ἦν δὲ ἀρρωδίη σφι πρὶν τὴν Φήμην ἐσαπικέσθαι,
 οὔτι περὶ σφῶν αὐτέων οὔτω, ὡς τῶν Ἑλλήνων, μὴ περὶ
 Μαρδονίῳ πταίσῃ ἡ Ἑλλάς. ὡς μέντοι ἡ πληθὺν αὕτη
 σφι ἐσέπατο, μᾶλλον τι καὶ ταχύτερον τὴν πρόσδοον

ἐποιῶντο. οἱ μὲν δὴ Ἕλληνες καὶ οἱ βάρβαροι ἔσπουδον ἐς 15
τὴν μάχην, ὥς σφι καὶ αἱ νῆσοι καὶ ὁ Ἑλλήσποπος
ἅεθλα προέκειτο.

Proelium fit CII. Τοῖσι μὲν νυν Ἀθηναίοισι καὶ τοῖσι προσεχέσι
acerti- τοῖσιν τεταγμένοισι, μέχρι καὶ τῶν ἡμισέων, ἡ ἄδὸς
mum. Bar- τούσιν τεταγμένοισι, μέχρι καὶ τῶν ἡμισέων, ἡ ἄδὸς
bari maxi- ἐγένετο κατ' αἰγιαλὸν τε καὶ ἄπεδον χώρον· τοῖσι δὲ
ma cum Λακεδαιμονίοισι, καὶ τοῖσι ἐπεξῆς ταύτοισι τεταγμένοισι,
strage fuga- κατὰ τε χαράδρην καὶ οὖρεα, ἐν ᾧ δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι 5
ti: c. duci- περιῆσαν, αὐτοὶ οἱ ἐπὶ τῷ ἐτέρῳ κέρεϊ ἔτι καὶ δὴ ἐμά-
bus caesi χοντο. ἕως μὲν νυν τοῖσι Πέρσῃσι ἔρθια ἦν τὰ γέγρα,
Mardontes ἡμύνοντο τε καὶ οὐδὲν ἔλασπον εἶχον τῇ μάχῃ. ἐπεὶ δὲ
et Tigranes τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν προσεχέων ὁ στρατὸς, ὅπως ἐαυ-
τῶν γένηται τὸ ἔργον καὶ μὴ Λακεδαιμονίων, παρὰ κε- 10
λευσάμενοι, ἔργου εἶχοντο προθυμότερον, ἐνθαῦτεν ἤδη
ἐτρεπιοῦτο τὸ πρῆγμα. διωσάμενοι γὰρ τὰ γέγρα οὗτοι,
Φερόμενοι ἐσέπεσον ἀλῆες ἐς τοὺς Πέρσας. οἱ δὲ δεξάμε-
νοι, καὶ χρόνον συγχὴν ἀμυνόμενοι, τέλος ἔφευγον ἐς τὸ
τείχος. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Κορίνθιοι καὶ Σικυώνιοι καὶ 15
Τροιζῆνιοι, οὗτοι γὰρ ἔσαν οἱ ἐπεξῆς τεταγμένοι, συνεπι-
σπάμενοι, συνεσέπιπτον ἐς τὸ τεῖχος. ὥς δὲ καὶ τὸ τεῖχος
ἀραιήρητο, οὗτ' ἔτι πρὸς ἀλκὴν ἐτρέποντο οἱ βάρβαροι,
πρὸς Φυγὴν τε ὁρμέατο οἱ ἄλλοι, πλὴν Περσέων. οὗτοι δὲ 20
κατ' ὀλίγους γινόμενοι, ἐμάχοντο τοῖσι αἰεὶ ἐς τὸ τεῖχος
ἐσπίπτουσι Ἑλλήνων. καὶ τῶν στρατηγῶν τῶν Περσικῶν
δύο μὲν ἀποφεύγουσι, δύο δὲ τελευτῶσι· Ἀρταύτης μὲν
καὶ Ἰθαμίτης, τοῦ ναυτικῶν στρατηγέωντες, ἀποφεύγουσι·
Μαρδόντης δὲ καὶ ὁ τοῦ πεζοῦ στρατηγὸς Τιγράτης, μα- 26
χόμενοι τελευτῶσι.

Quid Iones CIII. Ἐτι δὲ μαχομένων τῶν Περσέων, ἀπίκοντο Λα-
ad cladem κεδαιμόνιοι καὶ οἱ μετ' αὐτέων, καὶ τὰ λοιπὰ συνδιεχρί-
eorum au- ζον. ἔπειτα δὲ καὶ αὐτέων τῶν Ἑλλήνων συγχροὶ ἐνθαῦτα
contulerint.

ἄλλοι τε καὶ Σικυώνιοι, καὶ στρατηγὸς Περίλεως. τῶν
 5 δὲ Σαμίων οἱ στρατευόμενοι, ὄντες τε ἐν τῷ στρατοπέδῳ
 τῷ Μηδικῷ, καὶ ἀπαραιρημένοι τὰ ὅπλα, ὡς εἶδον αὐ-
 τικά κατ' ἀρχὰς γινομένην ἐτραλκία τὴν μάχην, ἔρδον
 ὅσον ἐδυνάτο, προσωφελεῖν ἐθέλοντες τοῖσι Ἕλλησι.
 Σαμίους δὲ ἰδόντες οἱ ἄλλοι Ἴωνες ἀρξάντας, αὐτῷ δὴ
 10 καὶ αὐτοὶ ἀποστάντες ἀπὸ Περσέων, ἐπέθεντο τοῖσι βαρ-
 βάροισι.

CIV. Μιλησίοισι δὲ προστετάχτο μὲν τῶν Περσέων Ionia a Per-
 sis iterum
 desciscit.
 τὰς δόδους τηρεῖν, σωτηρίας εἵνεκά σφι· ὡς ἦν ἄρα σφάας
 καταλαμβάτη οἷά περ κατέλαβε, ἔχοντες ἡγεμόνας, σώ-
 ζονται ἐς τὰς κορυφὰς τῆς Μυκάλης. ἐτάχθησαν μὲν
 5 νυν ἐπὶ ταῦτα τὸ πρῆγμα οἱ Μιλήσιοι ταύτου τε εἵνεκα,
 καὶ ἵνα μὴ παρέοντες ἐν τῷ στρατοπέδῳ τι νεοχμὸν ποι-
 οῖεν. οἱ δὲ πᾶν τὸ ἐναντίον τῷ προστεταγμένου ἐποίησαν
 ἄλλας τε κατηγεόμενοι σφι ὁδοὺς Φεύγουσι, αἱ δὴ ἔφερον
 ἐς τοὺς πολεμίους, καὶ τέλος αὐτοὶ σφι ἐγίνοντο κτείνον-
 10 τες πολεμιώτατοι. οὕτω δὴ τοδεύτερον Ἰωνίῃ ἀπὸ Περσέων
 ἀπέστη.

CV. Ἐν δὲ ταύτῃ τῇ μάχῃ Ἑλλήνων ἥριστευσαν Ἀθη- Qui inter
 Græcos for-
 titudine ex-
 celluerint.
 ναῖοι καὶ Ἀθηναίων, Ἑρμόλυκος ὁ Εὐθύνοσ, ἀνὴρ παγ-
 κράτιον ἐπασκήσας. ταῦτον δὲ τὸν Ἑρμόλυκον κατέλαβε
 ὕστερον τουτέων, πολέμου ὄντος Ἀθηναίοσιν τε καὶ Κα-
 5 ρυστίοισι, ἐν Κύρῳ τῆς Καρυστίης χώρας ἀποθανόντα ἐν
 μάχῃ, κεῖσθαι ἐπὶ Γεραιστῷ. μετὰ δὲ Ἀθηναίους, Κο-
 ρίνθιοι καὶ Τροιζῆνιοι καὶ Σικυώνιοι ἥριστευσαν.

CVI. Ἐπεὶ τε δὲ κατεργάσαντο οἱ Ἕλληνες τοὺς Classe bar-
 barorum
 castrisque
 conflagra-
 tis ac præ-
 da coacta,
 Græci in
 Samum re-
 vertuntur.
 πολλοὺς, τοὺς μὲν μαχομένους, τοὺς δὲ καὶ φεύγοντας
 τῶν βαρβάρων, τὰς νῆας ἐνέπρησαν, καὶ τὸ τεῖχος ἅπαν,
 τὴν λήην προσεξαγαγόντες ἐς τὸν αἰγιαλὸν καὶ θησαν-
 5 ρούς τινες χρημάτων εὖρον. ἐμπρήσαντες δὲ τὸ τεῖχος καὶ

Deliberatur τὰς νῆας, ἀπέπλεον. ἀπικόμενοι δὲ ἐς Σάμον οἱ Ἕλλη-
 nes, ἐβουλεύοντο περὶ ἀναστάσιος τῆς Ἰωνίης, καὶ ὅπη
 χρεὼν εἴη τῆς Ἑλλάδος κατοικήσαι, τῆς αὐτοὶ ἐγκρατέες
 ἔσαν τὴν δὲ Ἰωνίην ἀπεῖναι τοῖσι βαρβάροις. ἀδύνατον
 γὰρ εἰφαίνετό σφι εἶναι ἐαυτοὺς τε Ἰώνων προκατῆσθαι, 10
 Φρυγέοντας τὸν πάντα χρόνον, καὶ ἐαυτῶν μὴ προκατῆ-
 μένων, Ἴωνας οὐδεμίην ἐλπίδα ἔχον χαίροντας πρὸς τῶν
 Περσῶν ἀπαλλάξειν. πρὸς ταῦτα Πελοποννησίων μὲν
 τοῖσι ἐν τέλει εὖσι ἐδόκεε τῶν μηδισάντων ἔθνέων τῶν 15
 Ἑλληνικῶν τὰ ἐμπόρια ἐξαναστήσαντας, δαῖναι τὴν χώραν
 Ἰῶσι ἐνοικῆσαι. Ἀθηναίοις δὲ οὐκ ἐδόκεε ἀρχὴν, Ἰωνίην
 γενέσθαι ἀνάστατον, οὐδὲ Πελοποννησίοις περὶ τῶν σφετέ-
 ρων ἀποικιῶν βουλεύειν. ἀντιτεινόντων δὲ τούτων, προθύ-
 μως εἶξαν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ οὕτω δὴ Σαρμίους τε καὶ 20
 Χίους καὶ Λεσβίους, καὶ τοὺς ἄλλους νησιώτας, οἱ ἔτυχον
 συστρατευόμενοι τοῖσι Ἕλλησι, ἐς τὸ συμμαχικὸν ἐποι-
 ῆσαντο, πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὀρκίοις, ἐμμενεῖν τε
 καὶ μὴ ἀποστήσεσθαι. τούτους δὲ καταλαβόντες ὀρκί-
 οισι, ἔπλεον τὰς γεφύρας λύσοντες· ἔτι γὰρ ἐδόκεον ἐντε- 25
 ταμένας εὐρῆσειν. οὗτοι μὲν δὴ ἐπ' Ἑλλησπόντου ἔπλεον.

Exercitus
 Perfici reli-
 quiae Sardes
 se recipi-
 unt. Rixa
 hoc in iti-
 nere inter
 Masiftram,
 Xerxis fra-
 trem, et Ar-
 taintam,
 duccem Per-
 farum, illi-
 us propo-
 modum
 cede tranf-
 acta.

CVII. Τῶν δὲ ἀποφυγόντων βαρβάρων, ἐς τὰ ἄκρα τε
 τῆς Μυκάλης κατεilahθέντων, ὄντων οὐ πολλῶν, ἐγίνετο
 κομιδὴ ἐς Σάρδεις. πορευομένων δὲ κατ' ὁδόν, Μασίστης ὁ
 Δαρείου παρατυχὼν τῷ πᾶσι τῷ γεγονότι, τὸν στρατη-
 γὸν Ἀρταύτην ἔλεγε πολλὰ τε καὶ κακὰ, ἄλλα τε καὶ 5
 γυναικὸς κακίῳ φᾶς αὐτὸν εἶναι, τοιαῦτα στρατηγ-
 σαντα, καὶ ἄξιον εἶναι παντὸς κακῶ, τὸν βασιλῆος οἶκον
 κακῶσαντα. παρὰ δὲ τοῖσι Πέρσησι, γυναικὸς κακίῳ
 ἀκοῦσαι, δέννος μέγιστός ἐστι. ὁ δὲ, ἐπεὶ πολλὰ ἤκουσε,
 δεινὰ ποιούμενος, σπᾶται ἐπὶ τὸν Μασίστην τὸν ἀκινάκην, 10
 ἀποκτεῖναι θέλων. καὶ μιν ἐπιθέοντα φρασθεὶς ἔειπα-

γόρης ὁ Πηγήλειω, ἀνὴρ Ἀλικαρνησσεύς, ὅπισθε ἰστέως αὐτοῦ Ἀρταύντεω, ἀρπάζει μέσον, καὶ ἐξάρας, παίει εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐν τούτῳ οἱ δορυφόροι οἱ Μασίστεω προέστησαν. ὁ δὲ Ξειναγόρης ταῦτα ἐργάσατο, χάριτα αὐτῷ τε Μασίστῃ τιθέμενος καὶ Ξέρξῃ, ἐκσώζων τὸν ἀδελφεὸν τὸν ἐκείνου· καὶ διὰ ταῦτο τὸ ἔργον Ξειναγόρης πάσης ἤρξε Κιλικίης, δόντος βασιλῆος. τῶν δὲ κατ' ὁδὸν πορευομένων, οὐδεὶς ἐτι πλέον ἐγένετο ταυτίων, ἀλλ' ἀπικνέονται εἰς Σάρδεις. ἐν δὲ τῇσι Σάρδισι ἐτύγχανε ἐὼν βασιλεὺς ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, ἐπεὶ τε ἐξ Ἀθηνέων, προσπταίσας τῇ ναυμαχίῃ, φυγῶν ἀπίκετο.

CVIII. Τότε δὴ ἐν τῇσι Σάρδισι ἐὼν ἄρα, ἔρα τῆς Digressio de Xerxis post expeditionem Graecam amoribus, regiae familiae funestissimis. Xerxes amore irritus primum uxoris Mafistae, post filiae ejus, Dario, ipsius regis filio, in matrimonium datae.

Μασίστεω γυναικὸς, εἰούσης καὶ ταύτης ἐν ταῦτα. ὡς δὲ αἱ προσπέμποντι οὐκ εἰδύνατο κατεργασθῆναι, οὐδὲ βίην προσέφερε, προμηθεύμενος τὸν ἀδελφεὸν Μασίστην· ταῦτο δὲ ταῦτο ἔχε καὶ τὴν γυναῖκα· εὐ γὰρ ἐπίστατο βίης οὐ τευξομένη· ἐν ταῦτα δὴ Ξέρξης ἐργόμενος τῶν ἄλλων, πρήσσει τὸν γάμον ταῦτον τῷ παιδί τῷ ἑωυτοῦ Δαρείῳ, θυγατέρα τῆς γυναικὸς ταύτης καὶ Μασίστεω· δοκέων αὐτὴν μᾶλλον λάμψουσαι, ἢ ταῦτα ποιήσῃ. ἀρμόσας δὲ, καὶ τὰ νομιζόμενα ποιήσας, ἀπήλυνε εἰς Σαῦσα. ἐπεὶ δὲ ἐκῆυσε ἀπίκετο, καὶ ἠγάγετο εἰς ἑωυτοῦ Δαρείου τὴν γυναῖκα, αὐτῷ δὴ τῆς Μασίστεω μὲν γυναικὸς ἐπέπαυτο· ὁ δὲ, διαμεμφόμενος, ἦρα τε καὶ ἐτύγχανε τῆς Δαρείου μὲν γυναικὸς, Μασίστεω δὲ θυγατρὸς· ὄνομα δὲ τῇ γυναικὶ ταύτῃ ἦν Ἀρταῦντη.

CIX. Χρόνου δὲ προαίοντος, ἀνάπυστα γίνεται τρόπῳ τοιῷδε. ἐξυφῆνασα Ἀμνηστρίς ἡ Ξέρξεω γυνὴ Φᾶρος μέγα τε καὶ ποικίλον καὶ θῆς ἄξιον, δίδου Ξέρξῃ. ὁ δὲ, ἡσθεὺς, περιβάλλεται τε καὶ ἔρχεται παρὰ τὴν Ἀρταῦν-

την. ἥσθεῖς δὲ καὶ ταύτη, ἐκέλευσε αὐτὴν αἰτῆσαι ὅ, τι 5
 βούλεται, αἱ γενέσθαι ἀπὸ τῶν αὐτῶ ὑπαρξήμενων· πάν-
 τα γὰρ τεύχεσθαι αἰτήσασθαι. τῇ δὲ κακῶς γὰρ εἶδε
 πανοικίη γενέσθαι, πρὸς ταῦτα εἶπε Πέρξης, “ Δώσεις
 “ μοι τὸ ἂν σε αἰτήσω; ” ὁ δὲ, πᾶν μᾶλλον δοκέων κεί-
 την αἰτῆσαι, ὑπισχρέτο καὶ ὤμοσε. ἡ δὲ, ὡς ὤμοσε, 10
 ἀδελῶς αἰτέει τὸ Φᾶρος. Πέρξης δὲ, παπτοῖος ἐγένετο, οὐ
 βουλόμενος δᾶναι· κατ’ ἄλλο μὲν οὐδὲν, φοβερόμενος δὲ
 Ἄμμηστρον, μὴ, καὶ πρὶν κατεικαζούσῃ τὰ γινόμενα, αὐτῶ
 ἐπυρεθῇ πρήσσω· ἀλλὰ πῶσος τε εὐδίδου καὶ χρυσὸν
 ἄπλετον, καὶ στρατὸν τῷ ἐμελλε οὐδὲς ἄρξαι· ἀλλ’ ἡ 15
 ἐκείνη· Περσικὸν δὲ κάρτα ὁ στρατὸς δῶρον· ἀλλ’, οὐ γὰρ
 ἔπειθε, δίδωι τὸ Φᾶρος. ἡ δὲ, περιχαρὴς εἶσσι τῷ δώ-
 ρῳ, ἐφόρει τε καὶ ἀγάλλετο.

Ameſtridis
 reginae a-
 trox zeloty-
 pia,

CX. Καὶ ἡ Ἄμμηστρεκ συνθάνεται μιν ἔχουσαν. με-
 τὰ ταῦτα δὲ τὸ ποιούμενον, τῇ μὲν γυναίκὶ ταύτῃ οὐκ ἔχε
 ἔγκοτον· ἡ δὲ, ἐλπίζουσα τὴν μητέρα αὐτῆς εἶναι αἰτή, 5
 καὶ ταῦτα ἐκείνην πρήσσειν, τῇ Μασίστρεω γυναίκὶ ἐβού-
 λευε ὀλεθρον. Φυλάξασα δὲ τὸν ἄνδρα τὸν ἐκείνης Πέρ- 5
 ξην βασιλῆιον δεῖπνον προτιθέμενον· ταῦτο δὲ τὸ δεῖπνον
 παρασκευάζεται ἀπαξ τῷ ἐνιαυτῷ, ἐν ἡμέρῃ τῇ ἐγένετο
 βασιλεύς· αἶψα δὲ τῷ δεῖπνῳ ταύτῃ, Περσιππὶ μὲν,
 τυχεῖα, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν, τέλειον· τότε
 καὶ τὴν κεφαλὴν σμάται μῶνον βασιλεύς, καὶ Πέρσας 10
 δωρέεται· ταύτην δὲ τὴν ἡμέρην Φυλάξασα ἡ Ἄμμηστρεκ,
 χρηρίζει τοῦ Πέρξεω, δοθῆναι αἰ τὴν Μασίστρεω γυναῖκα.
 ὁ δὲ δεινὸν τε καὶ ἀνάριστον ἐποιεῖτο, ταῦτο μὲν, ἀδελφεῷ
 γυναῖκα παραδῶναι, ταῦτο δὲ, ἀρατὴν εἶσαι τοῦ πηγ-
 ματος τούτου· συνῆκε γὰρ τοῦ εἵνεκεν εἶδετο. 15

CXI. Τέλος μέντοι, ἐκείνης τε λιπαρεύουσας, καὶ ὑπὸ
 τοῦ νόμου ἐξεργόμενος, ὅτι ἀτυχῆσαι τὸν χρηζόμενα οὐ σφί

5 δὴ τὸν ἐστὶ βασιλῆϊα δούπου ἀποκειμένου, κάρτα δὲ
 αἰκῶν κατανοῦν· καὶ παραδούς, ποιεῖν ἔδω. τὴν μὲν
 5 κελεύει ποιεῖν τὰ βούλεται· ὁ δὲ, μεταπεμφάμενος τὸν
 ἀδελφεὸν, λέγει τάδε· “Μασίοτα, σὺ εἰς Δαρείῳ τε
 “ὡαῖς, καὶ ἐμὸς ἀδελφεός· πρὸς δὲ ἐτι ταῦτασι, καὶ
 “εἰς ἀνὴρ ἀγαθός. γυναικὶ δὲ ταύτῃ τῇ νῦν συνοικεῖς,
 “μὴ συνοῖκε· ἀλλὰ τοῖ ἀντ’ αὐτῆς ἐγὼ δίδωμι θυγα-
 10 “τέρα τὴν ἐμὴν. ταύτῃ συνοῖκε· τὴν δὲ νῦν ἔχεις, οὐ
 “γὰρ δοκεῖ ἐμοὶ, μὴ ἔχει γυναῖκα.” ὁ δὲ Μασίοτας
 ἀπαθωῖράσας τὰ λεγόμενα, λέγει τάδε· “Ὡς δέ πο-
 “τα, τίνα μοι λόγον λόγεις ἄχρηστοι, καλεῶν με γυ-
 “ναῖκα, ἐκ τῆς μοι παῖδες νεκρῆς τε εἰσι τρεῖς, καὶ
 15 “θυγατέρες, τῶν καὶ σὺ μὲν τῷ πατρὶ τῷ σεαυτοῦ
 “ἡγάγεο γυναῖκα· αὐτὴ τέ μοι κατὰ νόον τοῦ χάρι
 “κάρτα εἶδου· ταύτην με κελεύεις μετέτα, θυγατέρα
 “τὴν σεαυτοῦ γῆμαι; ἐγὼ δὲ, βασιλεῦ, μέγα μὲν ποι-
 “εῖμαι ἀξιούμενος θυγατρὸς τῆς σῆς, ποιήσω· μέγα
 20 “ταυτέων οὐδέτερα. σὺ δὲ μηδαμῶς βιώσῃς πρήγματος
 “τοιοῦδε θεόμενος· ἀλλὰ τῇ τε δὴ θυγατρὶ ἀνὴρ ἄλλος
 “φανήσεται ἐμοῦ οὐδὲν ἔσων, ἐπεὶ τε ἐκ γυναικὶ τῇ
 “ἐμῇ συνοικεῖν.” ὁ μὲν δὴ τοιοῦτοισι ἀμείβεται. Πέρξης
 δὲ θυμωθεὶς, λέγει τάδε· “Οὕτω δὴ τοι, Μασίοτα,
 25 “πέπρηκται. οὔτε γὰρ ἂν τοι δοίην θυγατέρα τὴν ἐμὴν
 “γῆμαι, οὔτε ἐκείνη πλεῖνα χρόνον συνοικήσεις· αἰς μὲν
 “θης τὰ διδόμενα δέκεσθαι.” ὁ δὲ, αἰς ταῦτα ἥκουσε,
 ἔπας τοσόνδε, ἐχώρεε ἔξω, “Δέσποτα, σὺ δὴ καὶ με
 “ἀπώλεσας.”

ΟΥΚΙ. Ἐν δὲ τούτῳ τῷ διὰ μέσου χρόνῳ ἐν τῷ Πέρξης *crudeli-*
 τῷ ἀδελφεῷ διελέγετο, ἡ Ἀμφοτρὶς μεταπεμφάμενη *tafque in*
 τοὺς δαυφοντας τοῦ Πέρξης, διαλυμάνεται τὴν γυναῖκα *uxorem*
 τὴν Μασίοτεω. τοὺς τε μαστὰς ἀποταμῶσα, κατὰ *Mafitæ*
horribile.

προέβαλε· καὶ ῥίνα, καὶ ὄτα, καὶ χεῖλεα, καὶ γλῶσσαν ἐκταμαῖνσα, ἐς οἶκόν μιν ἀποπέμπει διαλελυμασμένην.

Hinc tur-
bas exortæ,
Kerxis re-
gno graves
futuræ, nisi
Mafistæ e-
jusque filio-
rum nece
compositæ
fuissent.

CXIII. Ὁ δὲ Μασίστης, οὐδέν κω ἀκηκοὺς ταυτέων, ἐλπόμενος δὲ τί οἱ κακὸν εἶναι, ἐσπίπτει δρόμῳ ἐς τὰ οἰκία. ἰδὼν δὲ διαφθαρμένην τὴν γυναῖκα, αὐτίκα μετὰ ταῦτα συμβουλευσάμενος τοῖσι παῖσι, ἐπορεύετο ἐς Βάκτρα σὺν τε τοῖσι ἐαυτοῦ υἱοῖσι, καὶ ἤ κού τισι καὶ ἄλλοις, ὡς ἀποστήσων νομὸν τὸν Βάκτριον, καὶ ποιήσων τὰ μέγιστα κακῶν βασιλῆα· τάπερ ἂν καὶ ἐγένετο, ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ὥπερ ἔφθη ἀναβὰς ἐς τοὺς Βακτρίους καὶ τοὺς Σάκας· καὶ γὰρ ἑσπεργόν τέ μιν, καὶ ἦν ὑπαρχος τῶν Βακτρίων. ἀλλὰ γὰρ Ἐέρξης πυθόμενος ταῦτα ἐκεί-
10
τον πρῆστοντα, πέμψας ἐπ' αὐτὸν στρατιήν, ἐν τῇ ὁδῷ κατέκτεινεν αὐτόν τε ἐκαῖνον καὶ τοὺς παῖδας αὐτοῦ, καὶ τὴν στρατιήν τὴν ἐκείνου. κατὰ μὲν τὸν ἔρωτα τὸν Ἐέρξει, καὶ τὸν Μασίστῳ θάνατον, τοσαῦτα ἐγένετο.

Græcorum
classē in
Helleston-
tum ad
pontes re-
scindendos
profecta,
cum eos
jam solutos
deprehen-
dissent [s.
117.], Pe-
loponnesii
in Græci-
am rever-
tuntur: A-
thenienses
ad Sektum
oppugnan-
dam se con-
vertunt,

CXIV. Οἱ δὲ ἐκ Μυκάλης ὀρμηθέντες Ἕλληνες ἐπ' Ἑλλησπόντου, πρῶτον μὲν περὶ Λεκτὸν ὄρμεον, ὑπὸ ἀπέμων ἀπολαμφθέντες· ἐνδεῦτεν δὲ ἀπίκαντο ἐς Ἀβυδὸν, καὶ τὰς γεφύρας εὗρον διαλελυμένας, τὰς ἐδόχεον εὐρήσκειν ἐπὶ ἐντεταμένας· καὶ ταυτέων οὐκ ἥκιστα εἵνεκεν ἐς τοὺς
5
Ἑλλησπόντον ἀπίκαντο. τοῖσι μὲν νυν ἀμφὶ Λευτυχίδα Πελοποννησίοισι ἐδόξε ἀποπλέειν ἐς τὴν Ἑλλάδα· Ἀθηναίοισι δὲ, καὶ Πανδίππῳ τῷ στρατηγῷ, αὐτοῦ ὑπομειναντας, πειρασθαι τῆς Χερσονήσου. οἱ μὲν δὲ ἀπέπλεον· Ἀθηναῖοι δὲ, ἐκ τῆς Ἀβυδοῦ διαβαλόντες ἐς τὴν Χερσό-
10
νησον, Σηστὸν ἐπελιόρκειον.

quo ingens
Periarum
numerus,

CXV. Ἐς δὲ τὴν Σηστὸν ταύτην, ὡς ἔοντος ἰσχυροτάτου τείχεος τῶν ταύτῃ, συηλθόν, ὡς ἤκουσαν παρῆναι

τοὺς Ἕλληνας εἰς τὸν Ἑλλήσποντον, ἐκ τε τῶν ἄλλων quod castra Cherio-
ra Cheri-
nefi oppida
parum mu-
nita essent,
confluxe-
rat.
τῶν περιοικίδων, καὶ δὴ καὶ ἐκ Καρδίας πόλιος Οἰόσα-
ζος, ἀγῆ Πέρσης, ὅς τὰ ἐκ τῶν γεφυρέων ὄπλα ἐνθαῦτα
ἦν κακομικῶς. ἔχον δὲ ταύτην ἐπιχώριοι Αἰαλεῖς, συνη-
σαν δὲ Πέρσαι τε καὶ τῶν ἄλλων συμμαχῶν συγχρὸς
ὄμιλος.

CXVI. Ἐτυράννευς δὲ τούτου τοῦ νομοῦ Ξέρξεω ὑπαρ- Praefectus
Sesto a rege
Artayctes,
homo im-
pius inque
Protesilaum
heroem
contume-
liosus.
χος Ἀρταύκτης, ἀγῆ μὲν Πέρσης, δεινὸς δὲ καὶ ἀτά-
σθαλος· ὅς καὶ βασιλῆα ἐλαύνοντα ἐπ' Ἀθήνας ἐξη-
πάτησε, τὰ Πρωτεσίλειω τοῦ Ἰφίκλου χρήματα ἐξ Ἑ-
5 λαιῶντος αἰτήσας. ἐν γὰρ Ἑλαιῶντι τῆς Χερσονήσου
ἔστι Πρωτεσίλειω τάφος τε καὶ τέμενος περὶ αὐτόν, ἐνθα
ἦν χρήματα πολλὰ, καὶ φιάλαι χρύσειαι καὶ ἀργυρεαί,
καὶ χαλκός, καὶ ἐσθῆς, καὶ ἄλλα ἀναθήματα, τὰ
10 Ἀρταύκτης ἐσύλησε, βασιλῆος δότος. λέγων δὲ τοιάδε,
Ξέρξεα διεβάλετο· “ Δέσποτα, ἔστι οἶκος ἀνδρὸς Ἑλ-
“ ληνος ἐνθαῦτα, ὅς ἐπὶ γῆν τὴν σὴν στρατεύσάμενος,
“ δίκης κυρήσας, ἀπέθανε. τούτου μοι δὸς τὸν οἶκον,
“ ἵνα καὶ τις μάθῃ ἐπὶ γῆν τὴν σὴν μὴ στρατεύεσθαι.”
15 ταῦτα λέγων, εὐπετέως ἔμελλε ἀναπέσειν Ξέρξεα δοῦ-
ναι ἀνδρὸς οἶκον, οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκεῖνος ἐφρόνεε.
ἐπὶ γῆν δὲ τὴν βασιλῆος στρατεύεσθαι Πρωτεσίλειον ἔλε-
γε, νοέων τοιάδε· τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι ἐαυτῶν
Πέρσαι εἶναι, καὶ τοῦ αἰεὶ βασιλεύοντος. ἐπεὶ δὲ ἐδόθη
20 τὰ χρήματα, ἐξ Ἑλαιῶντος εἰς Σηοτὸν ἐξεφόρησε, καὶ τὸ
τέμενος ἔσπειρε, καὶ ἐνέμετο· αὐτὸς τε ὅπως ἀπύκατο εἰς
Ἑλαιῶντα, ἐν τῷ αὐτῷ γυναιξὶ ἐμίσητο. τότε δὲ ἐπο-
λιόρχετο ὑπὸ Ἀθηναίων, οὔτε παρεσκευασμένος εἰς πο-
λιόρκην, οὔτε προσδεκόμενος τοὺς Ἕλληνας· ἀφυλάκτως
δὲ πως αὐτῷ ἐπέπεσαν.

CXVII. Ἐπεὶ δὲ πολιορκουμένοις σφι Φθινόπωρον

Obfidione
diu protrahē,

ἐπ' ἐγένετο, καὶ ἡ χαλλὼν οἱ Ἀθηναῖοι, ἀπὸ τῆς αὐτοῦ
τῶν ἀποθημεύοντες, καὶ οὐ δυνάμενοι ἐξελεῖν τὸ τείχος,
ἐθέοντο τε τῶν στρατηγῶν ἕκως ἀπάγοιεν σφῆας ἐπ' αὐτῶν·
οἱ δὲ οὐκ ἔφασαν, πρὶν ἢ ἐξελεῖσσι, ἢ τὸ Ἀθηναίων κούρην
σφῆας μεταπέμψηται· οὕτω δὲ ἰσχυροτέρως τὰ παρόντα.

Same comp-
pulsī Perſæ
nostrū au-
fugunt:
itaque A-
thenienſes
ſcīto poti-
tūtur.

CXVIII. Οἱ δ' ἐν τῷ τείχει ἐς πᾶν ἡδὴ κακοῦ ἀπεσπ-
μένοι ἔσαν, οὕτω ὥστε τοὺς τόνους ἔψοντες τῶν κλινῶν,
ἰστίοντο. ἐπεὶ τε δὲ οὐδὲ ταῦτα ἔτι ἔχον, οὕτω δὲ ἐπὶ
νύκτα σῆχονται ἀποθράντες οἱ τε Πέρσαι καὶ ὁ Ἀρταύ-
κτης καὶ ὁ Οἰώβαζος, ἐπισθῆ τῷ τείχει καταβάντες, 5
τῇ ἣν ἐρημότατον τῶν πολέμων. αὗτ' δὲ ἡμέρᾳ ἐγένετο, οἱ
Χερσονησίται ἀπὸ τῶν πύργων ἐσήμασαν ταῖς Ἀθηναίοις
τὸ γεγονός, καὶ τὰς πύλεις ἀνοίξαν. τῶν δὲ οἱ μὲν κλι-
νες ἐδίακον, οἱ δὲ τὴν πόλιν ἔχον.

Fugienti-
um pars a
Thracibus
capti truci-
dantur:
cæteri cum
ipſo Artax-
yæ in ma-
nus Athe-
niensium
incidunt.

CXIX. Οἰώβαζον μὲν ἦν ἐκφυγόντα ἐς τὴν Θρηάκην,
Θρηάκας Ἀψίνδιοι λαβόντες, θύσαι Πλειστῶρην ἐπι-
χωρίῳ θεῷ, τρόπῳ τῷ σφετέρῳ· τοὺς δὲ μετ' ἐκείνου,
ἄλλων τρόπῳ ἐφάνευσαν. οἱ δὲ ἀμφὶ τὴν Ἀρταύκην,
ὕστεροι ὀρηθέντες φεύγειν, ὡς καταλαμβάνοντο ἐλγόντες 5
ἔοντες ὑπὲρ Αἰγὸς Πιπταρῶν, ἀλεξόμενοι χρόνον ἐπὶ συ-
χρὸν, οἱ μὲν ἀπέθανον, οἱ δὲ ζῶντες ἐλάμφθησαν. καὶ
συνδῆσαντες σφῆας οἱ Ἕλληνες, ἤγαγον ἐς Σηστόν· μετ'
αὐτέων δὲ καὶ Ἀρταύκην δεδεμένον, αὐτὸν τε καὶ τὴν
παῖδα αὐτοῦ.

Artayæes
ob impieta-
tem in cru-
cem actus
[7, 93.].

ΕXX. Καὶ τῶν τῶν Φυλασσόντων λέγεται ὑπὸ Χερ-
σονησιτέων ταρίχους ὀπτῶντι, τέρας γίνεσθαι τοιόνδε. οἱ
ταρίχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπαλλοτρίο τε καὶ ἡσπασρον,
ὅπως περ ἰχθύες νεοαλωτοί. καὶ οἱ μὲν, περὶ χυθύντες,
ἐθαύμαζον. ὁ δὲ Ἀρταύκτης οἷς εἶδε τὸ τέρας, καλέσας 5
τὸν ὀπτῶντα τοὺς ταρίχους, ἔφη· “ Πᾶν Ἀθηναῖε, μηδὲν
“ φοβέο τὸ τέρας ταῦτα, εὐ γὰρ σὺ πέφικε· ἀλλ' ἐμὰ

10 “σημαίνει δ’ ἐν Ἑλλαιῶσι Πρωτεσίλεω, ὅτι καὶ τοιο-
 “ῶς, καὶ τὰς ἄλλας εἰς, θύναται πρὸς θεῶν ἔχει τὸν ἀδ-
 15 “κρίοντα εἴνυσθαι. ἣν ὦν ἄπονα οἱ τὰδε εὐθέλα ἐπ-
 “ῶνται· ἀπὸ μὲν χρημάτων τῶν ἑλαδὸν ἐκ τοῦ ἱεροῦ,
 “ἐκαστὸν τάλαντα καταθεῖναι τῷ θεῷ· ἀπὸ δ’ ὁμοῦ-
 “τοῦ καὶ τοῦ παιδὸς, ἀποδοῦναι τάλαντα δημοσία Ἀθη-
 “ναίων περιεργόμενος.” ταῦτα ἐπιτελέσαντες, τὸν στρα-
 15 τηγὸν Περσέειπον οὐκ ἔπειθε. οἱ γὰρ Ἑλλαῖοις τοῦ
 Πρωτεσίλεω τιμωρόντες, ἐβόοντο μὴ καταχρησθῆναι,
 καὶ αὐτοῦ τοῦ στρατηγοῦ ταύτῃ ὁ νόος ἔφερε. ἀπαγαγόν-
 τες δὲ αὐτὸν εἰς τὴν ἀκτὴν εἰς τὴν Πέρξης ἐξέυχε τὸν πόρον,
 20 οἱ δὲ λέγουσι, ἐπὶ τὸν κολωνὸν τὸν ὑπὲρ Μαδύτου πόλιος,
 σανίδα προσπασσαλεύσαντες, ἀνεκρέμασαν τὸν δὲ παῖ-
 δα ἐν ὀφθαλμοῖσι τοῦ Ἀρταύκτεω κατέλευσαν.

CXXI. Ταῦτα δὲ ποιήσαντες ἀπέπλεον εἰς τὴν Ἑλλά- His ita ge-
 10 “δα, τὰ τε ἄλλα χρήματα ἄγοντες, καὶ δὴ καὶ τὰ ἔπλα thenientes
 τῶν γεφυρέων, ὡς ἀναθήσαντες εἰς τὰ ἱερά. καὶ κατὰ τὸ repetunt.
 15 ἔτος τοῦτο οὐδὲν ἔτι πλεον τοιούτων ἐγένετο.

CXXII. Τούτου δὲ τοῦ Ἀρταύκτεω τοῦ ἀνακρεμασθέν- Artemba-
 10 “τος προπάτωρ Ἀρτεμβάρης ἐστὶ, ὁ Πέρσησι ἐξηγησάμε- res, Artay-
 νος λόγον, τὸν ἐκείνοι ὑπολαβόντες, Κύρῳ προσήνεικαν, ææ illius
 λέγοντα τὰδε· “Ἐπεὶ Ζεὺς Πέρσησι ἡγεμονίην διδοῖ, avus, quid
 5 “ἀνδρῶν δὲ σοὶ, Κύρῃ, κατελὼν Ἀστυάγεα, φέρε, γῆν, olim Persis,
 “γὰρ ἐκτίμεθα ὀλίγην, καὶ ταύτην τρηχέην, μετανα- improbante
 “στάντες ἐκ ταύτης, ἄλλην ἔχωμεν ἀμείνω. εἰσὶ δὲ Cyro, sua-
 “πολλαὶ μὲν ἀστυγέιτονες, πολλὰ δὲ καὶ ἐκαστέρω· ferit. Cœ-
 10 “τῶν μὴν σχόντες, πλεόσι ἐσόμεθα θαυμάσιότεροι. lum mite
 15 “οἶκος δὲ ἄρχοντας ἀνδρας τοιαῦτα ποιείειν. κότε γὰρ ac solum
 “δὴ καὶ παρεῖχει κάλλιον, ἢ ὅτε γε ἀνδρώπων τε πολ- fertile viris
 “λῶν ἄρχομεν, πάσης τε τῆς Ἀσίης;” Κύρος δὲ ταῦτα fortibus
 20 “λῶν ἄρχομεν, πάσης τε τῆς Ἀσίης;” Κύρος δὲ ταῦτα gignendis
 25 “λῶν ἄρχομεν, πάσης τε τῆς Ἀσίης;” Κύρος δὲ ταῦτα ineptum.

ἀκούσας, καὶ οὐ θωυμάσας τὸν λόγον, ἐκέλευε ποιέειν
ταῦτα· οὕτω δὲ αὐτοῖσι παραίνει κελύων παρασκευάζε-
σθαι ὡς οὐκέτι ἄρζοντας, ἀλλ' ἄρζομένους· φιλέειν γὰρ¹⁵
ἐκ τῶν μαλακῶν χρόων μαλακοὺς ἄνδρας γίνεσθαι· οὐ
γάρ τοι τῆς αὐτῆς γῆς εἶναι, καρπὸν τε θωυμαστόν φύ-
ειν, καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς τὰ πολέμια. ὥστε συγγενότες
Πέρσαι οἴχοντο ἀποστάντες, ἐσωθέντες τῇ γνώμῃ πρὸς
Κύρου· ἄρχειν τε εἴλοντο λυπρὴν οἰκέοντες μᾶλλον, ἢ πε-²⁰
διάδα σπείροντες ἄλλαισι δουλεύειν. .

EDITIONIS WESSELINGIANÆ

CUM

EDITIONE REIZII ET SCHÄFERI

COLLATIO.

LIB. I.

cap. lin.

1. 15. Ἰοῦν τὴν Ἰνάκου.
2. 2. οὐκ ὡς Ἕλληνες
4. 7. ὄρην sed lib. ix. 8.
9. ὄρην
4. 8. μὴ αὐται
5. 13. προβήσομαι ἐς
5. 14. μικρὰ καὶ
7. 9. ἀπὸ τευ
7. 10. Μήων
9. 15. διὰ θυρέων.
11. 16, 17. διακρίναι
14. 5. πάρεξ δὲ τοῦ ἀργύρου
17. 8. χώρην ἱστάναι
17. 10. διαφθείρειεν
27. 14. εἰκότα ἔλπ.
34. 11. κατορρώδησας
34. 14. χρέονται
39. 7. φοβέαι;
41. 9. πρὸς δὲ τοῦτο,
45. 14. ὡς εἰκὸς ἦν
53. 9. ἐπεσῶν
54. 1. διωπρόπια

cap. lin.

54. 7. ἀτελείην
57. 7. οἰκησάντων
57. 16. εἰνείκαντο
75. 1. ὦν Ἀστυάγεια
77. 2. γὰρ οἱ συμβαλὼν
79. 6. Λυδῶν δύναμιν
84. 17. Τροιάδης αὐτὸς ὁ
86. 28, 29. εἶπας, ὅστε αὐτῶ
94. 9, 10. σιτοδείην
94. 13. δὴ ὦν τό τε καὶ
98. 21. τὸν Ἀθηναίων κύκλου
108. 19. ἄλλοτί κω
109. 10. αὐτῶ μοι
109. 16. δεῖ μὲν τῶν τινα
111. 10. ὅτι μιν
116. 4. ἐλευθερωτέῃ
118. 5. ἐκαλλιλόγητο
122. 14. κατέλαβον
131. 1. νόμοισι τοιοῖσι
132. 4. τῶνδε ὡς
132. 6. τὸν τιάραν
132. 13. πάντα κρία.
134. 13. τῇ λεγομένῃ

- cap. lln.
 138. 9. τούτέον, πολλοὶ ἐξε-
 λαύνουσι ἐκ τῆς χά-
 ρης καὶ τὰς λευκάς
 141. 2. κατεστρέφατο
 142. 2. ὄρεων
 143. 13, 14. ἐπὶ τε σφείων
 146. 4. κάλλιόν τε γηγόνασι
 146. 7. Μινύαι δὲ Ὀρχομενί-
 οῖσι
 146. 20. καὶ ἐπὶ τε ταῦτα
 150. 2. στάσει
 157. 18. ἀνῆσαι τὸν ἐν
 167. 2. αὐτῶν πολλῶ
 180. 14. ἐπήσαν
 181. 4. ἐν τῷ ἦεν τὰ
 181. 5. περιβόλῳ τε
 182. 1. Φασὶ δὲ οἱ αὐτοί, ἔμοι
 186. 10. ὠρώρυκτο
 186. 12. ἀπεξηρασμένον
 188. 3. Λαβυνίτου
 191. 20. οὐδ' ἂν
 193. 17. ἐπειδὴν ἄριστα
 193. 30. τοῦτον τὸν καρπὸν
 193. 31, 32. ἵνα πεκαίνηται σφι
 194. 12. φοινικηταῖς
 196. 17. γὰρ δὴ οἱ ἐξέλθοι
 199. 12. ὁδὸν
 202. 24. τὴν Κασπίων
 210. 2. ταῖς
 210. 11. αὐτῷ τούτῳ
 212. 6. σῶμα, ἐπακαπλείειν.

LIB. II.

8. 14. τεταμμένον αὐτὸν va-
 luit forte Reizius
 τεταμμένον τὸν αὐτὸν
 vid. Præf. p. vi.
 11. 18. χωσθῆναι ἂν κού γε δὴ
 13. 12, 13. ἐπίλοιπον Αἰγύπτιοι
 13. 19. σφίσι ὕειν
 15. 21. γίνεσθαι, πολλοὺς
 18. 3, 4. τῇσι ἐμεαυτῇ γνά-
 μῃσι
 19. 7. ὅτι κατέρχεται
 22. 8. εἰκὸς ἀπὸ
 22. 18. ἐχρίονιζε εἰ καὶ

- cap. lln.
 28. 5. πόλεις
 30. 25, 26. διδοῦσί σφας ἐπὶ-
 τοὺς
 30. 27. ἦσαν οἱ
 32. 18. ἢ τελαπτῆ τῆς Λιβύης
 32. 24. πάντων. ἐπεὶ ὧν
 32. 38. τῇ ἅπαντας
 33. 7. Νεῖλος, καὶ μέσση
 33. 14, 15. θάλασσαν ῥέων τὴν
 τοῦ Εὐξείνου πόντου
 διὰ πάσης Εὐράσης,
 τῇ Ἰσσηνῇ Μιλησίᾳ
 52. 6. ἐπεὶ τε δὲ χρόνου
 65. 23. Ἰρηκα
 67. 6. Ἰρηκας
 79. 3—8. αἶσμα ἔνεστι Λί-
 νος, ὁ. ἔ. τ. Φ. ἀοδι-
 μὸς ἔ. κ. ἔ. Κ. ἀ. ἔ.
 κ. μ. ἔ. οὐ. ἔ. σ. δ.
 αὐτὸς εἶναι τὸν οἱ Ἑ.
 Λ. ὁ. ἀ. ὦ. κ. μ. κ. ἔ.
 ἀπ. μ. τ. π. Αἰ. ἔ. ἔ.
 δ. δ. κ. τ. Λ. ὁκ. ἔλ.
 τοῦνομα.
 81. 6. καλεομένοις καὶ Πεν-
 θαγερείοσι. οὐδὲ
 91. 20. ὅτι (et 21) ὅτι
 93. 30. ἰχθύες ἐκτεκόντες
 116. 6. δὲ, κατὰ γὰρ ἐποιήσῃ
 117. 2. μάλιστα δηλοῖ
 119. 12. ἐπὶ Λιβύης
 124. 20. ταύτῃ δὲ δὴ
 124. 21. πυραμίδες, τῶν ὑπὸ γῆν
 127. 12. ποδας ὑποβάς, τῆς ἔ.
 τ. μ. ἔ. τῆς μεγάλης
 οἰκοδομῆς
 134. 7. οὐ γὰρ οἱ
 135. 7. εἶναι Ῥοδάπιν
 136. 14. μηδὲ αὐτῶ
 140. 8. πλεῖον ἢ ἑπτακόσια
 143. 14. ἑξακόσια ἔτεα
 147. 1. οἱ ἄλλοι
 148. 18. ἀρέομεν
 148. 26. ἀρέομεν.
 149. 5. ἴσοι καὶ
 151. 6. Ψαμμίτιχος et dein-
 ceps.

cap.	lin.	
162	24.	λάχον αὐτῶν
172.	3.	κατάνοντο
174.	7.	μὲν δὲ κατηλίσκετο
175.	21.	τῶν δ'

LIB. III.

5.	2.	σώλιος, ἥ ἐστι
14.	10.	παρήσαν
19.	4.	μετήσαν
20.	9.	αὐτοὺς καὶ πεχωρισ- μένοισι
28.	5.	μετήσαν
31.	12.	τοῖσι δίκας
37.	12.	ὁμοία τοῦ Ἡραίουτου
42.	3.	Πολυκράτει
42.	16.	πεχαγήτες
43.	7.	τοῦδε εἴνεκα
47.	11.	τῶνδε εἴνεκα
50.	15.	οὔτε προσδιλέγετο
51.	14.	ἐξείργειν
51.	14, 15.	ἀπελαυνόμενος ἀν ῆε ἐπ'
58.	5.	μιλτηλαφές
59.	4, 5.	ἐξελοῦντες
66.	12.	ἀνεστῆατα
66.	13.	ἦν μὴ μιν
68.	3.	ὁμοίως
68.	18.	Εἰ μὴ αὐτῇ
68.	24.	ἀνδραπος
72.	24.	οὔται ἀν ταῦτα
78.	22.	εἴρετο ὅτι
79.	9.	μαδόντες τότε
82.	21.	συγκρύψαντες ποιῶσι
82.	23.	ἐκ δὲ αὐτῶν θαυμάζε- ται
82.	24.	ἀν ἀν
83.	6.	λαχόντων
83.	14.	καδῆστο
92.	6.	καὶ Πανσίμαι
93.	9.	δὲ καὶ Κάσπιοι
94.	6.	Μοσυνοίκουσι, καὶ Μάρ- δοισι,
97.	23.	μὲν οὗτοι δῶρα—ἐκί- μιζον.
107.	6.	εὐπέτειας κτίωνται
108.	7.	σχέτλια καὶ ἀνηγά,

cap.	lin.	
112.	4.	τῶν τρέγων
115.	6.	ἀπό του
116.	7.	αἱ δὲ
116.	9.	ἔχειν αὐται
117.	3.	ἐν οὔρεσι ἱόντων
135.	17.	μὴ εὖ
140.	16.	ἡρώτευν
142.	20.	ἰερασύνην

LIB. IV.

5.	12.	καὶ τὸν ἰδόντα
6.	4.	τοὺς βασιλῆας
10.	2.	προσδείξαντα
10.	18.	μηχανήσθαι
15.	12.	καὶ τὸν μὲν
18.	2.	ταύτης, ἀνδραποι οἰ- κίουσιν
20.	4.	κατοικοῦσι δὲ
28.	19, 20.	δὲ οὐδὲ ὅσοι ἀνέ- χονται
33.	27.	Θρήσας
33.	29.	καλάμης ἔχουσας τὰ ἰρά.
36.	3.	διστὸν περιέφερα
36.	4.	σπτεόμενος
38.	2.	ἀπ' αὐτῆς
38.	7.	Μαριανδικῷ
40.	2.	Σαπειρών
43.	9.	παρητήσατο
43.	22.	ἀνδράπους μικροῦς
45.	16.	ἀπό του
48.	6, 7.	πέντε μὲν οἱ μέντες
53.	15.	ἐς τὸν τεσσαρακοντα
53.	27.	ἱρὸν Μητρὸς
53.	27.	τοῦ ἱροῦ ὑπὸ
61.	4.	ἔχοντες λείβητας
65.	4.	ὃς ἔφαθεν
68.	16.	τοῦδε ἰδέας
69.	2.	ἄμαξαν καμάρης φρυ- γάνων
70.	4.	ὑπίατι ἢ
72.	3.	οἶδε εἰς
76.	2.	μήτοι γὰρ
76.	3.	Ἀνάχαρσις τε
76.	4.	Σκύλης

- cap. lin.
 77. 9, 10. ὅδ' ἄν
 78. 4. ἐξ Ἰστρινῆς
 81. 5. ὡς ἔστι
 81. 17. τοῦτον εἰδέναι
 99. 6. μέτρησιν. Ἀπὸ Ἰστρου
 αὐτῇ
 100. 4. et seq. γλαῦσαν δὲ
 ἰδίην. Μελάγχλαινοι
 δὲ εἴματα μὲν μέλανα
 φορέουσι πάντες, ἐπ'
 ἄν καὶ τὰς ἐκωνυμίας
 ἔχουσι· ἀνδρωποφαγέ-
 ουσι δὲ μῦνοι τούτων·
 νόμοισι δὲ Σκυδικοῖσι
 χρέωνται.
 109. 1. Βουδινοὶ δὲ οὐ τῇ αὐτῇ
 γλαύσῃ χρέωνται καὶ
 Γελανοί· οὐδὲ διαίτα
 ἢ αὐτῇ· οἱ μὲν γὰρ
 135. 9. δηλαδὴ· αὐτὸς
 137. 7. ὁλός τε ἔσται ἀρχεῖν
 146. 9. θυγατέρες, ἐς δ' ἔλθειν
 148. 14. ἐαυτοὺς ἐς
 150. 7. Εὐδυμίδης
 152. 13. ἀτρεκίην ἴσμεν
 158. 5. χῶρων· ἵνα
 160. 11. ἐς οὐ ἐν
 166. 6. ἐς οὐ ἔλαβε
 168. 12. Πλεῦνός ἐστι.
 172. 7. ἔπειτα γάλα
 179. 12. πόρον δέξειν
 181. 18. ἐς οὐ δύεται
 184. 3. ἐστι Ἀτλαντες
 184. 5. Ἀτλαντες οὐνομα
 191. 18. θηρία ἀκατάψευστα
 192. 10. ὅφιος μικροί,

LIB. V.

1. 10. προαστείω
 1. 11. προκαλῆσις ἐγένετο·
 1. 15. παρὰ σφίσι αὐτοῖσι
 4. 3. Θρηξί
 8. 7. Θρηκῶν
 9. 3. ἀλλὰ πύρην

- cap. lin.
 9. 11. εἶναι ἀκατάτους.
 10. 1, 2. κατέχουσι τὰ πύ-
 ρην τοῦ Ἰστρου· καὶ
 10. 4. οὐκ εἰκότα·
 11. 6. προσέχρηξε·
 11. 7. τὴν Ἠδωνῶν,
 12. 8. προάστειον
 16. 6. ἐσθήκει
 16. 12. ἕκαστος πολλὰς γυ-
 ναῖκας·
 18. 16. προσέχρηξε
 18. 18. μετεπέμπετο
 19. 14. χερίῳ
 20. 1. χερίσας
 21. 6. ἐγένετο
 21. 10. τῶν στρατηγῶν·
 22. 1. εἶναι τοὺς ἀπὸ
 23. 2. ἐνδεῦτεν διαπεραιωθεῖς,
 23. 10. ἐγκτίσασθαι
 23. 14. ἂν ἐκείνος
 23. 15. σὺ τοῖνον τοῦτον
 24. 22, 23. σὺ δέ μοι
 27. 8. στρατὸν, τὸν ἀπὸ
 28. 6. ταμάλιστα
 29. 2. ἄνδρες ἀριστοὶ
 29. 5, 6. ἴδοιεν ἀνεστηκυῖα
 29. 7. τοῦνομα
 29. 13, 14. τούτοις ἔταξαν
 30. 20. ὃ δὲ Ἀρταφέρνης, Ὑ-
 στάσπεος
 30. 25. χρήσωμεν
 31. 10. γὰρ δίκαιον
 31. 10. παρέχειν ἐστί·
 32. 10. Κλεομέρτου
 34. 10. κατεδεδαπάνητό σφι
 35. 5. ἀρραδίαν τι
 35. 9. Ἀρισταγόρην ἀπὸ
 36. 15, 16. ἐπικρατήσειν
 37. 3, 4. Ἐρξάνδρου
 39. 11. τίκται ἐκ σέο, ἄλλην
 40. 2. τοῖνον τοι περιεχ·
 40. 10. ποιῶν οὐδαμῶς
 42. 10. κτίσων ἤ
 42. 11. οἶα βαρέως
 42. 13. οἶκησε χῶρον
 44. 14, 15. δὲ οὐκ οὔτοι
 45. 3. ξηρὸν Κρᾶστιν,

- ap. lin.
 15. 4. Κρασίη· τοῦτο
 15. 7. ἐπ' ᾧ δὲ
 16. 10. τυραννίδι ἐπεχείρησε
 17. 5. τριήρει
 17. 9. ἡρώων
 17. 9. ἱλάσκοντο.
 49. 39. Χοάσπην
 51. 3, 4. προσεστήκει γὰρ δὴ
 51. 12. ἐς οὐ
 52. 22. Τίγρης·
 52. 28, 29. ἐσβάλλοντος ἐς
 53. 4. Μεμνόνεια
 54. 7, 8. Μεμνόνειον
 57. 1, 2. φονεὺς Ἰππάρχου,
 58. 5, 6. πρῶτα μὲν, τοῖσι
 καὶ ἄπαντες χρέωνται
 Φοίνικες·
 58. 9. πολλὰ τῶν χώρων
 58. 14. τὰς βίβλους
 58. 16. βίβλων
 62. 9, 10. προσχώρει κάτοδος,
 62. 12. ὑπὲρ Παιονίης τευχ.
 63. 11. προσχῶν
 64. 7. ἄνδρες· Schäf. ἄνδρας·
 65. 20. ἀπηλλάχθησαν·
 65. 23. χρεῖσαι
 67. 6. πολλὰ πάντων
 67. 6. ἡρώων
 67. 7, 8. Ταλαοῦ
 67. 13. ἐβουλεύετο μηχανὴν
 67. 32. ἐπεποιήτο
 68. 4. ὅς τε καὶ ὄνου τὰς
 ἐπανυμίας
 68. 6. δὲ τούνομα
 69. 7. ἀπωσμενον, τότε πάν-
 τα πρὸς τὴν
 72. 3. ἥσσον
 72. 16. ἣ δὲ ἱραίη
 72. 19. Σεμίτον Δωριεῦσι
 73. 9. καὶ ποῖ γῆς
 73. 14. αὐτέων βαλλόμενοι
 77. 15, 16. ἐς πέδας δῆσαντες·
 77. 23. πρῶτον ἐσιόντι
 78. 7. ἐαυτῶ πρὸς θυμέτο
 79. 4, 5. ἀπελθόντων αὖν
 81. 3. αὐδῆς
 82. 3. οὐδένα ἀπεδίδου·

- cap. lin.
 83. 1. χρόνον, καὶ τὸν πρὸ
 τούτου,
 83. 6. αἶτε δὴ
 83. 6. ἐδηλέοντο
 83. 9. ἐκομίσαντο καὶ ἰδρ.
 84. 2, 3. ἐπετέλεον
 86. 4. ἀπαμύνεσθαι
 86. 5. νηῦσι
 86. 6. οὐ ναυμαχῆσαι
 86. 13. περιβαλλομένους
 86. 14. ἐς οὐ
 86. 21. καὶ ἤκειν βοηθέντάς σφι
 87. 7. κομισθεὶς ἄρα ἐς
 87. 12. ὅκου εἴη ὁ
 87. 15. ἄλλω μὲν
 87. 15. ζημιώσασσι
 89. 5. Αἰγινῆται δὴ
 89. 6, 7. ἐπ' Αἰγινῆτας
 89. 10. σφι χωρήσειν
 91. 4, 5. ἐαυτῶν γίνοντο
 91. 5. ὑπὸ τυραννίδος,
 91. 15, 16. ἐξηλάσαμεν
 92. 10. δοκοί
 92. 31. δὲ ἀλοῖτροχον·
 92. 42. τότε δὲ τῷ· Ἡετίωνι
 92. 95. ἀσφαλέστερον
 92. 115. σφεα ἀπετέλεσε·
 92. 122. ἱματίων
 93. 9. εἵπαντος ἐλευθερῶσαι,
 πᾶς
 93. 12. τοῦτο ἐπαύσθη.
 96. 2, 3. διαβάλλον τοὺς τε
 Ἀθ.
 97. 5. ἐδυνάστευς μέγιστον·
 98. 4. ἐποίησε, ἀλλ'
 98. 7. ἐπειδὴ ἀπικέτο
 99. 8. σφι ἀπικολάτο,
 102. 1. Αἰ δὲ Σάρδις ἐνεπρή-
 σθησαν,
 102. 10. ὀνομαστούς·
 102. 12. ἀναβραϊρηκότα,
 103. 5. ἥσσον
 106. 8. ἀπεστέρησε·
 106. 26. με ἄφες
 107. 1. μὲν λέγων
 109. 10. τοιτέων ἔλοισθε,
 109. 13. φυλάσσοντας τὴν

- cap. lin.
 111. 2. ὁπλίτην ἀντιτάσσεσθαι
 ὁρδόν·
 111. 3, 4. πολέμια
 111. 13. προσφερόσθαι
 111. 19, 20. προσφέρεσθαι· καί
 πρὸς ἵππον, τοῦ σὺ
 112. 4. ὡς συνῆλθε
 112. 10, 11. ἐνθαῦτα ὁ Κάρ
 δρεπάνῳ
 113. 6. Κουριεῦσι ἐποίει·
 114. 5. μιν ἐνέπλησε·
 114. 8. Ὀνησίλεω δὲ
 115. 7. ἐπιπλείστον
 118. 6. ἐγένοντο βουλαί
 118. 16. οὐκ ἀπονοστήσωσι
 119. 10. κατειληθέντες ὦν
 119. 12. ἐαυτοὺς Πέρσῃσι,

LIB. VI.

4. 3. βιβλία
 4. 5. βιβλία
 5. 2. Χίοι κατῆγον
 6. 5. τᾶλλα πολίσματα
 7. 10. μικρὴ ἐπὶ
 12. 13. ἡμέας ἐαυτοὺς
 12. 20. πειδόμεθα αὐτῷ.
 13. 7. ἀδύνατον τὰ
 13. 9. τὸν Δαρεῖον
 16. 2. αὐτοὶ δὲ ὡς
 18. 4. ἀκρης, ἔκτωρ
 19. 9. δῶρα γενήσῃ·
 19. 15. καὶ ὁ νηός τε καὶ
 22. 1. ἡρήματο·
 22. 11. Καλὴ αὕτη ἀκτὴ
 23. 4. περιεκαδέατο
 23. 6. Ἀναξίλεως, τότε ἐόν
 24. 2. τῆς Ἴνυκος
 24. 7. ἐς τὴ γῆρα
 28. 7. λιμανούσης
 32. 5. ἀντὶ εἶναι
 33. 11. οἰκησάν·
 33. 15. προσχόντες
 35. 2. ἐδυνάστευε τε καὶ
 41. 1. Τότε δὴ
 42. 5. ἐγένετο· τούτου τοῦ
 ἔτιος Ἀστ.

- cap. lin.
 42. 15. κατὰ ταυτὰ τὰ
 44. 13. γὰρ τριηκοσίας
 46. 10. ἐν Σκαπτῇ ὄλῃ
 47. 4. τοῦνομα
 47. 5. Φοινικά ταῦτα
 49. 7. σφίσι ἐπέχοντάς
 50. 6. Κριδς et infra Κριδς
 et Κριδς
 52. 22. ἥσσον ὅκως
 52. 30. οὐδὲν εἶδε· ἐπ'
 53. 10. ὁρδῶς εἰρηται
 58. 14, 15. τῶν εἰλωτέων, καὶ
 αὐτῶν Σκαρτιητίων
 ἐπεάν
 58. 16. κοπτονταί τε τὰ μέ-
 τακα προθύμας;
 60. 3. πατροφάς
 61. 25. οἱ δεῖξαι·
 61. 27. ἐκιδεῖξαι·
 61. 30. δεῖξαι τὸ
 62. 12. τᾶλλα ἔφη
 65. 12. κατόμνυται
 65. 18. ἀπάμοσε,
 65. 18. ἐαυτοῦ εἶναι·
 65. 22. τότε ἐτύγγαρον
 68. 10. ἐγὼ δέ σε ὦν
 69. 13. τοῦ ἡρώου
 69. 28. ὡς ἀνοίῃ
 72. 6. χειρὶ διπλῇ ἀργυρῆς
 77. 3. κέεται ἡ Σίπεια
 77. 13. καὶ ἐπ' ἐσομένων
 85. 15, 16. ἐπισκώμενον
 86. 51. λήσασθαι
 86. 55. δλίσῃ
 86. 59. ἴσον δύναται.
 86. 62. ὁ λόγος, ὃ Ἀθηναῖι,
 ὅδε
 90. 3. Αἰγυνητέων εἰκοντο
 95. 14. ἐμοὶ δοκεῖ
 97. 5. ἐν τῇ Ῥηναίῃ·
 97. 8. ἐτι τοσαῦτα φρονέει
 101. 2. κατὰ τέμενος, καὶ
 102. 7. ὁ Πεισιστράτου.
 105. 9, 10. εἵνου ἤδη Ἀ. κ.
 πολλαχού γενομένης
 σφίσι χρησίμου,
 109. 11. μετὰ σούτου

- cap. lin.
 109. 12. οὐδὲ
 109. 31. συμβολὴν ἔλγῃ,
 110. 4. γνώμη ἐφέρετο
 110. 4. ἐκάστου αὐτῶν
 111. 3, 4. νόμος εἶχε
 111. 8, 9. ἀναγόντων ἐς πανη-
 γύριαις
 113. 1. χρόνος ἐγένετο
 113. 10. ἐς δὲ ἐς τὴν
 114. 4. Κυναγεῖρος
 121. 9. καὶ τὰλλα τὰ
 123. 1. ἦσσαν
 125. 16. πρῶτον μὲν
 125. 23. ἐξάγκωτο
 127. 4. Σιρίτης Δάμας ὁ Σα-
 μύριος τοῦ
 127. 21. ἐκ δὲ Ἀθηναίων
 128. 8. τῇ συνεσθῇ διέπειράτο·
 128. 10, 11. ἀπ' Ἀθηναίων
 129. 9. ἀρχήσατο
 129. 10. ἀρχέετο
 129. 13. ἀρχήσατο
 129. 17. γαμβρὸν ἂν οἱ
 129. 21. ἀπαρχήσαθ' γε
 131. 1. Ἀμφὶ μὲν κρείσει
 133. 3. τριήρεσι
 133. 10. οὐκ ἀπονοστήσειν
 133. 11. τι δάσωσι
 133. 12. ὅπως διαφυλάξωσι
 134. 6. ταύτην ἐλθοῦσαν
 134. 10. ἰόντα, ἔρκος
 135. 4. ῥώσας
 136. 3. θανάτου ἀγαγὼν
 136. 4. εἵνεκα.
 136. 12. πενήτηντα ταλάντοις
 137. 6. σφίσι αὐτοῖσι ὑπὸ
 137. 16. θυγατέρας τε καὶ παῖ-
 δας ἐπ' ὕδαρ
 138. 5. κτησάμενοι, ἐλόχῃσαν
 138. 15. καὶ πολλῶ ἐπεκράτεον·
 138. 17. εἰ δὲ δὴ
 140. 1. μὲν τοσαῦτα·
 140. 2. ἢ ἐπ' Ἑλλησπόντῃ

LIB. VII.

1. 11, 12. στρατευομένων

- cap. lin.
 2. 10. ὁ μὲν γὰρ Ἀρτ.
 3. 6. συνεβόλευσε
 3. 18. δοκίει δέ μοι
 4. 2. ὄρητο
 5. 9. δοῦναι δίκην
 6. 26, 27. Πεισιστρατιάδαι
 γνώμας
 8. 18. ἡμῖν τε προσγινόμενον,
 8. 35. δὲ, ὑμέας οἶα
 8. 41. γῆν τε τὴν
 9. 19. οὐδεὶς ἠγτιώδῃ
 9. 34, 35. πόλεμον προφίρων
 9. 40. τὰ πολέμια·
 10. 15. πολλὰν ἀμείνονας
 10. 19, 20. καὶ θῆ καὶ
 10. 34. ἐπετίτραπτο
 10. 39. μὴ βουλεύσο ἐς
 10. 41. τὸν σύλλογον τόνδε
 10. 42. αὐτὶς τε ὅταν
 10. 45. et 48. ἦσσαν
 12. 10. Πέρσας στρατὸν ;
 13. 2, 3. συναλίσσας τοὺς καὶ
 πρότερον
 13. 11. μεταδεδογμένῳ
 14. 6, 7. ἐξ αὐτῶν ἀνασχί-
 σει.
 15. 14. ὁμοίως ὥς καὶ
 16. 38. ἐπιφοιτήσει· τοῦτο μα-
 θητέον
 16. 41, 42. ἦδη ἡμὶ ἐν κοίτῃ
 17. 3. ἐξάμενος ἐς
 17. 6. εἶπε, Ἄρα σὺ δὴ κεί-
 νος ἦς ὁ
 18. 1. τὸν ὄνειρον
 18. 8. ἦσόνων
 18. 19. ἐκ σέο
 18. 21. ἐνδεσθῇ
 18. 22. τουτέων λελχθέντων
 23. 3. ἐγένετο
 23. 14. ὠρυsson·
 25. 1. παρεσκευάζετο
 26. 8. οὐδὲ ἀρχῇ
 28. 12. δέ μοι ἀπὸ
 29. 7. ἐξείνισας
 32. 5. τῶνδε δὲ εἵνεκα
 32. 7. ἔπεμψαν Δαρεῖα πέμ-
 ψαντι

cap. lin.

33. 9. προσδιεπασσάλευσαν
 33. 10. ἀδέμιστα
 35. 11. ἔόντι καὶ δολερῶ
 36. 9, 10. εἵνεκα τῶν
 36. 18. μὲν ἦν αὐτῇ,
 37. 5. ἀγγέλλετο,
 37. 12. οἱ δὲ ἔφασαν
 38. 7. χρήσειν
 38. 13. στρατιῆς τὸν
 39. 11. ἐτράπεο
 39. 18. ἐπὶ τὰ δεξιά τῆς ὁδοῦ,
 τὸ δ', ἐπ'
 40. 19. παρεβέβηκε
 41. 10. συνέκλρον
 41. 15. διέλειπε καὶ
 44. 7. γενομένην
 46. 3. αὐτὸς αὐτῇ
 47. 3. κακῶν μεμνώμεθα,
 49. 16. προβαίνοις
 50. 9. ἀποδέξης
 50. 27. φορβὴν φερόμεθα πο-
 ρεύμενοι·
 51. 6. πλὴν Ἀθηναίων
 52. 12. οὕτω δὲ μὴδὲ
 53. 4. χρήζων
 53. 9. τάνδε δὲ εἵνεκα
 54. 1. παρειαυάζοντο
 54. 10, 11. ξίφος, τὸ ἀκινάκην
 57. 4. τῇδε ἐγένετο
 57. 6. περὶ ἐαυτοῦ
 59. 7. καὶ ἐξαριθμῆσαι
 59. 13. τοπαλαῖδον
 62. 6, 7. αὐτοὶ περὶ
 64. 4. ὅξυ ἀπιγμένους
 64. 5. ἐνεδεδύκεσαν·
 64. 6. καὶ ἀξίνας σαγάρεις
 69. 5. διστοὺς μικροῦς·
 69. 12. Ἀρσάνης ὁ Δαρείου
 69. 15. ἦρχε Ἀρσάνης.
 71. 1. σκυτίνην ἔσαν
 72. 10. Βρύης ὁ Δαρείου
 74. 2. Μήονες
 76. 2. δύο λυκεργίας
 77. 1. Μήονες
 79. 4. ὠμοβοτῖνας μικρὰς,
 79. 7. ἀπλισμένοι
 85. 3. τῆς Περσικῆς τε καὶ

cap. lin.

86. 7, 8. αὐτὰς Κάσκιαι
 86. 9. αὐτὴν, ἣν καὶ
 87. 1. ἱππεύει·
 87. 3. ἱππεὺς ἐπετετάχατο
 87. 4. ἔσχατοι ἐτετάχατο·
 88. 3. κατελέλειπτο
 88. 4. περιέπεσε ἀνεδίλητον.
 89. 9. οἰκέουσι τὸ παρὰ
 89. 14. καὶ τύχους
 91. 3. ὠμοβοτῆς
 91. 4. εἰρινεοῦς
 95. 10. λοιποὶ ἐκ τοῦ
 98. 2. ἔσαν ὀνομ.
 99. 6, 7. εὐσῆς ἀναγκαίης.
 99. 12. νέας ἐνδοξοτάτας
 100. 1. ἡρίδησέ τε
 100. 10. ὁμοίως ὥς καὶ
 101. 4. ἡδύ τι ἔστι
 101. 7. λόγους ἀπικνεομένους,
 101. 9. ὥς δοκίω ἐγὼ,
 101. 16. χρῆσθαι ἐκέλευε,
 102. 2. διαχρήσασθαι
 102. 6. διαχρησμένη
 102. 8. πάντας Ἑλλήνας
 103. 3. μοι, σὺ φῆς
 103. 4, 5. ὦν ἐδεήσαιο
 103. 19. περὶ ἑνα
 103. 24. ἐλευθέριον,
 104. 7. πατρῶα
 104. 12. ἐκὼν γε εἶναι
 104. 18. δεσπότης, νόμος,
 112. 2, 3. τῶν καὶ ἐνὶ
 113. 7. ἐκδιδόντα ἐς
 113. 9. ἐκαλλιέροντο
 114. 9, 10. ἐκτὰ ὄντων ἐπι-
 φανέων Περσέων παί-
 δας ὑπὲρ ἐαυτῆς
 122. 3. Ἀσσά τε
 123. 2. Καναστραῖον ἄκρην
 123. 16. στρατῷ πλῶτος,
 123. 21. Ἰχναί τε
 128. 2, 3. μεγάλῃ τε ὑπερ-
 μήκεα
 128. 10. ἐσθὰς ἐς
 128. 10. ὅπως τοι
 129. 2. συγκεκλημένην πάντο-
 θεν

- lin. cap.
 129. 4. ἀποκλῆει
 129. 21. ἦσσαν ἢ
 129. 26. καὶ ἐκείνο
 129. 27. ποιῆσαι. ἔργον γὰρ ἐ-
 στι σεισμοῦ, ὡς ἐμοὶ
 φαίνεται, ἢ διάστασις
 130. 13. ἔξω τῶν οὐρέων
 131. 3, 4. Περραιβοῦς.
 132. 2. Περραιβοί,
 133. 1, 2. ἀπέπεμψε Πέρσης
 133. 4. οἱ δ' ἐς φρέαθ
 133. 9. ἐθρώθη
 134. 3, 4. καὶ ἀπόγονοι, Ταλ-
 θυδιάδαι
 134. 5. δίδονται.
 134. 13. ποιῆν τίσαι
 134. 13. Εἰζέτη τῷ Δαρείῳ
 135. 6. εἰστία. ξενίζαν
 135. 6. εἶπετο ταῦδε·
 136. 7. ἀπεμαχίσαντο τούτω
 137. 2. τοῦ παραυτίκα
 137. 10. πρὸς βασιλῆα
 139. 3. τῇ γέ μοι
 139. 13. στρατοῦ τοῦ βαρβάρου
 139. 22. τάληθές.
 141. 5. ἱκετηρίην
 141. 11. ταῦτα λέγουσι
 141. 20. Μὴ δὲ σύ γ'
 142. 2. ἀπαλλάσσαντο
 142. 8. τῶν Ἀθηναίων
 143. 4. εἰρημένον ἐόν καὶ, οὐκ
 145. 1, 2. ταῦτ' οὖν περὶ τὴν
 Ἑλλάδα Ἑλλήνων τῶν
 τὰ ἀμείνω
 145. 14. γένοιτο
 145. 16. πᾶσι τοῖσι Ἑλλήσι.
 146. 6, 7. κατεκέκριτο
 146. 14. ἐπὶ δὲ ταῦτα
 149. 5. ἀνδρεωδέεσι
 149. 6. μηδὲ
 151. 3. Μεμνονείοις
 153. 4. οἰκῆτωρ ὁ ἐν Γέλῃ
 154. 7. Παταϊκοῦ, ὃς ἦν δο-
 ρυφόρος
 154. 12, 13. πολεμίοισι
 156. 2. μὲν ἐπικρατέων
 156. 4. ἦσαν ἀπαντα

- lin. cap.
 156. 5. καὶ ἔδλαστον.
 157. 5. βάρβαρον. τὸν γὰρ
 ἐπιόντα ἐπὶ τὴν Ἑλ-
 λάδα πάντας του
 συνδάνειαι,
 158. 9. ἐπαυρήσις
 159. 3, 4. ἀπαραιρεῖσθαι
 160. 14. ἐστὶ ἀρέσκεισθαι, ἢ
 161. 5. σίμψης
 161. 17, 18. συγχωρήσωμεν
 162. 3. ἐπιέντες ἔχειν
 164. 14, 15. Σικελίην, ἀπὸ πάν-
 τα τὰ
 165. 8. Σαρδόνων,
 167. 2. εἰκόνι χρεωμένων
 167. 6. ἐκαλλιερέετο
 167. 11. ἐτέρω, ὡς Καρχηδόνιοι,
 τοῦτο
 168. 5. ὑπέσχοντο
 168. 16. ἐποίησαν
 168. 17. Πέρσῃ τοιαύδε·
 168. 21. τοι ἐναντιοῦσθαι
 170. 1. Μίνεω
 170. 3. θεοῦ σφί
 170. 17. οἰκῆσαι
 170. 25. κατελείπειτο οὗτος. ὅς-
 περ
 171. 5. μετὰ Μίνεω
 171. 7. Μενέλεω.
 172. 17. οὐδαμᾶ
 173. 8. Οὐλύμπου τοῦ οὐρεος
 173. 18. στρατοῦ ἐπιόντος·
 173. 22. καὶ ἄλλην εἴωσαν
 174. 1. στρατιῇ
 174. 4, 5. οὐδέ τι
 176. 4. Ἀγτεμίσιον δέκεται
 178. 10, 11. ἐν Θυίῃς
 178. 13. μὲν δὲ κατὰ
 180. 1. Πρηξίνος
 180. 4. τῆς προῤῃς
 180. 6. τούνομα
 181. 8. σμύρνησί τε
 184. 3. τηνικαῦτα, ὡς ἐγὰρ
 184. 3, 4. συμβαλλόμενος εὐ-
 ρίσκω, τῶν μὲν ἐκ
 184. 11. ὁμιλος γίνεται
 184. 14. ὅτι πλεόν

- cap. lin.
 184. 16. μοι ἐρρήθη,
 184. 17. ἥδη ἂν ἄνδρες ἂν εἰεν ἐν
 184. 28. μὲν τὸ ἐξ
 185. 7, 8. Ἑορδοί, Βοττιαῖοι
 187. 8. ποταμῶν ἐνίων, ἀλλὰ
 187. 15. τοσαυτέων
 188. 11, 12. μὲν οὖν αὐξόμενον
 188. 18, 19. ἦν τε τοῦ
 189. 9. ἐδύντό τε
 192. 3. ὁ χειμῶν ὁ πρῶτος
 194.. 8. δικαστέων· ὁ Σανδά-
 κης
 195. 5, 6. περιγινομένη
 196. 1. ναυτικός ὁ τῶν
 197. 11. ὅποτε τι πῶρος
 197. 14. ἀλίσκωνται, ἐστέλλον-
 το ἐς τὸ
 198. 6. χῶρον οὖρεα
 198. 7. περικλῆει
 198. 9, 10. ἦν Σπερχειὸς πο-
 ταμὸς
 199. 5, 6. περικλῆει
 203. 5. πᾶσαν εἰσι
 206. 6. τάχος βοηθεῖν
 207. 5, 6. περισπερχιέντων τῇ
 γνώμῃ
 209. 2. παρὰ σκευάζονται
 209. 19. βασιλῆην τε καὶ καλ-
 λίστην πόλιν τῶν ἐν
 209. 21, 22. λεγόμενα, καὶ δεύ-
 τερα
 209. 22, 23. ὄντες, τῇ ἐαυτ.
 στρατ. μαχεύονται.
 ἐν μέρει
 212. 8. ὅ, τι χρήσαιοτο
 213. 13. οὐδὲν ἥσσον.
 214. 12. οὖρος· καὶ κατὰ
 219. 3, 4. θάνατον· ἐπὶ δὲ καὶ
 αὐτόμολοι ἔσαν
 220. 10. ἐκέχρηστο
 220. 15. ἔξαμ. ἔχοντα χρᾶ,
 220. 17. ἄστὶ ἐρικυδές
 223. 1. ἡλίου ἀνατείλαντος
 223. 10. εὐρύτατον
 223. 20, 21. ἀπεδείκνυντο
 224. 1. τοῖσι πλεόοι
 224. 3. Πέρσας. Λακωνίδας

- cap. lin.
 224. 5. ὀνομαστοί, πολλοὶ δὲ
 καὶ οὐκ ὀνομαστοί
 Σπαρτιητέων,
 224. 14. ὡς μοῦνης
 225. 2. μαχεύμενοι· ὑπὲρ
 225. 4. Ἑλλ. ὑπερεξέφυσαν,
 226. 6. ἀποκρύπτουσι·
 228. 2. ἡ ὑπὸ
 233. 13. ἠτύχησαν·
 234. 11. μάλιστα· καὶ οὕτως
 238. 8. παρηγόρησι·

LIB. VIII.

2. 2. καὶ ὡς τὸ πλεῖστον.
 4. 1. οἱ καὶ ἐπ'
 5. 4, 5. Κορίνθιος στρατη-
 γός,
 6. 9. εὐφρόνη καταλαμβάνη,
 7. 3. μὴ ὀφείδωσαν
 7. 4. καὶ περὶ Γεραιῶν,
 7. 13. τὸν ἀριζμόν.
 10. 15. λάμψεται.
 11. 2. γινόμενοι,
 12. 10. ναυμαχίῃ καρτερή·
 12. 13. τοιαύτη νῆξ
 18. 6. δὴ ἐβούλευον ἴσως
 20. 6. βαρβαρόφρωνον
 22. 17. ἔγραφε,
 23. 1. μὲν ταῦτα
 23. 6, 7. ἀπ' ἡλίου
 23. 7. στρατιῇ ἐπέκλει
 23. 10. τῶν Ἰσθμίων,
 23. 10. Ἑλλοπῆς
 26. 10. δειλὴν ὄφρα
 26. 14. μαχησομένους
 30. 4. ἔχθος τῶν Θεσσαλῶν
 33. 2. ἐδήουν
 33. 3. Χαράδραν,
 33. 8. δὲ τι καὶ τότε
 35. 8. δ' ἐπιστάστο
 36. 3. εἴ τί σφρα
 38. 7. φύσιν ἔχοντας,
 40. 3. τῶνδε δὲ εἰνεκα
 40. 11. τευχέοντας ἐς τὴν Πε-
 λωπόννησον,

cap. lin.

40. 12, 13. φυλακῇ, τὰλλα δὲ
ἀπέναι.
41. 7. τοῦδε εἵνεκα
41. 9. ἀνδραϊτᾶσθαι
41. 9, 10. ταῦτα, καὶ δὴ ὡς
42. 8. γένεος τοῦ
44. 4. τοιόνδε πρῆγμα.
44. 11. ἐκλήθησαν
44. 11. ἐκδεξαμένου Ἐρεχθῆος
45. 1. παρείχοντο τὸ καὶ
46. 11. ἄλλοι
50. 7. ἰδίου.
51. 5. μῆσι ἐγένοντο
52. 6. φρήγματος.
52. 10. ὀλοιστόχους
56. 1. ἐξηγγέλθη
56. 3. ὡς ἐπιοι
58. 5, 6. παρ᾽ ἐξομένους οἱ
60. 2. μὲν ἔτι οὐδὲν
60. 36. μὴ οἰκότα δὲ
65. 15. ἀπ' Ἐλευσίνος
65. 22. καὶ τῇ κόρῃ
65. 28. ἀνδραπῶν οὐδεῖς.
66. 12. Μηλιάας, καὶ Δωριέας,
66. 16. τῶν ἐπεμνήσθημεν
66. 17. δὴ προσέβαινε
67. 3. πάλαιμον τῇ ἀποθήσ-
ται·
67. 10. ἄλλοι.
68. 2. ὃν ἄλλοι κατὰ
68. 7. τὴν δὲ ἐοῦσαν
68. 10. ποιέω.
68. 11. τοσοῦτάν εἰσι
68. 16. ὡς ἐκείνοις ἔπρεπε.
68. 26. ἀτρεμέειν
73. 3. ἴδρυται· νῦν τε καὶ
74. 2. ἥδη δρόμου
75. 17. ὁμοφρονέουσι, οὔτε ἀν-
τιστήσονται
76. 4. ἀπεβιδάσαντο·
76. 8. et 12. εἵνεκα
76. 14. πόρῃ ναυμαχίης
83. 5. τοῖσι ἥσσοσι
84. 3. ἄκαλον
85. 9, 10. τοῦδε εἵνεκα
87. 20. τὴν νῆα τῆς Ἀργ.
92. 3. Ἰσχύειου·

cap. lin.

95. 2. ἐμνήσθην ὡς
96. 14. ἐρετμοῖσι φρίξουσιν.
97. 4, 5. κινδυνεύσῃ,
97. 10. ἠπιστάεσθαι
98. 3. ἂν ἡμερέων
98. 6. ἐκάστην, ἵπποι τε καὶ
ἀνὴρ
98. 7. οὔτε νιφετὸς,
98. 7. νῦξ ἔργει
98. 10, 11. κατ' ἄλλον
99. 8. ἐν αἰτίῃ
100. 21. ταῦτα ποίεις.
100. 22. ἀπάγειν τὴν
100. 25. ἐν Πέρσῃσι τοῖσι
101. 16. αὐτὸν δέ με
103. 2. αὐτὸς ἐπινόει.
104. 4. τοῖσι Πηλασίοις ταύ-
τοις
106. 1. ἄρμα ὁ βασιλεὺς
106. 8. ἀγαθὰ ποιήσεις,
106. 20. ὠνεῖδιζε,
107. 2, 3. ἐκέλευέ μιν
107. 5. ἐς τοσοῦτον
107. 8. βασιλεῖ.
107. 10. ἡπείρου ταύτης, ἐδοξάν
τε
108. 13. σφεῖς κακῶν
108. 25. ἐς δ' ἔλθοι
109. 20. καταμείναντας,
110. 1. Θεμιστοκλῆς ταῦτα
μὲν
110. 6, 7. ἐπίστευσε
111. 2, 3. μήτε πλώειν
111. 4. περιεκατέατο,
111. 12. ἐς ταμέγιστα
112. 6. λέγων ταῦτα,
112. 13. Καρυστίοις οὐδὲν,
112. 15. ἔφυγον τὸ
112. 17. λάβῃ
113. 13. καὶ τὴν ἄλλην ἵππον.
113. 13, 14. ἐκ δὲ τῶν συμμά-
χων
115. 13. ὁδὸν ἔρδειρε.
117. 5. σιτία πλάω
118. 4. Ὑδάρνει
118. 17. ἐκπῆδον ἐς
119. 6. μὲν ἐπὶ τοῦ

- cap. lin.
 121. 10. ἐστήκει δὲ
 123. 4. δίνεμον τὰς
 125. 6. ἔχοι τὰ
 125. 11. ἐς τοσοῦτον
 128. 5. ὅπως βιβλίον
 128. 9. τὸ βιβλίον
 129. 15. et 18. τὸ βιβλίον
 129. 4. παρίεσαν
 129. 5. διαδοιπορήκεσαν,
 130. 11. ἐπήναγκαζε οὐδείς·
 130. 18. ἐδόκειν πολλῶ
 130. 19, 20. εἴ τε θυναίατο
 132. 16. ἠπιστάτο
 132. 17. δὲ τοιούτω,
 133. 5. χρησάμενον
 135. 8. ἐπεσθαι δέ οἱ
 135. 10. τε τὴν πρόμακτιν
 136. 14. ἠπίστατο.
 137. 6, 7. ἐνθαῦτα καὶ ἐθί-
 τευον
 137. 9. ἔσαν γὰρ τοπάλαι
 137. 25. τάδε, “Ὡδε δεκόμεθα
 140. 3. ἀγγελίῃ ἦκε
 140. 11. ὑμῆτερον αἴτιον
 140. 27. προσχρήζω
 142. 9. ἀρχῆς δ
 142. 11. τούτων ἀπάντων αἰ-
 τίους
 143. 4. δὲ τοῦτό γε
 143. 4, 5. ἐλευθερίην σκεπτό-
 μενοι, ἀμυνέμεθα
 144. 31. ἡμέας καιρὸς ἐστί

LIB. IX.

2. 9. Εἰ δὲ ποιήσεις
 2. 10. κείαν ἰσχυρὰ βουλεύ-
 ματα.
 3. 2. δεινὸς ἐνίστακτο
 4. 7. ἐούσης τῆς
 4. 7, 8. ἐούσης ὑπ’
 5. 2, 3. ὡς ἰδόμεαι
 5. 14. ἦσαν
 6. 7. τε ἐπεμπον
 7. 1. ἀρταζόν τε
 7. 4. καὶ ἦδη ἐπάλξεις
 7. 19. ἀκίβδηλον νέμεται

- cap. lin.
 7. 25, 26. ἡμῖν τὸν Πάροην
 8. 3. τοῦτο καὶ ἐπὶ
 9. 4. μέγιστον ξείναν,
 9. 6. ἔλεγε, “Ἄρα σφι τά-
 δε οὕτω
 10. 6. μὲν ἡ ἡγεμονίῃ
 13. 10. ἐξέλαυνε τῶνδε
 14. 4. ἐβουλεύετο, δέλων, εἵ-
 κως
 16. 1. Τάδε δὲ ἦδη
 16. 17. ταῦτα ἅμα τε τὸν
 17. 5. γὰρ δὴ σφόδρα καὶ
 18. 1, 2. ἐπεί σφειας
 18. 17. ἐς τοσοῦτον
 19. 12. φρασθέντες δὲ τοῦτο,
 21. 11. πέμψητε
 22. 4. ἐγένετο ἐπὶ τῆς
 22. 7. ἰσταται ὁρδὸς,
 22. 12. ἐνεδεδύκει.
 22. 19. τὸ γινόμενον·
 22. 22. τὸν νεκρὸν
 23. 7. ἐπεδοήθησε,
 23. 9. προσεπώλεσαν
 25. 2. ἐδάρρησάν τε πολλῶ
 25. 5. τῶνδε εἵνεκα κ. τ.
 26. 14, 15. συμβαλόντα·
 26. 18. ὄρμιον ἐπὶ
 26. 20. πατρώα·
 27. 6, 7. πατρώον ἐστί,
 27. 7. εἶναι μᾶλλον ἢ
 27. 9. Ἰσθμῶ, τοῦτο μὲν, τού-
 τους
 28. 23, 24. τούτων δὲ Χαλκι-
 δέες
 32. 14. ἐπικάσαι ἐστί, ἐς
 33. 16. τῶν πολεμίων.
 33. 20. ποιήσει ταῦτα,
 34. 2. αἰτεόμενος.
 37. 11. αὐτίκα δὲ
 37. 14. ὡς φυλασσόμενος
 38. 1. Ὁ μόντοι θάνατος
 41. 19. μὲν ἡ αὐτὴ
 42. 19. ἐσήμεναι
 44. 10. ἦκοι ἐπ’ ἦκτου
 45. 19. οὕτω ἔργον παράβολον
 45. 21. ὑμῖν ἐξαίφνης οἱ
 46. 18. ἀλλὰ ἀρραδόμεν

cap. lin.

48. 22. οὐδ' ἄν
 48. 23. εἰ δὲ καὶ μὴ δοκίῃ,
 49. 2. ὑπεκρίνατο,
 49. 7. καὶ τοξεύοντες,
 50. 7. ὀπίσταντες,
 51. 2. συμβολὴν ποιούμενοι,
 51. 4. Γαργαφίης, ἐς τὴν ἐ-
 στρατοπ.
 51. 20. τοὺς ὀπίσταντας
 53. 5, 6. ταξιηρχίαν
 55. 5. Λακεδαιμονίους,
 55. 15. ἔχρηξέ τε
 58. 16. καὶ συνηδέσται·
 61. 11. ἔκπιον δὲ
 61. 17. χρῆζοντα
 62. 6. κοτὲ ἐγίνετο,
 62. 9. ἐγίνετο ἡ μάχη
 62. 14. τοῖσι ἐναντίοις
 63. 5. οἶδε δ. κ. δ. κατέβα-
 λον
 64. 3. ἐπετελέσθη,
 65. 10. ἐπὶ τούτου
 66. 2. λυπομένου
 68. 2. ἤρτητο ἐκ
 68. 4. ἐώρων. οὕτω
 68. 8, 9. διάκοντες καὶ φον.
 70. 8. οἶδ' ἡμύνοντο,
 70. 12. καὶ ἤρειπον,
 71. 6. προσηνεύθησαν,
 71. 15. ἐκλείποντα
 73. 2. ἐκ δήμου
 73. 7. λέγουσι καὶ τοὺς
 73. 17, 18. Δεκελῆς ἀπέχε-
 σθαι.
 74. 11. ἐφόρες ἀγκυραν,
 76. 6. καὶ ἀμφίπολοι,
 76. 12. Σπάρτης, λῦσαι με
 76. 19. καὶ εἰ θυγάτηρ
 76. 21. ταῦτα δὲ εἶπας,
 79. 9, 10. ἀποχρᾶ δέ μοι,
 79. 12. ψυχῇσί τε τῶνδε
 80. 3. ἐκέλευε τοὺς
 80. 11. ἐγίνετο οὐδεὶς.
 82. 5. κατεσκευασμένην,
 82. 6. ταυτὰ καδῶς Μαρδ.
 82. 18. ὑμῖν τοῦδε τοῦ Μήδων
 ἡγεμόνος τὴν ἀφρ.

VOL. II.

cap. lin.

82. 20. οἰζυρὴν
 84. 1. Ἐπεὶ τε δὲ Μαρ.
 84. 2. ὑπὸ τῷ
 85. 3, 4. τοὺς ἰστέας ἔδαιψαν,
 85. 6. ἔσαν οἱ ἰστέες,
 85. 14, 15. εἵνεκα ἀνδρώπων.
 87. 7. χρῆζοντες,
 87. 9. οὐ δὲ μῦνοι
 89. 2. ἐγίνετο.
 89. 6. εἰ ἐδέλοι
 89. 15. οὗτος κατὰ
 89. 24. αὐτὸς μὲν οὕτω
 90. 3. Δῆλαρ ἐκατίετο
 91. 5. ἄρμητο
 91. 9. ἡ μὲν Σαμίους
 93. 1. Τούτου τὸν πατέρα
 93. 11. κατακοιμήσαντος
 93. 15. ἀλλ' αἰς
 93. 17. κατακοιμήσαντα,
 96. 3. πρὸς Καλαμίσοις,
 97. 3. Ἐλευσινίης ἱρὸν,
 98. 2, 3. ἐκπεφυγότων. ἀπο-
 ρή
 98. 7. καὶ ἄλλα
 98. 14. Ἴωνες, οἱ ὑμέων
 98. 18. μὴ ἀκούσας
 98. 19. τοῦ ἀκούσαντος.
 98. 22. ἡ ἔπειτα ἀνενευχθέντα
 99. 2. προσχόντες
 99. 14. τὰς ἐς κορυφὰς
 102. 10. γένοιτο τὸ ἔργον,
 102. 18. οὔτε τι πρὸς
 103. 4. στρατηγὸς Περίλοος.
 104. 5. τούτου γε εἵνεκα,
 104. 6. παρεόντες τῷ στρατο-
 πῆδῳ
 104. 7. πᾶν τοῦναντίον
 107. 1, 2. ἄκρα τῆς Μυκάλης
 108. 1. ἄρα, ἦρα τῆς
 108. 4. προσεφέρτετο, προμη-
 θεόμενος
 108. 5. εὐ τε γὰρ
 109. 11. ἐγένετο, οὐ
 110. 7. ἐνιαυτοῦ, ἡμέρῃ
 110. 10. μῦνον ὁ βασιλεὺς,
 110. 12. χρῆζει τοῦ
 111. 2. χρῆζοντα,

E e

cap.	lin.	cap.	lin.
111.	16.	αὐτὴ τέ μοι	116. 24, 25.
111.	22.	ἦσαν,	Ἑλλήνας· ἀφύκτως
111.	28.	δὴ κου με	δέ· κας
112.	4.	τούς τε ραζοὺς	117. 2.
114.	2.	Λεκτὸν ἄρμεον,	καὶ ἥσχαλον οἱ
114.	5.	ἔνεκα ἐς	119. 1.
114.	10.	Ἀβύδου διαβάντες ἐς	ἐκφύγοντα
116.	4, 5.	Ἐλαιούντος ὑφελό- μενος. ἐν γὰρ	119. 8.
			ἦγον ἐς Σπυτόν·
			120. 3.
			καὶ ἱσκαῖρον,
			120. 9, 10.
			ἀδικίοντα τίποσθα.
			120. 14.
			ταῦτα ὑποσχόμενος, τὸν
			122. 14.
			αὐτοῖσι παρήναι

INDEX

EORUM QUÆ APUD HERODOTUM SUNT MEMORABILIA.

Monitus esse debes, mi lector, Indicem hunc non ad paginas accommodatum esse, sed ad libros, et capita, in quæ eos distribuimus.

- ABÆ**, urbs Phocensium, i. 46. viii. 27. et 134. ubi erat Apollinis delubrum locuples, viii. 33. ibidem redita oracula, Herodoti etiam ætate, ibid.
- Abantes** Eubœæ non minima portio, i. 146.
- Abaris** ferebatur fuisse Hyperboreus, iv. 36. de eo et ejus sagitta fabula, ibid.
- Abdera**, vi. 46. vii. 109, 126. urbs a Teis condita in Thracia, i. 168. eam Xerxes præterit, vii. 109. cum Abderitis Xerxes hospitii fœdus iniiit, et acinace aureo ac tiara auro intertexta eos donavit, viii. 120.
- Abrocomes** et **Hyperanthes**, Darii filii, Xerxis fratres, super cadaver Leonidæ occumbunt, vii. 224.
- Abronychus**, Atheniensis, filius Lysiclis, speculator apud Leonidem, viii. 21.
- Abydus**, una urbium in Hellesponto, v. 117. vii. 33, 34. vicina Dardano, vii. 43. ponte a Xerxe jungitur, vii. 34.
- Abydeni** prætorium quoddam Xerxi exstruunt, vii. 44.
- Acanthus** urbs, vi. 44.
- Acanthios** hospitii jure et Medica veste donat Xerxes, vii. 116.
- Acantiorum** mase, vii. 22.
- Accensio** lucernarum, festi nomen, ii. 62.
- Accipiter** inter animantes Ægyptiis sacras, ii. 65. eum qui necaverit apud Ægyptios, sive volens, sive nolens, morte mulctatur, ibid. eas aves in urbem Batum asportant sepeliendas, ii. 67. earum paria septem, omen aut septem Persis, iii. 76.
- Acephali** populi, iv. 191. in pectoribus oculos habent, ibid.
- Aceratus**, propheta in templo Delphico, viii. 37.
- Aces** amnis, iii. 117. unde oriatur, ibid.
- Achæorum**, qui Iones e sedibus suis exegerunt, partes duodecim, i. 145.
- Achæi** Phthiotæ suppeditant Xerxi terrestres copias, vii. 185. eorum in Athamantis posteros actio, vii. 197.
- Achæiæ** Cereris templum et orgia, v. 61.
- Achæmenes**, Darii filius periiit in Ægypto, iii. 12. Xerxis ex utroque parente germanus, vi. 7, 97. Ægypti præses, vii. 7. Ægyptiacæ classi præfectus, vii. 97. bonum consilium Demarati invertit, vii. 236. ab Inaro interfectus, iii. 12. vii. 7.
- Achæmenes alius**, Teispei pater, avus Cambysis, vii. 11. alius auctor regis stirpis per Darium, ibid.
- Achæmenidæ** compellantur a Cambysæ, iii. 65. eorum tribus apud Pasargadas, i. 125. ab iis reges Persidæ sunt oriundi, ibid.
- Achaia**, viii. 36.
- Achelous** fluvius, ii. 10. vii. 126.
- Acheron** fluvius, v. 92. §. 7. viii. 47.
- Achilleum** oppidum, v. 94.
- Achilleus** cursus, locus sic dictus, iv. 55, 76.
- Acinaces** Martis, cui immolatur quotannis, iv. 62. acinacem in calicem vino et sanguine plenum tingunt Scythæ in fœdere ineundo, iv. 70. acinaces Persicus in Hellespontum abjectus a Xerxe, vii. 54.
- Acræphia** urbs, viii. 135.
- Acrisius** Danaes pater, vi. 53.
- Acrothoon** urbs, vii. 22.
- Aculeis** jaculorum abenum factum, iv. 81.
- Adicran**, Afrorum rex, agro a Cyrenæis exutus, Apræ se dedit, iv. 159.
- Adimantus** Aristææ pater, vii. 137.
- Adimantus** Ocyti filius, Corinthiorum classis dux, fugam facere vult, viii. 5. ejus dictum in Themistoclem, viii.

INDEX.

59. insolentia erga Themistoclem, viii. 61. ejus turpis fuga, viii. 94.
- Admetus Eumeli pater, ii. 2.
- Adrastus Phryx Gordii filius, nepos Midae, i. 35, 45. fratris interemptor, ib. a Crœso expiatus, i. 35. ei custodiam filii sui ad venationem exeuntis mandat Crœsus, i. 41. Crœsi filium transfodit, aprum volens transfigere, i. 43. sese super bustum Atysis transfodit, i. 45.
- Adrastus, Talai filius, Sicyonis rex, v. 67. pater Ægialei, v. 68. in Adrastum Clisthenis Sicyonii odium, v. 67. ei honores et dies festi erepti, et Melanippo traditi, ibid.
- Adria, v. 9. a Phocæensibus ostensa, i. 163.
- Adymachidæ Libyes, Ægyptum versus, iv. 168. eorum mores, et uxorum, ibid.
- Æa Colchis, vii. 193, 197.
- Æaces Sylosontis et Polycratis pater, iii. 139. vi. 13.
- Æaces Samius, iv. 138.
- Æaces, Sylosontis fil. Sami tyrannus, ab Aristagora exutus tyrannide, vi. 13. Samios ad defectionem a sociis sollicitat, ibid. Samum reductus, vi. 25.
- Æacus et Ægina, vi. 35.
- Æacus et Æacidæ a classe Græcorum invocantur, viii. 64. Æaci fanum, v. 89. Æacidæ ab Æginetis, Thebanis missi, v. 80. viii. 84.
- Ædes Veneris in Cypro unde extracta, i. 105. Minervæ, viii. 39. Protei, dicta Veneris hospitæ, ii. 112. Vulcani, ii. 110. deorum et hominum lignæ, iv. 108. fulmine assumptæ, iv. 79.
- Ædificii structura, in quo repositæ erant regiæ pecuniæ, ii. 121.
- Ædificio ex urbe Elephantina afferendo triennium consumptum, ii. 175. et ejus ex solido saxo descriptio, ibid. et seq.
- Ædificium Zalmoxis sive Zamolxis subterraneum, iv. 95.
- Ædificia humanis operibus majora, ii. 148.
- Æga urbs, vii. 122.
- Ægæ una ex partibus Achæorum, i. 145.
- Ægææ civitas Æolum, i. 149.
- Ægæum mare, iv. 85.
- Ægaleus mons, unde Xerxes navalem pugnam spectabat, viii. 90.
- Ægestanorum pugna cum Spartanis ducibus, v. 46.
- Ægeus Pandionis filius Lycum fratrem Athenis pellit, i. 173.
- Ægeus, Ololyçi fil. unde Ægidæ, iv. 149.
- Ægialenses, tribus Sicyonia, ab Ægiale. Adraști filio, v. 68.
- Ægialees Pelaagi, vii. 93.
- Ægicoreas Ionis filius, v. 66.
- Ægidæ in Sparta ingens tribus, a quo dicta, iv. 149.
- Ægila, sive Ægile, locus ad quem Nasamones veniunt ut palmulas decerpant; iv. 172, 182.
- Ægilea, Styreorum insula, vi. 107.
- Ægilia circa Eretriam, vi. 101.
- Ægina et Æacus, vi. 35.
- Ægina et Thebe, sorores, filiæ Asopi, v. 80.
- Æginetæ cur Samiis infensi, iii. 59. Samios ut mulctarint, ibid. Epidauriis quondam subditi, v. 83. eorum in Athenienses odii principium, v. 89. terram et aquam Dario dant, vi. 49. unde infensos habent Athenienses, et apud Spartam insimulantur, ibid. contraque ejus rei autores mittitur Cleomenes, vi. 50. primores ipsorum dantur obsides Atheniensibus, vi. 73. eorum cum Atheniensibus simultates, v. 82. undeque ortæ, v. 82, 83, etc. ab iis illatæ Atheniensibus injuriæ, vi. 87. auxilia rogantur a Thebanis contra Athenienses, v. 80, 81. ab iis status repetitæ per Athenienses, v. 84. circa Æginetas et Athenienses acta, ibid. et seq. eorum legati contra Leutychidem, Spartam missi, vi. 85. eorum piaculum, maximorum eis malorum causa, vi. 91. ab Atheniensibus navali prælio victi, vi. 92. præstantissimi in pugna navali contra Persam, viii. 93. aureas stellas tres quæ super malum navis æreum sunt Delphis dedicarunt, viii. 122. unde iis divitiarum principium, ix. 79. iis tumultus ipsorum rogatu structus, a quo, et cur, et quando, ix. 84.
- Ægineticum bellum cum Atheniensibus, vii. 144.
- Ægion urbs Achæorum, i. 145.
- Ægira urbs Achæorum, i. 145.
- Ægirotæsa, Æolum civitas, i. 149.
- Ægis Minervæ unde, iv. 180.
- Ægli pop. iii. 92.
- Ægos potami, ix. 118. circa Ægrotos Babyloniorum lex, i. 197. ægroti apud quosdam Indos deserti in deserto cubant, iii. 100. apud quosdam Indos interficiuntur et comeduntur, iii. 99. super ægrotos qui ad aram sunt cinis sparsus in Delo, iv. 35.
- Ægyptus in XII. portiones distincta, ii. 147.
- Ægyptus fluminis donum, ii. 5.
- Ægypti seu Ægyptiacæ regionis structura, ibid. ejus longitudo, ibid. tota

INDEX.

- est palustris: vel, (*ut Græcum verbum sonat*) palus, ii. 4.
- Ægyptus** est quam Nilus irrigat, ii. 18.
- Asiæ et Africæ terminus**, ii. 17. Africæ finitima, ii. 65. iii. 91. unde incipiat et qua pateat in eam ingressus, iii. 5. in regiones (vel potius præfecturas, quæ nomoi vocantur) divisa, ii. 164. urbes habitari in ea mille et viginti, ii. 177. montanæ Ciliciæ opposita est, ii. 34. qualis sit qua parte Africam spectat, ii. 8. fossas unde tam multas habeat, ii. 108. propter quas inequitabilis et plaustris inhabilis effecta, ibid. de **Ægypti** magnitudine Ionum sententiæ, ii. 15. et Herodoti, ii. 17. plura mirabilia habet quam omnis alla regio, ii. 35. sub Amasi rege maxime beata, ii. 177.
- Ægypto** minatur interitum Cambyses circiter decem annos natus, iii. 3. ea potiuntur Persæ, iii. 7. Persis tributaria, iii. 91. ex ea scutum et galea, iv. 180.
- Ægyptia** sacra, ii. 81.
- Ægyptii** cum Cyri familia cognationem sibi fingunt, iii. 2. pleraque omnia diversa a cæteris hominibus constituerunt instituta et jura, ut cæli eorum et fluminis diversa esse natura, ii. 35. eorum instituta et jura, ii. 35, 36, etc. omnium hominum primos se arbitrati, ii. 2. Phrygas tamen esse priores concedunt, ibid. in septem hominum genera distributi, ii. 164. hominum sapientissimi, iii. 160. multarum rerum cognitione cæteris antecellunt, ii. 121. eorum inventa, ii. 4, 83. primi immortalitatem animarum asseverarunt, ii. 123. primi annum excogitarunt, et in menses duodecim distribuerunt, ii. 4. prodigiorum observantissimi, ii. 82. divinationem certis diis vindicant, ii. 83. ignem animal esse asserunt, iii. 16. suis moribus et institutis contenti, ii. 78. nec ullis aliis uti volunt, ii. 91. nihil a Græcis mutuati, ii. 49. eorum in Græcos dictærium, ii. 13. quibus potissimum inter eos sine agricultura fruges proveniant; utque jacto semine in sua rura sues immittant, ii. 14. vitibus carent, ii. 77. eorum vinum ex ordeo, ibid. fabis abinent, ii. 37. eorum victus, ibid. eorum præcipui conventus, ii. 59. eorum cantilena, ii. 79. medici apud eos singulis morbis singuli, ii. 84. eorum sacra, ii. 39, 40. eorum sacerdotes, ii. 37. quorum unus est pontifex, ibid. suntque rasi, ii. 36, 37. eorum superstitiones, ii. 65. et nominatim circa bestias quasdam, ibid. illis sacrificia sub Cheope interdicta, ii. 124. a Mycerino resti-
- tuta, ii. 129. eorum circa Cererem et Rhampsinitum ceremoniæ, ii. 123. eorum omnia fere nomina ab iis ad Græcos pervenerunt, ii. 50. duodecim eorum cognomina primi in usu habuerunt, ii. 4. primi diis aras et simulacra et delubra statuerunt, ibid. quorum eorum nomina nesciant, ii. 50. quorum eorum oracula, habeant, ii. 83. dii aliquando eorum principatum obtinebant, ii. 144. pendenda circumcidunt, ii. 36, 104. cum feris vescuntur, ii. 36. eorum victimæ, ii. 41, etc. suam non alunt, iv. 186. quo tempore sues immolent et earum carne veseantur, ii. 47, 48. eorum ablutiones post contactam suam, ii. 47. qui Thebanæ provinciæ, ab ovib. abstinent et capras immolant, ii. 42. contra faciunt **Ægyptii** Mendesiæ provinciæ, ibid. et 46. descriptio eorum qui sunt circa partem **Ægypti** frumentariam, ii. 77. eorum qui in paludibus sunt, mores et instituta, ii. 92, 93. **Ægyptiorum** luctus et sepulturæ, ii. 85, 86, etc. mos triplex in condiendis cadaveribus, ii. 86, 87, 88. eorum scripturæ et literarum duplex usus, ii. 36. eorum interpretes a quibus oriundi, ii. 154. eorum pueri linguam Græcam edocti, ib. **Ægyptii** maxime salubri corpore ob ærem qui est immutabilis, ii. 77. purgant se singulis mensibus, ibid. eorum capita quam firma, et cur, iii. 12. **Ægyptii** medici cæteris præstantiores, iii. 129. apud **Ægyptios** viri binas vestes habent, feminæ singulas, ii. 36. vestes eorum lineæ quales, ii. 81. unguenta, ii. 94. naves, ii. 96. eorum mysteria, ii. 170, 171. eorum reges, ii. 99, 100, 101, 102, 111, 112, 121, 124, 127, 129, 136, 137, 141, 147, 151, 158, 160, 161, 172. iii. 10. eorum sub duobus regibus calamitas, ii. 128. **Ægyptii** bellatores in magno contentu Sethoni regi suo, ii. 141. **Ægyptii** libertatem adepti duodecim sibi reges constituerunt, ii. 147. **Ægyptii** a rege Aprie cur desciverint, iv. 159. eorum clades a Cyrenæis accepta, ibid. in fugam vertuntur a Persis, iii. 11. morte mulctati a Cambyse quum Apin celebrarent, iii. 29. a Cambyse subacti, a Persis defuncti, vii. 1. a Xerxe subacti denuo, vii. 7. ipsi et Phœnices commeatus comportant exercitui Persico contra Græcos, vii. 25. navali in pugna strenui, viii. 17.
- Ægyptius** quidam vocalissimus, iv. 141.
- Ægyptio** thorace in pugna utuntur Persæ, i. 135.
- Ægyptiacum** linum, ii. 105.

INDEX.

- Aenea urbs*, vii. 123.
Ænesidemus Pataici filius, satelles Hippocratis, vii. 154.
Ænesidemus Theronis pater, vii. 165.
Ænigma Hipparcho per somnium dictum, v. 56.
Ænigma piscatorium, ii. 35.
Ænyra, regio, vi. 47.
Ænus urbs, iv. 90. vii. 58.
Æoles invadit Croesus, i. 96. eosque subegit, i. 6, 28. Cyro se dedere volunt, i. 141. *Æoles* et *Iones* hereditarii *Cambysis* servi, ii. 1: tributarii *Dario*, ii. 90. olim *Pelasgi* vocati, vii. 95. eorum sacra et pompobola, ii. 37. *Æoles* circa oram *Iliadem* capti ab *Hymæe*, v. 122.
Æolenses Mitylenæi, v. 94.
Æolum in Xerxis classe arma, vii. 95.
Æoles Sestum tenentes, ix. 114.
Æolicæ undecim civitates, i. 149.
Æolicæ civitates insulares quinque, i. 151.
Æolicæ et Ionicæ ditionis collatio, i. 149.
Æolidarum oppidum incensum, viii. 35.
Æolis, vi. 127.
Æolus Athamantis pater, vii. 197.
Æor apud *Scythas* virum significat, iv. 110.
Æorpata, id est, viricidæ, *Amazones* dictæ lingua *Scythica*, ibid.
Æquabilitas, res egregia, v. 78.
Æquitati iniquitas invisa, i. 96.
Ær *Ægyptiorum* nunquam immutatur, ii. 77.
Æris mutatione existant præcipue morbi, i. 77.
Ærarium Atheniense, vii. 144.
Æropus Temeno natus, viii. 137.
Æropus Philippi filius, *Alcætæ* pater, viii. 139.
Æropus Echemi pater, ix. 96.
Æs apud Æthiopas omnium pretiosiss. et rarissimum, iii. 23. apud *Scythas* non est in usu, iv. 71. ejus copia apud *Massagetæ*, i. 215. pro ære aurum mercantur *Æginetæ*, ix. 79.
Æris alieni debitor mendacio obnoxius, i. 138.
Æs alienum debere, apud *Persas* turpe est, i. 138.
Æris alieni debitor cadaver patris deponit apud Ægyptios, ii. 136.
Ære alieno liberatur apud Spartam, in regis obitu, qui aut regi aut reipublicæ sit obstrictus, vi. 59. ut et apud *Persas*, ibid.
Æris fodinæ prope Priasidem, v. 17.
Ærei viri Pæamnitico auxiliantur, ii. 159.
Æreus Jupiter et Neptunus, ix. 80.
Æreum totum Mardonii præsepe, ix. 69.
Æsanius, *Grini* pater, iv. 150.
Æschines, *Nothous* filius, vi. 100. non sinit *Atheniensem* auxiliatorum quatuor millia secum perire, ibid.
Æschreus, *Lycomedis* pater, viii. 11.
Æschronia tribus, iii. 26.
Æschylus Euphorionis filius, ii. 156.
Æsopus fabularum scriptor, ii. 134.
Æstas ubi semper nubila est, iv. 28.
Æstatis et hiemis simulacra, ii. 121.
Æthiopizæ regno solus Sesostriis Ægypti rex potitus, ii. 110.
Æthiopizæ situs extremus, iii. 114. ejus descriptio et quarum rerum ferax sit, ibid.
Æthiopes quomodo redditi mansuetiores, ii. 30. pudenda circumcidunt, ii. 104.
Æthiopes macrobii, unde tam longæ vitæ, iii. 23. quales homines, iii. 20, etc. eorum regis cum *Ichthyophagis*, *Cambysis* legatis colloquia, iii. 21, 22, etc. adversus eos infelix *Cambysis* bellum, iii. 17, 25, etc.
Æthiopes alii Ægypto contermini a Cambyse subacti, iii. 97. eorum semen, domus, ibid.
Æthiopes nomades, ii. 29.
Æthiopum varia genera cum Xerxe militantium, vii. 69, 79. eorumque differentia, arma, vestitus et duces, ibid.
Æthiopum genitura nigra, iii. 101.
Æthiopicus lapis, ii. 134.
Ætolus Males Agaristæ proci, vi. 127. germanus *Titormi*, ibid.
Affines Medi et Persæ similiter colunt, ibid.
Africæ termini, ii. 17. deserta, ii. 32.
Africæ superiora æstas semper obtinet, ii. 26. vide et *Libya*.
Africus ventus pluvisiosissimus, ii. 25.
Agæus Onomasti pater, vi. 127.
Agamemnon Pelopides, vii. 159. *Orestis* pater, i. 67.
Agarista, *Clisthenis* filia, *Græcorum* præstantissimo destinata, vi. 126. ejus proci totius *Græciæ* præstantissimi juvenes, vi. 127. nubit *Megacli*, vi. 130. ejus liberi, vi. 131.
Agarista, *Hippocratis* ex *Agarista*, nati filia, ibid. *Xanthippo* nupta, ibid. ejus visum in somnis, ibid. *Periclis* mater, ibid.
Agasicles, vir *Halicarnasseus*, i. 144. legem *Apollinis Triopii* ausus violare, ibid.
Agathoërgi Spartæ, i. 67.
Agathyrai, iv. 102, 125. eorum mores et instituta, iv. 103.
Agathyræus, *Heræulis* filius, iv. 10.
Agbalus pater Merbali, vii. 98.
Agbatana Syriæ, i. 98. iii. 62. et eorum constructio atque situs, i. 98.
Agbatana Mediæ, iii. 65.

INDEX.

- Agenor Cilicis Phoenicis pater, vii. 91.
 Ager Caici, vi. 28. Crestonicus, et Pæonius, vii. 124. Platæensis, ix. 15.
 Carystius, ix. 104.
 Agriculatores contemptissimi apud Thraces, v. 6.
 Agricultura Ægyptiorum quibusd. nulla, ii. 14.
 Agesilaus Doryagi filius, vii. 204.
 Agesilaus Hippocratidæ filius, viii. 131.
 Agetus, Alcidis filius, vi. 61. uxorem suam amico Aristoni collocat dolo adactus, vi. 62.
 Agger visu mirabilis a Nitocri aggestus, ii. 185.
 Agger Samiorum, iii. 60.
 Agia Menaris pater, vi. 65.
 Aglauriæ Cecropis filiz templum, viii. 53.
 Aglomachi turris, iv. 164.
 Agora, oppidi nomen, vii. 58.
 Agrianes fluvius, iv. 90.
 Agrianes pop. v. 16.
 Agyllenses vel Agyllæi, i. 167. mala illis imminsa propter Phocenses, ibid.
 Abenum ex aculeis sagittarum factum in Scythia, ejusque descriptio, iv. 81.
 Abenum a Samiis factum ad exemplum crateris Argolici, iv. 152.
 Ajax pater Philæi, vi. 35.
 Ajax Telamonis fil. pro heroë habitus, v. 66. ab Homero celebratus, ii. 28. a Græcorum classe invocatur, viii. 64. ab iis victoribus navis ad Salaminem ei reposita, vii. 121.
 Aimnestus Spartiata, Mardonii interfector, ix. 63. ejus interitus cum trecentis aliis, ibid.
 Alabanda urbs Phrygiæ, viii. 136.
 Alabandenses in Caria, vii. 195.
 Alæ in humeris vicæ, i. 209.
 Alalia a Phocænsibus condita, i. 165.
 Alarodii, iii. 94. cum Xerxe militantes, vii. 79. eorum armatura et dux, ibid.
 Alazir Barcæorum rex, iv. 164. ejus interitus, ibid.
 Alazones, iv. 17, 52.
 Albes columnæ, sic dictus locus, v. 118.
 Albus murus Memphiticus, iii. 91.
 Album litus, vide in Leuce acte.
 Alcaeus, Herculis filius, i. 7.
 Alcæi poëtæ fuga, v. 95. ejus arma suspenderunt in Sigeo Athenienses, ib.
 Alcámenes Telecli filius, vii. 204.
 Alceus pater Amyntæ, viii. 39.
 Alcibiades Cliniz pater, viii. 17.
 Alcides Ageti pater, vi. 6.
 Alcimochus Euphorbi pater, vi. 101.
 Alcimus Mentoris pater, ii. 7.
 Alcinoë et Chromius Argivi, i. 82.
 Alcæmon Megacelis filius, vi. 125. ejus officium erga Lydos, et Cressi in eum ob id munificentia, ibid. quomodo se auro ridicule oneravit, ibid. ejus do-
 mus inde divitiæ, ibid. alia Cressi in illum beneficia, ibid. victor in Olympiis, ib. idem Megacelis pater, vi. 127.
 Alcæmonidæ obnoxii crimine piaculari, i. 61. profugii Athenis propter Pisistratum, i. 64. et Pisistratidas, v. 62. ipsi Persas in Athenienses excitant necne, vi. 121. tyrannorum et tyrannidis hostes maximi, ibid. 123. clypeum ex composito Persis ostenderint necne, vi. 115, 124. eorum laus, vi. 123. per Græciam quomodo celebres facti, vi. 125, 126.
 Alcæmonides, v. 62. et 66. vi. 125.
 Alcmena mater Herculis, ii. 43, 145.
 Alcon Molossus e procis Agaristæ, vi. 127.
 Alæ ludus a Lydis inventus, i. 94.
 Alæ lus Cereris et Rhampsiniti, ii. 122.
 Alæ Minervæ templum, i. 66. ix. 69.
 Aleius campus Ciliciæ, vi. 95.
 Alenæ filii, vii. 130. ix. 57.
 Aleuadæ Thessaliæ reges, ii. 6. eorum nuntii ad Xerxem missi ut succurrat contra Græcos, ib. Thessalis invitis, vii. 172.
 Alexander, Priami filius, i. 3. Helenæ raptor, i. 3. ii. 113. ejus cum Helena in Ægyptum adventus, etc. ii. 13, 14, etc. ex Sparta triduo Ilium pervenit, ii. 117.
 Alexander Macedo, Amyntæ filius, v. 19. vii. 173. viii. 139. ejus genus, viii. 139. vetusta origine Græcus, v. 22. ix. 44. Persarum insolentem libidinem in convivio ulciscitur, v. 20. ejus prudentia, v. 21. in Olympica cursor primo proximus, v. 22. Macedonum tyrannis quomodo ad eum pervenit, viii. 137. Athenienses hortatur ad paciscendum cum Mardonio, viii. 140. Atheniensibus Mardonii causam prodit, ix. 43, 44. aurea ejus apud Delphos status, viii. 121.
 Alilat, eadem Arabibus quæ Urania, iii. 8.
 Alitta, Venus dicta ab Arabiis, i. 131.
 Alizones pop. iv. 52.
 Allesus Sidonii Tetramnesti pater, vii. 98.
 Alluvione fluminis agros decurtatos compensat Ægypti rex, ii. 109. in Alopecis Atticæ bustum Anchimolli, v. 63.
 Alpeni vicus, vii. 176, 177, 229.
 Alpenus oppidum, vii. 216.
 Alpheus et Maron Orsiphanto genit vii. 227. eorum virtus ad Thermopylas, ibid.
 Alps fluvius, iv. 49.
 Alus, urbs Achaïæ, vii. 173, 197.
 Alyattes, Sadyattæ successor in regno Lydiæ, i. 16. ejus acta memoratu di-

INDEX.

- gna, i. 16, 17, etc. qua ratione Miletum obsidebat, i. 17. ejus morbus, i. 19. cum Thrasybulo pactiones init. i. 21. donaria ab eo Delphos missa, i. 25. ejus obitus, ibid. ejus sepulcrum quale, et a quibus constructum, i. 93. ejus filius Pantaleon, i. 93. filia Ariena, i. 74.
- Amasis Ægypti rex, i. 30. ad eum se confert Solon, ibid. ejus cum Cræso fœdus, i. 77. ejus res gestæ cum Apria, quem regno pepulit, ii. 162, 163, 169. ejus cum Cyrenæis amicitia, ii. 181. ejus res gestæ aliæ, solertia, contemptus, mores et ingenium, ii. 172, 173, 174. ejus opera magnifica, ii. 175, 176. ejus picturati thoraces, iii. 47. ejus literæ ad Polycratem, iii. 40. cum Polycrate jus hospitii solvit propter ejus nimiam felicitatem, iii. 43. Græcorum amator, ii. 178. donaria in Græciam ab eo missa, ii. 182. primus Cyprum cepit et tributariam fecit, ibid. contra eum Cambysis expeditio, iii. 1. uxorem Cyrenæam ducit et quid ipsi acciderit, ii. 181. Cambysem deludit, missa Apriæ filia pro sua, iii. 1. Cambysis contra eum expeditio, ibid. ejus obitus, iii. 10. sepulcrum, ibid. in ejus cadaver Cambyssæ contumelia, iii. 16.
- Amasis, vir Maraphius, dux Pers. contra Barceos, iv. 167. ejus contra Barceos commentum dolosum, iv. 201. ob Cyrenen non directam poenitentia ducitur, iv. 203.
- Amathuntis obsidio, v. 104, 105, 108, etc.
- Amathusii, v. 104.
- Amaxampeus fons, iv. 52. locus etiam unde fluit, sic dictus, ibid.
- Amazonæ, Æorpata a Scythiis appellatæ, iv. 110. earum cum Græcis bellum, ibid. earum cum Sauromatis bellum, quomodoque agnitæ sunt esse feminæ, iv. 110, 111. quomodo cum Scythiis mixtæ, iv. 113, 114. viros suos Scythas a parentibus quomodo et quo abduxerint, iv. 114, 115, 116. linguam Scytharum ediscunt quum hi non possent illarum, iv. 114.
- Amazonum filis expeditionem fecerunt in Atticam, ix. 27.
- Amestris, Otanis filia, vii. 61. Xerxis uxor, vii. 61, 114. ejus amiculum, ix. 108. crudelitas in uxorem Masistæ, ix. 111.
- Amiantus Agaristæ proculus, vi. 127.
- Amicus solers possessio pretiosissima, v. 24. amici casum flet Psammenitus, non liberorum, causamque reddit, ii. 14.
- Amiculum Sylosontis, iii. 139, 140. amiculum Amestris, ix. 108.
- Amilcar Hannonis filius, vii. 165. Carthaginicius rex et ejus res gestæ et interitus, vii. 165, 166, 167. ipsi sacrificia instituta, vii. 167.
- Aminias Palleneus, vir Atheniensis, vii. 84. Artemisiam fugientem insequitur, viii. 93. ejus virtus et præstantia in pugna navali, ibid.
- Amiucles Critini fil. vii. 190. e naufragio classis Persicæ dives, ibid.
- Amitres dux classis cum aliis a Xerxe relictus, viii. 130.
- Ammonis oraculum in Africa, i. 48. ii. 32. ejus origo, ii. 55.
- Ammôn Jovem appellant Ægyptii, ii. 42.
- Ammonii populus, iv. 181. Ægyptiorum et Æthiopum coloni, ii. 42. adversus eos Cambysis expeditio infelix, iii. 25, 26.
- Aminoniorum rex Etearchus, ii. 32.
- Amonipharetus Spartiata, ix. 52, 53, etc. ejus virtus, ix. 70.
- Amomphareti sacerdotis sepulcrum apud Lacedæmonios, ix. 84.
- Amoribus puerorum dediti Persæ et Græci, i. 135.
- Amores quomodo tractent Caunii, i. 172.
- Amorgis Persarum ducis interitus, v. 121.
- Ampa urbs, vi. 20.
- Ampelos promontorium Toronæum, vii. 122.
- Amphiarai oraculum, i. 46. viii. 134. verax a Cræso repertum, i. 49. eique donaria a Cræso missa, i. 52. Amphiaræus, Amphilocho pater, iii. 91.
- Amphiarai delubrum, viii. 134. Amphiarai expeditio in Thebas, carmen Homeri, ii. 9.
- Amphicæa urbs, viii. 33.
- Amphicrates Samiorum rex, iii. 59.
- Amphictyones, ii. 180. epigrammatis et cippis ornarunt Leonidem et alios ad Thermop. duces, vii. 228. eorum sedilia, vii. 200. templum quod nunc Delphis est quot talentis construentum locarint, ii. 180. v. 62.
- Amphictyonis delubrum, vii. 200.
- Amphictyonidis Cereris templum, ibid.
- Amphilochus, Amphiarai filius, iii. 91. colonia ab eo deducta, ibid.
- Amphilochus Troja ejectus, vii. 91.
- Amphilytus Acarnan ariolus, i. 62.
- Amphimnestus proculus Agaristæ, vi. 127.
- Amphionis filia clauda, v. 92.
- Amphissa urbs, viii. 32.
- Amphitryon Herculis pater dictus, vi. 53. et Alcmena Herculis parentes, ii. 43. Amphitryonis tripus, v. 59.
- Ampraciote, ix. 28.
- Amyntas rex Maced. a Megabyzo po-

INDEX.

- scitur aquam et terram, v. 17. Hippie fautor, v. 94. ejus prudentia circa Persas nuncios insolenter se gerentes, v. 18, 19. Alexandri pater, vii. 173. viii. 136, 139. ut et Gygaë, viii. 136. Alcetæ filius, viii. 139.
- Amyntas** Bubaris fil. viii. 136.
- Amyrgii** Scythæ, vii. 64.
- Amyrtæus** rex Ægypt. ii. 140. pluribus malis Persas affecit, iii. 15.
- Amytheon** Melampodis pater, ii. 49.
- Anacharsis** sapiens, iv. 46. ejus genus et dignitas apud reges Scytharum, iv. 76. pervigilium Matri deorum agit, ibid. ejus de Græcis et Lacedæmoniis dictum, iv. 77. ejus cædes, et causæ hujus, iv. 76. eum novissæ se negant Scythas, ibid.
- Anacreon** Teius familiaris Polyerati, iii. 131.
- Anactorii**, ix. 98.
- Anaphæ**, Otanis filius, dux Cissiorum in Xerxis exercitu, vii. 62.
- Anaphylatus** populus Atticæ, iv. 99.
- Anaua** Phrygiæ urbs, vii. 30.
- Anaxander** Eurycratis fil. vii. 204.
- Anaxandrides**, Leontis filius, Spartæ rex, i. 67. v. 39. vii. 204. ejus duæ uxores, altera jussu Ephorum ducta, et liberi ex iis, v. 39, 40, 41, 42. quatuor filii, vii. 205. Anaxandrides Theopompi filius, viii. 131.
- Anaxilaus** Archidami filius, viii. 131.
- Anaxilaus** Cretinei fil. vii. 165. in matrimonium duxit Terilli filiam, ibid. Rhegi tyrannus, vi. 23. vii. 167. Scythæ regis hostis, consilium dat Samiis Zanclem occupandi, vi. 23.
- Anchimolius**, Asteris filius, ad pellen-dos Pisistratidas Sparta missus, v. 63. ejus interitus, ibid. ejus sepulcrum, ibid.
- Ancellarum** opus maximum circa Alyat-tis sepulcrum, i. 93.
- Ancora** ferrea a Sophane gestari solita in proelio, ix. 73.
- Andericca** regionis Cissæ, vi. 119.
- Andrii** pecunias Themistocli dare negant, viii. 111.
- Androbulus** Timonis pater, vii. 141.
- Androcratis** herois fanum, ix. 26.
- Andromeda** Persei uxor, Persem ex eo peperit, vii. 61. Cephei filia, ibid. et 150.
- Androdamas** Theomestoris pater, viii. 85. ix. 90.
- Androphagi**, iv. 18, 102, 106. eorum mores et descriptio, iv. 106. eorum fuga, iv. 125.
- Androsphinges**, ii. 175.
- Andrus**, v. 31. a Græcis obsessa, cur, viii. 111.
- Andrus** Myronis pater, vi. 126.
- Aneristus** Sperthici pater, vii. 134.
- Aneristus** alius, Sperthiæ filius, vii. 137.
- Angarion** Persæ quid apellent, viii. 98.
- Angites** flumen, vii. 113.
- Angrus** fl. iv. 49.
- Anguis** ingens areis custos in templo ab Atheniensibus observatus, viii. 41.
- Anguilla** sacra Ægyptiis, ii. 72.
- Animalia** quæ ab hominibus comeduntur, feracia et fetuosa: quæ noxia sunt, parum fetuosa, iii. 107. animalia in saxis primi sculperunt Ægyptii, ii. 4. animalia quomodo in suis vestibus pingant qui Caucasum incolunt, i. 203. animal nullum interimunt Indi quidam, iii. 100. animalia, tam volucres quam quadrupedes, in India majora quam aliis in locis, iii. 106. præter equos, ibid.
- Animam** hominis immortalem et de corpore in corpus migrare primi dixerunt Ægyptii, ii. 123. quod sibi quidam Græcorum vindicarunt, ibid.
- Animus** hominum habitat in auribus, vii. 39.
- Annon**, v. Hannon, vii. 39.
- Annum** primi Ægyptii compererunt et distinxerunt in menses, ii. 4. anni humanæ vitæ lxx. i. 32. anni vitæ Æthiopum, et Persarum, iii. 22, 23. annorum xv. millia a Dionyso ad Amasin regem numerant Ægyptii, ii. 145.
- Annulus** signatorius gestant Babylo-nii singuli, i. 195.
- Annulus** Polycratis signatorius, iii. 41.
- Anomia** facilis inter gentes liberas, i. 96.
- Anopæa**, via et mons, vii. 216.
- Anseres** occiduntur in Ægypto, ii. 45.
- Antacæi**, cete ingentia sic dicta, iv. 53.
- Antagoras** Hegetorides pater, ix. 76.
- Antandrus** ab Otane capta, v. 26.
- Antandrus** Pelasgis, vii. 42.
- Anthela** oppidum aut vicus, vii. 176, 200.
- Anthemus** Hippie oblata, v. 94.
- Antichares** Eleonius, v. 43.
- Anticyra** urbs, vii. 198.
- Antidorus** Lemnius a Xerxe ad Græcos transfugit, viii. 11.
- Antiochus**, Tisameni pater, ix. 33.
- Antipater**, Orgis filius, vii. 118. Xerxi-nas ut exæpit copias, ibid.
- Antiphemus**, vii. 153.
- Antrum** Corycium, viii. 36.
- Antylla** urbs, ii. 98. in calceamenta datur uxori ejus qui in Ægypto re-gnat, ibid.
- Anysis** rex Ægypti, successor Asychis, cæcus, ii. 137. fugatur a Sabaco, ibid. ubi interim latuerit et ut imperium suum recuperarit, ii. 140.
- Anysis** urbs, ii. 137.
- Anysia** plaga, ii. 166.

INDEX.

- Anysus pater Tetramnesti, vii. 98.
 Aparytæ pop. iii. 91.
 Apaturia festa, i. 147. ii. 29.
 Aper immanis Mysorum devastat opera,
 i. 36. in Africa nullus, iv. 192.
 Apes loca trans Istrum an obtineant,
 v. 10. animal omnino frigoris intole-
 rans, ibid.
 Aphetæ, loci nomen, vii. 193. viii. 6.
 Aphidnæ Tyndaridis proditæ, ix. 73.
 Aphidnæus Callimachus, vi. 109.
 Aphrodisias insula, iv. 169.
 Aphthitana plaga, ii. 166.
 Aphytis urbs, vii. 122.
 Apia, Tellus dea Scythiæ, iv. 59.
 Apidanus fluvius, vii. 129, 196.
 Apis urbs, ii. 18.
 Apis Ægypt. Deus, Græcis Epaphus, ii.
 133. iii. 27, 28. ejus descriptio, signa,
 iii. 28. quom apparet, Ægyptiorum
 festum, ibid. aula ejus, ii. 153. illusus
 a Cambyse et vulneratus, ii. 29. mor-
 ritur eo vulnere, ibid.
 Apollo, Græcorum Deus, i. 90. præci-
 pue a Cræso cultus, ibid. invocatus a
 Cræso, ignem pyre extinguit, i. 87.
 enumerat sua in Cræsum beneficia, i.
 91. Apollo Sileni Marsyæ pellem ubi
 suspendit, vii. 26. Apollo Ismenius, i.
 92. viii. 134. ejus templum, v. 59.
 viii. 134. Apollo Triopius, i. 144.
 Apollinis oraculum apud Ægypt. ii.
 83. Apollo, Oeiris apud Ægypt. seu
 Dionysi, et Isidis filius, ii. 156. a La-
 tona nutrice occultatus, ibid. Apollo
 ad Metapontinos solos Itolorum ven-
 nit, iv. 155. Apollo, Ægyptiace Orus,
 ii. 156. Scythice, Cætosyrus, iv. 59.
 Apollinis templum Buto, ii. 155, 156.
 Apollinis templum a Milesiis stru-
 ctum, ii. 78. Apollinis delubrum apud
 Abas, viii. 33. cultus Spartæ, vi. 57.
 Apollinis Ptoi fanum, viii. 135. Apol-
 linis fons, iv. 158. Apollinis simula-
 crum apud Laconicam in Thordace,
 i. 69. Apollinis arma sponte appa-
 rentia Delphis, viii. 37.
 Apollonia in Ponto Euxino, iv. 90, et 93.
 Apollonia in sinu Ionio, iv. 91. ubi sa-
 cræ solis oves, ix. 93.
 Apolloniates ager, ibid.
 Apollonphanes Bisaltis pater, vi. 26.
 Apologus Cyri ad Iones, i. 141.
 Apries Ægypti rex, Psammi filius, re-
 gum longo tempore fortunatissimus,
 ii. 161. res ab eo gestæ, ibid. Afri
 Cyrenenses ad eum deficiunt, iv. 159.
 ab eo Ægyptii desciscunt, rege electo
 Amasi, ii. 161, 162. Ab Amasi prælio
 victus, et vivus captus, ii. 169. ejus
 interitus et sepultura, ibid.
 Apsinthii v. Absinthii Thracæ, vi. 34.
 Plesthoros indigenæ deo, Cæobasum
 immolant, ix. 119.
 Aqua sacrificant Persæ, i. 131. aqua
 quomodo importetur in arida Syriæ
 loca, iii. 6. aquam in arida loca quo-
 modo deportarit per canalem Ara-
 bum rex, iii. 9. aqua quædam adeo
 invalida, ut nihil super eam innatare
 possit, sed omnia vel ligno leviora in
 profundum eant, iii. 93. aqua fontana
 miræ apud Ammonios naturæ, iv.
 181. alia similis, iv. 182. aqua Sty-
 gis, iv. 74. perque eam jusjurandum,
 ibid. miro labore et impensis petita
 ab Samiis, iii. 60.
 Aquiminaria Delphos a Cræso missa, i.
 51.
 Ara Delphis a Chiiis donata, ii. 135. ara
 Apollinis ab Aristæa extrui jussa, iv.
 155. ara Dianæ Orthosia, iv. 87.
 Jovis forensis, v. 46. aræ ventis sta-
 tuta in Thyiæ ade, vii. 178. ara Her-
 culis, vii. 176.
 Aras non extruunt Persæ, i. 131. aras
 primi statuere Ægyptii, ii. 4. aræ et
 delubra præterquam Marti in Scythia
 nulla, iv. 59.
 Arabiæ situs et qualis ea regio, iii. 107.
 ejus jucundissimus odor, iii. 112.
 Arabiæ mons, ii. 8.
 Arabiæ humus, ii. 12.
 Arabes cum mulieribus suis ut miscean-
 tur, i. 198. maxime fidem servant in-
 ter homines, iii. 8. fœderis apud eos
 ineundi mos, ibid. Dario immorigeri,
 iii. 88. tributorum immunes, iii. 91.
 Cambysi aditum. permisisse in Ægy-
 ptum, iii. 9, 88. millena talenta thu-
 ris Dario pendunt, iii. 99. Arabum in
 exercitu Xerxis dux et armatura, vii.
 69.
 Arabes camelis vehuntur in bello, vii. 86.
 Arabicus sinus, ii. 11. iv. 39.
 Ararus fluvius, iv. 48.
 Aratrum in Scythicam regionem ex
 cælo demissum, iv. 5.
 Araxes fluvius, i. 202. ejus accolas, ibid.
 contra solem orientem fluit, iv. 40.
 ponte junctus a Cyro, i. 203.
 Arborea fructus odore, perinde ut vi-
 num, inebriantes, i. 202. Arborea
 omnes in Thera præter unam arida
 factæ, iv. 151.
 Arcades, i. 146. ii. 171. v. 49. Arcadas
 invasuri Lacedæmonii a Pythia pro-
 hibentur, i. 66. Arcades glandivori,
 ibid. eos contra Spartam sollicitat
 Cleomenes, vi. 74.
 Arceus Batti filius rex Cyren. iv. 159.
 Arceus alius Batti felix fil. iv. 160.
 ejus clades ab Afris accepta, ibid. in-
 teritus a fratre strangulati, ibid.
 Arceus alius Batti claudi fil. iv. 162.
 in Samum profugit, ibid. redux in
 patriam Cyrenen oraculi immemor,
 ejusque crudelia facinora, iv. 164.

INDEX.

- Cambyses** Cyrenen tradidit tributarium, iv. 165. ejus interitus, iv. 164.
Archander, Danaï gener, Phthii filius, Achæi nepos, ii. 98.
Archandri urbs, ii. 97.
Archelai, tribules Sicyone, v. 68.
Archelaus Agesilai filius, vii. 204.
Archestratidas Athenagoræ pater, ix. 90.
Archisæ et **Lycopæ** virtus ad Samum, iii. 58.
Archias alius Samii filius, ibid.
Archidamus, Zeuxidami filius, vi. 71.
Archidamus Anaxandridæ filius, viii. 131.
Archidices nobilis meretricis fama per Græciam, ii. 135.
Archilochus Parus, i. 12. ejus iambus trimeter, ibid.
Architecti: **Eupalinus**, iii. 60. **Rhœcus**, ibid. **Mandrocles** Samius, iv. 87.
Arcu utendi **Scytharum** artificium, i. 73. arcus ab **Æthiope** Persarum regi missus, iii. 21, 30. arcus **Herculis**, iv. 10. arcus semper intentus rumpitur, ii. 173.
Ardelica vicus **Assyriæ**, i. 185.
Ardys, **Gygis** filius, **Sadyattæ** pater, **Sardium** tyrannus, et ejus gesta, i. 15.
Areius pagus sive **Areopagus** Atheniensium, viii. 52.
Arena sutores, iii. 102. arenæ cumuli **Cambysis** exercitum obruunt, iii. 26.
Argadeus, **Ionis** filius, v. 66.
Argæus **Philippi** pater, **Perdiocæ** filius, viii. 139.
Arganthonius **Tartessi** rex, i. 163. ejus longævitas, ibid. ejus cum **Phocæensibus** amicitia, i. 163. ejus mors, i. 165.
Argentum apud **Scythas** non in usu, iv. 71. nec apud **Massagetas**, i. 215. argentum **Aryandicum**, iv. 166. argenti ferax **Lydia**, v. 49.
Argentifodina prope **Macedoniam**, v. 17.
Argia, **Aristodemi** uxor, vi. 52.
Argilus urbs, vii. 115.
Argiopius, loci nomen, ix. 56.
Argippæi pop. qui eorum mores, victus, etc. iv. 23.
Argis et **Opis** virgines **Hyperboreæ**, iv. 35. earum hymni, sepulcrum, ibid.
Argo navis, vii. 193. fabricata, iv. 179.
Argon, **Agron**, primus **Heraclidarum**, **Sardium** rex, i. 7.
Argos olim **Græciæ** civitates omnes antecellens, i. 1. **Argos** viris desolatum a servis tenetur, vi. 83. **Argos** Persis quam amicum, vii. 150. ab **Homero** celebratum maxime, ii. 28.
Argi lucus a **Cleomene** incensus, vi. 80.
Argivorum regio, i. 75, et 76, 82.
Argivi mercede a **Plastrato** conducti contra **Athenienses**, i. 61. eorum totidem cum ccc. **Lacedæmoniis** contentio de loco **Thyrea**, i. 82. **Argivorum** clades, ibid. et eorum lex ideo tonsis capitibus esse velle, donec **Thyreas** recuperarent, et mulieribus aurum gerere interdictum, i. 82. **Argivi** musica præstantes inter **Græcos**, iii. 131. **Argivi** contra **Athenienses** ab **Æginetis** arcessuntur, v. 66. multam indicunt **Æginetis**, et recusantibus, auxilia negant, vi. 92.
Argivorum clades a **Cleomene**, vi. 78, 79. **Argivorum** servi res et magistratus, urbe ea clade afflicta, suscipiunt, vi. 83. et a filiis cæsorum post ejecti, **Tirynthem** obtinent, ibid. eorumque bellum diuturnum cum dominis, ibid. **Argivorum** sex millia a **Lacedæmoniis** interempta, vii. 148. cum **Lacedæmoniis** pacisci volunt, vii. 148. sed partem imperii a **Lacedæmoniis** poscunt in bello **Persico**, ibid. oraculum consulunt an auxilium contra **Medos** ferre debeant, ibid. nuntii ab **his** **Susa** missi, vii. 151. **Persam** in **Græciam** arcessisse feruntur, vii. 152. eorum cum **Persis** affinitas, vii. 150. mittunt nuntium ad **Mardonium**, ix. 12. **Argivi** contra **Thebas** cum **Polynice** militantes, ix. 27.
Argivæ feminæ a **Phœnicibus** raptæ, i. 1. **Argivorum** mulierum furor et insania, ix. 34.
Argonautarum posteri **Minyæ**, a **Lemno** ejecti, a **Lacedæmoniis** recepti, et circa utrosque acta, iv. 145, etc.
Ariantas rex **Scytharum**, iv. 81.
Ariabignes, **Darii** filius, præfectus classi **Xerxis**, vii. 97. viii. 89. **Xerxis** frater, viii. 89. ejus interitus, ibid.
Ariapithes rex **Scytharum**, iv. 78. ejus interitus, ibid.
Ariaramnis **Persæ** interitus, viii. 90. in arida loca aquam quomodo per canallem deportavit **Arabum** rex, iii. 9.
Aridolis **Alabandensium** tyrannus, vii. 195.
Arienis **Alyattis** filia, i. 74. **Astyagi** nubis fœderis causa servandi, ibid.
Arietes **Thebanis** **Ægyptiis** sacri, ii. 42.
Arii pop. iii. 93. eorum in exercitu **Xerxis** armatura et dux, vii. 65.
Arii olim dicti **Medi**, vii. 62.
Arima **Scythæ** unum vocant, iv. 27.
Arimaspi, iii. 116. viri unoculi, iii. 116. iv. 27. qui et ubi, iii. 116. iv. 13.
Arimaspei versus, iv. 14.
Arimnestus **Platæensis**, ix. 72.
Ariomardus, **Arypii** germanus, **Caspiorum** dux, vii. 67.
Ariomartus, **Darii** et **Parmis** filius, vii. 78. dux **Moschorum** et **Tibarenorum**, ibid.

INDEX.

- Arian Methymnæus**, citharædus, i. 23.
 primus docuit dithyrambum, ibid.
 de delphino, insidente Arione, i. 24.
 ejus donarium apud Tænarum, ibid.
Ariphron Xanthippi pater, vi. 131, 136.
 vii. 33. viii. 131.
Arisba Methymnæis subjecta, i. 151.
Aristagoras Cymæus, iv. 138.
Aristagoras Heraclidis filius Cymæus
 captus, v. 37. dimissus, ibid.
Aristagoras Cyzicenus, iv. 138.
Aristagoras Molpagoræ filius, Histiaei
 gener, ac consobrinus, v. 30. Mileti
 procurator, ibid. a Naxiis exulibus
 sollicitatur ad eos reducendos, ibid.
 rebellionis Ionice autor, v. 36, 37.
 circa eum et Naxios acta, v. 33, 34.
 manifesto a Dario deficit, v. 37. iso-
 nomiam instituit, et tyrannos ever-
 tit, quasi ipse alienus a tyrannide, v.
 37, 38. Spartam missus ad societa-
 tem comparandam, v. 38. et ejus
 cum Cleomene acta, v. 49, 50, 51.
 Sparta frustra excedit, v. 51. Athe-
 nas venit, eosque ad belli societatem
 inducit, v. 97. Pæones ad defectionem
 sollicitat, v. 98. expeditio ejus
 contra Sardis, v. 99, 100. vii. 8. tur-
 bis tantis commotis, consilii inopia
 laborat, v. 124. ejus interitus, v. 126.
Aristagoras Hegesistrati pater, ix. 90.
Aristæas Adimanti filius Corinthius, vii.
 137.
**Aristæas Proconnesius, versificator, Cau-
 strobii filius**, iv. 13, 15. ubi de ejus
 præstigiis. ejus statua, iv. 15.
Aristides Lysimachi filius, viii. 79, 95.
 Atheniensis, in exilium a populo eje-
 ctus, viii. 79. Themistocli haud ami-
 cus, ibid. similitatem missam facit
 pro bono communi patriæ, ibid. vir
 optimus Atheniensium atque justissi-
 mus, ibid. nuncium affert Græcis, eos
 undique ad Salaminem circumventos,
 viii. 79, 81. Persas multos interficit,
 viii. 95. dux Atheniensium ad Plateas,
 ix. 28.
Aristocrates, Casambi pater, vi. 73.
Aristocratia, iii. 81, 82.
Aristocyprus, Soliorum rex, v. 113. ejus
 interitus, ibid.
**Aristodemus pater Eurysthenis et Pro-
 cliæ**, iv. 147. viii. 131. ejus interitus,
 vi. 52. Aristodemus Spartiata a Leo-
 nida remissus emanet e prælio, vii.
 229, 230. fugax dictus, et probro no-
 tatus, vii. 231. infamiam in pugna ad
 Plateas delet, vii. 231. ix. 71. in qua
 occumbens honore defunctorum caret
 ob detractores, ix. 71.
Aristodemus, Aristomachi filius, vii.
 204.
Aristodicus, Heraclidis filius, Cymæus,
 i. 158. oraculum ut tentarit, i. 159.
- Aristogiton et Harmodius, Gephyraei**,
 interfectores Hipparchi, v. 55.
Aristolaïdis filius Lycurgus, i. 59.
Aristomachus Cleodæi filius, vi. 52. vii.
 204. viii. 131.
Ariston Byzantius, iv. 138.
Ariston rex Spartæ, i. 67. vi. 6. circa
 ejus uxores duas et tertiam acta, vi.
 61, 62, 63. quo commento ab amico
 Ageto uxorem abduxit, vi. 62. ejus
 dictum super filio nato Demarato, vi.
 63. ejus uxor ex heroæ Astrabaco gra-
 vida, vi. 69.
Aristonice Pythia, vii. 140.
Aristonymus Clisthenis pater, vi. 126.
Aristophantus, Cobonis pater, vi. 66.
Aristophilides Tarentinorum rex, iii. 136.
Arizanti Medorum gens, i. 101.
Arizus Gergis pater, vii. 82.
Arma sacra sponte extra templum
 Delphicum apparent, viii. 37.
Armenii cum Xerxe militantes, vii. 73.
 eorum armatura et dux, ibid.
Armenii pecuarii, i. 194. v. 49.
Armenius mons, i. 72.
Arpoxais Targitai apud Scythas filius,
 iv. 5, ab eo oriundi Scythæ, iv. 6.
**Arsamenes Darii filius, Utiorum et My-
 corum dux**, vii. 68.
Arsameas, pater Hystaspis, i. 209. vii.
 11. avus Darii, vii. 224.
Arsanes Darii filius et Artystonæ Cyri
 filia: dux Arabum et Æthiopum, vii.
 69.
Artaba, mensura Persica, i. 1, 2.
**Artabanus Hystaspis filius, Darii fra-
 ter, Xerxis patruus**, iv. 83. bellam
 contra Scythas Dario dissuadet, iv.
 83. ejus oratio qua Xerxi dissuadet
 bellum Græcis inferre, vii. 10, 11.
 ejus mirum in solio regio somnium,
 vii. 17, 18. ejus de Xerxis expeditione,
 et copiis cumque Xerxe colloquium,
 vii. 46, 47, 48, etc. Susa a Xerxe re-
 missus, commisso regno, vii. 52, 53.
Artabanus Artyphii pater, vii. 66.
Artabanus Bassacis pater, vii. 76.
Artabates Pharnazathris pater, vii. 65.
Artabazus Pharnacia fil. ix. 40. Cho-
 rasmiorum et Parthorum dux, vii.
 66. viii. 126. cum Mardonio remanet
 in Europa, ibid. Potidæam obsidet,
 viii. 127. Olynthum capit, ibid. ad
 Potidæam maris aestu et restagna-
 tione male affigitur, viii. 129. dis-
 suasor relinquendi in Græcia Mardonii
 et pugnae contra Græcos a Mardonio
 suscipiendæ, ix. 61, 66. ejus fuga,
 defuncto Mardonio, ix. 66. et seq.
 fuga quomodo per Thessaliam sit
 elapsus, ix. 89.
Artace urbs, iv. 14. incensa, vi. 33.
**Artachæes fossæ apud Acanthum faci-
 endas præfectus**, vii. 117. ejus sta-

INDEX.

- cura, *ibid.* interitus et funus, *ibid.*
ei sacrificant Acanthii ex oraculo, *ib.*
- Artachæus Artæi fil. vii. 21.
Artachæus, Otaspis pater, vii. 63.
Artachæus Artayntæ pater, viii. 130.
Artæi olim, qui Persæ, vii. 61.
Artæus Artachæi pater, vii. 21.
Artæus Azanis pater, vii. 66.
Artanes Darii frater, vii. 224.
Artanes fluvius, iv. 49.
Artaphernes Darii frater, Sardibus præfectus, v. 25, 30, 73. sollicitatur ab Aristagora ad reducendos Naxiorum exules, v. 31. una contra Ionas delectus imperator, æsque gestæ, v. 123. ejus ad Aristagoram dictum, vi. 1.
Artaphernes Artaphernis filius, contra Athenas et Eretriam missus, vi. 94. idem Datis ad Marathonem collega, vii. 74. dux Lydorum et Mysorum in exercitu Xerxis, *ibid.*
Artayctes, Cherasmis fil. dux Macronum et Mosynæcorum, vii. 78. Sesti præses, *ibid.* et ix. 116. ejus facinora nefaria, vii. 33. ix. 116. obsidetur Sesti, ix. 116. capitur a Græcis, ix. 119. suffigitur palo ab Atheniensibus, vii. 33. ix. 120.
Artayctæ filius coram patre saxis obrutus, ix. 120.
Artaynta, Masistæ filia, Dario filio a Xerxe collocata, ix. 103. eadem tamen amasia Xerxis, ix. 108. *seq.*
Artayntes Artachæi fil. dux classis a Xerxe relictæ, viii. 130. ejus fuga, ix. 102. probris impetitus a Masiste, contra eum stringit acinacem, ix. 107.
Artembares vir inter Medos clarus, i. 114, 115, 116. Artembares avus paternus Artayctæ, ix. 122. instruit Persas, qua oratione a Cyro petant meliorem regionem sibi eligere liceat, *ibid.*
Artemisia contra Græcos expeditionem sequuta, vii. 99. ejus genus et animi præstantia, virilitas, *ibid.* ejus imperium, *ibid.* ejus naves post Sidorias celebratiss. *ibid.* sententiæ inter socios optimæ, *ibid.* consilium de non tentanda ad Salaminem pugna, viii. 68. ejus facinus in pugna navali, viii. 87, 88. eam insequitur Aminias Palleneus, et ut servata, viii. 93. præmium propositum ei qui vivam cepisset, et quantum, *ibid.* in consilium a Xerxe adhibita separatim, viii. 101, 102. deducit liberos regios, viii. 103.
Artemisium, iv. 35. vii. 175, et 195.
Artimpassa, Venus Scythice, iv. 59.
Artiscus amnis, iv. 92.
Artobazanes, Darii filius, cum Xerxe fratre de regno contendit frustra, vii. 2, 3.
Artochmes Darii gener, vii. 73.
Artontes, Bagæi pater, iii. 128.
Artontes, Mardonii filius, ix. 84.
Artoxerxes quid signif. vi. 98. filius Xerxis, vii. 106, et 151.
Artozostra Darii filia, vi. 43.
Artybius Persa eximius, v. 108. equus ipsius bellicosus, v. 111.
Artyphius filius Artabani, vii. 66.
Artyphius Ariomardi germanus, vii. 67.
Artystona Cyri filia, iii. 88. vii. 69.
Arura quid apud Ægypt. ii. 168.
Aryandes Ægypti præter ejusque interitus, iv. 166.
Aryandicum argentum, *ibid.*
Asbystæ Afri, iv. 170.
Ascalon Palæstinæ urbs, i. 105.
Aschy, liquoris genus, iv. 23.
Asia, Promethei uxor, iv. 45.
Asiæ magnitudo descripta qualis et quanta, iv. 37, 38, 39, 40. unde nomen accepit, iv. 45. pervestigata a Dario, iv. 44. Libyæ par, præter eam quæ ad solem orientem, *ibid.* India tenus habitatur, iv. 40. Asiæ termini, ii. 17.
Asiam Persæ putant sibi necessitudine conjunctam, i. 4.
Asiæ superioris imperio quamdiu potiti Assyrii, i. 95. Asia subacta a Phraorte, i. 102. Asiæ imperium amittunt Medi, eoque Scythæ potiuntur, i. 104, 105. idque quando Medi recuperarunt, i. 106. Asiæ quædam planities, iii. 117.
Asias tribus, Sardibus sic vocata, iv. 45.
Asies Cotyis filius, iv. 45.
Asina Argiva, viii. 73.
Asini Armeniorum in navigiis Babylonem commeantium, i. 194. asini in Scythia nulli, iv. 28, 129. asinorum vocem et formam equi Scythici non ferunt, iv. 129. asini cornibus præditi ubi, iv. 191. asini nunquam bibentes ubi, iv. 192.
Asinarii cum matre Demarati concubitus falso sparsus, vi. 68, 69.
Asmach, quid, ii. 30.
Asonides navarchus, vii. 181.
Asopii pop. ix. 15.
Asopus amnis, iv. 108. vii. 200. ix. 15, 29.
Asopodorus, Timandri filius, ix. 69.
Aspathinès e Persarum primoribus, iii. 70. in femore percussus a mago, iii. 78.
Aspathines Prexaspis fil. vii. 97.
Asphaltus Babylonica, i. 179. asphaltus ubi e puteo hauritur, vi. 120.
Assa urbs, vii. 122.
Assesus, et Assesia Minerva, i. 19.
Assyria, ii. 17. iv. 39. ejus siccitas, i. 193. oppida habet magna et celebr. i. 178.

INDEX.

Assyrî a Græcis dicti Syrii, vii. 63. quædium Asiæ superioris imperio potiti, i. 98. ab iis Medi deficiunt, ibid. eosque subigunt, i. 106. eorum bellum cum Pharaote, i. 102. cum Cyaxare, i. 103. eorum arma in exercitu Xerxis, vii. 62. eos aggreditur Cyrus, i. 177, etc.

Astacus Melanippi pater, v. 67.

Aster, Anchimolii pater, v. 63.

Astrabaci herois conditorium, vi. 69.

Astyages, Medorum rex, i. 46, 73, 107. avus maternus Cyri, i. 74, 75. acerbè imperat Medis, i. 123. magos crucifigit, i. 128. a Cyro bello victus et captus, i. 75, 128, etc. Ariem uxorem ducit, i. 74. ejus somnia, i. 107, 108. gesta cum filia Mandane, ibid. Harpago filium comedendum proponit, i. 119. Astyagis et Croesi affinitas unde, i. 73.

Asychis rex Ægyptiorum, ii. 136. res ab eo gestæ et pyramis ejus, ibid.

Asylum Hercules, ii. 113.

Atarbechis urbs, ii. 41.

Atarne urbs, vii. 42.

Atarnitis regio, vi. 28, 29.

Atarneus ager, i. 160. vii. 42. Mysiæ in dominio Chiorum, viii. 106.

Atarnes fluvius, iv. 49.

Atarnites Hermippus, vi. 4.

Athamas Æoli filius inito cum Inone consilio, necem Phrixo machinatur, vii. 197.

Athenades Trachinius, vii. 213.

Athenagoras, legatus Samius, ix. 90.

Athenæ, Ionicarum urbium sola quondam insignis, i. 143. laudatæ ab Homero, ii. 28. oppressæ tyrannide a Pisistrato, i. 59, 60. tyrannide liberatæ, v. 55, etc. 64, 65. captæ a Xerxe, viii. 151. iterum a Mardonio et incensæ, ix. 13. Athenarum arx occupata a Cleomene, v. 2. incensa a Persis, viii. 53.

Atheniensium origo vetustiss. vii. 162. eorum diversis temporibus diversæ appellationes, viii. 44. populus xxx. millium, v. 97. in Ionico genere præcellunt, i. 56. et Iones appellitari volebant, i. 143. Ionibus auxiliantur adversus Persas, v. 97. Iones ab illis deseruntur, v. 103. inter Græcos sapientia primi, i. 60. eorum prudentia in bello Xerx. viii. 3. ix. 27. eorum virtus in prælio, ix. 70, 101. laus fortitudinis ad Marathonem, vi. 112, 113. ix. 27. Atheniens. trecentorum virtus, ix. 21. Athen. Græciæ liberatores, et regis repulsores, vii. 139. nautici necessitate facti, vii. 144. eorum vires et navibus quantæ, viii. 61. Atheniensib. leges a Solone cond. i. 29. eorum uxores uxo-

rem et liberos Lycidæ lapidibus obruerunt, post obrutum a suis maritis Lycidam, ix. 5. earum vestis mutatio, v. 87. Athen. uxores a Pelagis captæ, vii. 138. Atheniensium prytæneum, i. 146. quando tribuum apud eos nomina fuerint immutata, v. 69. Atheniensium panegyries, vi. 111. nunquam solum mutarunt, i. 56. vii. 161. eorum cum Mitylenæis pugna, v. 94. reditus metallici ex Lauro, vii. 144. sub tyrannis infirmi, v. 68, 91. §. 7. Græcorum præstantiss. i. 56. periti in oppugnand. muris, ix. 70. Tegeratis præstantiores, viii. 27, 28. cum Æginetis gesta, v. 48, etc. vi. 49, etc. 87. vii. 145. in Atheniens. et Æginetarum præsidio mare contra Xerxem, vii. 203. Atheniens. in pugna navali præstantiss. post Æginetas, viii. 93. Græcorum præstantiss. pugna navali ad Eubœam, viii. 17. eorum prælium cum finitimis apud Eleusinem, i. 30. contra Peloponnenses egrediuntur, v. 74, etc. eorum contra Carystios bellum, ix. 105. Sestum obsident, ix. 114. urbem suam deserunt bello contra Xerxem, viii. 41. Sardis mittunt ad contrahendam cum Persis societatem, et Dario terram et aquam promittunt legati, v. 13. Sardus invadunt, vii. 1, 8. apud Dazum insimulati, vi. 94. et contra eos expeditio, sumta, ibid. in Salaminem quomodo transierint, ix. 6. Atheniensium legatio Spartam missa, ix. 7.

Attica oppressa a Pisistrato, i. 59. Atticam quater ingressi Doreæ, v. 76. Atticæ magnam partem vastant Persæ, vi. 102. Attica multo magis ad austrum vergit quam Lemnos, vi. 139. Attica regio non equitabilis, ix. 13. Attica gens, Pelagica, in Hellenes transiens, linguam Pelasgorum perdidit, i. 57. Atticus medimnus, i. 192. medimnus farinæ, non adjecto vocab. Atticus, vi. 57. Atticarum mulierum cædes, vi. 138.

Athos mons, vi. 44, et 95. vii. 21. ejus descriptio, vii. 22. circa Athon jactura classis Persicæ, vi. 44, et 95. vii. 21. effusus a Persarum copiis, vii. 21, etc. 192.

Athres fluvius, iv. 49.

Athribitana plaga, ii. 166.

Atlas fluvius, iv. 49.

Atlas mons, iv. 184. ejus descriptio, ib.

Atlantes homines innoimati eorumque descriptio, iv. 184. unde dicti, ibid.

Atlanticum mare, i. 203.

Atossa, Cambyxis soror et Smerdis, eadem Cambyxis uxor, et magi, post Darii, iii. 68, 88. ejus ulcus in mamma a Democede sanatum, iii. 133,

INDEX.

134. potentia ejus apud Darium, vii. 3.
 Atramyttium urbs, vii. 42.
 Atridae, vii. 20.
 Attaginus Mardonium convivio excipit Thebis, ix. 15. eum sibi dedit volunt Græci victores, ix. 86. ipse profugit, ix. 88.
 Attica, *vide post* Athenæ et Athenienses.
 Atys Croesi filius, adolescens eximius, i. 34, 35. ejus interitus, i. 43.
 Atys, Lydorum rex, Manis filius, Lydi et Tyrrheni pater, i. 7, 94. vii. 74.
 Auchatæ Scytharum genus, iv. 6.
 Auras et Atlas fluvii ex Hæmi jugis fluentes, iv. 49.
 Auri majorem partem quomodo Indi sibi comparent a formicis, iii. 102, 103, 104, 105. aurifodina Thasiolorum, vi. 46. auri magna copia in septentrionalibus Europæ plagis, iii. 116. auriamenta et Timolo, i. 93. auriamenta et quodam lacu ut virgines e limo extrahunt, iv. 195. auri immensa vis a Gyge Delphis dicata nominatur Gygadas, i. 14. ex auro et argento ubi primum percussi nummi, i. 94. auri creber usus, in armis et ornatu equorum apud Massagetæ, i. 215. auro et argento constrati lecti, tentoriaque referta in exercitu Pers. Mardonii, ix. 80. auro oneratus Alcæon, vi. 125. aurum sacrum Scytharum, iv. 7. auro merces ut commutant Carthaginienses cum Africa, iv. 196. aurum vili mercantur Ægyptæ a servis Laced. ix. 80. auri thesaurismus regum Pers. iii. 96.
 Aureus tripes apud Delphos, ix. 81. aurea phiala in balneo Herculis, iv. 10. aurei crateres et phialæ, et alia vasa potoria *etc.* in Persarum exercitu Mardonii, ix. 80. aurea pocula oblata sibi Cleomenes recusat accipere, iii. 148. aureum aratrum, jugum, securis, et phiala, cælo delapsa in Scythiam, iv. 5. aureæ compedes Democedi donatæ, iii. 130. aureæ compedes apud Æthiopes, iii. 23. aurea metalla, ix. 75. aurea platanus ac vitis, vii. 27. aurosa arena, quæ a formicis egeritur, iii. 102.
 Aures hominibus magis incredulæ quam oculi, i. 8. aures ignominie causa præciæ, ii. 162. iii. 69, 118. aures sibi præcidit Zopyrus, iii. 154. in auribus animum habitare, vii. 39.
 Auschiæ Afri, iv. 171.
 Ausenses, iv. 180. aurores, iv. 191.
 Anster pluviosissimus ventus, ii. 25. Psyllos contra se bellantes arena obruit, iv. 173.
 Autesion Tisameni fil. iv. 147. vi. 52.
 Autodidus Cleadis pater, ix. 85.

Automoli qui, ii. 30.
 Autonus et Phylacus heroes, eorumque fana, viii. 39.
 Auxesie et Damie simulacra, v. 82, 83.
 Axius fluvius, vii. 123.
 Axus Cretæ oppidum, iv. 154.
 Azanes Artæi fil. Sogdorum dux, vii. 66.
 Azen Laphanæ, vi. 127.
 Aziris, a Cyrenæis habitata, iv. 169.
 Aziris insula, iv. 15.
 Azotos, Syriæ urbs, diutissime inter omnes obsidionem sustinuit, ii. 157.

B.

Babylon urbs celeberr. et validiss. Assyriæ, i. 178. ejus situs et magnitudo, *ibid.* ejus centum portæ, i. 179. ut exstructa, i. 179, 180, 181, *etc.* ubi ejus descriptio. primo capta a Cyro, i. 191. ejus potentia, qua tertiam Asiæ partem æquat, i. 192. ejus principatus sive satrapia longe maxima, *ibid.* secundo capta a Dario post diuturnam obsidionem, iii. 158. ejus muri et portæ dejectæ, iii. 159. Babyloniorum leges, i. 196, 198, 199. eorum amictus et cultus, i. 195. eorum navigia, i. 194. sepulcra et luctus funebres, i. 198. cum mulieribus miscendi fœdus mos, i. 199. eorum tres tribus nullo alio nisi piscibus victitant, i. 200. a Babylonii Græci quæ acceperint, ii. 109. eorum cura erga ægrotos, i. 197. eorum ablutio post coitum, i. 198. eorum fœdus cum Cræso initum, i. 77. eorum cum Cyro conflictus et fuga, i. 190. eorum rebellio sub Dario adque bellum apparatus, ii. 150. obsidentur diu, iii. 151, *etc.* mulieres strangulant fere omnes ne rem frumentariam obsessorum absumant, iii. 151. eorum tria millia patibulis affixa, iii. 159.
 Babylonis reginæ duæ insignes, i. 184, 185.
 Babyloniarum virginum auctio, i. 196.
 Babylonice regionis feracitas, i. 193.
 Babylonicum talentum quid valeat, iii. 89.
 Bacehus, Ægypt. Osiris, ii. 42. ejus festum, sacra, phalli, i. 150. ii. 48, 49.
 Bacchanalia Scythæ cur improbant, iv. 79.
 Bacchantium vox, viii. 65.
 Bacchica et Orphica, ii. 81. iv. 79.
 Bacchiadæ apud Corinthios, v. 92.
 Baccho dati ebori, v. 67.
 Bacidis oraculum, viii. 20, 77, 96.
 Bactrii in Xerxis exercitu militantes, et eorum dux et armatura, vii. 64. eorum equites, *ibid.* 86.
 Bactriana natio, i. 153. iii. 92.

INDEX.

- Bacula Assyriorum, i. 195.
 Badres Pasargades nauticis copiis dux contra Barceos, iv. 167.
 Badres Hystanis filius, Cabelcum et Milyarum dux, vii. 77.
 Bageus, Artontis filius, ad Orætem interimendum delectus, iii. 128.
 Bageus Mardontis pater, vii. 80.
 Bagasaces Artabani filius, dux Thracum, vii. 76.
 Balteus Herculis, in extrema commissa habens phialam auream, iv. 10.
 Barba proluxa nascens sacrificæ seu antistitæ Minervæ, res ominosa, i. 175. viii. 104. barbara gens minus dextra quam Græca, *vel potius*, minus dextertatis habet, i. 60. barbaros potius quam Græcos in mortuum sœvire decere, ix. 79. barbarorum vociferatio in pugna, ix. 59.
 Barce oppid. iii. 91. ejus origo et conditores, iv. 160. obsessa a Persis, iv. 200.
 Barcei Cambysi se dedunt, iii. 13. interficiunt Arcesilaum, iv. 164, 167. circa eos et Persas acta, iv. 201, etc. subacti a Pheretima, Arcesilai matre, misere tractati, iv. 202, 203. ad Darium transportati, vicum Bactrianæ regionis incolunt cui quoque Barce nomen, iv. 204.
 Bares dux nauticus Pers. Cyrenen vult diripi, cui obstat Amasis, iv. 203.
 Baris navigii nomen, ii. 96.
 Basilides Herodeti cujusdam pater, viii. 132.
 Bassaria feræ quædam, iv. 192.
 Batrachomyomachia Homeri, ii. 24.
 Battus Libya lingua rex, iv. 155.
 Battus rex, Polymnesti filius ex Phronima concubina, iv. 150, 155. ejus vitium linguæ, iv. 155. unde dictus sit Battus, iv. 155. quot annos regnavit, iv. 159.
 Battus claudus, Arcesilai successor, iv. 161.
 Battus tertius felix appellatus, iv. 159.
 Battiadæ inter cæteros Barceos cur non direpti, iv. 203.
 Beatus ante obitum nemo appellandus, i. 32. beatus ex viventibus nemo, i. 86.
 Beatorum insula, regio sic dicta, iii. 26.
 Becos, panem Phryges vocant, eaque prima vox a pueris edita in loco solo educatus, ii. 2.
 Bellariis multis utuntur Persæ, i. 133. e Bello et rapto vivere, pulcrum apud Thracas, v. 6.
 Belus Nini pater, i. 7.
 Belus Cephei pater, vii. 61.
 Belides portæ Babylonis, iii. 155, 158.
 Benemeriti de rege, Orosangæ Persis dicti, viii. 85. honoresque consequuntur, iii. 154.
 Benemeriti seu benefici Spartiarum, i. 76.
 Bermius mons, viii. 138.
 Bessi vaticinantes, vii. 111.
 Bestiæ apud Ægyptios sacræ, ii. 65, etc.
 Bias Priæneus, i. 27. ejus saluberrimum consilium Ionibus datum, i. 170.
 Bias Melampodis frater, ix. 33.
 Bibli olim de pellibus, v. 58.
 Bisaltes, Apollophanis filius, Abydenus, vi. 26.
 Bisaltia regio, vii. 115.
 Bisaltarum regis eximium facinus in filios qui contra Græciam militarant, viii. 116.
 Bisanthe urbs in Hellesponto, vii. 137.
 Bistones pop. Thraciæ, vii. 110.
 Bistonis lacus, vii. 109.
 Bithyni a Cræso subacti, i. 28. Bithyni, Thracas in Asia dicti, vii. 75.
 Bitonis et Cleobis historia et beatitudo, i. 31.
 Boæis palus, vii. 129.
 Boeotia, ii. 49. v. 57.
 Boeoti ad Thermopylas, vii. 202. Cæmen et Hysias occupant, v. 74. Chalcidensibus auxiliantur contra Athen. v. 77. sed infelicitur, ibid. cum Medis universi sentientes, viii. 34. eorum equitatus quantopere juverit Mardonii milites fugientes, ix. 68.
 Boeotiæ solæ, i. 195.
 Bogen præfect. Eionis, vii. 113. Xerxi fidelissimus, vii. 107. in rogam se conjicit, ibid.
 Bolbitinum ostium, ii. 17.
 Bolissus, loci nomen, ii. 23, 24.
 Bonis hominibus usu venit ut malos habeant servos, viii. 68.
 Boreas Atheniensium gener, vii. 189. ab iis contra Xerxem invocatus, ibid. ejus uxor Orithyia, ibid. ejus delubrum, ibid.
 Borysthenes fluvius, iv. 45, 47. ejus descriptio, iv. 53.
 Borysthenitæ, iv. 18, 53. eorum emporium, iv. 17.
 Boryes feræ ubi gignantur, iv. 192.
 Boves mares Ægyptii immolant; feminae Isidi sacræ sunt, ii. 38, 41. boves immolandos ut explorent Ægyptii, ii. 38. boum sepultura apud Ægyptios, ii. 41. bos lignea inaurata Mycerini filias sepulcrum, ii. 129. bos apud Cyrenæos etiam sacra propter Isidem, iv. 186. bobus ubi cornua non succrescant, iv. 29. boves præpostere pascentes, cornua inflexa antè habentes, iv. 182. Boves feri prægrandibus cornibus circa Macedoniam, vii. 126.
 Bosporus Cimmerius, iv. 12, et 100.
 Bosporus Thracicus a Dario ponte jun-

INDEX.

ctus, iv. 83, 85, 86. *ubi et ejus dimensio.*
 Bottiæ, populus, vii. 185. viii. 127.
 Bottiæis regio, vii. 123. terminatur per fluv. Lydian et Haliacmona, vii. 127.
 Branchidæ, ubi oraculum Apollinis, i. 92, 157. v. 36.
 Brauron Atheniensium, iv. 145. vi. 138.
 Briantica regio, ante Galaica, vii. 108.
 Briges, qui postea dicti Phryges, vii. 73.
 Brongus fl. iv. 49.
 Brundisium urbs, iv. 99.
 Bryas Darii et Artystonæ fil. vii. 72.
 Brygi, Thraces, vi. 45. vii. 185.
 Bubali, iv. 192.
 Bubares Persa, Megabyzi filius, v. 21. vii. 21. viii. 136.
 Bubastis urbs, ii. 59, 137, 156.
 Bubastis Ægyptiace, Diana, ii. 137, 154. prope Pelusium, ii. 156.
 Bubastiana plaga, ii. 166.
 Bucolicum ostium Nili effossum, ii. 17.
 Budii, Medorum gens, i. 101.
 Budini populus, iv. 21, 108. eorum mores, etc. iv. 108.
 Bulla Spartiata, Nicolai filius, vii. 134. offert se sponte ad Talthybiæ iram placandam, una cum Sperthiæ: et eorum acta, vii. 134, 135, 136, 137.
 Bura Achæorum opp. i. 145.
 Buse, Medorum gens, i. 101.
 Busiris urbs, ii. 59, 61.
 Busiritana plaga, ii. 165.
 Butacides, v. 47.
 Butus (*vel potius* Buto) urbs Ægypti, ubi oraculum Latonæ, ii. 59, 63, 155.
 Bybassia, i. 174.
 Byblus Ægyptiorum ejusque descriptio, ii. 92.
 Byzantium ab Ionibus subactum, v. 103.
 Byzantii ab Otane capti, v. 26.

C.

Cabales gens Africæ, iv. 171.
 Caballi, populus, iii. 90.
 Cabelees Meones, qui et Lasonii, cum Xerxe militantes, et eorum armatura et dux, vii. 77.
 Cabiromum sacra, ii. 51. eorum templum Cambyzes profanat, iii. 37.
 Cadmus Agenoris, fil. iv. 147. v. 58, et 59. Semeles pater, ii. 45. Theram appellit, iv. 147. venit in Bæotiam, ii. 49.
 Cadmei, i. 146. Pelasgos ejiciunt, i. 56.
 Cadmei ab Argivis ejecti, v. 57, 61. in eos expeditio Atheniensium, ix. 27.
 Cadmæ litteræ, v. 59.
 Cadmea quædam victoria Phocensibus obtigit, i. 166.
 Cadmus Cous, Scythia filius, homo jus-

titæ amantiss. vii. 163, 164.
 Cadytis, magna Syriæ urbs, ii. 159. iii. 5. a Neco rege occupata, ibid. urbs non minor quam Sardis, iii. 5.
 Cænides Eëtion, v. 92. §. 2.
 Caici campus Mysorum, vi. 28.
 Caicus fluvius, vii. 42.
 Calamisa, ix. 96.
 Calamitas dimidiata est occidi ab digno, v. 111.
 Calantiæ Indi, iii. 97. *vide* Calatiæ.
 Calasiris vestis nomen, ii. 81.
 Calasiries Ægyptii pugnatores, ii. 164. ix. 32. soli arti militari operam dant, ii. 166, 168. *ubi et alia.* Calasiritum plagæ, ii. 166.
 Calatiæ Indi parentibus vescuntur, iii. 32. *at cap. 97. vocantur* Calantiæ.
 Calchas, vii. 91.
 Calchedonia, iv. 85. Calchedonii, v. 26.
 Calculorum ludus inventus a Lydis, i. 94.
 Callatebus urbs, vii. 31.
 Calliæ Phænippi filii odium in tyrannos, vi. 121. solus bona Pisistrati Athenis ejecti ausus emere, ibid. *ubi alia de eodem*, 122. filiabus nuptum dat ex Atheniensibus quem quæque deligat, iv. 122.
 Callias Eleus Iamidarum unus, vaticinus, v. 44, 45.
 Callias Hipponici filius, vii. 151.
 Calliades summum Athenis magistratum gerit, viii. 51.
 Callicrates ejusque virtus et moribundi dictum, ix. 72. ejus sepulcrum apud Lacedæmonios, ix. 85.
 Callimachus Aphidnæus polemarchus, vi. 109. ejus virtus et interitus, vi. 114.
 Callipidæ populus Scythiæ: iidem et Græcoscythæ, iv. 17.
 Callipolitani pop. vii. 154.
 Callista insula, iv. 147.
 Calvi populi ab ipso natali, itidemque feminæ calvæ, iv. 23.
 Calvi paucissimi apud Ægyptios, et cur, iii. 12.
 Calvitiem quid impediatur, ibid.
 Calumnia unde in aulis, iii. 80. ejus propria, vii. 10. §. 7.
 Calydnii pop. vii. 99.
 Calydensium rex, et navis demersa, viii. 87.
 Calyndici montes, i. 172.
 Camarina quondam Syracusanorum, vii. 154. eversa a Gelone, vii. 156.
 Cambyzes, Cyri pater, i. 46, 107, 112, 207. vii. 11. ei in matrimonium tradita filia Astyagis, i. 107.
 Cambyzes rex Pers. Cyri et Cassandæ Pharnaspe genitæ filius, i. 107. ii. 1. iii. 2. ejus genus sibi vendicant Ægyptii, iii. 2. regnum Cyri suscipit,

INDEX.

- ii. 1. ejus in Ægyptio expeditio, ibid. et iii. 1, etc. quidque eum præcipue moverit ad hanc expeditionem, iii. 1, 2, 3, 4. Ægypto potitur, i. 181. iii. 7, etc. cum Arabum rege fœdus init, iii. 7, 9. ei dedunt se Afri, Cyrenæi ac Barcæi munera mittunt, iii. 13. triplex movet bellum, iii. 17. exploratores mittit ad Æthiopas, iii. 20. temeraria et infelix expeditio in Æthiopas, iii. 25. jubet Ammonios diripere et Jovis oraculum incendere, ibid. Cambysis insania, iii. 25, 29, 30, 33, 34, 38. Apim Deum vulnerat lethaliter, iii. 29. fratrem occidendum curat ex falso somnio, iii. 30, 61. sororem, eandemque uxorem, interficit, iii. 31, 32. morbo sacro laborat ab ipsis natalibus, iii. 33. ejus violentia, et inde scelera, iii. 34, 35. religionis derisor, iii. 37. ejus fatum, et imprecationes in se, iii. 64, 65. ejus interitus, iii. 66. cur Dominus a Persis adrelletur, iii. 89.
- Cameli, i. 80. iii. 103. vii. 86. cameli Indorum, ibid. id animal non solent invadere leones, vii. 125. camelos timent equi, i. 80.
- Camicus oppidum, ejusque obsessio, vii. 169, 170.
- Caminus poemation Homeri, ii. 32.
- Camirus civitas, i. 144.
- Campea urbs, vii. 123.
- Campus Mæandri, i. 161. Xanthius, i. 175.
- Canæ mons, vii. 42.
- Canales coriacei miræ longitudinis, iii. 9.
- Canastræum promontorium, vii. 123.
- Candaules Myrsi filius, Sardium tyrannus, i. 7. Myrsilus a Græcis cognominatus, ibid. uxorem suam conspici nudam a Gyge vult, i. 8, 9, 10. uxoris et Gygis consilio et dolo interimitur, i. 11, 12.
- Candaules alius Damasithymi pater, vii. 98.
- Canes custodes domus, ii. 22.
- Canes Indici, i. 192.
- Canobus, ii. 97.
- Canobicum Nili ostium, ii. 17, 113, 179.
- Caput nullam suturam habens, ix. 83. e capitibus inimicorum cæsorum potant Scythæ, iv. 65. capita animantium non degustant Ægyptii, ii. 39. capita Ægyptiorum cur firma, Persarum vero fragilia, iii. 12.
- Capita quercus, locus sic dictus, aliter Tria capita, ix. 39.
- Cappadociæ fertilitas, i. 73.
- Cappadoces a Græcia Syri nominati, i. 72. v. 49. vii. 72. Cappadocibus bellum infert Croesus, i. 73.
- Capras Mendesii cur non mactent, ii. 42, 46.
- Caprarii in honore apud Mendesios, ii. 46.
- Capripedes homines, iv. 25.
- Capreæ et bubali apud Afros, iv. 192.
- Captivorum immolatio apud Scythas, iv. 62. et apud Tauros, iv. 103.
- Car fratres habuit Lydum et Mysum, i. 171.
- Caria, pars Ionie, i. 142. a Persis capitur, vi. 25.
- Cares olim Leleges, eorumque status antiquus, i. 171. eorum tria inventa, ibid. aiunt se aborigines, ibid. a Croeso subacti, i. 28. subacti et ab Harpago, i. 174. quidam Ægyptum incolentes, ii. 61, 152, 154. iii. 11. eorum a Persis defectio et pugna, v. 117, 118, 119, 120. naves et armatura in Xerxis exercitu, vii. 93.
- Caricarum mulierum factum contra maritos, i. 146.
- Carica Vestis, v. 88.
- Carine urbs, vii. 42.
- Carius Jupiter, i. 171. v. 66.
- Carcinitis urbs, iv. 55, 99.
- Cardamyla Laconica, viii. 73.
- Cardia urbs, vi. 33. vii. 58. ix. 115.
- Carenus Eueneti pater, vii. 173.
- Carnia festum, vii. 206.
- Carpathium mare, iii. 45.
- Carpis fluvius, iv. 49.
- Carthaginiensium bellum cum Phœciensibus, i. 166. rex Amilcar, vii. 165. iis vult bellum inferre Cambyses sed omittit, iii. 17, 19. colunt imaginem Amilcaris, vii. 167.
- Carystus opp. iv. 33. obsessa, vi. 99.
- Carystii se dedunt Persis, ibid. pecuniam dant Themistocli exigenti, viii. 112. contra Athen. bellum gerunt, ix. 105. eorum ager vastatur, viii. 121.
- Casambus, Aristocratis filius Atheniensibus traditus ab Æginetis, vi. 73.
- Casia ubi et quomodo nascatur et metatur, iii. 110.
- Casius mons, ii. 6, 158. iii. 5.
- Casmæna oppidum, vii. 155.
- Caspatyrus urbs, iii. 102. iv. 44.
- Caspil, iii. 92, 93. eorum armatura in exercitu Xerxis, vii. 67. eorum equites, vii. 86.
- Caspium mare, i. 202, 203.
- Cassandane Cyri uxor, mater Cambysis, ii. 1. iii. 2.
- Cassiteros, id est, stannum, iii. 115.
- Cassiterides insulæ, ibid.
- Castalia loci nomen, viii. 39.
- Casthanæa urbs, vii. 183, 188.
- Castor et Pollux Tyndaridæ, ii. 43. excepti ab Euphorione domo, vi. 127.
- Castores in quo lacu capiuntur, iv. 109.

INDEX.

- torum testicali morbis matricis, auxiliantur, *ibid.*
- Castra Tyriorum, locus sic dictus, ii. 112.
- Castra, nomen loci Ionibus et Caribus ad habitandum in Ægypto dati, ii. 154.
- Catadupa Ægypti, ii. 17.
- Catarractes amnis Mæandro par, vii. 26.
- Catiari et Traspies, Scytharum genus, iv. 6.
- Cava Eubœæ, viii. 13.
- Caucasus mons, i. 203, 204. iii. 97.
- Caucones Pylii pop. i. 147. iv. 148.
- Cannus ab Harpago capta, i. 176. ad Iones deficit, v. 103.
- Caunii eorumque genus et mores, i. 172.
- Castrobinus Aristæ pater, iv. 13.
- Caystrius fl. v. 100.
- Cebreniorum origo, ii. 20.
- Cecrops rex, viii. 44. unde Cecropidae dicti Atheniensis, *ibid.*
- Ceiorum conaculum Delphis, iv. 35.
- Celæne, ubi Mæandri fontes, vii. 26.
- Celees socius Dorici, v. 46.
- Celte populus, i. 33. omnium extremi in Europa ad solis occasum, iv. 49.
- Centum appellatæ insule, i. 151.
- Ceos prope Athenas, viii. 76.
- Cephenes olim, qui Persæ, vii. 61. Cephæus Andromedæ pater, vii. 61, 150.
- Cepheus Beli fl. vii. 61.
- Cephisus Thææ pater, vii. 178.
- Cephisus amnis, viii. 33.
- Ceramicus sinus, i. 174.
- Cercasorum urbs, ii. 15, 17, 97.
- Cercopes Homeri, ii. 24.
- Cercopen sedes, vii. 216.
- Cères, Ægyptiæ Isis, ii. 156. cum Cereere alea ludit Rhampsinitis rex, ii. 122. Ceres et Bacchus inferorum principes, ii. 123. Cereris matris templum in Scythia, iv. 53. Cereris Eleusiniæ templum, ix. 62, 97, 101. et lucus, ix. 65. Amphictyonidis templum, vii. 200. Achæiæ templum et orgia, v. 161. Cereris legiferæ sacra Thesmophoria, vi. 16. Cereris et Proserpinæ solemnia, viii. 65.
- Cervi in Africa nulli, iv. 192.
- Chalcedonii cæci a Megabazo dicti, *ib.* ab Otane capti, v. 26.
- Chalcedonii in ulteriore litore Byzantii, vi. 33. vetustiores Byzantiis, iv. 144.
- Chalcidenses oram Atticam populantur, v. 74. vastantur ab Atheniensibus, v. 77. Olynthum obtinent, viii. 27. illis opem ferunt Milesii, v. 99.
- Chalcidicum genus, vii. 185. viii. 127.
- Chaldæi, vii. 63. Chaldæi inter Assyrios, *ibid.* Chaldæi sacerdotes Jovis Dei, i. 181, 183.
- Chalestra urbs, vii. 123.
- Chalybes a Cresso subacti, i. 28.
- Champæ crocodilli dicti, ii. 69.
- Charadra oppidum, viii. 33.
- Charaxus, vir Mitylenæus, Sapphus frater, ii. 135. iv. 135.
- Charileus Mæandri frater, iii. 145.
- Charillus Eunomi filius, viii. 181.
- Charopinus Aristagoræ frater, v. 99.
- Chemmis insula, ii. 156.
- Chemmis oppidum grande Thebaicæ præfecturæ, ii. 91. Chemmitæ, *ibid.* Chemmitana plaga, ii. 165.
- Cheops, rex Ægypti, Rhampsinitis successor, ii. 124. ejus gesta, pyramides, ii. 124, 125, 126.
- Chephrenis regis Ægypti tyrannis, et pyramis, ii. 127, 128.
- Cherasmia Persæ, vii. 78.
- Chersis Gorgi pater, vii. 98.
- Chersis Onesii pater, v. 104.
- Chersonesi urbes subactæ et eversæ a Phœnicibus, vi. 33. Chersonesi tyrannus Miltiades, vi. 34. Chersonesus quæ est in Hellesponto, vii. 33. Atheniens. ditionis fuit, vi. 140. Chersonesus, aspera, iv. 99.
- Chersonesiæ portas Sesti Atheniensibus aperiant, ix. 118.
- Chersonesitarum primores in vincula conjecti a Miltiade, et quo astu capti, vi. 39.
- Chilei viri Tegeatæ consilium, ix. 9.
- Chilo vir Spartæ sapientiss. vii. 235. ejus consilium Hippocrati datum, i. 59. Demarmini filius, vi. 65.
- Chius Ionum civitas, i. 142. ii. 178. a Persis capta, vi. 31.
- Chii soli Milesiis contra Lydos opem ferunt, i. 18. Chiorum tyrannus Strattis, viii. 132. Minerva Poliochus, i. 160. eorum lingua, i. 142. ut Atarneum obtinuerint, i. 160. eorum clades, vi. 15, 16, 26. et prodigia quæ præcesserunt, vi. 27.
- Choaspes fluvius ad Susa, i. 188. v. 49, 52. ejus aquam solam rex potat, i. 188.
- Chœnix mensura, vi. 57.
- Chœreatæ (*q. d. porcales*) tribus Siçyonia, v. 68.
- Chœræ nomen loci in Eubœa, vi. 101.
- Chœrus Micythi pater, vii. 170.
- Choraamii populus, iii. 93. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
- Chori muliebres læcivi, v. 83.
- Chori tragici, v. 67.
- Chorus centum adolescentum ex Chio missus Delphos, vi. 27.
- Chromius Argivus, i. 82.
- Chutri, lavacri genus, vii. 176.
- Cicones gens Thraciæ, vii. 59, 108, 110.
- Cii sive Cei insulares, viii. 1.
- Cilices, ii. 28, 72. v. 49, 52. eorum armatura, vii. 91. eorum tributum, iii. 90.

INDEX

- Cilicia, ii. 17, 34. Cilicis praefectura, ix. 107.
 Cilicis naves, viii. 14.
 Cilix Agenoris filius, a quo dicti Cilices, vii. 91.
 Cilla, Aëolum civitas, i. 149.
 Cimmerii, i. 6, 15, 16, 103. iv. 1, 11, 12.
 Cimmerius Bosphorus, iv. 12, 28, 100.
 Cimmeria portoria, iv. 12, 45. Cimmerii mari, iv. 12.
 Cimon Miltiadis pater, vi. 34, 39.
 Cimon, Miltiadis filius, vii. 107. multam patri impositam exsolvit, vi. 136.
 Cimon Stesagoræ pater, vi. 38.
 Cineas rex Theasal. v. 63.
 Cinnamomum ubi gignatur, et quomodo colligatur, iii. 111.
 Cinype fluvius, iv. 175. v. 42.
 Cinype telus Africae fertilis, fluvio cognominis, iv. 198.
 Cion Mysiae, v. 122.
 Cippus finium index, vii. 30.
 Circumcisio Aegyptiorum, ii. 36. et aliorum quorundam populorum, ii. 104.
 Cissii in exercitu Xerxis militantes, vii. 62. eorum dux et armatura, ibid. eorum equitatus, vii. 86. eorum tributum, iii. 91.
 Cissia terra, v. 49, 52. Cissi seportæ Babylonis, iii. 155, 158.
 Cithæronis radices, ix. 19, 25. exitus, ix. 38.
 Cius fluvius, iv. 49.
 Claves Cypri, promontorium dictum, v. 108.
 Clazomenæ Iomum civitas, i. 142. ii. 178. hæc invaditur ab Alyatte, qui cladem accipit, i. 16. capitur ab Artapherne et Otane, v. 123. eorum thesaurus, i. 51.
 Cleades Autodici filius, ix. 85.
 Cleanax Argivus, ii. 1, 2.
 Cleander vates, Phigalensis, vi. 83.
 Cleander et Euclidis Hippocratis filii, vii. 155.
 Cleander Pantarei f. Gelæ tyrannus, vii. 154.
 Cleobis et Bitonis historia et beatitudo, i. 31.
 Cleodæus Hylli filius, vi. 52. vii. 204. viii. 131.
 Cleombrotus et Leonides gemini, v. 41, i. viii. 71. Anaxandridæ filius, ibid. et ix. 10. pater Pausaniæ, iv. 81.
 Cleomenes Anaxandridæ filius, v. 41, 64. vii. 148. inops mentis, v. 42. Spartæ rex creatus, non propter fortitudinem sed propter genus, v. 39. auro corrumpi non potest a Mæandrio, ideoque virorum justus, audit, iii. 148. discordia inter illum et Demaratum, vi. 51, 61, 73, 74. Clisthenem Athenis ejicit, v. 70, 72. ejus cum Aristagora acta, v. 49, 50, 51. inter Cleomenem et Argivos acta, vi. 76, 77, 78, 79, 80. proficitur contra Pisistratidas, v. 64. Achatum se esse ait, non Dorem, v. 72. profugit Sparta et Arcadas sollicitat contra Spartanos, vi. 74. adversus Athenienses bellum gerit, v. 74, 75. ad insaniam reductus, v. 73, 84. ejus interitus, v. 48.
 Cleonæ urbs, vii. 92.
 Clinias Alcibiadis filius Atheniensium præstantissimus in classe contra Xerxem, viii. 17.
 Clisthenes, Sicyonius tyrannus, vi. 126. ejus odium in Adrastum, v. 67. circa Clisthenem et filiam Agaristam ac procos acta, vi. 126, 127, etc.
 Clisthenes Alcæmonides Atheniensis Sicyonii Clisthenis nepos, v. 66, 67. vi. 181. ejus et Isagoræ factiones, v. 66, 69, 70.
 Clytiades Tisamenus, ix. 33.
 Cnidus civitas, i. 144. ii. 178.
 Cnidii Lacedæmoniorum coloni, i. 174. eorum cum Tarentinis amicitia, iii. 188. suam ditionem in insalæ formam perfodiendo tentant redigere, i. 174. et isthmu perferre volentes quomodo impediti, ibid. Harpago se dedunt, i. 174. Cyrenæorum quosd. servant, iv. 164.
 Cnæthus pater Nicodromi, vi. 88.
 Cobon Aristophanti filius, vi. 66.
 Codrus Atheniensium rex, v. 65, 76.
 Codrus Melanthi f. i. 147.
 Codrus Nelei pater, ix. 97.
 Coela, via quedam, vi. 103.
 Coela Chii, vi. 96. Euboeæ, viii. 13.
 Coenyrorum et Aenyrorum locus prope quem metalla Thesia, vi. 47.
 Coës Mitylenæus Erxandri filius, iv. 97. v. 11. Mitylenes tyrannidem a Dario accepit, v. 11. captus ab Istragora, v. 37. a Mitylenæis lapidibus interfectus, v. 38.
 Coitus in templis, ii. 64.
 Colæus, Samiæ navis gubernator, iv. 152.
 Colaxais Targitai filius, iv. 5. ab eo oriundi Scythæ, iv. 6. triplex filia constituit regnum, iv. 7.
 Colchi, i. 104. progenies Aegyptia, ii. 104. iii. 97. iv. 40. eorum armatura et dux in Xerxis exercitu, vii. 79.
 Colchicum linum Sardonicum dictum, ii. 105.
 Colias ora Atticæ, viii. 96.
 Colophon Smyrnæ conditor, i. 164.
 Colophon Ionum civitas, i. 143. ii. 8. vi. capta a Gyge, i. 14.
 Colophonii soli cur ex Ionibus ab Apaturis festis arcentur, i. 147.
 Colophoniorum profugi, Smyrnæ occupant, i. 150.

INDEX

- Colosse, oppidum Phrygiæ, vii. 30.
Colossi, ii. 130, 143, 153, 173, 176.
Colossi apud Ægyptios cuiusque pontificis, ii. 143.
Columbæ Dodonææ nigrae, ii. 55.
Columbas albas cur expellant Persæ, i. 138.
Columnæ albae in Caria, v. 118.
Columnæ instar palmarum, ii. 160.
Comaræ Lacedæmonii ex quo alant et Argivi non, i. 82. comam ut Babylo-
nii gerant, i. 195. pectentes Lacedæ-
monii, vii. 208. comam ut alant et
tondeant Macæ, iv. 175. comam
quomodo gestent Maxyes, iv. 191.
Combrea urbs, vii. 133.
Comedunt in viis Ægypti, ventrem
domi exonerant, ii. 35.
Compsatus fluvius, vii. 109.
Conehylia in montibus Ægypti, ii. 12.
Coniscus Thesæ, v. 63.
Conos pini fructus, ii. 20.
Consilio bono felix eventus, vii. 157.
Consuetudines aviæ placeant genti
cuique, iii. 38.
Consultant Persæ inter pocula, et
quidem de rebus etiam maxime ter-
ris, sed ab infidem sobriis confirmari
oportet consilia quæ tum capta fue-
rint, i. 133. consultare bene maxi-
mum est lucrum, vii. 10. §. 4.
Contadesus fluvius, iv. 90.
Convitia irritant iram, vii. 160.
Copais palus, viii. 135.
Coryra a Corinthiis condita, iii. 49. ei
imperitat Periander, iii. 52.
Corcyraei, iii. 48, 49. eorum cum Co-
rinthiis perpetua discordia, iii. 49.
interficiunt Periandri filium, iii. 53.
in bello Xerxiano astute neutrarum
partium, vii. 163.
Coressus in agro Ephesio, v. 100.
Corinthiorum tyranni Eetion et Peri-
ander filius, v. 92. Corinthii cecce
adversus Persam missi, vii. 200. Co-
rinthii minime contemptui habent
opifices, ii. 167. Corinthiorum the-
saurus, i. 14, 50. iv. 162. eorum et
Sasiorum similitudines, iii. 48. eorum
cum Corcyraei discordia, iii. 49. Co-
rinthii Peloponnesenses contra Atheni-
enses deserunt, v. 75. Corinthii
naves nummo vendunt Atheniensi-
bus, dono dare lege prohibiti, vi. 89.
eorum fuga socios deserentem in
bello Persico, vii. 94. eorum virtus,
ix. 102. Corinthiæ mulieres universas
exutæ a Periandro et err, v. 92. Co-
rinthia vestis cui similissima est Doris,
v. 87.
Corinthus felix, iii. 52.
Cornua pecoribus ubi mature aut sero
nascuntur, iv. 29.
Corobius porporarius, iv. 181.
Corona oleaginis Olympiorum pne-
mium, vii. 26.
Coronasi Thebanorum vicini, v. 79.
Corosca vel Cynus, i. 165.
Corycium antrum, viii. 36.
Corydalis Anticyrensis, vii. 214.
Corys Arabie flumen, iii. 9.
Cos civitas, i. 144.
Cos insula Tyrannos passa, vii. 164.
Cotyæ Asiae pater, iv. 45.
Cranapes Mitrobatis filius, una cum
patre ab Oreste cæsus, iii. 186.
Cranai dicti Athenienses, viii. 44.
Crastis, et Crastia Minerva, v. 45.
Crater, qui Cresso portabatur, inter-
ceptus et cælutura ejus, i. 70. iii. 47.
crater in ostio Ponti, a Pausania
dedicatus, iv. 81. crater Argolicus,
iv. 152. crateres Lesbii, iv. 61.
Crathis Ægarum fluvius perennis, a
quo et Italicus ille vocatus est, i. 145.
Cratines Anaxilai pater, vii. 165.
Cratinus Aminoclis pater, vii. 190.
Cremni, emporium paludis Mæotidis,
iv. 90.
Creston urbs, i. 57.
Crestonæi, v. 3. vii. 127.
Crestoniatus, i. 57.
Crestonicus ager, vii. 124.
Crestonicæ terræ rex, viii. 116.
Creta universa a barbaris habitata, i.
173.
Cretenses cur auxilium non tulerint
Græcis contra Persam, vii. 167, 170,
171. *ubi nota* de eorum migratione et
fortuna.
Crex avis, ii. 76.
Crinippus Terilli pater, vii. 165.
Criseus campus, viii. 32.
Cristas galeis imponere primi ostende-
runt Cares, i. 171.
Critical in Cappadocia, vii. 26.
Cithæis Melanopi filia, ii. 1. furtivo
conubitu prægnans, ii. 2. parit Ho-
merum, ii. 3. nubet Phemio, ii. 4.
ejus mors, ii. 5.
Crithon Ithagenis pater, ii. 1.
Critobuli filia, Amasis uxor, ii. 181.
Critobulus Toronæus, viii. 127.
Crisus Polycriti filius, vi. 50. circa eum
et Cleomenem acta, ibid. Athenien-
sibus traditus ab Æginetis, vi. 73.
Crisus Ægineta, Polycriti pater, viii. 92.
Crobzyi Thraces, iv. 49.
Crocodili descriptio, ii. 68, 69, 70. cro-
codili sacri, ii. 69, 148. eorum se-
pulcra, ii. 148. crocodili Africa, iv.
192.
Crocodilorum urbs, ii. 148.
Cresus rex Lydorum ejusque genus, i.
6, 7, 92. Ephesios invadit, i. 26.
bonus vir, et religiosus, ac deorum
cultor, i. 87. cum Astyage affinitas,
i. 73. primus Græcos ad tributum
a 2

INDEX.

- pendendum adigit, i. 6, 27. Iones et *Æoles* subigit, *ibid.* cum Ionibus insularis hospitium contrahit, i. 37. per eum aucta *Lydorum* potentia, i. 28, 29. ejus cum *Solone* colloquium, i. 30, 31, 32, 33. eum deorum indignatio excipit, i. 34. *Gygis* tritavi crimen luit, i. 91. ejus somnium, i. 33. ejus luctus super filio interfecto, i. 44. *Cyrum* invasurus oraculum consulit varie, i. 46, 47, etc. donaria et hostiæ ab eo consecrata et jugulata, i. 50, 51, 52. v. 36. potentias. *Græcorum* amicitiam petit, i. 16, 69. crater, viii. 124. ejus expeditio contra *Cyrum*, i. 71, 73. *Halya* fl. trajicit, i. 75. *Pteriam* expugnat, i. 76. pugna cum *Cyro*, *ibid.* *Sardis* redit, i. 77. vincitur a *Cyro* et obsidetur, i. 81. in observantia et amore a *Cyro* habetur, qui ejus consiliis utitur, i. 88, 89, 90, 155, 156, 907. *Pythio* mittit compedes, i. 90, 91. alia ejus in *Græcia* donaria, i. 92. fratrem *Pantaleontem* interficit, *ibid.* *Cambysæm* desipientem admonet, et vix mortem effugit, iii. 36. alia sententia *Cambysi* adprobata, iii. 34. ejus munificentia in *Alcæmonem*, vi. 125. liberat *Miltiadem*, vi. 37. *Sardibus* captis et ipse capitur, et vivus ad *Cyrum* perducitur, i. 86. rogo impositus ab *Apollinē* invocato servatur, ignem missa pluvia, i. 86, 87.
- Croasi* filius mutus, quando vocem rupit, i. 85. templi *Delphici* locupletator, viii. 35.
- Crophii* mons, ii. 28.
- Crossæa* regio, vii. 123.
- Crotoniata*, genere *Achæi*, viii. 47. eorum cum *Sybaritis* bellum, v. 44, 45.
- Crotonienses*, vel potius *Crotoniata* medici dicti primi, secundi *Cyrenæi*, iii. 131.
- Cubiti* regii mensura, i. 178. cubitus *Ægyptius* *Samio* par, ii. 168.
- Cubiti* mensura, ii. 149.
- Culicum* vis ingens apud *Ægyptios* palustres et contra eos ab *Ægyptiis* excogitata, ii. 95.
- Cunctatio* utilis, vii. 10. *Cuniculi* hostiles ære deprehensi, iv. 90.
- Cupere* multa malum est, vii. 18.
- Cuphagoras* *Epizeli* pater, vi. 117.
- Curium* urbs *Cypri*, v. 113.
- Curienæ*, *Argivorum* coloni, *ibid.*
- Curotropho* sacra *Sami* fiunt a feminis, ii. 30.
- Currus* bellici, v. 113.
- Currus* sacer *Jovis* in *Xerxis* exercitu, vii. 55. quomodo amissus, viii. 115.
- Cyanæ* insulæ, errabundæ a *Græciis* existimata, iv. 85.
- Cyaxares*, *Phraortes* filius, *Deiocis* nepos, *Medorum* rex, i. 73, 103. ejus res gestæ, i. 103, 104, etc. in ira peracerbus, i. 73. ejus interitus et anni regni, i. 107.
- Cybeles* templum, *Sardibus* concrematum, v. 102.
- Cyberniscus* *Lycias*, vii. 98.
- Cyclades* insulæ, v. 30.
- Cydippa*, *Anaxilai* uxor, *Terilli* filia, vii. 165.
- Cydonia* in *Creta* condita a *Samiis*, iii. 44, 59.
- Cydrara* oppidum, vii. 30.
- Cyllestes*, panes *Ægypti*, ii. 77.
- Cyllirii* *Syracusanorum* quondam servi, dominos ejiciunt, vii. 155.
- Cylon* *Atheniensis* tyrannidis affectata compertus, v. 71.
- Cyza* civitas *Æoliæ*, i. 149. v. 123. vii. 194. ii. 1, 2. vocata et *Phriconis*, i. 149. ii. 38. ejus origo, ii. 1, 2. capitur a *Persis*, v. 123.
- Cymæi* hiberna classis *Xerxes*, viii. 130. oraculum consulunt de reddendo *Pactya*, i. 157, 158, 159. *Pactyam* in *Chium* deportant, i. 165. tyrannum suum vivum dimittunt, v. 38. spernunt inepte *Homerum*, ii. 12, 13, 14, 15.
- Cymæus* *Aristagoras*, iv. 138.
- Cynægirus*, *Euphorionis* filius, navem adversariam prehensans, manu truncatur, vi. 114.
- Cyneas* *Philagri* pater, vi. 101.
- Cynetæ* *Celtarum* accolæ in ultimis *Europæ* occidentalis plagia, iv. 49.
- Cynesii* populus, ii. 33.
- Cyniscus* appellatus *Zeuxidamus*, vi. 71.
- Cyno*, sive *Spaco*, *Mitradatis*, *babulci* *Astyagis* uxor, i. 110. quomodo *Cyrum* servaverit, i. 112, 113. *Cyno*, semper in ore *Cyri*, i. 122.
- Cynoccephali* populi, iv. 191. in *Cynosarge* *Herculis* templum, vi. 116.
- Cynosyra*, v. 63. viii. 76.
- Cynurii*, soli putantur *Iones*, *Dores* effecti, viii. 73.
- Cypria* carmina, *Homeri* non sunt, ii. 118.
- Cyprus* primum ab *Amasi* capta et tributaria facta, ii. 182. *Persis* tributaria, iii. 91. *Cypriorum* lex, i. 199. *Cyprii* se dedunt *Cambysi*, iii. 19. eorum bella et defectiones a *Persis*, v. 104, 105, 106, etc. in servitutem redacti, v. 116. eorum armatura, vii. 90. gentes varis unde sint? *ibid.*
- Cypria* vox, *Sigynas*, v. 9.
- Cypri* claves, promontorium, v. 108.
- Cypsela* quid sit, v. 92. §. 5.
- Cypselus*, *Ectionis* filius, i. 114. v. 92. *Cypselidæ*, *Corinthis*, vi. 128. unde nomen hoc ei impositum, v. 92. §. 2.

INDEX.

Corinthiorum tyrannus, ut eos traheret, v. 92.
 Cypselus Miltiades pater, vi. 35.
 Cyrenis insula, iv. 195. lacus in ea piscifer, ibid.
 Cyrene circumflua, iv. 164. Cyrenen, quam non diripuerant quum esset oceasio, frustra adoriuntur postea Persae, iv. 203. Cyrenaicae regionis plagae tres mirae fecunditatis, iv. 199.
 Cyrenaei, iv. 154, 155, 159, 169, etc.
 Cambysi se dedunt, iii. 13. eorum et Aegyptiorum confictus, iii. 161. iv. 159. agros Libyum vastant, iv. 159. cladem a Libyis accipiunt, iv. 160. eorum amicitia cum Samiis, iv. 152. oraculum consulunt, iv. 161. Cyrenaei medici, secundi sunt: ut Crotoniatæ, primi, iii. 181. Cyrenas feminas bovem superstitione observant, iv. 186. apud Cynnum civitas a Phocænsibus condita nomine Alalia, i. 165. Cynrus Carystias, ix. 105. Cynrus heros, i. 167.
 Cyrii, vii. 165.
 Cyrus pater Cambysis Cyri patris, i. 111.
 Cyrus Persa, i. 120. vii. 11. ejus parentes, avus, etc. i. 75, 91, 107, 108. (*ubi et ejus nativitas*.) i. 111. mulus oraculo, (i. 55.) dictus, quia Semimedes et Semipersa, i. 91. Harpago traditus interimens, et quomodo servatus, i. 109, 110, etc. educatur ab uxore bubulci, i. 113. cur a cane educatus dicatur, i. 122. bubulci filius cognominatus, i. 114. regalis indoles ut enituit in puero, ibid. ut a materno avo Astyage agnitus fuerit, i. 116. pervenit ad suos veros parentes, i. 122. Cyrus laudatur, iii. 89. *ubi dicitur* pater suis appellatus. *Item*, iii. 160. *ubi dicitur de eo*, cui comparari (*vel potius*, cui se comparare) nullus unquam Persarum dignum se (*vel rem se dignam*.) existimavit. *Videtur autem hæc fuisse illorum opinio ob ea præsertim quæ dicuntur de ejus genitura*, ob quam se existimabat majus quiddam homine esse, i. 204. et de ejus felicitate *ibidem*. Sic vero et, i. 126. divina quadam sorte genitum se dicit.
 Cyrus quæ prudenter dixerit, cum alibi, tum, ix. ult. Cyri prudentia in alienandis animis Persarum a Medis, i. 125, 126, 127. et in eo quod commentus est, ut Persas ad rebellandum induceret, i. 125. et tamen stulte Gyndi anni minatur, i. 189. omnem Asiam adeptus, i. 130. ejus cum Croeso praelium, i. 76, etc. ut se adversus Croesum gesserit, in *eadem usque* 91. ut se gesserit contra rebellantes Ly-

dos, i. 154, etc. ejus apologus ad Ionas, i. 141. Smerdi mago aures amputat, iii. 69. bellum adversus Labynitem, et Babylonios, quorum urbem capit, i. 188, 189, 190, 191. bellum contra Tomyrin, Massagetarum reginam, i. 205, 206, etc. in quo occumbit, i. 214. *ubi narratur et quæ acta circa mortui caput*.
 Cythera insula Argivorum ditionis, i. 82. Templum habet Veneris Cælestis ex Ascalone, i. 105. eam conducibilis Lacedæmonis obrui quam extare, vii. 235.
 Cythnii, gens, vii. 90. viii. 46.
 Cytissorus, Phrixo genitus, vii. 197. ejus posterorum calamitas, ibid.
 Cyzicum, urbs Propontidis, vi. 33.
 Cyziceni Cebari Persæ se dedant, ibid.
 Cyzicenorum festum in honorem Matris deum, iv. 76.

D.

Dadicae populus, iii. 91. eorum in Xerxis exercitu dux et armatura, vii. 66.
 Dædalum vestigat Minos, vii. 170.
 Dal, Persarum genus, i. 125. pecuarii, ibid.
 Damas Samyris fil. vi. 127.
 Damasithymus Candaulis filius, dux in classe Xerxis, vii. 98. Damasithymus, Calyndensium rex, viii. 87. demorsus ab Artemisia, ibid.
 Damas Sirites, vi. 127.
 Damiae et Auxesia simulacra, v. 82, 83.
 Danaæ, Acrisii filia, Persæ mater, i. 91. vi. 135. vii. 60, 150.
 Danaus et Lynceus Chemmitæ, ii. 91.
 Danaus Archandri socer, ii. 98.
 Danai filius Thesmophoria in Egyptum afferunt, ii. 171. templum Minervæ quod Lindi est, extruxerunt filios Egypti fugientes, ii. 182.
 Danai et Xuthi in Peloponnesum adventus, vii. 94.
 Daphnæ Pelusiae, ii. 30, 107.
 Daphnis Abydenus, iv. 138.
 Dardanus urbs, v. 117. contermina Abydo, vii. 43.
 Dardanei, i. 189.
 Daritæ populus, iii. 92.
 Darius rex, Hystaspis filius, i. 183, 210. ii. 110. iii. 70. vi. 98. vii. 1. 11. e conjuratis in magos fuit unus, iii. 70.
 Darius idem sonat quod *ἡγεμῶν*, id est, coercitor, vi. 98. ejus uxores, iii. 88.
 Darii liberi, iii. 12. vii. 2, 64, 68, 69, 72, 78, 97, 224. viii. 89. ix. 107. de Darii futuro regno Cyri visio, i. 209, 210. qua arte ad adipiscendum regnum usus, iii. 85, 86, 87. eum Persæ aiunt fuisse *ἀνάκλην* (*id est, instit-*

INDEX.

torum) quoniam omnia questui habebat, iii. 89. Darii reditus et auri thesaurus, iii. 95, 96. statua ejus equestris, iii. 88. pecuniarum spe frustratus sepulcro Nitocridis aperto, i. 187. unde Græcia infensior redditus, vii. 1. ejus expeditio in Scythas, iv. 1, 85, 86, etc. *Alia ejus facta præ aliis memoratu digna vide*, ii. 110. iii. 88. iv. 44, 98, 135. v. 11, 12. vii. 194. *Item quedam ejus dicta*, iii. 160. iv. 143. v. 105. ejus cum Idanthyræo colloquium per quendam equitem, iv. 126, 127. ejus oratio pro monarchia, iii. 82. oratio ejusdem ad primores Persarum de Oroste interficiendo, iii. 137. oratio ad Iones de ponte ad Istrum custodiendo, iv. 98. Darius quondam Cambysis satelles, iii. 139. bene de se meritis remunerat, iii. 140. v. 11. luxato pede a Democede sanatur, et acta cum eo, iii. 129, 130, 131, etc. Babylonem obsidet, capit, et diruit portas murosque, iii. 150, 151, 152, etc. Indos subegit, iii. 44. ejus crudele factum, iv. 84. a Macedonibus poscit terram et aquam, v. 17. et a Græcia, vi. 48. vii. 133. ejus moneta ex auro purpurea. iv. 166. ejus legati a Græcia in barathrum et puteum projiciuntur, vii. 133. ejus obitus, vii. 4.

Darius Xerxis filius Artayntam ducit, ix. 106.

Dascylus Gygis pater, i. 8.

Dascylium, urbs, iii. 190, 196. vi. 33.

Datis Medos contra Athenas missus a Dario, vi. 94. revocat Delos metu fugientes ipsius, vi. 97. visionem in manibus videt, vi. 118. ejus filii, vii. 88.

Datus opp. ix. 75.

Dauliorum oppidum incensum, viii. 33.

Daurises Darii gener, v. 116. adversus Cariam tendit, 121. interitus, ibid.

Decelea, ix. 15, 78.

Decelus, ix. 78.

Decelensis circa Helenæ investigationem acta, ix. 73. eorum in Sparta vectigalium inamunitas et dignitas præsidendi, ibid.

Decelensis populus, ibid.

Decima redemptionis captivorum conscripta, v. 77.

Decimas pecuniarum ex prædia, vii. 27.

Decimum quemque sorte comedunt inter se Carabyas milites fame adacti, iii. 25.

Deiocea Phraortis fil. i. 16, 37, 96. vir sapiens et juris dicundi peritus, i. 96. ad tyrannidem Medorum quo commento pervenit, i. 97, 98. rex Medorum declaratus, i. 98. ab eo regnum obtinente acta, et quomodo severita-

tem in exercenda justitia exercuerit, i. 98, 99, 100, 101. ejus mors et anni regni, i. 102.

Delphonus Euenii filius Apolloniasta, ix. 92.

Delphi, i. 51. ad eos missa donaria a Gyge, i. 14. a Croeso, i. 50, 51, 52. apud Delphos primus quis munera posuerit, i. 14. in numerum Delphorum adscribi volenti jus perpetuum datum cuilibet de Lydis, i. 54. Delphi oraculum pro se et Græcia consulunt, vii. 178. extreme formidantes Xerxem, urbem deserunt, viii. 37. barbaros a deo suo male affectos credunt, viii. 38. Delphicum oraculum, *ignotis locis*. Delphicum templum sua sponte conflagravit, i. 50. ii. 180. aliud Amphictyones trecentis talentis construendum locarunt, ii. 180. et quinam conduxere, v. 62.

Delta Ægyptiorum, ii. 13, 15, 16, 17, 18, 19, 179. solum Delta Ægyptum esse aiunt Iones non recte, ii. 15.

Delubrum Jovis Carii, i. 171. Jovis Olympii, ii. 7. Cereris, iv. 53. Bacchi, iv. 87. Amphiarai, viii. 134. Lædi et Œdipodis, iv. 149. in fano Latona admirabilissimum, ex uno factum lapide, ii. 155. delubra primi statuere Ægyptii, ii. 4. delubra a Persis incensa, iv. 96. viii. 144.

Delus insula, iv. 33, 34, 35. expiata a Pisistrato, i. 64.

Delos tremat antea inconcussa, vi. 98. Deliorum fuga ob Persas, vi. 97. revocati a Persis et nihil passi, ibid.

Delium Thebanorum, vi. 118.

Demaratus Aristonis filius, rex Sparte, v. 75. vi. 50, 63, etc. de ejus genere et procreatione varia circumferuntur, vi. 63, etc. 69. matrem sciscitatur, qui verus ipsius parens, vi. 68. Demarati, *id est*: a populo votis petiti, unde nomen impositum, vi. 63. Cleomenem deserit in expeditione, v. 75. ejus cum Cleomene similitates et odium, vii. 51, 63, 64, etc. fuga ad Persas, vi. 70. vii. 3. ejus elogium, vi. 70. ejus colloquia de rebus Græcorum cum Xerxe, vii. 101, 102, 103, 104, 209, 234, 235, 236. ejus ingeniosa per pugillares clam nunciandi ratio, vii. 239.

Demarmenus, v. 41. vi. 65.

Democedes, Calliphontis filius, medicus, quantus vir, ejus fortuna, et in quanto honore habitus a Dario, iii. 124, 129, 130, 131, 132. quo astu e Persia in patriam rediit, iii. 132, 133, 134, etc.

Democratiam laudat Otanes, iii. 80. vi. 43. improbant Megabyzus et Darius, iii. 81, 82. ejus incommoda, iii. 81.

INDEX.

- eam constituit in Græcia Mardonius, vi. 43.
- Democritus, vir illustris, et Naxiorum trierarchus, vii. 46.
- Demonax a Mantinea, Cyrenensis misus reip. constituendæ, iv. 161.
- Demonous Penthylis pater, vii. 195.
- Demophilus Diadromas filius, vii. 222.
- Dens Hippis tussis excussus evanescit: et quid hac re portentum, vi. 107.
- Dentes ex uno osse universi, tam molares quam ceteri, in quadam maxilla, ix. 83.
- De deposito nihil aliud cogitandum quam ut repetenti reddatur, quidque acciderit cuidam depositum neganti, vi. 86.
- Derusini, Fensarum genus, i. 125.
- Dersæ Thraciæ populus, vii. 110.
- Descriptio temporis nunquam finiendi, v. 92.
- Detractio res deterr. vii. 10. §. 7.
- Deucalion rex, i. 56.
- Deus eminentissima gaudet deprimere, vii. 10. §. 5. deum tentare, idem quod prave facere, vi. 86. §. 8. deus quod fieri vult, nemo effugiat, ix. 16. invidens vitæ humanæ spatio, vii. 46. presignificat ingentia mala orbi aut regioni ventura, vi. 97. Deus Græcorum, i. 90. de illo impia cogitatio Apriæ, ii. 169. Deos nemo latet in sceleribus, viii. 106.
- Deorum *nipus* vel *adivus*, i. 34. iii. 40. vii. 10. §. 5. viii. 106, et 169. invidiam excitant acres vindictæ, iv. ult. viii. 106. deus ab Ægyptiis verberatur quidam, ii. 132. deorum ira in nepotes etiam extenditur, vii. 137. duodecim deorum cognomina ab Ægyptiis Græci sunt mutuati, ii. 4. sacra peragunt illis Athenienses, vi. 108. omnia fere deorum nomina ex Ægypto in Græciam pervenerunt, ii. 50.
- Dii Arabum, iii. 8. Libyæ, iv. 188. Scytharum, iv. 59. Thracum, v. 7. Græci, v. 49. regales, v. 106. *Ξῖναι*, iv. 33. deos externos exigunt Camii, i. 172.
- Diactorides pater Eurydamis uxoris Leutyphidis, vi. 71.
- Diactorides Cranius, unus e procis Agaristæ, vi. 127.
- Diadromes Demophili pater, vii. 222.
- Diana Osiris seu Dionysi filia, ii. 156. eam Cereris filiam unde fecerit Æschylus, ibid. Bubastis ab Ægyptiis dicta, ibid. et 137. Templum Buto, ii. 155. Dianæ festum in Ægypto, ii. 137. aliud apud Brauronem, v. 138. Dianæ templum maxime memorabile apud Bubastin, ii. 137, 138. Dianæ templum Sami, iii. 48. ad Trachinem, vii. 176. Diana regis, iv. 33. Dianæ Orthosia ara, iv. 87. Dianæ oraculum, ii. 88. Dianæ urbem suam doctant Ephesii obsessi, i. 26. templum in Artemisio, vii. 176.
- Dicaa urbs, vii. 109.
- Dicaeus, Theocydis filius, exul, apud Medos illustris, viii. 65. quædam sibi visa portenta narrat, Demaratum testem citans, viii. 65.
- Dictys, animal, iv. 192.
- Dictynnæ delubrum et a quibus structum, iii. 59.
- Dienecis Spartani virtus ad Thermopylas, vii. 226. ejus dictum, ibid.
- Dies, repente nox factus, i. 47, 103. vii. 37. certo die non egrediuntur Lacedæmonii ad bellum, vi. 106. diei natalis observatio apud Ægyptios, ii. 42. diei in horas distributio a quibus facta, ii. 4. iter, iv. 101. dies varii vitæ hominum, i. 32.
- Diadymene mater, i. 82.
- Dinomenes Gelonis pater, vii. 145.
- Diomedes *Ægoria*, ii. 116.
- Dion urbs, vii. 92.
- Dionysiophanes Ephesius, ix. 84.
- Dionysius Phocæensis, classis Ionum dux ejusque ad Iones oratio, vi. 11. res ab eo gestæ, ibid. et seq. post cladem Ionum quo devenerit, vi. 17.
- Dionysus, Apollinis et Dianæ pater, ii. 156. e Semele Cadmi filia a Græcis putatur genitus, ii. 145. educatus in regione cinnamomifera, iii. 111. ab Jove inusus in femore, ii. 146. e deorum novissimis apud Græcos, non et apud Ægyptios, ii. 145. Ægyptiace Osiris dictus, ii. 144. Dionysi festum, iii. 97. Dionysi trieterica, iv. 108. Dionysus et Urania ab Arabibus invocantur in fœdere ineundo, iii. 8. Arabibus Urotal dictus, ibid.
- Dioscuri, vi. 127. eorum nomen Ægyptiis ignotum, ii. 50.
- Dipsensatem prœlium, ix. 34.
- Dipodes, marium genus, iv. 192.
- Diræ in capita, ii. 39.
- Dithyrambus Harmatide filius, vii. 227.
- Dithyramborum sactor quis fuerit, i. 23.
- Divinatio Ægyptiorum, ii. 83. Nasonum, iv. 172. Scytharum, iv. 67. divina præferenda humanis, v. 63. divinum quid videatur Herodoto, vii. 137.
- Divinitatis solers prudentia erga homines, iii. 108.
- Doberes pop. Pæoniæ, v. 16. vii. 113.
- Dodona, ii. 52, 58. Dodonæum oraculum, i. 46. ii. 52, 55. Dodonæorum antistites, ii. 55. Dodonæi, iv. 33. Dodonææ columbæ, ii. 55, 57.

INDEX.

- Dolia argentea** Delphos a Creso missa, i. 51.
- Dolonci Thraces**, vi. 34. ab Absinthii bello vexati, ibid. oraculum consulunt, ibid. Miltiadem regem creant, vi. 35, 36.
- Dolopes**, vii. 132, 185.
- Domus subterraneæ** Æthiopum, iii. 97. domos non possident Indi nonnulli, iii. 100.
- Domestica mala** Psammeniti majora quam ut ea desistere possit, ii. 14.
- Domicilia subterranea** pyramidis, ii. 148. domicilia ex micis salis, iv. 185. domicilia e virgultis, et versatilia, e lentiscis suspensa, iv. 190.
- Dona ad** Æthiopes explorandi gratia missa, ii. 20. dona Amasis Delphis data, ii. 180. dona Græcorum Egyptum incolentium ad templum Delphi instaurandum, ii. 180. dona Democedi medico ab rege et uxoribus data, iii. 130. dona quantum apud milites possint, viii. 4, 5. dona ei qui primus muros Sardiū ascendit pollicetur Cyrus, i. 84.
- Donaria Alyattis Delphos missa**, i. 25. donaria Cresi varia, i. 92. donaria divis data a Creso ex bonis adversarii, i. 93. donaria Delphos a Creso missa et rursus alla, i. 51, 52. donaria Delphos a Gyge missa, i. 14. donarium Midæ Delphos missum, regia sella, i. 14. donaria in templo Delphico, viii. 35. donarium Lacedæmoniorum, i. 51. donaria Amasis, ii. 182. donaria regis Pheronis, ii. 111. donaria Rhodopis Delphos missa, ii. 135. donarium Arionis apud Tænarum, i. 25. donaria e præda Persica, ix. 86.
- Dores**, i. 144, 146. **Dores** a Creso subacti, i. 6, 28. eorum migratio crebra, i. 56. **Dores** et **Iones** ex insulis egredientes in continenti sedes ponunt, i. 171. eorum prima expeditio adversus Asiam, iii. 56. **Dores** in classe Xerxis militantes, vii. 93. **Dores** in Atticam quater profecti, v. 76.
- Dorienses Pentapolin incolentes**, i. 144. **Doriensium principes** ex Ægypto oriundi, vi. 53. **Doriensium civitates** multæ et insignes, viii. 73. **Doriensium sacra**, i. 144.
- Dorica gens** unde cognominata, i. 56. **Doricæ tribus** mutantur, v. 68.
- Doris regio** incurcata a Medis Thessalorum consilio et odio, viii. 31. **Doris vestis**, v. 87.
- Dorieus Euryanactis pater**, ix. 10.
- Dorieus Anaxandrides filius** ex prima uxore, v. 41. inter æquales excellit, v. 42. nolens sibi a fratre imperari, coloniam alio dedit, v. 42. ejusque fortuna, v. 42, 43, 44, 45, 46. ejus mors, v. 45, 46. vii. 158, 205.
- Doriscus**, v. 98. vii. 25, 106. **Doriscus**, Thraciæ litus et campus ingens, et castellum Darii, vii. 59.
- Dorus Hellenis filius**, i. 56.
- Doryasus Leobotæ fil.** vii. 204.
- Dotus Megastides fil.** Paphlagonum et Matienorum Dux, vii. 72.
- Dromos Achilleus**, iv. 55.
- Dropici**, Persarum genus, i. 125.
- Drymus oppidum**, viii. 33.
- Dryopis regio**, i. 56. viii. 31. **Dryopes pop.** i. 146. **Dryopam civitates**, viii. 73.
- Dyma Achæorum**, i. 145.
- Dymanatæ tribus Sicyonis**, v. 68.
- Dyras amnis**, vii. 198.
- Dysorum mons**, v. 17.
- Dysenteria in Xerxis exercitu**, viii. 115.

E.

- Ebenum ubi nascatur**, iii. 114.
- Ecbatana** v. **Agbatana**.
- Echecrates Ectionis pater**, v. 92.
- Echemus Aetropi filius**, ix. 26. **Hyllum** in monomachia interfecit, ibid.
- Echestratis Agis filius**, vii. 204.
- Echidori fl.** aqua copias Xerxis deficit, vii. 127. ejus origo, vii. 124.
- Echinades insule**, ii. 10.
- Echidna**, iii. 108.
- Echines murium genus** sic dictum, iv. 192.
- Eclipsis solis**, vii. 37.
- Edoni pop.** v. 11, et 124. vii. 110, 114. ix. 74.
- Ection Echecratis filius ejusque genus**, v. 92. ei datum oraculum, ibid.
- Egestani**, v. 46.
- Elon urbs** super Strymonem, vii. 25, 113. viii. 118.
- Elataa urbs**, viii. 33.
- Elbo insula**, ii. 140.
- Electrum unde venire feratur**, iii. 115.
- Eleonius civis**, v. 43.
- Elephantes supra modum grandes in Africa**, iv. 191.
- Elephantina urbs** Ægypti, ii. 9, 17, 28, 29, 30, 31, 69, 175.
- Elæus Chersonesi**, vi. 140. vii. 21, 33. ix. 116. **Elæusii Xanthippum** orant de ultione Protesilai sumenda, ix. 119.
- Eleus Onomastus Agæi filius**, unus e procis Agaristæ, vi. 127. **Eleus** quidam vates, iii. 132.
- Eleusis**, viii. 65. apud Eleusinem Atheniensium proelium, i. 80. **Eleusinem Cleomenes cum Peloponnesiis** invadit, v. 74, 75, 76. ibi fanum dea-

INDEX.

- rum, vi. 75. Eleosina sepulti Argivi, ix. 27.
- Eleusinae Cereris templum, ix. 57, 101.
- Elis, Aetolorum colonia, viii. 78.
- Eleorum agonothetae, vi. 127. Eleorum iustissimum ac maximum certamen, ii. 160. quod tamen arguunt, Aegyptii, ibid. Elei Minyarum oppida delevere, iv. 148. Elei venientes post praelium suos duces exilio cur multarint, ix. 77. in Eleo agro muli cur nequeant gigni, iv. 30.
- Elorus flumen, vii. 154.
- Enagees, id est piaculares, i. 61. v. 71.
- Enarees, divinationem a Venere habentes, i. 105. iv. 67.
- Enchelees, v. 61.
- Eneti, qui sunt ex Illyria et eorum lex, i. 196. Eneti, in Adria, v. 9.
- Enienses, vii. 182, 185, 198.
- Enipeus fluvius Thessaliae, vii. 129.
- Enneacrunos, vi. 137.
- Enneadodi, vii. 114.
- Eordi populi, vii. 185.
- Epaphus, qui et Apis, ii. 153. iii. 27, 28.
- Epaphi boves mares, ii. 38.
- Ephesus, civitas Ionium, i. 42. ii. 10, et 159. ex Epheso ad Sardis iter, v. 54.
- Ephesinum templum, ii. 148. Ephesii obsessi a Crasso urbem suam donant Dianae, i. 26. Ephesii soli ex Ionibus ab Apaturiis festis arcentur, et cur, i. 147.
- Ephori Spartae, ix. 6.
- Epialtes Eurydemi filius, vii. 213. Thermopylarum proditor, vii. 213, 214, etc. ejus fuga et interitus, vii. 213.
- Epicichlides Homeri, ii. 24.
- Epilaydes Glauci pater, vi. 86.
- Epidauros, insula, antea Cnone dicta, viii. 46. Epidauros expugnata, iii. 52.
- Epidauri tyrannus Procles, iii. 50.
- Epidaurii, i. 146. Epidaurii oraculum consulunt, quum eorum tellus nihil produceret, v. 82. Epidauriis oleas permittunt Athenienses, et inter eos pacta et acta, v. 83, 83, 84. iis Aeginetae antea parentes, ab iis desciscunt, et clades inferunt, v. 83.
- Epigoni Homeri, si modo ejus sunt, iv. 32.
- Epigramma vatis Megistiae, vii. 228.
- Mandroclis Samii, iv. 88. epigrammata Spartiatarum, qui occubuerunt ad Thermopylas, vii. 228. tripodum literis Cadmeis incisae, v. 59, 60, 61.
- Episcyrum, id est, *Age Scytham*: hoc est, intemperantius bibe, vi. 84.
- Epistrophus Amphimnesti: pater, vi. 127.
- Epium oppidum, iv. 148.
- Epizelus Cuphagore filius, vi. 117. caecus in acie quomodo factus, ibid.
- Epulae in festis, i. 31.
- Equa leporem enixa, vii. 57. equus tres Olympicas victorias adeptus, ubi sepultus, vi. 103. equus Thessaliae optimus, vii. 196. equis pisces pro pabulo ubi, v. 16. equi colubros vorant, i. 78. equi sacri candidi in Cyri exercitu, i. 189. equi sacri in exercitu Xerxis, vii. 55. equi fluviales Aegyptiis sacri, eorum natura, et descriptio, ii. 71. equos praecipue immolant Scythae, iv. 61. equi ubi Soli immolantur, i. 216. equus camelum reformidat et ideo contra equos cameli instructi, i. 80. vii. 87. apud Persas habebant nomina, iii. 88. equorum regionum fectura, i. 192. equos quadrigos jungere Graeci ab Afris didicere, iv. 189. equos ad venatum in ventrem cubare edoctos ducunt Lyciae, iv. 22. equi Sigynnarum quales, v. 9. equi satrapae Babylonii, i. 199. equi Indorum, iii. 106. equi silvestres candidi, iv. 52. equorum jubas pro cristis, vii. 70. equi vim hyemis ferunt in Scythia, quam nec muli nec asini, iv. 28. equi quinquaginta stragulantur ad sepulchra regum Scytharum, iv. 72. equi Nisaei, iii. 106. vii. 40. equi albi trieni a Cilicibus Dario pendii soliti, iii. 90. equi hinnitu Darius quomodo regnum nactus, iii. 85, 86, 87. equus Masistii ipsum excurrit, ix. 22. equo crura cum genibus abscissa, quod dominum straverat, vii. 88. equus Atrobii in armatum erigi doctus, v. 111.
- Equisonem regis Scythae cum rege defuncto sepehant, iv. 71. equisonis et equi virtute Darius ad regnum promotus, iii. 85, 86, 87.
- Equitatus Xerxis quantus, vii. 84, etc.
- Equitare docent liberos statim a quinto anno Persae, i. 136.
- Equites Spartae, viii. 124.
- Erasinus fluvius, vi. 76. Cleomenis de eo dictum, ibid.
- Erechtheus rex Atheniensium, viii. 44. Orithyiae pater, vii. 189. ab Homero laudatus, ii. 28. ei apud Athen. sacra afferunt Epidaurii, v. 82. ejus templum in arce Atheniensium, viii. 55.
- Eresione Homeri, ii. 33. contra Eretriam et Athenienses, duces Persarum missi, v. 94. Eretrienium et Persarum acris pugna, vi. 101. Eretria et Eretrienses a Persis subacti, vi. 101. Eretrienium naves Milesiis auxiliantur, ut gratiam reddant, v. 99. Eretrienses Iones, viii. 46. Eretrienses Susa abducti clementer a Dario tractati, vii. 119.
- Eridanus fluvius fabula Herodoto, iii. 115.
- Erinyes Laei et Oedipi, iv. 149.

INDEX.

- Erinyum delubrum, iv. 149.
 Erochus urbs, viii. 33.
 Error parit damna, vii. 10. §. 6.
 Eryander, Cois pater, iv. 97. v. 37.
 Erycia regio, Heraclidarum, v. 43.
 Erycina regio, v. 45.
 Erythia insula, iv. 8.
Erythraia urbs sic dicta, *id est*, *rura gleba*, ii. 111.
 Erythræ, i. 142.
 Erythraeorum cum Chiis bellum, i. 18.
 Erythræ Boeot. ix. 15, et 19. Erythraei et Chii eandem sermonis proprietatem servant, i. 142.
 Erythraea urbs aspera et montosa, ii. 18.
 Eryxo, Arcesilai vidua mariti interemptorem necat, iv. 160.
 Etarchus rex Axi, iv. 154. alius Ammoniorum rex, ii. 32.
 Etocles Laodamantis pater, v. 61.
 Etosias non esse causam augmenti Nili, ii. 20.
 Eumæctes Careni filius, vii. 173.
 Euagoras Laco, vi. 103.
 Eualcides Exetriensium dux, vir illustris, v. 102.
 Euboea insula, magna ac beata, Cipro non inferior, v. 31. ad eam proelium Græcorum cum Persis gestum, viii. 4, etc.
 Euboeenses ut tractati a Gelone, vii. 156. Euboeensibus datum oraculum, quod male spernunt, viii. 20.
 Euboicum talentum, iii. 89.
 Euboicæ minæ, ibid.
 Euboeæ cava, viii. 13.
 Euclides et Cleander Hippocratis filii, vii. 155.
 Euergetæ regis Persici, viii. 85.
 Eucæius Deiphoni haruspiciæ pater, ix. 93. sacrarum solis ovium custos, ix. 93. excæcatus misere, et ultio ob id de Apolloniatis sumpta, ibid. cæcus divinationem obtinet, ix. 94.
 Euclithon Salaminis rex, iv. 162. v. 104. ab eo thesauribulum dedicatum Delphis, ibid. circa eum et Pheretimam acta, ibid.
 Euesperidæ bonum solum incolantes, iv. 171.
 Eumelus Admeti fil. ii. 2.
 Eumenes Anagyrasius Atheniensis præstantissimus in pugna navali, viii. 93.
 Eunomus Polydectis filius, viii. 131.
 Eunuchi apud Persas pretiosiores quam servi non castrati, viii. 105.
 Eupalinus, Naustrophi filius, architectus, iii. 60.
 Euphorbus Alcimachi, proditor Eretrie, vi. 101.
 Euphorion, Æschyli poetæ pater, ii. 156.
 Euphorion Cynægiri pater, vi. 114.
 Euphorion Laphanis pater, qui Cæterem et Pollucem in domum suam recepit et in omnes homines fuit hospitalis, vi. 127.
 Euphrates flumen, i. 189. v. 52. tortuosus a Nitoeri redditus, i. 185.
 Euripus, v. 77. vii. 173. viii. 15.
 Europa Cretensis rapta, i. 2. Europæ filii Sarpedon et Minos, i. 173. Europa Tyria an nomen Europæ dederit, iv. 45.
 Europa longitudine Asiam et Africam, non et latitudinem, assequitur, iv. 42, 45. Europæ commoditates, vii. 5. Europæ nomen unde impositum, iv. 45. Europæ extrema ignota, iii. 115, 116.
 Euryanax Doriei filius, collega Pausanias, ix. 10, 53, 55.
 Eurybates quinquevultus, vi. 92. ejus clades et interitus, ibid. ix. 74.
 Eurybiades, Euryclides filius, dux classis Græcorum, viii. 2. in Eurybiade consilii inopia, viii. 74. Eurybiades laus, viii. 124.
 Euryclides, viii. 2.
 Eurycrates Polydori filius, vii. 904.
 Euryeratides Anaxandri filius, vii. 904.
 Eurydame Leutychidis uxor, vi. 71. ejus genus, ibid.
 Eurydamus Epialtes pater, vii. 213.
 Euryleon cum Dorico coloniam deductor, unus superstes e bello, v. 46. Solimiorum tyrannus, ibid. ejus interitus, ibid.
 Eurymachus Leontiadis pater, vii. 205.
 Eurymachus Leontiadis filius interemptus, vii. 238.
 Euryphon Proelis filius, viii. 131.
 Eurypylus frater Thoracis Larissæ, ix. 58.
 Eurysthenes, Aristodemi filius, vii. 904.
 Eurysthenis familia honoratior, vi. 51.
 Eurysthenes et Procles gemini, Spartæ reges, iv. 147. vi. 53. oraculum super eis consultum, ibid. eorum dissensio per omnem vitam, ibid. circa eos et Theram avunculum pro regno acta, iv. 147.
 Eurysthenes, ix. 26, 27. genus ejus non habet labefieri Lacedæmonii, v. 40.
 Eurytus et Aristodemus ob extremam lippitudinem e castris a Leonide remittuntur, vii. 229. Euryti virtus et interitus, ibid.
 Euthynus Hermolyci pater, ix. 105.
 Eurychides Sophanis pater, ix. 73.
 Euxinum mare, i. 6, 72.
 Euxini ponti nationes, iv. 47.
 Exampeus locus inter Borysthenem et Hypanin, iv. 52; et 81.
 Exercitu donari apud Persas, eximium, ix. 109.
 Exitus rerum inspicendus, i. 32. cum initio non est manifestus, vii. 51.

INDEX,

Experiendo sunt omnia, vii. 9.

Expiandi modus idem fere apud Lydos qui apud Græcos, i. 35. expiatio Adrastii fratricidae, ibid. expiatio Deli, i. 64.

F.

Fabas nec serunt Ægyptii nec edunt, ii. 37.

Fabæ in sortitionibus, vi. 109.

ad Famem marcentem quid Lydi excogitaverint, i. 94. fames immanis in castris Cambysis, ii. 25. fames in Xerxis exercitu, in reditu, viii. 115. fames obsequiorum Sesti, ix. 118. familia quadrigæ alens, vi. 35.

Fanum Jovis Thebani, i. 182. Jovis Beli, i. 181. Jovis sub fago conditum, ii. 56. Protei, ii. 112. Veneris Uranie vetustissimum, i. 105. Apollinis, viii. 135. Pallenis Minervæ, i. 62. Æaci, v. 89. Phylaci, viii. 39. Autonoi, ibid. Androcæris heræis, ix. 25. fanum Græcum maximum et celeberrimum in Ægypto, ii. 178.

Fato sortem destinatam deo quoque fugere impossibile, i. 91. fati necessitas, i. 91. iii. 43, 63. v. 92.

Fax Vulcani, viii. 98.

Felis amantissima festum, ii. 66. Ægyptiorum circa hoc animal superstitio, ibid. felium sepulture, ii. 87.

Felicitas humana in eodem tenore non perstat, i. 5. felicitas Polyæratæ invidiosa, iii. 40, etc.

Ferrum ad perniciem hominum, i. 68.

Ferri compactionem solus omnium excogitavit Glaucus Chius, i. 25.

Festa ad imitationem instituta, iii. 48.

Festi celebratio, i. 191.

Festinatio parit errores, vii. 10. §. 6.

Festum Cyzicensorum, matri deorum, iv. 76. festum Ægyptiorum abrogatum a Cambyse, iii. 29. festa Ægyptiorum, Dianæ, Isidis, Minervæ, Solis, Latonæ, Martiæ, ii. 59. festum Minervæ, iv. 180. festum Dionysii, §. 42. iii. 97. festum Theophrasia, i. 51. festum Persarum, *parephasia* dictum, iii. 79. festa Apaturia, i. 47. festi nomina, Aocensio lucernarum, ii. 62.

Fidei dandæ modus apud Nasamonæ, iv. 172. fides Arabum firmissima, iii. 8.

Filios regum benigne tractant Persæ, iii. 15.

Fibularum in veste ab feminis periculum, v. 87.

Ficus non habebant Persæ, i. 71.

Finitimos Medi et Persæ colunt, i. 124.

Flamma e pectore simulacri effulget, vi. 82.

Fluvios inter omnia religiose colunt Persæ, i. 138. fluviorum Scythiarum nomina, Ister, Tyres, Hypanis, Borysthenis, Panticapes, Hypacrys, Gerhus, Tanais, iv. 47. fluviorum Thraciarum nomina, Tearus, Contadesus, Agrianes, Hebrus, iv. 90. Thessalici fl. præcipui hi quinque, Peneus, Apidanus, Onochonus, Enipeus, Pamisus, vii. 29. *Penei autem fit mentio et cap. proxime præced.* Araxes qualis et quantus, i. 202. Asopus, ix. 15, 30. Aebelous, ii. 10. Axius, vii. 23. Corys in Arabia, iii. 9. Cinyps, iv. 175. Crathis, i. 145. Caicus, vii. 31. Contadesus, iv. 90. Chospes, v. 49. Gerrhus, iv. 19. Gyndes, v. 62. Halys, i. 72. Hypanis, iv. 47. Is, i. 179. Melas, vii. 58. Phasis, ii. 103. iv. 38. Parthenius, ii. 104. Piræa ingens fluvius, i. 145. Panticapes, iv. 54. Sperchius, vii. 198, 238. Thermodon, ii. 104. ix. 37. Tigris, i. 182. Tanais, iv. 90. Tyres, iv. 11, 51. Triton, iv. 191.

Fluvii quorum aqua exercitui Xerxis defecerit, vii. 42, 108, 196. *fit autem mentio hujus defectionis, etc.* 21, et 187.

Fœdus affinitate firmatum, i. 74. fœderis ineundi ratio apud Scythas, iv. 70. apud Arabes, iii. 8. fœdus a Babylonis cum Croese initum, i. 74. fœdus Croesi cum Amasi Ægyptiorum rege, ibid. Polyæratæ cum Amati rege, iii. 29. fœdus perfidum Persarum cum Barcæis, iv. 901.

Fœmina exuta tunica verecundiam pariter exuit, i. 8. fœminæ Ægyptiæ humeris bajulant, viri capitibus onera imponunt, ii. 35. fœminæ apud Ægyptios negociantur, ibid. fœminæ Zauæcum currus aurigantur in bellum, iv. 193. fœminas Athenienses a Braurone prædati Pelægi, iv. 143. vi. 188. fœminæ ex Asia raptæ, i. 23, 4. fœminarum Barcæarum mamillæ circa muros appendæ, v. 302. fœminæ a Babylonis strangulatæ ne frumentum absumerent, iii. 150. earum quinquaginta millia Babylonis a Dario suppeditata, ut succresceret soboles, iii. 159. fœminæ colo et similibus rebus donandæ, non exercitu, iv. 162. fœminas adducere, Persarum convivantium mos, v. 18. fœminæ virili virtute, vii. 88. fœminæ agrestes, iv. 19. fœmina virgo, quæ erat semivipera, iv. 9. fœmineus morbus fanî Veneris spoliatoribus immisus, i. 105.

Fodiendi ratio ut terra effossa non prædeat, ii. 150.

INDEX.

- Fons Thestes**, iv. 159. **fons Apollinis**, i. 118. **fons Solis**, iv. 181. **fons Gargaphie**, ix. 25. **fontes Mæandri**, vii. 26. **fons**, in quo qui loti sunt, efficiuntur perinde atque oleo inuncti, violam olentes, iii. 23. **fons** quidam amarissimus, iv. 52, 81. **fontes novem aquarum**, vide Novem fontes.
- Formicæ Indicæ** ubi nascantur canum magnitudine, earumque descriptio, iii. 102, etc. *ubi* ut illis Indi aurum suffurentur.
- Fortunam bonam in vita et in morte experiri difficile est**, iii. 43. **fortuna consilium aliquando superat**, vii. 10. §. 4. **fortunati iidem semper non sunt**, i. 207.
- Forum nullum est Persis**, i. 153. **fora Græcorum**, ibid.
- Fratrem præ marito et liberis uxor Inthaphernis saluum cupit**, et sui desiderii rationem reddit, iii. 119.
- Frigoris vis apud Cimmerium Bosphorum**, iv. 28.
- Fructus quarundam arborum**, qui jactus in ignem odore suo circumstantes inebriat, i. 202.
- Fulgura et tonitrua sive, *νεφέλαι***, in Xerxis exercitum ingruunt, et complures occidunt, vii. 42.
- Fulmen in sedes Scylæ reges delapsum**, iv. 79. **fulmina grandes arbores aut sedificia percunt**, vii. 10. **fulmina in barbaros Delphis e cælo demissa**, viii. 37.
- Furens homo**, iii. 38.
- Fures pecuniæ Sardanapali**, ii. 150. **fures regiarum Rhampsiniti pecuniarum et eorum solertia**, ii. 121.
- Fustuaria pugna apud Ægyptios in sacris**, ii. 73.
- G.
- Gades**, iv. 8.
- Gæson locus**, ix. 97.
- Galaica regio**, ætate Herodoti Briantia, vii. 108.
- Galea Corinthia**, iv. 180.
- Galepsus**, Græca urbs, vii. 192.
- Gameri Syracusani**, vii. 155.
- Gandaril pop.** iii. 91. **eorum armatura et dux in Xerxis exercitu**, vii. 66.
- Garamantes pop. et eorum mores**, iv. 174, et 183.
- Gargaphie fons**, ix. 25, 48.
- Gauanes Temeno oriundus**, viii. 137.
- Γαῖον**, dæmon, iv. 94.
- Gela a Lindiis condita**, vii. 153. **eius tyrannus Hippocrates**, vi. 23. **Gela Hieroni a Gelone fratre demandata**, vii. 156.
- Gelon, Ionis fil.** v. 66.
- Gelo Siciliæ tyrannus**, ejusque potentia, et opes, vii. 145, 153, 157, 158. **quomodo creverit ed ad regnum pervenerit**, vii. 153, 154, 155, etc. **circa eum et legatos Græcorum acta**, vii. 153, 154, etc. **ejus res gestæ**, vii. 155, 156, 158.
- Gelonus Herculis filius**, iv. 10.
- Gelonus Budinorum urbs**, iv. 108.
- Geloni quondam Græci**, ibid. **eorum mores**, iv. 109.
- Gelu maximum ubi**, iv. 28.
- Genitura Indorum qualis**, iii. 101. **per Generationes computatio**, ii. 142.
- Geometria unde ad Græcos venerit**, ii. 109.
- Gephyræi unde oriundi**, v. 57. **Athenas commigrant**, et cur, v. 57, 62. **ubi templa seorsum ab eis extracta**, etc. v. 62.
- Gergæstus**, ix. 105.
- Gergis Arizi filius imperator in Xerxis exercitu**, vii. 82.
- Gergithæ**, vii. 43. **e princiis Teucris**, v. 122.
- Germanii, Persarum genus**, i. 125.
- Gerra Persarum**, ix. 60, 61, 98. **Gerrhus locus**, iv. 53.
- Gerrhus fluvius**, iv. 19, 47. **ejus descriptio**, iv. 56.
- Geryonis vacca**, iv. 8.
- Getæ immortales a Dario subacti**, iv. 93. **qui dein exercitum Darii sequuntur**, iv. 96. **eorum dæmon Zamolxis**, iv. 94.
- Gigonus nrbs**, vii. 123.
- Gilgammæ, populus Afer et ejus descriptio**, iv. 169.
- Gillus Tarentinus exul**, redimit Persas et ad Darium reportat, iii. 138. **Darius eum frustra per Cnidios reducere Tarentum conatur**, ibid.
- Gindanes populus**, iv. 176. **uxorem eorum fimbriæ pellicæ in vestimenta**, ibid.
- Glancon Leagri pater**, ix. 75.
- Glaucus Chius**, i. 25. **solus omnium compactionis ferri excogitator**, ibid.
- Glaucus Chius caprarius**, ii. 21, 22, 23.
- Glaucus Epicydis fil.** vi. 86. §. 1. **ejus laus**, ibid. **depositum suscipit ab hospite Milesio**, ibid. **id postea suscepisse negat**, vi. 86. §. 2. **Pythiam consulit an jurejurando pecuniam intervertat**, vi. 86. §. 3. **ejus genus funditus**, interit, vi. 86. §. 4.
- Glaucus Hippolochi fil.** i. 147.
- Glisantem et Tanagram Thermodon interfuit**, ix. 43.
- Gnurus Lyci filius**, Anacharsidis pater, iv. 76.
- Gnomonis inventores Babylonii**, ii. 109.
- Gobryas et magi occisoribus**, iii. 70, 73, 78. **Gobryas Mardonii pater**, vii. 82.
- Gobryæ consilium de abeundo a Scy-**

INDEX.

thia, Dario datum, iv. 139, 134.
 Gobryæ uxor, Darii soror, vii. 5.
 Gobryæ filia, uxor Darii, vii. 2.
 Gonnus urbs, vii. 122, 173.
 Gordius, Midæ pater, i. 14. viii. 138.
 avus Adrasti, i. 35, 55.
 Gorgo Cleomenis filia, v. 48. patrem
 scite monet ut sibi caveat ab Arista-
 gora, v. 51. eadem Leonidæ uxor,
 ut Demarati tabellas aperiri monu-
 erit, vii. 239.
 Gorgonis caput ex Africa affert Perseus,
 ii. 91.
 Gorgus Salaminis Cypris rex, v. 104.
 viii. 2, 11. spoliatus a fratre, v. 104.
 eam recipit, v. 115.
 Gorgus, Chersis filius, dux in classe
 Xerxis, vii. 98.
 Græcia temperatiss. anni tempestates
 sortita, iii. 106. Græcia paupertatis
 alumna, hospes virtutis, vii. 102.
 non imperatorum indiga in bello
 Pers. sed exercitus, vii. 161. in eam
 primi a Dario exploratores missi, iii.
 135, 138. Græciæ infensior unde
 redditus Darius, vii. 51. in Græciam
 caduceatores missi ad petendum ter-
 ram et aquam, vi. 48. vii. 32. Græ-
 cia a quo tempore et sub quibus plus
 mali passa, vi. 98.
 Græcorum et Persarum in cultu deorum
 collatio, i. 131. Græcorum cœnes
 quo dicto a Persis perstringantur, i.
 133. Græcorum festorum nomina
 eadem litera finiunt, i. 148. Græ-
 corum negotiationes, i. 153. Græ-
 corum literæ et calculi, ii. 36. v. 58.
 Græci ab Ægyptiis pleraque sump-
 sere, ii. 49, 50, 51, 58. Græca lin-
 gua quando primum in Ægyptum
 introducta, ii. 154. Græcorum in
 Ægypto negotiationes, fana, urbes,
 ii. 178. Græcorum deorum ætas cum
 Ægyptiorum collata, ii. 144, 145,
 146. Græcorum natalitia, iv. 26.
 Græci in templis non cõtunt, ut nec
 Ægyptii, sicut alii mortales, ii. 64.
 Græci vestem et ægidas Minervæ et
 alia ab Afris mutuati, iv. 189. Græ-
 corum et Lydorum leges prope simi-
 les, i. 94. Græcorum ampla fora, i.
 153. Græci puerorum amoribus de-
 diti, i. 135. Græca gens dexterior
 quam barbara et ab ineptis abhor-
 rens, i. 60. Græci virtutis certamen
 agunt, non pecuniæ, viii. 26. Græ-
 cos auctores injuriarum aiunt bar-
 bari, i. 2, 4. universi ante Cræsi im-
 perium liberi fuere, i. 6. Græcorum
 potentissimos sibi conciliat Cræsus,
 i. 56. Ignorantia ante res Persicas,
 ut Samum et columnas Herculis
 æque distare opinarentur, viii. 132.
 Græcis discordiis principium cum

Persis quod extiterit, i. 5. Græcis et
 barbaris malorum initium, v. 97.
 Græcorum variz sententiæ de loco
 pugnæ navali constituendo, viii. 49.
 Græcorum ducum dissensus in bello
 Persico, viii. 74. Græcorum concil-
 lium contra Xerxem, vii. 145. Græ-
 corum consultatio insequantur hostes
 necne, viii. 108, 109. Græcorum
 consilium de bello Thebis inferendo,
 ix. 86. Græcorum a Mycale profec-
 torum consultatio, ix. 114. Græco-
 rum duces ad Pylas, vii. 204. Græco-
 rum duces ad Salaminem qui fuerint
 præstantissimi et præmia iis data, vii.
 123, 124. Græcorum præstantissimi
 Lacedæmonii, i. 69. Græcorum stre-
 nuissimi et civitatum et virorum con-
 tra Medos, ix. 71. Græcorum præ-
 stantissimi ad Mycalen, ix. 105. Græ-
 corum præstantissimi in pugna na-
 vali, vii. 17. Græci Ægyptum inco-
 lentes cum Cambyse congregiuntur.
 sanguine epoto, iii. 11. contra Græ-
 cos expeditionem Xerxis quid move-
 rit, vii. 6. ubi Xerxem excipere stu-
 tuerint, vii. 177. Xerxem qui Græco-
 rum opperiebantur ad Thermopylas,
 vii. 202. eorum fœdus contra eos,
 qui non adacti necessitate cum Xerxe
 pepigerant, vii. 132. e Græcis qui
 terrestres copias Xerxi præbuerint,
 et qui nauticas, vii. 185. et alii qui
 se recens adjunxerunt Xerxi exerci-
 tui, viii. 66. Græcorum exercitus
 contra Mardonium ad Platæas quibus
 et quomodo comparatus et instru-
 ctus, ix. 29. Græci contra Mardo-
 nium castra ubi locarint, ix. 19.
 quem locum permutant, ix. 51, 52.
 Græci prædam Mardonii inter se di-
 partiuntur, ix. 81. Græci qui naves
 ad classem Græcorum suppeditarunt,
 viii. 43, 44, et seq. Græcorum præ-
 lium ad Eubœam gestum, viii. 11,
 12. Græcorum classis ad Salaminem
 perstat Atheniensium rogata, viii. 40.
 Græci classem ad Samum applicant,
 ix. 96. Græci fugam facere volentes
 ut a Themistoele retenti, viii. 4.
 Græci Olympia agentes et alia certa-
 mina in medio bello, viii. 26.
 Græcoscythæ, iv. 17.
 Gratiarum collis, iv. 175.
 Grinus Æsanii filius, Theræ insulæ
 rex, iv. 150.
 Grynea urbs, i. 149.
 Grues, plagæ Scythicæ hyemem fugi-
 entes, quo se conferant, ii. 22.
 Grypes aurum servantes, iii. 116. iv. 13.
 Gygadas Delphis dictus thesaurus, ab
 Gyge donatus, i. 14.
 Gygæa palus, proxima Alyattis sepul-
 cro, i. 93.

INDEX.

Ogygia Amyntæ filia, v. 21. viii. 136.
Bubari collocata a fratre Alexandro, v. 91. viii. 136.
Gyges, Dascyli filius, i. 8. Candaulis satellites, i. 8. vel Heraclidarum, i. 91. ejus circa uxorem Candaulis acta, i. 8, 9, etc. Candaulum obtruncat, i. 13, 91. uxore Candaulis et regno potitur, i. 13, 91. donaria Delphos ab eo missa, i. 14. et primus barbarorum in munera apud Delphos posuit, ibid. Mileto et Smyrnæ arcta infert, Colephonem vi capit, ibid. quot annos regnarit, ibid. ejus filius Ardyx, i. 15.
Gyges pater Myrsi, iii. 193.
Gymnicum certamen, ii. 91.
Gymnopædia Lacedæmoniorum, vi. 67.
Gyndes fluvius unde oriatur, et quo usque fluit, i. 189. v. 52. a Cyro in ccc. ac sexaginta rivos diductus, i. 202. v. 62.
Gyzantes, Afri, iv. 194. simiarum comestores, ibid.

H

Hæmus mons Scythiæ, cujus e jagis tres fluvii manant, iv. 49.
Haliæmon amnis, vii. 127.
Halicarnassus civitas, ii. 178. cur privata sacrorum participatione, i. 144. Pedasensibus vicina, viii. 104.
Halys amnis, i. 5. vii. 26. post Phrygiam, v. 52. quos populos interfuit, i. 72. ejus fluxum quomodo averterit Thales Milesius, i. 75. intra Halym fluvium populi a Cræso subacti, i. 28.
Hamilcar, v. *Amilcar*.
Hannon Amilcaris pater, vii. 165.
Harmamithres et Tithæus Xerxis equitatus præfecti, vii. 88.
Harmatides Dithyrambi pater, vii. 227.
Harmocydes, Phocensium dux, ix. 17.
Harmodius et Aristogiton Hipparchi interfectores, v. 55. liberatores Athenarum, vi. 123.
Harpagi Medi familiaritas et autoritas apud Astyagem, i. 108. ei negotium datur interimendi Cyri, ibid. et domus in luctu ideo, i. 111. quia jussum non exequutus, carnibus filii ab Astyage pastus, i. 119. et ejus constantia in pesterenda Astyagis crudelitate, ibid. Astyagis ulciscendi cupidus, quo pacto defectionem molitus fuit, i. 123, et seq. Astyagi a Cyro capto insultat, i. 129. Masari defuncto succedit, i. 163. gesta ab eo adversus Ionas, i. 162, 163, et seq. literæ ejus ad Cyrum scriptæ missæque occultæ, i. 123, 124.
Harpagus alius Persa dux, vi. 28. capit

Histæum vivum et in crucem agæ, vi. 28, 30.
Haruspicina Menelai nefaria, ii. 119.
Hebes tesseram dat Leutychides militibus, ix. 98.
Hebrus fluvius, iv. 90. vii. 59.
Hecataeus, Hegesandri filius, historiographus, ii. 143. v. 125. vi. 137. ejus genus, etc. ii. 143, et seq. bellum adversus Persas diadmet Aristagoræ, v. 36. ejusdem consilium Aristagoræ datum, v. 125.
Hecatonnesi, i. 151.
Hector natu major et virtute præstantior Alexandro, iii. 120.
Hegesicles et Leon Spartæ reges, i. 65.
Hegesander Hecatæi pater, v. 125. vi. 137.
Hegesipyle, Olori, regis Thracum, filia, Miltiadi collocata, vi. 39.
Hegesistratus Sigei tyrannus, v. 94. ejus pugna cum Mitylenæis pro Sigeo, ibid.
Hegesistratus haruspex, Telliadarum præstantissimus, in Mardonii exercitu, ix. 37. ejus audacia mira et interitus, ibid.
Hegesistratus Aristagoræ filius, legatus Samius, ix. 90, 91.
Hegetoridæ, filii Antagoræ, filia, ix. 76.
Hegias Tisameni frater, ix. 33.
Helene Tyndari filia, et ejus raptus historia, ii. 112, et seq. v. 94. ix. 73. templum Therapæ, vi. 61.
Helice Achaorum, i. 145.
Heliconius Neptunus, i. 148.
Heliopolis, urbs Solis, ii. 3, 7, 8, 9, 59, 63.
Heliopolitani Ægyptiorum solertissimi, ii. 3.
Hellen, Dori pater, i. 56.
Hellenica gens, i. 56, 57.
Hellenium fanum, ii. 178.
Hellenodice, v. 22.
Helles Athamantis filius sepulcrum, vii. 58.
Hellesponti urbes, vi. 33. **Hellespontus** ubi angustissimus, iv. 85. cum transit Darius, v. 11. **Hellespontus** ex Asia in Europam conjungitur a Xerxe, vii. 33. denovo ponte junctus, vii. 36. et priore ponte rupto, quomodo a Xerxe castigatus, vii. 35. **Hellesponti** trajectus stadiorum septem, vii. 34. **Hellesponto** phiala aurea datur a Xerxe, aureus crater, et gladius Persicus ejus placandi, vii. 64.
Hellespontii in Xerxis classe militantes, vii. 95. eis pontium custodia demandata, ibid.
Hellespontias ventus, vii. 198.
Heliopie, viii. 23.

INDEX.

- Helispei**, vii. 165.
Helotarum ruditas in distinguendo aere ab auro, ix. 80.
Hephæstienenses in Lemno, vi. 140.
Heraclea Siciliae ab Hercule condita, v. 43.
Heraclicus ex Iardani ancilla et Heroule geniti, i. 7. eorum imperium quamdiu duraverit in Asia et ut fuerit translatus, i. 7. eorum ultio in abnepotem Gygis devoluta, i. 13.
Heraclicus in Peloponnesum redire conatus, ix. 96.
Heraclicus Ibanolis fil. v. 192. ejus insidiæ Persis structæ, ibid.
Heraclicus Aristodici Cymasi pater, i. 158.
Heraclicus Aristagoræ Cymasi pater, v. 37.
Heræi urbs sive Heræopolis, iv. 90.
Hercules Amphitryone et Alcmena genitus, ii. 43, 44, 45, 145, 146. ejus tres liberi ex Echidna, iv. 10. ex Hercule et Iardani ancilla geniti **Heraclicus**, i. 7. **Hercules** Hylli pater, vii. 204. viii. 131. auctor generis Leonidæ, vii. 204. **Hercules** e deorum novissimis apud Græcos: apud Ægyptios secus, ii. 145. **Hercules** Olympius, ii. 44. **Hercules** Græcorum, ii. 43. **Herculis** templum in Cynesarge, vi. 116. **Herculis** in Marathone templum, vi. 108, 116. **Herculis** templum servis pro asylo, ii. 113. **Herculis** Tyri templum, ii. 44. **Herculis** Thasii templum, ibid. **Herculi** bifaria templa cur dentur, ibid. **Herculis** oraculum, ii. 83. **Herculis** in Scythiam adventus, etc. iv. 8, 9. ejus arces, baltheus, iv. 10. ejus tres filii, ibid. **Scytharum** deus, iv. 59. ejus vestigium in petra, iv. 82. **Herculis** ara apud Pylas, vii. 176. **Hercules** relictus ab Argonautis, vii. 193. **Herculi** fert opem fl. Dyrras, vii. 198.
Hercules columnæ, iv. 181, et 185.
Hermæus sinus, ii. 2.
Hermion Lasi pater, vii. 6.
Hermione Dryopum civitas, viii. 73. **Hermionenses**, lii. 59. viii. 43.
Hermippus Atarnites, vi. 4.
Hermolycus Atheniensis, Euthyni filius in pancratio celebris, ix. 106.
Hermophantus dux contra Persas ad Sardis, v. 99.
Hermotimus Pedasensis inter eunuchos apud regem magnæ auctoritatis, viii. 104. exsectorem suum Panionium quomodo ultus, viii. 105, 106.
Hermotybiæ, Ægyptiorum pugnatorum genus, ii. 164. ix. 81. quas plagas incolant, ii. 165. tantum rei militari vacant, ii. 165, 168, *ubi et alia.*
Hermæus amnis, i. 55, 80. v. 101. ii. 9.
Heroës ignoti Ægypto, ii. 30.
Heroibæ Trojanis parentatum a Xerxe, vii. 43.
Herodotus posterior Homero et Hesiodo annis quadringentis, ii. 53. ejus ætas citra Mærin. ii. 13. ejus cæctio circa ea, quæ ad rem divinam pertinent, ii. 3, 65, 171. ejus mos in distinguendo, vii. 152. ejus colloquium cum Vulcani sacerdotibus, ii. 3. et item cum quodam Archia, iii. 55. ejus sententia de Ægypto, ii. 15. de Nilo, ii. 24. de Persarum moribus, i. 137. de hoc, an, si intra Ilium fuisset Helena, reddita fuisset, ii. 120. vidit bella Peloponnesiorum et Atheniensium, vii. 187. ejus peregrinationes *φιλοφροσύνη* gratia, li. 1, 2, 44. postponit Alcæonidis Harmodiam et Aristogitonæ, vi. 123.
Herodotus Basilidæ filius, viii. 132.
Herophantus Parienus, iv. 138.
Heros conditor urbis, i. 168. diversus ab immortalis, ii. 44.
Heroum Astrobaei, vi. 69.
Herpys Timogenidæ pater, ix. 38.
Hesiodus quadringentis annis extitit ante Herodotum, ii. 53. **Hesiodus** et **Homerus** de diis scripserunt, ibid. ejus mentio fit et, iv. 36.
Hexapolis quæ sæculo Herodoti Pentapolis dicta, i. 144.
Hieron Gelonis frater, vii. 166.
Hieronimus Andrius, ix. 38.
Hilotæ septem circa unum Spartanum, ix. 28.
Himera Siciliae, vi. 24. vii. 163.
Hippagogæ naves, quibus equi vehuntur, vi. 48. vii. 97.
Hipparchus, Pisistrati filius, **Hippias** frater, v. 55. **Onomacritum** Athenis cur ejecit, vii. 6. ejus somnium, v. 56. ab Harmodio et Aristogitone interemptus, v. 55. vi. 123.
Hippias, Pisistrati filius, i. 61. cum Athenas reducere volunt Lacedæmonii, v. 91. sed frustra; v. 98. ei visum in somnis oblatum, vi. 107. ei dens tussiendo excussus, ibid.
Hippobotarum prædia, v. 77. vi. 100.
Hippoclidæ, Tisandri filius prociis Agarristæ, vi. 127. ejus majores Cypeli Corinthii propinqui, vi. 128. ejus laus præ ceteris prociis, ibid. ejus salutationes et gesticulationes propter quas excidit nuptiis, vi. 130.
Hippochus Lampadenus, iv. 138.
Hippocoon Sami pater, v. 60.
Hippocrates Pisistrati pater, Athenarum tyranni, i. 59. v. 65.
Hippocrates Megacelis fil. vi. 131.
Hippocrates Gelæ tyrannus, Cleandri frater, vi. 23. vii. 154. a Zancle ar-

INDEX.

- cessitus, eos Samiis prodit, *ibid.* ejus interitus, vii. 155.
- Hippocrates, Smindyridis pater, vi. 127.
- Hippocratides Leutychedis filius, viii. 131.
- Hippelai promont. iv. 53.
- Hippolochus Glauci pater, i. 147.
- Hippomachus, Græcorum qui erant cum Mardonio haruspex, ix. 37.
- Hipponicus Calliæ pater, vii. 151.
- Hipponicus Calliæ filius, vi. 121.
- Hippopotamus, ii. 71.
- Hippotoxotæ, ix. 49.
- Hircus Ægyptiace Mendes dictus, ii. 46. hirci urina spasmo liberant pueros suos Afri, iv. 187. hircorum barbis innatum ledanum apud Arabes, iii. 112. hircus cum muliere coiens, ii. 46.
- Histia Scytharum regina, iv. 127.
- Histiea, vii. 23.
- Histiami, *ibid.*
- Histiotis ora, i. 56. vii. 175.
- Histiæus Milesius, Lysagoræ filius, iv. 138. v. 30. vir solers et industrius, v. 23. ejus de ponte non deserendo sententia, qua re de Dario et Persis bene meritus, iv. 137. v. 11. vi. 30. vii. 10. a Dario defectionis Ionum insimulatus, v. 106. Aristagoram ad defectionem quam occulte sollicitavit, v. 35. ejus ad mare fuga, vi. 2. a Chiis in vincula conjectus, sed liberatus consilio ejus intellecto, vi. 2. Miletum reductus, a quibus rejicitur et vulneratur, vi. 5. ejus res circa Byzantium, vi. 26. res gestæ contra Chios, vi. 26, 27. contra Thasum contendit, vi. 28. quomodo captus et interfectus, vi. 29. in cruce sublatu ab Artapherne et Harpago, vi. 30. ejus gratia etiam mortui apud Darium, *ibid.*
- Histiæus Phylaci pater, viii. 85.
- Histiæus Tymnis filius captus, v. 37. dux in classe Xerxis, vii. 98.
- Homerus poëta, vii. 161. quadringentis annis extitit ante Herodotum, ii. 53. veritatem cognovit de Alexandri et Helenæ erroribus, ii. 116. finxit nomen Oceani, ii. 23. Homeri loci citati, *ibid.* iv. 29. Homeri carmina Argos celebrantia, et ideo summota a Clisthene, v. 67. Homeri non sunt versus Cyprii, ii. 117. nec forte Epigoni, iv. 32.
- Homo e deo non gignitur, ii. 143. homo hominem fato impendenti eripere non potest, iii. 43. ix. 16. in hominis natura situm non est avertere quod sit eventurum, iii. 64. hominem omnia consequi est impossibile, i. 32. hominum injuriarum est rapere feminas: raptis ulciscendis operam dare amantium: prudentium, pro nulla habere raptarum poleritudinem, i. 4. homini satius mori quam vivere, i. 31. mala multa eveniunt, iii. 33. homines in arbitrio fortuitarum et non contra, vii. 49. homo sibi malorum autor, non deus, i. 91. homines molles mollis fert regio, ix. 44. nunc boni in pugna, alio tempore possunt esse segnes, ix. 27. homines unoculi, v. Arimaspi homines, viri et feminae calvi nascentes simis naribus et ingenti mento, iv. 23. homines hominibus vescentes, i. 216. iii. 99. homines senos menses dormientes, iv. 25. homines radicibus vescentes, i. 202. homines piscibus crudis victitantes, *ibid.* homo nullus sine aliquo malo, vii. 203. homines capripedes in montibus, iv. 25. homines excoriant Scythæ, iv. 64. hominum quorundam cum mulieribus concubitus in propatulo, i. 203. cujusque mala, vii. 152.
- Humanæ vitæ anni, i. 32. humanæ vitæ brevitæ, et ærumnæ, vii. 46. humanis in rebus nihil stabile, i. 86. humanarum rerum vicissitudo, et conditio, i. 32. humanarum rerum circulus, i. 207.
- Horarum inventio, ii. 109.
- Hoples Ionis filius, v. 66.
- Hordei foliorum quanta latitudo apud Babylonios, i. 193.
- Horti Midæ, Gordio geniti, viii. 138.
- Hyacinthia Lacedæmonis solœmania, ix. 6, 11.
- Hyasæ, fersæ, iv. 192.
- Hyampeus vertex Parnassi, viii. 39.
- Hyampolis urbs, viii. 28, 23.
- Hyas, nomen unius a tribubus Sicyoniis: quod sonat *suales*, v. 68.
- Hybla oppidum, vii. 155.
- Hydrias regio, v. 118.
- Hydarnes Persæ, iii. 70. vi. 133. Aslanæ oræ præfectus, vii. 135.
- Hydarnes Hydarnis filius imperator in Xerxis exercitu, eorum qui immortales appellabantur, vii. 83, 211.
- Hydarnes Sisamnis pater, vii. 65.
- Hydrea insula Troæsenis obligata, iii. 59.
- Hyela civitas in agro Ænotriæ a quibus possessa, i. 167.
- Hygennenses pop. iii. 90.
- Hylæa, iv. 18, 54, 55. ejus regionis situs, iv. 76.
- Hyllenses, nomen unius e tribubus Sicyonis, v. 68.
- Hyllus, vi. 51. Herculis filius, vii. 204. viii. 131. ab Echemo in monomachia interfectus, ix. 26.
- Hymæes Darii gener, v. 116. capit Cion Mysiam, v. 192. ejus res gestæ et interitus, *ibid.* sub Hymæso regio Pe-

INDEX.

- lascia data ab Atheniensibus, vi. 137.
- Hymni in deos Homeri, ii. 9. ab Olene compositi, iv. 35.
- Hypachæi qui postea Cilices dicti, vii. 91.
- Hypacryis fluvii descriptio, iv. 47, 56.
- Hyperanis flumen, iv. 17, 18, 47. ejus descriptio, iv. 52.
- Hyperanis mater, palus, ibid.
- Hyperanthes et Abrocemes Darii filii cadunt in proelio, vii. 234.
- Hyperborei, iv. 13, 32, 33, 36. eorum sacra, iv. 33.
- Hyperborearum puellarum historia, iv. 33, 34, 85.
- Hypernotii, iv. 86.
- Hyperoche et Laodice Hyperboreorum puellæ, iv. 33.
- Hyrcanii, militantes in exercitu Xerxis, vii. 62. eorum armatura et eorum dux, ibidem.
- Hyrgis fluvius, iv. 57.
- Hyria oppidum, vii. 170.
- Hyrcædes Mardus quomodo Sardis ascendit, i. 84.
- Hysie, oppidum, vi. 108. ix. 15, et 25.
- Hysias et Cnoën, Atticæ populos altissimos, occupant Boeotii, v. 74.
- Hystanes, Badris pater, vii. 77.
- Hystaspes Achæmenides, Arsamis filius, Darii pater, i. 209. v. 83. vii. 224.
- Persis prefectus, iii. 70. Hystaspes Darii filius et Atossæ, dux Bactrianum et Sacarum, vii. 64.
- Hystriches ubi gignantur, iv. 192.
- I.
- Iacchus mysticus, viii. 65.
- Iadmon Samius herus Æsopi, ii. 134.
- Ialysus oppidum, i. 144.
- Iamidæ, v. 44. ix. 33.
- Iapygia, iii. 138. iv. 99. vii. 170.
- Iapyges Messapii, ibid.
- Iardani ancilla, Herculis uxor, mater Heracidarum, i. 7.
- Iason in Africa, iv. 179. ejus aereus tripus, ibid. circa Aphetas, vii. 193.
- Istragoras dolo capit classicos duces, v. 37.
- Ibanolis Mylasensis, ibid. Heracidae pater, v. 122.
- Iberiam Phocæenses ostenderunt, i. 163.
- Ibis Ægyptiis sacra, ii. 65, 75. ejus forma, et duplex genus, ii. 75, 76.
- Icarium pelagus, vi. 95, et seq.
- Ichnæ urbs terræ Böttiæ, vii. 123.
- Ichnæutæ, ii. 67.
- Ichthyophagi, iii. 19, 20.
- Ida, i. 151. vii. 42.
- Idanthyræ, Saulii fil. rex Scytharum, iv. 76, 120. ejus responsio ad Darium, iv. 127.
- Idriss, regio Caris, v. 118.
- Jejunia ante sacrificia et festus dies Isidis, ii. 40.
- Jenyas terminus Arabiæ et Syriæ, iii. 5.
- Jgaem Persæ deum arbitrantur, iii. 16.
- infamia notato non dant Spartani, vii. 231. ignes in speculis, vii. 182.
- ignis Ægyptiis animata bellua, iii. 86. ignis lanians Homerica, ii. 31. ne Ignifer quidem elabatur, viii. 6.
- Iha in sacrificiis non cremabant Æoles, ii. 37.
- Ilias minor Homeri, ii. 16. regio ab Æolis possessa, v. 122.
- Iliadi Minervæ mille boves a Xerxe immolantur, vii. 43.
- Ilium, ii. 10. Ilii obsidio et expugnatio, i. 5. ii. 118. Iliensis ager, v. 94. vii. 42.
- Iliissus fluvius, vii. 189.
- Illyriorum Eneti, i. 196.
- Imbecillitatis necessitas summa, vii. 172.
- Imbribus carentes Africæ tractus, iv. 185.
- Imbrus capta ab Otane, v. 96. vi. 41.
- Immortales Getæ, iv. 93. immortales qui apud Persas, vii. 83. et hinc vir immortalis, vii. 31.
- Imperium potens vix quiescit, i. 185.
- Impossibilitatis nomen, viii. 111.
- Indus fl. fert crocodilos, iv. 44. Indi in mare ostium explorat Darius, ibid.
- Inarus Afer, iii. 12, 15. vii. 7.
- Inconstantiam rerum humanarum notat Herodotus, i. 5.
- Indi Calantiæ, iii. 97.
- Indi Calatiæ parentibus vescuntur, iii. 38.
- Indorum multitudo, iii. 94. Indi pecuarii et eorum mores, iii. 98, 99.
- Indici canes, i. 192. eorum navigia, iii. 99.
- Indi Padæi ægrotos suos epulantur, ibid.
- Indorum coitus in propatulo, iii. 101. genitura nigra, ibid.
- Indis sol matutinus ardentissimus, iii. 104.
- Indi ut anrum colligant, iii. 102, 104, 105.
- a Dario subacti, iv. 44.
- Indorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 65.
- Inimicitiarum nihil medium est, vii. 11.
- Inopiæ et Impossibilitatis numina, viii. 111.
- Insanus quis, iii. 38.
- Insomniorum ludibria, vii. 16.
- Institutores primi, Lydi extitere, i. 94.
- Institor quare Darius fuerit appellatus, iii. 89.
- Institutio Persarum puerorum, i. 186.
- Insulæ in Araxe, i. 202. insulæ, CEnussæ, i. 165. insula natans, ii. 156.
- insulæ Echmades, ii. 10. insula Cham-

INDEX.

- mis, ii. 156. insulæ beatorum, iii. 26.
 insulæ rubri maris, iii. 93. insulæ
 Cassiterides Herodoto ignotæ, iii.
 115. insulæ Thraciæ objacentes, vii.
 185. insulani Iones qui, i. 142.
 Intaphernes unus ex septem Magi occi-
 soribus, iii. 70. facinus, ejusque
 et domesticorum omnium interitus,
 præter fratrem uxoris, et filium ma-
 jorem, iii. 118, 119.
 Intercalaris mensis, i. 32. ii. 4. inter-
 calatio Græcorum et Ægyptiorum,
 ii. 4.
 Invideri melius quam miserationem ha-
 bere, iii. 52. invidia a quo abesse de-
 bet, iii. 80.
 Inycum oppidum, vi. 23, 24.
 Io filia Inachi regis, i. 1. a Phœnicibus
 rapitur, ibid. Io stuprata, i. 5. Io ut
 a Græcis depingatur, ii. 41.
 Iolcon Thessali Hippie offerunt, v. 94.
 Ion Xuthi filius, vii. 94. viii. 44.
 Ionia filii, iii. 62.
 Ionie translationem impediunt Atheni-
 enses, ix. 106. Ioniam Harpagus sub-
 igit, i. 169. Iones a Cræso primo sub-
 acti, i. 6, 28. ad Cyrum legatos mit-
 tunt, et quid Cyrus responderit, i.
 141. Ionum regio, Asiaticarum pul-
 cherrima, et ejus descriptio, i. 142.
 secunda defectio a Persis, ix. 104.
 Ionum duodecim in Peloponneso ci-
 vitates, i. 143, 145, 146. Iones insu-
 lares a reliquis deficient: alios etiam
 Ionici nominis pudet, i. 143. Iones
 qui nobilissimi: et de eorum uxori-
 bus, i. 146. Iones ab Achivis, suis
 sedibus pulsati, i. 145. Ionum reges
 qua progenie oriundi, i. 147. Iones
 veri et genuini qui, ibid. Ionum qui
 ab Apaturis argeant, ibid. eorum
 universorum Panionium sacrum, i.
 148. Iones insulani Cyro se dedunt,
 i. 169. Iones Biantis consilium aper-
 nunt, i. 170. Iones secundo subacti,
 i. 169. in Ægyptum quomodo vene-
 rint, ii. 152. Ionas Scythæ ut Da-
 rio transitum intercludant, frustra
 adhortantur, iv. 133, 136. Iones
 captas Sardis incendunt, v. 101.
 Iones ad Ephesum vincuntur, v.
 102. tertio subjugati, vi. 32. eorum
 de Ægypto sententia reprehensa, ii.
 16. eorum tributum, iii. 90. vi. 42.
 laborum nauticorum insueti, vi. 12.
 Ionum in Kerxis exercitu armatura,
 vii. 94. prius Pelasgi Ægialees appel-
 lati, ibid. Ionice rebellionis occasio,
 v. 28, etc. vi. 1. Ionicarum navium
 catalogus, vi. 8. Ionius sinus, vi. 127.
 Ios insula ubi Homerus mortuus, ii.
 34, 36.
 Iphiclus pater Protesilai, ix. 116.
 Iphigeniæ apud Tauros cultus, iv. 103.
 Ipni locus quidam, vii. 188.
 Irasa locus ubi, iv. 158.
 Is urbs et flumen, i. 179.
 Isagoras Tisandri filius, v. 66, 70, 72.
 Ischenus sive Ischenous pater Pythæ,
 vii. 181. viii. 92.
 Isis *Ἰσις*, id est Ceres; dicta, ii. 59,
 156. Isidi vaccæ sacræ, ii. 41. iv. 186.
 Isidis simulacrum bubula cornus ha-
 bens, ii. 41. Isidis templum maxi-
 mum in urbe Busiri, ii. 59. Isidis et
 Dionysi filii, ii. 156.
 Ismaris palus famosissima, vii. 109.
 Ismenias Boeotus, ii. 2.
 Ismenii Apollinis templum, v. 59.
 Isonomia, omnium pulcherrima, iii. 80.
 Issedones populus, i. 201. iv. 15, 16, 26,
 27. Issedonum mores, ibid.
 Ister ubi, iv. 47, 48, etc. semper sibi
 par, iv. 48, 50. cum Nilo compa-
 ratus, ii. 33, 34. iv. 50. Istri ortus
 et fluxus, ii. 33, 34. iv. 48, etc.
 Isthmus Cnidiae, i. 174. Isthmus Cher-
 sonesi muro præseptus a Miltiade,
 vi. 36.
 Istizotis locus proximus Ossæ et Olym-
 po, i. 56. v. et Histizotis.
 Italiotæ, iv. 15.
 Itanus oppidum, iv. 151. iter diurnum,
 cc. stadiorum, iv. 101.
 Ithaca, ii. 7.
 Ithageneas Crithonis fil. ii. 1.
 Ithamates Persa, vii. 67.
 Judices regii apud Persas, iii. 14, 31.
 iudicis corrupti justæ vindictæ exem-
 plum, v. 25.
 Junonis festum, i. 31. Junonis dum
 imagines ubi, ii. 182. Junonis tem-
 pla, iv. 90. ante urbem Plateas, ix.
 52, 60. templum Argis, vi. 81.
 Jupiter expiator, hospitalis, i. 44.
 Jupiter apud Persas Cæelum, i. 131. Bel
 apud Babylonios, i. 181. Ammons, ii.
 42. Thebanus, ii. 54. liberator, et
 ejus templum, iii. 142. Herceus, vi.
 68. Scytharum deus, iv. 59. Papeus
 apud Scythas, ibid. Lycæus, iv. 203.
 Carius, v. 66. Lacedæmon, vi. 56.
 cælestis, ibid. æreus decem cubito-
 rum ubi, ix. 81. Jovi decimæ neces-
 sario redduntur, i. 89. Jovis Carii
 fanum apud Mylassa, i. 171. Jovis
 Beli templum et simulacrum, i. 181.
 iii. 158. Jovis Thebænsis templum,
 i. 182. ii. 42. iv. 181. Jovis simula-
 crum arietina facie, ii. 42. Jovis
 fanum apud Thesprotos, ii. 56. Jovis
 cultus apud Meroën, ii. 29. Jovis
 oraculum apud Ægyptios, ii. 83.
 Jupiter præcellit omnibus Diis, ii. 136.
 Jupiter Ammoniorum capite arietino,
 iv. 181. Jovis Ammonii templum a
 Cambyse incendi jussum, iii. 25.
 Jovis forensis ara, v. 46. Jovis mi-

INDEX.

litaris, *epacris*, templum, v. 119. Jovis Olympii delubrum, ii. 7. Jovis sacer currus in Xerxiano exercitu, vii. 40. viii. 115. Jovis Laphystii templum, vii. 197.
Jurare per aquam Stygis, vi. 74.
Justitia principis in deponenda tyrannide, viii. 164.
Justum injusto inimicum, i. 96.
Justi principis officium, iii. 148.
Iyrcæ populus Scythiæ, iv. 22.

K.

Kiki, unguentum Ægyptiorum, ii. 94.

L.

Labda Amphionis filia et ejus historia, v. 92.
Labdacus Laii pater, v. 59.
Labranda, loci nomen, v. 119.
Labynetius Babyloniorum tyrannus, i. 74, 77.
Labyntus Assyriæ rex, i. 188.
Labyrinthus Ægypti, ii. 148.
Lacedæmon de regione, vi. 58.
Lacedæmonii Creso amici, i. 6, 51.
Græcorum potentissimi, i. 56. eorum leges a Lycurgo latæ, i. 65. bellum Tegeatis inferunt, i. 66. eorum compedes apud Tegeatas, i. 66. quomodo Tegeatis facti sint superiores, i. 68.
Laconica brevitatis, iii. 46. eorum Argivorumque pro agro Thyrea dimicatio, i. 82. Lacedæm. coma post victoriam de Argivis, ibid. eorum mandata ad Cyrum, i. 153. eorum adversus Polycratem expeditio, iii. 44. in Samum expeditio, ibid. mos in sumendis suppliciis noctu, iv. 146. de se ipsis opinio, vi. 52. regum apud eos jura, funera, etc. vi. 56, 57, 58. eorum observatio lunæ, vi. 106. eorum oratio ad Plataenses, vi. 108. ad Athenienses, viii. 142. eorum virtus bellica, vii. 102, 104. gymnastico ludo se exercent, et comam pectunt, vii. 208. Lacedæmoniorum ccc. ad Pylas clades, vii. 224. occisorum sepultura ad Plataeos, ix. 85.
Lacmon mons, ix. 93.
Lacrine legatus ad Cyrum, i. 152.
Lactis emulgenti mos apud Scythas, iv. 2.
Lacus Tritonidis, iv. 179. lacus unde pix hauritur, iv. 195. lacus Symphalius, vi. 76. lacus Boebei, vii. 129. lacus Gygeus, i. 93. lacus famosissimus Ismaris, etc. vii. 109. ad salem parandum, vii. 30.
Lada insula, vi. 7.

Ladice uxor Amasis, ejusque votum, ii. 181.
Laii Erinnyum delubrum, iv. 149. oracula, v. 43. ejus genus, v. 59.
Lampito Leutychidis filia, vi. 71.
Lampon Pythæ filius, ix. 78. ejus nefandum consilium Pausanias respuit, ibid.
Lampon Thrasyæ fil. ix. 90.
Lampon Olympiodori pater, ix. 21.
Lamponium captum ab Otane, v. 26.
Lampsacus urbs, v. 117.
Lana arborea ubi, iii. 106.
Laodamas Phocæensis, iv. 138.
Laodamas Eteoclis filius monarcha, v. 61.
Laodamas Sostrati pater, iv. 152.
Laodice Hyperborea puella, iv. 33.
Laphanes Euphronis filius, vi. 127.
Laurei metalla, vii. 144.
Laphystius Jupiter, vii. 197.
Lapidicini ad pyramides Memphios, ii. 8.
Lapis Æthiopicus ad scindendum, ii. 87. Porinus, et Parus, v. 62.
Lapis Melampyrgus, vii. 216.
Lapis acutus ad cælanda sigilla, vii. 69.
Lapidum acervi a Darii copiis congesti, iv. 92.
Lapideus leo, vii. 225.
Larissa Æoliæ civitas, ii. 11.
Lasonii, pop. iii. 90. vii. 77.
Lasus Hermionensis, vii. 6.
Latonæ oraculum, ii. 155.
Laus opp. vi. 21.
Læonæ partus unus in vita cur, iii. 108.
Leager Glauconis fil. ix. 75.
Learchus frater Arcesilaum strangulat, iv. 160. ab uxore fratris necatur, ib.
Lebadia, viii. 134.
Lebæa urbs Macedoniæ, viii. 137.
Lebedus, i. 142.
Lectos, ix. 114.
Ledanum, alias ladanum, ubi nascatur et quomodo comparetur, ejusque medica vis, iii. 112.
Legati Darii in puteum conjecti, vii. 133. legati non violandi, vii. 137.
Leges Atheniensium a Solone conditæ, i. 29.
Leitum (*Λίτων*) Achæi vocant curiam, vii. 197.
Lemnus capta ab Otane, v. 26.
Lemno potitur Miltiades, vi. 140.
Lemnii, viii. 73.
Lemnia facinora, vi. 138.
Leo lapideus, vii. 225.
Leo Sardi, i. 84.
Leon et Hegesicles Spartiatarum reges, i. 65.
Leon Eurycratide fil. vii. 204.
Leon, viri nomen, vii. 180.
Leonis ex auro effigies, i. 50.
Leonum in Macedonia natura atque

INDEX.

- loca et ubi tantum gignantur, vii. 125, 126.
 Leobotes Spartiatarum rex, ibid. Eche-
 strati fil. vii. 204.
 Leocedes Phidonis Argivorum tyranni
 filius, vi. 127.
 Leonides rex Spart. nascitur, v. 41.
 ejus genealogia, vii. 204. ejus stren-
 uitas ad Thermopylas et mors, vii.
 120, etc. 224. tollitur in crucem ejus
 cadaver a Xerxe, vii. 238. ejus cædis
 vindicta, vii. 114. ix. 64.
 Leontiades Eurymachi fil. vii. 205, 233.
 Leontini populus, vii. 154.
 Leoprepes pater Theasidæ, vi. 85. et
 Simonidis, vii. 228.
 Lepreum oppidum, iv. 148.
 Leprosos abominantur Persæ, i. 138.
 Lepus ex equa natus, vii. 57.
 Leporis fecunditas, iii. 108.
 Leros insula, v. 125.
 Lesbos insula, i. 160. sex urbium, i.
 151. a Persis capta, vi. 31. quando
 habitari cœpta, ii. 38.
 Lesbii a Polycrate victi, iii. 39.
 Leucadii Dorica gens, viii. 45.
 Leucas, ii. 6, 7.
 Leuce acte, vii. 25.
 Leucon oppidum Africæ, iv. 160.
 Leutychnides Menaris filius, vi. 65. viii.
 131. Zeuxidami pater, vi. 71. ejus
 genealogia, viii. 131. ejus cum De-
 marato inimicitie, vi. 65, etc. causæ
 inimicitie ex præcepto sibi sponsa,
 vi. 65. jurat Demaratum non esse
 legitimum regem, ibid. ejus regis
 facti in locum Demarati cavillum in
 Demaratum, spectantem gymnopæ-
 dias, vi. 67. Spartiatarum rex, ibid.
 ejus fuga et mors, vi. 72. ejus oratio
 de deposito reddendo, vi. 86. præ-
 fectus classis, viii. 131. ejus strate-
 gema, ix. 98.
 Leutychnides Anaxilai fil. viii. 131. ix.
 90.
 Lex omnium rex et domina, vii. 104.
 Laconum, ne uterque rex exeat, v.
 75.
 Liberi cultus apud Meroën, ii. 38. Liber
 Græcis Osiris dictus, ii. 144. v. Dio-
 nysus.
 Libertas est gubernari, in quantum
 quis vult, iii. 83. auget potentiam,
 v. 90.
 Libertatis gustus, vi. 5.
 Lybia unde sortita nomen, iv. 45. Li-
 byæ ambitus et magnitudo, iv. 41,
 42, etc. arboribus nuda, iv. 175.
 Libya feris abundans, iv. 181. Libyæ
 incolæ, iv. 168, etc.
 Libyæ primi Neptuni nomen habue-
 runt, ii. 50. solis deorum, omnium
 Soli et Lunæ sacrificant, iv. 188.
 Egyptiis se quidam eorum dedunt,
 iv. 159. Cambysi se dedunt, iii. 13.
 Libyum tributum, iii. 91. Libyum
 variae nationes, iv. 188. Libyæ No-
 mades, id est pastoritii, iv. 181, 186,
 187, 188. saluberrimo sunt corpore,
 iv. 187. Libyum pastoritiorum sacri-
 ficia, iv. 188. Libyum inventa quæ
 Græci didicerunt, iv. 189. Libyum in
 Xerxis exercitu armatura, vii. 71, 86.
 Libycus mons, ii. 8.
 Libyssarum mulierum ejulatus, iv. 189.
 Licentia regis Persarum, iii. 31.
 Liches Spartiata unus ex benemeritis,
 i. 67, 68.
 Lida mons Carie, i. 175.
 Ligures supra Massiliam, v. 9.
 Ligyum in Xerx. exercitu armatura,
 vii. 72.
 Liliorum ingens vis ubi, ii. 92. eorum
 radices esui aptæ, ibid.
 Eimeneion regionis Milesiorum, i. 18.
 Lindii populus e Rhodo, vii. 153.
 Lindos oppidum, i. 144. ii. 182.
 Linum Colchicum, Sardonicum, Ægy-
 ptiacum, ii. 105. in Pæonia, v. 12.
 Linus, modulationis genus apud Ægy-
 ptios, i. 79.
 Lipaxus urbs, vii. 123.
 Lipoxais Targitai filius, iv. 5. ab eo
 oriundi Scythæ, iv. 6.
 Lipsydrium oppidum, v. 62, 123.
 Lisæ oppidum, vii. 123.
 Lissus fluvius, vii. 108. ejus aquæ,
 Xerx. copiis non suffecerunt, vii. 109.
 Literæ Histie proditæ, vi. 4. litera-
 rum mira occultatio, vii. 239. literæ
 Themistoclis ad Iones lapidi incisæ,
 viii. 22. literarum per sagittam
 transmissio, viii. 128. literæ capiti
 impressæ, v. 35.
 Literæ Græcorum a Phœnicibus, v. 58.
 literæ Cadmæ, v. 59. Phœnicis, v.
 58.
 Litus pulcrum, ubi, vi. 23.
 Locri, vii. 132.
 Locri Epizephyrii, vi. 23. Opuntii, vii.
 203. viii. 1.
 Locri Ozolæ, viii. 32.
 Lotio muliebri visum recipit Phero, ii.
 121.
 Lotos ubi plurima, ii. 92. loti radix es-
 culenta, ibid. loti fructus descriptio,
 iv. 177.
 Lotus Cyrenæa, ii. 96.
 Lotophagi populus, iv. 177.
 Loxias, iv. 163.
 Lucernarum accensarum festum apud
 Ægyptios, ii. 62. Lucernarum accen-
 sio, pro crepusculo, vii. 215.
 Lucinæ tributum, iv. 35.
 Lucus platanorum, v. 119.
 Ludorum primi inventores Lydi, i. 94.
 Ludus literarius, 120 puerorum, vi.
 27.

INDEX.

Luna Persarum præses, vii. 37. **Lunæ festum**, ii. 47.
Lupi ex hominibus effici dicuntur **Neuri**, iv. 105. luporum sepultura, ii. 67.
Lutræ ubi capiuntur, iv. 109. **Ægyptiis sacræ**, ii. 72.
Luxus Persarum, ix. 81.
Lycæus Jupiter, iv. 203.
Lycæretus Mæandrii germanus, v. 27.
Lycia olim Milyas, i. 173.
Lycidas senator Athen. cum uxore et liberis lapidatur, ix. 5.
Lycii in potestatem Cresi redacti, i. 28. eorum e Creta origo, i. 173. a **Lycō** nomen accepere, vii. 92. ab Harpago victi, i. 176. **populus Dario tributarius**, iii. 90. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 92. quondam **Termilæ** vocati, i. 173. vii. 92. eorum nomen et leges, i. 173.
Lycii arcus, vii. 77.
Lycomedes Æschrei fil. vir strenuus, viii. 11.
Lycopæ Lacedæm. strenuitas, iii. 55.
Lycophronis Periantri filii interitus, iii. 53. *de eo et in præcedentibus cap.*
Lycurgus Aristolaidis filius, i. 59. **Lycurgus** et **Megacles Pisistratum** ejiciunt, ibid. **Lycurgus Spartiata**, integerrimæ vitæ, i. 65. ei oraculum a **Pythia** redditur, ibid. legumlator est apud **Lacedæmonios**, ibid. **Leobotæ Spartiatarum regis tutor**, ibid. **Lycurgi delubrum** apud **Spartiatas**, i. 56.
Lycurgus Amianti pater, vi. 127.
Lycus fluvius, vii. 30, 123.
Lycus Anacharsidis avus, iv. 76.
Lycus Pandionis filius, vii. 92. a fratre **Ægeō** pellitur **Athenis**, i. 173.
Lyda mons, i. 174.
Lydias fluvius, vii. 127.
Lydia auriamenta e Tmolō provenientia, habet, i. 93. **argenti etiam feracissima**, v. 49.
Lydi populus ante Meones, vocati, i. 7. vii. 74. **strenua gens**, i. 79. **equitandi peritissima**, ibid. **Lydorū mores et leges**, i. 93, 94. **ritus ineundi fœderis idem qui apud Græcos**, i. 74. **ut et expiandi**, i. 35. **Lydorū filiæ omnes prostituantur**, i. 93. **Lydi primi cauponēs inſtitutoresque**, i. 94. eorum **partes primæ in consulendo oraculo Delphico**, i. 54. eorum **Medorūque fœdus**, i. 74. **Lydorū Medorūque quinquennale bellum**, i. 74, 103. **Lydorū cum Persis conflictus et fuga**, i. 76, 80. **primi omnium aurum argentumque ad utendum percusserunt**, i. 94. **primi inventores ludorū**, ibid. **in Thusciam colonias deduxerunt**, ibid. **Lydorū divisio**, ibid. **Lydi quomodo a Cyro effeminati**, i.

155, 157. **Lydi Caribus germani**, i. 171. eorum **tributum**, iii. 90. eorum in **Xerxis exercitu armatura**, vii. 74. **Lydus Atys filius**, ibid.
Lydus frater Caris, i. 171.
Lygdamis Artemisiæ pater, vii. 99.
Lygdamis Naxius, i. 61, 64.
Lynceus Chemmita, ii. 91.
Lysagoras Tisiæ fil. vi. 133.
Lysagoras Histæi pater, v. 30.
Lysanias, e **procis Agaristæ**, vi. 127.
Lysimachus Aristidis pater, viii. 79, 95.
Lysistratus Atheniens. viii. 96.

M.

Macæ populus Africæ, iv. 175. v. 42.
Macedones a Dario subacti, vi. 44.
Macedonis terra, vii. 127.
Macednus, locus, i. 56.
Machlyes populus, iv. 178.
Macistus, Eleorum oppidum, iv. 148.
Macrobian populus Æthiopie, iii. 17.
Macrones pop. ii. 104. iii. 94. eorum in **Xerxis exercitu armatura**, vii. 78.
Mactorium urbs super Gelam, vii. 153.
Madyes filius Protothyæ, Scyth. rex, i. 103.
Madytus urbs, vii. 33. ix. 190.
Mæander fluvius tortuosus, ii. 29. iii. 122. v. 118. et ejus **fontes ubi**, vii. 26.
Mæandri campus, i. 18, 161. ii. 10.
Mæandrius Polycratæ scriba, iii. 123.
Sami procurator, iii. 142. et **rex**, v. 27. ejus **gesta cum Samiis**, iii. 142, 143, etc.
Mæotæ, iv. 123.
Mæotis et Mæetis palus ubi, i. 104. iv. 3, 45, 86, 101, 120.
Magdolos oppidum ubi, ii. 159.
Magi populus Mediæ, i. 101. **magi Persarum**, i. 140. **heroibus illo parentant**, vii. 43. **magorum commentum ut Persarum imperium occupent**, iii. 61, etc. et eorum **interitus**, iii. 78. **magorum promiscua cædes**, iii. 79.
Magophonia, Persarum festum celebre, ibid.
Magna negotia cum periculis suscipiuntur, vii. 50.
Magnesia urbs, i. 161. ii. 1. regio, vii. 176, 183.
Magnetes populus, iii. 90. vii. 132.
Malæ dextræ in contumelliam derasæ, ii. 121.
Malea regio, i. 82. **promontorium**, iv. 179.
Malena in regione Atarnitidi, vi. 29.
Males Ætolus, vi. 127.
Mandane Astyagis filia, i. 107. **Cambysii nuptum datur**, ibid.
Mandrocles Samius architectus, iv. 87.
monumentum ab eo positum, iv. 88.

INDEX.

- Maneros Ægyptiis quid, i. 79.
 Manes Lydus, i. 94. iv. 45.
 Mantineenses veniunt post prœlium, ix. 77.
 Mantinea urbs Arcadium, iv. 161.
 Mantyes et Pigres fratres, v. 12.
 Mapen, Siromi filius, vii. 98.
 Maraphii Persarum genus, i. 125.
 Maraphius Amasis, iv. 167.
 Marathon locus, vi. 107. Marathonem occupat Pisistratus, i. 62.
 Marathonia clades, vi. 113.
 Mardonius Xerxis exercitus imperator, vii. 82. Gobryæ fil. vi. 43. vii. 5, 82. ix. 41. vulneratur, vi. 45. a præfectura semovetur, vi. 94. ejus ad Xerxem oratio de bello Græciæ inferendo, vii. 10. ejus cædes, ix. 63, 64.
 Mardonius Artontis pater, ix. 84.
 Mardontes Persæ, vii. 80. viii. 130.
 Mardi pop. Persarum genus, i. 125. iii. 94.
 Mardus Hyrcæades v. Hyrcæades.
 Mare Sardonium ubi, i. 166. Caspium, i. 202. rubrum, i. 189. non patiuntur venti, ut fruatur natura sua, vii. 16.
 Ionium, vii. 20. mare Echinadum insularum, ii. 10. Thracicum, vii. 176.
 Marea urbs, ii. 18, 30.
 Mares quam armaturam in Xerxiano exercitu tulerint, vii. 79.
 Mari taurus immolatus, vi. 76.
 Mariandyni, populus, iii. 90.
 Mariandyni a Cresæ subacti, i. 28. Mariandynorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 72.
 Mariandynus sinus ubi, iv. 38.
 Maris fluvius, iv. 49.
 Maris natura, vii. 16.
 Maron et Alpheus, Orsiphanti fil. vii. 327. eorum strenuitas ad Thermopylas, ibid.
 Maronea Græca urbs, vii. 109.
 Marsyas fluvius, v. 118.
 Marsyæ Sileni pellis in utrem, vii. 26.
 Martis oraculum, ii. 83. vii. 76. Marti soli simulacra faciunt Scythæ, iv. 59, 62. ejus delubrum apud Scythas, iv. 62.
 Massages Oarizi filius dux Libyæ, vii. 71.
 Mascames, vii. 105. Ejus elogium, vii. 106.
 Maspii, Persarum genus, i. 125.
 Masistes Darii filius, Xerxis exercitus imperator, vii. 82. ix. 107.
 Masistæ et liberorum ejus cædes, ix. 113.
 Masistius a Græcis Macisius dictus, ix. 20. ejus interitus, ix. 24.
 Masistius Siromitris fil. vii. 79.
 Massagetæ populus ferus et robustus, i. 204, 215. eorum deus Sol, i. 212, 216. eorum mores, etc. i. 216. uxores communes, i. 216. iv. 172. senes immolant, i. 216. Cyrum vincunt, i. 214.
 Maternum genus paterno nobilius apud Lycios, i. 173.
 Matieni montes, i. 189, 202.
 Matieni populus, i. 189, 202. iii. 94. v. 49, 52. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 72.
 Matris Martis templum ubi, ii. 64.
 Maxyes Libyes, iv. 191.
 Mazares Medus, i. 156. Prienienses subigit, i. 161. Mæandri campum incurSAT, ibid. ejus mors, ibid.
 Mecerberna Græca urbs, vii. 122.
 Medea Colchorum regis filia, i. 2. vii. 62. Medææ raptus a Græcis, i. 2.
 Medicæ regionis tractus, i. 110.
 Medi, iv. 40. per vicos habitantes, i. 96.
 Medorum gentes, i. 101. Medorum appellatio unde, vii. 62. eorum tyrannus Cyaxares, i. 73. Medorum et Lydorum mos ineundi fœderis, i. 74. Medorum bellum quinquennale cum Lydis, ibid. Medorum et Lydorum bello dies repente nox facta, ibid. et i. 103. Medorum ab Assyriis defectio, i. 95. Medi Assyrios subigunt, i. 106. Medorum a Dario defectio, i. 190. imperium ut ad Persas primum translatum, i. 130. Medorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 62, 86. Deicem sibi judicem constituunt, i. 96. regi suo regiam ædificant, i. 98. a Scythis proelio fusi, Asiæ imperium amittunt, i. 104. Ninum civitatem expugnant, i. 106. inebriatos Scythas interimunt, ibid. Medis canis spaco dicitur, i. 110. Medicum imperium Halys fluvius terminat, i. 72. Medicum nomen Græcis terrorem incutere solet, vi. 112.
 Medici singuli singulorum morborum apud Ægyptios, ii. 84.
 Medicus oculorum in Ægypto, iii. 1. medici Crotoniæ primi dicti, secundi Cyrenæi, iii. 131.
 Medimnus farinæ, vi. 57.
 Medimnus Atticus, i. 192.
 Megabates Persæ, v. 32.
 Megabazus Megabatis filius, vii. 97.
 Megabyzus Persæ unus ex vii. qui conjurant in magum, iii. 70. ejus oratio ad suos pro oligarchia, iii. 81. ejus elogium, iv. 143, 144. in Peones exercitum ducit, v. 12. Xerxis exercitus imperator, vii. 82.
 Megabyzus Zopyri fil. iii. 160. dux adversus Athenienses. ibid.
 Megacles Alcmaeonis pater, vi. 124.
 Megacles Alcmaeonis filius, i. 59. vi. 127, 130. Megacles et Lycurgus Pisistratum imperio Atheniensium eiciunt, i. 59. vide de eo et 60, 61. Clithenis gener factus, vi. 130.

INDEX.

- Megacles Hippocratis filius, vi. 131.*
Megacles filium ducit Pisistratus, i. 61.
Megacreon Abderites, vii. 120.
Megadostes, vii. 105.
Megapanus Hyrcanorum dux, vii. 62.
Megarenses Siciliae, vii. 156. Megarensis plebs venundatur, ibid.
Megasidres Doti pater, vii. 72.
Megistias vates, vii. 219, 221. ejus in-trepidus animus, vii. 221. ejus carmen epitaphium, vii. 228.
Melampus Amytheonis filius, ii. 49. ejus postulata ab Argivis, ix. 34. primus Bacchica Græcis exposuit, ut et alia ab Ægypto accepta, ii. 49.
Melampygos lapis, vii. 216.
Melanchlæni populus, iv. 20, 102, 106. eorum mores et nomenclatura, iv. 107. eorum victus humana caro, ibid.
Melanippus Astaci filius, v. 67.
Melanippus Alcæi sodalis, v. 95.
Melanopus Ithagenis filius, ii. 1.
Melanthus Codri pater, i. 147. rex Athen. v. 65.
Melas fluvius, vi. 40. vii. 198. Melas si-nus et fluvius ejusdem nominis, vi. 40. vii. 58.
Meles primus rex Sardium, i. 84.
Melesigenes unde appellatus Homerus, ii. 3.
Meles fluvius, ibid.
Melibœa urbs, vii. 188.
Melienses, vii. 132, 196.
Meliensis sinus, iv. 33.
Melii ex insula, viii. 46.
Melis regio, vii. 198. viii. 31.
Melissa Periandri uxor, iii. 50. v. 92. a Periandro occisa, ibid.
Mellis ubi maxima copia, iv. 194. factio ex myrica et tritico, vii. 31.
Membyares socius Cadmi, iv. 147.
Memnonia regia, v. 53. Suas, vii. 151.
Memnonis urbs, v. 54.
Memphis urbs, ii. 10. a Mene primum condita, ii. 99. ejus situs, ibid.
Mepares Leutychidis pater, vi. 65, 71. viii. 131.
Mendacium dicere quando expediat, iii. 79.
Menda urbs, vii. 122.
Mendes lingua Ægyptiaca Pan et Hir-cus, ii. 46.
Mendetis templum, ii. 42.
Mendesium ostium Nili, ii. 17.
Mendesia provincia, ii. 42, 46. plaga, ii. 166.
Mendesii cur oves immolent, capris abstinentes, ii. 42. capras et maxime capros venerantur, ii. 46. caprarios præcipuo honore afficiunt, ibid.
Menelaus Helenam recipit, ii. 119.
Menelaus portus, iv. 169.
Menes primus regnasse fertur, ii. 4, 99.
Menestheus dux Athen. ii. 28.
Menius Eurýdames frater, vi. 71.
Mensa solis, iii. 18, 23.
Mensis intercalaris, i. 32. a Græcia tertio quoque anno introductus, ii. 4.
Mentes navicularius, ii. 6, 7. ubi lau-datus ab Homero, ii. 26.
Mentiri apud Persas turpiusimum, i. 138. et tamen fit, iii. 72.
Mentor Ithacensis ægrum Homerum sedulo curat, ii. 7. vir justus et hu-manus, ibid. ab Homero ubi lauda-tus, ii. 26.
Mentula circumgestatio apud Ægy-ptios, ii. 48.
Meones Lydorum nomen assumpse-runt, i. 7. vii. 74.
Merbalus Aradius, vii. 98.
Mercurii statua porrectum veretrum habens, ii. 51. ejus templum, ii. 138. a quibus gentibus colatur, v. 7.
Meretrices Naucraticæ, ii. 135.
Mermnadæ, i. 7. quomodo regnum Ly-diæ obtinere, i. 14.
Meroë, metropolis, ii. 29.
Mesambria urbs, iv. 93. vii. 108. ejus origo, vi. 33.
Messana olim Zancle, vii. 164.
Messapii pop. vii. 170.
Messeniorum prælium ad Isthmum cum Lacedæmonis, ix. 35.
Metalla aurea atque argentea, vii. 112. de metallis aureis certamen, ix. 75. metallum salis, iv. 185. metalla Tha-sia, vi. 46, 47.
Metapontini populi, iv. 15.
Methymnæ in Lesbos, i. 151.
Metiochus Miltiadis filius captus, vi. 41.
Metrodorus Proconnesius, iv. 138.
Micythus Anaxilai famulus, vii. 170.
Midas Gordii fil. rex Phrygiæ, i. 14. ii. 11. apud Delphos munera posuit, i. 14. ejus sella regia, ibid. Midæ horti, viii. 138. Midæ epigrammata epita-phia scripta ab Homero, ii. 11.
Milesiorum cum Alyatte bellum diu-turnum, i. 17, 18, 19, etc. Cyro con-federati, i. 143. Milesiorum correc-tio a Paris delectis, v. 28, 29. Milesi-orum et Carum fuga contra Persas prælio, v. 120.
Miletus urbs Ionis prima, i. 142. op-pugnatur a Gyge, i. 14. invaditur ab Ardye, i. 15. capta diripitur a Persis, vi. 18.
Milii Babylonici proceritas, i. 193.
Militiæ ordine a quo primum distributi Asiani, i. 103.
Militum Cambysis depastio mutua ob famem, iii. 25.
Milo Crotoniates luctator, iii. 137.
Miltiades Cypseli filius quomodo Cher-soneso potitus, vi. 34, 35, 36. ejus hospitalitas, vi. 35. victor in Olym-

INDEX.

- pia, vi. 36. ejus gesta et captivitas, vi. 36, 37. Croeso charus, vi. 37. ejus mors, vi. 38.
- Miltiades Cimonis filius Chersonesi tyrannus, iv. 137. vi. 34. Atheniensium dux, iv. 137. ut Lemnum obtinuit, vi. 137, etc. Paros frustra obsidet, vi. 133, 134. ejus accusatio et obitus, vi. 136.
- Milyas Asiae regio, i. 173. Milyas Solymi dicti, ibid. Milyaram in Xerx. exercitu armatura, vii. 77.
- Milyenses, populus, ii. 90.
- Mimas mons, ii. 17.
- Minas domus pretium hominis, vi. 79.
- Minervae Assesiae templi deflagratio, i. 19. pro eo deo edificata, i. 92. Minervae Pallenis fanum, i. 62. Minervae festo virginum pugna ab Aulis instituta, iv. 180. Minervae Pedasiae sacerdoti barba pullulat, i. 175. viii. 104. Pelicuchos, i. 160. Minervae Aleae templum apud Tegeas, i. 76. ix. 70. tutelae apud Chios templum, i. 160. Minervae oraculum apud Aegyptios, ii. 83. antefores apud Saitas, ii. 175. insaurata statua ab Amasi Cyrenas missa, ii. 183. lapidea duo simulacra ab eodem Lindum, ibid. Minervae parentes, iv. 181. templum in Sigeo, v. 95. fanum ante templum Delphicum, viii. 37. Sciradis templum, viii. 94. Minervae aegis, iv. 189. Crastiae fanum, v. 45. Minervae in arce Athen. adytum Doriensibus accedere non licitum, v. 72. Minerva *ωλάς*, v. 89. Minervae Iliadi mille boves immolantur a Xerxe, vii. 43.
- Minoa Selinusiorum colonia, v. 46.
- Minos Cnossius, iii. 122.
- Minos et Sarpedon Europae filii, i. 173. Minois caedes, vii. 169, 170.
- Minyae populus, i. 46. iv. 145.
- Minyae commentio starum uxorum liberantur, iv. 146.
- Mitra Venus Persis, i. 131.
- Mitradates pastor, Cyri nutritus, i. 198, 191.
- Mitrobates Daseyli praefectus, iii. 190. ab Orcte caesus, iii. 196, 197.
- Mitylene, ii. 178.
- Mitylenaeorum Sigeum, v. 64.
- Mnesarchus Pythagorae pater, iv. 95.
- Mnesiphilus Atheniensis, viii. 58.
- Moenia Igea Budinorum, iv. 108, 193.
- Mors Aegyptiorum rex, ii. 13, 101. ejus praecara opera, ibid.
- Morsos stagnum, ii. 4, 69, 148. ejus descriptio, ii. 149. ejus preventus, iii. 91.
- Morsos maximus inter homines, ix. 16.
- Molochs fl. ix. 57.
- Molossi populus, i. 146. vi. 197.
- Molpagoras Aristagorae pater, v. 30.
- Mometaphis, urbs Aegypti, ii. 163.
- Monarchae incontinentia, iii. 80.
- Mons Arabicus, ii. 8, 124.
- Mons ingens eversus indagandis metallis, vi. 47.
- Mophi mons, ii. 98.
- Mors utilitas, vii. 10.
- Morbus femineus Scythas invadit, i. 106.
- Mors optatissimum periculum serumnosae vitae, vii. 46. optimum homini contingit, i. 31.
- Mortai exemplar apud Aegyptios, ii. 78, 85. mortuorum apud eodem conditur, ii. 85, 86, etc. Mortui cura laetitia ubi homentur, v. 4.
- Morum vis, iii. 38.
- Moeschi populus, iii. 94. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 78.
- Mosynael populus, iii. 94. eorum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 78.
- Mula mulum ancipitia genitalia habentem peperit, vii. 57. mule partus, iii. 153. multi ubi non signantur, iv. 30. mulorum species Scythis horrenda, iv. 129.
- Mulier exuendo tunicam et verendum pariter exiit, i. 8. mulierum raptus illicitus, i. 4. mulieris offensio vindictam quaerit, i. 11. mulieris mulierem praedicant, i. 31. mulieris simulacrum ex argento, i. 51. mulierum Babylonicarum mos fectus, i. 196. mulierum Aegyptiarum mores, ii. 35, 36. mulieres, quae oracula in Graeciam intulerant, columbae vocatae, ii. 57. muliere peior dux, ix. 106. mulierum pudenda cippis a Sesooste inscripta, ii. 102. mulieris, quae cum marito suo solo concubauerat, urina Pheroni visus restitutus, ii. 111. mulieri non committitur exercitus, iv. 168. mulieris Corinthiorum nudatae, v. 99. mulier ex turpissima, formosissima facta, vi. 61. mulier vocari convicium est, ix. 90, et 107. mulierum Atticarum una cum liberis caedes, vi. 138. mulieres stuprando extinctae, viii. 33.
- Multum quod est, creditur robustum Persis, i. 136.
- Multos decipere facillius est quam unum, v. 97.
- Mumerum regionum apud Persas estimium, ix. 109.
- Munychia, viii. 76.
- Mures Africani, iv. 194.
- Murium tria genera apud pastores Libyes, iii. 181. murium auxilia in bello Sethonis contra Sanacharibum, ii. 144.
- Murichides Hellespontius, ix. 4.
- Muri ligni Budinorum, iv. 108, 193.

INDEX.

- murus ligneus Persarum, ix. 65. et ejusdem expugnatio, ix. 70.
 Musæus, viii. 96.
 Musæi sortes et earundem venditor, vii. 6.
 Musici Argivi, iii. 131.
 Mustelæ Libycæ, ibid.
 Mycale promontorium, i. 148. vii. 80. Ioniz, ix. 90.
 Mycenæi servos voluerunt facere Heracidas, ix. 27.
 Mycerinus rex Ægypti, ii. 129. ejus clementia et justitia, ibid. ejus concubinarum simulacra, ii. 130. ut elusit oraculum de sua morte, ii. 133. pyramis ejus, ii. 134.
 Mycerini filiæ mors et sepultura, ii. 129, 130, 131, 132.
 Myci, populus, iii. 93.
 Myconus insula, vi. 118.
 Mycorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68.
 Myecphoritana plaga, ii. 166.
 Mygale, ii. 67.
 Mygdoniam a Bottiade Axius dirimit, vii. 123, et 127.
 Mylassa oppidum, i. 171.
 Mylassensis Heraclides, v. 123.
 Mylassorum fanum, i. 171.
 Myndia navis, v. 33.
 Mylitta Assyrii Venus appellata, i. 131, et 199.
 Myrcinus urbs Edonam, v. 11, 23, et 194.
 Myriades singulæ in Persico exercitu numeratæ, vii. 60.
 Myrina Æolia civitas, i. 149.
 Myrinæi in Lemno, vi. 140.
 Myrmex scopulus, vii. 183.
 Myron avus Clisthenia, vi. 126.
 Myrsilus alias Candaules dictus, i. 7.
 Myrsus Candaules pater, ibid.
 Myrsus Gygis filius, iii. 122. v. 121.
 Mys Europæus a Mardonio missus ad oracula consulenda, viii. 133, 134, 135.
 Mysi populus eorumque tributum, iii. 90. eorum expeditio, vii. 20. Caribus germani, i. 171. a Croeso subacti, i. 28. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 74.
 Mysia Cios ab Hymæ capitur, v. 122.
 Mysiam petit Xerxes, vii. 48.
 Mysus frater Caris, i. 171.
 Mytilene, i. 180.
 Myus urbs Ioniz, i. 149. v. 36.
 Myusi populus ubi, viii. 6.
 Nascentium deploratio apud quam gentem, v. 4.
 Natho insulæ Papremittis pars, ii. 165.
 Naturæ solertia, lii. 108.
 Naucrari, v. 71.
 Naucratis celeberr. emporium, ii. 97, 179.
 Naucraticæ meretrices, ii. 135.
 Naves fluviatiles miræ, i. 194.
 Naves Ægyptiorum e spina, ii. 96. naves rubrica delibutæ, iii. 58. naves quinis drachmis venditæ, vi. 89. navium Persicarum catalogus, vii. 89, etc. navibus longis qui primi usi fuerint, i. 163. naviculæ Babyloniorum, i. 194. naufragi ubi immolentur, iv. 103.
 Navis Mytilenæsa apud Cambysen, iii. 13.
 Navigatio diurna, quanta, iv. 86.
 Navigandi ratio in Euphrate ex Armenia, i. 192.
 Nauplia, vi. 76.
 Naustrophus pater Eupalini, iii. 60.
 Naxus insula, v. 81. a Pisistrato subacta, i. 64.
 Naxii in Sicilia et eorum origo, vii. 154. viii. 46. ejecti quidam turbas movent, v. 30, etc. urbs cum templis cremata, vi. 96.
 Neapolis Pallenz, vii. 123.
 Neapolis Ægypti, ii. 91.
 Necessitatis numen, viii. 111.
 Necus rex Ægyptiorum Psammitichi filius, ii. 158. iv. 42. ejus victoria contra Syros, ii. 159.
 Necyomantium Thesprotiæ, v. 92. §. 7.
 Neleus Codri filius, ix. 97.
 Neleidæ, v. 68.
 Neon urbs, viii. 32, 33.
 Neptunus terræ quassator, vii. 129. Afrorum deus, ii. 50. iv. 188. Scythice Thamimasades, iv. 59. Neptuno Heliconio Panionium locus sacer, i. 148. Neptuni Servatoris templum, vii. 192. Neptuni templum apud Potidæas, viii. 192. Neptuni ara, viii. 123. Neptunus æreus septem cubitorum, ix. 81.
 Nereidibus ascribunt magi, vii. 191.
 Nestus fluvius, vii. 109, 196.
 Nestor pater Pisistrati, v. 65.
 Neuri populus et eorum mores, iv. 108.
 Neuris regio, iv. 17, 51.
 Nicandra Dodoneorum sacerdos, ii. 55.
 Nicanor rex Spartiat. viii. 131.
 Nicodromus Cnethi filius, i. 88.
 Nicolas Bulis fil. vii. 137.
 Niger sinus, vi. 41.
 Nilus Ægypti fluvius, iv. 50. ejus origo, ii. 7, 29. ejus natura et incrementum, ii. 19, 20, etc. ejus ostia, ii. 17. solus amnium aura caret, ii. 19. cur, ii. 27. fontes ejus ignoti, ii. 19, 34.

N.

Naparis Scythiæ fluvius, iv. 48.
 Nasamonæ populus, ii. 32. eorum mores, iv. 172.

INDEX.

iv. 53. Nilus scopulosus, ii. 112. Africam mediam dividit, ii. 33.
 Nili cum Istro comparatio, iv. 50. ii. 18.
 Ninus Assyriorum urbs, ii. 150. ejus situs, i. 193. subacta a Nitocri, i. 185. eam Cyaxares obsidet, i. 103. et expugnat, i. 106.
 Nipsæi Thracæ, iv. 93.
 Nisæa urbs, i. 59.
 Nisæi equi, iii. 106.
 Nisæus campus, vii. 40.
 Nisyrii, vii. 99.
 Nitetis Aprisæ regis filia, iii. 1.
 Nitocris regina Babylonis, i. 185. ejus egregia monumenta, ibid. Ninum oppidum subegit, ibid. ejus sepulcrum et inscriptio, i. 187.
 Nitocris Ægyptiorum regina, ii. 100.
 Nitri vis, ii. 87.
 Noctu exiguuntur capitalia supplicia Lacedæmone, iv. 146.
 Noëa fluvius, iv. 49.
 Nomades Scythæ, i. 15. eorum seditio, ibid.
 Nomades Libyes, iv. 187.
 Nomades Sagartii, vii. 85.
 Nomes, omnium rex, iii. 38.
 Nonacris oppid. vi. 74.
 Nothon Æschiniæ pater, vi. 100.
 Notium urbs, i. 149.
 Nova urbs oppidum in Pallena, vii. 193.
 Novus murus, civitas Æolis et Cymæorum colonia, i. 149. ii. 9, 10.
 Novem fontes ubi, vi. 137.
 Novem viæ Edonorum, vii. 114.
 Nox pro die extitit portentose, vii. 37. noctes in dies commutatae a Mycæno rege, ii. 133.
 Nudium oppidum, iv. 148.
 Numerus minor affert cladem, ii. 169.
 Numi primum a Lydia percussi, i. 94.
 Nunciorum Persicorum celeritas et ratio, viii. 98.
 Nymphodorus Pythæ f. vii. 137.
 Nysa in Æthiopia, ii. 146. iii. 97.

O.

Oarius, pater Massagis, vii. 71.
 Oarus fluvius, iv. 123.
 Oasis urbs ubi, iii. 26.
 Obeli, Pheronis donaria, ii. 111. obeli in fano Minervæ, ii. 170.
 Oceani ortus, iv. 8.
 Oceanum fabulosum putat Herodotus fluvium, ii. 23.
 Octamasades Scylem fratrem regem Scyth. occidit, iv. 80.
 Oculos in pectoribus gestantes, iv. 191.
 Ocytus, Adimanti pater, viii. 5.
 Odomanti populus Pæonia, v. 16. vii. 112.
 Odryses pop. iv. 92.

Olea locus, v. 83.
 Oebares Darii equiso, iii. 85.
 Oebares Megabazi filius, vi. 33.
 Oedipus Laii fil. v. 60. ei delubrum exstructum, iv. 149.
 Oenoe demus Atticus, v. 74.
 Oenone insula, viii. 46.
 Oenotriæ ager, i. 167.
 Oenussæ insulæ, i. 165.
 Oebazus Persa, iv. 84. ejus liberorum fatum, ibid.
 Oebazus Siromitris pater, vii. 68.
 Oebazus Persa in obsidione Sesti, ix. 114. ejus interitus, ix. 119.
 Oeroë Asopis, ix. 51.
 Oetæi montes ubi, vii. 917.
 Oetocyrus Apollo apud Scythas, iv. 59.
 Oiolycus unde appellatus, iv. 149.
 Olbiopolitæ populus, iv. 18.
 Olea quodam tempore sola Athenis, v. 83.
 Olea in arce Atheniens. viii. 55. oleagina corona Olympiorum, præmium, viii. 26.
 Olen Lycius, iv. 35.
 Olenus pars Achæorum, i. 145.
 Oliatus Mylassensis, v. 37.
 Ollas pulsandi mos, vi. 58.
 Olophyrus urbs, vii. 92.
 Olorus rex Thraciæ, vi. 39, 41.
 Olympia, v. 93. viii. 26.
 Olympiæ oraculum, viii. 134.
 Olympias, vii. 206.
 Olympieni, Mysii, vii. 74. a monte Olympo dicti, ibid.
 Olympiorum institutio derisa ab Ægyptiis, ii. 160.
 Olympionices, v. 47, et 71.
 Olympiæ certamen, ii. 160.
 Olympii Jovis delubrum, ii. 7.
 Olympiorum præmium corona oleagina, viii. 26.
 Olympiodorus Lamponis filius, ix. 91.
 Olympus mons Mysiæ, i. 36, 43. vii. 74.
 Olympus Thessaliæ mons, i. 56. vii. 128, 129.
 Olynthus urbs, vii. 193.
 Olynthiorum ab Artabazo obsidio et expugnatio, viii. 197.
 Omen in re propter panes crescentes, viii. 137.
 Omyretis filia, ii. 2.
 Oneatæ, tribus Sicyoniorum, v. 68.
 Onesilus Gorgi frater, v. 104. dolo fratrem Salamine excludit, ibid. Amathuntem obsidet, v. 104, 108. Cyprios ad rebellionem inducit, v. 104. ejus victi caput supra portas suspensum ab Amathusis, v. 114. ei tamen dein ut heroi Amathusii sacra faciunt solemnia, ibid.
 Onetes Phanagoræ filius, vii. 214.
 Onochonus Thessaliæ fluvius, vii. 129.
 Xerxis exercitui defect, vii. 196.

INDEX.

- Onomacritus sortilegus Athenis ejicitur, vii. 6.
- Onomastus Eleus, vi. 127.
- Onuphitana plaga, ii. 166.
- Ophryneus urbs, vii. 43.
- Opifices ubi ignobiles, ii. 167.
- Opis virgo Hyperborea, iv. 35.
- Opis civitas ad ostia Tigris, i. 189.
- Opœa uxor regis Scyllis, iv. 78.
- Opuntii Locri, vii. 203.
- Ora inter Sestum et Madytum, vii. 33.
- Oraculorum origo secundum sententiam Herodoti, ii. 54. oracula Græcorum, i. 46. oracula apud Ægyptios quæ, ii. 83. oraculum Alyatti a Pythia redditum, i. 19. oraculum Delphicum Cræso redditur, i. 47. id quomodo Cræsus verum deprehendit, i. 48. oraculum Lycurgo a Pythia redditur, i. 65. oraculum captiosum Spartiatis redditum, i. 66. oraculum Pythiæ de ossibus Orestis, i. 67. oraculum Cræso redditum de muto filio, i. 85. oraculi ad Cræsum excusatio, i. 91. oraculum Branchidarum de Pactya, i. 158. oraculum Hammonis de Ægyptiis, ii. 18. oraculum Dodonæum omnium vetustissimum, ii. 52. oraculi Hammonis origo, ii. 55. oraculum Pheironi regi redditum, ii. 111. oraculum Mycerini regis ex urbe Buto, ii. 136. oraculum de ærea phiala, ii. 151. oraculum Psammiticho datum, ii. 152. oraculum Batto datum, iv. 155. Theræis, iv. 156, 157, 159. Arcesilao, iv. 163. Clistheni, v. 66. Milesiis, vi. 77. Glauco, vi. 86. Atheniensibus, vii. 140, 141. oraculum Latonæ sacrum, ii. 152. oraculum Siphniis redditum, iii. 57. Corinthiis, v. 92. Argivis, vi. 19, 77. vii. 148. Dolonciis, vi. 34. oraculum Martis, vii. 76. Dionysi, vii. 111. oraculum datum Cretensibus, vii. 169. Spartiatis, vii. 220. oraculum Bacidis, viii. 20, 77, 96. Amphiarai, i. 46. ix. 135. oraculum Persis, a Bacide redditum, ix. 42. oracula Æthiopum, ii. 139.
- Oratio Prexaspis ad Persas, iii. 75. Orationes de triplici statu, regio, optimatum, plebis, iii. 80, 81, 82. Cois Mitylensæorum præfecti, iv. 97. Histiezi Milesii ad Scythas, vi. 139. Aristagore ad Cleomenem, v. 49. Sosciis, v. 92. Histiezi ad Darium, v. 106. Cypriorum ad Iones, v. 109. Persarum ad Ionum tyrannos, vi. 9. Leutychidis de reddendo deposito, vi. 86. Datis ad Delios, vi. 97. Clisthenis ad procos filiarum suarum, vi. 130. Xerxis de inferendo bello Græciæ, vii. 8. et Mardonii, vii. 9. et de bello adversus Græcos suscepto, vii. 10. Xerxis ad Persas, vii. 53. Harnocydis ad Phocenses, ix. 17, et aliarum infinitarum.
- Orbelius mons, v. 16.
- Orbis partitio secundum Herodotum, iv. 36.
- Orbis rerum humanarum, i. 207.
- Orchomenii populus, i. 146. vii. 24.
- Orchomeniorum ager, viii. 34.
- Ordessus Scythiæ fluvius, iv. 48.
- Orestæ templum, ix. 12.
- Orestes Agamemnonis filius, i. 67. ejus proceritas et locus, i. 69.
- Orges pater Antipatri, vii. 118.
- Orgia Cereis, v. 61.
- Orgia, ii. 5, 149.
- Oricus portus, ix. 93. Oricus regis Ariapithis fil. iv. 78.
- Orithia Boreæ uxor, vii. 189.
- Orneatæ populus, viii. 73. Oroetes Sardiæ præses potentiss. iii. 120, 127. indigne Polycratem suffigit cruci et ejus rei causæ, iii. 120, etc. 125. ejus interitus, iii. 128.
- Oromedon Syennesis pater, vii. 98.
- Oropus, vi. 100.
- Orosangæ qui Persica lingua, viii. 85.
- Orphica, ii. 81.
- Oraiphantus Alpei et Maronis pater, vii. 227.
- Orthium carmen, i. 24.
- Orthocorybantes populus, iii. 92.
- Orus Osiris filius rex Ægypti, ii. 144. Græcis Apollo dicitur, ibid.
- Oryes ubi gignantur, iv. 192.
- Osiris Ægyptiis, Bacchus et Dionysus dictus, ii. 144.
- Ossa Thessaliæ mons, i. 56. vii. 128, 129.
- Ossa viri quinque cubitorum, ix. 93.
- Ostenta Xerxi oblata, vii. 57. ostentat Delphis quæ barbaris contigerunt, viii. 37, 38.
- Ostia Nili septem numero, ii. 17.
- Ostracismi exemplum, viii. 79.
- Otanes Pharnaspis filius, iii. 68. conjurationes in magum autor, iii. 70. oratio ejus de statu populari ad Persas, iii. 80.
- Otanes Amestris pater dux Persarum, vii. 61. Otanes missus contra Samum, iii. 141. Otanis morbus, iii. 149.
- Otanes dux Persarum Darii gener, v. 116. ejus gestæ res in Ionia et Æolia, v. 123.
- Otanes Sisamnis fil. super pelle patris sedens judicat, v. 25.
- Otaspes fil. Artachæi, vii. 63.
- Othrys mons Thessaliæ, vii. 129. oves sacræ Solis ubi, ix. 93.
- Ovium mira duo genera, quæ habet Arabia, iii. 113.
- Ozolis Locri, viii. 32.

INDEX.

P.

- Pactolus fluvius, qui ramenta aurea e
 Tmolio defert, v. 101.
 Pactyæ urbs Chersonesi, vi. 36.
 Pactyas Lydus a Cyro deficit, i. 154.
 Persis traditus, i. 160.
 Pactyca regio, iii. 93, 102. iv. 44. lin-
 gua, vii. 85.
 Pactyes quam armaturam in Xerxis ex-
 ercitu tulerint, vii. 67. Pactyicus cul-
 tus, vii. 85.
 Padæi Indi, iii. 99.
 Pæana cantant Perinthii ante victo-
 riam, v. 1.
 Pæoniæ situs, v. 13.
 Pæones, v. 13, 98. vii. 113. magna pars
 transportati in Asiam, v. 15. Xerxis
 socii, vii. 185.
 Pæonius ager ubi, vii. 124.
 Pæopæ pop. vii. 113. abducti in Asiam,
 v. 15.
 Pæsus urbs Hellesponti, v. 117.
 Pæti Thraciæ populus, vii. 110.
 Pæum oppidum, vi. 127.
 Pagasæ, et sinus ad illas ferens, vii. 198.
 Palæstina Syria, i. 105. et Palæstini,
 iii. 5. vii. 89.
 Palenses sive Pales in Cephallenia, ix.
 28.
 Palladis sacerdotis barba portentum, i.
 175. viii. 104.
 Pallena, viii. 26, 126.
 Pallena Phlegra prius appellata, vii.
 123.
 Pallenidis Minervæ templum, i. 62.
 Palmarum Babyloniarum diversitas, i.
 193. palmarum spathæ, vii. 69. pal-
 mæ ubi multæ, iv. 172, 182.
 Pamius Thessaliæ fluvius, vii. 129.
 Painmon Scyrius, vii. 183.
 Pamphyliorum in Xerxis exercitu arma-
 tura, vii. 91.
 Pamphyli tribules Sicyone, v. 68.
 Pamphyli populus, iii. 90. a Croeso sub-
 acti, i. 98.
 Pan unus inter viii. deos, ii. 46. Pan
 Ægyptius vetustissimus deorum, ii.
 145. Panis templum, vi. 106. Panis
 simulærum, ii. 46. Pan quibus pa-
 rentibus ortus, ii. 145, 146.
 Panæstius Sosimenis filius, viii. 82.
 Panegyres Atheniensium, vi. 111.
 Panes Perdicæ dupli effecti, viii. 137.
 Pangæus mons, v. 16. vii. 112.
 Panionium locus sacer, i. 143, 148, 170.
 Panionius Chius exsector pœna se di-
 gna affectus, viii. 105, 106.
 Panitis Messenii consilium in discer-
 nendis geminis, vi. 52.
 Panopææ, viii. 34. Panopænsium oppi-
 dum, viii. 35.
 Panos portus ubi, i. 157.
 Pantagnotus Polycratæ frater, iii. 39.
 Pantaleon Alyattis f. a Croeso fratre
 occisus, i. 92.
 Pantareus pater Cleandri, vii. 154.
 Pantheræ Libyæ, iv. 192.
 Panthialæi Persarum genus, i. 125.
 Panticapes fluvius, vi. 18, 47. ejus
 fluxus, iv. 54.
 Pantimathi populus, iii. 93.
 Pantites sese strangulat, vii. 232.
 Papeus Jupiter apud Scythas, iv. 59.
 Paphlagonæ populus, i. 6, 72. iii. 90.
 a Croeso subacti, i. 98. eorum in
 Xerxis exercitu armatura, vii. 72.
 Papraces pisces, v. 16.
 Papremis oppidum, ii. 59. iii. 12.
 Papremiticum festum, ii. 63.
 Papremitanis equi fluviales sacri, ii. 71.
 Papremitana plaga, ii. 165.
 Parabates Dorei comes, v. 46.
 Paralata Scythæ, iv. 6.
 Parapotamii populus, viii. 33.
 Parasanga mensura, ii. 6. v. 53.
 Paretaceni populus Mediæ, i. 101.
 Paricanii, populus, iii. 92, 94.
 Paricaniorum in Xerxis exercitu arma-
 tura, vii. 68, 86.
 Parî, viii. 67.
 Paris Alexander ad Proteum ducitur, ii.
 115.
 Pasion urbs, v. 117.
 Parius lapis, v. 62.
 Parmys filia Smerdis filii Cyri, vii. 78.
 Parnassus mons, viii. 27. ejus vertices
 duo, viii. 82.
 Paroreatas populus in Peloponneso, iv.
 148. viii. 73.
 Parthenius fluvius, ii. 104.
 Parthenius mons ubi, vi. 105.
 Parthi populus, iii. 93, 117. eorum in
 Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
 Partus leonæ et vipæræ cur non copio-
 sus, iii. 108. partus diversa tempora
 decem, novem, septem menses, vi.
 69.
 Pasus insula, v. 31. Parus a Miltiade
 obsidetur frustra, vi. 133, 134.
 Pasargadæ Persarum genus, i. 125. ex
 his Badres, iv. 167.
 Pasicles Philisti pater, ix. 97.
 Pata Scythiæ, pro occidere, iv. 110.
 Pataicus Ænesidem pater, vii. 154.
 Pataici dii, iii. 37.
 Patara oppidum Lyciæ, i. 182.
 Patæræ auræ sex a Gyge apud Del-
 phos posite, i. 14. patera aurea et
 argentea Delphos a Croeso missæ, i.
 51. patæræ athenæ mira capacitas, i.
 70.
 Patarbemi aures nasusque præsciundun-
 tur, ii. 162.
 Paterna in opificia ubi succedant et
 filii, vi. 80.

INDEX.

- Patirampbes Xerxiani currus ariga, vii. 40.
 Patizithes magus, iii. 61, 63.
 Patrenses pars Achæorum, i. 145.
 Patumus oppidum Arabie, ii. 158.
 Pausanias Cleombroti filius, iv. 81. v. 32. ix. 10, 64. ejus exercitus ordo permutatus, ix. 47. victoria de Mar-donio, ix. 63.
 Pausaniæ præda, ix. 80. ejus dictum de luxu Persico, ix. 82.
 Pausicæ populus, iii. 92.
 Pausiris Amyrtæi filius, iii. 15.
 Pax, ejus felicitas præ bello, i. 87.
 Pecuarii Armenii ubi, i. 194. pecuarii Indi, iii. 99. pecuarii Persæ, i. 125.
 Pedasa, urbs, v. 121. vi. 20.
 Pedasensis Hermetimus, viii. 104.
 Pedasii populus ab Harpago expugna-tus, i. 175, viii. 104.
 Pediculorum comestores, iv. 109. eos vicissim mordent fœminæ Adymachi-darum, iv. 169.
 Pedicæ oppidum ubi, viii. 33.
 Pedienses, ibid.
 Pedis mensura, ii. 149.
 Pelasgi populus, i. 145, 146. ii. 50. vii. 44. et eorum lingua, i. 57. Lemnum et Imbrum tenent, v. 26. Lemnum, vi. 136. et Antandrum, vii. 42.
 Pelasgi Egialees prius, Iones dicti, vii. 94. Pelasgi ex Attica exacti, vi. 136.
 Pelasgicus murus Athenis, v. 68.
 Peleus rapuit Thetin, vii. 191.
 Pelius mons vel Pelion ubi, iv. 179. vii. 129.
 Pella urbs Bottiadis terræ, vii. 193.
 Pellena Achæorum pars, i. 146.
 Pelles ad scribendum, v. 58.
 Pelops Phryx Persarum servus, vii. 11.
 Pelopis Phrygis regio, vii. 9.
 Peloponnesi gentes septem, viii. 73.
 Peloponnesium bellum, ix. 73.
 Peloponnesus pleraque sub Spartanis, i. 68.
 Pelusium ostium Nilii, ii. 17, 134. iii. 10.
 Περσέεσσι Ἔθλον, ii. 37.
 Peneus fluvius Thessaliæ, vii. 20, 128, 129, 173.
 Pennis oppletum ærem Scythæ nar-rant, iv. 31.
 Pentapolis ante Hexapolis appellata, i. 144.
 Penthylus dux Paphias captus, vii. 195.
 Percolos, Chilonis filia, vi. 65.
 Percotes urbs, v. 117.
 Perdiccas, Gauanes, et Aëropus fratres, vii. 22. viii. 137. Perdiccæ pueri panes dupli effecti, viii. 138. quomodo Macedoniæ tyrannus factus, viii. 137, 138.
 Peregrini dicti Spartanis Persæ, ix. 11.
 Pergamum Priami, vii. 43.
 Pergamum murorum Pierum unus, vii. 112.
 Perialla Delphica vates, vi. 66.
 Periaander Cypseli filius Corinthiorum tyrannus, i. 20. iii. 48. ei maximum miraculum oblatum, i. 23. uxorem necat, iii. 50. cum defuncta uxore concubuit, v. 93. ejus filii, iii. 80. gesta cum minore, iii. 50, 51, etc.
 Pericles quibus majoribus, vi. 131.
 Perilaus, ix. 103.
 Perpherenses in Delo, iv. 38.
 Perinthus urbs, iv. 90. vi. 33. ejus ex-pugnatio, v. 2.
 Perinthii a Persis subacti, v. 1. eorum cum Pæoniis singulare certamen, v. 1. Tyrodiza eorundem urbs, vii. 25.
 Perrhæbi, populus, vii. 128, 132.
 Persarum origo unde, vii. 150. com-plura genera, i. 125. aspera regio, i. 71. ix. 11. Persæ aratores, Persæ pecuarii, i. 125. præstantissimi Pas-gadæ, ibid. institutio quæ, i. 136. nomina quæ et religio, i. 131. ritus dum Jovi immolant, ibid. ritus in sacrificiis, i. 132. Persarum mores varii, i. 133. Persæ immunes a tri-buto, iii. 97. Persæ Uranis Veneri sacrificant, i. 132. Persis Venus Mi-tra appellatur, ibid. Persarum nata-litia, i. 133. Persæ inter pocula con-sultant, ibid. Persarum necessitudo vicinitatis maxima, i. 134. eorum philautia, ibid. externarum rerum studiosissimi, i. 135. flumina religio-sissime colunt, i. 138. mos in sepeliendis cadaveribus defunctorum, i. 140. gyrum cœli Jovem appellant, i. 131. deos ex hominibus ortos esse negant, ibid. ignem deum arbitran-tur, iii. 16. eorum victus habitusque priscus, i. 71. victus vivendique spa-tium, iii. 22. eorum ingenium, i. 89. Persarum convivia lasciva, v. 18. Persarum cædes in convivio, v. 20. multitudine in præliis victores, v. 2, et 119. opprobrium, muliere igna-vior, ix. 107. Persæ Æthiopes nu-mero vincunt, iii. 21. Persæ eriniti, vi. 19. Cephene appellati et Artæi, vii. 61. Persæ immortales quæ, vii. 89. Persicus luxus, ix. 80, 82. Persarum uxores per vices concubant, iii. 69. Persis oraculum redditum, ix. 43. Persarum tabellionum cursus et mo-dus, viii. 98. magi, i. 140. satrapæ, ii. 89. clementia, i. 137. iii. 15. ca-pita cur fragilia, iii. 12. eorum cum Lydis confictus, i. 80. in potestatem Medorum a Phraorte reducti, i. 102. Persarum ab Astyage defectio, i. 27, etc. Persarum bellica arma, v. 49.

INDEX

- Prienenses, vi. 6. a Mazare subigantur, i. 161.
- Primogenitus ex lege Spart. succedit in regnum, vi. 52.
- Prinetades Demarzeni fil. v. 41.
- Procles rex Spart. viii. 181. iv. 147. vide Eurysthenes.
- Procles Epidauri tyrannus, iii. 50. capitar, iii. 52.
- Proconnesius Aristetas, iv. 18.
- Proconnesus incensa, vi. 33.
- Prodigiorum maxima observatio apud Ægyptios, ii. 82.
- Promeneus Dodonæorum sacerdos, ii. 65.
- Promethei uxor Asia, iv. 45.
- Properare est noxium, vii. 10.
- Propontidis dimensio, iv. 85.
- Proserpine et Cereris festum, viii. 65.
- Prosopitis insula et ejus latitudo, ii. 41. ejus plaga, ii. 165.
- Proteus Pheronis in regno Ægypt. successor, ii. 112. Protei fanum apud Memphin, ibid.
- Protemplaris Minerva, viii. 39.
- Protesilai templum ubi, vii. 33. ix. 116.
- Prothyas Madys pater, i. 103.
- Proverbia.*
- Ætheri Jovis contermina regio, vii. 8.
- Animus in auribus habitat, vii. 39.
- Cadmea victoria, i. 166. Dolosi homines, dolosa et eorum vestimenta, iii. 92. Cum Jove de divitiis certare, v. 49. Episcythison, vi. 84. E tripode oraculum, iv. 179. Hunc calceum tu quidem consuisti: Aristagoras autem induit, vi. 1. Ignifer non relinquendus, viii. 6. In frigidum furnum panes ingerere, v. 92. Isthmum fodere, i. 174. Lemnia facinora, vi. 138. Longæ regum manus, viii. 140. Molles viri ex mollibus regionibus, ix. ult. Mulæ partus, iii. 151. Muliere ignavior, ix. 107. Non est istud curæ Hippoclide, vi. 190. Ovem lupis relinquere, iv. 149. Pinus in medium excidere, vi. 37. Sylocoatis amiculum, iii. 139. Ver ex anno exaruisse, vii. 162.
- Prytanes Naucararorum, v. 71.
- Prytanis rex Spart. viii. 131.
- Prytaneum Athen. i. 146. vi. 139. vii. 197.
- Psammenitus Amasis filius Ægypti rex, iii. 10. captus a Cambyse, ejusque captivi dicta, iii. 14. liberatus res novas moliens epoto taurino sanguine oblit, iii. 15.
- Psammis rex Ægypti, Nebi fil. ii. 153, 160. ejus mors, ibid. Inari pater, vii. 7.
- Psammitichus Ægypti rex, i. 105. ii. 9, 28, 151, etc. vii. 7.
- Pylii, populus, iv. 173. eorum expeditio infelix adversus austrum, ibid.
- Pyttalea insula, viii. 76, et 95.
- Pteria locus Cappadociæ munitissimus, i. 76.
- Pteriorum urbs a Croeso expugnatur diripiturque, ibid.
- Ptoun, viii. 185.
- Pudenda pueri qui præcitant, ii. 104. pudenda Ægyptii munditiæ causa præcitant, ii. 37.
- Puellæ ex legibus elocantur, i. 198.
- Pugna Sagartiorum cum restibus, vii. 85.
- Puteus trifarius rerum species exhibens, vi. 119.
- Pygargi, iv. 192.
- Pylæ, vii. 201.
- Pylæa, vii. 213.
- Pylagoræ, ibid.
- Pylii, i. 147. v. 65.
- Pylus locus, v. 65. vii. 168.
- Pyramides apud Memphin, ii. 8. pyramides Meridis regis Ægypt. ii. 101. pyramis regis Cheopis, ii. 124, 125. pyramis a quæsta meretricio, ii. 196. pyramis Chephrenis Ægypt. regis, ii. 127. pyramides Philtidis pastoris, ii. 128. pyramis Mycerini regis, ii. 134. pyramis Rhodopis mulieris falso credita, ibid. pyramis regis Asychis lateritia, ii. 136.
- Pyrene urbs, ii. 33.
- Pyretos flavias Scythiæ, iv. 48.
- Pyrgus oppidum, iv. 148.
- Pythagoras Mnesarchi filius, iv. 95. sophista celebris, ibid.
- Pythagoras Milesius patriæ procurator, v. 196.
- Pythagoras monarcha Selinuntis, v. 46.
- Pythermus Phocæensis, i. 152.
- Pythes sive Pytheas Ischenoi f. vir strenuus. captus, vii. 181. viii. 92. liberatus, vii. 92.
- Pythes Nymphodori pater, vii. 137.
- Pytheus Lamponis pater, ix. 78.
- Pythia corrupta, v. 66.
- Pythiæ oraculum Lycurgo redditum, i. 65. de osibus Orestis, Lacedæmonis redditum, i. 67. ad Croesum, i. 91. de Isthmo Cnidii datum, i. 174. r. oracula.
- Pythii Lacedæmonsone qui, vi. 57.
- Pythius Atys f. Lydus, vii. 27. ejus ingentes facultates, vii. 27, 28. ejus filius a Xerxe dissectus, vii. 39.
- Pytho, i. 54.
- Pythogenes in Inycum oppidum relegatur, vi. 23.

R.

Rasura Argivorum, i. 82.

Regem ubi conspicit nefas, i. 199. rex ubi statura maximus deligitur, iii. 20.

INDEX.

Reges Saitæ in Ægypto, ii. 169.
 Regio nulla sibi præbet omnia, i. 39.
 Regis Græci civilitas, iv. 78.
 Regna olim pecuniæ egena, viii. 137.
 Regum jura apud Laconas, vi. 56.
 Regum filios benigne tractant Persæ, iii. 15.
 Rerum humanarum inconstantia, i. 5.
 rerum omnium inspicendus exitus, i. 32. res divinitus futuræ signis declarantur, ix. 100.
 Restibus instructa pugna, vii. 85.
 Rex Persarum non vincitur beneficiis, vii. 39. ix. 18.
 Rhadinaces Persis olei genus, vi. 119.
 Rhampsinitus rex Ægypti: et ejus simulacra, ii. 121. filium prostituit, ibid. ejus ingentes pecuniæ, ibid. Rhampsiniti descensus ad infernas sedes, ii. 122.
 Rhapsodi propter Homerica carmini expulsi Sicione, v. 67.
 Rhegium, i. 176, 177. Rheginorum maxima cædes, vii. 170.
 Rhenæa, vi. 97.
 Rhodi populus Lindii, vii. 153.
 Rhodium mare ubi, i. 174.
 Rhodope mons, iv. 49.
 Rhodopis meretrix famosa, ii. 135. ejus an pyramis una, ii. 134, 135. ejus donarium in templo Delphico, ii. 135.
 Rhodus civitas, ii. 178.
 Rheucus architectus, iii. 60.
 Rheetium opp. vii. 43.
 Rhypes pars Achæorum, i. 145.
 Ridere coram aliquo apud Persas indecens, i. 99.
 Rosæ sexagenum foliorum, viii. 138.
 Rubrum mare, ii. 8, 158, 159.
 Ruinæ hominibus disciplinæ sunt, i. 207.

S.

Sabacus rex Æthiopum, ii. 137, 152.
 Ægyptum subigit, ibid. ejus acta in Ægypto, ii. 137, 138. viso in somnia Ægyptum relinquit, ii. 139.
 Sabyllus Gelous, vii. 154.
 Sacæ populus, iii. 93. vii. 9. Sacæ omnes Scythas Persæ vocant, vii. 63.
 Sacarum in Xerxiano exercitu armatura, et dux, vii. 64.
 Sacerdotes Ægyptiorum, ii. 37.
 Sacra ante expeditionem, ix. 19. Sacra et profana vulgo non discreta, ii. 65.
 Sacra Cabirorum a Pelasgis sumpta, ii. 51. Sacra Triopii Apollinis, i. 143.
 Sacrificium publicum, vi. 57. Sacrum Panionium, i. 143.
 Sadyattes Ardyis fil. rex Lydiæ, i. 16, 46.

Sagartii, Parsarum genus, i. 135. iii. 93. vii. 85. eorum tributum, iii. 93.
 Sagitta ad cælum excussa a Dario, v. 105. Sagittæ, Scytharum robur, iv. 132.
 Sais urbs Ægypti, ii. 28, 59. Sais urbs regie Aprie, ii. 163, 170. Saitana plaga, ii. 165. Saitanorum regum sepultura, ii. 169. Saiticum ostium Nili, ii. 17.
 Sal sua sponte crescens, iv. 53. ex lacu, vii. 30. salis colles ubi, iv. 181, 182, 183. Salinarii Ægyptii concubitus cum muliere mortua, ii. 89.
 Sala urbs Samothraciæ, vii. 59.
 Salamis Atheniensium refugium, viii. 56.
 Salaminii Cypri, iv. 162. v. 104. ii. 28.
 Salmydessus, Thraciæ, iv. 93.
 Samii a Lacedæmoniis tentati, iii. 47. frustra, iii. 55.
 Samium templum, ii. 148.
 Samothracia, vi. 47. Samothraciæ populus Pelasgi, ii. 51. Samothracæ jaculatores, viii. 90. Samothracii muri, vii. 108.
 Samus et Samiorum lingua, i. 142.
 Sami eversionis per Darium causa, iii. 139. Samus Sylosonti traditur, iii. 149. Samiorum Æeclionia tribus, iii. 26. Samiorum crater, iv. 152. Samii Zanciam occupant, vi. 23. Samiorum Apaturia, ii. 29. Samiorum tria miranda, iii. 60.
 Samyris sapiens, vi. 127.
 San Dorum, i. 139. ea litera Persarum nomina terminantur, ibid.
 Sana urbs, vii. 22, 122.
 Sanacharibus rex Arabum et Assyriorum Ægyptum invadit, ii. 141. fugatur, ibid.
 Sandallum Persæ, ii. 91.
 Sandanis Lydus, i. 71.
 Sandoces Thaumasiæ f. cruci affigitur et liberatus tandem capitur, vii. 194.
 Sanguinem lingendo fœderis fit vinculum, i. 74.
 Sapæi Thraciæ populus, vii. 110.
 Sapientes non esse potentes, acerbum, ix. 16.
 Sapires, populus, iv. 40.
 Sappho poetria, ii. 135.
 Sarangæ populus, iii. 93, 117.
 Sarangarum in Xerxis exercitu armatura, vii. 67.
 Sardanapallus rex Nini, ii. 150. ejus thesaurus, ibid.
 Sardena mons, ii. 9.
 Sardinia, i. 170.
 Sardinia insula maxima, v. 106, et 124.
 Sardis a Cimmeriis captæ, i. 15. Sardis una parte saltem expugnabiles et earum expugnatio, i. 84. captæ et cor-

INDEX.

- arematæ ab Ionibus, v. 101, 103. Sardium reges Heraclidæ, i. 7.
 Sardium primus rex Agron, i. 7. Meles, i. 86. Sardius leo circumlatus ubi, ibid. Sardium expugnatio in tertium annum dilata a deo, i. 91.
 Sardonium linum, ii. 105.
 Sardonium mare, i. 166.
 Sarta urbs, vii. 123.
 Sarpedon et Minos Europæ filii, i. 17.
 Sarpedonium promontorium, vii. 58.
 Saspies populus, iii. 94. eorum armatura, vii. 79.
 Sataspes Achæmenides, iv. 43. cruci affixus, ibid.
 Satræ Thraciæ populus, vii. 110, 111.
 Satrapæ Persarum, i. 192. iii. 89, 90, etc.
 Sattagyde populus, iii. 91.
 Saulius rex Scytharum, iv. 76. interficit patruelem Anacharsin, iv. 76, 77.
 Sauromatæ Amazonibus miscentur, iv. 110, 113, 114. solocessant lingua Scythica, iv. 117. eorum uxores et conjugia, iv. 116, 117.
 Scævus pugil, v. 60.
 Scamander fluvius, v. 65. ejus aqua exercitum Xerxis deficit, vii. 42.
 Scamandronymus pater Charaxi, ii. 135.
 Scaptesyle, vi. 46.
 Sceptra gerendi ratio apud Babylonios, i. 195.
 Schœnus mensura, ii. 6.
 Sciathus insula, vii. 176. viii. 7, et 90.
 Scidrus oppidum, vi. 21.
 Sciona urbs in Pallena, vii. 123.
 Sciradis Minervæ templum, viii. 94.
 Scironis via in Isthmo, viii. 71.
 Scholæ tectum in pueros corrumpens, vi. 27.
 Scolos oppid. Bœotiæ, ix. 15.
 Scolopæis, ix. 97.
 Scoloti Scythæ, unde nominati, iv. 6.
 Scopadæ Thesali, vi. 127.
 Scopasis rex Scythia, iv. 128.
 Scutum Persis ostendisse dicuntur Alcæonidæ, vi. 121. et Herodoti de ea re sententia, vi. 123, 124.
 Scylace urbs, i. 57.
 Scylax Caryandeus, iv. 44. Scylacia ejusdam supplicium, v. 33.
 Scyles Ariapithis filius rex Scytharum, iv. 78. ejus interitus, iv. 80.
 Scyllias urinator, viii. 8.
 Scyrius Pammon, vii. 183.
 Scyrmidæ Thracæ, iv. 93.
 Scythia Hercules filius, iv. 10.
 Scytharum origo, iv. 5. Scytharum regum origo, iv. 10. Scythæ nomades pecuarii, i. 73. iv. 19, 55. vi. 84. Scytharum nomadum seditio, i. 73. iv. 11. Scythæ trucidatum coctumque puerum Cyaxari loco venationis offerunt, i. 73. ad Alyattem confugiunt, ibid. in Asiam transeunt, i. 103. iv. 12. Cimærios ex Europa pellunt, i. 103. iv. 11. Mediam occupant, i. 104. eorum cum Medis ad Cancasum congressio, ibid. fuis Medis Asia potiuntur, i. 105. Uranis Veneris templum depeculantur: unde femineo morbo corripuntur, ibid. a Medis inebriati, quum Asiam aliquandiu obtinissent, occiduntur, i. 106. a Sesostre subacti, ii. 103, 111. Scytharum serri cur oculis orbeantur, iv. 2. Scytharum ratio emulgenti lactis, ibid. Scythæ aratores, iv. 18, 19, 53, 54. Scythæ Auchatæ, iv. 6. Scythæ regii, iv. 57. Scytharum mores, iv. 46, etc. dii, iv. 59. jusjurandum, iv. 68. eorum mos in cædendis victimis, iv. 60. in hostes sævitia, iv. 63, 64. mos in eundem foderis, iv. 70. Scythæ regum sepultura, iv. 71, 72. a Scyle Scytharum defectio, iv. 80. Scythæ suorum institutorum observantissimi, iv. 76, 80. Scythæ eorumque equis asinorum et mulorum vox insueta, iv. 139. Scyth. munera ad Darium, iv. 130. Scyth. intemperantia, vi. 84. Scythæ Persi Sacæ appellati, vii. 63.
 Scythia vetus ubi, iv. 99. Scythiæ duas partes, ibid. Scythiæ flumina, iv. 47. Scythia lignorum inops, iv. 61. Scythiæ grues ubi hybernent, ii. 22. Scythicum gramen, iv. 58. Scythicus exercitus contra Mediam, vii. 20.
 Scythes Zancleorum rex, vi. 23, 24. Scythes Cadmi Coi pater, vii. 163.
 Sebennytana plaga, ii. 166.
 Sebennyticum ostium Nili, ii. 17.
 Seditiois intestinæ pravitates, viii. 3.
 Seldomus Pigris pater, vii. 98.
 Selinusii pop. v. 46.
 Selybria oppidum, vi. 33.
 Semen Indicum quale, iii. 100.
 Semiramis Babyl. regina, i. 184. ejus egregia monumenta, ibid.
 Senectæ maximus honos apud Egyptios, ii. 80. senes ubi mactentur, iii. 99.
 Sepias litus, vii. 183, 188, 191, 195.
 Sepulcra patria Scytharum, iv. 127.
 Sepulcrum Alyattis apud Lydos, i. 98.
 sepulcra Babyloniorum, i. 198. sepulcra vitrea, iii. 24. sepulcrum Helles filis Athamantis, vii. 58.
 Serbonis palus, ii. 6. iii. 5.
 Seriphii populus, viii. 46.
 Serrmyla Græca urbs, vii. 122.
 Serpentum sacrorum descriptio, ii. 74. serpentum sepultura in Jovis templo, ibid. sterilitas, iii. 108. serpentes cornuti, iv. 192. serpentes alati, ii. 75, 76. serpentum alatorum generatio, iv. 108, 109. thuriferas arbores observantes, iii. 107. serpentum vis apud Neuros, iv. 105. serpentes

INDEX.

- vescentes, iv. 183. serpens arctis Athenarum custos, viii. 41.
 Serrium promontorium, vii. 59.
 Servitute[m] aversantur Phocæenses, i. 164.
 Servi Scytharum cur oculis priventur, iv. 2. nulli in Græcia, vi. 137. servi boni interdum hominibus malis, et contra, viii. 68. servorum bellum, vi. 83.
 Sesami Babylonici proceritas, i. 193.
 Sesostris rex Ægypti, ii. 102, etc. quas gentes subegerit, ii. 103. ejus cippi et inscriptiones et monumenta, ii. 106.
 Sestus urbs, iv. 142. vii. 33. a Græcis obsidetur, ix. 114, etc.
 Sethon Ægypti rex, Vulcani sacerdos, ii. 141. ejus mira victoria de Assyriis, ibid. ejus status, ibid.
 Sicania, tempore Herod. Sicilia dicta, vii. 170.
 Sinas Cybernisci pater, vii. 98.
 Siccinnus Themistoclis Domesticus, viii. 75.
 Sicyon, v. 67. Sicyoniarum tribuum nomina, v. 68. Sicyoniis et Ægyptiis interrogata multa ab Argivis, vi. 92.
 Sidon Phœnicum urbs, ii. 116. iii. 136.
 Sidonia navis Xerxis, vii. 28.
 Sigeum et ejus occupatio per Pisistratum, v. 65, 64.
 Sigeum in Hellesponto Troicum, iv. 38. ad Scamandrum, v. 65.
 Sigma litera Persarum nomina terminantur, i. 139.
 Sigynnæ populus ubi, v. 9. sigynnarum appellatio quid apud alios notet, ibid.
 Silenus ubinam captus fuerit, viii. 138.
 Sileni Marsyæ pellis in utrum formata ubi suspensa, vii. 26.
 Sillicypria eorumque fructus pro oleo in lucerna, ii. 94.
 Silphium ubi, iv. 170, 192.
 Simiarum comestores, iv. 194.
 Simiarum ubi maxima vis, ibid.
 Simonides Ceus, v. 102.
 Simonides Leoprepis f. et ejus epigrammata, vii. 228.
 Simulacrum pistricis Cresi, i. 51. simulacra ab Ægyptiis primum diis consecrata, ii. 4. simulacrum Jovis arietina facie, ii. 45. Panis, ii. 46. æstatis et hyemis, ii. 121. simulacrum ex pelvi factum ab Amasi et cur, ii. 172. simulacrum Veneris in Cyrene, ob preces exauditas, ii. 181. simulacra Minervæ lapidea duo, ii. 182. simulacrum Iasidis, bubulis præditum cornibus, ii. 41. simulacrum Mercurii, porrectum veretrum habens, ii. 51. simulacrum Darii lapideum, iii. 88. simulacrum Vulcani Patajæ simile, iii. 37. simulacra soli Marti faciunt Scythæ, iv. 59. simulacra ex oleis, Damias et Auxesia, v. 82.
 Sindus urbs, vii. 123.
 Singus urbs, vii. 129.
 Sinope urbs, i. 76. ii. 34. iv. 12.
 Sinus Arabici maris descriptio, ii. 11.
 Sipia, locus, vi. 77.
 Siphnus insula dives metallis, iii. 57. multata a Samiis, iii. 58.
 Siphni quas naves Salaminem, miserint, viii. 46.
 Siris Italiae, viii. 62.
 Siris Pæoniae, viii. 115.
 Siritæ Damas, vi. 127.
 Siromitres Cæbazi f. Paricaniorum dux, vii. 68. Masistii pater, vii. 79.
 Siromus Mapienis pater, vii. 98. Siromis pater Chersius Salaminii, v. 104.
 Sisimaces dux, v. 121.
 Sisamnes Hydarnis fil. Ariorum dux, vii. 65.
 Sisamnes Otanis pater, injuste judicans, excoriatus jussu Cambysis, v. 25.
 Sisyrna genus penulæ, vi. 67.
 Sitalces Thracum rex, iv. 80. vii. 137.
 Sithonia regio, vii. 122.
 Siuph urbs Ægypti, ii. 172.
 Smaragdus Polycratis, iii. 41.
 Smerdis Cambysis fr. iii. 30. ejus a fratre mandata cædes perpetratur, ibid. occisus a se Cambyses luget, iii. 65.
 Smerdis fictitius regno potitur, ibid. ex auribus amputatis agnoscitur, iii. 69. occiditur, iii. 30.
 Smerdomenes Otanis fil. Xerxis exercitus dux, vii. 82, 121.
 Smila oppidum, vii. 123.
 Smindyrides Sybarita unus ex procis filiae Clisthenis, vi. 127.
 Smyrnæ origines, i. 16. a Gyge oppugnata, i. 14. ab Alyatte capitur, i. 16. a Colophonis condita, ibid. uti ab Ionibus dirempta, i. 149.
 Smyrna Thesei uxor, ii. 2.
 Smyrna Æoliæ civitas condita eaque celeberrimum emporium, ii. 5. ut amissa ab Æolibus, i. 149.
 Sobolis procreandæ præmia apud Persas, i. 136.
 Sogdi populus, iii. 93. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 66.
 Sol Massagetarum deus, i. 212. Soli Massagetæ equos immolant, i. 216.
 Sol auctor exundationis Nili, ii. 25.
 Soleæ Bæoticae, i. 195.
 Solis insoliti ortus, quos referunt Ægyptii, ii. 142. solis vis in India, iii. 104. solis mensa ubi, iii. 18. solis fons, iv. 181. solem execrantes, iv. 184. solis eclipsis Xerxe movente exercitum contra Græcos, vii. 37. sol Græcorum deus, ibid. sol pro mer-

INDEX.

- æde redditus, viii. 137. sol obscura-
 tus, i. 47, 103. vii. 37. solis sacra
 oves ubi, ix. 91.
 Soli urbs et ejus obsessio, v. 115.
 Solii in Cypro, v. 110.
 Solon legislator Athen. i. 29. ejus pere-
 grinatio in Ægyptum, i. 30. in Cy-
 prum veniens, carminibus celebrat
 Philocyprum, v. 113. ejus cum Croeso
 de beatitudine colloquium, i. 20, 31,
 32, 33. Solonis lex Athen. data, ii.
 177.
 Solcis promontorium, ii. 32. iv. 43.
 Solymi olim Milyæ dicti, i. 173.
 Somnium filiae Polycratæ, iii. 124. Hip-
 parchi, v. 56.
 Somniorum natura, vii. 16.
 Sophanes Decelensis, vi. 92. Eutychi-
 dis fil. ix. 78. ejus ancora et præclara
 facinora, ix. 74, 75.
 Sophistarum totius Græciæ peregrina-
 tio, i. 29.
 Sororem Cambyses ducit, occidit, et
 aliam superinducit, iii. 31, 32.
 Soror eadem et uxor, iii. 31.
 Sosiclis Corinthii de restituendo Hippia
 oratio, v. 92.
 Sosimenes Panætii pater, viii. 82.
 Sostratus Laodamantis fil. iv. 152.
 Spaco Medis canis appellatur, i. 110.
 Spargapises Tomyridis f. a Cyro capitur,
 i. 211. seipsum interimit, i. 213.
 Spargapithes Agathysorum rex, iv. 76,
 78.
 Sparta urbs Lacedæmoniis, vii. 234.
 Spartiatarum instituta a quo, i. 65.
 Spartiatæ Lycurgum delubro ædificato
 colunt, i. 66. non donant civitate
 peregrinos, ix. 34. Spartiatarum
 cum Argivis de Thyrea agro con-
 tentio, i. 82. Spartiatarum regum
 dignatio et jura, vi. 55, etc. eorum
 senatus, vi. 75. de regibus, v. 75.
 Spart. cædes ad Thermopylas, vii.
 224. eorumque epigrammata, vii.
 228.
 Spasmi remedia, iv. 187.
 Spathæ palmarum, vii. 69.
 Sperchius amnis Anticyram præterla-
 bitur, vii. 198, 228.
 Sperthies Aneristi f. cum Bule se offert
 ad placandam iram Talthybii, eorum-
 que acta, vii. 134, 135, 136, 137.
 Sphendaleæ opp. ix. 15.
 Spina Ægyptii et ejus gummi, ii. 96.
 Sponsa ubi dotem concubitu quærat,
 iv. 172.
 Spuere apud Persas indecorum, i. 99.
 Squamosus piscis Ægypt. sacer, ii. 72.
 Stadium, orgia, passus, cubitus, pes,
 ii. 149.
 Stagirus Græca urbs, vii. 115.
 Stathmi regii quid, v. 52.
 Stentoris palus, vii. 58.
 Stenyclerus, ix. 63.
 Stesagoras Cimonis pater, vi. 34, 103.
 cædes, vi. 38.
 Stesenor Curi tyrannus, v. 113.
 Stesileus Thrasyli fil. vi. 114.
 Strattis Chlorum tyrannus, iv. 138. vii.
 139.
 Strobilos, pini fructus, ii. 90.
 Struchates populus Mediæ, i. 101.
 Struthi subterranei, iv. 192. vi. 175,
 192.
 Strymon fluvius, i. 64. v. 113. vii. 113.
 ejus fontes, vii. 115.
 Strymonias ventus, viii. 118.
 Strymonii prius, qui Thraces, vii. 75.
 Stryma Thasiorum urbs, vii. 108, 109.
 Symphalis palus, vi. 76.
 Styrcis usus ad thus legendum, iii.
 107.
 Styrenses gens Dryopica, viii. 1, 46.
 Styreorum insula, vi. 107. ix. 28.
 Styx et ejus aqua, vi. 74.
 Sua quemque inspicere debere, i. 8.
 Suadela numen, viii. 111.
 Subulci apud Ægyptios profani, ii. 47.
 Successionis jus apud Spartiatas, vii.
 3.
 Suniacum jugum, iv. 99.
 Sunium, vi. 87.
 Supplex, ix. 75.
 Sus animal spurcum apud Ægyptios, ii.
 47. sus hostia Lunæ et Liberi patris,
 ibid. sues apud Scythas, iv. 63. sæ
 abinent Ægyptii, ii. 28. iv. 186.
 Susa oppidum, i. 188. v. 49, 52. Memno-
 nia, vii. 151.
 Syagrus Lacedæmoniorum legatus ad
 Gelonem, vii. 153, 159.
 Sybaris urbs capitur, v. 44. vi. 81.
 maxime florens, vi. 127.
 Sybaritarum bellum, v. 45.
 Syene urbs Thebaidos, ii. 28.
 Syennesis Cilicum rex, i. 74. v. 118.
 Syennesis Cilix, dux in classe Xerxiana,
 viii. 98.
 Syleos campus, vii. 115.
 Syloson Polycratæ fr. Æaci fil. iii. 39,
 139, 140, etc. 149.
 Symæ vicinum mare nbi, i. 174.
 Syrgis fluvius in Mæotidem influit, iv.
 123.
 Syria Ægypto contermina, ii. 116. iii.
 5.
 Syria Palæstina, iii. 91. vii. 89.
 Syrii circa Pteriam, i. 76.
 Syrii Græcis Cappadoces, i. 6, 72. iii.
 90. Syrorum prædia Croesus devastat,
 eosque exterminat, i. 76. v. 49. Syro-
 rum in exercitu Xerxiano armatura,
 vii. 72. Syrii Palæstinam incolentes,
 vii. 89.
 Syrii Græcis, qui barbaris Amyrii, vii.
 63.
 Syropæones in Asiam abducti, v. 15.

INDEX.

T.

Tabalus Persa, Sardibus praefectus, i. 154, etc.
Tabella totius orbis, v. 49.
Tabellionum Persarum cursus et modus, viii. 98.
Tabiti Scythia Vesta, iv. 59.
Tachompo insula, ii. 29.
Tænarus locus, vii. 168.
Talaus Adraasti pater, v. 67.
Talentum Babylonicum, iii. 89.
Talhybii ira in Lacedaemonios, vii. 134, 137. Talhybii templum apud Spartiatas, vii. 134. Talhybius Agamemnonis praeco, ibid. Talhybiadarum honos apud Spart. ibid.
Tanagra, ix. 15, et 35.
Tanagram praeterfluit Thermodon, ix. 43. Tanagraei Thebanorum vicini, v. 79. Tanagricus tractus, v. 57.
Tanais fluvius, iv. 90, 123.
Tanitana plaga, ii. 166.
Tarentum urbs, iii. 138. iv. 99.
Tarentini, iii. 138. eorum maxima caedes, vii. 170.
Targitaus et ejus tres filii, iv. 5.
Tartessiacæ mustelæ, iv. 193.
Tartessus emporium nobile, iv. 152.
Tartessum Phocæenses aperiunt, i. 163.
Tartessorum rex Arganthonius, ibid.
Tauchira oppidum, iv. 171.
Tauri Iphigeniam Agamemnonis filiam colunt, iv. 103. eorum mores, ibid.
Taurica gens, iv. 99, 103. Taurici montes, iv. 3. Taurica regio, iv. 99.
Taxacis Scythiae rex, iv. 120.
Taygetus, iv. 145.
Tearus fluvius, et ejus medica vis, iv. 90. ejus fontes partim calidi partim frigidi, ibid. cippus ei a Dario erectus, iv. 91.
Teaspes Sataspis f. iv. 43.
Teaspes Persa pater Pharandatis, vii. 79. ix. 76.
Tegea Arcadum, vi. 105. vii. 170. Tegeates, i. 65. et Argivi bellant cum Lacedaemoniis, ix. 35. Tegeatibus a Lacedaemoniis bellum inferitur, i. 66. ix. 26. ubi mortuus Leutychides, vi. 72.
Teii demigrant in Thraciam capta sua urbe, et Abdera condunt, i. 68.
Telamon heros, viii. 64.
Teleboæ, v. 59.
Teleclus fil. Archelai, vii. 206.
Teleion Persis Tycta, id est, cœna, ix. 109.
Telesearchus, ii. 142.
Telines et ejus gesta, vii. 153.
Telli Atheniensis historia, i. 30.
Telliadæ, ix. 37.
Tellias vaticinus, viii. 27.

Tellus eadem non fert omnia, i. 32.
Tellus Scytharum dea, et Apia Scythia dicitur, iv. 59.
Telmessenses conjectores, i. 78.
Telus insula, vii. 153.
Telys Sybaritarum rex, v. 44.
Temeni posteritas, viii. 137, 138.
Tempe locus ubi, vii. 173.
Templa et sacra separata, v. 61.
Tenedus, i. 151. capta a Persis, vi. 31.
Tenia navis, viii. 82.
Teniis honor Datus Delphis, ibid.
Tenus (Temnus) Æolis civitas, i. 149.
Tenus insula, iv. 33. vi. 97.
Teos oppidum, i. 142. ii. 178. capta ab Harpago, i. 168. impensas adjuxit extruendi fani in Ægypto, ii. 178.
Tereus Sitalcis pater, vii. 137.
Terillus, Crinippi fil. Himeræ tyrannus, vii. 165.
Termeneus Histieus, v. 37.
Termillæ vocantur Lychi Millyadæ, i. 173. vii. 92.
Terram et aquam poscere, iv. 126. v. 18. terræ divisio tripartita, ii. 16. terræ motus tanquam prodigium in Scythia, iv. 28.
Tesserarum ludi inventores, i. 94.
Tethrippotrophus, vi. 35.
Tathronium oppidum, viii. 33.
Tetramnestus Sidonius, vii. 98.
Teucri, vii. 20, et 43.
Teuthrania, ii. 10.
Thales Milesius defectionem solaris luminis Ionibus prædixit, i. 74. ejus inventum in traducendo per fluvium Croesi exercitu, i. 75. consilium Ionibus datum, i. 170. ejus de incremento Nili sententia innuitur, ii. 20.
Thamanæi populus, iii. 93.
Thamasas Sandocis pater, vii. 194.
Thamimasades Neptunus apud Scythas, iv. 59.
Thannyras Inari Afri filius, iii. 15.
Thasia metalla, vi. 46, 47.
Thasii subacti a Mardonio, vi. 44. muros diruere jussi, vi. 48. in continente possederant Strymam, vii. 108.
Thasiorum urbes in continente, vii. 118.
Thasus et ejus conditores, ii. 44. vi. 47. ab Histieo tentata, vi. 28.
Theasides Spartiata, vi. 85.
Thebæ campus, vii. 42.
Thebæ Ægyptiæ, ii. 3. ibi pluviam decidisse, maximum miraculum, iii. 10. Thebæ olim Ægyptus vocatae, ii. 15. Thebani Jovia sanum, i. 182. Thebanis arietes sacrosancti, ii. 42. Thebana plaga, ii. 168.
Thebanis stigmata inurantur regia, vii. 233.
Thebani a Græcis obsidentur, ix. 85.

INDEX.

- Thebani** eligunt Amphiarcum auxilium, vii. 134.
- Thebe**, Asopi filia, v. 80.
- Themistocles** Neoclis f. vii. 143, 173. corrumpit duces, ut maneant, viii. 5. ejus strategema, viii. 22. literæ ad Iones lapidi incisæ, ibid. cum Aristide simultas, viii. 79. vafrities, exactio, avaritia, viii. 75, 112. omnium Græcorum prudentiss. viii. 110. secundas retulisse judicatur e proelio navali contra Persas, viii. 23. ut honoratus Spartæ, viii. 124. responsum livido cuidam datum, viii. 125.
- Themiscyra**, iv. 86.
- Themison** Theraeus, iv. 154.
- Theocydes** pater Dicei, viii. 65.
- Theogonia** cantus in sacrificiis Persarum, i. 132.
- Theomestor** Andromantis fil. viii. 85. ix. 90.
- Theophaniorum** festum, i. 51.
- Theopompus** rex Spart. viii. 131.
- Thera** insula quondam Callista, iv. 147. a conditore Thera vocata, iv. 148. septem annos pluviam non sentit, iv. 151.
- Theraeorum** colonia, iv. 156.
- Therambus** in Pallena urbe, vii. 123.
- Therapne** locus, vi. 61.
- Theres** Autesionis f. Cadmeus genere, iv. 147, 148.
- Therma** urbs, vii. 123, 127, 183. Thermaeus sinus, vii. 123. viii. 127.
- Thermodon** fluv. ii. 104. iv. 86. ix. 27, 42.
- Thermopylarum** mons, vii. 176, 219. ad eas prælium Lacedæmoniorum et Persarum, vii. 223, etc.
- Theron** Agrigentinarum monarchus, vii. 165.
- Thersander** Orchomenius, ix. 16. Thersæ avus et Autesionis, iv. 147. vi. 52.
- Theseus** Thessalus conditor Smyrnæ, ii. 2. raptor Helenæ, ix. 72.
- Thesmophoria**, ii. 171. Ephesi, vi. 16.
- Thespia** urbs incenditur, viii. 50.
- Thespienses**, v. 79. adsumunt cives, viii. 75.
- Thesproti** populus, v. 92. §. 7. viii. 47. et 28.
- Thessaliæ** cæsi ab Phocensibus, viii. 27, et 28.
- Thessaliæ** descriptio, vii. 128, 129. e quæ ibi omnium optimæ, vii. 196.
- Thessalus** socius Doriei, v. 46.
- Thestes** fons, iv. 159.
- Thestorides** literarum professor, ii. 15. ejus perfidia erga Homerum, ii. 16. quæ illi non bene semper vertit, ii. 24.
- Thetidi** sacrificant imagi, vii. 191.
- Thmuitana** plaga, ii. 166.
- Thoas** in Lemno, vi. 138.
- Thoe** fons in Libya, iv. 192.
- Thomanii** populus, iii. 117.
- Thonis** præfectus Canobici ostii, i. 114.
- Thoraces** picturati Amasis regis, iii. 47.
- Thorax** Larissæus, ix. 58.
- Thoricum** Atticæ, iv. 99.
- Thornax** Laconicæ, i. 69.
- Thracæ** a Creso subacti, i. 28. a Sesoastre subjugantur, ii. 103. populus Asiæ, iii. 90. cannabe vestiuntur, iv. 74. adversus tonitrua sagittas excutunt, iv. 94. Bithyni et Strymonii qui appellati, vii. 75. Xerxis socii, vii. 185. Jovis sacrum curram cum equis abegerunt, viii. 115. Thracum sepulture quales, v. 8. Thracum in Xerxiano exercitu armatura, vii. 75, 76. Thracia tellus descripta, iv. 99. Thracia gens ejusque mores, v. 3, etc. Thraciæ muri, vi. 33.
- Thrasymbuli** Milesiorum tyranni commentum, i. 21, 22. aliud, v. 92.
- Thrasycles** Lamponis pater, ix. 90.
- Thrasycleus** Aleuades, ix. 58.
- Thrasyleus** Stesilei pater, vi. 114.
- Thriasius** campus, viii. 65. ix. 7.
- Thus** ubi et quomodo colligatur, iii. 107.
- Thyia** Cephissi filia fanum, vii. 178.
- Thini** a Creso subacti, i. 28.
- Thyreæ** ager, vi. 76. et de eo contentio, i. 82.
- Thyssagetæ** populus, iv. 122.
- Thyssus** urbs, vii. 22.
- Tiaræ**, iii. 12.
- Tiarantus** fl. Scythæ, iv. 48.
- Tibareni** populus, iii. 94. eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 78.
- Tibisis** fl. Scythiæ, iv. 49.
- Tigranes** Achæmenides Medorum dux, vii. 62.
- Tigranis** ducis species et statura, ix. 96.
- Tigris** fluvius in rubrum mare infunditur, i. 89. v. 52. vi. 20.
- Tigres** tres et eorum ortus, v. 52. Tigris ostium, vi. 20.
- Tilones** pisces, v. 16.
- Timagoras** Timonactis pater, vii. 98.
- Timander** Asopodori pater, ix. 69.
- Timareta** antistes Dodonæ, ii. 94.
- Timegenides** Theban. ix. 86.
- Timesitheus**, v. 72.
- Timesius** Clazomenius, i. 168.
- Timnes** Ariapithis tutor, iv. 76.
- Timo** sacrificia, Paria genere, vi. 124, 135.
- Timodemus** Aphidneus, viii. 125.
- Timogenides** Thebanus, ix. 38.
- Timon** Androbuli fil. Delphus, vii. 141.
- Timonax** Timagoræ filius, vii. 98.
- Timoxenus** Scionæorum imper. viii. 128.
- Tiryns** et Tirynthia regio, vi. 76, 77, 83. vii. 137.

INDEX.

Tisamenus Græcorum aruspex, ix. 33.
 Tisamenus Spart. iv. 147. vi. 52.
 Tisander Isagoræ pater, v. 66.
 Tisander Hippoclidis pater, vi. 127, 129.
 Tisias Lysagoræ pater, vi. 133.
 Titacus Aphidneus, ix. 73.
 Tithæus Datis filius, vii. 88.
 Tithorea Parnassi, viii. 32.
 Titormus Ætolus frater Malæ, vi. 127.
 Tmolus, i. 84, 93. v. 101. Tmolus auriamenta profert, i. 93.
 Tomyris Massagetarum regina a Cyro bello petitur, i. 205, etc. ejus magnanimitas, i. 212. Cyri caput cruori immergit, i. 214.
 Tonitrua in Xerxis exercitum ingruunt, ii. 42.
 Torona Græca urbs, vii. 22, 122.
 Trachea Chersonesus, iv. 99.
 Trachis urbs, vii. 199.
 Trachinii, vii. 175, 176.
 Trachinîa regio Melidis, vii. 201.
 Trachinîæ petræ, vii. 198.
 Trapezus Arcadiæ, vi. 127.
 Traspies Scythæ, iv. 6.
 Trausi populus Thraciæ, v. 4.
 Trausus fl. vii. 109.
 Tria capita, seu capita quercus, locus sic dictus, ix. 39.
 Tribalicus campus, iv. 49.
 Tribus in Sardibus, iv. 45.
 Triopii Apollinis sacrum atque certamen, i. 144. iv. 39. vii. 153.
 Triopium Cnidiorum regio, i. 144, 174.
 Triopium promontorium, iv. 38.
 Tripodes in templo Apollinis Ismenii, v. 59, et 60, et 61.
 Tripus apud Tritonidem paludem, iv. 179.
 Tritæenses Achæorum pars, i. 145.
 Tritantæchmes, Artabazi fil. i. 192.
 Tritantæchmes, vii. 82. Artabani filius, viii. 26. ejus generosa sententia, ibid.
 Trieterica et Bacchanalia apud Gelonos, iv. 108.
 Tritææ oppid. viii. 33.
 Triton fl. et Tritonis palus, iv. 178, 191.
 Trœzenii, vii. 99.
 Trojana ætate tertia post Minoem, vii. 171.
 Trophonium, viii. 134.
 Tutelaris Minervæ templum apud Chios, i. 160.
 Tychius coriarius, Homeri hospes, ii. 9. ab Homero celebratur, ii. 26.
 Tycta, Persicæ cœnæ regalis nomen, ix. 110.
 Tymnes Histie pater, v. 37. vii. 98. ubi occulatus, iii. 5.
 Tyndaridarum expeditio in Atticam, ix. 73.

Tyndaridarum unum relinquitur in urbe Sparta, v. 75.
 Tyndarus, ii. 112.
 Typhon, ii. 156. iii. 5. Tyrannis lubrica res, iii. 53. Tyrannidis incommoda, v. 92. Tyrannorum mores, iii. 80. Tyrannum secundum ejecto priore nullus admittit, vi. 5.
 Tyres Scythæ, iv. 80.
 Tyres fl. iv. 11, 47, 51, 53, 82.
 Tyritæ, Græci, iv. 51.
 Tyrus quando extracta, ii. 44.
 Tyriorum castra, locus, ii. 112.
 Tyrodiza Perinthiorum, vii. 25.
 Tyrrhenus Atysis f. colonias in Tyrrheniam ducit, i. 94. Tyrrheni oppugnant Phocæenses, i. 166. Tyrrhenia seu Thuscia, i. 163. Tyrrhenians Phocæenses aperiant, i. 163.

V.

Vaccæ Isidi sacræ, ii. 41.
 Vaccinam non gustantes, iv. 186.
 Vates in exercitu, ix. 33.
 Vaticini Scytharum, iv. 67.
 Veneris Uraniæ templum a Scythiis compilatum, i. 105. Veneris fanum apud Cyprum, ibid. templum apud Scythera, ibid. Mylitta Assyrîis dicta, Arabibus Alitta, Persis Mitra, i. 131. Urania Arabibus Alilat, iii. 8. Veneris templum apud Atarbecchin, ii. 41. Veneris hospitæ, quæ Helena fuit, ædes, ii. 112. Scytharum dea et ab iisdem Artimpasa dicta, iv. 59.
 Venus Assyriæ et Babylonica, i. 199.
 Vehiculum Spartæ honoratum, viii. 124.
 Venti etesiæ non sunt causa exundationis Nili, ii. 20. ventorum ara in Thyia, vii. 178.
 Ventus Strymonias, viii. 118.
 Ventus Hellespontias, vii. 188.
 Veritas et mendacium ejusdem pretii, iii. 72.
 Verus quina Æolum, ii. 37.
 Vesta Scytharum dea, iv. 59.
 Vestes lanæ ubi profanæ, ii. 81.
 Vestis Ionica et Dorica, v. 87.
 Via sacra, vi. 34.
 Vici Medorum, i. 86.
 Vicinos Medi et Persæ colunt, i. 184.
 Victimæ cædendæ ritus apud Scythas, iv. 60.
 Vinum palmeum, ii. 86. ex hordeis apud Ægyptios, ii. 77.
 Viperarum generatio cur rara, iii. 108, 109.
 Vir prudens in suscipiendo quid cogitet, vii. 49.
 Virginum auctio apud Babylonios, i. 196. virginis ubi devirginentur a rege, iv. 166. virginum anniversarius conflictus, iv. 180.

INDEX.

Viri pauci apud Persas, homines multi, vii. 210.
Vita Ionica, iv. 95.
Vitæ humane brevitæ et calamitas, vii. 46. dies varii, i. 82.
Vitis ac platanus aureæ, vii. 27.
Vivos defodere Persis in usu, vii. 114.
Ultio fratris necessaria, iii. 65. *vehemens apud Deos invidiosa,* iv. 205.
Ulysses, ii. 7, 26.
Umbri pop. i. 94. iv. 49.
Vocalissimus Ægyptius, iv. 141.
Urbana Minerva, v. 82.
**Urbium Græciæ incrementa decremen-
 taque,** i. 5.
Urbes a Dario in Scythia conditæ, iv. 194.
Uranis Veneris fanum vetustissimum, i. 105. ejus templum a Scythiis diripitur, *ibid.* apud Persas sacrificia, i. 131. **Urania Venus Alilat Arabibus dicta,** iii. 8.
Urina hirci spasmi remedium, iv. 187.
Ursorum ac luporum sepultura, ii. 67.
Urotal Arabibus, Dionysus, iii. 8.
Utii populus, iii. 93. et eorum in Xerxis exercitu armatura, vii. 68.
Vulcani sacerdotes, ii. 3. et maximum templum Memphi, ii. 99. vestibula, ii. 101, 121. **Vulcani colossus,** ii. 176. et fax, vii. 98. **Vulcani templum et status,** iii. 37.
Vulpanseris Ægyptiis sacri, ii. 72.
Uxor Candauleis Gygi nuda visa, i. 9. uxorum mactatio ad mariti funus, v. 5. uxores Atheniens. raptæ, vii. 138.

X.

Xanthius campus, i. 176.
Xanthii populus, *ibid.*
Xanthippus Ariphronis f. vi. 131, 136. vii. 33. viii. 131.
Xanthippus dux Atheniensium cruci figit Artaycten, vii. 33. ix. 120.
Xanthus Samius, i. 134.
Xenagoras Praxilai f. Halicarnass. ix. 107.
Xeni, hostes, ix. 11.
Xerxes Darii filius, i. 183. **Xerxis genealogia,** vii. 11. **impius et scelestus,** viii. 109. **Xerxes quid Græcis significet,** vi. 98. **rex Persarum declaratur,**

vii. 3. **cur bellum Græcis intulerit,** vii. 6, 7. **copiæ Xerxis maximæ,** vii. 20. **Xerxes Helleponto compedes injicit,** vii. 35. **Xerxis crudelitas,** vii. 39. ix. 112. **Xerxis dona in Helleponto collata,** vii. 54. **Xerxis exercitus in Europam trajectus,** vii. 56. **Xerxi quæ ostenta oblata sint,** vii. 57. **Xerxes exercitum suum lustrat,** vii. 59. **ejus copiarum catalogus et numerus,** vii. 60, 61, 62, *etc.* 184, *etc.* **Xerxis duces qui fuerint,** vii. 82, 98. **Xerxis magnanimitas,** vii. 136. **confidentia,** vii. 146. **Xerxiana classis,** vii. 184. **Xerxis formæ dignitas,** vii. 187. **Xerxi naves quadringentæ submersæ,** vii. 190. **Xerxis ad Thermopylas clades,** viii. 94. **Xerxis ridiculum factum,** *ibid.* **Xerxis impietas,** viii. 109. **ejus copias fumes et pestis extinguit,** viii. 115. **ejus reditus in Asiam,** viii. 117, *etc.* **Xerxis amores,** ix. 108. et *passim plurima de eo toto libro vii. et viii.*

Xuthus Ionis pater, vii. 94.

Xystum aureum Amphiarao donatum, i. 59.

Z.

Zacynthii pop. iii. 59. vi. 70.
Zacynthus, iv. 195. vi. 70.
Zalmoxis dæmon ejusque cultus, iv. 19, 94, 95. *ubi alia de eo.*
Zancle, nunc Messina dicta, vii. 154, et 164. **pulcherr. urbs,** vi. 25.
Zancle a Samiis occupata, vi. 23.
Zanclesi populus, vi. 92. vii. 154. **proditus ab Hippocrate,** *ibid.*
Zauces, Afri, iv. 193.
Zegeries, murium genus in Africa, iv. 192.
Zeuxidamus Leutychidis f. vi. 71.
Zira amiculi genus, vii. 69.
Zona urbs Samothraciæ, vii. 59.
Zopyrus se mutilat, iii. 154. **ejus ad Babylonios ficta fuga,** iii. 156. **Babylonici exercitus dux declaratur,** iii. 157. **ejus præstantia,** iii. 160. **Megabyzi pater,** *ibid.*
Zopyri filia vitata a Sataspæ, iv. 43.
Zopyrus Megabyzi fil. iii. 160. **Zopyrus a rege deficit et Athenas fugit,** iii. 160.
Zoster locus, viii. 107.

FINIS.

Heaven, keep at the best of you
at the South of you. V. 4

100 fathoms = 1 statute
6

Ευαγγ. Ματ. 23, 13

256 - Ματ. 23, 13

18 - Ματ. 23, 13

256 - Ματ. 23, 13

267 - Ματ. 23, 13

284 - Ματ. 23, 13

— Ματ. 23, 13

267, 162

Ματ. 23, 13

Ματ. 23, 13

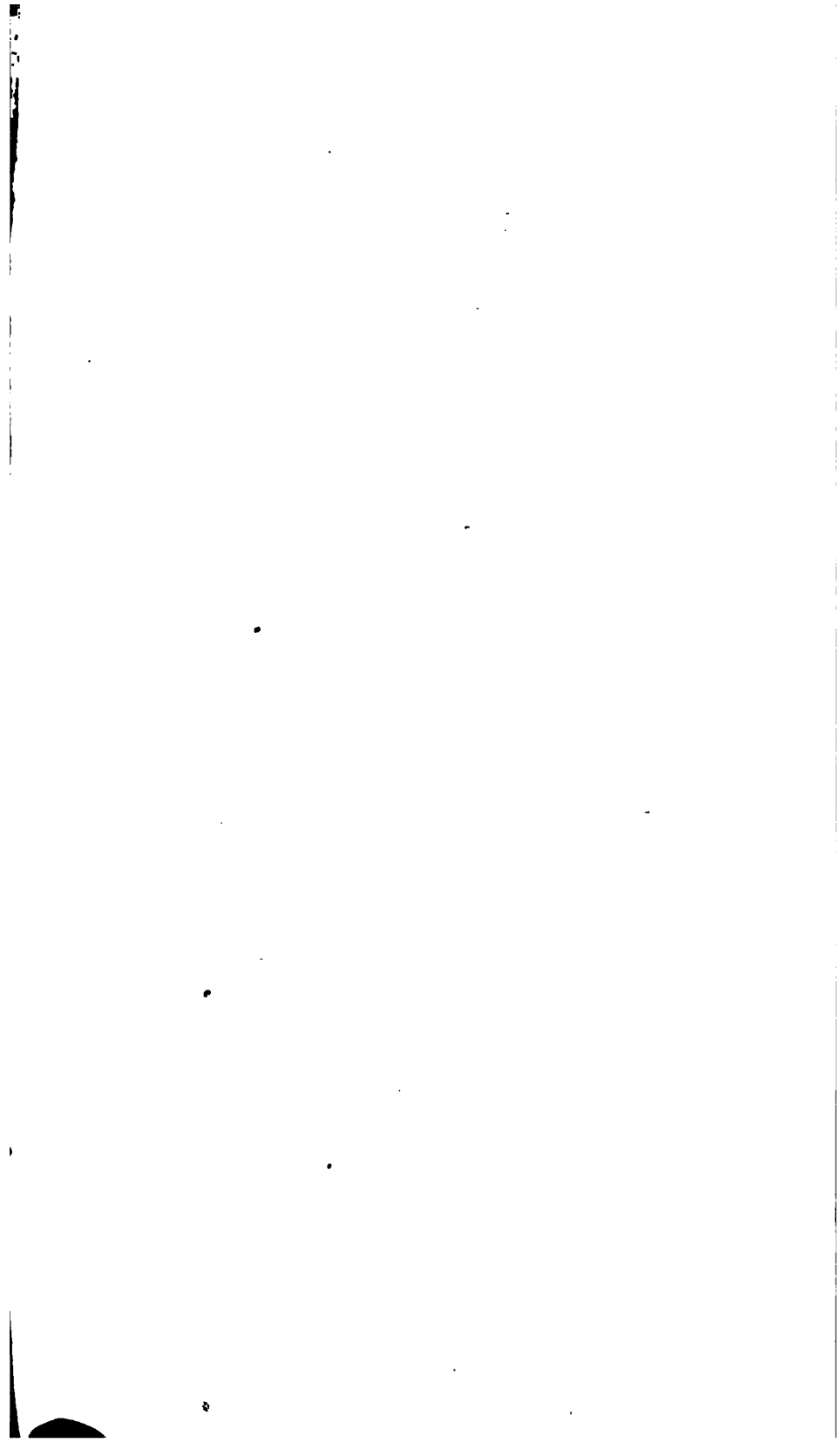
Ματ. 23, 13

Ματ. 23, 13

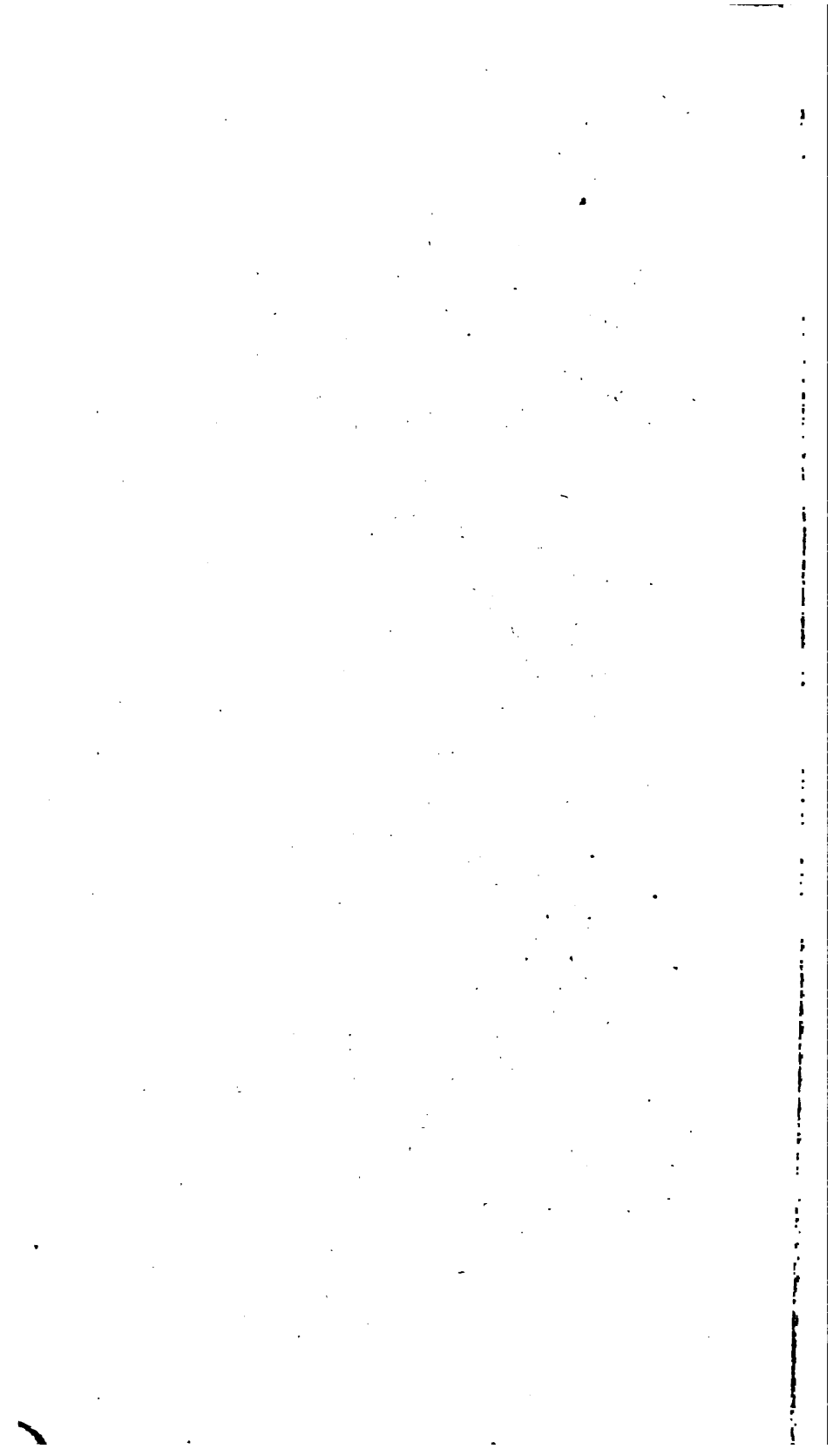
Ματ. 23, 13

Ματ. 23, 13

**This book should be returned to
the Library on or before the last date
stamped below.**

**A fine of five cents a day is incurred
by retaining it beyond the specified
time.**

Please return promptly.

